NORGES OFFICIELLE STATISTIK. VI. 148.

VETERINÆRVÆSENET

OG

KJØTKONTROLLEN

1917.

(Le service vétérinaire et l'inspection de la viande, 1917.)

UTGIT AV

DIREKTØREN FOR DET CIVILE VETERINÆRVÆSEN.

KRISTIANIA

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1919.

THE UNIVERSITY
OF ILLINOIS
LIBRARY

619
N83v
1917-1922

NORGES OFFICIELLE STATISTIK. VI. 148.

25675
196
acc
LIBRARY
UNIVERSITY OF ILLINOIS
URBANA

VETERINÆRVÆSENET

OG

KJØTKONTROLLEN

1917.

(Le service vétérinaire et l'inspection de la viande, 1917.)

UTGIT AV

DIREKTØREN FOR DET CIVILE VETERINÆRVÆSEN.

KRISTIANIA
I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1919.

For aarene 1889—1898 se Norges Officielle Statistik, række III.
For aarene 1899—1903 se Norges Officielle Statistik, række IV, nr. 24, 57, 70, 89 og 116.
For aarene 1904—1911 se Norges Officielle Statistik, række V, nr. 15, 36, 65, 83, 112, 141, 173 og 201.
For aarene 1912—1916 se Norges Officielle Statistik, række VI, 13, 39 71, 96 og 121.

GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI, KRISTIANIA

N83v
1917-1922

LIBRARY
UNIVERSITY OF ILLINOIS
URBANA

En 1917 il est signalé en Norvège des cas de charbon (62), de charbon symptomatique (40), de fièvre catarrhale du boeuf (537), de rouget du porc (8955), de pneumonie contagieuse du cheval (1196), de pneumo-entérite contagieuse du porc et de peste porcine (147), de gourme (4430), d'influenza (29), et de gastromycose du mouton (106).

Aucun cas de peste bovine, de rage canine, de morve, de fièvre aphteuse, de péripneumonie du bétail, de clavelée ni de gale du mouton n'a été constaté.

Les tableaux statistiques donneront des renseignements plus exacts sur les cas de maladies et sur le fonctionnement de l'inspection de la viande.

594180

LIBRARY
OF THE
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA

Indholdsfortegnelse.

(Sommaire).

Page

Résumé en français III

I. Veterinærvæsenet i 1917.

(Du service vétérinaire en 1917).

A. Almindelig oversigt (Vue générale) 1

Tabel I. Enkelte sygdommes forekomst i de forskjellige amter (Maladies par départements) 2

B. De enkelte sygdomme (Les maladies différentes) 3

1. Miltbrand (Charbon) 3
2. Katarrhfeber (Fièvre catarrhale) 3
3. Raslesyke (Charbon symptomatique) 5
4. Braasot (Gastromycose du mouton) 5
5. Svinesyke og svinepest (Pneumo-entérite contagieuse, peste porcine) 5
6. Rødsyke og knuterosen (Rouget du porc) 6
7. Tuberkulose (Tuberculose) 7
8. Kværke (Gourme) 9
9. Smitsom kasting (Avortement épizootique) 11
10. Lungesyke hos hesten, influenza (Pneumonie contagieuse du cheval) 11
11. Ringorm (Trichophyton) 13
12. Blodurin hos kvæget (Hématurie du bétail) 14
13. Forskjellige sygdomme (Maladies diverses):

Ondartet anæmi hos hester, anæmi hos gjeter, mundsyke hos hesten, beskelersyke godartet, hvalpesyke, kokopper, smitsom konjunktivit hos sauer, luftveiskatarrh hos hest, lollandsk syke, fordøielseslidelser, diarrhoe, tarmcoccidiose hos kjør, smitsom diarrhoe hos gjeter, smitsom mug, alvelle, navleinfektion hos kalver, koliinfektion hos lam og kalv, lungeorm hos gjeter, kronisk lungeemfysem hos hest, skab hos hester, papillomatose hos kviger, svinesygdom, sauesygdom, »fodasyke«, sviva, hydrocephalus, lymfomatose hos hest, rachitis, næseblødning hos hest, krybbebiteroperation, forgiftninger . . . . . 15—28

14. Kvaksalveri (Charlatanerie) 28

C. Tabeller (Tableaux statistiques) 30

Tabel II. Husdyrsygdomme artsvis (Maladies par espèces) 32

— III—XXII. Husdyrsygdomme amtsvis (Maladies par départements) 36

Page
Veterinærinstitutet (L'institut vétérinaire) 120
Antal dyrlæger i Norge 1918 (Nombre de vétérinaires en 1918) . . . 123
Utførsel og indførsel av husdyr (Importation et exportation des animaux) 124
Bevilgninger i budgetterminen 1917—1918 (Budget du service vétérinaire) 125

II. Kjøtkontrollen i 1917.
(L'inspection de la viande en 1917).

Almindelig oversigt (Vue générale) 126
Tabel A. Antal slagt paa stationerne (Nombre de viandes aux bureaux de contrôle) 128
B. Antal slagt, 2den klasse, paa stationerne (Nombre de viandes de IIme classe) 130
C. Antal slagt, kassert paa stationerne (Nombre de viandes saisies) 132
D. Antal slagt kontrollert utenfor stationerne (Nombre de viandes contrôlées en dehors des bureaux) 134
— E. Aarsaker til 2den klasses stempling og kassation (Causes de la classification et des saisies) 136
— F. Tøndekjøtkontrollen (Les viandes dépecées, de provenance étrangère) 137
1. Aalesund 138
2. Arendal 138
3. Bergen 139
4. Bodø 141
5. Drammen 141
6. Fredrikshald 141
7. Fredrikstad 142
8. Gjøvik 143
9. Hamar 143
10. Haugesund 144
11. Holmestrand 144
12. Horten 145
13. Hønefoss 145
14. Kongsberg 145
15. Kragerø 146
16. Kristiania 146
17. Kristiansand 151
18. Kristiansund 152
19. Larvik 152
20. Lillehammer 153
21. Lillestrøm 154
22. Moss 154
23. Narvik 154
24. Notodden 155
25. Porsgrund 155
26. Risør 155
27. Sandefjord 156

Page
28. Sarpsborg 156
29. Skien 156
30. Stavanger 157
31. Tinn 160
32. Tromsø 161
33. Trondhjem 161
34. Tønsberg 163
Bøndernes Fællesslagteri (i Aker) 164

III. Offentlige bestemmelser.
(Dispositions publiques).

A. Plakater, rundskrivelser m. v. i 1917 (Décrets royaux, circulaires etc. en 1917) 167

B. Gjældende love og bestemmelser (Lois et règlements en vigueur).

1) Lov av 14de juli 1894 m. v. om foranstaltninger mot smitsomme husdyrsygdomme (Loi du 14 juillet 1894 concernant les mesures à prendre contre les maladies des animaux domestiques) 169
2) Lov av 27de juni 1892 m. v. om kommunale slagtehus etc. (Loi du 27 juin 1892 sur les abattoirs municipaux et sur l'inspection de la viande) 179
3) Regler for indførsel og undersøkelse av opdelt kjøt av 4de august 1911 (Réglementation pour l'inspection de la viande coupée) . . 181
4) Regler for indførsel og kontrol av ferskt kjøt (slagtekjøt) av 4de august 1911 (Réglementation pour l'inspection de la viande de boucherie) 184
5) Nugjældende (1ste april 1919) regler for indførsel av husdyr (De l'importation des animaux) 191
6) Nugjældende (1ste april 1919) regler for utførsel av husdyr (De l'exportation des animaux) 194
7) Anvisning til tuberkulinundersøkelser (Instruction pour la tuberculination) 195
8) Om kvægtuberkulosens bekjæmpelse; cirkulære av 7de april 1905 (Sur la lutte contre la tuberculose bovine) 196
9) Reglement for undersøkelse av indførte hester av 25de januar 1917 (De l'importation des chevaux) 201
10) Lov av 9de august 1918 om offentlige tjenestemænds skyss- og kostgodtgjørelse (Loi sur les frais de voyage) 203
11) Regulativ for offentlige tjenestemænds skyss- og kostgodtgjørelse av 23de august 1918 (Règlement sur les frais de voyage) 206
12) Register over forskjellige sygdomme 1895—1917 (Index) 210

I.

Om veterinærvæsenet 1917.

A. Almindelig oversigt.

Ifølge de fra dyrlægerne indkomne aarsberetninger er der i aarets løp behandlet hos:

Hesten	64 735	sygdomstilfælder
Koen	94 801	—
Sauen	3 223	—
Gjeten	1 728	—
Svinet	30 645	—
Hunden	8 098	—
Katten	426	—
Fjærfæ	375	—
Andre dyr	45	—

Av de behandlede dyr angives at være døde eller dræpte:

Hester	1 373
Kjør	4 485
Sauer	292
Gjeter	66
Svin	1 997
Hunder	850
Katter	31
Fjærfæ	55
Andre dyr	5

Antallet av de av dyrlægerne behandlede sygdomstilfælder hos husdyrene var i de sidste aar:

1890	46 091
1900	71 438
1910	146 537
1915	204 416
1916	167 733
1917	204 076

Tabet I.

Enkelte sygdommes forekomst i de forskjellige amter.

(Relevé des diverses maladies par départements).

Amt *(Département)*	Miltbrand *(Anthrax)*	Raslesyke *(Anthrax emphysematosus)*	Braasot *(Gastromycosis ovis)*	Ondartet katarrfeber *(Febris catarrhalis maligna)*	Lungesyke hos hesten *(Pleuro-pneumonia contagiosa equi)*	Svinepest og svinesyke *(Pneumo-enteritis contagiosa suis)*	Rødsyke og knuterosen *(Morbus rubeр)*	Kværke *(Adenitis contagiosa equi)*
Kristiania	4	-	-	-	703	-	95	393
Akershus	13	3	-	26	212	19	1173	398
Smaalenene	17	4	1	17	39*)	-	642	206
Buskerud	1	-	-	54	113	3	1329	419
Jarlsberg og Larvik	1	1	12	3	6	-	530	478
Hedemarken	3	5	-	84	68	57	1646	630
Kristians	3	4	5	83	55	31	1064	259
Bratsberg	11	1	-	23	-	2	387	300
Nedenes	-	-	-	13	-	-	161	135
Lister og Mandal	-	1	-	3	-	-	47	29
Stavanger	1	1	52	8	-	8	25	178
Søndre Bergenhus	1	17	19	40	-	-	149	105
Bergen	-	-	-	-	-	-	-	72
Nordre Bergenhus	3	1	1	31	-	-	176	14
Romsdal	1	1	2	18	-	-	107	31
Søndre Trondhjem	-	1	-	49	-	-	459	489
Nordre Trondhjem	-	-	13	50	-	27	861	265
Nordland	-	-	1	21	-	-	67	12
Tromsø	-	-	-	14	-	-	35	15
Finmarken	3	-	-	-	-	-	2	2
Ialt	62	40	106	537	1196	147	8955	4430

Hvad sundhetstilstanden blandt husdyrene i sin almindelighet angaar anføres av dyrlægerne, at denne i aaret 1917 har været god. Det meddeles dog av flere dyrlæger at det samlede antal behandlede sygdomstilfælder er steget betydelig. Grundene til denne stigning har været flere; saaledes anføres husdyrenes store stigning i værdi at ha været en medvirkende faktor til at folk i sin almindelighet ved forekomne sygdomstilfælder hurtigere har tilkaldt dyrlægen.

Hvad smitsomme sygdomme angaar er der i 1917 forekommet adskillig flere tilfælder end i det foregaaende aar av f. eks. rodsyke hos svin, kværke og lungesyke hos hesten og katarrhfeber hos kvæg, mens tilbakegangen i anmeldte tilfælder av miltbrand og raslesyke ogsaa har fortsat i 1917.

*) Deri ikke medregnet de ved de militære etablissementer i Fredrikstad optraadte tilfælder (se under lungesyke).

Ingen av husdyrlovens saakaldte ondartede smitsomme sygdomme har i aarets løp vundet nogen farsotmæssig utbredelse; av kvægpest, hundegalskap, snive, ondartet lungesyke hos storfæ, mund- og klovsyke, faarekopper eller faareskab er intet tilfælde indtruffet*).

B. Om de enkelte sygdomme.

1. Miltbrand.

Den tilbakegang i denne sygdoms optræden som er omtalt i foregaaende beretning har ogsaa fortsat i aaret 1917. Særlig synes sygdommen at avta vestenfjelds og nordenfjelds. For det hele aar opgis behandlet ialt 62 tilfælder, hvorav 7 hos hesten, 52 hos oksen, 2 hos sauen og 1 hos svinet. Om sygdomstilfældenes fordeling i de forskjellige amter se tabel I; disses antal i de sidste 10 aar stiller sig saaledes:

1909	383	tilfælder
1910	430	—
1911	374	—
1912	283	—
1913	215	
1914	228	—
1915	146	—
1916	104	—
1917	62	—

Amtsdyrlæge *Kjoss-Hansen*, (Egersund), mener, at den antagelse er bekræftet, at miltbrandsmitte kan staa i forbindelse med fôring med avfaldsmel, specielt rug- og bygklid malet av korn av europæisk (russisk) oprindelse.

Dyrlæge *O. E. Onstad*, (Østre Toten), indberetter følgende om et tilfælde av halsanthrax:

En 2den præmiehoppe fandtes død i havnegangen, hvor den gik sammen med 6 andre hester.

Halsen og hodet var svulmet sterkt op og ved snit i halsen fik jeg mistanke om en halsanthrax og diagnosen berigtigedes ved mikroskopisk undersøkelse.

Paa samme gaard er der for to aar siden død to kjør av miltbrand; disse fandtes døde i en havnehage et stykke fra gaarden, men i en anden hage end den hestene nu var i.

For ca. 20 aar siden døde en ko av miltbrand paa samme gaard og kadaveret blev daarlig nedgravet; smitten tør saaledes antas at stamme herfra.

2. Ondartet katarrhfeber.

Av denne sygdom er der ialt anmeldt 537 tilfælder mot 489 anmeldte tilfælder i 1916. Sygdommens optræden har som i de foregaaende aar,

*) Ang. smitteoverførelse fra dyr til mennesker, se under de enkelte sygdomme.

været spredt over det hele land med undtagelse av byamterne og Finmarken (se tabel I).

Om smitteforholdene ved denne sygdom meddeler dyrlæge *F. V. Holmboe*, Stavanger, følgende:

En høstdrægtig ko frembød tydelige symptomer paa katarrhfeber, var avmagert, temperatur 40°, diarhoe og uttalte øiensymptomer. Da koen var meget daarlig blev eieren tilraadet at slagte dyret og under slagtningen at skjære kalven ut. Dette blev ogsaa gjort og kalven har siden levet i bedste velgaaende uten spor av tegn paa at være lidende av katarrhfeber.

Som et eksempel paa hvorledes denne sygdom kan trække i langdrag anfører amtsdyrlæge *I. Flønæs*, (Rissen).

En kvige blev syk ved indsætningstider i høst. øinene hadde det karakteristiske utseende og der indtaadte omsider fuldstændig blindhet; appetit og fordøielse var den hele tid nogenlunde normal, men dyret viste til stadighet litt feber og efter at ha staaet slik i ca. 5 uker blev den slagtet.

Amtsdyrlæge *E. Ween*, (Stange), meddeler:

Der er paatruffet katarrfeber hos 18 dyr; av disse er 14 slagtet, 2 er døde, medens 2 er spontant helbredet. I et tilfælde forsøktes neosalvarsan som kurativt middel, men ingensomhelst virkning kunde spores. I en besætning ved Tangen, bestaaende av 2 kreaturer, blev begge disse syke. I en anden besætning ved Espen begyndte en katarrhfeberenzooti i mars maaned, hvorefter i alt 8 dyr blev angrepet indtil utgangen av juli. Gaardens fjøs var gammelt og uhygienisk. Efter de 2—3 første tilfælders optræden blev der indrettet et nyt midlertidig fjøs, men sykdommen fortsatte ogsaa her. Halvdelen av tilfældene indtraf, efterat dyrene var sluppet paa havn under udmerkede veirforhold. De første kasus faldt like efter hinanden med faa dages mellemrum, senere med uregelmæssige tildels flere uker lange mellemrum. Det er vanskelig at finde sammenhæng mellem de enkelte kasus av sygdommen. Likesaa vanskelig er det at faa øie paa de ytre omstændigheter, som skulde staa i ætiologiske forhold til katarrhfeberen. Rigtignok synes daarlige fjøs at spille en rolle; ofte er fjøsene miserable, hvor lidelsen optræder, og sygdommen er faktisk bragt til ophør paa flere steder efterat nyt fjøs er opført. Men flere ganger har jeg seet sygdommen optræde i fjøs med virkelig fuldt tilfredsstillende sanitære forhold. Og lidelsen optræder ogsaa selv ved uteliv i gunstig veir. Det er bemerkelsesværdig, at katarrhfeberen i Stange især er knyttet til skogbygden (Tangen og Espen). Av de i 1917 iagttagne kasus forekom de 16 i skogbygden. Av 48 konstaterte tilfælder av katarrhfeber i aarene 1912—1917 er de 32 forekommet i skogbygden. Her er altsaa et arnested for det formodede infektionsstof.

Amtsdyrlæge *M. Maalsnes*, (Førde), meddeler, at der i en og samme besætning døde 5 dyr av katarrhfeber.

3. Raslesyke.

Antallet av anmeldte tilfælder av denne sygdom er i aarets løp gaat ned, idet der i 1916 anmeldtes 45 tilfælder og i 1917 40 tilfælder derav. Til gjengjæld synes sygdommen i de senere aar at ha vist sig i egner av landet hvor den tidligere var ukjendt. Forøvrig henvises til tabel I angaaende sygdommens hyppighet i de forskjellige amter.

4. Braasot.

Ialt er anmeldt 106 tilfælder av braasot hos sauen mot 97 i 1916. Omtrent halvparten av samtlige tilfælder indtraf i Stavanger amt, dernæst kommer Søndre Bergenhus, Nordre Trondhjem og Jarlsberg og Larviks amter. Se forøvrig tabel I.

Amtsdyrlæge *A. Kragerud*, (Tønsberg), meddeler:

Der er forekommet 12 tilfælder av braasot hos sauen, alle med dødelig utfald. Saavidt mig bekjendt er denne sygdom aldrig forekommet her i distriktet før. Tilfældene er forekommet i to besætninger, den ene i Stokke og den anden paa en ø utenfor Tjømø. Besætningen i Stokke var indkjøpt fra Vestlandet, og smitten var sandsynligvis hitført med disse sauer, derimot var det umulig at finde hvorfra eller paa hvilken maate smitten var overført til sauene paa øen utenfor Tjømø. Disse sauer hadde været paa øen længe og der var ikke tilført nogen nye utenfra. Jeg tilraadet nedslagtning av alle sauer paa øen, hvilket blev gjort for derved at hindre smittens videre utbredelse. Paa øerne utenfor Tjømø og Nøtterø holdes mange sauer. Skulde braasoten bli en stationær sygdom der, vil det bli til stor skade, da disse øer væsentlig kun er brukbare til saueavl.

Statsdyrlæge *S. Tillier*, (Bergen), meddeler:

Braasot synes, efter de meddelelser jeg har kunnet erholde, iaar at ha optraadt omtrent som ifjor. Efter mottagen rekvisition har jeg iaar utsendt ialt 890 stk. vaksinetraade. Som sedvanlig har kun et faatal av rekvirenterne sendt beretning om resultatet; det har hos alle gaat godt undtagen hos en mand i nærheten av Stavanger, som meddelte at han en maaned efter vaksineringen mistet 3 av sine podede dyr av braasot. Hvorvidt det virkelig var braasot de døde av er imidlertid vel usikkert; han hadde ikke tilkaldt dyrlæge og indsendte intet til undersøkelse, trods opfordring.

Amtsdyrlæge *J. Kjoss-Hansen*, (Egersund), roser meget traadvaksinationen mot braasot, naar denne foretas i september—oktober med det samme sauen kommer tilbake fra fjeldet.

5. Svinesyke.

Av svinesyke (smitsom lungebetændelse hos svin) er ialt behandlet 147 dyr; av disse anføres de 62 at være døde, mens 11 dræptes. De fleste tilfælder indtraf, som de foregaaende aar, i Hedemarkens amt, (57 tilf.), der-

næst kommer Kristians og Nordre Trondhjems amter (henhv. med 31 og 27 tilf.), se tabel I.

Amtsdyrlæge *K. Onstad*, (Fagernes, Valdres), meddeler:

Her har forekommet flere tilfælder av svinesyke, oftest med dødelig utgang. Grisene blir pludselig syke med feber 40,5—40,8 hurtig, anstrengt aandedræt. Dyrene ligger som regel paa benene. Efter 1 à 2 dage kan døden indtræde helt pludselig av hjertelammelse, da feberen stiger trods medicamentel behandling. Ved obduktionen finder man intet specielt utover en akut pneumoni. Lungerne blodfyldte. Det synes som om purkegriser er mere utsatte for at smittes.

6. Rødsyke og knuterosen.

Av disse sygdommer er antallet av tilfælder i stigende; det samlede antal var 8955 i 1917 mot 5074 i 1916.

Antallet av de i de sidste 5 aar anmeldte tilfælder stiller sig saaledes:

I 1913	anmeldtes	5528	tilfælder
- 1914	—	5664	—
- 1915	—	4348	—
- 1916	—	5074	—
- 1917	—	8955	—

Sygdommen har optraadt i alle amter med undtagelse av Bergens by.

Tapsprocenten for rødsykens vedkommende (knuterosen undtat) har i følgende aar stillet sig saaledes:

1890...	191	anmeldte tilfælder med	39,3 % døde og dræpte
1910...	1821	—»—	18,6 —»—
1915...	1591	—»—	16,6 —»—
1916...	1835	—»—	15,5 —»—
1917...	2044	—»—	15,8 —»—

Det norske serum mot denne sygdom har nu vundet almindelig anvendelse over hele landet og dyrlægerne er saa godt som enstemmig av den mening at dette serum viser sig meget virksomt og staar fuldt paa høide med serum av utenlandsk fabrikat.

Amtsdyrlæge *W. Simonsen*, (Storelvedalen), meddeler, at der som eftersygdom efter knuterosen kom paafaldende mange ledbetændelser tiltrods for serumbehandlingen.

Amtsdyrlæge *P. Seglem*, (Bodø), meddeler:

Av mildere smitsomme sygdomme har forekommet flere tilfælder av rødsyke. Endel av disse tilfælder endte med døden paa grund av at serum ikke var forhaanden. De tilfælder av sygdommen, som blev serumbehandlet, blev hurtig helbredet. Dyrene spiste som regel 24 timer efter injektionen og var da i fuldt vigør. Omsprøitning har ikke vist sig paakrævet. Dette maa vel tilskrives, at jeg som regel bruker store doser.

Amtsdyrlæge *S. Sommerfeldt*, (Kviteseid), meddeler:

Det saakaldte eczem hos smaagriser maa vistnok sættes i forbindelse med knuterosen idet det i flere tilfælder er lykkedes mig at konstatere denne sygdom hos moderdyret; at sygdommen arter sig noget forskjellig hos det spæde dyr er ingen merkelighet. Ved kontrolforsøk har det vist sig at injektion av serum hos de smaa kuperer sygdommen, men mit materiale savner desværre endnu fylde.*)

Amtsdyrlæge *V. Høeg*, (Sandviken), meddeler:

Serumet er som regel den eneste nødvendige behandling og det virker for det meste udmerket; men der forekommer ikke saa faa tilfælder av et mere kronisk forløp trods serumbehandlingen, og her virker alkohol i store doser utmerket. Dette gode middel er nu imidlertid saa kostbart, at det ikke kan anvendes saa hyppig som ønskelig kunde være. Sygdommen optræder kun i aarets sidste halvdel. Et eiendommelig forhold er, at den kun sjelden forekommer i store besætninger. I mit distrikt er der saaledes en stor svinebesætning paa 200—300 dyr; der forekommer sygdommen aldrig, mens den hver høst florerer rundt om i smaastuene, ofte klods indtil gaarden.

7. Tuberkulose.

De offentlige tuberkulinundersøkelserne er ogsaa i aaret 1917 paa grund av krigen (se foreg. aarsberetning) kun foretat i indskrænket maalestok.

Amtsdyrlæge *P. Seglem*, (Bodø), meddeler:

I aarets løp er tuberkulinundersøkt 22 besætninger med tilsammen 93 dyr. Herav reagerte 15 dyr i 5 forskjelige besætninger.

I et tilfælde hvor næsten hele besætningen reagerte viste det sig, at sygdommen ogsaa hadde angrepet eierens familie, hvorav 2 var syke. I et andet tilfælde kunde smittekilden følges tilbake til en ko, som for ca. 14 aar siden var indkjøpt fra en gaard, hvor tuberkulose ved senere undersøkelse viste sig at være meget utbredt i besætningen. Denne ko blev slagtet ca. 1 aar efter at den var indkjøpt paa grund av at den hostet og avmagredes. Det viste sig da at den var sterkt angrepet av lungetuberkulose og perleknuter.

Dyrlæge *O. E. Onstad*, (Ø. Toten), meddeler:

Tuberkulosen viser sig — saavel ved tuberkulinundersøkelser som ved obduktioner og tilfældig kontrollering av kjøtkropper — at være meget utbredt herover. Flere besætninger viste sig sterkt angrepne. Saaledes har jeg tuberkulinundersøkt besætninger paa 30 à 40 dyr, hvor saa at si alle har reagert.

I 1917 undersøkte jeg en besætning paa 66 dyr, hvor 22 dyr reagerte og en besætning paa 24 dyr, hvorav 12 reagerte. Rigtignok undersøkte jeg ogsaa 3 besæt-

*) Konf. en meddelelse paa side 36 i »Norsk Veter. tidsskrift« X bind (1898) om, at der paa hjerteklapperne av obducerte saadanne smaagriser undertiden er fundet vegetationer hvori er paavist rødsykebaciller (se ogsaa nærv. aarsberetning for 1914 side 11).

De offentlige kvæg-tuberkulinprøver 1895—1917.

(Compte-rendu sur le résultat des recherches aux frais publiques faites chez le bétail, par la tuberculine, pendant les années 1895—1917.)

Aar	Antal undersøkte **besætninger** *(Nombre des étables examinées)*	Derav tuberkuløse *(Dont tuberculeuses)*	pct. tuberkuløse *(pct.)*	Antal undersøkte **dyr** *(Nombres des animaux tuberculinés)*	Derav mistænkte og tuberkuløse *(Dont suspects & tuberculeux)*	pct. tuberkuløse *(pct.)*
1895/1896	2 195	573	**26,1**	30 787	2 588	**8,4**
1897	2 136	577	**27,0**	24 755	2 056	**8,3**
1898	1 465	331	**22,6**	14 740	725	**4,9**
1899	1 337	274	**20,5**	11 919	678	**5,7**
1900	2 072	368	**17,8**	15 513	779	**5,0**
1901	2 889	311	**10,8**	20 051	701	**3,2**
1902	2 227	255	**11,5**	14 230	502	**3,5**
1903	2 027	276	**13,6**	13 846	672	**4,9**
1904	2 335	328	**14,0**	18 519	1 060	**5,7**
1905	1 802	223	**12,4**	13 566	623	**4,6**
1906	1 888	227	**12,0**	14 622	890	**6,1**
1907	1 626	218	**13,4**	12 734	840	**6,6**
1908	1 833	256	**13,9**	14 643	709	**4,8**
1909	2 546	312	**12,3**	20 623	869	**4,2**
1910	3 038	332	**10,9**	21 109	1 167	**5,5**
1911	3 047	423	**13,8**	26 937	1 291	**4,8**
1912	3 463	288	**8,3**	20 493	829	**4,8**
1913	1 746	274	**15,7**	15 335	754	**4,9**
1914	1 222	139	**11,4**	10 793	463	**4,3**
1915	521	82	**14,6**	5 445	449	**8,2**
1916	713	94	**13,2**	6 140	440	**7,2**
1917	451	91	**20,1**	4 311	480	**11,1**
1895—1917	42 579	6 252	**14,6**	351 111	19 565	**5,6**

ninger — en paa 41 dyr, en paa 39 og en paa 25 dyr, — hvoriblandt kun 1 dyr reagerte. I alt undersøktes 198 dyr hvorav 35 reagerte.

Interessen for at faa sine besætninger tuberkulinundersøkt er paa langt nær ikke stor nok. hvilketvel for en del skyldes en indgrodd mistro mot undersøkelsen og dels den fare for tap som vedkommende utsættes for.

Foranledigelsen til undersøkelsen er ofte at der gang paa gang konstateres tuberkulose i besætningen.

Amtsdyrlæge *C. Jørgensen*, (Rakkestad), anfører:

Her findes adskillig tuberkulose blandt storfæet. Det hænder aar om andet, at et slagt blir kassert paa kjøtkontrollen for tuberkulose. Naar eieren da efter henstilling faar tuberkulinundersøkt besætningen kan de fleste av, eller hele, besætningen reagere. En hel del besætninger er ved planmæssig undersøkelse og nedslagtning av de reagerende blit fri for sygdommen, men meget skulde gjøres paa dette gebet. Her er kvægeiere som har mistanke om eller som vet, at der er tuberkulose i besætningerne; men de gaar ikke tilkamp mot den.

Resultat

av de offentlige kvægtuberkulinprøver i aaret 1917.

(Compte-rendu sur le résultat des recherches faites chez le bétail par la tuberculine, pendant l'année 1917.)

Amt *(Département)*	Antal undersøkte **dyr** *(Nombre des animaux tuberculinés)*	Derav mistænkte og tuberkuløse *(Dont suspects & tuberculeux)*	pct. tuberkuløse *(pct.)*	Antal prøvede **besætninger** *(Nombres des étables examinées)*	Derav tuberkuløse *(Dont tuberculeuses)*	pct. tuberkuløse *(pct.)*	Omsprøitede besætninger *(Inoculations répétées)*	
							Antal besætninger	Tuberkuløse
Kristiania	-	-	-	-	-	-	-	-
Akershus	595	141	**23,7**	32	15	**46,7**	2	1
Smaalenene	472	116	**24,6**	27	13	**48,1**	4	2
Buskerud	796	38	**4,8**	108	18	**16,6**	9	1
Jarlsberg & Larvik	184	47	**25,5**	12	6	**50,0**	3	2
Hedemarken	419	42	**10,0**	18	10	**55,5**	3	2
Kristians	326	46	**14,3**	17	8	**47,0**	3	3
Bratsberg	20	-	-	4	-	-	-	-
Nedenes	55	-	-	18	-	-	-	-
Lister og Mandal	25	-	-	5	-	-	-	-
Stavanger	28	-	-	5	-	-	-	-
Søndre Bergenhus	112	17	**15,4**	15	2	**13,3**	-	-
Bergen	-	-	-	-	-	-	-	-
Nordre Bergenhus	81	4	**4,9**	14	3	**21,4**	-	
Romsdal	447	4	**0,9**	46	4	**8,7**	-	-
Søndre Trondhjem	242	1	**0,4**	34	1	**2,9**	-	-
Nordre Trondhjem	148	1	**0,7**	35	1	**2,8**	2	1
Nordland	225	14	**6,2**	35	5	**14,3**	3	-
Tromsø	120	9	**7,5**	28	5	**17,9**	13	1
Finmarken	16	-	-	8	-	-	-	-
Ialt (total)	4 311	480	**11,1**	451	91	**20,1**	42	13

Den større procent (11,1) som dette aar er fundet med hensyn til tilstedeværelsen av tuberkuløse dyr i besætningerne, har sin grund deri, at de relativt faa besætninger som i aarets løp er tuberkulinundersøkt oftest har været saadanne, hvori sygdommen maatte antas at forekomme eller hvortil smitte maatte formodes at være overført eller hvor andre foreliggende omstændigheter har gjort en undersøkelse ønskelig eller nødvendig.

8. Kværke.

Kværke hos hesten, hvilken i 1916 med hensyn til tilfældernes antal var i avtagende, har i 1917 igjen tiltat. Antallet av indtrufne tilfælder er 4430 mot 1955 i 1916. Av tabel I fremgaar det, at sygdommen har optraadt over hele landet. Flere dyrlæger uttaler i sine beretninger, at sygdommen har optraadt mere end almindelig ondartet dette aar. Som kura-

tivt og forebyggende middel brukes nu av samtlige dyrlæger norsk serum. Meningerne om dette middels nytte er delte.

Nedennævnte tal viser antallet av tilfælder og tapsprocent i følgende aar:

I aaret	1890	forekom	902	tilfælder	med	38	døde og dræpte:	Tapsprocent 4,2
—	1895	—	1989	—»—		62	—»—	— 3,1
—	1900	—	1884	—»—		88	—»—	— 4,7
—	1905	—	2142	—»—		101	—»—	— 4,7
—	1910	—	3217	—»—		108	—»—	— 3,4
—	1916	—	1955	—»—		53	—»—	— 2,7
—	1917	—	4430	—»—		136	—»—	— 3,0

Amtsdyrlæge *Th. Skjævestad*, (Aandalsnes), meddeler:

Kværken blev ført hit fra Dovre og Lesje med hester, som under fôrnøden hadde været paa Dombaas efter høi. 5 av disse hester blev efter hjemkomsten straks angrepne og var haardt medtagne. De kom sig dog alle. Straks sygdommen var konstatert her i distriktet fik jeg efter telegrafisk anmodning tilsendt fra serum-institutet kværkeserum hvormed alle de sykes nabohester blev indsprøitet. Ialt blev 28 immunisert hver med 50 ccm. Resultatet var glimrende, idet bare en av de sprøitede hester blev angrepne, og denne hest var en av dem, som hadde været paa Dombaas. De øvrige 27 immuniserte blev ikke angrepne tiltrods for, at de fleste paa mange maater var sterkt utsat for smitte. Det lykkedes saaledes ved hjælp av serum at inlskrænke den begyndende kværkeepidemi til disse 5 tilfælder. Det er første gang, at kværkeserum er anvendt her i kampen mot kværke. Serummet mot kvæærke har dog efter dette formaad at vinde dette distrikts befolknings taknemmelighet og tiltro.

Amtsdyrlæge *Th. Langballe*, (Overhallen), meddeler:

En voldsom ondartet kværkeepidemi gik over distriktet her. Smitten kom over Sørli fra Hotagen i Sverige og bredte sig hurtig over hele distriktet. Kværkeserum blev brukt i stor utstrækning, baade subkutant og intravenøst. I begyndelsen jeg var meget fornøiet dermed, dog viste det sig senere, at sygdommen hos de serumbehandlede hester trak mere i langdrag uten abscesdannelser for manges vedkommende. Men av 92 serumbehandlede fik 2 hester 5 uker efter behandlingen abscesser i lungerne og 6 hester abscesser i tarmglandlerne. Som preventivt middel saa jeg ikke gode resultater av det norske serum, uten at det blev anvendt i 50 grams doser i 3 à 4 dager i træk. Jeg anvendte i 1911 100 doser dansk serum med udmerket resultat, mens jeg ikke saa meget nytte av de i 1917 anvendte 50 doser dansk serum.

Kværkeepidemien i 1917 var ogsaa mere end almindelig ondartet.

Amtsdyrlæge *J. Mysen*, (Eidsberg), anfører i sin beretning, at der i hans distrikt optraadte en meget ondartet kværkeepidemi der trodset enhver behandling.

Amtsdyrlæge *L. Sagsvold*, (Trysil), meddeler blandt andet:

Det viste sig at kværkeserum anvendt i tilstrækkelig store doser og ved gjentat behandling med passende mellemrum var istand til at beskytte dyrene mot angrep av sygdommen. Kværkeserum viste sig ogsaa som et paalidelig kurativt middel naar dyret blev tat under behandling i sygdommens første stadium d. v. s. før betændelsen i glandlerne hadde utviklet sig nævneværdig. Serum blev i helbredelsesøiemed anvendt i en mængde av 2—300 gram og injisert intravenøst. Hos dyr med begyndende bylddannelse kunde man ved serumbehandling hurtig opnaa nogen bedring av almenbefindendet; men paa modningen av bylderne syntes serumet at ha en tydelig hæmmende virkning.

9. Smitsom kastning.

Antallet av de under rubrikken kastning hos kvæg opførte tilfælder har været:

i 1890 —	682 tilfælder	i 1913 —	1899 tilfælder
1900 —	664 —	1914 —	1878 —
1910 —	2185 —	1915 —	1492 —
1911 —	1474 —	1916 —	1372 —
1912 —	1930 —	1917 —	1488 —

At sygdommen i det heletat maa sies at være i tilbakegang, fremhæves av flere dyrlæger i deres indberetninger. Denne tilbakegang skyldes i første række kvægeiernes frygt for at faa en saa ruinerende sygdom ind i sin besætning hvilket bevirker, at man stadig blir forsigtigere ved indkjøp fælles beite. De fra Veterinærinstitutet igangsatte diagnostiske undersøkelser ved denne sygdom, har fremdeles vist sig at være meget paalidelige; de benyttes ofte av kvægeierne og har sikkert ofte været til stor nytte ved sygdommens bekjæmpelse.

Amtsdyrlæge *J. Andersen*, (Larvik), meddeler angaaende denne sygdom:

Smitsom kastning, som i flere aar har holdt til huse paa et større jordbruk, maa nu sies at være saa godt som utryddet — et enkelt tilfælde kan træffes nu og da, men sjeldent; der er nedlagt et intenst arbeide med sproitning og isolation av angrepne og mistænkte dyr, men trods aarelangt arbeide og paapasseligher, synes det, som om dyrene maa igjennem sygdommen for at erhvelve sig en vis immunitet, før man kan tale om en merkbar nedgang i de kastende kjørs antal. Forøvrig er sygdommen litet utbredt paa disse kanter; de fleste kastninger er av tilfældig natur.

10. Lungesyke og influenza hos hesten.

Av lungesyke hos hesten er ialt behandlet 1196 tilfælder (hvorav 2 dræpte og 20 døde). Av nedenstaaende opgave over antal tilfælder av

hestens lungesyke i aarene 1905—1917 vil sees, at sygdommen i 1917 optraadte med særlig mange tilfælder:

I 1905	—	3 tilfælder	I 1912	—	818 tilfælder
1906	—	500 —	1913	—	549 —
1907	—	1116 —	1914	—	373 —
1908	—	51 —	1915	—	21 —
1909	—	616 —	1916	—	260 —
1910	—	520 —	1917	—	1196 —
1911	—	399 —			

Sygdommen viste sig bare paa Østlandet og særlig i Kristiania by og omliggende amter (se tabel I). Smitten antas dette aar, som saa ofte ellers, i flere tilfælder at kunne føres tilbake til de militære stalder paa Gardermoen eller i Fredrikstad.

I Fredrikstad ved Feltartilleriregiment nr. 1 utbrød i juli maaned en temmelig heftig lungesyke hvorved et stort antal hester blev angrepne Sygdommen holdt sig med spredte tilfælder hele høsten utover, hvilket hadde tilfølge, at hestene maatte interneres efter endte vaabenøvelser og blev først frigit vaaren 1918.

Paa Gardermoen ved Feltartilleriregiment nr. 2 forekom ogsaa nogen tilfælder av lungesyke: men sygdommen fik ikke her anledning til at brede sig i den grad som i Fredrikstad.

Salvarsanbehandling har været almindelig og git udmerkede resultater.

Amtsdyrlæge *R. Bugge Næss*, (Kristiania), meddeler:

Den lungesykeepizooti som begyndte i Kristiania og omegn høsten 1916 tiltok i januar 1917 og naadde sit høidepunkt i februar maaned. I denne maaned blev av dyrlæge Willumsen og mig behandlet ikke mindre end 112 nye tilfælder av denne sygdom. Epizootien tapte sig som sedvanlig utpaa vaarparten og ophørte fuldstændig i juni maaned. Arsenikpræparatet salvarsan som har feiret saa mange triumfer mot denne sygdom, slap op utpaa vinteren, hvorfor jeg maatte ty til det i Kanada fremstillede analoge stof diarsenol. Virkningen av dette viste sig helt tilfredsstillende og at staa paa høide med salvarsan og neosalvarsan.

Dyrlæge *J. Hvattum*, (Fredrikstad), meddeler angaaende denne sygdom:

Hestens lungesyke har optraadt med 34 tilfælder. Sygdommen bredte sig antagelig fra militærhestene blandt hvilke mange var angrepne utover sommeren og optraadte kun i østre Frstad og omliggende landdistrikter. 26 hester blev behandlet let med salvarsan, samtlige med godt resultat, idet dyrene som regel var brukbare efter 8 dages forløp. Av 8 ikke salvarsanbehandlede døde 2. I en større besætning blev 11 hester salvarsanbehandlet, mens eieren ikke vilde paakoste denne behandling paa en ældre mindre værdifuld hest, som naturligvis ogsaa døde, et bevis for salvarsanets udmerkede virkning ved denne sygdom.

Amtsdyrlæge *K. A. Blystad*, (Kongsvinger), meddeler:

Det første tilfælde endte desværre med døden, da dyret ved sygdommens utbrud blev benyttet til tømmerkjøring paa Grue Finnskog og derfor først sent kom til behandling. saa det udmerkede neosalvarsan først den 10de sykedag kunde injiceres; hesten var da døden nær og tilstanden omtrent haabløs. De øvrige angrepne kom sig hurtig og blev allerede faa dage efter injektionen arbeidsdygtige. hvilket ogsaa var tilfældet med en hest, som (efter distriktslægens anbefaling) blev sprøitet med human difteriserum, (15 doser) da jeg paa grund av paaskehøitidens indtræden ikke paa flere dage kunde faa neosalvarsan fra Kristiania. Skjønt feberen nok gik ned litt langsommere end ved passende store doser med neosalvarsan, var den gunstige virkning saa paatagelig at forsøk hermed vistnok burde fortsættes, navnlig i en tid som nu,da neosalvarsan er saa kostbar og vanskelig at anskaffe fra utlandet, mens difteriserum jo kan produseres herhjemme, saa vi mulig ogsaa paa dette omraade kan bli selvhjulpne.

Amtsdyrlæge *A. K. Myhrer*, (Hemnes i Nordland), indberetter ogsaa for 1917 (se Veterinærvæsenet og kjøtkontrollen 1916, side 9) om en influenzalignende sygdom i Dalen, Melø. Symptomerne var: Ophørt ætelyst, høi feber, sløvhet, mathet, katarrh i næse og øine, enkelte kolikanfald. Forløpet var kortvarig, ca. 8 dage. Ingen dødsfald.

11. Ringorm.

Ringorm har i 1917 været sterkt utbredt blandt husdyrene, og de fleste dyrlæger søndenfjelds omtaler sygdommen. Den har paa flere steder optraadt ondartet og smitteoverførsel til mennesker har hyppig fundet sted. Der klages over at sygdommen bredes let paa fællesbeiterne ved at ringormsmittede besætninger utenvidere slippes sammen med friske besætninger. Enkelte dyrlæger anfører, at sygdommen, der spiller størst rolle som kvægsygdom, synes at være i tiltagende saavel i ondartethet som i antal indtrufne sygdomstilfælder.

Nedenstaaende tal viser antal av behandlede tilfælder av ringorm hos kvæg i de senere aar:

I 1910	2976	tilfælder
1911	2247	—
1912	2606	—
1913	2563	—
1914	3265	—
1915	3150	—
1916	2177	—
1917	4437	—

Dog indtræffer sedvanligvis langt flere tilfælder end de som kommer under dyrlægens behandling.

Omtrent samtlige dyrlæger i Nordre Bergenhus amt klager saavel over sygdommens utbredelse som ondartethet.

Amtsdyrlæge *O. Taralrud*, (Nordre Valdres), meddeler:

Ringorm er og har været en slem plage paa ungfæet i dette distrikt. Folk vier denne lidelse altfor liten opmerksomhet og det er ikke sjelden at træffe paa besætninger, hvor alle ungdyrene er ridende av ringorm. Enkelte ganger ser man at lidelsen faktisk medfører døden; idet dyrene magres av, blir paafaldenden anæmiske og holder tilsidst fuldstændig op at æte. Slike nedsatte individer synes ofte let at angripes av ondartet diarrhoe som igjen ofte ender dødelig. Ringorm behandles nu altid med sol. jod. sprit. og ol. physetri, aa part. samt vaskning av og til med 5 % lysolvand.

Viser eieren den fornødne interesse ved behandlingen er sygdommen forholdsvis let at faa bugt med.

Amtsdyrlæge *K. Onstad*, (midtre Valdres), omtaler et tilfælde av smitteoverforsel til skjægroten hos en mand der i lang tid maatte indlægges paa hospital. Efter at være kommet hjem igjen holdt sygdommen paa at blusse op paa nyt.

12. Blodurin.

Av blodpis hos kvæg er der i 1917 ialt behandlet 1372 dyr; derav er 13 dræpte og 145 døde. Sygdommen synes at være mest utbredt ved kysten, hvorfor den stadig omtales av dyrlægerne fra Sør- og Vestlandet. I »Veterinærvæsenet og kjøtkontrollen 1916« side 9 er indtat en tabel over antal tilfælder og tapsprocent i de sidste aar, hvortil kan henvises.

Behandlingen med trypanblaat synes at ha vundet utbredelse og benyttes nu av de fleste dyrlæger dels alene dels understøttet av andre medikamenter.

Amtsdyrlæge *K. Egeberg*, (Arendal), meddeler:

Blodurin behandler jeg nu stadig med trypanblaat 1.5—100 injicert venøst; samtidig indgis pr. os 40 gr. creolin blandet med acid. hydrochlor. Av 33 kuer behandlet paa denne maate er alle helbredet i løpet av 1 à 2 døgn.

Statsdyrlæge *S. Tillier*, (Bergen), meddeler:

Hæmoglobinuri optraadte som sedvanlig paa flere steder, dog har jeg ikke faat meddelelser der kunde tyde paa, at den iaar nogetsteds har været særlig ondartet. I de tilfælde, hvor jeg selv har kunnet ta blodprøver fra de syke dyr, har jeg altid — ved prof. Brinchmanns hjælp — kunnet paavise de sedvanlige piroplasmer. Jeg har i mere kroniske tilfælder foreskrevet arsenikbehandling (1—6 pulvere à grm. 1,00), og eierne har været meget tilfredse med resultatet. Disse tilfælder er imidlertid saa faa, at jeg ikke paa grundlag derav tør uttale mig om hvorvidt midlet virkelig har nogen værdi eller ei.

Amtsdyrlæge *I. Flønæs*, (Rissen), anfører i sin indberetning:

46 tilfælder av hæmoglobinuri hos kvæg kom til behandling, og samtlige fik subkutan indsprøitning av 1 % opløsning av trypanblaat fra 100—125 gr. Virkningen var meget tilfredsstillende, idet alle paa 2 nær kom sig. Hos den ene døde var forløpet meget rapid, og den andre kom sent under behandling. Hos flere dyr var en temmelig sterk lokal reaktion med sterk ødematøs hævelse, som holdt sig i ukevis omkring injektionsstedet. En ko, som slagtedes 3 mdr. efter behandlingen, var paa hals og bog saa sterkt blaafarvet, at der maatte kasseres 15 kg. kjøt.

Amtsdyrlæge *J. Mossige*, (Sogndal i Sogn), meddeler:

Paa en gaard i Lærdal, hvor der ikke tidligere har optraadt blodurin blandt kvæget blev iaar flere dyr angrepne, efterat de en kort tid hadde gaat paa en havnegang i en fjeldstrækning like utenfor gaardens indmark. Eieren meddelte, at han foregaaende aar hadde bortleiet denne havnegang til en driftekar, der kom med fæ fra Søndfjord og Nordfjord. Ved nærmere undersøkelse viste det sig, at disse dyr var indkjøpte i bygder, hvor blodpis er ganske almindelig blandt kvæget, og det maa derfor antas, at smittestoffet er blit hitført med driftefæet.

Amtsdyrlæge *J. Andersen*, (Larvik), meddeler:

Hæmaturi (blodpis) hos kvæget eller som den populært kaldes »rødsyke« forekommer ret hyppig om sommeren i kystegnene — særlig paa Brunlanæs — og kræver hvert aar sine ofre. Det ser ut som de stedbundne kjør efterhvert erhverver sig en slags immunitet overfor sygdommen; ti hyppigst angripes indkjøpte dyr og da især saadanne, der kommer fra mere indlandstrakter. Der er set god virkning ved subkutan eller intravenøs injektion av trypantblaat — alt forutsat hurtig dyrlægehjælp — efter nogen dages lidelse er gjerne behandlingen haabløs. Enkelte lettere tilfælder klarer sig uten behandling.

13. Forskjellige sygdomme.

Ondartet anæmi hos hester. Denne hestesygdom synes at brede sig. I aaret 1916 anmeldtes 65 tilfælder hvorav 32 dræptes eller døde; i 1917 er tallene henholdsvis 77 og 34; 58 tilfælder indtraf i Hedemarkens amt, 18 i Nordre Bergenhus og 1 i Nordre Trondhjems amt.

Dyrlæge *L. Slagsvold*, der indtil høsten 1917 praktiserte i Trysil og har hat leilighet til i flere aar paa nært hold at studere den ondartede anæmi, meddeler følgende:

Anæmi hos hesten viser sig fremdeles; men tilfældene har inden Trysil snarere avtat end tiltat de sidste aar. Den del av distriktet som de sidste par aar har været mest hjemsøkt av sygdommen er Engerdalen; særlig utsat er de hester som gaar i havn i Veunaasen. Der kommer hver høst hester hjem fra dette beite med mer eller mindre tydelige anæmisymptomer. Ved obduktion findes ofte masser av strongylos armatus i blind- og stortarm og likeledes ofte saar med fibrinavleiringer (hvori larver av strongylus) i mesenterialarterierne, aorta og andre

store pulsaarer; men der gives ogsaa tilfælde av typisk anæmi hvor strongylus armatus i k k e er tilstede i tarmen i særlig stort antal og hvor man ved den mest omhyggelig undersøkelse av arterierne ikke kan finde spor av forandringer i disse. Paa den anden side finder man ofte mængder av strongylus armatus og andre smaa rundormer i de bakre tarmavsnit hos hesten og ofte samtidig de velkjendte forandringer i mesenterialarterierne (med saar og fibrinavleiringer hvori armatus larver) u t e n at dyret nogen gang har vist tegn paa anæmi; og ved obduktion av nærsagt hvilkensomhelst hest vil man finde strongylus armatus i større eller mindre antal i stortarmen og særlig blindtarmen. Det er derfor meget tvilsomt om denne snylter er anæmiens egentlige aarsak.

Amtsdyrlæge *E. Ween*, (Stange), meddeler:

Den farlige hestesygdom »strongylose« har ogsaa i 1918 angrepet flere dyr. Den viste sig hos dyr fra forskjellige havneganger, ikke faa fra den havnestrækning som i 1916 var sterkt inficert (en del av Romedalsskogene).

Jeg har ifjor saavidt mulig faat folk til at holde borte fra fælleshavn alle hester, som kunde antas at lide av strongylose eller hadde været angrepet derav. Jeg tror, atman som praktisk forholdsregel ved sygdommens bekjæmpelse burde anvende bestemmelserne i loven overfor de mildere smitsomme husdyrsygdomme, saa at sygdommen blev anmeldt, og at dyr der a n t a g e s angrepne av sygdommen ikke tilstedes adgang til fælleshavn. Smittespredernes antal vilde da formindskes. Til belysning av sygdommens beskaffenhet kan jeg anføre, at jeg i 3—4 tilfælder ved obduktion har iagttat, at pulsaarebetændelsen var litet utpræget og larvernes antal meget litet; men tiltrods herfor var sygdommens maligne karakter fremtrædende. Lidelsens septikæmiske beskaffenhet var netop i disse kasus ioinefaldende. Det bestyrker formodningen om, at strongyluslarverne bare er vehikel for det pathogene virus. Iøvrig vil jeg anføre, at symptomerne i denne sygdom varierer meget. Man kan nok opstille en klinisk type; men kjendte træk i sygdomsbilledet kan mangle, og nye føies til, saa typen næsten viskes ut. Der er desuten mange komplikationer. Sygdommen er f. eks i en del tilfælder aarsak til abort hos følhopper.

Amtsdyrlæge *G. Murstad*, (Romedal), anfører:

Av »marksyken« som den kaldes, er forekommet flere tilfælder end forrige aar. Samtlige hester har gaat i havn paa Romedal Almenning. Hester som kommer fra syke hjem, avmagrede og anæmiske, bukker saa godt som alle under for sygdommen. De derimot som først ut paa høstparten og vinteren viser symptomer, hvor sygdommen pludselig viser sig, med høi feber, tapt ætelyst, dinglende gang, (de kan næsten ikke holde sig paa benene), kommer sig hurtig ved behandling; efter nogen faa dage er hesten feberfri, og der har ved de tilfælder jeg har hat til behandling, ikke til dato forekommet recidiv. En avmine egne hester, som angrepes som foran nævnt, gav mig god anledning til at følge sygdommens forløp. Behandlingen bestaar av indgivning av seminae arecae og aloe, og som det synes med avgjørende godt resultat i acute tilfælder. Det er trolig at denne høst og vinter, med barfrost, sterk kulde og litet sne, kan virke heldig til sygdommens eller smittens begrænsning; de foregaaende vintere, med megen sne paa ikke frossen jord, maa antages at ha frembudt gunstige forholde for smittens bevarelse.

Amtsdyrlæge *N. Thorshaug*, (Løiten), meddeler:

Anæmi hos hesten optræder fremdeles paa samme maate som i tidligere aar. Forløpet er høist forskjellig. Enkelte kan være meget syke og komme sig hurtig, — andre gaar som reconvalescenter i lang tid — mens atter andre dør efterat ha været syke i 1 à 2 dage. Dette akute forløp med dødelig utgang forekommer især hos føl.

Amtsdyrlæge *C. J. Svinning*, (Aasnes), meddeler:

Strongylose (ormesot) hos hesten synes at bli mer og mer almindelig. Av de 4 behandlede hester maatte to slagtes; de var blodfattige, magre, opknepne med kronisk bukhindbetændelse. Dette er den værste av alle hestesygdomme herover, da den kræver saa mange ofre alene som alle de andre tilsammen.

Paa Vestlandet har ogsaa denne sygdom holdt sit indtog og statsdyrlæge *S. Tillier*, (Bergen), meddeler i den anledning:

Fra Nordfjord fik jeg atter iaar gjennem amtsdyrlægen anmodning om at komme dit i anledning ondartet hestesygdom. Det var saakaldt »pernicios anæmi«. Ved obduktion fandtes masser av parasiter i dyrene, der fandtes tænier, ascarider og masser av strongylus armatus. Sygdommen skulde være kommet med en hest nordfra.

Amtsdyrlæge *E. Sorterup*, (Sandene, N. Bergenhus), meddeler:

Hos unghesten har vi iaar hat en farlig sygdom — infektiøs anæmi — som har medført døden hos 8 stykker.

Alle otte har jeg obducert og fundet det samme sygdomsbillede: Rikelig forekomst av strongylus armatus i krøspulsaaren, bukmusklene og blindtarmen samt en del ascarider i stortarmen og tyndtarmen. Degeneration av forskjellige muskler, vattersotlignende ødemer, og hæmoglobinuri, samt sterkt uttalt anæmi.

I levende live merkes først formindsket ætelyst, fordøielsen svækkes, dernæst kommer ødem i manke og forhud og tilslut under buken, blodfarvestof i urinen og tilslut lammelse av forskjellige muskelgrupper.

Indtræder lammelse i svælg- og tyggemuskelaturen dør dyret av tørst og sult trods al behandling.

Skal sygdommen helbredes, maa man faa dyret under behandling helst før jul, jo tidligere desto bedre og jeg har benyttet arsenik med godt resultat.

Anæmi hos gjeter omtales av amtsdyrlæge *Rolfseng*, Volden, Amtsdyrlægen anfører i den anledning:

Anæmi hos gjeter optraadte hos flere i Hjorthaugbygden om vaaren 1916 med nogen tilfælder. Vaaren 1917 optraadte lidelsen i andre besætninger i samme bygd og var da mere ondartet, da kun $\frac{1}{3}$ kom sig.

Det var særlig unge bukker — et aars — som blev angrepne, ældre dyr angrepes i mildere grad, ofte blev flere dyr i samme besætning syke samtidig. De sygnet hen mistet matlysten og vilde ikke følge de andre i havningen, efter nogen tids sykelighet var avmagringen betydelig, og de fik strittende haarlag. Fra næsen

fløt sero-purulent væske, der tørket ind til skorper omkring næseborene, de synlige slimhinder var meget bleke ofte helt glasagtig gjennemsigtige. Temp. som oftest normal eller litt forhøiet. Sterk hjertebanken med næsten ufølelig puls, og kun mot slutten før de kreperte blev avføringen tynd, vandagtig og ildelugtende.

Ved obduktion paavistes sterk avmagring og utpræget blodmangel, kun i hjertet og carotis fandtes godt koaguleret blod. ellers var blodet tyndt og lysfarvet; i bukhulen nogen serøs. svakt hæmorrhagisk væskeansamling. Behandling med stimulantia var omtrent resultatløs for de haardest angrepne. Nogen dyr kom sig ved intravenøs injektion av trypanblaatopløsning. disse dyr var dog ikke saa sterkt angrepne.

Mundsyke hos hesten. Angaaende denne sygdom meddeler amtsdyrlæge *A. Østby*, (Frosta):

Mundsyke forekom i slutningen av august hos en del hester i et par besætninger paa Frosta. Sygdommen bemerkedes først hos en følhoppe som paa juret fik eczem med talrike vesikler. som aapnedes og efterlot væskende saar og skorper. Ved undersøkelse viste hoppens føl sig at ha lignende vesikler og saar paa munden og omkring næsen. likesaa paa indsiden av læberne. En anden hest paa gaarden fik lignende vesikler og saar paa læberne og tungen. Paa nabogaarden fik 3 hester lignende blegner i munden og paa læberne. Saarene helbredes efter nogen tids behandling. Mundsyke er før ikke forekommet her. Smitten antages at være overført med et par unghingster. som nylig var tat hjem fra en fælles havnegang i Stjørdalen. hvor de hadde gaat i løpet av sommeren. Sygdommen fik ikke anledning til at bre sig videre i bygden.

Godartet beskelersyke blev paatruffet hos en hingst av amtsdyrlæge *Gjøvik*, Opdal. Hingsten, der saa meget medtat og lidende ut, hadde over hele penis og præputium et pustuløst utslet; efter 3 ukers behandling var den imidlertid helt frisk igjen. Et par hopper blev ogsaa angrepne; men sygdommen fik forøvrig ikke anledning til at utbrede sig. Dyrlæge *Holmboe* i Stavanger har ogsaa truffet paa sygdommen.

Hvalpesyke. Av denne sygdom er der i dette aar anmeldt 1742 tilfælder hvorav 500 dræpte og døde.

Amtsdyrlæge *Thorshaug*, Løiten, der i 1917 har hat særlig mange tilfælder, meddeler, at han med meget godt resultat har benyttet serum.

Kokopper optraadte paa Tønset sidste halvdel av sommeren med særlig stor utbredelse og voldsomhet, og lot sig ikke bekjæmpe før dyrene blev indsat paa fjøset i oktober.

Smitsom konjunctivit hos sauer, anfører dyrlæge *Toenberg* (Aalesund), i sin beretning, har optraadt paa et par gaarder paa Lepsøen. De fleste dyr i besætningene blev angrepne. De sauer der kom under behandling blev helbredet mens nogen ikke behandlede blev blinde.

Smitsom konjunctivit og keratit, anfører dyrlæge *Wille* (Ørje) at ha set i en hestebesætning hvor samtlige tre hester blev angrepne. Alle kom sig efter at være behandlet.

Luftveiskatarrh hos hesten har optraadt epizootisk paa Østlandet og omkring Trondhjem. Amtsdyrlæge *J. Nordang*, (Trondhjem), meddeler:

I november—december optraadte en katarrh hos hestene, som bredte sig over hele distriktet. Denne katarrh som sikkert skyldtes infektion av streptococcus equvi var forholdsvis godartet. Kun sjelden kom der suppuration i kjertlerne. I et par tilfælder utviklet der sig en sterk bronchit, som endte med en krupøs pneumoni. Det ene av disse dyr blev slagtet og det andet døde efter ca. 6 ukers sykdom.

Veterinærkaptein *H. P. Lund*, (Trondhjem), meddeler:

I slutningen av aaret forefaldt en del katarrh, som tydeligvis var smitsom, idet en stor del av hestene her i byen og nærmeste omegn blev angrepet. Kun hvor der indtraadte feber og liten ætelyst blev dyrlæge tilkaldt og endte alle tilfælder med helbredelse i løpet av en 8 à 14 dage. Der forekom ingen abscesdannelse, kun halsbetændelse og hos et par hester var lungene angrepet.

Amtsdyrlæge *E. Ween*, (Stange), anfører:

Paa høstsiden angrep en epizootisk luftveiskatarrh en meget stor del av bygdens hester; forløpet var i regelen mildt; men i nogen tilfælder var der høi feber og hyppig respiration i et antal dage; hos en par patienter indtraf tidlig en komplikation med en dødelig forløpende pneumoni, som hos begge varte 14 dage før dødens indtræden.

Lollandsk syke. Amtsdyrlæge *Belsby*, (Moldøen), meddeler, at en for lollandsk syke mistænkt besætning blev injicert med fugletuberkulin, hvorved omtrent halvparten av besætningen reagerte.

Fordøielseslidelser hos kjør er efter flere dyrlægers beretninger at dømme i avtagende i det sydlige Norge paa grund av den avtagende bruk av fremmed kraftfor. Derimot meddeler enkelte dyrlæger i Nord-Norge, at fordøielsesforstyrrelser her er i tiltagende paa grund av sultefôring. Amtsdyrlæge *Slagsvold*, (Trysil) saa ofte lidelser i fordøielseskanalen hos hester efter fôring med byg ved at bygavnerne kilet sig fast i mund, svelg og tarm.

Diarrhoe. Statsdyrlæge *Tillier*, (Bergen), meddeler:

Der er i sommer og i høst forekommet flere tilfælder av ganske ondartede, smitsomme diarrhoer blandt kvægbesætningerne især paa Voss. Hvor smitten er kommet ifra har været umulig at faa konstatert, antagelig maa den være kommet med drikkevandet.

Amtsdyrlæge *O. Taralrud*, (Nordre Valdres), meddeler om diarrhoer:

Hvert aar optræder endel tilfælder av ondartet diarrhoe hos kjør; den synes at trodse enhver behandling. Lidelsen er ikke smitsom og synes ikke at ha nogen forbindelse med lollansk syke. Ved obduktionen kan intet paavises, naar undtages at større eller mindre partier av tyndtarmen enkelte ganger synes at være paafaldende skjør, og lar sig let rive istykker.

Amtsdyrlæge *J. Kjoss-Hansen*, (Egersund), anfører følgende:

Sygdommen begyndte høsten 1916 efter indsætning fra tøebeite hos nogen oksekalver i 3 besætninger i Ogne. Det var især oksekalvene, som blev angrepne. de hadde samtlige været trivelige hele sommeren, men efter indbinding begyndte de at sture, mistet appetiten, fik »mavesyke«, begyndte at skjære tænder, fik turevis blodig avføring, magret sterkt av, satte op ryggen, og laa tilslut død eller maatte slaaes ihjel. Først i begyndelsen av mars maaned blev jeg tilkaldt. Obduktion viste svullen slimhinde av tyndtarmen med tilhørende svulne lymfekjertler. Ved indsendelse av præparat til veterinærinstitutet paavistes der i skrap fra tarmslimhinden endel coccidie-lignende legemer, hvorfor sygdommen maa antages at være saakaldt tarmcoccidiose. Akut diarrhoe (»ei øvefær me sjeda«) forekommer hver vaar i mange kreaturbesætninger uten at gi anledning til synderlig behandling ved dyrlæge.

Tarmcoccidiose er likeledes iagttat av dyrlæge *J. V. Holmboe*, (Stavanger). Vedkommende dyr(ko) hadde i længere tid staat med blodig diarrhoe.

Amtsdyrlæge *J. Mossige*, (Sogndal), meddeler:

I april og mai optraadte i Ausland en smitsom diarrhoe blandt gjetene. Den medikamentelle behandling av de angrepne dyr syntes ikke at hjælpe stort og da der heller ikke blev foretat nogen effektiv avsondring og desinfektion, bukket en stor del av de angrepne dyr under for sygdommen.

Smitsom mug, beretter dyrlæge *O. E. Onstad*, (Ø. Toten), forekom i en besætning paa 20 dyr, hvorav 12 blev angrepne. Sygdommen ytret sig ved halthet paa et eller bege bakben: i kodebøiningen saavelsom i klovspalten fandtes hævelse, saar og skorpedannelse. Ved behandling i tide med antiseptiske omslag helbredes lidelsen snart. I et tilfælde bredte betændelsen sig til klovleddet og medførte extirpation av den ene klov.

Alvelle. Amtsdyrlæge *H. P. Jensen*, (Haugesund), meddeler herom:

Den saakaldte lyngsyke eller »Alvella« har forekommet med en del tilfælder blandt lammene paa enkelte gaarder i Avaldsnæs — særlig paa Stakkestad samt paa og omkring Sundfør i Skjold.

I anledning av denne sygdom foretok jeg en reise til Stakkestad, hvor jeg fandt 2 lam, som netop var tat hjem fra marken, angrepne av sygdommen. Det

ene lam sendte jeg i levende live til Veterinærinstitutet i Kristiania, men formentlig har sjøreisen hat en heldig indflydelse paa sygdommens forløp, for da lammet kom frem til Kristiania, kunde man ikke paavise nogen sygdom hos det. Det andre lam blev ogsaa helbredet efter at ha staat nogen dage i et mørkt rum.

Sygdommen ytrer sig ved ødem i hodet; ørene blir tykke og hængende. Dyrene faar feber og slutter at spise. De gjemmer sig bort paa skyggefulde steder og er derfor vanskelige at finde. Naar saadanne lam straks sættes ind paa et skyggefuldt sted — helst en mørk kjelder, helbredes de som regel i løpet av nogen dage. Kommer de imidlertid for tidlig ut, forværres tilstanden. Mange dør, og de som da overlever sygdommen faar et knæk og blir i længere tid utrivelige. Huden paa ørene og tildels paa nakken og bortover ryggen tørker ind og blir pergamentagtig. De faar ofte øienbetændelse — keratitis og conjunctivitis. Senere paa sommeren ser man derfor ofte slike smaa vantrivninger med indtørrede ørespidser — undertiden ganske uten ører. Sygdommen optræder omkring St. Hans i et tidsrum av 4—5 uker.

Her forekommer ogsaa blandt kvæget en sygdom, som har stor likhet med lyngsyke hos faar. Kjørene faar sygdommen, naar de gaar ute, og det ser ut til, at solstraalenes indvirkning paa huden under visse forhold har en ialfald medvirkende aarsak til sygdommen . Sidste sommer behandledes 4 saadanne tilfælder; de 3 kjør helbrededes i løpet av et par dage, den 4de — en Telemarksko — var utrivelig en tre dages tid og der foregik en fuldstændig »avskalling« av huden begrænset til den hvite stripe langs ryggen.

Navleinfektion. Veterinærkaptein *O. Enger*, (Ø. Toten), meddeler:

Navlevenebetændelse hos nyfødte kalver er optraadt i et par besætninger og som regel meget ondartet, kalvene dør som regel det første eller andet døgn. Fra disse besætninger har jeg indsendt kalvekadavere til undersøkelse ved Veterinærinstitutet, hvorfra jeg saa har erholdt kalvediarrhoeserum, der har vist sik meget virksomt. I den ene av de nævnte besætninger har det ikke været tale om at faa en kalv til at leve op som ikke ved fødselen er blit sprøitet med serum; men alle som er blit serumbehandlet har levet, og ikke vist sygdomstegn.

Koliinfektion hos lam. Amtsdyrlæge *O. Haga*, (Voss), indberetter:

Koliinfektion hos nyfødte lam, optraadte i nogen besætninger. Ialt vites 14 lam at være døde derav. Sygdommen angriper gjerne 1—2 dager gamle lam, men ogsaa ældre og er meget akut — ender oftest med døden efter 1—2 dager. Begynder med diarrhoe og der indtrær snart lamhet i bakparten, eller dyrene blir saa svake, at de ikke kan staa.

2 lam indsendtes til Veterinærinstitutet hvor diagnosen koliinfektion blev stillet.

Amtsdyrlæge *A. Østby*, (Frosta), meddeler:

Paa Leksvikstranden er forekommet et tilfælde av melkeforgiftning efter bruk av melk fra en ko med jurbetændelse. Koen hadde i nogen dager før den blev tilset hat mastitis; og eieren (en enke) med flere barn hadde brukt melken av den syke ko og var blit syke med hodepine, svimmelhet og mavesmerter. En kalv hadde faat av melken var blit syk og slagtet i meget daarlig tilstand. Obduktionen

viste tegn paa almeninfektion. Forbud blev nedlagt mot bruken av kalven til menneskeføde og mot bruken av melken indtil videre. Ved mikroskopisk undersøkelse av blod fra kalven paavistes kolibaciller. Indberetning blev straks sendt distriktslægen i Leksviken. En i Leksviken boende kvaksalver, som driver en virksomhet med at ta syke husdyr under behandling, hadde i dette tilfælde uttalt sig saaledes, at der ikke skulde være nogen fare ved at bruke melken.

Lungeorm hos gjeter. Amtsdyrlæge *A. Østby*, (Frosta), meddeler:

Paa Leksvikstranden er der i en aarrække hos gjeter forekommet en sygdom, som foraarsaker adskillige tap i mange besætninger. Saaledes er der i en gjetebesætning paa 30 stykker hvert aar død ca. 3 gjeter utover efterjulsvinteren. Sygdommen begynder med hoste, avmagring, mangel paa ætelyst og efter 2 à 3 maaneders sygdom dør de. Sidste vinter blev en saadan gjet undersøkt; og da den en kort tid efter døde blev lungen sendt til undersøkelse. Der fandtes herved i lungen — delvis synlig paa lungens overflate — ertstore graa knuter der indeholdt strongylider. Sygdommen hadde git anledning til betændelse i lungen, bronchit, hoste, flod av næsen, avmagring og døden. Lignende sygdom er forekommet i andre besætninger av gjeter paa Leksvikstranden. Antagelig foregaar infektion av gjetene paa fugtige havneganger om sommeren og høsten. I et hvert fald var der saadanne sumpige steder paa den sæter, hvor den besætning hadde gaat, i hvilken der med sikkerhet er paavist lungeorm.

Amtsdyrlægerne *Mossige*, (Sogn), *Gjøvik*, (Opdal) og *Toenberg*, (Aalesund), meddeler ogsaa at ha truffet paa denne sygdom.

Kronisk lungeemfysem. Amtsdyrlæge *H. Hole*, (Mandal), anfører:

Utover høsten har her indtruffet flere tilfælder av kronisk lungeemfysem hos hesten. En døde, og nogen maatte slagtes. Aarsaken til disse talrike tilfælder av lungeemfysem maa tilskrives muggent høi og halm efter det daarlige veir, her var under indhøstningen.

Skab. Statsdyrlæge *S. Tiller*, (Bergen), meddeler:

Fra Tysse, Samnanger, blev jeg ivaares anmodet om at komme derind i anledning av smitsom hudsygdom blandt de hester, som blev brukt ved det store arbeide for Samnangeranlægget. Det viste sig at være dermatophagusskab. En hest — som vistnok var kommet fra Søndmøre — var særlig sterkt angrepet og var antagelig den som hadde ført smitten med sig. Der blev git forskrifter for sygdommens behandling, og har siden intet hørt.

Papillomatose. Amtsdyrlæge *J. Kjoss-Hansen*, (Egersund), meddeler:

Papillomatose (»fløyrer« eller vorter), er tildels meget utbredt i distriktet, specielt paa unge kviger av Sogndalsrace. For kvægets vedkommende spiller

fløyrer en viss økonomisk rolle, idet juret kan bli i den grad besat med disse, at en eller flere patter kan bli aldeles overgrodd med ildestinkende fløyremasse som er et ypperlig tilholdssted for fluer hele sommeren igjennem. Naar dyrene gaar ute, kan fløyrene gi anledning til ganske betydelige blodtap, dyrene magrer av, og slike dyr ser man ikke sjelden gaa til slagtebænken. Fløyrer er taknemlige at behandle, og ved radikal behandling resikerer man ikke, at de kommer igjen. (Fløyrer hos hest derimot — specielt i den yngre alder — har lettere for at recidivere).

Svinesygdom. Amtsdyrlæge *A. Løken*, (Kongsberg), meddeler:

Sygdommen viste sig hos 3 à 4 ukers gamle grisunger, som var transporterte lang vei med jernbane og maaske for en del ogsaa ad landevei under det temmelig kjølige veir sidste vaar. Symptomerne var diarrhoe og multiple arthriter med sterk varme og hævelse i de angrepne større led — mest fremtrædende kanske i hase- og knæled. Dødsprocenten var mindst 50 %, muligens mere, ti likesom jeg paa langt nær ikke fik alle syke under behandling, da de døde fort væk efter ankomsten, saa fik jeg heller ikke nøie rede paa antallet av døde.

Sauesygdom. Amtsdyrlæge *Th. Bue*, (Sætersdalen), meddeler:

Sauene i Vestheien i Sætersdalen blev i sommer angrepet av en katarrhalsk øien- og næsesygdom. Hornhinden blev mer eller mindre uklar. De allerfleste kom sig. Denne sygdom dukket aar om andet op i Sætersdalen og man tror at jædersauene fører smitten med sig til Vestheiene, (se ogsaa side 29).

Amtsdyrlæge *O. Haga*, (Voss), meddeler:

I en besætning angrepes 2 to aar gamle sauer av en sygdom med følgende symptomer: Temp. 40, puls 120, geleagtig, slimet næseflod, skorper omkring næseborene. Ser sløve ut — æter ikke. Den ene sau kom sig efter 3—4 dages sygdom. Den anden døde efter 1 dags sygdom. Obduktion: Næsen fuld av gult, purulent slim, næseslimhinden sterk rød, gullig væske i endocardiet, løbens indhold tyndflytende, blodet godt koagulert.

I en anden besætning døde 3 sauer efter ca. 1 døgns sygdom og under lignende symptomer, men disse blev ikke obducert.

Dyrlæge *F. V. Holmboe*, (Stavanger), har paatruffet ledbetændelse eller den saakaldte »fodasyke« i en besætning. Paa Veterinærinstitutet paavistes, at lidelsen skyldtes diplococcer.

Sviva. Amtsdyrlæge *S. Aarnes*, (Vadsø), meddeler:

Som følge sygdommer efter sviva er iagttat strupepipning hos 2 hester, linseuklarhet og keratit hos en hest, samt myositis hos flere hester; et av disse tilfælder var ganske eiendommelig: Det var en 22 aar gammel hest, det oplystes, at den i 3—4 uker hadde gaat ustanselig rundt i ring i baasen, næsten aldrig la sig og var ute av stand til at gaa fremover, men spiste ellers nogenlunde. Hesten stod med begge bakben kroket under sig midt i baasen, rørte omtrent ikke bakparten, men dreiet ustanselig rundt med forparten. Ved berøring av underlaaret skrek og

bet hesten som rasende. Muskulaturen paa forsiden av underlaaret var stenhaard, meget øm og prominerte sterkt. Der ordinertes gjentagne indgnidninger med ungv. cantharid. paa dete parti og hesten meddeltes, en maanedstid, senere at være blit frisk og arbeidsdygtig.

Disse tilfælder og de klimatiske forhold stemmer ganske godt overens med den »rygmarvslamhet« som omtales av Schou og Manstad i »Veterinærvæsenets tilstand m. v. i Norge« 1858—59—60.

Hydrocephalus. Amtsdyrlæge *K. Myran,* (Ytre Namdalen), meddeler:

I aarets løp er iagttat 2 tilfælder av hydrocephalus internus hos føl. Derav er 1 dræpt og det andet staar til observation.

De hadde begge et løierlig utseende hode, bredt oventil over pande og tinding og tilspidset nedover næse og mund. Dyptliggende, dvaske øine. Kroppen likesom rachitisk og hele figuren mindet om et æsel.

Det, som blev dræpt, gik sig tilslut paa dører og vægger, saa det fik saar og excoriationer overalt.

Lymfomatose. Dyrlæge *O. E. Onstad,* (Ø. Toten), meddeler:

Et tilfælde av lymfomatose forekom hos en 3 aars gammel vallak. Hesten gik en stund og skrantet inden dyrlæge blev tilkaldt.

Ved undersøkelsen fandtes temperatur, puls og resp. normale, haarlaget strittende, slimhinderne noget anæmiske. Hesten, der om høsten var meget fet, var nu sterkt avmagret.

Utfor gl. thyreoidea var der betydelig ømhet og hævelse. Ved rectalundersøkelse ømmet hesten sig noget; fæces ildeluktende og av mørkt utseende. Avmagringen og matheten skred raskt fremad, og hesten blev saa slagtet. Ved obduktion fandtes en kolossal stor tumormasse fast forbundet med den maveagtige utvidning. Omgivelserne var sæte for en lokal peritonitis. Samtlige lymfekjertler var svulne. Tumoren og partiet om gl. thyreoidea sendtes ind til Veterinær-Institutet hvorfra der meddeltes, at hævelserne var opbygget av smaa rundceller — lymfadenoidt væv — og at lidelsen maatte karakteriseres som en lymfomatose.

Hos en 4 mdr. gl. gris saa jeg en pludselig opstaat sterk hævelse av alle de ytre lymfekjertler; temp. 41, vilde intet æte. Ved behandling med arsenik forsvandt hævelserne og grisen kom sig fort.

Hos en 1 aars gammel gris, der blev slagtet, saaes samtlige lymfekjertler kolossalt opsvulmet likesom nyrer, lever og milt var besat med talrike nøttestore knuter. Grisen var meget fet, men hadde nu et par dage før den blev slagtet lagt sig fore.

I begge disse tilfælder har jeg antat, at der har foreligget en lymfatisk leukæmi.

Rachitis. Dyrlægerne paa Sør- og Vestlandet indberetter, at denne sygdom tiltar saa sterkt, at svineholdet av den grund synes at være i fare. Om aarsakene til denne tiltagen er meningerne noget delte. Enkelte av dyrlægerne antar, at aarsaken til sygdommens hyppighet maa tilskrives at den mere og mere utbredte yorkshirerace er langt lettere

mottagelig for sygdommen end den gamle landrace. Andre lægger skylden paa de trange, mørke grisehus, og at den fordums skik at slippe svinene ut mere og mere gaar av bruk.

Amtsdyrlæge *H. Hole*, (Mandal), anfører:

De aller fleste griseholdere har bare en gris ad gangen. Et slikt enslig svin paa en gaard maa i almindelighet ta til takke med noksaa tarvelige opholdsrum, det være sig i kofjøset, i fjøsgangen eller et rum utenfor fjøset. I de 9 av 10 tilfælder er rummet (»stillet«) mørkt, vaadt og koldt. Slike opholdsrum kunde vel de gamle norske landssvin taale, da de var sene i utviklingen, fik et storartet friluftsliv om sommeren og først blev godt foret, naar de skulde gjødes. Men de moderne fetesvin, som opnaar en slagtevegt av 120 kg. og mer i 6 maaneder, taaler ikke slik paakjending. De maa ha lyse, tørre og varme opholdsrum samt ha anledning til at komme ut i frisk luft og faa bevægelse. En slik løpegaard eller rotegaard, eller hvad man vil kalde det, maa ligge paa sydsiden av fjøset og ikke, som de fleste indretter det, paa baksiden (skyggesiden) av fjøset. Desuten maa de fores med den største forsigtighet. I almindelighet fores her nu altfor sterkt og med for ensidig for de første maaneder. Det er ikke tvil om, at en mængde griser maa late livet paa grund av overforing. Den almindeligste grisemat her er melk samt poteter og mais kokt sammen. I 1917 bruktes istedenfor mais, som var vanskelig at faa kjøpt, havremel. Men ogsaa av dette blev grisene ofte krampesyke og rachitiske. Værst var det dog ved brat overgang fra havremel til maismel.

Amtsdyrlæge *O. Ugland*, (Grimstad), meddeler:

En sygdom, som særlig i de sidste aar, er tiltat sterkt er rachitis hos svin. Aarsaken her maa vel nærmest søkes i den mangelfulde foring som desværre krigen er skyld i.

Delvis har dyrene faat for litet mat, og delvis er foringen for ensidig — den mangler mange av de stoffer, som nødvendigvis maa til for at bygge op et kraftig bensystem i en forholdsvis kort tid. Der kan heller ikke i denne mat- og særlig fettfattige tid advares nok mot den behandling, som blir masser av disse tilfælder tildel, idet det stadig viser sig, at de fleste dødsfald blandt svin har sin aarsak netop i denne sygdom.

Amtsdyrlæge *M. Maalsnes*, (Førde), anfører:

Jeg har gjort den erfaring, at man, foruten fosfortranbehandlingen og naturligvis en passende ernæring, har stor nytte av at gi forforsalte i maten. Jeg foreskriver saaledes altid phosph. kalicus og phosph. natric. aa part., hvorav gis en teske i maten en gang daglig — efter alder og størrelse litt mere eller litt mindre. Bedringen vil komme langt hurtigere ved denne behandling, end ved fosfortranbehandlingen alene.

Næseblødning. Amtsdyrlæge *A. Piltingsrud*, (Søndre Valdres), omtaler i sin aarsberetning 2 tilfælder av dødelig forløpende næseblødning hos hesten. Hos den ene hest kom først et anfald, hvorunder hesten tapte

saa meget blod, at den vaklet under gangen. Otte dager senere fik den et tilbakefald og forblødde sig.

Krybbebiteroperation (Forsell's metode), meddeler flere dyrlæger at ha foretat med godt resultat. Amtsdyrlæge *Hannestad* i Alvdal har operert 17 hester for denne lidelse, derav blev 15 fuldstændig helbredet, 1 blev adskillig bedre, mens kun 1 recidiverte efter 2 maaneder.

Forgiftninger.

Salpeterforgiftning. Amtsdyrlæge *Th. Langballe*, Overhallen), meddeler:

Fire hester blev forgiftet med Norgessalpeter. De to blv dræpt i sidste øieblik og en døde. Sygdommen varte i 14 til 20 timer. Slimhinden i munden blev gulhvit og lugtet raattent; hos den hest som kom sig faldt der ut store stykker av mundslimhinden. Hestene var meget slappe, hadde en dinglende gang, faldt omkuld, saa ikke sine omgivelser og var omtrent som sindsyk i korte perioder. Obduktionen viste en voldsom betændelse i hele tarmkanalen.

Amtsdyrlæge *K. Onstad*, (Valdres), meddeler, at 5 gjeter døde efter at ha græset paa en løkke, hvor der samme dag var utsaadd chilisalpeter. Et par andre dyrlæger omtaler det samme for sauers vedkommende.

Kobberforgiftning er iagttat av dyrlæge *O. E. Onstad*, (Ø. Toten), paa en husmandsplads hos to kjør, der blev budt drikke av et spand med kobberbund. Dyrene døde under symptomer paa en kronisk metalforgiftning.

Forgiftning med bomuldsfrømel. Amtsdyrlæge *M. Maalsnes*, (Førde), meddeler:

Paa 2 gaarder i Gaular indtraf i juni maaned 6 forgiftningstilfælder efter foring med bomuldsfrømel. De forgiftede dyr var alle kalver under 1 aar og samtlige angrepne døde i løpet av 1—3 dager. 4 av dyrene blev obducert og viste nøiagtig samme sektionsfund. Et av de angrepne hadde jeg ogsaa anledning til at iagtta i levende live. Det stod ved min ankomst ute paa marken og indtok en skrævende stilling med fremstrakt hals og hode — og med sterk costal respiration. Temp. 38.9. Svak hjerteaktion med knapt følbar puls. Svak dæmpning paa begge sider over hele lungens perkussionsfelt. Ved auskultationen hørtes — likeledes over hele lungen — vesiculære og tildels knitrende lyde. Det oplystes, at de allerede døde dyr hadde vist lignende sygdomstegn.

Ved obduktionen viste lungerne sig sterkt hyperæmiske og betydelig forstørret. Bortset fra hyperæmien mindet de meget om lunger med et vældig interstitielt emfysem, idet de med brede drag paa kryds og tvers var opdelt i partier. Paa snit viste dragene sig at bestaa av en citrongul geléagtig masse. Skum i bronchier og trachea. I mave og tarm var alt tilsyneladende normalt.

Efter ophør med foring av bomuldsfrømelet forekom intet tilfælde av lignende sygdom. Melet blev senere opforet paa griser, som taalte det godt.

Amtsdyrlæge *W. Simonsen*, (Stor-Elvdal), meddeler:

I sommer blev kalvene i en større besætning pludselig syke. De fik feber, hjertebanken og voldsomt forøket respiration. 3 døde efter en dags forløp, 6 blev slagtet straks sygdmmen merkedes. Obduktinen viste kolossalt interstitielt lungeødem; lungen kunde vries op som en vaat svamp. Veterinærinstitutet, hvortil et præparat blev indsendt, formodet en bomuldsfrøforgiftning som aarsak til sygdommen.

Sildforgiftning. Amtsdyrlæge *K. Myhrer*, (Hemnes), meddeler:

Et ondartet tilfælde av sildeforgiftning forekom ut paa høsten i en besætning i Hemnes. 4 kuer blev syke, hvorav 1 døde. Silden hadde ligget fire dager usaltet opunder et baatnøst, og kuene hadde om formiddagen slukt i sig ca. 2 bøtter av beholdningen. Om aftenen merket budeien, at kuene var daarlige. Ved min ankomst til stedet næste eftermiddag, fandt jeg alle kuene meget medtat. Temp. og puls subnormal, respiration hyppig og overfladisk. Kuene var sløve og matte, hvilte hodet mot krybbe eller baasgulv. Sitren i kroppen, ustø paa benene, faldt let omkuld. I løpet av natten døde én. Næste dag frembød de øvrige tydlige symptomer paa hjernelidelse, tygget fraade og hadde krampetrækninger, tvangsbevægelser, de gik ret paa væggen uten at sanse denne.

I denne forbindelse kan nævnes at amtsdyrlæge *N. Thorshaug*, (Løiten), har konstatert flere tilfælder av forgiftning med dødelig utgang i svinebesætninger, hvor der var foret med sildeguano. Symptomerne viste megen likhet med koksaltforgiftning.

Tangforgiftning. Amtsdyrlæge *L. Sjaastad*, (Namsos), meddeler:

Paa en gaard, hvor kjørene utover vaaren fik sin daglige ration tangfor (kutang), forsøkte gaardsgutten uopfordret at fore hestene med det samme. Skjønt tangen var raa, aat de den merkelig nok med god appetit, den ene hest en bøtte, den anden 2½. Begge blev syke med koliksymptomer. Den der aat mest fik desuten sterke trængninger, og døde komatøs ca. 21⁄2 døgn efter, men den anden kom sig i løpet av 24 timer. Det viste sig saaledes, at forgiftningen med tang er et dosisspørsmaal. Den foretagne obduktion fremviste betændte tarmer med delvis avstøtning av slimhinden og tyndt skummende indhold.

Den samme dyrlæge omtaler ogsaa et tilfælde av kaliforgiftning hos en sau, der imidlertid helbrededes ved hurtig indhældning pr. os av lunkent saapevand. Dyret hadde græsset paa en mark hvor kaligjødning var anvendt.

Theobrominforgiftning. Amtsdyrlæge *A. Løken*, (Kongsberg), meddeler:

Som theobrominforgiftning, efter foring med kakaobønnemel er paa sykelisten opført 5 tilfælder hos svin, hvorav de 4 i samme besætning. Av denne døde et ældre avlssvin og et ungsvin meget pludselig, mens to andre samtidig blev syke.

Der var git temmelig store portioner av dette forstof, som jo ogsaa i Danmark har git anledning til forgiftninger særlig blandt svin og høns, i enkelte tilfælder ogsaa hos hest og ko. Dyrene var sløve, vilde ikke reise sig og ikke ha mat; hos et dyr saaes nervøse symptomer, det gik i ring og ilskrek, naar man vilde blot nærme sig det. Ved obduktionen fandtes kakaomelet hobet sammen i tarmene, og saavel tarm- som maveslimhinden var sterk rød.

Ratinforgiftning. Stadsdyrlæge *Koren Lund*, (Skien), meddeler:

Eieren av en foxterrier holdt paa at lægge ut ratin og hadde i den anledning paasmurt et stykke brød med dette stof; hunden snappet stykket og spiste det op. Til at begynde med var den like livlig, men efter 2 dages forløp blev den mat, komatos og vilde ikke spise; den hadde opkastninger og et stivt stirrende blik, med utvidde pupiller, puls noget svak og hyppig. Den fik et laksermiddel og senere vismuth og kom sig efter 3—4 dager.

Den samme dyrlæge omtaler i sin indberetning et tilfælde av dødelig kviksølvforgiftning hos en ca. 5 maaneder gammel gris, der skulde kureres for lus. Dyret var først vasket med grønsaapevand og derpaa indgnedet over hele kroppen med kviksølvsalve.

Kvaksalveriet.

Amtsdyrlæge *Th. Nissen*, (Flekkefjord), meddeler om et tilfælde av raslesyke hos en ko, hvilket sandsynligvis skrev sig fra at en kvaksalver hadde avløst efterbyrden. Amtsdyrlægen meddeler videre:

Samme kvaksalver er et ualmindelig ondartet eksemplar av arten; de to andre kuer døde saaledes, efterat han hadde behandlet dem for melkefeber ved at sætte et tykt rør op igjennem spenen ind i juret og med munden pustet dette fuldt av luft. Resultatet blev en blodblandet væske fra juret, som føltes varmt, men uten større hævelse, samt en voldsom feber paa 41.5, hvorunder dyrene tærdes hen idet ætelysten var fuldstændig ophørt. De to tilfælder forløp nøiagtig ens og maa vel nærmest betragtes som en septikæmi. Febermidler var uten virkning

Selvfølgelig er flere kuer døde efter nævnte kvaksalvers behandling men som jeg ikke kjender til. Var disse tre kuer blit ordentlig behandlet vilde de ha været raske paa faa dager.

Amtsdyrlæge *O. Hope*, (Stord), meddeler:

Befolkningens behov for dyrlæge er tiltagende. Samtlige hestekastrationer utførtes av dyrlæge paa to undtagelser nær; men en gammel hesteskjærer kunde ikke motstaa sin trang til at utøve sin kunst. Han kastrerte, for en billig pris, en hest for en nær slægtning, hesten fik stivkrampe; jeg blev da hentet, men hesten var død da jeg kom tilstede. Kvaksalveren tænkte, som rimelig kunde være, at et saadant uheld neppe vilde hænde ofte, og da han formentlig ikke hadde kjendskap til, at stivkrampebakterier kan overføres med skidne instrumenter, gik han trøstig igang og kastrerte naboens hest med samme utfald; hesten døde av stivkrampe efter faa dages forløp. Det første tilfælde blev meget diskutert og beklaget, det sidste blev fortiet og baaret med stille resignation.

Amtsdyrlæge *J. Kjoss-Hansen*, (Egersund), anfører:

»B l i n n a a p a a s m a l e n« d. v. s. smitsom øienbetændelse hos faar, viste sig utover høsten i 4 besætninger. De gamle dalbuer brukte, som konstant »heimaaa« for denne øienlidelse, at »spotta smalen ei taabaksklysa i aua« eller de blaaste »kriid« ind i øiet, og i tilfælde betændelsen hadde bredt sig som en graa hinde over hele øiet, maatte di »kløppa naglen« (d. v. s. den graa hinde) og »trække naglen or aua«. Som man ser en noksaa brutal behandling av et saa fint og ømtaalelig organ som øiet.

Den samme dyrlæge skriver videre:

Ved kolik brukes der ofte det gamle middel, at en voksen kar sætter sig op paa hesten, og jager avsted gjerne opover de bratteste bakker, det remmer og tøi kan holde. Dette har mere end en gang kostet eieren hestens liv.

Amtsdyrlæge *A. Piltingsrud*, (Søndre Valdres), meddeler, at der i hans distrikt, som middel mot fordøielseslidelser, med en skarp kniv foretas en skrapning av tungen.

C.

Tabeller.

Tabel II. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Relevé des diverses cas de maladies des animaux

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	7	-	7	52	6	40	2	-	2
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	40	2	36	-	-	-
Ondartet ødem. (*Oedema malignum*)	5	1	1	4	1	1	-	-	-
Braasot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	106	10	96
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	511	248	125	16	2	1
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	1196	2	20	-	-	-	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	29	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smitsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	1372	5	3	80	1	1	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	38	21	16	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	79	5	18	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	4430	17	119	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	1	1	-	592	494	5	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	9	-	1	224	71	3	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	337	5	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	122	25	62	20	9	8	3	1	2
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	1860	1	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	143	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	3871	6	5	227	6	2	5	-	-
Overføres	11601	67	236	3655	860	237	132	13	101

i Norge i 1917, artsvis ordnet.

domestiques, par espèces, en Norvège en 1917).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drædte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drædte og døde (*abattus et morts*)
	drædte (*abattus*)	døde (*morts*)		drædte (*abattus*)	døde (*morts*)		drædte (*abattus*)	døde (*morts*)		drædte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	147	11	62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2044	98	212	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7111	132	139	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	-	-	2	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	3	-	-	-	-	-	-	-	12	12	-	-
-	-	-	13	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1742	194	306	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	-	-	30	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	89	8	4	290	1	-	9	-	-	-	-	-	-
63	3	4	9445	253	423	2043	195	306	10	-	-	12	12	-	-

Tabel II. (Forts.). *(Continuation).* **Norge.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*	11601	67	236	3655	860	237	132	13	101
Lunge og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	209	8	27	117	40	10	12	1	5
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	4202	13	18	10156	406	104	120	6	2
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	3559	36	168	1321	52	39	14	-	2
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	182	3	16	966	39	113	60	2	1
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	1199	32	67	23	3	3
Forgiftning (*Intoxicationes*)	62	4	13	254	15	115	27	1	21
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	1325	1	6	17	-	-	10	1	5
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	17	10	3
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	43	9	10	68	17	12	9	4	4
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	31	13	1	1	-	-	1	1	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	497	20	35	1372	43	145	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	7	-	-	1856	93	6	10	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	58	1	-	111	3	2	31	-	1
Hudutslet (*Eczema*)	2190	-	-	1261	5	-	54	1	-
Ringorm (*Thrichophyton tonsurans*)	180	-	-	4437	1	-	1	-	-
Skurv (*Favus*)	20	-	-	26	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	42	-	-	56	1	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	2815	-	-	38494	-	-	1039	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	70	8	3	2262	89	11	76	4	2
Misfostre (*Monstra*)	8	4	-	83	12	6	1	-	1
Børvrængning (*Inversio uteri*)	4	1	-	437	21	7	19	5	2
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	689	36	6	5	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	68	-	-	4747	10	18	24	-	-
Kasting (*Abortus*)	70	-	1	1488	12	-	1	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	2603	14	19	19	3	-
Børbetændelse (*Metritis*)	18	-	3	891	27	67	9	2	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	245	-	-	3460	101	18	133	5	7
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	338	24	2	32	1	-	-	-	-
Overføres	27844	212	539	82059	1930	1002	1847	62	160

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
63	3	4	9445	253	423	2043	195	306	10	-	-	12	12	-	-
21	-	7	96	25	29	80	1	26	1	1	-	-	-	-	-
38	2	2	993	56	49	795	6	108	5	-	1	24	14	4	3
4	-	1	224	11	17	40	1	1	-	-	-	3	-	-	-
40	2	9	297	7	36	40	-	4	2	-	1	-	-	2	2
3	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
41	-	21	226	43	79	95	6	44	4	-	1	31	14	1	-
7	1	1	67	1	-	509	-	1	14	-	5	-	-	-	-
-	-	-	10	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	238	79	40	6	-	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	12	1	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	4	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	6273	222	54	334	8	2	-	-	-	16	-	-	-
-	-	-	470	7	-	794	5	-	9	-	-	5	-	-	-
-	-	-	74	-	5	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	61	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	73	48		19	16	-	-	-	-	-
1329	-	-	619	-	-	559	-	-	3	-	-	231	-	-	-
16	-	-	275	55	3	67	2	7	10	1	-	-	-	-	-
1	-	-	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	38	22	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	23	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	22	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	25	2	2	20	-	2	-	-	-	-	-	-	-
10	1	-	114	5	3	44	1	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1583	10	46	19615	799	751	5525	275	507	78	19	8	322	40	7	5

Tabel II. (Forts.). *(Continuation).* **Norge.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	27844	212	539	82059	1930	1002	1847	62	160
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	136	1	1	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	6318	2	2	156	-	-	1005	1	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	14	10	-	11	6	1	1	1	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	4951	20	-	683	2	-	3	1	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	549	3	1	294	1	-	38	1	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	5784	95	42	1106	71	4	11	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	12742	128	63	3752	136	13	66	7	3
Traumatisk hjertesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*)	-	-	-	1019	787	55	3	3	-
Anæmi, strongylose *Anæmia*	77	10	24	-	-	-	-	-	-
Sviva (*Vertigo*)	36	-	1	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	6284	121	98	5721	317	160	249	23	30
Ialt (*total*)	64735	602	771	94801	3250	1235	3223	99	193

Tabel III. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques dans la

Miltbrand (*Anthrax*)	1	-	1	2	-	2	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	703	-	4	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	76	-	-	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	11	-	5	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	393	-	3	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	58	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	1244	-	13	6	-	2	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
1583	10	46	19615	799	751	5525	275	507	78	19	8	322	40	7	5
-	-	-	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
57	-	-	8229	-	6	162	-	-	252	-	1	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	33	9	1	5	1	-	-	-	-	-
2	-	-	48	1	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	8	-	-	512	1	-	8	1	-	6	3	-	-
3	1	-	201	29	1	102	-	1	1	-	-	5	-	1	-
13	2	-	614	97	15	1281	21	4	53	-	-	31	4	36	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
64	4	3	1905	181	116	475	18	13	29	1	-	11	8	1	-
1728	17	49	30645	1108	889	8098	324	526	426	22	9	375	55	45	5

i Kristiania by i 1917.

ville de Kristiania, signalés en 1917).

-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	29	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	66	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	698	110	100	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	96	-	4	708	110	100	-	-	-	-	-	-	-

Tabel III. (Forts.). *(Continuation).* **Kristiania.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1244	-	13	6	-	2	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	12	-	3	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	30	-	-	-	-	-
Septikæmi (*Septicæmia*)	16	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	454	-	-	-	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	191	1	3	32	-	-	-	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	354	3	10	-	-	-	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	6	1	-	16	-	-	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	12	-	-	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	2	-	-	4	-	-	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	7	-	2	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria Hæmoglobinaemia*)	46	-	6	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	159	-	-	22	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	10	-	-	70	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	17	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	8	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	74	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	29	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	8	-	1	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	6	-	-	29	1	-	-	-	-
Overføres	2519	5	37	368	1	3	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	96	-	4	708	110	100	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	107	1	31	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	197	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	66	-	24	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	584	3	97	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	75	1	9	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	50	6	10	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	2	59	5	15	-	-	-	-	-	1[1]	-
-	-	-	-	-	-	245	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	11	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	23	-	-	290	8	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	405	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	51	41	-	9	7	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	466	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	2	1	-	31	1	5	5	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	12	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	137	1	6	3382	178	297	17	7	-	-	-	1	-

[1]) Bjørn.

Tabel III. (Forts.). *(Continuation).* **Kristiania.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2519	5	37	368	1	3	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	41	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	45	-	-	-	-	-	-	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	900	8	-	1	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	22	-	-	2	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	532	9	-	-	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1040	10	-	3	-	-	-	-	-
Traumatisk hjærtesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*)	-	-	-	14	3	-	-	-	-
Rygmarvsbetændelse (*Myelitis*)	4	-	3	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	25	-	-	25	-	1	-	-	-
Ialt (*total*)	5133	32	40	413	4	4	-	-	-

Tabel IV. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Miltbrand (*Anthrax*)	4	-	3	9	-	7	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	3	-	3	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	2	-	1	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	26	14	8	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	212	1	3	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smitsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	216	1	6	40	14	19	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drœpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drœpte og døde (*abattus et morts*)
	drœpte (*abattus*)	døde (*morts*)		drœpte (*abattus*)	døde (*morts*)		drœpte (*abattus*)	døde (*morts*)		drœpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	137	1	6	3382	178	297	17	7	-	-	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	21	-	-	28	-	-	14	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	21	5	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	361	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	1	-	43	-	-	-	-	-	-	-	1[1])	-
-	-	-	-	-	-	749	9	-	32	-	-	26[2])	-	33[3])	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	141	-	1	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	163	2	6	4725	192	298	68	7	-	26	-	35	-

[1]) Svane. [2]) Derav en paafugl. [3]) Kaniner.

i Akershus amt 1917.

dans le département d'Akershus en 1917.

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	19	6	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	286	2	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	887	15	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1192	23	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabel IV. (Forts.). *(Continuation).* **Akershus.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	216	1	6	40	14	19	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	160	-	1	11	-	1	-	-	
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	398	-	8	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	127	97	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	2	-	-	11	4	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	28	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	15	4	12	3	-	2	-	-	-
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	275	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	13	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	365	-	-	34	1	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	31	-	2	19	2	1	-	-	-
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	308	-	2	944	71	22	4	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	333	5	16	102	2	3	2	-	1
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	9	-	1	51	-	13	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	122	2	18	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	4	-	-	36	1	12	4	1	2
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	32	-	-	1	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	2	2	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	3	2	-	4	1	1	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	54	1	5	38	2	3	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	132	13	1	-	-	-
Overføres	1977	13	53	1957	210	96	12	3	3

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1192	23	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	126	8	22	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	19	-	-	50	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	2	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-
2	-	-	136	4	5	46	1	2	-	-	-	1	1	-	-
-	-	-	9	-	-	2	1	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	22	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	42	8	11	9	-	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
3	-	1	1481	41	62	234	11	28	4	2	-	2	1	-	-

Tabel IV. (Forts.). *(Continuation).* **Akershus.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1977	13	53	1957	210	96	12	3	3
Sveksot (*Rachitis*)	4	-	-	4	-	1	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	281	-	-	99	-	-	3	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	12	-	-	374	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	81	-	-	2786	-	-	62	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	8	-	-	286	6	-	2	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	8	1	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	57	2	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	63	4	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	5	-	-	778	-	4	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	4	-	-	167	3	-	-	-	-
Kalvningsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	440	2	2	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	103	3	7	1	1	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	23	-	-	516	5	2	2	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	19	1	-	6	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	10	1	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	497	-	-	14	-	-	117	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	438	2	-	44	1	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	45	-	-	18	1	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	615	10	3	96	1	1	-	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1482	15	3	483	14	1	2	-	-
Traumatisk hjertesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*)	-	-	-	76	59	6	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	394	10	4	579	25	18	3	1	2
Ialt (*total*)	5899	53	63	8954	337	138	204	5	6

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
3	-	1	1481	41	62	234	11	28	4	2	-	2	-	-	-
-	-	-	564	29	1	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	50	1	-	53	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	15	5	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	19	-	-	52	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	41	7	-	9	1	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1569	-	-	12	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	2	1	-	5	1	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	42	-	-	8	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	125	18	2	101	3	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	1	-	235	28	19	21	2	1	1	-	-	7	4	-	-
6	1	1	4160	125	84	535	23	32	15	3	-	9	4	-	-

Tabel V. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	1	-	1	14	1	10	2	-	2
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	4	-	3	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema maligum*)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Braasot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	17	6	3	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	39	-	2	-	-	-	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	150	1	-	15	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	4	1	1	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	206	-	6	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	135	132	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	11	4	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	21	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	17	2	11	1	1	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	147	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	227	2	-	7	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	17	-	1	21	10	1	-	-	-
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh (*Gastritis. Enteritis*)	351	4	2	502	42	7	3	-	1
Overføres	1040	10	25	875	197	24	3	-	4

i Smaalenenes amt i 1917.

dans le département de Smaalenene en 1917).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	106	4	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	536	4	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	100	12	18	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	1	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	6	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	69	4	3	26	1	3	1	-	1	3	3	3 [1])	2
1	-	-	723	21	40	145	13	22	1	-	1	3	3	3	2

[1]) Kaniner.

Tabel V. (Forts.). *(Continuation).* **Smaalenene.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1040	10	25	875	197	24	3	-	4
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	270	9	12	142	9	5	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	6	-	3	39	3	16	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	149	5	5	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	3	1	2	21	3	14	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	33	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	8	2	3	2	2	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	9	5	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	35	1	4	56	-	3	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	5	-	-	185	28	1	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	2	-	-	2	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	133	-	-	76	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	13	-	-	348	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	51	-	-	4461	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	12	3	-	187	9	-	2	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	4	2	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	76	4	3	2	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	54	1	-	1	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	8	-	-	452	-	1	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	16	-	-	82	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	237	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	3	-	2	36	3	10	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	11	-	-	242	3	-	1	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	498	-	-	10	-	-	3	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	2	2	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	2213	33	51	7736	269	82	12	-	4

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
1	-	-	723	21	40	145	13	22	1	-	1	3	3	3	2
-	-	-	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	20	-	2	6	-	-	1	-	1	-	-	2[1]	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	2	9	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	5	-	-	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	21	2	6	5	-	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	189	12	4	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	20	-	-	56	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	62	-	-	22	-	-	-	-	-	15	-	-	-
-	-	-	16	6	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	566	-	-	11	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	1675	47	66	270	13	30	9	-	2	18	3	5	4

[1]) Kaniner.

Tabel V, (Forts.). *(Continuation).* **Smaalenene.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2213	33	51	7736	269	82	12	-	4
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	279	-	-	55	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	46	-	-	25	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	420	14	-	87	7	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	805	14	1	343	21	3	3	-	-
Traumatisk hjertesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*)	-	-	-	131	127	4	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	278	7	5	150	17	14	2	-	-
Ialt (*total*)	4041	68	57	8527	441	103	17	-	4

Tabel VI. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	38	11	12	16	2	1
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	113	-	7	-	-	-	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smitsom lungebetændelse (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	150	1	-	23	1	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	3	3	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	419	-	12	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	51	34	2	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	14	5	-	-	-	-
Overføres	691	1	19	130	55	14	16	2	1

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
2	-	-	1675	47	66	270	13	30	9	-	2	18	3	5	4
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	4	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	32	10	1	85	4	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	40	6	8	14	1	-	-	-	-	4	4	-	-
2	-	-	1763	77	75	384	18	30	11	-	2	22	7	5	4

i Buskeruds amt i 1917.

dans le département de Buskerud en 1917).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	165	14	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1164	26	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1333	41	32	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabel VI. (Forts.). *(Continuation).* **Buskerud.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	691	1	19	130	55	14	16	2	1
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	49	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	11	1	5	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	115	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	29	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	526	-	-	36	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	64	-	4	3	-	1	-	-	-
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	478	2	-	760	41	6	7	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	291	3	8	180	3	1	1	-	-
Akut diarrhé og blodgang. (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	26	1	5	134	12	20	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	130	2	10	3	1	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	6	-	-	18	-	6	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	93	-	1	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	5	1	1	3	-	1	4	2	2
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	5	1	1	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	79	3	4	101	4	14	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	357	9	1	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	18	1	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	170	-	-	108	-	-	3	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	44	-	-	227	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	12	-	-	15	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	160	-	-	2211	-	-	30	-	-
Overføres	2757	14	48	4530	126	74	65	6	3

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1333	41	32	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-		-	-	-	111	3	24	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	4	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	131	2	3	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	-	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	25	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	20	-	8	8	-	3	1	-	1	10	6	-	-
-	-	-	9	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	67	13	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	566	33	6	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	40	-	-	35	-	-	-	-	-	4	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
50	-	-	45	-	-	8	-	-	-	-	-	4	-	-	-
51	-	-	2293	93	77	226	3	27	1	-	1	18	6	-	-

Tabel VI. (Forts.). *(Continuation).* **Buskerud.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2757	14	48	4530	126	74	65	6	3
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	3	-	-	286	7	-	4	-	-
Misfostre (*Monstra*)	1	-	1	6	1	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	35	4	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	64	4	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	12	-	-	455	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	8	-	-	166	4	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	319	1	-	5	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	3	-	1	102	4	9	1	1	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	22	-	-	333	10	4	2	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	47	3	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	13	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	415	-	-	9	-	-	17	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	425	-	-	79	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	89	-	-	32	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	529	5	2	152	4	1	-	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1136	21	2	312	11	1	1	1	-
Traumatisk hjertesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*)	-	-	-	127	83	7	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	342	10	4	273	34	8	9	1	-
Ialt (*total*)	5802	53	58	7280	293	104	104	9	3

Tabel VII. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Overføres	-	-	-	3	1	2	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
51	-	-	2293	93	77	226	3	27	1	-	1	18	6	-	-
1	-	-	9	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	347	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	1	-	4	-	-	-	-	-	1	-	-	-
3	-	-	82	22	2	45	-	1	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	119	22	17	17	-	1	-	-	-	-	-	-	-
64	-	-	2878	141	96	324	3	29	3	-	1	19	6	-	-

i Jarlsberg og Larviks amt i 1917.

dans le département de Jarlsberg et Larvik en 1917).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabel VII. (Forts.). *(Continuation).* **Jarlsberg og**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	-	-	-	3	1	2	-	-	-
Braasot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	12	-	12
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	3	-	3	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	6	1	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	122	-	-	17	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	7	-	1	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	478	1	10	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	49	12	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	8	3	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	33	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	3	-	3	1	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	82	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	148	-	-	8	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	230	-	2	567	17	2	1	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	189	-	10	153	7	1	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	2	-	-	50	-	2	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	69	7	3	1	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	1	-	1	19	-	6	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	44	-	-	2	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	4	-	1	1	-	1	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	3	2	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	1274	4	28	1 052	47	20	14	-	12

Larvik.

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	148	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	382	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	29	4	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	1	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	115	3	4	19	-	1	-	-	-	6	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	22	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	707	9	18	72	4	5	-	-	-	6	-	-	-

Tabel VII. (Forts.). *(Continuation).* **Jarlsberg og**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1274	4	28	1032	47	20	14	-	12
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	26	1	3	100	-	12	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	79	5	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	4	-	-	5	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	201	-	-	133	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophylon tonsurans*)	4	-	-	55	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	54	-	-	445	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	3	-	-	68	1	-	1	-	1
Misfostre (*Monstra*)	1	1	-	6	2	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	28	1	-	1	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	37	2	1	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	172	-	-	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	2	-	-	68	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	88	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	50	-	6	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	5	-	-	209	4	2	1	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	8	2	-	1	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	307	1	-	15	-	-	12	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	141	-	-	16	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	28	1	-	12	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	285	8	-	52	3	1	-	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	653	5	-	225	3	-	4	-	-
Traumatisk hjertesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*)	-	-	-	31	25	6	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	247	1	3	362	23	5	1	-	-
Ialt (*total*)	3249	24	34	3294	116	53	35	-	13

Larvik.

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	anmeldte (*signalés*)	derav
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte og døde (*abattus et morts*)		dræpte og døde (*abattus et morts*)
1	-	-	707	9	18	72	4	5	-	-	-	6	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	484	10	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	61	-	2	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	36	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	228	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	41	1	-	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	74	9	13	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	1663	31	34	177	7	5	-	-	-	6	-	-	-

Tabel VIII. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	3	-	3	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	5	-	5	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	84	70	5	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	68	-	4	-	-	-	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	17	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smitsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	174	-	-	-	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	7	-	7	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	19	1	5	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	630	2	21	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	1	1	-	57	57	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	2	-	-	72	22	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	34	2	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	8	3	3	4	3	1	1	-	1
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	613	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	31	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	678	2	1	15	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	19	4	4	22	14	4	-	-	-
Overføres	1681	15	38	883	166	25	1	-	1

i Hedemarkens amt i 1917.

dans le département de Hedemarken en 1917).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	57	4	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	228	10	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1418	51	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	92	9	13	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	29	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	21	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1765	76	95	92	9	13	-	-	-	-	-	-	-

Tabel VIII. (Forts.). *(Continuation).* **Hedemarken.**

Sygdomme *Maladies*	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1681	15	38	883	166	25	1	-	1
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	304	1	3	1273	49	6	11	1	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	383	7	20	119	7	2	1	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	36	1	-	120	3	12	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	238	1	9	3	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	4 [1]	-	2	20 [2]	-	10	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	122	-	-	2	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	3	1	-	4	4	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	71	3	4	105	2	13	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	1	-	-	121	-	1	10	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	4	-	-	17	1	-	30	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	348	-	-	286	-	-	4	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	40	-	-	1396	-	-	1	-	-
Skurv (*Favus*)	4	-	-	9	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	8	-	-	29	1	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	370	-	-	4667	-	-	108	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	15	-	1	376	16	3	6	-	1
Misfostre (*Monstra*)	1	-	-	13	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	3	1	-	54	2	1	3	2	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	112	5	2	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	11	-	-	740	1	2	3	-	-
Kasting (*Abortus*)	17	-	-	191	2	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	256	1	1	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	1	-	-	225	3	4	1	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	40	-	1	514	22	1	19	-	3
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	23	1	1	15	-	-	-	-	-
Overføres	3490	30	70	11785	286	92	203	3	7

[1]) Salpeter. *Equisetum.* [2]) Superfosfat. Rottegift. Hugormbit. Bomuldsfrø. Kviksølv.

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte *signalés*)	derav		anmeldte *signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1765	76	95	92	9	13	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	100	9	1	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	-	3	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28[3])	-	13	31[4])	5	18	8[5])	-	5	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	-	-	75	-	-	6	-	5	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	20	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	999	53	5	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	134	3	-	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
58	-	-	96	-	-	15	-	-	3	-	-	-	-	-	-
2	2	-	51	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	1	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	21	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
92	2	14	2360	178	123	253	9	20	9	-	5	-	-	-	-

[3]) Planteforgiftning. Urinforgiftning. [4]) Koksalt. Sildeguano. [5]) Stryknin. Kogsalt.

Tabel VIII. (Forts.). *(Continuation).* **Hedemarken.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	3490	30	70	11785	286	92	203	3	7
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	18	-	1	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	561	-	-	29	-	-	345	1	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	723	5	-	165	1	-	1	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	87	-	-	86	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	752	22	3	252	33	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1676	30	10	762	34	2	3	1	-
Traumatisk hjertesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*)	-	-	-	187	131	11	-	-	-
Anæmi (*Anæmia infectiosa*)	58	10	16	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	947	15	26	868	41	25	8	-	-
Ialt (*total*)	8312	112	126	14136	428	130	560	5	7

Tabel IX. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Miltbrand (*Anthrax*)	1	-	1	2	-	2	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	4	1	3	-	-	-
Braasot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	5	-	5
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	83	46	10	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	55	-	-	-	-	-	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smitsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)									
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	105	-	1	7	-	-	-	-	-
Overføres	166	-	2	96	47	15	5	-	5

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
92	2	14	2360	178	123	253	9	20	9	-	5	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	-	-	1223	-	-	9	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	62	20	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	72	19	1	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	1	1	168	32	7	30	1	4	-	-	-	-	-	-	-
104	3	15	3911	250	131	349	10	25	12	-	5	-	-	-	-

i Kristians amt i 1917.

dans le département de Kristian en 1917).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	31	-	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	475	36	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	589	16	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1095	52	68	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabel IX. (Forts.). *(Continuation).* **Kristians.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	166	-	2	96	47	15	5	-	5
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	21	13	7	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	6	1	1	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	259	2	7	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	95	92	1	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	4	-	1	33	10	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	40	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	4	1	3	3	3	-	1	1	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	119	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	14	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	378	-	1	10	-	-	1	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	9	-	-	4	1	-	-	-	-
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	390	-	1	1162	57	20	6	3	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	333	2	13	109	13	5	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	19	-	1	61	4	6	1	1	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	144	3	7	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	1	-	-	15	1	3	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	238	-	-	3	-	-	12	-	1
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	2	2	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	3	2	-	3	-	1	2	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	69	3	2	142	13	19	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	160	7	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	21	1	-	45	-	2	-	-	-
Overføres	1956	12	32	2225	264	86	30	7	6

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr *Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drægte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drægte og døde *abattus et morts*)
	drægte (*abattus*)	døde (*morts*)		drægte (*abattus*)	døde (*morts*)		drægte (*abattus*)	døde (*morts*)		drægte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1095	52	68	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	44	3	9	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	21	2	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	108	14	5	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	-	7	26	12	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	1	-	13	-	-	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	23	6	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	789	18	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	1	7	2100	107	90	97	4	9	-	-	-	-	-	-	-

Tabel IX. (Forts.). *(Continuation).* **Kristians.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1956	12	32	2225	264	86	30	7	6
Hudutslet (*Eczema*)	154	-	-	72	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	23	-	-	789	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	4	-	-	10	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	725	-	-	7917	-	-	10	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	18	1	1	266	6	3	5	-	-
Misfostre (*Monstra*)	3	-	1	3	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	48	1	-	2	2	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	91	2	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	6	-	-	603	5	-	3	-	-
Kasting (*Abortus*)	8	-	-	153	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	154	1	2	1	1	-
Børbetændelse (*Metritis*)	7	-	1	128	9	7	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	27	-	-	366	17	1	5	1	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kvitiasis*)	23	-	1	7	1	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	25	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	803	-	-	8	-	-	80	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	4	2	-	1	1	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	531	1	-	128	-	-	1	1	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	63	-	-	28	-	-	1	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	624	3	-	137	6		-	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1311	8	4	296	11	-	4	-	3
Traumatisk hjertesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*)	-	-	-	125	87	6	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælde (*Casus ceteri*)	860	15	10	617	31	4	4	1	-
Ialt (*total*)	7175	42	50	14172	442	109	146	13	9

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
17	1	7	2100	107	90	97	4	9	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	45	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	40	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
726	-	-	171	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	1	52	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	32	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	719	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	16	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	48	11	2	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	1	-	574	20	4	20	-	-	3	-	-	-	-	-	-
757	2	8	3825	150	103	149	5	9	3	-	-	-	-	-	-

Tabel X. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	1	-	1	10	2	7	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	23	6	7	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smitsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	70	2	1	2	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	8	-	2	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	300	1	12	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	2	1	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	53	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	185	-	2	8	-	1	2	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	5	-	3	10	3	-	-	-	-
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh (*Gastritis. Enteritis*)	243	1	3	638	19	9	4	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	245	1	14	80	1	2	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	4	-	-	63	2	4	-	-	-
Overføres	1077	5	38	896	34	32	6	-	-

i Bratsberg amt i 1917.

dans le département de Bratsberg en 1917).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	170	13	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	217	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	12	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	123	14	26	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	1	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	8	2	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	1	87	6	1	22	-	1	-	-	-	20	10	-	-
1	-	1	34	2	1	12	-	1	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	39	1	2	9	-	3	1	-	-	-	-	-	-
7	-	2	562	30	35	178	14	31	2	-	-	32	22	-	-

Tabel X. (Forts.). *(Continuation).* **Bratsberg.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1077	5	38	896	34	32	6	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	93	5	8	1	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	6	-	2	6	-	4	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	24	-	-	5	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (*Fatuitas*)	2	1	-	1	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	25	3	1	42	1	9	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	68	7	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	2	-	-	8	1	-	1	-	1
Hudutslet (*Eczema*)	152	-	-	80	-	-	1	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	91	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	4	-	-	4	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	81	-	-	1160	-	-	8	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	1	-	-	133	8	1	1	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	7	1	6	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	19	3	1	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	27	4	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	2	-	-	201	-	4	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	3	-	-	140	2	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	162	-	4	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	48	-	10	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	40	-	-	260	11	3	6	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	162	-	-	34	-	-	3	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	1	1	-	1	1	-	1	1	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	155	-	-	19	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	26	-	-	19	-	-	3	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	321	3	1	80	5	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc*)	529	8	1	218	10	1	3	3	-
Overføres	2626	21	43	3822	93	83	35	4	1

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
7	-	2	562	30	35	178	14	31	2	-	-	32	22	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	19	-	9	14	-	6	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	316	15	4	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	43	-	-	22	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	16	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	45	-	-	9	-	-	-	-	-	200	-	-	-
-	-	-	19	6	-	2	-	-	2	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1	-	9	2	1	10	1	1	-	-	-	-	-	2 [1]	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	287	-	2	7	-	-	5	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	17	-	-	2	1	-	6	3	-	-
-	-	-	21	1	-	8	-	-	-	-	-	4	-	-	-
4	1	-	49	8	1	57	2	-	3	-	-	4	3	1 [2]	-
18	2	2	1404	66	54	367	21	38	14	2	1	246	28	3	2

[1]) Kanin. [2]) Skidpadde.

Tabel X. (Forts.). *(Continuation).* **Bratsberg.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2626	21	43	3822	93	83	35	4	1
Traumatisk hjertesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*)	-	-	-	27	24	3	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	448	2	5	285	11	2	7	2	1
Ialt (*total*)	3074	23	48	4134	128	88	42	6	2

Tabel XI. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Ondartet katarrhfeber (*Febris catarhalis maligna*)	-	-	-	13	7	4	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	34	-	-	1	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	5	2	2	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	135	-	2	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	3	2	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	3	1	2	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	9	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	47	-	-	2	-	-	-	-	-
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	82	1	1	348	2	1	12	-	1
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	72	-	9	2	-	-	1	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	9	-	1	35	1	1	21	-	-
Tommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	21	1	2	2	-	1
Overføres	296	4	17	438	13	8	36	-	2

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte *signalés*	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
18	2	2	1404	66	54	367	21	38	14	2	1	246	28	3	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	1	138	17	7	29	3	-	5	1	-	-	-	-	-
20	2	3	1542	83	61	396	24	38	19	3	1	246	28	3	2

i Nedenes amt i 1917.

dans le département de Nedenes en 1917).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	44	1	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	117	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	27	-	6	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	33	1	2	7	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	249	3	12	38	-	8	-	-	-	-	-	-	-

Tabel XI. (Forts.). *(Continuation).* **Nedenes.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	296	4	17	438	13	8	36	-	2
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	3	1	-	22	5	13	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*) .	7	-	-	-	-	-	4	1	1
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	1	-	-	111	1	9	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	28	3	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	18	-	-	28	5	-	5	1	-
Ringorm (*Tricophyton tonsurans*)	-	-	-	11	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*).	7	-	-	2	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	14	-	-	514	-	-	11	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	81	6	-	1	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*).	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*). . .	-	-	-	55	4	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	102	2	1	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	1	-	-	50	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*). . .	-	-	-	158	1	3	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*) . . .	-	-	-	11	1	3	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*) . . .	-	-	-	79	4	1	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*).	5	-	-	1	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*) . .	59	-	-	-	-	-	4	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*).	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	49	-	-	10	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*). .	9	-	-	1	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	77	2	-	21	-	-	1	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	159	1	1	93	4	-	2	-	-
Traumatisk hjertesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*).	-	-	-	21	19	1	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	166	2	1	143	2	12	35	2	4
Ialt (*total*)	872	10	19	1992	72	51	99	4	7

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	249	3	12	38	-	8	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	3	2	-	2	-	-	-	10	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	33	10	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	146	7	-	-	-	-	-	-	-	16	-	-	-
-	-	-	14	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	9	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	117	-	-	10	-	-	8	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	1	-	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	61	7	11	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
1	-	-	668	29	42	84	1	10	18	9	-	26	-	-	-

Tabel XII. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	3	1	2	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	29	-	1	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	2	1	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster. (*Fibromycoma. Ascococcus*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	37	-	-	3	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh (*Gastritis. Enteritis*)	60	-	-	102	4	-	1	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	41	-	-	2	-	1	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	-	-	-	21	-	-	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	13	-	-	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	5	-	-	118	-	9	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	6	-	2	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	33	-	-	8	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Overføres	233	-	1	294	7	18	1	-	-

i Lister og Mandals amt i 1917.

dans le département de Lister et Mandal en 1917).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	25	-	11	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	10	4	-	-
-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	25	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	72	-	4	57	-	12	-	-	-	10	4	-	-

Tabel XII. (Forts.). *(Continuation).* **Lister og**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	233	-	1	294	7	18	1	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	47	1	1	-	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	21	-	1	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	56	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	97	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	116	-	-	1	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	-	-	-	40	-	-	3	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	106	-	-	-	-	-	-	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	16	-	-	8	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	4	-	-	2	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	10	-	-	6	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	114	1	-	49	1	-	-	-	-
Traumatisk hjertesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*)	-	-	-	32	2	-	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	142	4	-	279	10	12	-	-	-
Ialt (*total*)	635	6	1	1054	22	32	5	-	-

Tabel XIII. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Braasot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	52	-	52
Overføres	-	-	-	2	-	2	52	-	52

Mandal.

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	72	-	4	57	-	12	-	-	-	10	4	-	-
-	-	-	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	105	-	10	67	1	12	2	-	-	10	4	-	-

i Stavanger amt i 1917.

dans le département de Stavanger en 1917).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabel XIII. (Forts.). *(Continuation).* **Stavanger.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	-	-	-	2	-	2	52	-	52
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	8	2	5	-	-	-
Svinesyke (smitsom lungebetændelse (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	26	-	-	-	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudotuberculosa chronica*)	-	-	-	3	1	2	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	178	1	10	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	4	1	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	5	-	2	2	2	-	1	-	1
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	82	1	-	7	3	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	10	1	1	20	9	3	7	-	3
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	145	-	-	224	9	7	7	1	-
Kolik, forstoppelse (*Colica, Obstructio*)	159	1	7	28	2	3	1	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	6	-	1	19	2	4	1	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	25	1	2	6	1	1
Forgiftning (*Intoxicationes*)	3	-	1	15	-	13	2	-	2
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	53	-	2	-	-	-	2	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	1	-	-	9	3	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	3	-	-	44	-	8	-	-	-
Overføres	675	5	24	417	35	49	79	2	59

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund *Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	62	3	9	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	16	1	3	13	-	-	-	-	-	-	-	1[1]	-
-	-	-	5	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	2	-	-	-	-	-	1	1	-	-
-	-	-	1	-	-	22	-	-	-	-	-	-	-	1[2]	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	62	3	5	110	4	9	-	-	-	1	1	2	-

[1] Kanin. [2] Ræv.

Tabel XIII. (Forts.). *(Continuation).* **Stavanger.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	675	5	24	417	35	49	79	2	59
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	47	-	-	7	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	2	-	-	125	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	420	-	-	1924	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	63	4	-	7	-	-
Misfostre (*Monstra*)	1	-	-	10	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	14	1	-	4	1	1
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	28	2	1	2	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	8	-	-	88	1	-	3	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	45	-	-	1	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	171	4	3	12	2	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	12	3	-	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	20	-	-	98	-	-	21	-	4
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	26	4	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	411	-	1	15	-	-	3	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	2	1	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	207	2	-	14	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	25	1	-	5	-	-	13	1	
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	208	6	-	29	1	1	5	-	
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	666	5	6	184	5	1	17	2	
Traumatisk hjertesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*)	-	-	-	32	20	6	3	3	
Alvelle	-	-	-	-	-	-	6	-	
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	262	7	13	305	10	30	30	1	5
Ialt (total)	2978	30	44	3595	87	91	176	12	69

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
1	-	-	62	3	5	110	4	9	-	-	-	1	1	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	47	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	18	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	68	-	-	18	-	-	8	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	9	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	17	-	1	89	-	1	5	-	-	1	1	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	2	45	4	11	9	-	-	-	-	1	-
2	-	-	213	3	10	305	8	21	25	-	-	2	2	5	-

Tabel XIV. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*) . .	-	-	-	17	1	16	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Braasot (*Gastromycosis ovis*) . .	-	-	-	-	-	-	19	10	9
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	40	8	14	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	20	-	-	1	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	105	-	6	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	18	17	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*) .	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Sædstrengstorhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	19	1	11	1	-	1	-	-	-
Kopper (*Variola., Vaccina et Ovina*)	-	-	-	55	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*).	74	-	-	5	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*) . .	9	-	3	4	-	-	-	-	-
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*). . . .	120	-	-	526	13	10	6	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*).	57	-	1	11	-	2	1	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*).	5	-	1	68	-	4	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*) . .	-	-	-	72	3	4	4	-	1
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	5 [3]	-	1	6 [4]	-	3	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*) .	79	-	-	2	-	-	-	-	-
Drelesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	2	2	-
Overføres	500	2	23	830	42	55	32	12	10

[1]) Kanin. [2]) Pappegøie. [3]) Finngræs. [4]) Bomuldsfrø. [5]) Koksalt.

i Søndre Bergenhus amt i 1917.

dans le département de Søndre Bergenhus en 1917).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte *signalés*	derav: dræpte (*abattus*)	derav: døde (*morts*)	anmeldte *signalés*	derav: dræpte (*abattus*)	derav: døde (*morts*)	anmeldte *signalés*	derav: dræpte (*abattus*)	derav: døde (*morts*)	anmeldte *signalés*	derav: dræpte (*abattus*)	derav: døde (*morts*)	anmeldte *signalés*	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	65	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	84	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	24	3	9	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1 [1]	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	1	26	1	2	6	-	-	-	-	-	1 [2]	-	-	-
2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18 [5]	9	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33	1	1	207	12	21	37	3	9	-	-	-	1	-	1	-

Tabel XIV. (Forts.). *(Continuation).* **Søndre Bergenhus.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	500	2	23	830	42	55	32	12	10
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	1	-	-	17	-	3	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	6	-	-	133	5	18	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	37	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	35	-	-	9	-	-	10	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	15	-	-	255	1	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	209	-	-	3003	-	-	356	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	1	1	-	68	5	-	4	1	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	2	1	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	15	1	1	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	26	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	118	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	1	-	1	91	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	60	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	20	-	3	2	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	6	-	-	168	2	1	8	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	429	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	126	-	-	23	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	11	-	-	2	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	169	2	1	30	2	-	2	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	291	7	3	99	2	-	8	-	-
Traumatisk hjertesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*)	-	-	-	20	18	2	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	178	10	5	166	8	4	28	6	7
Ialt *(total)*	1985	22	33	5186	88	87	450	19	17

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
33	1	1	207	12	21	37	3	9	-	-	-	1	-	1	-
-	-	-	5	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	199	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
40	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	4	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	212	-	-	3	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	11	-	2	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	1	1	21	5	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
79	2	2	671	22	27	64	3	9	2	-	-	1	-	1	-

Tabel XV. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques dans la

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	72	-	1	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	3	-	2	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	29	-	-	-	-	-	-	-	-
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	30	-	-	20	-	1	-	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	75	-	5	-	-	-	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	18	1	2	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	20	-	-	-	-	1	-	-	-
Ringorm (*Tricophyton tonsurans*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	1	-	-	8	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	19	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	8	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	2	-	-	14	-	-	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	300	1	10	76	-	2	-	-	-

[1]) Bjørn. [2]) Koksalt. [3]) Fosfor. [4]) Kjøtforgiftning.

i Bergens by i 1917.

ville de Bergen, signalés en 1917).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte *signalés*	derav		anmeldte (*signalés*)		anmeldte (*signalés*)	
	dræpte *abattus*	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde *morts*		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde *morts*		dræpte og døde (*abattus et morts*)		dræpte og døde (*abattus et morts*)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	55	1	18	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	3	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-	1 [5])	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15 [2])	6	4	5 [3])	-	2	3 [4])	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	19	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	17	-	-	25	-	-	58	-	-	-	-	-	-
1	-	-	34	6	4	141	1	20	66	-	-	2	-	1	1

Tabel XV. (Forts.). *(Continuation).* **Bergen.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	300	1	10	76	-	2	-	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	61	-	-	-	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	4	-	-	-	-	-	1	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	126	2	-	-	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	172	-	1	-	-	-	-	-	-
Traumatisk hjertesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	59	-	2	6	-	-	-	-	-
Ialt *(total)*	722	3	13	84	-	4	1	-	-

Tabel XVI. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	3	1	2	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem *Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Braasot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	31	9	13	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	19	-	-	-	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	14	-	1	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	37	-	1	40	13	16	1	-	1

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
1	.	-	34	6	4	141	1	20	66	-	-	2	-	1	1
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	23	-	-	5	-	-	2	-	-	-
2	1	-	36	6	4	236	1	20	71	-	-	4	-	1	1

i Nordre Bergenhus amt i 1917.

dans le département de Nordre Bergenhus en 1917).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	43	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	133	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	176	3	11	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabel XVI. (Forts.). *(Continuation).* **Nordre**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	37	-	1	40	13	16	1	-	1
Stivkrampe (*Tetanus*)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	11	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	43	-	-	9	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	-	-	-	-	-	-	4	-	2
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	199	1	-	384	7	1	16	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	36	-	4	30	-	1	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	8	-	-	28	1	1	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	31	-	-	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	1	-	-	12	3	9	3	-	3
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	161	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	1	-	-	2	2	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	7	-	-	101	-	15	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	65	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	26	-	-	5	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	11	-	-	367	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	275	-	-	2974	-	-	104		-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	3	1	-	35	3	-	9	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	6	-	1	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	2	-	-	62	-	1	3	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	40	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	25	1	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	2	-	-	34	3	1	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	13	-	-	88	2	1	15	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	827	2	6	4356	34	47	157	2	6

Bergenhus.

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	176	3	11	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	41	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	226	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
212	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
270	-	13	485	10	17	13	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabel XVI. (Forts.). *(Continuation).* **Nordre**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	827	2	6	4356	34	47	157	2	6
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	437	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	51	-	-	3	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	15	1	-	7	-	-	3	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	111	-	-	20	2	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	427	-	-	69	2	-	2	-	-
Traumatisk hjertesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*)	-	-	-	10	10	-	-	-	-
Anæmi (*Anæmia*)	18	-	8	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	346	9	6	312	8	1	19	-	-
Ialt *(total)*	2237	12	20	4777	56	48	181	2	6

Tabel XVII. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Raslesyke (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Braasot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	18	8	9	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	42	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	31	-	3	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	8	7	1	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	1	-	-	10	-	3	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	81	-	3	38	15	15	2	-	2

Bergenhus.

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
270	-	13	485	10	17	13	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	197	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	-	7	77	5	8	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
288	-	20	762	15	25	20	1	-	1	-	-	-	-	-	-

i Romsdals amt i 1917.

dans le département de Romsdal en 1917).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	21	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	186	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	207	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabel XVII. (Forts.). *(Continuation).* **Romsdal**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	81	-	3	38	15	15	2	-	2
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	2	1	1	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	52	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	54	-	1	33	2	-	-	-	-
Lunge-ogbrysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	5	-	2	6	-	-	-	-	-
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	155	-	-	317	10	2	13	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	76	-	4	60	2	-	2	-	1
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	9	-	-	32	2	7	28	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	22	-	-	1	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	-	-	-	17	-	11	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	187	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	9	2	2	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	3	1	-	166	13	8	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	46	1	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	85	-	-	9	-	-	26	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	5	-	-	159	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	122	-	-	1020	-	-	138	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	1	-	-	49	4	2	9	1	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	8	-	-	6	-	1
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	12	2	-	2	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	2	-	-	133	-	-	5	-	-
Overføres	790	2	11	2191	53	47	234	1	6

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr *Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte *signalés*,	derav		anmeldte *signalés*)	derav		anmeldte *signalés*,	derav		anmeldte *signalés*	drepte og døde *abattus et morts*)	anmeldte *signalés*	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	207	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	41	6	6	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	12	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	2	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	247	9	9	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	35	-	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
79	-	-	10	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	1	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
87	3	3	486	10	19	94	7	6	4	-	-	1	-	-	-

Tabel XVII. (Forts.). *(Continuation).* **Romsdal.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	790	2	11	2191	53	47	234	1	6
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	17	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	41	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	1	-	-	23	-	-	1	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	13	-	-	100	7	1	12	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	7	-	-	2	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	553	-	1	4	-	-	123	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	148	-	-	14	1	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	16	-	-	13	-	-	17	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	152	3	-	33	4	-	3	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	320	5	3	95	4	2	10	-	
Traumatisk hjertesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*)	-	-	-	24	23	1	-	-	-
Anæmi (*Anæmia*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	255	6	1	277	10	4	6	1	-
Ialt (*total*)	2270	16	16	2835	102	56	406	2	6

Tabel XVIII. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	49	25	13	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	111	1	-	-	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudotuberculosa chronica*)	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	5	-	1	-	-	-	-	-	-
Overføres	116	1	1	52	27	14	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
87	3	3	486	10	19	94	7	6	4	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	293	-	-	9	-	-	10	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	1	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	40	-	-	39	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	-	-	95	4	2	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	3	3	924	14	21	183	8	6	14	-	-	1	-	-	-

i Søndre Trondhjems amt i 1917.

dans le département de Søndre Trondhjem en 1917.

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	168	7	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	291	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	459	9	16	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabel XVIII. (Fort.). *(Continuation).* **Søndre**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	116	1	1	52	27	14	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	489	-	10	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	25	25	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	22	13	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	19	1	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	12	7	3	2	1	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	177	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	35	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	285	1	-	4	-	-	2	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	19	3	2	3	1	-	1	1	-
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh (*Gastritis. Enteritis*)	460	-	-	880	40	4	9	1	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	394	4	12	84	1	1	1	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	13	-	2	61	3	5	1	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	107	-	4	2	1	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	7[2]	-	1	8[3]	-	5	4	-	4
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	92	-	2	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	2	2	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	5	1	2	2	-	1	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	3	2	-	-	-	-	1	1	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	23	2	1	94	2	4	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	202	3	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	115	-	-	30	-	-	-	-	-
Ringorm. (*Trichophyton tonsurans*)	8	-	-	192	-	-	-	-	-
Overføres	2095	22	36	1950	116	38	23	6	4

[1]) Elg. [2]) Fosfor. Ormebit. Fiskemel. [3]) Chilisalpeter. Fosfor. Ormebit. [4]) Koksalt.

Trondhjem.

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr *Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)		anmeldte (*signalés*)	
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte og døde (*abattus et morts*)		dræpte og døde (*abattus et morts*)
-	-	-	459	9	16	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	148	14	23	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	24	4	2	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1[1]	1
-	-	-	1	-	1	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3[4]	-	3	2[5]	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	26	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	28	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	354	19	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	24	1	-	55	1	-	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	929	65	33	250	15	25	5	-	-	-	-	1	1

[5]) Stryknin.

Tabel XVIII. (Forts.). *(Continuation).* **Søndre**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	2095	22	36	1950	116	38	23	6	4
Lus (*Pediculinæ*)	159	-	-	2337	-	-	33	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	10	2	-	145	4	1	16	1	-
Misfostre (*Monstra*)	1	-	1	9	-	-	1	-	1
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	40	2	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	38	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	12	-	-	336	-	2	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	9	-	-	48	1	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	173	1	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	32	1	4	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	7	-	-	250	9	-	20	2	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	58	-	-	13	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	463	-	-	2	-	-	188	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	444	2	-	28	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	26	-	-	20	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	354	11	-	46	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1007	8	-	138	2	-	-	-	-
Traumatisk hjertesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*)	-	-	-	72	72	-	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	442	8	2	281	2	1	20	-	-
Ialt *(total)*	5096	53	39	5958	211	46	302	9	5

Tabel XIX. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Braasot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	13	-	13
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	50	27	9	-	-	-
Svinesyke (smitsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	-	-	-	50	27	9	13	-	13

Trondhjem.

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
2	-	-	929	65	33	250	15	25	5	-	-	-	-	-	-
142	-	-	66	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	24	3	-	4	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	4	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	-	-	611	-	1	2	-	-	104	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	15	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	16	1	2	36	-	-	5	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	-	69	6	-	52	3	2	6	-	-	-	-	-	-
172	-	-	1733	77	37	385	18	29	123	-	-	-	-	-	-

i Nordre Trondhjems amt i 1917.

dans le département de Nordre Trondhjem en 1917).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	1	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	1	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabel XIX. (Forts.). *(Continuation).* **Nordre**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	-	-	-	50	27	9	13	-	13
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	61	-	-	3	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	265	5	11	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	21	5	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	6	3	-	1	-	1	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	107	1	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	158	-	-	11	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	11	-	2	3	-	-	-	-	-
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	244	2	1	706	20	6	11	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	167	1	16	56	1	-	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoë acuta et dysenteria*)	16	-	1	100	6	11	5	1	1
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	52	4	5	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	12	2	2	19	-	2	2	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	49	1	-	-	-	-	1	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	2	1	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	2	-	1	5	3	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	3	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	17	-	3	19	-	*1	-	-	-
Overføres	1028	15	37	1154	68	35	34	2	14

Trondhjem.

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	27	1	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	63	6	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	798	6	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	2	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	96	7	17	5	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	82	-	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	8	1	-	16	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	1	1103	23	69	30	3	4	1	-	-	-	-	-	-

Tabel XIX. (Forts.). *(Continuation).* **Nordre**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	1028	15	37	1154	68	35	34	2	14
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	207	12	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	1	-	-	17	1	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	146	-	-	265	-	-	2	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	3	-	-	26	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	7	-	-	1	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	51	-	-	1847	-	-	47	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	3	-	-	109	3	-	6	1	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	24	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	40	2	1	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	237	-	3	2	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	29	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	102	1	1	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	1	-	-	26	-	3	3	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	7	-	-	161	3	1	9	2	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	14	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	339	-	-	9	-	-	384	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	4	3	-	5	2	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	193	-	-	53	-	-	1	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	24	-	1	19	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	366	23	1	46	3	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	725	11	3	324	10	2	6	-	-
Traumatisk hjertesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*)	-	-	-	45	44	-	-	-	-
Anæmi (*Anæmia*)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	391	10	3	552	68	5	50	-	-
Ialt *(total)*	3308	62	46	5303	218	51	544	5	14

Trondhjem.

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
5	-	1	1103	23	69	30	3	4	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1032	8	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	33	-	-	2	-	-	-	-	-	12	-	-	-
1	-	-	29	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	-	-	1510	-	2	8	-	-	15	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	5	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	65	6	1	25	-	-	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	190	17	9	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	-	1	4018	69	83	78	3	4	20	-	-	12	-	-	-

Tabel XX. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræbte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræbte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræbte (*abattus*)	døde (*morts*)
Braasot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	11	4	2	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	42	-	-	33	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	121	-	-	165	2	-	10	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica Obstructio*)	54	-	4	10	1	-	4	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	5	-	-	51	-	7	2	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	25	-	-	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	2[1]	-	1	2	-	-	-	-	-
Indvoldsorme (*Helmidiasis*)	13[2]	-	-	2	-	-	3[3]	-	3
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	1	-	-	6	1	1	1	-	1
Kronisk hjernebetændelse (Koller (*Fatuitas*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinæmia*)	3	1	-	2	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	59	8	-	-	-	-
Overføres	292	2	5	377	18	10	21	-	5

[1]) Svovlkis. [2]) Rundorm. [3]) Bændelorm.

i Nordlands amt i 1917.

dans le département de Nordland en 1917.

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	59	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	10	-	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	1	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	3	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	4	4	76	5	6	25	-	4	-	-	-	-	-	-	-

Tabel XX. (Forts.). *(Continuation).* **Nordland.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	292	2	5	377	18	10	21	-	5
Sveksot (*Rachitis*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	29	-	-	2	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	12	-	-	925	-	-	122	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	17	3	-	1	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	58	1	-	2	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	31	1	1	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	16	-	2	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	2	-	-	39	1	-	3	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	149	1	-	6	-	-	24	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	22	-	-	4	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	2	-	-	3	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	69	1	-	10	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	166	3	-	44	2	-	1	-	-
Traumatisk hjertesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*)	-	-	-	19	15	1	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	444	5	2	164	9	3	21	5	3
Ialt *(total)*	1189	12	7	1718	50	17	195	5	8

Tabel XXI. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	14	4	3	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa eqvi*)	15	-	1	-	-	-	-	-	-
Overføres	24	-	1	14	4	3	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
22	4	4	76	5	6	25	-	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	59	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
22	-	-	6	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	-	-	6	-	-	5	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	9	3	-	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-
53	4	4	185	9	6	57	2	4	5	-	-	-	-	-	-

i Tromsø amt i 1917.

dans le département de Tromsø en 1917.

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	32	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	35	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabel XXI. (Forts.). *(Continuation).* **Tromsø.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	24	-	1	14	4	3	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	15	14	1	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	5	1	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*).	38	-	-	2	-	1	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*). . .	2	-	2	-	-	-	-	-	-
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	75	-	-	97	2	-	-	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	30	-	3	2	-	-	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*).	3	-	-	17	-	-	1	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*). . .	-	-	-	20	1	2	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	-	-	-	3[1]	2	1	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*) .	48[2]	-	-	-	-	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*).	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	1	-	-	77	10	1	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	32	-	-	21	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	2	-	-	10	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	3	-	-	4	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*).	14	-	-	183	-	-	10	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	1	-	1	21	3	-	2	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*).	-	-	-	3	-	-	1	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*). . .	-	-	-	3	2	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	59	-	2	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	1	-	-	4	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*) . . .	-	-	-	26	-	2	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*) . . .	-	-	-	12	1	1	-	-	-
Overføres	284	2	7	593	39	14	14	-	-

[1]) Planteforgiftning og tran. [2]) Spolorm og strongylider.

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	35	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	14	1	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	54	1	1	24	1	2	1	-	-	-	-	-	-

Tabel XXI. (Forts.). *(Continuation).* **Tromsø.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*).			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	284	2	7	593	39	14	14	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*) . . .	1	-	-	36	-	-	6	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*) . .	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*) . .	63	-	-	1	-	-	2	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	37	-	-	17	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*). .	7	-	-	2	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Artîculitis et bursitis*)	62	-	-	9	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	61	-	-	15	-	-	-	-	-
Traumatisk hjertesækbetændelse (*Pericarditis traumatica*) .	-	-	-	24	23	1	-	-	-
Sviva (*Vertigo*)	32	-	1	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	23	-	1	82	2	2	-	-	-
Ialt *(total)*	583	2	9	779	64	17	22	-	-

Tabel XXII. **De vigtigste husdyrsygdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Miltbrand *(Anthrax)*	-	-	-	3	1	2	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	2	-	1	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Fordøielsessygdomme (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	16	-	-	9	-	-	-	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	22	-	1	12	1	2	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drænte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drænte og døde (*abattus et morts*)
	drænte (*abattus*)	døde (*morts*)		drænte (*abattus*)	døde (*morts*)		drænte (*abattus*)	døde (*morts*)		drænte (*abattus*)	døde (*morts*)				
4	-	-	54	1	1	24	1	2	1	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	96	-	-	5	-	-	12	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	1	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	7	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	1	-	158	1	2	42	1	2	13	-	-	-	-	-	-

i Finmarkens amt i 1917.

dans le département de Finmarken en 1917).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabel XXII. (Forts.). *(Continuation).* **Finmarken.**

Sygdomme (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	22	-	1	12	1	2	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	16	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	8	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	-	-	-	40	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	-	-	-	13	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	5	-	-	1	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abcessus etc.*)	2	-	-	2	-	-	-	-	-
Sviva (*Vertigo*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	22	-	-	11	-	-	-	-	-
Ialt *(total)*	76	-	1	118	1	4	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Kat (*Chats*)			Fjærfæ (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	dræpte og døde (*abattus et morts*)
	dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)		dræpte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Veterinærinstitutet.

Angaaende personalia og lønninger ved institutet hitsættes følgende.

De faste lønninger er ved lønsreguleringen i juli 1917 bestemt saaledes:

1. Professor ved Veterinærinstitutet ..... kr. 7 000,00
   med 2 alderstillæg à kr. 500,00 efter 5 og 10 aar.
2. Avdelingsbestyreren for den pathologiske avdeling ..... » 2 500,00
3. 1ste assistent ..... » 3 300,00
   med 3 alderstillæg à kr. 400,00 efter 3, 6 og 9 aar. Av lønnen fratrækkes kr. 600,00 for fri bolig, lys og brænde paa institutet.

   Dyrlæge C. Aaser beholder det ham tilstaaede personlige lønstillæg à kr. 600,00 pr. aar.
4. Kontorister (kasserer og laboratoriedame) ..... » 1 600,00
   med 3 alderstillæg à kr. 200,00 efter 3, 6 og 9 aar.
5. Vaktmestrene ..... » 1 600,00
   med 3 alderstillæg à kr. 300,00 efter 3, 6 og 9 aar, hvortil kommer fri bolig, lys og brænde eller kr. 600,00 i erstatning herfor.

   Vaktmester N. Kristiansen beholder de ham tilstaaede 3 alderstillæg fra ansættelsen 1ste juli 1914 og vaktmester B. Steen 1 alderstillæg fra 1ste juli 1916.

Foruten disse selvstændige stillinger, som samtlige er indlemmet i Statens Pensionskasse, er der for terminen 1917—18 ogsaa bevilget løn til 2 bistillinger, nemlig:

Institutets direktør, dr. Malm ..... kr. 1 000,00
og 2den assistenten, dyrlæge B. Dehli ..... » 1 200,00

Institutets direktør, veterinærdirektør Malm, avgik ved døden den 16de mai 1917. Da denne stilling i 1914 blev oprettet, tok man forbehold om at ledelsen av institutet, naar forholdet til dr. Malm bortfaldt, skulde overføres til serumavdelingens chef uten særskilt godtgjørelse.

I henhold hertil har nu professor Holth ved siden av sin stilling som chef for serumavdelingen overtat stillingen som institutets direktør fra 1ste juli 1917 uten særskilt godtgjørelse.

Professor ved institutet og chef for serumavdelingen H. Holth.

Hans løn blev ved lønsreguleringen — som foran nævnt — fastsat til samme beløp som for professorer ved universitetet kr. 7000,00 med 2 alderstillæg à kr. 500,00 efter 5 og 10 aars tjeneste.

Professorens løn med første alderstillæg var kr. 7500,00 fra 1ste juli 1918.

Avdelingsbestyreren ved den patologiske avdeling.

Denne stilling indehavdes til 1ste juli 1917 av daværende sekretær i landbruksdepartementet, H. Horne, og lønnen blev ved lønsreguleringen fastsat til kr. 2 500,00 (mot tidligere kr. 2 400,00) — under forutsætning av denne kombination. Sekretær Horne er imidlertid fra 1ste juli 1917 konstituert som veterinærdirektør, hvorfor han fra nævnte dato fratraadte stillingen ved institutet.

Direktør Horne har imidlertid, da man manglet arbeidshjælp, med departementets samtykke fortsat som avdelingschef i maanederne juli og august, og senere utført forefaldende nødvendige ekstraarbeider mot særskilt godtgjørelse.

1ste-assistenten, dyrlæge C. Aaser, rykket op som avdelingschef ved institutet og hans løn bestemmes til kr. 3 600,00 med 3 alderstillæg à kr. 400 efter 3, 6 og 9 aars tjeneste med anciennitet fra hans ansættelse ved institutet (15de august 1914). Da hr. Aaser fremdeles bør ha sin bopæl paa institutet, beholder han det ham bevilgede personlige lønstillæg av kr. 600,00, mot at han — som nu — betaler kr. 600,00 for fri bolig, lys og brænde.

Hans løn for terminen blev saaledes: Grundløn kr. 3 600,00, 1ste alderstillæg kr. 400,00, personlig tillæg 600,00, tilsammen kr. 4 600,00. Men herav betaler han kr. 600,00 for fri bolig. Dette blir et tillæg av kr. 300,00 til hans nuværende løn.

1ste assistenten. Da man fandt snarest mulig at burde skaffe institutet den ved direktør Hornes fratræden og det økede arbeide foranledigede, paakrævede hjælp, blev amtsdyrlæge i Trysil L. M. Slagsvold under 3dje september 1917 ansat som midlertidig assistent med løn efter kr. 3 600,00 pr. aar. Da hr. Slagsvold hadde 6 maaneders opsigelse som amtsdyrlæge og har hat vanskelig for at skaffe sig vikar i denne stilling har han først kunne tiltræde fra december 1917.

2den assistenten. Lønnen for denne stilling, der indehaves av dyrlæge, kjøtkontrollør B. Dehli og er en bistilling, er kr. 1200,00.

Kontorist og kasserer. Lønnen for denne stilling, der indehaves av frk. H. Kirkeby, blev som foran nævnt ved lønsreguleringen i 1917 sat til kr. 1600,00 med 3 alderstillæg à kr. 200,00 efter 3, 6 og 9 aars tjeneste.

Laboratoriedamen. Lønnen for denne stilling, der indehaves av frk. A. Horne, blev fastsat som for frk. Kirkeby. Frk. Horne blev ansat midlertidig fra 1ste juli 1915 og fast fra 1ste juli 1916.

Som vaktmester ved staldene har fungert den tidligere vaktmester ved veterinærlaboratoriet, Nils Krstiansen og som vaktmester ved hovedbygningen, Bernt Steen, der er ansat fra 1ste august 1914. Deres løn er anført foran.

Til assistanse ved kemiske undersøkelser i anledning forgiftningstilfælder hos husdyr har været tilkaldt en farmaceut, provisor ved St. Hanshaugens apotek O. Bjerke.

For budgetterminen 1917—18 var institutets driftsbudget bevilget med kr. 32 100,00.

En almindelig beretning om institutets virksomhet i 1917 vil bli offentliggjort andetsteds.

Tabel XXIII.

Antal autoriserte dyrlæger i Norge 1918.

(Nombre de vétérinaires diplomés en 1918).

Amt (*Départements*)	Autoriserte dyrlæger (*Vétérinaires diplomés*)	Derav (*dont*)		
		Amtsdyrlæger (*Vétérinaires délégués*)	I andre stillinger el. privat prakt. (*D'autres vétérinaires exerçants*)	Ikke praktiserende (*non exerçants*)
Kristiania	30	1	26	3
Akershus	19	10	9	-
Smaalenene	13	7	6	-
Buskerud	13	10	3	-
Jarlsberg og Larvik	9	4	5	-
Hedemarken	27	20	6	1
Kristians	24	14	9	1
Bratsberg	13	9	4	-
Nedenes	6	6	-	-
Lister og Mandal	3	2	1	-
Stavanger	9	5	4	-
Søndre Bergenhus	6	6	-	-
Bergen	6	2	4	-
Nordre Bergenhus	6	6	-	-
Romsdal	7	5	2	-
Søndre Trondhjem	16	11	5	-
Nordre Trondhjem	12	10	-	2
Nordland	8	7	1	-
Tromsø	4	1	2	1
Finmarken	1	1	-	-
Uopgivet bopæl (*domicile non nommé*)	2	-	-	-
Utenlands	8	-	-	-
Riket (*le royaume*)	242	137	87	8

Utførsel og indførsel av husdyr.

Paa grund av de under krigen gjældende forbud og indskrænkninger ogsaa hvad husdyrtrafiken mellem landene angaar, har indførsel og utførsel av husdyr her til landet været minimal i aarets løp.

Utførsel.

I følge Norges officielle statistik er der i aaret 1917 av levende husdyr utført: 14 hester. (I 1916 blev der utført 1585 hester og 1 stk. hornkvæg). kvæg).

Indførsel.

Regler for indførsel hertil av husdyr blev git ved kgl. plakat av 19de jan. 1917 angaaende indførsel av husdyr og smitteførende gjenstande (se side 191). Ved provisorisk anordning av 12te oktober 1917, utfærdigedes forbud mot indførsel av hester m. v.

Der blev i aarets løp indført: 109 hester og 7 hornkvæg.

Ved karantænefjøsene i Kristiania og Fredrikshald er der ikke indført nogen storfælivdyr. De ovenfor nævnte indførte 7 stk. hornkvæg er slagtedyr indført fra Sverige til Fredrikshald og slagtet i denne by's kommunale slagteri.

Indførsel og utførsel av levende hester og hornkvæg i aarene 1905—1917,

Aar	Indført		Utført	
	Hester	Hornkvæg	Hester	Hornkvæg
1905	167	12 772	758	-
1906	206	10 710	896	-
1907	222	9 718	622	23
1908	283	13 482	448	25
1009	292	13 506	202	16
1910	430	16 015	523	151
1911	570	15 690	334	35
1912	451	12 953	232	-
1913	594	17 272	416	-
1914	498	21 199	4590	81
1915	60	5 643	1175	3
1916	45	297	1585	1
1917	109	7	14	-

Bevilgninger til det civile veterinærvæsen i budgetterminen 1ste juli 1917—30te juni 1918.

I. *Utgift.*

			Bevilget	Medgaat
1.	Amtsdyrlægernes avlønning		kr. 113 000,00	kr. 127 551,35
2.	Veterinærinstitutet:			
	a) bevilget	kr. 55 134,00		
	b) overført fra forrige termin	» 20 133,00		
			» 75 267,00	» 72 992,33
3.	Kurser for dyrlæger		» 4 000,00	» —
4.	Tuberkulinundersøkelser:			
	a) bevilget	kr. 15 000,00		
	b) overført fra forrige termin	» 25 338,47		
			» 40 338,47	» 7 259,00
5.	Erstatningsbidrag ved nedslagtning av tuberkuløst kvæg:			
	a) bevilget	kr. 15 000,00		
	b) overført fra forrige termin	» 6 910,04		
			» 21 910,04	» 15 706,43
6.	Avlønning m. v. av statsdyrlægerne . .		» 7 800,00	» 6 858,33
7.	Studiestipendier for veterinærstuderende		15 000,00	» 14 150,00
8.	Skyss- og kostutgifter		45 000,00	» 56 575,39
9.	Forskjellige og tilfældige utgifter:			
	a) bevilget	kr. 1 500,00		
	b) overført fra forrige termin	» 8 996,40		
			» 10 496,40	» 10 895,90
10.	Bidrag til utgivelse av Norsk Veterinærtidsskrift		» 1 800,00	» 1 800,00
11.	Karantænestationen »Ytre Voulen« . .		» 400,00	» 470,00
12.	Erstatningsbidrag til ubemidlede kvæg-eiere for tap paa husdyr ved ondartet smitsomme husdyrsygdomme		» 5 000,00	» 5 000,00
12 b.	Reisestipendier for dyrlæger, overført fra forrige termin		» 800,00	» 400,00
		Sum . .	kr. 340 811,91	kr. 319 658,73

II. *Indtægt.*

		Bevilget	Indkommet
16.	Salg av tuberkulin og forskjellige sera fra veterinærinstitutet	kr. 6 000,00	kr. 14 333,91

II.

Kjøtkontrollen 1917.

Almindelig oversigt.

Kjøtkontrol i henhold til lov om kommunale slagtehuse, kjøtkontrol m. v. av 27de juni 1892 har i aaret 1917 været i virksomhet i 34 kommuner. I aarets løp er i henhold til kgl. resolution av 1ste december 1916 kommunal kjøtkontrol for Tinn herred kommet til som ny. I følgende bykommuner virker nu saaledes kjøtkontrol: Aalesund, Arendal, Bergen, Bodø, Drammen, Fredrikshald, Fredrikstad, Gjøvik, Hamar, Haugesund, Holmestrand, Horten, Hønefoss, Kongsberg, Kragerø, Kristiania, Kristiansand, Kristiansund, Larvik, Lillehammer, Moss, Narvik, Notodden, Porsgrund, Risør, Sandefjord, Sarpsborg, Skien, Stavanger, Tromsø, Trondhjem og Tønsberg og derhos i Lillestrøm og Tinn landkommuner.

Kommunale slagteanlæg findes i Fredrikshald, Kristiania, Kristiansund, Lillehammer og Stavanger, de to første og det sidste dog uten offentlig approbation.

Ved kongelig resolution av 3de november 1917 blev kontrollen ordnet ved det saakaldte »Fællesslagteri« (Bøndernes fællesslagteri) paa Løren i Østre Aker.

Slagteriet er godkjendt av departementet og kontroldyrlæger ansat av dette i henhold til kjøtkontrolloven av 14de juli 1914 dens § 2.

I landkommunen Voss findes siden 1909 et slagteanlæg som eies og drives av kommunen.

De i de senere aar ved den offentlige kjøtkontrol undersøkte kjøtmængder stiller sig (i hele tal) saaledes:

	Okser	Hester	Svin	Sau og gjeit	Kalver
1908	124 935	3 866	83 197	212 151	130 321
1909	139 261	3 637	73 877	230 899	150 204
1910	156 892	4 645	68 300	217 321	159 282
1911	169 194	6 161	80 042	235 347	172 855
1912	152 798	6 453	96 552	247 213	159 390

	Okser	Hester	Svin	Sau og gjeit	Kalver
1913.....	146 189	6 377	82 296	247 846	157 908
1914.....	164 798*)	5 477	94 417	211 883*)	162 288 *)
1915.....	190 698	6 384	76 860	226 721	183 327
1916.....	144 206	7 027	51 181	212 162	154 552
1917.....	189 076	4 992	66 553	185 201	159 933

Paa de følgende tabeller vil findes sammendraget de tabellariske beretninger fra de forskjellige byer, hvori kontrol har været i virksomhet, saaledes at tabel A viser den samlede kjøtmængde (slagt) som har passert de forskjellige byers kontrolstationer i løpet av aaret med samtidig angivelse av, fra hvilket land kjøttet stammer samt kjøttets art.

I tabel B angives paa samme maate det antal kjøtkropper, som er stemplet med 2den klasses stempel.

Tabel C angir paa samme vis antal av kasserte kjøtkropper, samt vegten av de konfiskerte slagt samt vegt av kasserte organer og avfald.

Tabel D angir de utenfor hovedstationerne kontrollerte kjøtmængder, deres klassifikation m. v.

Tabel E angir de væsentligste aarsaker til 2den klasses stempling og kassation av kjøt.

Tabel F vedrører kontrollen av det fra utlandet indførte opdelte kjøt, saakaldte tøndekjøt (konf. lov av 25. juli 1910 og kgl. plakat av 1. august 1911).

Tøndekjøtkontrol har i aarets løp været i virksomhet i følgende byer: Arendal, Bergen, Bodø, Haugesund, Kristiania, Kristiansand, Skien, Stavanger og Trondhjem.

*) Berigtigede tal

Tabel A. **Antal av slagt som i 1917 e**

(Nombre de viandes de boucher

Kommune	Ialt undersøkt								Norsk			
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau
Aalesund	4354¾	68	1217	5105	1417	1331	2036	-	4354¾	68	1217	5105
Arendal	795	50	255	1169	33	980	68	-	794	50	255	1169
Bergen	15455½	208½	4809	13998	1463	8930½	2411½	-	12261½	208½	4809	13998
Bodø	775¼	15	67¾	1150½	22	488	437	6	775¼	15	67¾	1150
Drammen	3005½	186¾	1584¾	539¾	8	3320½	412	-	3005½	186¾	1584¾	539
Fredrikshald	1773¾	49½	738¼	496½	-	1143	202	-	1714½	48¾	738¼	496
Fredrikstad Ø.	233½	16	154½	107	-	657½	8	-	233½	16	154½	107
Do. V.	3591½	183¾	1654½	1589½	-	2830½	333	1 [1]	3591½	183¾	1654½	1589
Gjøvik	329	22	385	316	-	510	2	-	329	22	385	316
Hamar	1427¼	78¼	1380	2001	57	2876	19	-	1427¼	78¼	1380	2001
Haugesund	2166¾	9½	405¾	4648	309	2675	165	-	2166¾	9½	405¾	4648
Holmestrand	388½	15	121	165	-	597	11	-	388½	15	121	165
Horten	610	28	397	162	-	1451	77	-	610	28	397	162
Hønefoss	966	38½	564	508½	7	981	119	-	966	38½	564	508
Kongsberg	611¾	2	241	198	7	748½	67	-	611¾	2	241	198
Kragerø	631	12¾	139¾	385	5	741	101	-	631	12¾	139¾	385
Kristiania	55104	959	27887	39686	6076	28613	12353	-	8939	958	27886	39686
Kristiansand	4499	129	1013	3053	72	3546	2675	-	4099	129	1013	3053
Kristiansund	1787½	16	400¾	3003½	462	3206	1681½	6 [2]	1787½	16	400¾	3003
Larvik	2040¾	40	849¾	1383	1	1539	229	-	2035¾	40	849¾	1383
Lillehammer	193	12	488	1294	539	1409	156½	-	193	12	488	1294
Lillestrøm	510	2½	235	25	8	515	5½	-	510	2½	235	25
Moss	1092	91	904	711	-	1353	505	-	1092	91	904	711
Narvik	289	3	31½	485	43	309½	80½	-	289	3	31½	485
Notodden	585	13½	231½	286	45	625	27	-	585	13½	231½	286
Porsgrund	470½	5½	86	106	-	377	15	-	470½	5½	86	106
Risør	327¾	1	68¼	290	-	403	24	-	327¾	1	68¼	290
Sandefjord	1987	42	776	683	-	1262½	184½	-	1830	42	776	683
Sarpsborg	1069	166	925	246	-	2469	117	-	1069	166	925	246
Skien	761	12	1256	473	5	1369	3	-	674	12	1256	473
Stavanger	102	33	2991	2594	46	5750	6	-	102	33	2991	2594
Tinn	148	1	80½	158	3	116½	36	-	148	1	80½	158
Tromsø	1563	42	148	3841	89	1994	392	365 [3]	1563	2	148	3841
Trondhjem	14963¼	394½	2405½	14210½	2030	12477	472	1 [2]	14203	394½	2405½	14210
Tønsberg	3487½	89	1337	1519	1	3441	388	6	3487½	89	1337	1519
Ialt *(total)*	128094¼	3035¾	56228	106585¾	12748	101065	24306	385	77266	3033¾	56227	106585

[1]) Æsel. [2]) Hjort. [3]) Ren.

undersøkt paa kontrolstationerne.

examinées aux bureaux de contrôle en 1917).

				Svensk								Dansk							
Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr
1417	1331	2036	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33	980	68	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
1463	8930½	2411½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3194	-	-	-	-	-	-	-
22	488	437	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	3320¼	412	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1143	202	-	10	1	-	-	-	-	-	-	49	-	-	-	-	-	-	-
-	657½	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	2830½	333	1[1]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	510	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
57	2876	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
309	2675	165	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	597	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1451	77	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	981	119	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	748½	67	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	741	101	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6076	28643	12338	-	518	1	1	-	-	-	15	-	45647	-	-	-	-	-	-	-
72	3546	2675	-	-	-	-	-	-	-	-	-	400	-	-	-	-	-	-	-
462	3206	168½	6[2]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1539	229	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
539	1409	156½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	515	5½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1353	505	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
43	309½	80½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
45	625	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	377	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	403	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1262½	184½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	157	-	-	-	-	-	-	-
-	2469	117	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	1369	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	87	-	-	-	-	-	-	-
46	5750	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	116½	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
89	1994	392	365[3]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2030	12477	472	1[2]	-	-	-	-	-	-	-	-	760¼	-	-	-	-	-	-	-
1	3441	388	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12748	101065	24291	385	528	2	1	-	-	-	15	-	50300¼	-	-	-	-	-	-	-

Tabel B. **Antal av slagt som i 1917 er stemplet**

(Nombre de viandes de boucherie

Kommune	Ialt 2den klasse								Norsk				
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet
Aalesund	63½	3	24	178½	47	23½	43	-	63½	3	24	178½	47
Arendal	30½	2	6¾	1	1	10	4	-	29½	2	6¾	1	1
Bergen	22	-	49	3	-	70	-	-	22	-	49	3	-
Bodø	30½	5	2	37	2	29	3	-	30½	5	2	37	2
Drammen	31½	5	15	15	-	25	6	-	31½	5	15	15	-
Fredrikshald	10¾	-	17½	-	-	13	1	-	10¾	-	17½	-	-
Fredrikstad Ø.	3	-	3	-	-	3	-	-	3	-	3	-	-
Do. V.	31¼	2½	33¾	-	-	7½	-	-	31¼	2½	33¾	-	-
Gjøvik	14	-	3	-	-	7	-	-	14	-	3	-	-
Hamar	18	-	19	15	-	10	-	-	18	-	19	15	-
Haugesund	26½	1	5¾	76	5	115½	4½	-	26½	1	5¾	76	5
Holmestrand	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-
Horten	14½	-	11	-	-	4	-	-	14½	-	11	-	-
Hønefoss	13	-	14	5	-	18	-	-	13	-	14	5	-
Kongsberg	7½	-	6	-	-	11	-	-	7½	-	6	-	-
Kragerø	7½	¾	5¾	-	-	1½	-	-	7½	¾	5¾	-	-
Kristiania	806	51	842½	81½	14	261	43	-	210	50	842½	81½	14
Kristiansand	14½	2	8	-	-	12	1	-	14½	2	8	-	-
Kristiansund	52	½	25½	14½	-	34	1	-	52	½	25½	14½	-
Larvik	34	5	19¾	1	-	41	-	-	34	5	19¾	1	-
Lillehammer	19	1	19½	1	21	20	-	-	19	1	19½	1	21
Lillestrøm	6½	-	13¾	-	-	14	-	-	6½	-	13¾	-	-
Moss	26¼	2	8	-	-	13	3	-	26¼	2	8	-	-
Narvik	11	-	1	21	7	25	6	-	11	-	1	21	7
Notodden	11½	1	7	3	2	28	-	-	11½	1	7	3	2
Porsgrund	5	-	2	3	-	7	-	-	5	-	2	3	-
Risør	3	-	1	-	-	-	-	-	3	-	1	-	-
Sandefjord	16	3	10¼	4	-	27	¾	-	16	3	10¼	4	-
Sarpsborg	47½	5	28	6	-	27	2	-	47½	5	28	6	-
Skien	4¾	1	9	-	-	5	-	-	4¾	1	9	-	-
Stavanger	28	4	45	36	3	189	-	-	28	4	45	36	3
Tinn	2	-	1	2	-	-	-	-	2	-	1	2	-
Tromsø	121½	39½	9	131	211	385	-	18[1]	121½	39½	9	131	211
Trondhjem	150	21	69¾	58	10	99	2	-	131	21	69¾	58	10
Tønsberg	27	1	44	3	-	15	-	-	27	1	44	3	-
Ialt *(total)*	1709½	156¼	1380½	695½	323	1553	120¼	18	1093½	155¼	1380½	695½	323

[1]) Ren.

med 2den klasse paa kontrolstationerne.

marqués avec l'estampille de IIme classe).

			Svensk								Dansk							
Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr
23½	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
115½	4½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
261	43	-	10	1	-	-	-	-	-	-	586	-	-	-	-	-	-	-
12	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	¾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
189	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
385	-	18[1]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
99	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-
15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1553	120¼	18	10	1	-	-	-	-	-	-	606	-	-	-	-	-	-	-

Tabel C. **Antal av slagt som i 1917 er**

(*Nombre de viandes de boucherie*

Kommune	Ialt kassert								Norsk							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Aalesund	22½	3	8½	18	2	23½	14	-	22½	3	8½	18	2	23½	14	-
Arendal	5¾	4	4¼	-	1	8	1	-	5¾	4	4¼	-	1	8	1	-
Bergen	24	7	1	5	-	182	14	-	24	7	1	5	-	182	14	-
Bodø	21¼	1	¼	12¼	1	13	5	-	21¼	1	¼	12¼	1	13	5	-
Drammen	6	-	5	1	-	7	-	-	6	-	5	1	-	7	-	-
Fredrikshald	8½	1	3¾	-	-	11	1	-	8½	1	3¾	-	-	11	1	-
Fredrikstad Ø.	3	-	1	1	-	7	-	-	3	-	1	1	-	7	-	-
Do. V.	8¾	¼	5¾	-	-	9	-	-	8¾	¼	5¾	-	-	9	-	-
Gjøvik	5	-	1	-	-	8	-	-	5	-	1	-	-	8	-	-
Hamar	6½	-	5	3	1	81	-	-	6½	-	5	3	1	81	-	-
Haugesund	½	1	1	3	3	13	-	-	½	1	1	3	3	13	-	-
Holmestrand	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-
Horten	2¼	-	-	-	-	2	-	-	2¼	-	-	-	-	2	-	-
Hønefoss	-	-	-	1	-	11	-	-	-	-	-	1	-	11	-	-
Kongsberg	1	-	2	-	-	1	-	-	1	-	2	-	-	1	-	-
Kragerø	-	-	1	-	-	3	-	-	-	-	1	-	-	3	-	-
Kristiania	239½	21	175	61	66	656	45	-	113½	21	175	61	66	656	45	-
Kristiansand	4½	3	-	2	-	6	-	-	4½	3	-	2	-	6	-	-
Kristiansund	18½	1½	4	2	-	16½	2	-	18½	1½	4	2	-	16½	2	-
Larvik	5¾	-	3¼	-	-	12	-	-	5¾	-	3¼	-	-	12	-	-
Lillehammer	3	1	2	-	1	14	-	-	3	1	2	-	1	14	-	-
Lillestrøm	2	-	3	-	-	6	-	-	2	-	3	-	-	6	-	-
Moss	2¼	1	-	-	-	11	1	-	2¼	1	-	-	-	11	1	-
Narvik	1	¼	-	5	-	2	1	-	1	¼	-	5	-	2	1	-
Notodden	¼	-	-	2	-	11	-	-	¼	-	-	2	-	11	-	-
Porsgrund	1	1	1	-	-	1	-	-	1	1	1	-	-	1	-	-
Risør	2	-	-	-	-	1½	-	-	2	-	-	-	-	1½	-	-
Sandefjord	4	¼	4¾	1½	-	16	2¼	-	4	¼	4¾	1½	-	16	2¼	-
Sarpsborg	6½	1¼	3	-	-	1	-	-	6½	1¼	3	-	-	1	-	-
Skien	2	-	1¾	-	-	9	-	-	2	-	1¾	-	-	9	-	-
Stavanger	2	2	4	2	-	44	1	-	2	2	4	2	-	44	1	-
Tinn	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Tromsø	12	-	-	1	-	-	-	1[2]	12	-	-	1	-	-	-	1[2]
Trondhjem	44	6	9	42	12	167½	1	-	44	6	9	42	12	167½	1	-
Tønsberg	6½	1	4½	-	-	11	-	-	6½	1	4½	-	-	11	-	-
Ialt (*total*)	471¾	56½	254¾	163¾	87	1372	88¼	1	345¾	56½	254¾	163¾	87	1372	88¼	1

[1]) Ikke opgit. [2]) Ren.

kassert paa kontrolstationerne.

saisies aux bureaux de contrôle).

Svensk								Dansk								Vegt i kilogram av kasserte kjøtkropper	Vegt i kilogram av avfald og organer
Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3401	557
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2162	479
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4913	8448
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	[1]	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	936	865
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1723	403
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	762	383
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1997	476
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	403	1200
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	330	106
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	289	239
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	266	55
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	49	190
-	-	-	-	-	-	-	-	126	-	-	-	-	-	-	-	[1]	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	893	108
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2322	100
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	930	176
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	838	258
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	306	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	662	716
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	225	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	240	84
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	442	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	92	73
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1336	344
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	[1]	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	530	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1078	238
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	[1]	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8967	11424
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1486	130
-	-	-	-	-	-	-	-	126	-	-	-	-	-	-	-	40623	27112

Tabel D. **Antal av slagt som i 1917 er undersøkt av**

(Viandes de boucherie examinées

Kommune	Ialt undersøkt								2den		
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjølkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin
Aalesund	38	4	-	-	-	-	2	-	-	-	-
Arendal	947[1]	7	61	639	2	341	77	-	-	-	-
Bergen	5687	59	1465	5906	439	5550	1116	-	-	-	-
Drammen	4515½	154	286	2150	17	277	18	-	17	5	3
Fredrikshald	419	11	22	61	-	113	52	-	-	-	-
Gjøvik	909	21	480	327	-	420	-	-	7	-	-
Hamar	805½	70	946½	209	38	739	-	-	8	-	10
Haugesund	771	28½	21	416	99	204	16	-	6	¼	½
Horten	1266	31	75	164	20	39½	-	-	12	-	4
Hønefoss	1	-	24	-	-	-	-	-	-	-	-
Kongsberg	33	-	40	-	-	-	-	-	-	-	-
Kragerø	30½	2	15	6	-	13	1	-	1½	-	-
Kristiania	14897	654	3258	1000	14	1184	6056	527[2]	60	14	16
Kristiansund N	1866	8	-	117	-	10	1	-	-	-	-
Larvik	346	39	59½	358	-	124	9	1[3]	9½	2	-
Lillehammer	839	48	681	13	2	13	-	-	5	1	8
Moss	3188	98	112	462	64	308	18	-	29	3	19
Narvik	760	23	55	684	49	208	277	15[3]	33	3	1
Notodden	654	28½	298	295	16	480	12	-	11½	-	11
Porsgrund	782	38½	209½	343	-	539	30	-	3	-	1
Stavanger	13910	322	380	48412	1089	12141	492	-	49	6	4
Skien	2828[4]	286⅓	1153	962	40	2960	15	-	13	2⅓	18
Tinn	1287⅓[5]	24	677	1338	117	593½	113	4	10	-	9
Trondhjem	4202[6]	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Ialt *(total)*	60982	1957	10325½	63862	2006	26257	8305	547	274½	36¾	104½

[1]) Derav 203 stkr. dansk. [2]) Rensdyr. [3]) Elg. [4]) Derav 123 stkr. dansk. [5]) Derav

kontrolørerne utenfor kontrolstationerne.

en dehors des bureaux de contrôle).

klasse					Kassert								Vegt i kilogram av kasserte kjøtkropper	Vegt i kilogram av avfald og organer
Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	2	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-	700	700
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	4	-	1	-	-	3	-	-	-	-
-	-	1	-	-	10	-	2	-	-	9	-	-	1558	508
1	1	16	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	70	571
-	-	-	-	-	7	-	1	-	-	1	-	-	1178	69
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
-	-	4	1	-	16	6	3	-	-	10	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	1½	-	-	-	-	2	-	1[3]	-	-
-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	300	579
3	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	149	26
43½	7	17	3	9[2]	-	-	-	1½	-	6	3	-	201	-
2	2	16	-	-	½	-	-	-	1	5	-	-	194	31
-	-	5	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	207	-
695	11	617	-	-	8	1	-	10	-	26	-	-	1339	638
4	3	14	-	-	8	2½	1	1½	-	11	1	-	2742	437
3	-	-	-	-	7	-	4	2½	20	15	1	-	1839	192
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
753½	24	696	4	9	72	10½	14	15½	21	90	5	1	10477	3756

125 stkr. dansk. [6]) Derav 2666 stkr. dansk.

Tabel E.

De væsentligste aarsaker til 2den klasses stempling og kassation av kjøt i aaret 1917[1]).

(*Causes principaux de la classification et des saisies*).

Sygdomme og feil	2den klasse								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	20	2	469	203	220	48	2	-	4	1	1	7	2	25½	1	-
Absces (byld)	15	-	2	6	47	-	-	-	5½	½	-	-	1	-	-	-
Avmagring	486	56	18	807	61	179	13	5[2])	11½	-	3	15	31	28	7	-
Aktinomykose (straalesop)	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedærvet eller slet behandlet, skiddent	202	17	71	233	49	1481	52	15[3])	47	5	30½	55	45	267	22	1[2])
Benbrud	49	8	42	3	1	2	-	-	4½	1	5½	-	-	-	½	-
Benskjørhet	51	-	2	-	-	5	5	-	8	-	4½	-	-	-	4	-
Beskadigelse, ydre	62	15	12	3	7	19	1	-	7	3½	-	2	-	2	2	-
Blodurin	4	-	-	-	-	-	1	-	6	-	-	-	-	½	4	-
Braasot	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Brystbetændelse og lungelidelser	118	2	1	2	1	2	-	-	41	-	2	1	1	4	-	-
Bukhindebetændelse	100	½	4	2½	-	9	-	-	27	1	2	7	1	14½	7	-
Børsygdom	28	1	1	-	-	-	-	-	34	-	1	-	1	-	-	-
Diarrhé	3	-	-	-	-	62	-	-	1	-	-	-	-	376	-	-
Forgiftning	1	-	4	-	-	5	2	-	1	-	12½	-	-	-	1	-
Fødselsbesvær	97	2	33	39	1	-	-	-	8	1	7	6	-	-	-	-
Gulsot	6	4	4	9	-	18	-	-	1	-	2	2	-	39	-	-
Hjernelidelser	10	10	8	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-
Hjertesygdom	-	-	11	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Hjertesækbetændelse	78	-	-	-	-	-	-	-	27	-	-	-	-	-	-	-
Hudsygdom	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse	33	-	1	2	1	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	21	-	-	-	-	-	-	-	66	2	6	27	-	5	2	-
Kalvingsfeber	33	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
Katarrhfeber	6	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Ledsygdom	30	10	59	2	-	67	5	-	½	1	9	1	-	62	-	-
Mangelfuld avblødning	10	1	5	-	-	38	4	-	-	2	-	1	-	6½	-	-
Mavesygdom	31	4	16	3	-	122	5	-	3	3	5	1	10	244	8	-
Navleaarebetændelse	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	54	2	-
Nyresygdom	21	2	10	3	-	13	-	-	7	3	3	1	-	6	2	-
Nødslagtning	39	19	25	5	-	4	3	2[2])	23	6	8	7	-	5	1	-
Overdrift	6	-	-	3	-	-	-	5[3])	1	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	2	-	557	-	-	1	-	-	-	-	86	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	73	-	-	-	-	-	-	-	26	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	2	-	-	-	-	-	-	21	14	5	8	1	18	4	1[3])
Septiske tilstande	-	½	-	-	-	2	-	-	25	9	19	3	2	154	7	-
Stivkrampe	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svulster	7	12	1	1	-	-	-	-	4	9	3	2	-	-	-	-
Tarmlidelser	18	10	12	3	5	57	2	-	15	12	3½	8	-	39	1	-
Tinter	5	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	30	-	1	2	-	-	6	-	23	-	-	2	-	2	2	-
Tuberkulose	480	-	5	-	-	-	-	-	110	-	1	-	-	-	-	-
Ufuldbaarne	-	-	-	-	-	69	-	-	-	-	-	-	6	114	-	-
Vattersot	3	1	5	76	3	4	2	-	6	-	23	24	2	12	1	-
Ødem	17	5	10	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-

[1]) Tabellen omfatter baade uten- og indenlandsk kjøt. [2]) Rensdyr. [3]) Elg.

Kommune	Ialt indført, kilogram					Beslaglagt, kilogram					Hvorfra indført
	Hestekjøt	Oksekjøt	Saukjøt	Svinekjøt	Organer	Hestekjøt	Oksekjøt	Saukjøt	Svinekjøt	Organer	
Arendal	-	13 136	-	-	-	-	-	-	-	-	Amerika.
	-	12 500	-	-	-	-	-	-	-	-	Danmark.
	-	-	8 960	-	-	-	-	-	-	-	Island.
Bergen	-	81 914	-	20 960	33 282	-	14 294	-	524	-	Argentina.
	-	7 290	-	-	-	-		-	-	-	Danmark.
	31 850	-	-	-	-	177	-	-	-	-	England.
	-	-	920 554	-	-	-	-	-	-	-	Island.
Bodø	-	23 750	-	-	-	-	2 280	-	-	-	Argentina.
Haugesund	-	360	-	-	-	-	-	-	-	-	Amerika.
	-	19 000	-	-	-	-	-	-	-	-	Argentina.
	-	-	67 200	-	-	-	-	-	-	-	Island.
Kristiania	-	239 570	-	-	92 998	-	-	-	-		Amerika.
	-	2 353 701	103 879	-	7 230	-	-	-	-		Argentina.
	-	42 369	-	-	35 163	-	-	-	-		Danmark.
	42 936	5 040	-	-	413 617	730	152 387	10 058	-	443	England.
	-	-	336 698	-	-	-	-	-	-		Island.
	-	-	-	-	21 541	-	-	-	-		Rusland.
	-	10 200	-	-	16 566	-	-	-	-		Sverige.
	-	-	-	-	346	-	-	-	-		Tyskland.
Kristiansand S	-	-	77 760	-	-	-	-	-	-	-	Island.
Skien	-	2 602	-	2 375	-	-	-	-	-	-	Amerika.
Stavanger	-	3 255	-	-	-	-	-	-	-	-	Amerika.
	-	4 800	-	-	-	-	-	-	-	-	Argentina.
	-	69 138	-	-	-	-	-	-	-	-	Danmark.
	-	-	381 936	-	-	-	-	-	-	-	Island.
Trondhjem	-	20 050	-	1 270	-	-	160	-	-	-	Amerika.
	-	1 500	-	-	-	-		-	-	-	Argentina.
	353	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Danmark.
	-	-	118 596	-	-	-	-	-	-	-	Island.
Ialt *(total)*	75 139	2 910 175	2 015 583	24 605	620 743	907	169 121	10 058	524	443	

De enkelte kommuner.

1. Aalesund.

Stadsdyrlæge *N. Toenberg* meddeler:

Kjøttilførslen har i 1917 været betydelig større end i 1916, saaledes av storfækjøt ca. 90 000 kg. og av flesk ca. 35 000 kg. mere.

Efter min mening er der foretat en betydelig reduktion av dyr i besætningerne. Aarsakerne hertil er flere. Først og fremst skrækken for fôrmangel med de nuværende høie fôrpriser, formindskelse av engarealet for produktion av korn, mangel paa kraftfôr, større forbruk av kjøt paa landsbygden, høie kjøtpriser m. v.

Det er derfor sandsynlig, at der til kommende sommer og vinter vil bli mangel paa kjøt, men især flesk, da der er nedslagtet en betydelig mængde avlsdyr, likesom folk ikke tør sætte griser paa av mangel paa fôr.

Naar undtas endel gamle, magre, utmelkede dyr, har kvaliteten av kjøttet været tilfredsstillende. Slagtevegten er stigende. Et almindelig koslagt veier som regel 100—110 kg. men 130—140 kg. er ikke skjeldent. Priserne har i 1917 været: Sau kr. 2,75, storfæ 1,80—2,30, gjødkalv 1.80—2,00 og spædkalv kr. 1,20 pr. kg. Prisen paa flesk var før maksimalprisen traadte i kraft kr. 2.70—3.00 pr. kg., efter maksimalprisen steg den til 3,75—4,00 i løpet av nogen dager.

Blandt aarsakerne til 2den klasses stempling og kassation spiller daarlig behandling en stor rolle. Det er dog særlig den daarlige kommunikation, der har skylden herfor, sammensætning og ophobning av al slags varer, langvarig transport og likegyldig behandling fra de transporterendes side.

2. Arendal.

Dyrlæge *K. Egeberg* meddeler:

Kjøtkontrollen foregaar paa samme sted og med samme personale som før. Lønningen er forhøiet for kjøtkontrolløren med kr. 200 og assistenten 300 kr. Kjøttilførselen har i 1917 sammenlignet med foregaaende aar tiltat med 126 storfæ, 10 hester, 11 svin og avtat med 74 sauer, 15 gjeter, 279 spædkalver og 254 gjødkalver. Omsætningen av ferskt kjøt var rent minimal helt til ihost, da der begyndte stor nedslagtning og senere i november og december, da der indfortes ca. 300 danske okseslagt. Kjøtpriserne har i Arendal været usedvanlig høie og til stadighet overgaat Kristiania og Stavanger. Her er ogsaa iaar av den grund tilført byen flere slagt fra hovedstaden. De høie priser skyldes vel for en del den lille omsætning og de store driftsutgifter, høie arbeidslønner og stor butikleie.

Kvaliteten har været upaaklagelig og hittil har man ikke merket den store fôrmangel paa storfæslagt, derimot er spædkalvene tyndere. Den store tilførsel av flesk, som man kunde ha grund til at vente sig av det store tillæg av smaagriser ivaar, uteblev aldeles, og før jul var her særdeles knapt om flesk. Det gik i saltebaljen hjemme hos opdrætterne.

Stemplet med 2den kl. er: 30½ okse, 2 hester, 6¾ svin, 1 sau, 1 gjet, 10 spædkalv og 34 gjødkalv. Kassert er: 5¾ okse, 1 hester, 4½ svin, 1 sau, 1 gjet, 8 spædkalv og 1 gjødkalv.

Tøndekjøtkontrollen. Av utenlandsk kjøt er undersøkt 1281½ tønder amerikansk oksekjøt (13 136 kg.), 800 tønder islandsk faarekjøt (89 600 kg.) og 100 tønder dansk oksekjøt (12 500 kg.). Kjøttet har været upaaklagelig. Det amerikanske som sedvanlig finfin vare. Det islandske var særdeles let saltet.

3. Bergen.

Stadsdyrlæge *I. Nielsen* meddeler:

Ved kjøtkontrolstationerne er i 1917 undersøkt 67 497 slagt med en omtrentlig vegt av 3 423 612 kg. og en værdi av ca. 7 874 129 kroner.

Tilførselen av norsk okseslagt har været mindre end i 1916, idet et overskud av 3 194 slagt skyldes indførsel av større partier dansk oksekjøt. Nogen større nedslagtning synes derfor ikke at ha fundet sted og tilførslerne har ikke naadd det tidligere kvantum før og under krigsaarene. Av svineslagt er tilført 1817 mer end i 1916 av sauer 5 577 slagt mindre.

Aarets middelpris har i øre pr. kg. været for okser 215, for svin 291, for sau 271 og for gjødkalv 226 øre. Sammenlignet med priserne i 1916 er der et prisfald for okser av 12 øre mens der er en prisstigning for svin av 67 øre for sau av 58 og for gjødkalv av 18 øre pr. kg. De høieste priser notertes i juli, med for okse 262 for svin i december med 410 for sau i august med kr. 3,05 og for gjødkalv i september med kr. 2,55 øre pr. kg. Alt beregnet i engrossalg og hel vegt.

Kjøtforbruket pr. individ har beregnet efter et indbyggerantal av 90 000 været ca. 38 kg. til en værdi av 87,50, likeledes beregnet efter engrospriserne. I detalj har prisen selvfølgelig været betydelig høiere, men paa den anden side er en ikke ubetydelig del av det tilførte kjøt ikke konsumert her i byen, men atter utført til forskjellige industricentrer og hoteller i vort opland.

Av samtlige slagt er kassert som uanvendelig til menneskeføde 13 363 kg., derav forskjellige organer 8 448 kg. Av organer er det særlig sterkt forandrede iktelevere, som er blit kasserte. Av hele slagt er konfiskationsaarsaken dels forskjellige sygdommer, som har gjort kjøttet uanvendelig til menneskeføde. Men det hænder altfor ofte, særlig for spædkalvenes vedkommende, da de paa grund av uvorren slagtning og likegyldig transport, særlig i sommermaanederne, kommer frem i en fuldstændig bedærvet og usælgelig tilstand. Det er beklagelig at store værdier paa denne maate aar om andet gaar tilspilde.

Med 2den klasse er stemplet 5 970 kg. Det gjælder her særlig avmagrede og i næringsværdi sterkt forringede slagt og saadanne, der kommer frem i tilsvinet og utskjæmt tilstand. Ved de store værdier som et kreatur eller svineslagt nu repræsenterer maatte man kunne vente, at det i enhver henseende blev omhyggelig behandlet. Desværre er dette ikke altid tilfælde. Det hænder endnu altfor ofte, at der anvendes skidden emballage, hvormed slagtet utskjæmmes.

Gjødkalve som sendes uflaadde er ofte tilsølet med gjødselpartikler. Særlig mislige er forholdene med hensyn til svineslagt i sommermaanederne. Kun fra de nærmeste distrikter kommer disse frem i upaaklagelig stand, ellers er de fleste slagt mere eller mindre sure og bedærvede.

De vanskelige kommunikationsforhold i krigsaarene har yderligere forværret forholdene i denne retning og det vilde, selv om der tas hensyn til den større fragt,

Aarsaker til 2den kl. stempling og kassation paa stationen).* (Bergen).

Sygdomme og feil	2den klasse								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	-	-	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	13	-	1	2	-	5	-	-	1	-	-	1	-	6	1	-
Bedærvet eller slet behandlet, skiddent	6	-	-	-	-	52	-	-	4	-	1	-	-	64	6	-
Blodurin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Braasot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Brystbetændelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Bukhindebetændelse	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3	-	2	2	-
Diarrhoë	-	-	-	-	-	13	-	-	1	-	-	-	-	94	3	-
Fødselsbesvær	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-
Mangelfuld avblødning	2	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Nyresygdom	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nødslagtning	1	-	-	-	-	-	-	-	6	4	-	-	-	-	1	-
Rachitis	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Svulster	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Ufuldbaarne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-
Vattersot	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Ialt	22	-	49	3	-	70	-	-	25	6	1	5	-	182	14	-

*) Alt norsk kjøt.

vise sig fordelagtigst i sommermaanederne kun at sende svin til byen i levende tilstand.

Negtet stempling er 5 118 kg., hvorunder kommer kjøt, som kun kan anses tjenlig til menneskefode i gjennemkokt tilstand og som andre steder kun tillates solgt under deklaration eller i sterilisert tilstand. Hos os er ingen av disse fremgangsmaater for tiden anvendelig og saadant kjøt er derfor blit nedsaltet under kontrol, idet man tor gaa ut fra at det senere kun vil nytes i gjennemkokt tilstand.

Tøndekjøtkontrollen 1917.

Fra	Ialt indført					Derav beslaglagt				
	Kg. Heste-kjøt	Kg. Okse-kjøt	Kg. Sau-kjøt	Kg. Svine-kjøt	Kg. Organer	Kg. Heste-kjøt	Kg. Okse-kjøt	Kg. Sau-kjøt	Kg. Svine-kjøt	Kg. Organer
Argentina	-	81914	-	20960	33282	-	14294	-	524	-
Danmark	-	7290	-	-	-	-	-	-	-	-
England	31850	-	-	-	-	177	-	-	-	-
Island	-	-	920554	-	-	-	-	-	-	-
Ialt	31850	89204	920554	20960	33282	177	14294	-	524	-

4. Bodø.

Dyrlæge *P. Seglem* meddeler:

Kjøttilførselen har paa grund av den store nedslagtning 1916 været ganske liten. Særlig i vaarmaanederne blev der tilført byen litet kjøt.

Behandlingen av kjøttet har gjennemgaaende været tilfredsstillende. I nogen tilfælder har dog slet behandling været aarsak til 2den klasses stempling.

Tøndekjøtkontrollen. Der blev i 1917 tilført byen 23 750 kg. argentinsk oksekjøt. Herav blev kassert som bedærvet 2 280 kg. Gjennemgaaende viste det argentinske kjøt sig at være svakt saltet. Laken holdt kun 15 %. Hele partiet blev derfor tilsat adskillig mere salt. Ellers var kjøttet av udmerket kvalitet. Ingen forbudte konserveringsmidler kunde paavises.

5. Drammen.

Dyrlæge *G. Brekke* meddeler:

I 1917 er ved Drammens kjøtkontrol undersøkt: 7 520 okser, 340 hester, 1870 svin, 2 689 sauer, 25 gjeter, 3 597 spædkalver og 420 gjødkalver, tilsammen 16 451 slagtekropper. Sammenligner man tilførselen med 1916 finder man i 1917: 1 305 okser mere, 78 hester mindre, 388 svin mindre, 1 260 sauer mindre og 410 spædkalver mere.

Med 2den klasse er stemplet: 48½ okse, 10 hester, 18 svin, 17 sauer, 27 spædkalver og 6 gjødkalver.

Kassert er 11 okser, 1 hest, 5 svin, 1 sau og 7 spædkalver, samt organdeler til en samlet vegt av 3 211 kg.

For to oksers vedkommende er kassationsaarsaken tuberkulose.

Her i byen slagtes ganske betydelige mængder, specielt av okser og sauer, som ikke kontrolleres her, men sendes omkring i distrikterne og til andre byer.

Slagtehusspørsmaalet staar for tiden i stampe.

6. Fredrikshald.

Statsdyrlæge *Ant. Jacobsen* meddeler:

I alt er i aarets løp kontrollert følgende slagtekropper, paa og utenfor kontrolstationen:

800¼ okse, 2 gjellinger, 1000 kuer, 390 kvier, 60¾ hest, 760¼ svin, 557½ sau, 1 256 spædkalver, 254 gjødkalver.

Det samlede antal slagtekropper, som i aarets løp er kontrollert er 5 080¾ mot 3 760 i 1916.

Det har saaledes i 1917 passert kjøtkontrollen 1 310¾ flere kropper end i fjoraaret. Men det er ikke saa at forstaa, at det her i distriktet har været en større

nedslagtning i 1917. da vi i det sidste aar har faat et betydelig antal slagtekropper fra Danmark via Kristiania. nemlig 332 okser. 691 kuer og 180 kvier, tilsammen 1 103. Disse har passert Kristiania's kjøtkontrol, og er der opført, som indført dansk kjøt. For ikke at faa en misvisende statistik over kjøtindførselen, saa har jeg fundet det rigtigst i tabellen at anføre det som norsk kjøt.

Byslagtet er: (importslagteriet ikke iberegnet) 539 okser, 20 hester, 85 svin. 124 sauer, 450 spædkalver, 94 gjødkalver. Landsslagtet er 193 okser, 40 hester, 685 svin, 433 sauer, 806 spædkalver, 160 gjødkalver.

Dansk, direkte indført hertil er 23 okser, 17 kuer, 9 kvier = 49 stkr.

Svensk: 4 okser, 2 kuer, 4 kvier = 10 stkr.

Med 2den klasse er stemplet 10¾ okse, 17½ svin, 13 spædkalv, 1 gjødkalv.

Kassation: 8½ okse, 1 hest, 3¾ svin, 11 spædkalver og 1 gjødkalv. Totalvegten av kassert kjøt og organer er 2 126 kg.

De hyppigste kassationsaarsaker for organer har været tuberkulose, idet 54 lunger er kassert paa grund herav. Dernæst gir leverflyndren hyppig anledning til kassation, især hos dyr, som kommer fra Aremark.

Utenfor kontrolstationen er ikke stemplet med 2den klasse eller kassert noget slagt, da ethvert slagt med sanitære mangler, er blit henvist til kontrolstationen til nærmere undersøkelse og granskning.

Nogen klage til helseraadet over kontrollørens avgjørelse er ikke skedd.

Angaaende forholdene ved det kommunale slagteri (»Import-slagteriet«) meddeler statsdyrlægen følgende:

Opgaverne over slagtningen i Fredrikshalds importslagteri, viser, at der i 1917 er nedslagtet 62 okser, 47 hester, 128 svin, 26 sauer, 54 spædkalver og 22 gjødkalver. Herav var 7 okser svenske.

Det er meget beskedne tal, det her dreier sig om, men under de nuværende kritiske forhold. med ophør av kvægimporten fra Sverige. har vi heller ikke ventet noget bedre resultat. da det her ikke er indført slagtetvang. men de private slagterier fortsætter fremdeles sin drift. Det er saaledes en frivillig sak. om slagterne ønsker at benytte importslagteriet eller ei. Dette er i og for sig et beklagelig forhold og er neppe i længden holdbart. Indførsel av slagtetvang er derfor tat under overveielse.

Navnet Fredrikshalds Importslagteri. gir uttryk for slagteriets opgave. at motta indført utenlandsk kvæg. og da specielt fra Sverige. Derved lettes trafikforholdene; samtidig som det ogsaa var tænkt som et vern mot indførsel av smitsomme husdyrsygdommer fra utlandet.

Av regnskaperne fremgaar det at slagteriet ikke er noget lønnende foretagende for tiden. men der haabes paa et bedre resultat. naar krigen er over. da forhaabentlig kvægimporten atter kommer i sving.

Slagteriets aarsbudget er fortiden paa kr. 37 200.

7. Fredrikstad.

Dyrlæge *J. Hvattum* meddeler:

Kontrollen har foregaat under samme forhold som foregaaende aar.

Lokale for næringsmiddelkontrol mangler fremdeles.

Tilførselen til kontrollen har i aarets løp været følgende antal slagt:

Storfæ 3 591½, hest 183¾, svin 1 654½, sau 1 589½, spædkalv 2 830½, gjødkalv 333 og andre dyr 1.

Herav er stemplet ved 2den klasse: storfæ 31¼, hest ¼, svin 33¾, spædkalv 7½ og kassert: storfæ 8¾, hest ¼, svin 5¾, spædkalv 9, organer og deler 383.

Sammenlignet med 1916 viser tilførselen sig at være tiltat med: storfæ 1 151¾, svin 386½ og avtat med: hest 23¾, sau 394½, spædkalv 25½ og gjødkalv 3½. Som det sees har tilførselen siden foregaaende aar tiltat med 1 091 dyr. For fleskets vedkommende har dette ogsaa sin grund i at Fredrikstads kvinderaad i aarets løp traadte støttende til ved anskaffelsen av smaagriser. For endel av disse, som har passert kontrollen, anslaaes 120 stk. at ha hat en gjennemsnitsvegt av 68 kg. repræsenterer en værdi av kr. 33 456. Det er saaledes ikke uten betydning hvad der paa denne maate er tilført byen.

Resultatet vilde utvilsomt blit langt større, hvis der hadde været tilstrækkelig med kraftfôr.

Det til kontrollen fremførte kjøt har gjennemgaaende været av god kvalitet.

Som tidligere gjennem flere aar fremhævet, er de sanitære forhold vedrørende kjøttets behandling og omsetning inden byen fremdeles de samme og i høieste grad utilfredsstillende. Dette forhold gjør sig specielt gjeldende ved de gamle, aapne kjøtbasarer, byens vegt, torvhandel m. v.

I sundhetens interesse skulde det derfor synes rimelig, at man faar tidsmæssige opbevarings- og utsalgssteder, for den slags varer. Det har været foreslaat nye kjøtbasarer, kjøthal med kjølerum, slagteri m. v. og at noget snarest bør gjøres kan vel neppe være tvilsomt.

8. Gjøvik.

Dyrlæge *L. Seeberg* meddeler:

Køjtkontrollen drives i de samme lokaler som før. Byens to slagtere kontrollerer dog for det meste sine dyr i slagterierne, hvor da kontrol av alle organer samtidig foregaar. Hvad der tilføres kontrolstationen, er ialmindelighet dyr, der er slagtet paa landet.

Kjøtforbruket er øket sterkt det sidste aar trods de voldsomme prisstigninger. En hel del av det her i byen kontrollerte kjøt gaar dog ut av byen, da byens to slagtere for en større del ogsaa forsyner »Raufos« med kjøt.

Det til kontrollen fremførte kjøt har gjennemgaaende været av god kvalitet og pent behandlet.

Tuberkulose blev kun paavist hos et enkelt dyr, (fra en større gaard paa Biri). Her i Vardal synes tuberkulose ikke at forekomme.

9. Hamar.

I følge de fra stadsdyrlæge *G. Coth* indsendte opgaver er der paa kontrolstationen undersøkt ialt 1 424¼ okse, 78¼ hest, 1 380½ svin, 2 001 sau, 57 gjet,

2 876 spædkalv og 19 gjødkalv, derav stempledes 2den klasse 18 okse, 19 svin, 15 sau og 10 spædkalv. Kassert blev 6½ okse, 5 svin, 3 sau, 81 spædkalv.

Utenfor kontrolstationen blev ialt undersøkt 805½ okse, 70 hest, 946½ svin, 209 sau, 38 gjet og 739 spædkalv, derav stempledes 2den klasse, 8 okse, 10 svin og 1 spædkalv. Kassert blev 10 okser, 2 svin og 9 spædkalver.

10. Haugesund.

Dyrlæge *H. P. Jensen* meddeler:

Der er ialt tilført kontrollen 2 937½ okse, 38 hest, 426¾ svin, 5 064 sau, 408 gjet, 2 879 spædkalver og 181 gjødkalver.

Tilførselen er i forhold til forrige aar øket med 376 okser, 172 svin, 229 spædkalver og 72 gjødkalver — og minket med 2 764 sau og 320 gjeter.

Omtrent 25 % av oksekjøttet er tilført i slagtet tilstand fra Stavanger. Resten er tilført fra distrikterne her omkring, og den langt overveiende del slagtet her i byen. Regnet efter en gjennemsnitsvegt av: okse 90 kg., hest 175 kg., svin 80 kg., sau og gjet 15 kg., spædkalv 12 kg. og gjødkalv 30 kg. har det samlede forbruk av ferskt kjøt og flesk været 425 575 kg., hvilket utgjør ca. 25 kg. pr. individ, idet indbyggerantallet anslaaes til 17 000.

Av det tilførte er 32½ okse, 1¼ hest, 6½ svin, 76 sau, 6 gjet, 131½ spædkalv og 4½ gjødkalv stemplet med 2den klasses stempel — for største delen paa grund av daarlig ernæringstilstand og slet behandling. — Der er kassert 1¼ okse, 1 hest, 1 svin, 3 sauer, 3 gjeter og 14 spædkalver. Den hyppigste aarsak til kassation har været bedærvethet og septiske tilstande og for organernes vedkommende især ikter.

Kjøtpriserne har holdt sig nogenlunde jevnt paa samme høide som i slutten av 1916. Fleskeprisen steg en del ved maksimalprisens indførelse.

Tøndekjøtkontrollen. Der er indført og kontrollert 360 kg. oksekjøt fra Amerika, 19 000 kg. fra Argentina og av sauekjøt 67 200 kg. fra Island.

Kjøttet har gjennemgaaende været fin vare og godt behandlet. Islandskjøttet noget bedre saltet end tidligere aar. Forbudte konverseringsmidler er ikke paavist. Kassation av saltkjøt har ikke fundet sted.

11. Holmestrand.

Dyrlæge *O. Rustad* meddeler:

Kontrollokalerne er uforandret, lønnen 600 kr. + 150 kr. i dyrtidsbidrag. Kjøttets behandling og kvalitet har gjennemgaaende været god. Kassert blev ca. 100 kg. kjøt og 40 kg. organer.

12. Horten.

Ifølge de av stadsdyrlæge *E. Wiese* indsendte aarslister for 1917 er der paa kontrolstationen ialt undersøkt 610 okse, 28 hest, 397 svin, 162 sau, 1 451 spædkalv og 77 gjødkalv. Derav stemplet 2den klasse 14½ okse, 11 svin og 4 spædkalv. Kassert blev 2¼ okse og 2 spædkalv. Utenfor kontrolstationen undersøktes ialt 1 266 okse, 31 hest, 75 svin, 20 gjet og 39½ spædkalv derav var 819 okseslagt dansk kjøt. Med 2den klasse blev stemplet utenfor stationen 12 okse og 1 svin, kassert blev 7¼ okse, 1 svin og 1 spædkalv.

13. Hønefoss.

Dyrlæge *G. Ødegaard* meddeler:

I 1917 blev i alt kontrollert 967 okse, 38½ hest, 588 svin, 508½ sau, 7 gjet, 981 spædkalv og 119 gjødkalv; herav 1 okse og 24 svin utenfor kontrolstationen.

Til sammenligning kan anføres at der i 1916 blev kontrollert 790¾ okse, 31½ hest, 448 svin, 432 sau, 11 gjet, 885 spædkalv, 127 gjødkalv og 1 ren.

Med 2den klasse stemplet 13 okse, 14 svin, 5 sau og 18 spædkalv. Kassert blev 1 sau, 11 spædkalv, hvis vegt utgjorde 289 kg. Av organer kassertes 239,5 kg.

Som i tidligere indberetninger bemerket avtar kontrollen ute i byen, hvor man slagter privat.

Beskaffenheten av kjøttet har gjennemgaaende været bra hvad slagtning og renhet angaar, men meget har været av altfor unge dyr og tyndt. Av griseslagt har en hel del været altfor magre, som følge av mangel paa forstoffer.

14. Kongsberg.

Dyrlæge *A. Løken* meddeler:

I 1917 undersøktes 611¾ okse, 2 hest, 241 svin, 198 sau, 7 gjet, 748½ spædkalv og 67 gjødkalv. Kjøtmængden var omtrent som i 1916, idet der kun var nogen faa okseskrotter og spædkalver mindre, men endel flere sauskrotter end i det foregaaende aar. Utenfor kontrolstationen stempledes desuten 33 okse og 40 svin. Med 2den klasse stempledes 7½ okse, 6 svin og 11 spædkalv. Kassert blev 1 okseskrot, 2 svin og 1 spædkalv, med avfaldt og organer ialt 281 kg. Foruten den almindelige kontrol med ferskt kjøt, undersøkte jeg flere ganger efter anmodning indført argentinsk kjøt og flesk, som var indkjøpt av proviantteringsraadene i Kongsberg, Sandsvær og Flesberg, fordi folk, som hadde kjøpt av flesket eller kjøttet klaget over dets ilde lugt og smak. For Kongsbergs vedkommende fandtes en række sterkt ildelugtende tønder. Kokte man nogen av kjøtstykkerne utbredte der en egen, sterk ilde lugt, som kunde hænge i kjøkkenet og i kokekarret temmelig længe. Nogen kjøtstykker indsendtes som prøve til Veterinærinstitutet. Der kunde ikke paavises bakterier eller konserveringsstoffer

utenom salt. Saltmængden var dels 20 % dels 16.7 % og skulde være tilstrækkelig til at konservere kjøttet, hvorfor det var rimelig at anta, at kjøtstykkerne har været bedærvet før saltning eller omsaltning.

15. Kragerø.

Dyrlæge *J. Benzen* meddeler:

Tilførselen har iaar været noget større end i foregaaende aar og kvaliteten var gjennemgaaende god.

Distrikterne heromkring kan ikke tilfredsstille behovet og en stor del kommer derfor fra andre byer, særlig kommer der mange store og pene okser fra Kristiania.

Behandlingen av kjøttet under transporten paa jernbane og dampskib er fremdeles ikke som den burde være. Det er for en stor del kun indsydd i tynd strie, som let gjennemtrænges av regn og søle.

Tuberkulose er en sjelden sygdom blandt kvægbestanden heromkring og har iaar ikke været paatruffet. Leverikten, distomum hepaticum, findes i de fleste okselevere, saa disse helt eller delvis maa kasseres. Dette spiller i økonomisk henseende en stor rolle i vore kostbare og matknappe tider, da lever, særlig okselever, her er en meget efterspurt vare.

16. Kristiania.

Direktør *Amund Lo* meddeler:

1917 er slagtehusets 5te og kjøtkontrollens 24de driftsaar.

Dette beretningsaar udmerker sig ved en betydelig stigning i tilførslen av storfæslagt, saaledes at den totale tilførsel herav er større end den overhodet har været tidligere. Dette skyldes alene den store tilførsel fra Danmark, især i sidste halvaar av 1917, hvorimot den norske tilførsel har været meget liten, mindre end den har været siden Kristiania Kjøtkontrols oprettelse i 1894.

Den totale tilførsel. Den herunder omhandlede tilførsel vedrører det utenbys eller fra utlandet kommende ferske kjøt, der passerer Kristiania Kjøtkontrol, samt det ved Kristiania Slagtehus slagtede kjøt. I de følgende opgaver er saaledes ikke medtat det «kontrolfrie» kjøt, d. v. s. kjøt stemplet ved visse utenbys kjøtkontrolstationer eller slagtehus og fritat for fornyet kontrol og stempling i Kristiania.

Den totale tilførsel var 70 001 (41 657)*) storfæ, 1 613 (2 822) hester, 31 145 (24 852) svin, 40 686 (42 515) sau, 6 090 (7 745) gjet, 29 827 (30 810) sp.kalv 18 409 (22 220) ungfæ, gj.kalv. Der var saaledes en stigning fra foregaaende aar i totaltilførselen paa 28 344 storfæ — 68 %, 6 293 svin — 25 %, hvorimot en nedgang paa 1 200

*) Tallene i parentes gjælder næst foregaaende aar.

hester 42 %, 1 829 sau — 4,3 %; 1 655 gjet — 21,4 %, 983 sp.kalv — 31,9 %, 3 811 ungfæ — gj.kalv — 14,2 %.

Av denne tilførsel var slagtet i Kristiania Slagtehus: 14 897 (16 234) storfæ, 654 (930) hest, 3 258 (2 549) svin, 1 000 (1 083) sau, 14 (42) gjet, 1 184 (1 315) sp.kalv, 6 056 (6 976) ungfæ — gj.kalv og tilført over kjøtkontrolstationen: 5 510 (25 433) storfæ, 959 (1 892) hester, 27 887 (22 303) svin, 39 686 (41 432) sau, 6 076 (7 703) gjet, 28 643 (29 495) sp.kalv, 12 353 (15 226) gj.kalv.

Hertil kommer 524 rensdyr, 2 elger og 1 hjort, som ankom i slagtet tilstand, men blev flaadd og avslagtet ved slagtehuset og blev underkastet slagtehuskontrol.

Den norske tilførsel bestod i dette aar som tidligere av utenbys slagtet og i Kristiania Slagtehus slagtet kjøt.

Forholdet var:

	Byslagtet.		Landsslagtet.		Tilsammen.	
Storfæ	14 897	(16 215)	8 939	(21 187)	23 836	(37 402)
Hest	654	(930)	958	(1 804)	1 612	(2 734)
Svin	3 258	(2 549)	27 886	(22 144)	31 144	(24 693)
Sau	1 000	(1 083)	39 686	(41 423)	40 686	(42 506)
Gjet	14	(42)	6 076	(7 703)	6 090	(7 745)
Spædkalv	1 184	(1 315)	28 643	(29 479)	29 827	(30 794)
Gjødkalv	6 056	(6 975)	12 338	(14 491)	18 394	(21 466)

Som det vil sees en meget betydelig nedgang fra foregaaende aar, baade for byslagtets og landsslagtets vedkommende for alle dyresorter,undtat svin, som viser en økning paa henholdsvis byslagtet 709 svin — 27,8 % og landsslagtet svin — 5 742 svin — 25,9 %.

Siden kjøtkontrollens oprettelse i 1894 har den norske totaltilførsel ikke været saa lav, og dette maa vel i første række tilskrives den store konkurranse med den danske import som holdt priserne nede.

Tilførslen til Kristiania marked holder sig nu nogenlunde jevn hele aaret, dog med en svak nedgang i de varme sommermaaneder og en øket tilførsel av svin i november, december, samt den sædvanlige større høsttilførsel av sau.

Kvaliteten av det norske kjøt er meget variabel. Der forekommer fra de efter vore forholde gode kvaliteter til de ringeste, magre dyr. Fremdeles nedslagtes der altfor meget magert ungfæ, omendskjønt antallet er gaat ned fra 1916 med 6 975 til 6 056 i 1917.

Jeg har i tidligere beretninger stadig advaret mot denne nedslagtning av undervegtig ungfæ og gjentar, at skal man komme nogen vei med kjøtproduktionen her i landet, maa man spare dette magre ungfæ, som er i sin bedste vekstperiode og som ved nogen maaneders rikelig foring vil ta betydelig til i vegt og bidra ikke saa litet til en økning av den norske kjøtproduktion.

Sundhetstilstanden hos det norske kjøt er bra. Der er ialt stemplet med 2den klasse: 270 storfæ — 1,13 %, 64 hester — 3,97 %, 858 svin — 2,75 %, 81 sau — 0,19 %, 14 gjet — 0,23 %, 265 sp.kalv — 0,89 %, 44 gjødkalv — 0,24 %. Der kasseredes 129 storfæ, 27 hest, 178 svin, 61 sau, 66 gjet, 666 sp.kalv og 45 gj.kalv.

Av de slagtehuskontrollerte 14 897 storfæ av norsk oprindelse var 170 — 1,14 %, tuberkuløse og av 3 258 svin var 3 — 0,09 % tuberkuløse.

Angaaende aarsak til 2den klasses stempling og kassation henvises til tabellerne.

Aarsaker til 2den kl. stempling paa kontrollen. (Kristiania).

Sygdomme og feil	Norsk								Dansk							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunslugt	3	-	264	1	1	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
Absces (byld)	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	19	1	3	6	6	33	6	-	154	-	-	-	-	-	-	-
Bedærvet eller slet behandlet, skiddent	3	4	32	8	-	38	5	-	7[1]	-	-	-	-	-	-	-
Benbrud	10	5	24	1	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet	10	-	1	-	-	5	5	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	5	5	3	1	-	5	2	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetændelse, traumatisk	20	-	-	-	-	-	-	-	9[2]	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetændelse, traumatisk	17	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-
— av anden aarsak	3	-	2	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Børsygdom	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë	-	1	-	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fødselsbesvær	21	-	16	6	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	2	2	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Hjernelidelser	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesygdom	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesækbetændelse, traumatisk	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudsygdom	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse	10	-	1	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	10	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Katarrhalfeber	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledsygdom	9	6	50	1	-	42	4	-	8	-	-	-	-	-	-	-
Mangelfuld avblødning	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mavesygdom	15	1	12	-	-	86	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Navlearebetændelse	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nyresygdom	4	1	4	-	-	5	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Nødslagtning	8	7	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	336	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svulster	-	4	-	-	-	-	-	-	1	1[3]	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	1	4	4	-	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	1	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	11	-	2	-	-	-	-	-	380[4]	-	-	-	-	-	-	-
Vattersot	-	-	5	53	3	4	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Ødem	13	5	9	-	-	5	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brok	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umoden tilstand	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saltforgiftning	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hæmophili	-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selvdød	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leukæmie	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ialt	210	50	842	81	14	261	43	-	586	1	-	-	-	-	-	-

[1]) Derav 3 svenske. [2]) Derav 1 svensk. [3]) Svensk. [4]) Derav 6 svenske.

Aarsaker til kassation paa kontrollen. (Kristiania).

Sygdomme og feil	Norsk								Dansk							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Avmagring	-	-	-	-	30	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedærvet eller slet behandlet, skiddent	10	2	14	28	19	71	5	-	12	-	-	-	-	-	-	-
Benbrud	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet	1	-	-	-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	-	3	-	1	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin	4	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetændelse, traumatisk	6	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
— av anden aarsak	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetændelse, traumatisk	13	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
— av anden aarsak	1	-	-	-	-	-	4	-		-	-	-	-	-	-	-
Børsygdom	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë	-	-	-	-	-	161	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fødselsbesvær	3	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	-	1	-	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesækbetændelse, traumatisk	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	18	1	5	5	4	-	2	-	34	-	-	-	-	-	-	-
Katarrhalfeber	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledsygdom	-	-	9	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mavesygdom	-	-	-	1	10	229	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Navleaarebetændelse	-	-	-	-	-	47	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nyresygdom	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nødslagtning	2	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selvdøde	3	-	5	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Septiske tilstande	9	5	17	2	-	66	5	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Svulster	1	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	14	-	-	-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	1	-	-	-	-	-	-	-	68	-	-	-	-	-	-	-
Ufuldbaarne	-	-	-	-	-	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vattersot	-	-	23	22	2	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pneumoni	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forgiftning	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ialt	113	21	175	61	66	656	45	-	126	-	-	-	-	-	-	-

Aarsaker til 2den kl. stempling og kassation ved Kristiania slagtehus.

Sygdomme og feil	2den kl. stempling								Kassert.							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spælkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	7	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedærvet eller slet behandlet, skiddent.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Beskadigelse, ydre	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetændelse, traumatisk	11	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
— av anden aarsak	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetændelse, traumatisk	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børsygdom	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Hjernelidelser	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesækbetændelse, traumatisk	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Hudsygdom	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledsygdom	3	1	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mavesygdom	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Nyresygdom	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nødslagtning	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-
Svulster	3	5	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	16	-	1	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-
Ufuldbaarne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Vattersot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Jernbanefeber	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ial.	60	14	16	-	-	4	1	-	16	4	3	-	-	10	-	-

Vegten av det kasserte kjøt utgjorde 125 933 kg., heri ogsaa indbefattet kassation av dansk kjøt.

Den svenske tilførsel, var iaar som ifjor saa liten, at den ingen særlig betydning har hat paa kjøtmarkedet. Ved kjøtkontrollen er der undersokt 518 (311) storfæ, 1 (4) hester, 1 (159) svin og 15 gjødkalv. Herav stempledes 2den klasse 10 storfæ og 1 hest.

Tilførslen fra Danmark (over kjøtkontrolstationen) var i dette beretningsaar overordentlig stor, idet der tilførtes tilsammen 45 647 storfæ mot 3 944 i 1916. Saa stor dansk tilførsel har vi ikke tidligere hat. Den danske import utgjorde saaledes 65.21 % av den totale tilførsel. Importen som har holdt sig gaaende fra juli 1916 har stadig øket, saa der i de sidste maaneder av aaret 1917 indførtes henholdsvis i oktober, november, december 8 577 — 9 464 — 6 786 storfæ.

Kvaliteten av det danske kjøt, vi fik i 1917 var i det store og hele tat god, om end noget ujevn og stod naturligvis ikke paa høide med de prima kvaliteter vi fik i 1916. Gjennemsnitsvegten er gaat betydelig ned, der er nu mest unge okser og middels kjør, samt et ikke ubetydelig antal pølsekjør.

Der er stemplet 2den klasse ialt 586 storfæ, hvorav 154 paa grund av avmagring og 374 grundet tuberkulose — 0,82 % av den samlede danske tilførsel. Av hele skrotter blev tilsammen kassert 126 storfæ, hvorav 12 paa grund av bedærvet tilstand og 34 grundet kakeksi, 68 grundet tuberkulose — 0,15 % av den samlede tilførsel.

Det danske kjøt kom de første maaneder med baat over Fredrikshavn og med jernbane over Helsingør. Den sidste transportmaate blev jo en baade kostbar og langvarig indtil 8 dages transport. Senere er det meste kjøt blit sendt direkte fra Fredrikshavn med baat en gang i uken, hvorfor tilførslen paa enkelte dage kunde bli svær. Men der vedblev dog at komme meget med jernbane. Grundet den lange transporttid, især med kjøt som kom med jernbane blev i den milde aarstid store mængder kjøt bedærvet. Det hændte med enkelte vognlaster, at der maatte kasseres halvdelen paa grund av bedærvet tilstand. Dette var saa meget værre, som det oftest var de bedste kvaliteter det gik ut over, d. v. s. det største og tykkeste kjøt. Der blev kassert slike mængder ved lokale bortskjæringer av de bedærvede deler, at hvad der forøvrig blev kassert av hele skrotter var en ren bagatel.

Som nævnt hadde den lange transport vel det meste av skylden, men jeg tror nok ogsaa at behandlingen hjemmefra i mange tilfælder hadde nogen skyld, idet kjøttet visselig ikke altid var tilstrækkelig avkjølet og tørt før det blev pakket.

Desværre gik svære værdier tilspilde og mange importører hadde slike tap, at de hadde vanskelig for at overvinde det.

Tøndekjøtkontrollen.

Der blev i aaret kontrollert 240 (403) fustager hestekjøt, 16573½ (8175) fust. oksekjøt, 4028 (3814) fust. saukjøt, 1231 (971) fust. tarmer saaledes en betydelig økning for okse, sau og tarmers vedk., hvorimot tilførslen av hestekjøt er gaat ned.

Ialt tilførtes der 22072 (13363) fustager til en samlet nettovegt av 3 349 604 (1 463 723½) kg. eller en økning fra foregaaende aar paa 1 895 881 kg.

Denne store importstigning skyldes væsentlig de ved Statens Provianteringskommission og Kristiania Kommunale Provianteringsraad for lagring av indkjøpte varer, væsentlig oksekjøt fra Argentina og Amerika og saukjøt fra Island og Argentina.

Kvaliteten av det tilførte tøndekjøt har været bra for hest, sau og tarmers vedkommende, hvorimot kassationsprocenten for oksekjøt er vel stor, nemlig 5,6 % mot 0,67 % i 1916. Grunden til beslaglæggelsen var i alle tilfælde bedærvet tilstand. (Se forøvrig tabel F.).

17. Kristiansand.

Dyrlæge *C. Juell* meddeler:

Der er stemplet ialt 4499 storfæ, 129 hest, 1013 svin, 3053 sau, 72 gjet, 3546 spædkalv og 2675 gjødkalv.

Derav er stemplet med 2den klasse 14½ storfæ, 2 heste, 8 svin, 12 spædkalv og 1 gjødkalv, og kassert 4½ storfæ, 3 heste, 2 sau og 6 spædkalv til en vegt av 1001 kg.

Der er fra Danmark indført 400 storfæ.

Den gjennemsnitlige slagtevegt er for storfæ 111 kg., hest 180, svin 76, sau 12, gjet 13, spædkalv 13 og gjødkalv 32.

Ved kontrollen er ansat en kontrollør med løn 2 200,00 og en assistent 1 400,00 kr.

18. Kristiansund.

Dyrlæge *C. A. Steensholdt* meddeler:

Tilførslen av landsslaget kjøt har i aaret 1917 været følgende: 1787½ storfe 16 hester, 1003¼ svin, 3003½ sau, 462 gjeter, 3206 spædkalver, 168 gjødkalver og 6 hjorter. Ved det kommunale slagtehus er slagtet 1866 storfæ, 8 hester, 2 svin, 117 sauer, 1 spædkalv og 10 gjødkalver. Byens samlede omsætning av ferskt kjøt er i 1917, som ventet, yderligere gaat ned, men tas tiderne i betragtning, er den allikevel over forventning stor og fleskeproduktion har trods den store kraftformangel været usædvanlig stor, kun 25 svin færre end i fjoraaret.

Kjøttet har som tidligere naturligvis stammet fra Nordmøre og Romsdal, kun en liten del er iaar kommet fra Trøndelagen. Det meste av det tilførte kjøt av storfæ og smaafæ er, trods de daarlige kommunikationer, blit slagtet i det kommunale slagtehus og for den væsentligste del tilført byen gjennem den kommunale kjøtforretning. Kvaliteten har efter forholdene været noksaa god, men emballeringen som sedvanlig litet tilfredsstillende.

Videre er gjennem byens provianteringsraad tilført ca. 150 tønder argentinsk saltet oksekjøt og ca. 30 tønder islandsk saukjøt. Med hensyn til det argentinske tøndekjøt, saa kunde det været bedre, hvis det var blit ordentlig nedlagt, men det er efter al sandsynlighet nedsaltet varmt, daarlig avblødt og lagt ned i for store stykker i en altfor tynd saltlake, det islandske sauekjøt er deimot utmerket.

Regnskapet for det kommunale slagtehus viser en utgift av kr. 3 400,00 (dyrlægens løn kr. 1 550, opsynsmanden 1 700 kr., vedlikehold kr. 150,00), og indtægt av kr. 4 076,27. For kjøtkontrollen var utgiften kr. 3 210,00 (dyrlægens løn kr. 1 550,00, assistent 4de kvartal kr. 360,00 og leie av lokale kr. 1 300,00), og indtægt kr. 520,00. Byens nettoutgift paa ovennævnte konti beløper sig altsaa til kr. 2 013,73.

19. Larvik.

Dyrlæge *J. Andersen* meddeler:

Kjøtkontrollens drift er som tidligere. Eneste budgetforandring er hævelse av lønnen for medhjælp til stempling fra kr. 63,00 til kr. 100 pr. aar. For dette beløp haves hjælp hver tirsdag og fredag de sidste maaneder av aaret, forøvrig er kontrolløren alene. Dyrtidstillæg, som er bevilget de fleste kommunale funktionærer, er ikke tilstaat kom.dyrlægen.

Ikke litet kjøt stemples utenfor kontrolstationen hos slagterne; for denne forretning oppebærer kontrolløren endnu kr. 1,00 pr. gang uavhængig antal dyr, optil 80 saueskrotter er undersøkt og stemplet hos slagterne privat for én kr. Ansøkning om en mindste takst pr. fremmøte og avgift pr. dyr blev avslaat av formandskapet.

Ved kontrolstationen er i aarets løp undersøkt og stemplet 6081 slagt, hvilket vil si 946 mere end i 1916; mertilførslen angaar alt slagt med undtagelse av gjødkalvene, der er tilført i mindre mængder (54), en naturlig følge av de gode melkepriser, der bevirker en litet lønnende gjødkalvproduktion.

Den daarlige høst paa disse kanter i forbindelse med de abnormt høie kraftfor priser og tilsvarende høie kjøt- og fleskepriser, har som rimelig er, git sig utslag i en massenedslagtning av dyrebestanden i alle aldre. Av de paa aarslisten opførte slagt under rubrikken okser er saaledes ca. 300 ungdyr, saavel okser som kviger.

Kjøttets kvalitet har været middels god — flesket bra — om end der er tilført en del fortidlig slagtede og mindre fetede svin. Av samtlige i Larvik undersøkte sauer er ca. 750 kommet vestenfra — væsentlig Flekkefjordskanten — meget jevne, bra dyr. Spædkalvene har gjennemgaaende været daarlige, mange er stemplet med 2den klasse og endel kassert som umodne, fortidlig slagtede. Dette gjælder særlig kalver fra de større gaarder, der ligger tæt ved byen og leverer melk til denne.

Behandlingen av kjøttet, saavel i distrikterne som hos byens slagtere er ganske bra, derimot er behandlingen under transport pr. jernbane eller dampskib, mindre god. Indpakningen bestaar ofte kun av tynd strie, der yder daarlig beskyttelse mot veirets og sundhetsskadelige stoffers indvirkning.

Danske okseskrotter er tilført byen i et antal av 100; herav er 85 stemplet i Kristiania, 10 paa Horten. Kun 5 er ustemplet ført til kontrollen. Det har gjennemgaaende været store pene dyr.

Ved ekstraordinær foranstaltning er undersøkt 100 tønder amerikansk opdelt oksekjøt, der viste sig at være av god kvalitet og passerte kontrollen uten yderligere antegnelse. Kun et tilfælde av tuberkulose er truffet i det til kontrollen ankomne kjøt, forøvrig ingen sygdommer av speciel natur utover de almindelig forekommende.

20. Lillehammer.

Ifølge de fra dyrlæge *J. Flesvik* indsendte opgaver er der paa kontrolstationen ialt undersøkt 193 okse, 12 hest, 488 svin, 1294 sau, 539 gjet, 1409 spædkalv og 156½ gjødkalv. Derav stemplet 2den klasse 19 okse, 1 hest, 19½ svin, 1 sau, 21 gjet, 20 spædkalv. Kassert blev 3 okse, 1 hest, 2 svin, 1 gjet og 14 spædkalv, der tilsammen utgjør 838 kg. kasserte kjøtkropper og 258 kg. kasserte organer og avfald.

Paa slagteriet blev ialt undersøkt 839 okse, 48 hest, 681 svin, 13 sau, 2 gjet og 13 spædkalv. Derav stemplet 2den klasse 5 okse, 1 hest og 8 svin. Kassert blev 2 okse og 2 svin der tilsammen utgjør 300 kg. kasserte kjøtkropper og 579 kg. kasserte organer og avfald.

21. Lillestrøm.

Ifølge de fra den fungerende kontrollør dyrlæge *N. Dahle* indsendte aarslister er der paa kontrolstationen ialt undersøkt 510 okse, 2½ hest, 235 svin, 25 sau, 8 gjet, 515 spædkalv og 5½ gjødkalv. Derav stemplet 2den klasse 6½ okse, 13¾ svin og 14 spædkalv. Kassert blev 2 okse, 3 svin og 6 spædkalv der tilsammen utgjør 306 kg. kassert kjøt.

Utenfor kontrolstationen blev intet undersøkt.

22. Moss.

Stadsdyrlæge *K. Sande* meddeler:

Ved Moss kjøtkontrol er der i 1917 undersøkt adskillig mere end det foregaaende aar. Tallene viser dog at der ikke er behandlet saa meget som i 1915.

Der er kontrolbehandlet 1016 griseskrotter i 1917 mot kun 738 i 1916. Bemerkes maa det, at svinene i den senere tid slagtes i altfor ung alder; de opnaar derfor ikke den fornødne fedme og vegt.

Fra utlandet — Danmark — er der kommet store mængder storfæslagt, dels direkte og dels gjennem Kristiania slagtehal. Varen har gjennemgaaende været meget pen. En del kuer var dog magre.

Nedsaltning og lagring av oksekjøt er foretat i betydelig utstrækning.

Priserne paa kjøtvarer er steget saa at si hver maaned i aaret. Undtat herfra er kun slagt av storfæ, hvis kostende har været underkastet ganske sterke fluktuationer.

23. Narvik.

Dyrlæge *K. G. Mæhre* meddeler:

Kontrollens lokale og personale er det samme som tidligere. For bestyreren blev lønnen fra 1ste juli 1917 forhøiet fra kr. 1 100,00 til kr. 1 500,00.

Kontrollen blev i aarets løp tilført: 1049 storfæ, 26 hest, 86½ gris, 1169 sau, 92 gjet, 517½ spædkalv, 357½ gjødkalv (græskalv) og 15 ren.

Dette er 265½ storfæ, 33 hester, 26¼ gris, 550½ sau, 73 gjet, 131½ spædkalv, 117½ græskalv og ½ ren mindre end i 1916.

Kontrollen er i 1917 tilført ialt 3312½ slagt.

24. Notodden.

Dyrlæge *A. Lund* meddeler:

Ved Notodden kjøtkontrol var kjøttilførslen i aaret 1917 betydelig større end foregaaende aar. Ialt blev der kontrollert 3596½ slagt imot 2776½ i 1916. Det var især antallet av okser og spædkalver der var steget, idet der var henholdsvis ca. 400 og ca. 350 flere av disse end foregaaende aar.

Med 2den klasse blev stemplet 23 okser, 1 hest, 18 svin, 5 sau, 4 gjeter og 44 spædkalver. Kassert blev ialt 549 kg., hvorav 115 kg. avfald og organer.

Av tuberkuløse slagt var der svært faa.

Det kjøt, som tilføres byen med jernbanen og dampskib fremkommer ofte i skidden emballage, og har ikke saa sjelden under transporten været utsat for uvorren behandling.

Hvad slagtningen angaar er den endnu — især oppe i fjeldbygderne — ikke som den skal være.

Bogstukne svineslagt er ikke sjeldne. Kontrollen foregaar fremdeles i midlertidig, leiet lokale. Kontortiden er som før, tirsdag, torsdag og lørdag fra 8—10 fm. Kontrollørens løn blev fra 1ste juli 1917 paalagt til kr. 1 800,00 aarlig.

25. Porsgrund.

Stadsdyrlæge *H. Piro* meddeler:

Kjøttilførslen var større end i det foregaaende aar . Omtrent ¾ av kjøttet tilførtes slagtet fra andre byer og hadde passert kjøtkontrollen paa slagtestedet. Slagtningen her i byen har i de senere aar avtat. Det tilførte kjøt har været av bedre kvalitet end det stedlige. Emballagen har været noget bedre end før. Tuberkulose var stadig meget sjelden og paavistes kun i et dyr, som var indkjøpt fra et andet distrikt.

26. Risør.

Ifølge de fra dyrlæge *S. Skjulestad* indsendte aarslister er der paa kontrolstationen i aaret 1917 ialt undersøkt 327¾ okse, 1 hest, 68¼ svin, 290 sau, 403 spædkalv og 27 gjødkalv; derav stemplet 2den klasse 3 okse og 1 svin. Kassert blev 2 okse og 1½ spædkalv, der tilsammen utgjør 92 kg. kjøt og 73 kg. avfald og organer. Der blev intet undersøkt utenfor kontrolstationen.

27. Sandefjord.

Kjøtkontrollør *T. Lekve* meddeler:

Tilførslen av slagt har i det forløpne aar været rikelig særlig av storfæ, der viser en økning av 200.

De omliggende distrikter kunde vistnok nu som før dække det stedlige behov men de samme grunde som tidligere har gjort at stedet er blit tilført adskillig slagt fra fjernere steder. (Fjeldfæ fra Drammen og dansk og svensk slagt fra Kristiania).

Angaaende den tidligere omskrevne slagtehussak med kjøtkontrollokale, salgshal o. s. v. maa den nu antas at være kommen i god gjænge. Forrige aar blev av formandskapet nedsat en komité bestaaende av stadskonduktøren, dr. Larsen, to av byens slagtere og undertegnede til at fremkomme med forslag og fuld utredning angaaende denne sak.

Komiteen mener i den nærmeste fremtid at kunne forelægge et saadant som man mener vil passe til forholdene, og som trods de dyre tider at bygge i, vil kunne forsvares at gjennemføre.

28. Sarpsborg.

Dyrlæge *A. Schumann*, meddeler:

Kjøtkontrolvirksomheten har foregaat paa samme maate og sted som tidligere. Kvaliteten av det tilførte kjøt har i slutten av aaret været mindre god, mangelen paa tilstrækkelig fôr begyndte allerede da at vise sig. Benskjørhet hos kjør og svin har været en almindelig foreteelse og hyppig aarsak til 2den kl. stempling.

Tilførslen fra landet har været mindre end tidligere.

Rensligheten i slagterier og pølsemakerier maa siges at være tilfredsstillende og har jeg faat det indtryk, at de forskjellige slagtermestre forsøker efter bedste evne at holde sine folk til properhet og renslighet. Av tuberkulose har der været meget faa tilfælder i 1917.

29. Skien.

Stadsdyrlæge *E. C. Koren Lund* meddeler:

Kjøtkontrolstationen med laboratorium og kontor har været i samme lokaler som foregaaende aar.

Tilførslen av kjøt har været meget god, slagtet har været noget magere end i foregaaende aar særlig i sidste halvdel av aaret. Aarsaken hertil er forknaphet, specielt kraftfor; dette er særlig nødvendig i disse saa sterkt melkeproduserende distrikter. Omsetningen av kjøt i Skien og omegn har været større end tidligere, hvilket vel maa ha sin grund i, at der ifjor er nedsaltet mere kjøt end

almindelig. Dansk kjøt har der været liten tilførsel av, men har ogsaa det været av ringere kvalitet end sedvanlig. Flesketilførslen har stadig minket, da mel ikke kan skaffes til for.

Griseholdet i og omkring byene forsvinder.

I det hele tat vil der til vaaren her i distriktet vise sig vanskeligheter med at skaffe ferskt kjøt og flesk i tilstrækkelig mængde, hvis vi ikke faar nogenlunde tilførsel fra utlandet.

Prisene har været høie. Sygdomme hos slagtedyrene har der været litet av og faa nødslagtninger. Som en merkelighet kan nævnes, at tuberkulose ikke har forekommet mere end hos to slagtedyr.

Ved Skiens tøndekjøtkontrol er der i aarets løp kontrollert 4 977 kg. amerikansk oksekjøt.

30. Stavanger.

Stadsdyrlæge *P. H. Selmer*, meddeler:

Dyrlæge *J. Smith*, som nu i over 20 aar hadde fungert som kommunedyrlæge i Stavanger, fratraadte denne sin stilling sidstleden 1ste juli, idet han av helbredshensyn søkte avsked. Stavanger kommune paaskjønte hans lange, trofaste og slitsomme arbeide ved under 1½ aars permission at tildele ham fuld gage og ved sin fratræden erholdt han en aarlig pension av kr. 3 000. Ved Smith's fratræden blev dyrlæge *P. H. Selmer*, som i 7 aar hadde fungert som kommunelæge — derav de sidste 1½ aar som kst. kommunelæge, ansat som stadsdyrlæge. Lønnen for stadsdyrlægen er nu 5 400 + 2 alderstillæg à 500 kr. efter 5 og 10 aars tjeneste. Kontroldyrlægen avlønnes med kr. 3 000 + 3 alderstillæg à 200 kroner efter 3, 6 og 9 aar.

Tilførslen av slagtedyr har især for oksernes vedk. været meget livlig. Der er ialt nedslagtet: 13 910 okser, 322 hester, 380 svin, 48 412 sauer, 1 089 gjeter, 12 141 spædkalver og 492 gjødkalver.

Av dansk kjøt er kun tilført 156 okseskrotter.

Med 2den kl. er stemplet 49 okser, 6 hester, 4 svin, 695 sauer, 11 gjeter og 617 spædkalver. De fleste med 2den kl. stemplede spædkalver er saadanne, som ankommer i avlivet tilstand, men med huden paa til slagtehuset og blir avhudet der. De er som regel tilsvinet og idethele meget slet behandlet og stemples oftest med 2den kl. (landsstempel).

Ialt er kassert 8 okser, 1 hest, 10 sauer og 26 spædkalver. Vegten av alt kassert er 1,976,5 kg.

Tilførslen til landskontrolstationen har som vanlig været ubetydelig. Naar undtas svineslagt og endel spædkalv fra Jæren føres alt slagt levende til byen og dette er jo en for kontrollen meget stor behagelighet. Til landskontrollen er ialt tilført: 102 okser, 33 hester, 2 991 svin, 2 594 sauer, 46 gjeter, 5 750 spædkalver og 6 gjødkalver. Av disse er stemplet med 2den kl.: 28 okser, 4 hester, 45 svin, 36 sauer, 3 gjeter og 189 kalver; og kassert: 2 okser, 2 hester, 4 svin, 2 sauer, 44 spædkalver og 1 gjødkalv. Vegt av kassert 1 316 kg.

Antallet av okser — 13 910 — er det største som noget aar har været tilført

Aarsaker til 2den kl. stempling og kassation paa stationen. (Stavanger).

Sygdomme og feil	2den kl. stempling								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Absces (byld)	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	2	1	5	7	-	3	-	-	-	-	1	2	-	3	-	-
Bedærvet eller slet behandlet, skiddent	1	-	9	25	1	153	-	-	2	1	2	-	-	16	-	-
Beskadigelse, ydre	4	2	-	-	-	1	-		-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetændelse, traumatisk	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— av anden aarsak	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetændelse, traumatisk	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børsygdom	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fødselsbesvær	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	-	2	-	7	-	-	-	-	1	-	-	4	-	-
Hjernelidelser	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Katarrhalfeber	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledsygdom	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Mangelfuld avblødning	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	1	-	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Rødsyke	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-
Svulster	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	-	1	3	1	-	2	-	-	-	1	-	-	-	6	1	-
Ufuldbaarne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-
Forgiftning	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Daarlig utviklet	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Raaner	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ialt..	28	4	45	36	3	189	-	-	2	2	4	2	-	44	1	-

slagtehuset. Slagtet har ogsaa været av meget god kvalitet og antallet av ungdyr har været procentvis høiere end tidligere. Av hester, svin og kalver er tilførslen normal, men antal saueslagt viser sig at avta aar for aar. Saaledes er antallet avtat med ca. 8 000 fra ifjor. Dette skriver sig ikke fra en avtagen i sauebestanden i amtet, tvertimot er denne i stadig økning; men dels henlægges slagtningen nu til landscentralerne i Ryfylke, Jæren og Dalene, dels »sættes paa« mer end noget tidligere aar. Det har saaledes ihøst været paafaldende, at værlammene har været i usedsanlig stor majoritet. Efterat uld- og kjøtprisene er blit saa svimlende høie, finder folk, at saueavlen er noget av det som svarer sig bedst for gaardbrukeren og derfor økes de gamle besætninger og nye besætninger anskaffes, hvor saueavl før ikke har været drevet. Kvaliteten av saueslagt har været jevnt god. Dog var der utover høsten endel halvsimple lam og ældre sauer, som følge av ugunstige beiteforhold i høifjeldene paa forsommeren.

Aarsaker til 2den kl. stempling og kassation paa slagtehuset. (Stavanger).

Sygdomme og feil	2den kl. stempling								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Assces (byld)	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	30	2	-	691	11	10	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-
Aktinomykose (straalesop)	-	-	-	-	-	601	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedærvet eller slet behandlet, skiddent	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-
Benbrud	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetændelse, traumatisk	-		-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
— av anden aarsak	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetændelse, traumatisk	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børsygdom	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Fødselsbesær	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Kakeksi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-
Ledsygdom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Mangelfuld avblødning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Rachitis	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Raslesyke	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-
Svulster	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
Tarmlidelser	-	4	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	2	-	-
Tinter	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	8	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Ufuldbaarne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-
Daarlig utviklet	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Raane	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ialt	49	6	4	695	11	617	-	-	8	1	-	10	-	26	-	-

Til tøndekjøtkontrollen er ialt tilført:

Fra Argentina ...	48	fustager — samlet nettovegt	4 800	kg.
» U. S. A.	38	—»—	3 255	»
» Danmark	545	—»—	69 138	»
» Island.....	3271	—»—	381 799	»
Tils...	3902	fustager — samlet nettovegt	459 192	kg.

Alt fra Argentina, Amerika og Danmark er oksekjøt. Alt fra Island saucekjøt. Det fra Amerika ankomne har været ganske smaa partier til «husbruk». dels skibsproviant.

Tøndekjøtkontrollens regnskap stiller sig saaledes:

Indtægt.

Kontrol av 459 192 kg. kjøt à 0,02	kr.	9182,58
Renter av oplagt byggefond	»	239,94
	kr.	9422,22

Utgifter.

Utbetalte smaaregninger	kr.	71,81	
Leie av lokaler	»	1050,00	
Godtgjørelse til dyrlægen for kontrol	»	850,00	
			kr. 1956,81
Avsat			» 7465,71
			kr. 9422,52

31. Tinn.

Dyrlæge *J. Aursand* meddeler:

Rjukan har arbeidet i flere aar for at faa kjøtkontrol. Men det trak ut, og kontrollen blev først aapnet 13de februar 1917. Efter folketællingen nu sidste høst har Rjukan 8 300 indbyggere saa kjøtkontrol paa stedet maatte siges at være i høi grad paakrævet.

Midlertidig er kontrollen med et lite kontor henlagt til et forhenværende brandskur, som er gjort istand for øiemedet. Denne midlertidige station er i mange retninger utilfredsstillende, og det er at haabe, at der snarest mulig blir bygget en kontrolstation.

Kontrollen holdes aapen tirsdag, onsdag, fredag og lørdag. Tiden for kontrol utenfor stationen er sat til mandag og torsdag. Alle dage to 2 timer.

Stedets sundhetsbetjent er ansat som medhjælper ved kontrollen og oppebærer derfor en godtgjørelse av kr. 300,00 pr. aar.

Kontrollørlønen er kr. 1 600,00 pr. aar. Betalingen for stempling utenfor stationen er kr. 0,50 for okse og hest og kr. 0,25 for svin, sau, gjet og kalv, — dog ikke under 1 krone for hvert besøk.

Ialt er kontrollert 1 435½ okser, 25 hester, 757½ svin. 1 496 sau, 120 gjeter, 710 spædkalver, 149 gjødkalver og 4 andre dyr (ren og elg).

Derav er stemplet 2den kl.: 12 okser, 10 svin, 4 hoder og 5 sau.

Kassert 6¾ okser, 4 svin, 3½ sau, 20 gjet, 15 spædkalver og 1 gjødkalv. Desuten er mindre dele av enkelte slagt kassert paa grund av f. eks. benbrud, slagsaar, skiddenhet o. l.

Tilsammen er kontrollert ialt 4 697 skrotter. Og tilsammen er ialt kassert 20 572 kg. Derav 192 kg. organer.

Som det fremgaar av aarslisterne er bedærvethet den vigtigste aarsak til kassation. Kjøttet blev bedærvet under transporten hit. Det dreiet sig især om kjøt fra bygderne Rauland, Kviteseid og Seljord. Transporten for dette kjøt tok for lang tid i sommervarmen. Desuten var kjøttet gjenstand for meget slet behandling paa veien især der, hvor dampskibet Skien—Notodden blev benyttet. Kjøttet var mange ganger saa skiddent, at det saa ut som de potetsækker og kulsækker, som det sikkert hadde været stablet sammen med. Kjøttet var ogsaa ofte daarlig indpakket. Leverandørerne har av skade nu lært at emballere det bedre.

Tuberkulose er paavist hos 4 svin i halskjertlerne. Efter utrenskning har hoderne av disse svin faat 2den klasses stempel.

Det paa listerne opførte danske kjøt er ikke indført direkte hertil; men det er levert til forretningerne her av kommissionærer i Kristiania eller Horten. Gjennemgaaende har det danske kjøt været temmelig magert. Alt nyrefett er

fjernet fra de danske okseskrotter. Mesteparten av det rikelig tilførte sauekjøt er kommet fra Stavanger. Meget av dette har ogsaa været magert.

;Sættes gjennemsnitsvegten for okser til 110 kg., hest 250, svin 90, sau 18, gjet 15, spædkalv 15 og gjødkalv 35 (andre dyr 100) saa er al ialt kontrollert kg. 277 328 paa 10½ maaned. I et aar vilde det utgjøre 316 946 kg. Regnet med 8 300 indbyggere faar vi 38 kg. fesk kjøt pr. indbygger.

Fra bygderne i Tinn kommer ikke stort kjøt til Rjukan. Rimeligvis blir de nu litt mere, nåar arbeidet ved Maarvand ophører. Derimot kommer forholdsvis meget kjøt fra Rauland; men da dette kjøt bruker lang tid for at transporteres, er det ofte mindre pent ved fremkomsten hertil.

En veiforbindelse Rauland—Rjukan vilde være av stor betydning for kjøtmarkedet her.

32. Tromsø.

I følge de av dyrlæge *O. Kraabøl* indsendte opgaver over kjøtkontrollen 1917 er der paa stationen ialt undersøkt 1563 okser, 42 hest, 148 svin, 3841 sau, 89 gjet, 1994 spædkalv, 392 gjødkalv og 365 rensdyr; derav stemplet 2den klasse 121½ okse, 39½ hest, 9 svin, 131 sau, 211 gjet, 385 spædkalv og 18 rensdyr. Kassert blev 12 okse, 1 sau og 1 rensdyr.

33. Trondhjem.

Stadsdyrlæge *E. Laukvik*, meddeler:

En ny stilling som kontroldyrlæge er oprettet med løn kr. 3 800,oo og 3 alderstillæg å kr. 300,oo efter 3, 6 og 9 aars tjeneste. I stillingen er ansat dyrlæge *Knut Næss*, som tiltraadte 1ste august. Kontroldyrlægen tjenestegjør ved kjøtkontrollen og assisterer ved næringsmiddelkontrollen, særlig ved laboratoriearbeidet. Forøvrig har tjenestemændene været de samme som tidligere.

Av ferskt slagtekjøt er i aaret 1917 undersøkt følgende antal kropper: 19165 storfæ, 394½ hester, 2412½ svin, 14210½ sauer, 2030 gjeter, 12477 spædkalver og 472 gjødkalver. Herav er stemplet med 2den klasse 150 storfæ, 21 hester, 69¾ svin, 58 sauer, 10 gjeter, 99 spædkalver, 2 gjødkalver og kassert 44 ¼ storfæ, 6 hester, 9 svin, 42 sauer, 12 gjeter, 167½ spædkalver, 1 gjødkalv. De kasserte hele kropper har hat en vegt av 8967 kg. og kasserte organer og avfald 11424 kg., tilsammen 20391 kg. Det kasserte kjøt er destruert ved Norsk Forstoffabrik.

Sammenlignet med forrige aar er kjøttilførslen øket med 2440 storfæ, 623 svin, 550 spædkalver, 30 gjødkalver og gaat tilbake med 255 hester, 452 sauer, 170 gjeter

Av det i aaret undersøkte ferske slagtekjøt er 3426½ storfækropper importert direkte hertil fra Danmark. Desuten er undersøkt en del storfækjøt, som har stammet fra Danmak, men som har være kontrol- og toldbehandlet i Kristiania. Tilførselen fra Nord-Norge har været betydelig mindre end forrige aar.

Aarsaker til 2den kl. stempling og kassation paa stationen. (Trondhjem).

Sygdomme og feil	2den kl. stempling								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	1	-	36¼	9	2	14	2	-	3	1	-	7	2	16½	1	-
Absces (byld)	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	4	-	2	8	3	21	-	-	-	-	1	2	-	6	-	-
Bedærvet eller slet behandlet, skiddent	23½[1]	1	-	18	1	16	-	-	5½	-	-	4	2	27	-	-
Benbrud	9	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet	5½	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	11	3½	1	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetændelse, traumatisk	8¾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— av anden aarsak	-	-	1	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetændelse, traumatisk	11	-	-	-	-	-	-	-	4¾	-	-	1	-	-	-	-
— av anden aarsak	3	-	-	-	-	7	-	-	-	-	1	3	1	11	-	-
Børsygdom	2	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Fødselsbesvær	15¼	2	3½	14	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Hjernelidelser	3	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesygdom	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesækbetændelse, traumatisk	4½	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse	½	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	13	-	-	-	-
Kalvingsfeber	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Katarrhalfeber	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Ledsygdom	-	-	1	-	-	15	-	-	-	-	-	1	-	13	-	-
Mavesygdom	-	3	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Nyresygdom	1	-	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-
Nødslagtning	10	4½	1	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-
Overdrift	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	16	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	1	53	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	1	2	-	1	-	-
Stivkrampe	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svulster	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	6½	1	2	2	-	19	-	-	6	1	-	6	-	20	-	-
Trommesyke	6½	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	17[2]	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Vattersot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
Ufuldbaarne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	19	-	-
Leversygdom	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ialt	131	21	69¾	58	10	99	2	-	44¼	6	9	42	12	167½	1	-

[1]) Derav 18 danske. [2]) Derav 1 dansk.

En væsentlig del av det som avfald kasserte kjøt er avfald av danskkjøt, som er blit beskadiget ved overfladisk surning og bedærvelse under transporten. De sygdommer, som har git anledning il 2den klasses stempling og kassation, har været de vanlig forekommende, særlig indre traumatiske lidelser, fordøielsessygdommer, septikæmier, tubekulose, katarrhalfeber, rødsyke m. v. Paa grund av tuber-

kuløse er dette aar stemplet med 2den klasse 17 storfæ og kassert 3 storfæ, de fleste stammende fra en enkelt gaard. Cysticercus inermis blev i august paatruffet i 2 storfæslagt fra to nabogaarde i Melhus. I det ene tilfælde fandtes en klar cyste i tyggemusklerne og nogen degenerte cyster der og i tunge, hjerte og lever. Kjøttet blev opdelt, nedsaltet og opbevart paa kontrolstationen i 4 uker, hvorefter det frigaves med 2den klasses stempel. I det andet tilfælde fandtes kun en halvklar tinte i tyggemusklerne, og kjøttet stempledes med 1ste klasse.

Bakteriologisk kjøtkontrol efter mønster fra Stockholms Stadsslagtehus har siden 25de oktober været forsøksvis anvendt som hjælpemiddel ved bedømmelsen av kjøt av syke dyr. Blodprøver er uttat av 10 spædkalver, 1 storfæ og 1 svin. 5 kalver gav vekst av kolilignende bakterier paa Drigalski-Conradis substrat. Svinet (septikæmi) gav aerob vekst av en masse større og mindre kolonier med smaa, korte, plumpe stave. Storfæet (kronisk peritonit) var sterilt.

Ved tøndekjøtkontrollen er undersøkt for import 3 tønder hestekjøt, 163 tønder storfækjøt, 1000 tønder saukjøt og 10 tønder smaafækjøt til en samlet nettovegt av 141 769,5 kg. Kassert blev 2 tønder storfækjøt til en vegt av 160 kg., aarsak bedærvethet.

Trondhjems Slagtehus. Handelsfjøset har været i drift siden 17de januar 1917. Antal opstaldede dyr: 2608 storfæ, 210 kalver, 150 hester, 71 svin, 241 sauer, 68 gjeter og 3 høns. Antal opstaldningsdøgn: storfæ 4652, kalver 372, hester 242, svin 94, sauer 379, gjeter 174, høns 10. Høiforbruk 37160 kg. Ved Handelsfjøset er ansat 1 formand (løn kr. 2 400,oo og 3 alderstillæg à kr. 200,oo) og 3 drivere (løn kr. 1 800,oo og 3 alderstillæg à kr. 100,oo).

Slagtehusets samtlige bygninger er bragt under tak. Anlægget forutsættes at bli færdig til drift i løpet av sommeren 1918.

34. Tønsberg.

Dyrlæge *A. Kragerud* meddeler:

Kontrollen har været drevet uforandret som foregaaende aar. Der er tilført 736 okseskrotter mere iaar end ifjor. En ikke liten del av denne økede tilførsel er kommet fra Kristiania.

Kjøttet har gjennemgaaende været pent behandlet. Utover høsten var kuskrottene magre, likeledes ungfæskrottene (1—1½ aar gl.), paa grund av forknaphet. Endel av de tilførte svineskrotter var smaa og tynde, men forøvrig var flesket pent. Der var mange rachitiske skrotter, disse blir stemplet med 2den klasse naar sygdommen var noget fremskredet.

Fællesslagteriet

paa Løren i Østre Aker

Dette av landmænd i 1911 oprettede slagteri ligger like ved Kristiania bys grænse. De ca. 8000 leverandører av slagt dertil er spredt over store dele av landet. Kjøtkontrollen ved dette slagteri utførtes fra først av ved en privat engagert dyrlæge ansat og godkjendt av veterinærdirektøren der ogsaa utfærdiget instruks for denne. Kontrolløren var dyrlæge *Joh. Torgersen*, Kristiania, ansat fra 15de november 1911. Kristiania hadde nemlig avslaat at overta kontrollen ved slagteriet, likesaa det fortiden var forbundet med altfor store vanskeligheter at faa gjennemført kommunal kjøtkontrol i Aker (og derved ved Fællesslagteriet).

Efter forsat forhandling mellem slagteriet, Kristiania magistrat og landbruksdepartementet tilskrev fællesslagteriets styre, departementet med henstilling om, at dette vilde foranledige offentlig kontrol indført ved slagteriet, i tilfælde ved ændring i kjøtkontrolloven saaledes at dertil blev aapnet adgang. Denne henstilling blev tat tilfølge og departementet foranlediget fremsat proposition i saken, (Ot. prp. nr. 32, 1914 om utfærdigelse av en lov indeholdende forandringer i og tillæg til lov om kommunale slagtehus, kjøtkontrol m. v. av 27de juni 1892). Til denne proposition kan henvises, hvad forholdene ved Fællesslagteriet i denne henseende angaar. Den i henhold hertil vedtagne lov av 14de juli 1914 gjordes derpaa anvendelig, paa Fællesslagteriet ved en under 3dje november 1917 utfærdiget kgl. resolution i sakens anledning.

Lov om kommunale slagtehuse, kjøtkontrol m. v. av 27de juni 1892 den § 2, 1ste led, lyder efter lovændringen av 25de juli 1910 og 14 juli 1914 saaledes:

§ 2. I enhver kjøpstads- eller ladestedskommune med over 4000 indbyggere skal alt inden kommunen slagtet eller til samme indført ferskt slagtekjøt av hest, kvæg, svin, faar, gjet og ren, der skal benyttes som menneskefode, undersøkes av kommunal kjøtkontrollør, der skal være dyrlæge. Kongen kan dog, efterat formandskapet i indførselskommunen er git anledning til at uttale sig, bestemme, at kjøt, som indføres fra en kommune til en anden kommune, hvori kommunal kjøtkontrol er oprettet, fritages for fornyet undersøkelse og stempling i indførselskommunen, naar kjøttet stammer fra dyr, som er slagtet i et av vedkommende departement

Aarsaker til 2den kl. stempling og kassation av tilført kjøt ved Bøndernes fællesslagteri.

Sygdomme og feil	2den kl. stempling								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	3	-	13	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Absces (byld)	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Bedærvet eller slet behandlet, skiddent	22	2	10	4	2	11	-	-	8	-	6	-	1	-	1	-
Benbrud	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetændelse, traumatisk	2	-	-	-	-	-	-	-	½	-	-	-	-	-	-	-
— av anden aarsak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Børsygdom	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Fødselsbesvær	21	-	-	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Hjertesækbetændelse, traumatisk	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nødslagtning	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	15	-	-
Trommesyke	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	4	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Ialt	105	2	27	10	4	11	-	-	16½	1	16	-	1	15	1	-

I slagtehuset er stemplet med 2den kl. 20 svineslagt paa grund av abnorm lugt, brunstlugt, 28 storfæslagt (hvorav 23 tuberkuløse), 1 hest og 1 spædkalv (avmagring) og kassert 8 storfæslagt (4 absces og 1 børsygdom).

godkjendt slagtehus, hvor kontrol utføres av dyrlæge, ansat av departementet, og i henhold til nærmere av departementet utfærdigede regler for kontrollens haandhævelse samt for kjøttets transport og dets efterbesigtigelse.

Det vil sees, at der herved er indført en ny ordning med hensyn til indførsel av stemplet kjøt mellem kommunerne. Kongen kan nemlig efter dette bestemme at kjøt som indføres fra en kommune til en anden, hvori kjøtkontrol efter loven er oprettet, kan fritas for fornyet undersøkelse og stempling i indførselskommunen, naar kjøttet stammer fra dyr, som er slagtet i et av departementet godkjendt slagtehus, hvor kontrollen utføres av dyrlæge, ansat av departementet o. s. v.

Der er paa denne maate ogsaa som nyt indført en slags statskontrol ved disse slagterier hvorom nærmere kan henvises til den forannævnte lovproposition.

I henhold hertil blev som ny kontrollør ved Fællesslagteriet av de-

partementet ansat dyrlæge *Axel Austdal*, der tiltraadte stillingen 15de juli 1916, fra hvilken tid den tidligere private kontrollør fratraadte.

Kontrolløren indberetter følgende i sin aarsberetning for 1917:

Paa slagtehuset er ialt kontrollert 8476 storfæ, 263 hester, 4382 svin, 826 sauer, 60 gjeter 792 spædkalver og 244 gjødkalver, herav er stemplet med 2den klasse 28 storfæ, 1 hest, 20 svin og 1 spædkalv; kassert 8 storfæ.

Av tilsendte slagtede dyr er kontrollert 613 storfæ, 140 hester, 1703 svin, 539 gjeter, 539 sauer, 4830 spædkalver og 543 gjødkalver, herav er stemplet med 2den klasse 105 storfæ, 2 hester, 27 svin, 10 sauer, 4 gjeter og 11 spædkalver; kassert 15½ storfæ, 2 hester, 16 svin, 1 gjet, 23 spædkalver og 1 gjødkalv.

Den væsentligste kassationsgrund har været tuberkulose og skriver disse dyr sig væsentlig fra større fjøs fra Kristianias omegn; hos dyr fra fjeldbygderne og vore øvrige tilførselsdistrikter findes meget sjelden tuberkulose, likesom ogsaa sygdommer i det heletat er meget sjeldne.

III.

Offentlige bestemmelser vedrørende veterinærvæsenet og kjøtkontrollen.

A. Plakater, rundskrivelser m. v. i 1917.

1. *Kongelig plakat av 19de januar 1917 angaaende indførsel av husdyr og smitteførende gjenstande.* (Indtat s. 191).
2. *Cirkulære fra veterinærdirektøren til samtlige dyrlæger av 9de februar 1917*, hvori henstilles at der ved rekvisition og bruk av enkelte medikamenter, som salvarsan, neosalvarsan, chinin og salisylsyreforbindelser, iagttages den største økonomi, da der fortiden er vanskelig at erholde tilstrækkelig forraad til apotekene.
3. *Cirkulære fra veterinærdirektøren av 25de september 1917 angaaende blyforgiftning.*

Der forekommer her i landet aar om andet ikke faa tilfælder av blyforgiftning hos husdyr, særlig hos storfæ — som oftest foraarsaket ved uforsigtig anvendelse av m ø n j e i form av maling eller kit.

Den tiltagende anvendelse av mønje bl. a. til maling av stolper for elektriske ledninger gjennem bygderne, til kitting av utætte forkrybber, fjøsvinduer og rørledninger m. v. gjør, at disse tilfælder, efter indberetninger fra dyrlægerne, synes at være i tiltagende. Sygdommen ender ofte med døden og foraarsaker derfor større eller mindre økonomiske tap for kvægeierne, erstatningsansvar osv. Da tilfældene imidlertid som oftest maa tilskrives uvidenhet og ubekjendtskap hos vedkommende om mønjens giftige egenskaper likeoverfor husdyr, bør antallet av disse forgiftningstilfælder ved agtpaagivenhet og forsigtighet kunne indskrænkes eller undgaaes.

Særlig kan opmerksomheten saaledes henledes paa den almindelige fremgangsmaate med at tætte forkrybber i fjøset med mønjeblanding. Stoffet vilde vistnok være særdeles skikket for saadant øiemed, hvis det ikke var giftig, og krybberne bør ialfald tættes paa en tid av aaret, da de kan staa ubrukt i tilstrækkelig lang tid til at kittet eller malingen kan tørke ind. Flere forgiftningstilfælder er opstaat paa fjøs, hvor dyrene er fôret fra krybber, vandet fra troer o. lign., hvor den anvendte mønjekit eller mønjemaling ikke har faat anledning til at tørke tilstrækelig ind; ja selv efter længere tids indtørkning, er forgiftninger allikevel indtruffet i saadanne tilfælder, saaledes efter fôring med drank, der menes at virke oplosende

paa mønjekittet. Ved tætning av fjøsvinduer i nærheten av kalvebinger eller baas, er ogsaa forgiftningstilfælder av og til iagttat derved, at fugtighet og vand under vekslende frost og lindveir, fra saadanne kittede vinduer er flytt ned og blit nydt eller opslikket av dyr paa fjøset. Indgnidning av mønjesalve paa huden mot utøi har ogsaa fremkaldt forgiftning.

I beitesmark er forgiftning av fæ gjentagende set, derved at dyrene har fundet anledning til at slikke i sig maling fra mønjemalte stolper og træverk, fra gjensatte eller igjenglemte malerkar, fra henslængt eller tiloversblit mønjekit fra rørledninger osv. Skjødeslos hensættelse eller bruk av mønjeblandinger i utmark eller havnegange og andre steder er flere ganger omtalt av dyrlægerne, og forgiftningstilfælder paa denne maate opstaat.

Foruten mønje kan ogsaa andre blyforbindelser (saaledes blyhvitt, blyoksyd, blysukker osv.) og metallisk bly, i form av blystykker, hagel, blykugler osv. foraarsake lignende forgiftningstilfælder hos dyrene.

Da blyforgiftning saaledes forholdsvis ofte indtræffer hos vore husdyr (foruten hos storfæ sees den ogsaa av og til hos hester, sauer, hunder katter, svin og fjærfæ) og tilfældene, som sagt i de senere aar omtales hyppigere, har jeg trodd at burde henlede opmerksomheten paa saken, for at tap og skade derved, ved iagttagelse av fornøden forsigtighet, mest mulig kan undgaaes.

Med foranstaaende bedes kvægeiere, dyrlæger o. a. interesserte inden hr. amtmandens embedsdistriks paa hensigtsmæssigste maate gjort bekjendt.

1. *Kongelig resolution av 3de november 1917*, hvorved der — i henhold til § 2 i lov om kommunale slagtehus, kjøtkontrol m. v. av 27de juni 1892 (jfr. lov av 14de juli 1914) — bestemmes, *at kjøt som indføres til Kristiania fra Bøndernes Fællesslagteri paa Løren i Aker, paa visse betingelser* indtil videre *fritatages for fornyet undersøkelse og stempling i Kristiania.*
5. *Cirkulære fra veterinærdirektøren til samtlige dyrlæger av 21de november 1917*, hvori han under henvisning til cirkulære av 9de februar 1917 indskjærper nødvendigheten av at der utvises *størst mulig økonomi ved bruken av medicin og bandagemateriale.* Særlig maa der utvises sparsomhet ved forskrivning av antifebrinum, chloroformium, hydras chloralicus, opium, fete oljer og andre fettstoffer.
6. *Cirkulære fra veterinærdirektøren til samtlige dyrlæger av 29de december 1917*, hvori henstilles at der paa grund av den herskende fettmangel anvendes andet salvegrundlag end *axungia*, som f. eks. vaselinum, flavum eller ungventum physeteris.

B. Gjældende love og bestemmelser.

Lov

av 14de juli 1894, (cfr. love av 26de mai 1899 og 14de mai 1918) om foranstaltninger mot smitsomme husdyrsygdomme.

Kapitel 1.

Om ondartede smitsomme sygdomme.

§ 1. Følgende smitsomme sygdomme blandt husdyrene skal være undergivne det offentliges særlige forsorg, nemlig:

kvægpest;

miltbrand og dermed likeartede sygdomme;

hundegalskap;

snive;

specifik mund- og klovsyke;

ondartet lungesyke og ondartet katarrhalfeber hos hornkvæget;

kopper og skab hos faaret;

svinepest og rødsyke hos svinet.[1])

Skulde nogen anden sygdom blandt husdyr anta en smitsom eller ondartet karakter eller større utbredelse, eller skulde nogen av de her opregnde sygdomme optræde ondartet eller vinde utbredelse hos andre dyr end de nævnte, kan Kongen utvide bestemmelsene i denne paragraf til ogsaa at omfatte disse sygdomme.

Likeledes kan Kongen, naar dertil findes grund, bestemme, at en sygdom, der hittil har været gjenstand for det offentliges indgripen efter denne paragraf, skal behandles som en mildere smitsom sygdom efter bestemmelserne i nedenstaaende kapitel 3.

§ 2. Er noget husdyr angrepet eller død av en av de i § 1 omhandlede sygdomme, eller er der sandsynlighet for, at saa er tilfældet, skal enhver, der som eier eller paa anden maate har i besiddelse saadant dyr, snarest mulig tilkalde en autorisert dyrlæge eller derom gjøre anmeldelse, i byene til politimesteren, paa landet til lensmanden, fra hvem meddelelse uopholdelig skal ske til en autorisert dyrlæge.

Dyret blir, indtil dyrlæge kommer tilstede, saavidt omstændighetene tillater det, at holde avsondret eller indesperret.

Naar kvægpest er utbrutt, skal enhver indenfor en av amtmanden nærmere bestemt avstand boende eier eller opsynsmand over drøvtyggende dyr uten ophold anmelde ethvert tilfælde av indvortes sygdom, som maatte indtræffe i hans besætning blandt de nævnte arter av dyr.

[1]) Rødsyken er ved kronpr. resol. av 9de mars 1904 overført til de mildere smitsomme sygdomme.

§ 3. Den praktiserende dyrlæge, der mottar meddelelse om eller under sin praksis paatræffer et tilfælde av nogen av de i § 1 omhandlede sygdomme, skal snarest mulig paa stedet undersøke tilfældets beskaffenhet og træffe de foranstaltninger, som er fornødne til forebyggelse av smitte, saasom avsondering og indesperring av syke og mistænkte dyr, nedgravning eller tilintetgjørelse av døde dyr og smitteførende affald samt rensning og desinfektion. Privatpraktiserende dyrlæge er dog kun forpligtet til at foreta undersøkelse, naar tvingende grunde skjønnes at være tilstede.

Dyrlæge skal, naar han har undersøkt et tilfælde av nogen av de i § 1 omhandlede sygdomme, snarest mulig til øvrigheten indgi beretning om det ved undersøkelsen fundne sygdomstilfælde, med oplysning om, hvad der er foretat eller anordnet for at motarbeide sygdommen og hindre dens utbredelse. Privatpraktiserende dyrlæge, der efter mottat anmeldelse avslaar at foreta undersøkelse, skal snarest mulig oversende anmeldelsen til øvrigheten.

§ 4. Dyrets eier eller besidder er forpligtet til at efterkomme ethvert hans i henhold til denne lovs bestemmelse git paalæg; forsaavidt det ikke frivillig efterkommes, kan politiet la det fornødne utføre for vedkommendes regning.

Politiet er forøvrig forpligtet til at yde fornøden bistand ved de i henhold til denne lov paabudte foranstaltningers gjennemførelse.

§ 5. Amtmanden har, naar han mottar underretning om noget tilfælde av de i § 1 nævnte sygdomme, at træffe de forføininger, som efter omstændighetene maa ansees paakrævet for at hindre sygdommens utbredelse; finder han det fornødent, kan han la den besætning, i hvilken sygdomstilfældet er forekommet, samt de besætninger, hvortil smitte kan antages overført, sætte under offentlig tilsyn, indtil sygdommen eller smittefaren er ophørt.

§ 6. Saalænge en besætning er under offentlig tilsyn, kan amtmanden

a) paabyde eftersyn av vedkommende besætning ved dyrlæge, saa ofte som omstændighetene kræver dette;

b) forbyde, at dyr og smitteførende gjenstande bortføres fra stedet, samt at uvedkommende tilstedes adgang; ved kvægpest kan han forbyde alt unødvendig samkvem mellem smittede og smittefrie dele av distriktet.

c) forbyde, at noget nyt dyr indføres i en besætning, i hvilken der er forekommet tilfælde av kvægpest, kvægets ondartede lungesyke, mund- og klovsyke, snive eller svinepest; til fornøden kontrol hermed kan han la opta fortegnelse over og merke de til vedkommende besætning hørende dyr.

Amtmanden kan derhos

d) under særlige omstændigheter forbyde benyttelse av beiter og andre steder som kan formodes at være smittede;

e) under særlige omstændigheter paabyde optagning og fornyelse av gulver, vægger og lignende i rum, hvor smittede dyr har staat, samt tilintetgjørelse av smittebefængte gjenstande, saasom høi, halm, redskaper og lignende;

f) for by eller herred, hvor eller i hvis nærhet hundegalskap forekommer, ved offentlig bekjendtgjørelse paabyde, at enhver hund skal enten holdes forsvarlig bunden eller indesperret eller være forsynt med mundkurv av nærmere angit beskaffenhet, eller under særlige omstændigheter blot kunne føres paa offentlig vei eller gate i baand av voksen person, selv om hunden er forsynt med mundkurv;

g) naar nogen farsot vinder større utbredelse, ved dyrlæge la foreta almindelig undersøkelse av besætninger i den utstrækning, som maatte findes nødvendig;

h) paalægge vedkommende by- eller herredskommune at rense og desinficere stalde og sandingssteder, som er til offentlig avbenyttelse.

§ 7. Vedkommende regjeringsdepartement har at

a) foreskrive de nærmere forholdsregler, der utkræves til forebyggelse av smitte, saavel i sin almindelighet som ved de enkelte sygdomme, samt avgi bestemmelser for dyrlægernes forhold med hensyn til reiser, indberetninger m. v.;

b) gi forskrifter til forebyggelse av smitte blandt husdyr ved dyrskuer, markeder og lignende samt ved transport av dyr inden landet;

c) gi bestemmelse angaaende benyttelse av produkter av syke dyr.

Departementet kan derhos

d) under særlige omstændigheter forbyde avholdelse av markeder eller større dyresamlinger i distrikter, hvor farsot blandt husdyr er herskende, eller hvortil smitsom sygdom kan frygtes indført;

e) under særlige omstændigheter forbyde, at dyr føres fra en landsdel til en anden, eller gjøre adgangen dertil avhængig av saadanne forsigtighetsregler, som maatte ansees fornødne for at hindre overførelse av smitte;

f) ved utbrudd av hundegalskap paabyde, at for større eller mindre dele av landet alle hunde skal holdes forsvarlig lænkede, bære mundkurv eller føres i baand;

g) ved utbrudd av kvægpest, paabyde avspærring av det av sygdommen angrepne distrikt;

h) ved utbrud av kvægpest, kvægets ondartede lungesyke, mund- og klovklovsyke og svinepest paabyde nedslagtning av hele besætninger, hvori sygdommen optræder.

§ 8. Vaksination av besætning mot nogen smitsom sygdom maa ikke finde sted uten tilladelse av vedkommende regjeringsdepartement.

Naar det kan antages, at en farsot derved hurtigere vil kunne stanses,

kan departementet paabyde vaksination av de for smitte utsatte besætninger samt fastsæte en godtgjørelse til dyrlægen for hvert podet dyr.

§ 9. Enhver dyreeier er pligtig til at la ham tilhørende døde dyr og smitteførende gjenstande tilintetgjøre eller nedgrave. Til bruk i saadant øiemed skal enhver kjøbstadskommune anskaffe en av vedkommende regjeringsdepartement godkjendt indretning eller nedgravningsplads. Ogsaa ladesteder med særskilt kommunestyre saavelsom landkommuner med tæt bebyggelse kan av kongen paalægges den samme forpligtelse. Fornøden grund kan av kommunen efter tilladelse meddelt av kongen fordres avgit mot erstatning, der i mangel av overenskomst bestemmes ved almindelig takstforretning.

I kommuner, hvor saadan indretning eller nedgravningsplads enten ikke haves eller i tilfælde ikke kan benyttes, skal døde dyr og smitteførende gjenstande efter dyrlægens anordning tilintetgjøres eller nedgraves paa eierens egen grund eller — hvis der ikke er anledning — paa anden grund, hvor det med mindst ulempe for dens eier eller bruker kan foregaa. Er ved foranstaltningen nogen ulempe skal vedkommende kommune yde erstatning, hvis størrelse i mangel av overenskomst bestemmes ved skjøn avholdt av de i lov om veivæsenet av 15de september 1851 § 24 fastsatte regler.

Kapitel 2.

Om nedslagtning og erstatning.

§ 10. Ved mistanke om kvægpest, kvægets ondartede lungesyke eller svinepest kan amtmanden paabyde nedslagtning av indtil tre dyr for ved obduktion av disse at erholde vished om sygdommens natur.

De dyr, om hvilke det efter en dyrlæges erklæring maa ansees for avgjort, at de er angrepne av en av de nævnte sygdomme, skal efter amtmandens foranstaltning dræpes, medmindre vedkommende regjeringsdepartement paabyder det motsatte.

Enhver hest, som efter dyrlæges erklæring er angrepen av snive, skal dræpes.

Dyr, angrepet av hundegalskap, skal dræpes; hund eller kat, som er bidt av noget av hundegalskap lidende dyr, skal likeledes dræpes.

§ 11. Eieren er, med de nedenfor nævnte begrænsninger, berettiget til at erholde erstatning for de dyr, som ved det offentliges foranstaltning dræpes paa grund av kvægpest, kvægets ondartede lungesyke, snive, svinepest og mund- og klovsyke.

Dyr, der ved obduktion ikke viser spor av disse sygdomme, erstattes med det fulde beløp, hvortil de paa nedenangivne maate er værdsatte.

Dyr, der ved obduktion findes angrepne av kvægpest, kvægets ond-

artede lungesyke eller mund- og klovsyke, erstattes med to tredjedele, dyr, der ved obduktion findes angrepne av snive eller svinepest, med halvdelen av det beløp, hvortil de paa den nedenfor nævnte maate er værdsatte.

Dyr, der er døde som følge av tvungen vaksination, erstattes med deres fulde værdi.

§ 12. Forsaavidt eieren ved indførsel fra utlandet av smittede dyr, ved overtrædelse av givne forholdsregler eller paa anden maate selv har forskyldt skaden, erholder han ingen erstatning.

Ret til erstatning for dyr, nedslagtede efter offentlig foranstaltning, er derhos betinget av, at de har opholdt sig mindst 6 maaneder inden landets grænser, medmindre det kan godtgjøres, at de paa en eieren uforskyldt maate er smittede efter at være indførte her til landet.

Erstatningskrav maa fremsættes forinden nedslagtningen. Erstatningsbeløpet maa i intet tilfælde overstige kr. 300,00 for halvdelen av et enkelt dyr, kr. 400,00 for to tredjeparter og kr. 600,00 for det hele dyr.

§ 13. De dyr, der blir at dræpe efter foranstaaende bestemmelser, skal, forsaavidt erstatningskrav derom fremsættes, værdsættes av en politiembedsmand (paa landet av lensmanden) i forening med to av ham dertil opnævnte mænd. Dyrene ansættes til den værdi, de antages at ha som uangrepne av sygdommen, hvorfra trækkes værdien av det dræpte dyr, forsaavidt det helt eller delvis kan benyttes.

Det dræpte dyr skal, saavidt fornødiges, obduceres av en av det offentlige antat dyrlæge, som gjennem amtmanden skal tilstille vedkommende regjeringsdepartement en beskrivelse av obduktionsforretningen. Eieren er berettiget til for egen regning at tilkalde en autorisert dyrlæge for at være tilstede ved obduktionen og delta i avgjørelsen av spørsmaalet, om dyret har været angrepet av den antagne sygdom.

Er der tvil eller meningsforskjellighet herom mellem dyrlægerne, avgjøres saken av en av departementet opnævnt sakkyndig.

Kapitel 3.

Om mildere smitsomme sygdomme.

§ 14. Følgende sygdomme hos husdyrene henregnes til de mildere smitsomme, likeoverfor hvilke efterstaaende regler kommer til anvendelse, nemlig:

Lungesyke, influenza, kværke, strengel, mundsyke og beskelersyke hos hesten, skab og kopper hos andre dyr end faaret,

smitsom klovsyke hos faaret,

ringorm hos alle husdyr,

haarsækmider hos hunden,
febersygdomme av smitsom karakter,
tuberkulose.[1])

Med hensyn til disse sygdomme gjøres det eieren eller den, der paa hans vegne fører tilsyn med dyrene, til pligt:

a) at anmelde for en autorisert dyrlæge eller for politimesteren eller lensmanden, naar nogen av disse sygdomme maatte vise sig i hans besætning;

b) ikke at la dyr, der antages angrepne av nævnte sygdomme, føre paa markeder, til dyrskuer, paa fremmed beite eller i fremmede fjøs eller stalder;

dog skal det være tillatt fra eierens fjøs at sælge saadanne dyr til slagt eller at føre dem til handelsmarkedet til egen avsondret avdeling for at sælges til slagt medmindre departementet anderledes bestemmer for de enkelte sygdomme.

Politimester eller lensmand, der har mottat saadan meddelelse som i litr. a nævnt, har at indsende meddelelse til vedkommende dyrlæge. Finder dyrlægen, at sygdommens optræden er av foruroligende beskaffenhet, indsender han anmeldelse til amtmanden.

Finder amtmanden det nødvendig for at hindre sygdommens videre utbredelse, kan han la forholdene paa stedet undersøke av dyrlæge og efter dennes forslag gi forskrifter angaaende avsondrings- og desinfektions-foranstaltninger.

§ 15. Vedkommende departement kan gi almindelige bestemmelser angaaende de nærmere foranstaltninger for hver enkelt av de i § 14 nævnte sygdomme samt angaaende anvendelse og salg av kjøt og melk fra syke dyr.

Departementet kan derhos bestemme, at dyr, som i henhold til § 14 litr. b er avhændet til slagt, og som senere antræffes levende hos ny besidder, skal inden en fastsat frist, i fornødent fald ved offentlig foranstaltning, kunne paabydes nedslagtet for besidderens regning.

§ 16. Kongen kan bestemme, at andre sygdomme end de nævnte skal henføres under bestemmelserne i dette kapitel.

Kapitel 4.

Om indførsel og utførsel av dyr.

§ 17. Kongen kan forbyde indførsel av dyr og smitteførende gjenstande fra fremmede lande eller landsdele, fra hvilke smitsom husdyrsygdom kan frygtes indført.

[1]) Ved kgl. resol. av 22de juni 1903 er smitsom kasting og ved kronprinsregentens resol. av 9de mars 1904 rødsyke hos svinet overført til de mildere smitsomme sygdomme.

Han kan anordne, at indførsel av dyr kun maa finde sted over bestemte havne eller steder, paabyde, at indførte dyr skal undersøkes av dyrlæge og henstaa i karantæne paa vedkommende importørs bekostning, paalægge eieren av indførte dyr at utrede betaling for sundhetsundersøkelse efter en fastsat takst samt anordne, at dyr, der ved indførselen findes angrepne av smitsom sygdom, eller som har været utsat for smitte, nedslagtes uten erstatning.

Han kan overhodet foreskrive de nødvendige forholdsregler for at hindre indførsel av smitsom husdyrsygdom.

§ 18. I særskilte tilfælde kan vedkommende departement tillate indførsel av enkelte dyr eller gjenstande fra lande, fra hvilke indførsel er forbudt.

§ 19. Kongen kan med hensyn til utførsel av husdyr gi saadanne forskrifter og træffe saadanne foranstaltninger, som maatte findes nødvendige for at forebygge, at der her fra landet utføres husdyr(der er mistænkte eller kan mistænkes for at lide av eller overføre smitsom sygdom, og at de herfra til utlandet avsendte dyr under transporten utsættes for saadanne sygdomme. Han kan anordne, at utførsel av husdyr kun maa finde sted fra visse bestemte steder i riket.

For undersøkelse av dyr bestemt til utførsel, saavel som for undersøkelse og desinfektion av vedkommende skib kan det paalægges henholdsvis avsenderen og skibets fører at utrede betaling efter takst.

For de skibe, der benyttes til saadan utførsel, kan kongen gi nærmere regler angaaende deres indredning og nødvendige forsyning med fôr og drikkevand for dyrene, likesom han overhodet kan træffe anordninger for at sikre dyrenes forsvarlige behandling under reisen.

§ 20. Kongen kan anordne, at jernbanevogner og fartøier, som benyttes til transport av dyr, tillikemed de dertil hørende indretninger og redskaper skal renses og desinficeres efter hver saadan benyttelse. Omkostningerne hermed utredes av den, for hvis regning jernbanen eller fartøiet drives.

Kapitel 5.

Om eftersyn ved markeder o. l.

§ 21. Amtmanden kan foranstalte, at der ved markeder og andre større samlinger av husdyr inden amtet er dyrlæge tilstede for paa det offentliges vegne at føre tilsyn med, at intet av de der fremstillede husdyr er angrepet av nogen smitsom sygdom.

Amtmanden kan paabyde, at handyr, der frembydes til almindelig bedækning, skal paa eierens bekostning underkastes et sundhetseftersyn av autorisert dyrlæge, som i tilfælde har at utstede attest for dyrets fuldkomne sundhet.

Kapitel 6.

Om omkostninger og deres utredelse m. v.

§ 22. Utgifter, som paa grund av denne lovs forskrifter foranlediges ved smittede eller for smitte mistænkte dyrs røgt, avsondring og desinfektion, ved desinfektion av fjøs, stald, redskaper og deslike, ved døde dyrs nedgravning eller tilintetgjørelse, utredes av vedkommende dyrs eier. De med de syke dyrs kurbehandling forbundne omkostninger utredes likeledes av dyrets eier, medmindre vedkommende amts-, kjøpstads- eller ladestedskommune — den sidstnævnte, forsaavidt den har eget kommunestyre — maatte fatte særlige bestemmelser desangaaende for de enkelte smitsomme sygdomme.

I tilfælde av uformuenhet hos eieren avholdes disse utgifter av vedkommende amts-, kjøbstads- eller ladestedskommune, denne sidste, forsaavidt den har eget kommunestyre.

Erstatning til eierne av dyr, nedslagtet efter bestemmelsene i kapitel 2, og de utgifter, der foranlediges ved de i § 13 omhandlede værdsættelsesforretninger samt ved nedslagtninger, utredes, forsavidt angaar dyr, der ikke findes angrepne av nogen sygdom, for hvilken nedslagtning kan finde sted, eller forsaavidt angaar dyr, døde som følge av tvungen vaksination, av statskassen, men forsaavidt de findes angrepne av nogen saadan ovennævnt sygdom, med det halve av statskassen og med den anden halvdel av vedkommende amtskommunes, kjøbstads eller ladesteds kasse, den sidste kun, naar ladestedet har særskilt kommunestyre.

Paa samme maate som i sidstnævnte tilfælde og efter saadan værdsættelse som i § 13 bestemt gis vedkommende eier erstatning, naar det for at hindre smittes videre utbredelse maatte ansees nødvendig at tilintetgjøre smittefarlige gjenstande som huse, husindredninger, fôr, redskaper o. l.

Alle andre utgifter ved foranstaltninger efter denne lovs bestemmelser utredes av vedkommende amtkommunes, kjøbstads eller ladesteds kasse, forsaavidt ikke noget andet er eller maatte bli fastsat.

Dog falder omkostningerne ved avsperringsforanstaltninger likeoverfor fremmede lande statskassen tillast, likesom Kongen for hvert enkelt tilfældes vedkommende kan bestemme, at utgiftene ved de i § 7 omhandlede foranstaltninger skal utredes av statskassen.

Endelig utredes den for tvungen vaksination fastsatte godtgjørelse til dyrlægen samt skyssgodtgjørelse for reiser i det offentliges tjeneste efter denne lov av statskassen.

§ 23. For forretninger i det offentliges tjeneste efter denne lov tilkommer privatpraktiserende dyrlæge kr. 6,00 for hver forretning samt i tilfælde av reiser, skyss- og kostgodtgjørelse; som én forretning regnes, hvad dyrlægen under én reise paa én gang foretar paa et enkelt sted. Dyr-

læge, der er ansat i et amts tjeneste med fast løn av vedkommende amtskommune, tilkommer for forretninger i det offentliges tjeneste efter denne lov kr. 4,00 for hver forretning samt i tilfælde av reiser skyss- og kostgodtgjørelse. For obduktion av en hest eller et stykke storfæ tilkommer dyrlægen derhos kr. 8,00 for obduktion av et dyr av mindre art kr. 4,00, dog saaledes, at han for paa én dag utførte obduktioner ikke kan oppebære over kr. 30,00. For kontorundersøkelse i det offentliges tjeneste tilkommer dyrlægen kr. 3,00, forsaavidt offentlig reise eller obduktion derved undgaaes.

Amtmanden kan, forsaavidt reise i samme anledning eller obduktion inden samme besætning uten nødvendighet er gjentat uten ordre av øvrigheten, helt eller delvis negte utbetaling av forretningsgodtgjørelse, kostgodtgjørelse og obduktionshonorar, likesom skyssgodtgjørelsen i samme tilfælde kan negtes.

Dyrlægen tilkommer ikke nogen forretningsgodtgjørelse for vaksination av besætninger efter paabud av departementet eller for undersøkelse av indførte eller utførte dyr utenfor den for hvert podet eller undersøkt dyr fastsatte takst. Dyrlægen tilkommer heller ikke skyss — og i tilfælde kostgodtgjørelse — for reise til undersøkelse av import- eller eksportdyr, medmindre reisen er foretat efter særskilt rekvisition av det offentlige.

For offentlige indberetninger, obduktionsbeskrivelser, attester, erklæringer og lignende tilkommer der dyrlægen ingen særskilt betaling.

Kapitel 7.

Om autoriserte dyrlæger.

§ 25. Husdyr, angrepne av ondartet smitsom sygdom, faareskab undtat, maa ikke tas under behandling av andre end autoriserte dyrlæger.

§ 26. Enhver autorisert praktiserende dyrlæge skal efter hvert aars utløp inden en av departementet fastsat frist gjennem amtmanden avgi til det regjeringsdepartement, hvorunder det civile veterinærvæsen er henlagt, en efter nærmere bestemmelse avfattet beretning om sin virksomhet som dyrlæge i det forløpne aar. Uteblir indberetningen utover den fastsatte tid, kan amtmanden forelægge vedkommende dyrlæge en mulkt for hver uke, som oversittes.

Likesaa skal enhver autorisert dyrlæge ved tilflytning til eller fraflytning fra et distrikt derom indsende meddelelse til departementet gjennem vedkommende amtmand.

Kapitel 8.

Om straffebestemmelser.

§ 27. Overtrædelse eller undlatelse av at efterkomme de i denne lov eller de i kraft av samme givne og offentliggjorte bestemmelser eller andre

paa behørig maate givne paabud blir, saafremt forseelsen ikke efter den almindelige lovgivning er belagt med strengere straf, at straffe med bøter eller fængsel.

Sakene blir at behandle paa den for politisaker foreskrevne maate.

Dyr eller gjenstande, som forsøkes indførte eller er indførte her til landet i strid med noget i henhold til § 17 utfærdiget forbud eller anden ifølge denne paragraf given bestemmelse, eller som forsøkes utførte i strid med nogen i henhold til § 19 givne forskrift, forbrydes til fordel for statskassen, forsaavidt de ikke blir at tilintetgjøre.

Hund, som antræffes ute med tilsidesættelse av noget i anledning av hundegalskap git paabud, skal ved politiets foranstaltning optas og dræpes enten straks eller inden en av politiet given frist, inden hvilken den kan indløses av eieren mot erlæggelse av opbevaringsomkostningerne.

Likesaa kan ethvert dyr, som paatræffes ute med tilsidesættelse av nogen bestemmelse i denne lovs kapitel 1 eller noget ifølge derav utfærdiget paabud, naar det findes angrepet av nogen der nævnt smitsom sygdom, ved politiets foranstaltning dræpes uten erstatning til eieren.

§ 28. Privat praktiserende dyrlæger skal, naar de under forretninger for det offentlige gjør sig skyldige i misligheter, som, begaat av dyrlæger med offentlig ansættelse, vilde være strafbare som forbrydelser i embede eller bestilling, straffes med bøter eller fængsel.

Kapitel 9.

Om lovens ikrafttræden m. v.

§ 29. Denne lov træ̊r i kraft den 1ste januar 1895.

Fra samme tid ophæves lov av 20de mai 1882 angaaende foranstaltninger i anledning av ondartede smitsomme sygdomme blandt husdyrene, lov av 15de september 1851 angaaende foranstaltninger mot skabsyke blandt faar og gjeter og de i henhold til sidstnævnte lov utfærdigede bestemmelser samt lov av 14de juni 1890 angaaende forholdsregler mot utførsel av syke husdyr.

De i medhold av nævnte lov av 20de mai 1882, dens § 4, sidste punktum givne bestemmelser og de i medhold av samme lovs § 8 utfærdigede indførselsforbud samt de i medhold av nævnte lov av 14de juni 1890 utfærdigede bestemmelser blir fremdeles indtil videre i kraft.

Lov

om kommunale slagtehus, kjøtkontrol m. v. av 27de juni 1892, jfr. lov av 27de juli 1895, lov av 6te august 1897, lov av 25de juli 1910 og lov av 14de juli 1914.

§ 1. I kommuner, for hvilke der er indrettet slagtehus, hvis beliggenhet og plan er godkjendt av Kongen, kan kommunestyret med Kongens samtykke paabyde, at al slagtning av nærmere bestemte arter av husdyr, hvis kjøt skal benyttes til menneskefode, skal foregaa i det kommunale slagtehus.

Paa samme maate kan fastsættes, at al handel med nærmere bestemte arter av levende husdyr inden en kommune skal foregaa under kontrol paa dertil bestemt torv eller plads.

§ 2. I enhver kjøbstads- eller ladestedskommune med over 4000 indbyggere skal alt inden kommunen slagtet eller til samme indført ferskt slagtekjøt av hest, kvæg, svin, faar, gjet og ren, der skal benyttes som menneskefode, undersøkes av kommunal kjøtkontrollør, der skal være dyrlæge. Kongen kan dog, efterat formandskapet i indførselskommunen er git anledning til at uttale sig, bestemme, at kjøt, som indføres fra en kommune til en anden kommune, hvori kommunal kjøtkontrol er oprettet, fritages for fornyet undersøkelse og stempling i indførselskommunen, naar kjøttet stammer fra dyr, som er slagtet i et av vedkommende departement godkjendt slagtehus, hvor kontrol utføres av dyrlæge, ansat av departementet, og i henhold til nærmere av departementet utfærdigede regler for kontrollens haandhævelse samt for kjøttets transport og dets efterbesigtigelse.

Efter andragende fra kommunestyret kan det av Kongen bestemmes, at kjøt av dyr, der slagtes inden dele av kommunen, som ikke er bymæssig bebygget, og hvor kontrollens gjennemførelse paa grund av deres avstand fra kontrolstationen vil falde uforholdsmæssig besværlig, kan fritages for undersøkelse av kommunal kjøtkontrol, naar kjøttet ifølge erklæring, avgit av den, for hvem det slagtes, alene skal benyttes av denne og hans husstand.

Efter beslutning av kommunestyret og med Kongens samtykke kan saadan kontrol paabydes ogsaa for kjøbstads- eller ladestedskommuner med ikke over 4000 indbyggere.

Det samme gjælder landkommuner, dog saaledes, at i saadan kommune kun det kjøt, der utbydes til salg inden kommunen, kan forlanges kontrollert.

Det fra utlandet indførte ferske eller saltede kjøt, som indføres i fjerdedels kropper eller mindre dele — saakaldt tondekjøt samt pølser

og andet findelt kjøt — skal likeledes underkastes kontrol av en dertil av departementet godkjendt kommunal kontrollør.

Kongen kan bestemme, at indførsel fra utlandet av kjøt eller kjøt av visse arter av dyr kun tillates til visse bestemte kjøbstæder eller ladesteder. For grænsetrafikken med slagtekjøt kan dog Kongen fastsætte undtagelsesbestemmelser.

Kongen kan derhos bestemme, at indførsel fra utlandet av benfrit tøndekjøt — ferskt eller saltet — samt pølser og andet findelt kjøt helt forbydes.

§ 3. Kjøt, som av kommunal kontrollør findes tjenlig til menneskeføde, skal stemples eller merkes. Findes det utjenlig dertil, skal det ufortøvet beslaglægges og ikke tilbakeleveres vedkommende, forinden det er gjort uskadelig for den menneskelige sundhet eller ubrukbart som næringsmiddel. I de kommuner, hvor kontrol i henhold til denne lov er indført, maa ustemplet slagtekjøt eller umerket opdelt kjøt, som er undergit kontrol, ikke falbydes, torvføres eller forhandles.

Hvis beslaglagt kjøt, som ikke tilbakefordres, av vedkommende kommune blir utnyttet til teknisk bruk istedenfor at tilintetgjøres, har eieren krav paa en forholdsmæssig godtgjørelse.

Den kommunale kjøtkontrollørs avgjørelse kan indankes for stedets sundhetskommissionen, hvis ordfører i tilfælde ufortøvet skal gives fornøden underretning.

§ 4. Naar slagtetvang indføres efter § 1, pligter vedkommende kommune at gi erstatning for den værdiforringelse, som de for slagtebedrift inden kommunen lovlig opførte bygninger og indretninger maatte lide ved ikke længere at kunne benyttes efter sit øiemed, forsaavidt bedriften lovlig der har været drevet og ved slagtetvangens indførelse endnu drives.

Erstatningen fastsættes i tilfælde ved lovlig skjøn, optat for kommunens regning. Overskjøn maa forlanges inden 4 uker; omkostningene derved utredes efter de almindelige regler.

Erstatningskrav maa i tilfælde være fremsat inden tre maaneder efter slagtetvangens indførelse.

§ 5. For benyttelse av slagtehus eller torv, bestemt til handel med levende husdyr, kan kommunestyret med Kongens samtykke for mindst et aar ad gangen fastsætte bestemte avgifter.

Disse maa dog ikke være høiere end fornødent til renter av den kapital, som er anvendt til vedkommende anlæg samt til dækkelse av driftsomkostningene.

Ønskes den i § 2 omhandlede undersøkelse utført i slagteri eller andetsteds utenfor kontrolstationen, skal dertil være adgang til saadanne tider og mot saadan godtgjørelse, som av kommunestyret med Kongens approbation bestemmes.

I kommuner, hvor offentlig slagtehus ikke er oprettet, skal vedkommende kommunestyre ansætte særskilt kontrollør paa det sted, som slagterborgere eller kjøthandlere andrar om, paa betingelse av, at disse refunderer kommunen de utgifter, som medgaar til saadan kontrollørs avlønning. Lønnens størrelse bestemmes av kommunestyret med departementets approbation. I tvilsomme tilfælde skal kjøttet uten utgift for kommunen frembringes til den kommunale kontrolstation.

Kongen kan fastsætte en avgift til dækkelse av de utgifter, som er forbundet med kontrol av det fra utlandet indførte kjøt saavel i hele slagt eller dele av slagt som i opdelt tilstand.

§ 6. Kongen kan utfærdige nærmere forskrifter til denne lovs gjennemførelse. Han kan saaledes bestemme, at der for det indenlandske kjøt paa forlangende av kontrolløren meddeles oplysninger om kjøttets oprindelse m. v., at der medfølger det til kontrol fremstillede utenlandske kjøt — saavel slagtekjøt som opdelt kjøt — oprindelsesbevis og attest om dyrets tilstand i levende live, at røkte skinker, saltet flesk, talg, fett eller kjøt, som indføres i lufttætte kar og har været underkastet en særegen mot bedærvelse beskyttende behandling (hermetiske varer), fritages for den i henhold til denne lov anordnede kontrol, at der fastsættes en mindstevegt for de kjøtstykker, som indføres i opdelt tilstand, at der forbydes anvendelse av andre konserveringsmidler end salt, og at kjøt av visse arter av dyr eller kjøt, som ikke uten betingelse godkjendes av kontrollen, skal — saafremt vedkommende kommunestyre fatter beslutning derom — forhandles i egne lokaler. Han kan fremdeles fastsætte regler for det kontrollerte kjøts stempling eller merkning samt for kontrol av de til det slagtede dyr henhørende organer.

§ 7. Overtrædelser av de i denne lov eller med hjemmel derav givne forskrifter paatales av politiet og straffes[1]) med bøter fra kr. 2,00 til kr. 1000,00.

Regler

for indførsel og undersøkelse av opdelt kjøt. Plakat av 4de august 1911.

§ 1. Ved opdelt kjøt forstaaes kjøt av slagtede husdyr, naar kjøttet er delt i mindre dele end fjerdedels kropper. Til kjøt henregnes muskler med tilhørende ben, fett, bindevæv og itler, fremdeles indre organer, hode og tarmer.

Opdelt kjøt kan indføres til:

1. Kristiania,
2. Tønsberg,[2])

[1]) Kfr. den nye straffelov.

[2]) Utgik ved kgl. resol. av 9de februar 1912.

3. Skien,
4. Arendal,
5. Kristiansand,
6. Stavanger,
7. Haugesund,
8. Bergen,
9. Aalesund,[1])
10. Trondhjem,
11. Bodø,

Indførsel av saadant kjøt til andre steder end de her nævnte er forbudt. Landbruksdepartementet kan dog for enkelte tilfælde tillate indførsel til andre steder.

§ 2. Indførsel av blod og hakkekjøt samt usaltet benfrit kjøt er forbudt, medmindre bestemmelserne i nærværende plakats § 11 kommer til anvendelse.

Paa samme maate er indførsel av faarekjøt i mindre stykker end paa 2 kg. og av andet kjøt i mindre stykker end paa 4 kg. forbudt. Forøvrig er indførsel av saltet kjøt tillatt. Saltet kjøt, som indføres, skal være undergit kontrol efter reglerne i denne plakat.

§ 3. Bestemmelserne i §§ 1, 2 og 6 skal indtil videre ikke gjælde for røkte eller saltede skinker, saltet flesk, talg, fett eller kjøt, som indføres i lufttætte kar og har været underkastet en særegen mot bedærvelse beskyttende behandling (hermetiske varer), endvidere pølser, posteier o. lign. i lufttæt pakning, indhyllet i gelatin o. lign. eller nedlagt i eddik. Pølser, posteier o. lign. kan kun indføres i særskilte postpakker paa indtil 5 kg. vegt.

Ved skinker forstaaes bogen eller laaret av svin med tilhørende ben. med eller uten hud.

Likeledes skal frossent renkjøt indtil videre være fritat for den ved denne plakat anordnede kontrol.

§ 4. Til salt kjøt henregnes alene kjøt, hvor muskelmassen ogsaa i de inderste lag indeholder mindst 4 — fire — procent salt.

§ 5. Kjøt, som er tilsat farvestoffer eller andre konserveringsmidler end koksalt, sukker eller salpeter, saasom

a) borsyre og borater (boraks),
b) formaldehyd,
c) alkali — jordkali — oxyder — hydroxyder og karbonater,
d) svovlsyre og undersvovlsyrlige salter (sulfiter og hyposulfiter),
e) fluorider,
f) benzoesyre, salicylsyre og deres forbindelser,
g) klorater

maa ikke indføres, medmindre bestemmelserne i nærværende plakats § 11 kommer til anvendelse.

§ 6.

a) Efterat det i § 1 og 2 omhandlede i tønder, fustager eller anden indpakning indførte kjøt er toldbehandlet eller, forsaavidt stedets toldvæsen og vedkommende kjøtkontrollør finder det hensigtsmæssig, før

[1]) Utgik ved kgl. resol av 8de oktober 1915.

toldbehandling har fundet sted, skal kjøttet, førend det utleveres importøren, underkastes kontrol av dertil av departementet godkjendt kommunal kontrollør.

b) I særegne tilfælde saasom ved større indførsel til fabrik eller lagerhus, kan departementet bestemme, at kontrollen utføres paa vedkommende fabrik eller lager.

§ 7.

a) Enhver sending av indført kjø[illegible], som omfattes av bestemmelserne i disse regler, skal ledsages av papirer bekræftet av stedets norske konsul, som godtgjør, hvorfra kjøttet kommer, kjøttets art og at kjøttet stammer fra dyr, som er undersøkt i levende live av dyrlæge og av ham fundet sundt, og at kjøttet ved dyrlæge-undersøkelsen efter slagtningen er fundet tjenlig til menneskefode. De indførte fustager eller anden emballage skal være saaledes merket og plombert, at varens identitet efter de ledsagende papirer kan godtgjøres. Indtil videre skal der dog ikke kræves dyrlæge-attest for det fra Island indførte saltede faarekjøt eller for saltede tarmer.

b) Landbruksdepartementet bemyndiges til at fastsætte formularer for de attester, som skal medfølge det fra utlandet indførte kjøt.

c) Forsendelsen skal aapnes i kontrollørens paasyn i det dertil bestemte undersøkelseslokale, eller, forsaavidt kontrol er tillatt i henhold til § 6 b, paa vedkommende sted.

Derpaa undersøkes, om varen stemmer med angivelsen i de ledsagende papirer, og om varen i sundhetsmæssig henseende frembyder betænkelighet.

§ 8. Naar kjøttet er kontrollert og fundet tjenlig til menneskefode, skal der paa vedkommende pakning anbringes enten et brandmerke eller et farvestempel.

Stemplet skal for kjøt av faar, kvæg eller svin være av regelmæssig sekskantet form og sekskantens sider skal være mindst 2,5 cm.

For hestekjøt skal stemplet være firkantet med 5 cm. lang grundlinje og 2,5 cm. lang sidelinje.

Stemplet, hvis bokstaver skal være skarpe og tydelige, skal, naar farve anvendes, avstemple et rødt merke, som indeholder ordet »Import« samt den kontrollerende kommunes navn.

Indeholder pakningen hestekjøt, skal merket angi dette.

§ 9. Hvis kjøttet tilbakevises fra kontrollen, fordi de i § 7 omhandlede legitimationer m. v. mangler eller ikke er fyldestgjørende, eller fordi det ikke er tillatt at indføre det til benyttelse som menneskefode eller det beslaglægges, skal pakningen stemples med en sort trekant av 5 cm. sider, hvor der findes ordene »Import«, kontrolkommunens navn og henholdsvis ordet »tilbakevist« eller »beslaglagt«.

Den anvendte farve maa være holdbar.

§ 10. Der skal tillike foruten stemplingsmerket paaklistres sendingen en merkelap, som angir undersøkelsens datum og kontrollørens navn.

Stempelmerkerne skal anbringes paa pakningen paa mindst 2 steder (et merke paa lokket og et andetsteds) og paa iøinefaldende maate.

§ 11. Kjøt, som ikke er bestemt til menneskefode, kan indføres uten at underkastes kontrol, naar kjøttet er gjort eller gjøres utjenlig til menneskefode, saasom ved indsnit i kjøttet og tilsætning av kalk, tjærestoffer (karbolsyre, kreosot) o. lign. efter nærmere bestemmelse.

§ 12. Kontrolløren har at anføre i kontrolprotokollen nøiagtige oplysninger om

a) undersøkelsens datum,
b) importørens navn,
c) varens art,
d) varens oprindelse (avsendelsessted og avsendelsesfirma),
e) kort angivelse av de ledsagende papirers indhold (sundhetsattest, fustagens eller sendelsens nr.) o. lign.,
f) varens nettovegt (som netto regnes sendelsens indhold av kjøt),
g) det beslaglagte kjøts nettovegt og mængden av det tilbakeviste kjøt
h) grunden til beslaglæggelsen eller tilbakevisningen,
i) oplysninger om det i henhold til § 11 indførte kjøt, som er utjenlig til menneskefode.

Den av kontrolløren trufne avgjørelse kan indankes for stedets helseraad. Den, der fremfører kjøttet til kontrol, skal i saa fald straks protestere mot den trufne avgjørelse og har ved henvendelse til helseraadet at kræve dettes kjendelse. Kontrolløren bør være tilstede ved sakens behandling og for helseraadet nærmere begrunde sin avgjørelse. Kjøttet blir, indtil kjendelsen er avgit, at opbevare paa forsvarlig vis ved kontrolstationen. Hvis helseraadet ikke opretholder kontrollørens avgjørelse, blir kjøttet at stemple — med tilføielse efter kommunens navn — av ordet »Helseraad«.

§ 13. For undersøkelse av det indførte kjøt skal erlægges en kontrolavgift av 2 øre pr. kg. Avgiften beregnes efter kjøttets vegt.

§ 14. Med hensyn til toldens erlæggelse og eventuel tilbakebetaling av erlagt told for beslaglagt eller tilbakevist kjøt, har kontrolløren at rette sig efter den ordning, som i denne henseende maatte træffes av vedkommende toldkammer.

§ 15. Kontroltiden fastsættes av magistraten. Kontrol skal som regel kun finde sted ved dagslys; i mørketiden skal der sørges for tilstrækkelig kunstig belysning av kontrollokalet.

§ 16. Overtrædelse av de i denne plakat givne forskrifter blir forsaavidt de ikke indgaar under strengere straffebestemmelser, at belægge med straf overensstemmende med den almindelige borgerlige straffelov av 22de mai 1902 § 339.

17. Denne plakat træder i kraft fra 1ste november 1911.

Regler

for indførsel og kontrol av ferskt kjøt (slagtekjøt). Plakat av 4de august 1911.

A. *Om indførsel fra utlandet av slagtekjøt.*

§ 1. Indførsel av ferskt slagtekjøt av hest, kvæg, faar, gjet, svin og ren bestemt til menneskefode, skal alene være tillatt fra de land, som indførselsplakaten i henhold til lov om foranstaltninger mot smitsomme husdyrsygdomme (husdyrloven) av 14de juli 1894 med tillægslove til enhver tid bestemmer,

§ 2. Indførsel maa alene finde sted til de kjøbstæder eller ladesteder, hvor der er indført offentlig kjøtkontrol i henhold til lov av 27de juni 1892 (kfr. lov av 25de juli 1910) om kommunale slagtehus m. v. Landbruksdepartementet kan for enkelte tilfælde tillate indførsel til andre steder. Derhos skal det indtil videre være tillatt at indføre slagtekjøt over riksgrænsen mot Sverige til benyttelse for befolkningen i grænsedistriktene. Likeledes skal frossent renkjøt kunne indføres til Finmarken fra de ved Nordishavet og det Hvite Hav beliggende russiske havner uten at underkastes den ved denne plakat anordnede kontrol.

§ 3. Ferskt slagtekjøt, hvorved forstaaes slagtemæssig behandlet kjøt uten tilsætning av konserveringsmidler, maa ikke indføres i mindre dele end halve slagtekropper, opdelt efter længden. Kalver og smaafæ kan kun indføres i hele kropper.

§ 4. Ethvert slagt skal være ledsaget av attest fra en i utførselslandet autorisert dyrlæge indeholdende nøiagtige oplysninger om slagtningssted og slagtningstid samt bevidnelse om, at dyret er synet av dyrlægen umiddelbart for slagtningen og fundet sundt, og at slagtet er undersøkt og fundet tjenlig til menneskeføde. Hvis attesten omfatter flere slagt i samme forsendelse, skal hvert slagt være saaledes merket, at det efter attesten kan identificeres.

Dog skal for hesteslagts vedkommende særskilt attest medfølge for hvert enkelt slagt, og attesten skal derhos indeholde angivelse av hestens signalement og tilstand før slagtningen.

Hvis slagtet indføres fra andre land end Sverige og Danmark, skal dyrlægens attest være paategnet bevidnelse fra norsk konsul om, at vedkommende dyrlæge er en i utførselslandet autorisert dyrlæge. Til kontrolkommuner kan der dog fra de svenske grænsedistrikter indføres slagt uten dyrlæge-attest, naar der medfølger slagtet attest fra svensk politimyndighet, grænsetoldstations-bestyrer eller ordfører i vedkommende kommune med oplysning om kjøttets oprindelse, slagtningssted og slagtningstid samt bevidnelse om, at slagtet efter de foreligende oplysninger ikke stammer fra dyr, som er slagtet paa grund av sygdom, og at der ikke i distriktet for tiden optræder ondartet smitsom husdyrsygdom. Dog skal disse attester, naar det gjælder hester, indeholde erklæring om, at hesten er besigtiget av attestutstederen umiddelbart for salgtningen og fundet fri for sygdomstegn.

§ 5. For kontrol av det indførte kjøt betales en avgift
for hest kr. 1,00 pr. hel eller halv skrot.
» kvæg » 1,00 —»—
» kalv under 60 kg. vegt kr. 0,50 pr. hel eller halv skrot
» faar kr. 0,50
» gjet » 0,50
» ren » 0,50 pr. hel eller halv skrot
» svin » 1,00 —»—

B. *Om kontrollens haandhævelse.*

§ 6. I enhver kommune, hvor offentlig kjøtkontrol i henhold til loven av 27de juni 1892 er anordnet, skal der være en kontrolstation, hvor kontrollen av det ferske slagtekjøt skal foregaa.

§ 7.

a) Intet kjøt skal undersøkes og stemples, medmindre det, hvis det stammer fra hest, svin, kvæg (undtagen kalver) eller ren, fremlægges i mindst en fjerdedels krop (for- eller bakfjerding), og hvis det stammer fra kalv, faar eller gjet, fremlægges i hele kropper, som kan være delt efter længden; dog skal slagt, som stammer fra dyr, der er slagtet paa grund av sygdom (nødslagtede dyr), altid fremlægges i sin helhet. Renkjøt, som ved indførsel til kontrolkommune er frossent, skal være fritat for den ved denne plakat anordnede kontrol.

b) Hele kropper skal ved fremlæggelsen være opbrystet. Med bakparter skal følge nyrerne i organisk sammenhæng. Andre organer, som ved slagtningen er fraskilt kroppen, saasom hode, tunge, net, lever, hjerteslag o. lign. kan mottages til kontrol, naar de ved et merke er betegnet som tilhørende det slagt, hvormed de fremføres, og for tungens vedkommende er heftet til dette.

c) Ferske organer av slagtedyr maa ikke benyttes som menneskeføde inden en kommune uten at være fremført til kontrol og stemplet.

d) Kommunestyret kan ved approbation av Landbruksdepartementet fastsætte regler, ifølge hvilke større dele av slagt eller flere organer end ovenfor nævnt kan kræves fremlagt for kontrolløren i tilfælde i organisk sammenhæng med slagtet.

e) Ved undersøkelse i slagteri av kjøt av dyr, slagtet inden vedkommende kommune, skal samtlige dyrets organer være tilstede og særskilt for hvert dyr fremvises for kontrolløren.

§ 8. Naar hesteslagt fremlægges til kontrol, skal slagtet ledsages av attest enten fra en dyrlæge, som meddeler oplysning om hestens tilstand umiddelbart før slagtningen, eller fra to troværdige mænd, som i henhold til en besigtigelse av hesten umiddelbart før slagtningen bevidner, at dyret er fundet frit for sygdomstegn. Attesten skal tillike indeholde oplysning om dyrets farve. Slagtet maa være forsynt med et merke, som godtgjør dets identitet efter den medfølgende attest. Mændenes troværdighet skal være bevidnet av politiet eller av kommunens ordfører.

§ 9. Slagt, som ved fremførelse til kontrol ikke er i hel og ubeskadiget stand, saaledes at ingen hindebedækning er fjernet, itler eller andre organdele bortskaaret, eller som ikke tilfredsstiler de i § 7 og 8 opstillede krav, eller som fremlægges i tilsmudset tilstand avvises fra kontrollen, forsaavidt der ikke foreliger grund til at beslaglægge kjøttet.

§ 10. Kontrolløren skal, forsaavidt slagtet efter foranstaaende bestemmelser kan mottages til kontrol, underkaste dette en nøiagtig undersøkelse for at avgjøre, om kjøttet er tjenlig til menneskefode. Avgjørelse herav træffes overensstemmende med den til enhver tid gjældende instruks for kontrolen. Hvis kontrolløren paa grund av særegne forhold ikke kan træffe avgjørelse ved slagtets fremlæggelse, kan avgjørelsen utskytes indtil 24 timer, mellemliggende helligdag ikke iberegnet. Ved undersøkelsen har kontrolløren ret til at gjøre de nødvendige indsnit i kjøt og organer.

§ 11.

a) Den, som fremstiller kjøt til kontrol, skal ved fremlæggelsen meddele oplysning om, hvad der er ham bekjendt om slagtet, saasom eierens navn, hvorfra slagtet er kommet, slagtningssted og slagt-

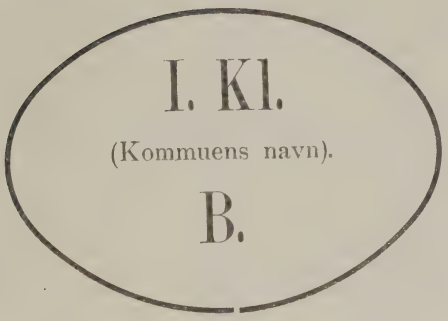

ningstid, om dyret har været sykt eller har faat medicin før slagtnigen m. v.

b) Hvis slagtet stammer fra et sykt dyr, skal der meddeles oplysning om dyrets tilstand før slagtningen, om det har faat medicin før slagtningen og andre oplysninger som kontrolløren anser nødvendige. Kan fornødne oplysninger ikke tilveiebringes, avvises slagtet, medmindre der ved undersøkelsen findes tegn, som betinger slagtets beslaglæggelse.

§ 12. Naar et slagt efter foretat undersøkelse findes tjenlig til menneskefode ,skal der paa slagtet anbringes stempelmerker.

Paa kjøt av slagtedyr, slagtet inden en kommune, hvor kontrol er indført, og undersøkt i vedkommende slagteri med dyrets samtlige organer saaledes tilstede, at der ingen tvil er om, at organene tilhører det foreviste slagt, skal naar kjøttet i enhver henseende findes sundt og ubetinget tjenlig til menneskefode, anbringes stempelmerker i blaa farve og oval form; saadanne stempler, hvis tverdiameter skal være 6 cm. og hvis høidediameter skal være 3,5 cm., skal indeholde foruten kommunens navn (helt eller forkortet) tillike tegnene I Kl. (ɔ: første klasse), B. (ɔ: bykontrol), se hosstaande tegning.

Paa kjøt av slagtedyr, som enten er indført utenbysfra eller slagtet inden byen, men fremført til kontrol uten tilstedeværelse av dyrets samtlige organer, skal, naar kjøttet i enhver henseende antages sundt og ube-

tinget tjenlig til menneskeføde, anbringes stempelmerke i blaa farve og trekantet form; saadanne triangulære stempler, hvis grundlinje skal være 6 cm. og hvis sider skal være 5 cm., skal foruten vedkommende kommunes navn tillike indeholde tegnene I Kl. (ɔ: første klasse), L. (ɔ: landskontrol), se hosstaaende tegning.

§ 13. Paa kjøt, som ved undersøkelse findes at lide av mangler i sanitær henseende, men hvor den tilstedeværende mangel ved omhyggelig

tilberedning ikke antages at kunne betinge fare for den menneskelige sundhet, skal der hvis kjøttet hitrører fra dyr, undersøkt i vedkommende slagteri med dyrets samtlige organer saaledes tilstede, at der ingen tvil er om, at organene tilhører det foreviste slagt, anbringes stempelmerker i sort farve og rund form, hvis diameter skal være 6 cm. Stempelmerket skal avstemple foruten vedkommende kommunes navn tillike tegnene II. Kl. (ɔ: 2den klasse), B. (ɔ: bykontrol), se hosstaaende tegning.

Hvis kjøttet derimot fremstilles til kontrol, uten at samtlige organer er tilstede, eller hvis det er indført utenbysfra, skal der, under samme betingelse som ovenfor i denne paragraf nævnt, anbringes merker i sort farve og kvadratisk form; kvadratets sider skal være 5 cm., og

merket skal avstemple, foruten vedkommende kommunes navn, tillike II. Kl. (o: 2den klasse), L. (o: landskontrol), se hosstaaende tegning.

§ 14. Hvis der ved undersøkelse av kjøttet findes mangler av saadan art, at kjøttet ikke ansees tjenlig til menneskeføde, skal det beslaglægges og indtil videre opbevares paa kontrolstationen paa en saadan maate, at der ingen risiko er for tilsmudsning og bedærvelse av andet kjøt eller for spredning av sygdomsstof. Fra kontrolstationen eller fra undersøkelsstedet skal det beslaglagte kjøt føres paa forsvarlig vis enten til destruktionsanstalt, opbrændingsovn eller nedgravningsplads for saadant kjøt eller til en av kommunen godkjendt indretning, hvor kjøttet gjennemkokes. Kjøttet kan dog tilbakeleveres eieren, hvis det ikke er befængt med nogen sygdom, som ifølge husdyrloven betinger dets opbrænding eller nedgravning. Kjøttet skal, hvis det tilbakeleveres eieren, av kontrolløren forsynes med dype indsnit, hvori der strøes ulæsket kalk eller petroleum, raa karbolsyre o. lign., hvorved det gjøres utjenlig til benyttelse for mennesker eller dyr.

§ 15. Den av kontrolløren trufne avgjørelse om kjøttets stempling eller beslaglæggelse kan indankes for stedets helseraad. Den, som fremfører kjøttet til kontrol, skal i saa fald straks protestere mot den trufne avgjørelse og har ved henvendelse til helseraadet at kræve dettes kjendelse. Kontrolløren bør være tilstede ved sakens behandling og nærmere begrunde sin avgjørelse. Kjøttet blir, indtil kjendelsen er avgit, at opbevare paa forsvarlig vis ved kontrolstationen. Hvis helseraadet ikke opretholder kontrollørens avgjørelse, blir kjøttet at stemple med tilføielse — efter kommunens navn — av ordet »Helseraad«.

§ 16. Stempelmerkerne skal anbringes paa mindst følgende steder paa hvert halve slagt:

I. Hos h e s t og k v æ g (undtagen kalver)
1. paa siden av halsen,
2. paa underarmen,
3. paa bogen,
4. paa brystet,
5. paa høiryggen,
6. i nyrepartiet,
7. paa indsiden av laaret,
8. paa utsiden av laaret,
9. paa tungen og hodet.

II. Hos k a l v e r og r e n s d y r
1. paa bogen eller underarmen,
2. paa brystet,
3. paa laaret eller bækkenpartiet.

III. Hos s v i n
1. paa hodet,
2. paa brystet,
3. paa bogen,
4. paa ryggen,
5. paa buken,
6. paa laaret.

Paa smaagriser er det nok at stemple hodet og ryggen.

IV. Hos faar og gjet
1. paa brystet,
2. paa bogen,
3. paa ryggen,
4. paa laaret.

Hos smaalam og killinger er det nok at stemple halsen og ryggen.

Hvis kontrolløren finder det hensigtsmæssig, eller hvis kjøttets eier kræver det, kan flere stempler anbringes.

§ 17. Enhver kontrolstation skal være forsynt med vand, vask og avløp til kloak, samt de til undersøkelse av slagtet nødvendige instrumenter og forøvrig være indrettet og utstyrt saledes som Landbruksdepartementet til enhver tid bestemmer. Stemplene maa utenfor bruken opbevares i et sikkert tillaast skap.

Der skal sørges for, at slagtet kan fremlægges til kontrol uten at utsættes for regn eller støv. For det beslaglagte kjøt skal der findes et eget ophængningsrum eller en egen kasse, hvilke holdes forsvarlig avlaast.

§ 18. Kontrolstationen skal holdes aapen for undersøkelser og stempling av kjøt til de tider, som vedkommende magistrat og formandskap bestemmer.

§ 19. Ved enhver kontrolstation skal der føres en protokol over alt kjøt, som fremføres til kontrol ved hovedstationen, samt en anden protokol over alt kjøt, som undesøkes utenfor kontrolstationen.

I vedkommende protokol anføres rekvirentens eller eierens navn, kjøttets oprindelse (fra indlandet eller fra utlandet), undersøkelsens datum, kjøttets art og størrelse samt undersøkelsens resultat. Der skal tillike føres regnskap over de for undersøkelsen betalte avgifter.

§ 20. Naar noget kjøt avvises, stemples med 2den klasse eller beslaglægges, skal grunden hertil anføres i protokollen.

Det beslaglagte eller efter § 13 stemplede kjøt skal veies. Det skal anføres i protokollen, hvorledes der senere er forholdt med det beslaglagte kjøt.

§ 21. Kontrolstationens bestyrer har inden 1ste februar hvert aar gjennem vedkommende helseraad og magistrat at avgi til direktøren for Det civile veterinærvæsen en nøiagtig beretning over kontrollens virksomhet i det forløpne aar overensstemmende med de for saadan beretning fastsatte skemaer.

§ 22. Overtrædelse av de i denne plakat givne forskrifter blir, forsaavidt de ikke indgaar under strengere straffebestemmelser, at belægge med straf ovenensstemmende med den almindelige borgerlige straffelov av 22de mai 1902 § 339.

§ 23. De ved de kongelige plakater av 5te november 1895, 2den november 1896, 3dje august 1897, kgl. res. av 19de august 1897 samt de kongelige plakater av 20de oktober 1900, 26de oktober 1901, 24de mai 1907 og 27de november 1908 fastsatte kjøtkontrolregler ophæves fra 1ste september 1911 at regne. Denne plakat trær i kraft fra samme dag.

Nugjældende bestemmelser

angaaende indførsel av husdyr m. v. (plakat av 19de januar 1917)[1].

I kraft av lov om foranstaltninger mot smitsomme husdyrsygdomme av 14de juli 1894 (med tillægslov av 26de mai 1899) dens § 17 fastsættes herved følgende bestemmelser for indførsel av husdyr og smitteførende gjenstande:

I. **Hester** og andre til hesteslegten hørende dyr kan indføres:

a) fra Sverige paa betingelse av, at der medfølger et for hvert enkelt dyr av politimyndighet eller av norsk konsul bekræftet sundhetspas, hvorav det fremgaar, at dyret har opholdt sig i de sidst forløpne 6 maaneder i Sverige, samt at det er sundt og ikke antages at overføre smitsom sygdom.

Skyss- og trafikhester, der passerr grænsen for atter at vende tilbake til Sverige, rammes ikke av ovenstaaende forskrift.

b) fra andre land bare til Fredrikshald, Kristiania, Kristiansand, Stavanger, Bergen og Trondhjem, paa betingelse av, at der medfølger dyret en av norsk konsul i vedkommende utførselsland bekræftet dyrlægeattest om, at dyret ikke lider av nogen smitsom sygdom, og at det i mindst 2 døgn opstaldes efter vedkommende politi- eller kommunedyrlæges bestemmelse paa et til forebyggelse av smitteoverførsel betryggende sted, hvor det dels undergives en nøiagtig almindelig sundhetsundersøkelse, særlig med hensyn til snive, lungesyke og skab, dels underkastes en særlig sniveprøve, alt overensstemmende med de av Landbruksdepartementet nærmere angivne regler.[2])

Landbruksdepartementet bemyndiges til at fastsætte de avgifter, som av importøren skal betales for dyrlægeundersøkelsen og for den særlige sniveprøve.

II. **Storfæ, sau og gjet** kan indføres fra Sverige, dog indtil videre ikke fra Malmöhus, Kristianstads, Hallands og Kronobergs län, til livdyr eller til slagtning paa følgende betingelser:

a) 1) ad nærmeste landevei til Kornsjø station, til direkte indlastning i jernbanevogn for videre transport til det kommunale slagtehus i Fredrikshald eller Kristiania;

2) pr. jernbane eller sjøverts direkte til Fredrikshald eller Kristiania;

3) pr. jernbane direkte til Trondhjem til slagtning i denne by.

b) Det skal ved en attest, utstedt av autorisert svensk dyrlæge godtgjøres, at dyrene ikke er eller i de nærmest forutgaaende 6 maaneder har været angrepet av ondartet smitsom husdyrsygdom, saasom kvæpest, miltbrand, mund- og klovsyke eller ondartet lungesyke, og at dyrene kommer fra et distikt, hvor der ikke for tiden optræder eller i de sidst forløpne 6 maaneder har optraadt saadan sygdom som foran nævnt, samt at dyrene ikke i de nærmest forutgaaende 6 maaneder er indført fra utlandet.

. . . .

---

[1]) Konf. dog bestemmelsene i provis. anordning av 12 oktober 1917 (se side 124).

[2]) Konf. »Reglement for sundhetsundersøkelse og sniveprøve av hester indført fra utlandet« av 25 januar 1917, side 201.

Dyrene skal være merket eller i attesten saaledes beskrevet, at deres identitet kan tilfredsstillende konstateres.

c) Dyrene skal ved ankomsten føres til den indhegnede, for saadant øiemed reserverte karantæneplads, hvor de blir at undersøke av vedkommende kommunale dyrlæge.

Storfæ, som agtes solgt til livdyr, skal opstaldes i særskilt avdeling paa det kommunale fjøs i 8 døgn — helligdage ikke iberegnet — og i denne tid undersøkes med tubberkulin.

De dyr, som ved denne undersøkelse findes lidende av eller mistænkt for tuberkulose, merkes i huden med et indbrændt tydelig **T.**

De dyr, som indføres for at sælges til slagt, skal paa samme vis merkes med et i huden indbrændt tydelig **S.**

De med **T** og **S** brændemerkede dyr skal inden 4 døgn efter indførslen slagtes overensstemmende med de nærmere bestemmelser, som Landbruksdepartementet fastsætter. Dyr, som indføres til Kristiania eller Fredrikshald, skal henstaa paa karantænefjøset, indtil de føres direkte fra dette til slagtning. Dog kan dyr, indført til Fredrikshald, føres direkte med jernbanen fra karantænefjøset i Fredrikshald til umiddelbar slagtning i Kristiania, naar de ved den paa karantænefjøset i Fredrikshald foretagne undersøkelse findes fri for tegn paa ondartet smitsom sygdom. Karantænefjøsets bestyrer skal i fjøsets protokol anføre, hvorhen de fra karantænefjøset fjernede dyr føres for at slagtes, samt har at underrette vedkommende politikammer om, hvor slagtning av karantænerte dyr finder sted, forsaavidt sadan slagtning skal ske utenfor kommunalt slagtehus.

Storfæ, som ved undersøkelse findes fri for tuberkulose, skal paa en iønefaldende maate være merket med ordet **„Sund"** samt aarstallet for den stedfundne undersøkelse.

Sau og gjet, som ved den foretagne sundhetsundersøkelse findes fri for tegn eller mistanke paa smitsom sygdom, kan frigives fra karantænefjøset 24 timer efter ankomsten.

d) Karantænefjøset blir at holde strengt avsperret for publikum, indtil sundhetsundersøkelse av samtlige indførte dyr har fundet sted, og dyrene er fundet fri for tegn paa smitsom husdyrsygdom.

e) Som erstatning for de med heromhandlede undersøkelse, merkning, opstaldning og fôring av dyrene samt anskaffelse av tuberkulin, instrumenter, fjøsets rensning og desinfektion m. v. forbundne omkostninger, skal vedkommende kommune være berettiget til at avkræve importøren en av kommunestyret fastsat og av Landbruksdepartementet godkjendt avgift for hvert dyr.

f) Landbruksdepartementet bemyndiges til forøvrig at fastsætte nærmere bestemmelser angaaende den heromhandlede imports ordning med hensyn til dyrenes slagtning, deres undersøkelse og merkning samt attester og protokoller m. v.[1])

[1]) Saadanne regler er av Landbruksdepartementet utfærdiget under 21 mai 1913.

Forøvrig forbydes indførsel av drøvtyggere (c: storfæ, sau, gjet og andre drøvtyggende dyr) fra alle land.

Rensdyrtrafikken til Norge rammes ikke av dette forbud.

III. **Svin** forbydes indført fra alle land med undtagelse av de russiske havner ved Nordishavet og Det hvite hav, hvorfra det er tillatt at indføre disse dyr til Finmarken. Fra Finmarken forbydes svin indført til rikets øvrige egne.

IV. **Hunder** tillates indført fra Sverige og Danmark paa betingelse av, at der medfølger et av vedkommende lands politimyndighet eller av norsk konsul utfærdiget bevis for, at dyret enten er svensk eller dansk eller har opholdt sig i Sverige eller Danmark i de sidste 6 maaneder eller i løpet av denne tid er indført fra Norge.

Forøvrig er indførsel av hunder forbudt fra alle land.

Hunder, som benyttes til vogtning av renhjorder og ifølge med disses eiere eller vogtere kommer fra Sverige tillates indført uten attester, hvilket ogsaa gjælder, om lapperne paa flytningen til Norge har passert Finlands omraade.

V. **Huder og skind** tillates indført fra Sverige og Danmark paa betinglese av, at der medfølger varen et av vedkommende lands politimyndighet eller av norsk konsul utstedt bevis om, at hudene og skindene er indkjøpt i vedkommende utførselsland og ikke indførte dertil i raa tilstand fra andre land.

Forøvrig er indførsel av raa deler av drøvtyggere og av svin, saasom utilberedte skind og huder (tørrede og saltede huder og skind derunder ikke indbefattet), utilvirkede, utilberedte og urensede haar og børster, som ikke i forveien er desinficert, samt muler og klover forbudt fra alle land.

Indførsel av usaltet eller utilberedt kjøt og flesk samt usmeltet talg skal være forbudt fra Østerrike, Italien, Grækenland, Tyrkiet og Rusland samt fra alle land utenfor Europa. Dog skal det være tillatt fra de ved Nordishavet og Det hvite hav beliggende russiske havner at indføre til Finmarken frossent rensdyrkjøt.

VI. Indførsel av **græs, høi og halm** til fôr forbydes fra alle land undtagen fra Sverige og fra de russiske havner ved Nordishavet og Det hvite hav, fra hvilke havner det er tillatt at indføre disse varer til Finmarken.

VII. **Brukte fjøsredskaper** forbydes indført fra alle land, med mindre det godtgjøres ved en av norsk konsul bekræftet, av vedkommende sundhetsmyndighet utstedt attest, at de er betryggende desinficert.

VIII. Overtrædelse av disse bestemmelser er belagt med straf.

Denne plakat træder i kraft straks.

Samtidig ophæves den gjældende plakat angaaende indførsel av husdyr og smitteførende gjenstande av 16de juli 1907 (med tillægsplakater av 27de november 1908, 28de april, 18de oktober, 10de november og 1ste december 1911, 9de og 22de februar, 30te mars, 21de juni og 11te oktober 1912, 17de december 1914, samt 14de januar og 14de mai 1915).

Nugjældende regler

for utførsel av hester, hornkvæg, svin, sauer og gjeter fra Norge.

(Konf. plakat av 19de september 1894, plakat av 18de juni 1895 og plakat av 4de august 1896).

§ 1. Hester, hornkvæg, svin, sau og gjeter, som med skib agtes utførte til utlandet, skal umiddelbart forinden indskibningen i vedkommende eksportlartøi paa avsenderens bekostning undersøkes av den dertil av vedkommende amtmand antagne norske dyrlæge og maa kun indskibes, saafremt det ved undersøkelsen befindes, at de ikke frembyder tegn til at lide av nogen smitsom sygdom, og der heller ikke er nogen grund til at formode, at de ved berørelse med smittede dyr eller paa anden maate nylig kunde være smittet av saadan sygdom. Herom skal av dyrlægen avgives attest til avsenderen.

§ 2. Umiddelbart efterat dyrene er undersøkte og godkjendte, slippes de enten ombord eller ind i en særskilt indhegning, saaat berøring med de ikke undersøkte dyr undgaaes. Samtidig forsynes hvert dyr med et merke, der betegner, at der er undersøkt og kan utføres. Dyrenes antal og kjøn, samt merkets art anføres i den sundhetsattest, som av dyrlægen utstedes.

§ 3. Forsaavidt undersøkelse foretages umiddelbart før indskibning i lokalskib, der skal gaa til eksportstedet, er ny undersøkelse ved ankomsten hertil unødvendig, saafremt enten dyrene i lokalskibet er holdt avsondret fra andre ikke undersøkte dyr, eller samtlige ombordværende dyr er undersøkte og fundne fri for sygdom, og dyrene fra skibet overføres enten direkte til eksportskibet eller til den i § 2 nævnte indhegning.

§ 4. Ethvert skib, som agtes anvendt til utførsel som under § 1 nævnt, skal for hver reise paa det første sted, hvor det her i landet indtar dyr, undersøkes av den dertil av vedkommende amtmand antagne norske dyrlæge eller, forsaavidt ingen saadan der findes, av stedets politi. Finder den, der har anstillet undersøkelsen, grund til at anse skibet for smittefarlig, maa dyr ikke indtages, forinden det er behørig desinficert. Forsaavidt drøvtyggere eller svin agtes utført, skal desinfektion av skibet i ethvert tilfælde finde sted, førend dyrene indskibes. For hver gang skibet er blit undersøkt og godkjendt, skal attest herom avgives til skibets fører.

Undersøkelsen og desinfektionen sker paa skibets bekostning.

§ 5. For dyrs undersøkelse med merkning betaler avsenderen til dyrlægen for hver forretning:

for hver hest indtil et antal av 10	kr.	1,00
—»— over dette antal	»	0,50
» hvert stykke hornkvæg over $^1/_2$ aar . .	»	0,50
» — —»— under $^1/_2$ aar. .	»	0,25
» mindre dyr (svin, sauer, gjeter) for et antal av til og med 100 dyr	»	0,15 pr. stk.
» de næste 100 dyr	»	0,12
» det overskytende antal	»	0,09

Betalingen beregnes efter det samlede antal dyr, som samme eksportør rekvirerer undersøkt paa en gang.

For den i § 4 omhandlede undersøkelse av skibet betaler skibets fører dyrlægen eller vedkommende politifunktionær kr. 4,00. Likesaa meget betales dem for at passe skibets desinfektion, forsaavidt denne ikke kan finde sted samme dag som undersøkelsen.

§ 6. Departementet for det indre bemyndiges til i tilfælde at gi nærmere bestemmelser angaaende de her nævnte foranstalningers gjennemførelse.

Anvisning til tuberkulinundersøkelse av besætninger.

Tuberkulinet forsendes i flasker i ufortyndet og steril tilstand. Det maa opbevares paa et mørkt, kjølig og tørt sted, og holder sig da virksomt i meget lang tid.

Til undersøkelse anvendes til et voksent dyr (hest, kvæg eller svin) 50 centigram, til ungdyr 30—40 centigram, til kalver og nyfødte dyr 20 centigram efter dyrets størrelse og alder.

Den for hvert dyr bestemte dosis tilblandes i det øieblik, den skal benyttes, med rent og i forveien kokt vand i et rent, kokt glas.

Bekvemmere er det dog at blande den til vedkommende besætning bestemte mængde tuberkulin med det nødvendige kvantum vand paa engang paa en større flaske (alt sterilt) i et forholdt av 1 til 10 (10 % saaledes, at der i en fortynding av 5 kubikcentimeter kommer 50 centigram tuberkulin). Av denne fortynding vil altsaa, naar sprøiten rummer 10 kcm., 5 kcm. være passende dosis for et stort voksent dyr, 4 kcm. for et mindre voksent dyr, 3 kcm. for et ungdyr og 1—2 kcm. for smaadyrene.[1]) Fortyndingen holder sig dog ikke længe uten at dekomponeres, hvorfor den enten maa tillaves paa bruksstedet eller ogsaa i hjemmet 1—2 dage iforveien og isaafald tilsættes ½ % karbolsyre.

Førend indsprøitning foretages, maa samtlige dyrs temperatur være maalt; maalingen foretages ved et maksimaltermometer, der holdes godt inde i endetarmen i 2 minuter, hvorefter termometret trækkes langsomt ut og temperaturen avlæses nøiagtig og noteres. Man maa være forsynt med 1 termometer for hvert 20 dyr, foruten nødvendig reserve. Til maaling av 20 dyr iberegnet avlæsning, nedskrivning av temperaturen, rengjøring av termometret (det avtørres bedst med en klut dyppet i lysol-, kreolin- eller sublimatopløsning) samt dettes indoljning, medgaar for en øvet mand ca. 1½ time.

Glem ikke at slaa kviksølvsøilen ned mellem hver gang termometret benyttes.

Efterat samtlige dyrs temperatur er maalt, foretages indsprøitningen av tuberkulinet. Den kan hensigtsmæssigst ske paa halsen og bedst efterat huden iforveien er avbarbert samt renvasket med et desinfektionsmiddel (2% lysol-, karbol- eller kreolinopløsning, 1 0/00 sublimatopløsning). Injektionssprøiten, hvis stempel maa være av et materiale, der taaler kokning, maa iforveien være kokt. Man bør ha mindst 2 sprøiter og 4

[1]) Den indsprøitede tuberkulinmængde angives altid i gram (ikke i volum).

sprøitespidser. Spidsen stikkes igjennem huden, hvorefter sprøiten sættes til spidsen og den nødvendige dose indsprøites. Spidsen rengjøres for hver gang ved at dyppes i ren kokhet olje eller i et desinfektionsmiddel. Indsprøitningen bør helst foretages mellem kl. 8—10 om aftenen (eller kl. 4—8 om morgenen). Dyrene maa under undersøkelsen være i ro paa fjøset; 6—7 timer efter indsprøitningen paabegyndes temperaturmaalingen igjen, og der fortsættes med denne hver anden time. Dyr, der ved maaling indtil den 13de time findes at ha git sikkert tegn paa at være tuberkuløse, behøver ikke at maales mere, mens dyr, der ikke har reagerert, eller hvis reaktion er tvilsom, maa maales indtil den 17de eller 23de time efter indsprøitningen.

Dyrlægen maa enten selv foreta maalingen eller la denne foreta av mænd, som av ham er git den til temperaturmaalingen nødvendige anvisning, og hvis maalinger han isaafald personlig maa kontrolere paa stedet. Det maa paasees, at dyrene ikke vandes umiddelbart foran en maaling. Brunstige dyr viser ofte en høiere temperatur end normalt, dog vil den ikke av denne grund stige over 40°.

Undersøkelsens resultat anføres paa det dertil bestemte skema og indsendes snarest mulig til veterinærdirektøren.

(Konf. forøvrig cirkulære fra veterinærdirektøren av 7de april 1905).

Cirkulære fra direktøren for det civile veterinærvæsen av 7de april 1905 om tuberkulosens bekjæmpelse i kvægbesætninger.

Ogsaa for budgetterminen 1905—1906 er der i likhet med foregaaende aar av Stortinget git bevilgning til:

1. tuberkulinundersøkelser av kvægbesætninger og
2. erstatningsbidrag ved nedslagtning av tuberkuløst kvæg.

I. *Undersøkelse og foranstaltninger.*

Tuberkulosen henregnes til de i husdyrloven av 14de juli 1894 (kfr. lov av 26de mai 1899) kap. 3 omhandlede mildere smitsomme sygdomme, for hvis vedkommende en dyreier er pligtig til at anmelde for det offentlige, naar sygdommen maatte vise sig i hans besætning; dyr, der antages angrepne av tuberkulose, er det forbudt at føre paa markeder, til dyrskuer, paa fremmed beite eller i fremmede fjøs; dog er det tillatt at sælge saadanne dyr til slagt.

Tilladelse til at la kvægbesætning tuberkulinundersøke paa offentlig bekostning vil av Landbruksdepartementet, som tidligere, meddeles paa derom indsendt særskilt ansøkning, hvortil trykt blanket erholdes ved henvendelse til den dyrlæge, ved hvilken undersøkelsen agtes utført. Ved indsendelsen av ansøkningen har kvægeiere at forpligte sig til efter foretagen undersøkelse, hvis tuberkulose findes i besætningen, inde 3 uker efter udersøkelsen paa betryggende maate

at skille de tuberkuløse og mistænkte dyr fra de sunde dyr og at holde og stelle de sunde og syke dyr hver for sig baade i fjøs og havnegang;

at rense fjøset paa betryggende maate, efter hvad dyrlægen derom foreskriver;
at slagte straks dyr, som lider av jurtuberkulose eller lungetæring, og ikke at sælge eller benytte melk fra saadanne dyr uten i kokt tilstand;
at la nyfødte og nyindkjøpte dyr tuberkulinprøve[1]), førend de sættes ind i den sunde del av besætningen;
at la de tuberkuløse og mistænkte dyr brændemerke med et *T* i huden eller paa hornet;
at tilbakebetale de med undersøkelsens utførelse forbundne omkostninger, hvis nogen av disse forpligtelser ikke overholdes eller hvis de tuberkuløse dyr ikke nedslagtes inden 6 maaneder efter undersøkelsen, hvis erstatning for nedslagtning maatte være indvilget.

I ansøkningen oplyses, om besætnnigen før er undersøkt og isaafald naar og av hvem samt om der dengang var tukerkulose i besætningen.

Hvis besætningen tidligere har været tuberkulinundersøkt, kan indvilgning kun ventes i de tilfælder, hvor besætningen ved sidste prøve endnu viste sig at indeholde tuberkuløse dyr, eller hvor der kan næres frygt for, at smitte i mellemtiden kan være tilført, eller hvor der iøvrig maatte foreligge særlige omstændigheter, som gjør omprøve ønskelig. Forsaavidt derfor ansøkningen angaar fornyet prøve, har dyrlægen angaaende disse punkter at avgi de nødvendige oplysninger paa ansøkningen. Det henstilles til dyrlægerne at benytte de nye ansøkningsblanketter, hvorpaa findes avtrykt samtlige ovennævnte forpligtelser for ansøkeren.

Med hensyn til de offentlige tuberkulinundersøkelser skal jeg forøvrig bemerke følgende:

Dyrlægen vil ha at underkaste de reagerende dyr en nærmere nøiagtig undersøkelse, særlig av juret, og at gi eieren underretning om undersøkelsens utfald samt om de nødvendige anvisninger til sygdommens utryddelse i besætningen overensstemmende med følgende regler:

1. de av tuberkulose angrepne eller for sygdommen mistænkte dyr skal paa betryggende maate adskilles fra de sunde dyr enten ved opførelse av en skillevæg i fjøset eller ved anbringelse av de sunde dyr i et særskilt fjøs;
2. der skal anvendes særskilte vandings- og fôrkar samt øvrige fjøsredskaper, der kommer i berøring med dyrene eller deres avsondringer, til hver avdeling av dyrene. Saavel det for de sunde dyr bestemte rum som de til dem anvendte fjøsredskaper og fôrkar maa i forveien være tilfredsstillende rensede og desinficerte;
3. den sunde avdeling maa stelles av egen røgter eller budeie, eller ogsaa maa den syke avdeling stelles efter den sunde; idethele maa alt samkvem og færdsel fra den syke avdeling over i den sunde undgaaes. Naar røgteren har stelt den syke del av besætningen, maa han vaske og børste sig samt bytte fottøi;
4. de syke dyr maa holdes borte fra fælles beite saavel paa sæteren som hjemme i bygden;
5. saadanne dyr, der efter dyrlægens nærmere undersøkelse findes lidende av jurtuberkulose eller av almindelig utbredt tuberkulose med lunge-

[1]) Omkostningene ved saadanne prøver utredes ikke av det offentlige.

tæring eller avmagring, maa slagtes snarest mulig; der maa ikke anvendes eller sælges melk av saadanne dyr uten i kokt tilstand;

6. intet sykt eller mistænkt dyr maa sælges uten til slagt;
7. kjøt av tuberkulose hjemmeslagtede dyr maa ikke sælges, uten at dyret i slagtet tilstand er undersøkt av dyrlæge og av ham erklært tjenlig til menneskefode eller uten at det hele slagt føres til kontrolstationen, førend det falbydes;
8. de av tuberkulose dyr fødte kalver, der skal opdrættes, maa skilles fra deres mødre og anbringes i et smittefrit rum samt ikke fôres med melk fra syke eller mistænkte dyr, uten at den i forveien er kokt; dog kan kalven i de to første døgn gives raa mormelk, naar juret ikke er angrepet;
9. nyfødte og nyindkjøpte dyr maa ikke indsættes blandt den friske del av besætningen, medmindre de ved en i forveien foretagen tuberkulinprøve er fundne sunde.

Resultatet av undersøkelsen for hver besætning anføres paa skema, der erholdes utlevert fra amtskontoret. Dette indsendes i utfyldt stand snarest mulig til direktøren for det civile veterinærvæsen.

For sit arbeide med disse undersøkelser erholder dyrlægen av statskassen efter indgiven særskilt regning skyss- og kostgodtgjørelse i henhold til lov av 10de juli 1894 samt tillike et honorar, som fastsættes av Landbruksdepartementet under hensyn til reisernes længde og varighet og de undersøkte besætningers størrelse. Honoratet fastsættes og utbetales ved budgetterminens utløp under ett for samtlige de av dyrlægen i terminen foretagne undersøkelser. Skyss- og kostregningene, der regelmæssig anvises kvartalsvis, bør angi antallet av de paa hver reise undersøkte dyr.

For at paase, at de givne forskrifter til tuberkulosens bekjæmpelse efterkommes, vil der desuten i tilfælde bli tilstaat dyrlægen skyss- og kostgodtgjørelse samt en arbeidsgodtgjørelse av kr. 4,00 pr. døgn for en reise til vedkommende sted i passende tid, efterat undersøkelsen er foretat.

Forsaavidt flere gaardbrukere i samme grænd tilstaaes offentlig bidrag til tuberkulinundersøkelse av sine besætninger, har dyrlægen at foreta disse undersøkelser og den eventuelt senere nødvendige inspektion paa samme reise, forsaavidt der derved ikke vil foraarsakes et forholdsmæssig langt fravær fra dyrlægens hjem og forsømmelse av anden paatrængende offentlig eller privat praksis.

Angaaende fremgangsmaaten ved utførelse av tuberkulinundersøkelser henvises til den i veterinæraarsberetningen indtagne anvisning til tuberkuliundersøkelse av kvægbesætninger.

Til veiledning ved bedømmelsen av utfaldet av tuberkulinprøverne meddeles følgende:

Er prøven rigtig iverksat og utført, vil der ved bedømmelsen av hvorvidt et dyr har reagert for tuberkulininndpodningen eller ikke, bli at ta hensyn til dyrets alder, dets temperatur før indsprøitningen, forskjellen mellem begyndelsestemperaturen og den høieste temperatur, tidspunktet for dette maksimums indtræden i forhold til podningstidspunktet samt temperaturkurvens maate at stige og falde paa begge sider av høidepunktet.

Intet dyr bør pødes, som ikke viser normal temperatur, eller som har tydelig feber. Den øverste grænse for den normale legemsvarme hos

voksent kvæg kan sættes til 39,5° C. og for kalver under 6 maaneder indtil 40° C., men den normale temperatur svinger ialmindelighet mellem 38—39° hos kvæg over 6 maaneder og 38,5°—39,5° hos yngre dyr. Friske dyr kan podes, selv om de paa grund av begyndende kalvningstegn har en noget forhøiet temperatur. Er der forøvrig noget særlig at bemerke ved noget dyr, bør dette antegnes paa temperaturlisten.

Ved en typisk reaktion hos ikke før sprøitede dyr vil temperaturen, oftest efter en ringe nedgang i de første timer efter sprøitningen sedvanligvis efter 6—8 timers forløp, begyndte at stige; stigningen viser sig oftest jevnt tiltagende gjennem flere timer, indtil maksimum naaes ved 11—13—15de time, for derefter atter jevnt at falde ned til det normale, inden 24 timer er forløpet siden podningen. Stigningen til maksimum er sedvanligvis noget kortvarigere end faldet ned til det normale. Maksimumstemperaturen kan dog i enkelte tilfælde indtræffe nogen timer saavel før som efter det ovenfor anførte tidspunkt. I tvilsomme tilfælde bør maalingen finde sted saa hyppig som mulig, i tilfælde hver time; forøvrig bør der altid maales mindst hveranden time.

Hvis der er grund til at anta, at dyret iforveien har været indsprøitet med tuberkulin, bør maalingen begynde senest allerede 4de time efter indsprøitningen og fortsættes hver time indtil 14de— 16de time. Hos saadanne dyr indtræder nemlig ofte reaktionen tidligere end ellers.

Det anvendte tuberkulin maa være rent og ikke ældre end 6 maaneder; fortynding bør foretages paa stedet i det øieblik tuberkulinet skal benyttes. Ved omprøve bør anvendes dobbelt dose.

Ved bedømmelsen av prøvens utfald skal følgende princip følges:

I. Som reagerende er at anse ethvert dyr, som før indsprøitningen ikke viser en over 39,5° C. gaaende temperatur, men hvis temperatur efter indsprøitningen stiger over 39,5° C., hvis forskjellen mellem høieste og laveste temperatur før og efter indsprøitningen er mindst 1°.

II. Hos kalver under 6 maaneder eller hos voksne dyr, hvor temperaturen før indsprøitningen svinger mellem 39° og 39,5° C., gir en stigning efter podningen indtil 40° C. grund til at mistænke dyret for at være tuberkuløst.

Tuberkulinprøve av dyr, hvis temperatur overstiger 39,5° C. maa ikke finde sted.

Temperaturstigninger, som ikke naar op i 39,5° C., kan ikke betragtes som tuberkulinreaktion hos kvæg.

Hvis dyrlægen finder bedømmelsen vanskelig eller tvilsom, bør han, førend han uttaler sig til besætningens eier, indhente min avgjørelse.

Omsprøitninger av tvilsomt reagerende dyr kan foretages, naar der er forløpet mindst 3 maaneder siden forrige podning, men dyret maa i denne tid isoleres og behandles som tuberkuløst; saadan omsprøitning vil dog ikke kunne foretages paa offentlig bekostning uten efter særskilt tilladelse. Omsprøitning av sikkert reagerende dyr er unødvendig og unyttig.

II. *Nedslagtning av tuberkuløst kvæg.*

Angaaende bevilgningen til erstatningsbidrag ved nedslagtning av tuberkuløst kvæg meddeles, at bidragene fortiden er forutsat at kunne

tilstaaes med indtil tredjeparten[1]) av det ved nedslagtningen foraarsakede tap samt kun at komme de kvægeiere tilgode, der ønsker at nedslagte de dyr, der efter offentlig tuberkulinundersøkelse erklæres tuberkuløse eller mistænkte.

Forsaavidt en kvægeier efter offentlig tuberkulinundersøkelse ønsker at nedslagte sine tuberkuløse eller mistænkte dyr og til delvis dækkelse av det derved forvoldte tap agter at søke bidrag av statskassen, har han at underskrive en ansøkning, hvortil blanket erholdes ved henvendelse til vedkommende dyrlæge. I ansøkningen forpligter kvægeieren sig til for det tilfælde, at ansøkningen indvilges,

1.[2]) snarest mulig at slagte de syke dyr;

2.[2]) at la besætningen tuberkulinundersøke 1 gang aarlig i de førstkommende aar, indtil besætningen efter prøvernes resultat kan antages fri for tuberkulose — dog under forutsætning av, at denne undersøkelse efter derom for hver gang indsendt andragende tillates foretagen paa offentlig bekostning;

3.[2]) mot sedvanlig erstatning av statskassen, hvorom andragende blir at indsende for hver gang, at la slagte de syke dyr, som ved disse gjentagne tuberkulinundersøkelser findes tuberkuløse.

Blanketten utfyldes forøvrig av dyrlægen, der tillike besvarer de til ham rettede spørsmaal, der skal tjene til belysning av, hvorvidt nedslagtning maa ansees ønskelig eller nødvendig. Derpaa sender dyrlægen ansøkningen til lensmanden, der efter paaført besvarelse av det til ham stillede spørsmaal sender den til amtmanden til videre oversendelse til Landbruksdepartementet.

Saafremt andragendet indvilges, har dyrlægen ved sakens tilbakekomst til ham snarest mulig at beramme en dag til dyrenes vurdering og nedslagtning, hvorom eieren blir at underrette.

Dyrene blir av dyrlægen og en av ham opnævnt takstmand at ansætte til den værdi, som de virkelig staar i i den tilstand, hvori de forefindes ved taksten, dog saaledes, at der ikke tages hensyn til, at de ved en tuberkulinprøve er paavist at være tuberkulose, medmindre denne sygdomstilstand av andre grunder (magerhet, hoste, jurlidelse) er aabenbar. Forsaavidt et dyrs værdi saaledes maatte findes høiere end et beløp av kr. 250,00[3]), blir værdien at nedsætte til dette beløp. Fra denne værdi trækkes værdien av huden og slagtet. Hvis huden og slagtet av eieren skal sælges, kommer deres værdi til fradrag med det ved salget indvundne beløp, hvorom av to paalidelige mænd attestert opgave gjennem dyrlægen blir at indsende til veterinærkontoret i forbindelse med takstdokumentet. I motsat fald blir hudens og slagtets værdi at ansætte ved takst av dyrlægen og takstmanden.

Er dyrlægen og takstmanden uenige om værdiansættelserne, blir det midlere tal, der fremkommer ved at addere begge takstbeløp og derpaa halvere summen, at anse som den rette værdi.

---

[1]) For tiden indtil trekvart.

[2]) Dyrlægen maa ha sin opmerksomhet henvendt paa, at disse forpligtelser overholdes.

[3]) Ved cirk. fra veterinærdirektøren av 1ste december 1916 er dette beløp tillatt forhøiet til kr. 400,00 og i 1919 til kr. 600,00.

De slagtede dyr skal undersøkes av dyrlæge, og forsaavidt noget dyr findes angrepet av tuberkulose i saa høi grad, at kjøttet ansees utjenlig til menneskeføde, skal dyrlægen paase det brændt eller nedgravet, likesom de ved slagtningen forøvrig fundne tuberkuløse dele av dyret snarest mulig maa opbrændes eller forsvarlig nedgraves.

Hvis noget dyr ikke slagtes paa stedet, men efter vurderingen sælges til slagt, kan dette tillates paa betingelse av, at dyrlægen uten avgift for det offentlige efter avtale med kjøperen overværer dyrets nedslagtning. Forsavidt dyret sælges til nogen inden en kommune, hvor kommunal kjøtkontrol er indført, kan dyrlægen undlate at møte under slagtningen, hvorimot attest fra stedets politi eller 2 troværdige mænd om, at dyret er n e d s l a g t e t, maa indsendes til veterinærkontoret.

Under sit nærvær paa stedet ved vurderings- og slagtningsforretningen har dyrlægen at gi kvægeieren anvisning om de nødvendige desinfektionsforanstaltninger, der blir at iverksætte for at hindre utbredelse av smitte efter de syke dyr.

Dyrlægen har snarest mulig at indsende til veterinærkontoret opgave over de ovenomhandlede værdiansættelser, underskrevet saavel av ham selv som den opnævnte takstmand. Sammen med denne opgave har dyrlægen ogsaa, forsaavidt slagtningen efter det foregaaende er overværet av ham, at indsende en nøiagtig beretning om den efter slagtningen foretagne undersøkelse, idet det paasees, at hvert dyr identificeres med vedkommende dyr paa de for tuberkulinprøver anordnede skemaer.

For sit arbeide med vurderingen og undersøkelsen av de slagtede dyr m. v. er dyrlægen berettiget til foruten skyss- og kostgodtgjørelse efter skyss- og kostloven at beregne kr. 2,00 og kr. 4,00 pr. døgn i henhold til husdyrlovens §§ 23 og 24.

Den opnænte takstmand tilkommer for de av ham utførte forretninger kr. 2,00 pr. døgn. Denne godtgjørelse bør av dyrlægen for det offentlige utlægges til takstmanden. Efter regning vil dyrlægen da erholde utlægget refundert samtidig med utbetalingen av hans egen for disse forretninger tilkommende godtgjørelse, der vil anvises ham ved budgetterminens utløp i forbindelse med honoraret for tuberkulinundersøkelserne, godtgjørelser for inspektioner etc. i terminen.

Reglement

for sundhetsundersøkelse og sniveprøve av hester indført fra utlandet.

(Utfærdiget av Landbruksdepartementet den 25de januar 1917 i henhold til kgl. plakat av 19de januar s. a.).

1. Dyret skal ved ankomsten plæceres paa et sted, hvor det kan isoleres fra andre dyr, saaledes at eventuel smitteoverførsel ikke kan finde sted.
2. Saasnart dyret er kommet til ro paa sin standplads skal det underkastes en nøiagtig klinisk undersøkelse hvorved temperaturen maales og noteres. Der skal ofres særlig opmerksomhet paa huden (kloe,

knuter, bylder, saar, ar), næsens slimhinde (utflod, saar, ar), øinenes slimhinde og lymfekjertlerne (hovenhet, haardhet, perleknuter).

3. Efterat tilbørlig rengjøring av hud og sprøite har fundet sted, indføres i halsblodaaren (jugularvenen) en sprøitekanyle saaledes at der uttømmes ca. 10 ccm. blod enten direkte i det fra veterinærinstitutet til saadan prøve medsendte reagensglas eller i selve sprøiten, hvorfra det i saafald overføres til glasset, saaledes at dette fyldes til ca. to tredjedeler. Glasset korkes godt og merkes.

   Kanyle og sprøite maa straks nøiagtig skylles godt med kokt avkjølet vand saaledes at der ikke er spor tilbake av blod, naar næste prøve foretages.

   Det uttagne blod indsendes derefter hurtigst mulig til veterinærinstitutet.

4. Derpaa gjøres med den fra veterinærinstitutet medsendte pensel en indgnidning i det ene øie av nogen draaper koncentrert mallein. Indgnidningen gjøres med nogen lette penselstrøk frem og tilbake paa indsiden av det nederste øielaak foran blinkhinden paa bunden av konjunktivalsækken. (Pas godt paa at ingen glasbit fra malleinampullen eller andet irriterende stof følger med penslen under indgnidningen). Det øie, hvori mallein indgnides, maa iforveien være friskt, i motsat fald kan prøven ikke foretages. Dog hindrer ikke litt serøst utflod (en let konjunctivalkatarrh) prøvens utførelse. Proven paabegyndes bedst om aftenen.

5. Efter 10, 14, 18 og 24 timer undersøkes øiet og det iagttagne noteres.

   Hvis der inden denne tid ikke er kommet nogen anden virkning end litt slim eller serøst utflod, antegnes: ingen reaktion (÷).

   Hvis der er kommet utflod av materie (pus) med svulst av nederste øielaak og begyndende lysskyhet antegnes. reaktion (×). Hvis der kommer rikelig flod av materie med svulst av begge øielaak, lysskyhet og mathet, antegnes: sterk reaktion (+ +).

6. Hvis resultatet er tvilsomt kan ny prøve iverksættes tidligst 24 timer efter den første prøve. Der bør da ogsaa maales temperatur før og under prøven.

7. Naar flere hester samtidig prøves maa hvert dyr og hver blodprøve nøiagtig merkes saa forveksling undgaaes. Meddelelse om prøvens resultat indsendes av dyrlægen straks til veterinærinstitutet.

8. Naar et dyr ikke viser reaktion for øienprøven kan det frigives paa betingelse av at eieren opgir, hvor dyret er at faa fat i, indtil resultatet av blodprøven foreligger.

9. Hvis en hest findes at lide av snive eller i henhold til den særlige prøve maa antages at være angrepen av denne sygdom, skal den dyrlæge som har foretat sniveprøven, sørge for at husdyrlovens bestemmelser om snive befølges, eller hvis dyret imidlertid er overført til et andet sted, straks underrette vedkommende amtsdyrlæge herom og henstille til ham om at træffe de fornødne forføininger.

10. For sundhetsundersøkelse og malleinprøve betaler importøren kr. 10 for hver hest til vedkommende dyrlæge. Denne har likeledes at indkassere hos importøren og indsende til veterinærinstitutet kr. 5 for de med blodprøvens utørelse forbundne omkostninger.

    Omkostningene ved føring, opstaldning og røgt paahviler importøren.

Lov

av 9de august 1918 om offentlige tjenestemænds skyss- og kostgodtgjørelse.

I. *Angaaende skyssgodtgjørelse.*

§ 1. Offentlige tjenestemænd er for reiser inden riket, saavel i offentlige anligender som til utførelse av forretninger for private, i de tilfælde, hvor der tilkommer dem skyssgodtgjørelse, berettiget til at oppebære denne efter de i nærværende lov fastsatte bestemmelser.

§ 2. Kongen fastsætter med Stortingets samtykke det regulativ, efter hvilket skyssgodtgjørelsen i almindelighet skal beregnes for de forskjellige befordringsmidler, tillands og tilvands.

§ 3. Naar den reisende i distrikter, hvor befordring bare kan ske med ren, benytter egne ren, blir den ham tilkommende godtgjørelse at bestemme av kongen.

§ 4. Tjenestemænd, som efter offentlig foranstaltning gives fri befordring eller som marsjerer med trop — hvorom nærmere regler gives av kongen — erholder ikke skyssgodtgjørelse, men faar kun godtgjort efter regning nødvendig utlæg for befordring av medbragt, fornoden bagage.

§ 5. Foruten den bestemte skyssgodtgjørelse, der ogsaa indbefatter tilsigelsespenger samt leie av baat og andre reiseredskaper, erholder samtlige tjenestemænd erstatning efter regning for nødvendige utlæg til

a) befordring ombord til og iland fra dampskibe,
b) transport av nødvendig bagage, saavel paa selve reisen som mellem bopæl eller forretningssted og det sted, hvor reisen begynder eller ender,
c) bom-, bro-, brygge-, flot- og færgepenger, indskrivningspenger, kanalavgift, slusepenger, telefon- og telegramgebyrer vedkommende reisen, pladsbillet og soveplads paa jernbane og dampskib og andre nødvendige utgifter til selve befordringen med jernbane eller dampskib.

§ 6. Forsaavidt den lovbestemte almindelige skyssbetaling med hjemmel av lov blir forhøiet, blir den av kongen bestemte godtgjørelse at forhøie med tilsvarende beløp.

§ 7. For reiser i statens anliggender, foretat utenfor rikets grænser, bestemmer Kongen eller den, han dertil bemyndiger, skyssgodtgjørelsens størelse.

Likeledes kan Kongen bestemme særegne regler for beregning av skyssgodtgjørelse for toldofficianter paa grænsepatruljetur.

§ 8. Den mindste veilængde, som maa reises, naar godtgjørelse for skyss saavel tillands som tilvands skal kunne fordres, er 3 km. fra den reisendes bopæl eller 6 km. tilsammen frem og tilbake.

Skyssen godtgjøres bare for den virkelige veilængde, dog saa, at for de strækninger, hvor skyssbetaling erlægges efter en større veilængde end den virkelig reiste (se lov om skyssvæsenet av 14. juli 1893 §§ 28 og 30 samt § 36, sidste passus), tilkommer der tjenestemanden skyssgodtgjørelse efter denne forøkede veilængde.

§ 9. Den godtgjørelse, som tilkommer offentlige tjenestemænd for skyss, skal beregnes efter den vei og den maate, hvorpaa reisen med mindst utgift kan foregaa — alt forsaavidt det ikke paa grund av særegne omstændigheter har været av væsentlig betydning at foreta reisen ad anden vei eller paa anden maate, hvilket i saa fald maa angives i regningen.

II. *Angaaende kostgodtgjørelse.*

§ 10. I tilfælde, hvor der for reiser inden riket — enten i offentlige anliggender eller til utførelse av forretninger for private — tilkommer offentlige tjenestemænd skyssgodtgjørelse efter nærværende lov, skal de ogsaa være berettiget til kostgodtgjørelse efter nedenstaaende bestemmelser.

Det samme gjælder ogsaa:

1. Offentlige tjenestemænd, som paa saadanne reiser ellers vilde tilkomme almindelig skyssgodtgjørelse, men som istedet derfor erholder fri befordring.
2. Militære og civilmilitære tjenestemænd av sjoetaten ogsaa med hensyn til kommandoturer tilsjøs.

Derimot skal nærværende lovs bestemmelser om kostgodtgjørelse ikke være anvendelige paa forlikskommissærer og i krigstilfælde heller ikke paa militære og civilmilitære tjenestemænd.

§ 11. Kongen fastsætter med Stortingets samtykke kostgodtgjørelsens størrelse.

Forsaavidt tjenestemændene i denne henseende inddeles i klasser, bestemmes inddelingen av Kongen med Stortingets samtykke.

§ 12. Stortingsmænd tilkommer paa reiser, som de ifølge grundlovens § 65, 1ste led, erholder reisegodtgjørelse for, kostgodtgjørelse efter det til enhver tid gjældende regulativ, i tilfælde som for 1ste klasse bestemt.

§ 13. For medlemmer av offentlige kommissioner og komiteer eller for nogen, hvem særskilt hverv forøvrig er overdrat, bestemer Kongen den kostgodtgjørelse, som blir at tilstaa vedkommende.

Det samme gjælder for reiser, som foregaar utenfor rikets grænser, forsaavidt disse ikke er kommandoturer tilsjøs.

Endvidere skal det være overlatt Kongen under særegne omstændigheter at fastsætte en høiere kostgodtgjørelse end efter denne lov bestemt for amtmænd, statsadvokater, sorenskrivere, fogder, politiembedsmænd, lensmænd og sakførere for tilstedeværelse under de større fiskerier.

For reise foretat av jernbanefunktionær inden hans distrikt bestemmes kostgodtgjørelsens størrelse av Kongen eller den, han bemyndiger dertil.

§ 14. Den mindste veilængde, som saavel tillands som tilvands maa reises, naar kostgodtgjørelse skal kunne fordres, er 3 km. fra den reisendes bopæl eller 6 km. tilsammen frem og tilbake.

Valgte medlemmer av amtsting, amtsutvalg, amtsveistyrer, amtsskattestyrer og amtsskolestyrer tilkommer dog kostgodtgjørelse for forretningsdage, selv om reise ikke foretages. Det samme gjælder lagrettemænd og domsmænd, som har forrettet.

§ 15. Døgn efter denne lov regnes fra det klokkeslet, da reisen paabegyndes. Dele av et døgn paa 5 timer og derover regnes for et helt døgn. For reiser, som varer mindre end 5 timer, tilstaaes ingen kostgodtgjørelse, medmindre den hele paa en reise tilbakelagte veilængde utgjør mindst 20 km.

Læger i praksis erholder dog, uanset bestemmelserne i denne paragraf, kostgodtgjørelse for alle reiser, for hvilke de tilkommer skyssgodtgjørelse.

§ 16. Kostgodtgjørelse kan alene beregnes for den tid, der med nødvendighet medgaar til reise til og fra forretningsstedet ad korteste vei eller paa billigste maate, overensstemmende med de for beregningen av skyssgodtgjørelse gjældende regler, samt til forretningens utførelse.

Naar reisen sker med hesteskyss, bør som regel mindst 60 km. daglig tilbakelægges.

§ 17. Kostgodtgjørelse tilkommer ikke nedennævnte tjenestemænd i følgende tilfælde:

1. Uthavnsbetjenter samt toldbetjenter og toldopsynsmænd, der er stationert i uthavner, paa reiser inden det til vedkommende uthavnsstationer hørende distrikt. Likeledes krydsbetjenter paa reiser i krydstiden.
2. Lensmænd:
   a. paa reiser i anledning av brand- og skattetaksationer samt til indhentelse av oplysninger vedkommende den almindelige brandforsikring;
   b. paa reiser i skyssvæsenets anliggender, herunder ikke indbefattet de reiser, der maatte bli paalagt lensmanden i anledning av de i skyssloven av 14. juli 1893 § 55 omhandlede undersøkelser;
   c. paa reiser i postvæsenets anliggender;
   d. paa reiser i anledning av de i lovene om tilvirkning av brændevin og malt omhandlede forretninger.
3. Valgte medlemmer av indrulleringskommissioner for reise til indrulleringsmøter inden det distrikt, for hvilket de er valgt.
4. Militære tjenestemænd paa reiser eller under utførelse av tjenesteforretninger, for hvilke der ved løns- eller tillægsregulativer eller andre bestemmelser maatte være fastsat særskilt godtgjørelse.

III. *Almindelige bestemmelser.*

§ 18. Av militærpersoner indgaar korporaler og menige ikke under nærværende lov. Disse tilkommer for reiser i anledning av militær tjeneste godtgjørelse kun i tilfælde og efter de regler, som Kongen med Stortingets samtykke bestemmer.

Det samme gjælder i sin almindelighet for militærpersoners reiser inden befæstningsomraader, garnisonssteder og eksercerpladser eller til steder i disses umiddelbare nærhet eller for andre militære tjenestereiser under lignende forhold.

§ 19. Utføres paa en og samme reise flere forretninger for det offentlige eller for private, blir skyss- og kostgodtgjørelsen for reisedage at fordele paa de forskjellige forretninger i forhold til veilængden til hvert forretningssted. Kostgodtgjørelsen for forretningsdage blir særskilt at belaste den eller de paa vedkommende dage avholdte forretning eller forretninger, i sidste fald med en like part paa hver.

§ 20. Foretar en offentlig tjenestemand reiser til utførelse av forretninger, som sorterer under en anden tjenestemand, for hvem en høiere kostgjørelse er fastsat, skal han for disse reiser være berettiget til at erholde samme kostgodtgjørelse som for sidstnævnte er bestemt, samme regler skal gjælde, om overtagelsen av anden tjenestemands forretninger indtræder under reise, som allerede er paabegyndt. Enhver anden, hvem det overdrages at utføre en offentlig tjenestemands forretninger, skal

være berettiget til samme skyss- og kostgodtgjørelse, som for denne er bestemt.

§ 21. Et passende forskud paa reiseutgifter kan anvises, naar disse blir saa store, at utlægget vil bli for byrdefuldt for den reisende.

§ 22. Regninger over skyss- og kostgodtgjørelse, som efter denne lov tilkommer nogen av det offentlige, skal, forsaavidt ingen tidsbestemmelse paa andet sted maatte være git, være indsendt til vedkommende myndighet senest inden 6 maaneder, efter at reisen er tilendebragt. Fra tjenestemænd, som ifølge særskilt bestemmelse utfærdiger sine regninger for skyss- og kostgodtgjørelse kvartalsvis, maa regning være indsendt senest inden 6 maaneder efter utløpet av det kvartal, hvori reisen er foretat. Oversittes fristen, godtgjøres ikke fordringen av det offentlige.

Regning, som har været indsendt inden den fastsatte tidsfrist og som tilbakesendes regningsutstederen, undergives en ny forældelsesfrist av indtil 6 maaneder fra den dag, regningen av vedkommende myndighet sendes tilbake til regningsutstederen.

Forsaavidt regningen for en reise, for hvilke forskud er mottat i henhold til § 22 forældes i medfør av nærværende paragraf, blir det erholdte forskud at tilbakebetale.

Et efter foreløbig anvisning utbetalt beløp, som i henhold til bestemmelserne i nærværende paragraf ikke skulde ha været utbetalt, kan tilbakesøkes.

§ 23. Denne lov træder i kraft fra den tid, Kongen bestemmer. Fra samme tid sættes lov av 10. juli 1894 om offentlige tjenestemænds skyss- og kostgodtgjørelse ut av kraft, og likesaa de i henhold til sammes § 25 givne kongelige resolutioner. Desuten ophæves fra samme tid lov av 26. juli 1916 om ændringer i foran nævnte lov.

Regulativ

for offentlige tjenestemænds skyss- og kostgodtgjørelse fastsat ved kgl. resolution av 23de august 1918.

A. Skyssgodtgjørelsen.

1. Skyssgodtgjørelsen blir at beregne efter følgende almindelige regulativ:

Hesteskyss øre pr. km.			Automobil øre pr. km.	Baat øre pr. km.		Egen motorbaat (dampskib) øre pr. km.		Leiet motorbaat øre pr. km.
Tilsigelsesstation	Fast station	Egen hest	Egen eller leiet	Tilsigelsesstation	Fast station	Mindre I	Større II	
32	37	45	65	60	66	60	100	100

For reiser med jernbane beregnes godtgjørelsen efter de til enhver tid for vedkommende banestrækning gjældende takster for anden klasse med tillæg for hurtigtog, hvis saadant er benyttet.

For reise med offentlig automobilrute beregnes godtgjørelsen efter de takster, som til enhver tid gjælder for vedkommende strækning, med tillæg av 5 øre for hver kilometer, som reises.

For reiser med elektrisk sporvei beregnes godtgjørelsen efter den for vedkommende strækning gjældende takst.

For reiser med dampskib og rutegaaende motorbaat beregnes godtgjørelsen efter den for vedkommende rute gjældende passagertakst, i tilfælde paa bedste plads.

Naar der tillands benyttes andet befordringsmiddel end ovenfor nævnt, beregnes godtgjørelsen som bestemt for hesteskyss paa vedkommende strækning. For befordring med egen baat er godtgjørelsen den samme som for almindelig baatskyss paa vedkommende strækning.

2. Den i foranstaaende regulativ fastsatte specielle godtgjørelse for bruk av eget befordringsmiddel kan bare beregnes, naar det regjeringsdepartement, hvorunder vedkommende tjenestemand sorterer, har gitt sit samtykke til at tjenestemanden selv holder paagjældende befordringsmiddel til bruk paa sine tjenestereiser.

3. Foregaar reisen om natten mellem kl. 9 aften og 7 morgen, eller for skyss paa en avstand av mindst 10 km. mellem kl. 8 aften og 7 morgen, blir godtgjørelsen at forhøie saaledes:

a) for skyss med hest eller baat fra skysstation med en halvpart, idet befordring, som paabegyndes eller avsluttes mellem disse klokkeslet, helt regnes som natreise.

b) for skyss med egen hest, egen automobil, egen motorbaat (dampskib) eller andet befordringsmiddel som i punkt 1 sidste avsnit nævnt, med en fjerdepart, idet forhøielsen beregnes for den mellem nævnte klokkeslet reiste strækning.

4. Strækker den for leiet automobil og leiet motorbaat fastsatte godtgjørelse ikke til, refunderes de medgaatte utgifter. Regningen maa da forsynes med attestation fra vedkommende tjenestemand for at benyttelse av leiet automobil respektive motorbaat har været nodvendig, samt med erklæring om at der paa samme automobil (motorbaat) ikke har været befordret nogen anden til skyssgodtgjørelse berettiget.

5. For befordring inden en bys grænser mellem vedkommende bosted og jernbanestation eller dampskibsbrygge godtgjøres de havte utlæg, forsaavidt ikke kilometerberegning kommer til anvendelse paa befordringen.

6. I følgende tilfælder skal der for hesteskyss og egen (eller leiet) automobil kun beregnes ¾ og for baat skyss samt egen (eller leiet) motorbaat kun halvdelen av den bestemte godtgjørelse, nemlig:

1. Lensmænd paa reiser som stevnevidner, naar de reiser sammen med et andet stevnevidne eller med tilkaldt vidne.
2. Stevnevidner, naar de reiser to sammen eller sammen med tilkaldte vidner.
3. Tilkaldte vidner ved forkyndelse i straffesaker.
4. Sorenskriveres betjenter paa reise til og fra de almindelige saketing, naar to betjenter reiser sammen.
5. Toldopsynsmænd I og II, naar to reiser sammen.

Beredne oficerer er,naar de paa reiser med ruteskib eller jernbane medfører egen hest til bruk i tjenesten, berettiget til at erholde den for hest og i tilfælde hestepasser utlagte fragt godtgjort efter regning. For hestepasser, som reiser alene tilbake efter at ha bragt tjenestehest frem til bestemt sted eller som reiser for at avhente tjenestehest, kan beregnes almindelig skyssgodtgjørelse.

7. Naar reisen foregaar utenfor de almindelige skyssruter, tillands eller tilvands, med befordringsmiddel som ikke tilhører den reisende selv, er den reisende berettiget til erstatning for hatte utgifter, forsaavidt disse ikke dækkes av den fastsatte skyssgodtgjørelse.

Samme regel gjælder ogsaa under reiser paa de almindelige skyssruter, forsaavidt nødvendig forretningsmæssig ophold mellem stationer kræver en tid utover den, hvori en skyssende er forpligtet til at vente.

Hvor befordring bare kan ske paa sal, kløv eller med ren, eller hvor den reisende bare kan komme frem tilfots, og hans tøi m. v. maa bæres, er han berettiget til, foruten den ham efter regulativet tilkommende godtgjørelse fra fast station, at faa erstattet efter regning nødvendig utlæg til befordring av sit tøi samt for veiviser, hvor saadan er benyttet; desuten hvad han maatte ha utlagt til befordring for sig selv utover nævnte regulativsats.

8. Tjenestemænd, som benytter baatskyss, er i særegne tilfælder, naar reisens længde, farvandets beskaffenhet eller baatens størrelse m. m. nødvendiggjør anvendelse av forsterket skyss, berettiget til erstatning for hatte utgifter utover den godtgjørelse, som tilkommer dem efter det til enhver tid gjældende almindelige regulativ.

Den, som saaledes beregner sig forhøiet skyssbetaling, skal paa vedkommende regning avgi bevidnelse om, at reisen ikke uten skade kunde utsættes, og at den benyttede forsterkede skyss har været nødvendig, samt om at der paa samme baat ikke har været befordet nogen anden til skyssgodtgjørelse berettiget.

9. Naar to eller flere tjenestemænd, som er berettiget til reisegodtgjørelse, reiser sammen med baatskyss, skal de, uanset bestemmelsen under foranstaaende punkt 8, bare være berettiget til hver for sig at erholde godtgjørelse efter satsene i det gjældende regulativ.

Hvis den godtgjørelse, de derved tilsammen vil erholde, er utilstrækkelig til at dække den lovbestemte betaling for den nødvendige og virkelig benyttede forsterkede baatskyss, er enhver av dem tillike berettiget til at faa godtgjort sin forholdsvise del av det overskytende utlæg.

Med hensyn til foranstaaende bestemmelse blir de i punkt 6, 1ste led, nævnte tjenestemænd at betragte hver som en person. Reiser toldopsynsmænd paa baat sammen med toldfunktionærer, der oppebærer almindelig reisegodtgjørelse, kan de ikke beregne sig saadan.

B. Kostgodtgjørelsen.

I.

Kostgodtgjørelsen fastsættes saaledes:
1ste klasse kr. 10,00 pr. døgn.
2den klasse kr. 9,00 pr. døgn.
3dje klasse kr. 6,00 pr. døgn.

Forsaavidt den reisende maa overnatte (d. e. tilbringe over 3 timer av natten) utenfor sin bopæl, skal de til 1ste klasse hørende tjenestemænd være berettiget til at erholde et tillæg til kostgodtgjørelsen stort kr. 7,00, de til 2den klasse hørende kr. 6,00 og de til 3dje klasse hørende kr. 5,00 for hver nat som maa tilbringes utenfor hjemmet. Tillægget bortfalder, naar der anvises den reisende frit kvarter av det offentlige. Likeledes bortfalder det for nætter hvorfor der i henhold til loven beregnes godtgjørelse for utlæg til soveplads paa jernbane eller dampskib, medmindre den reisende tilbringer 3 timer eller derover ogsaa av den paafølgende nat paa jernbane eller dampskib og maa opholde sig minst 6 timer av den mellemliggende dag i by eller landdistrikt.

Som nat regnes tiden mellem kl. 11 aften og 7 morgen.

For militære og civilmilitære tjenestemænd er deres virkelige embede og ikke deres grad i hæren eller marinen bestemmende for efter hvilken klasse de skal erholde kostgodtgjørelse.

II.

Klasseinddeling.

I klasse I alle tjenestemænd som staar i klasse I efter lov av 10. juli 1894.

I klasse II alle tjenestemænd som staar i klasse II efter lov av 10. juli 1894.

I klasse III[1]) alle tjenestemænd som staar i samme lovs klasse 3 og 4.

Nye tjenestemænd blir av Handelsdepartementet at henføre til en av disse klasser.

C. Regulativets ikrafttræden.

Den foran bestemte skyssgodtgjørelse gjøres gjældende fra 1. januar 1918 at regne og indtil videre, forsaavidt angaar de reiser hvorpaa der er benyttet egen hest (se foran under A punkt 2) og forøvrig fra 15. september 1918.

Den foran bestemte kostgodtgjørelse gjøres gjældende fra 1. januar 1918 at regne og indtil videre.

---

[1]) Dyrlæger henregnes til klasse III undtagen statsdyrlægerne der henregnes til klasse II.

Register

1895—1917

over de i aarsberetningerne under avsnittet »Forskjellige sygdomme« omtalte tilfælder (samt over enkelte sygdomme før 1895 anført under beretningernes almindelige sundhetsoversigt).

Aarstallene angir det aar beretningen omhandler; s. betyder sidetal.

Aktinomykose 1903 s. 25, 1908 s. 23, 1911 s. 24, 1913 s. 25, 1914 s. 27.
Abort hos sau 1905 s. 22.
Alvelle 1908 s. 19, 1909 s. 17, 1913 s. 23, 1916 s. 12, 1917 s. 20.
Asthma 1908 s. 24, 1910 s. 25.
Anæmi hos hest 1909 s. 18, 1911 s. 26, 1913 s. 27, 1914 s. 30, 1915 s. 15, 1916 s. 10, 1917 s. 15.
Anæmi hos svin 1910 s. 22.
Anæmi hos gjet 1917 s. 17.

Blodurin hos kvæg 1891 s. 5, 1895 s. 16, 1903 s. 28, 1904 s. 23, 1907 s. 25, 1908 s. 26, 1909 s. 17, 1910 s. 20, 1911 s. 17 *).
Brok 1897 s. 22, 1898 s. 25, 1914 s. 35, 1916 s. 16.
Benbrud 1897 s. 22, 1899 s. 19.
Botryomykose 1899 s. 17, 1909 s. 19, 1911 s. 28.
Beskelersyke, godartet 1900 s. 21, 1904 s. 25, 1907 s. 25, 1911 s. 20, 1913 s. 25, 1914 s. 27, 1915 s. 18, 1917 s. 18.
Brandfeber 1901 s. 15, 1904 s. 24, 1916 s. 15.
Byldsyke hos sau 1902 s. 24.
Børlidelser 1903 s. 27, 1904 s. 31, 1910 s. 23 og 25, 1912 s. 22, 1915 s. 26.
Benskjørhet 1904 s. 23, 1909 s. 21, 1910 s. 24, 1914 s. 34.

Cerebro-spinal-meningitis 1905 s. 18, 1908 s. 24, 1909 s. 16 og 22, 1910 s. 23, 1911 s. 26, 1914 s. 25, 1915 s. 21.
Coccidiose hos kvæg 1910 s. 22, 1914 s. 27, 1917 s. 20.
Coccidiose hos kanin 1915 s. 24.
Croup hos ko 1915 s. 19.
Colibacillose hos kalv og lam 1915 s. 23.

Diarrhoe hos hest 1904 s. 27, 1909 s. 24.
Diarrhoe hos kvæg 1903 s. 27, 1904 s. 27, 1905 s. 23, 1908 s. 22, 1909 s. 22, 1910 s. 22, 1911 s. 24, 1912 s. 18, 1914 s. 31, 1915 s. 19, 1917 s. 19 og 20.
Diarrhoe hos kalv 1906 s. 30, 1909 s. 18, 1915 s. 20.
Diarrhoe hos lam, se lammesygdom.
Difterit hos fjærfæ 1898 s. 24, 1899 s. 18, 1903 s. 28.
Difterit hos kalve 1911 s. 19.
Difteritisk skedebetændelse hos ko 1914 s. 26.
Difteroid rhino-pharyngitis hos ko 1897 s. 21.

Eczem hos hest 1914 s. 26 og 31.
— » ko 1899 s. 17, 1914 s. 28.
— » svin 1898 s. 25.
— » sau 1899 s. 16, 1908 s. 22, 1910 s. 21, 1911 s. 20, 1915 s. 22, 1916 s. 16.
— » gjet 1913 s. 23, 1914 s. 28, 1915 s. 22.
Epilepsi hos ko 1910 s. 23, 1915 s. 26.
Elektrisk støt 1915 s. 26.

Forgiftninger fremkaldt ved:
Aconitum septentrionale 1902 s. 26, 1915 s. 29.
Arecolin 1897 s. 19.
Arsenik 1899 s. 23, 1905 s. 30, 1906 s. 37, 1911 s. 32, 1912 s. 26, 1913 s. 32, 1914 s. 38, 1915 s. 29, 1916 s. 18.
Benmel 1903 s. 29.
Bomuldsfrø 1900 s. 24, 1903 s. 30, 1905 s. 28, 1908 s. 28, 1909 s. 24, 1911 s. 32, 1917 s. 26.

*) For de senere aar se aarsberetningernes indholdsfortegnelse.

Bly (blysalte) 1900 s. 24, 1905 s. 27, 1908 s. 29, 1912 s. 26, 1913 s. 31, 1914 s. 37, 1916 s. 17.
Bønner 1905 s. 30.
Carbolineum 1904 s. 31.
Chilisalpeter 1905 s. 30, 1907 s. 30, 1911 s. 32, 1916 s. 19.
Conium maculatum 1915 s. 32.
Digitalis 1904 s. 31, 1906 s. 39, 1911 s. 33, 1912 s. 27, 1915 s. 31.
Dobbelt kromsurt kali 1897 s. 23.
Dynamit 1913 s. 32.
Eddik 1909 s. 32.
Eqvisetum 1906 s. 38, 1910 s. 28, 1911 s. 34, 1912 s. 26, 1914 s. 39.
Finngræs (Nardus stricta) 1903 s. 26, 1906 s. 37, 1915 s. 31, 1916 s. 18.
Fiskeavfald 1899 s. 24, 1908 s. 28 og 29, 1914 s. 38 og 39, 1917 s. 27.
Fiskelevertran 1916 s. 19.
Fluesop 1905 s. 28.
Fosfor 1915 s. 29, 1916 s. 17.
Gas, se lysgas.
Glaubersalt 1902 s. 27.
Havre 1907 s. 29.
Kjøt 1908 s. 27, 1913 s. 32, 1914 s. 39.
Klid 1908 s. 27.
Kobber 1917 s. 26.
Korn, havarert 1906 s. 38 og 39, 1910 s. 27.
Kunstgjødsel 1908 s. 28.
Kviksølv 1898 s. 26, 1902 s. 27, 1904 s. 32, 1906 s. 38, 1907 s. 30, 1911 s. 33, 1913 s. 32, 1914 s. 39, 1915 s. 30.
Lysgas 1902 s. 26.
Lysol 1912 s. 27.
Melk 1917 s. 21.
Muggent fôr 1909 s. 25.
Muggen mysost 1912 s. 27.
Natron 1916 s. 18.
Nikotin 1900 s. 24, 1902 s. 26, 1915 s. 32.
Padderok 1897 s. 22, 1899 s. 23.
Petroleum 1911 s. 34, 1913 s. 32.
Poteter 1899 s. 22, 1905 s. 28.
Ranunculus 1908 s. 28.
Rapsmel 1893 s. 7, 1911 s. 31, 1914 s. 38.
Ratin 1917 s. 28.
Rhamnus frangula 1911 s. 32.
Rognebark 1909 s. 25.
Rottegift 1899 s. 23, 1903 s. 30, 1907 s. 30.
Røk 1904 s. 32, 1908 s. 27.
Salpeter 1908 s. 28, 1917 s. 26.
Salt 1903 s. 30, 1904 s. 31, 1911 s. 32, 1914 s. 38.
Sildelake 1906 s. 37, 1909 s. 24, 1915 s. 30.
Sildemel 1916 s. 19.
Sop, se fluesop.
Stryknin 1902 s. 26, 1904 s. 31, 1908 s. 29, 1910 s. 27, 1911 s. 33, 1913 s. 18, 1915 s. 30.
Sukker og sirup 1913 s. 33, 1916 s. 99.
Tang 1917 s. 27.
Theobromin 1917 s. 27.
Turnips 1908 s. 28.
Urin 1899 s. 21, 1910 s. 27.
Uten paaviselig aarsak 1901 s. 16, 1907 s. 30 og 31, 1910 s. 28, 1911 s. 33, 1912 s. 25, 1913 s. 31, 1914 s. 39, 1916 s. 18.
Zinkhvit 1916 s. 17.
Følsyke, se Navleinfection hos føl.

Gjetesygdom 1907 s. 24, 1908 s. 23.

Halesygdom hos kvæg 1906 s. 37.
Hestesygdom, katarrhalsk 1899 s. 16.
Hjernebetændelse hos kvæg 1898 s. 22.
Hjernebetændelse hos gjet 1913 s. 22.
Hjernesygdom hos hest 1904 s. 30.
Hugormbit 1899 s. 19, 1908 s. 28, 1912 s. 26, 1914 s. 35, 1915 s. 26.
Hydrocephalus hos føl 1917 s. 24.
Hyperidrosis 1915 s. 26.
Hvalpesyke 1904 s. 24, 1906 s. 35, 1907 s. 23, 1908 s. 18, 1910 s. 20, 1911 s. 28, 1912 s. 18, 1913 s. 21, 1915 s. 24, 1917 s. 18.
Hæmaturi, se blodurin.
Hæmoglobinuri hos hest 1912 s. 21.

Impotens 1909 s. 18, 1914 s. 33.
Indigestion hos kuer 1900 s. 22, 1904 s. 28, 1909 s. 21, 1911 s. 23, 1912 s. 19, 1913 s. 24, 1914 s. 33.
Indvoldsorme hos hest 1906 s. 35, 1912 s. 22, 1913 s. 22, 1914 s. 31.
— » svin 1903 s. 25, 1907 s. 23, 1908 s. 24.
— » sau 1909 s. 22.
— » ren 1906 s. 36.
— » fjærfæ 1909 s. 18, 1911 s. 28.
Influenza 1890 s. 16.

Jernbanefeber 1913 s. 26.
Jurbetændelse 1898 s. 23, 1907 s. 25, 1908 s. 22 og 25, 1909 s. 23, 1910 s. 22, 1914 s. 35.

Kalvedifterit, se difteritis.
Kastration hos ren 1912 s. 25.
Katarrh i luftveiene hos hest 1902 s. 18, 1910 s. 20, 1912 s. 21, 1917 s. 19.
Katarrh i luftveiene hos kvæg 1902 s. 19, 1915 s. 22
Katarrh i luftveiene hos sau 1911 s. 20.
Katarrhfeber, ondartet 1889 s. 82, 1893 s. 23, 1896 s. 16.
Kattesyke 1906 s. 35.

Klovsyke, ondartet 1889 s. 80, 1908 s. 18.
Knæledsbetændelse 1905 s. 22.
Kolik 1909 s. 19.
Kolik, fremkaldt av allosurus crispus 1903 s. 26.
Kolik fremkaldt av finngræs, se Forgiftning.
Kolik fremkaldt av staalorm 1909 s. 21
Koliinfection hos lam 1917 s. 21.
Kopper hos gjet 1904 s. 26, 1905 s. 22, 1907 s. 26, 1909 s. 20, 1915 s. 18.
Kopper hos ko 1905 s. 22, 1908 s. 18, 1909 s. 20, 1913 s. 21, 1914 s. 30, 1915 s. 18, 1916 s 11, 1917 s. 18.
Kramper hos svin 1899 s. 18, 1914 s. 34.
Krybbebiting 1916 s. 17, 1917 s. 26.
Kræft 1897 s. 21, 1898 s. 24, 1906 s. 32, 1910 s. 24, 1911 s. 27, 1913 s. 28, 1914 s. 36.

Lammesygdom 1897 s. 21, 1903 s. 27, 1905 s. 21, 1906 s. 34, 1908 s. 18 og 22, 1909 s. 21, 1914 s. 29.
Leukæmi hos hest 1903 s. 25.
Levercirrhose hos svin 1913 s. 24.
Leveriktesyke 1902 s. 20, 1910 s. 25.
Lollandsk syke 1908 s. 17, 1909 s. 20, 1910 s. 19, 1911 s. 19, 1912 s. 17, 1913 s. 21, 1916 s. 15, 1917 s. 19.
Lungebetændelse hos gjet 1898 s. 24, 1899 s. 16, 1900 s. 21, 1901 s. 16, 1913 s. 28, 1916 s. 14.
Lungebetændelse hos sau 1906 s. 34, 1913 s. 22, 1914 s. 29.
Lungebetændelse hos kalv 1904 s. 25, 1907 s. 24.
Lungebetændelse hos svin 1902 s. 19, 1904 s. 25, 1906 s. 30.
Lungebetændelse hos harer 1916 s. 17.
Lungeemphysem hos hest 1897 s. 21, 1900 s. 23, 1917 s. 22.
Lungeemphysem hos ko 1914 s. 36.
Lungeorm hos sau og gjet 1903 s. 25, 1904 s. 28, 1905 s. 23, 1907 s. 24, 1909 s. 19, 1910 s. 21, 1914 s. 32, 1915 s. 21, 1917 s. 22.
Lungeorm hos kalv 1910 s. 21.
Lungesyke 1890 s. 16, 1894 s. 11.
Lungeødem hos svin 1901 s. 15.
Lymphangitis 1899 s. 17.
Lymphomatose 1917 s. 24.
Lynnedslag 1900 s. 23, 1909 s. 18, 1912 s. 25, 1915 s. 26, 1916 s. 17.
Løbebetændelse 1900 s. 22.

Melkefeber 1905 s. 18, 1907 s. 22, 1911 s. 21, 1912 s. 18, 1915 s. 24.
Melkefeber hos sau og gjet 1912 s. 21, 1914 s. 34, 1915 s. 25.
Miltbrand 1890 s. 15, 1891 s. 1, 1896 s. 3.
Mug, smitsom hos kvæg 1917 s. 20.
Mundsyke hos hesten 1899 s. 16, 1904 s. 25, 1905 s. 18, 1906 s. 33, 1907 s. 23, 1910 s. 20, 1917 s. 18.
Mundsyke hos sau 1912 s. 23.

Navleinfektion hos føl 1911 s. 27, 1914 s. 25, 1915 s. 20, 1916 s. 15.
Navleinfektion hos kalv 1917 s. 21.
Neldefeber hos kjør 1906 s. 31.
Neldefeber hos hund 1908 s. 23.
Nymphomani 1899 s. 18.
Nyresygdom hos kalv 1906 s. 30.
Næseblødning hos hest 1917 s. 25.

Opbinding av melken 1910 s. 21.

Pyæmi hos lam 1914 s. 29.
Papillomatose 1917 s. 22.

Rachitis 1899 s. 20, 1906 s. 31, 1907 s. 23, 1910 s. 24, 1917 s. 24 og 25.
Raslesyke 1891 s. 2, 1896 s. 16.
Rensygdom 1904 s. 29, 1908 s. 27, 1910 s. 26, 1911 s. 29, 1914 s. 36, 1915 s. 27. (Se: Slubbo).
Rheumatisme hos føl 1897 s. 21.
Rheumatisme hos hund 1907 s. 27.
Ringorm 1900 s. 21, 1906 s. 30.
Ruptur efter parring 1912 s. 24, 1914 s. 36.
Ruptur av mellemgulvet 1912 s. 25, 1913 s. 30.
Ruptur av hjertet 1912 s. 25.

Saar 1907 s. 28, 1905 s. 23.
Sauesygdom 1911 s. 21, 1913 s. 23, 1916 s. 13, 1917 s. 23. (Se øiensygdom).
Septikæmi 1911 s. 25.
Septikæmi hos okse 1914 s. 26.
Sirasyke 1906 s. 34, 1908 s. 23, 1915 s. 32.
Skabb hos hest 1912 s. 24, 1913 s. 25, 1917 s. 22.
Skabb hos svin 1906 s. 32, 1907 s. 24, 1911 s. 20, 1913 s. 25.
Skabb hos hund 1904 s. 27.
Skabb hos kat 1902 s. 20, 1907 s. 25, 1911 s. 20, 1913 s. 25, 1914 s. 29.
Skedekatarrh, smitsom hos kjør 1897 s. 20, 1903 s. 25, 1904 s. 27, 1909 s. 21, 1911 s. 20, 1914 s. 26, 1915 s. 19.
Skjørbuk hos svin 1913 s. 24, 1914 s. 28.
Skott 1889 s. 93.
Skudvirkning 1913 s. 30.
Slagsmaal blandt hingster 1916 s. 17.
Slikkesyke hos kvæg 1910 s. 24.
Slinger 1914 s. 35.
Slubbo hos ren 1903 s. 30, 1905 s. 24, 1906 s. 36, 1910 s 26, 1911 s. 28.
Sterilitet hos kvæg 1908 s. 23, 1909 s. 19, 1910 s. 26, 1911 s. 26.
Stivkrampe hos kvæg og sau 1910 s. 21, 1914 s. 33.
Stivkrampe hos svin 1914 s. 33.

Stivkrampe hos hest 1916 s. 11.
Struma 1899 s. 18, 1904 s. 30, 1905 s. 21, 1906 s. 32, 1909 s. 18, 1911 s. 19, 1914 s. 28, 1916 s. 16.
Svinesygdom 1904 s. 26, 1917 s. 23.
Sviva 1900 s. 21, 1904 s. 29, 1905 s. 24 og 29, 1907 s. 26, 1908 s. 25, 1910 s. 26, 1912 s. 24, 1913 s. 24, 1914 s. 32, 1915 s. 25, 1916 s. 14, 1917 s. 23.
Svælglidelser hos hest 1912 s. 23.
Sukkersyke hos hund 1912 s. 24.

Tarmbetændelse 1898 s. 23, 1908 s. 26, 1912 s. 23, 1913 s. 27, 1914 s. 33.
Tetanus, se Stivkrampe.
Thyreoidektomi hos gjet 1914 s. 36.
Traumatisk indigistion 1908 s. 18, 1910 s. 23.
Traumatisk læsion 1902 s. 25.
Traumatisk pericarditis 1905 s. 24.
Traumatisk tungebetændelse 1907 s. 28, 1908 s. 27.
Trommesyke 1897 s. 22.
Tyføs hestesygdom 1898 s. 23.
Tyføs kvægsygdom 1907 s. 25.

Urticaria, se neldefeber
Utslet, se eczem.
Utøi 1902 s. 25, 1904 s. 27, 1915 s. 24.

Vildtsyke 1915 s. 19.
Villa 1915 s. 23.

Ytre beskadigelser 1913 s. 30.

Ødem, ondartet hos hest 1901 s. 15, 1903 s. 24.
Ødem, ondartet hos kvæg 1903 s. 24, 1911 s. 18.
Ødem, ondartet hos svin og sau 1911 s. 18.
Øiensygdom hos hest 1901 s. 15, 1909 s. 18, 1915 s. 22, 1917 s. 19.
Øiensygdom hos kvæg 1897 s. 22.
Øiensygdom hos sau og gjet 1899 s. 16, 1904 s. 27, 1905 s. 22, 1906 s. 34, 1907 s. 34, 1909 s. 22, 1911 s. 25, 1917 s. 18.

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VI. 184.

VETERINÆRVESENET

OG

KJØTTKONTROLLEN

1918.

(Le service vétérinaire et l'inspection de la viande, 1918.)

UTGITT AV

DIREKTØREN FOR DET CIVILE VETERINÆRVESEN.

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY

DEC 22 1920

KRISTIANIA.
I KOMMISSJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1920.

For årene 1889—1898 se Norges Offisielle Statistikk, rekke III.
For årene 1899—1903 se Norges Offisielle Statistikk, rekke IV, nr. 24, 57, 70, 89 og 116.
For årene 1904—1911 se Norges Offisielle Statistikk, rekke V, nr. 15, 36, 65, 83, 112, 141, 173 og 201.
For årene 1912—1917 se Norges Offisielle Statistikk, rekke VI, 13, 39, 71, 96, 121 og 148.

GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI, KRISTIANIA

619
N83v
1918.

En 1918 il est signalé en Norvège des cas de charbon (75), de charbon symptomatique (25), de fièvre catarrhale du bœuf (472), de rouget du porc (9734), de pneumonie contagieuse du cheval (532), de pneumo-entérite contagieuse du porc et de peste porcine (83), de gourme (5069), d'influenza (110), et de gastromycose du mouton (63).

Aucun cas de peste bovine, de rage canine, de morve, de fièvre aphteuse, de péripneumonie du bétail, de clavelée ni de gale du mouton n'a été constaté.

Les tableaux statistiques donneront des renseignements plus exacts sur les cas de maladies et sur le fonctionnement de l'inspection de la viande.

Innholdsfortegnelse.

(Sommaire).

Page

Résumé en français III

I. Veterinærvesenet i 1918.

(Du service vétérinaire en 1918).

A. Almindelig oversigt (Vue générale) 1

Tabel I. Enkelte sygdommes forekomst i de forskjellige amter (Maladies par départements) 2

B. De enkelte sygdomme (Les maladies différentes) 3

1. Miltbrand (Charbon) 3
2. Katarrhfeber (Fièvre catarrhale) 4
3. Raslesyke (Charbon symptomatique) 4
4. Braasot (Gastromycose du mouton) 5
5. Svinesyke og svinepest (Pneumo-entérite contagieuse, peste porcine) 5
6. Rødsyke og knuterosen (Rouget du porc) 5
7. Tuberkulose (Tuberculose) 6
8. Kværke (Gourme) 9
9. Smitsom kasting (Avortement épizootique) 10
10. Lungesyke hos hesten, influenza (Pneumonie contagieuse du cheval) 10
11. Ringorm (Trichophyton) 12
12. Blodurin hos kvæget (Hématurie du bétail) 12
13. Forskjellige sygdomme (Maladies diverses):

Ondartet anæmi hos hester, influenza (spansk syke), luftveiskatarrh hos hest, godartet beskelersyke, føllsyke, polyomyelitlignende tilfælder hos hest, tetanus, smitsom skedekatarrh, smitsom mastitis, kræft hos hoppe, sarkom, traumatisk indigestion, alvelle, lammedødelighet, rheumatisme hos lam, smittsomt eczem, rachitis med nervøse symptomer, ikter, strupepiping (stedbunden), neseblødning hos hest, keisersnit hos ko, fødselshindring, angrep av mus, forgiftninger . . . . 13—23

14. Kvaksalveri (Charlatanerie) 23

C. Tabeller (Tableaux statistiques) 25

Tabel II. Husdyrsygdomme artsvis (Maladies par espèces) 26

— III—XXII. Husdyrsygdomme amtsvis (Maladies par départements) 30

Page
Antal dyrlæger i Norge 1919 (Nombre de vétérinaires en 1919) . . . 116
Utførsel og innførsel av husdyr (Importation et exportation des animaux) . . . 117
Bevilgninger i budgetterminen 1918—1919 (Budget du service vétérinaire) . . . 117

II. Kjøttkontrollen i 1918.
(L'inspection de la viande en 1918).

Almindelig oversigt (Vue générale) . . . 120
Tabel A. Antal slakt paa stationerne (Nombre de viandes aux bureaux de contrôle) . . . 122
— B. Antal slakt, 2den klasse, paa stationerne (Nombre de viandes de IIme classe) . . . 124
— C. Antal slakt, kassert paa stationerne (Nombre de viandes saisies) . . . 125
— D. Antal slakt kontrollert utenfor stationerne (Nombre de viandes contrôlées en dehors des bureaux) . . . 126
— E. Sammendrag for 1918 av kontrollert kjøtt . . . 128
Aarsaker til 2den klasses stempling og kassation (Causes de la classification et des saisies) . . . 130
Tøndekjøttkontrollen (Les viandes dépecées, de provenance étrangère) . . . 131
1. Aalesund . . . 132
2. Arendal . . . 132
3. Bergen . . . 133
4. Bodø . . . 134
5. Drammen . . . 135
6. Fredrikshald . . . 135
7. Fredrikstad . . . 136
8. Gjøvik . . . 137
9. Hamar . . . 138
10. Haugesund . . . 138
11. Holmestrand . . . 139
12. Horten . . . 139
13. Hønefoss . . . 140
14. Kongsberg . . . 140
15. Kragerø . . . 141
16. Kristiania . . . 141
17. Kristiansand . . . 147
18. Kristiansund . . . 147
19. Larvik . . . 147
20. Lillehammer . . . 148
21. Lillestrøm . . . 149
22. Moss . . . 149
23. Narvik . . . 150
24. Notodden . . . 150
25. Porsgrund . . . 151
26. Risør . . . 151
27. Sandefjord . . . 151

Page
28. Sarpsborg 151
29. Skien 152
30. Stavanger 152
31. Tinn 155
32. Tromsø 155
33. Trondhjem 156
34. Tønsberg 158
Bøndernes Fællesslagteri (i Aker) 158

III. Offentlige bestemmelser.
(Dispositions publiques).

A. Plakater, rundskrivelser m. v. i 1918 (Décrets royaux, circulaires etc. en 1918) 159
1) Kgl. resolusjon av 22 februar 1918 om avgifter m. v. for kontroll av kjøtt i Horten. (Sur l'inspection de la viande à Horten) 159
2) Kgl. resolusjon av 15 mars 1918 om avgifter for benyttelse av Lillehammer kommunale slakteri (Décret royal modifiant le règlement pour l'abattoir publique à Lillehammer) 159
3) Kgl. sanksjon av 14 mai 1918 på lov om ændring i § 23 i lov om foranstaltninger mot smitsomme husdyrsygdomme av 14 juli 1894. (Loi du 14 mai 1918 modifiant le § 23 de la loi du 14 juillet 1894) 159
4) Plakat av 5 juli 1918 med tillæg til plakat av 1 febr. 1908 om dyrs benyttelse som befordringsmiddel (Sur l'emploi des animaux comme moyen de transport) 159
5) Rundskrivelse av 5 oktober 1918 ang. offentlige tjenestemenns skyssgodtgjørelse. (Sur les frais de voyage) 160
6) Cirkulære av 18 oktober 1918 om forsendelse i posten av »arsenikvask«. (Sur éxpedition par la poste d'arsenic) 161
7) Rundskrivelse av 29 oktober 1918 om de offentlige tuberkulinundersøkelser. (Sur la lutte publique contre la tuberculose bovine) 162
8) Kgl. resolusjon av 8 november 1918 om avgifter m. v. for kontroll av kjøtt i Bodø. (Sur l'inspection de la viande à Bodø). . 163
9) Kgl. resolusjon av 6 desember 1918 om avgifter for benyttelse av Trondhjems slaktehus. (Décret royal fixant les taxes pour l'abattoire publique à Trondhjem) 163
10) Cirkulære av 30 desember 1918 om innsendelse av årsberetninger fra dyrlæger. (Sur les comptes-rendus annuels des vétérinaires) 163
B. Gjældende love og bestemmelser (Lois et règlements en vigueur).
1) Lov av 14de juli 1894 m. v. om foranstaltninger mot smitsomme husdyrsygdomme (Loi du 14 juillet 1894 concernant les mesures à prendre contre les maladies des animaux domestiques) 165
2) Lov av 27de juni 1892 m. v. om kommunale slaktehus etc. (Loi du 27 juin 1892 sur les abattoirs municipaux et sur l'inspection de la viande) 175
3) Regler for innførsel og undersøkelse av opdelt kjøtt av 4de august 1911 (Réglementation pour l'inspection de la viande coupée) . . 177

Page.

4) Regler for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt (slaktekjøtt) av 4de august 1911 (Réglementation pour l'inspection de la viande de boucherie) 180
5) Nugjældende regler for innførsel av husdyr (De l'importation des animaux) 187
6) Nugjældende regler for utførsel av husdyr (De l'exportation des animaux) 190
7) Anvisning til tuberkulinundersøkelser (Instruction pour la tuberculination) 191
8) Om kvægtuberkulosens bekjæmpelse; cirkulære av 7de april 1905 (Sur la lutte contre la tuberculose bovine) 192
9) Reglement for undersøkelse av innførte hester av 25de januar 1917 (De l'importation des chevaux) 197
10) Lov av 9de august 1918 om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse (Loi sur les frais de voyage) 199
11) Regulativ for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse av 23de august 1918 (Règlement sur les frais de voyage) 202

Innberetning til Landbruksdepartementet om en reise til Vestlandet for at studere årsaken til alveld eller lyngsyken hos får, av professor dr. *N. Wille* 206

I.

Om veterinærvesenet 1918.

A. Almindelig oversigt.

Ifølge de fra dyrlægene innkomne årsberetninger er der i årets løp behandlet hos:

Hesten	70 169	sykdomstilfeller
Koen	112 435	—
Sauen	3 654	—
Gjeten	1 645	—
Svinet	32 736	—
Hunden	9 450	—
Katten	539	—
Fjærfe	433	—
Andre dyr	107	—

Av de behandlede dyr angis å være døde eller drepte:

Hester	1 536
Kjør	4 342
Sauer	357
Gjeter	48
Svin	2 415
Hunder	759
Katter	58
Fjærfe	178
Andre dyr	39

Antallet av de av dyrlægene behandlede sykdomstilfeller hos husdyrene var i de siste år:

1890	46 091
1900	71 438
1910	146 537
1915	204 416
1916	167 733
1917	204 076
1918	231 168

Tabell 1.

Enkelte sykdommers forekomst i de forskjellige fylker 1918.

(Relevé des diverses maladies par départements).

Fylke. *(Département)*	Miltbrand *(Anthrax)*	Raslesyke *(Anthrax emphysematosus)*	Brasot *(Gastromycosis ovis)*	Ondartet katarrfeber *(Febris catarrhalis maligna)*	Lungesyke hos hesten *(Pleuro-pneumonia contagiosa equi)*	Influensa hos hesten *(Influenza)*	Svinepest og svinesyke *(Pneumo-enteritis contagiosa suis)*	Rødsyke og knuterosen *(Morbus ruber)*	Kværke *(Adenitis contagiosa equi)*
Kristiania	-	-	-	-	195	-	-	31	248
Akershus	12	-	-	10	53	1	27	1257	738
Østfold	18	1	-	21	8	14	-	537	165
Buskerud	2	1	-	58	79	33	5	1493	295
Vestfold	2	1	-	4	22	-	-	519	117
Hedmark	3	5	-	54	5	3	18	1657	497
Opland	1	2	4	89	12	10	13	1848	1337
Telemark	17	1	-	20	1	23	3	436	131
Aust-Agder	-	-	-	12	-	-	-	178	36
Vest-Agder	1	-	-	10	-	-	-	42	7
Rogaland	2	2	16	8	1	-	4	22	143
Hordaland	2	5	7	27	-	-	3	73	157
Bergen	1	-	-	-	156	11	-	16	26
Sogn og Fjordane	1	3	-	21	-	-	-	150	183
Møre	8	4	17	22	-	-	-	211	44
Sør-Trøndelag	5	-	7	53	-	-	-	495	284
Nord-Trøndelag	-	-	4	35	-	-	10	680	452
Nordland	-	-	8	15	-	15	-	72	96
Troms	-	-	-	13	-	-	-	16	113
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Ialt	75	25	63	472	532	110	83	9734	5069

Hvad den almindelige sundhetstilstand blandt husdyrene angår kan bemerkes følgende:

Den som følge av krigen opståtte »krisetid« har vært nokså vanskelig for husdyrbruket. Kraftfórtilgangen fra utlandet har gått sterkt ned, hvorhos den innskrenkede tilførsel av korn har gjort at avfallsmel til sine tider omtrent ikke har vært til å opdrive. I store deler av landet har også hoiavlingen vært forholdsvis liten. Dette i forbindelse med anvendelsen av forskjellige surrogatfórstoffer og streng rasjonering har ikke kunnet undlate å ove innflydelse også på husdyrenes ydeevne, fruktbarhet og sundhetstilstand.

Ikke destomindre karakteriserer dyrlægene sundhetstilstanden hos husdyrene for i det store og hele ialfall å ha vært god i årets lop om der enn har vært adskillig sykelighet tilstede. Å merke er, at enkelte ond-

artede smittsomme sykdommer (som f. eks. miltbrand) under krigen har vært i sterk avtagen. Enkelte ikke smittsomme sykdommer f. eks. melkefeber (kalvningsfeber, der menes bl. a. å stå i forbindelse med en rikelig og kraftig føring) har også vist tilbakegang i denne tid. Adskillig sykelighet anføres dog av dyrlægene å måtte settes i forbindelse med føring med surrogater og med uhensiktsmessig føring i det heletatt. Fordøielseslidelser, forgiftninger (f. eks. med salt eller bedervet sildemel osv.) anføres som ikke sjelden forekommende. Benskjørhet og rakit har også optrådt med forholdsvis mange tilfeller. (Se forøvrig herom avsnittet om de enkelte sykdommer).

Trangen til dyrlægehjelp har i årets løp vært ganske stor; men de vanskelige kommunikasjonsforhold mange steds (innskrenkning og delvis ophevelse av visse dampskibsruter, ophevelse og innskrenkninger i skysstrafikken, den høie skyssbetaling, bensin og petroleumsnød og oljevanskeligheter i det heletatt) har lagt adskillig hindringer i veien for dyrlægenes reiser.

Ingen av de i husdyrloven nevnte ondartede smittsomme sykdommer har i året vunnet farsottmessig utbredelse; av kvegpest, hundegalskap, snive, ondartet lungesyke hos storfe, munn- og klovsyke, kopper eller skabb hos sauen er intet tilfelle inntruffet*).

Den 19. juli 1918 bifalt stortinget enstemmig St. pr. nr. 82, 1918 om oprettelse av en veterinærhøiskole i Kristiania. Ved kgl. resolusjon av 9. januar 1920 bestemtes at arbeidet med høiskolens opførelse skulde settes igang.

B. Om de enkelte sykdommer.

1. Miltbrand.

Tilbakegangen i denne sykdoms optreden her i landet har under krigen vært særlig merkbar, (se de foregående beretninger). For 1918 opgis behandlet ialt 75 tilfeller, hvorav 10 hos hesten (8 døde), 59 hos storfe (4 drepte og 39 døde), 5 hos svinet (alle døde) og 1 hos hunden (død).

Hvad angår sykdommens optreden i de forskjellige fylker opviser Østfold og Telemark det største antall tilfeller nemlig henholdsvis 18 og 17; i Aust-Agder, Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark fylker er intet tilfelle av sykdommen behandlet.

Fylkesdyrlæge *A. Kragerud* (Tønsberg) oplyser, at der på et sted i hans distrikt døde to kjør og et svin av miltbrand; budeien der stelte

*) Angående smitteoverførelse fra dyr til mennesker se under de enkelte sykdommer.

dyrene blev også smittet og fikk en karbunkel på den ene hånd, men blev frisk igjen efter nogen tids lægebehandling.

Fylkesdyrlæge *E. Skjolden* (Spydeberg) omtaler et tilfelle, hvor en ko lidende av miltbrand blev slaktet i dodsøieblikket; og slaktet sendt til Kristiania kjottkontrol. Sammenhengen blev imidlertid her konstatert, og slaktet konfiskert og uskadeliggjort.

2. Ondartet katarrhfeber.

Av katarrhfeber hos kveget er der ialt anmeldt 437 tilfeller, hvorav 199 dreptes og 108 dode. Sykdomstilfellenes antall i de siste ti år stiller sig således:

1909	624	tilfeller
1910	654	»
1911	513	»
1912	608	»
1913	587	»
1914	676	»
1915	524	»
1916	489	»
1917	537	»
1918	437	»

Sykdommen har som vanlig optrådt i de fleste fylker (med undtagelse av byfylkene og Finnmark).

Dyrlæge *O. E. Onstad* (O. Toten) har hos en ko foruten de karakteristiske symptomer ved denne sykdom også iakttatt nervøsitet og sterke epileptiske kramper.

Fylkesdyrlæge *K. E. Onstad* (Fagernes) meddeler å ha truffet på en katarrhfeberlignende sykdom hos *gjeter*. Hvorvidt sykdommen virkelig var ondartet katarrhfeber eller ei kan dyrlægen ikke med bestemthet si; han fikk ikke anledning til å obdusere noget kadaver. Sykdommen antok imidlertid en enzootisk karakter og viste de sedvanlig forekommende symptomer som hoste, diarrhoe og hornhindebetendelse*).

3. Raslesyke.

Der er av denne sykdom kun behandlet 25 tilfeller (hos storfe); derav dode de 23, mens 1 opgis å være drept. I 1917 optrådte denne sykdom med i alt 40 og i 1916 med 45 tilfeller. (Se forøvrig tabell I).

*) Se H. Horne: Pluriform saueseptikæmi i »Norsk Veterinær-tidsskrift«. 1918 (XXX årg.) side 281.

4. Bråsot.

Av bråsot hos sauen er innberettet om 63 tilfeller hvorav 56 opgis å være døde. Tilfellenes antall i de siste år av bråsot stiller sig således:

1909	193	tilfeller
1910	164	»
1911	124	»
1912	154	»
1913	76	»
1914	107	»
1915	130	»
1916	97	»
1917	106	»
1918	63	»

Fylkesdyrlæge *A. Kragerud* (Tønsberg) meddeler:

I en større sauebesetning hvor der ifjor forekom bråsot med flere dødsfall vaksinerte jeg i begynnelsen av året 120 dyr med bråsotvaksine, som jeg fikk tilsendt fra Veterinærinstitutet. De unge dyr tålte vaksinen godt og blev immune, derimot var resultatet mindre heldig hos de eldre dyr; flere av disse fikk sykdommen og døde; nogen drektige dyr aborterte.

5. Svinesyke.

I alt er behandlet 83 tilfeller av svinesyke (smittsom lungebetendelse hos svin). Herav opgis de 25 døde mens 5 dyr dreptes. Akershus fylke opviser det største antall tilfeller (27); dernæst kommer Hedmark (18), Opland (13) og Nord-Trøndelag (10). Se tabell I. I året 1917 blev der innberettet om 147 tilfeller av denne sykdom.

6. Rødsyke og knuterosen.

Antallet av behandlede tilfeller av disse sykdommer viser i de senere år en fortsatt stigning.

I 1913	behandledes	5528	tilfeller
- 1914	—	5664	—
- 1915	—	4348	—
- 1916	—	5074	—
- 1917	—	8955	—
- 1918	—	9734	—

Av de 9734 tilfeller i 1918 var de 2822 rødsyke (derav 262 døde og 163 drepte) og 6912 den såkalte knuterosen (hvorav 140 døde og 175 dreptes).

Sykdommen er anmeldt å være forekommet i alle fylker deri innbefattet også byfylkene Kristiania og Bergen. De fleste tilfeller er anmeldt fra Opland og Hedmark fylker (henholdsvis 1848 og 1657 tilfeller), dernæst kommer Buskerud (1493), Akershus (1257) o. s. v. se tabell I.

Dyrlægene meddeler at rødsyken ikke sjelden optrådte temmelig ondartet og heftig og at de almindeligst brukte doser av serum derimot ofte viste sig å være for små; komplikasjoner som endocarditis og articulitis anføres å ha forekommet hyppig.

Det gode renommé som det norske serum mot rødsyke efterhånden har vunnet, holder sig. På avsidesliggende steder og når serumet ikke kan skaffes hurtig nok eller i tilstrekkelig mengde, anvender dyrlægene i ikke liten utstrekning det gamle middel spiritus mot denne sykdom; og som det anføres, med held.

Tapsprocenten for den akutte rødsykes vedkommende var 18,6 (mot 15,5 i 1917.

7. Tuberkulose.

Som omtalt i de foregående årsberetninger har bekjempelsen av kvegtuberkulosen ved offentlige tuberkulinundersøkelser m. v. lidt et stort avbrek under krigsårene, idet disse undersøkelser ved krigens begynnelse (1914) blev innstillet *).

Man fant imidlertid av forskjellige grunner, at den offentlige bekjempelse av kvegtuberkulosen burde gjenoptas, såsnart anledning dertil gas, og der meddeltes derfor i rundskrivelse fra Landbruksdepartementet av 15. februar 1915 at tuberkulinprovene atter kunde igangsettes i den utstrekning som de offentlige interesser og sakens nødvendighet tilsa. Ved rundskrivelse fra departementet av 29. oktober 1918 blev de ved de tidligere rundskrivelser påbudte innskrenkninger hevet, hvorefter tuberkuloseundersøkelserne atter kunde igangsettes som før krigen.

For å øke interessen for kvegtuberkulosens bekjempelse er også erstatningsbidraget av statskassen efterhånden økt, fra kr. 250 til henholdsvis kr. 400 og senest til kr. 600 som maksimum pr. dyr. Likeledes er dyrlægenes godtgjørelse for deres arbeide hermed stadig øket.

Det viser sig imidlertid at forholdene i løpet av krigsårene har forandret sig så meget at det er vanskelig atter å få disse undersøkelser i sving som før krigen.

* Rundskrivelse fra Landbruksdepartementet av 20. august 1914.

Resultat

av de offentlige kvægtuberkulinprøver i året 1918.

(Compte-rendu sur le résultat des recherches faites chez le bétail par la tuberculine, pendant l'année 1918.)

Fylke *(Département)*	Antall undersøkte **dyr** *(Nombre des animaux tuberculinés)*	Derav mistenkte og tuberkuløse *(Dont suspects & tuberculeux)*	pct. tuberkuløse *(pct.)*	Antall prøvede **besetninger** *(Nombres des étables examinées)*	Derav tuberkuløse *(Dont tuberculeuses)*	pct. tuberkuløse *(pct.)*	Omsprøitede besetninger *(Inoculations répétées)*	
							Antall besetninger	Tuberkuløse
Kristiania	-	-	-	-	-	-	-	-
Akershus	348	28	8	11	4	**36,3**	-	-
Østfold	230	56	**24,3**	14	6	**42,9**	5	1
Buskerud	735	15	2	98	10	**10,2**	10	1
Vestfold	159	53	**33,3**	7	4	**57,1**	1	-
Hedmark	296	42	**14,2**	13	3	**23,1**	4	1
Opland	596	121	**20,3**	35	22	**62,8**	8	8
Telemark	51	-	-	4	-	-	-	-
Aust-Agder	-	-	-	-	-	-	-	-
Vest-Agder	-	-	-	-	-	-	-	-
Rogaland	-	-	-	-	-	-	-	-
Hordaland	22	-	-	5	-	-	-	-
Bergen	-	-	-	-	-	-	-	-
Sogn og Fjordane	197	15	**7,6**	24	4	**16,7**	2	1
Møre	54	-	-	3	-	-	-	-
Sør-Trøndelag	150	1	**0,7**	23	1	**4,3**	-	-
Nord-Trøndelag	1107	7	**0,6**	128	7	**5,5**	-	-
Nordland	237	2	**0,8**	38	2	**5,2**	3	-
Troms	21	-	-	7	-	-	-	-
Finnmark	25	-	-	5	-	-	-	-
Ialt (total)	4 027	340	**8,4**	415	63	**15,2**	33	12

De offentlige kveg-tuberkulinprøver 1895—1918.

(Compte-rendu sur le résultat des recherches aux frais publiques faites chez le bétail, par la tuberculine, pendant les années 1895—1918.)

År	Antall undersøkte **besetninger** *(Nombre des étables examinées)*	Derav tuberkuløse *(Dont tuberculeuses)*	pct. tuberkuløse *(pct.)*	Antall undersøkte **dyr** *(Nombres des animaux tuberculinés)*	Derav mistenkte og tuberkuløse *(Dont suspects & tuberculeux)*	pct. tuberkuløse *(pct.)*
1895/1896	2 195	573	**26,1**	30 787	2 588	**8,4**
1897	2 136	577	**27,0**	24 755	2 056	**8,3**
1898	1 465	331	**22,6**	14 740	725	**4,9**
1899	1 337	274	**20,5**	11 919	678	**5,7**
1900	2 072	368	**17,8**	15 513	779	**5,0**
1901	2 889	311	**10,8**	20 051	701	**3,2**
1902	2 227	255	**11,5**	14 230	502	**3,5**
1903	2 027	276	**13,6**	13 846	672	**4,9**
1904	2 335	328	**14,0**	18 519	1 060	**5,7**
1905	1 802	223	**12,4**	13 566	623	**4,6**
1906	1 888	227	**12,0**	14 622	890	**6,1**
1907	1 626	218	**13,4**	12 734	840	**6,6**
1908	1 833	256	**13,9**	14 643	709	**4,8**
1909	2 546	312	**12,3**	20 623	869	**4,2**
1910	3 038	332	**10,9**	21 109	1 167	**5,5**
1911	3 047	423	**13,8**	26 937	1 291	**4,8**
1912	3 463	288	**8,3**	20 493	829	**4,8**
1913	1 746	274	**15,7**	15 335	754	**4,9**
1914	1 222	139	**11,4**	10 793	463	**4,3**
1915	521	82	**14,6**	5 445	449	**8,2**
1916	713	94	**13,2**	6 140	440	**7,2**
1917	451	91	**20,1**	4 311	480	**11,1**
1918	415	63	**15,2**	4 027	340	**8,4**
1895—1918	42 994	6 315	**14,8**	355 138	19 905	**5,6**

Dyrlæge *B. Schee* (Biri) meddeler, at han klinisk konstaterte tuberkulose hos en ko; den samlede besetning bestående av 27 dyr viste sig ved en senere foretatt tuberkulinundersøkelse å være gjennemtuberkuløs, idet 24 dyr reagerte.

Fylkesdyrlæge *A. Østby* (Frosta) oplyser, at et sted hvor besetningen reagerte ved tuberkulinundersøkelse var såvel eieren som tre barn dode med kort tids mellemrum av tuberkulose.

Om en besetning, der ved tuberkulinundersøkelser gjentagne ganger viste sig å være tuberkuløs tiltross for at eieren for hver gang hadde slaktet de reagerende dyr, og desinfisert og kalket fjøset o. s. v. skriver fylkesdyrlæge *E. Nordrum* (Ringebu) blandt andet:

. . . Imidlertid synes det som om gården er et veritabelt »tuberkulosehelvede«, idet også flere mennesker er døde av denne sykdom; i den senere tid to unge menn i sin beste alder. Som interessant kan jeg oplyse at under nevnte unge menns sykdom — med års mellemrum — blev matrestene efter deres måltider gitt til en gris der blev gjødet. Begge disse svin blev tuberkuløse; det siste hadde jeg anledning til å obdusere efter slaktningen og det viste sig å ha en generalisert tuberkulose, så flesket måtte kasseres. Ilevende tilstand var der intet annet å merke på grisen enn at den var litt dårlig i det ene bakben, hvilket ved slaktningen viste sig å skyldes tuberkulose i haseleddet. For øvrig var grisen frisk og trivlig og blev fet som en annen gjødgris.«

8. Kværke.

Kværke sees i beretningsåret å ha hatt en temmelig stor utbredelse. Antall inntrufne tilfeller er 5069 (med 164 døde og drepte). De samme tall var for 1917's vedkommende: 4430 og 136. Tilfeller er blitt behandlet i alle fylker med undtagelse av Finnmark. Som det fremgår av tabell I kan Opland fylke opvise de fleste tilfeller nemlig 1337; minst utbredt synes sykdommen å ha vært på Sørlandet.

Nedennevnte tall viser antallet av tilfeller og tapsprocent i følgende år:

I året	1890	forekom	902	tilfeller med	38	døde og drepte:	Tapsprocent 4,2
—	1895	—	1989	—»—	62	—»—	— 3,1
—	1900	—	1884	—«—	88	—»—	— 4,7
—	1905	—	2142	—»—	101	—»—	— 4,7
—	1910	—	3217	—»—	108	—»—	— 3,4
—	1916	—	1955	—»—	53	—»—	— 2,7
—	1917	—	4430	—»—	136	—»—	— 3,0
—	1918	—	5069	—»—	164	—»—	— 3,2

Det mot denne sykdom fremstillede norske serum benyttes i stor utstrekning. Efterspørslen har vært så stor at Veterinærinstitutet ikke har sett sig istand til å dekke behovet. Meningene om serumets virkning som helbredende eller forebyggende middel er imidlertid ennu noget forskjellig blandt de praktiserende dyrlæger. Det synes forresten som om kværke i dette år flere steder har optrådt temmelig ondartet og flere dyrlæger meddeler om tilfeller av metastaserende kværke med henkastninger til indre organer og ledd.

Dyrlæge *O. E. Onstad* (Ø. Toten) anfører således:

En patient blev behandlet for kværke første gang 4. april. Absces i krøskjertlene blev konstatert pr. rectum 7. mai. Hesten blev nu så avmagret at den knapt kunde gå. I midten av juni hadde eieren lagt merke til at der med avføringen var kommet en masse illeluktende materie. Dagen efter undersøkte jeg hesten pr. rectum, men kunde da ikke føle noget abnormt. Fra den tid kom hesten sig hurtig. Hesten, der under sykdommen var føle, har vokset sig stor og kraftig og er i utmerket stand.

Fylkesdyrlæge *J. Flesvik* (Lillehammer) meddeler blandt andet:

Kværken har vært spredt utover hele distriktet. De fleste tilfeller inntraff høsten 1918. Sykdommen var gjennemgående streng, med ofte meget høi feber de første dager. Kværkeserum har vært brukt i de allerfleste tilfeller (mest norsk og endel dansk). Det norske serum blev som regel anvendt intravenøst; brukt på denne måte i første stadium av sykdommen gikk temperaturen meget raskere ned enn når det blev brukt subcutant. Dyrene var ofte feberfri efter 3—4 dagers forløp og i mange tilfeller helt raske efter 8—10 dager uten glandelaffektion. Hvis dyrene allerede hadde hevelse i glandlene, synes serumbehandlingen å ha den kjedelige virkning, at abscessene modnes meget langsommere; der kommer så lett nye abscesser, og sykdommen har da lett for å trekke i langdrag.

9. Smittsom kastning.

Av kastning hos kveg er der i årets løp behandlet ialt 1365 tilfeller mot 1488 det foregående år. Den smittsomme form synes i det store og hele å være i tilbakegang i allfall i flere egner av landet. God nytte ved bekjempelsen tilskrives ofte de ved Veterinærinstitutet igangsatte diagnostiske undersøkelser av blod og efterbyrdsmateriale.

Fylkesdyrlæge *K. Egeberg* (Arendal) meddeler således:

Smittsom kastning er absolutt i tilbakegang. Bønderne melder altid av når kjør kaster. Men det viser sig ved laboratorieundersøkelsen at disse kastninger som oftest ikke er av smittsom natur. Smittsom kastning er så frygtet, at den herefter neppe får nogen større utbredelse. Okseeierne våker nøie over at kastekjør ikke blir bedekket før der medbringes attest fra Veterinærinstitutet.

Fylkesdyrlæge *J. Flesvik* (Lillehammer) innberetter om en *saue*besetning hvor otte sauer kastet, men der hersket ikke smittsom kastning blandt kjørene på samme sted.

Fylkesdyrlæge *J. Heggenhaugen* (Nes, Hedmark) meddeler om en gård, hvor samtlige drektige kjør, sauer, to purker, en hoppe og tre katter aborterte.

10. Lungesyke og influensa hos hesten.

Det antall tilfeller som år om annet forekommer av denne sykdom varierer sterkt. I beretningsåret opgis å være behandlet 532 tilfeller av lungesyke hos hester, hvorav 11 døde; i 1917 1196, hvorav 22 døde og drepte. (I forrige årsberetning er inntatt en ståtistikk over antall tilfeller av lungesyke i årene 1905—1917). Av influensa opgis behandlet 110 tilfeller (hvorav 4 døde) i 1918, men der sondres ofte ikke mellem lungesyke og influensa, der derfor kun blir forskjellige navne på en og

samme sykdom *). Lungesyken, der nærmest må sies å være stasjonær i og omkring Kristiania, har i årets løp også optrådt med mange tilfeller i Bergens by. (Se forøvrig tabell I).

Om sykdommens optreden i Bergen meddeler statsdyrlæge *S. Tillier:*

Ifølge de meddelelser jeg har fått, skulde sykdommen først ha vist sig i juli måned blandt brenselscentralens hester, men var da begynt å spre sig til flere staller innen byens grenser. Stadsdyrlæge Nielsen hadde bl. a. påbudt tømning og stængning av de offentlige vanningskummer. Første gang jeg fikk med sykdommen å gjøre var i november og først ved denne tid synes det, som om epizootien riktig tok fart, således at der vel neppe fantes nogen stall i byen, hvor hestene ikke hadde vært utsatt for smitte derav.

Fylkesdyrlægen meddeler dog at de første tilfeller inntraff allerede i februar 1918. De forekom i en stall i Nygårdsgaten, hvortil var bragt flere hester, som en tid hadde vært opstallet i Kristiania. Det varte dengang temmelig lenge før man kom til klarhet over, hvilken sykdom man hadde å gjøre med.

De første tilfeller var i høi grad atypiske både i symptomer og forløp. Tilfellene antoks derfoer for å være en almindelig forkjølelsescatarrh og først efter 3 uker eller mere kom det første typiske tilfelle med rustfarvet flod fra næsen og dæmpning ved auskultasjon av lungene.

Inntil det allersiste holdt sykdommen sig innen byens grenser og dens allernærmeste omegn. Først senere inntraff tilfeller på lengere bortliggende steder, som i Fana, Mæland på Holsenøen og i Manger på Radøen.

Alle dyrlægene er i det hele enig om at sykdommen hos de allerfleste hester forløp forholdsvis *lett* men atypisk; kun i de sjeldnere tilfeller kunde påvises *virkelige forandringer i lungene,* næseflod etc. Dyrlægene meddelder at de har hatt under behandling ialt 395 tilfeller av lungesyke (influensa), herav 7 døde.

En patient fikk under rekonvalescensen hæmaturi og døde.

De første tilfeller blev visstnok alle behandlet symptomatisk med stimulantia o. s. v. Først i desember måned, tror jeg, begynte dyrlægene med intravenøse innsprøitninger av neosalvarsan. En av de patienter der er behandlet på denne vis er senere død. Alle dyrlæger er enige om, at midlet har en *utmerket* virkning, temperaturen faller betraktelig i løpet av det første døgn og sykdommens varighet innskrenkes betydelig; mine egne erfaringer er ikke fullt så gode som de andres, men jeg synes dog at midlet har god virkning.

Politidyrlæge *I. Nielsen,* Bergen meddeler:

Den forrige epizooti grasserte her omkring dette århundredes begynnelse. Den optrådte først i Bergens ridehus. Da jeg fikk et tilfelle under behandling der, hadde flere hester vært angrepne og stod allerede i rekonvalescentstadiet men uten at sykdommen var erkjent. Samtidig optrådte sykdommen i en stor hestebestand i i nærheten og slag i slag kom nye tilfeller rundt omkring i byen. I kort tid var den utbredt også til landdistrikterne omkring byen. Sykdommen var da innført med en dansk hest.

Senere, for ca. 8 år siden, blev sykdommen innført med en fra Kristiania inn-

*) Angående »influensa« eller »spansk syke« hos hester se under 13. Forskjellige sykdommer.

kjøpt hest til en godseier i Fane, men den blev da straks erkjent og begrenset til denne gård.

For det første tilfelle under den nu herskende epizooti, var det ikke mulig å påvise nogen smittekilde, da der ikke var nylig innkjøpte hester innsatt i besetningen. Det er dog senere oplyst at der hos en kjører, der hadde innkjøpt hester i *Kristiania,* skal være forekommet en del suspekte tilfeller hvorfra der altså kan ha vært rikelig anledning til utbredning av smitten uten at der dog, ved det først konstaterte tilfelle kunde påvises noget sammenheng hermed. At sykdommen kun med decenniers mellemrum optreder her vil jo alltid kunne stille dyrlægen tvilende overfor de først forekommende tilfeller. Jeg underrettet derfor straks byens dyrlæger om at tilfeller av lungesyke var optrått her i byen. Sykdommen utbredte sig raskt.

At stanse dens utbredelse til de i byen tilgrensende landdistrikter, som står i daglig, kjørende forbindelse med byen, anså jeg som uigjennemførlig.

Sykdommen optrådte her forholdsvis mildt, og mortaliteten var liten. Efterat behandling med neosalvarsan nu almindelig anvendes vil den antagelig yderligere gå ned.

11. Ringorm.

Ringorm, særlig hos storfe, anføres å ha hatt stor utbredelse. I året 1918 er 4511 stykker storfe tatt under behandling for denne sykdom (mot 4437 i 1917); men sannsynligvis kommer på flere steder bare en mindre del av de angrepne dyr under dyrlægebehandling.

Foruten hos kveget er ringorm iakttatt 187 tilfeller hos hesten, 38 hos sau, 58 hos svin og 2 hos hunden.

Dyrlægene meddeler, at sykdommen jevnlig er overført til mennesker.

Fylkesdyrlæge *S. Sommerfeldt* (Kviteseid) oplyser, at han mikroskopisk har konstatert lidelsen hos rotter.

12. Blodurin.

Av blodurin hos kveget er ialt behandlet 1314 tilfeller (mot 1372 i 1917); derav er 26 drepte og 161 døde.

De fleste tilfeller er behandlet i kyststrøkene, som vanlig.

På vest- og sørlandet er sykdommen flere steder nokså generende for kvegeierne. Enkelte dyrlæger bemerker, at det er meget vanskelig å bibringe befolkningen den rette forståelse av denne sykdoms natur og smitteveier.

Fylkesdyrlæge *H. Hole* (Mandal) innberetter blandt annet følgende:

Av piroplasmose behandledes 57. Befolkningen har vanskelig for å kunne forsone sig med, at ixoderne er smittebærere for denne sykdom. Mange tror således fremdeles, at gresset (såkalt kraftig eller »sterkt« gress) er skylden. Denne gamle fordom er meget til hinder for effektiv forebyggelse av sykdommen. Jeg konstaterer således gang på gang, at innflyttede kjør oftest alvorligst angripes av syk-

dommen. Likeså voksne kjør, som ikke har vært i havnegang og blitt smittet som kalv eller ungdyr. Skal kjørne motstå sykdommen, må de smittes som ganske unge og hvert eneste år senere. Bare de er hjemmefra havnegangen ett eller enda værre flere år, angripes de lettere.

Fylkesdyrlæge *K. Egeberg* (Arendal) meddeler:

Blodurin hos kjør behandler jeg alltid med trypanblått. Jeg har dog iår hatt et par dødsfall tiltross for at der er behandlet i rette tid. Den ene ko hadde muligens hjertefeil før sykdommen (skarpt). Efter behandlingen (intravenøs injection av trypanblått) må der ikke foretas slaktning før der er hengått ca. et halvt år. Et koslakt der tilførtes kjøttkontrollen 14 dager efter innsprøitningen måtte kasseres. Trypanblått må injiceres intravenøst; subkutan injektion er verdiløs.

Fylkesdyrlæge *J. Flønæs* (Rissen) meddeler:

Kvegets hæmoglobinuri forekom med et noget større antall enn sedvanlig og dette skyldes antagelig det tørre og varme vær, der har begunstiget smittestoffets utvikling. At dyrene gjennemgående var noget magre grunnet rasjoneringen, må også antas å ha spillet en rolle ved den mindre motstandskraft.

Trypanblått i 1 %'s opløsning anvendtes, og samtlige dyr, som behandledes første sykdomsdag kom sig i løpet av 1 à 2 dager. 28 stykker kom til behandling 2.—5. dag og av disse døde 5; med nogen av de 23 trakk også helbredelsen mer i langdrag. 1 ko som for 7 år siden — som kvige — hadde sykdommen, fikk et lett tilfelle og kom sig snart.

Fylkesdyrlæge *K. E. Onstad* (mitre Valdres) angir i sin innberetning å ha truffet på en arvelig hæmaturi hos kjor. Det viste sig nemlig at alt avkom efter en bestemt ko kom til å lide av hæmaturi og eieren oplyste, at slektsledd efter slektsledd hadde hatt denne »blødersyke«.

13. Forskjellige sykdommer.

Ondartet anæmi hos hester. Sykdommen opviser dette år et mindre antall tilfeller enn i 1917. I 1918 er der innberettet om 73 tilfeller hvorav 32 døde eller drepte. I 1917 var de samme tall henholdsvis 77 og 34. Den er anmeldt å ha forekommet i Hedmark, Opland, Telemark, og Sør-Trøndelag fylker. I Hedmark fylke inntraff 54 tilfeller.

Fylkesdyrlæge *G. Murstad* (Romedal, Hedmark) meddeler:

Ondartet anæmi hos hester har optrådt omtrent som foregående år. Gledeligvis har der ikke forekommet så mange tilfeller blandt hester fra almendingens havneganger denne høst, derimot har der vært en del eldre hester angrepne ved midtsommertider; hester som slett ikke har gått på felles havn; disse døde eller slaktedes efter kun få dagers sykdom. Det synes som om sykdommen har nått sitt høi-

depunkt i utbredelse her, og at vi kan regne med at den vil holde sig, men begrenset i antall angrepne, eller forhåpentlig helt forsvinne. Den har i denne tid, med de svære hestepriser forårsaket betydelige tap.

Dyrlæge *W. Simonsen* (Lillehammer) har som fylkesdyrlæge i Stor-Elvdal hat anledning til å iaktta sykdommen og meddeler følgende:

7 tilfeller av ondartet anæmi er iakttatt hos hesten, hvorav 3 døde og 2 slaktedes. De vanlige karakteristiske symptomer var tilstede. Den fuktige sommer har sikkert begunstiget smitteoptagelsen. 5 av disse hester gikk sammen i fjellhavn ihøst, og blev dårlige efterat de kom hjem fra fjellet. Flere og flere av havnestrekningene blir efterhvert infisert.

Fylkesdyrlæge *A. Monseth* (Meldal) meddeler:

Som en ny sykdom her i distriktet optrådte den ondartede anæmi blandt hester. Sykdommen kom hertil med en hest, kjøpt av en omstreifer. Anæmien optrådte både akutt og kronisk. En enkelt hest var dårlig kun en ukes tid, før døden inntraff. Ialt døde 6 hester av denne lidelse på en bestemt lokalitet innen Rennebu herred, før sykdommen ophørte.

Av de angrepne hester blev 3 tilsynelatende helbredet. (1 av disse har dog senere hatt et tilbakefall).

Fylkesdyrlæge *E. Wevle* (Ulefos) meddeler å ha behandlet 4 tilfeller av ondartet anæmi. Samtlige angrepne trosset enhver behandling, hvorfor vedkommende hester blev slaktet.

»Influensa« (spansk syke). Mens influensa-epidemien raset som værst hos mennesker høsten 1918 kunde man ikke sjelden i avisene lese om formodede tilfeller av spansk syke også hos husdyrene (hester, kjør og svin). Enkelte dyrlæger omtaler dette i sine årsberetninger.

Fylkesdyrlæge *K. Hogstad* (Molde) meddeler således:

Utover høsten har der vært nokså mange spredte tilfeller av den såkalte »spanske syke« hos hester. Denne sykdom har jeg ikke sett før; hvorvidt den er smittsom er måske tvilsomt. Hesten viser sig rett plusselig syk, holder op å ete og drikke, almenbefinnendet dårlig, meget slapp og matt, står tildels og støtter hodet mot krybben. Temp. 40—41 gr. og derover, puls og resp påskyndet, kuldegysninger. Avføringen sparsom, noget hård. Der er uttalt angina, men uten katarrhalske affeksjoner i øine og øverste luftveier, ingen hoste, ingen glandelhevelser. Forløpet 8—10 dager.

Prognosen god, ingen komplikasjoner. Behandling: Acetanilid + comphora, tildekning, varme halsomslag og inngnidninger.

Fylkesdyrlæge *N. Kvam* (Østre Gausdal) meddeler:

Utover høsten, i oktober og november, forekom der endel eiendommelige sykdomstilfeller hos hester som visstnok må settes i forbindelse med menneskets »Spanskesyke«. Sykdommen begynte plusselig med feber, fra 39—40,8, stor døsighet, matt blikk, manglende appetitt, ofte svedutbrudd, sjanglende gang, sli-

met flod fra nesen, litt ømhet i svelget, litt hoste, smussig-gule slimhinder, nedstemt peristaltik og treg avføring. Samtlige hester var under 7 år og føll angrepes hårdest, de ramlet ofte overende, var aldeles gjennembløtt av sved og kunde ikke komme op ved egen hjelp. Der kom 30 hester under behandling og det merkeligste var at samtlige skrev sig fra steder hvor »spanskesyken« hadde optrådt ondartet med komplikasjoner. Sykdommen varte 3 à 4 dager, så var hestene i full orden igjen. Nogen eftersykdom iakttokes ikke.

Fylkesdyrlæge *Th. Skjævestad* meddeler fra sin daværende stilling som fylkeslæge i Møre (Aandalsnes):

I siste halvdel av november måned blev et stort antall av unghestene i distriktet angrepne av en lidelse, der yttret sig ved høi feber, ophørt etelyst, matthet med ofte dinglende gang, mucopurulent flod fra nesen, tildels hoste og besværligheter ved å svelge. Dyrene stod syke fra 14 dager til 3 uker, hvorefter de kom sig. Behandlingen var dampning, innpakning og ro. Denne hestesykdom optrådte like efter en spanskesykeepidemi hadde herjet her blandt folket, og det var en utbredt mening blandt folk her, at denne hestesykdom var identisk med menneskets »spanske syke«. Sikkert er det at symptomene var meget like.

Stadsdyrlæge *K. Sande* (Moss) meddeler:

Som det sees er der under betegnelsen »Influensa« opført ialt 14 tilfeller — 10 i byen og 4 i landdistriktet — alle hos hester.

Diagnosen influensa er valgt nærmest av den grunn at der intet annet fyldestgjørende navn kunde finnes. Sykdomsbilledet var mig helt fremmed, noget lignende hadde jeg ikke tidligere iakttatt. Efter korte beskrivelser annetstedsfra om »spansk syke« blandt hester, så måtte tanken også her ledes hen på denne. Høi feber, matthet og slapphet, hyppig åndedret og puls. Litet smittsom.

Det første tilfelle optrådte sist i mai, hvorefter der snart fulgte flere. Efter en lengere hviletid dukket den så atter op med sporadiske tilfeller før jul. Alle dyr kom sig.

Dyrlæge *E. Vefling* (Sandefjord) meddeler:

Ut på høsten har det forekommet en rett godartet lungebetendelse hos hester og kjør, men den syntes ikke å ha vært smittsom.

Sykdommen begynte med høi feber, forøket respirasjon og puls og senere dempning i den ene eller begge lunger. Patientene hostet næsten ikke og fra nesen kom kun sparsomt serøst flod. Dyrene bedredes på 2 à 3 uker og kun to tilfeller endte dødelig (en hest og en ko). Desværre var jeg begge ganger forhindret fra å foreta obduksjon.

Fylkesdyrlæge *E. Wevle* (Ulefos) anfører:

I november og desember forekom her 8 tilfeller av influensa i løpet av 3 ukers tid, der falt sammen med den tid, som den menneskelige influensa raset som værst. Seks av hestene kom godt over lidelsen — de kom også straks under behandling. To unghester, som eierne oplyste forekom dem å være »hanglesyke«, døde efter 2—3 dagers sykdom.

Begge dyr blev obdusert. Ubetydelig bronchitis, men en i begge lunger helt utbredt parenchymatøs betendelse fantes tillikemed et hypertrofiert hjerte. Dyrene, der tilhørte to naboer med intim omgang, døde med to dagers mellemrum.

Fylkesdyrlæge *A. Kragerud* (Tønsberg) beskriver sykdommen hos svin:

Utover høsten forekom endel tilfeller hos svin med akutt feber, treg avføring og efter nogen dages forløp kunde grisen ikke reise sig. Der var ingen røde flekker eller knuter i huden som ved rødsyke. Enkelte fikk hoste og lungebetendelse og nogen stykker døde ganske hurtig. Serumet var virkningsløst. Disse tilfeller forekom i den tid da »spanskesyken« graserte som værst hos mennesker. Denne sykdomsform er meget sjelden hos grisen.

Andre dyrlæger meddeler også om lignende tilfeller, særlig hos hester.

Luftveiskatarrh hos hesten har i årets lop (likesom forrige år) optrådt epizootisk i forskjellige deler av landet, især i Trondelagen og Nordland.

Fylkesdyrlæge *J. Nordang* (Trondhjem) meddeler:

En stor del av distriktets hester blev angrepne av luftsveiskatarrh og tildels fulgte der ukelang febertilstand, men suppurasjon i halskirtlene forekom ikke, derimot fantes enkelte tilfeller fortettede partier i lungene og i etpar tilfeller døde dyrene av en langsom forløpende pneumoni. Ved obduksjonen fantes større fortettede partier ganske av samme utseende som ved hestens smittsomme lungesyke.

Fylkesdyrlæge *I. Flønæs* (Rissen) meddeler:

Gjennem hele året — dog betydelig mindre om sommeren — var der hos hester endel smittsom kronisk pharyngitis og i 2 tilfeller angrepes svelgregionen sterkere; betendelsen grep over på begge luftposer, og efterhånden var dyrene ikke istand til å svelge. Begge dreptes døende. Ved seksjon fantes plettvis difteritiske belegninger særlig i svelgets dorsale del samt i luftposene; men nogen flytende ansamling i disse var der ikke antydning til. I levende live kunde heller ingen hevelse påvises i regionen.

Fylkesdyrlæge *A. Myhrer* (Hemnesberget) meddeler:

Av andre sykdomme med utvilsom smittsom karakter hår der forekommet en nese-halsbetendelse hos hesten i Hemnes herred. Sykdommen begynte med almindelig illebefinnende, feber og ophørt etelyst, senere hoste med slimet hvitlig flod fra nesen. Lymfekjertlene i kjævkulen noget hevet, likeledes hevelse i ørespyttkjertelregionen. Forløpet godartet, men var nokså langvarig og særlig når bronchitis sluttet sig til. Jeg tror ikke at sykdommen har noget med kværke å gjøre, men forårsakes av et annet spesifikt smittestoff.

Godartet beskelersyke er påtruffet av enkelte dyrlæger.

Dyrlæge *O. E. Onstad* (Ø. Toten) innberetter således:

Godartet beskelersyke optrådte hos to hopper og en hingst. Lidelsen var påført under bedekning av nevnte hingst, men opdagedes først hos hoppene. Ved

den lokale undersøkelse av disse fantes de utvendige genitalia og vagina sterkt ophovnet og besatt med tallrike små blemmer, der senere gikk i tu, hvorved der frem kom hele sårflater. Lidelsen forsvant hurtig ved grundig desinfektion med påfølgende pensling med sol. jod sp. og aether aa partes samt pudring med sårpulver.

Fylkesdyrlæge *P. Slettum* (Høland) meddeler:

Et tilfelle av godartet beskelersyke yttret sig ved veskende sår på penis. Voldsomme ødemer i scrotum og præputium samt abscesser innvendig på låret. Tilfellet artet sig på ingen måte godartet og tok to måneder for å helbredes.

Dyrlæge *N. Toenberg* (Aalesund) anfører, å ha truffet på sykdommen, der viste sig som en godartet skedekatarrh med rødme og vesiculært utslett på vulva og genitalia.

Føllsyke optrådte nokså ondartet i Trøndelagen. Fylkesdyrlæge *I. Flønæs* (Rissen) meddeler herom:

Føllsyke forekom som sedvanlig med mange og ondartede tilfeller, 2 dreptes og 12 døde. Der må nok en grundig rengjøring til av både hopper og staller om man skal bli fri denne plage, likesom navlen må pleies mer omhyggelig, enn hvad sedvanlig skjer. Denne sykdom skader i rett betydelig grad distriktets hesteavl.

To polyomyelitlignende tilfeller hos hester er iakttatt av fylkesdyrlæge *P. Slettum* (Høland) der herom meddeler:

Den først angrepne hest blev rammet av sykdommen idet den stod på tjor — ganske plutselig og tilsynelatende uten foranledning. Syk i almindelig forstand var hesten ikke — den spiste og drakk som enhver annen hest — men den hadde i høi grad mistet herredømmet over sine bevegelser. Det beste billede til sammenligning måtte være en sterk beruset manns gang. Den knakk øieblikkelig sammen, hvis den forsøkte å bite i bakken og det samme hendte, løftet man dens hode i været.

Nogen nytte av forskjellig medisin så jeg ikke, men litt efter litt bedredes den til den efter ca. 3 måneder kunde anses for fullstendig frisk. Eieren mener dog ennu, at han av og til kan spore litt svakhet i det ene forben.

Hest nr. 2 hadde vært i berøring med først omtalte og jeg anser det derfor sannsynlig at der foreligger smitte. Sykommen hos denne viste sig ved ataxi av det ene forben. Den kom sig efter vel en måned, men også her mener eieren å kunne merke litt svakhet av og til.

Tetanus meddeler såvel fylkesdyrlæge *Johs. Elsnes* (Hurum) som dyrlæge *O. Enger* (O. Toten) å ha truffet på hos kjør fremkalt ved retentio placentæ. Hr. Elsnes injicerte på et tidlig stadium tetanusserum, men uten resultat; dyret kreperte dagen efter.

Smittsom skedekatarrh omtales f. eks. av fylkesdyrlæge *A. Moholdt* (Snaasa). Han bemerker, at den vesentligste gène ved denne sykdom er at brunsten uteblir; ti egentlig ufruktbare er dyrene ikke. Det gjelder derfor å opvekke kjønnsdriften, og dette menes å kunne lykkes ved

afroditiske midler. Johimbin og cantharider har dyrlægen funnet å være uten synlig virkning i denne henseende.

Andre dyrlæger meddeler også å ha truffet på sykdommen. Fylkesdyrlæge *T. N. Thommesen* (Tvedestrand) meddeles således innen en krets i Dyvåg sogn å ha behandlet 16 tilfeller av sykdommen, deriblandt vedkommende stamokse.

Smittsom mastitis har dyrlæge *W. Simonsen* iakttatt på en seter i Stor-Elvdal. 40 tilfeller kom under behandling og flere av dyrene blev golde på en eller flere melkekjertler.

Kræft. Fylkesdyrlæge *C. Jørgensen* (Rakkestad) meddeler:

Et tilfelle av *carcinomatose* fantes hos en 15 år gammel hoppe. Ved undersøkelsen fantes puls, temperatur og respirasjon normale. Utvendig fantes heller intet abnormt. Der innlededes behandling med digestiver mot indigestionen. Efter en tids unyttig behandling blev hoppen slaktet. Ved obduksjonen fantes mavesekkens lumen næsten fyllt av svulstmasse, diafragma og store partier av peritoneum tett besatt med svulster av forskjellig størrelse. Ved innsendelse til veterinærinstitutet blev det konstatert at svulstene var carcinomer.

Sarkom. Fylkesdyrlæge *A. Løken* (Kongsberg) meddeler:

Et tilfelle av *sarkomatose* i bukhulen hos hest skal dog nevnes. Symptomene hos den 11 år gamle vallak var rapid avmagring, bleke misfarvede slimhinder, matthet og treghet især under arbeide, dårlig etelyst, småknollet gjødsel, hvori der nogen få ganger sås mark (spolorm). Hesten, som var innkjøpt som vårønnhest, blev snart helt utjenlig til alt bruk og avmagredes i løpet av et par måneder så sterkt, at den så ut som et benrangel. Tuberculinøienprøve ga ingen reaksjon, undersøkelse pr. rectum ga heller ingen veiledning med hensyn til diagnosen. Ved slaktningen fant eieren i nyreregionen en samling svulster, fra valnøtt til nevestore, der ved undersøkelse på veterinærinstitutet fantes å være sarkomer.

Dyrlæge *O. E. Onstad* (Ø. Toten) meddeler:

Rundcellesarkom forekom hos en purke. Den var stor og fet og hadde hele tiden vært frisk. En dag la den sig fore og jeg tilrådet nedslaktning. Dyret hadde temperatur 38.5, normal resp. og åt sitt for — dens almenbefinnende syntes således uforstyrret. — Ved kontrolleringen fantes fullt op av knuter fra nøttestore til et hønseeggs størrelse — i nyrer og lever.

En del av leveren og den ene nyre blev innsendt til veterinærinstitutet, hvor diagnosen rundcellesarkom blev stillet.

Traumatisk indigestion. Fylkesdyrlæge *J. Kjoss-Hansen* (Egersund) meddeler:

32 mer eller mindre skarpe gjenstande av jern (hvorav de 18 var ståltrådstumper, som hadde passert hakkmaskinen) fant jeg i nettmaven hos en ko, som jeg lot slakte på grunn av »skarpt«, »Huen« (netmaven) var å føle på som en pose med

spiker. På vedkommende gård hadde hakkmaskinen plass ved siden av høipressen, og eieren fikk nu forklaring på, hvorfor det av og til »knistret« i hakkmaskinen.

En 5½ toms skibs-spiker (såkalt »forenagli«) tok jeg den 18 juli 1918 ut gjennem siden på en ko, og koen befinner sig merkelig nok i beste velgående efter denne operasjon.

Fylkesdyrlæge *A. Østby* (Frosta) anfører:

Som et sjeldent symptom på traumatisk indigestion er sett en plutselig optredende lamhet i bakparten hos en okse. Efterat den straks var beordret slaktet fantes ved obduksjon i nettmavens vegg en jerntråd, som hadde gitt anledning til betendelse i mellemgulvet med omgivelser. Betendelsen hadde blandt annet bredt sig til hvirvlene og rygmarven og gitt anlegning til lamheten.

»Alvelle«. Statsdyrlæge *S. Tillier*, Bergen, meddeler:

Blandt sauene er fortiden den sykdom, som bringer eierne det største tap *alvellaen* eller lyngsoten. Det viser sig nu, at den ikke alene er almindelig på Jæderen og i Dalene, men dreper eller ødelegger masser av lam i egnene omkring i Haugesund, i hele yttre Hardanger og Søndhordland, Nordhordland og også er slem i Gulen. I det hele overalt her på »hårde« beiter. Derimot har jeg ennu ikke sett den nord for Sognefjorden. Da det er av stor viktighet og folk stadig sterkere forlanger, at der tas forholdsregler mot sykdommen, har jeg til sommeren planlagt en lengere reise for å innsamle undersøkelsesmateriale og anstille nye undersøkelser.

Den av statsdyrlægen foran omtalte reise for å studere alvellens (lyngsottens) årsaksforhold blev sommeren 1919 foretatt av statsdyrlægen i forbindelse med en botaniker, professor ved universitetet i Kristiania dr. *N. Wille*. Den av sistnevnte avgitte innberetning om reisen vil finnes inntatt som bilag til nærværende årsberetning.

Lammedødelighet optrådte hyppig i fylkesdyrlæge *O. Nordbø Bakkes* (Stokmarknes) distrikt. (Se herom »Norsk Veterinær-tidsskrift« 1918 (XXX bd.) side 281, H. Horne: Pluriform saueseptikæmi).

Rheumatisme hos lam. Fylkesdyrlæge *O. Taralrud* (N. Valders) meddeler herom:

Tidlig på våren forekom svært mange tilfeller av en ondartet reumatisk lidelse hos spedlam. Årsaken er utvilsomt trekk i huset særlig fra gulvet. På mange steder hadde man like før sykdommen optrådte gravet ut sauetallen eller åpnet gjødselkjelleren med derav følgende gulvtrekk. Det er kun de spede lam som angripes; de blir stive og halte, hovner op omkring leddene og de allerfleste dør efter ca. 8 dagers forløp.

Smittsomt eczem. Fylkesdyrlæge *J. Flesvik* (Lillehammer) meddeler:

Et smittsomt eczem i klovspalten og kronen hos fe sås på 3 setere. Det gikk i almindelighet ved behandling lett over men gav i nogen tilfeller foranledning til supu-

sjon under sålen særlig baktil i kloven, og disse dyr var lenge halte. Sykdommen stod sikkert i forbindelse med det stadige regnvær på eftersommeren, hvorved alle råk til setrene blev svært opbløtte.

Rachitis med nervose symptomer. Fylkesdyrlæge *O. G. Langsæter* (Sunndal) meddeler:

En eiendommelig sykdom optrådte i en del fårebesetninger (4) i mitt distrikt foråret 1918. Fårene blev paretiske i bakparten, men hadde uforstyrret almenbefinnende og god etelyst. Lamheten tiltok forover for hver dag således, at de var ute av stand til å reise sig — sluttelig døde dyrene. Først behandlet jeg dem med exciterende nervemidler, men det syntes ikke å innvirke på sykdommen — heller ikke hjalp massage. Efter nærmere studium av denne sykdom kom jeg til det resultat, at lamheten stod i forbindelse med en mangelfull kalkavleiring i legemet og prøvet med fosforlevertran, hvilke gav absolutt og hurtig helbredelse for de 4 siste tilfeller, jeg hadde til behandling.

Ikter. Fylkesdyrlæge *O. Ugland* (Grimstad) anfører:

I de siste år har fåreavlen i kystdistriktet heromkring vært svært plaget av *ikter* — dog kan der nu — efterat man har forstått, at det lønner sig å foreta en rasjonell behandling av samme — igjen spores en del fremgang. Av midler mot sykdommen har jeg særlig benyttet *kamala* og med god virkning.

Stedbunden strupepiping. Fylkesdyrlæge *K. Myran* (Indre Nærø) meddeler:

I mars inntraff et tilfelle av strupepiping hos hest — på en gård ute på Vikna. Dyret blev nedslått. For 6 år siden var der et lignende tilfelle på stedet og gamle folk vet å fortelle, at for lang tid tilbake berget man ikke hester der på gården. De blev syke én for én og måtte slaktes. Hvorledes sykdommen yttret sig dengang, har jeg ikke fått rede på, men jeg er tilbøielig til å bringe de av mig iakttagne tilfeller i sammenheng med sykdommen, som gamlekarene omtaler.

Måske en giftig plante?

Neseblødning hos hest*). Fylkesdyrlæge *K. E. Onstad* (Fagernæs) meddeler:

Blandt hester har der forekommet nogen tilfeller av neseblødning. Blødningen kunde stanse, men hadde lett for å komme igjen ved anstrengelser. En hest døde da blødningen var så voldsom at den ikke kunde stanses før jeg kom tilstede.

Fylkesdyrlæge *H. Gjørud* (Aal) meddeler:

I høstens løp forekom to tilfeller av luftposeblødninger hos hesten. Den ene fikk blødningen en torsdag under en skysstur. Den blødte nogen liter, men gikk dog godt hjem en mils vei, da den blev spent fra og leiet hjem. Ved undersøkelse var intet særlig å se på den (ved lokal undersøkelse av nese-, munn- eller

*) Se H. Horne: En eiendommelig luftposelidelse hos hesten o.s.v. »Norsk veterinærtidsskrift« 1917, XXIX Bd., side 136.

luftregionen). Almenbefinnendet var godt. Den åt, straks den kom hjem på stallen. Den befant sig godt de følgende par dager, men søndag morgen lå den død på stallen og hadde da blødd, så det hadde fosset utover krybben og spiltouggulvet.

Den annen hest var en 1½ år gl. fole, vel stelt og vel pleiet og som selvfølgelig aldri hadde vært brukt. Folen holdt på å blø voldsomt gjennem nese og munn en morgen, da eieren kom i stallen, og han mente, at den hadde blødd en bøtte full. Ved min ankomst om formiddagen lå folen. Den viste alle tegn på et voldsomt blodtap, og det varte flere timer, innen den orket å stå på benene og den stod da og støttet sig op til veggen og sjanglet.

I løpet av et par dager kom den sig ganske bra igjen, men da den var assurert, blev den på mitt forslag slaktet og nyttiggjort som slakt.

Ingen av disse hadde hatt nogen forutgående sykdom, og der var ingen bestemt grunn å påvise til blødningen.

Keisersnitt. Fylkesdyrlæge *Kr. Dahler* (Harstad) meddeler å ha utført keisersnitt på en ko med godt resultat.

Fødselshindring. Statsdyrlæge *S. Tillier* (Bergen) meddeler:

Jeg blev i sommer engang tilkalt til fødselshjelp hos en ko på en gård i Fane. Det viste sig, at fødselshindringen var en ganske *kolossal forstørret brissel*. Den var så stor, at det var umulig å få den ut i ét stykke; efter at koen var forløst blev alle brisselstykkene samlet og veiet på en bismer. Den viste sig å veie noget over 18 pund eller mere enn 9 kilo.

Angrep av mus. Fylkesdyrlæge *J. Kjoss-Hansen* (Egersund) meddeler:

Som en merkverdighet vil jeg anføre (hvad der er blitt mig berettet) om en sverm gnavere, som gjorde anfall på en fåreflok på gården Øvre Drivdal i Lund. Besetningen bestod av 20—30 får. En av de første dager under snestormen i februar 1918 kom der en invasjon på tusener og atter tusener av spissmus(?) fra den omkringliggende bjerkeskog. De strømmet inn i alle husene og i sådan mengde at dersom man gikk i en dør, så klemtes musene istykker i dørsprekken. Musene angrep fårene, de boret sig inn i deres lange ullpels og videre inn i skinn og kjøtt. Ingen får omkom.

Attakket varte i 4 dager hvorefter museflokken forsvant, likeså fort som den kom. I sneen vistes sporene efter dem, omtrent som man hadde kjørt et riislass bortover. Inne i våningen var tapetet avgnavet, så det lå som små snefonner langs veggene.

Statsdyrlæge *S. Tillier*, Bergen, meddeler:

Et merkelig tilfelle inntraff på en meierimester Schibevaag tilhørende fjellgård i *Siredalen*, hvor han særlig driver fårehold. Efter det svære snefall i mars måned blev gården aldeles oversvømmet med mus, der åt alle tapetene i værelsene op, la sig ned på fårenes rygg og åt op store stykker av huden og kjøttet på dem, så flere måtte slaktes av den grunn.

Forgiftninger. Salpeterforgiftning. Flere dyrlæger beretter om forgiftninger fremkalt ved at kreaturer har gresset på marker, hvor der har vært overgjødslet med kunstig gjødsel. Fylkesdyrlæge *A. Østby* (Frosta) meddeler følgende:

Av *forgiftning* er iakttatt et par tilfeller hos kjør i mai måned i en besetning i Frosta. Kjørene kunde ikke reise sig, var urolige, slog med hodet og gjorde forgjeves forsøk på å reise sig op. I symptomene var der adskillig likhet med Eclampsia puerperalis. Temperaturen var lav 36—37 gr. Pulsen langsom. Der var forstoppelse med stanset vombevegelse. En ko døde og en annen blev slaktet. Ved obduksjon fantes galletarmen blodig fra løpen av. Bladmaven var hård og fast. Milten forstørret og bløt av konsistens. (Miltbrandsbasiller fantes ikke ved undersøkelsen av blodet). Eieren oplyste, at kjørene hadde fått kraftfor i en bøtte, som hadde vært brukt ved utsåning av *chilisalpeter*.

Sild- og sildemelsforgiftning. Fylkesdyrlæge *A. Løken* (Kongsberg) meddeler:

Mens der i 1917 enda var igjen endel kraftfor som bomullsfrømel m. m., var der visstnok i 1918 sopt rent for slikt som oljekaker de allerfleste steder. Til gjengjeld bruktes mange slags erstatningsmidler såsom salt sild, vesentlig stor vårsild; den vår både billig (18 kr. pr. tønne) og undertiden så god, at den også benyttedes til menneskeføde; dernæst benyttedes nordlånsk sildemel, som var både bedre og ikke så saltholdig som det brungule vestlandske eller det avfettede sildemel med saltinnhold op til 25 pct. Hos svin sås endel forgiftningstilfeller efter foring med dette mel. Dyrene fløi forstyrret rundt i bingen, hadde tyggekramper, trekninger i nakken og tilslut i hele kroppen, hvorpå de falt overende og lå stivt hen, inntil der inntrådte en pause i krampetrekningene.

Til kjør benyttedes i mange fjøs gammel saltet makrel, som spistes av de allerfleste dyr; nogen enkelte hadde derimot fullstendig motbydelighet for den og trakk sig skyndsomst vekk fra krybben, når denne rett blev servert. En enkelt gang påtraff jeg en ko, som var blitt syk av et krigsfor, som vesentlig bestod av silderasp eller silderisp; efter analysen skulde dette for nærmest betraktes som urent kreatursalt, som kun kunde anvendes i meget begrenset grad til for, hvis det ikke blev mere enn almindelig sterkt utvannet.

Fylkesdyrlæge *H. Olsen-Breilid* (V. Toten) meddeler:

Av kraftfor bruktes mest saltet sild; den var billig og god; men det så ut for, at den pirret koen til å melke mere, enn den med den forøvrig skralle kost hadde godt av. Den ferske sild var utover våren helt råtten og blev flere steder brukt til gjødsel. En del »fiskeavfall« blev kjøpt i tønner for ca. kr. 60,00. Enkelte tønner inneholt meget fiskerogn, mens manges innhold var en tynn grøt med sildeskjell som hovedbestand. Rapsmelet utrørt med varmt vann luktet sterkt av sennep; grisene kastet op av det.

Sildemelet var svært uensartet; en del av det var visstnok guano, og en del var så salt, at det måtte brukes med forsiktighet. Det inneholdt dertil en hel del »skarpt«, som visstnok har vært årsaken til nedslaktning av flere kjør.

Fylkesdyrlæge *E. Vangen* (Lofoten) meddeler om en svinebesetning der blev syk efter å ha ett sildemel innkjøpt gjennem fylkesprovianteringsrådet. Der blev innsendt prøve til Statens kemiske kontrollstasjon i Trondhjem; her blev det konstatert, at sildemelet inneholdt soppmycel, forråtnelsesbakterier i stor mengde og ammoniakk. Melet var således i høi grad bedervet og livsfarlig som foringsmiddel.

Dyrlæge *L. Seeberg* (Gjøvik) beskriver symptomene på sildemelsforgiftning således:

Symptomene kunde minne noget om melkefeber. Temperaturen var som oftest subnormal. Pulsen liten og ofte ufølelig; benene og hornene kolde. Der var ofte en uttalt nakkestivhet tilstede. Enkelte ganger så jeg dyrene få voldsomme krampeanfall. Der var som regel alltid slim og og ofte blod i rectum. Alltid var der mere eller mindre uttalt lammelse tilstede, særlig av bakparten.

Kvakksalveriet. Daværende fylkesdyrlæge *I. Torp* i Vest-Finnmark (med bopel i Alta, hvor der ikke tidligere hadde vært egen dyrlæge), meddeler i sin årsberetning om forholdene der bl. a.:

Distriktet hadde tidligere ikke hatt nogen dyrlæge og befolkningen var derfor også uvant med i sykdomstilfeller å henvende sig til dyrlæge. Det var som regel til en eller annen av naboene, helst da til en som var ansett for å være »klok«, man henvendte sig. »Behandlingsmetodene« var alle basert på overtro og skrev sig oprindelig fra en eller annen navnkundig trollmann, der nok hadde kunnet mer enn sitt fadervor og ved hemlighetsfulle »ord« hadde kunnet utrette mangt og meget, stanse blod, gjøre dyr både syke og friske eftersom det passet ham o. s. v. Samtidig med »ordene« var da også blitt anvendt et eller annet synlig middel eller behandlingsmetode, som f. eks. rispning i huden på de forskjelligste steder inntil blodet kom, ombinding av det syke lem med en senetråd med knuter på eller lignende. Disse metoder var da gått i arv til de nulevende »kloke« og praktisertes med større eller mindre held. Men de hemmelighetsfulle »ord« var imidlertid ikke gått i arv, så det var jo intet å undres over, at »metodene« nu ofte slog klikk. I tilfeller hvor naturhelning inntrådte, tilskreves helbredelsen selvfølgelig den anvendte metode.

Imidlertid viste det sig, at der var behov for dyrlæge og søkningen blev litt efter litt større.

Fylkesdyrlæge *L. O. Hammersland* (Ølen) meddeler:

Kvakksalveri drives der her en del av. Jeg skal få lov til å nevne et enkelt tilfelle: Jeg fikk en morgen pr. telefon ordre til hurtigst mulig å komme til en ko, som ikke blev av med kalven. Da jeg kom på stedet fortalte eieren mig, at de hadde arbeidet med å få kalven ut fra kl. 6 om kvelden til langt ut på natten; men måtte tilslutt opgi det. Det var sogar stedets lensmann som hadde vært med og optrådt som fødselshjelper. Ved undersøkelse viste det sig at kalven var avslitt foran bækkenet så bakparten satt igjen inne i børen. Koen var meget medtatt. Men det gikk forholdsvis hurtig å få kalven ut og koen kom sig.

Fylkesdyrlæge *F. V. Holmboe* (Stavanger) har behandlet to hester og en råne for tetanus, der var pådratt dyrene ved kastrasjon utført av kvakksalver.

C.

Tabeller.

Tabell II. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Relevé des divers cas de maladie des animaux*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	10	-	8	59	4	39	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	25	1	23	-	-	-
Ondartet ødem. (*Oedema maligum*)	5	-	2	15	2	9	1	1	-
Bråsot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	63	-	56
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	437	199	108	32	6	8
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	532	-	11	-	-	-	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	110	-	4	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	1341	3	4	83	2	2	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	31	18	1	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	88	-	17	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	5069	27	137	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	1	1	-	483	374	5	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	1	-	-	207	67	-	3	2	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	482	7	1	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	121	11	63	23	6	12	2	-	2
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	3	-	1	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	3129	2	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	360	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	4778	10	11	292	8	2	24	3	1
Overføres	12898	59	258	4787	683	202	125	12	67

i Norge i 1918, artsvis ordnet.

domestiques, par espèces, en Norvège en 1918).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	5	-	5	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	83	5	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2822	163	262	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6912	175	140	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	12	1	2	152	-	16	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	5	-	-	-	-	-	-	-	17	17	-	-
1	1	-	27	10	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1497	104	295	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	1	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	166	53	-	-
141	-	-	35	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	-	58	7	3	429	2	7	10	-	-	-	-	-	-
156	2	1	9980	368	451	2081	106	319	10	-	-	183	70	-	-

abell II (Forts.). *Continuation.* **Norge**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	12898	59	258	4787	683	202	125	12	67
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	176	5	20	116	47	6	26	3	18
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	4789	14	27	10760	337	101	125	5	7
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	3935	55	223	1533	92	35	43	3	2
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	242	4	19	883	36	76	17	2	3
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	1339	42	47	51	6	4
Forgiftning (*Intoxicationes*)	239	14	29	700	44	168	33	-	17
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	1812	7	12	7	-	-	29	1	3
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	1	1	-	20	10	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	40	8	12	53	13	9	8	2	4
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	38	11	3	3	1	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	385	19	23	1314	26	161	2	1	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	9	1	-	2212	155	17	17	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	84	3	1	136	2	-	106	-	3
Hudutslet (*Eczema*)	2626	4	-	1297	-	-	65	-	-
Ringorm (*Thrichophyton tonsurans*)	187	-	-	4511	1	-	38	-	-
Skurv (*Favus*)	10	-	-	24	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	63	-	-	38	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	3937		-	54599	-	-	816	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	91	9	6	2356	79	13	95	10	1
Misfostre (*Monstra*)	7	5	1	93	9	5	6	2	1
Børvrængning (*Inversio uteri*)	9	3	2	519	19	8	14	3	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	1	1	-	680	32	10	1	1	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	56	-	-	3917	12	17	33	2	3
Kasting (*Abortus*)	47	-	-	1365	46	1	22	1	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	1800	14	8	18	2	-
Børbetændelse (*Metritis*)	16	1	-	833	27	61	6	-	1
Jurbetændelse (*Mastitis*)	215	-	-	3860	78	32	104	4	7
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	307	13	-	56	-	1	-	-	-
Overføres	32219	236	636	99792	1796	978	1820	70	141

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
156	2	1	9980	368	451	2081	106	319	10	-	-	183	70	-	-
1	1	-	125	37	39	162	1	21	1	-	-	2	2	1[1])	1
46	3	5	1823	57	52	705	9	22	20	-	-	-	-	78[2])	28
15	-	5	179	9	17	132	1	3	-	-	-	-	-	-	-
3	-	1	247	2	42	100	1	37	-	-	-	5	5	-	-
12	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	-	6	896	204	265	179	8	49	20	6	-	127	91	-	-
-	-	-	60	2	-	589	-	-	17	1	-	-	-	21[1])	4
1	1	-	7	2	-	5	1	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	390	50	54	8	-	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	18	-	3	-	-	-	-	-	-	-
12	1	-	59	4	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6655	219	56	343	16	-	-	-	-	3	1	-	-
156	-	-	471	7	2	1258	6	-	8	1	-	17	-	2[3])	1
-	-	-	58	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	19	-	-	71	20	-	52	44	-	-	-	-	-
978	-	-	807	-	-	939	-	-	7	-	-	81	-	-	-
10	1	1	164	25	1	83	8	3	10	2	1	-	-	-	-
1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	3	-	27	14	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	1	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	23	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	25	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	1	24	-	3	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	-	-	81	-	-	41	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1419	14	20	22141	1004	988	6741	179	464	146	54	1	418	169	102	34

[1]) Rev. [2]) Kanin. [3]) Apekatt.

Tabell II (Forts.). *Continuation.* **Norge.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	32219	236	636	99792	1796	978	1820	70	141
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	124	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	6924	1	4	80	-	-	1251	3	1
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	20	10	2	11	4	-	1	1	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	5596	29	2	751	8	-	1	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	617	-	-	284	3	-	189	12	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	5870	105	12	1278	55	2	90	25	10
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	12180	171	45	3217	138	10	58	7	3
Anæmi, (*Anæmia*)	73	17	15	-	-	-	-	-	-
Sviva (*Vertigo*)	16	1	1	-	-	-	-	-	-
Hårsækmidder (*Demodex folic.*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	6530	144	105	7022	1129	229	244	24	60
Ialt (*total*)	70169	714	822	112435	3133	1209	3654	142	215

Tabell III. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques dans la*

Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	195	-	1	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	137	-	-	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	9	-	1	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	248	-	2	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	163	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	755	-	4	2	1	-	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
1419	14	20	22141	1004	988	6741	179	464	146	54	1	148	169	102	34
-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
139	-	-	7700	3	8	213	-	-	307	-	1	-	-	-	-
-	-	-	5	3	-	46	11	6	1	-	-	-	-	-	-
1	-	-	50	-	-	37	-	-	1	-	-	-	-	-	-
12	-	3	12	-	-	321	4	7	7	1	-	2	-	-	-
2	-	-	646	19	2	185	4	-	21	-	-	-	-	-	-
20	1	1	543	62	14	1446	29	21	30	-	-	3	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	97	-	2	-	-	-	-	-	-	-
52	6	3	1621	194	118	364	18	14	26	-	1	10	9	5[1]	5
1645	21	27	32736	1285	1130	9450	245	514	539	55	3	433	178	107	39

i Kristiania by 1918.

ville de Kristiania, signalés en 1918).

-	-	-	9	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	150	-	16	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	515	13	126	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	40	-	2	665	13	142	-	-	-	5	5	-	-

[1]) Kanin.

Tabell III. (Forts.), (*Continuation*). **Kristiania.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	755	-	4	2	1	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	19	-	7	-	-	-	-	-	-
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-		4	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	374	-	-	-	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	4	-	-	1	1	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	297	1	2	13	-	-	-	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	310	2	6	6	-	-	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	5	-	-	4	1	-	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	39	1	5	-	-	-	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	21	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	6	1	2	-	-	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	22	-	3	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	159	-	-	10	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	14	-	-	-	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	3	-	-	13	-	1	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	31	-	-	-	-	
Kalvningsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	20	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	1	-	-	5	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	1	-	-	21	-	-	-	-	-
Overføres	2035	5	29	139	3	1	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	40	-	2	665	13	142	-	-	-	5	5	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	104	33	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	320	-	5	9	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	79	-	21	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	451	1	13	2	-	-	-	-	78	28[1]
-	-	-	-	-	-	57	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	69	-	32	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	25	5	7	126	3	27	17	5	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	270	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	1	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	9	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	295	15	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	756	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	45	15	-	35	29	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	618	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	31	5	3	9	2	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	68	5	9	3826	53	249	78	36	1	109	38	78	28

[1]) Kanin.

Tabell III. (Forts.). *Continuation.* **Kristiania**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2035	5	29	139	3	1	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	25	1	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	26	-	-	-	-	-	-	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	920	5	-	-	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	28	-	-	-	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	492	11	-	-	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	704	9	4	2	-	-	-	-	-
Hårsækmidder (*Demodex folliculorum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	80	-	-	1	-	-	-	-	-
Ialt (*total*)	4316	31	33	142	3	1	-	-	-

Tabell IV. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	12	-	9	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	10	6	4	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	53	-	2	-	-	-	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smitsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	55	-	2	23	6	13	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	68	5	9	3826	53	249	78	36	1	109	38	78	28
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	-	-	47	-	-	40	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	26	3	5	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	144	3	7	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	98	1	-	17	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	848	12	15	19	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	97	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	81	5	9	5086	72	278	157	36	1	109	38	78	28

i Akershus fylke 1918.

dans le département d'Akershus 1918).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	403	2	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	854	19	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1284	21	53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell IV. (Forts.). (*Continuation*). **Akershus.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	55	-	2	23	6	13	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	128	-	2	6	-	-	-	-	
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	22	-	4	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	738	4	17	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	85	83	2	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	20	5	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	39	1	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	18	2	8	2	-	-	-	-	-
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	423	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	24	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	508	1	-	34	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	16	-	4	17	3	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	354	-	3	1059	67	14	3	-	2
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	72	5	17	149	14	1	3	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	19	1	-	64	1	9	3	-	3
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	107	1	7	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	32	1	5	126	20	42	1	-	1
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	80	1	-	3	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	4	-	1	6	1	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	66	1	5	38	2	2	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	248	23	4	-	-	-
Overføres	2178	17	68	2412	226	94	10	-	6

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1284	21	53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	164	14	23	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	-	38	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	5	8	60	1	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	1	163	8	10	64	2	3	1	-	-	-	-	-	-
1	-	-	10	-	2	7	1	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	-	5	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	445	126	114	21	2	1	-	-	-	21	21	-	-
-	-	-	-	-	-	74	-	-	5	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	7	5	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	7	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	1	1958	160	199	443	20	33	6	-	-	21	21	1	-

Tabell IV. (Forts.). *(Continuation).* **Akershus.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2178	17	68	2412	226	94	10	-	6
Sveksot (*Rachitis*)	5	-	-	1	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	347	-	-	165	-	-	7	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	15	-	-	432	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	244	-	-	3547	-	-	3	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	7	-	-	267	5	1	3	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	15	1	1	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	79	3	2	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	83	3	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	6	-	-	791	-	3	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	6	-	-	201	42	-	1	-	-
Kalvningsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	214	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	4	-	-	120	1	8	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	17	-	-	442	5	2	2	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	17	2	-	5	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	14	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	567	-	-	14	-	-	182	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	2	1	-	1	1	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	712	7	2	67	1	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	65	-	-	35	-	-	1	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	691	16	3	125	3	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1476	19	8	466	15	1	9	3	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	460	11	11	482	71	11	6	1	-
Ialt (*total*)	6847	73	92	9964	377	123	224	4	6

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
4	-	1	1958	160	199	443	20	33	6	-	-	21	21	1	-
-	-	-	535	40	3	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	49	5	-	81	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	25	5	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	39	-	-	109	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	26	5	-	21	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	571	-	-	22	-	-	6	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1 -	-	-	10	4	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	16	1	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	68	-	-	18	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	122	21	1	88	4	1	-	-	-	1	-	-	-
2	-	1	171	33	15	23	1	1	1	-	-	6	4	-	-
6	-	2	4585	266	218	862	39	35	16	-	-	28	25	1	-

Tabell V. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	5	-	3	12	1	11	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*). .	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	21	4	16	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuro-pneumonia contagiosa equi*) .	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Influenza (*Influenza*).	14	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*).	148	.	-	9	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*) . . .	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	4	-	2	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	165	-	3	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	121	49	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	-	-	-	16	9	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	23	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*).	18	2	14	3	1	2	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	306	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*).	234	3	-	15	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*). . .	15	-	2	30	14	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh (*Gastritis. Enteritis*). . . .	297	-	9	542	32	3	-	-	-
Overføres	933	5	33	1077	112	32	-	-	-

i Østfold fylke 1918.

dans le département de Østfold 1918).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	94	5	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	443	8	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	73	13	9	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	1	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	8	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	1	1	68	4	2	17	1	-	-	-	-	-	-	-	-
5	1	1	626	26	43	103	14	10	-	-	-	-	-	-	-

Tabell V. (Forts.). *(Continuation).* **Østfold.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	933	5	33	1077	112	32	-	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	411	13	19	102	4	3	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	25	-	5	62	3	5	1	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	160	5	4	2	1	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	12	1	2	106	2	12	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	32	-	-	-	-	-	-	-	
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	1	1	-	3	1	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	4	1	2	5	1	2	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	12	3	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	35	1	-	24	-	1	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	2	-	-	234	27	1	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	1	-	-	18	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	225	-	-	97	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	41	-	-	383	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	98	-	-	6413	-	-	17	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	10	3	-	194	9	-	8	1	-
Misfostre (*Monstra*)	2	2	-	7	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	97	2	1	2	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	1	1	-	75	4	1	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	12	-	-	504	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	14	-	-	117	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	125	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	2	1	-	39	3	7	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	11	-	-	298	7	-	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	43	-	-	1	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	558	-	-	9	-	-	21	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	4	3	1	-	-	-	-	-	-
Overføres	2509	34	62	4038	180	69	54	3	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
5	1	1	626	26	43	103	14	10	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	28	-	6	3	-	2	-	-	-	5	5	-	-
-	-	-	53	10	13	5	1	1	-	-	-	14	14	-	-
-	-	-	-	-	-	10	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	32	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	382	19	7	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	26	-	-	61	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	71	-	-	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	538	-	-	8	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-
5	1	1	1796	65	72	248	18	13	3	-	-	19	19	-	-

Tabell V. (Forts.). (*Continuation*). **Østfold.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2509	33	62	4038	180	69	54	3	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	354	2	-	54	4	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*) .	46	-	-	25	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	432	13	-	97	7	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	983	30	5	174	23	-	1	1	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	251	11	5	380	118	16	-	-	-
Ialt (*total*)	4575	89	72	4768	332	85	55	4	-

Tabell VI. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*) . .	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	41	10	6	17	3	4
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	79	-	3	-	-	-	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	33	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetændelse (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	144	-	-	15	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	9	-	1	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	295	2	3	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	56	24	1	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	1	-	-	12	3	-	-	-	-
Overføres	561	2	7	127	37	10	17	3	4

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
5	1	1	1796	65	72	248	18	13	3	-	-	19	19	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	2	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1	1	46	9	3	78	2	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	59	13	6	25	1	-	-	-	-	-	-	-	-
7	2	2	1913	89	81	372	21	13	3	-	-	20	19	-	-

i Buskerud fylke i 1918.

dans le département de Buskerud en 1918).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	178	22	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1315	39	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	1501	64	45	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell VI. (Forts.). *(Continuation.)* **Buskerud.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)[1]	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	561	3	7	127	37	10	17	3	4
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	35	-	1	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	13	3	6	2	-	2	-	-	-
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	203	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	97	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	458	-	-	42	-	-	4	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	34	-	-	15	4	-	4	2	2
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	666	1	1	791	22	13	-	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	378	3	17	311	6	5	1	-	-
Akut diarrhé og blodgang. (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	22	-	2	145	9	17	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	130	5	4	7	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	11	-	1	80	2	24	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	81	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	3	1	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	6	-	2	6	3	1	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	4	1	1	1	1	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	55	-	3	107	2	15	1	1	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	284	13	9	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	15	-	1	-	-	-	6	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	57	-	-	160	-	-	8	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	27	-	-	506	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	8	-	-	5	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	278	-	-	2665	-	-	22	-	-
Overføres	2806	11	42	5580	104	100	73	7	6

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
1	1	-	1501	64	45	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	72	2	14	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	3	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	6	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	6	5	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	227	6	10	27	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	28	-	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	17	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	1	-	-												
2	-	1	71	12	25	11	-	7	-	-	-	27	9	-	-
-	-	-	6	-	-	52	-	-	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	90	8	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	442	19	9	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	35	-	-	26	1	-	3	-	-	15	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
43	-	-	82	-	-	4	-	-	-	-	-	15	-	-	-
59	2	1	2523	115	119	222	3	22	8	-	-	77	12	-	-

Tabell VI. (Forts.). *(Continuation).* **Buskerud.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2806	11	42	5580	104	100	73	7	6
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	10	-	-	260	7	4	10	2	1
Misfostre (*Monstra*)	1	1	-	4	-	-	-		-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	49	2	3	1	1	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	70	3	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	6	-	-	445	-	2	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	6	-	-	164	2	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	185	-	-	4	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	2	-	-	113	5	6	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	18	-	-	392	8	9	1	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	11	1	-	10	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	14	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	439	-	-	24	-	-	81	-	-
Kræft (*Carsinoma et sarcoma*)	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	351	3	-	101	1	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	90	-	-	39	-	-	4	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	488	10	-	164	3	2	2	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	838	11	5	203	12	1	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	434	4	7	597	103	35	18	7	6
Ialt (*total*)	5515	41	54	8401	250	162	184	17	13

Tabell VII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Overføres	-	-	-	3	-	3	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
59	2	1	2523	115	119	222	3	22	8	-	-	77	12	-	
2	-	-	17	1	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	9	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
42	-	-	510	-	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	23	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	92	4	1	18	1	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	155	20	5	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
188	2	2	3354	142	128	276	4	22	8	-	-	78	12	-	-

i Vestfold fylke 1918.

dans le département de Vestfold en 1918).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell VII. (Forts.). *(Continuation).* **Vestfold.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	-	-	-	3	-	3	-	-	-
Ondartet katarrhfeber *(Febris catarrhalis maligna)*	-	-	-	4	2	1	-	-	-
Lungesyke hos hesten *(Pleuropneumonia contagiosa equi)*	22	-	2	-	-	-	-	-	-
Rødsyke *(Morbus ruber)*	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen *(Erythema nodosum)*	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen *(Lymphangitis. Erysipelas)*	139	-	-	13	-	-	-	-	-
Brandfeber *(Morbus maculosus)*	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke *(Adenitis contagiosa equi)*	117	-	3	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose *(Tuberculosis)*	-	-	-	2	3	1	-	-	-
Aktinomykose *(Actinomycosis)*	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster *(Fibromycoma, Ascococcus)*	22	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke *(Febris catarrhalis epizootica canum)*	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe *(Tetanus)*	10	1	7	1	-	1	-	-	-
Kopper *(Variola., Vaccina et Ovina)*	-	-	-	206	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse *(Koryza, Pharyngitis et Bronchitis)*	159	1	-	3	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse *(Pneumonia, et Pleuritis)*	8	-	1	5	-	1	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh), *(Gastritis. Enteritis)*	317	-	3	661	8	2	3	-	-
Kolik, forstoppelse *(Colica. Obstructio)*	288	-	12	150	3	1	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang *(Diarrhoëa acuta et dysenteria)*	8	-	-	30	-	3	-	-	-
Trommesyke *(Tympanitis)*	-	-	-	57	3	2	1	-	1
Forgiftning *(Intoxicationes)*	3	-	-	18	1	7	-	-	-
Indvoldsorme *(Helminthiasis)*	62	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke *(Hydrocephalus hydatideus)*	-	-	-	-	-	-	6	-	-
Akut hjernebetændelse *(Meningitis acuta)*	1	-	-	3	-	-	-	-	-
Overføres	1158	2	28	1161	21	22	10	-	1

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	78	1	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	441	24	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	17	3	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	131	4	3	14	-	-	5	-	-	-	-	-	-
12	-	5	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	28	1	7	1	-	1	-	-	-	5	5	-	-
-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	20[1]	4
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	30	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	-	5	719	34	37	52	3	3	5	-	-	5	5	20	4

[1]) Rev.

Tabell VII. (Forts.). (*Continuation.*) **Vestfold.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1158	2	28	1161	21	22	10	-	1
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	19	1	-	106	-	12	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	1	-	-	119	17	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	4	-	-	19	2	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	267	-	-	148	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	29	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	12	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	14	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	183	-	-	1588	-	-	3	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	3	-	-	98	2	1	-	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	38	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	47	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	255	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	1	-	-	23	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	49	1	1	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	25	2	4	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	16	-	-	242	14	2	1	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	11		-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	297	-	-	13	-	-	5	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	176	3	-	25	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	28	-	-	8	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	330	17	-	79	4	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	657	5	1	209	5	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	422	18	7	502	47	17	2	-	2
Ialt (*total*)	3588	46	36	4800	116	59	21	-	3

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
13	-	5	719	33	37	52	3	3	5	-	-	5	5	20	4
-	-	-	12	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	335	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	42	-	2	28	-	-	-	-	-	2	-	1	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	33	-	-	9	-	-	-	-	-	4	-	-	-
-	-	-	7	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	299	-	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	13	-	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	10	1	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	1	-	44	1	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	83	16	10	22	1	-	-	-	-	-	-	5[1]	5
14	-	5	1570	62	51	181	7	3	6	1	-	11	5	26	9

[1]) Kanin

Tabell VIII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	3	-	3	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	5	-	4	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	5	-	5	1	1	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	54	36	2	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	5	-	-	»	-	-	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	129	-	-	2	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	14	-	3	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	497	-	3	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	78	76	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	44	7	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	35	3	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	8	1	2	1	-	1	1	-	1
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	774	2	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	55	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	626	-	-	19	2	-	1	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	14	1	3	15	9	-	2	-	-
Overføres	1386	5	11	1002	133	16	5	1	1

i Hedmark fylke 1918.

dans le département de Hedmark en 1918).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	597	24	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1060	26	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	3	.	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-
-	-	-	20	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	75	7	10	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	15	-	-
-	-	-	27	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	10	5	2	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	22	4	4	4	-	-	-	-	-	2	2	1[1]	1
6	-	-	1759	68	63	87	7	10	-	-	-	45	20	1	1

[1]) Sølvrev.

Tabell VIII (Forts.). *(Continuation)* **Hedmark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1386	5	11	1002	133	16	5	1	1
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	274	1	1	1327	56	10	6	1	1
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	435	8	17	146	8	2	2	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	33	1	2	85	5	11	1	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	194	5	2	12	2	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	11	-	-	22	4	7	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	165	2	2	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	4	1	2	2	1	1	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	33	3	1	65	4	7	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	2	-	-	180	5	-	1	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	7	-	-	24	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	230	-	-	276	-	-	4	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	29	-	-	671	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	14	-	-	10	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	584	-	-	6739	-	-	325	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	12	-	-	355	5	3	11	1	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	11	3	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	2		-	54	1	2	4	1	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	78	6	1	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	7	-	-	536	2	5	2	1	-
Kasting (*Abortus*)	14	-	-	152	-	-	5	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	123	-	2	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	3	-	-	104	4	5	1	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	23	-	-	571	9	4	16	2	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	25	2	-	1	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	574	-	2	9	-	-	438	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	3882	23	38	12737	251	78	833	9	2

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
6	-	-	1759	68	63	87	7	10	-	-	-	45	20	1	1
2	1	-	103	9	11	15	-	1	2	-	-	-	-	-	-
1	-	-	22	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	66	2	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	118	26	31	6	-	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	33	-	-	45	-	-	2	-	-	-	-	1*)	-
-	-	-	7	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1187	27	8	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	80	-	2	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	-	-	95	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	29	5	-	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	-	-	1349	-	-	6	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
127	3		4911	146	128	212	8	15	5	-	-	45	20	2	1

*) Rev.

Tabell VIII. (Forts.). (*Continuation.*) **Hedmark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)
Overført (*transport*)	3882	23	38	12737	251	78	833	9	2
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	773	3	-	134	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	66	-	-	66	-	-	2	1	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	645	19	-	258	13	-	9	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1380	16	2	494	8	-	11	-	1
Anæmi (*Anœmia infectiosa*)	54	17	7	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	708	12	10	897	131	19	21	5	4
Ialt (*total*)	7508	90	57	14586	403	97	876	15	7

Tabell IX. **De viktigste husdyrsykdommer i**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	2	-	-	1	1	-	-	-	-
Bråsot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	4	-	4
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	89	54	9	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	10	-	2	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smitsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	155	-	-	8	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	19	10	1	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	14	1	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	193	1	-	120	65	13	4	-	4

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
127	3	-	4911	146	128	212	8	15	5	-	-	45	20	2	1
-	-	-	8	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	-	3	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	420	7	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	69	13	1	28	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	2	193	33	21	24	2	-	-	-	-	-	-	-	-
143	3	5	5601	189	150	280	11	15	5	-	-	45	20	2	1

Opland fylke i 1918.

dans le département de Opland en 1918).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	749	65	69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1099	27	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1861	96	90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell IX. (Forts.). *(Continuation.)* **Opland**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	193	1	2	120	65	13	4	-	4
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	1337	22	31	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	115	114	1	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	34	15	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	62	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	8	2	4	2	1	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	337	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	55	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	505	-	-	5	-	-	17	3	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	5	1	-	4	3	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	481	1	1	1556	59	30	10	-	1
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	529	8	29	299	38	8	1	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	32	-	3	93	10	8	1	1	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	160	7	7	7	2	1
Forgiftning (*Intoxicationes*)	6	-	3	90	7	16	14	-	2
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	374	2	3	1	-	-	1	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	4	4	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	4	-	-	3	1	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	53	-	2	99	7	13	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	283	17	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	29	-	-	10	-	-	96	-	3
Overføres	3675	37	78	3211	344	96	155	10	11

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1861	96	90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	55	5	11	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	20	5	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	186	4	7	4	1	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	16	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	-	4	13	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	5	58	10	13	3	-	3	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	9	2	-	26	-	-	1	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	25	4	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	686	31	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	1	5	2891	154	136	103	7	14	3	-	1	-	-	-	-

Tabell IX. (Forts.). *(Continuation.)* **Opland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	8735	37	78	3211	344	96	155	10	11
Hudutslet (*Eczema*)	201	-	-	100	-	-	24	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	29	-	-	949	-	-	36	-	-
Skab (*Scabies*)	13	-	-	18	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	41	-	-	6042	-	-	127	1	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	15	1	3	330	14	4	5	1	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	2	1	-	68	5	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	107	1	1	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	11	-	-	678	1	1	8	-	2
Kasting (*Abortus*)	13	-	-	227	1	-	8	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	128	1	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	2	-	-	160	6	14	1	-	1
Jurbetændelse (*Mastitis*)	40	-	-	518	11	2	11	1	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	40	-	-	8	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	18	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	880	1	-	1	-	-	162	1	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	2	2	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	435	-	-	113	2	-	1	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	67	-	-	33	-	-	31	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	614	8	-	204	12	-	42	22	10
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1508	12	1	408	26	-	4	-	1
Anæmi (*Anæmia infectiosa*)	8	-	2	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	1121	15	16	903	188	14	9	1	-
Ialt (*total*)	8735	77	100	14213	613	132	624	37	25

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
6	1	5	2891	154	136	103	7	14	3	-	1	-	-	-	-
30	-	-	30	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
752	-	-	267	-	-	7	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	28	4	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	16	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1052	-	-	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	41	6	-	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-
5	-	-	84	6	1	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	2	-	230	26	8	13	1	-	-	-	-	-	-	-	-
810	3	5	4706	197	147	170	8	14	6	-	1	-	-	-	-

Tabell X. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	2	-	2	15	3	10	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	20	6	12	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	23	-	2	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	76	1	-	10	1	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	2	-	1	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	131	-	9	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	1	1	-	2	1	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	11	3	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	16	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	2	-	1	3	2	1	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	100	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	179	2	1	20	1	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	12	-	3	11	5	2	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh (*Gastritis. Enteritis*)	290	1	-	578	8	8	22	1	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	275	2	22	42	1	4	8	-	1
Overføres	1014	7	42	815	31	40	30	1	1

i Telemark fylke 1918.

dans le département de Telemark en 1918).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	92	12	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	344	8	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	8	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	48	6	9	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	8	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	86	7	3	40	2	1	1	-	-	-	-	-	-
1	-	-	17	3	2	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	-	561	32	31	121	8	10	1	-	-	8	8	-	-

Tabell X. (Forts.). *(Continuation.)* **Telemark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1014	7	42	815	31	40	30	1	1
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	24	1	2	37	1	4	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	82	2	4	5	-	1
Forgiftning (*Intoxicationes*)	30	-	1	141	3	10	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	36	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (*Fatuitas*)	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	16	3	1	32	-	4	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	116	9	2	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	6	-	-	2	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	269	-	-	75	-	-	10	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	13	-	-	256	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	12	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	60	-	-	908	-	-	28	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	5	1	-	121	5	1	1	-	-
Misfostre (*Monstra*)	1	-	1	3	-	2	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	17	3	-	1	1	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	44	6	2	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	2	-	-	257	-	2	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	8	-	-	143	1	1	2	1	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	74	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	2	-	-	57	2	5	1	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	13	-	-	270	7	3	3	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	8	2	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	172	-	-	2	-	-	19	2	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	179	3	-	32	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	28	-	-	15	-	-	1	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	308	8	1	80	2	-	1	1	-
Overføres	2201	26	48	3592	73	80	102	6	2

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
8	-	-	561	32	31	121	8	10	1	-	-	8	8	-	-
-	-	-	27	-	2	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	57	11	32	8	2	1	-	-	-	22	12	-	-
-	-	-	2	-	-	20	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	22	5	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	348	7	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	33	-	-	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	34	-	-	20	-	-	2	-	-	40	-	-	-
2	-	-	14	1	-	4	1	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2	-	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	4	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	16	-	-	7	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	-	-	241	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	35	1	-	17	1	-	-	-	-	-	-	-	-
37	2	-	1410	52	82	291	12	13	6	-	-	70	20	-	-

Tabell X. (Forts.) (*Continuation*). **Telemark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2201	26	48	3592	73	80	102	6	2
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	475	12	2	172	9	2	3	-	-
Anæmi (*Anæmia infectiosa*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	448	20	6	518	28	12	10	4	1
Ialt (*total*)	3128	58	56	4282	110	94	115	10	3

Tabell XI. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	9	3	4	3	3	
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	20	-	-	1	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	36	-	-	-	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	11	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	18	-	-	1	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	50	1	-	307	11	3	3	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	87	-	12	6	2	-	1	1	-
Overføres	215	1	12	336	17	7	7	4	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
37	2	-	1410	52	82	291	12	13	6	-	-	70	20	-	-
1	-	-	35	2	3	52	3	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	2	-	305	8	31	34	1	1	-	-	-	6	5	-	-
45	4	-	1750	62	116	377	16	17	6	-	-	76	25	-	-

i Aust-Agder fylke i 1918.

dans le département de Aust-Agder en 1918).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	33	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	145	6	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	32	3	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	213	9	19	6	-	-	-	-	-	2	2	-	-

Tabell XI. (Forts.). (*Continuation.*) **Aust-Agder.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	215	1	12	336	17	7	7	1	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	-	-	-	41	-	1	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*) . .	-	-	-	37	2	3	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	1	1	-	12	-	3	2	-	2
Indvoldsorme (*Helminthiasis*) .	6	-	-	-	-	-	27	1	3
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	2	1	-	1	1	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	4	-	-	86	3	6	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	43	6	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	53	-	-	53	-	-	-	-	-
Ringorm(*Tricophyton tonsurans*)	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	25	-	-	500	-	-	14	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	66	8	-	6	1	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*) .	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	172	5	2	3	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	56	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*) . . .	-	-	-	73	1	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*) . . .	-	-	-	8	-	1	1	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*) . . .	2	-	-	83	4	2	2	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*).	6	1	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*) . .	59	-	-	-	-	-	13	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	53	-	-	4	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*) . .	7	-	-	-	-	-	101	10	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	50	2	-	8	1	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	121	-	-	42	2	2	1	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*).	182	-	7	132	10	1	-	-	-
Ialt (*total*)	786	6	19	1764	60	28	178	13	5

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde *abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
1	-	-	213	9	19	6	-	-	-	-	-	2	2	-	-
-	-	-	32	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	3	-	-	-	-	-	-	14	14	-	-
-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	76	13	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	187	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	20	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5	-	-	-	-	-
-	-	-	13	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	88	2	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	25	1	2	6	-	-	3	-	-	-	-	-	-
4	-	-	678	45	40	54	1	1	8	5	-	16	16	-	-

Tabell XII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	6	-	6	4	-	4
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	11	-	1	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	7	-	1	-	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster. (*Fibromycoma. Ascococcus*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	3	-	1	-	-	-	1	1	-
Kopper (*Variola., Vaccina et Ovina*)	-	-	-	32	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	44	-	-	9	1	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh (*Gastritis. Enteritis*)	50	-	2	225	-	2	2	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	64	-	5	17	2	1	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	2	-	1	12	-	-	1	1	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	16	-	1	-	»	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	2	1	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	4	-	-	149	-	16	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	11	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	196	1	11	483	4	27	8	2	4

i Vest-Agder fylke 1918.

dans le département de Vest-Agder en 1918).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde *abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	31	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	25	-	10	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	48	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	96	1	11	36	-	10	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XII. (Forts.). *(Continuation).* **Vest-Agder.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)
Overført (*transport*)	196	1	11	483	4	27	8	2	4
Hudutslet (*Eczema*)	32	-	-	25	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	6	-	-	77	-	-	1	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	37	1	-	2	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	16	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	26	2	1	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	90	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	16	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	115	-	-	1	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	8	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	-	-	-	26	-	-	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	2	-	-	36	-	1	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	117	-	-	-	-	-	1	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	2	2	-	1	1	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	55	-	-	7	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	7	-	-	7	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	63	2	-	19	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	168	-	2	111	4	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	112	-	1	204	39	13	4	1	-
Ialt (*total*)	758	3	14	1305	52	42	18	4	4

Tabell XIII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	2	-	1	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Bråsot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	16	-	16
Overføres	-	-	-	4	-	3	16	-	16

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	96	1	11	36	-	10	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	15	-	-	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	-	7	-	-	38	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	14	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	-	4	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
1	-	-	146	1	15	87	-	10	52	10	-	-	-	-	-

i Rogaland fylke i 1918.

dans le département de Rogaland en 1918).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XIII. (Forts..) *(Continuation.)* **Rogaland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	-	-	-	4	-	3	16	-	16
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	8	-	8	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetændelse (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	19	-	-	-	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudotuberculosa chronica*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	143	-	12	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	2	1	1	2	-	2	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	26	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	48	1	2	3	-	1	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	21	1	1	12	4	1	15	-	12
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	221	4	1	188	7	7	8	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica, Obstructio*)	253	2	18	17	3	1	7	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	1	-	-	12	-	1	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	33	-	2	4	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	5	-	4	21	-	20	7	-	5
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	119	-	1	-	-	-	-	-	-
Overføres	840	9	40	328	16	46	57	-	33

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	64	3	7	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	2	-	7	1	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	1	2	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-
-	-	-	-	-	-	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	49	5	7	91	4	8	2	-	-	2	2	-	-

Tabell XIII. (Forts.). (*Continuation.*) **Rogaland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	840	9	40	328	16	46	57	-	33
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	1	1	-	6	1	2	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	8	-	2	39	-	5	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalaçia*)	-	-	-	17	1	-	-	-	
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	90	-	-	13	-	-	7	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	6	-	-	149	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	1061	-	-	1390	-	-	60	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	6	2	-	66	2	1	8	1	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	17	2	-	3	1	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	18	3	-	1	1	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	2	-	-	89	1	-	1	-	1
Kasting (*Abortus*)	1	-	-	19	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	116	-	1	13	2	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	8	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	18	-	-	78	2	2	13	-	2
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	411	-	-	-	-	-	-	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	1	-	1	1	1	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	212	2	-	4	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	26	-	-	3	-	-	6	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	175	3	6	25	4	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	529	3	5	137	7	1	11	2	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	373	2	13	330	46	45	32	-	9
Ialt (total)	3773	23	67	2859	86	103	212	7	45

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	49	5	7	91	4	8	2	-	-	2	2	-	-
-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	28	-	-	1	-	-	-	-	1*)	1
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	2	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	47	-	1	20	-	-	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	11	1	-	117	2	2	1	-	-	-	-	-	-
3	-	-	24	6	-	31	-	2	1	-	-	4	4	-	-
9	-	-	178	16	8	313	6	12	9	-	-	6	6	1	1

*) Apekat.

Tabell XIV. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*) . .	-	-	-	5	-	5	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bråsot (*Gastromycosis ovis*). .	-	-	-	-	-	-	7	-	7
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	19	6	3	8	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetændelse)(*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*).	13	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	157	3	4	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	1	-		-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	4	-	2	1	-	1	-	-	-
Kopper (*Variola., Vaccina et Ovina*)	-	-	-	18	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*).	82	-	-	29	1	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*) . .	14	1	-	6	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*). . . .	114	-	-	655	4	-	-	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*).	50	1	5	24	-	1	1	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*).	1	-	-	11	-	-	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*) . .	-	-	-	40	-	1	2	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	-	-	-	10	-	3	-	-	-
Overføres	436	5	11	822	12	16	18	-	7

i Hordaland fylke i 1918.

dans le département de Hordaland en 1918).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	37	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	36	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	1		1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	2	10	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	-	2	108	4	12	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XIV. (Forts.). (*Continuation.*) **Hordaland**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	436	5	11	822	12	16	18	-	7
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	75	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	1	-	2	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	2	-	-	68	-	22	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	15	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	38	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	48	-	-	-	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	10	-	-	134	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	182	-	-	923	-	-	45	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	39	1	-	5	2	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	9	1	1	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	1	-	-	90	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	41	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	118	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	14	-	1	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	3	-	-	75	-	2	4	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	270	-	-	-	-	-	-	-	-
Kræft (*Carsinoma et sarcoma*)	3	-	-	2	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	70	-	-	9	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	13	-	-	3	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	92	4	-	22	-	-	1	-	-
Overføres	1213	10	11	2430	14	42	73	2	7

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
32	-	2	108	4	12	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	58	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	-	-	3	-	-	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	79	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
57	1	3	288	5	12	51	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XIV. (Forts.). (*Continuation*). **Hordaland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)
Overført (*transport*).	1213	10	11	2430	14	42	73	2	7
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	194	2	4	23	-	-	2	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	185	4	2	84	15	7	7	1	-
Ialt (*total*)	1592	16	17	2537	29	49	82	3	7

Tabell XV. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques dans la*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	156	-	2	-	-	-	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	13	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke(*Adenitis contagiosa equi*)	26	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*).	163	-	-	3	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	4	-	2	-	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	59	-	-	30	-	-	-	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*).	122	-	10	1	-	-	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	556	-	14	35	-	1	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
57	1	3	288	5	12	51	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	19	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
58	2	3	315	7	14	54	1	-	-	-	-	-	-	-	-

i Bergens by i 1918.

ville de Bergen, signalés en 1918).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	77	1	15	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	-	33	-	1	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	26	-	-	120	1	16	4	-	-	-	-	-	-

Tabell XV. (Forts.). *(Continuation).* **Bergen.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	556	-	14	35	-	1	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Indvoldsorme *(Helminthiasis)*.	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*).	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Sveksot *(Rachitis)*	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	41	-	-	-	-	-	-	-	-
Ringorm (*Tricophyton tonsurans*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*).	19	-	-	13	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*).	-	-	-	24	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*) . . .	-	-	-	8	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*) . . .	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*).	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*) . .	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	69	-	-	-	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*). .	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	68	2	-	1	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	132	2	-	1	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*).	221	8	-	81	12	-	-	-	-
Ialt *(total)*	1130	12	14	170	12	1	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	26	-	-	120	1	16	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	5	-	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	16	-	-	61	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	73	-	-	2	-	-	2	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	32	-	-	17	-	-	49	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	18	-	-	1	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	34	-	-	6	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	88	6	9	10	-	-	-	-	-	-
-	-	-	83	-	-	453	8	30	75	-	-	3	-	-	-

Tabell XVI **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	3	-	3	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	21	3	12	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	17	-	-	-	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	4	2	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	183	-	14	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	10	10	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	3	-	-	1	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	4	1	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	2	-	2	1	1	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	22	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	57	-	-	3	-	-	1	-	1
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	3	-	1	5	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	278	3	-	405	3	5	12	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	55	-	2	36	1	3	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	23	1	1	35	-	3	1	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	23	1	-	-	-	-
Overføres	624	5	20	573	21	28	15	-	1

i Sogn og Fjordane fylke i 1918.

dans le département de Sogn et Fjordane en 1918).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	46	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	104	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	-	-	27	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	19	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
121	-	-	204	4	13	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XVI. (Forts.). *(Continuation.)* **Sogn og**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	624	5	20	573	21	28	15	-	1
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	1	-	-	10	-	2	3	-	1
Indvoldsorme (*Helminthiasis*) .	158	-	-	1	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*).	5	-	-	93	2	11	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	62	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	2	-	-	4	-	-	1	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	21	-	-	8	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	7	-	-	350	1	-	2	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	395	-	-	1193	-	-	71	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	1	-	-	38	1	1	7	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*) .	-	-	-	1	-	-	2	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*). . .	-	-	-	12	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	3	-	-	58	-	-	3	-	-
Kasting (*Abortus*)	2	-	-	35	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*) . . .	-	-	-	23	-	1	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*) . . .	-	-	-	31	1	1	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*) . . .	13	-	-	94	1	-	18	-	4
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*).	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*) . .	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*) . .	479	1	1	-	-	-	-	-	-
Kræft *(Carcinoma et sarcoma)*	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	84	1	-	1	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*). .	26	-	-	14	-	-	33	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	201	7	3	29	4	-	1	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	503	14	4	134	2	1	4	-	1
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	276	2	8	370	23	5	15	2	1
Ialt *(total)*	2813	30	36	3138	57	51	175	2	8

Fjordane.

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
121	-	-	204	4	13	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	40	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	259	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	20	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	79	-	-	5	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	2	51	6	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
133	-	2	675	13	33	20	-	-	2	-	-	-	-	22	1

Tabell XVII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	1	-	1	3	-	3	-	-	-
Raslesyke (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	4	-	4	-	-	-
Bråsot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	17	-	10
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	22	11	7	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	29	-	-	1	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	44	-	3	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	4	-	-	2	2	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	13	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	3	-	3	2	-	2	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	91	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	117	-	1	29	3	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	7	-	2	9	1	1	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	137	-	-	247	-	2	8	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	53	-	1	34	2	2	3	1	1
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	13	-	-	59	1	2	3	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	44	-	-	5	-	1
Forgiftning (*Intoxicationes*)	-	-	-	23	1	11	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	208	-	-	-	-	-	1	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-		-	-	-	2	2	-
Overføres	629	-	11	572	19	34	41	5	12

i Møre fylke i 1918.

dans le département de Møre en 1918).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	140	17	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	71	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	33	5	10	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	12	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	15	1	-	7	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	10	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	4	-	-	-	-	-	-	5	5	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	254	19	15	55	5	11	3	1	-	5	5	-	-

Tabell XVII. (Forts.). *(Continuation).* **Møre.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	629	-	11	572	19	34	41	5	12
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	8	1	2	2	1	1
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	3	-	-	222	3	26	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	34	1	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	88	-	-	4	-	-	2	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	4	-	-	153	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	152	-	-	1248	-	-	58	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	1	1	-	71	6	-	2	-	-
Misfostre (*Monstra*)	2	2	-	5	1	-	1	1	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	13	1	-	2	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	14	-	-	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	5	-	-	151	-	-	3	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	20	-	-	1	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	43	1	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	21	-	3	1	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	20	-	-	100	2	1	11	1	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	7	1	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	29	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	692	-	-	-	-	-	17	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	130	-	-	24	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	19	-	-	7	-	-	4	1	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	189	5	-	40	-	-	4	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	317	3	1	78	5	-	3	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	182	5	2	202	24	2	9	-	4
Ialt (*total*)	2473	18	14	3030	64	68	161	9	17

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
5	-	-	254	19	15	55	5	11	3	1	-	5	5	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	241	9	6	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	244	-	-	2	-	-	13	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	5	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	1	16	-	-	1	-	-	-	-	-	-
1	-	-	35	1	5	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	-	-	803	30	29	127	6	11	18	1	-	5	5	-	-

Tabell XVIII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	2	-	2	3	-	3	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Bråsot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	7	-	7
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	53	27	18	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	82	2	1	3	1	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudotuberculosa chronica*)	-	-	-	5	3	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	284	2	7	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	4	4	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	19	16	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	23	1	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	7	-	5	2	1	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	425	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	48	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	671	-	6	11	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	27	-	5	8	-	1	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh (*Gastritis. Enteritis*)	468	-	-	1126	41	9	5	-	1
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	290	7	14	125	6	3	7	1	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	3	-	1	89	1	7	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	151	4	15	5	1	-
Overføres	1907	12	41	2025	105	56	24	2	8

i Sør-Trøndelag fylke i 1918.

dans le département de Sør-Trøndelag en 1918).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	211	7	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	284	10	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	163	25	18	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	30	3	1	35	1	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	41	3	1	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	9	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	1	585	27	29	220	27	19	3	-	-	-	-	-	-

Tabell XVIII. (Forts.). (*Continuation*). **Sør-Trøndelag.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*ranstport*)	1907	12	41	2025	105	56	24	2	8
Forgiftning (*Intoxicationes*)	7	-	1	17	-	2	6	-	6
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	172	1	4	2	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	5	2	1	-	-	-	-	-	
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	4	2	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	28	3	4	148	1	8	1	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	4	1	-	302	18	1	12	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	4	1	-	17	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	218	4	-	86	-	-	3	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	3	-	-	287	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	356	-	-	2929	-	-	83	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	11	3	-	215	6	-	16	1	-
Misfostre (*Monstra*)	1	-	-	11	-	2	1	-	1
Børvrængning (*Inversio uteri*)	2	2	-	42	2	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	45	2	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	307	3	2	10	1	-
Kasting (*Abortus*)	8	-	-	98	-	-	3	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	200	5	2	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	77	3	2	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	13	-	-	321	5	1	14	-	1
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	55	2	-	5	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	653	-	-	1	-	-	204	-	1
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	670	-	-	71	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	45	-	-	14	2	-	3	-	-
Led og slimsæklidelser (*Articulltis et bursitis*)	428	8	-	53	1	-	1	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner abces) (*Vulncra, contusiones abscessus etc.*)	1152	11	1	219	3	1	1	-	-
Overføres	5759	52	52	7493	156	77	382	4	17

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			·Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde *abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
3	-	1	585	27	29	220	27	19	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	2	4	1	-	-	1	-	-	17	9	-	-
-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	1	-	47	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	513	19	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	30	-	-	58	3	-	3	1	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	-	-	114	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	30	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
41	-	-	796	-	3	9	-	-	117	-	1	-	-	-	-
1	-	-	3	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	16	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	13	-	1	58	1	-	2	-	-	-	-	-	-
71	1	1	2177	57	40	401	31	19	127	1	1	17	9	-	-

Tabell XVIII. (Forts.). *(Continuation).* **Sør-Trøndelag.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	5759	52	52	7493	156	77	382	4	17
Anæmi (*Anæmia*)	7	-	6	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*).	393	7	13	436	93	4	4	-	-
Ialt *(total)*	6159	59	71	7929	249	81	386	4	17

Tabell XIX. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	2	-	2	1	-	1	-	-	-
Bråsot (*Gastromycosis ovis*) .	-	-	-	-	-	-	4	-	4
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	35	24	7	-	-	
Svinesyke (smitsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	59	-	-	15	-	2	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	6	-	4	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	452	2	18	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	4	4	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	-	-	-	32	6	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	3	-	-	1	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	144	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	34	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*).	398	1	1	10	1	-	1	-	-
Overføres	956	2	25	242	35	10	5	-	4

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
71	1	1	2177	57	40	401	31	19	127	1	1	17	9	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	108	11	-	50	1	-	8	-	-	-	-	-	-
76	1	1	2585	68	40	451	32	19	135	1	1	17	9	-	-

i Nord-Trøndelag fylke i 1918.

dans le département de Nord Trøndelag en 1918).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	101	4	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	579	7	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	698	11	41	5	-	2	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XIX. (Forts.). *(Continuation).* **Nord-Trøndelag.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	956	2	25	242	35	10	5	-	4
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*) . .	6	1	1	6	1	-	1	1	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	238	1	1	775	18	2	12	3	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	156	2	13	61	2	-	1	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	27	-	2	73	4	3	6	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*). . .	-	-	-	63	5	3	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	8	4	2	9	2	6	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*) .	51	-	1	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	2	2	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	2	1	1	2	1	-	1	1	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*).	24	6	2	28	2	2	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*).	-	-	-	229	13	-	1	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	7	1	-	2	-	-	1	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	171	-	-	45	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	3	-	-	105	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	1	-	-	4	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*).	147	-	-	2873	-	-	49	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	6	1	-	135	4	1	5	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*).	2	-	1	29	-	-	2	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*). . .	-	-	-	41	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	1	-	-	300	-	-	2	-	-
Kasting (*Abortus*)	2	-	-	38	-	-	1	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*) . . .	-	-	-	125	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*) . . .	-	-	-	30	-	4	-	-	-
Overføres	1810	19	49	5218	89	31	89	7	4

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	698	11	41	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	11	5	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	68	3	2	9	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	3	-	2	-	-	-	1	1	-	-
-	-	-	9	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	20	13	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1273	15	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
126	-	-	31	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
35	-	-	32	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
168	1	-	2185	49	52	52	1	3	-	-	-	2	1	-	-

Tabell XIX. (Forts.). *(Continuation).* **Nord-Trøndelag.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	1810	19	49	5218	89	31	89	7	4
Jurbetændelse (*Mastitis*) . . .	6	-	-	228	2	2	2	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	29	1	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*) . .	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*) . .	404	-	1	6	-	-	776	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*) .	6	4	-	3	-	1	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	233	-	-	85	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*) . .	29	-	-	15	1	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	331	8	-	49	1	-	30	2	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	773	13	-	325	11	1	8	1	-
Andre behandlede sygdomstilfælder (*Casus ceteri*)	326	15	-	590	147	15	25	2	-
Ialt *(total)*	3952	60	50	6519	251	50	930	12	4

Tabell XX. **De viktigste husdyrsykdomme**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Brâsot (*Gastromycosis ovis*) . .	-	-	-	-	-	-	8	-	8
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	12	3	3	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	.	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	13	-	-	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	96	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	4	2	2	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*) .	-	-	-	4	1	-	-	-	-
Overføres	126	-	-	20	6	5	8	-	8

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte *signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte *signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
168	1	-	2185	49	52	52	1	3	-	-	-	2	1	-	-
-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	-	-	1449	-	2	6	-	-	40	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	19	-	1	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	29	5	1	31	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	151	18	5	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
186	1	-	3836	73	61	96	2	4	40	-	-	3	1	-	-

i Nordland fylke i 1918.

dans le département de Nordland en 1918.)

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	26	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	46	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	1	1	72	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XX. **Nordland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	126	-	-	20	6	5	8	-	8
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	85	1	-	12	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	1	-	-	-	-	-	4	-	4
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	111	-	-	202	1	1	30	-	1
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	72	2	4	7	-	-	8	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	-	-	-	16	-	1	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	22	-	1	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	3	-	1	9	-	2	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	119	1	1	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	2	-	-	5	-	3
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	2	-	-	10	-	1	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	58	-	-	2	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	2	-	-	-	-	-	2	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	41	-	-	10	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	90	-		1096	-	-	55	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	-		-	22	2	-	3	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-		-	1	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	66	-	-	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	15	-	-	-	-	-
Overføres	654	4	6	1578	9	11	118	-	16

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
3	1	1	72	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	16	-	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	1	1	4	-	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	46	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	-	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	2	2	135	7	8	43	-	4	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XX. (Forts.). (*Continuation*). **Nordland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	654	4	6	1578	9	11	118	-	16
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*) . . .	-	-	-	22	3	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*) . . .	-	-	-	10	-	-	1	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*) . . .	1	-	-	55	1	-	6	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*) . .	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*) . .	197	-	-	1	-	-	14	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	66	-	-	11	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*). .	8	-	-	-	-	-	3	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	120	2	-	8	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	186	5	-	46	1	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	498	6	-	233	23	6	76	-	29
Ialt (*total*)	1734	17	6	1964	37	17	218	-	44

Tabell XXI. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	13	4	5	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	113	2	7	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	3	3	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	120	3	7	16	7	5	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde *abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
23	2	2	135	7	8	43	-	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	66	1	-	7	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	1	-	15	-	1	10	4	-	1	-	1	-	-	-	-
30	3	2	220	8	10	68	4	4	3	-	1	-	-	-	-

i Troms fylke i 1918.

dans le département de Troms en 1918).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	74	6	25	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	16	-	1	74	6	25	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XXI. (Forts.) *(Continuation).* **Troms.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	120	3	7	16	7	5	-	-	-
Kopper (*Variola., Vaccina et Ovina*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	36	-	-	6	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	87	-	-	98	-	-	-	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	28	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	-	-	-	7	-	1	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	9	-	-	1	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	55	6	4	1	-	1	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	35	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	1	-	1	2	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	35	5	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	34	-	-	15	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	28	-	-	446	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	1	-	-	12	1	-	3	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	58	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	24	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	-	-	-	34	-	-	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	105	-	-	-	-	-	18	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	39	-	-	5	-	-	-	-	-
Overføres	582	9	13	778	14	7	22	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	16	-	1	74	6	25	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	-	144	-	1	92	6	25	15	-	-	-	-	-	-

Tabell XXI. (Forts.). *(Continuation).* **Troms.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	582	9	13	778	14	7	22	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Arti-culitis et bursitis*)	53	-	-	14	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	57	-	-	7	-	-	-	-	-
Sviva (*Vertigo*)	16	1	1	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstil-feller (*Casus ceteri*)	13	1	-	62	11	-	13	-	2
Ialt *(total)*	721	11	14	861	25	7	35	-	2

Tabell XXII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Knuterosen (*Erythema nodo-sum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysi-pelas*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bron-chitis*)	16	-	-	8	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer(indiges-tion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	10	-	-	23	-	-	1	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Ob-structio*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang, (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	2	-	-	8	-	-	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	6	2	-	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæ-moglobinaemia*)	3	1	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteo-malacia*)	-	-	-	8	-	-	1	-	-
Overføres	53	1	-	53	2	-	2	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
8	-	-	114	-	1	92	6	25	15	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	-	151	-	1	93	6	25	5	-	-	-	-	-	-

i Finnmark fylke i 1918.

dans le département de Finnmark en 1918).

-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XXII. (Forts.). (*Continuation*). **Finnmark**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	53	1	-	53	2	-	2	-	
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hudutslet (*Eczema*)	14	-	-	7	-	-	-	-	
Lus (*Pediculinæ*)	4	-	-	19	-	-	5	-	
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	7	-	-	-	-	
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	1	-	-	-	-	
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	9	-	-	-	-	
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	15	2	1	-	-	
Jurbetændelse (*Mastitis*)	-	-	-	6	-	-	-	-	
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	1	-	-	-	-	-	-	-	
Kastrationer (*Castrationes*)	18	-	-	-	-	-	-	-	
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	25	-	-	4	-	-	-	-	
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	6	-	-	-	-	-	-	-	
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	10	-	-	2	-	-	-	-	
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abcessus etc.*)	27	-	-	6	-	-	-	-	
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	31	-	-	19	-	-	-	-	
Ialt (*total*)	189	1	-	148	4	1	7	-	

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	5	-	-	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	15	-	-	16	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XXIII.

Antall autoriserte dyrlæger i Norge 1919.

(Nombre de vétérinaires diplomés en 1919).

Amt (*Départements*)	Autoriserte dyrlæger (*Vétérinaires diplomés*)	Derav (*dont*)		
		Fylkes-dyrlæger (*Vétérinaires délégués*)	I andre stillinger el. privat prakt. (*D'autres vétérinaires exerçants*)	Ikke praktiserende (*non exerçants*)
Kristiania	31	1	26	4
Akershus	19	11	8	-
Østfold	13	7	6	-
Buskerud	14	10	4	-
Vestfold	8	4	3	1
Hedmark	30	23	3	4
Opland	27	15	10	2
Telemark	12	8	3	1
Aust-Agder	6	6	-	-
Vest-Agder	3	2	1	-
Rogaland	11	6	4	1
Hordaland	5	5	-	-
Bergen	6	2	4	-
Sogn og Fjordane	5	5	-	-
Møre	7	4	3	-
Sør-Trøndelag	17	12	5	-
Nord-Trøndelag	11	9	-	2
Nordland	6	5	1	-
Troms	3	1	2	-
Finnmark	1	1	-	-
Uopgit bopel (*domicile non nommé*)	2	-	-	-
Utenlands	8	-	-	-
Riket (*le royaume*)	245	137	83	15

Utførsel og innførsel av husdyr.

Innførsel og utførsel av husdyr var også i året 1918 ubetydelig, særlig på grunn av de forskjellige innskrenkninger krigen førte med sig også hvad husdyrtrafikken mellem landene angår.

Ifølge Norges officielle statistikk *utførtes* i årets løp 18 hester og 2 stkr. hornkveg, mens der *innførtes* 54 hester og 12 stkr. hornkveg.

Ved karantenestasjonene i Kristiania og Fredrikshald er ingen innførte dyr behandlet. Heller ikke ved statens karantenestasjon Ytre Voulen ved Stavanger.

Bevilgninger til det civile veterinærvesen i budgetterminen 1ste juli 1918—30te juni 1919.

I. *Utgift.*

		Bevilget	Medgått
1. Fylkesdyrlægenes avlønning		kr. 130 000,00	kr. 154 521,95
2. Veterinærinstitutet:			
a) bevilget	kr. 59 300,00		
b) overført fra forrige termin	» 17 558,78		
		» 76 858,78	» 96 620,25
3. Reisestipendier for dyrlæger		» 3 000,00	» 3 000,00
4. Tuberkulinundersøkelser av kvegbesetninger:			
a) bevilget	kr. 0,00		
b) overført fra forrige termin	» 33 079,47		
		» 33 079,47	» 8 703,15
Overføres		kr. 242 938,25	kr. 262 845,35

		Bevilget	Medgått
	Overført kr.	242 938,25 kr.	262 845,35
5. Erstatningsbidrag ved nedslaktning av tuberkuløst kveg:			
a) bevilget	kr. 15 000,00		
b) overført fra forrige termin	» 6 203,61		
		» 21 203,61	» 4 112,43
6. Avlønning m. v. av statsdyrlægene . .		» 11 300,00	» 10 466,67
7. Studiestipendier for veterinærstuderende:			
a) bevilget	kr. 25 000,00		
b) overført fra forrige termin	» 850,00		
		» 25 850,00	» 27 300,00
8. Skyss- og kostutgifter		» 45 000,00	» 86 577,91
9. Forskjellige og tilfeldige utgifter . .		» 1 500,00	» 1 656,35
10. Bidrag til utgivelse av »Norsk Veterinærtidsskrift«		» 1 800,00	» 1 800,00
11. Karantenestasjonen »Ytre Voulen« .		» 400,00	» 400,00
12. Erstatningsbidrag til ubemidlede kveg-eiere for tap på husdyr ved ondartet smittsom husdyrsykdom . . .		» 7 000,00	» 7 000,00
	Sum . .	kr. 356 991,86	kr. 402 158,71

II. *Inntekt.*

	Bevilget	Innkommet
16. Salg av tuberkulin og forskjellige sera fra veterinærinstitutet og inntekt av husleie m. v.	kr. 12 600,00	kr. 14 589,91

III.

Kjøtkontrollen 1918.

Almindelig oversikt.

Kjøttkontroll i henhold til lov om kommunale slaktehuse, kjøttkontroll m. v. av 27. juni 1892 har i året 1918 vært i virksomhet i 34 kommuner. I følgende bykommuner virker nu således kjøttkontroll: Aalesund, Arendal, Bergen, Bodø, Drammen, Fredrikshald, Fredrikstad, Gjøvik, Hamar, Haugesund, Holmestrand, Horten, Honefoss, Kongsberg, Kragerø, Kristiania, Kristiansand, Kristiansund, Larvik, Lillehammer, Moss, Narvik, Notodden, Porsgrund, Risør, Sandefjord, Sarpsborg, Skien, Stavanger, Tromsø, Trondhjem og Tønsberg og derhos i Lillestrøm og Tinn landkommuner.

Kommunale slakteanlegg finnes i Fredrikshald, Kristiania, Kristiansund, Lillehammer og Stavanger, de to første og det siste dog uten offentlig approbasjon *).

Ved kongelig resolusjon av 3. november 1917 blev kontrollen ordnet ved det såkalte »Fællesslakteri« (Bøndernes fællesslakteri) på Løren i Østre Aker. Slakteriet er godkjent av departementet og kontrolldyrlægen ansatt av dette i henhold til kjøttkontrolloven av 14. juli 1914 dens § 2.

I landkommunen Voss finnes siden 1909 et slakteanlegg som eies og drives av kommunen.

De i de senere år ved den offentlige kjøttkontroll undersøkte kjøttmengder stiller sig (i hele tall) således:

	Okser	Hester	Svin	Sau og gjeit	Kalver
1908	124 935	3 866	83 197	212 151	130 321
1909	139 261	3 637	73 877	230 899	150 204
1910	156 892	4 645	68 300	217 321	159 282
1911	169 194	6 161	80 042	235 347	172 855
1912	152 798	6 453	96 552	247 213	159 390
1913	146 189	6 377	82 296	247 846	157 908
1914	164 798	5 477	94 417	211 883	162 288
1915	190 698	6 384	76 860	226 721	183 327

*) Under opførelse værende kommunale slakteanlegg i Bergen og Trondhjem er åpnet i 1919.

	Okser	Hester	Svin	Sau og gjeit	Kalver
1916	144 206	7 027	51 181	212 162	154 552
1917	189 076	4 992	66 553	185 201	159 933
1918	167 158	8 853	38 635	207 006	158 710

På de følgende tabeller vil finnes sammendradd de tabellariske beretninger fra de forskjellige kommuner, hvori kontroll har vært i virksomhet, således at tabell A viser den samlede kjøttmengde (slakt) som har passert de forskjellige kontrollstasjoner i løpet av året med samtidig angivelse av, fra hvilket land kjøttet stammer samt kjøttets art.

I tabell B angis på samme måte det antall kjøttkropper, som er stemplet med 2. klasses stempel.

Tabell C angir på samme vis antall av kasserte kjøttkropper, samt vekten av de konfiskerte slakt samt vekt av kasserte organer og avfall.

Tabell D angir de utenfor hovedstasjonene kontrollerte kjøttmengder, deres klassifikasjon m. v.

Tabell E viser den samlede mengde fersk slaktekjøtt som i årets løp er kontrollert.

Tabell F angir de vesentligste årsaker til 2. klasses stempling og kassasjon av kjøtt.

Tabell G vedrører kontrollen av det fra utlandet innførte opdelte kjøtt, såkalte tønnekjøtt (konf. lov av 25. juli 1910 og kgl. plakat av 4. august 1911).

Tønnekjøttkontroll har i årets løp vært i virksomhet i følgende byer:

Arendal, Bergen, Bodø, Haugesund, Kristiania, Kristiansand, Skien, Stavanger og Trondhjem.

Tabell A. **Antall av slakt som i 1918**

(*Nombre de viandes de bouche*

Kommune	Ialt undersøkt								Norsk			
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau
Aalesund	4260	57½	813½	4143	1148	957	911¾	1	4260	57½	813½	41
Arendal	803½	64	154	1061½	39	1052	73	-	803½	64	154	10
Bergen	16939	336	3088	16825	1597½	9278½	1333½	-	14412	336	3088	168
Bodø	515	17	64	738	23	395	175	-	515	17	64	7
Drammen	2552	279½	795½	586	19	2212	224½	-	2552	279½	795½	5
Fredrikshald	1313	86	419	423½	-	1456	213½	-	1086	86	419	4
Fredrikstad Ø.	186	29	64	51	1	318	5	-	186	29	64	
Do. V.	3392	277	1011½	1226	1	2986½	213	-	3265	277	1011½	12
Gjøvik	342	21	304	476	-	418	-	-	342	21	304	4
Hamar	1444½	80	1115¾	1791	39	2399	6	-	1444½	80	1115¾	17
Haugesund	2784¾	14	212	6187	114	2046	79½	-	2784¾	14	212	61
Holmestrand	380	41	82	126½	-	506	8	-	380	41	82	1
Horten	385	24	204	145	3	981	27½	-	385	24	204	1
Hønefoss	1015	66	306	315	2	648½	42½	-	1015	66	306	3
Kongsberg	580½	14	76¾	275½	5	679½	24	-	580½	14	76¾	2
Kragerø	698½	39¼	94¾	434	26	632	58	-	698½	39¼	94¾	4
Kristiania	39830	1559	14151[1])	60739	5497	36384	11960	-	16583	1559	14150	607
Kristiansand	4962	240	565	3093	91	5243	1624	-	4727	240	565	30
Kristiansund	1478¾	36½	396	3625	140	2424	71	40[2])	1478¾	36½	396	36
Larvik	1692	53	623	1029	1	1448	165	-	1692	53	623	10
Lillehammer	206½	10½	334½	1008½	315	1283	189	-	206½	10½	334½	10
Lillestrøm	699	4	127	94	-	489	6	-	699	4	127	
Moss	1290	140	474	627	-	1340	354	-	1290	140	474	6
Narvik	45	3	12	247	14	157	11	6	45	3	12	2
Notodden	345½	18	139	159	69	289	16	-	329½	18	139	1
Porsgrund	625½	11	76	149	2	454	6	-	594½	11	76	1
Risør	283	3	46½	210½	-	292	20	-	283	3	46½	2
Sandefjord	1088½	14	283	488	-	1071	101	-	1088½	14	283	4
Sarpsborg	1222	292	700	341	-	2254	137	-	1222	292	700	3
Skien	692	18	430	416	15	929	6	-	635	18	430	4
Stavanger	228	40	1271	2006	17	3666	4	-	213	40	1271	20
Tinn	20	-	16	30	3	4	1	-	20	-	16	
Tromsø	1000	8	25½	2185	10	1164	100	300	1000	8	25½	21
Trondhjem	12564	605	1862	14773½	1974	13365	208	12⅛	12539	605	1862	147
Tønsberg	3151½	145½	863	1321	-	3050	283	2	3151½	145½	863	13
Ialt *(total)*	109 014	4645¾	31199¼	27345½	11165½	102269	18656¾	361½	82507	4645¾	31198¼	1273

[1]) 1 svin engelsk. [2]) 9 hjort og 31 rensdyr.

dersøkt på kontrolstationene.

minées aux bureaux de contrôle en 1918).

				Svensk								Dansk							
Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
48	957	911¾	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
39	1052	73	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
97½	92781/2	13331/2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2527	-	-	-	-	-	-	-
23	395	175	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	2212	224½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1456	213½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	227	-	-	-	-	-	-	-
1	318	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	29861/2	213	-	-	-	-	-	-	-	-	-	127	-	-	-	-	-	-	-
-	418	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
39	2399	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	2046	79½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	506	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	981	27½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	6481/2	42½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	679½	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	632	58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
97	36384	11960	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23247	-	-	-	-	-	-	-
91	5243	1624	-	-	-	-	-	-	-	-	-	235	-	-	-	-	-	-	-
40	2424	71	40[1])	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1448	165	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	1283	189	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	489	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1340	354	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	157	11	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
69	289	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	-	-	-	-	-	-	-
2	454	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	-	-	-	-	-	-	-
-	292	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1071	101	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	2254	137	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	929	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	57	-	-	-	-	-	-	-
17	3666	4	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	1164	100	300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
74	13365	208	12½	-	-	-	-	-	-	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-
-	3050	283	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
65½	102269	186563/4	361½	15	-	-	-	-	-	-	-	26492	-	-	-	-	-	-	-

[1]) Som engelsk.

Tabell B. **Antall av slakt som i 1918 er stemplet med 2nen klasse på kontrolstationene** [1]).

(Nombre de viandes de boucherie marquées avec l'estampille de IIme classe).

Kommune	Ialt 2nen klasse							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Aalesund	71½	-	14½	107½	27	9	21	-
Arendal	35¾	11¾	11	1	2	17	-	-
Bergen	18	-	32	2	1	154	1	-
Bodø	16½	4¾	1	16	1	6	-	-
Drammen	67¾	6½	22	24	-	20	3	-
Fredrikshald	7	-	5	1	-	16	-	-
Fredrikstad Ø.	2	-	2	-	-	-	-	-
do. V.	32	3	22½	2	-	7½	-	-
Gjøvik	9	-	14	6	-	24	-	-
Hamar	25¾	-	19	8	-	6	-	-
Haugesund	40	1	11¼	165	-	107	1	-
Holmestrand	3	-	4	-	-	1	-	-
Horten	11¾	-	10	2	-	5	1	-
Hønefoss	23¾	1	11	-	-	7	-	-
Kongsberg	6	-	4	-	-	7	-	-
Kragerø	5½	½	1¾	11	22	-	-	-
Kristiania	593	96	602	294	15	277	34	-
Kristiansand	18	5	4	2	-	34	-	-
Kristiansund	37½	5¼	23	4	-	17	-	1 [2])
Larvik	44¾	3	25	-	-	29	-	-
Lillehammer	18	1	7	1	9	8	-	-
Lillestrøm	15	-	3	-	-	16	-	-
Moss	32	5	7	2	-	16	3	-
Narvik	2	-	-	2	1	2	-	-
Notodden	10	-	8	1	1	12	-	-
Porsgrund	2½	-	3	-	-	5	-	-
Risør	7	-	2	-	-	-	-	-
Sandefjord	24	-	½	4	-	16	4	-
Sarpsborg	54	3	17	2	-	13	-	-
Skien	6	-	10	4	1	11	-	-
Stavanger	28	6	48	26	-	122	-	-
Tinn	1	-	1	-	-	-	-	-
Tromsø	54	8	-	131	4	150	4	14
Trondhjem	86½	25	49½	67	3	72	-	-
Tønsberg	41	4½	33½	14	-	6	1½	-
Ialt (*total*)	1449½	190¼	1028½	899½	87	1192½	73½	15

[1]) Alt norsk kjøtt, når undtas 232 danske okseslakt (230 stemplet i Kristiania og 2 Skien).
[2]) Hjort.

Tabell C.

Antall av slakt som i 1918 er kassert på kontrolstationene [1]).

(Nombre de viandes de boucherie saisies aux bureaux de contrôle).

Kommune	Ialt kassert								Vekt i kilogram av kasserte kjøttkropper	Vekt i kilogram av avfall og organer
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr		
Aalesund	18	-	9½	4½	-	8	3½	-	1981	423
Arendal	9	-	3	3	3	2	4	-	2385	440
Bergen	27	11	1	9	1	135	4	-	4492	7519
Bodø	7	2	-	12	1	5	-	-	1450	130
Drammen	12¼	-	1	-	2	9	-	-	946	865
Fredrikshald	5	1	1	-	-	11	1	-	981	519
Fredrikstad Ø.	2	-	1	-	-	3	-	-	397	-
do. V.	9	-	3½	-	-	6	-	-	994	188
Gjøvik	2	-	3	-	-	16	-	-	461	103
Hamar	11½	-	1	5	-	39	-	-	1873	244
Haugesund	3	-	-	2½	1	12	1	-	412	2163
Holmestrand	2	-	1	-	-	5	-	-	375	47
Horten	8	-	6	-	-	2	-	-	1086	140
Hønefoss	7½	-	2	3	-	6	-	-	734	264
Kongsberg	-	-	-	-	-	1	-	-	12	88
Kragerø	2	-	-	-	-	-	-	-	230	264
Kristiania	223	37	202	96	209	678	43	-	46161	34338
Kristiansand	5	-	1	1	-	2	-	-	537	33
Kristiansund	18½	3½	6	7	-	14	-	-	3228	400
Larvik	4¾	1	2	1	-	7	-	-	817	152
Lillehammer	2½	-	2	2	-	11	-	-	592	138
Lillestrøm	4	-	4	-	-	8½	-	-	950	-
Moss	2	2	2	-	-	5	1	-	905	915
Narvik	3	-	-	-	-	1	-	-	238	-
Notodden	1	-	1	-	-	3	-	-	156	72
Porsgrund	-	-	1	-	-	1	-	-	38	20
Risør	1	-	-	-	-	-	-	-	42	-
Sandefjord	6	1	3	-	-	9½	1	-	1362	266
Sarpsborg	9	-	1	-	-	4	-	-	860	240
Skien	1½	-	2½	-	-	2½	-	-	400	98
Stavanger	4	-	4	1	3	21	-	-	916	2685
Tromsø	15	-	-	4	-	2	-	-	[2])	[2])
Trondhjem	27	3	7	57	6	150½	-	-	6283	6147
Tønsberg	15	7	2	1	-	5	-	-	3528	131
Ialt *(total)*	467½	68½	273½	209	226	1185	58½	-	85 822	59 032

[1]) Alt norsk kjøtt, når undtas 1 svin (engelsk) og 25 okser (danske).
[2]) Ikke oplyst.

Tabell D. **Antall av slakt som i 1918 er undersøkt av**

(Viandes de boucherie examinées

Kommune	Ialt undersøkt[1])								2nen		
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin
Aalesund . .	22	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arendal . . .	906	51	45½	522	5	415	33	-	-	-	-
Bergen . . .	5360	87	1163	6536	413	5305	722	-	-	-	-
Bodø	50	5	5	71	-	7	15	-	-	-	-
Drammen . .	3327	274¾	243½	2099	193	337½	25	-	23½	4	2
Fredrikshald .	421	26	16	63	-	74	36	-	-	-	-
Gjøvik . . .	1086	24	387	308	-	501	-	-	4	-	9
Hamar . . .	706	83	464¼	138	-	358	-	-	4	2	4
Haugesund .	317	38	20½	1120½	100	55½	2	-	6	1	-
Horten . . .	1074	66	108	523	8	144	33	-	20	1	5
Kongsberg . .	56½	1	29	37	-	1	-	-	1	-	-
Kragerø . . .	64¼	24¾	13¾	45½	49	22	1	-	2	2	-
Kristiania . .	17489	1360	2272	1062	42	1065	10267	2	65	24	27
Kristiansund N	1694	20	2	108	1	16	-	-	-	-	-
Larvik . . .	289	42	48	310	-	107	10	-	6¾	1	1
Lillehammer[2]).	946	68	676	14	1	14	-	-	6	1	3
Lillestrøm . .	4	-	4½	7	-	4	-	-	1	-	-
Moss	1801	178	51	784	-	1353	2	-	2	1	11
Narvik . . .	644	15	80	639	36	184	136	12	16	-	3
Notodden . .	1014½	73	260⅓	524	169	722	27	-	17	3	17
Porsgrund . .	705	65	76½	285	-	372	12	-	7	1	9
Sandefjord . .	862	73	66	555	-	75	34	-	9	2	-
Skien	2590	312	682	788	18	1778	2	-	20	3	19
Stavanger . .	13874	1192	333	47272	383	11579	258	-	53	19	5
Tinn	1487	59	339⅓	1195	66	588	22	9	20	-	13
Tromsø . . .	980	66	50	2000	5	1000	71	70	40½	58	-
Trondhjem .	375	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ialt *(total)*	58144¼	4207½	7436½	67006	1489	26077	11708	93	323¾	123	128

[1]) Hvorav utenlandsk (dansk) kjøtt (okseslakt) kontrolert i Arendal 90, Horten 509 (hvorav 7 2nen kl.), Moss 455 (1 2nen kl.), Notodden (37), Porsgrund 55, Sandefjord 238, Skien 165 (2 2nen kl.), Tinn 281 og Trondhjem 266. [2]) Slakteriet.

kontrolørene utenfor kontrollstationene.

en dehors des bureaux de contrôle).

klasse					Kassert								Vekt i kilogram av kasserte kjøtkropper	Vekt i kilogram av avfall og organer
Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	5	-	-	2	1	1	-	-	1	-	-	385	294
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	336
2	-	13	-	-	7	-	8	4	-	9	-	-	1113	124
-	-	-	-	-	8	$1\frac{1}{4}$	1	-	-	5	-	-	1317	243
$59\frac{1}{2}$	4	5	-	-	-	-	-	$1\frac{1}{2}$	-	-	-	-	22	277
-	-	-	-	-	$1\frac{1}{2}$	-	2	2	-	-	-	-	414	38
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
$14\frac{1}{2}$	26	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	35	105
3	1	3	2	-	20	9	6	-	-	11	1	-	4968	18907
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	3	-	-	$2\frac{1}{4}$	1	-	-	-	-	-	-	370	5
-	-	-	-	-	3	-	2	-	-	-	-	-	420	871
-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2	-	-	120	-
-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
$7\frac{1}{2}$	-	4	1	8	4	-	-	2	-	8	1	-	418	-
23	6	28	-	-	$2\frac{1}{2}$	-	-	2	-	7	-	-	426	80
-	-	5	-	-	1	-	2	-	-	2	-	-	240	35
2	-	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	212	12
3	1	17	-	-	6	5	2	3	-	5	-	-	2560	278
586	4	374	2	-	3	-	-	9	1	19	-	-	602	818
3	1	8	-	-	$9\frac{1}{2}$	3	6	-	-	11	-	-	2498	272
100	3	116	3	7	6	-	1	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
$803\frac{1}{2}$	46	592	8	15	$77\frac{3}{4}$	$21\frac{1}{4}$	31	$26\frac{1}{2}$	3	81	2	-	16120	22695

Tabell E. **Sammendrag av alt i året 1918**

(Tableau récapitulatif du nombre

Kommune (slakteri)	Ialt kontrollert								2nen		
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin
Aalesund	4282	61½	813½	4143	1148	957	911¾	1	71½	-	14½
Arendal	1709½	115	199½	1583½	44	1467	106	-	35¾	1¼	11
Bergen	22299	423	4251	23361	2010½	14583½	2055½	-	18	-	32
Bodø	565	22	69	809	23	402	90	-	16½	4¾	1
Drammen	5879	554	1039	2685	212	2549½	249½	-	91¼	10½	24
Fredrikshald	1734	112	435	486½	-	1530	249½	-	7	-	5
Fredrikstad Ø.	186	29	64	51	1	318	5	-	2	-	2
Do. V.	3392	277	1011½	1226	1	2986½	213	-	32	3	22½
Gjøvik	1428	45	691	784	-	919	-	-	13	-	23
Hamar	2150½	163	1580	1929	39	2757	6	-	29¾	2	23
Haugesund	3101¾	52	232½	7307½	214	2101½	81½	-	46	2	11¼
Holmestrand	380	41	82	126½	-	506	8	-	3	-	4
Horten	1459	90	312	668	11	1125	60½	-	31¾	1	15
Hønefoss	1015	66	306	315	2	648½	42½	-	23¾	1	11
Kongsberg	637	15	105¾	312½	5	680½	24	-	7	-	4
Kragerø	762¾	64	108½	479½	75	654	59	-	7½	2½	1¾
Kristiania	57319	2919	16423	61801	5539	37449	22277	2	658	120	629
Kristiansand	4962	240	565	3093	91	5243	1624	-	18	5	4
Kristiansund	3172¾	56½	398	3733	141	2440	71	40[1]	37½	5¼	23
Larvik	1981	95	671	1339	1	1555	175	-	51½	4	26
Lillehammer	1152½	78½	1010½	1022½	316	1297	189	-	24	2	10
Lillestrøm	703	4	131½	101	-	493	-	-	16	-	3
Moss	3091	318	525	1411	-	2693	356	-	34	6	18
Narvik	689	18	92	886	50	341	147	18	18	-	3
Notodden	1360	91	399½	683	238	1011	43	-	27	3	25
Porsgrund	1330½	76	152½	434	2	826	18	-	9½	1	12
Risør	283	3	46½	210½	-	293	20	-	7	-	2
Sandefjord	1950½	87	349	1043	-	1146	135	-	33	2	½
Sarpsborg	1222	292	700	341	-	2254	137	-	54	3	17
Skien	3282	330	1112	1204	33	2707	8	-	26	3	29
Stavanger	14102	1232	1604	49278	400	15245	262	-	81	25	53
Tinn	1507	59	355½	1225	69	592	23	9	21	-	14
Tromsø	1980	74	75½	4185	15	2164	171	370[2]	94½	66	-
Trondhjem	12939	605	1862	14773½	1974	13365	208	12½	86½	25	49½
Tønsberg	3151½	145½	863	1321	-	3050	283	2	41	4½	33½
Fellesslakteriet	5731	369	1874	650	13	4591	121	-	98	4	23
Ialt *(total)*	172888¾	9222	40509¾	195001½	12667½	132940	30429¾	454½	1871¼	317¼	1179½

[1]) 9 hjort, 31 rensdyr. [2]) Rensdyr.

kontrollert fersk slaktekjøtt.

de viandes examinées en 1918).

klasse					Kassert								Vekt i kilogram av kasserte kjøttkropper	Vekt i kilogram av avfall og andre organer
Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr		
107½	27	9	21	-	18	-	9½	4½	-	8	3½	-	1981	423
1	2	17	-	-	9	3	3	3	2	4	-	-	2385	440
2	1	154	1	-	27	11	1	9	1	135	4	-	4492	7519
16	1	6	-	-	7	2	-	12	1	5	-	-	1450	130
24	-	25	3	-	14¼	1	2	-	2	10	-	-	1331	1159
1	-	16	-	-	5	1	1	-	-	11	1	-	981	855
-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	3	-	-	397	-
2	-	7½	-	-	9	-	3½	-	-	6	-	-	994	188
8	-	37	-	-	9	-	11	4	-	25	-	-	1574	227
8	-	6	-	-	19½	1¼	2	5	-	44	-	-	3190	487
224½	4	112	1	-	3	-	-	4	1	12	1	-	434	2440
-	-	1	-	-	2	-	1	-	-	5	-	-	375	47
2	-	5	1	-	9½	-	8	2	-	2	-	-	1490	178
-	-	7	-	-	7½	-	2	3	-	6	-	-	734	264
-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	12	88
25½	28	-	-	-	2	-	-	2	2	-	-	-	265	369
297	16	280	36	-	243	46	208	96	209	689	44	-	51129	53245
2	-	34	-	-	5	-	1	1	-	2	-	-	537	33
4	-	17	-	1[2]	18½	3½	6	7	-	14	-	-	3228	400
-	-	32	-	-	7	2	2	1	-	7	-	-	1187	157
1	9	8	-	-	5½	-	4	2	-	11	-	-	1012	1009
-	-	16	-	-	6	-	4	-	-	10½	-	-	1070	-
2	-	24	3	-	2	2	2	-	-	5	1	-	905	915
9½	1	6	1	8	7	-	-	2	-	9	1	-	656	-
24	7	40	-	-	3½	-	1	2	-	10	-	-	582	152
-	-	10	-	-	1	-	3	-	-	3	-	-	278	55
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	42	-
6	-	19	4	-	6	2	3	-	-	9½	1	-	1574	328
2	-	13	-	-	9	-	1	-	-	4	-	-	860	240
7	2	28	-	-	7½	5	4½	3	-	7½	-	-	2960	376
612	4	496	2	-	7	-	4	10	4	40	-	-	1518	1087
3	1	8	-	-	9½	3	6	-	-	11	-	-	2498	278
231	7	266	7	21[3]	21		1	5	-	3	-	-	Ikke opgitt.	
67	3	72	-	-	27	3	7	57	6	150½	-	-	6283	6163
14	-	6	1½	-	15	7	2	1	-	5	-	-	3528	131
-	-	21	-	-	29	1	10	-	-	67	-	-	4629	1850
1703	113	1805½	81½	30	574¼	93¾	314½	235½	228	1335	56½	-	106561	81933

De vesentligste årsaker til 2nen klasses stempling og kassasjon av kjøtt i året 1918[1]).

(*Causes principaux de la classification et des saisies*).

Sykdommer og feil	2nen klasse								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr		Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	7	2	409	308	36	19	-	-	1	-	3	2	1	19½	-	-
Absces (byld)	15	-	5	9	1	-	-	-	5	-	2	1	-	1½	-	-
Avmagring	297	77	80	704	23	107	11	14	14	2	3	22	46	28	-	-
Aktinomykose (straalesop)	3	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Bedærvet eller slet behandlet, skidden	171	29	43	235	36	974	26	2	33	10	21½	93	148	30)	7½	-
Benbrud	61	23	20	4	-	-	1	-	7½	1	6	-	-	-	-	-
Benskjørhet	68	-	20	5	-	-	3	-	13	1	3	-	-	2	8	-
Beskadigelse, ydre	65	13	8	16	-	13	2	-	9½	6	1	-	-	1½	1	-
Blodurin	5	-	-	-	-	-	2	-	18	2	-	1	-	-	1	-
Bråsot	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetendelse og lungelidelser	137	3	3	2	-	-	-	-	25	3	12	2	-	-	1	-
Bukhindebetendelse	141	-	5	3	-	13	7	-	31	3	4	10	2	10	6	-
Børsykdom	28	1	4	-	-	-	-	-	35	1	1	-	-	-	-	-
Diarrhoë	3	-	1	-	-	40	-	-	12	1	1	-	19	330	10	-
Forgiftning	23	21	-	-	-	-	-	-	22	-	64	1	-	16	-	-
Fødselsbesvær	86	3	12	40	3	-	-	-	17	-	1	9	-	-	-	-
Gulsot	5	-	1	14	1	24	-	-	-	-	4	4	-	-	-	-
Hjernelidelser	5	6	27	-	-	-	-	-	2	2	7	-	-	-	-	-
Hjertesykdom	2	2	13	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Hjertesækbetendelse	82	-	2	-	-	-	-	-	68	-	-	-	-	1	1	-
Hudsykdom	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetendelse	31	-	2	3	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	15	1	1	2	-	4	-	-	50	5	5	8	-	-	-	-
Kalvingsfeber	18	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Katarrhfeber	4	-	2	-	-	-	-	-	10	-	-	6	-	-	-	-
Leddsykdom	30	10	25	8	-	35	7	-	13	½	21	-	-	39	3	-
Mangelfuld avblødning	14	4	1	4	-	15	1	-	1	-	1	-	-	2	-	-
Mavesykdom	39	1	8	3	-	95	2	-	7	2	7	1	3	251	9	-
Miltbrand	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-
Navleårebetendelse	-	-	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	84	1	-
Nyresykdom	25	3	7	1	-	7	1	-	10	3	11	1	-	9	1	-
Nødslaktning	37	23	18	10	-	11	1	-	23	11	8	4	-	7	1	-
Overdrift	15	-	15	1	2	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	1	379	-	-	-	-	-	-	-	69	-	-	-	-	-
Raslesyke	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	41	-	-	-	-	-	-	-	23	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	15	6	7	9	1	13	1	-
Septiske tilstande	1	2	-	-	-	3	-	-	30	6	6	2	-	90	1	-
Stivkrampe	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Svulster	6	12	3	-	-	1	-	-	6	3	1	-	1	1	-	-
Tarmlidelser	16	16	8	10	-	100	6	-	18	10	6	5	-	7	-	-
Tinter	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	31	4	-	2	-	3	-	-	23	-	-	2	-	1	1	-
Tuberkulose	216	-	3	-	-	-	-	-	27	-	-	-	-	-	-	-
Ufuldbårne	-	-	-	-	-	54	-	-	-	-	-	-	2	97	-	-
Vattersot	8	1	13	280	6	6	-	-	4	2	20	43	4	15	-	-
Ødem	12	3	3	2	-	11	2	-	6	1	-	1	-	-	-	-

[1]) Tabellen omfatter både uten- og innenlandsk kjøtt. Der er stemplet 242 danske okseslakt med 2nen kl. og kassert 25 do., mens der er kassert 1 engelsk svin.

Tønnekjøttkontrollen 1918 [1]).

Kommune	Ialt innført kilogram					Beslaglagt, kilogram					Hvorfra innført
	Hestekjøtt	Oksekjøtt	Saukjøtt	Svinekjøtt	Organer	Hestekjøtt	Oksekjøtt	Saukjøtt	Svinekjøtt	Organer	
Arendal	-	9210	-	-	-	-	-	-	-	-	Danmark
	-	-	107520	-	-	-	-	-	-	-	Island
Bergen	-	6946	-	-	-	-	-	-	-	-	Amerika
	-	229363	-	-	-	-	-	-	-	-	Danmark
	-	-	224060	-	-	-	-	-	-	-	Island
Bodø [2])	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Haugesund	-	720	-	-	-	-	-	-	-	-	Argentina
	-	3750	-	-	-	-	-	-	-	-	Danmark
	-	-	5264	-	-	-	-	112	-	-	Island
Kristiania	-	868	-	-	-	-	27	-	-	-	Amerika
	-	673855	-	-	43920	-		-	-	-	Danmark
	-	-	2738484	-	105	-	-	14347	-	105	Island
	-	-	-	-	9056	-	-	-	-	-	England
	-	-	-	-	10170	-	-	-	-	-	Frankrike
	-	-	-	-	1191	-	-	-	-	-	Sverige
	-	-	-	-	13180	-	-	-	-	-	Tyskland
Kristiansand S.	-	-	115176	-	-	-	-	-	-	-	Island
Skien	-	11875	-	-	130	-	-	-	-	-	Danmark
Stavanger	-	46	-	-	-	-	-	-	-	-	Amerika
	-	32468	-	-	-	-	-	-	-	-	Danmark
			154254		-	-	-	-	-	-	Island
Trondhjem	-	850	-			-	-	-	-	-	Amerika
	-	182	-	-	-	-	-	-	-	-	Danmark
	-	-	55570	-	-	-	-	-	-	-	Island
Ialt	-	970133	3400328	-	77752	-	27	14459	-	105	

[1]) Enkelte mindre partier tillatt innført over andre tollsteder enn de her anførte. [2]) Over Bodø innførtes intet salt kjøtt.

De enkelte kommuner [1]).

1. Aalesund.

Kontrollør, stadsdyrlæge *N. Toenberg* meddeler:

Tilførslen av både kjøtt og flesk har vært betydelig større enn et gjennemsnittsår om enn noget mindre enn i 1917, der for Aalesunds vedkommende var et rekordår. Forsendelsen herfra distriktene i høst og i vinter til Kristiania har vært rent minimal takket være maksimalprisenes tillegg av kun 20 øre pr. kg. i frakt og omkostninger. Det lønner sig bedre for opkjøperne å avhende flesket her i byen med 10 øres tillegg for frakt og omkostninger. Endel flesk er dog sendt av private personer herfra til kjente i Kristiania.

Av interesse har det vært å legge merke til at så gjennemgående store og fete svin som i 1918 har der ikke før været tilført byen. Nogen forringelse kvantitativt eller kvalitativt av de tilførte slakt har ikke kunnet påvises.

Jeg har i innberetninger før gjort opmerksom på det merkelige i at der har vært så liten forskjell i prisen på unge fete og gamle utmerkede slakt. Heri var der tendens til gledelig forandring før maksimalprisen kom. Denne har fullstendig nivellert forholdet. Alle gamle, magre kjør er kommet op i maksimalpris og de fete kan ikke komme høiere, enda står der i maksimalprisforordningen at denne gjelder beste sort norsk vare.

Behandlingen av kjøttet har for endel vært nokså mangelfull, dels fra produsentenes men hovedsakelig fra de transporterendes side. På grunn av de høie frakter og den dyre emballage var endel produsenter begynt å sende slakt uten nogen emballage. Dette blev dog hurtig stoppet ved en øket kassasjon på grunn av behandlingen. Kjøttforbruket vil antagelig minske i det kommende år, men kjøttnød vil der neppe bli på disse kanter.

2. Arendal.

Kontrolløren, dyrlæge *K. Egeberg* meddeler:

Kjøttkontrollen foregår på samme sted og med samme personale. Lønningene er forbedret for kontrolløren med 200 kr. og assistenten med dyrtidstillegg.

Kjøttilførselen har i 1918 sammenlignet med forrige år vært omtrent den samme. Der er tilført kontrollen fler hester og det ser ut som hestekjøtt nu finner større anvendelse. I årene før krigen bruktes næsten ikke hestekjøtt i Arendal. Slaktehestene sendtes til Kristiansand, Tvedestrand og Kristiania.

I juni så det en stund svært mørkt ut med kjøttilførslen. Slakterne stengte sine forretninger kl. 2 og innskrenket betjeningen; men allerede i slutten av juli begynte det å komme mer kjøtt.

Heldigvis var her rikelig med makrell denne tid.

Årsaken til 2nen klasses stempling har væsentlig vært avmagring.

[1]) Antall av kontrollert slakt på og utenfor de forskjellige kontrollstasjoner, se tabellene under foranstående almindelige oversikt.

Tønnekjøttkontrollen: Av utenlandsk kjøtt er undersøkt 107520 kg. islandsk sauekjøtt og 9210 kg. dansk oksekjøtt. 40 tønner islandsk fårekjøtt viste sig ved fremstillingen i mindre god stand. Partiet blev sendt Kristiania kjøttkontroll til utsortering efter forlangende av grossistforeningen. Det danske oksekjøtt var av mindre god kvalitet.

3. Bergen.

Stadsdyrlæge *J. Nielsen* meddeler:

Kjøttkontrollstasjonene er i 1918 tilført ca. 31 360 00 kg. forskjellige kjøttsorter til en omtrentlig verdi av 118 460 00 kr. Sammenlignet med året før krigen (1914) er der i 1918 tilført omtrent de samme mengder av norsk kjøtt. Hertil kommer 2527 slakt fersk, dansk kjøtt og 13 125 fater (= 480 369 kg.) saltet kjøtt, hvorav 319196 kg. amerikansk oksekjøtt, 6720 kg. dansk oksekjøtt og 154453 kg. islandsk fårekjøtt. Av det saltede kjøtt er dog en betydelig del kun kontrollert her i byen og senere fordelt til forskjellige distrikter. Derimot har importen av det engelske hestekjøtt, hvorav tidligere tilførtes betydelige mengder (det forhandledes i oparbeidet tilstand) vært ganske stanset på grunn av engelsk eksportforbud for denne vare.

Alt i alt kan tilførslene ikke betegnes som knappe og det skyldes nærmest de fastsatte maksimalpriser at kjøttprisene har nådd en tidligere ukjent høide, som ofte ikke stod i et rimelig forhold til varens kvalitet. Dette gjelder særlig for oksekjøttets vedkommende.

Av det til byen tilførte og her kontrollerte kjøtt går dog betydelige mengder til forsyning av hoteller i landdistriktene og de forskjellige industrielle anlegg i Bergens opland. Skal denne reeksport tilta, i samme forhold som er skedd i de senere år vil byens forbruk ikke være dekket med tilførselen av norsk kjøtt, og her, som andre steder, vil den opblomstrende industri nødvendiggjøre at underskuddet dekkes ved import.

Der kan ikke sies å være inntrådt nogen forbedring i behandlingen av det landslaktede kjøtt, som sendes fra fjernere distrikter og som ved ukyndig slaktning, smussig emballage og likegyldig transport ofte kommer frem i en mislig og uappetitlig tilstand. Særlig gjelder dette for spedkalver og svin som i sommermånedene ofte kommer frem i bedervet tilstand. Forhåbentlig vil en større byslaktning, når slaktehuset tas i bruk, medføre en forbedring i disse, såvel for produsent som konsument, uheldige forhold.

Det kommunale slaktehus er nu på det nærmeste ferdigbygget og montert og vil bli åpnet i 1919.

Konfiskasjonsprosenten er hos os, sammenlignet med andre steder, meget lav. Særlig skyldes dette at tuberkulosen blandt vore husdyr, er ytterst sjeldent forekommende, i ethvert tilfelle under former, som kan konstateres på det landslaktede kjøtt og som kan gjøre dette uanvendelig til menneskeføde. Dessuten har man i årenes løp lært å bedømme, hvad der ikke kan ventes godkjent og sådant kjø blir derfor ikke fremlagt til kontroll.

Istedenfor 2nen klasses stempling der jo skulle angi at kjøttet, kun efter en grundig kokning, stekning eller saltning kan anses tjenlig til menneskeføde, har man hittil som oftest foretrukket straks å late kjøttet nedsalte, idet man derved sikrer sig at det kun blir anvendt i kokt tilstand.

Aarsaker til 2nen kl. stempling og kassasjon paa stasjonen. (Bergen).

Sykdommer og feil	2nen klasse								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	9	-	1	1	-	4	-	-	-	-	-	3	-	5	-	-
Bedervet eller slet behandlet, skittent	3	-	1	-	-	127	1	-	3	1	1	1	1	43	-	-
Beskadigelse, ytre	-	-	-	-	-	-	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-
Blodurin	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetendelse, traumatisk	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetendelse, traumatisk	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
— av annen årsak	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	5	-	2	3	-
Diarrhoë	-	-	-	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-
Fødselsbesvær	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Jurbetendelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mangelfuld avblødning	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Mavesykdom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Miltbrand	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Navleårebetendelse	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Nyresykdom	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-
Nødslaktning	1	-	-	-	-	2	-	-	1	5	-	-	-	-	-	-
Overdrift	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Raslesyke	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Svulster	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Ufuldbårne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-	-
Ødem	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Ialt	18	-	32	2	1	154	1	-	27	11	1	9	1	135	3	-

4. Bodø.

Kontrolløren, dyrlæge *P. Seglem* meddeler:

Tilførslen har i det forløpne år vært usedvanlig liten. Dette skyldes dels de dårlige forår 1916 og 1917, der forårsakte stor nedslaktning og dels at et ikke ringe kvantum kjøtt er sendt sydover.

Kvaliteten av kjøttet har, særlig i foråret, vært dårlig.

Kontrollokalet har vært det samme som tidligere år.

Utenlandsk saltkjøtt har vært tilført byen i ikke ringe mengde, men det har altsammen vært kontrollert på importstedene. Intet saltkjøtt har vært ført til kontroll her i byen.

5. Drammen.

Kontrolløren, dyrlæge *G. Brekke* meddeler:

Tilførslen av kjøtt har, sammenlignet med foregående år, vært 1631 okser mindre men 217 hester mere, 831 svin mindre; sautilførslen var den samme, 1003 spedkalver mindre, 150 gjødkalver mindre.

Kjøttet har gjennemgående vært magert og av ringe næringsverdi.

6. Fredrikshald.

Stadsdyrlæge *Ant. Jacobsen* meddeler:

I årets løp er følgende slaktekropper passert kjøttkontrollen; 1734 okser, 112¼ hester, 434¼ svin, 486½ sau, 1529¾ spedkalv og 249½ gjødkalv.

Herav er fra Danmark innført 227 okseslakt, som på forhånd hadde passert Kristiania kjøttkontroll.

I de private slakterier er følgende dyr slaktet og kontrollert: 104 okser, 2 gjelling, 215 ku, 100 kvie, 26 hester, 16 svin, 63 sau, 74 spedkalv og 36 gjødkalv.

Landsslaktet var: 403 okser, 507 ku, 403 kvie, 86¼ hester, 418¾ svin, 423½ sau, 1455¾ spedkalv og 213½ gjødkalv.

Til foranstående opgave for by- og landsslaktet kjøtt som har passert kontrollstasjonen, er innført utenlands kjøtt medtat som landsslaktet.

Det antall slaktekropper, som i årets løp har passert kjøttkontrollen er 4546¾.

I 1917 blev der kontrollert 5080½ slaktekropp. Nedgangen skyldes, mindre tilførsel av dansk kjøtt, mens tilførslen av norsk slakt er omtrent uforandret.

Fra Sverige er ikke innført slaktekropper.

Med 2nen klasse stemplet 7 kuer, 5 svin, 1 sau og 16 spedkalver, samlet vekt ialt 1710 kg.

Det er ikke foretatt stempling med 2nen klasse utenfor kontrollstasjonen, da slakt med sanitære mangler er henvist til nærmere granskning ved stationen.

Kassert er følgende: 5 kuer, 1 hest, 1¼ svin, 11 spedkalver og 1 gjødkalv. Totalvekten av kassert kjøtt og organer er 1736 kg. Alle kassasjoner av slakt er foretatt på kontrollstasjonen.

De hyppigste kassasjonsårsaker for organer har vært tuberkulose og leverikter. Tubeskulose er påvist i 36 styk. storfe = 2,08 % mot 54 styk. = 2,46 % i 1917.

Spørsmålet om innførelse av slaktetvang er optatt til overveielse av magistraten.

Om forholdene ved det kommunale slakteri (»importslakteriet«) meddeler stadsdyrlægen:

Slakteriet har vært i drift i 5 år. Det begynte sin virksomhet den 5 januar 1914, under meget gunstige forhold. Men krigen har også på dette område, hatt en lammende virkning, så at kvegimport hertil fra utlandet er ophørt.

Nedslaktning av svensk og norsk kveg i importslakteriet i de forløpne 5 driftsår er følgende:

Svenske dyr.

År	Okse	Gjelling	Ku	Kvie	Hest	Svin	Sau	Spedkalv	Gjødkalv	Antall dyr
1914	1655	21	1489	1618	2	-	80	7	2	4874
1915	439	-	342	617	3	-	30	4	1	1432
1916	9	-	7	12	-	-	-	-	-	28
1917	4	-	1	2	-	-	-	-	-	7
1918	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Norske dyr.

År	Okse	Gjelling	Ku	Kvie	Hest	Svin	Sau	Spedkalv	Gjødkalv	Antall dyr
1914	2	-	4	1	14	111	10	13	9	164
1915	14	-	6	5	49	83	4	14	2	177
1916	18	1	20	9	46	60	7	49	8	218
1917	34	-	13	15	47	128	26	54	22	339
1918	88	-	115	51	117	129	28	82	32	642

Slakteriet er opført for å motta import av slaktedyr fra utlandet. Skal kvegimporten ikke atter komme igang, vil importslakteriet bli overflødig, da dettes drift er beregnet på en betydelig nedslaktning langt utover byens behov. Men forhåpentlig er ophøret av kvegimporten kun midlertidig.

7. Fredrikstad.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *J. Hvattum* meddeler:

Siden foregående år har dyrlægeforholdene undergått følgende forandring:

Fra 1 juli 1918 fungerer undertegnede som stadsdyrlæge og bestyrer av kjøttkontrollen samt leder personlig kontrollarbeidet ved vestre Fredrikstad kontrollstasjon, hvor tillike er ansatt en assistent (stempler). Dyrlæge *Bruer* er kjøttkontrollør i østre Fredrikstad. Stadsdyrlægens lønn blev satt til kr. 4000,— + 3 alderstillegg. Kjøttkontrolløren ø. Fr.stad til kr. 1800,— + 3 alderstillegg for assistenten i v. Fr.stad kr. 800,—.

Lønningene er for lave og bør reguleres, likesom dyrtidstillegg hittil ikke er oppebåret, hvorfor der er andradd om lønnsforbedring samt bevilgning av dyrtidstillegg i likhet med øvrige kommunale chefer og funksjonærer.

Kontorlokalene ved v. Fr.stad trenger oppussning og delvise reparasjoner, likeledes er kontoret for mørkt ved mikroskopiske undersøkelser og der må skaffes bedre lys. Ennvidere mangler fremdeles lokale for næringsmiddelkontroll. Men iflg. meddelelse fra stadskonduktøren vil der fremkomme plan med omkostnings-

overslag for sådant og jeg anser det nødvendig og påkrevet at der snarest gås igang med disse arbeider.

Tilførslen til v. Fr.stad kjøttkontroll har i årets løp, sammenlignet med 1917, tiltatt med $93^1/_4$ hest, 156 spedkalv, men avtatt med $199^1/_4$ storfe, 643 svin, $363^2/_4$ sau, 20 gjødkalv. I det hele avtatt med 976 dyr og den samlede tilførsel står således nogenlunde som i 1916.

Den forøkede tilførsel av hestekjøtt skyldes for en del den høie pris, der har medført at mange forholdsvis gode bruksdyr er gått til slakt.

Det til kontrollen fremførte kjøtt har gjennemgående vært magrere og av mindre god kvalitet, og slaktene ofte vist tegn på benskjørhet og rachitiske tilstande, likesom man sjeldnere ser de virkelig gode fedede slaktedyr.

Grunnen hertil må søkes i de vanskelige ernæringsforhold og mangel på kraftforstoffer, samt at produsenten opnår samme pris enten varen er av god eller dårligere kvalitet.

Det pr. jernbane tiltransporterte kjøtt fremkommer ofte i dårlig emballage, tilsølet og i det hele slett behandlet, så det vilde være påkrevet om reglene for transport av ferskt kjøtt med jernbanen blev ialfall overholdt eller også skjerpet.

Det sanitære forhold ved kjøttets omsetning og behandling innen byen er fremdeles de samme og i høieste grad utilfredsstillende og henvises herom til tidligere innberetninger.

---

8. Gjøvik.

Kontrolløren, dyrlæge *L. Seeberg* meddeler:

Der er i året 1918 kontrollert mere kjøtt enn foregående år tiltross for de meget høie kjøttpriser. Kvaliteten av kjøtt har gjennemgående vært meget god. De slaktede dyr, der kontrollføres fra landet, er som regel alltid pent slaktet og pent behandlet. Kun en enkelt gang kan det hende, at kalver og mindre dyr er slett behandlet og tilsmusset.

Kjøttkontrollen har nu virket sålenge her, at der som regel aldrig kontrollføres dyr, der har vært syke, uten at der fra en av distriktets dyrlæger følger erklæring med slaktet, og i tvilsomme tilfeller synes det som slaktets eier foretrekker »å bruke slaktet selv« fremfor å risikere konfiskasjon. De kasserte kjøttkroppers antall er derfor forholdsvis få.

Slakterne her i byen, hvorav der i året kun har vært 2, kjøper aldri dyr, der vites å være syke. Hvad der slaktes i slakteriene, blir som regel kontrollert i slakteriene, hvor alle organer o. s. v. da samtidig blir undersøkt, hvilken kontroll jo er den mest betryggende.

Tuberkulose er kun påvist hos et dyr, en ko fra Nordre Land. Tuberkulose blandt kjør heromkring Gjøvik synes å være en ren sjeldenhet, særlig i Vardal. De ganger, der er forefunnet tuberkulose, har slaktet som regel vært fra Biri, Toten eller Land.

---

9. Hamar.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *G. Coth* meddeler:

Kjøttets kvalitet har i årets løp vært dårligere enn før om årene, likesom også tilførslen er mindre. Hvad emballeringen av kjøttet angår er den avgjort bedre, likeså slaktbehandlingen.

---

10. Haugesund.

Kontrolløren, dyrlæge *H. P. Jensen* meddeler:

Der er tilført kontrollen 163¼ okser, 14 hester, 2243½ sauer flere og 94½ svin, 194 gjeter, 778 spedkalver og 99½ gjødkalver ferre enn i det foregående år — en mertilførsel av 21247 kg.

Regnet efter en gjennemsnittsvekt av: okser 90 kg., hester 175 kg., svin 80 kg., sau og gjett 15 kg. Spedkalver 12 kg. og gjødkalver 30 kg. er det samlede forbruk av fersk kjøtt og flesk 425 577 kg.; hvilket utgjør ca. 25,3 kg. pr. individ, idet innbyggerantallet regnes til 17 000.

Der er kassert 3 okser, 4 sauer, 1 gjet, 12 spedkalver og 1 gjødkalv og 2440 kg. organer og avfall.

Til tønnekjøttkontrollen har tilførslen vært liten i 1918. Der er ialt innført 30 fustager dansk og 8 fustager amerikansk oksekjøtt samt 47 tønner islandsk sauekjøtt. Av sistnevnte parti blev 1 tn. kassert på grunn av bedervethet.

Kjøttkontrollen, som siden dens oprettelse i 1893 har vært tilknyttet fylkesdyrlægebestillingen i Karmsund, blev ved bystyrebeslutning av 30 august f. å. utskilt herfra. Samtidig besluttedes det å oprette en stadsdyrlægestilling for Haugesund, i hvilken stilling kjøttkontrolløren ansattes.

Det er dessuten besluttet at oprette melkekontroll, som skal igangsettes så snart der er opnådd approbasjon på melkevedtektene.

Stadsdyrlægen skal bestyre kjøtt- og melkekontrollen samt føre tilsyn med utsalgs- og tilberedningssteder for næringsmidler.

Laboratorium er innredet i 2nen etage i samme hus som kjøttkontrollen.

Budgett for terminen 1918—19 er vedtatt således:

Stadsdyrlægens lønn	kr.	6000,00
2 alderstillegg à 500 kr.	»	1000,00
Laboratorieassistanse	»	1500,00
Renhold, lys og brenne	»	900,00
Til innredning av lokale for innført kjøtt (tønnekjøtt)	»	1500,00
Til innredning av og utstyr for utstyr for laboratoriet	»	5000,00
Tilfeldige utgifter	»	300,00
Tilsammen	kr.	16200,00

Slakteriforholdene har undergått nogen forandring til det bedre, idet kommunen har innkjøpt et eldre slakteri, hvori størstedelen av byens slaktning hittil har foregått. Til utbedring herav bevilgedes kr. 10 000.00 for å sette det i en sådan stand, at det kunne tjene som midlertidig kommunalt slaktehus, inntil det nye blev ferdig.

Grunnarbeiderne til det ny slaktehus er påbegynt. Der er til dette anlegg bevilget kr. 225 000,00 foruten grunn. Slaktehuset skal opføres efter tegning av arkitektene Ekman, Smith og Michalsen, Kristiania.

---

11. Holmestrand.

Kontrolløren, dyrlæge *O. Rustad* meddeler.

Kontrollokalet er det samme. Lønnen er uforandret 600 kr. + 200 kr. i dyrtidstillegg.

Kjøttets behandling er gjennemgående god. Grunnet den knappe ernæring er der tilført mange små og magre okseslakt. Den samlede kjøttmengde har i vekt ikke utgjort synderlig over halvparten av et normalt år — skjønnsmessig anslått.

Med undtagelse av sauekjøttet stammer det fra de omkringliggende distrikter,

---

12. Horten.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *E. Wiese* meddeler:

Tilførslen av fersk kjøtt til Horten i året 1918 må, som forholdene var, karakteriseres som god. For storfeslakts vedkommende var den ca. 25 % (289 stk.) større enn i 1916 og ca 15 % større enn i 1917, da der ialt var 1369 stk. (idet 525 stk. dansk storfeslakt i dette år sendtes videre til andre byer). Samlet tilførsel av dansk kjøtt i 1918 var 509 stk. til byen og marinestasjonen.

Tilførslen av hesteslakt var likeledes større enn årene i forveien.

For svineslaktenes vedkommende var der fortsatt nedgang: 515 stk. i 1916. 470¾ i 1917 og 312 i 1918.

Kvaliteten av det tilførte kjøtt nærmest som foregående år, spedkalvenes kvalitet dog ganske betydelig bedret, idet nedslaktningen av ganske spede kalver (1—2 døgn) har vært motarbeidet. Der leveres nu kun få under 8 dager gamle, almindeligst 10—12 dager.

Som sedvanlig har der vært tilført byen ganske store mengder fersk storfe — hest og sauekjøtt i hele og halve skrotter, som har vært underkastet kontroll ved andre kontrollstasjoner, spesielt Kristiania. Dette kjøtt, som blir brukt til pølsefabrikasjon har ofte vært av dårlig kvalitet på grunn av slett behandling, lang og dårlig opbevaring.

Kommunen har i 1918 drevet eget kjøttutsalg og pølsemakeri (ɔ: gjennem provianteringsrådet) og i årets 3 siste måneder har det nystartede »Horten Andels-

slakteri« trådt i virksomhet. Disse to forretninger har visstnok ved siden av maksimalprisene på fersk kjøtt sin del i, at den sanitært sett lite tiltalende torvhandel med fersk kjøtt og kjøttvarer synes ganske å være ophørt.

---

13. Hønefoss.

Kontrolløren, dyrlæge *G. Ødegaard* meddeler:

Tilførslen av kjøtt og især av flesk har i det forløpne år vært mindre enn for nogen år siden kontrollens oprettelse, ikke alene hvad kvantum angår men også kvaliteten har vært ringere, idet det har vært magert og lett i vekten. Konkurransen om innkjøp i distriktene omkring har også vært stor da Kristiania og Drammens opkjøpere, ja fra andre byer også, har reist omkring. Prisene er som følge av den store konkurranse stadig blevet strammere. Fellesslakteriets notering i efteråret har også bevirket, at maksimalprisene er sprengt. Av det kontrollerte flesk gikk endel også til Kristiania til private og da visstnok til jobbepriser, hvorfor fleskemanglen har vært rett følelig her.

Hallingdal og Valdres som ellers pleier å levere endel kjøtt er i år aldeles uteblevet.

---

14. Kongsberg.

Kontrolløren, dyrlæge *A. Løken* meddeler:

Sammenlignet med kjøttilførslen i 1917 er der i 1918 stemplet 7¾ okse, 176¾ svin, 2 gjet, 68 spedkalver og 43 gjødkalver mindre og 13 flere hester og 114½ flere sauer. I november og desember var tilførslen minimal, så der virkelig kunne tales om kjøttmangel. Der skal hersteds ha vært en bestemmelse om at frakttillegg kun skulde kunne beregnes for kjøtt tilført pr. jernbane men derimot ikke for kjøtt tilført pr. landevei f. eks. fra Numedalsbygdene med en avstand optil 12 mil fra byen. Denne bestemmelse har gjort at kjøtt er videresendt til Drammen og Kristiania av misfornøide selgere; dels har opkjøpere fra andre steder opkjøpt slakt i distriktet på slump og derved omgått maksimalprisen, som av de fleste selgere anses for lav i forhold til kraftfor- og høiprisene. For å avhjelpe kjøttnøden er her besluttet kommunal slaktebedrift med kjøttutsalg. Dette vil selvfølgelig ikke avhjelpe kjøttnøden, når denne vesentlig har sin årsak i en sterk redusert kvegbestand. Sålenge der ikke besluttes å bygge et ordentlig kommunalt slaktehus og innløsning av alle de gamle slakterier på privat hånd (forresten kun 2 stk. innen den egentlige by-bebyggelse), så vil heller ikke de sanitære forhold bedres.

---

15. Kragerø.

Kontrolløren, dyrlæge *J. Benzen* meddeler:

Kontrollens lokale er uforandret. Den kontrollerende dyrlæges lønn er i årenes løp noget forbedret. Den utgjør nu med grunnlønn, alderstillegg og dyrtidstillegg tilsammen kr. 3250,00 årlig. Den gjengse lønn på lignende steder er uten dyrtidstillegg ansatt til kr. 3600,00.

Kragerø har et uforholdsmessig litet opland og det er kun i gode år, at oplandets kjøttproduksjon kan tilfredsstille byens forbruk. I det forløpne år har der derfor vært tilført en stor mengde okseslakt, mest fra Kristiania. Da disse kjøttskrotter gjennemgående har vært utsøkt store dyr, er kjøttmengden større enn den tabellariske oversikt gir inntrykk av.

Da sådan tilsendt kjøtt belastes med ekstrautgifter til frakt og emballage, har prisene holdt sig overordentlig høie. Det har også vært vanskelig å tilveiebringe tilstrekkelig kjøtt, så der ofte har vært likefrem kjøttnød. Men tiltross både for de høie priser og vanskelighetene ved å tilveiebringe det har der i denne dyrtid vært forbrukt mer kjøtt enn i normale tider. Forklaringen til dette fenomen må dels søkes i de gode pengerike tider, dels i manglen på andre matvarer.

Tuberkulose er en ren sjeldenhet blandt husdyrene heromkring og der er i det forløpne år ikke påtruffet noget tilfeller derav på kontrollen.

16. Kristiania.

Direktor *A. Lo* meddeler følgende om Kristiania slaktehus og kjøttkontroll:

Den totale tilførsel. Den herunder omhandlede tilførsel vedrører det utenbys og fra utlandet kommende ferske kjøtt, der passerer kjøttkontrollstasjonen, samt det ved Kristiania slaktehus slaktet kjøtt. I de følgende opgaver er således ikke medtatt det »kontrollfrie« kjøtt, d. v. s. kjøtt stemplet ved utenbys kjøttkontroll og fritatt for fornyet kontroll i Kristiania.

Den totale tilførsel var 57 319 (70 001) storfe, 2919 (1613) hest, 16 423 (31 145) svin, 61 801 (40 686) sau, 5539 (6090) gjet, 37 449 (29 827) spedkalv, 22 227 (18 409) gjødkalv.

Der var således en nedgang fra foregående år på 12682 storfe — 18,12 %, 14 722 svin — 47,26 %, 551 gjet — 9,05 %, hvorimot en opgang på 1306 hest — 80,96 %, 21 115 sau — 51,82 %, 7622 spedkalv — 25,55 %, 3818 gjødkalv — 20,73 %.

Av den totale tilførsel var slaktet i Kristiania slaktehus 17 489 (14 897)[1]) storfe, 1360 (654) hest, 2272 (3258) svin, 1062 (1000) sau, 42 (14) gjet, 1065 (1184) spedkalv, 10 267 (6056) gjødkalvungfe, og tilført over kjøttkontrollstasjonen 39 830 (55 104) storfe, 1559 (959) hester, 14 151 (27 887) svin, 60 739 (39 686) sau, 5497 (6076) gjet, 36 384 (28 643) spedkalv, 11 960 (12 353) gjødkalvungfe.

Hertil kommer 2 hjorter, som ankom i slaktet tilstand, men blev flådd og avslaktet ved slaktehuset og underkastet slaktehuskontrollen.

[1]) Tallene i parentes gjelder foregående år.

Den norske tilførsel bestod i dette som tidligere beretningsår av utenbys slaktet og i Kristiania slaktehus slaktet kjøtt.

Forholdet var:

	Byslaktet	*Landsslaktet*	*Tilsammen*
Storfe	17 489 (14 897)	16 583 (8939)	34 072 (23 836)
Hest	1360 (654)	1559 (958)	2919 (1612)
Svin	2272 (3258)	14 151 (27 886)	16 423 (31 144)
Sau	1062 (1000)	60 739 (39 686)	61 801 (40 686)
Gjett	42 (14)	5497 (6076)	5539 (6090)
Spedkalv . . .	1065 (1184)	36 384 (28 643)	37 449 (29 827)
Gjødkalvungfe .	10 267 (6056)	11 960 (12 338)	22 227 (18 394)

Altså en betydelig opgang fra foregående år for storfe, hest og saus vedkommende, både byslaktet og landsslaktet, samt for byslaktet ungfe-gjødkalv, hvorimot landsslaktet ungfe-gjødkalv, er gått noget ned. Svinetilførslen er gått betydelig ned, fra 31144 i 1917 til 16423 i 1918, d. v. s. 47,26 %.

Tilførslen til Kristiania markedet holder sig nu nogenlunde jevn hele året dog med en nedgang i de varme sommermåneder, større høsttilførsel av sau, og øket svinetilførsel i desember, januar og februar.

Kvaliteten av de norske dyr er meget variabel; meget magert ungfe og storfe av ringe kvalitet og liten vekt. I det store og hele ga den norske tilførsel inntrykk av mangel på kraftforing.

Sundhetstilstanden er forholdsvis bra, der stempledes 2nen klasse 428 okse — 1,26 %, 120 hest — 4,11 %, 629 svin — 3,83 %, 297 sau — 0,48 %, 16 gjet — 0,29 %, 280 spedkalv — 0,75 %, 36 gjødkalvungfe — 0,16 %. Der kassertes 218 storfe — 0,64 %, 46 hest — 1,58 %, 208 svin — 1,27 %, 96 sau — 0,16 %, 209 gjet — 3,77 %, 689 spedkalv — 1,83 % og 44 gjødkalvungfe — 0,20 %.

Angående årsaker til kassasjon og 2nen klasses stempling henvises til tabellene.

Av de slaktehuskontrollerte 17489 storfe av norsk oprindelse var 178 stk. — 1,02 % tuberkuløse.

Vekten av kassasjonsr lokale og hele skrotter, utgjvrde 104 374 kg., heri også innbefattet kassasjoner av dansk kjøtt.

Den danske tilførsel. Skjønt den danske import er gått ned fra foregående år til omtrent det halve, 45647 stk. i 1917 mot 23247 stk. i 1918, utgjorde den dog 40,51 % av den samlede tilførsel.

Kvaliteten av det danske kjøtt har i dette år vært dårlig, med magre tildels skinnmagre kjør. Dette hadde vel sin grunn i den danske ordning hvorved innkjøp av kjøtt kun blev tillatt ved »Centralisationen«, hvorved man blev henvist til bestemte klasser, prima, 1ste, 2nen og 3dje, og med priser som lå betydelig under de gjellende markedspriser på gode kvaliteter. Følgen var, at kun det magre kjøtt blev, eksportert. Dessuten var der som her, mangel på kraftfor for en stor del årsak i den ringe kvalitet på det danske kjøtt.

Sundhetstilstanden var jevnt god. Der stempledes 2nen klasse 230 storfe, og kassertes 25 storfe. Angående årsak til kassasjon og 2nen klasses stempling henvises til tabellene. Det danske kjøtt kom for en overveiende del med båt fra Fredrikshavn.

Tøndekjøttkontrollen.

Der blev i 1918 kontrollert 674723 kg. (2650880) oksekjøtt, 2738484 (440577) sauekjøtt, 462 (208) tunge, 500 (517) blærer, 76555 (214486) tarmer, 105 (0) kg. rul., således en betydelig nedgang for oksekjøtt, men en tilsvarende opgang for fårekjøtts vedkommende.

Hovedtilførslen av oksekjøtt og fårekjøtt foregikk gjennem Statens proviantering sråd og som det fremgår av tabellene kommer alt saltet sauekjøtt fra Island, samt den overveiende del oksekjøtt fra Danmark, hvorfra også den største import av tarmer foregår.

Der blev kassert 0,004 % oksekjøtt og 0,52 % sauekjøtt; grunnen var i alle tilfeller bedervet tilstand.

Angående importen forøvrig henvises til tabellen.

Aarsaker til 2nen kl. stempling på kontrollstationen. (Kristiania).

Sykdommer og feil	Norsk								Dansk							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunslugt	1	-	246	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Absces (byld)	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	97	17	5	45	6	11	7	-	50	-	-	-	-	-	-	-
Bedærvet eller slet behandlet, skiddent	10	6	2	12	1	59	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benbrud	29	14	7	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet	15	-	1	-	-	-	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	5	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetændelse, traumatisk	37	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
— av anden årsak	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetændelse, traumatisk	59½	-	1	-	-	-	5	-	7	-	-	-	-	-	-	-
— av anden aarsak	-	-	1	1	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børsygdom	7½	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fødselsbesvær	30	3	5	14	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	2	-	1	8	-	6	.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjernelidelser	1	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesygdom	-	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudsygdom	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse	9½	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber	4½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Katarrhalfeber	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledsygdom	11	4	20	-	-	24	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mangelfuld avblødning	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mavesygdom	5	-	4	1	-	62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Navleaarebetændelse	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nyresygdom	5	3	2	-	-	6	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Nødslagtning	5	10	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overdrift	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	1	234	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Septiske tilstande	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svulster	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	2	2	-	-	-	86	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	7	-	1	-	-	-	-	-	161	-	-	-	-	-	-	-
Vattersot	-	1	12	208	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ødem	8	-	3	2	-	9	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mangelfuld attest	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saltforgiftning	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leukæmi	-	.	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hæmophili	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ialt	363	96	602	294	15	277	34	-	230	-	-	-	-	-	-	-

Årsaker til kassasjon på kontrollstationen. (Kristiania).

Sykdomme og feil	Norsk								Dansk							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunslugt	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	-	-	-	1	44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedærvet eller slet behandlet, skiddent	7	7	13 [1]	46	139	131	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benbrud	4	1	3	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet	3	1	1	-	-	1	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin	7	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetændelse, traumatisk	8	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
— av anden aarsak	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetændelse, traumatisk	9	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
— av anden aarsak	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børsygdom	16	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë	9	1	-	-	18	150	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fødselsbesvær	11	-	1	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	1	1	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjernelidelser	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesækbetændelse, traumatisk	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— av anden årsak	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	30	4	4	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-
Katarrhalfeber	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledsygdom	11	-	20	-	-	23	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mavesygdom	4	-	7	-	3	243	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Miltbrand	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Navleaarebetændelse	-	-	-	-	-	43	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nyresygdom	1	-	8	1	-	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nødslagtning	8	5	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	1	-	1	1	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Septiske tilstande	13	2	4	1	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svulster	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	-	8	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	11	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	3	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-
Ufuldbaarne	-	-	-	-	-	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vattersot	1	2	19	34	4	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ødem	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saltforgiftning	-	-	57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Salpeterforgiftning	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forgiftning	19	-	5	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lynnedslag	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ialt	198	37	201	96	209	678	43	-	25	-	-	-	-	-	-	-

[1]) Derav 1 engelsk.

Årsaker til 2nen kl. stempling og kassasjon ved Kristiania slaktehus.

Sygdomme og feil	2nen kl. stempling								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	-	-	17	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (straalesop)	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benbrud	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	2	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetændelse, traumatisk	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetændelse, traumatisk	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— av anden aarsak	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børsygdom	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fødselsbesvær	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjernelidelser	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesækbetændelse, traumatisk	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-
Jurbetændelse	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Ledsygdom	5	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mavesygdom	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Navleaarebetændelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Nyresygdom	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nødslagtning	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Rachitis	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	1	-	-	1	-	-
Stivkrampe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Svulster	-	10	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	2	-	-	-	-	1	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Tinter	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	12	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-
Ufuldbaarne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Vattersot	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Ødem	1	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forgiftning	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-
Pneumoni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Lungesyge	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Krydslamhet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Ialt	65	24	27	3	1	3	2	-	20	9	6	-	-	11	1	-

17. Kristiansand.

Kontrolløren, dyrlæge *C. Juell* meddeler:

Den gjennemsnittlige slaktevekt er for storfe 110 kg., hest 180, svin 96, sau 12, gjet 13, gjødkalv 32 og spedkalv 13 kg.

Av kjøttet benyttes innen byen omtrent godt og vel det halve.

Ved kjøttkontrollen er ansatt en kontrollør med 3000, og en assistent med 1980 kr.

Tilgangen på kjøtt har vært omtrent som forrige år, dog mindre svin. Innført fra Danmark er 235 storfe.

Av det til 2nen klasse og kasserte er der ingen med tuberkulose, kun tilfeldige lidelser.

---

18. Kristiansund.

Kontrolløren, dyrlæge *C. A. Steensholt* meddeler:

Byens samlede omsettning av fersk kjøtt er i 1918 gått ned med 472 storfe og ca. 600 spedkalver — fleskeproduksjonen omtrent som foregående år, derimot er omsetningen av saukjøtt gått op med nogen hundre kropper.

I det kommunale slaktehus er slaktet 1694 storfe, 20 hester, 2 svin, 180 sau, 1 gjet og 16 spedkalver.

Kjøttet har som tidligere stammet fra Nordmøre og Romsdal, kun enkelte storfe fra Trøndelagen. Kvaliteten har tross tidene vært meget god, men emballeringen er fremdeles litet tilfredsstillende.

Hvad byens dårlige kjøttkontrollokaler angår, så er det desverre ennu ingen utsikter til å få nogen nye.

Regnskapet for det kommunale slaktehus viser en utgift av kr. 5400 (stadsdyrlægens lån kr. 2950, opsynsmannen kr. 2200, vedlikehold kr. 250) — og inntekt av kr. 3200.

For kjøttkontrollen var utgiften kr. 3710 (kontrollørens løn kr. 2050, assistanse 4de kvartal kr. 360 og leie av lokale kr. 1300) — og inntekt av kr. 450. Byens nettoutgifter på forannevnte konto beløper sig altså til kr. 5460.

---

19. Larvik.

Kontrolløren, dyrlæge *J. Andersen* meddeler:

Kontrollens virksomhet har vært som tidligere uten større forandringer — kontortiden er den samme som før, og budgettet næsten uforandret.

Kontrolltiden er 2 à 4 timer daglig, men dette tiltrods, synes stempling utenfor kontrolltidene — hos byens slaktere å tilta, ennskjønt det meste kjøtt tilføres fra byens nærmeste distrikter, uavhengig dampskibs- og jernbanetransport.

Tilførslen av kjøtt har vært betydelig mindre enn det foregående år — kun hester er slaktet i litt rikeligere mengde. Forøvrig viser nedgangen i slakt sig å være ca. 1200 skrotter, fordelt omtrent således: 385 okser, 238 svin, ca. 400 sau, 107 spedkalver og 75 gjødkalver.

Av de under rubrikken okser anførte (1981¾) er ca. 400 ungdyr, gjennemsnittsvekt 60 à 70 kg.

Den største mengde kjøtt tilføres fra de byen nærmest liggende distrikter; noget er kommet vestenfra (Flekkefjordskanten) særlig får, og endel fra Kristiania. Disse siste er som regel på forhånd stemplet i hovedstaden og blir efterkontrollert her. Ad denne vei er tilført 107 okser, nogenlunde bra slakt. Vestenfra er kommet ca. 20 okser — vesentlig ungdyr og ca. 500 får, jevne pene skrotter — trans- og emballage dog oftest mangelfull.

Kjøttets kvalitet har vært nogenlunde bra. Visstnok er der slaktet mange dyr i en altfor ung alder, mindre fetede og delvis magre dyr; men når man tar i betraktning de vanskelige forhold, som jordbruket har arbeidet under i disse krigens år — særlig mangelen på kraftfor og ombytningen med sildefor og cellulose som erstatning — så synes resultatet dog å ha overskredet forventningene.

De tilførte svin har gjennemgående vært fete og temmelig ensartet, om enn fleskets kvalitet for manges vedkommende må sies å være en del forringet, grunnet den sterke foring med sildemel og lignende produkter — særlig torskemel, der uten tvil gir en bismak på flesket.

Fårekjøttet har gjennemgående vært bra, ensartet vare, det samme kan desværre ikke sies for kalvenes vedkommende. Der har vært få egentlige gjødkalve, de fleste er mellemkalve. Ca. 20 fine fetekalve er tilført byen fra Moss.

Trods de høie maksimalpriser på kjøtt har efterspørselen vært ganske stor Slakterne har ikke kunnet tilfredsstille behovet, særlig gjelder dette for fleskets vedkommende. En hel del svin er iår ikke torvført som ellers, men solgt bort fra distriktene heromkring til andre kommuner, der sannsynligvis har betalt høiere priser, eller sendt til slektninger i øst og vest, saltet ned privat og på den måte gått kontrollen forbi.

Opkjøpervesenet har iår florert som aldrig før og for slakterne har året 1918 vært en vanskelig tid.

Ekstraordinært er undersøkt 110 tønder dansk *saltet oksekjøtt,* der passerte kontrollen uten antegnelser — kjøttets kvalitet var kun nogenlunde.

20. Lillehammer.

Som kontrollør har også dette år fungert dyrlæge *J. Flesvik.* Angående kontrollens virksomhet henvises til tabellene.

Ved det kommunale *slakteri* i byen er kontrollert 946 okseslakt, 68 hester 676 svin, 14 sau, 1 gjet og 14 spedkalver, derav er 6 okseslakt og 3 svin slemplet 2. kl. og kassert 3 okser og 2 svin.

21. Lillestrøm.

Kontrolløren, dyrlæge *N. Dahle*, meddeler:

Ialt er kassert 4 storfeslakt, 4 svin og 8½ kalv, tilsammen 964 kg. Av flesk tilførtes i de siste 3 mdr. av året betydelig mindre enn normalt. Mens der således i 1917 blev kontrollert 220 svineslakt er der iår ialt kontrollert kun 127. En stor del av det ved kontrollen undersøkte og stemplede flesk blev i den nærmeste tid før jul sendt til Kristiania og omegn dels med jernbanen og dels innkjørt ad landeveien. Av kjøtt var også tilførslen i de siste 2 à 3 mdr. av året liten og ujevn. Følgen har vært, at der her på stedet til forskjellige tider har hersket virkelig kjøtt- og fleskenød. De kontrollerte okse- og kalveslakt fra distriktene heromkring har gjennemgående vært magre. Driftefeet var derimot iår penere enn forrige år. Saueslaktene skrev sig næsten utelukkende fra Gudbrandsdalen og var av middels kvalitet.

22. Moss.

Kontrolløren, dyrlæge *K. Sande* meddeler:

I året 1918 kontrollertes ved Moss kjøttkontrollstasjon noget mere storfeslakt enn i 1917 og 1916. Av svin var derimot tilgangen mindre, et fall til omtrent det halve. Saueavlen i distriktet er helt minimal, hvorfor praktisk talt alt det som heter saueskrotter må tilføres annetstedsfra. Stavanger og Flekkefjord er vel kjente som gode markeder i denne retning.

Gjødkalv produsertes heller ikke i den utstrekning som tidligere — der var mangel på melk.

Det fra byens opland stammende kjøtt må betegnes som meget godt.

Utenfor stasjonen er der kontrollert meget mindre enn de nærmest foregående år. Tilførslene stammer altoverveiende fra Kristiania slaktehus' kjøtthal. Transporten av dette kjøtt er fremdeles mangelfull, emballagen er ofte skitten, vognene likeså.

Fra utlandet — Danmark — er der kommet endel storfeslakt, ialt 455 stkr. mot 1062 i 1917. Kvaliteten av danskekjøttet var ikke så god som man er vant til.

Nedsaltning av kjøtt og flesk til lagring blev der visstnok meget litet av siste høst. Tilførslerne dekket ikke stort mere enn det daglige behov.

Hermetikkfabrikkene har hvad kjøttkonservering angår hatt en død sesong.

23. Narvik.

Kontrolløren, dyrlæge *K. G. Mæhre*, meddeler:

Kontrollen er i året 1918 tilført 1071½ slakt mindre enn i 1917. Mindretilførslen fordeler sig således: 360 storfe, 8 hester, 283 sau, 42 gjet, 176½ spedkalv, 210½ gjødkalv. Derimot er tilført 5½ gris og 3 ren mere enn i 1917.

Kvaliteten av det tilførte kjøtt er meget forskjellig. Storfeslakt fra Målselven, Bardo, Salangen og tildels fra Helgeland hitrører oftest fra noget større og velfôrede dyr, mens mesteparten fra Ofoten, Tysfjorden og nærmestliggende bygder hitrører fra små og magre kuer, hvis slaktevegt dreier sig om 90—95 kg. De såkalte gjødkalver er ungdyr på ¾ til 1 år, som har gått på havn en sommer. De er ofte tynne og magre og danner et dårlig slakt.

Fleskets kvalitet er gjennemgående god. Dessverre har krigsårene næsten utryddet grisene; men blir det bedre adgang til å få smågriser, vil svineholdet hurtig ta sig op igjen

Trods en mindretilførsel av ca. 30 % har byen vært så å si omtrent like godt forsynt med kjøtt som foregående år. Dette kommer av at skibstrafikken i 1918 har vært praktisk talt innstillet. At den i løpet av relativt kort tid vil øke til det dobbelte, ja kanskje det tredobbelte mot før krigen er utvilsomt. Dette i forbindelse med at vårt i forveien lille og yderst slette opland nu i de siste 2 à 3 år er yderst redusert ved flere store industrielle anlegg, gjør at det vil bli yderst vanskelig å skaffe blott tilnærmelsesvis det kvantum kjøtt som byen vil trenge.

Kontrollens personale og lokale er det samme som tidligere. Lønnen for kontrolløren er fra 1ste juli forhøiet med kr. 500,00 til kr. 2000,00.

---

24. Notodden.

Kontrolløren, dyrlæge *A. Lund*, meddeler:

Ved Notodden kjøttkontroll blev der i 1918 kontrollert ialt 3825¾ slakt. Av svineslakt var der ca. 130 mindre enn foregående år, men var der til gjengjæld en del flere okser, sau og gjet, så den samlede kjøttilførsel var noget større enn i 1917. —

Med 2. kl. blev stemplet 27 okser, 3 hester, 25 svin, 24 sau, 7 gjeter og 40 spedkalver. Kassert blev ialt 734 kg., hvorav 152 kg. avfall og organer.

Hvad kvaliteten av det tilførte kjøtt angår, var det omtrent som foregående år. Svineslaktene var gjennemgående nokså magre og som oftest svært små i forhold til alderen.

Det kjøtt, som blir tilført fra andre kanter — med jernbane eller dampskib — er ofte stygt ved fremkomsten på grunn av skitten emballage og uvorren behandling under transporten. Der kommer ikke så få sauer fra Vestlandet — særlig Flekkefjord. Disse er ofte, især når der er mildt vær, ved fremkomsten hertil temmelig »sure« på grunn av den lange transport.

Kontrollen foregår fremdeles i samme lokale som tidligere og er kontortiden som før hver tirsdag, torsdag og lørdag fra 8—10 fm.

Kontrollørens faste lønn kr. 1800,00 pr. år.

---

25. Porsgrund.

Kontrollør var dyrlæge *H. Piro*. Angående kontrollens virksomhet henvises til tabellene.

---

26. Risør.

Kontrolløren, dyrlæge *Th. Skjævestad*, meddeler:

Kontrolløren, dyrlæge *Skjulestad*, blev liggende syk i begynnelsen av januar og var syk hele vinteren og våren og sommeren og døde i august måned samme år. Kjøttkontrollen har det hele år vært skjøttet av hans assistent, en slakter med undtagelse av i september og oktober, da dyrlæge *Knap* var vikar her.

Jeg overtok kontrollen her 22. september dette år.

---

27. Sandefjord.

Kontrollør *T. Lekven* meddeler:

Tilførslen av slakt i det forløpne år må efter omstendighetene sies å ha vært nokså god skjønt sammenlignet med året forut viser det adskillig differanse for enkelte gruppers vedkommende, hvilket særlig gjelder svin.

Den måned, hvori dette forhold mest gjorde sig gjeldende var årets siste. Årsaken til dette må antagelig for en vesentlig del tilskrives landbefolkningens misfornøielse med de av Statens Prisdirektorat påbudte og fastsatte maksimalpriser og ikke i mangel av slakt i de her omliggende distrikter.

Angående det tidligere omskrevne slaktehusanlegg m. m. må fremdeles kunne sies å være i god gjenge, skjønt saken er noget forsinket grunnet den nye under utarbeidelse værende reguleringsplan for byen samt muligens også at man gjerne vil se tiden litt an grunnet de nuværende ekstraordinære byggeforhold.

---

28. Sarpsborg.

Kontrolløren, dyrlæge *A. Schumann*, meddeler:

Kjøttkontrollvirksomheten har vært drevet på samme måte, tid og sted som tidligere år. Kvaliteten av det tilførte kjøtt har vært gjennemgående god. De fleste årsaker til 2nen kl. stempling og tildels kassasjon er »skarpt«, dette onde er meget utbredt i bygdene heromkring. Dyrene kan ofte tilsyneladende bedres, så de blir stående på fjøset og spiser så nogenlunde, inntil de begynner å få ødem

fremme i brystet; ved henvendelse til dyrlæge blir de alltid tilrådet slaktet, men kjøttet er da allerede lidende av vatersot.

Tilførslen har avtatt adskillig i den siste del av året. Av flesk var der meget litet de siste måneder av året og i julemåneden var der omtrent intet torvført; derimot blev der nok omsatt endel til private folk til overpriser.

---

29. Skien.

Kontrolløren, dyrlæge *E. C. Koren Lund,* meddeler:

Det i 1918 tilførte kjøtt har vært av noget ringere kvalitet enn de foregående år; godt slaktekveg finnes ikke mere på grunn av de vanskelige foringsforhold. Alle slaktedyr har vært magrere og vanskelig å opdrive.

At antall av slaktedyr har vært såvidt stort har sin grunn i at Andelsslakteriet og privatslaktere har gjort innkjøp av slaktedyr langt utenfor distriktet; særlig fra Jarlsberg, Kristiania og Hamar. Av dansk kjøtt har der kommet litet og gjennemgående av dårlig kvalitet (magert). Fleskeproduksjonen har gått meget tilbake og mange har solgt sine slakte- og avlssvin av mangel på for. Flesket har også vært magrere enn sedvanlig og sildeluktende, tranaktig flesk har forekommet som følge av foring med sildemel.

Sundhetstilstanden hos slaktedyrene har vært god. Tuberkulose har kun forekommet i et tilfelle. Hos telemarkskveget har den ikke forekommet, og er dette kvæg meget sundt.

Under transport på jernbane og dampskib blir slaktet (kjøtt) fremdeles slett behandlet. Det tilsøles og stables sammen med all slags varer uten resong. Fra kjøttkontrollen er dette forhold påtalt flere ganger. På brygger og jernbanestasjoner er behandlingen av kjøttkolli også slett.

Kjøttkontrollens lokaler og funksjonærer er de samme som foregående år.

Tønnekjøtt fra utlandet har ikke ankommet hit i 1918; kun innenlandsk tønnekjøtt til provianteringsrådet.

---

30. Stavanger.

Kontrolløren, dyrlæge *H. P. Selmer,* meddeler:

Dyrlægenes antall og arbeide ved kjøttkontrollen og slaktehuset har været uforandret fra foregående år. Kontrolldyrlæge *Holmboe* har for en tid siden opsagt sin stilling i kommunen, idet han er ansatt som fylkesdyrlæge i Ytre Ryfylke. Nogen ny kontrolldyrlæge er ennu ikke ansatt og stillingen heller ikke avertert ledig, idet en omregulering av de kommunale dyrlægestillinger i Stavanger er under forberedelse.

Der har i årets løp vært en god og jevn tilgang av slaktedyr til anlegget. For de forskjellige dyrearters vedkommende er tallene ikke meget forskjellige fra 1917. Dog danner antallet av slaktehester og føll en bemerkelsesværdig undtagelse,

idet der ialt er nedslaktet ca. 1200 stk., mens det sedvanlige er 3—400. Årsaken hertil må først og fremst søkes i det knappe forår og vanskeligheten med å skaffe kraftfor, dernest det store antall føll som kom til verden våren 1918 samt endelig de uhyre priser som betaltes for føllekjøtt ver høsten.

Et almindelig føll utgjordes i 3—400 kroners slakteverdi. Det viste sig imidlertid ved Stavanger høstmarked, at denne massenedslaktning av hester og føll hadde vært helt ugrunnet og fullstendig meningsløs, idet hesteprisene blev så høie, at 700—800—1000 kr. betaltes fort vekk for gode føll.

Ved *slaktehuset* er ialt nedslaktet: 13 874 okser, 1 192 hester, 333 svin, 47 272 sau, 383 gjeter, 11 579 spedkalver og 258 gjødkalver. Herav er med 2nen kl. stemplet: 53 okser, 12 hester, 5 sauer, 586 får, 4 gjeter, 374 spedkalver og 2 gjødkalver. Kassert er: 3 okser, 9 sauer, 1 gjet og 19 spedkalver. Vekt av alt kassert utgjør 1420,5 kg.

Tilførslen til *tønnekjøttkontrollen* har vært liten i forhold til 1917.

Der er ialt tilført:

Fra U. S. A.	1	fustasje	oksekjøtt	56 kg.
» Danmark	251	—	—	32 468 »
» Island	1 299	—	—	1542 54,5 »
	1 551	—	—	186 768,5 kg.

Alt kjøtt har vært av udmerket kvalitet og intet er kassert. Tønnekjøttkontrollens regnskap stiller sig således:

Inntekt:

Kontrollinntekt	kr. 3 735,37	
Innvundne renter	» 110,26	
		kr. 3 845,73

Utgift:

Lokalleie	kr. 591,67	
Regnskapsførerens lønn (2 år)	» 400,00	
Småregninger	» 7,00	
	kr. 998,67	
Ballanse	» 2 847,06	
		kr. 3 845,73

Årsaker til 2nen kl. stempling og kassasjon på stasjonen. (Stavanger).

Sykdommer og feil	2nen kl. stempling								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	7	3	10	22	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Bedærvet eller slet behandlet, skiddent	6	2	7	-	-	105	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-
Beskadigelse, ydre	4	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetændelse, traumatisk	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
— av annen aarsak	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2	2	-	-
Børsygdom	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forgiftning	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fødselsbesvær	4	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Kakeksi	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Ledsygdom	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	16	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Svulster	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Tarmlidelser	1	-	1	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Ufuldbårne	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-
Ialt..	28	6	48	26	-	122	-	-	4	-	4	1	3	21	-	-

Årsaker til 2nen kl. stempling og kassasjon på Stavanger kom. slaktehus.

Sykdommer og feil	2nen kl. stempling								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lukt (brunstlukt)	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Assces (byld)	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	42	19	2	572	4	-	-	-	-	-	-	4	1	-	-	-
Bedærvet eller slett behandlet, skiddent	-	-	-	-	-	357	2	-	-	-	-	-	-	12	-	-
Beskadigelse, ydre	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetændelse, traumatisk	9	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	-	2	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-
Ledsygdom	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mangelfuld avblødning	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-
Tarmlidelser	1	-	-	3	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-
Tinter	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Ufuldbårne	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-
Ialt..	53	19	5	586	4	374	2	-	3	-	-	9	1	19	-	-

31. Tinn.

Den ved kgl. resolusjon av 1. desbr. 1916 oprettede kjøttkontroll i Tinn landkommune åpnedes (som i forrige beretning omhandlet) på Rjukan i februar 1917.

Kontrollens bestyrer, dyrlæge *J. Aursand* meddeler:

I årets løp er foruten vanlig slakt også kontrollert 9 andre dyr, hvorav 1 bjørn, resten elg og ren.

Brukt samme beregningsmåte som for 1917 er forbruket av ferskt kjøtt gått ned med fra ca. 38 kg. pr. innbygger i 1917 til ca. 26 kg. pr. innbygger i 1918. Trods denne betydelige nedgang i tilførsel var dog Rjukan ganske heldig stillet med hensyn til kjøtttilførslen i sammenligning med andre byer. Nogen følelig kjøttmangel hadde vi ikke. I den retning bidrog meget, at man ad privat vei hadde sikret sig et større parti frosset dansk oksekjøtt, som understøttet godt i perioder, da det knep med tilførsel av norsk vare. Det danske kjøtt var av store dyr og gjennemgående av god kvalitet. Fra Trondhjem er ikke kommet så litet saukjøtt og flesk. Det meste av kjøttet er ellers kommet fra Kristiania, Drammen, Stavanger og Skien.

Mange eldre hester slaktedes her i distriktet dette år, således at vi har fått over dobbelt så meget hestekjøtt i 1918 som forrige år. Derimot er flesketilførslen gått voldsomt ned. Vi fikk det siste år bare en god tredjedel av, hvad vi fikk forrige år av den vare. Saukjøtt- og gjetekjøtttilførslen er også gått betydelig ned, likeså mengden av kalvekjøtt, og det meste av kalvekjøttet er gått i pølser sammen med hestekjøtt og endel flesk.

Det tilførte kjøtt har gjennemgående vært rensligere behandlet og forsvarligere emballert enn forrige år, da kontrollen var nødt til å kassere eller nedsette i klasse en hel del kjøtt kun fordi det var skrekkelig tilsmusset under transporten hertil.

Av samtlige slakt er alt i alt konfiskert som uanvendelig til menneskeføde 2776,2 kg., derav 278,1 kg. organer og 120 kg. bedærvede pølser.

Flesket — især det som blev produsert her på stedet — har vært av en mindre god kvalitet på grunn av foring i gjødningstiden med sild, sildemel, fiskeavfall og lignende.

---

32. Tromsø.

Kontrolløren, dyrlæge *O. Kraabøl*, meddeler:

Forholdene ved Troms kjøttkontroll er de samme som for tidligere år. Årsaken til den mer enn almindelige store klassifisering har sin største årsak i avmagring, benskjørhet o. l. grunnet liten eller ingen tilførsel på kraftfor og dårlig, kraftløst høi. Kjøttilførslen er nu blitt mere jevn hele året rundt, ikke som tidligere massetilførsel om høsten ved innsetningen av kreaturene. Behandlingen av kjøttet er også meget forbedret, og prisene holder sig derfor jevnt høie til enhver tid.

33. Trondhjem.

Kontrollens bestyrer, stadsdyrlæge *E. Laukvik*, meddeler:

Kjøttkontrollens lokaler har ikke undergått nogen forandring i det forløpne år. Tjenestemennene har vært de samme som foregående år. Stadsdyrlægens lønn blev fra 1/7 1918 forhøiet ved tillegg til kr. 8000,00, stigende til kr. 9000,00, Kontrolldyrlægens lønn blev fra samme tid forhøiet ved tillegg til kr. 5500,00, stigende til kr. 6400,00. Kontrolltiden har som tidligere vært kl. 8—11½ form.

Sammenlignet med året 1917 har der i 1918 vært en tilbakegang i kjøttilførslen med 6226 storfe, 550¾ svin, 56 gjeter og 264 gjødkalver og en økning i tilførslen med 210¼ hester, 563 sauer og 888 spedkalver. Fra Danmark er innført direkte hertil 291 skrotter storfekjøtt.

Vekt av kasserte skrotter 6283 kg., av avfall og organer 6163 kg., tilsammen 12 446 kg.

De sykdommer, som har gitt anledning til 2nen klasses stempling og kassasjon har vært de vanlig forekommende, særlig skal nevnes indre traumatiske lidelser, fordøielsessykdommer og septikæmier. Tuberkulose er forekommet med et tilfelle hos storfe. Forøvrig er ikke konstatert smittsom sykdom.

Den ifjor påbegynte *bakteriologiske kjøttkontroll* har vært fortsatt og videre utformet. Istedenfor å bruke blodprøver til undersøkelsesobjekt har man i den senere tid anvendt glandel-saft (dr. Walls metode). Den bakteriologiske undersøkelse har vist sig å være til god hjelp ved bedømmelsen av kjøtt av syke dyr.

Trondhjems slaktehus.

På handelsfjøset har der i budgettåret 1917—18 vært opstallet 2650 storfe, 180 kalver, 353 hester, 118 svin, 291 sauer, 71 gjeter og 16 høns. Antall opstallningsdøgn: storfe 4263, kalver 209, hester 959, svin 208, sauer 446, gjeter 182, høns 23. Høiforbruk: 43 520 kg.

Anlegget ventes ferdig til åpning for full drift i begynnelsen av mars 1919.

Ved tønnekjøttkontrollen er undersøkt 937 kg. storfekjøtt, 55 570,8 kg. saue kjøtt og 95 kg. svinekjøtt. Herav er tilbakevist 90 kg. på grunn av sur gjæring.

Årsaker til 2nen kl. stempling og kassasjon på kontrollstationen. (Trondhjem).

Sykdommer og feil	2nen kl. stempling								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	1	-	30	15	-	7	-	-	-	-	-	2	1	9½	-	-
Avmagring	7	1	-	5	-	4	-	-	½	-	-	10	-	7	-	-
Bedærvet eller slett behandlet, skiddent	5	1	2	29	1	32	-	-	5	-	2	28	2	50	-	-
Benskjørhet	4	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	8	1	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetændelse, traumatisk	8	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetændelse	16	-	-	2	-	3	-	-	1	1	-	3	-	3	-	-
Børsygdom	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoe	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	8	-	-
Fødselsbesvær	6½	-	-	12	1	-	-	-	½	-	-	-	-	-	-	
Gulsot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Hjernelidelser	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesækbetændelse, traumatisk	4½	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	2	-	-	1	-	-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-
Kalvingsfeber	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledsygdom	-	-	-	-	-	5	-	-	1	-	-	-	-	2	-	-
Nyresygdom	1	-	1	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-
Nødslagtning	2	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Overdrift	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	1	-	2	-	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	54	-	-
Tarmlidelser	4	2	-	-	-	11	-	-	2	-	1	3	-	2	-	-
Trommesyke	5½	-	-	-	-	3	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Ufullbårne	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	2	13	-	-
Vattersot	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-
Fremmed legeme i luft- og spiserør	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kolik	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kramper	1	-	2½	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Diverse	-	8¾	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Ialt	86½	24¾	49½	67	3	72	-	-	27	3	7	57	6	150½	-	-

34. Tønsberg.

Kontrolløren, dyrlæge *A. Kragerud*, meddeler:

Kontrollen har vært drevet uforandret som foregående år. Tilførslen har vært mindre enn før. Flesketilførslen usedvanlig liten. De tradisjonelle store fleskelørdage før jul forekom ikke iår. Der var rent fleskenød og mange fikk ikke en bit av det vanlige juleflesk. Prisen var meget høi. Tilførslen er foregått fra distriktene heromkring. Endel sauskrotter er tilført fra Vestlandet.

Skrottene har været noget tynnere enn før grunnet forknapphet. Spedkalvene har for det meste vært tynne, da de er slaktet tidlig for å spare på melken.

Kjøttet har gjennemgående vært pent behandlet og fraktet i ren, pen emballage.

Der er innført endel *tøndekjøtt*. Av et parti islandsk saukjøtt blev 5 tønner kassert — råttent.

Bøndernes Fællesslakteri på Løren i Østre Aker.

Angående etableringen av den offentlige kontroll ved dette »Fellesslakteri« kan henvises til utredningen herav i foregående årsberetning (side 164).

Den av departementet ansatte kontrollør, dyrlæge *A. Austdal*, meddeler:

Som det vil sees av vedlagte skjemaer har tilførslen til slakteriet i 1918 vært betydelig mindre enn det foregående år, dette gjelder da i særlig grad flesketilførslen; ca. 6000 svin i 1917, i 1918 kun 1874 svin; i november og desember 1917 tilført 1416 svin, i de samme måneder i 1918 87 svin; som man ser en ganske betraktelig tilbakegang. Tilførslen av spedkalver har vært omtrentlig den samme for de 2 siste år.

Slaktedyrene var i høst gjennemgående tynne, likesom de tilførte fjøskuer var i betraktelig grad mindre fete, og av foringsokser var det i årets løp svært få mot tidligere år.

Der er i årets løp kontrollert: 5731 okseslakt, 369 hester, 1874 svin, 650 sau, 13 gjet, 4591 spedkalv, 121 gjødkalv. Med 2nen kl. er stemplet 98 okser, 4 hester, 23 svin og 21 spedkalver og kassert 29 okser, 1 hest, 10 svin og 67 spedkalv til en samlet vekt av 6479 kg. kassert kjøttorganer. Av tuberkuløse slakt blev 11 okseslakt stemplet med 2nen kl. og 1 kassert.

III.

Offentlige bestemmelser vedrørende veterinærvæsenet og kjøtkontrollen.

A. Plakater, rundskrivelser m. v. i 1918.

1. Kongelig resolusjon av 22. februar 1918, hvorved der i henhold til § 5, 3. passus i lov om kommunale slaktehus, kjøttkontroll m. v. av 27. juni 1892 — meddeles approbasjon på Horten bystyres beslutning i møter den 26. november 1917 og 21 januar 1918 om avgifter for stempling av kjøtt utenfor kontrollstasjoner og tiden for sådan undersøkelse.

2. Kongelig resolusjon av 15. mars 1918, hvorved der i henhold til forannevnte lovs § 5, 1. passus — meddeles approbasjon, gjeldende inntil videre, på den av Lillehammer bystyre i møte den 30. januar 1918 fattede beslutning om forandrede avgifter for benyttelse av Lillehammer kommunale slaktehus.

3. Kongelig sanksjon av 14. mai 1918 av stortingets beslutning, datert 10. mai næstfør, til lov inneholdende endringer i § 23 i lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer av 14. juli 1894 (jfr. avsnitt B).

4. Tilleggs-plakat av 5. juli 1918 til plakat av 1. februar 1908 om regler for dyrs benyttelse som befordringsmiddel: I kraft av lov av 22. mai 1902 om den almindelige straffelovs ikrafttreden, dens § 15 siste passus, bestemmes herved, at § 1 i de ved kongelig plakat av 1. februar 1908 fastsatte regler for dyrs benyttelse som befordringsmiddel herefter skal lyde således:

§ 1. Når dyr benyttes til befordring av mennesker eller gods, skal det iakttas, at dyret ikke overanstrenges enten ved en så tung belastning, at den står i misforhold til dyrets trekk- eller bæreevne, føret, veiens stigningsforhold eller veilegemets beskaffenhet, eller ved at der kjøres hurtigere enn de nevnte omstendigheter tillater.

Hvor der er grunn til å anta, at dyrenes legemskrefter er nedsatt på grunn av utilstrekkelig eller uhensiktsmessig ernæring, kan politiet påby, at kjøring eller annen benyttelse av dyr som befordringsmiddel alene må ske i skritt — med de av politiet i tilfelle nærmere angitte undtagelser eller tillempninger.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

5. Rundskrivelse fra landbruksdepartementets veterinærkontor av 5. oktober 1918 angående offentlige tjenestemenns skyssgodtgjørelse: Ifølge det ved kgl. resolusjon av 23. august d. å. fastsatte nye regulativ for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse vil en tjenestemann, som benytter eget befordringsmiddel (hest, automobil eller motorbåt), kunne beregne skyssgodtgjørelse efter en i regulativet bestemt høiere sats, når det departement som han sorterer under, har gitt sitt samtykke til, at han selv holder pågjeldende befordringsmiddel til bruk på sine tjenestereiser, jfr. regulativets post A punkt 1 og 2. Forutsetningen for at sådant samtykke skal kunne gis er efter ot. prp. nr. 28 for 1918, som ligger til grunn for den nye skyss- og kostlov, at ordningen anses påkrevet av hensyn til det offentliges interesse.

En av de tjenestemannsklasser, for hvem denne bestemmelse vil få stor praktisk betydning er dyrlægene.

Andragender fra disse om samtykke til å holde eget befordringsmiddel blir å innsende til landbruksdepartementet.

For å lette ekspedisjonen av disse andragender har man ansett det hensiktsmessig på forhånd å gi en almindelig rettledning med hensyn til, hvorledes der bør forholdes med andragendenes innsendelse, og hvilke oplysninger der i det enkelte tilfelle vil kreves.

Man skal derfor til underretning for hr. amtmannen og til videre kunngjørelse for de innen Deres distrikt virkende dyrlæger meddele følgende:

Andragendene blir å innsende hertil gjennem vedkommende politimester (foged) og fylkesmann, som begge vil ha å ledsage dem sin uttalelse.

De bør i alle tilfeller inneholde oplysninger om den gjennemsnittlige reiselengde pr. år med det befordringsmiddel andragendet gjelder, og om vedkommende dyrlæge tidligere har holdt og fremdeles holder eget befordringsmiddel.

Videre bør der foreligge oplysning om forholdene i vedkommende distrikt er sådanne, at offentlige befordringsmidler (jernbane, dampskib) kan brukes uten at dette er til hinder for tjenestens utførelse,

og om der er hensiktsmessig beliggende skyss-stasjoner i virksomhet i distriktet.

Ved andragender om egen hest som befordringsmiddel bør der foreligge oplysning om ansøkeren har bruk for hest i sitt private erhverv, f. eks. om han har så stort gårdsbruk at han må holde hest for dettes skyld.

Hvad spesielt angår bruken av motorbåter skal man bemerke, at regulativet skjelner mellem »mindre« båter, d. v. s. båter på inntil 6 hkr., og »større« båter, på over 6 hk. Da den sats regulativet opstiller for bruk av egen båt av førstnevnte klasse, ikke er høiere (men delvis endog lavere) enn godtgjørelse for almindelig båtskyss, vil det være overflødig å søke om samtykke til å holde egen »mindre« motorbåt til bruk på tjenestereisene. Spørsmålet blir alene praktisk for større båter på over 6 hk. Ved den i regulativet fastsatte grense har man gått ut fra, at båter på inntil 6 hk. vil være fult tjenlige i mange distrikter, hvor reisene kan foregå innenskjærs og i lukket farvann, mens der ved bestemmelsen om de større sjøgående båter er tenkt på forholdene i de mere værhårde trakter ute ved havet i de store åpne fjorder nordpå. Andragender om samtykke til å holde egen motorbåt av sistnevnte klasse må derfor inneholde oplysning om, hvorvidt forholdene i vedkommende distrikt er sådanne, at det er påkrevet for dyrlægen å benytte sjøgående båt.

Det tilføies at den i regulativet bestemte høiere skyssgodtgjørelse bare kan beregnes for reiser som tjenestemannen virkelig har foretatt med pågjeldende eget befordringsmiddel. Ved revisjon av skyssregningene vil det derfor bli krevet, at regningen inneholder fornøden attest herom.

6. Cirkulære fra veterinærdirektøren av 18. oktober 1918 om forsendelse i posten av arsenikkoplosning til kreaturvask: På grunn av et for nogen tid siden, inntruffet tilfelle, nemlig at en flaske konsentrert arsenikkvask var gått itu under dens forsendelse i posten derved at flasken var utilstrekkelig emballert, tilskrev poststyrelsen veterinærdirektøren og gjorde opmerksom på, at det er forbudt å sende i posten ildsfarlige, giftige, etsende og tærende stoffer. Herunder måtte arsenikkvask ansees for å gå inn, og under enhver omstendighet måtte stoffet være forsynt med en så sterk emballage at det var utelukket at innholdet kunde komme ut.

Efter dette har veterinærdirektøren forhandlet henhv. med poststyrelsen og med medisinaldirektøren for å finne en forsendelsesmåte

for arsenikkvask der kunde godkjennes og som samtidig ikke la for store og unødige vanskeligheter iveien for stoffets forsendelse i den veterinære praksis.

Handelsdepartementet, hvorunder poststyrelsen sorterer, har derefter under 5. oktober d. å. tilskrevet Socialdepartementet og deri uttalt, at man ikke vil motsette sig at arsenikkvask, tiltross for forbudet i postreglementets kap. III § 27 a, mottas til postforsendelse når følgende regler iakttas:

1. Stoffet må innpakkes i tette kar av glass som atter nedlegges i tilstrekkelige sterke trekasser og mellemrummet utfylles med treull, sagmugg, torvstrø, stry eller lignende således at det er utelukket at innholdet kan komme ut.
2. Der må ikke sendes mere enn 200 cm^3 i én postpakke.
3. Pakke og følgebrev må påføres tydelig bemerkning om at pakken inneholder arsenikkvask.

Poststedene er anmodet om å føre streng kontroll med at disse bestemmelser overholdes.

7. Rundskrivelse fra landbruksdepartementet av 29. oktober 1918 angående de offentlige tuberkulinundersøkelser: I rundskrivelse av 20. august 1914 meddelte departementet, at på grunn av de rådende politiske forhold måtte reiser til offentlige tuberkulinundersøkelser av kvegbesetninger foreløbig ikke foretat likesom ansøkninger om sådanne undersøkelser inntil videre ikke vilde bli innvilget.

I en senere rundskrivelse (av 15. februar 1915) blev der dog foretatt nogen lempninger i disse bestemmelser således at de undersøkelser som ansåes for å være nødvendig skulde utføres.

Efter samråd med veterinærdirektøren finner departementet at adgangen til å få besetninger undersøkt for tuberkulose på offentlig bekostning nu bør yderligere utvides eller lettes således at disse undersøkelser fra nu av atter kan igangsettes som før krigen. De før nevnte rundskrivelser av 20 august 1914 og 15 februar 1915 tilbakekalles altså herved.

I overensstemmelse hermed har departementet for næste budgettermin opført et beløp såvel til honorarer til dyrlæger for utførelse av sådanne undersøkelser som til bidrag til dekkelse av kvegeiernes tap ved nedslaktning av tuberkuløse dyr.

Departementet vil anse det for ønskelig om disse undersøkelser atter kunde bli optatt i samme utstrekning som tidligere. Honorarene for dyrlægenes arbeide hermed er i det siste adskillig økt og vil formentlig kunne økes yderligere; departementet vil derfor henstille til dyrlægene å interessere sig for saken,

8. Kongelig resolusjon av 8. november 1918, hvorved der i henhold til § 5, 3. passus, i lov om kommunale slaktehus, kjøttkontroll m. v. av 27. juni 1892 er meddelt approbasjon på Bodø bystyres beslutninger i møter 30. april, 29. juli og 16. oktober 1918 om avgifter for stempling av kjøtt utenfor kontrollstasjonen og tiden for sådan undersøkelse.

9. Kongelig resolusjon av 6. desember 1918, hvorved der i henhold til § 5, 1. passus, i forannevnte lov, er meddelt samtykke inntil videre til Trondhjem bystyres beslutning i møte den 31. oktober 1918 om avgifter for benyttelse av Trondhjems slaktehus.

10. Cirkulære fra veterinærdirektøren av 30. desember 1918 om innsendelse i rett tid av årsberetninger fra dyrlæger m. v.:

§ 26 i lov av 14. juli 1894 om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer lyder således:

Enhver autorisert praktiserende dyrlæge skal efter hvert års utløp innen en av departementet fastsatt frist gjennem fylkesmannen avgi til det regjeringsdepartement, hvorunder det civile veterinærvæsen er henlagt, en efter nærmere bestemmelse avfattet beretning om sin virksomhet som dyrlæge i det forløpne år. Uteblir innberetningen utover den fastsatte tid, kan fylkesmannen forelegge vedkommende dyrlæge en mulkt for hver uke, som oversittes.

Likeså skal enhver autorisert dyrlæge ved tilflytning til eller fraflytning fra et distrikt derom innsende meddelelse til departementet gjennem vedkommende fylkesmann.

Som det vil sees er det her omhandlede påbud om innsendelse av sådanne årsberetninger almindelig og omfatter alle landets autoriserte, praktiserende dyrlæger — såvel civile som militære.

I rundskrivelse fra landbruksdepartementet av 15. november 1907 og cirkulære fra veterinærdirektøren av 16. november s. å. er de i ovennevnte § 26 omtalte nærmere bestemmelser for beretningenes avfattelse m. v. fastsatt. (For beretningene om virksomheten ved de kommunale kjøttkontrollstasjoner kan tillike henvises til § 21 i kgl. plakat av 4. august 1911 om regler for innførsel og kontroll av fersk kjøtt og til cirkulære fra Landbruksdepartementet av 20 oktober 1900 angående innberetninger m. v. vedrørende kjøttkontrollen).

I disse bestemmelser er det fastsatt, at beretningene for de kommunale dyrlægers vedkommende skal være avgitt hvert år innen 1. februar og for de andre dyrlægers vedkommende innen 1 mars.

På grunnlag av de i henhold til foranstående bestemmelser innkomne årsberetninger utarbeides den årlige beretning om »Veterinærvæsenet og kjøtkontrollen« i Norge, hvilken beretning utkommer som endel av Norges offisielle statistikk.

Det nevnte materiale for statistikkens utarbeidelse innkommer dog ikke sjelden først kortere eller lengere tid efter den fastsatte tidsfrist. Derved blir altså statistikkens utgivelse i tilsvarende grad forsinket. Da det imidlertid er av viktighet at sådan forsinkelse ikke finner sted, tillater jeg mig å henstille til hr. fylkesmannen likeoverfor de innen Deres embedsdistrikt praktiserende dyrlæger å ville innskjerpe de forannevnte bestemmelser om tidsfristen for innsendelse av årsberetninger fra dyrlægene og å ville påse, at disse blir overholdt.

Likeledes tør jeg be innskjerpet bestemmelsen i ovenciterte § 26 i husdyrloven, dens siste avsnitt om, at enhver autorisert dyrlæge ved tilflytning eller fraflytning fra et distrikt derom skal innsende meddelelse til departementet gjennem vedkommende fylkesmann.

Endelig tør man anmode hr. fylkesmannen om, når en fylkesdyrlæge er ansatt, fratrådt eller avgått ved døden, å innsende meddelelse herom snarest mulig.

B. Gjældende love og bestemmelser m. v.

Lov

av 14de juli 1894, (cfr. love av 26de mai 1899 og 14de mai 1918) om foranstaltninger mot smitsomme husdyrsygdomme.

Kapitel 1.

Om ondartede smitsomme sygdomme.

§ 1. Følgende smitsomme sygdomme blandt husdyrene skal være undergivne det offentliges særlige forsorg, nemlig:

kvægpest;

miltbrand og dermed likeartede sygdomme;

hundegalskap;

snive;

specifik mund- og klovsyke;

ondartet lungesyke og ondartet katarrhalfeber hos hornkvæget;

kopper og skab hos faaret;

svinepest og rødsyke hos svinet.[1])

Skulde nogen anden sygdom blandt husdyr anta en smitsom eller ondartet karakter eller større utbredelse, eller skulde nogen av de her opregnde sygdomme optræde ondartet eller vinde utbredelse hos andre dyr end de nævnte, kan Kongen utvide bestemmelsene i denne paragraf til ogsaa at omfatte disse sygdomme.

Likeledes kan Kongen, naar dertil findes grund, bestemme, at en sygdom, der hittil har været gjenstand for det offentliges indgripen efter denne paragraf, skal behandles som en mildere smitsom sygdom efter bestemmelserne i nedenstaaende kapitel 3.

§ 2. Er noget husdyr angrepet eller død av en av de i § 1 omhandlede sygdomme, eller er der sandsynlighet for, at saa er tilfældet, skal enhver, der som eier eller paa anden maate har i besiddelse saadant dyr, snarest mulig tilkalde en autorisert dyrlæge eller derom gjøre anmeldelse, i byene til politimesteren, paa landet til lensmanden, fra hvem meddelelse uopholdelig skal ske til en autorisert dyrlæge.

---

[1]) Rødsyken er ved kronpr. resol. av 9de mars 1904 overført til de mildere smitsomme sygdomme.

Dyret blir, indtil dyrlæge kommer tilstede, saavidt omstændighetene tillater det, at holde avsondret eller indesperret.

Naar kvægpest er utbrutt, skal enhver indenfor en av amtmanden nærmere bestemt avstand boende eier eller opsynsmand over drøvtyggende dyr uten ophold anmelde ethvert tilfælde av indvortes sygdom, som maatte indtræffe i hans besætning blandt de nævnte arter av dyr.

§ 3. Den praktiserende dyrlæge, der mottar meddelelse om eller under sin praksis paatræffer et tilfælde av nogen av de i § 1 omhandlede sygdomme, skal snarest mulig paa stedet undersøke tilfældets beskaffenhet og træffe de foranstaltninger, som er fornødne til forebyggelse av smitte, saasom avsondering og indesperring av syke og mistænkte dyr, nedgravning eller tilintetgjørelse av døde dyr og smitteførende affald samt rensning og desinfektion. Privatpraktiserende dyrlæge er dog kun forpligtet til at foreta undersøkelse, naar tvingende grunde skjønnes at være tilstede.

Dyrlæge skal, naar han har undersøkt et tilfælde av nogen av de i § 1 omhandlede sygdomme, snarest mulig til øvrigheten indgi beretning om det ved undersøkelsen fundne sygdomstilfælde, med oplysning om, hvad der er foretat eller anordnet for at motarbeide sygdommen og hindre dens utbredelse. Privatpraktiserende dyrlæge, der efter mottat anmeldelse avslaar at foreta undersøkelse, skal snarest mulig oversende anmeldelsen til øvrigheten.

§ 4. Dyrets eier eller besidder er forpligtet til at efterkomme ethvert ham i henhold til denne lovs bestemmelse git paalæg; forsaavidt det ikke frivillig efterkommes, kan politiet la det fornødne utføre for vedkommendes regning.

Politiet er forøvrig forpligtet til at yde fornøden bistand ved de i henhold til denne lov paabudte foranstaltningers gjennemførelse.

§ 5. Amtmanden har, naar han mottar underretning om noget tilfælde av de i § 1 nævnte sygdomme, at træffe de forføininger, som efter omstændighetene maa anses paakrævet for at hindre sygdommens utbredelse; finder han det fornødent, kan han la den besætning, i hvilken sygdomstilfældet er forekommet, samt de besætninger, hvortil smitte kan antages overført, sætte under offentlig tilsyn, indtil sygdommen eller smittefaren er ophørt.

§ 6. Saalænge en besætning er under offentlig tilsyn, kan amtmanden

a) paabyde eftersyn av vedkommende besætning ved dyrlæge, saa ofte som omstændighetene kræver dette;
b) forbyde, at dyr og smitteførende gjenstande bortføres fra stedet, samt at uvedkommende tilstedes adgang; ved kvægpest kan han forbyde alt unødvendig samkvem mellem smittede og smittefrie dele av distriktet,
c) forbyde, at noget nyt dyr indføres i en besætning, i hvilken der er forekommet tilfælde av kvægpest, kvægets ondartede lungesyke, mund- og klovsyke, snive eller svinepest; til fornøden kontrol hermed kan

han la opta fortegnelse over og merke de til vedkommende besætning hørende dyr.

Amtmanden kan derhos

d) under særlige omstændigheter forbyde benyttelse av beiter og andre steder som kan formodes at være smittede;

e) under særlige omstændigheter paabyde optagning og fornyelse av gulver, vægger og lignende i rum, hvor smittede dyr har staat, samt tilintetgjørelse av smittebefængte gjenstande, saasom høi, halm, redskaper og lignende;

f) for by eller herred, hvor eller i hvis nærhet hundegalskap forekommer, ved offentlig bekjendtgjørelse paabyde, at enhver hund skal enten holdes forsvarlig bunden eller indesperret eller være forsynt med mundkurv av nærmere angit beskaffenhet, eller under særlige omstændigheter blot kunne føres paa offentlig vei eller gate i baand av voksen person, selv om hunden er forsynt med mundkurv;

g) naar nogen farsot vinder større utbredelse, ved dyrlæge la foreta almindelig undersøkelse av besætninger i den utstrækning, som maatte findes nødvendig;

h) paalægge vedkommende by- eller herredskommune at rense og desinflere stalde og vandingssteder, som er til offentlig avbenyttelse.

§ 7. Vedkommende regjeringsdepartement har at

a) foreskrive de nærmere forholdsregler, der utkræves til forebyggelse av smitte, saavel i sin almindelighet som ved de enkelte sygdomme, samt avgi bestemmelser for dyrlægernes forhold med hensyn til reiser, indberetninger m. v.;

b) gi forskrifter til forebyggelse av smitte blandt husdyr ved dyrskuer, markeder og lignende samt ved transport av dyr inden landet;

c) gi bestemmelse angaaende benyttelse av produkter av syke dyr.

Departementet kan derhos

d) under særlige omstændigheter forbyde avholdelse av markeder eller større dyresamlinger i distrikter, hvor farsot blandt husdyr er herskende, eller hvortil smitsom sygdom kan frygtes indført;

e) under særlige omstændigheter forbyde, at dyr føres fra en landsdel til en anden, eller gjøre adgangen dertil avhængig av saadanne forsigtighetsregler, som maatte ansees fornødne for at hindre overførelse av smitte;

f) ved utbrudd av hundegalskap paabyde, at for større eller mindre dele av landet alle hunde skal holdes forsvarlig lænkede, bære mundkurv eller føres i baand;

g) ved utbrudd av kvægpest, paabyde avspærring av det av sygdommen angrepne distrikt;

h) ved utbrud av kvægpest, kvægets ondartede lungesyke, mund- og klov-

klovsyke og svinepest paabyde nedslagtning av hele besætninger, hvori sygdommen optræder.

§ 8. Vaksination av besætning mot nogen smitsom sygdom maa ikke finde sted uten tilladelse av vedkommende regjeringsdepartement.

Naar det kan antages, at en farsot derved hurtigere vil kunne stanses, kan departementet paabyde vaksination av de for smitte utsatte besætninger samt fastsætte en godtgjørelse til dyrlægen for hvert podet dyr.

§ 9. Enhver dyreeier er pligtig til at la ham tilhørende døde dyr og smitteførende gjenstande tilintetgjøre eller nedgrave. Til bruk i saadant øiemed skal enhver kjøbstadskommune anskaffe en av vedkommende regjeringsdepartement godkjendt indretning eller nedgravningsplads. Ogsaa ladesteder med særskilt kommunestyre saavelsom landkommuner med tæt bebyggelse kan av kongen paalægges den samme forpligtelse. Fornoden grund kan av kommunen efter tilladelse meddelt av kongen fordres avgit mot erstatning, der i mangel av overenskomst bestemmes ved almindelig takstforretning.

I kommuner, hvor saadan indretning eller nedgravningsplads enten ikke haves eller i tilfælde ikke kan benyttes, skal døde dyr og smitteførende gjenstande efter dyrlægens anordning tilintetgjøres eller nedgraves paa eierens egen grund eller — hvis der ikke er anledning — paa anden grund, hvor det med mindst ulempe for dens eier eller bruker kan foregaa. Er ved foranstaltningen nogen ulempe skal vedkommende kommune yde erstatning, hvis størrelse i mangel av overenskomst bestemmes ved skjøn avholdt av de i lov om veivæsenet av 15de september 1851 § 24 fastsatte regler.

Kapitel 2.

Om nedslagtning og erstatning.

§ 10. Ved mistanke om kvægpest, kvægets ondartede lungesyke eller svinepest kan amtmanden paabyde nedslagtning av indtil tre dyr for ved obduktion av disse at erholde vished om sygdommens natur.

De dyr, om hvilke det efter en dyrlæges erklæring maa ansees for avgjort, at de er angrepne av en av de nævnte sygdomme, skal efter amtmandens foranstaltning dræpes, medmindre vedkommende regjeringsdepartement paabyder det motsatte.

Enhver hest, som efter dyrlæges erklæring er angrepen av snive, skal dræpes.

Dyr, angrepet av hundegalskap, skal dræpes; hund eller kat, som er bidt av noget av hundegalskap lidende dyr, skal likeledes dræpes.

§ 11. Eieren er, med de nedenfor nævnte begrænsninger, berettiget til at erholde erstatning for de dyr, som ved det offentliges foranstaltning

dræpes paa grund av kvægpest, kvægets ondartede lungesyke, snive, svinepest og mund- og klovsyke.

Dyr, der ved obduktion ikke viser spor av disse sygdomme, erstattes med det fulde beløp, hvortil de paa nedenangivne maate er værdsatte.

Dyr, der ved obduktion findes angrepne av kvægpest, kvægets ondartede lungesyke eller mund- og klovsyke, erstattes med to tredjedele, dyr, der ved obduktion findes angrepne av snive eller svinepest, med halvdelen av det beløp, hvortil de paa den nedenfor nævnte maate er værdsatte.

Dyr, der er døde som følge av tvungen vaksination, erstattes med deres fulde værdi.

§ 12. Forsaavidt eieren ved indførsel fra utlandet av smittede dyr, ved overtrædelse av givne forholdsregler eller paa anden maate selv har forskyldt skaden, erholder han ingen erstatning.

Ret til erstatning for dyr, nedslagtede efter offentlig foranstaltning, er derhos betinget av, at de har opholdt sig mindst 6 maaneder inden landets grænser, medmindre det kan godtgjøres, at de paa en eieren uforskyldt maate er smittede efter at være indførte her til landet.

Erstatningskrav maa fremsættes forinden nedslagtningen. Erstatningsbeløpet maa i intet tilfælde overstige kr. 300,00 for halvdelen av et enkelt dyr, kr. 400,00 for to tredjeparter og kr. 600,00 for det hele dyr.

§ 13. De dyr, der blir at dræpe efter foranstaaende bestemmelser, skal, forsaavidt erstatningskrav derom fremsættes, værdsættes av en politiembedsmand (paa landet av lensmanden) i forening med to av ham dertil opnævnte mænd. Dyrene ansættes til den værdi, de antages at ha som uangrepne av sygdommen, hvorfra trækkes værdien av det dræpte dyr, forsaavidt det helt eller delvis kan benyttes.

Det dræpte dyr skal, saavidt fornødiges, obduceres av en av det offentlige antat dyrlæge, som gjennem amtmanden skal tilstille vedkommende regjeringsdepartement en beskrivelse av obduktionsforretningen. Eieren er berettiget til for egen regning at tilkalde en autorisert dyrlæge for at være tilstede ved obduktionen og delta i avgjørelsen av spørsmaalet, om dyret har været angrepet av den antagne sygdom.

Er der tvil eller meningsforskjellighet herom mellem dyrlægerne, avgjøres saken av en av departementet opnævnt sakkyndig.

Kapitel 3.

Om mildere smitsomme sygdomme.

§ 14. Følgende sygdomme hos husdyrene henregnes til de mildere smitsomme, likeoverfor hvilke efterstaaende regler kommer til anvendelse, nemlig:

Lungesyke, influenza, kværke, strengel, mundsyke og beskelersyke hos hesten, skab og kopper hos andre dyr end faaret,

ringorm hos alle husdyr,
smitsom klovsyke hos faaret,
haarsækmider hos hunden,
febersygdomme av smitsom karakter,
tuberkulose.[1])

Med hensyn til disse sygdomme gjøres det eieren eller den, der paa hans vegne fører tilsyn med dyrene, til pligt:

a) at anmelde for en autorisert dyrlæge eller for politimesteren eller lensmanden, naar nogen av disse sygdomme maatte vise sig i hans besætning;

b) ikke at la dyr, der antages angrepne av nævnte sygdomme, føre paa markeder, til dyrskuer, paa fremmed beite eller i fremmede fjøs eller stalder;

dog skal det være tillatt fra eierens fjøs at sælge saadanne dyr til slagt eller at føre dem til handelsmarkedet til egen avsondret avdeling for at sælges til slagt medmindre departementet anderledes bestemmer for de enkelte sygdomme.

Politimester eller lensmand, der har mottat saadan meddelelse som i litr. a nævnt, har at indsende meddelelse til vedkommende dyrlæge. Finder dyrlægen, at sygdommens optræden er av foruroligende beskaffenhet, indsender han anmeldelse til amtmanden.

Finder amtmanden det nødvendig for at hindre sygdommens videre utbredelse, kan han la forholdene paa stedet undersøke av dyrlæge og efter dennes forslag gi forskrifter angaaende avsondrings- og desinfektions-foranstaltninger.

§ 15. Vedkommende departement kan gi almindelige bestemmelser angaaende de nærmere foranstaltninger for hver enkelt av de i § 14 nævnte sygdomme samt angaaende anvendelse og salg av kjøt og melk fra syke dyr.

Departementet kan derhos bestemme, at dyr, som i henhold til § 14 litr. b er avhændet til slagt, og som senere antræffes levende hos ny besidder, skal inden en fastsat frist, i fornødent fald ved offentlig foranstaltning, kunne paabydes nedslagtet for besidderens regning.

§ 16. Kongen kan bestemme, at andre sygdomme end de nævnte skal henføres under bestemmelserne i dette kapitel.

Kapitel 4.

Om indførsel og utførsel av dyr.

§ 17. Kongen kan forbyde indførsel av dyr og smitteførende gjen-

[1]) Ved kgl. resol. av 22de juni 1903 er smitsom kasting og ved kronprinsregentens resol. av 9de mars 1904 rødsyke hos svinet overført til de mildere smitsomme sygdomme.

stande fra fremmede lande eller landsdele, fra hvilke smitsom husdyrsygdom kan frygtes indført.

Han kan anordne, at indførsel av dyr kun maa finde sted over bestemte havne eller steder, paabyde, at indførte dyr skal undersøkes av dyrlæge og henstaa i karantæne paa vedkommende importørs bekostning, paalægge eieren av indførte dyr at utrede betaling for sundhetsundersøkelse efter en fastsat takst samt anordne, at dyr, der ved indførselen findes angrepne av smitsom sygdom, eller som har været utsat for smitte, nedslagtes uten erstatning.

Han kan overhodet foreskrive de nødvendige forholdsregler for at hindre indførsel av smitsom husdyrsygdom.

§ 18. I særskilte tilfælde kan vedkommende departement tillate indførsel av enkelte dyr eller gjenstande fra lande, fra hvilke indførsel er forbudt.

§ 19. Kongen kan med hensyn til utførsel av husdyr gi saadanne forskrifter og træffe saadanne foranstaltninger, som maatte findes nødvendige for at forebygge, at der her fra landet utføres husdyr, der er mistænkte eller kan mistænkes for at lide av eller overføre smitsom sygdom, og at de herfra til utlandet avsendte dyr under transporten utsættes for saadanne sygdomme. Han kan anordne, at utførsel av husdyr kun maa finde sted fra visse bestemte steder i riket.

For undersøkelse av dyr bestemt til utførsel, saavel som for undersøkelse og desinfektion av vedkommende skib kan det paalægges henholdsvis avsenderen og skibets fører at utrede betaling efter takst.

For de skibe, der benyttes til saadan utførsel, kan kongen gi nærmere regler angaaende deres indredning og nødvendige forsyning med fôr og drikkevand for dyrene, likesom han overhodet kan træffe anordninger for at sikre dyrenes forsvarlige behandling under reisen.

§ 20. Kongen kan anordne, at jernbanevogner og fartøier, som benyttes til transport av dyr, tillikemed de dertil hørende indretninger og redskaper skal renses og desinficeres efter hver saadan benyttelse. Omkostningerne hermed utredes av den, for hvis regning jernbanen eller fartøiet drives.

Kapitel 5.

Om eftersyn ved markeder o. l.

§ 21. Amtmanden kan foranstalte, at der ved markeder og andre større samlinger av husdyr inden amtet er dyrlæge tilstede for paa det offentliges vegne at føre tilsyn med, at intet av de der fremstillede husdyr er angrepet av nogen smitsom sygdom.

Amtmanden kan paabyde, at handyr, der frembydes til almindelig bedækning, skal paa eierens bekostning underkastes et sundhetseftersyn

av autorisert dyrlæge, som i tilfælde har at utstede attest for dyrets fuldkomne sundhet.

Kapitel 6.

Om omkostninger og deres utredelse m. v.

§ 22. Utgifter, som paa grund av denne lovs forskrifter foranlediges ved smittede eller for smitte mistænkte dyrs røgt, avsondring og desinfektion, ved desinfektion av fjøs, stald, redskaper og deslike, ved døde dyrs nedgravning eller tilintetgjørelse, utredes av vedkommende dyrs eier. De med de syke dyrs kurbehandling forbundne omkostninger utredes likeledes av dyrets eier, medmindre vedkommende amts-, kjøpstads- eller ladestedskommune — den sidstnævnte, forsaavidt den har eget kommunestyre — maatte fatte særlige bestemmelser desangaaende for de enkelte smitsomme sygdomme.

I tilfælde av uformuenhet hos eieren avholdes disse utgifter av vedkommende amts-, kjøbstads- eller ladestedskommune, denne sidste, forsaavidt den har eget kommunestyre.

Erstatning til eierne av dyr, nedslagtet efter bestemmelsene i kapitel 2, og de utgifter, der foranlediges ved de i § 13 omhandlede værdsættelsesforretninger samt ved nedslagtninger, utredes, forsaavidt angaar dyr, der ikke findes angrepne av nogen sygdom, for hvilken nedslagtning kan finde sted, eller forsaavidt angaar dyr, døde som følge av tvungen vaksination, av statskassen, men forsaavidt de findes angrepne av nogen saadan ovennævnt sygdom, med det halve av statskassen og med den anden halvdel av vedkommende amtskommunes, kjøbstads eller ladesteds kasse, den sidste kun, naar ladestedet har særskilt kommunestyre.

Paa samme maate som i sidstnævnte tilfælde og efter saadan værdsættelse som i § 13 bestemt gis vedkommende eier erstatning, naar det for at hindre smittes videre utbredelse maatte ansees nødvendig at tilintetgjøre smittefarlige gjenstande som huse, husindredninger, fôr, redskaper o. l.

Alle andre utgifter ved foranstaltninger efter denne lovs bestemmelser utredes av vedkommende amtkommunes, kjøbstads eller ladesteds kasse, forsaavidt ikke noget andet er eller maatte bli fastsat.

Dog falder omkostningerne ved avsperringsforanstaltninger likeoverfor fremmede lande statskassen tillast, likesom Kongen for hvert enkelt tilfældes vedkommende kan bestemme, at utgiftene ved de i § 7 omhandlede foranstaltninger skal utredes av statskassen.

Endelig utredes den for tvungen vaksination fastsatte godtgjørelse til dyrlægen samt skyssgodtgjørelse for reiser i det offentliges tjeneste efter denne lov av statskassen.

§ 23. For forretninger i det offentliges tjeneste efter denne lov tilkommer privatpraktiserende dyrlæge kr. 6,00 for hver forretning samt i tilfælde av reiser, skyss- og kostgodtgjørelse; som én forretning regnes,

hvad dyrlægen under én reise paa én gang foretar paa et enkelt sted. Dyrlæge, der er ansat i et amts tjeneste med fast løn av vedkommende amtskommune, tilkommer for forretninger i det offentliges tjeneste efter denne lov kr. 4,00 for hver forretning samt i tilfælde av reiser skyss- og kostgodtgjørelse. For obduktion av en hest eller et stykke storfæ tilkommer dyrlægen derhos kr. 8,00 for obduktion av et dyr av mindre art kr. 4,00, dog saaledes, at han for paa én dag utførte obduktioner ikke kan oppebære over kr. 30,00. For kontorundersøkelse i det offentliges tjeneste tilkommer dyrlægen kr. 3,00, forsaavidt offentlig reise eller obduktion derved undgaaes.

Amtmanden kan, forsaavidt reise i samme anledning eller obduktion inden samme besætning uten nødvendighet er gjentat uten ordre av øvrigheten, helt eller delvis negte utbetaling av forretningsgodtgjørelse, kostgodtgjørelse og obduktionshonorar, likesom skyssgodtgjørelsen i samme tilfælde kan negtes.

Dyrlægen tilkommer ikke nogen forretningsgodtgjørelse for vaksination av besætninger efter paabud av departementet eller for undersøkelse av indførte eller utførte dyr utenfor den for hvert pocket eller undersøkt dyr fastsatte takst. Dyrlægen tilkommer heller ikke skyss — og i tilfælde kostgodtgjørelse — for reise til undersøkelse av import- eller eksportdyr, medmindre reisen er foretat efter særskilt rekvisition av det offentlige.

For offentlige indberetninger, obduktionsbeskrivelser, attester, erklæringer og lignende tilkommer der dyrlægen ingen særskilt betaling.

§ 24. De i henhold til denne lovs bestemmelser opnævnte vurderingsmænd tilkommer for de av dem utførte forretninger hver en godtgjørelse av kr. 2,00 pr. dag.

Kapitel 7.

Om autoriserte dyrlæger.

§ 25. Husdyr, angrepne av ondartet smitsom sygdom, faareskab undtat, maa ikke tas under behandling av andre end autoriserte dyrlæger.

§ 26. Enhver autorisert praktiserende dyrlæge skal efter hvert aars utløp inden en av departementet fastsat frist gjennem amtmanden avgi til det regjeringsdepartement, hvorunder det civile veterinærvæsen er henlagt, en efter nærmere bestemmelse avfattet beretning om sin virksomhet som dyrlæge i det forløpne aar. Uteblir indberetningen utover den fastsatte tid, kan amtmanden forelægge vedkommende dyrlæge en mulkt for hver uke, som oversittes.

Likesaa skal enhver autorisert dyrlæge ved tilflytning til eller fraflytning fra et distrikt derom indsende meddelelse til departementet gjennem vedkommende amtmand.

Kapitel 8.

Om straffebestemmelser.

§ 27. Overtrædelse eller undlatelse av at efterkomme de i denne lov eller de i kraft av samme givne og offentliggjorte bestemmelser eller andre paa behørig maate givne paabud blir, saafremt forseelsen ikke efter den almindelige lovgivning er belagt med strengere straf, at straffe med bøter eller fængsel.

Sakene blir at behandle paa den for politisaker foreskrevne maate.

Dyr eller gjenstande, som forsøkes indførte eller er indførte her til landet i strid med noget i henhold til § 17 utfærdiget forbud eller anden ifølge denne paragraf given bestemmelse, eller som forsøkes utførte i strid med nogen i henhold til § 19 givne forskrift, forbrydes til fordel for statskassen, forsaavidt de ikke blir at tilintetgjøre.

Hund, som antræffes ute med tilsidesættelse av noget i anledning av hundegalskap git paabud, skal ved politiets foranstaltning optas og dræpes enten straks eller inden en av politiet given frist, inden hvilken den kan indløses av eieren mot erlæggelse av opbevaringsomkostningerne.

Likesaa kan ethvert dyr, som paatræffes ute med tilsidesættelse av nogen bestemmelse i denne lovs kapitel 1 eller noget ifølge derav utfærdiget paabud, naar det findes angrepet av nogen der nævnt smitsom sygdom, ved politiets foranstaltning dræpes uten erstatning til eieren.

§ 28. Privat praktiserende dyrlæger skal, naar de under forretninger for det offentlige gjør sig skyldige i misligheter, som, begaat av dyrlæger med offentlig ansættelse, vilde være strafbare som forbrydelser i embede eller bestilling, straffes med bøter eller fængsel.

Kapitel 9.

Om lovens ikrafttræden m. v.

§ 29. Denne lov træ̊r i kraft den 1ste januar 1895.

Fra samme tid ophæves lov av 20de mai 1882 angaaende foranstaltninger i anledning av ondartede smitsomme sygdomme blandt husdyrene, lov av 15de september 1851 angaaende foranstaltninger mot skabsyke blandt faar og gjeter og de i henhold til sidstnævnte lov utfærdigede bestemmelser samt lov av 14de juni 1890 angaaende forholdsregler mot utførsel av syke husdyr.

De i medhold av nævnte lov av 20de mai 1882, dens § 4, sidste punktum givne bestemmelser og de i medhold av samme lovs § 8 utfærdigede indførselsforbud samt de i medhold av nævnte lov av 14de juni 1890 utfærdigede bestemmelser blir fremdeles indtil videre i kraft.

Lov

om kommunale slagtehus, kjøtkontrol m. v. av 27de juni 1892, jfr. lov av 27de juli 1895, lov av 6te august 1897, lov av 25de juli 1910 og lov av 14de juli 1914.

§ 1. I kommuner, for hvilke der er indrettet slagtehus, hvis beliggenhet og plan er godkjendt av Kongen, kan kommunestyret med Kongens samtykke paabyde, at al slagtning av nærmere bestemte arter av husdyr, hvis kjøt skal benyttes til menneskefode, skal foregaa i det kommunale slagtehus.

Paa samme maate kan fastsættes, at al handel med nærmere bestemte arter av levende husdyr inden en kommune skal foregaa under kontrol paa dertil bestemt torv eller plads.

§ 2. I enhver kjøbstads- eller ladestedskommune med over 4000 indbyggere skal alt inden kommunen slagtet eller til samme indført ferskt slagtekjøt av hest, kvæg, svin, faar, gjet og ren, der skal benyttes som menneskefode, undersøkes av kommunal kjøtkontrollør, der skal være dyrlæge. Kongen kan dog, efterat formandskapet i indførselskommunen er git anledning til at uttale sig, bestemme, at kjøt, som indføres fra en kommune til en anden kommune, hvori kommunal kjøtkontrol er oprettet, fritages for fornyet undersøkelse og stempling i indførselskommunen, naar kjøttet stammer fra dyr, som er slagtet i et av vedkommende departement godkjendt slagtehus, hvor kontrol utføres av dyrlæge, ansat av departementet, og i henhold til nærmere av departementet utfærdigede regler for kontrollens haandhævelse samt for kjøttets transport og dets efterbesigtigelse.

Efter andragende fra kommunestyret kan det av Kongen bestemmes, at kjøt av dyr, der slagtes inden dele av kommunen, som ikke er bymæssig bebygget, og hvor kontrollens gjennemførelse paa grund av deres avstand fra kontrolstationen vil falde uforholdsmæssig besværlig, kan fritages for undersøkelse av kommunal kjøtkontrol, naar kjøttet ifølge erklæring, avgit av den, for hvem det slagtes, alene skal benyttes av denne og hans husstand.

Efter beslutning av kommunestyret og med Kongens samtykke kan saadan kontrol paabydes ogsaa for kjøbstads- eller ladestedskommuner med ikke over 4000 indbyggere.

Det samme gjælder landkommuner, dog saaledes, at i saadan kommune kun det kjøt, der utbydes til salg inden kommunen, kan forlanges kontrollert.

Det fra utlandet indførte ferske eller saltede kjøt, som indføres i fjerdedels kropper eller mindre dele — saakaldt tøndekjøt samt polser

og andet findelt kjøt — skal likeledes underkastes kontrol av en dertil av departementet godkjendt kommunal kontrollør.

Kongen kan bestemme, at indførsel fra utlandet av kjøt eller kjøt av visse arter av dyr kun tillates til visse bestemte kjøbstæder eller ladesteder. For grænsetrafikken med slagtekjøt kan dog Kongen fastsætte undtagelsesbestemmelser.

Kongen kan derhos bestemme, at indførsel fra utlandet av benfrit tøndekjøt — ferskt eller saltet — samt pølser og andet findelt kjøt helt forbydes.

§ 3. Kjøt, som av kommunal kontrollør findes tjenlig til menneskefode, skal stemples eller merkes. Findes det utjenlig dertil, skal det ufortøvet beslaglægges og ikke tilbakeleveres vedkommende, forinden det er gjort uskadelig for den menneskelige sundhet eller ubrukbart som næringsmiddel. I de kommuner, hvor kontrol i henhold til denne lov er indført, maa ustemplet slagtekjøt eller umerket opdelt kjøt, som er undergit kontrol, ikke falbydes, torvføres eller forhandles.

Hvis beslaglagt kjøt, som ikke tilbakefordres, av vedkommende kommune blir utnyttet til teknisk bruk istedenfor at tilintetgjøres, har eieren krav paa en forholdsmæssig godtgjørelse.

Den kommunale kjøtkontrollørs avgjørelse kan indankes for stedets sundhetskommissionen, hvis ordfører i tilfælde ufortøvet skal gives fornøden underretning.

§ 4. Naar slagtetvang indføres efter § 1, pligter vedkommende kommune at gi erstatning for den værdiforringelse, som de for slagtebedrift inden kommunen lovlig opførte bygninger og indretninger maatte lide ved ikke længere at kunne benyttes efter sit øiemed, forsaavidt bedriften lovlig der har været drevet og ved slagtetvangens indførelse endnu drives.

Erstatningen fastsættes i tilfælde ved lovlig skjøn, optat for kommunens regning. Overskjøn maa forlanges inden 4 uker; omkostningene derved utredes efter de almindelige regler.

Erstatningskrav maa i tilfælde være fremsat inden tre maaneder efter slagtetvangens indførelse.

§ 5. For benyttelse av slagtehus eller torv, bestemt til handel med levende husdyr, kan kommunestyret med Kongens samtykke for mindst et aar ad gangen fastsætte bestemte avgifter.

Disse maa dog ikke være høiere end fornødent til renter av den kapital, som er anvendt til vedkommende anlæg samt til dækkelse av driftsomkostningene.

Ønskes den i § 2 omhandlede undersøkelse utført i slagteri eller andetsteds utenfor kontrolstationen, skal dertil være adgang til saadanne tider og mot saadan godtgjørelse, som av kommunestyret med Kongens approbation bestemmes.

I kommuner, hvor offentlig slagtehus ikke er oprettet, skal vedkommende kommunestyre ansætte særskilt kontrollør paa det sted, som slagterborgere eller kjøthandlere andrar om, paa betingelse av, at disse refunderer kommunen de utgifter, som medgaar til saadan kontrollørs avlønning. Lønnens størrelse bestemmes av kommunestyret med departementets approbation. I tvilsomme tilfælde skal kjøttet uten utgift for kommunen frembringes til den kommunale kontrolstation.

Kongen kan fastsætte en avgift til dækkelse av de utgifter, som er forbundet med kontrol av det fra utlandet indførte kjøt saavel i hele slagt eller dele av slagt som i opdelt tilstand.

§ 6. Kongen kan utfærdige nærmere forskrifter til denne lovs gjennemførelse. Han kan saaledes bestemme, at der for det indenlandske kjøt paa forlangende av kontrolløren meddeles oplysninger om kjøttets oprindelse m. v., at der medfølger det til kontrol fremstillede utenlandske kjøt — saavel slagtekjøt som opdelt kjøt — oprindelsesbevis og attest om dyrets tilstand i levende live, at røkte skinker, saltet flesk, talg, fett eller kjøt, som indføres i lufttætte kar og har været underkastet en særegen mot bedærvelse beskyttende behandling (hermetiske varer), fritages for den i henhold til denne lov anordnede kontrol, at der fastsættes en mindstevegt for de kjøtstykker, som indføres i opdelt tilstand, at der forbydes anvendelse av andre konserveringsmidler end salt, og at kjøt av visse arter av dyr eller kjøt, som ikke uten betingelse godkjendes av kontrollen, skal — saafremt vedkommende kommunestyre fatter beslutning derom — forhandles i egne lokaler. Han kan fremdeles fastsætte regler for det kontrollerte kjøts stempling eller merkning samt for kontrol av de til det slagtede dyr henhørende organer.

§ 7. Overtrædelser av de i denne lov eller med hjemmel derav givne forskrifter paatales av politiet og straffes[1]) med bøter fra kr. 2,00 til kr. 1000,00.

Regler

for indførsel og undersøkelse av opdelt kjøt. Plakat av 4de august 1911.

§ 1. Ved opdelt kjøt forstaaes kjøt av slagtede husdyr, naar kjøttet er delt i mindre dele end fjerdedels kropper. Til kjøt henregnes muskler med tilhørende ben, fett, bindevæv og itler, fremdeles indre organer, hode og tarmer.

Opdelt kjøt kan indføres til:

1. Kristiania,
2. Tønsberg,[2])

---

[1]) Kfr. den nye straffelov.

[2]) Utgik ved kgl. resol. av 9de februar 1912.

3. Skien,
4. Arendal,
5. Kristiansand,
6. Stavanger,
7. Haugesund,
8. Bergen,
9. Aalesund,[1])
10. Trondhjem,
11. Bodø,

Indførsel av saadant kjøt til andre steder end de her nævnte er forbudt. Landbruksdepartementet kan dog for enkelte tilfælde tillate indførsel til andre steder.

§ 2. Indførsel av blod og hakkekjøt samt usaltet benfrit kjøt er forbudt, medmindre bestemmelserne i nærværende plakats § 11 kommer til anvendelse.

Paa samme maate er indførsel av faarekjøt i mindre stykker end paa 2 kg. og av andet kjøt i mindre stykker end paa 4 kg. forbudt. Forøvrig er indførsel av saltet kjøt tillatt. Saltet kjøt, som indføres, skal være undergit kontrol efter reglerne i denne plakat.

§ 3. Bestemmelserne i §§ 1, 2 og 6 skal indtil videre ikke gjælde for rokte eller saltede skinker, saltet flesk, talg, fett eller kjøt, som indføres i lufttætte kar og har været underkastet en særegen mot bedærvelse beskyttende behandling (hermetiske varer), endvidere pølser, posteier o. lign. i lufttæt pakning, indhyllet i gelatin o. lign. eller nedlagt i eddik. Pølser, posteier o. lign. kan kun indføres i særskilte postpakker paa indtil 5 kg. vegt.

Ved skinker forstaaes bogen eller laaret av svin med tilhørende ben, med eller uten hud.

Likeledes skal frossent renkjøt indtil videre være fritat for den ved denne plakat anordnede kontrol.

§ 4. Til salt kjøt henregnes alene kjøt, hvor muskelmassen ogsaa i de inderste lag indeholder mindst 4 — fire — procent salt.

§ 5. Kjøt, som er tilsat farvestoffer eller andre konserveringsmidler end koksalt, sukker eller salpeter, saasom

a) borsyre og borater (boraks),
b) formaldehyd,
c) alkali — jordkali — oxyder — hydroxyder og karbonater,
d) svovlsyre og undersvovlsyrlige salter (sulfiter og hyposulfiter),
e) fluorider,
f) benzoesyre, salicylsyre og deres forbindelser,
g) klorater

maa ikke indføres, medmindre bestemmelserne i nærværende plakats § 11 kommer til anvendelse.

§ 6.

a) Efterat det i § 1 og 2 omhandlede i tønder, fustager eller anden indpakning indførte kjøt er toldbehandlet eller, forsaavidt stedets toldvæsen og vedkommende kjøtkontrollør finder det hensigtsmæssig, før

[1]) Utgik ved kgl. resol. av 8de oktober 1915.

toldbehandling har fundet sted, skal kjøttet, førend det utleveres importøren, underkastes kontrol av dertil av departementet godkjendt kommunal kontrollør.

b) I særegne tilfælde saasom ved større indførsel til fabrik eller lagerhus, kan departementet bestemme, at kontrollen utføres paa vedkommende fabrik eller lager.

§ 7.

a) Enhver sending av indført kjøt , som omfattes av bestemmelserne i disse regler, skal ledsages av papirer bekræftet av stedets norske konsul, som godtgjør, hvorfra kjøttet kommer, kjøttets art og at kjøttet stammer fra dyr, som er undersøkt i levende live av dyrlæge og av ham fundet sundt, og at kjøttet ved dyrlæge-undersøkelsen efter slagtningen er fundet tjenlig til menneskeføde. De indførte fustager eller anden emballage skal være saaledes merket og plombert, at varens identitet efter de ledsagende papirer kan godtgjøres. Indtil videre skal der dog ikke kræves dyrlæge-attest for det fra Island indførte saltede faarekjøt eller for saltede tarmer.

b) Landbruksdepartementet bemyndiges til at fastsætte formularer for de attester, som skal medfølge det fra utlandet indførte kjøt.

c) Forsendelsen skal aapnes i kontrollørens paasyn i det dertil bestemte undersøkelseslokale, eller, forsaavidt kontrol er tillatt i henhold til § 6 b, paa vedkommende sted.

Derpaa undersøkes, om varen stemmer med angivelsen i de ledsagende papirer, og om varen i sundhetsmæssig henseende frembyder betænkelighet.

§ 8. Naar kjøttet er kontrollert og fundet tjenlig til menneskeføde, skal der paa vedkommende pakning anbringes enten et brandmerke eller et farvestempel.

Stemplet skal for kjøt av faar, kvæg eller svin være av regelmæssig sekskantet form og sekskantens sider skal være mindst 2,5 cm.

For hestekjøt skal stemplet være firkantet med 5 cm. lang grundlinje og 2,5 cm. lang sidelinje.

Stemplet, hvis bokstaver skal være skarpe og tydelige, skal, naar farve anvendes, avstemple et rødt merke, som indeholder ordet »Import« samt den kontrollerende kommunes navn.

Indeholder pakningen hestekjøt, skal merket angi dette.

§ 9. Hvis kjøttet tilbakevises fra kontrollen, fordi de i § 7 omhandlede legitimationer m. v. mangler eller ikke er fyldestgjørende, eller fordi det ikke er tillatt at indføre det til benyttelse som menneskeføde eller det beslaglægges, skal pakningen stemples med en sort trekant av 5 cm. sider, hvor der findes ordene »Import«, kontrolkommunens navn og henholdsvis ordet »tilbakevist« eller »beslaglagt«.

Den anvendte farve maa være holdbar.

§ 10. Der skal tillike foruten stemplingsmerket paaklistres sendingen en merkelap, som angir undersøkelsens datum og kontrollørens navn.

Stempelmerkerne skal anbringes paa pakningen paa mindst 2 steder (et merke paa lokket og et andetsteds) og paa iøinefaldende maate.

§ 11. Kjøt, som ikke er bestemt til menneskeføde, kan indføres uten at underkastes kontrol, naar kjøttet er gjort eller gjøres utjenlig til menneskeføde, saasom ved indsnit i kjøttet og tilsætning av kalk, tjærestoffer (karbolsyre, kreosot) o. lign. efter nærmere bestemmelse.

§ 12. Kontrolløren har at anføre i kontrolprotokollen nøiagtige oplysninger om

a) undersøkelsens datum,
b) importørens navn,
c) varens art,
d) varens oprindelse (avsendelsessted og avsendelsesfirma),
e) kort angivelse av de ledsagende papirers indhold (sundhetsattest, fustagens eller sendelsens nr.) o. lign.,
f) varens nettovegt (som netto regnes sendelsens indhold av kjøt),
g) det beslaglagte kjøts nettovegt og mængden av det tilbakeviste kjøt
h) grunden til beslaglæggelsen eller tilbakevisningen,
i) oplysninger om det i henhold til § 11 indførte kjøt, som er utjenlig til menneskefode.

Den av kontrolløren trufne avgjørelse kan indankes for stedets helseraad. Den, der fremfører kjøttet til kontrol, skal i saa fald straks protestere mot den trufne avgjørelse og har ved henvendelse til helseraadet at kræve dettes kjendelse. Kontrolløren bør være tilstede ved sakens behandling og for helseraadet nærmere begrunde sin avgjørelse. Kjøttet blir, indtil kjendelsen er avgit, at opbevare paa forsvarlig vis ved kontrolstationen. Hvis helseraadet ikke opretholder kontrollørens avgjørelse, blir kjøttet at stemple — med tilføielse efter kommunens navn — av ordet »Helseraad«.

§ 13. For undersøkelse av det indførte kjøt skal erlægges en kontrolavgift av 2 øre pr. kg. Avgiften beregnes efter kjøttets vegt.

§ 14. Med hensyn til toldens erlæggelse og eventuel tilbakebetaling av erlagt told for beslaglagt eller tilbakevist kjøt, har kontrolløren at rette sig efter den ordning, som i denne henseende maatte træffes av vedkommende toldkammer.

§ 15. Kontroltiden fastsættes av magistraten. Kontrol skal som regel kun finde sted ved dagslys; i mørketiden skal der sørges for tilstrækkelig kunstig belysning av kontrollokalet.

§ 16. Overtrædelse av de i denne plakat givne forskrifter blir forsaavidt de ikke indgaar under strengere straffebestemmelser, at belægge med straf overensstemmende med den almindelige borgerlige straffelov av 22de mai 1902 § 339.

17. Denne plakat træder i kraft fra 1ste november 1911.

Regler

for indførsel og kontrol av ferskt kjøt (slagtekjøt). Plakat av 4de august 1911.

A. *Om indførsel fra utlandet av slagtekjøt.*

§ 1. Indførsel av ferskt slagtekjøt av hest, kvæg, faar, gjet, svin og ren bestemt til menneskefode, skal alene være tillatt fra de land, som indførselsplakaten i henhold til lov om foranstaltninger mot smitsomme husdyrsygdomme (husdyrloven) av 14de juli 1894 med tillægslove til enhver tid bestemmer.

§ 2. Indførsel maa alene finde sted til de kjøbstæder eller ladesteder, hvor der er indført offentlig kjøtkontrol i henhold til lov av 27de juni 1892 (kfr. lov av 25de juli 1910) om kommunale slagtehus m. v. Landbruksdepartementet kan for enkelte tilfælde tillate indførsel til andre steder. Derhos skal det indtil videre være tillatt at indføre slagtekjøt over riksgrænsen mot Sverige til benyttelse for befolkningen i grænsedistriktene. Likeledes skal frossent renkjøt kunne indføres til Finmarken fra de ved Nordishavet og det Hvite Hav beliggende russiske havner uten at underkastes den ved denne plakat anordnede kontrol.

§ 3. Ferskt slagtekjøt, hvorved forstaaes slagtemæssig behandlet kjøt uten tilsætning av konserveringsmidler, maa ikke indføres i mindre dele end halve slagtekropper, opdelt efter længden. Kalver og smaafæ kan kun indføres i hele kropper.

§ 4. Ethvert slagt skal være ledsaget av attest fra en i utførselslandet autorisert dyrlæge indeholdende nøiagtige oplysninger om slagtningssted og slagtningstid samt bevidnelse om, at dyret er synet av dyrlægen umiddelbart før slagtningen og fundet sundt, og at slagtet er undersøkt og fundet tjenlig til menneskefode. Hvis attesten omfatter flere slagt i samme forsendelse, skal hvert slagt være saaledes merket, at det efter attesten kan identificeres.

Dog skal for hesteslagts vedkommende særskilt attest medfølge for hvert enkelt slagt, og attesten skal derhos indeholde angivelse av hestens signalement og tilstand før slagtningen.

Hvis slagtet indføres fra andre land end Sverige og Danmark, skal dyrlægens attest være paategnet bevidnelse fra norsk konsul om, at vedkommende dyrlæge er en i utførselslandet autorisert dyrlæge. Til kontrolkommuner kan der dog fra de svenske grænsedistrikter indføres slagt uten dyrlæge-attest, naar der medfølger slagtet attest fra svensk politimyndighet, grænsetoldstations-bestyrer eller ordfører i vedkommende kommune med oplysning om kjøttets oprindelse, slagtningssted og slagtningstid samt bevidnelse om, at slagtet efter de foreligende oplysninger ikke stammer fra dyr, som er slagtet paa grund av sygdom, og at der ikke i distriktet for tiden optræder ondartet smitsom husdyrsygdom. Dog skal disse attester, naar det gjælder hester, indeholde erklæring om, at hesten er besigtiget av attestutstederen umiddelbart før salgtningen og fundet fri for sygdomstegn.

§ 5. For kontrol av det indførte kjøt betales en avgift
for hest kr. 1,00 pr. hel eller halv skrot.
» kvæg » 1,00 —»—
» kalv under 60 kg. vegt kr. 0,50 pr. hel eller halv skrot
» faar kr. 0,50
» gjet » 0,50
» ren » 0,50 pr. hel eller halv skrot
» svin » 1,00 —»—

B. *Om kontrollens haandhævelse.*

§ 6. I enhver kommune, hvor offentlig kjøtkontrol i henhold til loven av 27de juni 1892 er anordnet, skal der være en kontrolstation, hvor kontrollen av det ferske slagtekjøt skal foregaa.

§ 7.

a) Intet kjøt skal undersøkes og stemples, medmindre det, hvis det stammer fra hest, svin, kvæg (undtagen kalver) eller ren, fremlægges i mindst en fjerdedels krop (for- eller bakfjerding), og hvis det stammer fra kalv, faar eller gjet, fremlægges i hele kropper, som kan være delt efter længden; dog skal slagt, som stammer fra dyr, der er slagtet paa grund av sygdom (nødslagtede dyr), altid fremlægges i sin helhet. Renkjøt, som ved indførsel til kontrolkommune er frossent, skal være fritat for den ved denne plakat anordnede kontrol.

b) Hele kropper skal ved fremlæggelsen være opbrystet. Med bakparter skal følge nyrerne i organisk sammenhæng. Andre organer, som ved slagtningen er fraskilt kroppen, saasom hode, tunge, net, lever, hjerteslag o. lign. kan mottages til kontrol, naar de ved et merke er betegnet som tilhørende det slagt, hvormed de fremføres, og for tungens vedkommende er heftet til dette.

c) Ferske organer av slagtedyr maa ikke benyttes som menneskeføde inden en kommune uten at være fremført til kontrol og stemplet.

d) Kommunestyret kan ved approbation av Landbruksdepartementet fastsætte regler, ifølge hvilke større dele av slagt eller flere organer end ovenfor nævnt kan krævves fremlagt for kontrolløren i tilfælde i organisk sammenhæng med slagtet.

e) Ved undersøkelse i slagteri av kjøt av dyr, slagtet inden vedkommende kommune, skal samtlige dyrets organer være tilstede og særskilt for hvert dyr fremvises for kontrolløren.

§ 8. Naar hesteslagt fremlægges til kontrol, skal slagtet ledsages av attest enten fra en dyrlæge, som meddeler oplysning om hestens tilstand umiddelbart for slagtningen, eller fra to troværdige mænd, som i henhold til en besigtigelse av hesten umiddelbart før slagtningen bevidner, at dyret er fundet frit for sygdomstegn. Attesten skal tillike indeholde oplysning om dyrets farve. Slagtet maa være forsynt med et merke, som godtgjør dets identitet efter den medfølgende attest. Mændenes troværdighet skal være bevidnet av politiet eller av kommunens ordfører.

§ 9. Slagt, som ved fremførelse til kontrol ikke er i hel og ubeskadiget stand, saaledes at ingen hindebedækning er fjernet, itler eller andre organdele bortskaaret, eller som ikke tilfredsstiler de i § 7 og 8 opstillede krav, eller som fremlægges i tilsmudset tilstand avvises fra kontrollen, forsaavidt der ikke foreliger grund til at beslaglægge kjøttet.

§ 10. Kontrolløren skal, forsaavidt slagtet efter foranstaaende bestemmelser kan mottages til kontrol, underkaste dette en nøiagtig undersøkelse for at avgjøre, om kjøttet er tjenlig til menneskeføde. Avgjørelse herav træffes overensstemmende med den til enhver tid gjældende instruks for kontrolen. Hvis kontrolløren paa grund av særegne forhold ikke kan træffe avgjørelse ved slagtets fremlæggelse, kan avgjørelsen utskytes indtil 24 timer, mellemliggende helligdag ikke iberegnet. Ved undersøkelsen har kontrolløren ret til at gjøre de nødvendige indsnit i kjøt og organer.

§ 11.

a) Den, som fremstiller kjøt til kontrol, skal ved fremlæggelsen meddele oplysning om, hvad der er ham bekjendt om slagtet, saasom eierens navn, hvorfra slagtet er kommet, slagtningssted og slagt-

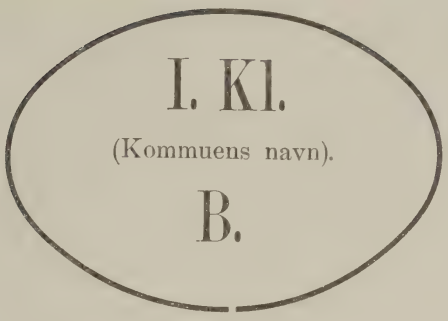

ningstid, om dyret har været sykt eller har faat medicin før slagtnigen m. v.

b) Hvis slagtet stammer fra et sykt dyr, skal der meddeles oplysning om dyrets tilstand før slagtningen, om det har faat medicin før slagtningen og andre oplysninger som kontrolløren anser nødvendige. Kan fornødne oplysninger ikke tilveiebringes, avvises slagtet, medmindre der ved undersøkelsen findes tegn, som betinger slagtets beslaglæggelse.

§ 12. Naar et slagt efter foretat undersøkelse findes tjenlig til menneskeføde ,skal der paa slagtet anbringes stempelmerker.

Paa kjøt av slagtedyr, slagtet inden en kommune, hvor kontrol er indført, og undersøkt i vedkommende slagteri med dyrets samtlige organer saaledes tilstede, at der ingen tvil er om, at organene tilhører det foreviste slagt, skal naar kjøttet i enhver henseende findes sundt og ubetinget tjenlig til menneskeføde, anbringes stempelmerker i blaa farve og oval form; saadanne stempler, hvis tverdiameter skal være 6 cm. og hvis høidediameter skal være 3,5 cm., skal indeholde foruten kommunens navn (helt eller forkortet) tillike tegnene I Kl. (ɔ: første klasse), B. (ɔ: bykontrol), se hosstaande tegning.

Paa kjøt av slagtedyr, som enten er indført utenbysfra eller slagtet inden byen, men fremført til kontrol uten tilstedeværelse av dyrets samtlige organer, skal, naar kjøttet i enhver henseende antages sundt og ube-

tinget tjenlig til menneskefode, anbringes stempelmerke i blaa farve og trekantet form; saadanne triangulære stempler, hvis grundlinje skal være 6 cm. og hvis sider skal være 5 cm., skal foruten vedkommende kommunes navn tillike indeholde tegnene I Kl. (ɔ: første klasse), L. (ɔ: landskontrol), se hosstaaende tegning.

§ 13. Paa kjøt, som ved undersøkelse findes at lide av mangler i sanitær henseende, men hvor den tilstedeværende mangel ved omhyggelig

tilberedning ikke antages at kunne betinge fare for den menneskelige sundhet, skal der hvis kjøttet hitrører fra dyr, undersøkt i vedkommende slagteri med dyrets samtlige organer saaledes tilstede, at der ingen tvil er om, at organene tilhører det foreviste slagt, anbringes stempelmerker i sort farve og rund form, hvis diameter skal være 6 cm. Stempelmerket skal avstemple foruten vedkommende kommunes navn tillike tegnene II. Kl. (ɔ: 2den klasse), B. (ɔ: bykontrol), se hosstaaende tegning.

Hvis kjøttet derimot fremstilles til kontrol, uten at samtlige organer er tilstede, eller hvis det er indført utenbysfra, skal der, under samme betingelse som ovenfor i denne paragraf nævnt, anbringes merker i sort farve og kvadratisk form; kvadratets sider skal være 5 cm., og

merket skal avstemple, foruten vedkommende kommunes navn, tillike II. Kl. (ɔ: 2den klasse), L. (ɔ: landskontrol), se hosstaaende tegning.

§ 14. Hvis der ved undersøkelse av kjøttet findes mangler av saadan art, at kjøttet ikke ansees tjenlig til menneskefode, skal det beslaglægges og indtil videre opbevares paa kontrolstationen paa en saadan maate, at der ingen risiko er for tilsmudsning og bedærvelse av andet kjøt eller for spredning av sygdomsstof. Fra kontrolstationen eller fra undersøkelsstedet skal det beslaglagte kjøt føres paa forsvarlig vis enten til destruktionsanstalt, opbrændingsovn eller nedgravningsplads for saadant kjøt eller til en av kommunen godkjendt indretning, hvor kjøttet gjennemkokes. Kjøttet kan dog tilbakeleveres eieren, hvis det ikke er befængt med nogen sygdom, som ifølge husdyrloven betinger dets opbrænding eller nedgravning. Kjøttet skal, hvis det tilbakeleveres eieren, av kontrolløren forsynes med dype indsnit, hvori der stroes ulæsket kalk eller petroleum, raa karbolsyre o. lign., hvorved det gjøres utjenlig til benyttelse for mennesker eller dyr.

§ 15. Den av kontrolløren trufne avgjørelse om kjøttets stempling eller beslaglæggelse kan indankes for stedets helseraad. Den, som fremfører kjøttet til kontrol, skal i saa fald straks protestere mot den trufne avgjørelse og har ved henvendelse til helseraadet at kræve dettes kjendelse. Kontrolløren bør være tilstede ved sakens behandling og nærmere begrunde sin avgjørelse. Kjøttet blir, indtil kjendelsen er avgit, at opbevare paa forsvarlig vis ved kontrolstationen. Hvis helseraadet ikke opretholder kontrollørens avgjørelse, blir kjøttet at stemple med tilføielse — efter kommunens navn — av ordet »Helseraad«.

§ 16. Stempelmerkerne skal anbringes paa mindst følgende steder paa hvert halve slagt:

I. Hos h e s t og k v æ g (undtagen kalver)
   1. paa siden av halsen,
   2. paa underarmen,
   3. paa bogen,
   4. paa brystet,
   5. paa høiryggen,
   6. i nyrepartiet,
   7. paa indsiden av laaret,
   8. paa utsiden av laaret,
   9. paa tungen og hodet.

II. Hos k a l v e r og r e n s d y r
   1. paa bogen eller underarmen,
   2. paa brystet,
   3. paa laaret eller bækkenpartiet.

III. Hos s v i n
   1. paa hodet,
   2. paa brystet,
   3. paa bogen,
   4. paa ryggen,
   5. paa buken,
   6. paa laaret.

Paa smaagriser er det nok at stemple hodet og ryggen.

IV. Hos faar og gjet
1. paa brystet,
2. paa bogen,
3. paa ryggen,
4. paa laaret.

Hos smaalam og killinger er det nok at stemple halsen og ryggen.

Hvis kontrolløren finder det hensigtsmæssig, eller hvis kjøttets eier kræver det, kan flere stempler anbringes.

§ 17. Enhver kontrolstation skal være forsynt med vand, vask og avløp til kloak, samt de til undersøkelse av slagtet nødvendige instrumenter og forovrig være indrettet og utstyrt saaledes som Landbruksdepartementet til enhver tid bestemmer. Stemplene maa utenfor bruken opbevares i et sikkert tillaast skap.

Der skal sørges for, at slagtet kan fremlægges til kontrol uten at utsættes for regn eller støv. For det beslaglagte kjøt skal der findes et eget ophængningsrum eller en egen kasse, hvilke holdes forsvarlig avlaast.

§ 18. Kontrolstationen skal holdes aapen for undersøkelser og stempling av kjøt til de tider, som vedkommende magistrat og formandskap bestemmer.

§ 19. Ved enhver kontrolstation skal der føres en protokol over alt kjøt, som fremføres til kontrol ved hovedstationen, samt en anden protokol over alt kjøt, som undersøkes utenfor kontrolstationen.

I vedkommende protokol anføres rekvirentens eller eierens navn, kjøttets oprindelse (fra indlandet eller fra utlandet), undersøkelsens datum, kjøttets art og størrelse samt undersøkelsens resultat. Der skal tillike føres regnskap over de for undersøkelsen betalte avgifter.

§ 20. Naar noget kjøt avvises, stemples med 2den klasse eller beslaglægges, skal grunden hertil anføres i protokollen.

Det beslaglagte eller efter § 13 stemplede kjøt skal veies. Det skal anføres i protokollen, hvorledes der senere er forholdt med det beslaglagte kjøt.

§ 21. Kontrolstationens bestyrer har inden 1ste februar hvert aar gjennem vedkommende helseraad og magistrat at avgi til direktøren for Det civile veterinærvæsen en nøiagtig beretning over kontrollens virksomhet i det forløpne aar overensstemmende med de for saadan beretning fastsatte skemaer.

§ 22. Overtrædelse av de i denne plakat givne forskrifter blir, forsaavidt de ikke indgaar under strengere straffebestemmelser, at belægge med straf ovenensstemmende med den almindelige borgerlige straffelov av 22de mai 1902 § 339.

§ 23. De ved de kongelige plakater av 5te november 1895, 2den november 1896, 3dje august 1897, kgl. res. av 19de august 1897 samt de kongelige plakater av 20de oktober 1900, 26de oktober 1901, 24de mai 1907 og 27de november 1908 fastsatte kjøtkontrolregler ophæves fra 1ste september 1911 at regne. Denne plakat træ i kraft fra samme dag.

Nugjældende bestemmelser

angaaende indførsel av husdyr m. v. (plakat av 19de januar 1917)[1]).

I kraft av lov om foranstaltninger mot smitsomme husdyrsygdomme av 14de juli 1894 (med tillægslov av 26de mai 1899) dens § 17 fastsættes herved følgende bestemmelser for indførsel av husdyr og smitteførende gjenstande:

I. **Hester** og andre til hesteslegten hørende dyr[1]) kan indføres:

a) fra Sverige paa betingelse av, at der medfølger et for hvert enkelt dyr av politimyndighet eller av norsk konsul bekræftet sundhetspas, hvorav det fremgaar, at dyret har opholdt sig i de sidst forløpne 6 maaneder i Sverige, samt at det er sundt og ikke antages at overføre smitsom sygdom.

Skyss- og trafikhester, der passerer grænsen for atter at vende tilbake til Sverige, rammes ikke av ovenstaaende forskrift.

b) fra andre land bare til Fredrikshald, Kristiania, Kristiansand, Stavanger, Bergen og Trondhjem, paa betingelse av, at der medfølger dyret en av norsk konsul i vedkommende utførselsland bekræftet dyrlægeattest om, at dyret ikke lider av nogen smitsom sygdom, og at det i mindst 2 døgn opstaldes efter vedkommende politi- eller kommunedyrlæges bestemmelse paa et til forebyggelse av smitteoverførsel betryggende sted, hvor det dels undergives en nøiagtig almindelig sundhetsundersøkelse, særlig med hensyn til snive, lungesyke og skab, dels underkastes en særlig sniveprøve, alt overensstemmende med de av Landbruksdepartementet nærmere angivne regler.[2])

Landbruksdepartementet bemyndiges til at fastsætte de avgifter, som av importøren skal betales for dyrlægeundersøkelsen og for den særlige sniveprøve.

II. **Storfæ, sau** og **gjet** kan indføres fra Sverige, dog indtil videre ikke fra Malmöhus, Kristianstads, Hallands og Kronoborgs län, til livdyr eller til slagtning paa følgende betingelser:

a) 1) ad nærmeste landevei til Kornsjø station, til direkte indlastning i jernbanevogn for videre transport til det kommunale slagtehus i Fredrikshald eller Kristiania;

2) pr. jernbane eller sjøverts direkte til Fredrikshald eller Kristiania;

3) pr. jernbane direkte til Trondhjem til slagtning i denne by.

b) Det skal ved en attest, utstedt av autorisert svensk dyrlæge godtgjøres, at dyrene ikke er eller i de nærmest foregaaende 6 maaneder har været angrepet av ondartet smitsom husdyrsygdom, saasom kvægpest, miltbrand, mund- og klovesyke eller ondartet lungesyke, og at dyrene kommer fra et distrikt, hvor der ikke for tiden optræder eller i de sidst forløpne 6 maaneder har optraadt saadan sygdom som foran nævnt, samt at dyrene ikke i de nærmest forutgaaende 6 maaneder er indført fra utlandet.

---

[1]) Konf. dog bestemmelsene i lov om midlertidig indførselsforbud av 22de mars 1918 efter hvis § 1 indførsel av levende hester blev forbudt.

[2]) Konf. »Reglement for sundhetsundersøkelse og sniveprøve av hester indført fra utlandet« av 25de januar 1917, side 202.

Dyrene skal være merket eller i attesten saaledes beskrevet, at deres identitet kan tilfredsstillende konstateres.

e) Dyrene skal ved ankomsten føres til den indhegnede, for saadant øiemed reserverte karantæneplads, hvor de blir at undersøke av vedkommende kommunale dyrlæge.

Storfæ, som agtes solgt til livdyr, skal opstaldes i særskilt avdeling paa det kommunale fjøs i 8 døgn — helligdage ikke iberegnet — og i denne tid undersøkes med tuberkulin.

De dyr, som ved denne undersøkelse findes lidende av eller mistænkt for tuberkulose, merkes i huden med et indbrændt tydelig **T.**

De dyr, som indføres for at sælges til slagt, skal paa samme vis merkes med et i huden indbrændt tydelig **S.**

De med **T** og **S** brændemerkede dyr skal inden 4 døgn efter indførslen slagtes overensstemmende med de nærmere bestemmelser, som Landbruksdepartementet fastsætter. Dyr, som indføres til Kristiania eller Fredrikshald, skal henstaa paa karantænefjøset, indtil de føres direkte fra dette til slagtning. Dog kan dyr, indført til Fredrikshald, føres direkte med jernbanen fra karantænefjøset i Fredrikshald til umiddelbar slagtning i Kristiania, naar de ved den paa karantænefjøset i Fredrikshald foretagne undersøkelse findes fri for tegn paa ondartet smitsom sygdom. Karantænefjøsets bestyrer skal i fjøsets protokol anføre, hvorhen de fra karantænefjøset fjernede dyr føres for at slagtes, samt har at underrette vedkommende politikammer om hvor slagtning av karantænerte dyr finder sted, forsaavidt saadan slagtning skal ske utenfor kommunalt slagtehus.

Storfæ, som ved undersøkelsen findes fri for tuberkulose, skal paa en iøinefaldende maate være merket med ordet **„Sund“** samt aarstallet for den stedfundne undersøkelse.

Sau og gjet, som ved den foretagne sundhetsundersøkelse findes fri for tegn eller mistanke paa smitsom sygdom, kan frigives fra karantænefjøset 24 timer efter ankomsten.

d) Karantænefjøset blir at holde strengt avsperret for publikum, indtil sundhetsundersøkelse av samtlige indførte dyr har fundet sted, og dyrene er fundet fri for tegn paa smitsom husdyrsygdom.

e) Som erstatning for de med heromhandlede undersøkelse, merkning, opstaldning og fôring av dyrene samt anskaffelse av tuberkulin, instrumenter, fjøsets rensning og desinfektion m. v. forbundne omkostninger, skal vedkommende kommune være berettiget til at avkræve importøren en av kommunestyret fastsat og av Landbruksdepartementet godkjendt avgift for hvert dyr.

f) Landbruksdepartementet bemyndiges til forøvrig at fastsætte nærmere bestemmelser angaaende den heromhandlede imports ordning med hensyn til dyrenes slagtning, deres undersøkelse og merkning samt attester og protokoller m. v.[1])

[1]) Saadanne regler er av Landbruksdepartementet utfærdiget under 21. mai 1913.

Forøvrig forbydes indførsel av drøvtyggere (ɔ: storfæ, sau, gjet og andre drøvtyggende dyr) fra alle land.

Rensdyrtrafikken til Norge rammes ikke av dette forbud.

III. **Svin** forbydes indført fra alle land med undtagelse av de russiske havner ved Nordishavet og Det hvite hav, hvorfra det er tillat at indføre disse dyr til Finmarken. Fra Finmarken forbydes svin indført til rikets øvrige egne.

IV. **Hunder** tillates indført fra Sverige og Danmark paa betingelse av, at der medfølger et av vedkommende lands politimyndighet eller av norsk konsul utfærdiget bevis for, at dyret enten er svensk eller dansk eller har opholdt sig i Sverige eller Danmark i de sidste 6 maaneder eller i løpet av denne tid er indført fra Norge.

Forøvrig er indførsel av hunder forbudt fra alle land.

Hunder, som benyttes til vogtning av renhjorder og ifølge med disses eiere eller vogtere kommer fra Sverige tillates indført uten attester, hvilket ogsaa gjælder om lapperne paa flytningen til Norge har passert Finlands omraade.

V. **Huder** og **skind** tillates indført fra Sverige og Danmark paa betingelse av, at der medfølger varen av vedkommende lands politimyndighet eller av norsk konsul utstedt bevis om, at hudene og skindene er indkjøpt i vedkommende utførselsland og ikke indførte dertil i raa tilstand fra andre land.

Forøvrig er indførsel av raa deler av drøvtyggere og av svin, saasom utilberedte skind og huder (tørrede og saltede huder og skind derunder ikke indbefattet), utilvirkede, utilberedte og urensede haar og børster, som ikke i forveien er desinficert, samt muler og klover forbudt fra andre land.

Indførsel av usaltet eller utilberedt kjøt og flesk samt usmeltet talg skal være forbudt fra Østerrike, Italien, Grækenland, Tyrkiet og Rusland samt fra alle land utenfor Europa. Dog skal det være tillatt fra de ved Nordishavet og Det hvite hav beliggende russiske havner at indføre til Finmarken frossent rensdyrkjøt.

VI. Indførsel av **græs, høi** og **halm** til fôr forbydes fra alle land undtagen fra Sverige og fra de russiske havner ved Nordishavet og det hvite hav, fra hvilke havner det er tillatt at indføre disse varer til Finmarken.

VII **Brukte fjøsredskaper** forbydes indført fra alle land, med mindre det godtgjøres ved en av norsk konsul bekræftet, av vedkommende sundhetsmyndighet utstedt attest, at de er betryggende desinficert.

VIII. Overtrædelse av disse bestemmelser er belagt med straf.

Denne plakat træder i kraft straks.

Samtidig ophæves den gjældende plakat angaaende indførsel av husdyr og smitteførende gjenstande av 16de juli 1907 (med tillægsplakater av 27de november 1908, 28de april, 18de oktober, 10de november og 1ste december 1911, 9de og 22de februar, 30te mars, 21de juni og 11te oktober 1912, 17de december 1914, samt 14de januar og 14de mai 1915).

Nugjældende regler

for utførsel av hester, hornkvæg, svin, sauer og gjeter fra Norge.

(Konf. plakat av 19de september 1894, plakat av 18de juni 1895 og plakat av 4de august 1896).

§ 1. Hester, hornkvæg, svin, sau og gjeter, som med skib agtes utførte til utlandet, skal umiddelbart forinden indskibningen i vedkommende eksportfartøi paa avsenderens bekostning undersøkes av den dertil av vedkommende amtmand antagne norske dyrlæge og maa kun indskibes, saafremt det ved undersøkelsen befindes, at de ikke frembyder tegn til at lide av nogen smitsom sygdom, og der heller ikke er nogen grund til at formode, at de ved berørelse med smittede dyr eller paa anden maate nylig kunde være smittet av saadan sygdom. Herom skal av dyrlægen avgives attest til avsenderen.

§ 2. Umiddelbart efterat dyrene er undersøkte og godkjendte, slippes de enten ombord eller ind i en særskilt indhegning, saaat berøring med de ikke undersøkte dyr undgaaes. Samtidig forsynes hvert dyr med et merke, der betegner, at det er undersøkt og kan utføres. Dyrenes antal og kjøn, samt merkets art anføres i den sundhetsattest, som av dyrlægen utstedes.

§ 3. Forsaavidt undersøkelse foretages umiddelbart før indskibning i lokalskib, der skal gaa til eksportstedet, er ny undersøkelse ved ankomsten hertil unødvendig, saafremt enten dyrene i lokalskibet er holdt avsondret fra andre ikke undersøkte dyr, eller samtlige ombordværende dyr er undersøkte og fundne fri for sygdom, og dyrene fra skibet overføres enten direkte til eksportskibet eller til den i § 2 nævnte indhegning.

§ 4. Ethvert skib, som agtes anvendt til utførsel som under § 1 nævnt, skal for hver reise paa det første sted, hvor det her i landet indtar dyr, undersøkes av den dertil av vedkommende amtmand antagne norske dyrlæge eller, forsaavidt ingen saadan der findes, av stedets politi. Finder den, der har anstillet undersøkelsen, grund til at anse skibet for smittefarlig, maa dyr ikke indtages, forinden det er behørig desinficert. Forsaavidt drøvtyggere eller svin agtes utført, skal desinfektion av skibet i ethvert tilfælde finde sted, førend dyrene indskibes. For hver gang skibet er blit undersøkt og godkjendt, skal attest herom avgives til skibets fører.

Undersøkelsen og desinfektionen sker paa skibets bekostning.

§ 5. For dyrs undersøkelse med merkning betaler avsenderen til dyrlægen for hver forretning:

for hver hest indtil et antal av 10	kr.	1,00
—»— over dette antal	»	0,50
» hvert stykke hornkvæg over $^1/_2$ aar . .	»	0,50
» — —»— under $^1/_2$ aar. .	»	0,25
» mindre dyr (svin, sauer, gjeter) for et antal av til og med 100 dyr	»	0,15 pr. stk.
» de næste 100 dyr	»	0,12
» det overskytende antal	»	0,09

Betalingen beregnes efter det samlede antal dyr, som samme eksportør rekvirerer undersøkt paa en gang.

For den i § 4 omhandlede undersøkelse av skibet betaler skibets fører dyrlægen eller vedkommende politifunktionær kr. 4,00. Likesaa meget betales dem for at passe skibets desinfektion, forsaavidt denne ikke kan finde sted samme dag som undersøkelsen.

§ 6. Departementet for det indre bemyndiges til i tilfælde at gi nærmere bestemmelser angaaende de her nævnte foranstalningers gjennemførelse.

Anvisning til tuberkulinundersøkelse av besætninger.

Tuberkulinet forsendes i flasker i ufortyndet og steril tilstand. Det maa opbevares paa et mørkt, kjølig og tørt sted, og holder sig da virksomt i meget lang tid.

Til undersøkelse anvendes til et voksent dyr (hest, kvæg eller svin) 50 centigram, til ungdyr 30—40 centigram, til kalver og nyfødte dyr 20 centigram efter dyrets størrelse og alder.

Den for hvert dyr bestemte dosis tilblandes i det øieblik, den skal benyttes, med rent og i forveien kokt vand i et rent, kokt glas.

Bekvemmere er det dog at blande den til vedkommende besætning bestemte mængde tuberkulin med det nødvendige kvantum vand paa engang paa en større flaske (alt sterilt) i et forholdt av 1 til 10 (10 % saaledes, at der i en fortynding av 5 kubikcentimeter kommer 50 centigram tuberkulin). Av denne fortynding vil altsaa, naar sprøiten rummer 10 kcm., 5 kcm. være passende dosis for et stort voksent dyr, 4 kcm. for et mindre voksent dyr, 3 kcm. for et ungdyr og 1—2 kcm. for smaadyrene.[1]) Fortyndingen holder sig dog ikke længe uten at dekomponeres, hvorfor den enten maa tillaves paa bruksstedet eller ogsaa i hjemmet 1—2 dage iforveien og isaafald tilsættes ½ % karbolsyre.

Førend indsprøitning foretages, maa samtlige dyrs temperatur være maalt; maalingen foretages ved et maksimaltermometer, der holdes godt inde i endetarmen i 2 minuter, hvorefter termometret trækkes langsomt ut og temperaturen avlæses nøiagtig og noteres. Man maa være forsynt med 1 termometer for hvert 20 dyr, foruten nødvendig reserve. Til maaling av 20 dyr iberegnet avlæsning, nedskrivning av temperaturen, rengjøring av termometret (det avtørres bedst med en klut dyppet i lysol-, kreolin- eller sublimatopløsning) samt dettes indoljning, medgaar for en øvet mand ca. 1½ time.

Glem ikke at slaa kviksølvsøilen ned mellem hver gang termometret benyttes.

Efterat samtlige dyrs temperatur er maalt, foretages indsprøitningen av tuberkulinet. Den kan hensigtsmæssigst ske paa halsen og bedst efterat huden iforveien er avbarbert samt renvasket med et desinfektionsmiddel (2% lysol-, karbol- eller kreolinopløsning, 1 0/00 sublimatopløsning). Injektionssprøiten, hvis stempel maa være av et materiale, der taaler kokning, maa iforveien være kokt. Man bør ha mindst 2 sprøiter og 4

[1]) Den indsprøitede tuberkulinmængde angives altid i gram (ikke i volum).

sprøitespidser. Spidsen stikkes igjennem huden, hvorefter sprøiten sættes til spidsen og den nødvendige dose indsprøites. Spidsen rengjøres for hver gang ved at dyppes i ren kokhet olje eller i et desinfektionsmiddel. Indsprøitningen bør helst foretages mellem kl. 8—10 om aftenen (eller kl. 4—8 om morgenen). Dyrene maa under undersøkelsen være i ro paa fjøset; 6—7 timer efter indsprøitningen paabegyndes temperaturmaalingen igjen, og der fortsættes med denne hver anden time. Dyr, der ved maaling indtil den 13de time findes at ha git sikkert tegn paa at være tuberkuløse, behøver ikke at maales mere, mens dyr, der ikke har reageret, eller hvis reaktion er tvilsom, maa maales indtil den 17de eller 23de time efter indsprøitningen.

Dyrlægen maa enten selv foreta maalingen eller la denne foreta av mænd, som av ham er git den til temperaturmaalingen nødvendige anvisning, og hvis maalinger han isaafald personlig maa kontrolere paa stedet. Det maa paasees, at dyrene ikke vandes umiddelbart foran en maaling. Brunstige dyr viser ofte en høiere temperatur end normalt, dog vil den ikke av denne grund stige over 40°.

Undersøkelsens resultat anføres paa det dertil bestemte skema og indsendes snarest mulig til veterinærdirektøren.

(Konf. forøvrig cirkulære fra veterinærdirektøren av 7de april 1905).

Cirkulære fra direktøren for det civile veterinærvæsen av 7de april 1905 om tuberkulosens bekjæmpelse i kvægbesætninger.

Ogsaa for budgetterminen 1905—1906 er der i likhet med foregaaende aar av Stortinget git bevilgning til:

1. tuberkulinundersøkelser av kvægbesætninger og
2. erstatningsbidrag ved nedslagtning av tuberkuløst kvæg.

I. *Undersøkelse og foranstaltninger.*

Tuberkulosen henregnes til de i husdyrloven av 14de juli 1894 (kfr. lov av 26de mai 1899) kap. 3 omhandlede mildere smitsomme sygdomme, for hvis vedkommende en dyreier er pligtig til at anmelde for det offentlige, naar sygdommen maatte vise sig i hans besætning; dyr, der antages angrepne av tuberkulose, er det forbudt at føre paa markeder, til dyrskuer, paa fremmed beite eller i fremmede fjøs; dog er det tillatt at sælge saadanne dyr til slagt.

Tilladelse til at la kvægbesætning tuberkulinundersøke paa offentlig bekostning vil av Landbruksdepartementet, som tidligere, meddeles paa derom indsendt særskilt ansøkning, hvortil trykt blanket erholdes ved henvendelse til den dyrlæge, ved hvilken undersøkelsen agtes utført. Ved indsendelsen av ansøkningen har kvægeiere at forpligte sig til efter foretagen undersøkelser, hvis tuberkulose findes i besætningen, inden 3 uker efter udersøkelsen paa betryggende maate

at skille de tuberkuløse og mistænkte dyr fra de sunde dyr og at holde og stelle de sunde og syke dyr hver for sig baade i fjøs og havnegang;

at rense fjøset paa betryggende maate, efter hvad dyrlægen derom foreskriver;
at slagte straks dyr, som lider av jurtuberkulose eller lungetæring, og ikke at sælge eller benytte melk fra saadanne dyr uten i kokt tilstand;
at la nyfødte og nyindkjøpte dyr tuberkulinprøve[1]), førend de sættes ind i den sunde del av besætningen;
at la de tuberkulose og mistænkte dyr brændemerke med et *T* i huden eller paa hornet;
at tilbakebetale de med undersøkelsens utførelse forbundne omkostninger, hvis nogen av disse forpligtelser ikke overholdes eller hvis de tuberkuløse dyr ikke nedslagtes inden 6 maaneder efter undersøkelsen, hvis erstatning for nedslagtning maatte være indvilget.

I ansøkningen oplyses, om besætnnigen før er undersøkt og isaafald naar og av hvem samt om der dengang var tukerkulose i besætningen.

Hvis besætningen tidligere har været tuberkulinundersøkt, kan indvilgning kun ventes i de tilfælder, hvor besætningen ved sidste prøve endnu viste sig at indeholde tuberkuløse dyr, eller hvor der kan næres frygt for, at smitte i mellemtiden kan være tilført, eller hvor der iøvrig maatte foreligge særlige omstændigheter, som gjør omprøve ønskelig. Forsaavidt derfor ansøkningen angaar fornyet prøve, har dyrlægen angaaende disse punkter at avgi de nødvendige oplysninger paa ansøkningen. Det henstilles til dyrlægerne at benytte de nye ansøkningsblanketter, hvorpaa findes avtrykt samtlige ovennævnte forpligtelser for ansøkeren.

Med hensyn til de offentlige tuberkulinundersøkelser skal jeg forøvrig bemerke følgende:

Dyrlægen vil ha at underkaste de reagerende dyr en nærmere nøiagtig undersøkelse, særlig av juret, og at gi eieren underretning om undersøkelsens utfald samt om de nødvendige anvisninger til sygdommens utryddelse i besætningen overensstemmende med følgende regler:

1. de av tuberkulose angrepne eller for sygdommen mistænkte dyr skal paa betryggende maate adskilles fra de sunde dyr enten ved opførelse av en skillevæg i fjøset eller ved anbringelse av de sunde dyr i et særskilt fjøs;
2. der skal anvendes særskilte vandings- og fôrkar samt øvrige fjøsredskaper, der kommer i berøring med dyrene eller deres avsondringer, til hver avdeling av dyrene. Saavel det for de sunde dyr bestemte rum som de til dem anvendte fjøsredskaper og fôrkar maa i forveien være tilfredsstillende rensede og desinficerte;
3. den sunde avdeling maa stelles av egen røgter eller budeie, eller ogsaa maa den syke avdeling stelles efter den sunde; idethele maa alt samkvem og færdsel fra den syke avdeling over i den sunde undgaaes. Naar røgteren har stelt den syke del av besætningen, maa han vaske og børste sig samt bytte fottøi;
4. de syke dyr maa holdes borte fra fælles beite saavel paa sæteren som hjemme i bygden;
5. saadanne dyr, der efter dyrlægens nærmere undersøkelse findes lidende av jurtuberkulose eller av almindelig utbredt tuberkulose med lunge-

[1]) Omkostningene ved saadanne prøver utredes ikke av det offentlige.

tæring eller avmagring, maa slagtes snarest mulig; der maa ikke anvendes eller sælges melk av saadanne dyr uten i kokt tilstand;

6. intet sykt eller mistænkt dyr maa sælges uten til slagt;
7. kjøt av tuberkuløse hjemmeslagtede dyr maa ikke sælges, uten at dyret i slagtet tilstand er undersøkt av dyrlæge og av ham erklært tjenlig til menneskefode eller uten at det hele slagt føres til kontrolstationen, førend det falbydes;
8. de av tuberkuløse dyr fødte kalver, der skal opdrættes, maa skilles fra deres mødre og anbringes i et smittefrit rum samt ikke fôres med melk fra syke eller mistænkte dyr, uten at den i forveien er kokt; dog kan kalven i de to første døgn gives raa mormelk, naar juret ikke er angrepet;
9. nyfødte og nyindkjøpte dyr maa ikke indsættes blandt den friske del av besætningen, medmindre de ved en i forveien foretagen tuberkulinprøve er fundne sunde.

Resultatet av undersøkelsen for hver besætning anføres paa skema, der erholdes utlevert fra amtskontoret. Dette indsendes i utfyldt stand snarest mulig til direktøren for det civile veterinærvæsen.

For sit arbeide med disse undersøkelser erholder dyrlægen av statskassen efter indgiven særskilt regning skyss- og kostgodtgjørelse i henhold til lov av 10de juli 1894 samt tillike et honorar, som fastsættes av Landbruksdepartementet under hensyn til reisernes længde og varighet og de undersøkte besætningers størrelse. Honoratet fastsættes og utbetales ved budgetterminens utløp under ett for samtlige de av dyrlægen i terminen foretagne undersøkelser. Skyss- og kostregningene, der regelmæssig anvises kvartalsvis, bør angi antallet av de paa hver reise undersøkte dyr.

For at paase, at de givne forskrifter til tuberkulosens bekjæmpelse efterkommes, vil der desuten i tilfælde bli tilstaat dyrlægen skyss- og kostgodtgjørelse samt en arbeidsgodtgjørelse av kr. 4,00 pr. døgn for en reise til vedkommende sted i passende tid, efterat undersøkelsen er foretat.

Forsaavidt flere gaardbrukere i samme grænd tilstaaes offentlig bidrag til tuberkulinundersøkelse av sine besætninger, har dyrlægen at foreta disse undersøkelser og den eventuelt senere nødvendige inspektion paa samme reise, forsaavidt der derved ikke vil foraarsakes et forholdsmæssig langt fravær fra dyrlægens hjem og forsømmelse av anden paatrængende offentlig eller privat praksis.

Angaaende fremgangsmaaten ved utførelse av tuberkulinundersøkelser henvises til den i veterinæraarsberetningen indtagne anvisning til tuberkuliundersøkelse av kvægbesætninger.

Til veiledning ved bedømmelsen av utfaldet av tuberkulinprøverne meddeles følgende:

Er prøven rigtig iverksat og utført, vil der ved bedømmelsen av hvorvidt et dyr har reagert for tuberkulinindpodningen eller ikke, bli at ta hensyn til dyrets alder, dets temperatur før indsprøitningen, forskjellen mellem begyndelsestemperaturen og den høieste temperatur, tidspunktet for dette maksimums indtræden i forhold til podningstidspunktet samt temperaturkurvens maate at stige og falde paa begge sider av høidepunktet.

Intet dyr bør podes, som ikke viser normal temperatur, eller som har tydelig feber. Den øverste grænse for den normale legemsvarme hos

voksent kvæg kan sættes til 39,5° C. og for kalver under 6 maaneder indtil 40° C., men den normale temperatur svinger ialmindelighet mellem 38—39° hos kvæg over 6 maaneder og 38,5°—39,5° hos yngre dyr. Friske dyr kan podes, selv om de paa grund av begyndende kalvningstegn har en noget forhøiet temperatur. Er der forøvrig noget særlig at bemerke ved noget dyr, bør dette antegnes paa temperaturlisten.

Ved en typisk reaktion hos ikke før sprøitede dyr vil temperaturen, oftest efter en ringe nedgang i de første timer efter sprøitningen sedvanligvis efter 6—8 timers forlop, begynde at stige; stigningen viser sig oftest jevnt tiltagende gjennem flere timer, indtil maksimum naaes ved 11—13—15de time, for derefter atter jevnt at falde ned til det normale, inden 24 timer er forløpet siden podningen. Stigningen til maksimum er sedvanligvis noget kortvarigere end faldet ned til det normale. Maksimumstemperaturen kan dog i enkelte tilfælde indtræffe nogen timer saavel før som efter det ovenfor anførte tidspunkt. I tvilsomme tilfælde bør maalingen finde sted saa hyppig som mulig, i tilfælde hver time; forøvrig bør der altid maales mindst hveranden time.

Hvis der er grund til at anta, at dyret iforveien har været indsprøitet med tuberkulin, bør maalingen begynde senest allerede 4de time efter indsprøitningen og fortsættes hver time indtil 14de— 16de time. Hos saadanne dyr indtræder nemlig ofte reaktionen tidligere end ellers.

Det anvendte tuberkulin maa være rent og ikke ældre end 6 maaneder: fortynding bør foretages paa stedet i det øieblik tuberkulinet skal benyttes. Ved omprøve bør anvendes dobbelt dose.

Ved bedømmelsen av prøvens utfald skal følgende princip følges:

I. Som reagerende er at anse ethvert dyr, som før indsprøitningen ikke viser en over 39,5° C. gaaende temperatur, men hvis temperatur efter indsprøitningen stiger over 39,5° C., hvis forskjellen mellem høieste og laveste temperatur før og efter indsprøitningen er mindst 1°.

II. Hos kalver under 6 maaneder eller hos voksne dyr, hvor temperaturen før indsprøitningen svinger mellem 39° og 39,5° C., gir en stigning efter podningen indtil 40° C. grund til at mistænke dyret for at være tuberkuløst.

Tuberkulinprøve av dyr, hvis temperatur overstiger 39,5° C. maa ikke finde sted.

Temperaturstigninger, som ikke naar op i 39,5° C., kan ikke betragtes som tuberkulinreaktion hos kvæg.

Hvis dyrlægen finder bedømmelsen vanskelig eller tvilsom, bør han, førend han uttaler sig til besætningens eier, indhente min avgjørelse.

Omsprøitninger av tvilsomt reagerende dyr kan foretages, naar der er forløpet mindst 3 maaneder siden forrige podning, men dyret maa i denne tid isoleres og behandles som tuberkuløst; saadan omsprøitning vil dog ikke kunne foretages paa offentlig bekostning uten efter særskilt tilladelse. Omsprøitning av sikkert reagerende dyr er unødvendig og unyttig.

II. *Nedslagtning av tuberkuløst kvæg.*

Angaaende bevilgningen til erstatningsbidrag ved nedslagtning av tuberkuløst kvæg meddeles, at bidragene fortiden er forutsat at kunne

tilstaaes med indtil tredjeparten[1]) av det ved nedslagtningen foraarsakede tap samt kun at komme de kvægeiere tilgode, der ønsker at nedslagte de dyr, der efter offentlig tuberkulinundersøkelse erklæres tuberkuløse eller mistænkte.

Forsaavidt en kvægeier efter offentlig tuberkulinundersøkelse ønsker at nedslagte sine tuberkuløse eller mistænkte dyr og til delvis dækkelse av det derved forvoldte tap agter at søke bidrag av statskassen, har han at underskrive en ansøkning, hvortil blanket erholdes ved henvendelse til vedkommende dyrlæge. I ansøkningen forpligter kvægeieren sig til for det tilfælde, at ansøkningen indvilges,

1.[2]) snarest mulig at slagte de syke dyr;

2.[2]) at la besætningen tuberkulinundersøke 1 gang aarlig i de førstkommende aar, indtil besætningen efter prøvernes resultat kan antages fri for tuberkulose — dog under forutsætning av, at denne undersøkelse efter derom for hver gang indsendt andragende tillates foretagen paa offentlig bekostning;

3.[2]) mot sedvanlig erstatning av statskassen, hvorom andragende blir at indsende for hver gang, at la slagte de syke dyr, som ved disse gjentagne tuberkulinundersøkelser findes tuberkuløse.

Blanketten utfyldes forøvrig av dyrlægen, der tillike besvarer de til ham rettede spørsmaal, der skal tjene til belysning av, hvorvidt nedslagtning maa ansees ønskelig eller nødvendig. Derpaa sender dyrlægen ansøkningen til lensmanden, der efter paaført besvarelse av det til ham stillede spørsmaal sender den til amtmanden til videre oversendelse til Landbruksdepartementet.

Saafremt andragendet indvilges, har dyrlægen ved sakens tilbakekomst til ham snarest mulig at beramme en dag til dyrenes vurdering og nedslagtning, hvorom eieren blir at underrette.

Dyrene blir av dyrlægen og en av ham opnævnt takstmand at ansætte til den værdi, som de virkelig staar i i den tilstand, hvori de forefindes ved taksten, dog saaledes, at der ikke tages hensyn til, at de ved en tuberkulinprøve er paavist at være tuberkuløse, medmindre denne sygdomstilstand av andre grunder (magerhet, hoste, jurlidelse) er aabenbar. Forsaavidt et dyrs værdi saaledes maatte findes høiere end et beløp av kr. 250,00[3]), blir værdien at nedsætte til dette beløp. Fra denne værdi trækkes værdien av huden og slagtet. Hvis huden og slagtet av eieren skal sælges, kommer deres værdi til fradrag med det ved salget indvundne beløp, hvorom av to paalidelige mænd attestert opgave gjennem dyrlægen blir at indsende til veterinærkontoret i forbindelse med takstdokumentet. I motsat fald blir hudens og slagtets værdi at ansætte ved takst av dyrlægen og takstmanden.

Er dyrlægen og takstmanden uenige om værdiansættelserne, blir det midlere tal, der fremkommer ved at addere begge takstbeløp og derpaa halvere summen, at anse som den rette værdi.

---

[1]) For tiden indtil trekvart.

[2]) Dyrlægen maa ha sin opmerksomhet henvendt paa, at disse forpligtelser overholdes.

[3]) Ved cirk. fra veterinærdirektøren av 1ste december 1916 er dette beløp tillatt forhøiet til kr. 400,00 og i 1919 til kr. 600,00.

De slagtede dyr skal undersøkes av dyrlæge, og forsaavidt noget dyr findes angrepet av tuberkulose i saa høi grad, at kjøttet ansees utjenlig til menneskefode, skal dyrlægen paase det brændt eller nedgravet, likesom de ved slagtningen forøvrig fundne tuberkuløse dele av dyret snarest mulig maa opbrændes eller forsvarlig nedgraves.

Hvis noget dyr ikke slagtes paa stedet, men efter vurderingen sælges til slagt, kan dette tillates paa betingelse av, at dyrlægen uten avgift for det offentlige efter avtale med kjøperen overværer dyrets nedslagtning. Forsaavidt dyret sælges til nogen inden en kommune, hvor kommunal kjøtkontrol er indført, kan dyrlægen undlate at møte under slagtningen, hvorimot attest fra stedets politi eller 2 troværdige mænd om, at dyret er n e d s l a g t e t, maa indsendes til veterinærkontoret.

Under sit nærvær paa stedet ved vurderings- og slagtningsforretningen har dyrlægen at gi kvægeieren anvisning om de nødvendige desinfektionsforanstaltninger, der blir at iverksætte for at hindre utbredelse av smitte efter de syke dyr.

Dyrlægen har snarest mulig at indsende til veterinærkontoret opgave over de ovenomhandlede værdiansættelser, underskrevet saavel av ham selv som den opnævnte takstmand. Sammen med denne opgave har dyrlægen ogsaa, forsaavidt slagtningen efter det foregaaende er overværet av ham, at indsende en nøiagtig beretning om den efter slagtningen foretagne undersøkelse, idet det paasees, at hvert dyr identificeres med vedkommende dyr paa de for tuberkulinprøver anordnede skemaer.

For sit arbeide med vurderingen og undersøkelsen av de slagtede dyr m. v. er dyrlægen berettiget til foruten skyss- og kostgodtgjørelse efter skyss- og kostloven at beregne kr. 2,00 og kr. 4,00 pr. døgn i henhold til husdyrlovens §§ 23 og 24.

Den opnænte takstmand tilkommer for de av ham utførte forretninger kr. 2,00 pr. døgn. Denne godtgjørelse bør av dyrlægen for det offentlige utlægges til takstmanden. Efter regning vil dyrlægen da erholde utlægget refundert samtidig med utbetalingen av hans egen for disse forretninger tilkommende godtgjørelse, der vil anvises ham ved budgetterminens utløp i forbindelse med honoraret for tuberkulinundersøkelserne, godtgjørelser for inspektioner etc. i terminen.

Reglement

for sundhetsundersøkelse og sniveprøve av hester indført fra utlandet.

(Utfærdiget av Landbruksdepartementet den 25de januar og 12 december 1917 i henhold til kgl. plakat av 19de januar s. a.).

1. Dyret skal ved ankomsten placeres paa et sted, hvor det kan isoleres fra andre dyr, saaledes at eventuel smitteoverførsel ikke kan finde sted.
2. Saasnart dyret er kommet til ro paa sin standplads skal det underkastes en nøiagtig klinisk undersøkelse hvorved temperaturen maales og noteres. Der skal ofres særlig opmerksomhet paa huden (kløe,

knuter, bylder, saar, ar), næsens slimhinde (utflod, saar, ar), øinenes slimhinde og lymfekjertlerne (hovenhet, haardhet, perleknuter).

3. Efterat tilbørlig rengjøring av hud og sprøite har fundet sted, indføres i halsblodaaren (jugularvenen) en sprøitekanyle saaledes at der uttømmes ca. 10 ccm. blod enten direkte i det fra veterinærinstitutet til saadan prøve medsendte reagensglas eller i selve sprøiten, hvorfra det i saafald overføres til glasset, saaledes at dette fyldes til ca. to tredjedeler. Glasset korkes godt og merkes.

   Kanyle og sprøite maa straks nøiagtig skylles godt med kokt avkjølet vand saaledes at der ikke er spor tilbake av blod, naar næste prøve foretages.

   Det uttagne blod indsendes derefter hurtigst mulig til veterinærinstitutet.

4. Derpaa gjøres med den fra veterinærinstitutet medsendte pensel en indgnidning i det ene øie av nogen draaper koncentrert mallein. Indgnidningen gjøres med nogen lette penselstrøk frem og tilbake paa indsiden av det nederste øielaak foran blinkhinden paa bunden av konjunktivalsækken. (Pas godt paa at ingen glasbit fra malleinampullen eller andet irriterende stof følger med penslen under indgnidningen). Det øie, hvori mallein indgnides, maa iforveien være friskt, i motsat fald kan prøven ikke foretages. Dog hindrer ikke litt serøst utflod (en let konjunctivalkatarrh) prøvens utførelse. Prøven paabegyndes bedst om aftenen.

5. Efter 10, 14, 18 og 24 timer undersøkes øiet og det iagttagne noteres.

   Hvis der inden denne tid ikke er kommet nogen anden virkning end litt slim eller serøst utflod, antegnes: ingen reaktion (÷).

   Hvis der er kommet utflod av materie (pus) med svulst av nederste øielaak og begyndende lysskyhet antegnes. reaktion (×). Hvis der kommer rikelig flod av materie med svulst av begge øielaak, lysskyhet og mathet, antegnes: sterk reaktion (+ +).

6. Hvis resultatet er tvilsomt kan ny prøve iverksættes tidligst 24 timer efter den første prøve. Der bør da ogsaa maales temperatur før og under prøven.

7. Naar flere hester samtidig prøves maa hvert dyr og hver blodprøve nøiagtig merkes saa forveksling undgaaes. Meddelelse om prøvens resultat indsendes av dyrlægen straks til veterinærinstitutet.

8. Naar et dyr ikke viser reaktion for øienprøven kan det frigives paa betingelse av at eieren opgir, hvor dyret er at faa fat i, indtil resultatet av blodprøven foreligger.

9. Hvis en hest findes at lide av snive eller i henhold til den særlige prøve maa antages at være angrepen av denne sygdom, skal den dyrlæge som har foretat sniveprøven, sørge for at husdyrlovens bestemmelser om snive befølges, eller hvis dyret imidlertid er overført til et andet sted, straks underrette vedkommende amtsdyrlæge herom og henstille til ham om at træffe de fornødne forføininger.

10. For sundhetsundersøkelse og maleinprøve betaler importøren til vedkommende dyrlæge kr. 25 for første hest og kr. 10 for hver av de øvrige tilhørende samme eier. Dyrlægen har at indkassere hos importøren og indsende til veterinærinstitutet kr. 5 for de med blodprøvens utførelse forbundne omkostninger.

    Omkostningene ved fôring, opstaldning og røgt paahviler importøren.

Lov

av 9de august 1918 om offentlige tjenestemænds skyss- og kostgodtgjørelse.

I. *Angaaende skyssgodtgjørelse.*

§ 1. Offentlige tjenestemænd er for reiser inden riket, saavel i offentlige anligender som til utførelse av forretninger for private, i de tilfælde, hvor der tilkommer dem skyssgodtgjørelse, berettiget til at oppebære denne efter de i nærværende lov fastsatte bestemmelser.

§ 2. Kongen fastsætter med Stortingets samtykke det regulativ, efter hvilket skyssgodtgjørelsen i almindelighet skal beregnes for de forskjellige befordringsmidler, tillands og tilvands.

§ 3. Naar den reisende i distrikter, hvor befordring bare kan ske med ren, benytter egne ren, blir den ham tilkommende godtgjørelse at bestemme av Kongen.

§ 4. Tjenestemænd, som efter offentlig foranstaltning gives fri befordring eller som marsjerer med trop — hvorom nærmere regler gives av kongen — erholder ikke skyssgodtgjørelse, men faar kun godtgjort efter regning nødvendig utlæg for befordring av medbragt, fornøden bagage.

§ 5. Foruten den bestemte skyssgodtgjørelse, der ogsaa indbefatter tilsigelsespenger samt leie av baat og andre reiseredskaper, erholder samtlige tjenestemænd erstatning efter regning for nødvendige utlæg til

a) befordring ombord til og iland fra dampskibe,
b) transport av nødvendig bagage, saavel paa selve reisen som mellem bopæl eller forretningssted og det sted, hvor reisen begynder eller ender,
c) bom-, bro-, brygge-, fløt- og færgepenger, indskrivningspenger, kanalavgift, slusepenger, telefon- og telegramgebyrer vedkommende reisen, pladsbillet og soveplads paa jernbane og dampskib og andre nødvendige utgifter til selve befordringen med jernbane eller dampskib.

§ 6. Forsaavidt den lovbestemte almindelige skyssbetaling med hjemmel av lov blir forhøiet, blir den av kongen bestemte godtgjørelse at forhøie med tilsvarende beløp.

§ 7. For reiser i statens anliggender, foretat utenfor rikets grænser, bestemmer Kongen eller den, han dertil bemyndiger, skyssgodtgjørelsens størelse.

Likeledes kan Kongen bestemme særegne regler for beregning av skyssgodtgjørelse for toldofficianter paa grænsepatruljetur.

§ 8. Den mindste veilængde, som maa reises, naar godtgjørelse for skyss saavel tillands som tilvands skal kunne fordres, er 3 km. fra den reisendes bopæl eller 6 km. tilsammen frem og tilbake.

Skyssen godtgjøres bare for den virkelige veilængde, dog saa, at for de strækninger, hvor skyssbetaling erlægges efter en større veilængde end den virkelig reiste (se lov om skyssvæsenet av 14. juli 1893 §§ 28 og 30 samt § 36, sidste passus), tilkommer der tjenestemanden skyssgodtgjørelse efter denne forøkede veilængde.

§ 9. Den godtgjørelse, som tilkommer offentlige tjenestemænd for skyss, skal beregnes efter den vei og den maate, hvorpaa reisen med mindst utgift kan foregaa — alt forsaavidt det ikke paa grund av særegne omstændigheter har været av væsentlig betydning at foreta reisen ad anden vei eller paa anden maate, hvilket i saa fald maa angives i regningen.

II. *Angaaende kostgodtgjørelse.*

§ 10. I tilfælde, hvor der for reiser inden riket — enten i offentlige anliggender eller til utførelse av forretninger for private — tilkommer offentlige tjenestemænd skyssgodtgjørelse efter nærværende lov, skal de ogsaa være berettiget til kostgodtgjørelse efter nedenstaaende bestemmelser.

Det samme gjælder ogsaa:

1. Offentlige tjenestemænd, som paa saadanne reiser ellers vilde tilkomme almindelig skyssgodtgjørelse, men som istedet derfor erholder fri befordring.
2. Militære og civilmilitære tjenestemænd av sjoetaten ogsaa med hensyn til kommandoturer tilsjøs.

Derimot skal nærværende lovs bestemmelser om kostgodtgjørelse ikke være anvendelige paa forlikskommissærer og i krigstilfælde heller ikke paa militære og civilmilitære tjenestemænd.

§ 11. Kongen fastsætter med Stortingets samtykke kostgodtgjørelsens størrelse.

Forsaavidt tjenestemændene i denne henseende inddeles i klasser, bestemmes inddelingen av Kongen med Stortingets samtykke.

§ 12. Stortingsmænd tilkommer paa reiser, som de ifølge grundlovens § 65, 1ste led, erholder reisegodtgjørelse for, kostgodtgjørelse efter det til enhver tid gjældende regulativ, i tilfælde som for 1ste klasse bestemt.

§ 13. For medlemmer av offentlige kommissioner og komiteer eller for nogen, hvem særskilt hverv forøvrig er overdrat, bestemmer Kongen den kostgodtgjørelse, som blir at tilstaa vedkommende.

Det samme gjælder for reiser, som foregaar utenfor rikets grænser, forsaavidt disse ikke er kommandoturer tilsjøs.

Endvidere skal det være overlatt Kongen under særegne omstændigheter at fastsætte en høiere kostgodtgjørelse end efter denne lov bestemt for amtmænd, statsadvokater, sorenskrivere, fogder, politiembedsmænd, lensmænd og sakførere for tilstedeværelse under de større fiskerier.

For reise foretat av jernbanefunktionær inden hans distrikt bestemmes kostgodtgjørelsens størrelse av Kongen eller den, han bemyndiger dertil.

§ 14. Den mindste veilængde, som saavel tillands som tilvands maa reises, naar kostgodtgjørelse skal kunne fordres, er 3 km. fra den reisendes bopæl eller 6 km. tilsammen frem og tilbake.

Valgte medlemmer av amtsting, amtsutvalg, amtsveistyrer, amtsskattestyrer og amtsskolestyrer tilkommer dog kostgodtgjørelse for forretningsdage, selv om reise ikke foretages. Det samme gjælder lagrettemænd og domsmænd, som har forrettet.

§ 15. Døgn efter denne lov regnes fra det klokkeslet, da reisen paabegyndes. Dele av et døgn paa 5 timer og derover regnes for et helt døgn. For reiser, som varer mindre end 5 timer, tilstaaes ingen kostgodtgjørelse, medmindre den hele paa en reise tilbakelagte veilængde utgjør mindst 20 km.

Læger i praksis erholder dog, uanset bestemmelserne i denne paragraf, kostgodtgjørelse for alle reiser, for hvilke de tilkommer skyssgodtgjørelse.

§ 16. Kostgodtgjørelse kan alene beregnes for den tid, der med nødvendighet medgaar til reise til og fra forretningsstedet ad korteste vei eller paa billigste maate, overensstemmende med de for beregningen av skyssgodtgjørelse gjældende regler, samt til forretningens utførelse.

Naar reisen sker med hesteskyss, bør som regel mindst 60 km. daglig tilbakelægges.

§ 17. Kostgodtgjørelse tilkommer ikke nedennævnte tjenestemænd i følgende tilfælde:

1. Uthavnsbetjenter samt toldbetjenter og toldopsynsmænd, der er stationert i uthavner, paa reiser inden det til vedkommende uthavnsstationer hørende distrikt. Likeledes krydsbetjenter paa reiser i krydstiden.
2. Lensmænd:
   a. paa reiser i anledning av brand- og skattetaksationer samt til indhentelse av oplysninger vedkommende den almindelige brandforsikring;
   b. paa reiser i skyssvæsenets anliggender, herunder ikke indbefattet de reiser, der maatte bli paalagt lensmanden i anledning av de i skyssloven av 14. juli 1893 § 55 omhandlede undersøkelser;
   c. paa reiser i postvæsenets anliggender;
   d. paa reiser i anledning av de i lovene om tilvirkning av brændevin og malt omhandlede forretninger.
3. Valgte medlemmer av indrulleringskommissioner for reise til indrulleringsmøter inden det distrikt, for hvilket de er valgt.
4. Militære tjenestemænd paa reiser eller under utførelse av tjenesteforretninger, for hvilke der ved løns- eller tillægsregulativer eller andre bestemmelser maatte være fastsat særskilt godtgjørelse.

III. *Almindelige bestemmelser.*

§ 18. Av militærpersoner indgaar korporaler og menige ikke under nærværende lov. Disse tilkommer for reiser i anledning av militær tjeneste godtgjørelse kun i tilfælde og efter de regler, som Kongen med Stortingets samtykke bestemmer.

Det samme gjælder i sin almindelighet for militærpersoners reiser inden befæstningsomraader, garnisonssteder og eksercerpladser eller til steder i disses umiddelbare nærhet eller for andre militære tjenestereiser under lignende forhold.

§ 19. Utføres paa en og samme reise flere forretninger for det offentlige eller for private, blir skyss- og kostgodtgjørelsen for reisedage at fordele paa de forskjellige forretninger i forhold til veilængden til hvert forretningssted. Kostgodtgjørelsen for forretningsdage blir særskilt at belaste den eller de paa vedkommende dage avholdte forretning eller forretninger, i sidste fald med en like part paa hver.

§ 20. Foretar en offentlig tjenestemand reiser til utførelse av forretninger, som sorterer under en anden tjenestemand, for hvem en høiere kostgjørelse er fastsat, skal han for disse reiser være berettiget til at erholde samme kostgodtgjørelse som for sidstnævnte er bestemt, samme regler skal gjælde, om overtagelsen av anden tjenestemands forretninger indtræder under reise, som allerede er paabegyndt. Enhver anden, hvem det overdrages at utføre en offentlig tjenestemands forretninger, skal

være berettiget til samme skyss- og kostgodtgjørelse, som for denne er bestemt.

§ 21. Et passende forskud paa reiseutgifter kan anvises, naar disse blir saa store, at utlægget vil bli for byrdefuldt for den reisende.

§ 22. Regninger over skyss- og kostgodtgjørelse, som efter denne lov tilkommer nogen av det offentlige, skal, forsaavidt ingen tidsbestemmelse paa andet sted maatte være git, være indsendt til vedkommende myndighet senest inden 6 maaneder, efter at reisen er tilendebragt. Fra tjenestemænd, som ifølge særskilt bestemmelse utfærdiger sine regninger for skyss- og kostgodtgjørelse kvartalsvis, maa regning være indsendt senest inden 6 maaneder efter utløpet av det kvartal, hvori reisen er foretat. Oversittes fristen, godtgjøres ikke fordringen av det offentlige.

Regning, som har været indsendt inden den fastsatte tidsfrist og som tilbakesendes regningsutstederen, undergives en ny forældelsesfrist av indtil 6 maaneder fra den dag, regningen av vedkommende myndighet sendes tilbake til regningsutstederen.

Forsaavidt regningen for en reise, for hvilke forskud er mottat i henhold til § 22 forældes i medfør av nærværende paragraf, blir det erholdte forskud at tilbakebetale.

Et efter foreløbig anvisning utbetalt beløp, som i henhold til bestemmelserne i nærværende paragraf ikke skulde ha været utbetalt, kan tilbakesøkes.

§ 23. Denne lov træder i kraft fra den tid, Kongen bestemmer. Fra samme tid sættes lov av 10. juli 1894 om offentlige tjenestemænds skyss- og kostgodtgjørelse ut av kraft, og likesaa de i henhold til samme § 25 givne kongelige resolutioner. Desuten ophæves fra samme tid lov av 26. juli 1916 om ændringer i foran nævnte lov.

Regulativ

for offentlige tjenestemænds skyss- og kostgodtgjørelse fastsat ved kgl. resolution av 23de august 1918.

A. Skyssgodtgjørelsen.

1. Skyssgodtgjørelsen blir at beregne efter følgende almindelige regulativ:

Hesteskyss øre pr. km.			Automobil øre pr. km.	Baat øre pr. km.		Egen motorbaat (dampskib) øre pr. km.		Leiet motorbaat øre pr. km.
Tilsigelsesstation	Fast station	Egen hest	Egen eller leiet	Tilsigelsesstation	Fast station	Mindre I	Større II	
32	37	45	65	60	66	60	100	100

For reiser med jernbane beregnes godtgjørelsen efter de til enhver tid for vedkommende banestrækning gjældende takster for anden klasse med tillæg for hurtigtog, hvis saadant er benyttet.

For reise med offentlig automobilrute beregnes godtgjørelsen efter de takster, som til enhver tid gjælder for vedkommende strækning, med tillæg av 5 øre for hver kilometer, som reises.

For reiser med elektrisk sporvei beregnes godtgjørelsen efter den for vedkommende strækning gjældende takst.

For reiser med dampskib og rutegaaende motorbaat beregnes godtgjørelsen efter den for vedkommende rute gjældende passagertakst, i tilfælde paa bedste plads.

Naar der tillands benyttes andet befordringsmiddel end ovenfor nævnt, beregnes godtgjørelsen som bestemt for hesteskyss paa vedkommende strækning. For befordring med egen baat er godtgjørelsen den samme som for almindelig baatskyss paa vedkommende strækning.

2. Den i foranstaaende regulativ fastsatte specielle godtgjørelse for bruk av eget befordringsmiddel kan bare beregnes, naar det regjeringsdepartement, hvorunder vedkommende tjenestemand sorterer, har git sit samtykke til at tjenestemanden selv holder paagjældende befordringsmiddel til bruk paa sine tjenestereiser.

3. Foregaar reisen om natten mellem kl. 9 aften og 7 morgen, eller for skyss paa en avstand av mindst 10 km. mellem kl. 8 aften og 7 morgen, blir godtgjørelsen at forhøie saaledes:

a) for skyss med hest eller baat fra skyssstation med en halvpart, idet befordring, som paabegyndes eller avsluttes mellem disse klokkeslet, helt regnes som natreise.
b) for skyss med egen hest, egen automobil, egen motorbaat (dampskib) eller andet befordringsmiddel som i punkt 1 sidste avsnit nævnt, med en fjerdepart, idet forhøielsen beregnes for den mellem nævnte klokkeslet reiste strækning.

4. Strækker den for leiet automobil og leiet motorbaat fastsatte godtgjørelse ikke til, refunderes de medgaatte utgifter. Regningen maa da forsynes med attestation fra vedkommende tjenestemand for at benyttelse av leiet automobil respektive motorbaat har været nødvendig, samt med erklæring om at der paa samme automobil (motorbaat) ikke har været befordret nogen anden til skyssgodtgjørelse berettiget.

5. For befordring inden en bys grænser mellem vedkommende bosted og jernbanestation eller dampskibsbrygge godtgjøres de havte utlæg, forsaavidt ikke kilometerberegning kommer til anvendelse paa befordringen.

6. I følgende tilfælder skal der for hesteskyss og egen (eller leiet) automobil kun beregnes ¾ og for baat skyss samt egen (eller leiet) motorbaat kun halvdelen av den bestemte godtgjørelse, nemlig:

1. Lensmænd paa reiser som stevnevidner, naar de reiser sammen med et andet stevnevidne eller med tilkaldt vidne.
2. Stevnevidner, naar de reiser to sammen eller sammen med tilkaldte vidner.
3. Tilkaldte vidner ved forkyndelse i straffesaker.
4. Sorenskriveres betjenter paa reise til og fra de almindelige saketing, naar to betjenter reiser sammen.
5. Toldopsynsmænd I og II, naar to reiser sammen.

Beredne oficerer er,naar de paa reiser med ruteskib eller jernbane medfører egen hest til bruk i tjenesten, berettiget til at erholde den for hest og i tilfælde hestepasser utlagte fragt godtgjort efter regning. For hestepasser, som reiser alene tilbake efter at ha bragt tjenestehest frem til bestemt sted eller som reiser for at avhente tjenestehest, kan beregnes almindelig skyssgodtgjørelse.

7. Naar reisen foregaar utenfor de almindelige skyssruter, tillands eller tilvands, med befordringsmiddel som ikke tilhører den reisende selv, er den reisende berettiget til erstatning for havte utgifter, forsaavidt disse ikke dækkes av den fastsatte skyssgodtgjørelse.

Samme regel gjælder ogsaa under reiser paa de almindelige skyssruter, forsaavidt nødvendig forretningsmæssig ophold mellem stationer kræver en tid utover den, hvori en skyssende er forpligtet til at vente.

Hvor befordring bare kan ske paa sal, kløv eller med ren, eller hvor den reisende bare kan komme frem tilfots, og hans tøi m. v. maa bæres, er han berettiget til, foruten den ham efter regulativet tilkommende godtgjørelse fra fast station, at faa erstattet efter regning nødvendig utlæg til befordring av sit tøi samt for veiviser, hvor saadan er benyttet; desuten hvad han maatte ha utlagt til befordring for sig selv utover nævnte regulativsats.

8. Tjenestemænd, som benytter baatskyss, er i særegne tilfælder, naar reisens længde, farvandets beskaffenhet eller baatens størrelse m. m. nødvendiggjor anvendelse av forsterket skyss, berettiget til erstatning for havte utgifter utover den godtgjørelse, som tilkommer dem efter det til enhver tid gjældende almindelige regulativ.

Den, som saaledes beregner sig forhøiet skyssbetaling, skal paa vedkommende regning avgi bevidnelse om, at reisen ikke uten skade kunde utsættes, og at den benyttede forsterkede skyss har været nødvendig, samt om at der paa samme baat ikke har været befordet nogen anden til skyssgodtgjørelse berettiget.

9. Naar to eller flere tjenestemænd, som er berettiget til reisegodtgjørelse, reiser sammen med baatskyss, skal de, uanset bestemmelsen under foranstaaende punkt 8, bare være berettiget til hver for sig at erholde godtgjørelse efter satsene i det gjældende regulativ.

Hvis den godtgjørelse, de derved tilsammen vil erholde, er utilstrækkelig til at dække den lovbestemte betaling for den nødvendige og virkelig benyttede forsterkede baatskyss, er enhver av dem tillike berettiget til at faa godtgjort sin forholdsvise del av det overskytende utlæg.

Med hensyn til foranstaaende bestemmelse blir de i punkt 6, 1ste led, nævnte tjenestemænd at betragte hver som en person. Reiser toldopsynsmænd paa baat sammen med toldfunktionærer, der oppebærer almindelig reisegodtgjørelse, kan de ikke beregne sig saadan.

B. Kostgodtgjørelsen.

I.

Kostgodtgjørelsen fastsættes saaledes:
1ste klasse kr. 10,00 pr. døgn.
2den klasse kr. 9,00 pr. døgn.
3dje klasse kr. 6,00 pr. døgn.

Forsaavidt den reisende maa overnatte (d. e. tilbringe over 3 timer av natten) utenfor sin bopæl, skal de til 1ste klasse hørende tjenestemænd være berettiget til at erholde et tillæg til kostgodtgjørelsen stort kr. 7,00, de til 2den klasse hørende kr. 6.00 og de til 3dje klasse hørende kr. 5,00 for hver nat som tilbringes utenfor hjemmet. Tillægget bortfalder, naar der anvises den reisende frit kvarter av det offentlige. Likeledes bortfalder det for nætter hvorfor der i henhold til loven beregnes godtgjørelse for utlæg til soveplads paa jernbane eller dampskib, medmindre den reisende tilbringer 3 timer eller derover ogsaa av den paafølgende nat paa jernbane eller dampskib og maa opholde sig mindst 6 timer av den mellemliggende dag i by eller landdistrikt.

Som nat regnes tiden mellem kl. 11 aften og 7 morgen.

For militære og civilmilitære tjenestemænd er deres virkelige embede og ikke deres grad i hæren eller marinen bestemmende for efter hvilken klasse de skal erholde kostgodtgjørelse.

II.

Klasseinddeling.

I klasse I alle tjenestemænd som staar i klasse I efter lov av 10. juli 1894.

I klasse II alle tjenestemænd som staar i klasse II efter lov av 10. juli 1894.

I klasse III[1]) alle tjenestemænd som staar i samme lovs klasse 3 og 4.

Nye tjenestemænd blir av Handelsdepartementet at henføre til en av disse klasser.

C. Regulativets ikrafttræden.

Den foran bestemte skyssgodtgjørelse gjøres gjældende fra 1. januar 1918 at regne og indtil videre, forsaavidt angaar de reiser hvorpaa der er benyttet egen hest (se foran under A punkt 2) og forøvrig fra 1. september 1918.

Den foran bestemte kostgodtgjørelse gjøres gjældende fra 1. januar 1918 at regne og indtil videre.

[1]) Dyrlæger henregnes til klasse III undtagen statsdyrlægerne der henregnes til klasse II.

Innberetning

til Landbruksdepartementet om en reise til Vestlandet for å studere årsaken til alveld- eller lyngsyken hos får.

Avgitt av professor dr. *N. Wille.*

Jeg avreiste 30. juni med nattoget til Bergen og møttes der av statsdyrlæge Tillier, i hvis følge jeg samme dag reiste videre til Haugesund, hvorfra vi i automobil og senere med hest førtes til gården Sundfør i Skjold, hvor vi anstillet undersøkelser i 2 dager

Der var her hos forskjellige gårdbrukere lam, som var angrepne av sykdommen (Alveld, lyngsyke) Enkelte lam var nu i god bedring, men andre var dårlige inntil døde.

Da en beskrivelse av selve sykdommen og dens innvirkning på lammene ligger utenfor mit fagområde og henhører til statsdyrlægens skal jeg her kun omtale de muligheter, som kan tænkes angående planters betydning for sykdommens optreden og opståen.

Det må da først og fremst erindres om, at sykdommen opstår tidlig på sommeren, efterat lammene er sluppet ut på beite; i de nordligere distrikter vil dette inntreffe omtrent ved St. hans. i de sydligere (f. eks. ved Ekersund) litt før St. hans. Det er særlig små lam, som angripes. Der har vært uttalt, at kun hvite lam angripes og at sorte går fri, men på vor reise kunne vi dog konstatere, at dette ikke var riktig; ti på Sundfør undersøkte statsdyrlægen også sorte lam, som var sterkt angrepne. Men da de sorte får er meget sjeldnere enn de hvite, er sannsynligheten av å finne angrepne sorte lam selvfølgelig meget mindre enn å finne angrepne hvite lam.

Der var visse symptomer hos de angrepne lam, som påminner om den s. k. høfeber hos menneskene og jeg rettet da først min opmerksom på, om der på de beiter, derav den intelligente eier Nils Sundfør utpektes som særlig farlige, fantes planter, der kunde frembringe blomsterstøv på den tid, da lammene blev angrepne. Dette var imidlertid ikke tilfellet. Planteveksten var på den tid, da lammene blev angrepne, ikke

ennu kommet så langt, at der fantes blomster, søm kunne avgi så meget blomsterstøv, at der kunne være tale om dette som sykdomsårsak.

Hoifeberhypotesen må altså opgis som uholdbar. Spørsmålet blir derefter, om der på de beiter, hvor sykdommen optrær, finnes nogen giftig plante, som fårene spiser og som så blir årsak til sykdommen ved sine giftvirkninger. Herved var gårdbruker Nils Sundfør os til god hjelp, da han noie kunne angi de strekninger i marken, hvor fårene under beitningen fikk sykdommen.

Det var særlig på litt fuktig beitegrunn, at fårene blev syke, men de kunde undertiden også bli det på tørre steder, på de såkaldte »hårde beiter«; mens de aldrig fikk sykdommen på de inngjerdede, dyrkede marker, eller på de såkalte »myke beiter«, hvor der vokset rikelig med almindelige græsarter.

Det viste sig nu, at vegetasjonen på myrer og fuktige strekninger, hvor sykdommen opstod, bestod av følgende plantearter: *Agrostis stolonifera, Calamagrostis sp., Calluna vulgaris, Carex flava, C. pauciflora* m. fl. arter, *Drosera intermedia* og *rotundifolia, Empetrum nigrum, Erica tetralix, Eriophorum angustifolium* og *vaginatum, Juncus squarrosus* og *J. supinus, Juniperus communis, Luzula campestris, Lycopodium Selago, Narthecium ossifragum, Pinguicula vulgaris, Potentilla Tormentilla, Ranunculus flammula, Scirpus cæspitosus, Trientalis europæa* og *Viola palustris.*

Vegetasjonen på de »hårde beiter«, hvor også sykdommen opstår, består av følgende arter.

Arctostaphylos alpina og *uva ursi, Blechnum Spicant, Calamagrostis sp., Calluna vulgaris, Carex sp., Erica tetralix, Festuca ovina, Galium saxatile, Juncus squarrosus, Juniperus communis, Lycopodium clavatum* og *Selago, Myrtillus nigra, Nardus stricta, Narthecium ossifragum, Orchis maculata, Polygala depressum, Potentilla Tormentilla, Salix repens, Scirpus cæspitosus, Trientalis europæa, Vaccinium vitis idaea* og *Viola Riviniana.*

Da sygdommen kun optrær i Vestlandsamterne, kan naturligvis kun de plantearter, som utelukkende eller fortrinsvis har sin utbredelse på disse kanter av lannet, komme i betraktning.

Sådanne arter av de ovenfor opregnede er kun: *Blechnum Spicant, Drosera intermedia* (delvis), *Erica Tetralix* (delvis), *Juncus squarrosus, Narthecium ossifragum* og *Polygala depressum.* Men ved noiere undersøkelse viste det sig, at kun en eneste av disse arter, nemlig *Narthecium ossifragum,* som av befolkningen i almindelighet kaldes »*Rome*«, var avbitt og således spist av lammene, som sagdes å like den godt. Særlig viste dette sig på sådanne steder, hvor man kunne se, at *Narthecium* hadde vokset frem og vært grønn tidligere enn de egentlige gress og

halvgress, så den på den tid, da sykdommen fremkom må ha vært omtrent den eneste plantenæring, som lammene kunne få. *Narthecium* viste sig da å være sterkt avbeitet og av sporene i marken kunne man se, at det var får, som hadde gåt frem her; men den kan også spises av kjørene, når disse kan komme til. *Narthecium* vokser ikke på de »myke beiter«.

Der har i lange tider hersket den tro hos befolkningen, at *Narthecium* var giftig og fremkaldte »benskjørhet« hos kreaturene, uten at dog noget sikkert er bevisst om dens giftighet.

Vore undersøkelser over lammesykdommen i Skjold ga således det resultat, at hvis sykdommen skyldes forgiftning ved planter, da kan dette kun være *Narthecium ossifragum*. Efter hvad der synes å fremgå, virker planten kun giftig på lam, som vel har mindre motstandskraft enn de voksne får, og kun naar den nytes i større mængde, hvilket let kan komme til å skje på denne tid av året, da der er så liten tilgang på annen føde.

Vi avreiste 3. juli til Stavanger og derfra 4. juli til Ekersund, hvor den nevnte lammesykdom også har vært angitt fra forskjellige steder.

Den 4. juli undersøkte vi vegetasjonsforholdene ved Lille Epteland i Bjerkrem og 5. juli forholdene omkring Ueland jernbanestasjon, idet vi ledsagedes av amtsdyrlæge Kjoss-Hansen.

Desværre kunne man på disse steder ikke gi os så klar og grei beskje om, hvor sykdommen opstod i marken, som vi hadde fått på Sundfor. Det var mest ubestemte angivelser, vi fikk omkring Ekersund, som f. eks.: »her i nærhetnn har vi nu ikke merket så meget til den og ikke alle år, men lengere borte pleier fårene ofte få den« o. s. v. At opta nøiaktige fortegnelser av vegetasjonen under så usikre forhold fant jeg lønnlost. Men så meget kan sies, at de derværende forhold *talte ikke imot*, at sykdommen kunne skyldes ensidig beitning av *Narthecium ossifragum*, da denne såvel i Bjerkrem som ved Ueland forefantes i masser på de hårde beiter, hvor det fortaltes at lammene blev angrepne, mens andre strekninger i nærheten helt manglet *Narthecium*.

Noen annen giftig Vestlandsplante, som skulle kunne tenkes fremkalle sykdommen fantes heller ikke på disse steder avbitt, mens dette derimot var tilfellet begge steder med *Narthecium* ved St Hanstid, før der var nok av spirende gress og halvgress.

Resultatene av vore undersøkelser ved Ekersund står således i full overensstemmelse med undersøkelserne ved Sundfor nær Haugesund, selv om de ikke i og for sig er så bevisénde som disse.

Resultatet av de samlede undersøkelser blir altså følgende: Lammesyken (Alveld, lyngsyke) på Vestlandet kan muligens skyldes forgiftning og isåfald kan den kun skyldes ensidig beitning av *Narthecium ossifragum*.

Men det kan ikke heller være utelukket. at den skyldes helt andre årsaker, såsom infeksjon (isåfald snarere av en protozo end bakterier), der kan være erhvervet på beitemarken; noget bevis herfor foreligger dog absolut ikke.

For å få klarhet over, hvorledes det forholder sig med de antagne giftvirkninger hos *Narthecinm ossifragum*, har jeg innsamlet større mengder av planten for å få den analysert på giftstoffer. Ved å smake på de unge blade av *Narthecium* fant jeg, at de hadde en eiendommelig sotlig smak, som brakte tanken hen på, at der muligens kunne finnes et giftig glycosid. Familien *Colchicaceæ*, hvortil den horer, er jo også bekjent for sine giftstoffer.

Men den avgjørende prøve må her skje på eksperimentel vei, idet man til neste vår bør gi forsokslam en ensidig foring med unge skudd av *Narthecium* for derved å fastslå, om Alvelden fremkommer efter sådan foring, eller lammene viser sig friske og Narthecium isåfald må anses for uskyldig.

Jeg tillater mig derfor å foreslå det ærede departement, at det lar anstille sådanne foringsforsøk, da sykdommen nu spiller en ikke ubetydelig økonomisk rolle i flere vestlandske distrikter.

p. t. Ona 12. juli 1919.

Ærbødigst
N. Wille.

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY

DEC 22 1920

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VII. 22.

VETERINÆRVESENET

OG

KJØTTKONTROLLEN

1919.

(Le service vétérinaire et l'inspection de la viande, 1919.)

UTGITT AV

DIREKTØREN FOR DET CIVILE VETERINÆRVESEN.

KRISTIANIA.

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1921.

For årene 1889—1898 se Norges Offisielle Statistikk, rekke III.

For årene 1899—1903 se Norges Offisielle Statistikk, rekke IV, nr. 24, 57, 70, 89 og 116.

For årene 1904—1911 se Norges Offisielle Statistikk, rekke V, nr. 15, 36, 65, 83, 112, 141, 173 og 201.

For årene 1912—1918 se Norges Offisielle Statistikk, rekke VI, 13, 39, 71, 96, 121, 148 og 184.

GRONDAHL & SONS BOKTRYKKERI. KRISTIANIA

619
N89v
1919

En 1919 il est signalé en Norvège des cas de charbon (82), de charbon symptomatique (31), de fièvre catarrhale du bœuf (513), de rouget du porc (10034), de pneumonie contagieuse du cheval (459), de pneumo-entérite contagieuse du porc et de peste porcine (155), de gourme (4331), d'influenza (147), et de gastromycose du mouton (73).

Aucun cas de peste bovine, de rage canine, de morve, de fièvre aphteuse, de péripneumonie du bétail, de clavelée ni de gale du mouton n'a été constaté.

Les tableaux statistiques donneront des renseignements plus exacts sur les cas de maladies et sur le fonctionnement de l'inspection de la viande.

Innholdsfortegnelse.

(Sommaire).

Page

Résumé en français III

I. Veterinærvesenet i 1919.
(Du service vétérinaire en 1919).

A. Almindelig oversikt (Vue générale) 1
Tabel I. Enkelte sykdommes forekomst i de forskjellige fylker (Maladies par départements) 2

B. De enkelte sykdommer (Les maladies différentes) . . . 3
1. Miltbrand (Charbon) 3
2. Katarrhfeber (Fièvre catarrhale) 3
3. Raslesyke (Charbon symptomatique) 4
4. Bråsot (Gastromycose du mouton) 4
5. Svinesyke og svinepest (Pneumo-entérite contagieuse, peste porcine) 4
6. Rødsyke og knuterosen (Rouget du porc) 5
7. Tuberkulose (Tuberculose) 6
8. Kværke (Gourme) 7
9. Smittsom kasting (Avortement épizootique) 9
10. Lungesyke hos hesten, influenza (Pneumonie contagieuse du cheval) 9
11. Ringorm (Trichophyton) 10
12. Blodurin hos kvæget (Hématurie du bétail) 11
13. Forskjellige sykdommer (Maladies diverses):
Anæmi hos hesten, sviva, tetanus, hvalpesyke, smittsomt eczem hos smågriser, munnutslett hos ko, munnsyke hos hester, smittsom skedekatarrh, smittsom øienbetendelse hos sau, alvelle, sauesykdom, sarkom, hæmoglobinuri, sukkersyke hos hund, melkefeber, rachitis, lutterstald, krybbebiteroperasjon, hermafrodit, hemningsmisdannelser hos smågriser, forgiftninger . . . . . 13—19
14. Kvaksalveri (Charlatanerie) 19

C. Tabeller (Tableaux statistiques) 21
Tabel II. Husdyrsygdommer artsvis (Maladies par espèces) 22
— III—XXII. Husdyrsykdommer fylkesvis (Maladies par départements) . . . . . 26—111

Page
Antall dyrlæger i Norge 1920 (Nombre de vétérinaires en 1920). . . 112
Utførsel og innførsel av husdyr (Importation et exportation des animaux) 113
Bevilgninger i budgetterminen 1919—1920 (Budget du service vétérinaire) 113

II. Kjøttkontrollen i 1919.
(L'inspection de la viande en 1919).

Almindelig oversikt (Vue générale) 116
Tabel A. Antall slakt på stasjonerne (Nombre de viandes aux bureaux de contrôle) 118
— B. Antall slakt, 2nen klasse, paa stasjonene (Nombre de viandes de IIme classe) 120
— C. Antall slakt, kassert på stasjonene (Nombre de viandes saisies) 121
— D. Antall slakt kontrollert utenfor stasjonene (Nombre de viandes contrôlées en dehors des bureaux) 122
— E. Sammendrag for 1919 (Tableau récapitulatif) 124
— F. Årsaker til 2nen klasses stempling og kassasjon (causes de la classification et des saisies) 126
— G. Tønnekjøttkontrollen (Les viandes dépecées, de provenance étrangère) 127
1. Ålesund 128
2. Arendal 128
3. Bergen 129
4. Bodø 130
5. Drammen 131
6. Fredrikshald 131
7. Fredrikstad 132
8. Gjøvik 132
9. Hamar 133
10. Haugesund 133
11. Holmestrand 134
12. Horten 134
13. Hønefoss 134
14. Kongsberg 134
15. Kragerø 135
16. Kristiania 135
17. Kristiansand 142
18. Kristiansund 142
19. Larvik 142
20. Lillehammer 143
21. Lillestrøm 143
22. Moss 143
23. Narvik 144
24. Notodden 144
25. Porsgrund 145
26. Risør 145
27. Sandefjord 145

Page
28. Sarpsborg 146
29. Skien 146
30. Stavanger 146
31. Tinn 148
32. Tromsø 149
33. Trondhjem 150
34. Tønsberg 153
Bøndernes Fællesslakteri (i Aker) 153

III. Offentlige bestemmelser.

(Dispositions publiques).

A. Plakater, rundskrivelser m. v. i 1919 (Décrets royaux, circulaires etc. en 1919) 154

1) Rundskrivelse av 4. januar 1919 fra veterinærdirektøren til kjøttkontrollstasjonene om årsberetningenes avfattelse. (Sur les comptes-rendus annuels de l'inspection de la viande) 154
2) Kongelig resolusjon av 24. januar 1919 om forandrede avgifter ved Lillehammer kommunale slakteri. (Décret royal modifiant les taxes fixées pour l'abattoire publique à Lillehammer) . . . 154
3) Cirkulære fra veterinærdirektøren av 22. mars 1919 om forhøielse av takstgrensen ved slaktning av tuberkuløst kveg. (Sur la taxation du bétail tuberculeux) 154
4) Kongelig resolusjon av 24 mai 1919 om særlig lokale for salg av 2nen klasses kjøtt i Trondhjem. (Sur la vente de viande de 2me classe à Trondhjem) 155
5) Cirkulærskrivelse av 26. juni 1919 fra veterinærdirektøren til karantenedyrlægene om hesteskabb. (Circulaire sur la gale des équidés) 155
6) Kongelig resolusjon av 26. september 1919 om slaktetvang i Bergen og om avgifter ved Bergens kommunale slaktehus. (Décret royal fixant les taxes pour l'abattoire publique à Trondhjem) . 156

B. Gjeldende love og bestemmelser (Lois et règlements en vigueur).

1) Lov av 14. juli 1894 m. v. om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer (Loi du 14 juillet 1894 concernant les mesures à prendre contre les maladies des animaux domestiques) . . . 157
2) Lov av 27. juni 1892 m. v. om kommunale slaktehus etc. (Loi du 27 juin 1892 sur les abattoirs municipaux et sur l'inspection de la viande) 167
3) Regler for innførsel og undersøkelse av opdelt kjøt av 4 august 1911 (Réglementation pour l'inspection de la viande coupée) . . 170
4) Regler for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt (slaktekjøtt av 4 august 1911 (Réglementation pour l'inspection de la viande de boucherie) 173
5) Nugjeldende regler for innførsel av husdyr (De l'importation des animax) 179

Page

6) Nugjeldende regler for utførsel av husdyr (De l'exportation des animaux) 181
7) Anvisning til tuberkulinundersøkelser (Instruction pour la tuberculination) 183
8) Om kvegtuberkulosens bekjempelse; cirkulære av 7 april 1905 (Sur la lutte contre la tuberculose bovine) 184
9) Reglement for undersøkelse av innførte hester av 25 januar 1917 (De l'importation des chevaux) 189
10) Lov av 9 august 1918 om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse (Loi sur les frais de voyage) 191
11) Regulativ for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse av 23 august 1918 (Règlement sur les frais de voyage) 194

I.

Om veterinærvesenet 1919.

A. Almindelig oversikt.

Ifølge de fra dyrlægene innkomne årsberetninger er der i årets løp behandlet hos:

Hesten	76 086	sykdomstilfeller
Koen	105 888	—
Sauen	5 201	—
Gjeten	2 014	—
Svinet	38 428	—
Hunden	7 469	—
Katten	521	—
Fjærfe	211	—
Andre dyr	13	—

Av de behandlede dyr angis å være døde eller drepte:

Hester	1 790
Kjør	4 577
Sauer	413
Gjeter	216
Svin	2 723
Hunder	809
Katter	31
Fjærfe	78
Andre dyr	6

Antallet av de av dyrlægene behandlede sykdomstilfeller hos husdyrene var i de siste år:

1890	46 091
1900	71 438
1910	146 537
1915	204 416
1916	167 733
1917	204 076
1918	231 168
1919	235 831

Tabell 1.

Enkelte sykdommers forekomst i de forskjellige fylker 1919.
(Relevé des diverses maladies par départements).

Fylke. (*Département*)	Miltbrand (*Anthrax*)	Raslesyke (*Anthrax emphysematosus*)	Brâsot (*Gastronygrosis ovis*)	Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	Lungesyke hos hesten (*Pleuro-pneumonia contagiosa equi*)	Influensa hos hesten (*Influenza*)	Svinepest og svinesyke (*Pneumo-enteritis contagiosa suis*)	Rødsyke og knuterosen (*Morbus ruber*)	Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)
Kristiania	2	-	-	-	145	-	-	82	199
Akershus	10	-	-	19	66	76	10	1200	290
Østfold	12	3	-	26	9	37	-	553	451
Buskerud	4	2	-	51	47	-	9	1302	209
Vestfold	-	-	-	10	-	-	-	471	84
Hedmark	6	3	-	77	-	9	118	1452	773
Opland	7	5	-	94	2	17	4	1641	1175
Telemark	7	-	-	22	-	3	3	579	74
Aust-Agder	4	1	-	11	-	-	2	188	31
Vest-Agder	2	3	-	2	-	2	-	59	2
Rogaland	3	-	20	8	3	-	3	63	56
Hordaland	4	7	23	25	15	-	-	179	89
Bergen	1	-	-	-	172	-	-	27	78
Sogn og Fjordane	-	5	3	22	-	-	-	172	239
Møre	5	1	-	31	-	2	-	240	58
Sør-Trøndelag	13	-	3	49	-	1	-	817	349
Nord-Trøndelag	1	1	24	46	-	-	-	847	158
Nordland	1	-	-	16	-	-	6	143	12
Troms	-	-	-	4	-	-	-	19	4
Finnmark	-	-		-	-	-	-	-	-
Ialt (total)	82	31	73	513	459	147	155	10034	4331

Den almindelige sundhetstilstand hos husdyrene karakteriseres av dyrlægene som i det store og heletatt å ha vært god. Ingen smittsom sykdom har vundet nogen større utbredelse. Den såkalte svinepest har dog i årets løp vist sig enkelte steder tildels nokså ondartet. Forovrig vil tabell I gi nærmere oplysning om enkelte smittsomme sykdommers optreden inden de forskjellige deler av landet.

Den uheldige virkning av den i forrige årsberetning nevnte surrogatfôring som følge av krisetiden, gjorde sig imidlertid også mer eller mindre gjeldende for 1919's vedkommende, idet dyrlegene jevnlig i sine innberetninger omtaler forgiftninger som menes å skyldes sådan fôring; den tydelige tiltagen av antal tilfeller av rachit hos svin settes av mange dyrleger også i forbinnelse med uhensiktsmessig fôring.

Av de i husdyrloven nevnte såkalte ondartede smittsomme sykdom-

mer, har kvegpest, hundegalskap, snive, ondartet lungesyke hos storfe, munn- og klovsyke, kopper eller skabb hos sauen ikke optrått med noget tilfelle.

B. Om de enkelte sykdommer.

1. Miltbrand.

Denne sykdom, der under krigen gikk sterkt tilbake i antall av behandlede tilfeller, begynte i 1918 atter å tilta noget, likeså i 1919; der inntraff i 1918 75 tilfeller av sykdommen og i 1919 82 tilfeller hvorav 7 hos hesten (6 døde), 64 hos storfe (63 døde), 2 hos sauen (2 døde) og 9 hos svinet (8 døde).

Hvad angår sykdommens optreden i de forskjellige fylker henvises til tabell I, hvorav fremgår at den har optrått i alle fylker med undtagelse av Vestfold, Sogn og Fjordane, Troms og Finnmark fylker; de fleste tilfeller er anmelt fra Sør-Trøndelag, Østfold og Akershus fylker (tabell I).

Fylkesdyrlæge *A. Løken* (Kongsberg) innberetter følgende:

Av ondartet smittsom syke er optrått et tilfelle av miltbrand. Dyret, en 1 års okse, var blitt slaktet, flådd og åpnet, før jeg tilkaltes. Heldigvis optrådte ikke flere tilfeller hos de større husdyr på gården. Men gårdens to katter strøk med. Den ene, der hadde snuset og slikket om kadavret, forsvant sporløst, den annen katt blev meget syk, svulmet op i hode- og halsparti. Den blev skutt og nedgravet i samme grav som oksen.

2. Ondartet katarrhfeber.

Av ondartet katarrhfeber hos storfe er der ialt anmeldt 513 tilfeller hvorav 257 dreptes og 149 døde. En statistikk over sykdommens hyppighet i de siste ti år er inntatt i foregående årsberetning. Som sedvanlig har den i beretningsåret optrått i alle fylker med undtagelse av byfylkene og Finnmark.

Fylkesdyrlæge *Johs. Elsness* (Hurum) meddeler:

Av ondartede smittsomme husdyrsykdommer forekom i 2 kvegbesetninger ondartet katarrhfeber med ialt 7 tilfeller. Den ene kvegbesetning, som bestod av 6 yngre dyr blev alle samtidig meget syke. Symptomene hos samtlige dyr var meget forskjellige fra de typiske for denne lidelse, og fra begynnelsen antok man nærmest, at der forelå tilfelle av forgiftning av en eller annen art. Imidlertid døde samtlige dyr i besetningen, og organer fra 2 av dyrene blev innsent til Veterinærinstituttet; men fundene var også her negative forsåvidt årsaken til lidelsen angik, og man blev enige om, at her forelå tilfeller av ondartet katarrhfeber av atypisk og ondartet art.

Fjøset blev meget omhyggelig desinfisert, og efterat ny besetning er sat inn der har lidelsen ikke vist sig.

3. Raslesyke.

Antallet av anmeldte tilfeller av miltbrandsemfysem, raslesyke, hvilket i de senere år har sunket, viser for dette års vedkommende en stigning fra forrige beretningsår (se tabell I).

Tilfellenes antall i de siste år av raslesyke stiller sig således:

1910	75	tilfeller.
1911	67	—
1912	79	—
1913	55	—
1914	72	—
1915	49	—
1916	45	—
1917	40	—
1918	25	—
1919	31	—

Sykdommen holder sig gjerne årvisst i visse strok i enkelte fylker og angriper oftest ungdyr (ungkveg).

4. Bråsot.

Ialt er anmeldt 73 tilfeller av bråsot hos sauen mot 63 i 1918. Av disse tilfeller optrådte 20 i Rogaland, 23 i Hordaland, 3 i Sogn og Fjordane, 3 i Sør-Trøndelag og 24 i Nord-Trøndelag fylke. Alle angrepne dyr angis å være døde (se tabell I).

5. Svinesyke og svinepest.

Av svinesyke (smittsom lungebetendelse hos svin) er ialt behandlet 46 dyr i forskjellige egne av landet, hvorav angis 7 drepte og 19 døde.

Av svinepest forekom 2 utbrudd, nemlig på Hedemarken og i Narvik. Ialt blev det konstatert 109 tilfeller av sykdommen hvorav de 103 i Stange (Hedemarken), hvor sykdommen optrådte nokså heftig.

Fylkesdyrlæge *E. Ween*, Stange, meddeler:

Der optrådte våren og sommeren 1919 en svinepestepizooti, som omfattet 13 svinebesetninger, hvori ialt ca 100 svin blev avgrepet, med omtrent likeså mange døde og drepte. Av de angrepne var ca. 30 voksne svin, resten små vårgriser eller grisunger. Smitten må være tilført fra utlandet. Sykdommen sluttet ganske pludselig.*)

*) Om dette sykdomsutbrudd kan henvises til en utførlig artikkel av fylkesdyrlæge Ween i »Norsk Veterinærtidsskrift« 1920, XXXII årg.

Fylkesdyrlæge *K. Mæhre* (Narvik) meddeler:

Av ondartede smittsomme sykdommer optrådte svinepest i en besetning i Narvik. Såvidt vites er det første gang i Nord-Norge. Sykdommen har tidligere vesentlig vært lokalisert til omegnen av Kristiania og med få tilfeller i det Trondhjemske. Siste år bragte en større epidemi over Oplandene. Her i Narvik begynte sykdommen i en besetning på 6 svin og lokalisertes heldigvis til denne ene. Det var i mai måned. Den første mistenkte gris nedslaktedes og deler av organene sendtes til veterinærlaboratoriet til endelig bekreftelse av diagnosen. Siden døde 3 griser, mens 2 overlevet sykdommen. Av besetningen var 2 dyr året i forveien innkjøpt fra Trondhjem. Nogen sikker smittekilde kan forøvrig ikke angis.

6. Rødsyke og knuterosen.

Antallet av behandlede tilfeller av disse svinesykdommer viser nogen stigning også i 1919; det samlede antall var 10 034 i 1919 mot 9 734 i 1918.

Antallet av de i de siste 5 år anmeldte tilfeller stiller sig således:

I 1913	5528	tilfeller
- 1914	5664	—
- 1915	4348	—
- 1916	5074	—
- 1917	8955	—
- 1918	9734	—
- 1919	10034	—

Sykdommen har i 1919 forekommet i alle fylker med undtagelse av Finnmark. De fleste tilfeller er anmeldt fra Opland (1641), Hedmark (1452) Buskerud (1302) osv. se tabell I.

Fylkesdyrlæge *P. Seglem* (Bodø) meddeler:

Denne sykdom forårsaker store tap for husdyreierne heroppe, særlig nu da brennevin ikke lenger finnes blant befolkningen. Spirituosa er jo (fraset serum) det eneste som har nogen innflydelse på sykdommens forløp. Det er utvilsomt at der dør adskillige dyr, som kunde ha vært reddet, hvis der på et tidlig tidspunkt hadde vært anledning til å gi dem spirituosa. Det er imidlertid umulig under de nuværende forhold å skaffe husdyreierne medicinen tidsnok og resultatet er en stor dødsprosent hos de angrepne dyr. Serumbehandlingen som jo utvilsomt er den beste, har vi her i Nord-Norge på grunn av de store avstander og dårlige kommunikasjoner ikke anledning til å benytte så meget som ønskelig er. Men de samme forhold gjør også behandlingen med spirituosa mindre effektiv enn tilfellet er. Det syke dyr får medicinen altfor sent, da det kan ta optil en ukes tid at skaffe denne frem. Resultatet er altså en stor dødsprosent som ovenfor nevnt.

Av de ovennevnte tilfeller var 3000 rødsyke hvorav 313 døde, mens 129 dreptes; av de av knuterosen angrepne 7034 svin døde 134 og dreptes 156.

7. Tuberkulose.

I de nærmest foregående beretninger er meddelt, hvorledes de av det offentlige stottede tuberkulinundersokelser av kvegbesetninger siden krigens begynnelse har gått sterkt tilbake; likeledes er meddelt hvad der hittil er gjort for atter å få kampen mot kvegtuberkulosen igang som før krigen uten at dette hittil er lykkes. Heller ikke i 1919 er der nogen fremgang a spore i denne henseende, idet såvel antall av i årets løp undersokte besetninger som antall dyr er mindre enn foregående år.

Resultat

av de offentlige kvegtuberkulinprøver i året 1919.

(Comte-rendu sur le résultat des recherches faites chez le bétail par la tuberculine, pendant l'année 1919).

Fylke (*Département*)	Antall undersøkte **dyr** (*Nombre des animaux tuberculinés*)	Derav mistenkte og tuberkuløse (*Dont suspects & tuberculeux*)	pct. tuberkuløse (*prt.*)	Antall prøvede **besetninger** (*Nombres des étables examinées*)	Derav tuberkuløse (*Dont tuberculeuses*)	pct. tuberkuløse (*prt.*)	Omsprøitede besetninger (*Inoculations répétées*)	
							Antall besetninger	Tuberkuløse
Kristiania	-	-	-	-	-	-	-	-
Akershus	296	1	**0,3**	12	1	**8,3**	1	1
Østfold	93	35	**37,6**	9	4	**44,4**	1	1
Buskerud	516	25	**4,8**	70	10	**14,3**	4	1
Vestfold	174	43	**24,7**	13	6	**46,2**	-	-
Hedmark	131	33	**25,2**	11	1	**9,1**	-	-
Opland	339	46	**13,6**	14	7	**50,0**	3	3
Telemark	36	-	-	5	-	-	-	-
Aust-Agder	4	-	-	1	-	-	-	-
Vest-Agder	-	-	-	-	-	-	-	-
Rogaland	11	-	-	1	-	-	-	-
Hordaland	14	-	-	3	-	-	-	-
Bergen	-	-	-	-	-	-	-	-
Sogn og Fjordane	67	-	-	12	-	-	-	-
Møre	-	-	-	-	-	-	-	-
Sør-Trøndelag	218	3	**1,4**	26	3	**11,6**	1	1
Nord-Trøndelag	257	2	**0,8**	48	1	**2,1**	-	-
Nordland	143	2	**1,4**	21	2	**9,1**	1	-
Troms	2	-	-	2	-	-	-	-
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	-
Ialt (total)	2 301	190	**8,3**	248	35	**14,1**	11	7

De offentlige kveg-tuberkulinprøver 1895—1919.

(Compte-rendu sur le résultat des recherches aux frais publiques faites chez le bétail, par la tuberculine, pendant les années 1895—1919.)

År	Antall undersøkte **besetninger** (*Nombre des étables examinées*)	Derav tuberkuløse (*Dont tuberculeuses*)	pct. tuberkuløse (*pct.*)	Antall undersøkte **dyr** (*Nombres des animaux tuberculinés*)	Derav mistenkte og tuberkuløse (*Dont suspects et tuberculeux*)	pct. tuberkuløse (*pct.*)
1895/1896	2 195	573	**26,1**	30 787	2 588	**8,4**
1897	2 136	577	**27,0**	24 755	2 056	**8,3**
1898	1 465	331	**22,6**	14 740	725	**4,9**
1899	1 337	274	**20,5**	11 919	678	**5,7**
1900	2 072	368	**17,8**	15 513	779	**5,0**
1901	2 889	311	**10,8**	20 051	701	**3,2**
1902	2 227	255	**11,5**	14 230	502	**3,5**
1903	2 027	276	**13,6**	13 846	672	**4,9**
1904	2 335	328	**14,0**	18 519	1 060	**5,7**
1905	1 802	223	**12,4**	13 566	623	**4,6**
1906	1 888	227	**12,0**	14 622	890	**6,1**
1907	1 626	218	**13,4**	12 734	840	**6,6**
1908	1 833	256	**13,9**	14 643	709	**4,8**
1909	2 546	312	**12,3**	20 623	869	**4,2**
1910	3 038	332	**10,9**	21 109	1 167	**5,5**
1911	3 047	423	**13,8**	26 937	1 291	**4,8**
1912	3 463	288	**8,3**	20 493	829	**4,8**
1913	1 746	274	**15,7**	15 335	754	**4,9**
1914	1 222	139	**11,4**	10 793	463	**4,3**
1915	521	82	**14,6**	5 445	449	**8,2**
1916	713	94	**13,2**	6 140	440	**7,2**
1917	451	91	**20,1**	4 311	480	**11,1**
1918	415	63	**15,2**	4 027	340	**8,4**
1919	248	35	**14,1**	2 301	190	**8,3**
1895—1919	43 242	6 350	**14,7**	357 439	20 095	**5,6**

8. Kværke.

Denne sykdom der i de siste par år har vært i tiltagen, viser i 1919 nogen tilbakegang. Således er der anmeldt 4331 tilfeller (med 102 døde og dræpte) i 1919 og 5069 tilfeller (med 164 døde og dræpte) i 1918. Den har forekommet i alle fylker med undtagelse av Finnmark. Størst utbredelse har sykdommen hatt i Opland fylke med 1175 tilfeller (tabell I).

Nedennevnte tall viser antallet av tilfeller og tapsprosent i følgende år:

I året 1890 forekom 902 tilfeller med 38 døde og dræpte: Tapsprosent 4,2
— 1895 — 1989 —»— 62 —»— — 3,1
— 1900 — 1884 —»— 88 —»— — 4,7

I året 1905	forekom	2142	tilfeller med	101	døde og drepte:	Tapsprosent	4,7
— 1910	—	3217	—»—	108	—»—	—	3,4
— 1916	—	1955	—»—	53	—»—	—	2,7
— 1917	—	4430	—»—	136	—»—	—	3,0
— 1918	—	5069	—»—	164	—»—	—	3,2
— 1919	—	4331	—»—	102	—»—	—	2,3

Flere dyrlæger har i sine innberetninger uttalt sig om det nu i stor utstrekning benyttede norske serum mot kværke. Angående nytten av dette serum er meningene blandt dyrlægene noget delte; de fleste roser dets gode egenskaper som profylaktisk middel. Som kurativt middel menes serumet at måtte benyttes på et meget tidlig stadium av sykdommen.

Fylkesdyrlæge *C. Jørgensen* (Rakkestad) meddeler:

Kværke innførtes i desember 1918 med en hestedrift. Den var av temmelig ondartet natur og da her var en enorm kjøretrafikk var den, da de første tilfeller anmeldtes, allerede spredt vidt omkring. I første halvår optrådte den rent epizootisk, men forekom med noget mere spredte tilfeller året ut. Sågodtsom alle hester, der ikke tidligere hadde gjennemgått sykdommen, blev angrepne. På flere gårder hendte det, at hele hesteflokken var syk eller at det kun fantes en frisk hest. Flere av tilfellene endte dødelig. Kværkeserum anventes subcutant i en del tilfeller, men virkningen var usikker og langtfra som ønsket. Et fåtall av de angrepne hester fikk kværkeabscesser i mesenterialglandlerne. De fikk et langt rekonvalescentsstadium, men alle helbrededes.

Fylkesdyrlæge *E. Sorterup* (Sandene, Gloppen) meddeler:

En kværkeepidemi blusset op tidlig på vinteren. Smitten innbragtes med en omstreifers hest, som kom fra Søndfjord. Sykdommen herjet samtidig på Jølster, i Breim og i Gloppen og jeg behandlet ialt noget over 150 dyr, hvorav dessværre 10 stk. døde eller måtte slaktes.

Som forebyggende middel er serum fortreffelig, men i henseende til dyrenes helbredelse virker det ikke stort. Sykdommen trekker i langdrag, og er der begynnende abscesdannelse, kan dyrene stå i ukevis før abscessen helbredes.

Sykdommen blev utryddet i løpet av nogen måneder, men blusset op igjen i en havnegang her i Gloppen på grunn av, at en mann slap en smittebefengt hest i felles havnegang. Her fikk sykdommen bre sig upåaktet i flere uker, og 4 av de herved smittede hester strøk med. Heldigvis blev smitten atter begrenset, og vedkommende som slapp den syke hest i havnegangen blev anmeldt til politimesteren.

Fylkesdyrlæge *J. Flesvik* (Lillehammer) anfører blandt annet:

Et mere sjeldent forløp av en kværkeabsces i mesenteriet såes, idet denne — der var av et menneskehodes størrelse — litt efter litt sank ned på bukveggen, klebet sig fast her hvorpå det gikk hull på huden og pusset uttømtes mitt under buken.

Som følgesykdom til kværsil såes 11 tilfeller av *brandfeber* hvorav 1 døde og 1 måtte drepes. I alle tilfeller blev der brukt *brandfeberserum* og med gjennemgående godt resultat.

Dyrlæge *O. E. Onstad* (Bilit, Ø. Toten) meddeler:

Ved denne sykdom har jeg også i år forsøkt serum såvel i kurativ som preventivt øiemed. Resultatene har ikke vært særlig opmuntrende. De preventivt behandlede hester har som regel fått kværke og hos de kurativt behandlede dyr har kværken forløpet på almindelig måte omend noget langsommere.

9. Smittsom kastning.

Antallet av de under rubrikken kastning hos kveg opførte tilfeller har vært:

1900	664	tilfeller
1910	2185	—
1911	1474	—
1912	1930	—
1913	1899	—
1914	1878	—
1915	1492	—
1916	1372	—
1917	1488	—
1918	1365	—
1919	1432	—

Som det fremgår av ovenstående holder antallet av inntrufne kastningstilfeller sig i de senere år omtrent på samme høide fra år til annet. Efter dyrlægenes innberetninger å domme er denne sykdom i flere egne av landet i tilbakegang hvilket som nevnt i de foregående årsberetninger sannsynligvis vesentligst skyldes at kvegeierne i stadig stigende grad av frykt for denne sykdom henvender sig til dyrlæge. Denne har på sin side fått et virksomt middel til sykdommens bekjempelse i de ved Veterinærinstituttet foretagne diagnotiske undersøkelser av innsendt materiale.

10. Lungesyke og influensa hos hesten.

Av lungesyke hos hesten er ialt behandlet 459 tilfeller (hvorav 7 døde); i 1918 var antallet henholdsvis 532 og 11. De fleste tilfeller er behandlet i Bergens by nemlig 172 tilfeller, dernæst kommer Kristiania (145), Akershus fylke o. s. v. se tabel I.

Sykdommen der i almindelighet pleier holde sig til Østlandet og særlig i og om de større byer (som Kristiania) på ekserserplasse

o. s. v., har også dette år vist sig på Vestlandet. Fylkesdyrlæge *E. Gundersen* (Time) meddeler:

Som en kuriositet må dog nevnes en liten epidemi av hestens *ondartede lungesyke*.

Den blev hurtig begrenset da der blev tatt strenge forholdsregler og den forsvandt likeså plutselig som den kom. Den angrep 6 heste hvorav de 3 døde, den ene uten behandling. Smittekilden var vistnok *Bergen**), hvor sykdommen på den tid optrådte.

Fylkesdyrlæge *J. Mysen* (Mysen) meddeler også om et tilfelle av lungesyke i sit distrikt, hvor det ved hjelp av streng isolasjon og efterfølgende grundig desinfeksjon lykkedes å isolere sykdommen til kun denne ene besetning.

11. Ringorm.

Hos kveget er i årets løp behandlet mange tilfeller av ringorm, ialt 4 374, hos hesten 187, hos sauen 63, hos svinet 164, hos hunden 12 og hos katten 1.

Hvad der i tidligere årsberetninger er anført om smitteforhold m. v. gjelder fremdeles. Der klages således meget over at sykdommen får anledning til å bre sig ved innkjøpt driftekveg på fellesbeite og ved innkjøp av fremmede dyr fra distrikter eller fjøs hvor sykdommen forekommer. Dyrlægerne omtaler ofte, at sykdommen er overført til mennesker og ikke sjelden blir dyrlægene selv smittet.

Stadsdyrlæge *E. Koren Lund* (Skien) meddeler således:

Hadde et ondartet tilfelle av ringorm (Trichophyton tonsurans) hos en hest; den hadde sterk kløe og karakteristiske runde hårløse pletter på hals og hode, hesten blev kurert med arsenikopløsning efter ca. 1 måneds forløp, men værre gik det med undertegnede dyrlæge, som blev smittet ved anledningen og fik karakteristiske femørestore utslet – ringorm — paa hals og hake. Det var forbundet med en ulidelig kløe om natten; trods spritvaskninger og tjæresalve. Litt efter litt blev huden på de angrepne steder fortykket – knuder —, og jeg reiste derfor inn til professor Bruusgård. Professoren erklærte, at det var en sjelden ondartet animal form av Trichophyti.

Behandlingen består i vaskning med jodsprit (tinct. jod. og sprit) og omslag om natten med blyvand og sprit. Først efter 2 måneders behandling skulde jeg efter professor Bruusgårds uttalelse være bra.

Fylkesdyrlæge *J. Flesvik* (Lillehammer) anfører:

Overføring av ringorm til *menneske* er iakttatt i 4 tilfeller, deriblandt blev jeg selv smittet på underarmen ved rectalundersøkelse av en ku, der hadde ringorm på haleroten. Et sikkert og hurtig virksom middel viste 10 % *lapisopløsning* sig her at være.

*) Se forrige beretning.

Fylkesdyrlæge *O. Langsæter* (Sundal) meddeler:

Dyrene har kunnet være så medtagne av sykdommen, at de har vært ute av stand til å reise sig. Sykdommen har også vært meget ondartet — angrepet røkterne og med disse ført inn i husene, hvor særlig *barn* er blitt angrepne.

Statsdyrlæge *S. Tillier* (Bergen) meddeler:

Av mildere smittsomme sykdommer er ringorm fremdeles overmåte almindelig overalt på Vestlandet og ofte en stor plage. Folk er tildels meget likegyldige likeoverfor den, så den vinder stor utbredelse, før der gjøres noget for å bekjempe den. Et almindelig middel mot den er å inngnide de angrepne partier med søle det skal hjelpe utmerket — sier folk.

12. Blodurin.

Av blodurin (blodpis) hos kveg er behandlet ialt 1 267 dyr, hvorav 175 drepte og døde. Sykdommen, der forøvrig forekommer i de fleste egne av landet spiller dog tilsynelatende den største rolle i kystdistriktene hvor den er en fryktet kvegsykdom — på grunn av de forholdsvis store tap den bevirker.

Som middel mot denne sykdom har dyrlægene i de senere år brukt meget at innsprøite trypanblått intravenøst eller subkutant og — som det synes — med godt resultat; statistikken viser i allfall en synkende tapsprosent efter denne behandling.

Fylkesdyrlæge *I. Flønæs* (Rissa) meddeler følgende:

Blodurin hos kveg på havnegangen er meget årviss og optrådte med 72 tilfeller, hvorav 1 dødsfall. Trypanblått er anvendt til alle dyr undtagen det som døde. Dette var allerede ved min ankomst så medtatt, at døden var sikker. De par sisste år har medikamentet virket sterkere på dyrenes almenbefinnende enn tidligere. Det syntes å ha en sterkere giftvirkning med sturen, sterkere feber og ringe matlyst det første døgn efter innsprøitningen. Stoffet har også hat et litt annet utseende og vært tyngre opløselig enn tidligere; men evnen til å kupere sykdommen synes å være den samme.

13. Forskjellige sykdommer.

Ondartet anæmi hos hester. Denne sykdom har i dette år optrådt med tilsammen 64 tilfeller hvorav 22 endte dødelig, 3 dreptes. De samme tal for 1918's vedkommende var henholdsvis 73 og og 32. Sykdommen er også i 1919 kun forekommet i Hedmark, Opland og Sør-Trøndelag fylker.

Fylkesdyrlæge *B. Trønnes* (Øvre Rendal) meddeler:

En sykdom som begynner å bli ganske almindelig er ondartet anæmi, av hvilken er behandlet 8 tilfeller. Av disse er 3 drept, da de ikke er blitt helt helbredede men stadig vært slappe med akute anfall med feber på inntil over 42°.

Statskonsulent *N. Thorshaug* (daværende fylkesdyrlæge i Løten) meddeler, at sykdommen i beretningsåret synes å ha optrådt noget mildere enn foregående år.

Fylkesdyrlæge *O. G. Løken* (Elverum) anfører at han har lagt merke til at patientene ved inngivning av kamala avgir med gjødningen store mengder av delvis døde strongylider, likesom han ved en obduksjon har iakttatt disse snyltere i et usedvanlig stort antall.

Sviva. Denne hestesykdom har i 1919 hatt en mere enn almindelig stor utbredelse i våre nordligste landsdele. Statsdyrlægen for Nord-Norge *I. Torp*, innberetter således herom:

Sykdommen »Sviva« [Equisetumforgiftning], der begynte å optre høsten 1918 fortsatte hele våren fremover i 1919. Sykdommen optrådte enzootisk og tilfeller forekom i følgende herreder: Bardu, Målselv, Sørreisa, Lenvik, Tromsøysund og Tromsø by samt Balsfjord i Troms fylke, foruten i Alten, Talvik og Kistrand herreder i Vest-Finmark. Årsaken til sykdommen, må antas å være de forskjellige arter Kjærringrokk (Equisetum). Denne ugressplante optrer i store mengder sågodtsom over hele Nord-Norge og kan på enkelte steder utgjøre 50 % og vel så det av høiavlingen. Årligårs er der en masse Kjærringrokk i »høiet«, og når sykdommen vinteren 1918—1919 optrådte med et så mange gange større antall tilfeller enn ellers om årene, må det antas, at kjærringrokken det år var giftigere enn ellers; ti i nogen vesentlig større mengde optrådte den ikke.

Sykdommen optrer vesentlig med to forskjellige typer.

I. Plutselig optredende excitasjon med hyppig tilbakevendende tonisk krampe i alle muskler — særlig halsmusklene og extremiteternes muskler. Hesten stiller bakbenene langt inn under buken og hever sig med forkroppen, idet den hyppig slår fremover med de krampaktig stive forben og går op i krybben og slår hodet i været slik, at den ofte skader sig ved å slå hodet i takbjelkene. Dette excitasjonsstadium kan vare fra 2—3 inntil 14 dage og går så senere — hvis tilfellet ikke ender letalt, hvad det hyppig gjør — over til den mere kroniske form med delvis parese av forbenene eller med laryngeallammelse.

II. Den kroniske type — den almindeligste — yttrer sig som regel først ved at hesten litt efter litt mister balanseevnen; den blir ustø i sine bevegelser og slenger og sjangler med bakkroppen (hvorav navnet »Sviva« eller »Sveiva«), undertiden raver den rent som en beruset person (på svensk benevnes sykdommen derfor også blandt annet »pirumsjuka«). Denne ustøhet kan vare fra 8—14 dage inntil 6—8 uker. Sykdommen ophører ofte hermed uten yderligere komplikasjon, men som regel optrer efter nogen tids forløp lammelse i forbenene; hesten snubler ofte ved hvert eneste skritt og krysser undertiden benene. Videre kan optre laryngeallammelse med undertiden letalt endende dyspnoe.

Den virksomste terapie er fôrforandring. Av de forsøkte medikamenter har hittil intet kunnet hevde sig som specificum. Sykdommen er av mig kun iakttatt hos hester. Som profylaktikum har tilstrekkelig tilskudd av kraftfôr samt høi der ikke inneholder kjærringrokk vist sig aldeles probat. Tildels meget store kvanta kjærringrokk kan ofte fortæres uten at sykdommen optrer. Enkelte hester synes å være mere ømfintlig enn andre likeoverfor giftvirkningen. Det er en utbredt tro blandt

befolkningen at ikke alle arter kjærringrokk er giftige eller ihvertfall ikke like giftige. Noget holdepunkt for sådan antagelse har imidlertid ikke vært mulig å opdage.

Fylkesdyrlæge *S. Aarnæs* (Vadsø) meddeler:

De tidligere omtalte følgesykdommer efter Sviva nemlig myositis i musc. ext. radialis og strupepipning er likeledes iakttatt iår. Denne strupepipning avviker dog noget fra den »ekte« strupepipning ved en mattere, fugtigere, hesere tone, ved at lyden ikke forsterkes videre ved anstrengelse og åndenød, og ved at der synes at være nogen ømhet tilstede. Den skyldes sandsynligvis myositis i de av nerv. recurrens innerverte constriktorer.

Fylkesdyrlæge *Kr. Dahler* (Harstad) anfører:

Vinteren utover var der mange tilfeller av »sviva«. Allerede ved nyttårstider hadde jeg fått meddelelse om at der var mange tilfeller i Bardu og Salangen. Jeg reiste derop i begynnelsen av januar. Mange hester var da allerede døde og flere stod syke.

Flere kom til i løpet av vinteren, og jeg har hatt under behandling 109 tilfeller, vesentlig på fastlandet.

I almindelighet er sykdommen takknemmelig å behandle; men der forekommer dog mere akute tilfelle som trosser enhver behandling.

Som følgesykdomme har jeg bemerket høi grad av strupepipning, kramper i forbenes strekkemuskler, samt lammelse av de samme. En stor del av de hopper, som hadde vært angrepet i løpet av vinteren fødte døde eller ikke levedyktige føll til verden.

Jeg antar, at det store antall svivetilfeller skyldes det tørre år i 1918. Kjærringrokken stog nemlig under slåtten i full utvikling, mens den ellers på den tid pleier å være fallt endel.

Tetanus. Hvad angår benyttelse av serum mot denne sykdom da bedømmer dyrlægerne nytten herav forskjellig. Således meddeler fylkesdyrlæge *J. Nordang*, Trondhjem:

Stivkrampeserum har vært anvendt på 2 griser og 1 hest med utmerket resultat. Grisene blev sprøitet med 50 gram stivkrampeserum hver, 3 dage derefter atter med 50 ccm. Allerede efter første innsprøitning merket man bedring og efter annen innsprøitning kom de sig ganske hurtig.

Hesten som var temmelig sterk angrepet av stivkrampe blev i løpet av ca. 1 uke innsprøitet med 500 ccm. tetanuscerum, dels intravenøst og dels subcutant. Hesten kom sig ganske hurtig og blev fullstendig arbeidsdyktig i løpet av 3 uker.

Fylkesdyrlæge *J. Andersen*, Larvik oplyser om at han i de fire tilfeller av tetanus han påtraff i sin praksis benyttet serum uten å kunne se spor av virkning; samtlige tilfeller endte med døden.

Hvalpesyke. En del dyrlæger innberetter at denne sykdom i 1919 har optrådt mere enn almindelig hyppig og dertil ondartet. Det i handelen gående tyske hvalpesykeserum har vistnok vundet en del utbredelse.

Fylkesdyrlæge *V. Høeg*, Sandviken skriver herom blandt annet:

»Hvor lidelsen ikke optrer med hjerne- eller ryggmarvsaffection, synes jeg å ha sett god virkning av det tyske hvalpesykeserum, når det blir anvendt i sykdommens begynnelse. Det har flere gange lykkedes mig å helbrede utvilsomt hvalpesyke dyr dermed«.

Smittsomt eksem. Fylkesdyrlæge *K. A. Blystad*, Kongsvinger, innberetter, at der i juli måned i Brandvold Finnskog utbrøt et tilsynelatende smittsomt ekzem blandt smågriser hvilket meget ofte endte dødelig. Sykdommen, der gikk fra gård til gård, hadde således karakter av en smittsom sykdom. Fylkesdyrlægene *Helgesen*, Vittingfoss og *Holmboe*, Stavanger, omtaler også tilsynelatende smittsomt eksem hos smågriser. Begge fik av veterinærinstituttet det råd å sproite disse patienter med rodsykeserum. Sproitning blev derfor foretatt både kurativt og profylaktisk med godt resultat.

Fylkesdyrlæge *P. Seglem* (Bodo) meddeler:

Sykdommen begyndte med at koen gik fra foret. Derpå utviklede der sig vannblærer på nesen, i munnen og rundt klovene. Disse blærer brast efter nogen dages forløp og efterlot sig skorpebelagte sår. I det hele frembød sykdommen en ganske slående likhet med munn- og klovsyke og adskildte sig kun derved, at der kun optrådte ett tilfelle. Jeg tok de forsiktighetsregler, som jeg anså for påkrevet og påbød eieren om uopholdelig å underrette mig, hvis flere dyr i besetningen skulde bli angrepet. Sykdommen angrep ikke flere og selv den angrepne kom sig i løpet av tre- fire ukers tid.

Munnsyke hos hesten meddeler fylkesdyrlæge *I. Flønæs*, Rissa, at ha optrådt temmelig ondartet i hans distrikt, men med streng isolasjon lot sykdommen sig begrense til et par besetninger.

Smittsom skedekatarrh hos kjør er i beretningsåret iakttatt på Voss av stedets daværende dyrlæge, fylkesdyrlæge *O. Haga*. Sykdommen viste sig 4 à 5 dage efter bedekningen ved manglende appetit, temperatur 40—40,6, vulva sterkt opsvulmet, slimhinden intens rød og belagt med grågule skorper. Gulaktig, purulent utflod. Ved antiseptiske utskyllinger kom dyrene sig.

Smittsom øienbetendelse hos får er iakttatt i Hallingdal og i Fåberg henholdsvis av fylkesdyrlæge *H. Gjørud*, Ål, og fylkesdyrlæge *J. Flesvik*, Lillehammer. Begge meddeler at sykdommen forholdsvis lett lar sig helbrede med de vanlige midler.

Alvelle. I tilslutning til professor *dr. N. Wille's* innberetning om sin reise til Vestlandet sammen med statsdyrlæge *S. Tillier*, Bergen

for å studere årsaksforholdene vedrørende alvelle eller lyngsyken hos får (se årsberetningen 1918 side 206) meddeler statsdyrlæge Tillier blandt annet følgende herom:

At sykdommen på en eller annen måte skyldes romen synes fra først av i høi grad sandsynlig; denne plante finnes i overveldende masser, danner hovedmassen av plantedekket, overalt hvor syken forekommer eller har forekommet, og overalt finnes dens blade avbitt av de beitende dyr, mens der ikke finnes nogen annen plante, der kan tenkes at virke giftig. Som løkplante spirer den også tidligere og hurtigere enn gressartene og danner derfor om våren — netop på den tid sykdommen optrer — så å si den eneste, smaklige beitesplante paa de hårde, magre heier, hvor lammene får syken, — Heller ikke finnes her synderlig av mygg, fluer, midder eller andre dyr, som kan tenkes overføre sykdommen eller være giftige, det eneste av denslags som finnes er små spind — poser — av bittesmå, gule edderkopunger (arten har det været mig umulig at få bestemt) der tildels kan finnes ganske talrigt. Folk kalder dem »vevkjærringbøler«, og mange steder anser man dem som årsak til lidelsen. Fra veterinærinstituttet er jeg gjort opmerksom på, at de dertil innsendte lam med sykdommen var sterk befengt med lus (veit - trichodectes), og at de kom sig når de blev befriet for disse. På denne vår tur undersøkte derfor både professor Wille og jeg nøie de angrepne dyr, men ikke hos et eneste fandt vi synderlig av lus, tvertimot de syntes rene for dem.

Men på den annen side forekommer romen i store masser overalt på Vestlandet og dog er syken fullstendig ukjent i distriktene nordenfor Sognefjorden. Skjønt jeg har vadet i rome på beiter i Søndfjord, hvor talrike får gikk, kjente folk der absolut intet til sykdommen, hadde aldri hørt om den. Det er jo også merkelig, at den på steder som i dalene, hvor den tidligere herjet så slemt, nu er forsvunnet, mens det synes som om den stedse brer sig mere nordover og innover fjordene, iallefall har jeg iår fått forespørsler om den fra steder på sydsiden av Sognefjorden og i Hardanger, hvor den nevnes som en for folk hittil ukjent syke.

Fylkesdyrlæge *O. Langsæter*, Sundal meddeler at der i hans distrikt optrådte en eiendommelig s a u e s y k d o m, der viste sig ved lammelser og andre »nervøse« symptomer. Ved inngivning av fosforlevertran kom dyrene sig hurtig. (Se Norsk Veterinærtidsskrift 1920, side 201).

S a r k o m. Fylkesdyrlæge *A. Østby*, Frosta meddeler:

En hest blev gjentagne ganger utover sommeren angrepet av kolikkanfall. Det lykkedes hver gang å stanse disse anfall; men man la merke til at hesten ytrede smertefornemmelser efter at den hadde optatt sitt fôr. Ved forsiktighet ved fôringen og ved en passende diet gikk der på den måte hen et par måneder, men tilstanden var uforandret. Da jeg hadde den mistenkt for å gå med en svulst i baklivet blev hesten drept og obdusert. Herved fandtes en større svulst — sandsynligvis et sarkom — ved leverporten. Svulsten hadde gitt anledning til forsnevring av galdetarmen så fødens passage gjennem denne tarm hindredes.

H æ m o g l o b i n u r i h o s h e s t. En del dyrlæger innberetter at denne sykdom har optrådt særlig hyppig i årets lop. Fylkesdyrlæge *I. Flønæs*, Rissa, meddeler således:

I løpet av 4 uker blev på forskjellige gårde 3 hester — 1 hingst og 2 hopper — i alderen 4—18 år angrepne av hæmoglobinuri og samtlige kreperte i løpet av 2 à 3 døgn. Ingen av disse hadde »gyldig grunn« for sykdommen: fôret sparsomt og godt, og dyrene gikk daglig i arbeide. Det begyndte med litt stivhet i gangen, der i løpet av 1 døgn gikk over til hel parese i bakparten med sterk mørkfarvet urin. Dyrene var meget urolige helt til de døde.

Disse tilfellers årsak er mig en gåte, og jeg kan ikke anføre noget, som er den sandsynlige grunn, ikke sterk fôring (eller anvendelse av innkjøpt kraftfôr) ikke stillestående og ikke sterk bruk.

Fylkesdyrlæge *L. Sjaastad*, Namsos, anfører at han har sett gode resultater av store doser digalen mot denne sykdom.

Sukkersyke. Fylkesdyrlæge *A. Løken*, Kongsberg, meddeler:

Ett tilfelle av forbigående sukkersyke eller glykosurie iaktoges i sommer hos en fuglehundstispe, ca. 7 år gammel. Da den led av sterk tørst, urinerte hyppig og var meget slapp og matt, undersøktes urinen for mulig sukkerinnhold. Der fandtes sukker, og ved kontrollundersøkelse på veterinærinstitutet fandtes tydelig også sukker og eggehvite. Dyret sattes så på melkediet og fikk litt kjøtt, men ikke brød eller grøt; samtidig ordinertes litt brennevin med sacharin. I september, vel et par måneder efter, fandtes intet sukker i urinen, og ved kontrollprøve på veterinærinstituttet i oktober fandtes heller ikke sukker. Lidelsen syntes altså å være av forbigående natur. Senere undersøkelser er ikke foretatt, da hunden er sendt vekk.

Melkefeber. Om et tilfelle av intermitterende melkefeber innberetter fylkesdyrlæge *J. Mysen*, Mysen, følgende:

En ko, der kalvede 10. februar fik melkefeber den 11. og blev straks rask efter luftbehandling. Den 16. fik den tilbakefall og helbrededes igjen straks.

Den 16. mars fik den atter melkefeber og helbredes igjen hurtig ved luftbehandling. Siden har den været rask og har melket godt.

Fylkesdyrlæge *J. Nordang*, Trondhjem, meddeler:

Sedvanligvis går man ut fra at melkefeber kun forekommer hos kveget. Men at den også kan forekomme hos andre dyrearter, hadde jeg itjor et eksempel på, idet en velpleiet sau der for et døgn siden hadde fått tvillinger, blev meget syk med forstoppelse, lamhet, subnormal, temperatur og forøvrig utpregede symptomer på akut melkefeber. Efter sedvanlig luftinjeksjon blev sauen fullstendig frisk i løpet av 2—3 timer.

Rachitis. Denne sykdom har i beretningsåret hatt en forholdsvis stor utbredelse, idet storsteparten av dyrlægene omtaler den i sine innberetninger. Fylkesdyrlæge *N. Aas*, Skarnes, mener at årsaken må søkes i den ensidige foring med mais og poteter. Fylkesdyrlæge *M. Maalnes*, Førde, synes at ha iakttat, at rachit især angriper svin av forædlet rase, mens den kun sjelden hjemsøker dyr av landsrase. Fylkesdyrlæge *M. Hergaard*, Marifjæren, legger skylden på det ensidige for.

Fylkesdyrlæge *L. Sjaastad*, Namsos, antar, at disposisjon for rachit er arvelig og mener at en mere planmessig avl med bedre utvalg av avlsdyr vil hjelpe. Fylkesdyrlæge *Ugland*, Grimstad, tror at hovedskylden for rachitens store utbredelse i den senere tid er, at helt ukyndige folk — på grunn av de gode priser på flesk — har gitt sig av med griseopdrett. Folgen derav er at utvalget av avlsdyr blir uriktig og stellet i det hele tatt dårlig.

Lutterstall. Fylkesdyrlæge *J. Mysen*, Mysen, meddeler at to hester som benyttedes til varekjørsel blev angrepet av lutterstall. Hestene var slappe og hadde en sterk torst, således drakk den ene hest seks bøtter vann på en gang. Årsaken til denne lidelse tror dyrlægen må søkes i en overdreven foring med mais.

Krybbebiteroperasjon. Fylkesdyrlæge *T. Svenneby*, Grue, meddeler at av 6 opererte krybbebitere er bare to helbredet; de øvrige fire har alle en tid efter operasjonen begynt »å bite« igjen.

Fylkesdyrlæge *J. Rodum*, Stenkjær, anfører:

Hesten blev lungepiper som følge av operasjon for krybbebiten. Den blev så lam i luftrørshodet, at den var aldeles umulig til nogetslags bruk. Den kunde ikke engang settes i tjor når veiret var godt og den blev noget foruroliget av klegg og fluer. I så tilfelle blev åndedrettet snart så besværet, at den var ifærd med å kvæles. Ved operasjonen av luftrørshodet viste det sig at den var lam på begge sider. Begge luftsekke fjernedes og hesten kom sig såpas, at den blev fullstendig brukbar til alslags gårdsbruk.

Hermafrodit. Fylkesdyrlæge *A. Løken*, Kongsberg, meddeler:

En ekte ensidig hermafrodit iakttokes hos en 5 mndr. gml. gris, innkjøpt som avlspurke. Det var en meget trivelig og tilsynelatende velutviklet purke, som eieren hadde store forhåpninger til. Imidlertid »ruset« en av de andre jevnaldrende purker, og til sin forbauselse så eieren at den formentlige purke jaget og gjorde temmelig pågående forsøk på å bedekke sin »rusende« kamerat. Ved slaktning fantes foruten en velutviklet bør og eggstokker en testikkel, stor som en middels potet.

Fylkesdyrlæge *P. Rolfseng*, Volda, meddeler:

Hos en del smågriser i Ørsta herred har der forekommet *hemningsmisdannelser* av de ytre kjønsorganer. Grisene stammet alle fra samme galte, som desværre er brukt til avl. I grisekullene forekom en eller flere som var abnormt utviklet, helst hos hangrisene, hvor alle mulige grader av hemning helt til manglende penis fantes.

Forgiftninger. Arsenikkforgiftning. Fylkesdyrlæge *A. Løken*, Kongsberg, meddeler:

En mand, som på de vanlige betingelser hadde fått utlevert endel arsenikkvask for sine lusete unghester, begikk den uforsiktighet, trots pålegg, at tillage vasken i en almindelig bøtte, og mens han holdt på at vaske en av unghestene ute på gårdsplassen, hadde han to andre gående løse omkring sig. På en eller annen måte kom en av disse tilskade, og idet mannen skulde hjelpe den tilskadekomne hest, glemte han bøtten. Da han kom tilbake var innholdet av bøtten med arsenikkvasken drukket av den annen unghest som gikk løs. Denne blev syk; men først da det var forsent kom mannen til å tenke på sykdommens årsak. Motgiften hjalp ikke, og dyret døde under store smerter.

Sildemelsforgiftning. Stadsdyrlæge *H. P. Jensen*, Haugesund, meddeler:

2 kjør spiste mindre godt et par dager, hvorefter de pludselig styrtet om og døde. Ved obduksjonen av den ene ko fantes følgende: Hjertet sæte for petechier, lungene emfysematøse. Under serosa på maven og i hele tarmrørets lengde fantes mindre blødninger. Tarmslimhinnen i den forreste del av tynntarmen var sort pigmentert, lengere baktil injiceret. Blodet coaguleret, milten normal av størrelse, noget gullig av farve. Der blev i begge ovennevnte tilfeller innsent prøve av det mistenkte sildemel til statens kemiske kontrollstasjon i Bergen. Ifølge meddelelse herfra var sildemelet sterkt bedervet — helt gjennemtrengt av sopmycel — og ansåes utjenlig til kreaturfor.

Forovrig omtaler dyrlægene også dette beretningsår oftere sild- og sildemelsforgiftning.

Angående kromforgiftning meddeler veterinærkaptein *J. Gjestvang*, Trondhjem, følgende:

På en gård døde to hester av chromsurkali-forgiftning. Den ene, der først blev syk, fik et kraftig avføringsmiddel, da den viste enkelte symptomer, der tydede hen på kolik, uten at sykdomsbilledet dog var helt fyldestgjørende. Den stod og sturet, hadde forhøiet temperatur, svak puls og hastig åndedrett. Fra tid til annen merkedes kraftige flankeslag. Næste dag blev hest nr. 2 angrepet på samme måte og døde efter et døgns forløp uten å være dyrlægebehandlet. Ved å gå gårdens folk nærmere på klingen, fikk jeg tilslutt opklaret, at en farvegryte, som i en menneskealder hadde stått på et gammelt stabbur, netop i de dager var blitt flyttet ut på gårdsplassen. Gryten var fylt med rødgule større og mindre krystaller. Det øverste lag var forvittret og delvis smuldret sammen. Næste morgen døde også den først angrepne hest. Obduksjonen viste for begge hesters vedkommende en sterkt uttalt mavetarmbetendelse. En prøve av innholdet i fordøielseskanalen samt av grytens innhold blev sent Veterinærinstituttet til undersøkelse, og denne viste, at grytens innhold bestod av kaliumdichromat, og i organdelene påvistes chrom. Det var derefter utvilsomt, at der forelå en forgiftning med chromsurkali.

Fylkesdyrlæge *A. Lund*, Notodden, meddeler:

Kviksølvforgiftning iakttokes hos 2 kviger på en gård i Heddal. Budeien vilde kurere dem for lus og inngned dem i nakken med en hel del kviksølv iblannet litt fett. Nogen dager efter blev de voldsomt syke. Hadde sterk feber, stank av nese og munn, betendt tannkjøtt, flod av nesen, hoste og eksem. De kom sig først efter 3 à 4 ukers forløp.

Fylkesdyrlæge *H. Olsen-Breilid*, Vestre Toten, meddeler:

I en besetning blev 6 av 7 kjør syke efter foring med bomullsfrømel, som hadde vært vått, så der var tykk skorper langs hele sekken. I skorpene blev av Veterinærinstituttet påvist rustsvamp. Sykdommen ytret sig ved salivasjon, tarmkatahrr — enteritis, mathet, polyuri, hyppig puls og hos 2 parese. Kjørene kom sig i løpet av 3—5 uker.

K v a k s a l v e r i e t. Statsdyrlægen for Nord-Norge *I. Torp*, Tromsø, meddeler:

At der, i de fjernestliggende distrikter, hvorhen det sjelden er mulig for dyrlæge å nå frem i tide og hvortil reiseomkostningene er uoverkommelig store, består endel kvaksalveri, er jo forklarlig. Imidlertid er det nu snart slutt med de gamle kvæner og finner, der ved hjelp av bestemte »ord« helbredet sykdommer; kun i de mest avsidesliggende kroker påtreffes av og til sådan overtro. Derimot optrer nu i stigende antall de moderne kvaksalvere — agronomerne —. Der må først et tilstrekkelig antall purulente mastiter og peritoniter til, før deres stjerne begynner å dale. Men hvert år kommer der stadig endel nye av samme kategori og husdyrbestanden må stå for og være prøveklut for dem.

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
OCT 29 1921

C.

Tabeller.

Tabell II. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Relevé des divers cas de maladie des animaux

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	7	-	6	64	-	63	2	-	2
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	31	6	23	-	-	-
Ondartet ødem. (*Oedema malignum*)	5	-	1	4	-	3	-	-	-
Bråsot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	73	-	73
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	513	257	149	27	2	12
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	459	-	7	-	-	-	-		-
Influenza (*Influenza*)	147	-	1	-	-	-	-		-
Svinepest (*Pneumo-enteritis contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	1511	13	5	89	4	1	1	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	32	22	2	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	102	3	18	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	4331	16	86	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	1	-	1	385	294	10		-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	1	-	-	219	61	-	2	2	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	399	5	6	-	-	-	1	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	122	21	51	11	3	7	8	1	7
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	21	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	2291	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	370	1	1	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	4184	9	8	282	10	-	24	2	1
Overføres	11639	68	191	3942	657	258	138	7	95

i Norge i 1919, artsvis ordnet.

domestiques, par espèces, en Norvège en 1919).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	9	1	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	109	32	75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	46	7	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3000	129	313	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7034	156	134	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	21	-	-	6	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2	-	4	4	-	1	1	-	-	-	-	32	32	-	-
-	-	-	23	14	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1685	134	365	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	6	-	3	15	1	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	83	21	-	-
41	-	1	59	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	1	1	93	8	2	272	1	3	8	-	-	-	-	-	-
60	2	4	10453	360	553	1980	138	372	8	-	-	115	53	-	-

Tabell II (Forts.). *Continuation.* **Norge.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	11639	68	191	3942	657	258	138	7	95
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	331	7	18	221	66	28	15	2	6
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	5631	24	7	11583	395	106	160	7	8
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	3978	27	202	1652	103	55	68	1	7
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	287	5	24	1416	56	123	36	1	7
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	1469	38	63	59	12	15
Forgiftning (*Intoxicationes*)	152	5	21	728	94	149	57	3	24
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	2192	-	17	46	1	-	21	4	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	78	60	3
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	33	5	9	54	17	12	1	-	1
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	28	11	-	3	2	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	1082	44	76	1267	45	130	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	11	1	-	1784	95	10	19	2	1
Sveksot (*Rachitis*)	146	7	3	127	-	-	17	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	3287	1	-	2481	2	-	62	-	-
Ringorm (*Thrichophyton tonsurans*)	187	-	-	4374	2	-	63	2	-
Skurv (*Favus*)	1	-	-	35	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	73	-	-	46	-	-	1	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	4409	-	-	43800	-	-	1280	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	95	5	3	2373	88	27	114	11	2
Misfostre (*Monstra*)	3	1	-	87	7	3	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	6	-	2	442	10	4	95	7	1
Børdreining (*Torsio uteri*)	1	-	-	723	36	5	13	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	85	-	-	5003	3	6	20	-	1
Kasting (*Abortus*)	82	-	3	1432	14	1	6	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	2215	14	17	49	-	3
Børbetændelse (*Metritis*)	24	-	2	803	28	48	14	2	2
Jurbetændelse (*Mastitis*)	253	1	-	3918	100	26	110	9	5
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	558	17	-	45	2	1	-	-	-
Overføres	34574	229	578	92069	1875	1072	2496	130	181

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
60	2	4	10453	360	553	1980	138	372	8	-	-	115	53	-	-
18	1	2	229	34	86	119	6	11	2	-	1	-	-	-	-
46	1	157	1317	74	38	525	59	20	23	-	-	1	1	2	-
15	-	-	260	10	19	141	-	2	1	-	-	-	-	-	-
6	-	-	318	3	46	78	3	9	1	-	-	5	2	1	-
6	-	-	8	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	2	9	316	40	91	88	1	28	3	-	3	34	16	4	4
11	-	1	218	5	-	475	-	-	16	-	-	-	-	2	2
2	2	-	6	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	306	44	75	17	3	5	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	2	-	2	8	-	1	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	55	6	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	8	-	9268	423	119	123	5	3	-	-	-	20	3	-	-
23	-	-	637	1	-	786	18	3	15	-	-	-	-	-	-
-	-	-	164	-	-	12	-	-	1	-	-	-	-	1	-
-	-	-	60	7	-	45	-	-	6	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	96	25	-	17	17	-	-	-	-	-
1322	-	-	868	1	-	530	-	-	1	-	-	23	-	-	-
21	5	3	313	51	3	69	7	4	5	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	2	-	24	9	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	1	-	5	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	52	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	24	-	5	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
114	-	-	117	2	1	43	3	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1707	25	176	25039	1076	1049	5155	268	458	101	17	5	198	75	9	6

Tabell II (Forts.). *Continuation.* **Norge.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	34574	279	578	92069	1875	1072	2496	130	181
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	151	1	1	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	7884	4	12	207	1	-	2072	-	1
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	15	9	1	37	10	3	3	1	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	5202	25	-	831	9	2	16	-	
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	678	6	1	325	2	-	152	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	6353	191	12	1310	75	2	22	4	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	13218	186	45	4023	124	15	93	10	-
Anæmi, (*Anæmia*)	64	7	15	-	-	-	-	-	-
Sviva (*Vertigo*)	169	-	9	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	7778	155	303	7086	1168	219	347	34	52
Ialt (*total*)	76086	813	977	105888	3264	1313	5201	179	234

Tabell III. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques dans la*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	145	-	1	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	68	1	-	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	7	1	1	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	199	-	-	-	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	72	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	494	2	2	2	-	2	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
1707	25	176	25039	1076	1049	5155	268	458	101	17	5	198	75	9	6
-	-	-	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
81	-	-	10253	-	4	194	1	-	344	-	4	-	-	-	-
3	-	3	8	3	-	35	8	3	-	-	-	1	1	-	-
1	-	-	70	2	-	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	-	-	33	6	-	365	7	1	6	-	-	-	-	-	-
9	-	-	222	31	3	103	-	-	2	-	-	-	-	-	-
25	1	-	780	100	2	1182	35	10	22	-	-	5	-	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
170	8	3	1982	306	141	409	11	7	46	3	2	7	2	2	-
2014	34	182	38428	1524	1199	7469	330	479	521	20	11	211	78	13	6

i Kristiania by 1919.

ville de Kristiania, signalés en 1919).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	43	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	272	24	53	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	82	-	1	272	24	53	-	-	-	-	-	-	-

Tabell III. (Forts.). *(Continuation).* **Kristiania.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	494	2	2	2	-	2	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	5	1	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	28	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	339	-	-	-	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	192	-	-	23	1	-	-	-	
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	291	1	11	1	-	-	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	10	-	-	6	2	-	1	1	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	5	-	-	2	2	-	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	41	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	4	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	61	-	8	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	150	-	-	7	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	9	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	7	-	-	64	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	1	-	-	14	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	1	-	-	63	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	34	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	-	-	-	23	-	-	-	-	-
Overføres	1601	5	21	300	5	2	1	1	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	82	-	1	272	24	53	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1		-	-	-	125	-	-	7	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	37	3	6	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	239	3	11	13	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	89	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	34	2	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	-	4	38	-	7	-	-	-	-	-	4	4
-	-	-	-	-	-	105	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	14	-	5	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	25	-	-	42	4	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	293	11	1	5	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	45	11	-	17	17	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	309	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	30	3	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	18	2	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1	-	121	-	1	1725	63	91	55	17	1	-	-	4	4

Tabell III. (Forts.). *(Continuation).* **Kristiania.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1601	5	21	300	5	2	1	1	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	43	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	5	-	1	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	32	-	-	2	-	-	-	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	818	8	-	-	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	33	-	-	-	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	399	11	-	-	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	855	9	-	13	1	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	222	-	-	15	7	-	-	-	-
Ialt (*total*)	4009	33	22	330	13	2	1	1	-

Tabell IV. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animauz domestiques

Miltbrand (*Anthrax*)	1	-	1	9	-	9	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	19	11	5	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	66	-	-	-	-	-	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	76	-	1	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smitsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	144	-	2	28	11	14	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde *abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
2	1	-	121	-	1	1725	63	91	55	17	1	-	-	4	4
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	54	-	-	33	-	-	11	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	20	3	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	132	3	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	450	12	3	2	-	-	-	-	3	-
-	-	-	-	-	-	96	4	3	-	-	-	-	-	-	-
2	1	-	175	-	1	2485	85	97	68	17	1	-	-	7	4

i Akershus fylke 1919.

dans le département d'Akershus 1919).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	481	3	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	719	4	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1210	7	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell IV. (Forts.). (*Continuation*). **Akershus.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	144	-	2	28	11	14	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	149	-	-	16	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	5	-	1	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	290	-	6	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	1	-	1	93	60	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	19	9	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	58	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	14	6	3	2	-	1	1	-	1
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	368	3	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	33	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	373	-	-	15	1	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	14	-	4	31	6	2	2	-	1
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	397	-		1160	85	17	7	3	1
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	422	2	18	141	4	1	1	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	15	-	1	68	2	7	5	-	1
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	172	6	9	4	1	2
Forgiftning (*Intoxicationes*)	8	-	1	177	16	35	10	2	6
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	85	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	6	1	1	4	1	2	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	141	5	14	45	1	4	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	1	-	-	225	19	-	2	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	13	2	2	5	1	-	1	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	383	-	-	199	2	-	-	-	-
Overføres	2552	16	54	2768	227	92	33	6	8

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1210	7	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	140	17	37	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	3	-	-
-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	17	-	-	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	2	1	15	3	3	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	155	5	6	45	4	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	32	-	6	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	29	-	5	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	113	18	34	15	-	2	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	44	-	-	2	-	-	-	-	2	2
-	-	-	17	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1027	64	18	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	54	-	-	82	3	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	1	2699	103	121	410	27	47	3	-	1	6	3	2	2

Tabell IV. (Forts.) *(Continuation).* **Akershus.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2552	16	54	2768	227	92	33	6	8
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	11	-	-	337	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	217	-	-	3922	-	-	20	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	12	-	-	282	5	1	6	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	21	1	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	90	7	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	86	4	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	15	-	-	712	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	8	-	-	148	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	352	-	1	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	5	-	-	86	3	4	1	-	1
Jurbetændelse (*Mastitis*)	22	-	-	449	10	2	2	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	37	1	-	10	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	21	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	704	-	-	9	-	-	186	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	4	3	-	4	3	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	536	3	-	81	1	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	55	-	-	45	-	-	2	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	702	32	2	120	13	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1375	28	3	488	17	2	7	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	507	20	8	831	66	21	21	7	-
Ialt (*total*)	6786	103	67	10841	357	123	278	13	9

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
2	-	1	2699	103	121	410	27	47	3	-	1	6	3	2	2
-	-	-	30	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	31	2	-	-	-	-	-	-	-	-
20	-	-	39	-	-	84	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	63	7	-	6	-	1	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1821	-	-	17	1	-	5	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	2	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	39	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	55	4	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	201	17	1	105	3	4	1	-	-	3	-	-	-
-	-	-	279	63	34	32	2	-	-	-	-	-	-	-	-
22	-	-	15236	196	157	772	35	54	12	-	1	9	3	2	2

Tabell V. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	4	-	4	8	-	7	-	-	
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*). .	-	-	-	3	1	1	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	26	11	13	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*) .	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Influenza (*Influenza*).	37	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*).	176	2	-	9	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	6	-	2	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	451	3	6	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	84	42	1	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	2	-	-	22	4	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	25	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*).	15	4	8	2	2	-	1	1	-
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	227	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*).	317	-	-	7	1	-	-	-	-
Lunge-og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*). . .	9	-	1	43	30	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh (*Gastritis. Enteritis*). . . .	429	1	-	676	37	5	2	-	1
Overføres	1483	10	21	1107	128	27	3	1	1

i Østfold fylke 1919.
dans le département de Østfold 1919).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	129	5	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	424	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	124	11	15	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	2	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	9	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	1	1	51	4	2	23	3	1	2	-	-	-	-	-	-
4	1	1	629	25	49	162	14	16	2	-	-	6	-	-	-

Tabell V. (Forts.). *(Continuation).* **Østfold.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1483	10	21	1107	128	27	3	1	1
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	416	6	21	207	11	2	2	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	29	-	5	82	4	6	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	8	5	9	3	-	2
Forgiftning (*Intoxicationes*)	11	1	2	55	6	10	1	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	85	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	6	2	1	10	6	1	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	3	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	81	3	8	37	2	3	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	3	1	-	116	9	1	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	4	-	-	26	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	247	-	-	132	-	-	5	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	13	-	-	146	2	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	106	-	-	5127	-	-	18	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	6	-	-	174	8	-	2	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	1	-	-	53	3	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	78	4	1	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	8	-	-	479	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	15	-	1	117	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	171	1	2	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	2	-	1	34	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	9	-	-	256	3	-	2	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	68	2	-	2	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	611	-	-	8	-	-	13	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	2	1	-	3	3	-	-	-	-
Overføres	3227	27	60	8435	195	62	49	1	3

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
4	1	1	629	25	49	162	14	16	2	-	-	6	-	-	-
-	-	-	9	1	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	23	-	5	3	-	3	-	-	-	3	-	1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	24	2	14	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	590	32	10	-	-	-	-	-	-	10	3	-	-
-	-	-	54	-	-	73	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	96	-	-	20	-	-	-	-	-	23	-	-	-
-	-	-	16	6	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	655	-	-	8	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	1	1	2144	72	82	307	15	21	5	-	-	42	3	1	-

Tabell V. (Forts.). (*Continuation*). **Østfold.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	3227	27	60	8435	195	62	49	1	3
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	277	4	-	63	-	2	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	50	-	-	29	-	-	1	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	419	11	1	79	6	-	2	1	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	989	25	2	330	15	5	3	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	286	6	12	436	112	15	13	1	-
Ialt (*total*)	5248	73	75	9372	328	84	68	3	3

Tabell VI. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	4	-	4	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	2	-	1	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	51	15	19	21	2	6
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	47	-	1	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	200	-	1	21	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	8	7	1	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	17	-	2	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	209	-	4	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	28	20	1	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	12	6	-	-	-	-
Overføres	473	-	8	128	48	28	21	2	6

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
4	1	1	2144	72	82	307	15	21	5	-	-	42	3	1	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	21	-	-	-	-	-	1	-	-	-
1	-	-	7	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	46	15	-	73	4	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	61	13	2	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	1	1	2262	102	84	424	19	21	5	-	-	44	3	1	-

i Buskerud fylke i 1919.

dans le département de Buskerud en 1919).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	268	33	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1034	38	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1312	72	59	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell VI. (Forts.). (*Continuation*). **Buskerud.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	473	-	8	128	48	28	21	2	6
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	57	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	8	-	5	2	1	-	-	-	-
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	314	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	175	-	1	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	596	-	2	37	1	-	2	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	17	1	-	25	5	7	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	867	2	-	1093	40	17	9	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	341	3	21	295	11	7	8	-	1
Akut diarrhé og blodgang. (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	25	-	2	175	4	19	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	175	7	11	5	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	15	-	4	130	36	10	1	-	1
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	151	-	-	19	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	7	6	3
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	3	-	-	2	-	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	3	2	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	170	9	8	113	8	10	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	166	15	-	2	2	-
Sveksot (*Rachitis*)	22	2	1	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	233	-	-	250	-	-	5	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	14	-	-	446	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	8	-	-	9	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	357	-	-	2798	-	-	57	-	-
Overføres	3535	19	52	6183	176	109	117	10	11

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1312	72	59	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	221	11	83	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28	11	-	-
11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	78	6	49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	-	194	9	1	48	-	-	-	-	-	1	1	-	-
-	-	-	51	4	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	24	-	8	13	-	1	-	-	-	-	-	-	-
32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	49	10	11	9	-	6	-	-	-	14	9	-	-
-	-	-	32	2	-	65	-	-	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	58	13	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	762	69	7	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	73	-	-	35	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	-	-	148	-	-	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-
54	-	-	2810	185	154	449	11	90	6	-	-	43	21	-	-

Tabell VI. (Forts.). (*Continuation*). **Buskerud.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	3535	19	52	6183	176	109	117	10	11
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	11	-	-	269	7	-	15	1	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	1	-	-	40	-	2	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	88	3	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	15	-	-	537	-	3	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	14	-	1	204	-	-	2	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	190	1	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	4	-	1	129	9	9	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	29	-	-	401	8	6	8	-	2
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	71	1	-	6	1	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	652	-	-	26	-	-	118	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	429	1	-	117	2	-	2	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	108	-	-	46	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	650	18	2	175	9	2	1	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1151	19	10	245	13	2	2	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	504	10	6	451	144	26	76	-	-
Ialt (*total*)	7194	68	72	9111	373	159	342	11	11

Tabell VII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	10	8	1	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	-	-	-	10	8	1	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
54	-	-	2810	185	154	449	11	90	6	-	-	43	21	-	-
6	1	-	21	2	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	17	-	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	-	-	410	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	1	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	-	-	-	-	-	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	20	4	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	45	7	1	75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	118	25	4	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
89	2	-	3456	223	160	609	14	91	6	-	-	43	21	-	-

i Vestfold fylke 1919.

dans le département de Vestfold 1919).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	220	3	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	220	3	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell VII. (Forts.). (*Continuation*). **Vestfold**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	-	-	-	10	8	1	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	152	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	84	-	2	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	1	-	-	11	4	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma, Ascococcus*)	26	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	9	-	4	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola., Vaccina et Ovina*)	-	-	-	164	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	166	-	-	10	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia, et Pleuritis*)	6	-	1	13	1	2	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh), (*Gastritis. Enteritis*)	379	-	-	783	19	9	1	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	355	-	13	123	-	1	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	13	-	-	36	-	3	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	75	1	1	1	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	7	-	-	31	-	8	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	108	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	1	-	-	4	-	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse(Koller) (*Fatuitas*)	4	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	71	3	4	93	2	7	-	-	-
Overføres	1384	4	24	1355	37	32	2	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde *abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	220	3	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	251	10	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	65	7	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	190	5	1	20	-	1	-	-	-	-	-	2	-
2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	19	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	4	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	35	1	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	754	19	32	110	7	7	-	-	-	-	-	2	-

Tabell VII. (Forts.). (*Continuation*).

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1384	4	24	1355	37	32	2	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	88	8	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	2	-	-	4	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	342	-	-	287	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	3	-	-	26	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	11	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	215	-	-	1252	-	-	8	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	2	-	1	77	5	1	1	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	28	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	54	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	4	-	-	170	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	4	-	-	36	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	61	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	37	1	2	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	21	-	-	212	4	3	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	22	2	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	338	-	-	19	-	-	23	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)									
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	207	3	-	25	-		-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	25	-	-	12	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	313	12	-	56	5	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	808	10	3	285	7	-	1	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	387	7	5	425	48	5	1	-	-
Ialt (*total*)	2705	34	9	3168	79	11	34	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
3	-	-	754	19	32	110	7	7	-	-	-	-	-	2	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	587	8	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	-	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	50	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	386	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	28	-	-	42	-	-	2	1	-	-	-	-	-
-	-	-	139	23	13	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	1991	51	46	221	7	7	2	1	-	-	-	2	-

Tabell VIII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	3	-	3	2	-	2
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	3	-	3	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	77	72	1	4	-	4
Influenza (*Influenza*)	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinepest (*Pneumo-enteritis contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	169	2	-	2	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	14	-	3	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	773	1	15	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	-	-	-	95	95	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	55	16	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	35	-	-	-	-	-	1	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	8	-	3	-	-	-	-	-	-
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	513	1	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	37	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	417	-	2	7	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	12	-	2	14	5	3	4	1	2
Overføres	1474	3	25	676	96	10	106	96	8

i Hedmark fylke 1919.

dans le département de Hedmark en 1919).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	103	31	72	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	281	26	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1171	34	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	20	20	-	-
-	-	-	13	8	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	84	8	14	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43	7	-	-
7	-	-	50	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	-	1	7	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	1	2	22	8	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
38	3	3	1664	122	129	87	9	14	-	-	-	63	27	-	-

Tabell VIII. (Forts.). (*Continuation*). **Hedmark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1474	3	25	676	96	10	106	96	8
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	350	9	1	1218	41	7	6	1	1
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	367	4	17	179	6	7	1	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	23	2	4	100	1	27	2	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	234	8	7	3	-	1
Forgiftning (*Intoxicationes*)	5	-	2	45	6	13	2	-	2
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	142	-	2	2	-	-	12	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	40	40	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	2	-	1	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	3	2	-	2	1	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	118	-	-	90	6	10	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	1	-	-	143	4	2	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	12	-	-	8	-	-	1	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	422	-	-	118	-	-	9	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	32	-	-	790	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	574	-	-	8217	-	-	226	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	8	-	-	327	14	2	15	2	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	14	3	2	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	1	-	1	70	3	-	3	2	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	60	5	1	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	3	-	-	632	-	-	2	-	-
Kasting (*Abortus*)	9	-	-	202	7	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	127	2	2	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	3	-	-	126	1	5	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	34	-	-	592	12	-	18	5	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	33	-	-	6	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	17	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	3646	20	52	13980	216	96	446	146	12

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
38	3	3	1664	122	129	87	9	14	-	-	-	63	27	-	-
2	-	-	167	10	7	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	99	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	22	4	13	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	111	-	-	56	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1166	72	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	127	-	-	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
-	-	-	45	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
260	-	-	81	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	2	-	36	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
312	5	4	3663	226	204	198	9	15	2	-	-	63	27	-	-

Tabell VIII. (Forts.). (*Continuation*). **Hedmark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	3646	20	52	13980	216	96	446	146	12
Kastrationer (*Castrationes*) . .	592	-	-	106	1	-	283	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	2	1	1	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	573	1	-	129	3	-	13	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*) . .	77	-	-	58	-	-	7	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	627	22	-	247	15	-	6	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1614	14	4	687	9	1	32	2	-
Anæmi (*Anæmia*)	47	7	13	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	1198	18	14	1149	172	21	28	5	2
Ialt (*total*)	8374	82	83	16358	417	119	815	153	14

Tabell IX. **De viktigste husdyrsykdommer i**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	7	-	7	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*) . .	-	-	-	5	2	3	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	94	56	12	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*) . .	2	-	1	-	-	-	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	17	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	162	-	-	7	-	1	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*) . . .	-	-	-	19	10	1	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	31	1	5	-	-	-	-	-	-
Overføres	212	1	6	132	68	24	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
312	5	4	3663	226	204	198	9	15	2	-	-	63	27	-	-
1	-	-	1419	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	-	46	7	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	69	24	-	38	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
51	-	-	250	68	31	20	2	1	-	-	-	-	-	-	-
375	5	4	5461	325	237	281	13	16	2	-	-	63	27	-	-

Opland fylke i 1919.

dans le département de Opland en 1919).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	597	28	69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1044	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1645	58	102	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell IX. (Forts.). (*Continuation*). **Opland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	212	1	6	132	68	24	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	1175	5	27	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	66	62	4	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	56	-	6	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	6	1	5	3	1	2	1	-	1
Difterit (*Diphtheritis*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	139	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	14	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	427	-	-	10	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	24	1	1	4	1	-	5	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	592	-	-	1298	60	11	14	-	1
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	466	2	29	316	17	19	1	-	1
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	52	2	5	186	17	20	1	-	1
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	169	8	4	2	1	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	5	-	2	114	20	26	6	-	3
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	530	-	7	5	-	-	1	1	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	2	2	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	5	1	1	9	1	3	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	9	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	146	5	10	49	8	12	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	187	7	1	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	63	2	-	52	-	-	3	-	-
Overføres	3783	21	99	2737	270	126	36	4	7

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1645	58	102	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	69	8	20	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	32	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	256	15	8	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	48	2	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	18	2	2	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	3	23	4	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-
11	-	1	35	-	-	26	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	8	-	1203	41	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
70	8	5	3292	137	136	124	9	20	3	-	1	-	-	-	-

Tabell IX. (Forts.). (*Continuation*). **Opland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	3783	21	99	2737	270	126	36	4	7
Hudutslet (*Eczema*)	313	-	-	142	-	-	12	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	22	-	-	976	-	-	60	2	-
Skurv (*Favus*)	1	-	-	51	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	20	-	-	33	-	-	1	-	
Lus (*Pediculinæ*)	811	-	-	5147	-	-	64	-	
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	25	-	2	293	9	2	12	1	-
Misfostre (*Monstra*)	1	-	-	7	-	1	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	-	-	-	75	5	1
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	86	5	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	22	-	-	603	1	3	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	16	-	-	149	1	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	177	3	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	4	-	-	180	11	8	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	41	1	-	478	15	3	14	2	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	62	-	-	9	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	990	2	1	10	-	-	173	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	599	1	-	162	2	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	77	-	-	42	1	-	4	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	752	16	3	214	12	-	2	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1785	16	11	424	13	1	11	4	-
Anæmi (*Anæmia*)	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	1099	29	15	882	193	13	35	2	3
Ialt (*total*)	10446	86	131	12803	537	157	500	20	11

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
70	8	5	3292	137	136	124	9	20	3	-	1	-	-	-	-
11	-	-	42	-	-	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	21	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
440	-	-	277	-	-	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	72	10	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2	-	6	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	34	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	1087	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	24	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	33	2	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	1	-	84	12	-	19	-	1	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	1	-	295	28	8	9	-	2	-	-	-	-	-	-	-
549	12	5	5306	191	147	232	10	25	4	-	1	-	-	-	-

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
OCT 29 1921

Tabell X. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	1	-	1	6	-	6	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	22	7	7	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*).	40	1	1	14	2	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	74	-	2	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	-	-	-	10	1	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	14	-	-	-	-	-	-	-	
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*).	4	-	3	2	1	1	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	66	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*).	203	4	-	36	3	-	21	2	1
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*). . .	3	-	-	23	11	1	-	-	-
Fordøielsessykdommer(indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	383	1	2	604	10	9	30	1	1
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*).	221	3	13	86	4	2	1	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*).	17	-	1	52	1	5	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*) . .	-	-	-	111	1	6	3	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	3	-	-	10	-	2	3	1	-
Overføres	968	9	24	1042	41	39	58	4	2

i Telemark fylke 1919.

dans le département de Telemark en 1919).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	203	11	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	376	10	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	91	10	17	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	15	4	-	15	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	-	2	57	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	131	10	4	47	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	23	2	3	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	26	-	4	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	16	2	-	10	-	3	-	-	-	-	-	-	-
9	-	-	809	41	39	237	12	20	2	-	-	1	1	-	-

Tabell X. (Forst.). *(Continuation)* **Telemark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	968	9	24	1042	41	39	58	4	2
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	51	-	-	2	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (*Fatuitas*)	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	41	4	3	50	1	6	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	2	-	-	99	2	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	1	-	-	2	-	-	3	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	257	1	-	80	-		18	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	12	-	-	205	-	-	2	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	96	-	-	1139	-	-	90	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	143	6	1	5	2	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	21	1	1	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	50	4	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	1	-	-	221	1	1	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	3	-	-	119	2	1	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	111	-	2	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	3	-	-	35	3	4	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	27	-	-	281	11	3	1	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	33	1	-	2	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	213	-	8	-	-	-	29	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Hov og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	201	-	-	32	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	37	-		21	1	-	1	-	-
Overføres	1954	17	35	3664	74	58	209	6	2

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde *abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
9	-	-	809	41	39	237	12	20	2	-	-	1	1	-	-
-	-	-	4	-	-	31	-	-	3	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	15	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	29	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	417	22	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	40	-	-	51	2	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	21	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	64	-	-	15	-	-	1	-	-	-	-	-	-
5	-	1	16	2	-	7	1	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	14	1	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	-	-	349	-	-	8	-	-	5	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	31	3	-	2	-	-	-	-	-	-
44	2	1	1804	82	47	395	18	20	19	-	-	1	1	-	-

Tabell X. (Forts.). (*Continuation*). **Telemark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1954	17	35	3664	74	58	209	6	2
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	315	6	2	83	1	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc*)	560	7	2	207	5	-	6	1	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	440	2	3	481	50	18	8	2	-
Ialt (*total*)	3209	32	42	4435	130	76	223	9	2

Tabell XI. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	4	-	4	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*) . .	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	11	7	2	1	-	1
Svinesyke (smittsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	29	2	1	1	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	31	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)		-	-	5	3	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	11	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	23	-	1	3	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	1	-	-	4	4	-	-	-	-
Overføres	88	2	2	41	14	8	1	-	1

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
44	2	1	1804	82	47	395	18	20	19	-	-	1	1	-	-
-	-	-	24	3	-	12	-	-	1	-	-	-	-	-	-
3	-	-	40	6	-	72	3	1	3	-	-	-	1	-	-
8	-	-	221	10	17	32	1	-	-	-	-	-	-	-	-
55	2	1	2089	101	64	511	22	21	23	-	-	1	2	-	-

i Aust-Agder fylke i 1919.

dans le département de Aust-Agder en 1919).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	64	1	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	124	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	23	3	7	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	190	5	13	27	3	8	-	-	-	1	1	-	-

Tabell XI. (Forts.). (*Continuation*). **Aust-Agder.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signales*)	derav		anmeldte (*signales*)	derav		anmeldte (*signales*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	88	2	2	41	14	8	1	-	1
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	92	-	1	444	3	2	12	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	13	-	4	7	1	-	16	-	5
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	1	-	-	20	3	-	3	-	1
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	161	1	4	3	-	1
Forgiftning (*Intoxicationes*)	5	-	-	22	1	2	2	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	16	-	-	-	-	-	5	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	3	1	2	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	27	-	9	105	-	9	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	45	2	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	71	-	-	40	-	-	2	-	-
Ringorm (*Tricophyton tonsurans*)	-	-	-	9	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	21	-	-	860	-	-	41	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	84	2	-	4	1	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	18	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	165	-	2	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	43	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	97	3	-	2	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	9	-	1	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	1	-	-	83	2	3	6	-	1
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	15	2	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	103	-	-	-	-	-	9	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	49	1	-	5	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	106	2	-	13	1	-	1	1	-
Overføres	618	7	16	2281	35	33	108	2	9

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
2	-	-	190	5	13	27	3	8	-	-	-	1	1	-	-
3	-	-	32	1	5	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	51	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	416	20	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	31	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	101	-	-	6	-	-	10	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	-	890	32	40	71	3	10	10	-	-	1	1	-	-

Tabell XI. (Forts.). (*Continuation*). **Aust-Agder.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	618	7	16	2281	25	33	108	2	9
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces), (*Vulnera, contusiones, abscessus etc*	161	6	-	54	-	-	1	-	-
Andre behandlede sykdomstilfælder. (*Casus ceteri*). . . .	287	1	1	192	10	1	4	1	-
Ialt (*total*)	1066	14	17	2527	45	34	113	3	9

Tabell XII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domtstiques*

Miltbrand (*Anthrax*).	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*). .	-	-	-	3	-	3	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Influenza (*Influenza*).	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)									
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	14	-	-	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster. (*Fibromycoma. Ascococcus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*).	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola., Vaccina et Ovina*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*).	57	-	-	10	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*) . .	1	-	1	7	1	-	2	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh (*Gastritis. Enteritis*)	77	-	1	279	5	3	8	-	-
Overføres	158	1	2	308	6	10	10	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
8	-	-	890	32	40	71	3	10	10	-	-	1	1	-	-
-	-	-	9	1	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	1	-	10	1	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-
20	1	-	909	34	40	81	3	10	10	-	-	1	1	-	-

i Vest-Agder fylke i 1919.

dans le département de Vest-Agder en 1919).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	30	-	10	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	65	-	12	35	-	10	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XII. (Forst.). *(Continuation).* **Vest-Agder.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	158	1	2	308	6	10	-	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	68	1	4	23	-	-	5	1	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	4	-	1	19	-	3	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	41	2	-	5	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	2	-	-	1	-	-	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	14	-	-	-	-	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	13	4	-	135	-	21	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	15	1	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	62	-	-	11	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	19	-	-	111	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	1	-	-	74	5	2	3	1	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	16	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	23	3	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	82	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	1	-	-	15	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	175	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	9	-	1	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	-	-	-	62	-	-	7	2	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	19	1	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	153	1	-	-	-	-	4	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	2	1	1	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	37	-	-	8	1	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	6	-	-	4	-	-	40	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	115	3	-	18	2	-	1	-	-
Overføres	674	12	7	1166	21	38	65	4	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	65	-	12	35	-	10	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	17	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	38	1	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	32	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	216	1	26	70	10	10	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XII. (Forts.). (*Continuation*). **Vest-Agder.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	674	12	7	1166	21	38	65	4	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	137	3	-	62	8	3	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	87	4	3	212	33	6	5	3	1
Ialt (*total*)	898	19	10	1440	62	47	70	7	1

Tabell XIII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	3	-	2	-	-	-
Bråsot (*Gastromycosis ovis*) . .	-	-	-	-	-	-	20	-	20
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	8	2	6	1	-	1
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	3	-	1	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*). . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*).	42	-	-	1	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudotuberculosa chronica*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	56	-	3	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*).	6	1	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*).	9	-	3	2	-	1	2	-	2
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	24	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*).	139	2	-	3	-	-	-	-	-
Overføres	255	3	7	43	4	9	23	-	23

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	216	1	26	70	10	10	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	2	-	35	-	1	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	2	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	232	3	28	115	10	11	3	-	-	-	-	-	-

i Rogaland i 1919.

dans le département de Rogaland en 1919.

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	149	13	20	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	67	3	9	152	13	20	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XIII. (Forts.). (*Continuation*). **Rogaland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	255	3	7	43	4	9	23	-	23
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*) .	16	-	1	6	2	-	4	-	3
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	208	1	-	212	6	3	16	1	1
Kolik, forstoppelse (*Colica, Obstructio*).	270	2	12	17	1	12	14	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	21	-	1	37	-	10	5	-	1
Trommesyke (*Tympanitis*). . .	-	-	-	121	-	10	3	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	1	-	-	30	3	25	9	-	9
Indvoldsorme (*Helminthiasis*) .	146	2	1	1	1	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	.	-	-	1	1	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	2	-	2	7	3	1	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*).	20	-	1	57	-	7	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*).	-	-	-	37	1	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	19	-	-	-	-	-	-	-	.
Hudutslet (*Eczema*)	81	-	-	3	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	101	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*).	348	-	-	2466	-	-	56	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	3	-	1	92	2	-	21	-	
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	4	1	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*).	-	-	-	14	2	1	5	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*) . .	1	-	-	25	2	3	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*).	2	-	-	117	1	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	66	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*) . . .	-	-	-	176	3	5	29	-	3
Børbetændelse (*Metritis*) . . .	3	-	-	24	-	2	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*) . . .	15	-	-	84	5	-	17	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*).	23	1	-	1	1	-	-	-	-
Overføres	1434	9	26	3741	38	88	203	2	40

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	67	3	9	152	13	20	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
.	-	-	16	-	2	36	-	-	-	-	-	.	-	-	-
1	-	-	9	1	-	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	3	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	1	1	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	87	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	-	32	1	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	6	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	2	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	217	9	16	296	19	22	3	-	-	-	-	-	-

Tabell XIII. (Forts.). (*Continuation*). **Rogaland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1434	9	26	3741	38	88	203	2	40
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*) . .	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*) . .	336	-	-	1	-	-	-	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*) .	1	-	1	1	-	-	1	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	187	1	-	9	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*) . .	37	-	-	4	-	-	63	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	229	9	1	44	2	-	2	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	609	11	2	261	7	-	10	-	-
Alvelle	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	268	4	17	335	51	21	68	4	43
Ialt (total)	3104	34	47	4396	98	109	350	6	83

Tabell XIV. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	1	-	1	3	-	3	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*) . .	-	-	-	7	-	7	-	.	-
Bråsot (*Gastromycosis ovis*) . .	-	-	-	-	-	-	23	-	23
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	25	3	14	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	15	-	1	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	22	-	-	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	89	-	2	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*) .	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Overføres	129	-	4	37	3	24	23	-	23

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde *abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
3	-	-	217	9	16	296	19	22	3	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	144	-	-	41	-	-	24	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	26	6	-	115	-		4	-	-	1	-	1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	41	5	9	48	-	-	11	1	-	2	-	2	-
6	-	-	431	20	25	524	20	22	42	1	-	3	-	3	

i Hordaland fylke i 1919.

dans le département de Hordaland en 1919).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	85	2	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	94	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	179	2	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XIV. (Forts.). (*Continuation*): **Hordaland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	129	-	4	37	3	24	23	-	23
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	4	-	-	1	1	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	19	2	6	2	-	1	-	-	-
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	18	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola., Vaccina et Ovina*)	-	-	-	79	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	202	-	-	45	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	59	1	4	13	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	160	2	-	1084	11	12	6	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	105	-	3	7	-	-	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	12	-	2	48	-	3	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	63	1	-	1	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	14	-	-	8	-	5	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	131	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	6	6	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	2	-	2	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	51	1	-	126	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	17	1	-	7	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	1	-	-	3	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	36	-	-	7	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	13	-	-	237	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	264	-	-	2509	-	-	182	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	1	-	-	66	1	1	5	-	1
Overføres	1206	6	21	4370	18	46	230	6	24

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	179	2	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	15	1	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	1	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	-	10	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	205	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	-	-	10	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
40	3	-	443	8	30	43	1	4	1	-	-	-	-	-	-

Tabell XIV. (Forts.). (*Continuation*). **Hordaland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*).	1206	6	21	4370	18	46	230	6	24
Børvrængning (*Inversio uteri*).	-	-	-	12	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*) . .	-	-	-	21	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*).	1	-	-	144	-	-	3	-	-
Kasting (*Abortus*)	1	-	1	107	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*). . .	-	-	-	69	-	1	16	-	-
Børbetændelse (*Metritis*) . . .	-	-	-	16	-	1	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*) . . .	5	-	-	157	5	2	5	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*).	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*) . .	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*) . .	533	-	-	4	-	-	-	-	-
Kræft (*Carsinoma et sarcoma*)	2	2	-	2	1	1	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	113	-	-	13	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*) . .	15	-	-	7	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	267	5	-	25	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	306	4	2	48	1	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	429	10	8	645	17	36	19	5	-
Ialt (*total*)	2885	27	32	5640	43	87	273	11	24

Tabell XV. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	172	-	2	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	182	-	2	1	-	1	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
40	3	-	443	8	30	43	1	4	1	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	310	-	-	9	-	-	27	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	37	6	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	166	7	2	4	-	-	5	-	-	-	-	-	-
144	3	-	964	21	32	76	1	4	33	-	-	-	-	-	-

i Bergen by i 1919.

dans la ville de Bergen, signalés en 1919).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XV. (Forts.). (*Continuation*). **Bergen.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	182	-	2	1	-	1	-	-	-
Brandfeber. (*Morbus maculosus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	78	-	1	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose. (*Actinomycosis*).	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster. (*Fibromycoma, Ascococcus*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	2	-	2	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	252	-	-	3	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	111	2	-	-	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh. (*Gastritis. Enteritis*)	89	-	1	50	5	1	-	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	86	1	4	-	-	-	-	-	-
Trommesyke. (*Tympanitis*)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*).	36	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	11	1	1	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	39	-	-	-	-	-	-	-	-
Ringorm (*Tricophyton tonsurans*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler. (*Partus irregulares*)	-	-	-	6	-	-	2	1	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	16	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	12	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	1	-	-	7	-	-	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)		-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	923	4	11	104	5	2	2	1	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	27	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	91	5	20	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	9	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	39	-	1	5	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	62	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	156	-	-	28	-	-	44	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	185	-	3	259	5	22	49	-	-	-	-	-	-

Tabell XV. (Forts.). (*Continuation*). **Bergen.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)
Overført (*transport*).	923	4	11	101	5	2	2	1	
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	71	-	-	-	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*) . .	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	67	-	1	1	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	153	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*).	129	-	2	18	3	1	-	-	-
Ialt (*total*)	1363	4	14	123	8	3	2	1	-

Tabell XVI. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*). .	-	-	-	5	-	5	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Braasot (*Gastromycosis ovis*). .	-	-	-	-	-	-	3	-	3
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	22	6	6	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	.	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	23	1	-	2	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	239	-	8	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	61	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*).	20	-	1	5	-	-	1	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*). . .	1	-	-	3	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	293	2	1	375	10	5	8	-	-
Overføres	578	3	10	479	16	18	12	-	3

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	185	-	3	259	5	22	49	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	21	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	8	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	38	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	-	52	-	-	9	-	-	2	-	-	-
-	-	-	197	-	3	381	5	23	60	-	-	2	-	-	-

i Sogn og Fjordane fylke i 1919.

dans le département de Sogn et Fjordane en 1919).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	58	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	114	5	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	-	-	39	2	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
58	-	-	216	8	8	4	-	1	-	-	-	2	-	-	-

Tabell XVI. (Forts.). (*Continuation*). **Sogn og Fjordane.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	578	3	10	479	16	18	12	-	3
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	46	-	3	36	-	1	5	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	14	-	-	37	3	1	1	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	25	-	1	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	3	-	2	12	-	6	7	-	3
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	151	-	1	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	7	-	-	88	3	12	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	102	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	1	-	-	4	-	-	3	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	25	-	-	6	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	1	-	-	309	-	-	1	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	703	-	-	3624	-	-	223	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	3	-	-	29	1	-	8	1	1
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	6	-	-	5	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	7	-	-	1	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	2	-	-	82	-	-	4	-	-
Kasting (*Abortus*)	1	-	-	51	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	14	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	12	-	2	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	11	-	-	104	-	2	7	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	452	-	-	-	-	-	-	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	2	-	-	1	1	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	44	-	-	5	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	39	4	-	10	-	-	9	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	129	5	-	26	3	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	471	3	2	72	4	-	4	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	421	7	5	309	19	8	11	-	1
Ialt (*total*)	3105	22	23	5452	49	51	303	3	8

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
58	-	-	216	8	8	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	1	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
2	-	1	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	299	7	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
386	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	202	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	11	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	-	-	90	10	4	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
464	-	1	874	27	20	14	1	2	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XVII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	5	-	5	-	-	-
Raslesyke (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	31	1	26	-	-	
Influenza (*Influenza*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	29	-	-	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	58	-	2	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	3	1	-	2	2	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	7	2	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	97	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	88	1	-	34	-	-	-	-	
Lunge-og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	22	1	-	20	3	2	-	-	-
Fordøielsessykdommer(indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	136	1	-	155	-	-	2	-	1
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	61	-	-	52	3	-	3	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	5	1	-	46	3	-	8	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	21	-	-	18	8	6
Forgiftning (*Intoxicationes*)	15	1	-	14	-	-	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	181	-	-	-	-	-	-	-	-
reiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	16	2	-
Overføres	607	8	2	480	13	33	49	12	7

i Møre fylke i 1919.

dans le département de Møre en 1919).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
464	-	1	874	27	20	14	1	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	225	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	38	1	13	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	1	11	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	10	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
475	-	3	1136	28	25	73	-	18	1	-	-	-	-	-	-

Tabell XVII. (Forts.). (*Continuation*). **Møre.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	607	8	2	480	13	33	49	12	7
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	4	1	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	9	-	-	122	3	21	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	35	1	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	76	-	-	166	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	57	-	-	521	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	50	-	-	277	-	-	1	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	3	1	-	51	4	-	6	1	-
Misfostre (*Monstra*)	1	1	-	6	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	1	-	1	2	-	-	5	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	15	-	-	-	-	-
Tilbageholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	2	-	-	131	-	-	3	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	54	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	52	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	20	2	4	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	12	-	-	79	2	-	5	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	18	1	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	24	1	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	544	-	-	-	-	-	14	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	135	-	-	15	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	19	-	-	12	-	-	6	1	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	203	4	-	38	3	-	5	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	324	1	1	88	8	-	6	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	247	9		175	14	2	7	-	1
Ialt (*total*)	2338	27	4	2343	51	60	107	14	8

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
475	-	3	1136	28	25	73	-	18	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	270	5	1	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	279	-	-	1	-	-	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	23	2	-	22	1	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	65	4	-	10	2	-	-	-	-	-	-	-	-
476	-	3	1790	40	26	127	4	18	6	-	-	-	-	-	-

Tabell XVIII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	5	-	5	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Bråsot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	3	-	3
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	49	26	15	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	94	3	1	1	-	-	1	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudotuberculosa chronica*)	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	7	-	1	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	349	4	7	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	4	-	4	1	1	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	39	9	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og brungesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	17	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	13	3	6	1	1	-	3	-	3
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	384	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	100	1	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	315	1	2	2	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	6	-	1	3	1	1	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	428	4	-	897	45	1	21	-	1
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	233	1	12	66	1	1	3	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	16	-	1	83	2	7	6	-	1
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	215	5	5	7	2	1
Forgiftning (*Intoxicationes*)	9	-	3	16	-	-	3	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	163	-	3	-	-	-	2	2	-
Overføres	2338	27	4	2343	51	60	107	14	8

i Sør-Trøndelag fylke i 1919.

dans le département de Sør-Trøndelag en 1919).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
476	-	3	1790	40	26	127	4	18	6	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	307	8	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	510	7	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	184	14	43	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	23	1	10	1	-	1	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	73	10	1	25	1	-	2	-	-	-	-	-	
1	-	-	9	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	24	-	3	4	1	2	1	-	1	20	7	-	-
-	-	-	11	3	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
485	-	3	2761	71	78	354	20	64	10	-	2	20	7	-	-

Tabell XVIII. (Forts.). (*Continuation*). **Sør-Trøndelag.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2338	27	4	2343	51	60	107	14	8
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	3	2	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	2	1	-	1	1	-	-	-	
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	76	5	6	135	1	5	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	218	13	6	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	2	-	-	6	-	-	5	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	279	-	-	722		-	8	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	5	-	-	133	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	293	-	-	2066	-	-	64	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	7	1	-	187	8	1	18	1	-
Misfostre (*Monstra*)	1	-	-	12	1	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	1	-	-	40	-	-	2	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	48	2	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	6	-	-	375	-	4	4	-	1
Kasting (*Abortus*)	8	-	-	94	4	-	4	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	178	1	2	1	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	41	-	4	2	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	15	-	.	333	18	2	19	1	2
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	69	3	-	8	-	1	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	728	1	1	1	-	-	318	-	1
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	1	1	-	-	-	-	1	1	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	604	-	-	82	1	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	38	-	1	9	-	-	3	-	-
Led og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	499	17	-	50	1	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner absces) (*Vulnera, contusiones abscessus etc.*)	750	16	1	186	-	-	2	1	-
Overføres	5735	72	13	7268	102	85	562	20	13

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte *signalés*	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde *abattus et morts*
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
485	-	3	2761	71	78	354	20	64	10	-	2	20	7	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	601	36	16	2	-	-	-	-	-	10	-	-	-
4	-	-	122	-	-	40	-	-	8	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	-	-	36	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1	-	25	7	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	7	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	-	-	860	-	2	9	-	-	166	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	13	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	1	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	22	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
644	1	3	4469	118	100	476	20	64	192	-	2	30	7	-	-

Tabell XVIII. (Forts.). (*Continuation*). **Sør-Trøndelag.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	5735	72	13	7268	102	85	562	20	13
Anæmi (*Anæmia*)	5	-	2	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*).	462	5	20	416	89	8	17	1	-
Ialt (*total*)	6202	77	35	7684	191	93	579	21	13

Tabell XIX. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*). .	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Bråsot (*Gastromycosis ovis*) .	-	-	-	-	-	-	24	-	24
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	46	22	16	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	64	-	-	1	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	7	-	1	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	158	-	3	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	5	5	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	-	-	-	33	8	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	5	2	1	1	-	1	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	175	2	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*).	152	1	-	17	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*) . .	10	1	1	7	1	1	-	-	-
Overføres	397	4	6	287	38	20	24	-	24

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde *abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
644	1	3	4469	118	100	476	20	64	192	-	2	30	7	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	-	-	95	16	5	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
651	1	3	4564	134	105	495	20	64	192	-	2	30	7	-	-

i Nord-Trøndelag fylke 1919.

dans le département de Nord-Trøndelag en 1919).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	154	5	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	693	8	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	46	5	11	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	16	-	4	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
1	-	1	872	14	49	46	5	11	1	-	-	10	10	-	-

Tabell XIX. (Forts.). (*Continuation*). **Nord-Trøndelag**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	397	4	6	287	38	20	24	-	24
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	245	1	-	819	13	4	13	1	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	126	-	12	63	4	-	5	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	21	-	-	111	4	4	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	56	1	2	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	-	-	-	7	2	1	5	-	3
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	66	-	2	-	-	-	1	1	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	3	-	1	5	3	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	35	4	4	17	1	2	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	207	12	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	5	1	-	9	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	175	-	-	262	-	-	3	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	2	-	-	118	-	-	-	-	-
Skab (*Scabics*)	4	-	-	4	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	112	-	-	2716	-	-	75	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	2	1	-	115	11	-	2	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	1	-	-	24	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	49	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	1	-	-	338	-	3	2	-	-
Kasting (*Abortus*)	1	-	-	21	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	136	-	1	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	19	-	-	4	-	1
Jurbetændelse (*Mastitis*)	9	-	-	234	5	-	3	1	-
Overføres	1206	12	25	5620	96	37	137	3	8

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
1	-	1	872	14	49	46	5	11	1	-	-	10	10	-	-
2	-	-	132	2	7	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	47	-	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	19	-	-	1	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	50	6	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1375	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	47	1	-	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	-	-	32	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	25	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	1	1	2609	64	74	91	6	12	3	-	-	10	10	-	-

Tabell XIX. (Forts.). (*Continuation*). **Nord-Trøndelag.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1206	12	25	5620	96	37	137	3	8
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	23	-	-	1	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	480	-	-	8	-	-	867	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	198	1	-	42	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	16	1	-	14	-	-	16	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	405	13	-	92	1	-	2	2	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	926	13	1	475	12	1	6	2	-
Andre behandlede sykdomstilfælder (*Casus ceteri*)	386	14	6	568	125	9	16	3	1
Ialt (*total*)	3649	55	32	6820	234	47	1044	10	9

Tabell XX **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	16	7	3	-	-	-
Svinepest (*Pneumo-enteritis contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	16	-	-	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	4	4	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Overføres	29	-	-	22	11	4	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
18	1	1	2609	64	74	91	6	12	3	-	-	10	10	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	-	-	1689	-	2	4	-	-	31	-	-	-	-	-	-
3	-	3	1	1	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-
-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	176	8	-	26	-	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	161	33	9	7	-	1	6	-	-	-	-	-	-
46	1	4	4657	107	85	136	8	13	41	1	-	11	11	-	-

i Nordland fylke 1919.

dans le département de Nordland en 1919).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	47	1	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	96	1	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	149	3	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Tabell XX. (Forts.). (*Continuation*). **Nordland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	29	-	-	22	11	4	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	2	1	1	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	35	-	-	-	-	
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	43	-	-	32	2	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	2	-	-	2	-	2	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	144	-	-	262	4	-	1	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	58	1	3	19	-	-	2	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	5	-	-	53	2	1	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	26	-	-	1	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	18	-	4	13	2	4	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	57	-	-	19	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	2	-	-	5	-	1	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	4	-	-	53	-	-	6	-	1
Sveksot (*Rachitis*)	1	-	-	-	-	-	1	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	50	-	-	25	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	199	-	-	1209	-	-	142	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	6	1	-	25	-	-	2	1	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	2	-	-	75	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	1	-	-	4	-	-	-	-	-
Overføres	625	3	8	1887	21	12	155	1	1

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte *signalés*	derav		anmeldte *signalés*	derav		anmeldte *signalés*	derav		anmeldte *signalés*	derav		anmeldte *signalés*	drepte og døde *abattus et morts*	anmeldte *signalés*	drepte og døde *abattus et morts*
	drepte *abattus*	døde *morts*		drepte *abattus*	døde *morts*		drepte *abattus*	døde *morts*		drepte *abattus*	døde *morts*				
	-	-	149	3	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	33	-	11	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	1	4	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	7	-	1	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	131	10	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	7	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	-	-	9	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
36	3	1	318	13	28	88	-	11	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XX. (Forts.). (*Continuation*). **Nordland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	625	3	8	1887	21	12	155	1	1
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	36	-	-	1	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	10	-	1	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	1	-	-	58	-	-	3	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	188	-	1	10	-	-	20	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	50	-	-	22	-	-	1	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	13	1	-	12	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	90	4	-	21	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	159	1	1	73	5	-	2	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	347	4	-	181	15	1	6	-	-
Ialt (*total*)	1480	13	10	2311	41	14	188	1	1

Tabell XXI. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	4	3	1	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	4	1	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	3	3	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	6	2	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	19	3	-	7	6	1	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
36	3	1	318	13	28	8	-	11	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	267	-	-	7	-	-	10	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	3	-	-	17	-	-	3	-	-	-	-	-	-
9	2	3	20	2	1	13	2	-	3	1	2	-	-	-	-
50	5	4	609	15	29	130	4	11	16	1	2	-	-	-	-

i Troms fylke i 1919.

dans le département de Troms en 1919).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	43	1	10	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	19	-	1	43	1	10	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XXI. (Forts.). (*Continuation*). **Troms.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	19	3	-	7	6	1	-	-	-
Kopper (*Variola., Vaccina et Ovina*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	45	-	-	-	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	14	-	-	-	-	-	-	-	
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	117	-	-	130	-	-	1	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	24	-	2	-	-	-	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	3	-	-	22	-	-	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	16	-	-	3	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	19	3	1	41	-	2	2	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	27	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	1	-	1	3	-	2	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	16	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	24	-	-	8	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	16	-	-	288	-	-	10	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	4	-	-	56	-	1	3	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	55	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	31	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	-	-	-	46	-	-	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	4	2	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	325	8	4	734	6	6	19	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	19	-	1	43	1	10	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	17	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	40	-	1	60	1	10	-	-	-	2	2	-	-

Tabell XXI. (Forts.). (*Continuation*). **Troms.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	325	8	4	734	6	6	19	-	-
Kastrationer (*Castrationes*) . .	212	-	1	3	-	-	13	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	45	1	-	14	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	55	1	-	4	1	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	118	-	-	7	-	-	-	-	-
Sviva (*Vertigo*)	157	-	8	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	67	5	3	107	10	9	12	-	-
Ialt (*total*)	979	15	16	869	17	15	44	-	-

Tabell XXII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	10	-	-	6	-	-	-	-	
Lunge- og brysthindebetændelse (*Phneumonia et Pleuritis*)	3	-	1	2	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer(indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	33	-	-	21	-	-	3	-	
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	9	-	-	13	-	-	1	-	
Akut diarrhé og blodgang. (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	1	-	-	1	-	-	1	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*) . .	-	-	-	7	-	1	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*) .	11	-	-	1	-	-	-	-	-
Overføres	72	-	1	51	-	1	5	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
3	-	-	40	-	1	60	1	10	-	-	-	2	2	-	-
2	-	-	26	-	-	7	-	-	5	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	11	-	-	-	-	-	3	2	-	-
5	-	-	68	-	1	84	1	10	5	-	-	5	4	-	-

i Finmark fylke i 1919.

dans le département de Finmark en 1919).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	11	-	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	3	1	-	-	23	-	3	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XXII. (Forts.). (*Continuation*). **Finmark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	72	-	1	51	-	1	5	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	14	-	-	2	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	22	-	-	16	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	-	-	-	8	-	-	3	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	9	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	16	-	1	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	-	-	-	9	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	14	-	-	-	-	-	2	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	29	-	-	7	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	11	-	-	4	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	27	-	-	18	-	-	-	-	-
Sviva (*Vertigo*)	12	-	1	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	5	-	-	13	2	-	-	-	-
Ialt (*total*)	197	-	2	184	2	2	12	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
3	-	3	1	-	-	23	-	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	3	9	-	-	31	-	3	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XXIII.

Antall autoriserte dyrlæger i Norge 1920

(Nombre de vétérinaires diplomés en 1920).

Fylke (*Départements*)	Autoriserte dyrlæger (*Vétérinaires diplomés*)	Derav (*dont*)		
		Fylkes-dyrlæger (*Vétérinaires délégués*)	I andre stillinger el. privat prakt. (*D'autres vétérinaires exerçants*)	Ikke praktiserende (*non exerçants*)
Kristiania	29	1	25	3
Akershus	20	11	9	-
Østfold	13	7	6	-
Buskerud	15	10	5	-
Vestfold	9	5	3	1
Hedmark	31	23	5	3
Opland	24	16	6	2
Telemark	12	8	3	1
Aust-Agder	7	7	-	-
Vest-Agder	3	2	1	-
Rogaland	10	6	3	1
Hordaland	5	5	-	-
Bergen	6	2	4	-
Sogn og Fjordane	5	5	-	
Møre	10	8	2	
Sør-Trøndelag	17	11	6	-
Nord-Trøndelag	11	9	-	2
Nordland	8	7	1	-
Troms	3	1	2	-
Finnmark	1	1	-	-
Uopgit bopel (*domicile non nommé*)	1	-	-	-
Utenlands	8	-	-	-
Riket (*le royaume*)	248	145	81	13

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY

OCT 29 1921

Utførsel og innførsel av husdyr.

Utførsel.

Ifølge Norges offisielle statistikk*) er der i året 1919 utført 512 hester og 15 stkr. storfe.

Innførsel.

Ifølge ovennevnte statistikk er der i årets løp innført: 207 hester og 189 stkr. hornkveg.

Reglerne for innførsel av levende husdyr var de, der er fastsatte i kongelig plakat av 19 januar 1917. Hertil kom dog den provisoriske anordning av 12. oktober 1917 om forbud mot innførsel av hester m. v., hvilken senere avløstes av lov om midlertidig innførselsforbud av 22. mars 1918.

Bestyreren av *Kristiania karantenefjøs*, direktør *A. Lo* meddeler, at der fra Sverige innførtes 2 stkr. livdyr (kalvekuer), der begge bestod tuberkulinproven, 35 slaktedyr og 16 sauer. Fra Danmark innførtes 130 stkr. storfe (korthornsdyr) efter speciel tillatelse fra Landbruksdepartementet hvorav de 60 (46,15 %) reagerte for tuberkulinproven samt 53 slaktedyr.

Bestyreren av *Fredrikshald karantenefjøs* stadsdyrlæge *Ant. Jacobsen* meddeler, at der i årets løp innførtes 4 kjør og 12 sauer fra Sverige, men ingen dyr fra Danmark.

Til statens karantenestasjon ved »Ytre Voulen« ved Stavanger innfortes ifølge karantenedyrlægen, fylkesdyrlæge *F. V. Holmboe* ialt 47 stkr. sauer fra Skotland og 2 sauer fra Færøerne.

Bevilgninger til det civile veterinærvesen i budgetterminen 1ste juli 1919—30te juni 1920.

I. *Utgift.*

		Bevilget	Medgått
1.	Fylkesdyrlægenes avlønning	kr. 155 000,00	kr. 183 077,63
2.	Veterinærinstitutet:		
	a) bevilget	kr. 69 200,00	
	b) overført fra forrige termin	« 15 188,13	
		« 84 388,13	« 104 056,74
	Overført	kr. 239 388,13	kr. 287 134,37

*) Månedsopgaver over vareomsetningen med utlandet, desember 1920.

		Bevilget	Medgått
	Overført	kr. 239 388,13	kr. 287 134,37
3.	Reisestipendier for dyrlæger	« 3 000,00	« 2 400,00
4.	Tuberkulinundersøkelse av kvegbesetninger:		
	a) bevilget kr. 10 000,00		
	b) overført fra forrige termin « 24 376,32		
		« 34 376,32	« 12 184,65
5.	Erstatningsbidrag ved nedslaktning av tuberkuløst kveg:		
	a) bevilget kr. 15 000,00		
	b) overført fra forrige termin « 17 091,18		
		« 32 091,18	« 14 973,65
6.	Avlønning m. v. av statsdyrlægene	« 15 000,00	« 13 500,80
7.	Studiestipendier for veterinærstuderende	« 30 000,00	« 33 800,00
8.	Skyss- og kostutgifter	« 70 000,00	« 85 703,42
9.	Forskjellige og tilfeldige utgifter	« 2 000,00	« 3 470,62
10.	Bidrag til utgivelse av »Norsk Veterinærtidsskrift«	« 1 800,00	« 1 800,00
11.	Karantenestasjonen »Ytre Voulen«	« 450,00	« 450,00
12.	Erstatningsbidrag til ubemidlede kvegeiere for tap på husdyr ved ondartet husdyrsykdom	« 10 000,00	10 000,00
13.	Byggearbeider ved Veterinærhoiskolen, avsatt til senere anvendelse (ekstraordinært)	« 250 000,00	« 41 321,52
	Sum	kr. 688 105,63	kr. 509 739,03

II. *Inntekt.*

		Bevilget	Innkommet
16.	Salg av tuberkulin og forskjellige sera fra Veterinærinstitutet og inntekt av husleie	kr. 14 600,00	kr. 15 753,04

II.

Kjøttkontrollen 1919.

Almindelig oversikt.

Kjøttkontroll i henhold til lov om kommunale slaktehuse, kjøttkontroll m. v. av 27. juni 1892 har i året 1919 vært i virksomhet i 34 kommuner. I følgende bykommuner virker nu således kjøttkontroll: Ålesund, Arendal, Bergen, Bodø, Drammen, Fredrikshald, Fredrikstad, Gjøvik, Hamar, Haugesund, Holmestrand, Horten, Honefoss, Kongsberg, Kragerø, Kristiania, Kristiansand, Kristiansund, Larvik, Lillehammer, Moss, Narvik, Notodden, Porsgrund, Risør, Sandefjord, Sarpsborg, Skien, Stavanger, Tromsø, Trondhjem, og Tønsberg og derhos i Lillestrøm og Tinn landkommuner.

I årets løp er de kommunale slaktehuser henholdsvis i Bergen og Trondhjem åpnet, idet det første blev tatt i bruk 1. oktober og det annet 2. juni 1919. Kommunale slaktehuser finnes nu i Bergen, Fredrikshald, Kristiania, Kristiansund, Lillehammer, Stavanger og Trondhjem. Av disse er slaktehusene i Fredrikshald, Kristiania og Stavanger uten approbasjon av det offentlige.

Ved kongelig resolusjon av 3. november 1917 blev kontrollen ordnet ved det såkalte »Fællesslakteri« (Bøndernes fællesslakteri) på Loren i Østre Aker. Slakteriet er godkjent av departementet og kontrolldyrlægen ansatt av dette i henhold til kjøttkontrolloven av 14. juli 1914 dens § 2.

I landkommunen Voss finnes siden 1909 et slakteanlegg som eies og drives av kommunen.

De i de senere år ved den offentlige kjøttkontroll undersøkte kjøttmengder stiller sig (i hele tall) således:

	Okser	Hester	Svin	Sau og gjeit	Kalver
1908	124 935	3 866	83 197	212 151	130 321
1909	139 261	3 637	73 877	230 899	150 204
1910	156 892	4 645	68 300	217 321	159 282
1911	169 194	6 161	80 042	235 347	172 855
1912	152 798	6 453	96 552	247 213	159 390
1913	146 189	6 377	82 296	247 846	157 908

	Okser	Hester	Svin	Sau og gjet	Kalver
1914	164 798	5 477	94 417	211 883	162 288
1915	190 698	6 384	76 860	226 721	183 327
1916	144 206	7 027	51 181	212 162	154 552
1917	189 076	4 992	66 553	185 201	159 933
1918	167 158	8 853	38 635	207 006	158 710
1919	139 289	6 480	57 563	224 724	149 542

På de følgende tabeller vil finnes sammendradd de tabellariske beretninger fra de forskjellige kommuner, hvori kontroll har vært i virksomhet, således at tabell A viser den samlede kjøttmengde (slakt) som har passert de forskjellige kontrollstasjoner i løpet av året med samtidig angivelse av, fra hvilket land kjøttet stammer samt kjøttets art.

I tabell B angis på samme måte det antall kjøttkropper, som er stemplet med 2. klasses stempel.

Tabell C angir på samme vis antall av kasserte kjøttkropper, samt vekten av de konfiskerte slakt samt vekt av kasserte organer og avfall.

Tabell D angir de utenfor hovedstasjonene kontrollerte kjøttmengder, deres klassifikasjon m. v.

Tabell E viser den samlede mengde fersk slaktekjøtt som i årets løp er kontrollert.

Tabell F angir de vesentligste årsaker til 2. klasses stempling og kassasjon av kjøtt.

Tabell G vedrører kontrollen av det fra utlandet innførte opdelte kjøtt, såkalte tønnekjøtt (konf. lov av 25. juli 1910 og kgl. plakat av 4. august 1911).

Tønnekjøttkontroll har i årets løp vært i virksomhet i følgende byer:

Arendal, Bergen, Bodø, Haugesund, Kristiania, Kristiansand, Skien, Stavanger og Trondhjem.

Tabell A. **Antall av slakt som i 1919 er**

(*Nombre de viandes de boucherie*

Kommune	Ialt undersøkt								Norsk			
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau
Ålesund	3678½	91½	772¾	5857	962	1802	1544½	-	3678	91½	772¾	5857
Arendal	595¼	64	226½	1297½	69	1047	128	-	594¼	64	226½	1297½
Bergen	15174	291	5214	24808	2594	15796	2359	-	13932	291	5214	24808
Bodø	604¾	7	82½	1456	47	405	251½	29½	604¾	7	82½	1456
Drammen	2492	238¾	1561	882¾	57½	2277	295	-	2492	238¾	1561	882¾
Fredrikshald	1092¼	96½	672¾	851	-	1308½	377¾	-	710¼	76½	672¾	851
Fredrikstad Ø.	262	27½	193	237	5	859	6	-	247	27½	193	212
Do. V.	2525	215¼	1442¼	1961	17	2302¾	299¾	-	2260	215¼	1442¼	1961
Gjøvik	979	65	419	542	3	552	-	4	979	65	419	542
Hamar	1494¾	55¾	1144¼	2401	155	2742	5	-	1494¾	55¾	1144¼	2401
Haugesund	1286½	16	310¾	4061	64	1855	119½	-	1286½	16	310¾	4061
Holmestrand	330	27¾	172¾	381	2	277	6	-	242	27¾	172¾	381
Horten	200½	13	253¼	48	4	394	46	1	200½	13	253¼	48
Hønefoss	894	60	510	524½	15	927	60	-	894	60	510	524½
Kongsberg	526	13	194¾	475	18	631¼	21½	-	526	13	194¾	475
Kragerø	469½	23	143½	516	23	596	84	-	469½	23	143½	516
Kristiania	37818[1]	943	25095	74484[2]	8362	31262	9865	-	8756	658	21420	67088
Kristiansand	3500	183	1102	4653	188	4675	2257	-	3050	183	1016	4592
Kristiansund	3112	37½	587½	4305	242	3384	74	3[3]	3102	37½	587½	4305
Larvik	1291½[4]	49¾	817¼	1692	1	1072	115	-	1183½	49¾	817¼	1692
Lillehammer	193½	13	493	1301	440	1702	146	-	193½	13	493	1301
Lillestrøm	687½	15	244¼	227	-	449½	11	-	687½	15	244¼	227
Moss	898	119	951	1224	17	1193	271	-	897	119	951	1224
Narvik	74	-	14	401	23	169½	41	-	74	-	14	401
Notodden	242	9	140½	240	49	233	23	1[5]	234	9	140½	240
Porsgrund	354½	4½	108	188	10	397	16	-	321½	4½	108	188
Risør	191	1	44¼	272¼	-	270¾	69	-	191	1	44¼	272¼
Sandefjord	648½	5½	377	226½	2	625½	89½	-	640	5½	377	266½
Sarpsborg	1062	240	811	523	-	2284	337	-	1062	240	811	523
Skien	511	14	422¼	862	16	869	25	-	407	14	377¼	837
Stavanger	473	42¾	1472	2663	19	3907¼	13	-	473	42¾	1472	2663
Tinn	31	-	25	27	-	14	2	-	31	-	25	27
Tromsø	279	14	15½	1325	120	740	118	175	279	14	15½	1325
Trondhjem	14303¼[6]	525½	2349½	19997¼	2790	13964¼	423	21¾	13718¼	525½	2349½	19997¼
Tønsberg	2257	126	1280½	1635	6	2727	226	-	2120	126	1275½	1573
Ialt *(total)*	100530½	3647½	49662½	162544¾	16320¼	103710	19727¾	235¼	68030½	3342½	45851½	155015¾

[1]) 143 okser argentinsk, 1 283 okser fra U.S.A. [2]) 4 sau engelsk. [3]) Hjorter. [4]) Herav 4 ameri

ndersøkt på kontrolstationene.

xaminées aux bureaux de contrôle en 1919).

				Svensk								Dansk							
Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
962	1802	1544½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
69	1047	128	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
2594	15796	2359	-	115	-	-	-	-	-	-	-	1127	-	-	-	-	-	-	-
47	405	251½	29½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
57½	2277	295	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1308½	377¾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	382	20	-	-	-	-	-	-
5	859	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-	25	-	-	-	-
17	2302¾	299¾	-	7¾	-	-	-	-	-	-	-	257¾	-	-	-	-	-	-	-
3	552	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
155	2742	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
64	1855	119½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	277	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	394	46	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	927	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	631¼	24½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	596	84	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8360	31157	7639	-	777	-	-	-	-	-	4	-	26859	285	3675	7392	2	105	2222	-
188	4675	2232	-	-	-	-	-	-	-	-	-	450	-	86	61	-	-	25	-
242	3384	74	3	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-
1	1072	115	-	-	-	-	-	-	-	-	-	104	-	-	-	-	-	-	-
440	1702	146	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	449½	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	1193	271	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
23	169½	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
49	233	23	1	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-
10	397	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33	-	-	-	-	-	-	-
-	270¾	69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	625½	89½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-
-	2284	337	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	869	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	104	-	25	25	-	-	-	-
19	3907¼	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	14	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	740	118	175	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2790	13964¼	423	21¾	37	-	-	-	-	-	-	-	381	-	-	-	-	-	-	-
6	2727	226	-	-	-	-	-	-	-	-	-	137	-	5	62	-	-	-	-
16318½	103605	174763¾	235¼	936¾	-	-	-	-	-	4	-	29877¾	305	3791	7565	2	105	2247	-

kanske okser. [5]) Elg. [6]) Herav 149½ fra U.S.A., 17½ argentinsk.

Tabell B. **Antall av slakt som i 1919 er stemplet med 2nen klasse på kontrollstasjonene).**

(Nombre de viandes de boucherie marquées avec l'estampille de IIme classe).

Kommune	Ialt 2nen klasse							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Ålesund	47½	1	13	60	21	20	14	-
Arendal	23¼	12	6	2	1	31	-	-
Bergen	25	1	42	1	-	238	2	-
Bodø	24	4	4	15	2	7	2	-
Drammen	49¼	9	19	3	-	22½	2	-
Fredrikshald	14	2	6½	-	-	4	-	-
Fredrikstad Ø.	6	-	4	-	2	9	-	-
do. V.	37¾	6¾	42¾	2	-	13¾	-	-
Gjøvik	8	-	1	-	-	-	-	
Hamar	13¾	-	19¾	17	-	17	-	-
Haugesund	32¾	1	2¾	66	5	93½	2	-
Holmestrand	3	-	6	-	-	1	-	-
Horten	15½	1	5	-	-	1	-	-
Hønefoss	25½	1	7	1	-	7	-	-
Kongsberg	7½	-	11	2	-	6½	-	-
Kragerø	2¼	1	4½	3	-	1	-	-
Kristiania	488	57	743	348	42	278	47	-
Kristiansand	24	2	9	3	2	7	1	-
Kristiansund	34	3	26½	13	1	29	1	-
Larvik	28	-	28	12	-	40	-	-
Lillehammer	12½	3	22	4	24	43	-	-
Lillestrøm	10¼	-	5¾	-	-	13	-	-
Moss	35	2	12	1	6	29	3	-
Narvik	743¼	21	98½	1145	72	191	223	61
Notodden	16	-	10	2	4	9	1	-
Porsgrund	6	-	2	1	-	8	-	-
Risør	4½	-	1	2½	-	-	-	-
Sandefjord	18¼	-	3¾	-	1	8	3	-
Sarpsborg	38	12	30	-	-	14	-	-
Skien	5	-	10¼	-	-	2	-	-
Stavanger	31¾	10	28½	17	-	82¾	-	-
Tromsø	32¼	13	4	110	95	189	5	32
Trondhjem	150¾	16	64½	115	7	74½	-	-
Tønsberg	40¾	4¼	62	4¼	1	13	-	-
Ialt *(total)*	2052¾	183	1354¾	1949¾	286	1502¼	306	93

Tabell C.

Antall av slakt som i 1919 er kassert på kontrollstasjonene.

(Nombre de viandes de boucherie saisies aux bureaux de contrôle).

Kommune	Ialt kassert: Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Vekt i kilogram av kasserte kjøttkropper	Vekt i kilogram av avfall og organer
Ålesund . . .	16	-	3	12½	-	21⅓	7½	-	1987	302
Arendal	11	-	1¾	8	1	4	1	-	1441	417
Bergen	61	6	4	10	3	176	10	-	6683	5586
Bodø	4½	-	1	8	2	6	1	-	[1]	[2]
Drammen . . .	13¼	⅓	4	-	-	10	1	-	1424	692
Fredrikshald . .	11	1	7	3	-	8	-	-	[2]	[2]
Fredrikstad Ø. .	3	-	1	-	-	5	-	-	594	[2]
do. V. .	6¾	¾	11	-	-	13	1	-	1431	215
Gjøvik	1	-	1	-	1	1	-	-	[2]	[2]
Hamar	8¾	-	3¾	1	3	60	-	-	1751	367
Haugesund . . .	5½	-	2	1	-	6½	-	-	766	1217
Holmestrand . .	-	-	-	-	-	2	-	-	[2]	[2]
Horten	1	1	2	1	-	3	-	-	517	128
Hønefoss . . .	6½	2⅓	6	-	-	11	-	-	[2]	[2]
Kongsberg . . .	-	-	-	-	-	1	-	-	20	79
Kragerø	2	1	-	2	-	2	-	-	408	271
Kristiania . . .	253[4]	22[5]	218[6]	132[6]	133[7]	687[8]	74[5]	-	56479	33407
Kristiansand . .	10	3	-	-	1	6	-	-	1339	186
Kristiansund . .	22½	3	7	8	1	12	-	-	3756	500
Larvik	6	-	1¼	-	-	6	-	-	840	350
Lillehammer . .	3	-	1	1	2	11	1	-	528	310
Lillestrøm . . .	3½	2⅓	-	-	-	7	-	-	[2]	[2]
Moss	5	2½	2	-	2	14	-	-	1265	756
Narvik	¼	-	-	-	-	-	-	-	27	[2]
Notodden . . .	1	¼	1	-	-	1	-	-	215	69
Porsgrund . . .	1	-	3½	-	-	1	-	-	ca. 300 kg.	ca. 18 kg.
Risør	2⅓	-	-	1	-	-	-	-	[2]	[2]
Sandefjord . . .	1½	-	3¾	1	-	6	1	-	637	198
Sarpsborg . . .	4	-	-	-	-	9	-	-	[2]	[2]
Skien	2	-	3	-	1	5	-	-	[2]	[2]
Stavanger . . .	6¾	2	-	5	-	21	-	-	1506	326
Tinn	1	-	1	1	-	-	-	-	[2]	[2]
Tromsø	9	1	-	3	-	3	-	1	[2]	[2]
Trondhjem . . .	57[3]	8	12	62	24	163	-	-	11083	8196
Tønsberg . . .	11¼	4	6¼	2	-	14	1	-	2822	45
Ialt *(total)*	2832¼	263¾	2274	1456½	1378	7487	99½	1	97819	53635

[1]) Ikke opgitt. [2]) Ikke oplyst. [3]) Derav ⅓ argentinsk. [4]) Derav 14 dansk. [5]) Derav 2 dansk. [6]) Derav 7 dansk og 1 engelsk. [7]) 1 dansk. [8]) 6 dansk.

Tabell D. **Antall av slakt som i 1919 er undersøkt av**

(Viandes de boucherie examinées

Kommune	Ialt undersøkt[1])								2nen		
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin
Ålesund . .	39	2	-	-	-	1	7	-	-	-	-
Arendal[1]) . .	753½	26	57	391½	17	726	45	-	-	-	-
Bergen . . .	1909	84	26	426	5	131	132	-	-	-	-
Bodø	407½	12	26	543	4	81	100	17	2	-	-
Drammen . .	2227	187	328	2432	89	386	46	-	19	10	4
Fredrikshald .	183½	18	39	49	-	65	53	-	-	-	-
Hamar . . .	706¾	75¼	523	242	16	446	-	-	6	1	9¾
Haugesund .	717½	42½	15¾	2214½	14	154	21	-	2½	2	-
Horten[2]) . . .	1824	100	556	1203	49	646	48	-	14[3])	3	7
Hønefoss . .	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Kongsberg . .	14½	3	21	-	1	4	-	-	-	-	-
Kragerø . .	89¾	10	27¾	34	-	24	1	-	-	-	1
Kristiania[4]) .	10281	1006	2689	1438	80	1414	5677	-	64	20	20
Kristiansand .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Larvik[5]) . . .	447½	31½	92¼	201	-	112	13	-	6	1	2
Lillehammer[2]).	1090	56	737	19	1	12	3	-	5	-	8
Lillestrøm . .	7	-	3	8	-	8	-	-	-	-	-
Moss	1132	44	102	868	148	203	14	¾	4	4½	7
Narvik . . .	743¼	21	98½	1145	72	191	223	61	13	3	-
Notodden[6]) .	632½	61½	326	476	154	648	28	-	23	3	10
Porsgrund[7]) .	553	50	214½	315	10	449	14	-	5	2	4
Risør[8]) . . .	64	3	19¾	34	2	16½	30	-	3½	-	-
Sandefjord[9]) .	824	56½	155	594½	2	71½	44	-	10	1½	6
Skien[10]) . . .	1923¼	316	928	1228	56	1716	9	-	21¼	2	23
Stavanger[11]) .	7418	538	469	45568	446	9533	99	-	-	-	-
Tinn[12]) . . .	800½	26½	323	892	103	568	17	33	16	1	9
Tromsø . . .	2124	62	120½	3847	422	1394	481	110	55	53	4
Trondhjem[13])	1843¼	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ialt (*total*)	38759	2832¾	7901	64168½	1691	19000	7105	221¾	269¼	107	114¾

[1]) Av slaktene var 358 okser og 12 svin dansk. [2]) 926 okser svenske og danske, 7 hester og 30 svin dansk. [3]) Hvorav 4 dansk. [4]) 80 okser dansk. [5]) 127½ okse dansk. [6]) 12 okser dansk. [7]) 53 okser dansk. [8]) 12 okser dansk. [9]) 235 okser dansk. [10]) 51 okser dansk. [11]) 1184 okser og 16 svin dansk. [12]) 78 danske og svenske okser, 1 hest og 7 svin dansk. [13]) okser 701 svensk, 216¾ dansk, 47½ finsk, 476¾ amerikansk, 226¼ argentinsk.

kontrolørene utenfor kontrollstationene.

en dehors des bureaux de contrôle).

klasse					Kassert								Vekt i kilogram av kasserte kjøttkropper	Vekt i kilogram av avfall og organer
Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	1	-	1	-	-	3	-	2	-	-	-	-
-	-	15	-	-	4	1	1	-	-	1	-	-	850	360
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	6	1	-	-	-	5	-	-	793	115
$27\frac{1}{2}$	-	4	-	-	-	-	-	$1\frac{1}{2}$	-	-	-	-	21	1230
2	-	1	-	-	7[1]	1	2	2	-	5	1	-	1359	99
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24
9	2	6	2	-	19	8	8	2	1	9	1	-	4249	17233
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	95	66
1	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	160	640
-	-	-	-	-	1	-	$\frac{1}{4}$	-	-	2	-	-	-	-
4	31	-	-	-	$\frac{3}{4}$	-	-	-	-	-	-	-	44	192
3	2	2	2	7	$2\frac{1}{4}$	-	-	1	-	2	1	-	230	-
2	37	30	-	-	$1\frac{1}{4}$	-	4	1	-	8	-	-	592	65
3	-	3	-	-	1	-	3	-	-	4	-	-	ca.350	ca. 15
-	-	-	-	-	$\frac{1}{3}$	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	1	-	-	-	$2\frac{1}{4}$	$1\frac{3}{4}$	$\frac{1}{2}$	-	-	-	-	-	753	182
-	-	9	-	-	13	4	1	-	-	6	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1448	529.5
2	-	10	-	-	$10\frac{1}{2}$	1	1	-	-	16	-	-	-	-
105	245	337	12	18	12	3	1	-	2	2	-	2	-	-
-	-	-	-	-	$2\frac{1}{2}$[2]	-	-	-	-	-	-	-	269	217
$167\frac{1}{2}$	318	418	17	25	$84\frac{3}{4}$	$20\frac{3}{4}$	$22\frac{3}{4}$	$10\frac{1}{2}$	3	62	3	2	11213	20967.5

[1]) Hvorav 2 dansk. [2]) Hvorav $2\frac{1}{4}$ svensk og $\frac{1}{4}$ argentinsk.

Tabell E. **Sammendrag av alt i året 1919**

(Tableau récapitulatif du nombre

Kommune	Ialt kontrollert								2nen		
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin
Ålesund	3717½	93½	772¾	5857	962	1803	1551½	-	47½	1	13
Arendal	1348¾	90	283½	1689	86	1773	173	-	23¼	12	6
Bergen	17083	375	5240	25234	2599	15927	2491	-	-	-	-
Bodø	1012¼	19	108½	1999	51	486	351½	46½	26	4	4
Drammen	4719	425¾	1889	3314¾	146½	2663	341	-	68¼	19	23
Fredrikshald	1275¾	114½	711¾	900	-	1373½	430¾	-	14	2	6½
Fredrikstad Ø.	262	27½	193	237	5	859	6	-	6	-	4
Do. V.	2525	215¼	1442¼	1961	17	2302¾	299¾	-	37¾	6¾	42¾
Gjøvik	979	65	419	542	3	552	-	4	8	-	1
Hamar	2201	133	1667¼	2643	171	3188	5	-	19¾	1	29
Haugesund	2004	58½	326½	6275½	78	2009	140½	-	35¼	3	2¾
Holmestrand	330	27¾	172¾	381	2	277	6	-	3	-	6
Horten	2024½	113	809¼	1251	53	1040	94	1	29½	4	12
Hønefoss	898	60	514	524½	15	927	60	-	25½	1	7
Kongsberg	540½	16	215¾	475	19	635¼	24½	-	7½	-	11
Kragerø	559¼	33	171¼	550	23	620	85	-	2¼	1	5½
Kristiania	48099	1949	27784	75922	8442	32676	15542	-	552	77	763
Kristiansand	3500	183	1102	4653	188	4675	2257	-	24	2	9
Kristiansund	3112	37½	587½	4305	242	3384	74	3	34	3	26½
Larvik	1735	81¼	909½	1893	1	1184	128	-	34	1	30
Lillehammer	1283½	69	1230	1320	441	1714	149	-	17½	3	30
Lillestrøm	694½	15	247¼	235	-	457½	11	-	10¼	-	5¾
Moss	2030	163	1053	2092	165	1396	285	¾	39	6½	19
Narvik	817¼	21	112½	1546	95	360½	264	61	17	3	-
Notodden	874½	70½	466½	716	203	881	51	1	39	3	20
Porsgrund	907½	54½	322½	503	20	846	30	-	11	2	6
Risør	255	4	64	306¼	2	287¼	99	-	8	-	1
Sandefjord	1472½	62	532	821	4	697	133½	-	28¼	1½	9¾
Sarpsborg	1062	240	811	523	-	2284	337	-	38	12	30
Skien	2434¼	330	1350¼	2090	72	2585	34	-	26¼	2	33¼
Stavanger	7891	580¾	1941	48231	465	13440¾	112	-	52¾	14	31½
Tinn	831½	26½	348	919	103	582	19	33	16	1	9
Tromsø	2403	76	136	5172	542	2134	599	285	87¼	66	8
Trondhjem	16146½	526½	2349½	19997¼	2790	13964¼	423	21	150¾	16	64½
Tønsberg	2257	126	1280½	1635	6	2727	226	-	40¾	4¼	62
Fellesslakteriet	4223	301	3324	1011	45	2908	29	-	75	2	71
Ialt *(total*	143508¾	6783¼	60887¾	227724¼	18056½	125617¾	26861¾	456¼	1653¼	279¾	1402¾

kontrollert fersk slaktekjøtt.

de viandes examinées en 1919).

klasse					Kassert								Vekt i kilogram av kasserte kjøttkropper	Vekt i kilogram av avfall og organer
Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr		
60	21	20	14	-	16	-	3	12½	-	21¼	7¼	-	1987	302
2	1	31	-	-	11	-	1¾	8	1	4	1	-	1441	417
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	2	7	3	-	5½	-	1	11	2	8	1	-	-	-
3	-	37½	2	-	17¼	1½	5	-	-	11	1	-	2274	1052
-	-	4	-	-	11	1	7	3	-	8	-	-	-	-
-	2	9	-	-	3	-	1	-	-	5	-	-	594	-
2	-	13¾	-	-	6¾	¾	11	-	-	13	1	-	1431	215
-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	1	-	-	-	-
17	-	18	-	-	14¾	1	3¾	1	3	65	-	-	2524	482
93½	5	97½	2	-	5½	-	2	2½	-	6¼	-	-	787	2447
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
2	-	2	-	-	8	2	4	3	-	8	1	-	1876	227
1	-	7	-	-	6½	2½	6	-	-	11	-	-	-	-
2	-	6½	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	20	79
3	-	1	-	-	2	1	-	2	-	2	-	-	408	295
357	44	284	49	-	272	30	226	134	134	696	75	-	60728	50640
3	2	7	1	-	10	3	-	-	1	6	-	-	1339	186
13	1	29	1	-	22½	3	7	8	1	12	-	-	3756	500
12	-	40	-	-	7	-	1¼	-	-	6	-	-	935	416.5
5	24	43	-	-	4	-	2	1	2	11	1	-	688	950
-	-	13	-	-	4½	2½	-	-	-	7	-	-	-	-
5	37	29	3	-	5¾	2½	2	-	2	14	-	-	1309	948
7	2	2	2	7	2½	-	-	1	-	2	1	-	257	-
4	41	39	1	-	2¼	¼	5	1	-	9	-	-	807	134
4	-	11	-	-	2	-	6½	-	-	5	-	-	ca. 650	ca. 33
2½	-	-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-
8	2	8	3	-	3¾	1¾	4¼	1	-	6	1	-	1390	380
-	-	14	-	-	4	-	-	-	-	9	-	-	-	-
-	-	11	-	-	15	4	4	-	1	11	-	-	-	-
371	-	209¾	-	-	16¾	4	-	12	-	36	-	-	2954	856
2	-	10	-	-	11½	1	2	1	-	16	-	-	-	-
215	340	526	17	50	21¼	4	1	3	2	5	-	3	ca.2640	ca. 150
115	7	74½	-	-	59	8	12	62	24	163	-	-	11352	8413
4¼	1	13	-	-	11¼	4	6¼	2	-	14	1	-	2822	45
-	-	5	-	-	37	5	26	-	-	41	-	-	7176	455
1329¼	532	1623¼	98	57	623	82¼	351½	270	174	1236	91½	3	112145	69622.5

Tabell F.

De vesentligste årsaker til 2nen klasses stempling og kassasjon av kjøtt i året 1919.

(*Causes principaux de la classification et des saisies*).

Sykdommer og feil	2nen klasse								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	14	-	454	116	267	27	-	-	13	-	4	17	4	32	-	-
Absces (byld)	13	2	4	-	-	-	2	-	5	-	1	1	-	5	1	-
Avmagring	281	33	26	524	126	222	9	15	20	2	4	18	109	45	-	-
Aktinomykose (straalesop)	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Bedærvet eller slet behandlet, skiddent	184	41	53	213	58	855	30	30	63	10	57	88	43	486	37	1
Benbrud	56	15	111	4	-	1	2	2	21	4	12	-	-	-	1	-
Benskjørhet	71	-	7½	-	-	-	1	-	19	-	-	-	-	1	23	-
Beskadigelse, ydre	60	17	9	4	-	23	-	3	20	4	-	1	-	7	2	-
Blodurin	2	-	-	-	-	-	-	-	31	2	-	-	-	-	1	-
Bråsot	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
Brystbetendelse	106	-	3	5	2	-	1	-	51	1	2	-	1	1	-	-
Bukhindebetendelse	112	2	8	5	2	16	1	-	43	8	10	11	4	16	9	-
Børsykdom	26	-	-	3	-	206	-	-	31	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë	3	2	-	-	1	-	7	-	5	-	-	2	102	336	13	-
Fødselsbesvær	91	1	54	49	6	-	-	-	18	-	6	14	1	-	-	-
Gulsot	4	2	5	17	1	19	-	-	5	-	5	11	2	19	-	-
Hjernelidelser	5	9	7	4	-	-	-	-	1	3	2	-	-	-	-	-
Hjertesykdom	8	1	40	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-
Hjertesækbetendelse, traumatisk	119	-	-	-	-	-	-	-	53	-	-	-	-	-	-	-
Hudsykdom	-	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ikter	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetendelse	37	-	2	5	5	-	-	-	7	-	-	2	-	-	-	-
Kakeksi	35	2	5	129	-	-	1	-	34	3	9	13	2	3	1	-
Kalvingsfeber	16	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
Katarrhfeber	4	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Leddsykdom	43	13	35	2	-	35	5	-	11	2	24	3	-	125	1	-
Mangelfuld avblødning	8	5	10	4	-	65	-	7	1	1	-	2	-	3	2	-
Mavesykdom	19	2	7	5	1	61	3	-	26	5	13	1	5	177	1	-
Navleårebetendelse	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-
Nyresykdom	31	2	8	4	-	6	4	-	24	2	5	5	-	38	4	-
Nødslaktning	62	25	31	12	14	8	8	-	33	9	4	13	1	11	1	-
Overdrift	10	-	-	-	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	1
Rachitis	2	-	485	-	-	-	-	-	1	-	115	-	-	-	-	-
Raslesyke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	16	-	-	-	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	12	5	7	6	8	4	2	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	85	14	21	9	-	71	2	-
Svulster	5	17	2	-	-	-	1	-	5	6	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	19	13	6	1	2	32	-	-	19	10	7	1	-	15	9	-
Tinter	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	34	1	-	4	2	6	1	-	31	-	-	-	-	-	3	-
Tuberkulose	123	-	9	-	-	-	2	-	30	-	5	-	-	-	-	-
Ufuldbårne	-	-	-	-	-	324	-	-	-	1	-	-	-	94	-	-
Vattersot	3	-	4	100	3	5	1	-	5	-	8	61	6	10	1	-
Ødem	10	3	10	3	1	20	2	-	4	-	1	-	-	-	-	-
Forgiftning	1	3	5		-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-

Tabell G

Tønnekjøtt-kontrollen 1919[1])

Kommune	Ialt innført, kilogram					Beslaglagt. kilogram					Hvorfra innført
	Hestekjøtt	Oksekjøtt	Saukjøtt	Svinekjøtt	Organer	Hestekjøtt	Oksekjøtt	Saukjøtt	Svinekjøtt	Organer	
Arendal	-	18607	-	-	-	-	-	-	-	-	Amerika
	-	-	109488	-	-	-	-	-	-	-	Island
	116786	-	-	-	-	-	-	-	-	-	England
Bergen	-	27687	-	-	86135	-	123	-	-	-	Amerika
	-	-	270310	-	-	-	-	-	-	-	Island
Bodø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Haugesund	-	-	46237	-	-	-	-	-	-	-	Island
	202464	-	-	-	7654	4243	-	-	-	-	England
	-	1173362	90	-	230929	-	375	-	-	-	Amerika
	-	216	-	-	6637	-		-	-	-	Sverige
Kristiania	-	-	3503576	-	-	-	-	7230	-	-	Island
	-	-	-	-	35121	-	-	-	-	-	Danmark
	-	-	-	-	58288	-	-	-	-	-	Frankrike
	-	-	-	-	3183	-	-	-	-	-	Holland
Kristiansand S.	-	-	246932	-	-	-	-	-	-	-	Island
	-	-	-	-	590	-	-	-	-	-	Danmark
Skien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	-	19407	-	-	15743	-	-	-	-	-	Amerika
	-	36	-	-	-	-	-	-	-	-	Argentina
Stavanger	-	10135	-	147	1173	-	-	-	-	-	Danmark
	-	-	539332	-	23	-	-	-	-	-	Island
	-	602	-	348	4659	-		-	-	-	Amerika
	-	405	-	-	-	-	300	-	-	-	Argentina
Trondhjem	-	1570	-	-	377	-		-	-	-	Sverige
	-	-	136357	-	-	-	-	-	-	-	Island
	-	-	-	-	135	-	-	-	-	-	Danmark
Ialt	319250	1252027	4852322	495	450647	4243	798	7230	-	-	

[1]) Der er dessuten innført og kontrollert endel tønnekjøtt i andre byer enn de her nevnte, efter speciel innhentet tillatelse.

De enkelte kommuner.

1. Ålesund.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *N. Toenberg* meddeler:

Med hensyn til kjøtt-tilførslen har denne vært omtrent som foregående år — litt mindre storfe, men betydelig mere sau- og hesteslakt. Blant årsakene til 2nen klasses stempling og kassasjon kan særlig fremheves dårlig behandling av varene, der i forbinnelse med slette kommunikasjoner som regel resulterer i mere eller mindre bedervethet. Hos svinet optrer lokale tuberkler i svelgglandlene nokså hyppig. Likeledes optrer der i bygdene ikke så litet rachitis og knuterosen, men da folk pleier konsultere mig i slike tilfeller, har jeg undgått å få noget videre av dem til kontroll.

På grunn av tiltagende pengeknaphet blant publikum i forbinnelse med rikelig tilførsel av kjøtt og flesk er prisene falt rett betydelig.

2. Arendal.

Kontrolløren, dyrlæge *K. Egeberg* meddeler:

Kjøttkontrollen foregår på samme sted og med samme personale som før. Lønningene er forhøiet for kontrolløren med 500 kr. og for assistenten med 300 kr. plus dyrtidstillegg fra 1/7 19.

Kjøtt-tilførslen i 1919 har vært adskillig dårligere enn fjorårets, idet der er tilført kontrollen ca. 350 storfeslakt færre.

Dette kan vistnok for en del opveies med de store danske slakt som er kommet i årets siste måneder. Fra nytår og utover var her særdeles knapt om ferskt kjøtt. Slakterne stengte sine butikker flere timer daglig; men utover sommeren blev det bedre for å ende med flus tilførsel da danskene kom med tilbud. Der går nu meget ferskt kjøtt trots de høie priser. Andre matvarer som fisk og saltkjøtt er også dyre, og kjøpeevnen er enda god.

Kvaliteten av det norske slakt var heller under middels utover våren, men er nu atter jevn god. Danskekjøttet har vært av særdeles fin kvalitet.

Stemplet med 2nen klasse er 25 storfe, 12 hester, 6 griser, 2 sauer, 1 gjeit og 34 kalver.

Kassert er 11 storfe, 1 3/4 gris, 8 får, 1 gjeit og 4 spædkalver.

Tønnekjøttkontrollen: Av utenlandsk tønnekjøtt er undersøkt 206 1/2 tønne amerikansk oksekjøtt (18 607 kg.), 988 tønner fårekjøtt (109 488 kg.). Kjøttet har i alle henseender vært upåklagelig.

Arendals grosserere har i 1919 omsatt en langt større mengde utenlansk salt kjøtt, både islandsk og amerikansk, hvilket er undersøkt i Kristiania; ti sådan som forholene var ifjor vinter og i sommer med grossistforeningen som kjøpere fandt man det fordelaktigere å få tønnene undersøkt før de kom hit til byen.

3. Bergen.

Stadsdyrlæge *I. Nielsen* meddeler:

Ved kjøttkontrollstasjonene er i 1919 undersøkt 67 709 slakt norsk kjøtt, til en samlet vekt av ca. 2 897 237 kg. og en omtrentlig verdi av 11 104 552 kroner.

Under krigsårene har tilførslene av norsk slakt, dets vekt og verdi variert således:

År	Tilførte slakt	Vekt	Omtr. verdi	Årets middelpriser i øre pr. kg.			
				Okse	Svin	Gjød-kalv	Får
1914	85 730	3 788 915	3 369 891	88,4	105,0	103,9	106,2
1915	82 408	3 957 617	4 125 516	97,3	138,5	118,6	119,7
1916	69 905	3 242 432	6 339 793	227,0	224,0	208,0	214,0
1917	67 497	3 423 612	7 874 129	215,0	291,0	226,0	271,0
1918	66 456	3 136 552	11 845 881	384,0	426,0	384,0	416,0
1919	67 709	2 897 237	11 104 552	402,0	420,0	430,0	414,0

Foruten disse kvantiteter norsk kjøtt er der i 1919 fra utlandet innført 1 127 slakt dansk og 115 slakt svensk ferskt oksekjøtt. Av s a l t kjøtt er fra Island innført 27 310 kg. fårekjøtt, fra Amerika 27 687 kg. oksekjøtt og fra England 116 786 kg. hestekjøtt. Dessuten er innført 289 kg f r o s s e t amerikansk kjøtt og 86 135 kg. tarmer.

Det er vanskelig å angi hvor meget av de her opgitte kjøttmengder går til byens eget forbruk, da betydelige mengder av det kjøtt, som kontrolleres her, blir videreforsent til hoteller og forhandlere i landdistriktene. Særlig gjelder dette det her kontrollerte tønnekjøtt, hvorav kun den minste del forbrukes i Bergen. Det må dog antas at forbruket, på grunn av den økede kjøpeevne blant store lag av befolkningen, har vært betydelig større enn i de foregående år og det er kun den betydelige import av utenlandsk kjøtt der har forhindret kjøttnød og en uforholdsmessig voldsom stigning av kjøttprisene.

Ved behandlingen av det landsslaktede kjøt er der ennu ikke foregått nogen vesentlig forandring til det bedre. I sommermånedene kommer fremdeles mange, særlige svine- og spedkalvslakt frem i en ytterst uappetitlig og liketil bedervet tilstand. Det er å håpe at en større byslaktning, nu da det kommunale slaktehus er tatt i bruk, må kunne rette på mange av de uheldige forhold, som hitttl har skjemmet byens kjøttmarked.

De tilførte slakt har vært i usedvanlig slett stand og ungfe kommer ofte frem som rene skeletter. Dette gjelder til en viss grad selv under normale forhold, og nu har fôrnøden gjort dette forhold ennu mere iøinefallende. Der gjøres, særlig for ungfeets vedkommende, alt for litet for å øke vor kjøttproduksjon ved en rasjonel fôring og det er vesentlig fra de nærmeste distrikter omkring byen at der kan fremskaffes slakt i tilfredsstillende stann. Man har, ved leilighetsvis forsennelse av dyr fra det Trondhjemske og fra Østlandet, hatt god anledning til å se forskjellen mellem hvad disse distrikter og vort eget opland kan by på dette område. De nuværende høie kjøttpriser måtte kunne øke interessen for en forbedring i vor kjøttproduksjon.

Bergens nye kommunale slaktehus og kvegtorv blev tatt i bruk 1ste oktober 1919. Beliggende på den tidligere Småmølles tomt i Sandviken, inntar det et areal av ca. 8 200 m². Det har 2 slaktehaller for stor- og småfe samt en avdeling for svineslaktning. Adskilt fra disse ved en midtergang finnes salgshallen for såvel by- som landslaktet kjøtt. Under denne, i kjelleretasjen, har man på grunn av de mangelfulle plassforhold, måttet anbringe anleggets kjølerum.

Handelsfjøset har plass for 160 storfe, ca. 1000 får og 15 hester.

Dessuten finnes på anlegget et talgsmelteri, der drives som andelsforretning av anleggets slaktere og, som det har vist sig, i vesentlig grad vil kunne bidra til en rasjonel utnyttelse av den på slaktehuset faldende talg.

Alt i alt tør man gå ut fra at det kommunale slaktehus, ved den nu for Bergen gjennemførte slaktetvang, vil formå å rette på forskjellige mangler og ulemper som vor kjøttkontroll og vort kjøttmarked har lidt under, ikke alene i sanitær, men også i merkantil henseende.

Årsaker til 2nen kl. stempling og kassasjon paa stasjonen. (Bergen).

Sykdommer og feil	2nen klasse								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	-	-	38	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	4	-	-
Avmagring	13	-	-	-	-	4	-	-	3	-	1	1	-	10	-	-
Bedervet eller slet behandlet, skiddent	1	-	1	1	-	151	1	-	4	-	1	-	-	43	7	-
Benbrud	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	3	-	-	-	-	-	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-
Blodurin	1	-	-	-	-	-	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetændelse,	1	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetændelse,	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	4	2	4	2	-
Børsygdom	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë	-	1	-	-	-	82	-	-	-	-	-	-	-	99	-	-
Fødselsbesvær	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-
Mangelfuld avblødning	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nyresygdom	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	1	-	-	1	-
Nødslagtning	2	-	-	-	-	-	-	-	9	3	-	-	-	1	-	-
Rachitis	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Raslesyke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	7	2	-	2	-	-	-	-
Svulster	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tinter	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ufuldbaarne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-
Vattersot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-

4. Bodø.

Kontrolløren, dyrlæge *P. Seglem* meddeler:

Tilførslen av kjøtt har gjennemgående vært under det normale, særlig gjelder dette for månederne mai, juni og juli.

Det tilførte kjøtt har utelukkende vært av norsk oprindelse. Utenlandsk kjøtt er ikke blitt tilført kontrollkommunen hverken i fersk tilstand eller som tønnekjøtt.

5. Drammen.

Kontrolløren, dyrlæge *G. Brekke* meddeler:

Ved Drammens kjøttkontroll er i 1919 undersøkt: 4719 okser, 425 hester, 1889 svin, 3314 får, 146 gjeiter, 2663 spedkalver.

Sammenligner man tilførslen med 1918 finner man i 1919: 1075 okser mindre, 127 hester mindre, 871 svin mere, 1000 får mere, mens tilførslen av gjeit og kalver er omtrent uforandret.

Med 2nen klasse er stemplet: 68½ okse, 19 hester, 23 svin, 3 får, 40½ spedkalv, 2 gjeiter.

Kassert: 13½ okse, ½ hest, 5 svin, 11 spedkalver, 1 gjødkalv til en samlet vekt av 3326 kg.

Danskekjøttet, som sendes hertil fra Kristiania har ialfall i den siste halvdel av året så at si dominert markedet.

6. Fredrikshald.

Stadsdyrlæge *Ant. Jacobsen* meddeler:

I årets løp har følgende slaktekropper passert kjøtkontrollen i og utenfor kontrollstasjonen: 303 okser, 1 gjelling, 584¾ ku, 387 kvie, 114½ hest 750½ svin, 949 sauer, 1438 spedkalv og 483¾ gjødkalv.

Herav er fra Danmark via Kristiania innført 382 storfe, (mot 227 i 1918) og 2 hester, som hadde passert Kristiania kjøttkontroll.

Efter det anførte er de samlede kjøttkropper, som har passert kjøttkontrollen i og utenfor kontrollstasjonen 5012¼ mot 4546¾ i 1918. Slaktekroppenes økning av 466 stykker faller på de mindre dyr, derimot er storfeslakt avtatt med 305 stykker.

De høie melkepriser med lettere adgang til å skaffe kraftfôr, har bevirket at nedslaktning av kuer er blitt mindre, i forbinnelse med, at distriktets bønder ikke har anledning til å vedlikeholde sin kvegbesetning ved innkjøp av innført svensk kveg.

Fra Sverige er ikke innført kjøttkropper.

Med II klasse er stemplet 14 storfe, 2 hester, 6½ svin og 4 spedkalver med en samlet vekt av 2780 kg.

Kassasjon er foretatt av 11 kuer, 1 hest, 7 svin og 8 spedkalver med en kjøttvekt av 2239 kg., dertil kommer 436 kg. organer, tilsammen er kassert 2675 kg.

Tuberkulose er påtruffet i 7 slakt, i alle tilfeller hos kuer.

Stempling med II klasse er foretatt på kontrollstasjonen, likeledes er kassasjonen utført på denne, da de slakt, som er påtruffet utenfor kontrollstasjonen, med

sanitære mangler, er henvist til denne, for der å foreta en nøiere undersøkelse og granskning.

Der er i årets løp ikke fremkommet nogen klage over kontrollens avgjørelse, så nogen overskjøn av helserådet er derfor ikke begjert.

De stadige forsøk på å føre kjøttkontrolløren bak lyset, resulterte omsider i at en leverandør fikk kr. 100 i bøter, for falske oplysninger.

Slakteriet. I det kommunale slakteri er i årets løp følgende dyr slaktet og kontrollert: 70 okser, 52 kuer, 19 kvier, 51 hester, 192 svin, 18 sauer, 81 spedkalver, 3 gjødkalver, ialt 486.

Med II klasse er stemplet 2 kuer, $^1/_2$ hest og 1 svin. Konfiskert er $^1/_2$ hest og $^1/_4$ svin. Vekten av det kasserte kjøtt er 143 kg., dertil kommer 40 kg. organer sammenlagt 183 kg.

Tuberkulose er påvist hos 3 kuer og 1 svin.

Importslakteriets betjening er som før, 1 vaktmester, 1 slaktemester og 2 renholdsmenn.

Dyrlæge Svensen har fått og mottatt ansettelse ved Stavanger kommunale slaktehus, hvilken stilling han overtok 1 august 1919.

7. Fredrikstad.

I denne by finnes to kontrollstasjoner, nemlig en på vestsiden av Glommen, der bestyres av stadsdyrlæge *I. Hvattum* og en på østsiden der bestyres av dyrlæge *E. Bruer*.

I 1919 er der i Fredrikstad V. ialt kontrollert: 2525 okser, $215^1/_4$ hest, $1442^1/_4$ svin, 1961 sau, 17 gjeit, $2302^2/_4$ spedkalv og $299^2/_4$ gjødkalv. Derav stemplet 2nen klasse: $37^2/_4$ okse, $6^3/_4$ hest, $42^2/_4$ svin. 2 sau og $13^3/_4$ spedkalv. Kassert blev $6^2/_4$ okse, $^2/_4$ hest, 11 svin, 13 spedkalver og 1 gjødkalv. Av kontrolløren i Fredrikstad Ø. er ialt kontrollert: 262 okser, $27^1/_9$ hest, 193 svin, 237 sau, 5 gjeit, 859 spedkalv og 6 gjødkalv. Derav stemplet 2nen klasse: 6 okser, 4 svin, 2 gjeit og 9 spedkalver. Kassert blev 3 okser, 4 svin og 5 spedkalver.

8. Gjøvik.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *L. Seeberg* avgikk ved døden våren 1920 og rakk ikke å innsenne nogen beretning for kontrollens virksomhet i 1919. Den nuværende kontrollør, stadsdyrlæge *L. Slagsvold* har innsent utskrift av protokollene over de i året kontrollerte slakt; hvad disses antall angår, henvises til tabellene. Om årsakene til kassasjon og 2nen klasses stempling oplyses efter optegnelsene i kontrollprotokollen: 1 okse kassert p. gr. a. dårlig avbløtt og degenerert kjøtt, formentlig sildemelsforgiftning, 1 svin p. gr. a. rødsyke, 1 spedkalv p. gr. a. diarré, 1 gjeitebukk p. gr. a. intens brunstlukt.

Av de 8 med 2nen klasse stemplede okseslakt hadde 2 stk. katarrhalfeber i lett grad, 1 trommesyke, 5 sammenlodninger p. gr. a. traumatisk lokal peritonit.

1 gris stemplet med 2nen klasse p. gr. a. rachitis.

De under rubrikken »andre dyr« anførte 4 dyr var elg.

9. Hamar.

Angående kontrollens virksomhet henvises til tabellene. Kontrollør er stadsdyrlæge *G. Coth.*

10. Haugesund.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *H. P. Jensen* meddeler:

Kontrollen har vært utført i de samme lokaler som tidligere. Tilførslen har vært noget mindre enn forrige år. Der er tilført ialt: 2004 okser, 58½ hest, 326½ gris, 6275½ sau, 78 gjeiter, 2009 spedkalver og 140½ gjødkalv. Herav er imidlertid en del før ankomsten hit kontrollert og stemplet i Bergen og Stavanger, nemlig: 341 okser, 6 hester, 58¾ gris. 603 sauer, 20⅝ spedkalv og 17 gjødkalver.

Regnet efter en gjennemsnittsvekt av: Okse 90 kg., hest 175 kg., gris 80 kg., sau og gjeit 15 kg., spedkalv 12 kg. og gjødkalv 30 kg., har det samlede forbruk av ferskt kjøtt og flesk vært således:

Okse 179865 kg., hest 10237 kg., svin 25960 kg., sau 94095 kg., gjeit 1170 kg., spedkalv 24030 kg., gjødkalv 4215 kg. Tilsammen 339572 kg. hvilket utgjør ca. 19,4 kg. pr. individ, idet innbyggerantallet anslås til 17000.

Sammenlignet med 1918 er tilførslen gått ned med 86005 kg. Byens forbruk antas dog at ha vært omtrent det samme, idet der i nevnte år medgikk en mengde kjøtt til forsyning av de heromkring stasjonerte orlogsfartøier, samt til de herfra utgående konvoyer.

Kjøttprisene stod omtrent på samme nivå hele året, idet de i årets første halvdel gjeldende maksimalpriser holdt sig så godt som uforandret hele året ut.

Med 2nen klasse er stemplet 35¼ okse, 3 hester, 2¾ gris, 93½ sau, 5 gjeiter, 97½ spedkalv og 2 gjødkalver. Den hyppigste årsak til 2nen klasses stempling har vært avmagring og slett behandling.

Der er konfiskert 5½ okse, 2 griser, 2½ får og 6½ spedkalv. Årsak har hyppigst vært febersykdommer av forskjellig slags samt bedervethet. Tuberkulose eller andre smittsomme sykdommer har ikke forekommet.

Til tønnekjøttkontrollen er innkommet 46237 kg. islandsk sauekjøtt, som har vært av god kvalitet, uten tilsetning av forbutte konserveringsmidler, og pent behandlet.

I det nye kommunale slaktehus, hvis underetasje nu er ferdigstøpt, er projektert innredning av lokaler for melkekontrollen. Det hele anlegg med kjølerum og pølsefabrikk er kalkulert til kr. 846 000,00 og antas at kunne fullføres i løpet av 1½ år.

11. Holmestrand.

Kontrolløren, dyrlæge *O. Rustad* meddeler:

Kontrollokalet er det samme. Lønnen er forhøiet til kr. 2000,00. Kjøttets behandling og kvalitet har gjennemgående vært god, særlig har det tilførte danske kjøtt vært av utmerket kvalitet.

Kassert blev 32 kg. kjøtt og 90 kg. organer.

12. Horten.

Av de av kontrolløren, stadsdyrlæge *E. Wiese* innsente lister fremgår det, at det ved Hortens kjøttkontroll ialt er undersøkt:

2024½ okse, 113 hester, 809½ svin, 1251 sauer, 53 gjeiter, 1040 spedkalver, 94 gjødkalver. Derav stemplet 2nen klasse: 29½ okse, 4 hester, 12 svin, 2 sauer og 2 spedkalver. Kassert blev: 8 okser, 2 hester, 4 svin, 3 sauer, 8 spedkalver og 1 gjødkalv.

13. Honefoss.

Kontrolløren, dyrlæge *G. Ødegaard* meddeler:

Tilførslen av kjøtt har vært under normalen, idet der i det hele har vært kontrollert 898 okser, 60 hester, 514 svin, 524½ sau, 16 gjeter, 924 spedkalver og 60 gjødkalver. De abnorme priser har vel vært grunn til mindreforbruket; ti mangel på slakt er ikke årsaken, da adskillig er opkjøpt og solgt til andre kanter.

Utenfor stasjonen er kontrollert 4 okser og 4 svin. Stemplet med 2nen klasse er 25½ okse, 1 hest, 7 svin, 1 får og 7 spedkalver. Kassert 6½ okse, 2½ hest, 6 svin og 11 spedkalver, hvilke + kasserte organer i vekt utgjorde 2158 kg.

Der er tilført byen endel kjøtt fra Kristiania, da kjøttforretningene har funnet det regningsvarende idet prisene derinne tildels har ligget under de herværende.

Den nuværende kjøttkontrollstasjon som i enhver henseende er ubekvem og trang, tenker man på å flytte og forhåbentlig vil den nyopførendes bli bedre og hensiktsmessigere innrettet.

14. Kongsberg.

Kontrolløren, dyrlæge *A. Løken* medeler:

Ialt er stemplet 540½ okse, 16 hester, 215¾ svin, 475 sauer, 19 gjeiter. 635¼ spedkalv og 24½ gjødkalv.

Med 2nen klasse er stemplet $7^1/_2$ okse, 11 svin og 2 sauer samt $6^1/_2$ spedkalv. Kassert er 1 spedkalv på 20 kg. samt 79 kg. avfall.

Av slakterne hersteds er efter sigende innkjøpt 150 okseskrotter stemplet ved Kristiania kjøttkontroll. Disse kjøttkropper er ikke opførte på listen for herværende kjøttkontroll.

15. Kragerø.

Kontrolløren, dyrlæge *J. Benzen* meddeler:

Antallet av tilførte slakt har iår vært noget mindre enn almindelig. Årsaken hertil er den store reduksjon av besetningene i distriktene heromkring. Der er derfor tilført meget oksekjøtt fra Kristiania, dels norsk og dansk, dels noget frosset amerikansk. Intet av dette har vært tollbehandlet her. Dette har altsammen vært store dyr, som har veiet henimot det dobbelte av vort almindelige telemarkskveg.

Kontrolltiden, som før var kl. 9—12, er nu forandret til kl. 8—11 hele året.

16. Kristiania.

Direktør, dyrlæge *A. Lo* meddeler følgende om Kristiania slaktehus og kjøttkontroll:

1919 er slaktehusets 7de, kjøtthallens 10de, kjøttkontrollens 26de og destruksjonsverkets 19de driftsår.

Den under forrige driftsår herskende dyrtid holder sig fremdeles i inneværende år. I budgettåret er alle slaktehusets lønninger blitt regulert.

Høsten 1919 blev besluttet utvidelse av kjølehuset og der blev bevilget til innredning av fryseri i 3dje etasje over det nuværende fryseri, samt til en ny frysemaskine, ialt kr. 435 285,—.

Handelsfjøset. Det alt overveiende antall kreaturer ankommer fra tirsdag aften og innrangeres til slaktehusets rampe, og lossningen er som oftest ikke ferdig før ut på de tidlige morgentimer neste dag.

Det har iår som tidligere vist sig, at slaktehuset har for liten fjøsplass. Ofte har der stått over natten et stort antall ulessede vogner til alle årstider.

Livdyr av storfe var vesentlig kalvekjør. Der tilførtes 3250 (3408). Det største antall storfe kom fra Akershus og Østfold fylker.

Smågrisene tilføres i store mengder og spredes herfra utover store deler av det sydlige Østland. Antallet var 13565 (12250).

Slaktedyr. Det største antall slaktedyr er storfe i forskjellig alder. Der innkom til fjøset 14036 (22985). Der var flest fra fylkene Hedemark, Opland og Akershus.

Et sammendrag av tilførslen til Kr.a handelsfjøs i 1919 vil vise følgende tall: Av slaktedyr tilsammen *): 6066 okser, 7808 kjør, 162 gjødkalver, 581 spedkalver,

*) Herunder innbefattet de fra Sverige over Fr.hald innførte 2 storfe livdyr og 35 storfe slaktedyr.

75 svin, 1117 sauer og 13 gjeiter. Av livdyr: 3380 kjør (derav 130 fra Danmark), 13565 smågriser og 36 sauer.

Kjøtthallen. Gjennem kjøtthallen passerer alt kjøtt og flesk, som kommer til Kristiania, både det som er slaktet i slaktehallene og det utenbys og i utlandet slaktede kjøtt, samt det på fellesslakteriet i Aker slaktede kjøtt, som er fritatt for fornyet kontroll her.

Fra slaktehallene og kjøttkontrollen er tilført kjøtthallen: Okse 48099 (57319), hest 1949 (2919), svin 27784 (16423), sau 75922 (61801). gjeit 8442 (5539), spedkalv 32676 (37449), gjødkalv 15542 (22227). tilsammen 210414 (203677) stk.

Fra fellesslakteriet er tilført ca.: Okser 2850 (4215), hester 100 (131), svin 950 (372), sau og gjeit 1850 (3048), kalv 1150 (520), tilsammen 6900 (8286) stk.

Ialt har således passert kjøtthallen 217314 skrotter.

Tilførslen er tildels meget periodisk med store mengder til enkelte tider av året, og enkelte dager i uken blir plassmangelen hyppig meget følelig.

Det er nemlig slik, at der til Kristiania føres meget mere kjøtt enn byen selv forbruker. Kristiania er efterhånden blitt centralmarked for store deler av landet. Herfra forsynes ikke alene store deler av det sønnenfjellske Østlands byer og bygder, men der føres oksekjøtt til Sørlandets og Vestlandets byer og endog til Trondhjem. Det må jo anses for en fordel for byen, at den tilføres mere enn den trenger. Derved er jo dens egen befolkning sikret nok og får velge først hvad den vil ha.

Denne store tilførsel skyldes meget, at i Kristiania finnes kjøpere til alle kvaliteter og alle mengder, men ikke minst at der her allerede nu bys lokaler, hvor både handel og opbevaring kan finne sted. Store mengder varer kan derfor tryggere sendes hit enn til andre byer, hvor markedet lett blir overfylt, og hvor der jo som regel ikke finnes tilstrekkelige opbevaringslokaler. Dette er en fordel som byen må søke å beholde, og det sker best ved å skaffe tilstrekkelig plass i kjøtthallen til praktisk talt enhver mengde som måtte komme. Kjøtthallens utvidelse er derfor både nødvendig og berettiget også fra et Kristiania-stannpunkt

Kjøttkontrollen. Kontrollarbeidet er som vanlig besørget av slaktehusdirektøren, 1ste kontrolldyrlæge og 3 kontrolldyrlæger, samt ekstraordinær arbeidshjelp, når denne har kunnet skaffes.

Kontrolldyrlæge Bech Hansen som i 1918 på grunn av svekket helbred hadde måttet fratre sin stilling på vartpenger, sluttet forgodt med full pensjon fra 1ste januar 1919, efter å ha arbeidet ved Kristiania kjøttkontroll i 25 år.

I hans sted blev fast ansatt dyrlæge Hans Bøhler fra 1ste januar 1919.

Betjeningen har forøvrig bestått av 1 formann og 6 stemplere.

Den totale tilførsel. Den herunder omhandlede tilførsel omfatter det utenbys slaktede og fra utlandet innførte kjøtt, samt kjøtt av dyr slaktede i slaktehuset. I de følgende opgaver er således ikke medtatt det her kontrollfrie kjøtt, d.v.s. kjøtt stemplet ved utenbys slakteri og som er fritatt for fornyet kontroll i Kristiania. For tiden er det kun Fellesslakteriet i Aker, som har denne rett, idet Stavanger kommunale slaktehus har frasagt sig sin i mange år hatte rettighet dertil.

Tilførslen var i 1919, (de tilsvarende tall for 1918 er vedføiet parentes):

Storfe	48099	(57319)
Hest	1949	(2919)
Svin	27784	(16423)
Sau	75922	(61801)
Gjeit	8442	(5539)
Spedkalv	32676	(37449)
Gjødkalv	15542	(22227)
Tilsammen	210414	(203677) skrotter.

Der var således en nedgang på storfe 9220 — 16 %, hest 970 — 33 %, spedkalv 4773 — 13 %, gjødkalv 6685 — 30 %. Hvorimot en økning på svin 11361 — 69 %, sau 14121 — 23 %, gjeit 2903 — 52 %.

Av den totale tilførsel var slaktet i Kristiania slaktehus: Av okser 10281, hester 1006, svin 2689, sau 1438, gjeit 80. spedkalver 1414, gjødkalver 5677.

Av norsk utenbys slaktet (landkontroll) tilførtes: Av okser 8756, hester 658, svin 21420, sauer 67088, gjeiter 8360, spedkalver 31157, gjødkalver 7639.

Den norske tilførsel. Det til Kristiania førte ferske kjøtt av norsk oprinnelse og som blev kontrollert her, bestod som i tidligere år av utenbys slaktet og i Kristiania slaktehus slaktet kjøtt.

Av den totale tilførsel utgjorde det norske oksekjøtt 39,4 % og de norske svin 86 %.

Den norske tilførsel er gått ned fra 34072 okser i 1918 til 18957 i dette år, altså 15115 mindre, hvorimot svinetilførslen er steget fra 16423 i 1918 til 24109 i dette år, eller 7686 mere.

1919 viser den minste tilførsel av norsk oksekjøtt, som vi har hatt siden kontrollens første år 1894, da der tilførtes 18892 okser. Det er altså resultatet av norsk produksjon av storfe til salg til Kristiania efter 25 år.

Dette får man håpe er et forbigående forhold.

Kvaliteten. Om det norske kjøtt må det desværre også iår uttales, at det later meget tilbake å ønske i kvalitet, det er ujevnt, fra de riktig gode til meget ringe kvaliteter. Men ulykken er, at den siste er den overveiende mengde.

Der slaktes her i byen og tilføres i slaktet tilstann et stort antall ungfe, som både er magre og små og som det burde kunde lønne sig å fôre på nogen måneder. Tilsammen er der kommet hit ca. 10 000 stk. ungfe under 100 kg., men med en gjennemsnittsvekt av sikkert ikke over 60 kg.

Flesketilførslen er som nevnt steget ganske betydelig og jevnt over er kvaliteten av det norske flesk god. Der har desværre vært frembudt endel sildeflesk, som har voldt endel vanskelighet. Der må derfor sterkt advares mot å bruke sild, eller sildefôr til gjødning av svin. Men når dette unntas, så står det norske flesk på høide med dansk og svensk flesk.

Sauetilførslen har vært meget større enn foregående år. Det ser ut som sauetilførslen holder sig oppe og både størrelse og fethetsgrad passer for Kristiania befolknings smak.

Spedkalv- og gjødkalv-tilførslen har heller ikke iår skilt sig ut fra hvad den har pleid å være.

Sunnhetstilstanden må sies å ha vært bra, hvad ondartet, smittsom sykdom angår, men av andre sykdomsformer, har der blant det norske kjøtt vært ret mange.

I slaktehuset er av 10281 slaktede okser påvist tuberkulose hos 154 = 1,49 % hvorav norske 91 = 0,89 %, og danske 63 = 78,8 %.

Ved landkontrollen er påtruffet et stort antall tilfeller av tuberkulose, som ikke har gitt anledning til understempling eller kassasjon, så det i tabellene for landkontrollen nevnte antall tuberkulose ikke er pålidelig, hverken for norsk eller utenlandsk kjøtt.

Angående årsaker til kassasjoner og 2nen klasses stempling, henvises til tabellene.

Den svenske tilførsel bestod som anført kun av 777 okser, 4 kalver.

Den danske tilførsel. I 1918 bestod den danske import kun av okser, hvorimot der for inneværende år er noget av alle slags dyr.

Av okser innførtes . . . . . 26939 = 55,8 % av hele tilførslen.
» svin . . . . . 3675 = 13,2 % —»—
» gjødkalv . . . . . 2222 = 14,3 % —»—

Tilførslen var forholdsvis liten i årets første halvdel, men steg jevnt fra juli måned og i august begynte der også at innføres svin og sau. Det var ikke alene tallmessig som den danske oksekjøtt-tilførsel var langt over den norske. Skrottens gjennemsnittsvekt var betydelig større, så i vekt skulde jeg være tilbøilig til å ansette det danske kjøtt til $^2/_3$ av den hele tilførsel. Kvaliteten som i 1918 var yderlig slett, steg betydelig eftersom året led. Der kom et betydelig antall gode gjellinger, kvier og gode kjør Sunnhetstilstanden var upåklagelig. Av okser stempledes med 2nen klasse 123 = 0,45 % og kassertes 14 = 0,05 %.

På grunn av tuberkulose stempledes 2nen klasse 83 okser = 0,30 % og kassertes 10 okser = 0,04 %.

Tilført engelsk slaktet: 4 sauer.

Fra U. S. A. slaktet: 1283 okser.

Fra Argentina slaktet: 143 okser.

Tønnekjøttkontrollen. Kontrollen med det opdelte saltede kjøtt, besørges som hittil av slaktehusdirektøren og slaktehusets dyrlæger, og betjeningen består forøvrig av en assistent og en medhjelper.

Av forskjellig slags tønnekjøtt blev undersøkt 5 221 520 kg. (3 490 829 kg.). således en betydelig stigning fra forrige beretningsår. Av samtlige 49432 fustasjer blev åpnet 14220 = 28,76 %.

Av hestekjøtt er samtlige tønner åpnet og hvert stykke i hver tønne undersøkt. Av de tilførte 202464 kg. hestekjøtt er kassert 4243 kg. = 2,09 %. Av de øvrige varer er kun ubetydelig kassert.

Oksekjøtt, tarmer og pølser kommer mest fra U. S. A., hest fra England, sau fra Island med hele 3503576 kg. Det islandske fårekjøtt som vi får direkte, er en særdeles pen og frisk vare, Av den store mengde undersøkte kjøtt, er kun kassert 7230 kg., altså kun 0,2 %. Det amerikanske oksekjøtt har som vanlig vært bra. Der er av 1173362 kg. kun kassert 375 kg.

Foruten fra de nevnte lander er der kommet endel varer fra Danmark, Frankrike, Sverige og Holland.

Destruksjonsverket. Den totale råstoffmengde var:

Fra sunnhetskommisjonen	28288 kg.
» slaktehallene	21482 »
» kjøttkontrollen	89886 »
» tønnekjøttkontrollen	11848 »
	151504 kg.

Kadavre: 13 hester, 3 kjør, 700 hunner, 466 katter, 6 svin, 420 andre dyr (fugler), ialt 1608 stk. til en samlet vekt 17957 kg. Samlet råstoffmengde 169461 kg.

Aarsaker til 2nen kl. stempling på kontrollstationen. (Kristiania).

Sykdommer og feil	Norsk								Dansk							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunslugt	-	-	198	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Absces (byld)	1	-	2	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	36	2	8	67	20	42	4	-	16	4	-	1	-	2	-	-
Aktinomykose (strålesopp)	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedærvet eller slet behandlet, skiddent	5	5	20	43	15	39	-	-	1	6	-	-	-	-	2	-
Benbrud	23	6	55	1	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet	23	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	14	-	2	-	-	11	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetændelse, traumatisk	18	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
— av anden årsak	-	-	2	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetændelse, traumatisk	20	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
— av anden aarsak	1	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børsygdom	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fødselsbesvær	38	-	25	22	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	4	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjernelidelser	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesygdom	-	1	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesækbetændelse, traumatisk	54	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Hudsygdom	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse	15	-	2	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	18	-	1	127	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Katarrhalfeber	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledsygdom	30	5	23	1	-	25	3	-	1	2	-	-	-	-	-	-
Mavesygdom	-	-	1	-	-	19	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Navleaarebetændelse	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nyresygdom	7	-	7	-	-	3	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Nødslaktning	19	9	6	-	-	-	5	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	318	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svulster	1	6	2	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	3	1	3	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tinter	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	2	-	4	-	-	-	-	-	83	-	4	-	-	-	2	-
Vattersot	1	-	2	78	3	5	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Ødem	9	-	9	3	-	20	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Defekt	2	4	5	-	-	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forgiftning	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indigestion	7	-	3	-	-	88	7	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Ialt	365	41	739	347	42	275	43	-	122	16	4	1	-	3	4	-

Årsaker til kassasjon på kontrollstationen. (Kristiania).

Sykdomme og feil	Norsk								Dansk							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Avmagring	4	-	-	4	101	6	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Bedærvet eller slet behandlet, skiddent	12	2	38	61	19	229	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benbrud	13	1	6	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet	7	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	3	-	-	-	-	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetændelse, traumatisk	24	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
— av anden aarsak	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetændelse, traumatisk	10	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— av anden aarsak	3	-	2	-	-	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børsygdom	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë	3	-	-	1	-	92	8	-	-	-	-	-	-	3	2	-
Fødselsbesvær	9	-	5	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	1	-	2	3	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjernelidelser	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesykdom	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesækbetændelse, traumatisk	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	29	-	5	1	2	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Katarrhalfeber	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledsygdom	4	1	16	-	-	102	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Mangelfuld avblødning	-	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mavesygdom	19	-	7	1	5	156	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Navleaarebetændelse	-	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nyresygdom	8	1	4	1	-	27	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nødslaktning	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	2	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Septiske tilstande	49	7	15	1	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	1	4	3	-	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	15	-	-	-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	2	-	-	-	-	-	10	-	1	-	-	-	-	-
Ufuldbaarne	-	-	-	-	-	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vattersot	-	-	8	45	4	7	1	-	1	-	-	7	1	-	-	-
Ialt	239	20	216	124	132	681	72	-	14	2	2	7	1	6	2	-

Årsaker til 2nen kl. stempling og kassasjon ved Kristiania slaktehus.

Sygdomme og feil	2nen kl. stempling								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abcses (byld)	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	6	-	1	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (strålesopp)	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedervet eller slet behandlet, skittent	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-
Benbrud	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ytre	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetændelse, traumatisk	8	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
— av anden årsak	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Bukhindebetændelse	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Børsykdom	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoe	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Hjernelidelser	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Hjertesykdom	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Hjertesækbetændelse, traumatisk	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Ledsykdom	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mavesykdom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	3	-	-
Navleaarebetændelse	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nyresykdom	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Nødslaktning	1	5	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1	-	-	-	1	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Svulster	1	4	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	1	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Tinter	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
Tuberkulose	10	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
Vattersot	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	-	
Ødem	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forgiftning	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ufuldbårne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Ialt	64	20	20	9	2	6	2	-	19	8	8	2	1	9	1	-

17. Kristiansand.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *C. Juell* meddeler:

Der er ialt stemplet 3500 storfe, 183 heste, 1 102 svin, 4653 faar, 188 gjet, 4 675 spedkalv og 2 257 gjødkalv; herav 2nen klasse: 24 storfe, 2 heste, 9 svin, 3 faar, 2 gjet, 7 spedkalv, 1 gjødkalv og kassert 10 storfe, 3 heste, 1 gjet og 6 spedkalve.

Av dette er innført fra Danmark 450 storfe, 86 svin, 61 faar, 25 gjødkalv og 9½ storfe fra Amerika.

Gjennemsnittsvekt av det slaktede er omtrent for storfe 110 kg., hest 180, svin 100, får 15, gjet 13, spedkalv 13 og gjødkalv 30 kg.

Ved kjøttkontrollen er ansatt en kontrollør med lønn 5100 og assistent 1950 kr.

Tilgangen på kjøtt har vært bra men der er slaktet noget mindre enn forrige år.

18. Kristiansund.

Stadsdyrlæge *C. A. Steensholt* meddeler:

Tilførselen av landsslaktet kjøtt har i året 1919 vært 1468½ storfe, 30½ hest, 587½ svin, 4271 sauer. 242 gjeter, 3237 spedkalv, 74 gjødkalv og 3 hjorter. I det kommunale slaktehus er slaktet 1634 storfe, 147 kalver og 114 får. Byens samlede omsetning av stemplet ferskt husdyrkjøtt har vært 3158½ storfe, 43½ hest, 621 svin, 4292 sauer, 244 gjeter 3278 spedkalver, 75 gjødkalver og 3 hjorter.

Kjøttet har vesentlig stammet fra Nordmøre og Romsdalen. Kvaliteten mindre god og emballeringen meget dårlig for småfekjøttets vedkommende. Virksomheten i slaktehuset har vært som tidligere.

19. Larvik.

Kontrolløren, dyrlæge *J. Andersen* meddeler:

Kjøttkontrollen har i det forløpne år vært drevet som tidligere hvad arbeidstid angår. Budgettmessig sett er foregått den forandring, at dyrlægens lønn er forhøiet fra kr. 2000 til 3090 pr. år.

Tilsammen er ialt stemplet 1735 okser, 81¼ hest, 909½ svin, 1893 får, 1 gjet, 1184 spedkalve og 128 gjødkalve. Sammenlignet med fjorårets, er det en mindre tilførsel av okser, heste og kalve, derimot en økning for svin og fårs vedkommende. Av okser er fra Danmark tilført 231½, vesentlig over Kristiania og Horten — samtlige har vært stemplet før, kun efterkontrollert her. Foruten disse er stemplet 18¼ amerikansk frossent oksekjøtt. Disse er svære, fete dyr på en vekt av optil 250 à 300 kg.; danske dyr har en gjennemsnittsvekt av 150—200 kg, mens de norske neppe veier mere enn ca. 90 kg. gjennemsnittlig.

Tilgangen på får har vært ganske bra — 554 får mere iår enn ifjor. Fra vestlandet er tilført byen 824 får, pene skrotter, mens derimot kvaliteten for de fårs

vedkommende, som kommer fra distriktene omkring byen, har vært mindre god. Tilgangen på svin har vært større iår enn 1918. Av kalv har tilgangen vært forholdsvis liten. Grundet de høie melkepriser blir dyrene gjerne slaktet i en altfor ung alder, almindelig 8—14 dage gamle. Der er kun ringe tilførsel av gjødkalve.

Der er undersøkt 25 tønder amerikansk tønnekjøtt og 30 tønner islands fårekjøtt. Kvaliteten var god og kjøttet passerte kontrollen uten antegnelser.

Behandlingen av kjøttet er bra, hvad angår distriktene heromkring og det fra vestlandet pr. dampskib tilførte fårekjøtt; derimot later rensligheten meget tilbake å ønske for det østenfra med jernbane tilsendte.

20. Lillehammer.

Stadsdyrlæge *W. Simonsen* meddeler:

På Lillehammer har kjøttkontrollen inntil 1919 vært utført av fylkesdyrlægen på stedet. Fra nevnte år blev bestillingene delt og stadsdyrlægestilling oprettet fra 1/1—1919.

Den årlige lønn blev forhøiet til kr. 3000 med 3 alderstillegg à kr. 300 efter 3, 6 og 9 år. Dessuten kom dyrtidstillegg, for tiden kr. 1000.

Landkontrollen foregår som før i det provisoriske skur ved torvet. Forholdene er her dårlige i sanitær henseende, tungvidt og upraktisk. Der har længe vært tale om å bygge tidsmessig kontrollokale; men sålænge dyrtiden, med det stramme kommunebudgett varer, blir det vel neppe noget av.

I byen er slaktetvang, og al slaktning er henvist til Det kommunale slakteri, hvor der også slaktes endel for de omkringliggende bonnegårde.

I 1919 er tilført adskillig mere kjøtt og flesk enn foregående år. Slaktekroppene har som oftest vært av god kvalitet og fremført i tilfredsstillende emballage. Kjøttkolli fra N. Gudbrandsdalen har dog undtagelsesvis vært for slett emballert og tilsvint ved transporten på jernbanen.

En koskrott er kassert grundet generalisert tuberkulose, ellers er påtruffet enkelte tilfeller av lungetuberkulose hos oksen og halstuberkulose hos svin.

21. Lillestrøm.

Som kontrollør fungerte fylkesdyrlæge *N. Dahle.* Angående kontrollens virksomhet kan henvises til tabellene.

22. Moss.

Stadsdyrlæge *Kr. Sande* meddeler:

Tilførselen av storfeslakt var mindre dette år enn de foregående. De nøkne tall gir imidlertid ikke noget helt tilstrekkelig grundlag for sammenligning, da et stort antall innførte dyr — henimot 500 — hadde en svær vekt i forhold til norske

dyr, således at totalkvantumet i vekt ved disses hjelp braktes betydelig op. Nevnte slakt stammede fra Amerika og kom hertil over Sverige i frossen stand. Varen var jevn og pen, muligens vel fet. Emballagen bestod av 2 lag, inderst gaze og utenpå strie — en innpakningsmåte som var meget tiltalende.

Det fattige »fleskeår« 1918 viste sig heldigvis å være forbigående, idet neste år opviste dobbelt så mange torvførte griseskrotter.

Kassert og opført under betegnelsen avfall og organer skyldes som vanlig en stor del levere angrepne av distomum hepaticum. Men også traumatiske indigestion og tuberkulose har bidratt til at denne rubrikk viser såpas høie tall.

23. Narvik.

Kontrolløren, dyrlæge *K. G. Mæhre* meddeler:

Kontrollen er i året 1919 tilført 817¼ storfe, 21 hester, 112½ gris, 1546 sau, 95 gjet, 360½ spedkalve, 264 gjødkalve (gresskalve) og 61 ren. Tilsammen 3277¼ slakt, hvilket er 1036¼ slakt mere enn i 1918. Og mertilførslen fordeler sig således: 128¼ storfe, 3 hester, 20½ svin, 660 sau, 45 gjet, 117 spedkalve, 19½ gjødkalve (gresskalve) og 43 ren. 31 svineslakt kom fra Ålesund.

Kontrollens personale er det samme som tidligere, og lokalet er desværre også det samme.

24. Notodden.

Kontrolløren, dyrlæge *A. Lund* meddeler:

Ved Notodden kjøttkontroll blev der i 1919 ialt kontrollert 3263½ slakt — ikke så litet mindre enn i 1918, da der blev kontrollert 3825¾ slakt. Med 2nen klasse blev stemplet 39 okser, 3 heste, 20 svin, 4 sau, 41 gjeter. 39 spedkalve og 1 gjødkalve. Kassert blev 2¼ okse, ¼ hest, 5 svin, 1 sau og 9 spedkalve samt organdeler til en samlet vekt av 941 kg.

De hyppigste årsaker til kassasjon og 2. kl. var slett behandling, avmagring, benskjørhet og rachitis samt diarrhoe (spedkalve). Tuberkulose forekom meget sjelden. Behandlingen av kjøttet i de nermest liggende distrikter er nu noget bedre, derimot er behandlingen under transport på jernbane eller dampskib fremdeles mindre god.

Kontrollen foregår fremdeles i midlertidig, leiet lokale og kontortiden som før tirsdag, torsdag og lørdag fra 8—10 fm. Kontrollørens lønn blev fra ⅐ 1919 forhøiet til kr. 2400 årlig.

25. Porsgrund.

Stadsdyrlæge *H. Piro* meddeler:

Flesketilførslen, som i 1918 gikk så sterkt tilbake var nu igjen normal. Slaktets kvalitet var gjennemgående god. Likesom i tidligere år har slaktningen i byen vært liten, og det meste av kjøttet ankom slaktet og kontrollert fra Kristiania og Skien. Der kassertes 2 okser, 6½ gris og 5 kalver. Med 2. kl. stempledes 11 okser, 2 hester, 6 griser, 4 sauer og 11 kalver.

26. Risør.

Kontrolløren, dyrlæge *Th. Skjævestad* meddeler:

Kjøttkontrollen foregår i samme lokaler, som under dyrlæge *Skjulestads* ledelse og med samme budgett, 1500 kr.

I året 1919 er stemplet ialt 255 okser, 4 heste, 64 svin, 306¾ sau, 2 gjeter, 287¼ spedkalv og 97 gjødkalve mot i 1918: 282 okser, 3 heste, 46½ svin, 210½ sau, 292¾ spedkalve og 20 gjødkalve. Svin og fårekjøtt-tilførslen er i stigende, slik at intet kjøtt av denslags tilføres annetsteds fra. I 1919 er intet sauekjøtt kommet fra vestlandet. Derimot er nogle få okseslakt hitført fra Kristiania og 12 storfeslakt hjemført fra Danmark. Det tilførte kjøtt, som er kommet i min tid har gjennemgående vært av god kvalitet og bra behandlet.

27. Sandefjord.

Kontrollør *T. Lekven* meddeler:

Tilførslen av slakt har i det forløpne år for enkelte gruppers vedkommende vært noget mindre i antall enn i det foregående, særlig gjelder dette 1. halvår 1919; men ved den rikelige tilførsel av dansk slakt utover høsten kan antas at dette kvantitativt i vekt er utjevnet.

Angående det tilførte slakt utenbygds fra må det beklages, at det ofte under transporten behandles slik, at det ved fremkomsten er i en høist miserabel tilstand både med hensyn til utseende, lukt o. s. v. dertil forekommer også ofte en dårlig emballering.

Angående det tidligere omskrevne slaktehusanlegg er saken nu kommet så langt at den av kommiteen snart kan forelegges formannskap og kommunestyre til avgjørelse.

28. Sarpsborg.

Ifølge de fra kontrolløren, stadsdyrlæge *A. Schumann* innsendte opgaver er der ialt undersøkt:

1062 okse, 240 hest, 811 svin, 523 sau, 2284 spedkalv og 337 gjødkalv. Derav stemplet 2nen klasse: 38 okse, 12 hest, 30 svin og 14 spedkalve. Kassert blev: 4 okse og 9 spedkalve.

29. Skien.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *E. C. Koren Lund* meddeler:

Tilførslen av slakt i det forløpne år har vært meget ujevn. Prisene på kjøtt har vært høie, men fallt da det argentinske og senere det danske oksekjøtt kom på markedet.

Kvaliteten av det norske slakt har vært ringere enn sedvanlig; men behandlingen rensligere og bedre.

Det blir nu mer og mer almindelig å sende dyrene levende til byen.

Kalve sendes fra de nærmestliggende distrikter ennu ofte med overskåret hals og innvoldene i.

Griseholdet er nu i tiltagende i og omkring byen og har flesketilførslen i sisste halvår vært bra.

På tønnekjøttkontrollen er der kontrollert 300 kg. amerikansk tørsaltede tarmer.

30. Stavanger.

Stadsdyrlæge *H. P. Selmer* meddeler:

Tilførslen av kjøtt til byen har vært den minste på mange år; årsaken hertil er den store nedslaktning i 1918.

Ved slaktehuset har vært nedslaktet: 6234 okser, 538 hester, 469 svin, 45552 får, 446 gjeter, 9533 spedkalv, 99 gjødkalv. Utenfor kontrolstasjonen er stemplet 1184 okser og 16 får. Derav 15 okseskrotter fra Nordnorge, resten fra Danmark. Det meste av dette innførte er anvendt for hermetisk nedlægning. På kontrollstasjonen har vært kontrollert: 473 okser, 42¾ hest, 1472 svin, 2663 får, 19 gjeter, 3907¼ spedkalv og 13 gjødkalv.

Med 2nen kl. stempel er på slaktehuset stemplet; 21 okser, 4 heste, 3 svin, 354 får, 127 spedkalv. Kassert er 10 storfæ, 2 heste, 7 får og 15 spedkalv. Vekt av kasserte skrotter 1448 kg. av kasserte organer og deler derav 529,5 kg.

På kontrollstasjonen er med 2nen kl. stempel 31¾ okser, 18 hester, 28½ svin, 17 får, 82¾ kalv. Kassert 6¾ okse, 2 heste, 2 svin, 5 får, og 21 spedkalv. Vekt av kasserte skrotter 1506 kg., av organer og deler derav 326,5 kg.

Hvad tønnekjøttkontrollen angår så har tilførslen hertil vært den største siden kontrollens oprettelse. Den vesentligste del av saltkjøttinnførslen faller i årets sisste kvartal i hvilken tid er innført 28911,5 kg. oksekjøtt, 468544,5 kg. sauekjøtt, 147 kg. svinekjøtt, 262,5 kg. tunge, 3889,5 pølser. Ialt er indført 29578,5 kg. oksekjøtt, 539332,5 kg. sauekjøtt, 147 kg. svinekjøtt, 12700 kg. tarm, 350,5 kg. tunge, 3889,5 kg. pølser. Samlet vekt 585,998 kg.

Saltkjøttkontrollen har i lengere tid vært husvill idet det har vært umulig å skaffe et brukbart lokale på et centralt sted.

Kontrollen av småpartier har derfor foregått på fersk kjøttkontrollstasjonen mens de større partier er blitt kontrollert på inspektørernes lagerrum der som oftest er store og lyse og egner sig godt som kontrollokale for disse store partier — ofte på tusindevis av tønner. En ny og tidsmessig tønnekjøttkontrollstasjon er imidlertid nu innredet på slaktehusets grunn.

Personalet ved slaktehuset og kontrollen er uforandret fra ifjor.

Kontrolldyrlæge *Holmboe* er i årets løp fratrådt sin stilling i kommunen og *S. Birgeg Svensen,* tidligere kontrolldyrlæge i Fredrikshald er ansatt i kontrolldyrlægestillingen.

Lønnen for dyrlægerne er nu kr. 8000 og 5500 henholdsvis for stads- og kontrolldyrlæge. For begges vedkommende med 3 alderstillegg à kr. 300 efter 3 6 og 9 års tjenestetid.

Årsaker til 2nen kl. stempling og kassasjon på stasjonen. (Stavanger).

Sykdommer og feil	2nen kl. stempling								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	5	-	$2\frac{1}{2}$	8	-	3	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-
Bedærvet eller slet behandlet, skiddent	-	4	6	-	-	$64\frac{3}{4}$	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-
Benbrudd	$\frac{3}{4}$	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brysbetendelse	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetændelse	4	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Fødselsbesvær	6	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Hjernelidelser	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-
Ledsykdom	1	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mangelfuld avblødning	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nødslaktning	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	1	-	1	-	-
Rachitis	-	-	6	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
Tarmlidelser	1	2	1	1	-	2	-	-	-	-	1	1	-	2	-	-
Trommesyke	4	-	-	-	-	-	-	-	$1\frac{3}{4}$	-	-	-	-	-	-	-
Ufuldbårne	-	-	-	-	-	10	-	-		-	-	-	-	5	-	-
Ialt	$25\frac{3}{4}$	10	$27\frac{1}{2}$	14	-	$81\frac{3}{4}$	-	-	$7\frac{3}{4}$	-	2	5	-	21	-	-

Årsaker til 2nen kl. stempling og kassasjon på Stavanger kom. slaktehus.

Sykdommer og feil	2nen kl. stempling								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lukt (brunstlukt)	-	-	2	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	10	4	-	351	-	4	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-
Bedærvet eller slett behandlet, skiddent	-	-	-	-	-	118	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-
Benbrudd	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetendelse	5	-	-	1	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Kakeksi	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	6	-	-	-	-
Ledsykdom	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nødslaktning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Rachitis	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Vattersot	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Ufuldbårne	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	1		-
Ialt	20	4	3	354	-	127	-	-	9	2	-	7	-	15	-	-

31. Tinn.

Kontrolløren, dyrlæge *J. Aursand* meddeler:

Til kontroll er i årets løp fremstilledes: 831½ okser, 26½ hest, 348 svin, 919 sauer, 103 gjeter og 582 spedkalver, 19 gjødkalver og 33 andre dyr (rensdyr).

Med 2nen klasse er stemplet: 16 okser, 1 hest, 9 svin, 2 sauer og 10 spedkalver. Kassert som utjenlig til menneskeføde: 11½ okser, 1 hest, 3 svin, 1 sau og 16 spedkalver. Vekten av det kasserte kjøtt tilsammen 2031 kg. derav 248 kg. organer.

Nedgangen i forbruket av fersk kjøtt er meget betydelig fra 1917. I 1917 beregnedes tilførslen av førskt kjøtt til omtrent 317000 kg. I 1918 til omtrent 216000 kg., og nu i 1919 til ca. 132000 kg. Dette blir pr. innbygger i 1917 ca. 38 kg., i 1918 ca. 26 kg. og i 1919 ca. 16 kg.

En langvarig streik på Rjukan sommeren 1919 medførte, at mange mennesker for en tid forlot stedet, så nedgangen pr. individ pr. dag blir ikke fullt så stor, som denne statistikk viser for sisste års vedkommende.

I den første del av året var det vanskelig å skaffe kjøtt og tilgangen blev derfor liten; men i slutten av året blev tilførslen rikelig og kvaliteten god, særlig fint var det danske kjøtt.

Behandlingen av kjøttet under transporten hitop er fremdeles mindre god. På jernbanen forurenses kjøttet, som undertiden stuves inn i vogner, hvis gulv og vegger er dekket av kull og kullstøv, og hvor innpakningen ofte avrives mer eller mindre, så kjøttskrotterne blir så sorte at de må flåes.

Kontrollstasjon er fremdeles ikke bygget og den midlertidige ordning er ikke tilfredsstillende.

32. Tromsø.

Kontrollens bestyrer er dyrlæge *O. Kraabøl.* Hvad kontrollens virksomhet angår henvises til tabellene.

Årsaker til 2nen kl. stempling og kassasjon på stasjonen. (Tromsø).

Sykdommer og feil	2nen kl. stempling.								Kassert.							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lukt, brunstlukt	-	-	2	115	240	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Absces (byld)	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	27	4	-	10	25	25	5	15	5	-	-	-	2	-	-	-
Bedærvet eller slett behandlet, skiddent	30	5	1	15	10	100	4	30	6	2	-	1	-	1	-	1
Benbrudd	1¼	1	-	-	1	-	-	2	1¼	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet	10	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ytre	-	1	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetændelse, traumatisk	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børsykdom	1	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë	-	-	-	-	1	12	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fødselsbesvær	5	-	-	2	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjernelidelser	-	5	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesekbetendelser, traumatisk	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Hudsykdom	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ikter	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse	1	-	-	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Mangelfull avblødning	-	-	-	-	-	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mavesykdom	-	-	1	2	-	23	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nyresykdom	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nødslaktning	2	6	2	4	14	5	2	-	1	1	-	1	-	-	-	-
Overdrift	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Rachitis	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-
Svulster	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Tarmlidelser	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	1	-	-	3	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vattersot	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Alderdom	-	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ing. org. noget magre	-	-	-	50	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ing. org. små og magre (ufullbårne)	-	-	-	-	-	282	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-
Ialt.	87¼	66	8	215	340	526	17	50	21¼	4	1	3	2	5	-	3

33. Trondhjem.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *E. Laukvik* meddeler:

Kjøttkontrollen. Veterinærpersonalet har vært stadsdyrlæge *Laukvik*, kontrolldyrlæge *Næss* og veter.pr.løitnant *Gjestvang*. Sisstnevnte har hat halvdagstjeneste og tiltrådte 20. juni.

Kjøttkontrollen blev den 2. juni 1919 flyttet fra Schultzes gate nr. 6, hvor den har hat lokaler siden midten av januar 1894, til det nye slaktehus. Samtidig flyttedes tønnekjøttkontrollen fra omisningshuset på Bratøren til slaktehuset.

I hele året 1919 er ialt undersøkt følgende antall skrotter ferskt slaktekjøtt: 16146½ (i 1918 12939) storfe, 526½ (604¾) hester, 2349½ (1861¾) svin, 19997¼ (14773½) sauer, 2790 (1974) gjeter, 13964 (13365) spedkalver og 423 (208) gjødkalver. Herav svensk 738 storfe, dansk 597¾ storfe, 1 hest, finsk 47½ storfe, amerikansk 626¼ storfe, argentinsk 243¾ storfe. Med 2nen klasse er i årets løp stemplet 150¾ storfe, 16 hester, 64½ svin, 115 sauer, 7 gjeter og 74½ spedkalver. Kassert er: 59 storfe, 8 hester, 12 svin, 62 sauer, 24 gjeter og 163 spedkalver. Ialt er kassert 19765,5 kg. kjøtt.

Ved tønnekjøttkontrollen er i året 1919 undersøkt for import 2576,7 kg. saltet storfekjøtt. 136357,2 kg. saltet sauekjøtt, 348 kg. saltet svinekjøtt, og 5171 kg. saltede tarmer. Herav beslaglagt 300 kg. storfeslakt.

Utsalget for 2nen kl. kjøtt ved slaktehuset blev i kraft av kongelig resolution av 24. mai 1919 åpnet den 27. oktober 1919. I tiden 27. oktober—31. desember 1919 er der gjennem utsalget solgt 41 storfe, 8¾ svin, 56 sauer 3 gjeter og 22½ kalver, hvorav 10 storfe og 1 kalv i sterilisert og 3¼ svin i gjennemsaltet tilstand. Ialt er solgt 5039,93 kg. kjøtt til et samlet salgsbeløp av kr. 13016,57. Til hver kunde er ikke solgt mere enn 5 kg. ad gangen. Tilstrømningen av kunder har imidlertid vært så stor, at man som regel har måttet rasjonere kjøttet med høst 2 kg. til hver. Kjøpere av sterilisert kjøtt har fått buljong gratis. Butikken har vært holdt åpen alle hverdage i 2 timer.

Bakteriologisk kjøttkontroll har vært anvendt på de fleste slakt med symptomer på almenlidelser eller med betydelige lokallidelser og har vist sig å være til stor hjelp ved bedømmelsen. Som tidligere er glandelsaft brukt som undersøkelsesobjekt.

Kjøttilførslen var i høsttiden usedvanlig stor, især fra Nord-Norge. Kjøtthallens hengemateriel var til tider fullt optatt. Det utenlandske kjøtt gikk for det meste til hermetikkfabrikkene. Fra slutten av oktober blev kjølerummet anvendt som fryseri med tempgretur ÷ 3—÷ 6.

Overensstemmende med bystyrets beslutning av 7. december 1915, approbert ved kongelig resolusjon av 8. mars 1916, blev slaktetvang innført fra den 2. juni 1919, idet fra nevnte datum all slaktning av storfe, kalver, heste, svin, sauer og gjeter innen Trondhjems kommunes område skal foregå på Trondhjems slaktehus. I tiden 2. juni—31 desember 1919 er slaktet følgende antall dyr: 1696 storfe, 88 hester, 164 svin, 317 sauer, 12 gjeter og 61 kalver. Det slaktede kjøtt har vært kontrollbehandlet i overensstemmelse med de gjeldende regler for kontroll av kjøtt, undersøkt i slakteri med alle organer tilstede. De anvendte stempler inneholder slaktehusets navn »Trondhjems slaktehus« istedetfor kommunens navn og bokstav B, hvilken bokstavforandring er godkjent av veterinærdirektøten.

I Handelsfjøset ved slaktehuset blev opstallet: 2414 storfe, 444 hester, 1110 svin og smågriser, 447 sauer, 34 gjeter, 254 kalver og 22 høns.

Trondhjems slaktehus blev tatt ibruk den 2. juni 1919. Det nu værende anlegg representerer 1ste utbygning og omfatter kjøttkontrollstasjon med sterilisasjon og utsalg for 2nen klasses kjøtt, kjøtthall med kjølerum, slaktehall med luftehall, tarmrenseri og grovrenseri, handelsfjøs og administrasjonsbygning. Anlegget er beliggende på Bratøren i nærheten av jernbanestasjonen og ruteskibenes tilleggsplasse og har fasader til gatene langs indre kanalhavn og elvehavnen. Bygningene er plasert om en rummelig gårdsplass, som dels er dekket med cementbeton og dels er stenbrolagt. Kjøtthallen, kontrollokalet, slaktehallen og administrasjonsbygningen er opført som varige bygninger. De øvrige bygninger er provisoriske, idet de ved 2nen utbygning skal erstattes med nye eller omdannes.[1])

Kjøttkontrollokalet hvor det tilførte kjøtt undersøkes og stemples, ligger på vestre side av kjøtthallen med inngangsporter mot gårdsplassen. Den del av plassen foran kontrollokalet, hvor kjøttvarerne utpakkes, er overdekket med et tak, som delvis er av glass. Kontrollokalet har en gulvflate av 104 m^2. Til dette støter et veterinærkontor og et betjentrum.

Kjøtthallens kjølerum nedkjøles ved et kullsyrekjøleanlegg, hvis maskiner har en timekapacitet av 39500 kalorier. I flukt med maskinhuset er tilbygget et provisorisk hus med rum for sterilisasjonspande og butikk for 2nen klasses kjøtt.

Slaktehallen er i sin nuværende stand innrettet for slaktning av alle dyrearter. Den har en innvendig lengde av 25 m. og en bredde av 14 meter. Der er anordnet 9 slakteplasser for storfe og hester, en større slakteplass for småfe og en slakteplass for svin. Anordning for svineslaktning er plasert i syd-vestre hjørne og omfatter opstaldningsrum, avlivningsplass med felle, skoldekar, skoldebord m. v.

Handelsfjøset har vært i drift siden januar 1917. Bygningen er provisorisk og har en lengde av 27 m. og en bredde av 12 m. Den er delt i 4 avdelinger. Hver avdeling kan gi plass til 20 storfe. Ved nordre gavl er tilbygget et hus med gjødselrum, vognbod og rum for hudevekt.

Administrasjonsbygningen har kontorer og laboratorium i 1ste etasje, kafé i 2nen etasje og beboelsesrum i kvistetasjen. Et av kontorrummene er disponert til »børs« for kommissionærerne og slaktemestrene.

[1]) En beskrivelse av anlegget med bilder, av stadsdyrlæge *Laukvik*, vil finnes inntatt i »Norsk Veterinærtidsskrift« 1920 XXXII årgang, side 97.

Årsaker til 2nen kl. stempling og kassasjon på kontrollstationen. (Trondhjem).

Sykdommer og feil	2nen kl. stempling								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	6¾	-	36¼	20	2	17	-	-	9	-	-	13	4	15	-	-
Absces (byld)	1	-	1	-	-	-	-	-	2½	-	1	-	-	-	-	-
Avmagring	11¾	-	-	16	2	11	-	-	-	-	-	8	3	13	-	-
Bedærvet eller slett behandlet, skiddent	29½	-	3½	40	-	9	-	-	12½	4	-	16	16	43	-	-
Benbrudd	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	7½	7	1	-	-	-	-	-	4	-	-	1	-	-	-	-
Brystbetændelse, traumatisk	9	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetændelse, av annen årsak	3	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetændelse, traumatisk	25¼	-	-	1	-	-	-	-	2½	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetændelse av annen årsak	3	1	-	3	-	15	-	-	2	-	1	2	-	5	-	-
Børsykdom	2	-	-	1	-	-	-	-	1¾	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoe	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-
Fødselsbesvær	9½	1	7¼	15	-	-	-	-	1½	-	-	5	1	-	-	-
Hjertesækbetændelse, traumatisk	8	-	-	-	-	-	-	-	4½	-	-	-	-	-	-	-
Hudsykdom	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse	2	-	-	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	3½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	1	-	-
Kalvingsfeber	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Katarrhalfeber	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledsykdom	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	3	-	-
Nyresykdom	5	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-
Nødslaktning	2	-	-	1	-	-	-	-	3	1	1	3	-	-	-	-
Overdrift	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	½	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3	-	1	-	-
Svulster	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	
Tarmlidelser	1	4	-	-	-	2	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-
Trommesyke	5	1	-	1	-	-	-	-	2¼	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Vattersot	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-
Ufullbårne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23	-	-
Slap konsistens	1	-	1	9	1	16½	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-
Ialt	150¾	16	64½	115	7	74½	-	-	56½	8	12	62	24	163	-	-

34. Tønsberg.

Kontrolløren, dyrlæge *A. Kragerud* meddeler:

Der er i årets løp tilført mindre kjøtt men mere flesk enn forrige år. Der er tilført endel dansk kjøtt.

Kjøttet har gjennemgående vært av god kvalitet og pent behandlet. Det tilførte danske kjøtt har vært meget fint.

Årsakene til 2. kl. og kassasjon har vært de vanlige som før. Der er forekommet mange tilfeller av rachitis og benbrudd hos svin, der er stemplet med 2. kl.

Bøndernes Fellesslakteri på Løren i Østre Aker.

Kontrolløren, dyrlæge *A. Austdal* meddeler:

Tilførslen til slaktehuset har det forløpne år vært betydelig mindre enn vanlig; vistnok den minste tilførsel siden slakteriet begynte. I 1917 blev her slaktet 8476 storfe, 263 heste, 4382 svin, 826 får, 60 gjeter, 792 spedkalver og 244 gjødkalver. I 1918 5266 storfe, 275 heste, 1402 svin, 610 får, 13 gjeter, 607 spedkalver og 121 gjødkalver. Men i 1919 var det kun slaktet: 3794 storfe, 213 heste, 1969 svin, 968 får, 44 gjeter, 518 spedkalver og 21 gjødkalver.

Det forholdsvis gode fôrår ifjor i forbinnelse med prisfall ihøst er utvilsomt grunden til, at den vanlige høsttilførsel for en stor del uteblev. I håp om prisstigning utover vinteren er visselig en masse ungdyr innsatt for å fôres utover.

Tilførslen var til sine tider så liten så her måtte kjøpes dansk kjøtt for å holde pølsefabrikken igang.

Som det vil ses av vedlagte lister er kassasjonsprosenten på slaktehuset ganske liten. Det er særlig dyr fra nermeste omegn tilkjørt hit som syke, som er blit kassert.

Sykdom på fjøsene er ikke forekommet. Derimot hadde vi i desember måned et stygt tilfelle med noen griser tilsendt hit levende fra Toten. Det var 4 griser anbrakt i en kasse, de 3 var på ca. 90 kg. og den 4de på 70 kg. Ved åpningen av kassen fandtes de 3 største griser døde, mens den 4de og minste var i forholdsvis god vigør. Kassen var så liten og trang og dertil ganske tett, så grisene var simpelthen kvalt. Eieren blev anmeldt for dyrplageri.

Ved pølsefabrikken har forholdene i det heletatt vært tilfredsstillende.

III.

Offentlige bestemmelser vedrørende veterinærvæsenet og kjøttkontrollen.

A. Plakater, rundskrivelser m. v. i 1919.

1. Rundskrivelse av 4 januar 1919 fra direktøren for det civile veterinærvæsen til samtlige kjottkontrolstasjoner:
»Under henvisning til mit cirkulære av 30. decbr. 1918 om innsendelse i rett tid av årsberetningen fra dyrlæger m. v. tillater jeg mig hoslagt at vedlegge nogen eksemplarer av de for utarbeidelse av den tabelariske del av kjottkontrolberetningens nødvendige 3 skemaer.
Det vil bemerkes, at de tidligere tabeller I, II og III nu er sammendraget til én ny tabel, der på engang rummer alt hvad de nevnte tidligere tre tabeller inneholdt, når undtages de månedlige opgaver, der er utgått.
Foruten dette nye skema må som før utfyldes og innsendes de tidligere tabeller IV og V sammen med den almindelige beretning om kontrollens virksomhet.
Beretningen skal være avgitt innen 1. februar.«

2. Kongelig resolusjon av 24. januar 1919, hvorved der i henhold til § 5, 1ste passus i lov om kommunale slaktehus, kjottkontroll m. v. av 27. juni 1892 meddeles approbasjon gjeldende inntil videre paa Lillehammer bystyres beslutning av 27 november 1918 om forandrede avgifter for benyttelse av Lillehammer kommunale slakteri.

3. Cirkulære fra direktøren for det civile Veterinærvesen av 22 mars 1919 om forhøielse av maksimalgrensen for takstværdien av kvæg, som slaktes på grunn av tuberkulose efter offentlig tuberkulin-undersøkelse.
»I cirkulære fra veterinærdirektøren av 7. april 1905 om tuberku-

losens bekjempelse i kvegbesetninger var den fastsatte maksimalgrense for takstverdien av kveg, som slaktes efter offentlig tuberkulinundersøkelse på grunn av tuberkulose, satt til kr. 250,00. I cirkulære av 1. desember 1916 meddeltes, at Landbruksdepartementet hadde bestemt, at denne maksimalgrense var forhøiet til kr. 400,00.

Da også denne sistnevnte takstverdi under de nuværende prisforhold er for lav i forhold til dyrenes virkelige verdi, har Landbruksdepartementet nu bestemt, at maksimalgrensen yderligere forhøies, nemlig inntil videre til kr. 600,00.

Idet jeg vedlegger endel avtrykk av dette cirkulære, bedes det i hr. fylkesmannens embedsdistrikt virkende landhusholdningsselskap og dyrlæger gjort bekjent med verdiforandringen.«

4. Kongelig resolusjon av 24 mai 1919, hvorved der, i henhold til § 6 i lov om kommunale slaktehus, kjøttkontroll m. v. av 27. juni 1892 — er bestemt, at det kjøtt, som av kjøttkontrollen i Trondhjem ikke uten betingelse godtas, skal forhandles i eget lokale på Trondhjems slaktehus.

5. Cirkulærskrivelse fra direktøren for det civile veterinærvesen til karantænedyrlægerne om hesteskabb, datert 26. juni 1919:

»Under krigen har visse smittsomme sykdomme hos husdyrene i flere lande vundet stor utbredelse. Efter at krigen nu er slut og husdyrtrafikken mellem landene atter må antas å ville komme igang som før, gjelder det for os å være mest mulig på vakt mot, at nogen av de smittsoter som fortiden herjer i andre lande blir overført hertil, bl. a. derved, at den veterinære kontrol med innførte utenlandske dyr skjerpes.

Med nærværende vil jeg særlig henlede opmerksomheten på den under krigen så sterkt utbrette og ondartede skabb (scabies) hos hester (og dyr henhørende til hesteslegten ellers). Sykdommen omtales ogsaa i kgl. plakat av 19 januar 1917 (angående innførsel av husdyr og smitteførende gjenstande) dens punkt 1, b), som en av de sykdommer, dyrlæger snarlig må ha sin opmerksomhet henvendt på ved besiktigelse av innførte utenlandske hester.

Jeg tillater mig å innskjerpe dette: at de dyrlæger, som har med besiktigelse av innførte hester å gjøre, i disse tider må ha sin opmerksomhet specielt henvendt på mulig forekommende tilfelder av hesteskabb for at sykdommen kan hindres i å bli overført her til landet.«

6. Kongelig resolusjon av 26 september 1919, hvorved der — i henhold til §§ 1 og 5 i lov om kommunale slaktehus, kjøttkontroll m. v. av 27. juni 1892 — meddeles samtykke til innførelse av slaktetvang i Bergen, og samtykke, gjeldende inntil videre, til de ved Bergens bystyres beslutning av 19 mai 1919 fastsatte avgifter for benyttelse av Bergens kommunale slaktehus.

B. Gjældende love og bestemmelser m. v.

Lov

av 14de juli 1894, (cfr. love av 26de mai 1899 og 14de mai 1918) om foranstaltninger mot smitsomme husdyrsygdomme.

Kapitel 1.

Om ondartede smitsomme sygdomme.

§ 1. Følgende smitsomme sygdomme blandt husdyrene skal være undergivne det offentliges særlige forsorg, nemlig:

kvægpest;

miltbrand og dermed likeartede sygdomme;

hundegalskap;

snive;

specifik mund- og klovsyke;

ondartet lungesyke og ondartet katarrhalfeber hos hornkvæget;

kopper og skab hos faaret;

svinepest og rødsyke hos svinet.[1])

Skulde nogen anden sygdom blandt husdyr anta en smitsom eller ondartet karakter eller større utbredelse, eller skulde nogen av de her opregnede sygdomme optræde ondartet eller vinde utbredelse hos andre dyr end de nævnte, kan Kongen utvide bestemmelsene i denne paragraf til ogsaa at omfatte disse sygdomme.

Likeledes kan Kongen, naar dertil findes grund, bestemme, at en sygdom, der hittil har været gjenstand for det offentliges indgripen efter denne paragraf, skal behandles som en mildere smitsom sygdom efter bestemmelserne i nedenstaaende kapitel 3.

§ 2. Er noget husdyr angrepet eller død av en av de i § 1 omhandlede sygdomme, eller er der sandsynlighet for, at saa er tilfældet, skal enhver, der som eier eller paa anden maate har i besiddelse saadant dyr, snarest mulig tilkalde en autorisert dyrlæge eller derom gjøre anmeldelse, i byene til politimesteren, paa landet til lensmanden, fra hvem meddelelse uopholdelig skal ske til en autorisert dyrlæge.

---

[1]) Rødsyken er ved kronpr. resol. av 9de mars 1904 overført til de mildere smitsomme sygdomme.

Dyret blir, indtil dyrlæge kommer tilstede, saavidt omstændighetene tillater det, at holde avsondret eller indesperret.

Naar kvægpest er utbrutt, skal enhver indenfor en av amtmanden nærmere bestemt avstand boende eier eller opsynsmand over drøvtyggende dyr uten ophold anmelde ethvert tilfælde av indvortes sygdom, som maatte indtræffe i hans besætning blandt de nævnte arter av dyr.

§ 3. Den praktiserende dyrlæge, der mottar meddelelse om eller under sin praksis paatræffer et tilfælde av nogen av de i § 1 omhandlede sygdomme, skal snarest mulig paa stedet undersøke tilfældets beskaffenhet og træffe de foranstaltninger, som er fornødne til forebyggelse av smitte, saasom avsondring og indesperring av syke og mistænke dyr, nedgravning eller tilintetgjørelse av døde dyr og smitteførende affald samt rensning og desinfektion. Privatpraktiserende dyrlæge er dog kun forpligtet til at foreta undersøkelse, naar tvingende grunde skjønnes at være tilstede.

Dyrlæge skal, naar han har undersøkt et tilfælde av nogen av de i § 1 omhandlede sygdomme, snarest mulig til øvrigheten indgi beretning om det ved undersøkelsen fundne sygdomstilfælde, med oplysning om, hvad der er foretat eller anordnet for at motarbeide sygdommen og hindre dens utbredelse. Privatpraktiserende dyrlæge, der efter mottat anmeldelse avslaar at foreta undersøkelse, skal snarest mulig oversende anmeldelsen til øvrigheten.

§ 4. Dyrets eier eller besidder er forpligtet til at efterkomme ethvert ham i henhold til denne lovs bestemmelse git paalæg; forsaavidt det ikke frivillig efterkommes, kan politiet la det fornødne utføre for vedkommendes regning.

Politiet er forøvrig forpligtet til at yde fornøden bistand ved de i henhold til denne lov paabudte foranstaltningers gjennemførelse.

§ 5. Amtmanden har, naar han mottar underretning om noget tilfælde av de i § 1 nævnte sygdomme, at træffe de forføininger, som efter omstændighetene maa ansees paakrævet for at hindre sygdommens utbredelse; finder han det fornødent, kan han la den besætning, i hvilken sygdomstilfældet er forekommet, samt de besætninger, hvortil smitte kan antages overført, sætte under offentlig tilsyn, indtil sygdommen eller smittefaren er ophørt.

§ 6. Saalænge en besætning er under offentlig tilsyn, kan amtmanden

a) paabyde eftersyn av vedkommende besætning ved dyrlæge, saa ofte som omstændighetene kræver dette;
b) forbyde, at dyr og smitteførende gjenstande bortføres fra stedet, samt at uvedkommende tilstedes adgang; ved kvægpest kan han forbyde alt unødvendig samkvem mellem smittede og smittefrie dele av distriktet;
c) forbyde, at noget nyt dyr indføres i en besætning, i hvilken der er forekommet tilfælde av kvægpest, kvægets ondartede lungesyke, mund- og klovsyke, snive eller svinepest; til fornøden kontrol hermed kan

han la opta fortegnelse over og merke de til vedkommende besætning hørende dyr.

Amtmanden kan derhos

d) under særlige omstændigheter forbyde benyttelse av beiter og andre steder som kan formodes at være smittede;

e) under særlige omstændigheter paabyde optagning og fornyelse av gulver, vægger og lignende i rum, hvor smittede dyr har staat, samt tilintetgjørelse av smittebefængte gjenstande, saasom høi, halm, redskaper og lignende;

f) for by eller herred, hvor eller i hvis nærhet hundegalskap forekommer, ved offentlig bekjendtgjørelse paabyde, at enhver hund skal enten holdes forsvarlig bunden eller indesperret eller være forsynt med mundkurv av nærmere angit beskaffenhet, eller under særlige omstændigheter blot kunne føres paa offentlig vei eller gate i baand av voksen person, selv om hunden er forsynt med mundkurv;

g) naar nogen farsot vinder større utbredelse, ved dyrlæge la foreta almindelig undersøkelse av besætninger i den utstrækning, som maatte findes nødvendig;

h) paalægge vedkommende by- eller herredskommune at rense og desinficere stalde og vandingssteder, som er til offentlig avbenyttelse.

§ 7. Vedkommende regjeringsdepartement har at

a) foreskrive de nærmere forholdsregler, der utkræves til forebyggelse av smitte, saavel i sin almindelighet som ved de enkelte sygdomme, samt avgi bestemmelser for dyrlægernes forhold med hensyn til reiser, indberetninger m. v.;

b) gi forskrifter til forebyggelse av smitte blandt husdyr ved dyrskuer, markeder og lignende samt ved transport av dyr inden landet;

c) gi bestemmelse angaaende benyttelse av produkter av syke dyr.

Departementet kan derhos

d) under særlige omstændigheter forbyde avholdelse av markeder eller større dyresamlinger i distrikter, hvor farsot blandt husdyr er herskende, eller hvortil smitsom sygdom kan frygtes indført;

e) under særlige omstændigheter forbyde, at dyr føres fra en landsdel til en anden, eller gjøre adgangen dertil avhængig av saadanne forsigtighetsregler, som maatte ansees fornødne for at hindre overførelse av smitte;

f) ved utbrudd av hundegalskap paabyde, at for større eller mindre dele av landet alle hunde skal holdes forsvarlig lænkede, bære mundkurv eller føres i baand;

g) ved utbrudd av kvægpest, paabyde avspærring av det av sygdommen angrepne distrikt;

h) ved utbrud av kvægpest, kvægets ondartede lungesyke, mund- og klov-

klovsyke og svinepest paabyde nedslagtning av hele besætninger, hvori sygdommen optræder.

§ 8. Vaksination av besætning mot nogen smitsom sygdom maa ikke finde sted uten tilladelse av vedkommende regjeringsdepartement.

Naar det kan antages, at en farsot derved hurtigere vil kunne stanses, kan departementet paabyde vaksination av de for smitte utsatte besætninger samt fastsætte en godtgjørelse til dyrlægen for hvert podet dyr.

§ 9. Enhver dyreeier er pligtig til at la ham tilhørende døde dyr og smitteførende gjenstande tilintetgjøre eller nedgrave. Til bruk i saadant øiemed skal enhver kjøbstadskommune anskaffe en av vedkommende regjeringsdepartement godkjendt indretning eller nedgravningsplads. Ogsaa ladesteder med særskilt kommunestyre saavelsom landkommuner med tæt bebyggelse kan av Kongen paalægges den samme forpligtelse. Fornøden grund kan av kommunen efter tilladelse meddelt av Kongen fordres avgit mot erstatning, der i mangel av overenskomst bestemmes ved almindelig takstforretning.

I kommuner, hvor saadan indretning eller nedgravningsplads enten ikke haves eller i tilfælde ikke kan benyttes, skal døde dyr og smitteførende gjenstande efter dyrlægens anordning tilintetgjøres eller nedgraves paa eierens egen grund eller — hvis der ikke er anledning — paa anden grund, hvor det med mindst ulempe for dens eier eller bruker kan foregaa. Er ved foranstaltningen nogen ulempe foraarsaget grundens eier eller bruger, skal vedkommende kommune yde erstatning, hvis storrelse i mangel av overenskomst bestemmes ved skjøn avholdt efter de i lov om veivæsenet av 15de september 1851 § 24 fastsatte regler.

Kapitel 2.

Om nedslagtning og erstatning.

§ 10. Ved mistanke om kvægpest, kvægets ondartede lungesyke eller svinepest kan amtmanden paabyde nedslagtning av indtil tre dyr for ved obduktion av disse at erholde vishet om sygdommens natur.

De dyr, om hvilke det efter en dyrlæges erklæring maa ansees for avgjort, at de er angrepne av en av de nævnte sygdomme, skal efter amtmandens foranstaltning dræpes, medmindre vedkommende regjeringsdepartement paabyder det motsatte.

Enhver hest, som efter dyrlæges erklæring er angrepen av snive, skal dræpes.

Dyr, angrepet av hundegalskap, skal dræpes; hund eller kat, som er bidt av noget av hundegalskap lidende dyr, skal likeledes dræpes.

§ 11. Eieren er, med de nedenfor nævnte begrænsninger, berettiget til at erholde erstatning for de dyr, som ved det offentliges foranstaltning

dræpes paa grund av kvægpest, kvægets ondartede lungesyke, snive, svinepest og mund- og klovsyke.

Dyr, der ved obduktion ikke viser spor av disse sygdomme, erstattes med det fulde beløp, hvortil de paa nedenangivne maate er værdsatte.

Dyr, der ved obduktion findes angrepne av kvægpest, kvægets ondartede lungesyke eller mund- og klovsyke, erstattes med to tredjedele, dyr, der ved obduktion findes angrepne av snive eller svinepest, med halvdelen av det beløp, hvortil de paa den nedenfor nævnte maate er værdsatte.

Dyr, der er døde som følge av tvungen vaksination, erstattes med deres fulde værdi.

§ 12. Forsaavidt eieren ved indførsel fra utlandet av smittede dyr, ved overtrædelse av givne forholdsregler eller paa anden maate selv har forskyldt skaden, erholder han ingen erstatning.

Ret til erstatning for dyr, nedslagtede efter offentlig foranstaltning, er derhos betinget av, at de har opholdt sig mindst 6 maaneder inden landets grænser, medmindre det kan godtgjøres, at de paa en eieren uforskyldt maate er smittede efter at være indførte her til landet.

Erstatningskrav maa fremsættes forinden nedslagtningen. Erstatningsbeløpet maa i intet tilfælde overstige kr. 300,oo for halvdelen av et enkelt dyr, kr. 400,oo for to tredjeparter og kr. 600,oo for det hele dyr.

§ 13. De dyr, der blir at dræpe efter foranstaaende bestemmelser, skal, forsaavidt erstatningskrav derom fremsættes, værdsættes av en politiembedsmand (paa landet av lensmanden) i forening med to av ham dertil opnævnte mænd. Dyrene ansættes til den værdi, de antages at ha som uangrepne av sygdommen, hvorfra trækkes værdien av det dræpte dyr, forsaavidt det helt eller delvis kan benyttes.

Det dræpte dyr skal, saavidt fornødiges, obduceres av en av det offentlige antat dyrlæge, som gjennem amtmanden skal tilstille vedkommende regjeringsdepartement en beskrivelse av obduktionsforretningen. Eieren er berettiget til for egen regning at tilkalde en autorisert dyrlæge for at være tilstede ved obduktionen og delta i avgjørelsen av spørsmaalet, om dyret har været angrepet av den antagne sygdom.

Er der tvil eller meningsforskjellighet herom mellem dyrlægerne, avgjøres saken av en av departementet opnævnt sakkyndig.

Kapitel 3.

Om mildere smitsomme sygdomme.

§ 14. Følgende sygdomme hos husdyrene henregnes til de mildere smitsomme, likeoverfor hvilke efterstaaende regler kommer til anvendelse, nemlig:

Lungesyke, influenza, kværke, strengel, mundsyke og beskelersyke hos hesten, skab og kopper hos andre dyr end faaret,

smitsom klovsyke hos faaret,

ringorm hos alle husdyr,

haarsækmider hos hunden,

febersygdomme av smitsom karakter,

tuberkulose.[1])

Med hensyn til disse sygdomme gjøres det eieren eller den, der paa hans vegne fører tilsyn med dyrene, til pligt:

a) at anmelde for en autorisert dyrlæge eller for politimesteren eller lensmanden, naar nogen av disse sygdomme maatte vise sig i hans besætning;

b) ikke at la dyr, der antages angrepne av nævnte sygdomme, føres pa markeder, til dyrskuer, paa fremmed beite eller i fremmede fjøs eller stalder;

dog skal det være tillatt fra eierens fjøs at sælge saadanne dyr til slagt eller at føre dem til handelsmarkedet til egen avsondret avdeling for at sælges til slagt medmindre departementet anderledes bestemmer for de enkelte sygdomme.

Politimester eller lensmand, der har mottat saadan meddelelse som i litr. a nævnt, har at indsende meddelelse til vedkommende dyrlæge. Finder dyrlægen, at sygdommens optræden er av foruroligende beskaffenhet, indsender han anmeldelsen til amtmanden.

Finder amtmanden det nødvendig for at hindre sygdommens videre utbredelse, kan han la forholdene paa stedet undersøke av dyrlæge og efter dennes forslag gi forskrifter angaaende avsondrings- og desinfektions-foranstaltninger.

§ 15. Vedkommende departement kan gi almindelige bestemmelser angaaende de nærmere foranstaltninger for hver enkelt av de i § 14 nævnte sygdomme samt angaaende anvendelse og salg av kjøt og melk fra syke dyr.

Departementet kan derhos bestemme, at dyr, som i henhold til § 14 litr. b er avhændet til slagt, og som senere antræffes levende hos ny besidder, skal inden en fastsat frist, i fornødent fald ved offentlig foranstaltning, kunne paabydes nedslagtet for besidderens regning.

§ 16. Kongen kan bestemme, at andre sygdomme end de nævnte skal henføres under bestemmelserne i dette kapitel.

[1]) Ved kgl. resol. av 22de juni 1903 er smitsom kasting og ved kronprinsregentens resol. av 9de mars 1904 rødsyke hos svinet overført til de mildere smitsomme sygdomme.

Kapitel 4.

Om indførsel og utførsel av dyr.

§ 17. Kongen kan forbyde indførsel av dyr og smitteførende gjenstande fra fremmede lande eller landsdele, fra hvilke smitsom husdyrsygdom kan frygtes indført.

Han kan anordne, at indførsel av dyr kun maa finde sted over bestemte havne eller steder, paabyde, at indførte dyr skal undersøkes av dyrlæge og henstaa i karantæne paa vedkommende importørs bekostning, paalægge eieren av indførte dyr at utrede betaling for sundhetsundersøkelse efter en fastsat takst samt anordne, at dyr, der ved indførselen findes angrepne av smitsom sygdom, eller som har været utsat for smitte, nedslagtes uten erstatning.

Han kan overhodet foreskrive de nødvendige forholdsregler for at hindre indførsel av smitsom husdyrsygdom.

§ 18. I særskilte tilfælde kan vedkommende departement tillate indførsel av enkelte dyr eller gjenstande fra lande, fra hvilke indførsel er forbudt.

§ 19. Kongen kan med hensyn til utførsel av husdyr gi saadanne forskrifter og træffe saadanne foranstaltninger, som maatte findes nødvendige for at forebygge, at der her fra landet utføres husdyr, der er mistænkte eller kan mistænkes for at lide av eller overføre smitsom sygdom, og at de herfra til utlandet avsendte dyr under transporten utsættes for saadanne sygdomme. Han kan anordne, at utførsel av husdyr kun maa finde sted fra visse bestemte steder i riket.

For undersøkelse av dyr bestemt til utførsel, saavel som for undersøkelse og desinfektion av vedkommende skib kan det paalægges henholdsvis avsenderen og skibets fører at utrede betaling efter takst.

For de skibe, der benyttes til saadan utførsel, kan kongen gi nærmere regler angaaende deres indredning og nødvendige forsyning med fôr og drikkevand for dyrene, likesom han overhodet kan træffe anordninger for at sikre dyrenes forsvarlige behandling under reisen.

§ 20. Kongen kan anordne, at jernbanevogner og fartøier, som benyttes til transport av dyr, tillikemed de dertil hørende indretninger og redskaper skal renses og desinficeres efter hver saadan benyttelse. Omkostningerne hermed utredes av den, for hvis regning jernbanen eller fartøiet drives.

Kapitel 5.

Om eftersyn ved markeder o. l.

§ 21. Amtmanden kan foranstalte, at der ved markeder og andre større samlinger av husdyr inden amtet er dyrlæge tilstede for paa det of-

fentliges vegne at føre tilsyn med, at intet av de der fremstillede husdyr er angrepet av nogen smitsom sygdom.

Amtmanden kan paabyde, at handyr, der frembydes til almindelig bedækning, skal paa eierens bekostning underkastes et sundhetseftersyn av autorisert dyrlæge, som i tilfælde har at utstede attest for dyrets fuldkomne sundhet.

Kapitel 6.

Om omkostninger og deres utredelse m. v.

§ 22. Utgifter, som paa grund av denne lovs forskrifter foranlediges ved smittede eller for smitte mistænkte dyrs røgt, avsondring og desinfektion, ved desinfektion av fjøs, stald, redskaper og deslike, ved døde dyrs nedgravning eller tilintetgjørelse, utredes av vedkommende dyrs eier. De med de syke dyrs kurbehandling forbundne omkostninger utredes likeledes av dyrets eier, medmindre vedkommende amts-, kjøpstads- eller ladestedskommune — den sidstnævnte, forsaavidt den har eget kommunestyre — maatte fatte særlige bestemmelser desangaaende for de enkelte smitsomme sygdomme.

I tilfælde av uformuenhet hos eieren avholdes disse utgifter av vedkommende amts-, kjøbstads- eller ladestedskommune, denne sidste, forsaavidt den har eget kommunestyre.

Erstatning til eierne av dyr, nedslagtet efter bestemmelsene i kapitel 2, og de utgifter, der foranlediges ved de i § 13 omhandlede værdsættelsesforretninger samt ved nedslagtninger, utredes, forsaavidt angaar dyr, der ikke findes angrepne av nogen sygdom, for hvilken nedslagtning kan finde sted, eller forsaavidt angaar dyr, døde som følge av tvungen vaksination, av statskassen, men forsaavidt de findes angrepne av nogen saadan ovennævnt sygdom, med det halve av statskassen og med den anden halvdel av vedkommende amtskommunes, kjøbstads eller ladesteds kasse, den sidste kun, naar ladestedet har særskilt kommunestyre.

Paa samme maate som i sidstnævnte tilfælde og efter saadan værdsættelse som i § 13 bestemt gis vedkommende eier erstatning, naar det for at hindre smittes videre utbredelse maatte ansees nødvendig at tilintetgjøre smittefarlige gjenstande som huse, husindredninger, fôr, redskaper o. l.

Alle andre utgifter ved foranstaltninger efter denne lovs bestemmelser utredes av vedkommende amtkommunes, kjøbstads eller ladesteds kasse, forsaavidt ikke noget andet er eller maatte bli fastsat.

Dog falder omkostningerne ved avsperringsforanstaltninger likeoverfor fremmede lande statskassen tillast, likesom Kongen for hvert enkelt tilfældes vedkommende kan bestemme, at utgiftene ved de i § 7 omhandlede foranstaltninger skal utredes av statskassen.

Endelig utredes den for tvungen vaksination fastsatte godtgjørelse til

dyrlægen samt skyssgodtgjørelse for reiser i det offentliges tjeneste efter denne lov av statskassen.

§ 23. For forretninger i det offentliges tjeneste efter denne lov tilkommer privatpraktiserende dyrlæge kr. 6,00 for hver forretning samt i tilfælde av reiser, skyss- og kostgodtgjørelse; som én forretning regnes, hvad dyrlægen under én reise paa én gang foretar paa et enkelt sted. Dyrlæge, der er ansat i et amts tjeneste med fast løn av vedkommende amtskommune, tilkommer for forretninger i det offentliges tjeneste efter denne lov kr. 4,00 for hver forretning samt i tilfælde av reiser skyss- og kostgodtgjørelse. For obduktion av en hest eller et stykke storfæ tilkommer dyrlægen derhos kr. 8,00 for obduktion av et dyr av mindre art kr. 4,00, dog saaledes, at han for paa én dag utførte obduktioner ikke kan oppebære over kr. 30,00. For kontorundersøkelse i det offentliges tjeneste tilkommer dyrlægen kr. 3,00, forsaavidt offentlig reise eller obduktion derved undgaaes.

Amtmanden kan, forsaavidt reise i samme anledning eller obduktion inden samme besætning uten nødvendighet er gjentat uten ordre av øvrigheten, helt eller delvis negte utbetaling av forretningsgodtgjørelse, kostgodtgjørelse og obduktionshonorar, likesom skyssgodtgjørelsen i samme tilfælde kan negtes.

Dyrlægen tilkommer ikke nogen forretningsgodtgjørelse for vaksination av besætninger efter paabud av departementet eller for undersøkelse av indførte eller utførte dyr utenfor den for hvert poɑet eller undersøkt dyr fastsatte takst. Dyrlægen tilkommer heller ikke skyss — og i tilfælde kostgodtgjørelse — for reise til undersøkelse av import- eller eksportdyr, medmindre reisen er foretat efter særskilt rekvisition av det offentlige.

For offentlige indberetninger, obduktionsbeskrivelser, attester, erklæringer og lignende tilkommer der dyrlægen ingen særskilt betaling.

§ 24. De i henhold til denne lovs bestemmelser opnævnte vurderingsmænd tilkommer for de av dem utførte forretninger hver en godtgjørelse av kr. 2,00 pr. dag.

Kapitel 7.

Om autoriserte dyrlæger.

§ 25. Husdyr, angrepne av ondartet smitsom sygdom, faareskab undtat, maa ikke tas under behandling av andre end autoriserte dyrlæger.

§ 26. Enhver autorisert praktiserende dyrlæge skal efter hvert aars utløp inden en av departementet fastsat frist gjennem amtmanden avgi til det regjeringsdepartement, hvorunder det civile veterinærvæsen er henlagt, en efter nærmere bestemmelse avfattet beretning om sin virksomhet som dyrlæge i det forløpne aar. Uteblir indberetningen utover den fastsatte tid, kan

amtmanden forelægge vedkommende dyrlæge en mulkt for hver uke, som oversittes.

Likesaa skal enhver autorisert dyrlæge ved tilflytning til eller fraflytning fra et distrikt derom indsende meddelelse til departementet gjennem vedkommende amtmand.

Kapitel 8.

Om straffebestemmelser.

§ 27. Overtrædelse eller undlatelse av at efterkomme de i denne lov eller de i kraft av samme givne og offentliggjorte bestemmelser eller andre paa behørig maate givne paabud blir, saafremt forseelsen ikke efter den almindelige lovgivning er belagt med strengere straf, at straffe med bøter eller fængsel.

Sakene blir at behandle paa den for politisaker foreskrevne maate.

Dyr eller gjenstande, som forsøkes indførte eller er indførte her til landet i strid med noget i henhold til § 17 utfærdiget forbud eller anden ifølge denne paragraf given bestemmelse, eller som forsøkes utførte i strid med nogen i henhold til § 19 givne forskrift, forbrydes til fordel for statskassen, forsaavidt de ikke blir at tilintetgjøre.

Hund, som antræffes ute med tilsidesættelse av noget i anledning av hundegalskap git paabud, skal ved politiets foranstaltning optas og dræpes enten straks eller inden en av politiet given frist, inden hvilken den kan indløses av eieren mot erlæggelse av opbevaringsomkostningerne.

Likesaa kan ethvert dyr, som paatræffes ute med tilsidesættelse av nogen bestemmelse i denne lovs kapitel 1 eller noget ifølge derav utfærdiget paabud, naar det findes angrepet av nogen der nævnt smitsom sygdom, ved politiets foranstaltning dræpes uten erstatning til eieren.

§ 28. Privat praktiserende dyrlæger skal, naar de under forretninger for det offentlige gjør sig skyldige i misligheter, som, begaat av dyrlæger med offentlig ansættelse, vilde være strafbare som forbrydelser i embede eller bestilling, straffes med bøter eller fængsel.

Kapitel 9.

Om lovens ikrafttræden m. v.

§ 29. Denne lov trær i kraft den 1ste januar 1895.

Fra samme tid ophæves lov av 20de mai 1882 angaaende foranstaltninger i anledning av ondartede smitsomme sygdomme blandt husdyrene, lov av 15de september 1851 angaaende foranstaltninger mot skabsyke blandt faar og gjeter og de i henhold til sidstnævnte lov utfærdigede bestemmelser samt lov av 14de juni 1890 angaaende forholdsregler mot utførsel av syke husdyr.

De i medhold av nævnte lov av 20de mai 1882, dens § 4, sidste punktum givne bestemmelser og de i medhold av samme lovs § 8 utfærdigede indførselsforbud samt de i medhold av nævnte lov av 14de juni 1890 utfærdigede bestemmelser blir fremdeles indtil videre i kraft.

Lov

om kommunale slagtehuse, kjøtkontrol m. v. av 27de juni 1892, jfr. lov av 27de juli 1895, lov av 6te august 1897, lov av 25de juli 1910 og lov av 14de juli 1914.

§ 1. I kommuner, for hvilke der er indrettet slagtehus, hvis beliggenhet og plan er godkjendt av Kongen, kan kommunestyret med Kongens samtykke paabyde, at al slagtning av nærmere bestemte arter av husdyr, hvis kjøt skal benyttes til menneskeføde, skal foregaa i det kommunale slagtehus.

Paa samme maate kan fastsættes, at al handel med nærmere bestemte arter av levende husdyr inden en kommune skal foregaa under kontrol paa dertil bestemt torv eller plads.

§ 2. I enhver kjøbstads- eller ladestedskommune med over 4000 indbyggere skal alt inden kommunen slagtet eller til samme indført ferskt slagtekjøt av hest, kvæg, svin, faar, gjet og ren, der skal benyttes som menneskeføde, undersøkes av kommunal kjøtkontrollør, der skal være dyrlæge. Kongen kan dog, efterat formandskapet i indførselskommunen er git anledning til at uttale sig, bestemme, at kjøt, som indføres fra en kommune til en anden kommune, hvori kommunal kjøtkontrol er oprettet, fritages for fornyet undersøkelse og stempling i indførselskommunen, naar kjøttet stammer fra dyr, som er slagtet i et av vedkommende departement godkjendt slagtehus, hvor kontrol utføres av dyrlæge, ansat av departementet, og i henhold til nærmere av departementet utfærdigede regler for kontrollens haandhævelse samt for kjøttets transport og dets efterbesigtigelse.

Efter andragende fra kommunestyret kan det av Kongen bestemmes, at kjøt av dyr, der slagtes inden dele av kommunen, som ikke er bymæssig bebygget, og hvor kontrollens gjennemførelse paa grund av deres avstand fra kontrolstationen vil falde uforholdsmæssig besværlig, kan fritages for undersøkelse av kommunal kjøtkontrol, naar kjøttet ifølge erklæring, avgit av den, for hvem det slagtes, alene skal benyttes av denne og hans husstand.

Efter beslutning av kommunestyret og med Kongens samtykke kan

saadan kontrol paabydes ogsaa for kjøbstads- eller ladestedskommuner med ikke over 4000 indbyggere.

Det samme gjælder landkommuner, dog saaledes, at i saadan kommune kun det kjøt, der utbydes til salg inden kommunen, kan forlanges kontrollert.

Det fra utlandet indførte ferske eller saltede kjøt, som indføres i fjerdedels kropper eller mindre dele — saakaldt tøndekjøt samt pølser og andet findelt kjøt — skal likeledes underkastes kontrol av en dertil av departementet godkjendt kommunal kontrollør.

Kongen kan bestemme, at indførsel fra utlandet av kjøt eller kjøt av visse arter av dyr kun tillates til visse bestemte kjøbstæder eller ladesteder. For grænsetrafikken med slagtekjøt kan dog Kongen fastsætte undtagelsesbestemmelser.

Kongen kan derhos bestemme, at indførsel fra utlandet av benfrit tøndekjøt — ferskt eller saltet — samt pølser og andet findelt kjøt helt forbydes.

§ 3. Kjøt, som av kommunal kontrollør findes tjenlig til menneskeføde, skal stemples eller merkes. Findes det utjenlig dertil, skal det ufortøvet beslaglægges og ikke tilbakeleveres vedkommende, forinden det er gjort uskadelig for den menneskelige sundhet eller ubrukbart som næringsmiddel. I de kommuner, hvor kontrol i henhold til denne lov er indført, maa ustemplet slagtekjøt eller umerket opdelt kjøt, som er undergit kontrol, ikke falbydes, torvføres eller forhandles.

Hvis beslaglagt kjøt, som ikke tilbakefordres, av vedkommende kommune blir utnyttet til teknisk bruk istedenfor at tilintetgjøres, har eieren krav paa en forholdsmæssig godtgjørelse.

Den kommunale kjøtkontrollørs avgjørelse kan indankes for stedets sundhetskommission, hvis ordfører i tilfælde ufortøvet skal gives fornoden underretning.

§ 4. Naar slagtetvang indføres efter § 1, pligter vedkommende kommune at gi erstatning for den værdiforringelse, som de for slagtebedrift inden kommunen lovlig opførte bygninger og indretninger maatte lide ved ikke længere at kunne benyttes efter sit øiemed, forsaavidt bedriften lovlig der har været drevet og ved slagtetvangens indførelse endnu drives.

Erstatningen fastsættes i tilfælde ved lovlig skjøn, optat for kommunens regning. Overskjøn maa forlanges inden 4 uker; omkostningene derved utredes efter de almindelige regler.

Erstatningskrav maa i tilfælde være fremsat inden tre maaneder efter slagtetvangens indførelse.

§ 5. For benyttelse av slagtehus eller torv, bestemt til handel med

levende husdyr, kan kommunestyret med Kongens samtykke for mindst et aar ad gangen fastsætte bestemte avgifter.

Disse maa dog ikke være høiere end fornødent til renter av den kapital, som er anvendt til vedkommende anlæg samt til dækkelse av driftsomkostningene.

Ønskes den i § 2 omhandlede undersøkelse utført i slagteri eller andetsteds utenfor kontrolstationen, skal dertil være adgang til saadanne tider og mot saadan godtgjørelse, som av kommunestyret med Kongens approbation bestemmes.

I kommuner, hvor offentlig slagtehus ikke er oprettet, skal vedkommende kommunestyre ansætte særskilt kontrollør paa det sted, som slagterborgere eller kjøthandlere andrar om, paa betingelse av, at disse refunderer kommunen de utgifter, som medgaar til saadan kontrollørs avlønning. Lønnens størrelse bestemmes av kommunestyret med departementets approbation. I tvilsomme tilfælde skal kjøttet uten utgift for kommunen frembringes til den kommunale kontrolstation.

Kongen kan fastsætte en avgift til dækkelse av de utgifter, som er forbundet med kontrol av det fra utlandet indførte kjøt saavel i hele slagt eller dele av slagt som i opdelt tilstand.

§ 6. Kongen kan utfærdige nærmere forskrifter til denne lovs gjennemførelse. Han kan saaledes bestemme, at der for det indenlandske kjøt paa forlangende av kontrolløren meddeles oplysninger om kjøttets oprindelse m. v., at der medfølger det til kontrol fremstillede utenlandske kjøt — saavel slagtekjøt som opdelt kjøt — oprindelsesbevis og attest om dyrets tilstand i levende live, at røkte skinker, saltet flesk, talg, fett eller kjøt, som indføres i lufttætte kar og har været underkastet en særegen mot bedærvelse beskyttende behandling (hermetiske varer), fritages for den i henhold til denne lov anordnede kontrol, at der fastsættes en mindstevegt for de kjøtstykker, som indføres i opdelt tilstand, at der forbydes anvendelse av andre konserveringsmidler end salt, og at kjøt av visse arter av dyr eller kjøt, som ikke uten betingelse godkjendes av kontrollen, skal -- saafremt vedkommende kommunestyre fatter beslutning derom — forhandles i egne lokaler. Han kan fremdeles fastsætte regler for det kontrollerte kjøts stempling eller merkning samt for kontrol av de til det slagtede dyr henhørende organer.

§ 7. Overtrædelser av de i denne lov eller med hjemmel derav givne forskrifter paatales av politiet og straffes[1]) med bøter fra kr. 2,00 til kr. 1000,00.

[1]) Kfr. den nye straffelov.

Regler

for innførsel og undersøkelse av opdelt kjøt. Plakat av 4de august 1911.

§ 1. Ved opdelt kjøt forstaaes kjøt av slagtede husdyr, naar kjøttet er delt i mindre dele end fjerdedels kropper. Til kjøt henregnes muskler med tilhørende ben, fett, bindevæv og itler, fremdeles indre organer, hode og tarmer.

Opdelt kjøt kan indføres til:

1. Kristiania,
2. Tønsberg,[1])
3. Skien,
4. Arendal,
5. Kristiansand,
6. Stavanger,
7. Haugesund,
8. Bergen,
9. Aalesund,[2])
10. Trondhjem,
11. Bodø,

Indførsel av saadant kjøt til andre steder end de her nævnte er forbudt. Landbruksdepartementet kan dog for enkelte tilfælde tillate indførsel til andre steder.

§ 2. Indførsel av blod og hakkekjøt samt usaltet benfrit kjøt er forbudt, medmindre bestemmelserne i nærværende plakats § 11 kommer til anvendelse.

Paa samme maate er indførsel av faarekjøt i mindre stykker end paa 2 kg. og av andet kjøt i mindre stykker end paa 4 kg. forbudt. Forøvrig er indførsel av saltet kjøt tillatt. Saltet kjøt, som indføres, skal være undergit kontrol efter reglerne i denne plakat.

§ 3. Bestemmelserne i §§ 1, 2 og 6 skal indtil videre ikke gjælde for røkte eller saltede skinker, saltet flesk, talg, fett eller kjøt, som indføres i lufttætte kar og har været underkastet en særegen mot bedærvelse beskyttende behandling (hermetiske varer), endvidere pølser, posteier o. lign. i lufttæt pakning, indhyllet i gelatin o. lign. eller nedlagt i eddik. Pølser, posteier o. lign. kan kun indføres i særskilte postpakker paa indtil 5 kg. vegt.

Ved skinker forstaaes bogen eller laaret av svin med tilhørende ben, med eller uten hud.

Likeledes skal frossent renkjøt indtil videre være fritat for den ved denne plakat anordnede kontrol.

§ 4. Til salt kjøt henregnes alene kjøt, hvor muskelmassen ogsaa i de inderste lag indeholder mindst 4 — fire — procent salt.

§ 5. Kjøt, som er tilsat farvestoffer eller andre konserveringsmidler end koksalt, sukker eller salpeter, saasom

a) borsyre og borater (boraks),
b) formaldehyd,

[1]) Utgik ved kgl. resol. av 9de februar 1912
[2]) Utgik ved kgl. resol av 8de oktober 1915.

c) alkali — jordkali — oxyder — hydroxyder og karbonater,
d) svovlsyre og undersvovlsyrlige salter (sulfiter og hyposulfiter),
e) fluorider,
f) benzoesyre, salicylsyre og deres forbindelser,
g) klorater

maa ikke indføres, medmindre bestemmelserne i nærværende plakats § 11 kommer til anvendelse.

§ 6.

a) Efterat det i § 1 og 2 omhandlede i tønder, fustager eller anden indpakning indførte kjøt er toldbehandlet eller, forsaavidt stedets toldvæsen og vedkommende kjøtkontrollør finder det hensigtsmæssig, før toldbehandling har fundet sted, skal kjøttet, førend det utleveres importøren, underkastes kontrol av dertil av departementet godkjendt kommunal kontrollør.
b) I særegne tilfælde saasom ved større indførsel til fabrik eller lagerhus, kan departementet bestemme, at kontrollen utføres paa vedkommende fabrik eller lager.

§ 7.

a) Enhver sending av indført kjøtt, som omfattes av bestemmelserne disse regler, skal ledsages av papirer bekræftet av stedets norske konsul, som godtgjør, hvorfra kjøttet kommer, kjøttets art og at kjøttet stammer fra dyr, som er undersøkt i levende live av dyrlæge og av ham fundet sundt, og at kjøttet ved dyrlæge-undersøkelsen efter slagtningen er fundet tjenlig til menneskeføde. De indførte fustager eller anden emballage skal være saaledes merket og plombert, at varens identitet efter de ledsagende papirer kan godtgjøres. Indtil videre skal der dog ikke kræves dyrlæge-attest for det fra Island indførte saltede faarekjøt eller for saltede tarmer.
b) Landbruksdepartementet bemyndiges til at fastsætte formularer for de attester, som skal medfølge det fra utlandet indførte kjøt.
c) Forsendelsen skal aapnes i kontrollørens paasyn i det dertil bestemte undersøkelseslokale, eller, forsaavidt kontrol er tillatt i henhold til § 6 b, paa vedkommende sted.

Derpaa undersøkes, om varen stemmer med angivelsen i de ledsagende papirer, og om varen i sundhetsmæssig henseende frembyder betænkelighet.

§ 8. Naar kjøttet er kontrollert og fundet tjenlig til menneskeføde, skal der paa vedkommende pakning anbringes enten et brandmerke eller et farvestempel.

Stemplet skal for kjøt av faar, kvæg eller svin være av regelmæssig sekskantet form og sekskantens sider skal være mindst 2,5 cm.

For hestekjøt skal stemplet være firkantet med 5 cm. lang grundlinje og 2,5 cm. lang sidelinje.

Stemplet, hvis bokstaver skal være skarpe og tydelige, skal, naar farve anvendes, avstemple et rødt merke, som indeholder ordet »Import« samt den kontrollerende kommunes navn.

Indeholder pakningen hestekjøt, skal merket angi dette.

§ 9. Hvis kjøttet tilbakevises fra kontrollen, fordi de i § 7 omhandlede legitimationer m. v. mangler eller ikke er fyldestgjørende, eller fordi det ikke er tillatt at indføre det til benyttelse som menneskeføde

eller det beslaglægges, skal pakningen stemples med en sort trekant av 5 cm. sider, hvor der findes ordene »Import«, kontrolkommunens navn og henholdsvis ordet »tilbakevist« eller »beslaglagt«.

Den anvendte farve maa være holdbar.

§ 10. Der skal tillike foruten stemplingsmerket paaklistres sendingen en merkelap, som angir undersøkelsens datum og kontrollørens navn.

Stempelmerkerne skal anbringes paa pakningen paa mindst 2 steder (et merke paa lokket og et andetsteds) og paa iøinefaldende maate.

§ 11. Kjøt, som ikke er bestemt til menneskefode, kan indføres uten at underkastes kontrol, naar kjøttet er gjort eller gjøres utjenlig til menneskefode, saasom ved indsnit i kjøttet og tilsætning av kalk, tjærestoffer (karbolsyre, kreosot) o. lign. efter nærmere bestemmelse.

§ 12. Kontrolløren har at anføre i kontrolprotokollen nøiagtige oplysninger om

a) undersøkelsens datum,
b) importørens navn,
c) varens art,
d) varens oprindelse (avsendelsessted og avsendelsesfirma),
e) kort angivelse av de ledsagende papirers indhold (sundhetsattest, fustagens eller sendelsens nr.) o. lign.,
f) varens nettovegt (som netto regnes sendelsens indhold av kjøt),
g) det beslaglagte kjøts nettovegt og mængden av det tilbakeviste kjøt
h) grunden til beslaglæggelsen eller tilbakevisningen,
i) oplysninger om det i henhold til § 11 indførte kjøt, som er utjenlig til menneskefode.

Den av kontrolløren trufne avgjørelse kan indankes for stedets helseraad. Den, der fremfører kjøttet til kontrol, skal i saa fald straks protestere mot den trufne avgjørelse og har ved henvendelse til helseraadet at kræve dettes kjendelse. Kontrolløren bør være tilstede ved sakens behandling og for helseraadet nærmere begrunde sin avgjørelse. Kjøttet blir, indtil kjendelsen er avgit, at opbevare paa forsvarlig vis ved kontrolstationen. Hvis helseraadet ikke opretholder kontrollørens avgjørelse, blir kjøttet at stemple — med tilføielse efter kommunens navn — av ordet »Helseraad«.

§ 13. For undersøkelse av det indførte kjøt skal erlægges en kontrolavgift av 2 øre pr. kg. Avgiften beregnes efter kjøttets vegt.

§ 14. Med hensyn til toldens erlæggelse og eventuel tilbakebetaling av erlagt told for beslaglagt eller tilbakevist kjøt, har kontrolløren at rette sig efter den ordning, som i denne henseende maatte træffes av vedkommende toldkammer.

§ 15. Kontroltiden fastsættes av magistraten. Kontrol skal som regel kun finde sted ved dagslys; i mørketiden skal der sørges for tilstrækkelig kunstig belysning av kontrollokalet.

§ 16. Overtrædelse av de i denne plakat givne forskrifter blir forsaavidt de ikke indgaar under strengere straffebestemmelser, at belægge med straf overensstemmende med den almindelige borgerlige straffelov av 22de mai 1902 § 339.

§ 17. Denne plakat træder i kraft fra 1ste november 1911.

Regler

for innførsel og kontrol av ferskt kjøt (slagtekjøt). Plakat av 4de august 1911.

A. *Om indførsel fra utlandet av slagtekjøt.*

§ 1. Indførsel av ferskt slagtekjøt av hest, kvæg, faar, gjet, svin og ren bestemt til menneskefode, skal alene være tillatt fra de land, som indførselsplakaten i henhold til lov om foranstaltninger mot smitsomme husdyrsygdomme (husdyrloven) av 14de juli 1894 med tillægslove til enhver tid bestemmer.

§ 2. Indførsel maa alene finde sted til de kjøbstæder eller ladesteder, hvor der er indført offentlig kjøtkontrol i henhold til lov av 27de juni 1892 (kfr. lov av 25de juli 1910) om kommunale slagtehus m. v. Landbruksdepartementet kan for enkelte tilfælde tillate indførsel til andre steder. Derhos skal det indtil videre være tillatt at indføre slagtekjøt over riksgrænsen mot Sverige til benyttelse for befolkningen i grænsedistriktene. Likeledes skal frossent renkjøt kunne indføres til Finmarken fra de ved Nordishavet og det Hvite Hav beliggende russiske havner uten at underkastes den ved denne plakat anordnede kontrol.

§ 3. Ferskt slagtekjøt, hvorved forstaaes slagtemæssig behandlet kjøt uten tilsætning av konserveringsmidler, maa ikke indføres i mindre dele end halve slagtekropper, opdelt efter længden. Kalver og smaafæ kan kun indføres i hele kropper.

§ 4. Ethvert slagt skal være ledsaget av attest fra en i utførselslandet autorisert dyrlæge indeholdende nøiagtige oplysninger om slagtningssted og slagtningstid samt bevidnelse om, at dyret er synet av dyrlægen umiddelbart før slagtningen og fundet sundt, og at slagtet er undersøkt og fundet tjenlig til menneskefode. Hvis attesten omfatter flere slagt i samme forsendelse, skal hvert slagt være saaledes merket, at det efter attesten kan identificeres.

Dog skal for hesteslagts vedkommende særskilt attest medfølge for hvert enkelt slagt, og attesten skal derhos indeholde angivelse av hestens signalement og tilstand før slagtningen.

Hvis slagtet indføres fra andre land end Sverige og Danmark, skal dyrlægens attest være paategnet bevidnelse fra norsk konsul om, at vedkommende dyrlæge er en i utførselslandet autorisert dyrlæge. Til kontrolkommuner kan der dog fra de svenske grænsedistrikter indføres slagt uten dyrlæge-attest, naar der medfølger slagtet attest fra svensk politimyndighet, grænsetoldstations-bestyrer eller ordfører i vedkommende kommune med oplysning om kjøttets oprindelse, slagtningssted og slagtningstid samt bevidnelse om, at slagtet efter de foreligende oplysninger ikke stammer fra dyr, som er slagtet paa grund av sygdom, og at der ikke i distriktet for tiden optræder ondartet smitsom husdyrsygdom. Dog skal disse attester, naar det gjælder hester, indeholde erklæring om, at hesten er besigtiget av attestutstederen umiddelbart før salgtningen og fundet fri for sygdomstegn.

§ 5. For kontrol av det indførte kjøt betales en avgift av kr. 1,00 pr. hel eller halv skrot.[1])

[1]) Kfr. kgl. resol. av 24 septbr. 1920.

B. *Om kontrollens haandhævelse.*

§ 6. I enhver kommune, hvor offentlig kjøtkontrol i henhold til loven av 27de juni 1892 er anordnet, skal der være en kontrolstation, hvor kontrollen av det ferske slagtekjøt skal foregaa.

§ 7.

a) Intet kjøt skal undersøkes og stemples, medmindre det, hvis det stammer fra hest, svin, kvæg (undtagen kalver) eller ren, fremlægges i mindst en fjerdedels krop (for- eller bakfjerding), og hvis det stammer fra kalv, faar eller gjet, fremlægges i hele kropper, som kan være delt efter længden; dog skal slagt, som stammer fra dyr, der er slagtet paa grund av sygdom (nødslagtede dyr), altid fremlægges i sin helhet. Renkjøt, som ved indførsel til kontrolkommune er frossent, skal være fritat for den ved denne plakat anordnede kontrol

b) Hele kropper skal ved fremlæggelsen være opbrystet. Med bakparter skal følge nyrerne i organisk sammenhæng. Andre organer, som ved slagtningen er fraskilt kroppen, saasom hode, tunge, net, lever, hjerteslag o. lign. kan mottages til kontrol, naar de ved et merke er betegnet som tilhørende det slagt, hvormed de fremføres, og for tungens vedkommende er heftet til dette.

c) Ferske organer av slagtedyr maa ikke benyttes som menneskefode inden en kommune uten at være fremført til kontrol og stemplet.

d) Kommunestyret kan ved approbation av Landbruksdepartementet fastsætte regler, ifølge hvilke større dele av slagt eller flere organer end ovenfor nævnt kan kræves fremlagt for kontrolløren i tilfælde i organisk sammenhæng med slagtet.

e) Ved undersøkelse i slagteri av kjøt av dyr, slagtet inden vedkommende kommune, skal samtlige dyrets organer være tilstede og særskilt for hvert dyr fremvises for kontrolløren.

§ 8. Naar hesteslagt fremlægges til kontrol, skal slagtet ledsages av attest enten fra en dyrlæge, som meddeler oplysning om hestens tilstand umiddelbart før slagtningen, eller fra to troværdige mænd, som i henhold til en besigtigelse av hesten umiddelbart før slagtningen bevidner, at dyret er fundet frit for sygdomstegn. Attesten skal tillike indeholde oplysning om dyrets farve. Slagtet maa være forsynt med et merke, som godtgjør dets identitet efter den medfølgende attest. Mændenes troværdighet skal være bevidnet av politiet eller av kommunens ordfører.

§ 9. Slagt, som ved fremførelse til kontrol ikke er i hel og ubeskadiget stand, saaledes at ingen hindebedækning er fjernet, itler eller andre organdele bortskaaret, eller som ikke tilfredsstiler de i § 7 og 8 opstillede krav, eller som fremlægges i tilsmudset tilstand avvises fra kontrollen, forsaavidt der ikke foreligger grund til at beslaglægge kjøttet.

§ 10. Kontrolløren skal, forsaavidt slagtet efter foranstaaende bestemmelser kan mottages til kontrol, underkaste dette en nøiagtig undersøkelse for at avgjøre, om kjøttet er tjenlig til menneskefode. Avgjørelse herav træffes overensstemmende med den til enhver tid gjældende instruks for kontrolen. Hvis kontrolløren paa grund av særegne forhold ikke kan træffe avgjørelse ved slagtets fremlæggelse, kan avgjørelsen utskytes indtil 24 timer, mellemliggende helligdag ikke iberegnet. Ved under-

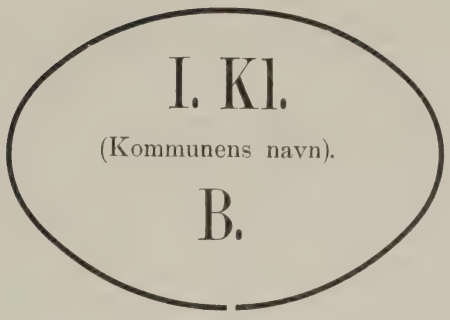

søkelsen har kontrolløren ret til at gjøre de nødvendige indsnit i kjøt og organer.

§ 11.

a) Den, som fremstiller kjøt til kontrol, skal ved fremlæggelsen meddele oplysning om, hvad der er ham bekjendt om slagtet, saasom eierens navn, hvorfra slagtet er kommet, slagtningssted og slagtningstid, om dyret har været sykt eller har faat medicin før slagtnigen m. v.

b) Hvis slagtet stammer fra et sykt dyr, skal der meddeles oplysning om dyrets tilstand før slagtningen, om det har faat medicin før slagt-

ningen og andre oplysninger som kontrolløren anser nødvendige. Kan fornødne oplysninger ikke tilveiebringes, avvises slagtet, medmindre der ved undersøkelsen findes tegn, som betinger slagtets beslaglæggelse.

§ 12. Naar et slagt efter foretat undersøkelse findes tjenlig til menneskeføde ,skal der paa slagtet anbringes stempelmerker.

Paa kjøt av slagtedyr, slagtet inden en kommune, hvor kontrol er indført, og undersøkt i vedkommende slagteri med dyrets samtlige organer saaledes tilstede, at der ingen tvil er om, at organene tilhører det foreviste slagt, skal naar kjøttet i enhver henseende findes sundt og ubetinget tjenlig til menneskeføde, anbringes stempelmerker i blaa farve og oval form; saadanne stempler, hvis tverdiameter skal være 6 cm.

og hvis høidediameter skal være 3,5 cm., skal indeholde foruten kommunens navn (helt eller forkortet) tillike tegnene I Kl. (ɔ: første klasse), B. (ɔ: bykontrol), se hosstaaende tegning.

Paa kjøt av slagtedyr, som enten er indført utenbysfra eller slagtet inden byen, men fremført til kontrol uten tilstedeværelse av dyrets samtlige organer, skal, naar kjøttet i enhver henseende antages sundt og ubetinget tjenlig til menneskefode, anbringes stempelmerke i blaa farve

og trekantet form: saadanne triangulære stempler, hvis grundlinje skal være 6 cm. og hvis sider skal være 5 cm., skal foruten vedkommende kommunes navn tillike indeholde tegnene I Kl. (ɔ: første klasse), L. (ɔ: landskontrol), se hosstaaende tegning.

§ 13. Paa kjøt, som ved undersøkelse findes at lide av mangler i sanitær henseende, men hvor den tilstedeværende mangel ved omhyggelig tilberedning ikke antages at kunne betinge fare for den menneskelige sundhet, skal der hvis kjøttet hitrører fra dyr, undersøkt i vedkommende slagteri med dyrets samtlige organer saaledes tilstede, at der ingen tvil er om, at organene tilhører det foreviste slagt, anbringes stempelmerker i sort farve og rund form, hvis diameter skal være 6 cm. Stempel-

merket skal avstemple foruten vedkommende kommunes navn tillike tegnene II. Kl. (ɔ: 2den klasse), B. (ɔ: bykontrol), se hosstaaende tegning.

Hvis kjøttet derimot fremstilles til kontrol, uten at samtlige organer er tilstede, eller hvis det er indført utenbysfra, skal der, under samme betingelse som ovenfor i denne paragraf nævnt, anbringes merker i sort farve og kvadratisk form; kvadratets sider skal være 5 cm., og merket skal avstemple, foruten vedkommende kommunes navn, tillike II. Kl. (ɔ: 2den klasse), L. (ɔ: landskontrol), se hosstaaende tegning.

§ 14. Hvis der ved undersøkelse av kjøttet findes mangler av saadan art, at kjøttet ikke ansees tjenlig til menneskeføde, skal det beslaglægges og indtil videre opbevares paa kontrolstationen paa en saadan maate, at der ingen risiko er for tilsmudsning og bedærvelse av andet kjøt eller for spredning av sygdomsstof. Fra kontrolstationen eller fra undersøkelsstedet skal det beslaglagte kjøt føres paa forsvarlig vis enten til destruktionsanstalt, opbrændingsovn eller nedgravningsplads for saadant kjøt eller til en av kommunen godkjendt indretning, hvor kjøttet gjennemkokes. Kjøttet kan dog tilbakeleveres eieren, hvis det ikke er befængt med nogen sygdom, som ifølge husdyrloven betinger dets opbrænding eller nedgravning. Kjøttet skal, hvis det tilbakeleveres eieren, av kontrolløren forsynes med dype indsnit, hvori der strøes ulæsket kalk eller petroleum, raa karbolsyre o. lign., hvorved det gjøres utjenlig til benyttelse for mennesker eller dyr.

§ 15. Den av kontrolløren trufne avgjørelse om kjøttets stempling eller beslaglæggelse kan indankes for stedets helseraad. Den, som fremfører kjøttet til kontrol, skal i saa fald straks protestere mot den trufne avgjørelse og har ved henvendelse til helseraadet at kræve dettes kjendelse. Kontrolløren bør være tilstede ved sakens behandling og nærmere begrunde sin avgjørelse. Kjøttet blir, indtil kjendelsen er avgit, at opbevare paa forsvarlig vis ved kontrolstationen. Hvis helseraadet ikke opretholder kontrollørens avgjørelse, blir kjøttet at stemple med tilføielse — efter kommunens navn — av ordet »Helseraad«.

§ 16. Stempelmerkerne skal anbringes paa mindst følgende steder paa hvert halve slagt:

I. Hos hest og kvæg (undtagen kalver)
   1. paa siden av halsen,
   2. paa underarmen,
   3. paa bogen,
   4. paa brystet,
   5. paa høiryggen,
   6. i nyrepartiet,
   7. paa indsiden av laaret,
   8. paa utsiden av laaret,
   9. paa tungen og hodet.

II. Hos kalver og rensdyr
   1. paa bogen eller underarmen,
   2. paa brystet,
   3. paa laaret eller bækkenpartiet.

III. Hos svin
   1. paa hodet,

2. paa brystet,
3. paa bogen,
4. paa ryggen,
5. paa buken,
6. paa laaret.

Paa smaagriser er det nok at stemple hodet og ryggen.

IV. Hos f a a r og g j e t
1. paa brystet,
2. paa bogen,
3. paa ryggen,
4. paa laaret.

Hos s m a a l a m og k i l l i n g e r er det nok at stemple halsen og ryggen.

Hvis kontrolløren finder det hensigtsmæssig, eller hvis kjøttets eier kræver det, kan flere stempler anbringes.

§ 17. Enhver kontrolstation skal være forsynt med vand, vask og avløp til kloak, samt de til undersøkelse av slagtet nødvendige instrumenter og forøvrig være indrettet og utstyrt saaledes som Landbruksdepartementet til enhver tid bestemmer. Stemplene maa utenfor bruken opbevares i et sikkert tillaast skap.

Der skal sørges for, at slagtet kan fremlægges til kontrol uten at utsættes for regn eller støv. For det beslaglagte kjøt skal der findes et eget ophængningsrum eller en egen kasse, hvilke holdes forsvarlig avlaast.

§ 18. Kontrolstationen skal holdes aapen for undersøkelser og stempling av kjøt til de tider, som vedkommende magistrat og formandskap bestemmer.

§ 19. Ved enhver kontrolstation skal der føres en protokol over alt kjøt, som fremføres til kontrol ved hovedstationen, samt en anden protokol over alt kjøt, som undersøkes utenfor kontrolstationen.

I vedkommende protokol anføres rekvirentens eller eierens navn, kjøttets oprindelse (fra indlandet eller fra utlandet), undersøkelsens datum, kjøttets art og størrelse samt undersøkelsens resultat. Der skal tillike føres regnskap over de for undersøkelsen betalte avgifter.

§ 20. Naar noget kjøt avvises, stemples med 2den klasse eller beslaglægges, skal grunden hertil anføres i protokollen.

Det beslaglagte eller efter § 13 stemplede kjøt skal veies. Det skal anføres i protokollen, hvorledes der senere er forholdt med det beslaglagte kjøt.

§ 21. Kontrolstationens bestyrer har inden 1ste februar hvert aar gjennem vedkommende helseraad og magistrat at avgi til direktøren for Det civile veterinærvæsen en nøiagtig beretning over kontrollens virksomhet i det forløpne aar overensstemmende med de for saadan beretning fastsatte skemaer.

§ 22. Overtrædelse av de i denne plakat givne forskrifter blir, for saavidt de ikke indgaar under strengere straffebestemmelser, at belægge med straf ovenensstemmende med den almindelige borgerlige straffelov av 22de mai 1902 § 339.

§ 23. De ved de kongelige plakater av 5te november 1895, 2den november 1896, 3dje august 1897, kgl. res. av 19de august 1897 samt

de kongelige plakater av 20de oktober 1900, 26de oktober 1901, 24de mai 1907 og 27de november 1908 fastsatte kjøtkontrolregler ophæves fra 1ste september 1911 at regne. Denne plakat træ̈r i kraft fra samme dag.

Nugjeldende (1 juli 1921) bestemmelser

angående innførsel av husdyr m. v. (plakat av 10 desember 1920 og plakat av 20 mai 1921).

I. Hest og annet til hesteslekten hørende dyr skal det være forbudt å innføre.

Skyss- og trafikkhester, som fra Sverige passerer riksgrensen til Norge for umiddelbart atter å vende tilbake til Sverige, rammes ikke av dette forbud, når hestens identitet tilfredsstillende godtgjøres.

II. Storfe, sau og gjet kan innføres fra Sverige, dog inntil videre ikke fra Malmöhus, Kristianstads, Hallands, Kronobergs og Blekinge län, til livdyr eller til slaktning på følgende betingelser:

a) 1) ad nærmeste landvei til Kornsjø stasjon til direkte innlastning i jernbanevogn for videre transport til det kommunale slaktehus i Fredrikshald eller Kristiania;

2) pr. jernbane eller sjøværts direkte til Fredrikshald eller Kristiania;

3) pr. jernbane direkte til Trondhjem til slaktning i denne by.

b) Det skal ved en attest, utstedt av autorisert svensk dyrlæge, godtgjøres, at dyrene ikke er eller i de nærmest forutgående 6 måneder har vært angrebet av ondartet smittsom husdyrsykdom, såsom kvegpest, miltbrand, munn- og klovsyke eller ondartet lungesyke, og at dyrene kommer fra et distrikt, hvor der ikke for tiden optrer eller i de sist forløpne 6 måneder har optrått sådan sykdom som foran nevnt, samt at dyrene ikke i de nærmest forutgående 6 måneder er innført fra utlandet eller fra noget av forannevnte Malmöhus, Kristianstads, Hallands, Kronobergs eller Blekinge län i Sverige.

Dyrene skal være merket eller i attesten således beskrevet, at deres identitet kan tilfredsstillende konstateres.

c) Dyrene skal ved ankomsten føres til den innhegnede, for sådant øiemed reserverte karanteneplass, hvor de blir å undersøke av vedkommende kommunale dyrlæge.

Storfe, som aktes solgt til livdyr, skal opstalles i særskilt avdeling på det kommunale fjøs i 5 døgn — helligdager ikke iberegnet — og i denne tid undersøkes med tuberkulin.

De dyr, som ved denne undersøkelse finnes lidende av eller er mistenkt for tuberkulose, merkes i huden med et innbrent tydelig T.

De dyr, som innføres for å selges til slakt, skal på samme vis merkes med et i huden innbrent tydelig S.

De med T og S brennemerkede dyr skal innen 4 døgn efter innførselen slaktes overensstemmende med de nærmere bestemmelser, som Landbruksdepartementet fastsetter. Dyr, som innføres til Kristiania eller Fredrikshald, skal henstå på karantenefjøset, inntil de føres direkte fra dette til slaktning. Dog kan dyr, innført til Fredrikshald, føres direkte med jernbanen fra karantenefjøset i Fredrikshald til umiddelbar slaktning i Kristiania, når de ved den på karantenefjøset i Fredrikshald foretatte undersøkelse finnes fri for tegn på ondartet smittsom sykdom. Karantenefjøsets bestyrer skal i fjøsets protokoll anføre, hvorhen de fra karantenefjøset fjernede dyr føres for å slaktes, samt har å underrette vedkommende politikammer om, hvor slaktning av karantenerte dyr finner sted, forsåvidt sådan slaktning skal skje utenfor kommunalt slaktehus.

Storfe, som ved undersøkelse finnes fri for tuberkulose, skal på en iøinefallende måte være merket med ordet »Sund« samt årstallet for den stedfundne undersøkelse

Sau og gjet, som innføres til livdyr, og som ved sundhetsundersøkelse finnes fri for tegn eller mistanke på smittsom sykdom, kan frigis fra karantenen 5 døgn efter ankomsten og efterat hvert dyr på betryggende måte er merket, f. eks. ved et utklipp i øret. Sau og gjet innført til slakt skal nedslaktes i det kommunale slaktehus innen 48 timer, efterat innførselen har funnet sted.

d) Karantenefjøset blir å holde strengt avsperret for publikum, inntil sundhetsundersøkelse av samtlige innførte dyr har funnet sted og dyrene er funnet fri for tegn på smittsom husdyrsykdom.

e) Som erstatning for de med heromhandlede undersøkelse, merkning, opstalning og fôring av dyrene samt anskaffelse av tuberkulin, instrumenter, fjøsets rensning og desinfeksjon m. v. forbundne omkostninger skal vedkommende kommune være berettiget til å avkreve importøren en av kommunestyret fastsatt og av Landbruksdepartementet godkjent avgift for hvert dyr.

f) Landbruksdepartementet bemyndiges til forøvrig å fastsette nærmere bestemmelser angående den heromhandlede imports ordning med hensyn til dyrenes slaktning, deres undersøkelse og merkning samt attester og protokoller, endring av karantenetiden m. v.

Forøvrig forbys innførsel av drøvtyggere (d. v. s. storfe, sau, gjet og andre drøvtyggende dyr) fra alle land.

Rensdyrtrafikken til Norge rammes ikke av dette forbud.

III. Svin skal det være forbudt at innføre fra alle land med undtagelse av de russiske havner ved Nordishavet og Det hvite hav, hvorfra det er tillatt å innføre disse dyr til Finmarken. Fra Finmarken skal det være forbudt å innføre svin til rikets øvrige egner.

IV. Hund og annet til rovdyrene hørende dyr skal det være forbudt å innføre fra alle land.

Hund, som benyttes til voktning av renhjorder og i følge med

disses eiere eller voktere kommer fra Sverige, tillates innført, hvilket også gjelder, om lappene på flytningen til Norge har passert Finnlands område.

V. Alle andre pattedyr samt fjærfe skal det være forbudt å innføre.

VI. Huder og skinn skal det være forbudt å innføre i rå, utilberedt tilstand.

Det skal inntil videre være tillatt å innføre fullstendig tørrede eller godt saltede huder og skinn på betingelse av, at partiene ved ankomsten besiktiges av vedkommende kommunale dyrlæge og av denne erklæres å være i tilfredsstillende sanitær tilstand.

Rå eller letsaltede deler av drøvtyggere, hester og svin, såsom utilvirkede, utilberedte og urensede hår og børster, som ikke i forveien er desinfisert, samt muler, klover og ferske eller letsaltede tunger skal det likeledes være forbudt å innføre.

Innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk samt usmeltet talg skal være forbudt fra alle land undtagen fra Sverige. Dog skal det være tillatt fra de ved Nordishavet og Det hvite hav beliggende russiske havner å innføre til Finmarken frosset rensdyrkjøtt.

VII. Gress, høi og halm skal det være forbudt å innføre. Dog kan sådan innførsel finne sted fra Sverige (undtagen fra Malmöhus, Kristianstads, Hallands, Kronobergs og Blekinge län) og fra de russiske havner ved Nordishavet og Det hvite hav, fra hvilke havner det er tillatt å innføre disse varer til Finmarken.

VIII. Brukte fjøsredskaper skal det være forbudt å innføre fra alle land, medmindre det godtgjøres ved en av norsk konsul bekreftet, av vedkommende sundhetsmyndighet utstedt, attest, at de er betryggende desinfisert.

IX. Landbruksdepartementet bemyndiges til å tillate innførsel av en kelte dyr og gjenstander, hvis innførsel ved denne plakat er forbudt, og i tilfelle å fastsette de nærmere vilkår for innførselen, således karantenering, dyrlægeundersøkelse og betalingen herfor. Innførsel av hest fra andre land enn Sverige kan i tilfelle bare, skje over Fredrikshald, Kristiania, Kristiansand, Stavanger, Bergen eller Trondhjem.

X. Overtredelse av disse bestemmelser er belagt med straff.

Nugjeldende regler

for utførsel av hester, hornkvæg, svin, sauer og gjeter fra Norge.

(Konf. plakat av 19de september 1894, plakat av 18de juni 1895, plakat av 4de august 1896 og plakat av 28de juli 1921).

§ 1. Hester, hornkvæg, svin, sau og gjeter, som med skib agtes utførte til utlandet, skal umiddelbart forinden indskibningen i vedkommende eksportfartøi paa avsenderens bekostning undersøkes av den dertil

av vedkommende amtmand antagne norske dyrlæge og maa kun indskibes, saafremt det ved undersøkelsen befindes, at de ikke frembyder tegn til at lide av nogen smitsom sygdom, og der heller ikke er nogen grund til at formode, at de ved berørelse med smittede dyr eller paa anden maate rylig kunde være smittet av saadan sygdom. Herom skal av dyrlægen avgives attest til avsenderen.

§ 2. Umiddelbart efterat dyrene er undersøkte og godkjendte, slippes de enten ombord eller ind i en særskilt indhegning, saaat berøring med de ikke undersøkte dyr undgaaes. Samtidig forsynes hvert dyr med et merke, der betegner, at det er undersøkt og kan utføres. Dyrenes antal og kjøn, samt merkets art anføres i den sundhetsattest, som av dyrlægen utstedes.

§ 3. Forsaavidt undersøkelse foretages umiddelbart før indskibning i lokalskib, der skal gaa til eksportstedet, er ny undersøkelse ved ankomsten hertil unødvendig, saafremt enten dyrene i lokalskibet er holdt avsondret fra andre ikke undersøkte dyr, eller samtlige ombordværende dyr er undersøkte og fundne fri for sygdom, og dyrene fra skibet overføres enten direkte til eksportskibet eller til den i § 2 nævnte indhegning.

§ 4. Ethvert skib, som agtes anvendt til utførsel som under § 1 nævnt, skal for hver reise paa det første sted, hvor det her i landet indtar dyr, undersøkes av den dertil av vedkommende amtmand antagne norske dyrlæge eller, forsaavidt ingen saadan der findes, av stedets politi. Finder den, der har anstillet undersøkelsen, grund til at anse skibet for smittefarlig, maa dyr ikke indtages, forinden det er behørig desinficert. Forsaavidt drøvtyggere eller svin agtes utført, skal desinfektion av skibet i ethvert tilfælde finde sted, førend dyrene indskibes. For hver gang skibet er blit undersøkt og godkjendt, skal attest herom avgives til skibets fører.

Undersøkelsen og desinfektionen sker paa skibets bekostning.

§ 5. For dyrs undersøkelse med merkning erlegger avsenderen for hver forretning en betaling pr. dyr til dyrlægen. Denne betalings størrelse blir at fastsætte efter en takst, som vedkommende fylkesmand og dyrlæge under forbehold av Landbruksdepartementets godkjendelse kommer overens om.

Betalingen beregnes efter det samlede antal dyr, som samme eksportør forlanger undersøkt paa en gang.

Paa samme maate fastsættes godtgjørelsen for den i § 4 omhandlede undersøkelse av skibet, hvilken godtgjørelse skibets fører skal betale til dyrlægen eller vedkommende politifunktionær, samt betalingen til disse for at paase skibets desinfektion, forsaavidt denne ikke kan finde sted samme dag som undersøkelsen.

§ 6. Hvis noget husdyr av de under § 1 nævnte arter utføres med jernbane skal de likeledes sundhetsundersøkes ved dyrlæge umiddelbart før avsendelsen og sundhetsattest utstedes saaledes som i § 1 omhandlet. Den godtgjørelse som avsenderen skal betale dyrlægen for undersøkelsen m. v. fastsættes som under § 5 bestemt.

§ 7. Landbruksdepartementet bemyndiges til at gi nærmere bestemmelser angaaende de her nævnte foranstaltningers gjennemførelse. Landbruksdepartementet bemyndiges derhos til, forsaavidt angaar utførsel, som ikke foregaar pr. skib eller jernbane, at gi almindelige eller for det enkelte tilfælde gjældende bestemmelse om sundhetseftersyn m. v. av husdyr.

§ 8. Overtrædelse av disse bestemmelser er belagt med straf.

Anvisning til tuberkulinundersøkelse av besætninger.

Tuberkulinet forsendes i flasker i ufortyndet og steril tilstand. Det maa opbevares paa et mørkt, kjølig og tørt sted og holder sig da virksomt i meget lang tid.

Til undersøkelse anvendes til et voksent dyr (hest, kvæg eller svin) 50 centigram, til ungdyr 30—40 centigram, til kalver og nyfødte dyr 20 centigram efter dyrets størrelse og alder.

Den for hvert dyr bestemte dosis tilblandes i det øieblik, den skal benyttes, med rent og i forveien kokt vand i et rent, kokt glas.

Bekvemmere er det dog at blande den til vedkommende besætning bestemte mængde tuberkulin med det nødvendige kvantum vand paa engang paa en større flaske (alt sterilt) i et forholdt av 1 til 10 (10 % saaledes, at der i en fortynding av 5 kubikcentimeter kommer 50 centigram tuberkulin). Av denne fortynding vil altsaa, naar sprøiten rummer 10 kcm., 5 kcm. være passende dosis for et stort voksent dyr, 4 kcm. for et mindre voksent dyr, 3 kcm. for et ungdyr og 1—2 kcm. for smaadyrene.[1]) Fortyndingen holder sig dog ikke længe uten at dekomponeres, hvorfor den enten maa tillaves paa bruksstedet eller ogsaa i hjemmet 1—2 dage iforveien og isaafald tilsættes ½ % karbolsyre.

Førend indsprøitning foretages, maa samtlige dyrs temperatur være maalt; maalingen foretages ved et maksimaltermometer, der holdes godt inde i endetarmen i 2 minuter, hvorefter termometret trækkes langsomt ut og temperaturen avlæses nøiagtig og noteres. Man maa være forsynt med 1 termometer for hvert 20 dyr, foruten nødvendig reserve. Til maaling av 20 dyr iberegnet avlæsning, nedskrivning av temperaturen, rengjøring av termometret (det avtørres bedst med en klut dyppet i lysol-, kreolin- eller sublimatopløsning) samt dettes indoljning, medgaar for en øvet mand ca. 1½ time.

Glem ikke at slaa kviksølvsøilen ned mellem hver gang termometret benyttes.

Efterat samtlige dyrs temperatur er maalt, foretages indsprøitningen av tuberkulinet. Den kan hensigtsmæssigst ske paa halsen og bedst efterat huden iforveien er avbarbert samt renvasket med et desinfektionsmiddel (2% lysol-, karbol- eller kreolinopløsning, 1‰ sublimatopløsning). Injektionssprøiten, hvis stempel maa være av et materiale, der taaler kokning, maa iforveien være kokt. Man bør ha mindst 2 sprøiter og 4 sprøitespidser. Spidsen stikkes igjennem huden, hvorefter sprøiten sættes til spidsen og den nødvendige dose indsprøites. Spidsen rengjøres for hver gang ved at dyppes i ren kokhet olje eller i et desinfektionsmiddel. Indsprøitningen bør helst foretages mellem kl. 8—10 om aftenen (eller kl. 4—8 om morgenen). Dyrene maa under undersøkelsen være i ro paa fjøset; 6—7 timer efter indsprøitningen paabegyndes temperaturmaalingen igjen, og der fortsættes med denne h v e r a n d e n t i m e. Dyr, der ved maaling indtil den 13de time findes at ha git sikkert tegn paa at være tuberkuløse, behøver ikke at maales mere, mens dyr, der ikke har reagerert, eller hvis reaktion er tvilsom, maa maales indtil den 17de eller 23de time efter indsprøitningen.

[1]) Den indsprøitede tuberkulinmængde angives altid i gram (ikke i volum).

Dyrlægen maa enten selv foreta maalingen eller la denne foreta av mænd, som av ham er git den til temperaturmaalingen nødvendige anvisning, og hvis maalinger han isaafald personlig maa kontrolere paa stedet. Det maa paasees, at dyrene ikke vandes umiddelbart foran en maaling. Brunstige dyr viser ofte en høiere temperatur end normalt, dog vil den ikke av denne grund stige over 40°.

Undersøkelsens resultat anføres paa det dertil bestemte skema og indsendes snarest mulig til veterinærdirektøren.

(Konf. forøvrig cirkulære fra veterinærdirektøren av 7de april 1905).

Cirkulære fra direktøren for det civile veterinærvæsen av 7de april 1905 om tuberkulosens bekjæmpelse i kvægbesætninger.

Ogsaa for budgetterminen 1905—1906 er der i likhet med foregaaende aar av Stortinget git bevilgning til:

1. tuberkulinundersøkelser av kvægbesætninger og
2. erstatningsbidrag ved nedslagtning av tuberkuløst kvæg.

I. *Undersøkelse og foranstaltninger.*

Tuberkulosen henregnes til de i husdyrloven av 14de juli 1894 (kfr. lov av 26de mai 1899) kap. 3 omhandlede mildere smitsomme sygdomme, for hvis vedkommende en dyreier er pligtig til at anmelde for det offentlige, naar sygdommen maatte vise sig i hans besætning; dyr, der antages angrepne av tuberkulose, er det forbudt at føre paa markeder, til dyrskuer, paa fremmed beite eller i fremmede fjøs; dog er det tillatt at sælge saadanne dyr til slagt.

Tilladelse til at la kvægbesætning tuberkulinundersøke paa offentlig bekostning vil av Landbruksdepartementet, som tidligere, meddeles paa derom indsendt særskilt ansøkning, hvortil trykt blanket erholdes ved henvendelse til den dyrlæge, ved hvilken undersøkelsen agtes utført. Ved indsendelsen av ansøkningen har kvægeiere at forpligte sig til efter foretagen undersøkelser, hvis tuberkulose findes i besætningen, inden 3 uker efter undersøkelsen paa betryggende maate

at skille de tuberkuløse og mistænkte dyr fra de sunde dyr og at holde og stelle de sunde og syke dyr hver for sig baade i fjøs og havnegang;

at rense fjøset paa betryggende maate, efter hvad dyrlægen derom foreskriver;

at slagte straks dyr, som lider av jurtuberkulose eller lungetæring, og ikke at sælge eller benytte melk fra saadanne dyr uten i kokt tilstand;

at la nyfødte og nyindkjøpte dyr tuberkulinprøve[1]), forend de sættes ind i den sunde del av besætningen;

at la de tuberkuløse og mistænkte dyr brændemerke med et *T* i huden eller paa hornet;

[1]) Omkostningene ved saadanne prøver utredes ikke av det offentlige.

at tilbakebetale de med undersøkelsens utførelse forbundne omkostninger, hvis nogen av disse forpligtelser ikke overholdes eller hvis de tuberkuløse dyr ikke nedslagtes inden 6 maaneder efter undersøkelsen, hvis erstatning for nedslagtning maatte være indvilget.

I ansøkningen oplyses, om besætnnigen før er undersøkt og isaafald naar og av hvem samt om der dengang var tukerkulose i besætningen.

Hvis besætningen tidligere har været tuberkulinundersøkt, kan indvilgning kun ventes i de tilfælder, hvor besætningen ved sidste prøve endnu viste sig at indeholde tuberkuløse dyr, eller hvor der kan næres frygt for, at smitte i mellemtiden kan være tilført, eller hvor der iøvrig maatte foreligge særlige omstændigheter, som gjør omprøve ønskelig. Forsaavidt derfor ansøkningen angaar fornyet prøve, har dyrlægen angaaende disse punkter at avgi de nødvendige oplysninger paa ansøkningen. Det henstilles til dyrlægerne at benytte de nye ansøkningsblanketter, hvorpaa findes avtrykt samtlige ovennævnte forpligtelser for ansøkeren.

Med hensyn til de offentlige tuberkulinundersøkelser skal jeg forøvrig bemerke følgende:

Dyrlægen vil ha at underkaste de reagerende dyr en nærmere nøiagtig undersøkelse, særlig av juret, og at gi eieren underretning om undersøkelsens utfald samt om de nødvendige anvisninger til sygdommens utryddelse i besætningen overensstemmende med følgende regler:

1. de av tuberkulose angrepne eller for sygdommen mistænkte dyr skal paa betryggende maate adskilles fra de sunde dyr enten ved opførelse av en skillevæg i fjøset eller ved anbringelse av de sunde dyr i et særskilt fjøs;
2. der skal anvendes særskilte vandings- og fôrkar samt øvrige fjøsredskaper, der kommer i berøring med dyrene eller deres avsondringer, til hver avdeling av dyrene. Saavel det for de sunde dyr bestemte rum som de til dem anvendte fjøsredskaper og fôrkar maa i forveien være tilfredsstillende rensede og desinficerte;
3. den sunde avdeling maa stelles av egen røgter eller budeie, eller ogsaa maa den syke avdeling stelles efter den sunde; idethele maa alt samkvem og færdsel fra den syke avdeling over i den sunde undgaaes. Naar røgteren har stelt den syke del av besætningen, maa han vaske og børste sig samt bytte fottøi;
4. de syke dyr maa holdes borte fra fælles beite saavel paa sæteren som hjemme i bygden;
5. saadanne dyr, der efter dyrlægens nærmere undersøkelse findes lidende av jurtuberkulose eller av almindelig utbredt tuberkulose med lungetæring eller avmagring, maa slagtes snarest mulig; der maa ikke anvendes eller sælges melk av saadanne dyr uten i kokt tilstand;
6. intet sykt eller mistænkt dyr maa sælges uten til slagt;
7. kjøt av tuberkuløse hjemmeslagtede dyr maa ikke sælges, uten at dyret i slagtet tilstand er undersøkt av dyrlæge og av ham erklært tjenlig til menneskeføde eller uten at det hele slagt føres til kontrolstationen, førend det falbydes;
8. de av tuberkuløse dyr fødte kalver, der skal opdrættes, maa skilles fra deres mødre og anbringes i et smittefrit rum samt ikke fôres

med melk fra syke eller mistænkte dyr, uten at den i forveien er kokt; dog kan kalven i de to første døgn gives raa mormelk, naar juret ikke er angrepet;

9. nyfødte og nyindkjøpte dyr maa ikke indsættes blandt den friske del av besætningen, medmindre de ved en i forveien foretagen tuberkulinprøve er fundne sunde.

Resultatet av undersøkelsen for hver besætning anføres paa skema, der erholdes utlevert fra amtskontoret. Dette indsendes i utfyldt stand snarest mulig til direktøren for det civile veterinærvæsen.

For sit arbeide med disse undersøkelser erholder dyrlægen av statskassen efter indgiven særskilt regning skyss- og kostgodtgjørelse i henhold til lov av 10de juli 1894 samt tillike et honorar, som fastsættes av Landbruksdepartementet under hensyn til reisernes længde og varighet og de undersøkte besætningers størrelse. Honoratet fastsættes og utbetales ved budgetterminens utløp under ett for samtlige de av dyrlægen i terminen foretagne undersøkelser. Skyss- og kostregningene, der regelmæssig anvises kvartalsvis, bør angi antallet av de paa hver reise undersøkte dyr.

For at paase, at de givne forskrifter til tuberkulosens bekjæmpelse efterkommes, vil der desuten i tilfælde bli tilstaat dyrlægen skyss- og kostgodtgjørelse samt en arbeidsgodtgjørelse av kr. 4,00 pr. døgn for en reise til vedkommende sted i passende tid, efterat undersøkelsen er foretat.

Forsaavidt flere gaardbrukere i samme grænd tilstaaes offentlig bidrag til tuberkulinundersøkelse av sine besætninger, har dyrlægen at foreta disse undersøkelser og den eventuelt senere nødvendige inspektion paa samme reise, forsaavidt der derved ikke vil foraarsakes et forholdsmæssig langt fravær fra dyrlægens hjem og forsømmelse av anden paatrængende offentlig eller privat praksis.

Angaaende fremgangsmaaten ved utførelse av tuberkulinundersøkelser henvises til den i veterinæraarsberetningen indtagne anvisning til tuberkuliundersøkelse av kvægbesætninger.

Til veiledning ved bedømmelsen av utfaldet av tuberkulinprøverne meddeles følgende:

Er prøven rigtig iverksat og utført, vil der ved bedømmelsen av hvorvidt et dyr har reagert for tuberkulinindpodningen eller ikke, bli at ta hensyn til dyrets alder, dets temperatur før indsprøitningen, forskjellen mellem begyndelsestemperaturen og den høieste temperatur, tidspunktet for dette maksimums indtræden i forhold til podningstidspunktet samt temperaturkurvens maate at stige og falde paa begge sider av høidepunktet.

Intet dyr bør podes, som ikke viser normal temperatur, eller som har tydelig feber. Den øverste grænse for den normale legemsvarme hos voksent kvæg kan sættes til 39,5° C. og for kalver under 6 maaneder indtil 40° C., men den normale temperatur svinger ialmindelighet mellem 38—39° hos kvæg over 6 maaneder og 38,5°—39,5° hos yngre dyr. Friske dyr kan podes, selv om de paa grund av begyndende kalvningstegn har en noget forhøiet temperatur. Er der forøvrig noget særlig at bemerke ved noget dyr, bør dette antegnes paa temperaturlisten.

Ved en typisk reaktion hos ikke før sprøitede dyr vil temperaturen, oftest efter en ringe nedgang i de første timer efter sprøitningen sedvanligvis efter 6—8 timers forløp, begynde at stige; stigningen viser sig

oftest jevnt tiltagende gjennem flere timer, indtil maksimum naaes ved 11—13—15de time, for derefter atter jevnt at falde ned til det normale, inden 24 timer er forløpet siden podningen. Stigningen til maksimum er sedvanligvis noget kortvarigere end faldet ned til det normale. Maksimumstemperaturen kan dog i enkelte tilfælde indtræffe nogen timer saavel før som efter det ovenfor anførte tidspunkt. I tvilsomme tilfælde bør maalingen finde sted saa hyppig som mulig, i tilfælde hver time; forøvrig bør der altid maales mindst hveranden time.

Hvis der er grund til at anta, at dyret iforveien har været indsprøitet med tuberkulin, bør maalingen begynde senest allerede 4de time efter indsprøitningen og fortsættes hver time indtil 14de— 16de time. Hos saadanne dyr indtræder nemlig ofte reaktionen tidligere end ellers.

Det anvendte tuberkulin maa være rent og ikke ældre end 6 maaneder; fortynding bør foretages paa stedet i det øieblik tuberkulinet skal benyttes. Ved omprøve bør anvendes dobbelt dose.

Ved bedømmelsen av prøvens utfald skal følgende princip følges:

I. Som reagerende er at anse ethvert dyr, som før indsprøitningen ikke viser en over 39,5 ° C. gaaende temperatur, men hvis temperatur efter indsprøitningen stiger over 39,5 ° C., hvis forskjellen mellem høieste og laveste temperatur før og efter indsprøitningen er mindst 1°.

II. Hos kalver under 6 maaneder eller hos voksne dyr, hvor temperaturen før indsprøitningen svinger mellem 39 ° og 39,5 ° C., gir en stigning efter podningen indtil 40 ° C. grund til at mistænke dyret for at være tuberkuløst.

Tuberkulinprøve av dyr, hvis temperatur overstiger 39,5 ° C. maa ikke finde sted.

Temperaturstigninger, som ikke naar op i 39,5° C., kan ikke betragtes som tuberkulinreaktion hos kvæg.

Hvis dyrlægen finder bedømmelsen vanskelig eller tvilsom, bør han, førend han uttaler sig til besætningens eier, indhente min avgjørelse.

Omsprøitninger av tvilsomt reagerende dyr kan foretages, naar der er forløpet mindst 3 maaneder siden forrige podning, men dyret maa i denne tid isoleres og behandles som tuberkuløst; saadan omsprøitning vil dog ikke kunne foretages paa offentlig bekostning uten efter særskilt tilladelse. Omsprøitning av sikkert reagerende dyr er unødvendig og unyttig.

II. *Nedslagtning av tuberkuløst kvæg.*

Angaaende bevilgningen til erstatningsbidrag ved nedslagtning av tuberkuløst kvæg meddeles, at bidragene fortiden er forutsat at kunne tilstaaes med indtil tredjeparten[1]) av det ved nedslagtningen foraarsakede tap samt kun at komme de kvægeiere tilgode, der ønsker at nedslagte de dyr, der efter offentlig tuberkulinundersøkelse erklæres tuberkuløse eller mistænkte.

Forsaavidt en kvægeier efter offentlig tuberkulinundersøkelse ønsker at nedslagte sine tuberkuløse eller mistænkte dyr og til delvis dækkelse av det derved forvoldte tap agter at søke bidrag av statskassen, har han

[1]) For tiden indtil trekvart.

at underskrive en ansøkning, hvortil blanket erholdes ved henvendelse til vedkommende dyrlæge. I ansøkningen forpligter kvægeieren sig til for det tilfælde, at ansøkningen indvilges,

1.[1]) snarest mulig at slagte de syke dyr;

2.[1]) at la besætningen tuberkulinundersøke 1 gang aarlig i de førstkommende aar, indtil besætningen efter prøvernes resultat kan antages fri for tuberkulose — dog under forutsætning av, at denne undersøkelse efter derom for hver gang indsendt andragende tillates foretagen paa offentlig bekostning;

3.[1]) mot sedvanlig erstatning av statskassen, hvorom andragende blir at indsende for hver gang, at la slagte de syke dyr, som ved disse gjentagne tuberkulinundersøkelser findes tuberkuløse.

Blanketten utfyldes forøvrig av dyrlægen, der tillike besvarer de til ham rettede spørsmaal, der skal tjene til belysning av, hvorvidt nedslagtning maa ansees ønskelig eller nødvendig. Derpaa sender dyrlægen ansøkningen til lensmanden, der efter paaført besvarelse av det til ham stillede spørsmaal sender den til amtmanden til videre oversendelse til Landbruksdepartementet.

Saafremt andragendet indvilges, har dyrlægen ved sakens tilbakekomst til ham snarest mulig at beramme en dag til dyrenes vurdering og nedslagtning, hvorom eieren blir at underrette.

Dyrene blir av dyrlægen og en av ham opnævnt takstmand at ansætte til den værdi, som de virkelig staar i i den tilstand, hvori de forefindes ved taksten, dog saaledes, at der ikke tages hensyn til, at de ved en tuberkulinprøve er paavist at være tuberkuløse, medmindre denne sygdomstilstand av andre grunder (magerhet, hoste, jurlidelse) er aabenbar. Forsaavidt et dyrs værdi saaledes maatte findes høiere end et beløp av kr. 250,00[2]), blir værdien at nedsætte til dette beløp. Fra denne værdi trækkes værdien av huden og slagtet. Hvis huden og slagtet av eieren skal sælges, kommer deres værdi til fradrag med det ved salget indvundne beløp, hvorom av to paalidelige mænd attestert opgave gjennem dyrlægen blir at indsende til veterinærkontoret i forbindelse med takstdokumentet. I motsat fald blir hudens og slagtets værdi at ansætte ved takst av dyrlægen og takstmanden.

Er dyrlægen og takstmanden uenige om værdiansættelserne, blir det midlere tal, der fremkommer ved at addere begge takstbeløp og derpaa halvere summen, at anse som den rette værdi.

De slagtede dyr skal undersøkes av dyrlæge, og forsaavidt noget dyr findes angrepet av tuberkulose i saa høi grad, at kjøttet ansees utjenlig til menneskeføde, skal dyrlægen paase det brændt eller nedgravet, likesom de ved slagtningen forøvrig fundne tuberkuløse dele av dyret snarest mulig maa opbrændes eller forsvarlig nedgraves.

Hvis noget dyr ikke slagtes paa stedet, men efter vurderingen sælges til slagt, kan dette tillates paa betingelse av, at dyrlægen uten avgift for det offentlige efter avtale med kjøperen overværer dyrets nedslagt-

[1]) Dyrlægen maa ha sin opmerksomhet henvendt paa, at disse forpligtelser overholdes.

[2]) Ved cirk. fra veterinærdirektøren av 1ste december 1916 er dette beløp tillatt forhøiet til kr. 400,00 og i 1919 til kr. 600,00.

ning. Forsaavidt dyret sælges til nogen inden en kommune, hvor kommunal kjøtkontrol er indført, kan dyrlægen undlate at møte under slagtningen, hvorimot attest fra stedets politi eller 2 troværdige mænd om, at dyret er n e d s l a g t e t, maa indsendes til veterinærkontoret.

Under sit nærvær paa stedet ved vurderings- og slagtningsforretningen har dyrlægen at gi kvægeieren anvisning om de nødvendige desinfektionsforanstaltninger, der blir at iverksætte for at hindre utbredelse av smitte efter de syke dyr.

Dyrlægen har snarest mulig at indsende til veterinærkontoret opgave over de ovenomhandlede værdiansættelser, underskrevet saavel av ham selv som den opnævnte takstmand. Sammen med denne opgave har dyrlægen ogsaa, forsaavidt slagtningen efter det foregaaende er overværet av ham, at indsende en nøiagtig beretning om den efter slagtningen foretagne undersøkelse, idet det paasees, at hvert dyr identificeres med vedkommende dyr paa de for tuberkulinprøver anordnede skemaer.

For sit arbeide med vurderingen og undersøkelsen av de slagtede dyr m. v. er dyrlægen berettiget til foruten skyss- og kostgodtgjørelse efter skyss- og kostloven at beregne kr. 2,00 og kr. 4,00 pr. døgn i henhold til husdyrlovens §§ 23 og 24.

Den opnænte takstmand tilkommer for de av ham utførte forretninger kr. 2,00 pr. døgn. Denne godtgjørelse bør av dyrlægen for det offentlige utlægges til takstmanden. Efter regning vil dyrlægen da erholde utlægget refundert samtidig med utbetalingen av hans egen for disse forretninger tilkommende godtgjørelse, der vil anvises ham ved budgetterminens utløp i forbindelse med honoraret for tuberkulinundersøkelserne, godtgjørelser for inspektioner etc. i terminen.

— —

Reglement

for sundhetsundersøkelse og sniveprøve av hester indført fra utlandet.

(Utfærdiget av Landbruksdepartementet den 25de januar og 12 december 1917 i henhold til kgl. plakat av 19de januar s. a.).

1. Dyret skal ved ankomsten placeres paa et sted, hvor det kan isoleres fra andre dyr, saaledes at eventuel smitteoverførsel ikke kan finde sted.
2. Saasnart dyret er kommet til ro paa sin standplads skal det underkastes en nøiagtig klinisk undersøkelse hvorved temperaturen maales og noteres. Der skal ofres særlig opmerksomhet paa huden (kløe, knuter, bylder, saar, ar), næsens slimhinde (utflod, saar, ar), øinenes slimhinde og lymfekjertlerne (hovenhet, haardhet, perleknuter).
3. Efterat tilbørlig rengjøring av hud og sprøite har fundet sted, indføres i halsblodaaren (jugularvenen) en sprøitekanyle saaledes at der uttømmes ca. 10 ccm. blod enten direkte i det fra veterinærinstitutet til saadan prøve medsendte reagensglas eller i selve sprøiten, hvorfra det i saafald overføres til glasset, saaledes at dette fyldes til ca. to tredjedeler. Glasset korkes godt og merkes.

Kanyle og sprøite maa straks nøiagtig skylles godt med kokt avkjølet vand saaledes at der ikke er spor tilbake av blod, naar næste prøve foretages.

Det uttagne blod indsendes derefter hurtigst mulig til veterinærinstitutet.

4. Derpaa gjøres med den fra veterinærinstitutet medsendte pensel en indgnidning i det ene øie av nogen draaper koncentrert mallein. Indgnidningen gjøres med nogen lette penselstrøk frem og tilbake paa indsiden av det nederste øielaak foran blinkhinden paa bunden av konjunktivalsækken. (Pas godt paa at ingen glasbit fra malleinampullen eller andet irriterende stof følger med penslen under indgnidningen). Det øie, hvori mallein indgnides, maa iforveien være friskt, i motsat fald kan prøven ikke foretages. Dog hindrer ikke litt serøst utflod (en let konjunctivalkatarrh) prøvens utførelse. Prøven paabegyndes bedst om aftenen.
5. Efter 10, 14, 18 og 24 timer undersøkes øiet og det iagttagne noteres.

   Hvis der inden denne tid ikke er kommet nogen anden virkning end litt slim eller serøst utflod, antegnes: ingen reaktion (÷).

   Hvis der er kommet utflod av materie (pus) med svulst av nederste øielaak og begyndende lysskyhet antegnes. reaktion (×).

   Hvis der kommer rikelig flod av materie med svulst av begge øielaak, lysskyhet og mathet, antegnes: sterk reaktion (+ +).
6. Hvis resultatet er tvilsomt kan ny prøve iverksættes tidligst 24 timer efter den første prøve. Der bør da ogsaa maales temperatur før og under prøven.
7. Naar flere hester samtidig prøves maa hvert dyr og hver blodprøve nøiagtig merkes saa forveksling undgaaes. Meddelelse om prøvens resultat indsendes av dyrlægen straks til veterinærinstitutet.
8. Naar et dyr ikke viser reaktion for øienprøven kan det frigives paa betingelse av at eieren opgir, hvor dyret er at faa fat i, indtil resultatet av blodprøven foreligger.
9. Hvis en hest findes at lide av snive eller i henhold til den særlige prøve maa antages at være angrepen av denne sygdom, skal den dyrlæge som har foretat sniveprøven, sørge for at husdyrlovens bestemmelser om snive befølges, eller hvis dyret imidlertid er overført til et andet sted, straks underrette vedkommende amtsdyrlæge herom og henstille til ham om at træffe de fornødne forføininger.
10. For sundhetsundersøkelse og malleinprøve betaler importøren til vedkommende dyrlæge kr. 25 for første hest og kr. 10 for hver av de øvrige tilhørende samme eier. Dyrlægen har at indkassere hos importøren og indsende til veterinærinstitutet kr. 5 for de med blodprøvens utførelse forbundne omkostninger.

    Omkostningene ved fôring, opstaldning og røgt paahviler importøren.

Lov

av 9de august 1918 om offentlige tjenestemænds skyss- og kostgodtgjørelse.

I. *Angaaende skyssgodtgjørelse.*

§ 1. Offentlige tjenestemænd er for reiser inden riket, saavel i offentlige anligender som til utførelse av forretninger for private, i de tilfælde, hvor der tilkommer dem skyssgodtgjørelse, berettiget til at oppebære denne efter de i nærværende lov fastsatte bestemmelser.

§ 2. Kongen fastsætter med Stortingets samtykke det regulativ, efter hvilket skyssgodtgjørelsen i almindelighet skal beregnes for de forskjellige befordringsmidler, tillands og tilvands.

§ 3. Naar den reisende i distrikter, hvor befordring bare kan ske med ren, benytter egne ren, blir den ham tilkommende godtgjørelse at bestemme av kongen.

§ 4. Tjenestemænd, som efter offentlig foranstaltning gives fri befordring eller som marsjerer med trop — hvorom nærmere regler gives av kongen — erholder ikke skyssgodtgjørelse, men faar kun godtgjort efter regning nødvendig utlæg for befordring av medbragt, fornøden bagage.

§ 5. Foruten den bestemte skyssgodtgjørelse, der ogsaa indbefatter tilsigelsespenger samt leie av baat og andre reiseredskaper, erholder samtlige tjenestemænd erstatning efter regning for nødvendige utlæg til

a) befordring ombord til og iland fra dampskibe,
b) transport av nødvendig bagage, saavel paa selve reisen som mellem bopæl eller forretningssted og det sted, hvor reisen begynder eller ender,
c) bom-, bro-, brygge-, fløt- og færgepenger, indskrivningspenger, kanalavgift, slusepenger, telefon- og telegramgebyrer vedkommende reisen, pladsbillet og soveplads paa jernbane og dampskib og andre nødvendige utgifter til selve befordringen med jernbane eller dampskib.

§ 6. Forsaavidt den lovbestemte almindelige skyssbetaling med hjemmel av lov blir forhøiet, blir den av kongen bestemte godtgjørelse at forhøie med tilsvarende beløp.

§ 7. For reiser i statens anliggender, foretat utenfor rikets grænser, bestemmer Kongen eller den, han dertil bemyndiger, skyssgodtgjørelsens størrelse.

Likeledes kan Kongen bestemme særegne regler for beregning av skyssgodtgjørelse for toldofficianter paa grænsepatruljetur.

§ 8. Den mindste veilængde, som maa reises, naar godtgjørelse for skyss saavel tillands som tilvands skal kunne fordres, er 3 km. fra den reisendes bopæl eller 6 km. tilsammen frem og tilbake.

Skyssen godtgjøres bare for den virkelige veilængde, dog saa, at for de strækninger, hvor skyssbetaling erlægges efter en større veilængde end den virkelig reiste (se lov om skyssvæsenet av 14. juli 1893 §§ 28 og 30 samt § 36, sidste passus), tilkommer der tjenestemanden skyssgodtgjørelse efter denne forøkede veilængde.

§ 9. Den godtgjørelse, som tilkommer offentlige tjenestemænd for skyss, skal beregnes efter den vei og den maate, hvorpaa reisen med mindst utgift kan foregaa — alt forsaavidt det ikke paa grund av særegne omstændigheter har været av væsentlig betydning at foreta reisen ad anden vei eller paa anden maate, hvilket i saa fald maa angives i regningen.

II. *Angaaende kostgodtgjørelse.*

§ 10. I tilfælde, hvor der for reiser inden riket — enten i offentlige anliggender eller til utførelse av forretninger for private — tilkommer offentlige tjenestemænd skyssgodtgjørelse efter nærværende lov, skal de ogsaa være berettiget til kostgodtgjørelse efter nedenstaaende bestemmelser.

Det samme gjælder ogsaa:

1. Offentlige tjenestemænd, som paa saadanne reiser ellers vilde tilkomme almindelig skyssgodtgjørelse, men som istedet derfor erholder fri befordring.
2. Militære og civilmilitære tjenestemænd av sjøetaten ogsaa med hensyn til kommandoturer tilsjøs.

Derimot skal nærværende lovs bestemmelser om kostgodtgjørelse ikke være anvendelige paa forlikskommissærer og i krigstilfælde heller ikke paa militære og civilmilitære tjenestemænd.

§ 11. Kongen fastsætter med Stortingets samtykke kostgodtgjørelsens størrelse.

Forsaavidt tjenestemændene i denne henseende inddeles i klasser, bestemmes inddelingen av Kongen med Stortingets samtykke.

§ 12. Stortingsmænd tilkommer paa reiser, som de ifølge grundlovens § 65, 1ste led, erholder reisegodtgjørelse for, kostgodtgjørelse efter det til enhver tid gjældende regulativ, i tilfælde som for 1ste klasse bestemt.

§ 13. For medlemmer av offentlige kommissioner og komiteer eller for nogen, hvem særskilt hverv forøvrig er overdrat, bestemmer Kongen den kostgodtgjørelse, som blir at tilstaa vedkommende.

Det samme gjælder for reiser, som foregaar utenfor rikets grænser, forsaavidt disse ikke er kommandoturer tilsjøs.

Endvidere skal det være overlatt Kongen under særegne omstændigheter at fastsætte en høiere kostgodtgjørelse end efter denne lov bestemt for amtmænd, statsadvokater, sorenskrivere, fogder, politiembedsmænd, lensmænd og sakførere for tilstedeværelse under de større fiskerier.

For reise foretat av jernbanefunktionær inden hans distrikt bestemmes kostgodtgjørelsens størrelse av Kongen eller den, han bemyndiger dertil.

§ 14. Den mindste veilængde, som saavel tillands som tilvands maa reises, naar kostgodtgjørelse skal kunne fordres, er 3 km. fra den reisendes bopæl eller 6 km. tilsammen frem og tilbake.

Valgte medlemmer av amtsting, amtsutvalg, amtsveistyrer, amtsskattestyrer og amtsskolestyrer tilkommer dog kostgodtgjørelse for forretningsdage, selv om reise ikke foretages. Det samme gjælder lagrettemænd og domsmænd, som har forrettet.

§ 15. Døgn efter denne lov regnes fra det klokkeslet, da reisen paabegyndes. Dele av et døgn paa 5 timer og derover regnes for et helt døgn. For reiser, som varer mindre end 5 timer, tilstaaes ingen kostgodtgjørelse, medmindre den hele paa en reise tilbakelagte veilængde utgjør mindst 20 km.

Læger i praksis erholder dog, uanset bestemmelserne i denne paragraf, kostgodtgjørelse for alle reiser, for hvilke de tilkommer skyssgodtgjørelse.

§ 16. Kostgodtgjørelse kan alene beregnes for den tid, der med nødvendighet medgaar til reise til og fra forretningsstedet ad korteste vei eller paa billigste maate, overensstemmende med de for beregningen av skyssgodtgjørelse gjældende regler, samt til forretningens utførelse.

Naar reisen sker med hesteskyss, bør som regel mindst 60 km. daglig tilbakelægges.

§ 17. Kostgodtgjørelse tilkommer ikke nedennævnte tjenestemænd i følgende tilfælde:

1. Uthavnsbetjenter samt toldbetjenter og toldopsynsmænd, der er stationert i uthavner, paa reiser inden det til vedkommende uthavnsstationer hørende distrikt. Likeledes krydsbetjenter paa reiser i krydstiden.
2. Lensmænd:
   a. paa reiser i anledning av brand- og skattetaksationer samt til indhentelse av oplysninger vedkommende den almindelige brandforsikring;
   b. paa reiser i skyssvæsenets anliggender, herunder ikke indbefattet de reiser, der maatte bli paalagt lensmanden i anledning av de i skyssloven av 14. juli 1893 § 55 omhandlede undersøkelser;
   c. paa reiser i postvæsenets anliggender;
   d. paa reiser i anledning av de i lovene om tilvirkning av brændevin og malt omhandlede forretninger.
3. Valgte medlemmer av indrulleringskommissioner for reise til indrulleringsmøter inden det distrikt, for hvilket de er valgt.
4. Militære tjenestemænd paa reiser eller under utførelse av tjenesteforretninger, for hvilke der ved løns- eller tillægsregulativer eller andre bestemmelser maatte være fastsat særskilt godtgjørelse.

III. *Almindelige bestemmelser.*

§ 18. Av militærpersoner indgaar korporaler og menige ikke under nærværende lov. Disse tilkommer for reiser i anledning av militær tjeneste godtgjørelse kun i tilfælde og efter de regler, som Kongen med Stortingets samtykke bestemmer.

Det samme gjælder i sin almindelighet for militærpersoners reiser inden befæstningsomraader, garnisonssteder og eksercerpladser eller til steder i disses umiddelbare nærhet eller for andre militære tjenestereiser under lignende forhold.

§ 19. Utføres paa en og samme reise flere forretninger for det offentlige eller for private, blir skyss- og kostgodtgjørelsen for reisedage at fordele paa de forskjellige forretninger i forhold til veilængden til hvert forretningssted. Kostgodtgjørelsen for forretningsdage blir særskilt at belaste den eller de paa vedkommende dage avholdte forretning eller forretninger, i sidste fald med en like part paa hver.

§ 20. Foretar en offentlig tjenestemand reiser til utførelse av forretninger, som sorterer under en anden tjenestemand, for hvem en høiere kostgjørelse er fastsat, skal han for disse reiser være berettiget til at erholde samme kostgodtgjørelse som for sidstnævnte er bestemt, samme regler skal gjælde, om overtagelsen av anden tjenestemands forretninger indtræder under reise, som allerede er paabegyndt. Enhver anden, hvem

det overdrages at utføre en offentlig tjenestemands forretninger, skal være berettiget til samme skyss- og kostgodtgjørelse, som for denne er bestemt.

§ 21. Et passende forskud paa reiseutgifter kan anvises, naar disse blir saa store, at utlægget vil bli for byrdefuldt for den reisende.

§ 22. Regninger over skyss- og kostgodtgjørelse, som efter denne lov tilkommer nogen av det offentlige, skal, forsaavidt ingen tidsbestemmelse paa andet sted maatte være git, være indsendt til vedkommende myndighet senest inden 6 maaneder, efter at reisen er tilendebragt. Fra tjenestemænd, som ifølge særskilt bestemmelse utfærdiger sine regninger for skyss- og kostgodtgjørelse kvartalsvis, maa regning være indsendt senest inden 6 maaneder efter utløpet av det kvartal, hvori reisen er foretat. Oversittes fristen, godtgjøres ikke fordringen av det offentlige.

Regning, som har været indsendt inden den fastsatte tidsfrist og som tilbakesendes regningsutstederen, undergives en ny forældelsesfrist av indtil 6 maaneder fra den dag, regningen av vedkommende myndighet sendes tilbake til regningsutstederen.

Forsaavidt regningen for en reise, for hvilke forskud er mottat i henhold til § 22 forældes i medfør av nærværende paragraf, blir det erholdte forskud at tilbakebetale.

Et efter foreløbig anvisning utbetalt beløp, som i henhold til bestemmelserne i nærværende paragraf ikke skulde ha været utbetalt, kan tilbakesøkes.

§ 23. Denne lov træder i kraft fra den tid, Kongen bestemmer. Fra samme tid sættes lov av 10. juli 1894 om offentlige tjenestemænds skyss- og kostgodtgjørelse ut av kraft, og likesaa de i henhold til sammes § 25 givne kongelige resolutioner. Desuten ophæves fra samme tid lov av 26. juli 1916 om ændringer i foran nævnte lov.

Regulativ

for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse, fastsatt ved kgl. resolusjon av 16 juli 1920.

A. Skyssgodtgjørelsen.

1. Skyssgodtgjørelsen blir å beregne efter følgende almindelige regulativ:

Hesteskyss øre pr. km.			Automobil øre pr. km.	Båt øre pr. km.		Egen motorbåt (dampskib) øre pr. km.		Leiet motorbåt øre pr. km.
Tilsigelsesstasjon	Fast stasjon	Egen hest	Egen eller leiet	Tilsigelsesstasjon	Fast stasjon	Mindre I	Større II	
32	37	55	65	60	66	70	150	100

For reiser med jernbane beregnes godtgjørelsen efter de til enhver tid for vedkommende banestrekning gjeldende takster for annen klasse med tillegg for hurtigtog hvis sådant er benyttet.

For reise med offentlig automobilrute beregnes godtgjørelsen efter de takster som til enhver tid gjelder for vedkommende strekning med tillegg av 5 øre for hver kilometer som reises.

For reiser med elektrisk sporvei beregnes godtgjørelsen efter den for vedkommende strekning gjeldende takst.

For reiser med dampskib og rutegående motorbåt beregnes godtgjørelsen efter den for vedkommende rute gjeldende passagertakst, i tilfelle på beste plass.

Når der tillands benyttes annet befordringsmiddel enn ovenfor nevnt, beregnes godtgjørelsen som bestemt for hesteskyss på vedkommende strekning. For befordring med egen båt er godtgjørelsen den samme som for almindelig båtskyss på vedkommende strekning.

2. Den i foranstående regulativ fastsatte spesielle godtgjørelse for bruk av eget befordringsmiddel kan bare beregnes når det regjeringsdepartement som vedkommende tjenestemann sorterer under, har gitt sitt samtykke til at tjenestemannen selv holder pågjeldende befordringsmiddel til bruk på sine tjenestereiser.

I særegne tilfelle hvor reisenes lengde og farvannets beskaffenhet nødvendiggjør anvendelse av særlig stor motorbåt og motorbåt med særlig kraftig maskine, vil vedkommende departement, såfremt den for egen motorbåt fastsatte godtgjørelse ikke strekker til, kunne tilstå en høiere godtgjørelse til dekning av de større utgifter.

3. Foregår reisen om natten blir godtgjørelsen å forhøie saaledes:

a. for skyss med hest eller båt fra skyss-stasjon med en halvpart for den strekning som det skal erlegges forhøiet skyssbetaling for i henhold til lov om skyssvesenet av 14 juli 1893 med tilleggslov av 7 juni 1918.

b. for skyss med egen hest, egen automobil, egen motorbåt (dampskib) eller annet befordringsmiddel som i punkt 1 siste avsnit nevnt, med en fjerdepart for den strekning som er reist mellem kl. 9 aften og 7 morgen, eller for skyss på en avstand av minst 10 km., mellem kl. 8 aften og 7 morgen.

4. Strekker den for leiet automobil og leiet motorbåt fastsatte godtgjørelse ikke til, refunderes de medgåtte utgifter. Regningen må da forsynes med attestasjon fra vedkommende tjenestemann for at benyttelse av leiet automobil, respektive motorbåt, har vært nødvendig, samt med erklæring om at det på samme automobil (motorbåt) ikke har vært befordret nogen annen til skyssgodtgjørelse berettiget.

5. For befordring innen en bys grenser mellem vedkommende bosted og jernbanestasjon eller dampskibsbrygge godtgjøres de hatte utlegg, forsåvidt ikke kilometerberegning kommer til anvendelse på befordringen.

6. I følgende tilfelle skal det for hesteskyss og egen (eller leiet) automobil kun beregnes $^3/_4$ og for båtskyss samt egen (eller leiet) motorbåt kun halvdelen av den bestemte godtgjørelse, nemlig:

1. Lensmenn på reiser som stevnevidner, når de reiser sammen med et annet stevnevidne eller med tilkalt vidne.

2. Stevnevidner, når de reiser to sammen eller sammen med tilkalte vidner.
3. Tilkalte vidner ved forkynnelse i straffesaker.
4. Sorenskriveres betjenter på reise til og fra de almindelige saketing, når to betjenter reiser sammen.
5. Tollopsynsmenn I og II, når to reiser sammen.

Beredne officerer er, når de på reiser med ruteskib eller jernbane medfører egen hest til bruk i tjenesten, berettiget til å erholde den for hest og i tilfelle hestepasser utlagte frakt godtgjort efter regning. For hestepasser som reiser alene tilbake efter å ha bragt tjenestehest frem til bestemt sted eller som reiser for å avhente tjenestehest, kan beregnes almindelig skyssgodtgjørelse.

7. Når reisen foregår utenfor de almindelige skyssruter, tillands eller tilvanns, med befordringsmiddel som ikke tilhører den reisende selv, er den reisende berettiget til erstatning for hatte utgifter, forsåvidt disse ikke dekkes av den fastsatte skyssgodtgjørelse.

Samme regel gjelder også under reiser på de almindelige skyssruter, forsåvidt angår utgifter ved nødvendig forretningsmessig ophold mellem stasjonene.

Hvor befordring bare kan skje på sadel, kløv eller ren, eller hvor den reisende bare kan komme frem tilfots, og hans toi m. v. må bæres, er han berettiget til, foruten den ham efter regulativet tilkommende godtgjørelse fra fast stasjon, å få erstattet efter regning nødvendig ullegg til befordring av sitt toi samt for veiviser hvor sådan er benyttet; dessuten hvad han måtte ha utlagt til befordring for sig selv utover nevnte regulativsats.

8. Tjenestemenn som benytter båtskyss, er i særegne tilfelle, når reisens lengde, farvannets beskaffenhet eller båtens storrelse m. m. nødvendiggjør anvendelse av forsterket skyss, berettiget til erstatning for hatte utgifter utover den godtgjørelse som tilkommer dem efter det til enhver tid gjeldende almindelige regulativ.

Den som således beregner sig forhøiet skyssbetaling, skal på vedkommende regning avgi bevidnelse om, at reisen ikke uten skade kunde utsettes, og at den benyttede forsterkede skyss har vært nødvendig, samt om at det på samme båt ikke har vært befordret nogen annen til skyssgodtgjørelse berettiget.

9. Når to eller flere tjenestemenn som er berettiget til reisegodtgjørelse, reiser sammen med båtskyss, skal de, uansett bestemmelsen under foranstående punkt 8, bare være berettiget til hver for sig å erholde godtgjørelse efter satsene i det gjeldende regulativ.

Hvis den godtgjørelse de derved tilsammen vil erholde, er utilstrekkelig til å dekke den lovbestemte betaling for den nødvendige og virkelig benyttede forsterkede båtskyss, er enhver av dem tillike berettiget til å få godtgjort sin forholdsvise del av det overskytende utlegg.

Med hensyn til foranstående bestemmelse blir de i punkt 6 1ste ledd nevnte tjenestemenn å betrakte hver som en person. Reiser tollopsynsmenn på båt sammen med tollfunksjonærer som oppebærer almindelig reisegodtgjørelse, kan de ikke beregne sig sådan.

B. Kostgodtgjørelsen.

I.

Kostgodtgjørelsen fastsettes saaledes:

1ste klasse kr. 10,00 pr. døgn.
2nen klasse kr. 9,00 pr. døgn.
3dje klasse kr. 6,00 pr. døgn.

Forsåvidt den reisende må overnatte (d. e. tilbringe over 3 timer av natten) utenfor sin bopel, skal de til 1ste klasse hørende tjenestemenn være berettiget til å erholde et tillegg til kostgodtgjørelsen stort kr. 7,00, de til 2nen klasse hørende kr. 6,00 og de til 3dje klasse hørende kr. 5,00 for hver natt som må tilbringes utenfor hjemmet. Tillegget bortfalder når det anvises den reisende fritt kvarter av det offentlige. Likeledes bortfalder det for netter, hvorfor det i henhold til loven beregnes godtgjørelse for utlegg til soveplass på jernbane eller dampskib, medmindre den reisende tilbringer 3 timer eller derover også av den påfølgende natt på jernbane eller dampskib og må opholde sig minst 6 timer av den mellemliggende dag i by eller landdistrikt.

Som nat regnes tiden mellem kl. 11 aften og 7 morgen.

For militære og civilmilitære tjenestemenn er deres virkelige embede og ikke deres grad i hæren eller marinen bestemmende for efter hvilken klasse de skal erholde kostgodtgjørelsen.

De ovenfor nevnte satser forhøies fra 1 juli 1920 og inntil videre for kostgodtgjørelsens vedkommende med 25 pct. og for natt-tillegget med 50 pct., for begges vedkommende for reiser av minst 24 timers varighet.

II.

Klasseinndeling.

I klasse I alle tjenestemenn som står i klasse I efter lov av 10 juli 1894.

I klasse II alle tjenestemenn som står i samme lovs klasse II.

I klasse III alle tjenestemenn som står i samme lovs klasse III og IV.

Nye tjenestemenn blir av Handelsdepartementet å henføre til en av disse klasser.

Hvor det finnes rimelig, kan Kongen inntil ny klasseinndeling foreligger vedtatt, rette på åpenbart uheldige forhold innen den gjeldende inndeling av tjenestemenn i kostgodtgjørelsesklasser.

C. Regulativets ikrafttreden.

De foran bestemte forhøielser i skyssgodtgjørelsen for egen hest og egen motorbåt og forhøielsene i kostgodtgjørelsen gjøres gjeldende fra 1 juli 1920 å regne og inntil videre.

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY

OCT 29 1921

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VII. 43.

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
AUG 25 1922

VETERINÆRVESENET

OG

KJØTTKONTROLLEN

1920.

(Le service vétérinaire et l'inspection de la viande, 1920.)

UTGITT AV

DIREKTØREN FOR DET CIVILE VETERINÆRVESEN.

KRISTIANIA.
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1922.

For årene 1889—1898 se Norges Offisielle Statistikk, rekke III.
For årene 1899—1903 se Norges Offisielle Statistikk, rekke IV, nr. 24, 57, 70, 89 og 116.
For årene 1904—1911 se Norges Offisielle Statistikk, rekke V, nr. 15, 36, 65, 83, 112, 141, 173 og 201.
For årene 1912—1918 se Norges Offisielle Statistikk, rekke VI, 13, 39, 71, 96, 121, 148 og 184.
For året 1919 se Norges Offisielle Statistikk, rekke VII, 22.

GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI. KRISTIANIA

619
W83e
1920

En 1920 il est signalé en Norvège des cas de charbon (53), de charbon symptomatique (25), de fièvre catarrhale du boeuf (522), de rouget du porc (12201), de pneumonie contagieuse du cheval (47), de pneumo-entérite contagieuse du porc et de peste porcine (23), de gourme (4075), d'influenza (238), et de gastromycose du mouton (77).

Aucun cas de peste bovine, de rage canine, de morve, de fièvre aphteuse, de péripneumonie du bétail, de clavelée ni de gale du mouton n'a été constaté.

Les tableaux statistiques donneront des renseignements plus exacts sur les cas de maladies et sur le fonctionnement de l'inspection de la viande.

Innholdsfortegnelse.

(Sommaire).

Page

Résumé en français III

I. Veterinærvesenet i 1920
(Du service vétérinaire en 1920).

A. Almindelig oversikt (Vue générale) 1
Tabel I. Enkelte sykdommers forekomst i de forskjellige fylker (Maladies par départements) 2

B. De enkelte sykdommer (Les maladies différentes) . . . 3
1. Miltbrand (Charbon) 3
2. Katarrhfeber (Fièvre catarrhale) 4
3. Raslesyke (Charbon symptomatique) 4
4. Bråsot (Gastromycose du mouton) 4
5. Svinesyke og svinepest (Pneumo-entérite contagieuse, peste porcine) 5
6. Rødsyke og knuterosen (Rouget du porc) 5
7. Tuberkulose (Tuberculose) 6
8. Kværke (Gourme) 9
9. Smittsom kasting (Avortement épizootique) 9
10. Lungesyke hos hesten, influenza (Pneumonie contagieuse du cheval) 10
11. Ringorm (Trichophyton) 10
12. Blodurin hos kveget (Hématurie du bétail) 10
13. Forskjellige sykdommer (Maladies diverses):

Ondartet anæmi hos hesten, munnsyke hos hest, luftveiskatarrh hos hest, stivkrampe, føllsyke, anæmi hos sau, frosk, innvollsorm hos hest, lungeorm hos svin, coccidiose, osteomalasi, traumatisk hjertesekkbetendelse, melkefeber hos sau, nesesvulst hos ku, død efter kastrasjon, navleinfeksjon, kattedødelighet, forgiftninger 11–19

14. Kvaksalveri (Charlatanerie) 19

C. Tabeller (Tableaux statistiques) 21
Tabel II. Husdyrsykdommer artsvis (Maladies par espèces) 22
— III—XXII. Husdyrsykdommer fylkesvis (Maladies par départements) . . . . . 26—111

Page
Antall dyrlæger i Norge 1921 (Nombre de vétérinaires en 1921) . . . 112
Utførsel og innførsel av husdyr (Importation et exportation des animaux) . . . 113
Bevilgninger i budgetterminen 1920—1921 (Budget du service vétérinaire) . . . 114

II. Kjøttkontrollen i 1920.
(L'inspection de la viande en 1920).

Almindelig oversikt (Vue générale) . . . 116
Tabel A. Antall slakt på stasjonene (Nombre de viandes aux bureaux de contrôle) . . . 118
— B. Antall slakt, 2nen klasse, paa stasjonene (Nombre de viandes de IIme classe) . . . 120
— C. Antall slakt, kassert på stasjonene (Nombre de viandes saisies) . . . 121
— D. Antall slakt kontrollert utenfor stasjonene (Nombre de viandes contrôlées en dehors des bureaux) . . . 122
— E. Sammendrag for 1920 (Tableau récapitulatif) . . . 124
— F. Årsaker til 2nen klasses stempling og kassasjon (causes de la classification et des saisies) . . . 126
— G. Tønnekjøttkontrollen (Les viandes dépecées, de provenance étrangère) . . . 127
1. Ålesund . . . 128
2. Arendal . . . 128
3. Bergen . . . 129
4. Bodø . . . 130
5. Drammen . . . 131
6. Fredrikshald . . . 131
7. Fredrikstad . . . 131
8. Gjøvik . . . 132
9. Hamar . . . 132
10. Haugesund . . . 132
11. Holmestrand . . . 133
12. Horten . . . 133
13. Hønefoss . . . 133
14. Kongsberg . . . 134
15. Kragerø . . . 134
16. Kristiania . . . 134
17. Kristiansand . . . 142
18. Kristiansund . . . 142
19. Larvik . . . 142
20. Lillehammer . . . 143
21. Lillestrøm . . . 143
22. Molde . . . 143
23. Moss . . . 144
24. Narvik . . . 144
25. Notodden . . . 144
26. Porsgrund . . . 145
27. Risør . . . 145

Page
28. Sandefjord 145
29. Sarpsborg 146
30. Skien 146
31. Stavanger 147
32. Tinn 148
33. Tromsø 149
34. Trondhjem 149
35. Tønsberg 152
Bøndernes Fællesslakteri (i Aker) 152

III. Offentlige bestemmelser.

(Dispositions publiques).

A. Plakater, rundskrivelser m. v. i 1920 (Décrets royaux, circulaires etc. en 1920) 153

1) Kgl. resolusjon av 9. januar 1920 om igangsettelse av arbeiderne med opførelse av en veterinærhøiskole i Kristiania. (Décret royal sur le commencement de la construction á Christiania d'une école supérieure vétérinaire) 153
2) Kgl. resolusjon av 21. mai 1920 angående oprettelse av kommunal kjøttkontroll i Molde. (Sur l'établissement de contrôle municipale des viandes à Molde) 153
3) Rundskrivelse fra veterinærdirektøren av 3. juli 1920 angående brennvinsblandinger av over 12 volumprocent alkoholstyrke. (Circulaire sur la vente de certaines solutions alcoolées) 153
4) Kgl. resolusjon av 24. september 1920 angående forhøielse av avgiften for kontroll av innført kjøtt. (Décret royal modifiant les taxes pour l'inspection des viandes importées) 154
5) Kgl. plakat av 24. september 1920 angående innførsel av husdyr m. v. (Décret royal sur l'importation des animaux) 154
6) Kgl. plakat av 1. oktober 1920 angående endringer i forannevnte plakat. (Décret royal modifiant le décret précedent). 154
7) Rundskrivelse fra veterinærdirektøren av 27. september 1920 angående munn- og klovsyke. (Sur la fièvre aphteuse) 154
8) Meddelelse fra veterinærdirektøren til dyrlægerne av 4. oktober 1920 om munn- og klovsyke. (Communication relative á la fièvre aphteuse). 156
9) Rundskrivelse fra landbruksdepartementet av 29 november 1920 angående munn- og klovsyke. (Circulaire relative aux meseures à prendre contre la fièvre aphteuse) 157
10) Kgl. plakat av 3. desember 1920 angående endringer i plakaten om innførsel av dyr m. v. (Sur l'importation des animaux) . . 161
11) Kgl. plakat av 10. desember 1920 angående nye regler for innførsel av dyr m. v. (Décret royal sur l'importation des animaux) 161

B. Gjeldende love og bestemmelser (Lois et règlements en vigueur).

Page

1) Lov av 14. juli 1894 m. v. om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer (Loi du 14 juillet 1894 concernant les mesures à prendre contre les maladies des animaux domestiques) . . . 162
2) Lov av 27. juni 1892 m. v. om kommunale slaktehus m. v. (Loi du 27 juin 1892 sur les abattoirs municipaux et sur l'inspection de la viande) 172
3) Regler for innførsel og undersøkelse av opdelt kjøtt av 4 august 1911 (Réglementation pour l'inspection de la viande coupée) . . 175
4) Regler for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt (slaktekjøtt) av 4 august 1911 (Réglementation pour l'inspection de la viande de boucherie) 178
5) Nugjeldende regler for innførsel av husdyr (De l'importation des animaux) 184
6) Nugjeldende regler for utførsel av husdyr (De l'exportation des animaux) 186
7) Anvisning til tuberkulinundersøkelser (Instruction pour la tuberculination) 188
8) Om kvegtuberkulosens bekjempelse; cirkulære av 7 april 1905 (Sur la lutte contre la tuberculose bovine) 189
9) Reglement for undersøkelse av innførte hester av 25 januar 1917 (De l'importation des chevaux) 194
10) Lov av 9 august 1918 om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse (Loi sur les frais de voyage) 196
11) Regulativ for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse av 23 august 1918 (Règlement sur les frais de voyage) 199

I.

Om veterinærvesenet 1920.

A. Almindelig oversikt.

Ifølge de fra dyrlægene innkomne årsberetninger er der i årets løp behandlet hos:

Hesten	78 464	sykdomstilfeller
Koen	106 569	—
Sauen	5 097	—
Gjeten	1 793	—
Svinet	39 505	—
Hunden	11 305	—
Katten	445	—
Fjærfe	523	—
Andre dyr	14	—

Av de behandlede dyr angis å være døde eller drepte:

Hester	1 785
Kjør	5 255
Sauer	392
Gjeter	67
Svin	3 016
Hunder	917
Katter	62
Fjærfe	147
Andre dyr	—

Antallet av de av dyrlægene behandlede sykdomstilfeller hos husdyrene var:

1890	46 091
1900	71 438
1910	146 537
1915	204 416
1916	167 733
1917	204 076
1918	231 168
1919	235 831
1920	243 715

Tabell 1.

Enkelte sykdommers forekomst i de forskjellige fylker 1920.
(Relevé des diverses maladies par départements).

Fylke. *(Département)*	Miltbrand *(Anthrax)*	Raslesyke *(Anthrax emphysematosus)*	Bråsot *(Gastromycosis ovis)*	Ondartet katarrfeber *(Febris catarrhalis maligna)*	Lungesyke hos hesten *(Pleuro-pneumonia contagiosa equi)*	Influensa hos hesten *(Influenza)*	Svinepest og svinesyke *(Pneumo-enteritis contagiosa suis)*	Rødsyke og knuterosen *(Morbus ruber)*	Kværke *(Adenitis contagiosa equi)*
Kristiania	-	-	-	-	15	-	-	92	206
Akershus	8	1	-	21	1	17	9	1324	444
Østfold	11	2	-	29	3	-	-	755	263
Buskerud	3	-	-	52	25	-	-	2180	594
Vestfold	-	-	-	5	-	4	-	503	217
Hedmark	3	1	1	82	-	33	3	1697	613
Opland	4	6	-	94	1	109	3	1518	843
Telemark	6	1	1	15	-	5	5	557	71
Aust-Agder	4	-	-	14	-	-	-	293	69
Vest-Agder	-	1	-	2	-	-	-	45	8
Rogaland	2	1	17	-	-	57	-	92	18
Hordaland	6	5	8	21	-	-	-	221	8
Bergen	-	-	-	1	-	-	-	26	12
Sogn og Fjordane	-	3	-	20	-	-	-	249	7
Møre	-	-	6	40	2	-	3	661	-
Sør-Trøndelag	6	1	2	45	-	2	-	758	402
Nord-Trøndelag	-	-	14	62	-	11	-	885	273
Nordland	-	3	28	19	-	-	-	314	27
Troms	-	-	-	-	-	-	-	31	-
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ialt (total)	53	25	77	522	47	238	23	12201	4075

Hvad angår den almindelige sundhetstilstand blandt husdyrene i årets løp anføres den av dyrlægene å ha vært god.

Av smittsomme sykdommer har ingen vunnet nogen større utbredelse og særlig er å merke, at vårt land også i 1920 blev forskånet for de i Europa og andre steder siden krigen optredende ondartede farsotter blandt husdyr. De skjerpede forholdsregler fra det offentliges side til å betrygge vårt land i denne henseende, har sikkerlig gjort sin nytte. Det er således ikke forekommet noget tilfelle av kvegpest, hundegalskap, snive, ondartet lungesyke hos storfe, munn- og klovsyke eller kopper og skabb hos sauen.

Overførsel til mennesket av f. eks. enkelte smittsomme former av utslett hos husdyr, har også dette år forekommet.

Ifølge stortingsbeslutning av 19. juli 1918 kan byggearbeidene ved veterinærhøiskolen i Kristiania settes igang efter Kongens nærmere bestemmelse. I henhold hertil blev der under 9. januar 1920 utvirket kgl. resolution for at byggearbeidet kan settes igang. Høiskolen er nu under opførelse.

Statens Veterinærinstitut (det tidligere Veterinær-pathologiske laboratorium) i Kristiania har fortsatt sin virksomhet som tidligere (se nærv. beretning for året 1917).

Tilgangen på eksaminerte dyrlæger er fremdeles, da vi mangler en veterinærhøiskole i landet — forholdsvis ringe. I årets løp var dyrlægeantallet i landet 240.

B. Om de enkelte sykdommer.

1. Miltbrand.

I de siste år har denne sykdom optrått med følgende antall tilfeller årlig:

1910	430	tilfeller
1911	374	—
1912	283	—
1913	215	—
1914	228	—
1915	146	—
1916	104	—
1917	62	—
1918	75	—
1919	82	—
1920	53	—

Som det fremgaar herav er antall tilfeller av denne sykdom i året 1920 53, hvilket er det laveste antall tilfeller som er notert siden nærv. årsberetning begynte å utkomme særskilt, utgitt av veterinærdirektøren (1889). Av disse 53 tilfeller er 47 forekommet hos kveget, 2 hos hesten, 1 hos sauen og 3 hos svinet.

Alle angrepne angis døde undtagen 1 stk. storfe.

Årsaken til denne tilbakegang i sykdommen mener enkelte dyrlæger skyldes den omstendighet, at det smittefarlige avfallsmel er gått av bruk eller at det nu uskadeliggjøres ved kokning før bruken

Angående antall tilfeller inntruffet i forskjellige fylker se tabell 1.

2. Ondartet katarrhfeber.

Av denne sykdom er der ialt behandlet 522 tilfeller hos storfe (mot 513 anmeldte tilfeller i 1919). Av tilfellene opgis 250 å være drepte og 137 døde mens 135 er helbredet. De fleste antall tilfeller er forekommet i Opland og Hedmark, mens Kristiania, Rogaland, Troms og Finnmark var fri for denne sykdom (se tabell 1).

Distriktsdyrlæge *O. Taralrud* (Nordre Valdres) meddeler:

Ondartet katarrhfeber er nu som før den sykdom, der nest efter rødsyke påfører distriktet det største tap. Dens diagnose og prognose er ofte vanskelig, idet det er umulig å adskille katarrhfeber og en ondartet forløpende diarré, der ofte forekommer her i distriktet. Keratit fremkommer ialmindelighet ikke før 8 à 14 dager ut i sykdommen. Mange slike diarrétilfeller har en påfallende likhet med lollandsk syke; jeg har derfor foretatt flere obduksjoner, men uten å ha kunnet påvist de for denne lidelse karakteristiske tarmsymptomer.

Statsdyrlæge *S. Tillier*, Bergen, meddeler:

Et eiendommelig tilfelle av typisk ondartet katarrhalfeber inntraff i Loddefjord i nærheten av Bergen i juli måned. Dyret viste i levende live de karakteristiske symptomer, høi feber, snue og fullstendig fordunkling av cornea; ved obduksjonen fantes den for sykdommen eiendommelige form av pneumoni. Dyret var blitt angrepet mens det gikk på beite; såvidt eieren vidste, hadde sykdommen ikke i manns minde optrådt der tidligere. Men dyret — og kun dette av besettningen — hadde beitet på skråningen under Lyderhorns steile styrtning mot Loddefjord; heroppe var en hest året iforveien styrtet ned og slått sig ihjel; kadaveret var blitt liggende på en næsten utilgjængelig avsats i fjellet, hvorfor man ikke hadde ført det bort men ladt det ligge der og råtne. De råtne rester var så skyllet ned på den skråning, hvor den smittede ko hadde gresset.

Distriktsdyrlæge *A. Andenæs*, Selbu, anforer blandt annet:

I en småbrukers besetning på 4 kuer blev 3 av disse i løpet av en 3 ukers tid angrepet av ondartet katarrhfeber. Det merkelige var at denne besetning delte fjøs med en annen besetning og gik i havnegang sammen med en tredje uten at nogen av disse sidste besetningers dyr blev angrepne av sykdommen.

3. Raslesyke.

Der er ialt behandlet 25 tilfeller av miltbrandsemfysem, raslesyke, hos kveg i året 1920; av disse er 3 drepte og 21 døde. I de tre nærmest foregående år inntraff henholdsvis 31, 25 og 40 tilfeller. Angående sykdommens forekomst i de forskjellige fylker se tabel I.

4. Bråsot.

Av bråsot hos sauen er innberettet om 77 tilfeller. De fleste (28) tilfeller inntraff i Nordland fylke, hvorefter kommer Rogaland og Nord-

Trøndelag med henholdsvis 17 og 14 tilfeller (se tabell I). Der menes dog å inntreffe endel tilfeller av denne sykdom hvilke ikke kommer til dyrlægens kunnskap.

5. Svinesyke og svinepest.

Det er ialt behandlet 23 tilfeller av disse sykdommer. Av disse er 3 tilfeller, opgitt som svinepest fra Opland fylke, idet dyrlæge *W. Simonsen*, Lillehammer, meddeler, at sykdommen konstatertes midtsommers på en gård i Fåberg. Av besetningens 5 dyr blev 3 syke og døde, de øvrige slaktedes. Smittekilden ubekjent. Der blev truffet strenge forholdsregler og det lykkedes å begrense sykdommen til denne ene gård.

De øvrige 20 tilfeller var svinesyke (se tabel I).

6. Rødsyke og knuterosen hos svin.

Den i foregående årsberetning omtalte stigning i antallet av behandlede tilfeller av disse sykdommer har fortsatt også i 1920, idet der i dette år er forekommet 12 201 tilfeller mot i 1919 10034 tilfeller og i 1918 9734. Sykdommen har (som vanlig) optrådt i alle fylker med undtagelse av Finnmark (se tabell I).

Distriktsdyrlæge *Th. Skjævestad*, Risør, meddeler å ha truffet på et tilfelle av hudbrann som følge av rødsyke; sykdommen antok et sådant omfang og forløp at dyret måtte avlives efter å ha vært syk 5 à 6 uker.

Tapsprocenten for rødsykens vedkommende (knuterosen undtat) har i følgende år stillet sig således:

1890	... 191	tilfeller med	39,3 %	døde eller drepte.
1910	...1821	—»—	18,6	—»—
1915	...1591	—»—	16,6	—»—
1916	...1835	—»—	15,5	—»—
1917	...2044	—»—	15,8	—»—
1918	...2822	—»—	15,2	—»—
1919	...3000	—»—	14,7	—»—
1920	...3696	—»—	14,0	—»—

Distriktsdyrlæge *J. Gjørud*, Orkedal, mener at rødsyke ofte efterfølges av rakit og anfører i den anledning bl. a.:

Nu holder jo serumet rødsyken godt »i tømme« så den ikke får den makt lenger som før serumets tid, da mange led slemt av rødsyken der regelmessig efterfulgtes av en ondartet rakitis og førte så store tap med sig, at man en årrekke måtte opgi alt svinehold. Heri har alltså serumet rusket op.

7. Tuberkulose.

Av tabellen nedenfor fremgår at der i 1920 er undersøkt med tuberkulin ialt 323 kvegbesetninger, mot 248 i 1919. Det ser således ut som om tilbakegangen i disse undersøkelser, efter det avbrek krigsårene forårsaket deri, har stanset med året 1919, og at de nu atter er i stigende.

Den fundne tubekuloseprocent viser sig i 1920 adskillig mindre end i de senere år, særlig hvad forholdet for de smittede besetningers antall angår. Dette kan dog delvis skrive sig fra, at en forholdsvis stor del av undersøkelserne dette år er foretatt i Nordland og Nord-Trøndelag

Resultat

av de offentlige kvegtuberkulinprover i året 1920.

(Compte-rendu sur le résultat des recherches faites chez le bétail par la tuberculine, pendant l'année 1920).

Fylke *(Département)*	Antall undersøkte **dyr** *(Nombre des animaux tuberculinés)*	Derav mistenkte og tuberkuløse *(Dont suspects & tuberculeux)*	pct. tuberkuløse *(pct.)*	Antall prøvede **besetninger** *(Nombres des étables examinées)*	Derav tuberkuløse *(Dont tuberculeuses)*	pct. tuberkuløse *(pct.)*	Omsprøitede besetninger *(Inoculations répétées)* Antall besetninger	Tuberkuløse
Kristiania	-	-	-	-	-	-	-	-
Akershus	90	17	**18,9**	6	2	**33,3**	1	
Østfold	134	4	**3,0**	11	2	**18,2**	1	-
Buskerud	243	34	**14,0**	36	3	**8,3**	1	-
Vestfold	125	14	**11,2**	9	2	**22,2**	1	1
Hedmark	21	3	**14.3**	3	2	**66,7**	-	-
Opland	301	54	**17,9**	23	6	**26,1**	1	-
Telemark	21	-	-	3	-	-	-	-
Aust-Agder	11	-	-	2	-	-	-	-
Vest-Agder	-	-	-	-	-	-	-	-
Rogaland	3	-	-	1	-	-	-	-
Hordaland	16	-	-	2	-	-	-	-
Bergen	-	-	-	-	-	-	-	-
Sogn og Fjordane	72	1	**1,4**	14	1	**7,1**	-	-
Møre	138	-	-	12	-	-	-	-
Sør-Trøndelag	153	-	-	22	-	-	1	-
Nord-Trøndelag	222	3	**1,3**	56	3	**5,3**	-	-
Nordland	596	4	**0,7**	121	4	**3,3**	1	-
Troms	2	-	-	2	-	-	-	-
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	-
Ialt (total)	2 148	134	**6,2**	323	25	**7,7**	7	1

fylker, med henholdsvis 121 og 56 undersøkte besetninger (se tabellen side 6).

Av tabellen side 8 fremgår, at der fra tuberkulinundersøkelsernes begyndelse i 1895 og til og med 1920 ialt er undersøkt 43 565 besetninger hvorav 14,6 % viste sig smittede. Det samlede antall dyr i disse besetninger var 359 587, hvorav 5,6 % hadde reagert for tuberkulinprøven.

Det vil videre sees, at forholdet regnet ut for årene 1895—1910 var henholdsvis 15,5 % tuberkulose besetninger med 5,7 % smittede dyr. Sees på forholdet i de senere år, 1911—1920, viser resultatet sig at være henholdsvis 12,5 % smittede besetninger med 5,5 % angrepne dyr. I den senere periode av disse undersøkelser er der altså procent-

De offentlige kveg-tuberkulinprøver i årene 1895—1920.

(Compte-rendu sur le résultat des recherches faites chez le bétail par la tuberculine, pedant les années 1895—1920).

Fylke *Département*	Antall undersøkte **dyr** *(Nombre des animaux tuberculinés)*	Derav tuberkuløse og mistenkte *(Dont tuberculeux)*	pct. mistenkte og tuberkuløse *(pct.)*	Antall **besetninger** *(Nombre des étables examinées).*	Derav tuberkuløse *(Dont tuberculeux).*	pct. tuberkuløse *(pct.)*	Kvegtall (1918) *(Nombres des bovidés)*	pct. undersøkte dyr *(pct. examiné).*
Kristiania	-	-	-	-	-	-	-	-
Akershus	24 320	2 398	9,9	1 518	429	28,3	73 901	32,9
Østfold	16 688	1 982	11,9	1 441	306	21,2	65 399	25,5
Buskerud	23 260	1 441	6,2	2 565	550	21,4	58 811	39,5
Vestfold	8 029	1 048	13,0	561	170	30,3	45 273	17,7
Hedmark	53 660	4 616	8,6	4 833	1 229	25,4	95 348	56
Opland	25 974	2 835	10,9	1 546	543	35,1	102 456	25,3
Telemark	7 111	291	4,1	809	123	15,2	40 381	17,6
Aust-Agder	5 791	142	2,5	1 030	96	9,3	22 337	25,9
Vest-Agder	7 710	342	4,4	1 282	171	13,3	36 827	20,9
Rogaland	3 601	114	3,2	434	75	17,3	65 241	5,5
Hordaland	14 167	285	2,0	2 018	178	8,8	77 488	18,3
Bergen	41	-	-	9	-	-	216*)	18,9
Sogn og Fjordane	23 791	824	3,5	2 557	365	14,3	83 924	28,3
Møre	13 870	173	1.2	1 621	120	7,4	80 830	17,1
Sør-Trøndelag	37 177	1 172	3,1	5 512	532	9,1	71 886	51,7
Nord-Trøndelag	37 861	1 065	2,8	4 760	503	10,4	58 132	65,3
Nordland	35 721	770	2,1	7 012	506	7,1	63 923	55,9
Troms	19 438	675	3,5	3 622	439	12,1	31 832	64,2
Finnmark	1 377	56	4,1	435	40	9,2	7 964	10,5
	359 587	20 229	5,6	43 565	6 375	14,6	1082 169	33,2

*) I 1907.

De offentlige kveg-tuberkulinprøver 1895—1920.

(Compte-rendu sur le résultat des recherches aux frais publiques faites chez le bétail, par la tuberculine, pendant les années 1895—1920)

År	Antall undersøkte **besetninger** *(Nombre des étables examinées)*	Derav tuberkuløse *(Dont tuberculeuses)*	pct. tuberkuløse *(pct.)*	Antall undersøkte **dyr** *(Nombres des animaux tuberculinés)*	Derav mistenkte og tuberkuløse *(Dont suspects & tuberculeux)*	pct. tuberkuløse *(pct.)*
1895/1896	2 195	573	**26,1**	30 787	2 588	**8,4**
1897	2 136	577	**27,0**	24 755	2 056	**8,3**
1898	1 465	331	**22,6**	14 740	725	**4,9**
1899	1 337	274	**20,5**	11 919	678	**5,7**
1900	2 072	368	**17,8**	15 513	779	**5,0**
1901	2 889	311	**10,8**	20 051	701	**3,2**
1902	2 227	255	**11,5**	14 230	502	**3,5**
1903	2 027	276	**13,6**	13 846	672	**4,9**
1904	2 335	328	**14,0**	18 519	1 060	**5,7**
1905	1 802	223	**12,4**	13 566	623	**4,6**
1906	1 888	227	**12,0**	14 622	890	**6,1**
1907	1 626	218	**13,4**	12 734	840	**6,6**
1908	1 833	256	**13,9**	14 643	709	**4,8**
1909	2 546	312	**12,3**	20 623	869	**4,2**
1910	3 038	332	**10,9**	21 109	1 167	**5,5**
1911	3 047	423	**13,8**	26 937	1 291	**4,8**
1912	3 463	288	**8,3**	20 493	829	**4,8**
1913	1 746	274	**15,7**	15 335	754	**4,9**
1914	1 222	139	**11,4**	10 793	463	**4,3**
1915	521	82	**14,6**	5 445	449	**8,2**
1916	713	94	**13,2**	6 140	440	**7,2**
1917	451	91	**20,1**	4 311	480	**11,1**
1918	415	63	**15,2**	4 027	340	**8,4**
1919	248	35	**14,1**	2 301	190	**8,3**
1920	323	25	**7,7**	2 148	134	**6.2**
1895—1920	43 565	6 375	**14,6**	359 587	20 229	**5,6**
1911—1920	12 149	1 514	**12,5**	97 930	5 370	**5,5**
1895—1910	31 416	4 861	**15,5**	261 657	14 859	**5,7**

vis fundet færre tuberkuløse besetninger end i de første år. I denne henseende er det imidlertid ikke uten betydning, i hvilke dele av landet undersøkelserne i det pågjeldende tidsrum særlig er utført.

Ser man hen til hvor hyppig der finnes tuberkulose i storfeslakt ved landets kjøttkontrollstasjoner, viste der sig ved en utregning for årene 1900—1913 at der alt ialt var funnet 0,20 % tuberkulose i slakt av voksne storfe og hos et forsvindende antall kalver. Ved de offentlige slaktehuse, hvor kontrollen kan utføres grundigere, idet dyrets samtlige

organer er tilstede osv., finnes en høiere tuberkuloseprocent end den forannevnte. Ved Kristiania slaktehus fandtes således blandt de der i årene 1914—1920 slaktede storfe følgende procent tuberkuløse:

1914	1,35 %	tuberkuløse
1915	1,02	—»—
1916	1,22	—»—
1917	1,14	—»—
1918	1,02	—»—
1919	0,89	—»—
1920	0,49	—»—

Fund av tuberkuløse dyr ved dette slakteri er idet hele meget sjelden og der er altså en vedvarende og betydelig nedgang i den fundne tuberkuloseprocent.

8. Kværke.

Antallet av behandlede tilfeller av kværke (kværsil) hos hesten er 4 075 mot 4 331 i 1919; av de angrepne dyr angis de 85 å være døde og 33 drepte. I årsberetningene for 1918 og 1919 vil finnes statistikk over antall tilfeller med tapsprocent ved denne sykdom i de senere år.

Veterinærkaptein *O. Enger* (Ø. Toten) meddeler om denne sykdom følgende:

Hos de 2 hester der slaktedes, var sykdommen metastaseret til forskjellige indre organer, den ene til mesenterialglandlerne med utvikling av peritonitis og den annen til scrotum, testikler og nyrer.

9. Smittsom kastning.

Antallet av de under benevnelsen »kastning« hos kveg behandlede tilfeller var i 1920 1 816 mot 1 432 i 1919 og 1 365 i 1918. Sedvanligvis er dog ikke alle kastningstilfeller av smittsom art. Flere dyrlæger meddeler at kvegeierne undertiden hemmeligholder kastningen i deres besetning og uten tanke på konsekvensene slipper de sine okser på fellesbeite hvorved sykdommen kan få anledning til å spre sig. På den annen side meddeles også om stor forsiktighet og omtanke fra kvegeiernes side for å verge sine sunde besetninger mot denne sykdom.

Sykdommen er forekommet i alle landfylker, undtatt Finnmark. Fra Opland fylke berettes om de fleste tilfeller (318), dernest kommer Sor-

Trøndelag (292), Hedmark (249), Buskerud (242) osv. Sjeldnest optrådte sykdommen i Nord-Norge og på Sør- og Vestlandet.

10. Lungesyke og influensa hos hesten.

Lungesyke hos hesten som i 1917 optrådte med ialt 1 196 tilfeller har siden vært i tilbakegang. Nedenstående tabell viser antall tilfeller i de senere år:

I 1905 —	3 tilfeller	I 1913 —	549 tilfeller
1906 —	500 —	1914 —	373 —
1907 —	1116 —	1915 —	21 —
1908 —	51 —	1916 —	260 —
1909 —	616 —	1917 —	1196 —
1910 —	520 —	1918 —	532 —
1911 —	399 —	1919 —	459 —
1912 —	818 —	1920 —	47 —

Angående disse sykdommes forekomst i de forskjellige fylker, se tabel I.

11. Ringorm.

Der er i årets løp behandlet 2 965 tilfeller av denne sykdom hos kveget (mot 4 374 tilfeller i 1919), hos hesten 153, hos svin 130, hos hund 24, hos sauen 11 tilfeller. Sykdommen har i det heletatt vært mindre utbredt dette år. Overførelse til mennesket av ringorm finner ikke sjelden sted.

12. Blodurin.

Av blodurin (hæmoglobinuri) hos kveget er ialt behandlet 1 254 tilfeller mot 1 267 i det foregående år. Av de angrepne dyr døde 126 mens 36 angis dræpt. Hos sau, gjet, svin og hund meddeles også om enkelte tilfeller av blodurin. Dyrlægene er d. a. nokså samstemmig om, at innsprøitning av trypanblått synes å ha en utmerket virkning på sykdommens forløp. Distriktsdyrlægene *I. Flønæs*, Rissa, og *O. Ugland*, Grimstad, hævder begge at dyr der er blitt behandlet med trypanblått ikke bør slaktes før det har hengått flere måneder efter innsprøitningen, da kjøttet i motsatt fall på grunn av blåfarvning kan bli kassert ved kjøttkontrollen.

Distriktsdyrlæge *A. S. Bergersen*, Børsa, meddeler:

Blodurin hos kveget i tidsrummet oktober til mars — under stallføring — har tiltatt i de senere år og er langt hyppigere enn den virkelige piroplasmose på som-

merhavn. Piroplasmosen på sommerhavn er i tilbakegang, forekommer helst hos ungdyr og arter sig mest som parese. Trypanblått synes å ha gunstigere virkning ved blodurin hos stallforede dyr i vinterhalvåret enn ved blodurin hos dyr i sommerhavn. Måskje skyldes dette, at den første som regel kommer tidligere under behandling enn den siste; mig synes trypanblått å ha en enestående spesifikk virkning ved vinterblodurin hos kveget; av 13 behandlede tilfeller i tidsrummet oktober —mars 1920 slog ikke ett feil, idet dyrene kom sig på 2 à 3 dager. Selv dyr, der var voldsomt avkreftet og avmagret, gulsottige, kom sig hurtig efter intravenøs injeksjon av trypanblått. Likeledes kom melken hurtig op på sin normale høide igjen.

13. Forskjellige sykdommer.

Ondartet anæmi hos hesten. Av anæmi hos hesten er der i 1920 behandlet ialt 71 tilfeller mot 64 i det foregående år. Av de angrepne hester opgis 12 å være drepte og 16 døde. Tilfellene fordeler sig således: 1 tilf. i Kristiania, 54 i Hedmark, 12 i Opland og 4 i Nordland fylke. Om alle disse tilfeller har vært av smittsom art, kan dog ikke sikkert avgjøres.

Ved kongl. resolusjon av 9. desember 1921 blev der av landbruksdepartementet nedsatt en komité med det opdrag å gi en utredning av betydningen av og optreden her i landet av den ondartede, smittsomme anæmi hos hester og av spørsmålet om hvilke offentlige foranstaltninger der i tilfelle bør treffes mot sykdommen. Denne komité bestod av professor, direktør for Veterinærinstitutet *H. Holth* (formann), statskonsulent *N. Thorshaug*, distriktsdyrlæge *E. Ween*, Stange og forhenv. avdelingschef ved Veterinærinstitutet, stadsdyrlæge *L. Slagsvold*, Gjøvik.

Distriktsdyrlæge i Trysil, *W. Løkke* meddeler:

Der er i forløpne år behandlet ikke mindre enn 22 tilfeller av anæmi hos hesten; deriblandt er hittil forekommet 9 dødsfall. Utenom disse kan der med nogenlunde sikkerhet konstateres ytterligere 2 tilfeller, som ikke er kommet under behandling, — begge med dødelig utgang. I Engerdal skal der være behandlet flere tilfeller med stor dødelighet.

Sykdommen optrer som oftest som en typisk blodsykdom med avvekslende febrile og afebrile perioder. Som et iakttatt symptom kan nevnes: brandfeberlignende hevelser og hudnekroser på lemmene. Mot slutten kan påvises utsettende puls samtidig som de store ødemer forekommer i præputium, under buken og i extremiteterne. Pr. rectum føles svulne nyrer; kun i et tilfelle er påvist betydelig svulst av milten.

Ved obduksjon er der konstatert to tilfeller, hvor døden er inntrådt efter 12 —24 timers sykdom. Disse tilfeller frembød typisk sektionsfund for akutt forløpende anaemia infectiosa. Hos den ene hest forefandtes forandringer i muskulaturen, idet denne var som voksaktig degenerert, hadde en eiendommelig stikkende lukt av kokt kjøtt; det intermuskulære binnevev var emfysematøst med blødninger. Dette gjalt hovedsåkelig det innerste lag av muskler. Hvad angår ormetromboser i a. mesenteric. ant. er disse opdaget i de fleste tilfeller, men der er også obdusert dyr døde av sykdommen hvor tromboserne har manglet.

Denne sykdom stiller alle andre dyresykdommer i skyggen heroppe; den er blitt en skrekk for folk og en svøpe for alt hestehold i de distrikter hvor den optrer. Særlig er den fryktet av tømmerkjørerne, hvis eksistens for en væsentlig del beror på hesten; og deres frykt er så meget mere forklarlig som enkelte husdyrforsikringsselskaper begynner å frasi sig alt ansvar hvad sykdommen angår. Mange er derfor også de krav om støtte fra det offentlige som fra befolkningens side blir stillet dyrlægen.

Ennskjønt min erfaring angående denne sykdom ikke er rett stor, og jeg måske nu har oplevet en heftigere opblussen, har jeg dog lært så meget av den, at jeg ikke tør undlate innstendig å henstille hvilke forholdsregler der kan tas fra statens side for å bekjempe denne farlige smittsott. Som forholdene er står man fullstendig hjælpeløs overfor en begrensning av sykdommen. Til våren slippes angrepne dyr inn i friske hesteflokker, — ja det hender også at samvittighetsløse hesteeiere ikke stiller dyrene under behandling, men straks de merker noget mistenkelig, selger dem videre til intet anende i andre distrikter.

Munnsyke. Distriktsdyrlægene *L. Sveen*, Ås, og *I. Flønæs*, Rissa, innberetter begge om at hestens munnsyke i deres distrikter vandt enzootisk utbredelse. Til Ås angis smitten sannsynligvis å være kommet ved en hest tilhørende et taterfølge. Ialt angis 459 hester å være behandlet av sykdommen i forskjellige landsdele; av disse døde eller dreptes 3. De fleste tilfeller (385) behandledes i Buskerud fylke.

Smittsom luftveiskatarrh. Fra flere kanter av landet innberetter dyrlægerne om en smittsom halskatarrh blandt hestene.

Distriktsdyrlæge *J. Grøholt*, Løten, meddeler:

Sykdommen ytret sig ved feber, mangelfull etelyst, hoste, seropurulent flod fra nesen og sterkt uttalt ømhet i svelget. Ingen svulst av de submaxillære glandler. Hestene stod ofte med fremstrakt hode grundet smerten i svelgregionen.

Ved obduksjon av et par som døde fandtes svelgets slimhinde sortfarvet, opsvulmet og delvis henfalden med sår av en nekrotisk karakter.

Ved behandlingen av sykdommen benyttedes i begynnelsen kverkeserum, men med tilsynelatende dårlig resultat. Senere benyttedes sterk trekk omkring svelget og spiritus i drikkevannet, hvilket syntes å ha en utmerket virkning.

Distriktsdyrlæge *O. G. Langsæter*, Sundal, meddeler:

Ut på høsten året 1920 fikk vi en meget ondartet halsbetendelse på hestebestanden — et par dyr gikk også med. Den var meget kronisk, begyndte som en almindelig halsbetendelse med hoste og et melkeaktig neseflod med ophør av etelysten. Fra halsen bredte sykdommen sig ned i lungerne og fremkalte en ondartet bronchitis med bronchopneumoni.

De fleste dyrlæger anforer at denne sykdom hadde et mere end sedvanlig heftig forløp og viste sig meget smittsom. Distriktsdyrlæge *R. Bugge Næss*, Kristiania, skriver at den i smittemåte lignet influensa.

Distriktsdyrlæge *F. V. Holmboe*, Stavanger, meddeler, at der paa en gård hvor halsbetendelse optrådte hos hestene, samtidig døde endel sauer der ved obduksjon viste sig å ha pneumoni.

Stivkrampe (Tetanus). Flere dyrlæger meddeler om tilfeller av denne sykdom som ved hjelp av store doser serum har latt sig helbrede.

Distriktsdyrlæge *J. Nordang*, Trondhjem, meddeler således:

Bemerkelsesværdig er det at alle de patienter jeg de siste par år har behandlet for stivkrampe (tetanus) er blitt helbredet ved hjelp av store doser tetanusserum (6—800 gram).

Tidligere var dødeligheten ved tetanus meget stor, slik at kun meget faa av dyrene kom sig; men efterat jeg begynte med innsprøitning av store mengder serum tror jeg ialfald at alle de tilfeller som ikke er altfor akutte skal kunne helbredes. Det synes heldigst å gi dyret minst 500 gram serum straks, og så 1 døgn senere atter 2—400 gram. Jeg har ikke set nogen skadelig virkning ved innsprøitning av sådanne store doser, dyrene har tålt det meget godt.

Distriktsdyrlæge *J. Selnæs*, Bergen meddeler:

Et stivkrampetilfelle er behandlet med gunstig resultat. Vedkommende patient blev innsprøitet med 7 normaldoser. Første gang 2 dage efter sykdommens opståen, 1 dosis intravenøst og 1 dosis subkutant. Neste dag blev atter innsprøitet 2 doser, 4de dag likeså, 6te dag 7de dosis. Efter 4de dag begynte hesten å bedres, men nogen stivhet holdt sig til henimot en måned efter sykdommens opståen. Dette er kun en bekreftelse på den erfaring man har fra andre hold, og på at man ikke bør spare på serumet

Føllsyke, meddeler distriktsdyrlæge *E. Nordrum*, Ringebu, har i hans distrikt optrått med et stort antall tilfeller med dødelig utgang. Mange føll døde så kort tid efter fødselen at dyrlægen mener det er grunn til å tro, at føllet allerede var smittet før fødselen.

Anæmi hos sauen. Herom meddeler distriktsdyrlæge *E. Vangen*, Lofoten, at denne lidelse skyldes, at sauene i hans distrikt fôres for knapt om vinteren. De fleste kommer sig ved behandling og bedre fôring.

Distriktsdyrlæge *P. Seglem*, Bodø, meddeler:

En meget merkelig sykdom hos sauer forekom i flere herreder innen mit distrikt. Sykdommen der av befolkningen kalles »tørrsot« angriper fortrinsvis lam og unge dyr og ytrer sig ved at dyrene tross utmerket matlyst magrer av og tilslutt går tilgrunne. Jeg har ikke hat anledning til å obdusere nogen av de døde dyr, men har antatt at sykdommen er strongylose, fremkalt av strongylus filicollis, concortus og lignende små strongylusarter.

Distriktsdyrlæge *E Smith*, Ryfylke, meddeler:

Hos sauene optrer her i distriktet en meget almindelig sauesykdom, antagelig identisk med den av Veterinærdirektør *Horne* beskrevne pluriforme sauesepticæmi. Lidelsen er ubehageligst under læmningen. Lammene dør, og morsauene kommer ikke i hold det året. Forresten kan sykdommen optre både i stall og på beite og til enhver tid på året. De fleste dyr i besetningen angripes, men epidemisk utbredelse fra besetning til besetning synes ikke å finne sted uten på beitene. En gang blev 10 friske dyr satt inn i en besetning, hvor alle lam var døde eller døende og samtlige sauer var haltende og anæmiske av syken. Ingen av de 10 angrepes. Når syken optrer på stallen vinter eller vår, har dyrene som regel sommeren før gått i beite hvor sauene har vært halte, utrivelige eller lidende av diarrhoe eller dreiesykelignende anfall.

Sykdommen begynner med appetittmangel og høi feber, og så begynner dyrene å halte. I lette tilfeller kan der her ske plutselig helbredelse. Men som regel magres dyrene nu av, blir anæmiske, mister ullen og får ekzemer. Værst angripes unge dyr og læmmende sauer. Lam av således angrepne sauer lever sjelden mere enn 3 døgn. Selv om de fødes spill-levende, blir de hurtig apatiske og dør.

Utenfor læmningstiden viser syken sig helst på beiter. Lammene blir utrivelige, halte og vil ikke komme i slaktehold. Og selv om så skjer, vil ofte fortykkelser av fot- og håndrot og abscederende lymfeknuter skjæmme slaktet ut. Lidelsen synes altså å kunne avheles med en pyæmi. Til andre tider går dyrene med stadig diarrhoe og får iblandt dreiesykelignende symptomer — det siste tilsynelatende helst ut på høstparten eller rettere eftersommeren.

Folk her siger at både sykdommen og den profylaktiske bekjempelse lenge har vært kjent, og hjemvendte norsk-amerikanere fortæller, at syken er almindelig i Amerika.

Distriktsdyrlæge *A. Myhrer*, Hemnesberget, meddeler:

På Lurøy optrådte en sykdom hos gårdens ungsauer. Samtlige var efter innsetningen om høsten begynt å bli utrivelige og magres av. Tilstanden forværredes utover vinteren, således at ved en undersøkelse av dyrene i midten av mars viste de sig yderst medtagne, magre, ullfattige og bleksottige. Enkelte så svake at de ikke kunde reise sig. Samtlige dyr måtte efterhånden avlives. På stedet kunde ingen bestemt årsak påvises. Men ved undersøkelse av en innsendt ungsau på Veterinærinstitutet påvistes en ganske liten innvollsorm (Uncinaria cernua) i den bakerste del av stortarmen, hvor den hadde fremkalt betennelse i slimhinden.

Da nærstående uncinariaarter hos andre dyr fremkaller lignende symptomer med utrivelighet og bleksot er det høist sannsynlig at denne snylter er årsaken til sykdommen hos ungsauene. I mitt distrikt har jeg ikke tidligere hatt noget tilfelle av denne sykdom. At det her omhandlede tilfelle forløp så ondartet kan bero på andre tilfeldige medvirkende årsaker.

Statsdyrlægen for det vestenfjeldske, *S. Tillier*, meddeler følgende:

Hver vår inntreffer der en del tilfeller av tilsynelatende smittsom sykdom hos sauen. Av disse kan en hel del tydeligvis føres hen under kategorierne septicæmia puerperalis eller dysenteria puerperalis, men enkelte merkelige tilfeller av plutselig optredende lammelser både hos sau og lam har det hittil ikke lykkes mig å finne spor av årsak til. Nesten alltid er det bakparten som viser sig

lammet, i de sterkere grader ligger dyret ned og kan ikke røre sig, i andre tilfeller kan det kave sig frem ved forbenene slepende bakparten efter sig, i atter andre tilfeller er lammelsen mindre. Lidelsen forløper kronisk, men selv de tilsynelatende håbløse tilfeller kan helbredes fullstendig; endog efter å ha ligget i over en uke tilsynelatende helt lammet, kan dyrene plutselig igjen begynne å røre sig og helbredelsen går da ganske raskt for sig. I almindelighet vil dog de hårdere tilfeller ende med døden, i regelen slakter eieren dem efter et par dages forløp. I de tilfeller jeg har sett fantes ingen feber. Sykdommen kalles i Hardanger »Sjodogg«, den optrer som regel hver vår, tilsynelatende kun på bestemt avgrensede beiter. I blodpreparater har jeg ikke kunnet påvise nogen blodparasiter.

Da der klagedes over, at fra Hardangervidda hjemvendte saueflokker hadde bragt med sig visse sykdommer, som så angrep de hjemlige får, og der også blev sagt, at enkelte av beiterne inne på vidda var »giftige« for sauene, anmodet landhusholdningsselskapet mig om å undersøke forholdene derinne. Jeg foretok da i august — tidligere var det uråd å komme på fjellet grunnet det ugunstige vær — en reise inn på vidda og i Hardangers indre distrikter. Efter mit skjønn var beiterne utmerkede — det er synd at la dem ligge som nu ubenyttede — floraen var merkelig enkel og litet varierende, men inneholdt ingensomhelst planter, som kunde tenkes giftige. Klagerne syntes også sterkt overdrevne, de sykdommer som nevntes å ha optrådt var lidelser, der til tider optrer likeså hyppig i de indre som i de ytre distrikter. Men det er meget rimelig at disse fremmede saueflokker har bragt med sig »flot«, ixodes, derind.

Frosk er en i Nord-Norge lenge kjendt lidelse hos kveget. Den blev av folk deroppe i 90 årene antatt for en slags munn- og klovesyke, hvorfor en dyrlæge blev sendt ditop forat undersøke sykdommen.

Statsdyrlægen for Nord-Norge, dr. *I. Torp*, anfører følgende om denne sykdom:

Våren 1920 optrådte endel tilfeller av den under navnet »Frosk« forekommende sykdom hos kjørene. Kun to tilfeller er leilighetsvis kunnet bli undersøkt på stedet, mens de øvrige (4) tilfeller kun er kommet til anmeldelse pr. telefon eller brev og på den måte gjort til gjenstand for behandling. Sykdommen optrer vesentlig i de ytterste mot havet liggende fattige sjødistrikter, hvor praktisk talt alldrig nogen dyrlæge sætter sin fot. I innlannsbygdene er såvidt vites intet tilfelle optrått.

Det mest typiske symptom ved denne sykdom er et egenartet karakteristisk utslett omkring mulen og et blæreutslett på jur og spenner, likesom undertiden også panaritium skal kunne forekomme.

Innvollsorm hos hest. Herom meddeler distriktsdyrlæge *H. Olsen-Breilid*, V. Toten:

Spolorm optrer jevnlig, særlig hos unghestene, som ofte settes tilbake i vekst, blir utrivelige og lidende av tarmkatarrh. Det er en fornøielse å se, hvor raskt disse hester kommer sig, når de blir kvitt sine innvollsormer. Ikke helt sjelden forårsaker spolorm dødelige sykdommer som tarmslyng og bukhindebetennelse efter perforation av tarmen. Jeg obduserte i høst et føll, som uten forutgående sykdomstegn fantes død i havnen. Dødsårsaken var her en tyndtarms-invagination, hvor det invaginerte tarmparti var henved 1 meter langt. Der var masser av spolorm.

Distriktsdyrlæge *I. Flønæs*, Rissa, meddeler følgende:

Innvollsormer hos hesten — særlig strongylider — synes å tilta og 2 etårige hester bukket under. Den ene levet i ca. 14 dager under appetittløshet og delvis koliksymptomer — uro og dårlig puls. De siste dager kom betydelig ødem i forhud og ben. Behandling med arsenikk og kamfer syntes ikke å hjelpe.

I årets løp er behandlet ialt 1 965 hester på grunn av diverse innvollsormer; av disse angis 6 døde og 2 drepte.

Om ødem fremkalt av bremselarver meddeler distriktsdyrlæge *F. V. Holmboe*, Stavanger:

En ko var behandlet for kronisk indigestion. 14 dager senere, midt i januar, fikk jeg telefonbesked om, at koen var hovnet op i dogglappen og opefter halsen. Antok efter dette, at min diagnose var gal, og at koen hadde »kvast«. Koens almenbefinnende var imidlertid godt, og der fandtes intet, der tydet på kvast. Ødemet i dogglappen og opunder halsen var helt smertefritt. Koen lot jeg leve, den kom sig helt. Ved kjøttkontrollen har jeg nemlig på denne årstid gjentagne ganger sett ødematøse spiserør med larver i.

Lungeorm hos svin. Dyrlæge *O. E. Onstad*, Ø. Toten, innberetter om en svinbesetning på ti dyr, hvor samtlige blev angrepne av lungeorm. Ved innhalasjon av tjære- og terpentindamp kom de sig omtrent alle således at kun to måtte slaktes.

Coccidiose. Distriktsdyrlæge *F. V. Holmboe*, Stavanger, meddeler:

Coccidiose er funnet ved fire tilfeller av blodig diarré hos kveg. Preparat er tilsendt Veterinærinstitutet. 1 tilfelle medførte døden, koen tilsåes døende og døde samme dag. Ved denne sykdom har jeg anvendt methylenblått 2 gram, 1 pulver én gang daglig. Det synes å være av nytte. Gjødningen farves intensivt blå.

Distriktsdyrlæge *L. Sjaastad*, Namsos, meddeler:

I en besetning på 10 dyr blev 2 ungdyr angrepet av en profus, blodblandet og surt luktende diarré. Prøve av tarminnholdet blev sendt inn til veterinærinstitutet, som fant coccidier i massevis. Det er derfor sannsynlig, at lidelsens årsak er å søke heri. Også et par ganger tidligere er forekommet lignende tilfeller i besetningen, uten at der dengang anstilledes undersøkelser for coccidier. Foruten diarré ytret sykdommen sig med dårlig appetit, børstende hårlag, krum rygg og noget bankende forcert hjerteslag. Av og til var der smerter under defekasjonen. Derimot var der ingen feber og dyrene så den hele tid forbausende livlige ut. De kom sig ved behandling med karbol, lysol, saltsyre og brennevin. Lidelsen har vist sig både på innfôr og ute under beite.

Osteomalaci, meddeler distriktsdyrlæge *K. E. Onstad*, Fagernes, Valdres, å ha iakttatt i temmelig stor utstrekning hos unghester mens disse gikk på fjellhavn; de avmagredes og tapte totalt appetiten. Pati-

entene blev tatt hjem og efter å ha vært behandlet med fosfortran og arsenikk en 14 dages tid kom de sig alle, så de atter kunde slippes tilfjells igjen.

Traumatisk hjertesekkbetendelse, meddeler distriktsdyrlæge *K. G. Mæhre*, Narvik, forekommer meget ofte uten at folk henter dyrlæge til sine dyr. Således blev kjøttet av en ku (der senere viste sig å være slaktet efter at sykdommen var kommet inn i det septicæmiske stadium, uten at dyrlæge blev tilkalt) solgt til et større anleggs felles-kjøkken, hvor det ga anledning til en utbredt kjøttforgiftning.

Melkefeber hos sauer. Distriktsdyrlæge *J. Kjos-Hanssen*, Egersund, meddeler følgende:

Avvikte år var her meget melkefeber på sau, og hos sauen er det ikke sjelden, at den innfinner sig både en og to uker før læmning, og melkefeber så lang tid før læmning gir som regel en dårlig prognose. Når »groen« kommer tidlig (ifjor inntraff den samtidig med læmningstiden) og smalen dertil får formeget kraftfôr i læmningstiden, tildels fordi den har vært mindre godt fødd gjennem vinteren på grunn av mindre høi, blir der større muligheter for melkefeber; og denne overfôringssykdom inntreffer derfor især, når smalen står høit i pris. Et par ganger har jeg også sett tilfelle av kronisk melkefeber hos sauen, og her optrer den præcis på samme måte som hos koen.

Nesesvulst hos en ku. Distriktsdyrlæge *F. V. Holmboe*, Stavanger, meddeler følgende:

Hos en ku optrådte et eiendommelig tilfelle, der begynte med en høiresidig neseblødning, der ved min ankomst var stanset. Om aftenen innlagdes trachealkanyle, idet koen var ved å kveles; koen stod med denne i 14 dage, men holdt sig tett i nesen. Høire øie viste tegn på å trenge sig ut og jeg fannt det rådeligst å slakte. Nesehule og orbita var fyllt av en destruerende svulst, som syntes å utgå fra ethmoidet.

Død efter kastrasjon. Distriktsdyrlæge *K. Myran*, Nærøy, anfører:

Siste sommer hadde jeg det uhell å miste en hest efter almindelig kastrasjon. (Heldigvis den første i min praksis). Der kom ingen reaksjon i sårene, men derimot utviklet sig en diffus peritonitis som slog hesten ihjel på 6 dage. På gården var der samtidig en sau med brandig mastit. Denne hadde spasert omkring også i stalden. Muligens var der også foretatt sårbehandling av begge dyr samtidig. Det er sikkerlig grunn for dyrlægen — når spesielt hestekastrasjon skal foretas — å forespørre om noget dyr på gården skulde gå omkring med nogen suppurative processer.

Navleinfeksjon. Veterinærkaptein *O. Enger*, Ø. Toten, meddeler:

Navleinfeksjon hos nyfødte dyr forekom hos føll med 15 tilfeller, hvorav 7 dødsfall og hos kalver er den forekommet i flere besetninger, hvor så at si samtlige kalver angrepes og av disse døde de allerfleste.

Fra et par besetninger har jeg innsendt et par kalvekadavere til undersøkelse ved Veterinærinstitutet, fra hvilket jeg så har erholdt et coliserum (kalvediarrheserum) som innsprøitet subcutant på kalven straks den er født, har virket utmerket og forhindret sykdommens utbrud. I disse besetninger, hvor man før omtrent ikke fikk en kalv til å leve trivedes de nu meget godt; men hvis man undlot å sprøite en enkelt kalv døde den konstant.

Distriktsdyrlæge *J. Kjos-Hanssen*, Egersund, meddeler:

Leddbetennelse hos pattegriser, som følge av navleinfeksjon, er observert i et større svinehus, hvor der bruktes sildefôring. Grisene viste det først i forkneerne og eieren antok, at det først var liggesår, men ved nøiere undersøkelse viste der sig diffus fortykkelse av leddene, både for og bak, med gjennembrudd av leddkapselen innvendig fra, med ansamling av tykk gul materie i leddene på forkne, has og koder. De angrepne smågrise kreperte og sykdommen forsvandt, da sildefôringen ophørte.

Kattedødelighet. Distriktsdyrlæge *K. E. Onstad*, Fagernes, Valdres, meddeler, at der i et bymessig bebygget sted i hans distrikt døde 23 katter efter at ha ædt av de av dem innfangne rotter.

Forgiftninger. Distriktsdyrlæge *F. V. Holmboe*, Stavanger, meddeler:

En ku, som eieren hadde vasket med petroleum og grønsåpe døde; den fikk diarré og skjelvninger. En annen ku ansees død av Senecio Jakobæa. Den frembød i levende live billedet på traumatisk pericardit med mektig ødem i bringen. Ved slaktning fantes intet i hjertet, men en uttalt leverchirrhose. Koen hadde gått i et beite overfylt av Senecio Jakobæa.

Santoninforgiftning. Distriktsdyrlæge *A. Løken*, Kongsberg, meddeler:

En ganske eiendommelig forgiftning iakttokes hos en hund, til hvem jeg hadde forskrevet 0,3 gr. Santonin i 50 gr. ol. ricini. Nogen timer efterat hunden hadde fått 2 spiseskeer av santoninblandingen, bemerket eieren at der hadde trukket sig en blå hinde over høire øie. Forøvrig var hunden helt rask. Ormekuren var i og for sig helt storartet, fortalte han, da det formelig vrimlet både av spolorm og bendelorm i avføringen. Jeg så først hunden et døgn efterpå, da høire cornea var overtrukket med en lyseblå, tett hinde, mens der på venstre cornea kun var en blålig sky. Synsevnen var sterkt nedsatt. Efter tre døgns forløp var den skyformige uklarhet på venstre cornea helt vekk og den blå hinde på høire cornea blev mere og mere gjennemsiktig, og den 8de dag var også dette øie helt klart. Behandlingen bestod i badning med 2 % borvann og senere anvendelse av gul øiensalve. Hvad årsaken var vites ikke. Den inngitte dosis kunde ikke være særlig stor, især da det var en kraftig hund.

Arecaforgiftning. Distriktsdyrlæge *O. Rolfsjord*, Levanger, meddeler:

En hund fikk 5 gr. sem. areca som middel mot bendelorm. Omtrent 3 døgn efter at arecapulveret var gitt, blev hunden meget syk med lammelse særlig av underkjeven, så denne hang slapt ned, slingrende gang på benene samt overordentlig sterk spyttflodd. Symptomene gav sig efter ½ dags forløp. Hunden var en voksen engelsk setter.

Fosforforgiftning. Distriktsdyrlæge *O. Haga*, Haugesund, meddeler:

En gårdbruker mistet 6 sauer, hvorav jeg obducerte to og fant tegn på forgiftning: Slimhinnene cyanotiske, sterk degenerasjon av lever og hjerte, petechier under endocardiet o. fl. steder, løpens slimhinne svullen.

Maveinnhold m. m. blev kemisk undersøkt, og det viste sig å inneholde betydelig mengde fosfor. Det blev også bragt på det rene, at en av naboene hadde forskaffet sig fosfor, som han på en høist uforsiktig måte hadde lagt ut efter kråker. Naboen måtte visstnok betale sauene.

Sodaforgiftning. Distriktsdyrlæge *B. Schee*, Biri, meddeler:

På en gård forekom der 6 dødsfall blandt svinebesetningen. Sykdommen begynte med høi feber, slaphet, hvorfor døden inntraf i løpet av 3—4 dager efter utbruddet. Obduksjonen viste betent, etset slimhinne i mavesekken; organer innsendtes til Veterinærinstitutet til undersøkelse, men her kunde man ikke med sikkerhet konstatere lidelsens art.

Ved eksaminasjon av kjøkkenpersonalet bragtes på det rene, at de der assisterte ved opvask av kjøkkenet ved uaktsomhet hadde helt sodavann i skyllerne.

Urinforgiftning. Distriktsdyrlæge *G. Ødegaard*, Hønefoss, meddeler:

En hoppe der gikk med føll blev plutselig meget syk; føllet døde. Hoppen svedet sterkt — var urolig, gikk omkring i likhet med en kolikhest, kastet sig, stønnet og pustet sterkt, slimhinden i munnen cyanotisk. Hoppen blev efter nogen timer litt bedre og var dagen efter tilsynelatende frisk. Hestene hadde vært inne på en plass og skulde der ha drukket endel menneskeurin.

Kvaksalveriet. Distriktsdyrlæge *M. Gjøvik*, Tingvollvågen, meddeler:

Kvaksalveriet drives endel i mitt distrikt, blandt annet er det endel kloke koner, som prøver å kurere for børslyng, eller som de kaller det »Haraband«. De gir da koen ca. en nevefull hareull 3 ganger og så skal slyngen rette sig, men resultatet blir alltid at dyrlægen må hentes i siste øieblikk.

Distriktsdyrlæge *V. Høeg*, Sandviken, meddeler:

Som kuriosum kan oplyses, at litt kvaksalveri bygget på ren overtro og trolldomsformularer ennu finnes; idet en gammel finnekone, om enn ugjerne, av og til

viser sine kunststykker, forresten både på folk og fe, og, som det altid bedyres, med glimrende resultat.

Distriktsdyrlæge *K. Hellestøe*, Lervik, Stord, meddeler:

Det er meddelt mig at smittsom kalvekasting er meget almindelig utbredt. Når en ko kaster og der er liv i kalven synes ikke skaden å være så stor, for melketapet legges der mindre merke til; efterbyrden får råtne ut eller avløses i enkelte tilfeller, når stanken blir for vond, av »kloke koner«, ja endog av jordmoren, hvilket har foranlediget mig til å meddele dette.

Jeg kjenner ennu ikke til profesjonelt kvaksalveri i distriktet, men »hjelpsomme menn« og »kloke koner« er her nok mange av.

C.

Tabeller.

Tabell II. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Relevé des divers cas de maladies des animaux*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	2	-	2	47	1	45	1	-	1
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	25	3	21	1	-	1
Ondartet ødem. (*Oedema malignum*)	16	-	2	1	1	-	-	-	-
Bråsot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	77	-	77
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	522	250	137	18	3	11
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	47	-	2	-	-	-	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	238	1	4	-	-	-	-	-	-
Svinepest (*Pneumo-enteritis contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	1146	1	5	94	-	-	1	1	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	74	38	13	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	87	2	17	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	4075	33	85	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	1	1	-	343	291	12	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	5	2	-	246	81	2	4	2	
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	363	11	1	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	101	23	49	23	8	6	8	4	3
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	3362	12	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	449	2	1	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	7559	17	15	281	8	1	9	-	1
Overføres	14089	93	183	5019	693	238	119	10	94

i Norge i 1920, ordnet artsvis.

domestiques, par espèces, en Norvège en 1920).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	2	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	20	5	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3096	126	306	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9105	178	170										
-	-	-	-	-	-	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	9	8	1	-	-	-	-	-	-	47	47	-	-
-	-	-	25	14	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2253	103	364	2	-	-	-	-	-	-
1	-	-	10	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	131	38	-	-
71	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	-	-	79	3	7	355	7	10	6	1	-	10	-	-	-
88	1	-	12359	339	504	2646	112	375	8	1	-	188	85	-	-

Tabell II. (Forts.). (*Continuation*). **Norge.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	14089	93	183	5019	693	238	119	10	94
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*) . .	275	14	40	126	24	23	51	7	23
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*). . . .	6005	26	24	12625	416	110	144	11	4
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*).	4356	53	190	1634	43	43	28	3	3
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*).	278	1	22	1188	53	116	24	3	1
Trommesyke (*Tympanitis*) . .	-	-	-	2197	40	95	44	3	4
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	69	1	15	492	38	130	42	1	31
Indvoldsorme (*Helminthiasis*) .	1965	2	6	3	-	-	46	-	18
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	1	1	-	23	18	1
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	26	9	6	61	24	13	2	-	1
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	34	14	2	1	1	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	936	54	95	1254	36	126	8	3	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	27	1	2	2257	94	12	107	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	129	11	2	114	3	-	23	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	3407	1	-	1928	5	-	31	-	-
Ringorm (*Thrichophyton tonsurans*)	153	-	-	2965	-	-	11	-	-
Skurv (*Favus*)	9	-	-	73	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	61	-	-	44	-	-	*)	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	4703	-	-	41404	-	-	953	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	99	7	5	2553	91	13	122	8	1
Misfostre (*Monstra*)	4	1	-	67	10	5	4	2	-
Børvrængning (*Inversio uteri*).	5	2	2	602	29	4	22	5	1
Børdreining (*Torsio uteri*) . .	1	1	-	659	32	2	1	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*).	71	-	2	5330	14	30	34	-	-
Kasting (*Abortus*)	58	-	-	1816	38	1	7	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*) . . .	-	-	-	2590	19	28	44	14	-
Børbetændelse (*Metritis*) . . .	21	2	2	987	26	82	12	1	5
Jurbetændelse (*Mastitis*) . . .	269	-	-	4561	219	23	138	7	10
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*).	461	23	-	56	-	-	-	-	-
Overføres	37511	286	598	92607	1949	1094	2040	96	197

*) I denne rubrikk var i foreg. beretning opført et tilfelle (fra Opland). Det dreier sig ikke

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
88	1	-	12359	339	504	2646	112	375	8	1	-	188	85	-	-
12	1	2	129	32	39	83	3	19	3	1	-	-	-	-	-
98	2	1	1374	86	46	716	30	29	11	-	2	-	-	-	-
25	6	2	92	6	8	250	1	8	1	-	-	-	-	1	-
15	-	1	190	7	26	136	5	11	1	-	-	3	-	-	-
10	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	2	13	311	30	103	150	-	61	11	3	5	118	49	-	-
1	-	-	264	1	-	774	-	18	21	-	2	-	-	-	-
1	-	-	15	6	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	3	254	44	54	3	2	1	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	1	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	1	24	15	-	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	8275	438	64	208	-	9	-	-	-	14	3	-	-
63	-		659	4	2	1231	31	3	28	3	-	22	-		
-	-	-	130	-	-	24	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	40	3	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	24	-	-	91	20	-	39	22	12	-	-	-	-
1141	-	-	928	-	-	901	-	-	-	-	-	122	5	11	-
15	3	3	347	72	12	98	8	7	8	3	1	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	5	-	3	-	-	-	-	-	-	-
5	2	-	40	21	6	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	8	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	9	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	49	5	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1	1	19	2	-	30	2	4	1	-	-	-	-	-	-
13	-	1	126	1	-	70	-	1	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1521	18	31	25672	1112	1369	7438	219	549	139	36	22	467	142	12	-

her om såkaldt »fåreskabb«.

Tabell II. (Forts.). (*Continuation*). **Norge.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	37511	286	598	92607	1949	1094	2040	96	197
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	181	-	1	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	8072	5	3	187	-	-	2503	7	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	16	7	1	23	8	2	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	5129	220	4	808	254	6	1	-	.
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	593	2	-	378	2	-	151	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	7024	138	7	1282	144	3	11	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	12602	195	32	3691	166	15	62	13	3
Anæmi, (*Anæmia*)	71	12	16	-	-	-	-	-	-
Sviva (*Vertigo*)	16	1	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	7249	145	112	7593	1357	255	329	22	54
Ialt (*total*)	78464	1011	774	10659	3880	1375	5097	138	254

Tabell III. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques dans la*

Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	92	-	-	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	6	-	1	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	206	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	.	-	2	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	63	-	-	-	-	-	-	-	
Overføres	386	-	1	2	-	-	-	-	

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
1521	18	31	25672	1112	1369	7438	219	549	139	36	22	467	142	12	-
-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
83	-	-	11310	-	3	395	-	-	253	-	-	-	-	-	-
-	-	-	24	7	-	103	13	1	-	-	-	17	1	-	-
-	-	-	43	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
102	-	-	7	2	-	427	19	-	12	-	-	-	-	-	-
-	-	-	184	25	-	174	-	-	10	-	-	-	-	-	-
18	1	-	674	86	10	1998	48	23	16	1	-	3	-	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
69	3	14	1573	231	171	740	27	18	15	2	1	36	4	-	-
1793	22	45	9505	1463	1553	11305	326	591	445	39	23	523	147	14	-

i Kristiania by 1920.

ville de Kristiania, signalés en 1920).

-	-	-	-	-	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	44	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	92	-	4	33	1	1	-	-	-	-	-		-

Tabell III. (Forts.). (*Continuation*). **Kristiania.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	386	-	1	2	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	18	3	6	-	-	-	-	-	-
Difterit (*Diphteritis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	50	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	710	-	1	-	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	304	1	2	62	3	-	-	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	352	2	17	9	-	-	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	13	-	-	2	-	-	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	7	-	1	18	2	2	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	3	1	-	-	-	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	42	3	4	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	11	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	226	-	-	13	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	1	-	-	3	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	9	-	-	-	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Overføres	2104	11	32	190	5	8	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	92	-	4	33	1	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	664	30	121	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	67	10	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	280	1	9	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	37	-	8	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	375	12	8	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	156	-	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	66	5	6	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	3	84	-	26	2	2	-	87	40	-	-
-	-	-	-	-	-	412	-	16	6	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	29	12	-	161	-	8	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	614	9	2	7	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	76	18	-	30	21	3	-	-	11	-
-	-	-	-	-	-	528	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	50	1	5	2	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	138	12	8	3582	79	216	57	24	4	154	50	11	-

Tabell III. (Forts.). (*Continuation*). **Kristiania**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2104	11	32	190	5	8	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	48	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	19	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	1	-	-	4	-	1	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	-	-	-	42	4	-	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	47	1	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	28	-	-	-	-	-	-	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	851	15	-	-	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	40	-	-	-	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	587	11		-	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	850	15	-	-	-	-	-	-	-
Anæmi (*Anæmia*)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	241	-	-	6	1	-	-	-	-
Ialt (*total*)	4758	54	33	309	10	9	-	-	

Tabell IV. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	8	-	7	-	-	-
Raslesyke miltbrandsemfysem. (*Anthrax emphysematososus*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	21	14	4	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	17	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	18	-	-	30	14	12	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	138	12	8	3582	79	218	57	24	4	154	50	11	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	15	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	44	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	86	-	-	45	-	-	36	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	68	6	-	-	-	16	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	193	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	87	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	746	14	12	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	314	6	5	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	224	12	8	5096	105	236	97	21	20	154	50	11	-

i Akershus fylke 1920.

dans le département d'Akershus 1920).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell IV. (Forts.). (*Continuation*). **Akershus.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	18	-	-	30	14	12	-	-	-
Svinesyke (smitsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	168	-	2	12	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	444	4	14	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	37	36	1	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	10	3	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	49	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	24	7	8	7	-	3	1	1	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	311	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	855	-	1	46	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	20	-	6	19	3	2	3	-	2
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	490	3	1	985	111	25	12	-	1
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	442	3	17	103	2	2	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	46	-	4	81	1	2	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	226	2	15	1	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	3	-	1	125	11	12	2	-	2
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	70	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	3	1	-	9	4	5	-	-	
Overføres	2650	18	54	2002	188	79	19	1	5

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	480	8	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	844	3	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	174	25	30	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	5	-	19	3	4	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	203	6	57	55	2	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	1	1	19	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	1	24	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	91	14	11	18	-	6	-	-	-	6	-	-	-
-	-	-	21	-	-	45	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	1	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	1730	44	115	361	31	45	3	-	-	6	-	-	-

Tabell IV. (Forts.). (*Continuation*). **Akershus.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2650	18	54	2002	188	79	19	1	5
Kronisk hjernebetændelse (Koller (*Fatuitas*)	2	1	-	1	1	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	111	7	8	28	-	3	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	149	10	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	12	2	-	4	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	335	-	-	175	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	23	-	-	613	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	144	-	-	29	9	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	9	-	-	297	7	2	1	1	-
Misfostre (*Monstra*)	2	1	-	13	1	1	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	1	1	-	112	5	1	2	-	1
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	79	2	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	8	-	1	805	-	2	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	2	-	-	180	2	-	-	-	-
Kalvningsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	318	-	2	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	2	-	-	99	1	7	2	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	12	-	-	563	7	3	2	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	37	5	-	10	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	18	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	537	-	-	20	-	-	206	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	585	7	-	69	1	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	51	1	-	44	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	535	14	-	92	7	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc*)	1433	35	8	523	20	4	3	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	673	6	5	1087	127	28	7	-	-
Ialt (*total*)	7183	98	77	10222	379	132	243	2	6

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
1	-	-	1730	44	115	361	31	45	3	-	-	6	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	878	40	1	12	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	84	-	-	142	3	-	6	3	-	-	-	-	-
-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	59	4	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	47	-	-	125	-	-	-	-	-	5	-	-	-
1	-	1	55	11	3	11	3	1	2	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	8	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	2357	-	1	17	-	-	17	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	13	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	28	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	31	7	-	18	-	-	2	-	-	-	-	-	-
3	-	-	145	30	4	560	2	4	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	163	37	12	57	2	1	1	-	-	-	-	-	-
10	-	1	5522	171	136	1429	48	52	39	5	-	11	-	-	-

Tabell V. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	1	-	1	10	-	10	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	2	-	1	-	-	-	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	29	7	12	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	49	1	1	13	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	5	1	2	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	263	2	4	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	45	39	1	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	22	5	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	21	1	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	19	5	8	1	1	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	577	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	112	2	-	11	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	18	2	1	22	6	3	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh (*Gastritis. Enteritis*)	365	6	2	686	38	9	9	-	-
Overføres	1193	20	20	1420	96	39	9	-	-

i Østfold fylke 1920.

dans le département de Østfold 1920).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde *abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	91	3	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	664	9	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	5	5	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	170	10	48	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	-	-	29	-	1	-	-	-	-	-	-	-
2	-	1	11	4	-	9	-	3	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	57	3	-	39	1	9	-	-	-	-	-	-	-
3	-	1	836	21	58	247	11	61	-	-	-	5	5	-	-

Tabell V. (Forts.). (*Continuation*). **Østfold.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1193	20	20	1420	96	39	9	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	454	24	28	285	11	5	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	16	-	5	191	1	17	1	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	235	4	8	5	1	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	4	1	1	43	2	14	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	79	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	6	3	2	5	5	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	7	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	73	9	3	71	5	5	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	4	-	2	94	5	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	3	1	-	15	1	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	275	-	-	77	-	-	14	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	16	-	-	143	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	108	-	-	5112	-	-	41	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	9	3	-	304	9	-	5	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	9	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	98	5	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	68	3	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	5	-	-	513	-	1	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	10	-	-	78	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	257	2	2	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	3	-	1	38	4	6	1	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	13	1	-	310	11	-	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	54	3	-	2	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	28	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	544	-	-	6	-	-	30	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	2912	66	62	9374	164	97	108	1	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
3	-	1	836	21	58	247	11	61	-	-	-	5	5	-	-
-	-	-	23	2	-	9	1	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	22	2	3	5	-	-	-	-	-	3	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	30	2	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	84	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	20	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	567	86	9	-	-	-	-	-	-	12	3	-	-
-	-	-	54	-	-	63	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	123	-	-	56	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	33	7	1	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	1	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	677	-	-	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	1	2504	130	91	439	18	61	-	-	-	20	8	-	-

Tabell V. (Forts.). (*Continuation*). **Østfold.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2912	66	62	9374	164	97	108	1	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	32	1	-	124	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	43	1	-	18	-	-	1	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	457	13	-	79	8	-	1	-	
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	981	17	6	288	15	2	3	1	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	213	12	4	511	212	29	-	-	-
Ialt (*total*)	4927	110	72	10394	399	128	113	2	-

Tabell VI. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	3	-	3	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	52	19	9	17	2	11
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	25	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	184	-	-	19	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	4	4	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	12	-	3	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	594	5	4	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	109	90	5	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	1	1	-	26	8	-	2	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	62	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	879	6	8	213	121	17	19	2	11

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde *abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
3	-	1	2504	130	91	439	18	61	-	-	-	20	8	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	3	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	35	8	2	86	5	3	-	-	-	2	-	-	-
2	-	-	35	7	5	33	2	1	-	-	-	30	-	-	-
5	-	1	2583	148	98	577	25	65	-	-	-	52	8	-	-

i Buskerud fylke i 1920.

dans le département de Buskerud en 1920).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	238	28	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1942	41	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	2182	71	41		-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell VI. (Forts.). (*Continuation.*) **Buskerud.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	879	6	8	213	121	17	19	2	11
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	9	-	5	1	-	1	1	1	-
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	326	-	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	385	2	1	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	1392	5	4	31	-	-	3	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	25	4	2	18	3	5	13	-	9
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	993	3	-	1242	54	9	7	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	280	6	9	200	5	3	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang. (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	30	-	2	103	10	10	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	205	4	6	7	1	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	4	-	1	52	3	15	3	-	3
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	162	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	3	-	-	3	3	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	130	7	6	105	4	5	8	3	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	295	20	6	2	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	21	2	2	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	314	-	-	311	-	-	5	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	29	-	-	428	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	11	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	6	-	-	4	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	391	-	-	3150	-	-	115	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	19	-	-	247	9	2	18	1	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Overføres	5074	36	40	6949	236	79	201	8	23

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
1	1	-	2182	71	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	222	7	32	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41	17	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	33	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	33	4	21	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
50	-	-	263	10	5	66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	22	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	5	56	6	22	7	-	2	-	-	-	21	5	-	-
-	-	-	-	-	-	50	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	52	17	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	615	41	7	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	65	-	-	87	-	1	-	-	-	22	-	-	-
-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
40	-	-	128	-	-	16	-	-	-	-	-	15	-	-	-
1	1	-	25	4	-	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
109	2	5	3493	154	108	474	9	35	1	-	-	99	22	-	-

Tabell VI. (Forts.). (*Continuation.*) **Buskerud**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	5074	36	40	6949	236	79	201	8	23
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	49	2	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	109	8	2	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	13	-	-	563	3	3	2	-	-
Kasting (*Abortus*)	7	-	-	242	3	1	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	256	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	2	1	-	149	10	7	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	32	-	-	496	13	3	4	-	1
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	46	3	-	-	-	-	-	-	
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	14	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	712	-	-	31	-	-	325	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	597	2	-	143	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	69	-	-	76	-	-	14	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	658	17	-	297	11	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1117	15	3	257	29	2	7	1	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	290	11	6	474	152	21	14	3	2
Ialt (*total*)	8631	85	49	73093	469	118	567	12	26

Tabell VII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	5	-	4	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	4	-	-	5	-	4	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
109	2	5	3493	154	108	474	9	35	1	-	-	99	22	-	-
-	-	-	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	697	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	1	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	1	-	-	51	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	108	40	-	57	-	-	1	-	-	-	-	-	-
2	-	-	61	21	30	47	1	1	2	-	-	-	-	-	-
115	2	5	4434	219	138	667	11	37	6	-	-	99	22	-	-

i Vestfold fylke 1920.

dans le département de Vestfold 1920).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell VII. (Forts.). (*Continuation*). **Vestfold.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	4	-	-	5	-	4	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	173	-	-	26	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	217	2	4	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	8	8	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	11	3	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma, Ascococcus*)	22	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	5	1	3	2	2	-	-	-	-
Kopper (*Variola., Vaccina et Ovina*)	-	-	-	126	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	257	-	-	9	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia, et Pleuritis*) .	2	-	-	6	3	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh), (*Gastritis. Enteritis*)	444	-	-	926	6	7	-	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	273	-	12	162	-	1	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	17	-	1	41	-	3	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*) . .	-	-	-	98	-	3	1	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	2	-	-	37	-	12	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*) .	55	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	1	1	-	7	1	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	2	2	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	68	2	11	67	-	6	-	-	-
Overføres	1543	9	31	1531	23	36	1	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	49	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	454	14	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	51	3	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	152	-	4	13	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	2	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	10	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	41	5	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	725	21	43	82	4	6	2	-	-	4	4	-	-

Tabell VII. (Forts.). (*Continuation*).

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1543	9	31	1531	23	36	1	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	115	6	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	323	-	-	315	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	46	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	16	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	299	-	-	1226	-	-	17	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	2	-	-	100	2	1	1	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	25	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	47	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	2	-	-	200	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	30	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	103	1	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	37	-	2	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	22	-	-	258	1	3	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	8	-	-	5	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	7	-	1	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	233	-	-	24	-	-	25	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	205	5	1	36	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	28	-	-	15	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	291	17	-	51	7	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	675	5	2	220	4	1	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	360	7	1	514	43	7	-	-	-
Ialt (*total*)	3998	43	36	4919	89	50	44	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
1	-	-	725	21	43	82	4	6	2	-	-	4	4	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	782	6	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	153	2	-	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	30	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	4	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	231	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	-	56	2	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	169	18	32	35	1	-	-	-	-	1	-	-	-
2	-	-	2128	54	75	236	7	6	4	-	-	5	4	-	-

Tabell VIII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	2	-	2	1	-	1
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Bråsot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	82	64	11	1	1	-
Influenza (*Influenza*)	33	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	2	-	-	1	-	-	1	1	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	3	2	1	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	12	-	2	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	613	3	14	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	1	1	-	79	66	3	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	49	15	-	1	1	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	39	2	1	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	4	1	3	4	2	1	2	1	1
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	830	12	-	-	-	-
Mundsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	28	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	1276	-	3	14	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	13	-	8	8	1	3	1	1	-
Overføres	2091	7	31	1074	162	23	8	5	3

i Hedmark fylke 1920.

dans le département de Hedmark en 1920).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	611	21	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1086	34	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	10	10	-	-
-	-	-	6	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	119	6	8	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	3	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	-	-	4	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	22	11	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	-	1734	71	65	125	6	8	-	-	-	15	13	-	-

Tabell VIII. (Forts.). (*Continuation*). **Hedmark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2091	7	31	1074	162	23	8	5	3
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	306	-	3	2065	34	9	10	2	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	468	4	16	171	8	6	3	2	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	22	-	2	117	14	13	5	1	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	1	-	-	359	5	13	1	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	2	-	-	25	3	6	3	-	3
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	120	2	-	-	-	-	2	-	2
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	1	-	1	3	1	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	122	-	18	109	5	12	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	7	1	-	215	6	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	10	1	-	34	1	-	6	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	463	-	-	159	-	-	1	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	24	-	-	909	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	9	-	-	31	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	475	-	-	7210	-	-	99	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	11	-	2	395	15	1	24	1	-
Misfostre (*Monstra*)	1	-	-	17	-	2	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	1	-	1	71	3	1	4	2	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	7?	2	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	10	-	-	698	1	-	5	-	-
Kasting (*Abortus*)	13	-	-	249	13	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	71	2	3	1	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	3	-	1	138	2	7	2	-	2
Jurbetændelse (*Mastitis*)	44	-	-	626	23	6	11	1	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	38	2	-	2	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	19	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	4266	18	75	14827	300	102	185	14	10

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
8	-	-	1734	71	65	125	6	8	-	-	-	15	13	-	-
11	-	-	115	11	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	23	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	29	-	5	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	3	2	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	114	1	-	45	-	-	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	61	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	388	75	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	70	-	2	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	50	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	29	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
138	-	-	87	-	-	25	-	-	-	-	-	30	5	-	-
2	-	-	51	8	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	16	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
165	-	-	2806	189	95	231	6	10	5	-	-	45	18	-	-

Tabell VIII. (Forts.). (*Continuation*). **Hedmark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	4266	18	75	14827	300	102	185	14	10
Kastrationer (*Castrationes*) . .	719	-	1	25	-	-	489	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	628	-	-	187	2	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*). .	75	-	-	79	-	-	5	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	708	-	3	270	16	-	1	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1378	11	5	511	25	2	9	1	2
Anæmi (*Anæmia*)	54	11	15	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	1054	12	8	1169	189	14	7	2	2
Ialt (*total*)	8882	52	107	17068	532	118	696	17	14

Tabell IX. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*).	-	-	-	4	-	4	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*). .	-	-	-	6	1	5	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	94	56	19	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*). .	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Influenza (*Influenza*).	109	-	1	-	-	-	-	-	-
Svinepest (*Pneumo-enteritis contagiosa suis*).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*).	157	-	-	8	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*) . . .	-	-	-	59	27	10	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	19	-	5	-	-	-	-	-	-
Overføres	286	-	7	171	84	38	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
165	-	-	2806	189	95	231	6	10	5	-	-	45	18	-	-
8	-	-	1279	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	57	7	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	51	8	-	57	1	-	-	-	-	-	-	1*	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	238	52	23	21	1	-	3	-	-	-	-	-	-
177	-	-	4438	259	118	335	8	10	8	-	-	45	18	1	-

*) Ræv.

i Opland fylke i 1920.

dans le département de Opland en 1920).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	584	33	65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	934	28	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1521	61	94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell IX. (Forts.). (*Continuation*). **Opland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	286	-	7	171	84	38	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	843	13	14	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	47	39	1	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	57	29	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	38	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	7	3	2	2	1	1	2	1	1
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	187	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	843	-	-	6	-	-	1	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	50	4	6	9	3	2	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	578	1	3	1308	52	21	6	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	399	4	21	240	8	19	1	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	38	1	5	232	23	23	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	198	10	14	6	-	2
Forgiftning (*Intoxicationes*)	5	-	-	38	5	13	12	-	5
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	468	-	3	1	-	-	1	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	5	4	1
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	3	2	-	6	1	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	6	3	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	119	4	12	106	7	12	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	13	-	-	293	8	4	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	53	3	-	26	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	274	-	-	105	-	-	2	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	15	-	-	913	-	-	-	-	-
Overføres	4038	38	73	3945	270	148	36	5	9

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1521	61	94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	85	8	23	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	3	-	1	6	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	1	2	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-
7	1	-	177	15	5	53	1	7	1	-	-	-	-	-	-
21	5	2	30	1	1	19	-	2	-	-	-	-	-	1*)	-
2	-	1	15	1	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2	-	40	2	18	9	-	7	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	25	-	-	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	17	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1081	64	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	47	1	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	24	-	-	15	2	-	-	-	-	-	-	-	-
80	8	4	3010	163	140	254	11	39	3	-	-	-	-	1	-

*) Ræv. 5

Tabell IX. (Forts.). (*Continuation*). **Opland**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	4038	38	73	3945	270	148	36	5	9
Skurv (*Favus*)	-	-	-	32	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	24	-	-	8	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	1145	-	-	5414	-	-	14	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	20	-	2	287	11	4	9	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	9	2	-	1	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	1	-	1	85	4	-	4	1	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	107	5	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	20	-	1	720	-	13	3	-	-
Kasting (*Abortus*)	16	-	-	318	8	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	207	1	6	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	7	-	-	179	3	18	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	40	-	-	567	13	2	11	1	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	44	2	-	3	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	1511	2	1	54	-	-	315	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	3	1	-	1	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	563	-	-	149	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	82	-	-	48	-	-	20	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	710	19	1	193	22	1	6	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1553	26	1	339	19	-	10	3	-
Anæmi (*Anæmia*)	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	976	31	30	948	232	21	12	2	-
Ialt (*total*)	10795	119	110	13613	590	213	441	12	9

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
80	8	4	3010	163	140	254	11	39	3	-	-	-	-	1	-
-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
164	-	-	230	-	-	54	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	1	1	68	14	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	12	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	983	-	2	5	-	-	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	17	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	26	8	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	1	-	65	9	1	34	2	-	-	-	-	-	-	1*	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	2	14	171	33	5	25	4	1	2	-	-	-	-	-	-
294	12	20	4659	236	155	388	18	41	9	-	-	-	-	2	-

*) Ræv.

Tabell X. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	1	-	1	5	1	4	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*) . .	-	-	-	1	-	1	-		-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Bråsot (*Grastromycosis ovis*) .	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	15	5	7	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetændelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	46	-	-	6	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*). . .	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	71	1	3	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	-	-	-	4	1	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	16	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*).	-	-	-	2	-	1	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	89	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*).	501	6	-	35	3	-	4	-	
Lunge-og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*). . .	6	1	-	2	-	-	1	-	-
Fordøielsessykdommer(indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	484	3	3	742	19	13	17	5	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*).	336	2	12	47	1	1	1	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*).	8	-	-	64	-	8	-	-	-
Overføres	1476	13	19	1014	32	35	24	5	1

i Telemark fylke 1920.

dans le département de Telemark en 1920).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde *abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	162	3	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	395	8	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	79	6	18	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	6	-	-	11	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	1	1	10	-	4	1	1	-	-	-	-	-
7	-	1	209	19	8	35	2	1	3	-	1	-	-	-	-
1	-	-	18	-	-	19	-	2	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	22	2	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	-	1	827	35	41	157	8	26	6	1	1	-	-	-	-

Tabell X. (Forts.). (*Continuation*) **Telemark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1476	13	19	1014	32	35	24	5	1
Trommesyke (*Tympanitis*) . .	-	-	-	187	1	9	2	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	15	-	1	19	5	4	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*) .	28	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	1	1	-	2	2	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) *Fatuitas*)	3	2	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	46	5	7	35	4	2	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	158	7	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	3	-	-	9	1	-	6	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	232	1	-	42	5	-	1	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	10	-	-	150	-	-	11	-	-
Skurv (*Favus*)	5	-	-	12	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	87	-	-	916	-	-	43	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	3	2	-	128	11	1	3	-	-
Misfostre (*Monstra*)	1	-	-	2	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*) .	-	-	-	14	2	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*) . .	-	-	-	29	4	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	4	-	-	337	8	4	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	2	-	-	103	6	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*) . . .	-	-	-	128	-	2	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*) . . .	2	-	-	75	-	11	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*) . . .	17	-	-	348	13	2	4	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*).	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*). .	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*) . .	211	-	-	5	-	-	138	1	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	186	3	1	43	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*) . .	42	-	-	19	-	-	-	-	-
Overføres	2398	27	28	3775	101	70	236	6	1

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
12	-	1	827	35	41	157	8	26	6	1	1	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	15	1	3	7	-	4	3	-	3	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	29	-	2	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	458	24	4	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	45	-	-	66	3	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	74	-	-	21	-	-	-	-	-	32	-	-	-
2	1	-	19	8	-	6	2	-	3	2	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	-	-	247	-	-	8	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	1	-	-	26	1	-	-	-	-	-	-	-	-
40	2	3	1753	76	48	344	15	32	16	3	4	32	-	-	-

Tabell X. (Forts.). (*Continuation.*) **Telemark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2398	27	28	3775	101	70	236	6	1
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	303	9	2	71	3	1	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc*)	455	6	1	203	6	-	1	1	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	258	7	6	329	57	5	5	-	1
Ialt (*total*)	3414	49	37	4378	167	76	242	7	2

Tabell XI. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	4	-	4	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	14	7	4	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	24	-	-	2	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	69	-	3	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	7	3	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	2	1	-	1	1	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	60	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*).	62	-	-	3	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Overføres	161	-	3	94	11	10	1	1	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
40	2	3	1753	76	48	344	15	32	16	3	4	32	-	-	-
-	-	-	17	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	48	3	1	61	4	2	2	1	-	-	-	-	-
1	-	-	138	16	5	54	-	1	-	-	-	-	-	-	-
43	2	3	1956	95	54	466	19	35	18	4	4	32	-	-	-

i Aust-Agder fylke i 1920.

dans le département de Aust-Agder en 1920).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	74	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	219	18	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	31	1	12	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	306	22	17	31	1	12	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XI. (Forts.). (*Continuation*). **Aust-Agder.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	161	-	3	94	11	10	1	1	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	94	1	-	406	6	5	8	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	101	1	8	30	-	1	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	-	-	-	23	1	3	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	63	2	3	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	5	-	1	27	-	3	1	1	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	20	-	-	-	-	-	15	-	2
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	4	-	4	-	-	-
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (*Fatuitas*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	40	2	2	67	-	6	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	52	5	2	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	1	-	-	5	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	96	-	-	45	-	-	3	-	-
Ringorm (*Tricophyton tonsurans*)	-	-	-	11	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	15	-	-	457	-	-	11	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	85	4	-	8	2	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	11	1	-	1	1	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	29	2	-	1	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	297	2	3	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	61	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	138	-	1	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	17	1	7	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	3	-	-	87	-	3	6	1	1
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	15	1	-	5	-	-	-	-	-
Klaphingstoperasjoner (*Operationes ob krypthorchismum*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	90	-	-	1	-	-	19	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	646	5	14	2010	35	51	75	6	3

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
	-	-	306	22	17	31	1	12	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	44	4	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	31	-	2	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	30	2	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	187	16	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	-	-	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	221	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	12	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	7	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	1	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	147	-	-	16	-	-	11	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	2	1	1057	48	39	104	1	16	11	-	-	-	-	-	-

Tabell XI. (Forts.). (*Continuation*) **Aust-Agder.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	646	5	14	2010	35	51	75	6	3
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	112	2	-	12	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	9	-	-	9	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	162	2	-	24	-	-	1	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces), (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	209	3	-	63	1	-	5	-	-
Andre behandlede sykdomstilfælder. (*Casus ceteri*)	251	1	4	150	19	8	5	-	-
Ialt (*total*)	1389	13	18	2268	55	59	86	6	3

Tabell XII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	16	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	8	-	1	-	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster. (*Fibromycoma. Ascococcus*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola., Vaccina et Ovina*)	-	-	-	68	-	-	-	-	
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	51	-	-	10		-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh (*Gastritis. Enteritis*)	41	-	-	189	2	4	4	-	-
Overføres	125	-	1	271	2	5	4	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
7	2	1	1057	48	39	104	-	16	11	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	1	-	16	2	-	2	-	-	-	-	-	-
1	-	-	47	4	6	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	2	1	1121	53	45	144	3	16	13	-	-	-	-	-	-

i Vest-Agder fylke i 1920.

dans le département de Vest-Agder 1920).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	21	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	24	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	18	2	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	48	-	9	20	2	4	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XII. (Forts.). (*Continuation.*) **Vest-Agder.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	125	-	1	271	2	5	4	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	52	-	3	17	-	1	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	1	-	1	15	-	3	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	26	-	3	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	-	-	-	4	-	3	2	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	9	2	1	127	-	23	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	14	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	1	-	-	2	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	54	-	-	21	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	-	-	-	50	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	66	-	-	1	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	2	1	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	24	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	62	-	1	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	21	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	201	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	56	-	1	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	-	-	-	37	-	1	3	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	87	-	-	-	-	-	-	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	31	-	-	2	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	5	-	-	1	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	62	3	-	11	-	-	-	-	-
Overføres	435	6	6	1044	3	41	10	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	48	-	9	20	2	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	9	-	-	2	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	39	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	8	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	30	-	-	1	-	-	41	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	136	2	13	57	2	4	51	-	9	-	-	-	-

Tabell XII. (Forts.). (*Continuation*). **Vest-Agder**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	435	6	6	1044	3	41	10	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	80	1	-	103	6	1	4	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	298	-	-	172	16	12	3	1	1
Ialt (*total*)	813	7	6	1319	25	54	17	1	1

Tabell XIII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	1	-	1	1	-	1
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Bråsot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	17	-	17
Influenza (*Influenza*)	57	1	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	22	1	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	18	-	1	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	3	1	2	1	-	-	1	-	1
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	49	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	52	-	-	7	-	1	-	-	-
Overføres	156	3	3	62	2	4	19	-	19

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
2	-	-	136	2	13	57	2	4	51	-	9	-	-	-	-
	-	-	8	-	-	26	-	-	21	-	.	-	-	-	-
-	-	-	11	1	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	155	3	15	85	2	4	72	-	9	-	-	-	-

i Rogaland i 1920.

dans le département de Rogaland en 1920).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	25	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	67	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28	28	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	107	4	12	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	93	7	2	111	4	12	-	-	-	31	28	-	-

Tabell XIII. (Forts.). (*Continuation*). **Rogaland**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	156	3	3	62	2	4	19	-	19
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	15	-	1	17	2	3	28	4	12
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	146	-	2	254	1	7	4	1	-
Kolik, forstoppelse (*Colica, Obstructio*)	174	-	10	19	-	-	6	-	1
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	30	-	2	73	2	5	7	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	97	3	6	4	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	1	-	1	30	5	14	12	-	12
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	58	-	2	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	15	5	2	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	21	3	-	45	1	5	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	1	-	-	40	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	1	-	-	3	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	54	-	-	9	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	3	-	-	37	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	260	-	-	1743	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	5	1	-	104	7	1	17	1	1
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	4	1	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	15	-	2	4	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	18	2	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	170	-	1	3	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	62	5	-	1	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	269	7	8	43	14	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	10	-	-	118	3	-	23	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	16	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	951	7	21	3204	46	58	172	21	45

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	93	7	2	111	4	12	-	-	-	31	28	-	-
-	-	-	4	-	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	21	1	2	13	-	-	1	-	-	-	-	-	-
1	-	-	4	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	6	3	-	2	-	-	-	4	4	-	-
-	-	-	1	-	-	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	110	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	3	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1	-	277	16	16	206	5	14	1	-	-	35	32	-	-

Tabell XIII (Forts.). (*Continuation*). **Rogaland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)
Overført (*transport*)	951	7	21	3201	46	58	172	21	45
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	164	-	-	1	-	-	6	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	139	2	-	8	-	-	1	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	15	-	-	5	-	-	1	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	142	4	-	24	4	-	1	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	481	13	2	208	17	-	17	2	1
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	244	19	3	573	52	45	74	4	25
Ialt (total)	2139	45	26	4025	121	103	272	27	71

Tabell XIV. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	6	-	6	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	5	-	5	-	-	-
Bråsot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	8	-	8
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	21	1	12	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	18	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	8	-	1	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	29	-	1	34	3	23	8	-	8

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
2	1	-	277	16	16	206	5	14	1	-	-	35	32	-	-
-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	161	-	-	39	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	23	2	-	110	7	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	56	1	14	54	3	1	3	-	1	4	3	-	-
7	1	-	522	19	30	416	15	16	5	-	1	39	35	-	-

i Hordaland fylke i 1920.

dans le département de Hordaland en 1920).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	123	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	98	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	221	2	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XIV. (Forts.). (*Continuation*). **Hordaland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	29	-	1	34	3	23	8	-	8
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	5	-	4	3	1	-	-	-	-
Kopper (*Variola., Vaccina et Ovina*)	-	-	-	12	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	114	-	-	10	-	-	1	-	1
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	40	-	2	4	-	1	4	2	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	222	-	-	677	12	13	6	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	67	-	4	22	-	-	2	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	1	-	-	44	-	4	1	1	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	33	-	1	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	-	-	-	20	-	8	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	78	-	-	1	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	7	7	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	1	-	1	1	-	1	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	11	-	-	93	-	16	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	17	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	40	-	-	9	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	2	-	-	124	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	241	-	-	2725	-	-	197	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	2	-	1	65	2	-	-	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	11	2	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	24	-	-	-	-	-
Overføres	855	1	12	3934	20	67	226	10	9

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde *abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	221	2	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	20	3	5	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	15	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	177	5	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
50	-	-	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
80	-	-	22	-	-	7	-	-	-	-	-	10	-	-	-
1	-	1	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
133	-	1	454	10	20	34	3	5	-	-	-	10	-	-	-

Tabell XIV. (Forts.). (*Continuation*). **Hordaland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*).	855	1	12	3934	20	67	226	10	9
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*).	-	-	-	70	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	1	-	-	78	-	-	6	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*). . .	-	-	-	73	1	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*) . . .	-	-	-	29	-	1	1	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*) . . .	2	-	-	131	1	-	3	1	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*).	5	1	-	1	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*) . .	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*) . .	325	-	-	-	-	-	-	-	-
Kræft (*Carsinoma et sarcoma*)	1	-	-	3	-	2	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	93	1	-	11	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*) . .	10	-	-	3	-	-	2	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	130	4	-	14	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	227	8	-	34	4	-	2	1	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*	37	-	-	93	14	3	1	1	-
Ialt (*total*)	1694	15	12	4474	40	73	241	13	9

Tabell XV. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	30	-	-	1	-	-	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde *abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
133	-	1	454	10	20	34	3	5	-	-	-	10	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	180	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	2	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-
133	-	1	658	12	20	41	4	5	1	1	-	10	-	-	-

i Bergen by i 1920.

dans la ville de Bergen, signalés en 1920).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	26	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	26	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XV. (Forts.). (*Continuation*). **Bergen.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	30	-	-	1	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	4	-	3	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	132	-	-	-	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	2	-	1	-	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh. (*Gastritis. Enteritis*)	57	1	1	51	-	-	-	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	107	-	5	-	-	-	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Trommesyke. (*Tympanitis*)	-	-	-	10	1	-	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	9	-	1	-	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Ringorm (*Tricophyton tonsurans*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	13	-	-	29	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler. (*Partus irregulares*)	1	-	-	13	-	-	-	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	18	-	-	-	-	-
Kastning (*Abortus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	13	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	1	-	-	14	-	-	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	9	1	-	-	-	-	-		-
Overføres	387	2	11	158	1	1	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	26	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	101	7	22	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	-	-	o	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	32	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	42	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	32	1	2	238	8	27	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XV. (Forts.). (*Continuation*). **Bergen.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*).	387	2	11	158	1	1	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*) . .	17	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	70	-	-	-	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*). .	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	96	3	-	1	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	145	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*).	74	2	1	7	2	-	-	-	-
Ialt (*total*)	796	7	12	166	3	1	-	-	-

Tabell XVI. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*). .	-	-	-	3	-	3	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	20	5	9	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	-	-	-	4	-	-	1	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*).	1	-	1	1	1	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	85	-	-	-	-	-
Overføres	32	-	1	113	6	12	1	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	32	1	2	238	8	27	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	148	-	-	33	-	-	85	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	53	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	18	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	182	1	2	360	8	27	88	-	-	-	-	-	-

i Sogn og Fjordane fylke i 1920.

dans le département de Sogn et Fjordane en 1920).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	242	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37	-	-	249	-	9	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XVI. (Forts.). (*Continuation*). **Sogn og Fjordane.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	32	-	1	113	6	12	1	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	44	-	-	3	1	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	3	-	-	2	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	312	3	5	262	5	-	11	1	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	60	1	4	29	-	-	1	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	22	-	-	56	2	5	3	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	22	1	-	1	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	2	-	2	9	-	8	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	131	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	1	-	1	-	-	-	2	-	1
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	21	1	5	116	4	7	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	87	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	2	-	-	3	-	-	5	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	35	-	-	3	-	-	2	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	8	-	-	336	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	629	-	-	3080	-	-	209	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	3	-	-	39	1	-	6	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	1	-	-	1	1	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	8	-	-	4	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	7	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	75	-	-	5	-	-
Kasting (*Abortus*)	1	-	-	56	1	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	30	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	24	-	2	1	-	1
Jurbetændelse (*Mastitis*)	15	-	-	125	2	-	20	-	4
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	2	1		-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	1326	6	18	4486	24	32	272	2	6

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
37	-	-	249	-	9	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	63	4	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	-	-	20	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	352	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
574	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
628	1	-	722	10	22	15	1	-	1	-	1	20	-	-	-

Tabell XVI. (Forts.). (*Continuation*). **Sogn og Fjordane.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	1326	6	18	4486	24	32	272	2	6
Kastrationer (*Castrationes*) . .	768	1	-	-	-	-	-	-	-
Kræft *(Carcinoma et sarcoma)*	-	-	-	1	-	-	-	-	
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	94	-	-	7	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*) . .	17	-	-	14	-	-	94	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	129	13	-	36	2	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	417	14	5	86	6	-	5	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	556	17	2	508	20	5	29	1	-
Ialt *(total)*	3307	51	25	5138	52	39	400	3	6

Tabell XVII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Braasot (*Gastromycosis ovis*). .	-	-	-	-	-	-	6	-	6
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	40	14	7	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	2	-	1	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetændelse)(*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	34	-	-	-	-	-	-	-	-
Lollandsk syke(*Enteritis pseudotuberculosa chronica*)	-	-	-	2	1	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose *(Tuberculosis)*. .	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	3	1	-	2	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	6	1	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	53	2	1	45	16	7	6	-	6

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
628	1	-	722	10	22	15	1	-	1	-	1	20	-	-	-
-	-	-	238	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
98	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	1	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	-	-	66	5	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
739	1	-	836	17	25	25	1	-	1	-	1	20	-	-	-

i Møre fylke i 1920.

dans le département de Møre en 1920).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	165	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	496	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	664	6	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XVII. (Forts.). (*Continuation.*) **Møre.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	53	2	1	45	16	7	6	-	6
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	3	1	2	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	98	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	168	2	1	26	2	-	-	-	
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	6	-	1	7	1	1	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	173	-	-	290	6	5	1	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	100	1	4	103	4	1	7	1	1
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	5	-	-	31	4	1	2	-	1
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	61	-	-	4	1	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	2	-	1	8	-	1	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	155	-	1	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	3	3	
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	2	-	1	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	7	2	-	169	1	15	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	27	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	116	-	-	11	-	-	3	-	
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	15	-	-	74	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	46	-	-	454	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	2	1	-	68	3	-	5	1	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	6	2	1	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	1	-	-	9	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	19	-	-	-	-	-
Ialt (*total*)	870	10	11	1508	39	33	31	6	8

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde *abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	664	6	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	65	-	24	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	11	-	-	4	-	1	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	241	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	1	-	-	9	-	-	13	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	1	937	10	13	100	-	24	17	-	1	-	-	-	-

Tabell XVII. (Forts.). (*Continuation*). **Møre.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	870	10	11	1508	39	33	31	6	8
Tilbageholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	1	-	-	1	-	-	3	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	26	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	55	-	3	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	1	1	-	21	-	1	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	21	-	-	101	3	-	18	1	2
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	17	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	668	1	-	-	-	-	61	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	68	1	-	23	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	26	-	-	11	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	200	6	-	59	1	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	347	2	-	109	10	1	4	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	370	7	8	219	23	11	17	1	-
Ialt (*total*)	2600	28	19	2133	76	49	134	8	10

Tabell XVIII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	3	-	3	-	-	
Raslesyke (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Bråsot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	45	23	17	-	-	-
Overføres	8	-	-	49	23	21	2	-	2

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
8	-	1	937	10	13	100	-	24	17	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	299	-	-	10	-	-	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	8	-	-	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	13	-	1	2	-	-	-	-	-	-
2	-	-	72	7	2	7	-	1	-	-	-	-	-	-	-
10	-	1	1314	17	15	139	-	26	28	-	-	-	-	-	-

i Sør-Trøndelag fylke i 1920.

dans le département de Sør-Trøndelag en 1920).

-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XVIII. (Forts.). (*Continuation*). **Sør-Trøndelag.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	8	-	-	49	23	21	2	-	2
Influenza (*Influenza*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	73	1	2	3	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudotuberculosa chronica*)	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	6	-	2	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	402	3	8	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	1	-	-	32	13	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster. (*Fibromycoma, Ascococcus*)	76	7	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	11	3	4	1	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	322	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	796	2	3	11	2	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	35	2	7	1	-	1	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	457	3	1	992	42	3	20	1	2
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	383	3	15	83	2	1	7	-	1
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	7	-	-	70	1	10	2	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	242	3	9	3	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	2	-	-	16	1	4	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	163	-	-	1	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	1	1	-	1	1	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Overføres	2443	24	43	1828	92	49	35	2	5

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	223	7	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	535	12	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	201	30	59	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	2	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
2	-	-	47	7	1	16	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	17	1	3	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	1	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	3	8	-	2	5	1	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	23	-	-	1	-	1	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	851	31	48	262	30	61	10	1	2	-	-	-	-

Tabell XVIII. (Forts.). (*Continuation*). **Sør-Trøndelag.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2443	24	43	1828	92	49	35	2	5
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	4	-	2	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	62	2	8	185	3	7	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	2	-	-	341	18	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	3	1	-	-	-	-	5	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	247	-	-	289	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	6	-	-	142	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	430	-	-	2867	-	-	30	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	9	-	-	189	4	-	12	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	7	1	-	1	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	1	1	-	46	3	-	2	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	1	1	-	41	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	5	-	-	459	-	2	6	-	-
Kasting (*Abortus*)	3	-	-	292	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	243	3	1	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	59	3	5	1	1	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	15	-	-	431	120	-	15	1	1
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	76	1	-	27	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	687	1	-	3	-	-	265	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	368	2	-	135	2	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	41	-	-	10	-	-	5	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	446	5	-	92	2	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner absces) (*Vulnera, contusiones abscessus etc.*)	1031	10	-	195	6	-	6	1	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	641	3	26	796	100	35	15	3	1
Ialt (*total*)	6529	51	79	8679	360	99	398	8	7

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
4	-	-	851	31	48	262	30	61	10	1	2	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	787	32	7	3	-	-	-	-	-	2	-	-	-
3	-	-	62	1	-	65	3	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
93	-	-	89	-	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	24	5	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	-	-	1052	-	-	175	-	-	28	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	-	2	-	-	-	-	-	-
1	-	-	24	2	1	56	3	-	1	-	-	1	-	-	-
9	-	-	200	21	20	26	6	1	1	-	-	1	1	-	-
148	-	1	3103	93	76	669	44	64	44	2	2	4	1	-	-

Tabell XIX. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Bråsot (*Gastromycosis ovis*) .	-	-	-	-	-	-	14	-	14
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	62	41	14	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	61	-	-	4	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	9	-	2	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	273	-	13	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	2	1	1	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	-	-	-	24	1	2	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	1	-	1	-	-	-	1	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	151	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*).	183	-	-	7	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*) . .	7	-	2	8	1	1	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis Enteritis*)	230	1	1	746	16	6	22	1	1
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*).	161	2	12	77	2	1	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	12	-	-	53	3	6	1	1	-
Trommesyke (*Tympanitis*). . .	-	-	-	57	3	4	3	-	1
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	-	-	-	8	-	2	6	-	6
Indvoldsorme (*Helminthiasis*) .	29	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	2	2	-
Overføres	981	3	31	1199	68	37	49	4	22

i Nord-Trøndelag fylke i 1920.

dans le département de Nord-Trøndelag en 1920).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	73	2	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	812	7	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	45	2	10	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	1	1	-	-	-	1	1	-	10		-	-
-	-	-	9	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	69	6	11	8	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	21	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	5	6	-	6	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	9	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	-	5	1002	20	58	65	2	12	2	1	-	10	-	-	-

Tabell XIX. (Forts.). (*Continuation*). **Nord-Trøndelag.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	981	3	31	1199	68	37	49	4	22
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	2	-	-	3	2	-	-	-	-
Kronisk hjernebetændelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	42	4	8	15	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	206	5	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	3	1	-	10	-	-	1	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	206	-	-	311	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	68	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	6	-	-	1	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	107	-	-	1895	-	-	76	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	2	-	-	112	4	1	5	1	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	5	1	-	1	1	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	27	1	-	1	1	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	22	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	2	-	-	287	-	-	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	2	-	-	16	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	128	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	33	2	3	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	19	-	-	215	4	-	8	1	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	30	1	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	367	-	1	4	-	-	558	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	2	2	-	1	1	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	178	2	-	88	1	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	20	-	-	19	2	-	9	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	349	13	1	77	2	-	1	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	914	12	-	422	5	-	5	2	-
Andre behandlede sykdomstilfælder (*Casus ceteri*)	289	7	7	626	55	8	12	4	-
Ialt (*total*)	3530	46	48	5790	153	49	727	14	22

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
11	-	5	1002	20	58	65	2	12	2	1	-	10	-	-	-
3	-	3	17	6	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1005	22	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	38	-	-	19	1	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	-	-	42	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	19	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	-	-	1796	-	-	4	-	-	19	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	10	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	-	4	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	131	10	-	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	159	31	10	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
51	-	8	4245	95	78	156	5	12	27	1	-	11	1	-	-

Tabell XX. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	3	2	1	-	-	-
Bråsot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	28	-	28
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	19	4	8	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	21	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	27	-	1	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	4	4	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	4	1	3	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	17	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	131	-	-	19	-	-	-	-	-
Lunge-og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	9	-	3	-	-	-	1	-	-
Fordøielsessykdommer(indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	149	-	-	554	3	1	3	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica Obstructio*)	121	-	3	20	-	-	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	8	-	-	39	1	1	2	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	49	1	-	4	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	15	-	5	12	1	3	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	102	-	-	-	-	-	28	-	13
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	588	1	15	736	16	14	66	-	41

i Nordland fylke i 1920.

dans le département de Nordland en 1920).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	122	10	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	192	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	50	2	22	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	9	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	6	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
2	1	-	339	11	34	82	2	25	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XX. (Forts.). (*Continuation*). **Nordland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	588	1	15	736	16	14	66	-	41
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	1	1	-	8	-	2	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	121	4	-	105	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	1	-	-	2	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	60	-	-	40	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	303	-	-	1899	-	-	85	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	2	-	-	31	2	-	-	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	2	1	-	-	-	-
Børvrængning (*Inversio uteri*)	-	-	-	8	1	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	8	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	100	-	-	2	-	-
Kasting (*Abortus*)	1	-	-	3	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	48	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	25	-	3	4	-	2
Jurbetændelse (*Mastitis*)	3	-	-	105	5	-	3	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	227	-	-	18	-	-	59	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	2	2	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	45	1	-	15	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	7	-	-	6	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	102	-	-	37	1	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	168	2	-	89	3	4	1	-	-
Anæmi (*Anæmia*)	4	1	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	389	3	-	511	41	8	128	5	22
Ialt (*total*)	1906	11	15	3813	75	31	453	5	65

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
2	1	-	339	11	34	82	2	25	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	251	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	13	-	-	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	-	-	1	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	654	-	-	11	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	2	-	20	-	-	-	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	1	-	38	3	3	28	-	5	1	1	-	-	-	-	-
46	2	1	1307	47	37	173	2	30	3	3	-	-	-	-	-

Tabell XXI. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola., Vaccina et Ovina*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	42	-	-	-	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	108	-	-	231	-	-	-	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	20	-	-	2	-	-	-	-	-
Akut diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	2	-	-	19	-	2	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	19	-	1	2	-	1
Forgiftning (*Intoxicationes*)	-	-	-	1	-	-	1	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	25	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	12	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	17	-	-	1	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	13	-	-	283	-	-	20	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	17	-	-	7	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	33	-	-	-	-	-
Overføres	239	-	-	628	1	3	30	-	1

i Troms fylke i 1920.

dans le département de Troms en 1920).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	23	1	10	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	8	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	51	-	-	31	1	10	-	-	-	15	8	-	-

Tabell XXI. (Forts.). (*Continuation*). **Troms.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	239	-	-	628	1	3	30	-	1
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	21	-	-	-	-	-
Børbetændelse (*Metritis*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	-	-	-	29	-	-	7	-	1
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	2	1	-	1	-	-	-	-	-
Klaphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	157	-	-	-	-	-	12	-	-
Kræft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	33	-	-	8	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	42	1	-	2	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	87	-	-	14	-	-	-	-	-
Sviva (*Vertigo*)	16	1	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	36	-	-	65	11	4	-	-	-
Ialt (*total*)	616	3	-	776	12	7	49	-	2

Tabell XXII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh,halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	8	-	-	3	-	-	-	-	-
Overføres	13	-	-	3	-	-	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
2	-	-	51	-	-	31	1	10	-	-	-	15	8	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	94	2	-	37	1	10	-	-	-	15	8	-	-

i Finnmark fylke i 1920.

dans le département de Finnmark en 1920).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	9	-	1	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XXII. (Forts.). (*Continuation*). **Finnmark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Ko (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	13	-	-	3	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetændelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	52	-	-	17	-	-	4	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	6	-	-	15	-	-	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indvoldsorme (*Helminthiasis*)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Sveksot (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	30	-	-	12	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	5	-	-	15	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	12	2	-	-	-	-
Jurbetændelse (*Mastitis*)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	20	-	-	-	-	-	5	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	10	-	-	8	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Led- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	15	-	-	2	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	34	-	-	17	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	7	-	-	15	1	-	-	-	-
Ialt (*total*)	209	-	-	154	3	-	9	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	9	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	2	12	1	-	36	-	1	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XXIII.

Antall autoriserte dyrlæger i Norge 1921

(Nombre de vétérinaires diplomés en 1921).

Fylke (*Département*)	Autoriserte dyrlæger (*Vétérinaires diplomés*)	Derav (*dont*)		
		Distrikts-[1]) dyrlæger (*Vétérinaires délégués*)	I andre stillinger el. privat prakt. (*D'autres vétérinaires exerçants*)	Ikke[2]) praktiserende (*non exerçants*)
Kristiania	29	2	24	3
Akershus	22	11	10	1
Østfold	13	7	6	-
Buskerud	15	10	5	-
Vestfold	9	5	3	1
Hedmark	29	22	5	2
Opland	24	16	7	1
Telemark	13	9	3	1
Aust-Agder	7	7	-	-
Vest-Agder	3	2	1	-
Rogaland	10	6	3	1
Hordaland	6	6	-	-
Bergen	6	3	3	-
Sogn og Fjordane	8	8	-	-
Møre	10	8	2	-
Sør-Trøndelag	17	11	6	-
Nord-Trøndelag	11	9	-	2
Nordland	8	7	1	-
Troms	3	1	2	-
Finnmark	2	2	-	-
Uopgitt bopel (*domicile non nommé*)	-	-	-	-
Utenlands	8	-	-	-
Riket (*le royaume*)	253	152	81	12

[1]) Herunder politidyrlæger.

[2]) Herunder pensjonerte.

Utførsel og innførsel av husdyr.

Utførsel.

Ifølge Norges offisielle statistikk*) er der i året 1920 utført 1748 hester og 52 storfe.

Innførsel.

Ifølge ovennevnte statistikk er der i årets løp innført: 325 hester og 832 stk. hornkveg.

Reglerne for innførsel av husdyr, nemlig kgl. plakat av 19. januar 1917, blev i årets løp endret adskillig ved utferdigelse av en ny plakat av 24. september 1920. Denne med tilleggsplakater av henhv. 1. oktober og 3. desember 1920 (se avsnittet under gjeldende love og bestemmelser) ophevedes ved og erstattedes av plakat av 10. desember 1920. Disse endrede innførselsbestemmelser utferdigedes bl. a. av hensyn til den i Danmark og Sverige m. fl. land optredende smittsomme munn- og og klovsyke o. a. dyrefarsoter.

De nugjeldende regler for innførsel av levende dyr og smitteførende gjenstande vil finnes avtrykt side 184.

Bestyreren av *Kristiania karantenefjøs,* direktør *A. Lo,* meddeler at der i 1920 innførtes fra Sverige 7 stk. storfe som livdyr (hvorav 3 reagerte for tuberkulinprøven) og 55 stk. storfe som slaktedyr.

Bestyreren av *Fredrikshald karantenefjøs*, stadsdyrlæge *Anton Jacobsen,* meddeler, at importen av kveg fra Sverige først begynte for alvor i april måned med 2 à 3 dyr om uken. Men utover høsten øket denne import jevnt således op til ca. 100 dyr pr. uke, inntil innførselsforbudet kom 10. desember 1920 på grunn av at der i Sverige konstatertes tilfeller av munn- og klovsyke. Ialt innførtes i 1920 fra Sverige til Fredrikshald 180 stk. storfe som livdyr (hvorav 7 reagerte for tuberkulinprøven) og 502 stk. storfe som slaktedyr. Desuten innførtes 253 sauer og 20 kalver.

Til *statens karantenestasjon* ved »Ytre Voulen«, ved Stavanger, meddeler bestyreren, distriktsdyrlæge *F. V. Holmboe,* at der i 1920 ikke er innkommet noget dyr.

*) Månedsopgaver over vareomsetningen med utlandet, desember 1921.

Bevilgninger til det civile veterinærvesen i budgetterminen 1. juli 1920—30. juni 1921.

I. *Utgift.*

1.	Statsbidrag til avlonning av fylkesdyrlæger		kr.	300 000,00
2.	Veterinærinstitutet:			
	a) faste lønninger.	kr. 27 737,50		
	b) til driften.	» 58 900,00		
			»	86 637,50
3.	Reisestipendier for dyrlæger		»	4 000,00
4.	Tuberkulinundersøkelse av kvegbesetninger . . .		»	0,00
5.	Erstatningsbidrag ved nedslaktning av tuberkuløst kveg		»	0,00
6.	Avlønning m. v. av statsdyrlægerne		»	15 000,00
7.	Studiestipendier for veterinærstuderende		»	35 000,00
8.	Skyss- og kostutgifter.		»	90 000,00
9.	Forskjellige og tilfeldige utgifter		»	2 000,00
10.	Bidrag til utgivelse av »Norsk Veterinærtidsskrift«		»	1 800,00
11.	Karantenestasjonen »Ytre Voulen«		»	400,00
12.	Erstatningsbidrag til ubemidlede kvegeiere for tap på husdyr ved ondartet smitsom husdyrsykdom .		»	15 000,00
13.	Byggearbeider ved Veterinærhøiskolen, ekstraordinært		»	250 000,00
			kr.	799 837,50
	Til lønnsforbedringer		»	21 600,00
			Tilsammen kr.	821 437,50

II. *Inntekt.*

19.	Salg av tuberkulin og forskjellige sera fra Veterinærinstitutet samt inntekt av husleie og tomteleie	kr.	25 000,00

B. *Ekstraordinært.*

På det ekstraordinære statsbudgett opførtes som *utgifter:*			
	Til byggearbeider ved Veterinærhøiskolen	kr.	250 000,00

II.

Kjøttkontrollen 1920.

Almindelig oversikt.

Kjøttkontroll i henhold til lov om kommunale slaktehuse, kjøttkontroll m. v. av 27. juni 1892 har i året 1920 vært i virksomhet i 35 kommuner. I følgende bykommuner virker nu således kjøttkontroll: Ålesund, Arendal, Bergen, Bodø, Drammen, Fredrikshald, Fredrikstad, Gjovik, Hamar, Haugesund, Holmestrand, Horten, Hønefoss, Kongsberg, Kragerø, Kristiania, Kristiansand, Kristiansund, Larvik, Lillehammer, Molde, Moss, Narvik, Notodden, Porsgrund, Risør, Sandefjord, Sarpsborg, Skien, Stavanger, Tromsø, Trondhjem og Tønsberg og derhos i Lillestrøm og Tinn landkommuner.

I årets løp er kontroll åpnet i en ny kommune, idet der ved kgl. resol. av 21. mai 1920 blev meddelt approbasjon på den av Molde bystyre den 16. mai 1918 fattede beslutning om å innføre kommunal kjøttkontroll for kjøpstaden Molde. Kjøttkontrollen trådte i virksomhet 1. oktober 1920.

Kommunale slaktehuser finnes i Bergen, Fredrikshald, Kristiania, Kristiansund, Lillehammer, Stavanger og Trondhjem. Av disse er slaktehusene i Fredrikshald, Kristiania og Stavanger uten approbasjon av det offentlige.

Ved kongelig resolusjon av 3. november 1917 blev kontroll ordnet ved det såkaldte »Fællesslakteri« (Bondernes fællesslakteri) på Løren i Østre Aker.

I landkommunen Voss finnes siden 1909 et slakteanlegg som eies og drives av kommunen.

De i de senere år ved den offentlige kjøttkontroll undersokte kjøttmengder stiller sig (i hele tall) således:

	Okser	Hester	Svin	Sau og gjet	Kalver
1908	124 935	3 866	83 197	212 151	130 321
1909	139 261	3 637	73 877	230 899	150 204
1910	156 892	4 645	68 300	217 321	159 282
1911	169 194	6 161	80 042	235 347	172 855
1912	152 798	6 453	96 552	247 213	159 390
1913	146 189	6 377	82 296	247 846	157 908

	Okser	Hester	Svin	Sau og gjet	Kalver
1914	164 798	5 477	94 417	211 883	162 288
1915	190 698	6 384	76 860	226 721	183 327
1916	144 206	7 027	51 181	212 162	154 552
1917	189 076	4 992	66 553	185 201	159 933
1918	167 158	8 853	38 635	207 006	158 710
1919	139 289	6 480	57 563	224 724	149 542
1920	179 931	7 353	91 176	272 533	173 051

På de følgende tabeller vil finnes sammendradd de tabellariske beretninger fra de forskjellige kommuner, hvori kontroll har vært i virksomhet, således at tabell A viser den samlede kjøttmengde (slakt) som har passert de forskjellige kontrollstasjoner i løpet av året med samtidig angivelse av, fra hvilket land kjøttet stammer samt kjøttets art (se tabel D).

I tabell B angis på samme måte det antall kjøttkropper, som er stemplet med 2. klasses stempel.

Tabell C angir på samme vis antall av kasserte kjøttkropper, samt vekten av de konfiskerte slakt samt vekt av kasserte organer og avfall.

Tabell D angir de utenfor hovedstasjonene kontrollerte kjøttmengder, deres klassifikasjon m. v.

Tabell E viser den samlede mengde fersk slaktekjøtt som i årets løp er kontrollert.

Tabell F angir de vesentligste årsaker til 2. klasses stempling og kassasjon av kjøtt.

Tabell G vedrører kontrollen av det fra utlannet innførte opdelte kjøtt, såkalte t ø n n e k j ø t t (konf. lov av 25. juli 1910 og kgl. plakat av 4. august 1911).

Tønnekjøttkontroll har i årets løp vært i virksomhet i følgende byer:

Arendal, Bergen, Bodø, Haugesund, Kristiania, Kristiansand, Skien, Stavanger og Trondhjem.

Tabell A. **Antall av slakt som i 1920**

(*Nombre de viandes de bouch*

Kommune	Ialt undersøkt								Norsk			
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau
Aalesund	3735	149¾	1186¾	5630	1019½	1636½	999½	-	3735	149¾	1186¾	5
Arendal	641⅓	40½	361	1281	66	1153	88	-	611⅓	40½	361	1
Bergen	17186	641	4503	19289	1499	12166	1777	-	12530	641	4503	19
Bodø	918¾	6	125	1603⅓	38	437	229	9	918¾	6	125	1
Drammen	3024	225	2443	807	56	2807	356	-	3024	225	2443	
Fredrikshald	1163	70	853	991	-	1216	363¼	-	406	55	814	
Fredrikstad Ø.	313	20	243⅓	246	-	862	2	-	313	20	243⅓	
Do. V.	3030¾	284¾	2304¾	2160¼	4	3138¾	283	-	2516¼	281¾	2273⅔	2
Gjøvik*)	138⅓	4	411	514	2	348⅓	2	-	138⅓	4	411	
Hamar	1735¾	62¾	1326¼	2857⅕	62	3044⅕	5	42	1735¾	62¾	1326¼	2
Haugesund	992¼	4	535¾	3132¼	27	2009½	83¼	-	956¼	4	535¾	3
Holmestrand	436⅔	44½	229¼	388	-	434	4	-	275⅔	44½	229¼	
Horten	169¾	8	299⅔	41	7	440⅔	42	-	168¾	8	299⅔	
Hønefoss	1048¾	55	624	719	5	989	105½	1	1048¾	55	624	
Kongsberg	588¾	4¾	317½	480	44	810	51	-	588¾	4¾	317½	
Kragerø	607¾	8½	235¼	612	14	694	65	-	607¾	8½	235¼	
Kristiania	55166	1275	37316	95270	6296	31542	17728	-	12074	1179	34253	86
Kristiansand	4513	128	1827	4596	106	4500	2199	-	3273	128	1785	4
Kristiansund	2975	57	765⅓	3510	172	3170	44	14[1])	2975	57	765⅓	3
Larvik	1699¼	52½	1094½	1742	1	1438	105	-	1532	52½	1094½	1
Lillehammer	227	14½	508	1861	586	2017	241	-	227	14½	508	1
Lillestrøm	761¼	5½	350	231	33	562	31	1[2])	761¼	5½	350	
Molde	266¼	8½	131½	801	42	307	102	-	266¼	8½	131⅓	
Moss	1475	121	1278	1170	2	1450	370	-	1475	121	1278	1
Narvik	114	-	27	582	16	152	35	-	114	-	27	
Notodden	385⅓	15	220⅓	288	24	335	13	-	385⅓	15	220⅓	
Porsgrund	480	10	194½	249	5	507	10	-	473	10	194½	
Risør	93⅕	1	45⅕	188	8⅕	186¼	106¾	-	88⅕	1	45⅕	
Sandefjord	752⅖	3	658½	391	-	818¾	65¾	-	752⅖	3	658½	
Sarpsborg	1217	268	1562	698	-	3128	321	-	1217	268	1562	
Skien	660½	6	630½	742	15	992	11	-	502½	6	630½	
Stavanger	122⅖	84½	2438¾	1796½	1	4810¼	-	-	122⅖	84½	2438¾	1
Tinn	140	4½	72½	122	12	33	1	-	131⅕	4½	72½	
Tromsø	830	2	6½	2539	115	1020	236	325	830	2	6½	2
Trondhjem	11701¼	404	3022	17407⅕	1525	14797¼	155½	4⅕	11094¼	404	3022	17
Tønsberg	3328½	150½	1896	2183	-	3238	352	4	2825½	150½	1895	2
Ialt *(total)*	122627¼	4238¾	70043	177098½	11803	107188¾	26582½	400½	70684	4124¾	66837	168

[1]) 4 hjorter og 10 rensdyr.
[2]) 1 elg.
[3]) Finsk.
*) De opførte tall gjelder kun 2. halvår 1920, da bøkerne under den avdøde kontrollørs sykdom i kunde føres fullstendig.

ndersøkt på kontrollstasjonene.

aminées aux bureaux de contrôle en 1926).

				Svensk								Dansk							
Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
019½	1636½	999½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
66	1153	88	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-
499	12166	1777	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4656	-	-	31	-	-	-	-
38	437	229	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
56	2807	356	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1213	343¼	-	62	8	39	51	-	3	5	-	695	7	-	4	-	-	15	-
-	862	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	3136¾	283	-	24	3	18	12	-	2	-	-	490¾	-	13	20	-	-	-	-
2	348½	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
62	3044½	5	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	2009½	83¼	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36	-	-	-	-	-	-	-
-	434	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	161	-	-	-	-	-	-	-
7	440½	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
5	989	105½	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
44	810	51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	694	65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
281	31079	11643	-	856	50	1006	13	13	24	57	-	42236	46	2057	8569	2	439	6028	-
106	4500	2062	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1240	-	42	92	-	-	137	-
172	3170	44	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1434	105	-	-	-	-	-	-	-	-	-	167¼	-	-	12	-	4	-	-
586	2017	241	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33	562	31	1[2])	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
42	307	102	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1450	370	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	152	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	335	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	507	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-
8½	186¼	106¾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
-	818⅝	65¾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	3128	321	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	988	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	158	-	-	4	-	4	-	-
1	4810¼	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	33	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8½	-	-	2	-	-	-	-
115	1020	236	325	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
525	14797¼	155½	4½	68[3])	-	-	-	-	-	-	-	539	-	-	1	-	-	-	-
-	3237	352	4	-	-	-	-	-	-	-	-	503	-	1	159	-	1	-	-
788	106711¾	20340½	400½	1010	61	1063	76	13	29	62	-	50933¼	53	2113	8894	2	448	6180	-

Tabell B. **Antall av slakt som i 1920 er stemplet med 2nen klasse på kontrollstasjonene*).**

(Nombre de viandes de boucherie marquées avec l'estampille de IIme classe).

Kommune	Ialt 2nen klasse							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Ålesund	88¾	4½	25¾	143	79	24	13½	-
Arendal	19	-	14½	12	1	17	-	-
Bergen	17	-	36	4	-	196	3	-
Bodø	14½	-	5	26	6	20	2	1
Drammen	78½	1	21	1	1	22	3	-
Fredrikshald	8	1	11	3	-	5	-	-
Fredrikstad Ø.	6	-	4	2	-	6	-	-
do. V.	44¾	10	51¾	7	-	12	-	-
Gjøvik**)	2	-	1	1	-	2	-	-
Hamar	16¾	2	22	5	-	31	-	-
Haugesund	16½	-	8½	50	-	131½	5½	-
Holmestrand	1	-	2	-	-	-	-	-
Horten	3	1	9	-	-	1	1	-
Hønefoss	15	2	14½	2	-	6	-	-
Kongsberg	13½	2	4½	-	-	12	-	-
Kragerø	5¾	-	4¼	-	-	5¼	-	-
Kristiania	510	64	936	225	30	229	55	-
Kristiansand	16½	1½	8	-	-	3	-	-
Kristiansund	35½	1½	18	19	-	9	-	-
Larvik	18¼	2	21	5	-	47	-	-
Lillehammer	4½	-	11	2	36	35	-	-
Lillestrøm	3½	-	12½	1	3	10¾	-	-
Molde	18½	1½	8¾	84	3	36	5	-
Moss	30	3	31	-	-	21	2	-
Narvik	4	-	-	8	½	4	-	-
Notodden	9½	1	10	5	3	8	-	-
Porsgrund	6½	-	4½	2	-	5	-	-
Risør	3½	-	2	2	1	2	2	-
Sandefjord	5¾	-	8¼	3	-	26	1½	-
Sarpsborg	41	6	25	1	-	26	-	-
Skien	2	-	16	3	-	6	-	-
Stavanger	28½	2	36	9	-	82	-	-
Tinn	2	½	1	-	1	-	-	-
Tromsø	56½	2	3	53	57	220	21	108
Trondhjem	488	16½	140½	571	42	233½	2	-
Tønsberg	41½	7	67¾	7	-	8½	½	-
Ialt *(total)*	1675¼	132	1595	1256	263½	1502½	117	109

*) Av disse kjøttmengder var: 8 okser og 2 svin svensk, kontrollert i Kristiania, samt dansk 225 okser, 4 hest, 11 svin, 28 sau, 4 spedkalv og 14 gjødkalv innført over Kristiania og 3 okser innført henhv. over Fredrikshald, Risør og Tønsberg.

**) De opførte tall gjelder kun 2. halvår 1920 (se noten under tabell A).

Tabell C.

Antall av slakt som i 1920 er kassert på kontrollstasjonene.*)

(*Nombre de viandes de boucherie saisies aux bureaux de contrôle*).

Kommune	Ialt kassert								Vekt i kilogram av kasserte kjøttkropper	Vekt i kilogram av avfall og organer
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr		
Ålesund	23¾	1½	4	19½	3½	21	2½	-	2774	671
Arendal	10	-	5¼	2	1	11	2	-	2316	444
Bergen	32	6	6	8	4	187	9	-	5051	1460
Bodø	7	-	2	6	1	5	-	-	1209	167
Drammen	16¾	-	3¼	-	-	9	3	-	2614	765
Fredrikshald	3½	-	3½	1	-	7	2	-	994	178
Fredrikstad Ø.	6	-	-	-	-	2	-	-	-	-
do. V.	4¼	1	16¾	-	-	5¾	¾	-	-	-
Gjøvik**)	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-
Hamar	13	2	6½	-	2	90½	-	-	3737	473
Haugesund	3	2	4	5½	-	26	-	-	1053	776
Holmestrand	1	-	-	-	-	4	-	-	-	-
Horten	7	-	3	-	-	2	-	-	799	87
Hønefoss	5¼	2	-	-	-	1	-	-	1029	614
Kongsberg	1	-	1	-	-	3	-	-	195	29
Kragerø	1	-	1	-	-	-	-	-	135	268
Kristiania	162	42	317	182	203	772	65	-	135115	-
Kristiansand	3½	1½	4	8	-	4	-	-	946	133
Kristiansund	17½	1	5	10	-	9	1	-	2707	380
Larvik	1¾	-	3¾	-	-	9	1	-	463	292
Lillehammer	1½	1	2	-	5	3	-	-	530	160
Lillestrøm	4½	1	5¼	1	3	8½	-	1[1])	1638	48
Molde	1	1	1	8	-	3	-	-	-	-
Moss	2	3¼	2½	1	-	9	1	-	1415	910
Narvik	1	-	-	-	1	-	-	-	120	-
Notodden	3	-	¼	1	2	2	-	-	396	56
Porsgrund	1½	-	2½	-	-	1	-	-	335	100
Risør	1	-	1	-	-	-	-	-	samlet vegt 186	
Sandefjord	4½	-	4½	1	-	5¼	1½	-	789	407
Sarpsborg	7	1	1½	-	-	13	-	-	-	-
Skien	1¼	-	4½	1	-	2	-	-	-	-
Stavanger	7	1	10½	6	-	42½	-	-	2090	105
Tinn	-	-	2	-	-	2	-	-	98	35
Tromsø	15½	-	-	1	1	11	-	2	-	-
Trondhjem	52	5	7¼	67	10	147½	1	-	8946	11961
Tønsberg	25¼	1¼	11½	1	-	17	1	-	4902	52
Ialt (*total*)	449¼	74	442¼	330	236½	1436¾	90¾	3	Samlet vegt: 103 153	

[1]) 1 elg.

*) Av disse kjøttmengder var 5 okser og 1 gjødkalv svensk, innført over Kristiania, og dansk: 70 okser, 1 svin, 17 sau, 1 gjet, 13 spedkalv og 8 gjødkalv, innført over Kristiania og 3 okser innført henholdsvis over Holmestrand, Horten og Tønsberg og 1 sau (til Trondhjem).

**) De opførte tall gjelder 2det halvår 1920. (Se noten under tabell A).

Tabell D. **Antall av slakt som i 1920 er undersøkt av**

(Viandes de boucherie examinées

Kommune	Ialt undersøkt[1])								2nen		
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin
Ålesund	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arendal	1166½	13	127	609	11	521	25	-	-	-	-
Bergen	4712	49	4337	12545	938	9636	703	-	11	18	9
Bodø	108½	6	9¼	90	-	41	24	1	1	-	-
Drammen	3498	224	748	3542	26	457	54	-	16	3	6
Fredrikshald	845	73	260	292	-	219	56	-	1	1	-
Gjøvik*)	947½	51	237	663	-	281	-	-	6	-	-
Hamar	426	47	529½	148	10	225	-	-	4	2	8
Haugesund	1192½	43½	12¾	2722	1	152	14	-	6	2	-
Horten	4155½	72	652½	2109	43	828½	226	-	33½	1	10
Hønefoss	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	8
Kongsberg	25½	3	22	-	-	1	-	-	-	-	-
Kragerø	76½	10½	17¾	33	3	38	-	-	2	-	½
Kristiania	9870	894	3633	939	45	997	4567	-	40	15	31
Larvik	614½	41	128¼	295	-	166	16	-	2	-	1
Lillehammer	1045	53	739	125	1	17	1	-	3	-	5
Lillestrøm	165	-	4	130	-	-	-	-	-	-	-
Moss	699	122	277	1104	12	76	15	-	1	4	10
Narvik	1338[1])	25	276¾	1435	80	270	346	19	15	-	2
Notodden	722½	45	390½	588	89	623	16	-	14	3	16
Porsgrund	724½	59½	299	311	-	609	18	-	4	1	7
Risør	245½	9½	40½	186½	-	136½	55½	-	9	1	2
Sandefjord	1037	46	216	650	-	215¼	45½	-	10¼	2½	9¾
Skien	2118	225	1150	1258	42	2042	4	-	24½	-	29½
Stavanger	8626	569	788	45839	325	10085	49	-	33	4	5
Tinn	904	33¼	558¾	987	48	582	80½	12	16	-	8
Tromsø	2014	42	20	3000	109	904	520	77	50	39	2
Trondhjem	4525	97	884	553	13	73	258	434½[2])	12	5	31
Ialt *(total)*	51841½	2943¼	16365½	80153½	1796	29195¼	7093½	543½	314¼	101½	200¾

[1]) Derav 107½ finsk.
[2]) Finske ren.
*) De opførte tall gjelder 2. halvår 1920 (se noten under tabell A).

kontrolørene utenfor kontrollstationene.

en dehors des bureaux de contrôle).

klasse					Kassert									
Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Vekt i kilogram av kasserte kjøttkropper	Vekt i kilogram av avfall og organer
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	¼	-	-	-	-	-	-	-	40	-
3	-	67	3	-	12	1	5	2	-	72	1	-	1957	684
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	120	299
	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	668	559
-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	277	200
-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	4	-	-	102	2230
14	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	2	1	-	9½	-	3	-	-	5	-	-	1531	42
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	105	22
-	-	3	-	-	22	16	12	-	-	10	-	-	22042	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	10	-
-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	255	723
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	1	-	.	-	-	-	-	-	60	-
6	-	12	-	5	5	1	-	1	-	4	-	-	800	-
21	6	15	-	-	3¾	-	1½	1	-	3	-	-	516	52
-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	50	65
-	-	-	1	-	1	½	1	-	-	-	-	-	samlet vegt 456	
9	-	4	1	-	3¼	1	-	-	-	¼	-	-	579	105
3	-	14	-	-	16	2½	4	2	2	5	-	-	-	-
372	33	204	-	-	10	-	-	22	-	46	-	-	1796	305
2	-	4	-	-	11¾	2¼	5	¼	-	27	2½	-	2960	338
100	52	288	36	24	5	2	-	2	-	10	-	2	-	-
1	-	1	1	-	1	2	3	-	-	-	1	-	809	2629
534	91	620	43	29	116½	29¼	35½	30½	2	191¼	4½	2	Samlet vegt: 43 411	

Tabell E. **Sammendrag av alt i året 1920**

(Tableau récapitulatif du nombre

Kommune	Ialt kontrollert								2nen		
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spædkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin
Ålesund	3775	149¾	1186¾	5630	1019½	1636½	999½	-	88¾	4½	25¾
Arendal	1808	53⅓	488	1890	77	1674	113	-	19	-	14½
Bergen	21898	690	8840	31834	2437	21802	2480	-	28	18	45
Bodø	1027¼	12	134¼	1693⅓	38	478	253	10	15½	-	5
Drammen	6522	449	3191	4349	82	3264	410	-	94½	4	27
Fredrikshald	2008	143	1113	1283	-	1435	419¼	-	9	2	11
Fredrikstad Ø.	313	20	243½	246	-	862	2	-	6	-	4
Do. V.	3030¾	284½	2304½	2160¼	4	3138¾	283	-	44½	10	51¾
Gjøvik *)	1085¾	55	648	1177	2	629½	2	-	8	-	1
Hamar	2161¾	109½	1855¾	3005½	72	3269⅓	5	42	20¾	4	30
Haugesund	2184¾	47½	548½	5854½	28	2161⅓	97¼	-	22½	2	8½
Holmestrand	436½	44½	229¼	388	-	434	4	-	1	-	2
Horten	4325¼	80	952	2150	50	1269	268	-	36½	2	19
Hønefoss	1048¾	55	632	719	5	989	105½	1	15	2	14½
Kongsberg	614¼	7¾	339½	480	44	811	51	-	13½	2	4½
Kragerø	684¼	19	253	645	17	732	65	-	7¾	-	4¾
Kristiania	65036	2169	40949	96209	6341	32539	22295	-	550	79	967
Kristiansand	4513	128	1827	4596	106	4500	2199	-	16½	1½	8
Kristiansund	2975	57	765½	3510	172	3170	44	14[1]	35½	1⅓	18
Larvik	2313¾	93½	1222¾	2037	1	1604	121	-	20¼	2	22
Lillehammer	1272	67⅔	1247	1986	587	2034	242	-	7½	-	16
Lillestrøm	926¼	5½	354	361	33	562	31	1[2]	3½	-	12½
Molde	266¼	8½	131½	801	42	307	102	-	18½	1½	8¾
Moss	2174	243	1555	2274	14	1526	385	-	31	7	41
Narvik	1452	25	303¾	2017	96	422	381	19	19	-	2
Notodden	1108	60	611	876	113	958	29	-	23¼	4	26
Porsgrund	1204½	69⅓	493½	560	5	1116	28	-	10½	1	11½
Risør	339	10½	85¾	374½	8½	322¾	162¼	-	12½	1	4
Sandefjord	1789½	49	874½	1041	-	1034	111¼	-	16	2⅓	18
Sarpsborg	1217	268	1562	698	-	3128	321	-	41	6	25
Skien	2778½	231	1780½	2000	57	3034	15	-	26½	-	45½
Stavanger	8748½	653⅓	3226¾	47635½	326	14895¼	-	-	61½	6	41
Tinn	1044	37¾	631¼	1109	60	615	81½	12	18	½	9
Tromsø	2844	44	261½	5539	224	1924	756	402	106½	41	5
Trondhjem	16226¼	501	3906	17960½	1538	14870¼	413½	438[3]	500	21⅓	171½
Tønsberg	3328½	150½	1896	2183	-	3238	352	4	41½	7	67¾
Fellesslakteriet	5452	268	4768	1618	44	2955	74	-	75	2	27
Ialt *(total)*	179931¼	7353¾	91176½	258890¼	13643	139350	33701	943¾	2064¾	235½	914¾

[1]) 4 hjorter og 10 rensdyr.
[2]) 1 elg.
[3]) Ren.
*) De opførte tall gjelder 2. halvår 1920 (se noten under tabell A).

kontrollert fersk slaktekjøtt.

de viandes examinées en 1920).

klasse					Kassert								Vekt i kilogram av kasserte kjøttkropper	Vekt i kilogram av avfall og organer
Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr		
143	79	24	13½	-	23¾	1½	4	19½	3½	21	2⅓	-	2774	1671
12	1	17	-	-	10¼	-	5¼	2	1	11	2	-	2356	444
7	-	263	6	-	44	7	11	10	4	259	10	-	7008	2144
26	6	20	2	1	7	-	2	6	1	5	-	-	1209	167
1	1	23	3	-	17¾	-	3¼	-	-	9	3	-	2734	1064
3	-	5	-	-	8½	-	3½	1	-	7	2	-	1662	737
2	-	6	-	-	6	-	-	-	-	2	-	-	-	-
7	-	12	-	-	4¼	1	16¾	-	-	5¾	½	-	-	-
1	-	2	-	-	5	-	-	-	-	2	-	-	-	-
5	-	31	-	-	15	2	6½	-	2	94½	-	-	4014	673
64	-	132½	5½	-	4	2	4	5½	-	26	-	-	1155	3007
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	4	-	-	-	-
2	-	3	2	-	16½	-	6	-	-	7	-	-	2330	129
2	-	6	-	-	5¼	2	-	-	-	1	-	-	1029	614
-	-	12	-	-	1	-	1	-	-	3	-	-	195	54
-	-	5¼	-	-	2	-	1	-	-	1	-	-	240	290
225	30	232	55	-	284	58	329	182	203	782	65	-	157157	-
-	-	3	-	-	3½	1½	4	8	-	4	-	-	946	133
19	-	9	-	-	17½	1	5	10	-	9	1	-	2707	380
5	-	48	-	-	1¾	-	3¾	-	-	10	1	-	473	292
2	36	35	-	-	2½	2	3	-	5	3	-	-	785	883
1	3	10¾	-	-	4½	1	5¼	1	3	8½	-	1[2])	1638	48
84	3	36	5	-	1	1	1	8	-	3	-	-	-	-
1	-	21	2	-	3	3¼	2½	1	-	9	1	-	1475	910
14	⅓	16	-	5	6	1	-	1	1	4	-	-	920	-
26	9	23	-	-	6¾	-	1¾	2	2	5	-	-	912	108
2	-	8	-	-	1½	-	2½	-	-	4	-	-	385	165
2	1	2	3	-	2	½	2	-	-	-	-	-	samlet vegt 642	
12	-	30	2½	-	7¾	1	4¼	1	-	5½	1½	-	1368	512
1	-	26	-	-	7	1	1½	-	-	13	-	-	-	-
6	-	20	-	-	17¼	2½	8½	3	2	7	-	-	-	-
381	33	286	-	-	17	1	10½	28	-	88½	-	-	3886	410
2	1	4	-	-	11¾	2¼	7	½	-	29	2½	-	3058	373
153	109	508	57	132	20½	2	-	3	1	21	-	4	2365	-
572	42	234½	3	-	53	7	10¼	67	10	147½	2	-	9755	14590
7	-	8½	½	-	25¼	1¼	11½	1	-	17	1	-	4902	52
-	-	3	-	-	36½	3	7	3	4	31	-	-	7074	535
1790	354½	2125½	160	138	501¼	105¼	484¾	363½	242½	1659	94½	5	Samlet vegt: 256 539	

Tabell F.

De vesentligste årsaker til 2nen klasses stempling og kassasjon av kjøtt i året 1920.

(*Causes principaux de la classification et des saisies*).

Sykdommer og feil	2nen klasse								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	17	19	524	223	122	32	4	-	6	-	4	10	6	25	1	-
Absces (byld)	12	1	10	7	-	1	-	-	3	-	3	4	-	-	-	-
Avmagring	259	49	49	525	89	161	16	42	14	1	8	27	46	27	-	-
Aktinomykose (straalesop)	3	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Bedærvet eller slet behandlet, skiddent	406	25	129	685	98	1318	80	95	65	26	58	160	105	492	23	2
Benbrud	61	16	100	1	-	1	4	-	8	1	17	4	-	1	2	-
Benskjørhet	50	4	23	-	-	-	12	-	10	-	-	-	-	-	13	-
Beskadigelse, ytre	91	14	14	15	-	22	2	-	17	5	2	2	-	10	1	-
Blodurin	7	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-
Bråsot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-
Brystbetendelse og lungelidelser	116	3	6	1	-	-	1	-	21	1	3	-	1	-	-	-
Bukhindebetendelse	149	-	5	5	-	-	-	-	64	5	18	4	1	5	1	-
Børsykdom	39	2	5	2	-	-	-	-	34	-	3	1	-	-	-	-
Diarrhoë	4	-	-	-	-	109	3	-	8	-	-	-	1	409	8	-
Fødselsbesvær	93	3	43	53	1	-	-	-	18	2	8	13	4	-	-	-
Gulsot	15	-	8	27	5	19	-	-	2	-	2	8	-	14	-	-
Hjernelidelser	7	3	6	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Hjertesykdom	1	2	9	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Hjertesækbetendelse	88	-	2	-	-	-	-	-	46	-	-	-	-	-	-	-
Hudsykdom	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ikter	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetendelse	31	-	1	1	-	-	-	-	10	-	-	1	-	-	-	-
Kakeksi	29	3	1	6	-	10	-	-	32	2	16	15	38	12	3	-
Kalvingsfeber	19	-	1	-	-	-	-	-	5	-	2	-	-	-	-	-
Katarrhalfeber	10	-	-	-	-	-	-	-	10	-	1	3	-	2	-	-
Leddsykdom	32	6	216	4	-	25	5	-	4	-	25	3	-	28	1	-
Mangelfull avblødning	24	1	9	7	1	26	5	-	3	1	4	-	-	2	-	-
Mavesykdom	62	8	10	10	-	98	8	-	5	3	5	6	32	212	10	-
Misfarvning	24	1	-	-	-	61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Navleårebetendelse	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	91	-	-
Nyresykdom	43	5	17	4	-	16	3	-	7	1	4	1	-	7	2	-
Nødslaktning	72	26	36	17	-	9	3	-	29	8	10	10	-	14	2	-
Overdrift	12	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	2	1	392	1	-	3	-	-	1	-	120	3	-	-	1	-
Rødsyke	-	-	55	-	-	-	-	-	-	-	46	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	12	3	5	3	2	16	2	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	29	20	42	6	-	107	11	-
Stivkrampe	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Svulster	6	24	-	-	-	-	-	-	8	7	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	12	6	2	5	-	53	3	-	11	8	3	2	-	43	-	-
Tinter, parasiter	10	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	34	-	2	-	-	-	2	-	26	-	-	2	-	1	3	-
Tuberkulose	52	-	2	-	-	-	3	-	42	2	3	-	-	-	6	-
Ufullbårne	-	-	-	-	28	123	-	-	-	-	-	-	3	91	-	-
Vattersot	11	4	12	169	1	6	5	-	4	-	16	60	3	23	2	-
Ødem	7	8	27	-	-	7	-	-	5	-	-	-	-	5	-	-
Forgiftning	2	-	-	-	-	-	-	-	20	5	41	2	-	-	1	-

Tabell G

Tønnekjøtt-kontrollen 1920

Kommune	Ialt innført, kilogram					Beslaglagt, kilogram					Hvorfra innført
	Hestekjøtt	Oksekjøtt	Saukjøtt	Svinekjøtt	Organer	Hestekjøtt	Oksekjøtt	Saukjøtt	Svinekjøtt	Organer	
Arendal	-	11027	-	-	-	-	180	-	-	-	Amerika
	-	42	356	-	-	-	-	-	-	-	Danmark
	-	-	176086	-	-	-	-	-	-	-	Island
Bergen	33202,6	-	-	-	-	164	757,5	-	-	-	England
	-	22894	-	-	-	-	-	-	-	-	Amerika
	-	-	524300	-	-	-	-	-	-	-	Island
	-	-	-	-	14831,3	-	-	-	-	-	Argentina
Hamar	-	-	112	-	-	-	-	-	-	-	Island
Haugesund	-	590	-	-	-	-	-	-	-	-	Amerika
	-	-	52865	-	-	-	-	-	-	-	Island
	-	-	80	-	-	-	-	-	-	-	Liftland
Kristiania	4158	1165650	55850	-	103[illegible]70	-	-	-	-	-	Amerika
	-	3570	13600	-	-	-	-	-	-	-	Argentina
	-	11277	1862	-	71145	-	-	-	-	-	Danmark
	13015	5126	-	-	9500	-	-	-	-	-	England
	-	-	982938	-	-	-	-	-	-	-	Island
	-	-	-	-	2873	-	-	-	-	-	Tyskland
	-	-	-	-	8971	-	296	5396	-	567	Sverige
Kristiansand S.	-	21478	-	-	-	-	-	-	-	-	Amerika
	-	-	342431	-	-	-	-	-	-	-	Island
	-	-	-	-	51	-	-	-	-	-	Danmark
Skien	-	-	25200	-	-	-	-	-	-	-	Island
Stavanger	-	14272	5500	-	-	-	94	-	-	-	Amerika
	-	-	366048	-	-	-	-	200	-	-	Island
Tønsberg	-	18145	-	-	-	-	-	-	-	-	Amerika
Trondhjem	-	17430	382	5381	3540	-	-	-	-	-	Amerika
	-	344	-	373	-	-	-	-	-	-	Argentina
	-	-	113925	-	-	-	-	20	-	-	Island
Ialt	50375,6	1291845	2661535	5754	21398,3	164	1307,5	5616	-	567	

De enkelte kommuner.

1. Ålesund.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *N. Toenberg*, meddeler:

Kjøtt-tilførslen har i vekt vært omtrent som i 1919 — litt mere hestekjøtt og flesk og noget mindre såkalte gjødkalver.

Blandt årsakene til 2. klasses stempling og kassasjon spiller fremdeles dårlig behandling av kjøttet den største rolle, dels fra produsentenes side under slaktning og pakning og dels under transporten.

For å bøte herpå blev der i vinter sammenkalt et møte av representanter fra jordbruket og de lokale dampskibsselskaper. I den anledning blev der ved herværende kontrollstasjon utarbeidet en temmelig nøiaktig statistikk over det tilførte dårlig behandlede kjøtt.

Av det av nevnte grunn kasserte kjøtt falt 408 kg. på dampskibenes behandling av kjøttet mens 683 kg. måtte henføres til produsentens egen likegyldige eller ukyndige behandling.

Av totalkassasjon av hele skrotter falt 3 skrotter på stygg behandling under transport mens 26½ skrott kassertes paa grunn av produsentens egen dårlige behandling.

2. Arendal.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *K. Egeberg*, sen., meddeler:

Kjøttkontrollen foregår fremdeles i de samme lokaler, og med samme personale som før. Lønningene uforandret. Kjøtt-tilførslen har i året 1920 vært betydelig større enn i 1919.

Byen har hele året vært godt forsynt både med kjøtt og flesk.

Bønderne arbeider nu på å få oprettet fellesslakteri og har i den anledning nedsatt en komite.

Tønnekjøttkontrollen: Innført 11 007 kg. oksekjøtt og 176 442 kg. sauekjøtt. Beslaglagt er 180 kg. oksekjøtt og tilbakevist er 570 kg. sauekjøtt. Det innførte amerikanske oksekjøtt er som regel fin vare. Det islandske fårekjøtt er gjennemgående av utmerket kvalitet; men desværre er ofte laken temmelig lett, så kontrollen av og til har påbutt omsaltning.

3. Bergen.

Stadsdyrlæge *I. Nielsen*, meddeler:

Det nyinnredede kommunale slaktehus blev åpnet for trafikk 1ste oktober 1919. Året 1920 er derfor det første hele kalenderår slaktehuset har vært i drift.

Da bygningen påbegyntes på et tidspunkt, da såvel materialer som arbeidspriser var i stadig stigning, er det oprindelige overslag betydelig overskredet. Det endelige opgjør viser en byggesum av kr. 1 209 709,00. Der er dog arbeider, som ennu må utføres. Den siste høsttrafikk viste således at en utvidet opstaldningsplass for storfe må anses som absolutt påkrevet. En vesentlig grunn til den store overskridelse i anleggsomkostningene skyldes de omfattende og kostbare planeringsarbeider.

Som anlegget nu står ferdig og med nogen mindre efterarbeider, må det antas å kunne rumme den påregnelige trafikk i en rekke av år fremover. Som en ulempe har det vist sig at man, på grunn av den knappe plass der var anvist til anlegget, har måttet anbringe kjølerummet i en kjelleretasje, hvad der i ikke ringe grad vanskeliggjør trafikken.

Veterinærpersonalet består av anleggets direktør og 2 kontrolldyrlæger. Dertil kommer hallmestere, fjøsmester med assistenter, veier med assistent, kasserer og bokholder, maskinist, stemplere samt en inspektør.

Angående trafikken til de forskjellige deler av anlegget henvises til tabellene.

Av fersk, utenlandsk kjøtt er fra Danmark innført 4 656 storfeslakt. Da den gjennemsnittlige vekt av disse slakt kan settes til ca. 140 kg., representerer denne import en vekt av 650 000 kg. eller ca. 17,5 % av den norske tilførsel. Fra Amerika er innført 166 storfeslakt i frosset tilstand.

I slaktehusets fjøs er betalt opstaldningsavgift for 8 661 storfe, 537 hester, 1 029 får, 33 gjet, 258 kalver og 85 svin. Da der ikke betales opstaldningsavgift for dyr, der slaktes samme dag de innsettes på fjøset, har antallet av opstaldede dyr vært betydelig større.

I slutningen av august måned blev den til avhentning av kreaturer fra fjordbåtene anskaffede motorbåt satt igang med en maskinist og en hjelpemann som betjening. Til årets utgang er med denne båt transportert til slaktehuset 4 503 dyr.

Antall av kontrollerte slakt i 1920 var: 690½ hest, 18 312 okser, 21 802 spedkalv, 1 411 gjødkalv, 8 840¾ svin, 31 834 ½ sau og 2 437 gjet, ialt 85 327¾ slagt til en samlet vekt av 3 677 847 kg. og til antatt verdi av kr. 12 268 913,65.

Herav undersøktes på:

Slaktehuset: 395 hester, 10 080 okser, 7 524 spedkalv, 379 svin, 2 326 sau, 48 gjet, ialt 20 752 slakt.

Hovedstationen: 246½ hester, 3 519¾ okser, 4 642 spedkalv, 708 gjødkalv, 4 124½ svin, 16 963½ sau, 1 451 gjet, ialt 31 655¼ slakt.

Bistasjonen: 49 hester, 47 121¼ okse, 9 636 spedkalv, 703 gjødkalv, 4 337¼ svin, 12 545 sau, 938 gjet, ialt 32 920½ slakt.

Årsaker til 2nen kl. stempling og kassasjon paa stasjonen. (Bergen).

Sykdommer og feil	2nen klasse								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	-	-	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	6	-	1	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedervet eller slett behandlet, skiddent	-	-	1	-	-	150	3	-	4*	4	1	1	4	77	2	-
Benbrudd	3	-	1	-	-	-	-	-	2	-	1	1	-	-	-	-
Benskjørhet	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	1	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	1	-
Blodurin	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Bråsott	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Brystbetendelse	3	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetendelse	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	3	-	1	1	-
Børsykdom	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë	-	-	-	-	-	43	-	-	-	-	-	-	-	91	2	-
Gulsot	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	4	-	-
Hjernelidelser	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesekkbetendelse, traumatisk	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Mangelfull avblødning	-	-	2	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Mavesykdom	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nyresykdom	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-
Nødslaktning	-	-	-	-	-	-	-	-	5	1	-	-	-	1	1	-
Rachitis	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	1	-	1	1	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-
Svulster	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Ufullbaarne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-

Tønnekjøttkontrollen. Der er av tøndekjøtt i 1920 innført 503 931 kg. islandsk fårekjøtt, 33 501 kg. engelsk hestekjøtt, 20 098 kg. amerikansk oksekjøtt, 14 138 kg tarmer, 2 652 kg. spekepølser og 437,5 kg. skinkerull, de 2 siste sorter efter innhentet dispensasjon fra innførselsforbudet. En betydelig del av dette tønnekjøtt går igjen ut av byen og, som skibsproviant, ut av landet. Av det innførte tønnekjøtt er kassert 164 kg. hestekjøtt og 757,5 kg. fårekjøtt.

4. Bodø.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *P. Seglem*, meddeler:

Antallet av tilført slakt i det forløpne år, frasett storfeslakt, har vært noget mindre enn i 1919.

Av tønnekjøtt er intet kontrollert i det forløpne år, da der ikke har vært importert direkte til byen noget av denne vare.

Kontrollokalet er det samme som tidligere og likeledes lønningene.

5. Drammen.

Kontrolløren, dyrlæge *G. Brekke* meddeler, at sammenlignet med foregående år er tilførslen steget noget i 1920.

Kjøttet har i dette år hatt en betydelig større næringsverdi. For-øvrig henvises til tabellerne.

---

6. Fredrikshald.

Kontrollør, stadsdyrlæge *A. Jacobsen* meddeler:

Den totale kjøtt-tilførsel, heri medtatt det kjøtt som har passert andre byers kjøttkontroll og det utenfor kontrollstasjonen stemplede samt det fra utlandet ankomne kjøtt, der har passert kjøttkotrollen, er følgende: 1 227 storfeslakt, 81 hester, 864 svin, 993 sauer, 1 246 spekalver og 397¼ gjødkalv.

Av statistikken for de siste 5 år ses at år om annet er byens kjøttforbruk nogenlunde ens, undtagen i 1917, da forbruket steg med 54 % fra 1916.

Tilførslen av dansk kjøtt i anførte år utgjør 44% av byens totale kjøttforbruk. Denne enorme stigning står formodentlig i forbindelse med, at det brede lag av byens befolkning hadde følelse av å ha fått god råd. Dertil kom at kjøttprisene da var forholdsvis lave i sammenligning med de påfølgende 3 år.

Landsslaktet er 728 okser. 9 gjellgr., 302 kuer, 188 kvier, 81 hester, 864 svin, 993 sauer, 1 246 spekalver, 397½ gjødkalver.

Byslaktet er 47 okser, 46 kuer, 23 kvier, 5 hester, 42 svin, 56 sauer, 332 spedkalver, 397½ gjødkalv. Disse beskedne tall for byslaktning kommer av importslakteriets virksomhet.

Kvegimporten har i flere år vært ophørt, og dermed har vi også hatt liten slaktning i det kommunale slakteri. Der er nemlig ikke innført slaktetvang i Fredrikshald.

Imidlertid er nedslaktningen av norske dyr i slakteriet i jevn og rask fremgang, til trots for at de private slakterier er i drift. Bønderne og slakterne får mer og mer forståelsen av, at et moderne slakteri er til begge parters fordel, og formodentlig vil de private slakterier om nogen år være nedlagt.

Med 2. klasse er stemplet 1 storfe og 1 hest. Kassert er 5 storfe med en vekt av 660 kg. Den samlede vekt av kasserte organer og avfall utgjør 526 kg., totalvekten av kjøtt og organvekt som blev konfiskert er 1 186 kg.

---

7. Fredriksstad.

I Fredriksstad finnes to kjøttkontrollstasjoner — en på vestsiden og en på østsiden av Glommen —; den førstnevnte kontrollstasjon bestyres av stadsdyrlæge *I. Hvattum* og den annen av dyrlæge *E. Bruer*.

Angående virksomheten ved stasjonene henvises til tabellerne.

---

8. Gjøvik.

De fra den kommunale kjøttkontroll i Gjøvik innsente opgaver over kontrollens virksomhet i 1920 er ufullstendige, da den forrige kontrollør, stadsdyrlæge *L. Seeberg* avgikk ved døden i mai måned samme år og den nye kontrollør, stadsdyrlæge *L. Slagsvold* først tiltrådte den 1. januar 1921. Under hr. Seebergs sykdom ses nemlig kontrollens bøker å være ufullstendig ført.

9. Hamar.

Fra kontrolløren, stadsdyrlæge *G. Coth*, er innsent opgaver der finnes anført i tabellerne A—G.

10. Haugesund.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *H. P. Jensen* meddeler:

Tilførslen har øket litt sammenlignet med forrige år.

Endel av det kontrollerte kjøtt er tidligere kontrollert i Stavanger. Fra Danmark er innført 47 okser. Regnet efter en gjennemsnittsvekt av: okse 90 kg., hest 175 kg., sau og gjeit 15 kg., spedkalv 12 kg. og gjødkalv 30 kg., har det samlede forbruk av ferskt kjøtt og flesk vært således:

Oksekjøtt 196 267 kg., hestekjøtt 7 962 kg., svinekjøtt 43 240 kg., sauekjøtt 87 731 kg., gjeitekjøtt 420 kg., spedkalvkjøtt 25 626 kg., gjødkalvkjøtt 2 917 kg, tilsammen 364 163 kg., hvilket utgjør ca. 22 kg. pr. individ, idet innbyggerantallet ved siste folketelling var ca. 16 500.

Den hyppigste årsak til 2. kl. stempling har vært avmagring og dårlig behandling.

Der er kassert: 2 okser på grunn av tinter, 2 griser på grunn av rødsyke og 7 spedkalver på grunn av »septiske tilstande«.

All slaktning i byen foregår nu i »det midlertidige komm. slaktehus«, idet det siste private slakteri sluttet våren 1920. Opførelsen av det nye komm. slaktehus er blitt endel forsinket på grunn av streik så det neppe blir ferdig til å tas i bruk før ut i 1922.

Til tønnekjøttkontrollen er innkommet 590 kg. amerikansk oksekjøtt og 52 945 kg. islandsk sauekjøtt, som alt var av god kvalitet, pent behandlet og uten tilsetning av forbutte konserveringsmidler.

Kontrollen som tidligere har vært utført på kontrollstasjonen for ferskt kjøtt og tildels i private sjøhuser, er nu henflyttet til egen kontrollstasjon, som er innredet og utstyrt i henhold til departementets rundskrivelse av 2. oktober 1911.

11. Holmestrand.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *O. Rustad* meddeler:

Kontrollokale og løn er uforandret.

Kjøttets behandling og kvalitet har gjennemgående vært meget god.

Med undtagelse av det innførte danskekjøtt samt fårekjøtt fra Vestlandet og Hallingdal stammer kjøttet fra de omliggende distrikter.

12. Horten.

De fra kontrolløren, stadsdyrlæge *E. Wiese*, innsente opgaver finnes anført på tabellene A—G.

13. Hønefoss.

Kontrollør, distriktsdyrlæge *G. Ødegaard* meddeler:

Tilførslen av kjøtt i 1920 var endel større enn foregående år.

Kvaliteten har gjennemgående vært god; krigsknapheten gjør sig ikke så meget gjeldende lenger. Prisene har gjennemgående vært høie, da konkurransen utefra ofte gjør at man må betale høiere pris enn der ofte noteres fra fellesslakteriet.

Fra distriktene utenfor Ringerike har tilførslen vært minimal.

Den nuværende kontrolstasjon skal i den nærmeste fremtid rives og fjernes fra den nuværende plass, og forhåbentlig blir den nye mer hensiktsmessig.

14. Kongsberg.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *A. Løken* meddeler:

Den samlede kjøttmengde for året 1920 er noget større enn i det foregående år.

Kjøttkontrollørens lønn blev i løpet av året forhøiet til kr. 2 500; med kontrollørposten hører pensjonsrett (50 % av lønnen) uten pensjonsavgift.

15. Kragerø.

Kontrolløren, dyrlæge *J. Benzen* meddeler:

Tilførslen har vært som et almindelig gjennemsnittsårs. En stor del av slaktene er også iår tilført fra andre byer og prisene har holdt sig meget høie.

Der er iår ikke påtruffet tuberkulose.

16. Kristiania.

Direktøren, politidyrlæge *A. Lo* meddeler:

1920 er slaktehusets 8de driftsår, hvorimot forskjellige underavdelinger har vært i drift lengere, saledes er det kjøttkontrollens 27de, destruksjonsverkets 20de og kjøtthallens 11te driftsår.

Bevilgningen til slaktehuset for budgettåret 1920/21 var kr. 765 300 mot kr. 670 900 i det foregående år.

Handels- og karantenefjøset. Det er her som i de fleste større byer, især i utlandet, at de fleste dyr tilføres på en enkelt dag i uken. Derved kan det ofte bli vanskelig å få underbragt alle ankommende dyr, og lossearbeidet krever også hjelp utover den faste betjening.

Tilførslen av dyr har efter krigens slutt begynt å anta mere normale former og har steget til et antall som før krigen. Det er også begynt å komme nogen dyr fra Sverige. Plassmangelen er derved blitt meget følelig.

Kjøttkontrollen er som vanlig utført av slaktehusdirektøren, 1ste kontrolldyrlægen og 3 kontrolldyrlæger. Dessuten benyttes ekstrahjelp i den utstrekning, som fandtes nødvendig til hurtig ekspedisjon.

Arbeidstiden er for dyrlægene 7 timer og for stemplerne 8 timer, men ofte må arbeidet strekkes ut over den tid både 2 og 4 timer.

Tønnekjøttkontrollen. Kontrollen med de fra utlandet innførte, opdelte, saltede kjøttvarer besørges også av slaktehusets dyrlæger, og betjeningen består som før av 1 assistent og 1 hjælper.

Den totale tilførsel. Den nedenfor omhandlede tilførsel vedrører det norske kjøtt som kommer i slaktet tilstand utenbys fra og fra utlandet kommende kjøtt, som passerer kjøttkontrollen, samt det i slaktehallene slaktede kjøtt.

I opgavene er således ikke medtatt innført kjøtt, som er fritatt for kontroll i Kristiania, hvilket for tiden kun er kjøtt fra Fellesslakteriet i Aker.

Den totale tilførsel var*): 65 036 (48 099) storfe, 2 169 (1 949) hester, 40 949 27 784) svin, 96 209 (75 922) sau, 6 341 (8 442) gjet, 32 539 (32 676) spedkalv, 22 295 (15 542) gjødkalv og ungfe.

Der var saledes en stigning fra foregaende år på 16 937 storfe — 35,2 %, 220 hester — 11,3 %, 13 165 svin — 47,4 %, 20 287 sau — 26,7 %, 6 753 gjødkalv og ungfe 43,4 %, hvorimot en nedgang på 2 101 gjet — 24,8 %, 137 spedkalv — 0,4 %.

Av den totale tilførsel var slaktet i slaktehallene (norsk, svensk, dansk):

9 870 storfe	— 15,2 % av den totale tilførsel	(21,4 %)
894 hester	— 41,2 % » » » »	(51,6 %)
3 633 svin	— 8,8 % » » » »	(9,7 %)

*) Tilsv. tall for 1919 er tilføiet i parentes.

939 sau — 0,9 % av den totale tilførsel (1,9 %)
45 gjet — 0,7 % » » » » (0,9 %)
997 spedkalv — 3,1 % » » » » (4,3 %)
4 567 gjødkalv — 20,5 % » » » » (36,5 %)

Norsk utenbys slaktet (landkontrollen):
12 074 storfe o: 18,5 % 1 179 hester — 54,3 %, 34 253 svin — 83,8 %, 86 688 sau — 90,1 %, 6 281 gjet — 99,05 %, 31 079 spedkalv — 95,5 %, 11 643 gjødkalv — 52,2 % av den totale tilførsel.

Svensk slaktet: 856 storfe o: 1,3 %, 50 hester — 2,3 %, 1 006 svin — 2,4 %, 13 sau — 0,01 %, 13 gjet — 0,2 %, 24 spedkalv — 0,07 %, 57 gjødkalv — 0,2 % av den totale tilførsel.

Dansk slaktet: 42 236 storfe o: 64,9 %, 46 hester — 2,2 %, 2 057 svin — 5,0 %, 8 569 sau — 8,9 %, 2 gjet — 0,03 %, 439 spedkalv — 1,3 %, 6 028 gjødkalv — 27,03 % av den totale tilførsel.

Den norske tilførsel. Den norske tilførsel består av det utenbys slaktede og det byslaktede, d. v. s. det i slaktehallene slaktede kjøtt av norsk oprindelse, og utgjorde tilsammen 33,5 % okse og 92,5 % svin av den totale tilførsel.

Forholdet mellem lands- og byslaktet norsk kjøtt var:

Dyr	Byslakt	Stigning eller nedgang fra foregående år %	Landsslakt	%	Tilsammen	%
Okse	9757 (10201)	÷ 4,35	12 074 (8756)	+ 37,9	21831 (18957)	+ 15,1
Hest	894 (1006)	÷ 11,12	1179 (658)	+ 79,0	2073 (1664)	+ 24,5
Svin.....	3633 (2689)	+ 35,1	34253 (21420)	+ 59,9	37886 (24109)	+ 57,1
Sau	939 (1438)	÷ 34,7	86688 (67088)	+ 29,2	87627 (68526)	+ 27,87
Gjet	45 (80)	÷ 43,75	6281 (8360)	÷ 24,9	6326 (8440)	÷ 25,04
Spedkalv .	997 (1414)	÷ 29,5	31079 (31157)	÷ 0,25	32076 (32571)	÷ 1,52
Gjødkalv \ Ungfæ ..J	4557 (5677)	÷ 19,7	11643 (7639)	+ 52,4	16200 (13316)	+ 21,65

Det viser sig, at den meget store nedgang i den norske tilførsel, som vi hadde i 1919 heldigvis var forbigående, idet den dels skyldtes nogen reduksjon i husdyrbestanden og dels at varer, fra distrikter som før hadde hatt sitt største marked i Kristiania, blev ført til andre byer og industridistrikter.

Med 1920 begynte forholdene å anta mere de gamle former, og derfor blev også tilførslen av norske varer noget større enn foregående år, men den nådde dog ikke på langt nær op i 1918 og tidligere års gjennemsnittstilførsel av okser, men derimot viser både sau og svin en gledelig større tilførsel.

Kvaliteten: Det norske oksekjøtt som føres til Kristiania, er av alle slags kvaliteter like fra de rett gode okser, kjør og kviger, som er både store nok og fete, ned til de aller tarveligste kvaliteter.

Desværre er det så, at den minste del blir å regne med blandt de gode kvaliteter, den alt overveiende mengde er smått, og så magert, at det på utenlandske markeder vel ikke vilde komme med i prisnoteringen.

I det store og hele må det sies om det hitførte norske kjøtt, enten det kommer hit levende eller slaktet, at det er for magert. Der er her, som på andre stormarkeder endel utsetter-kjør, som er magre, men i dette er der intet påfallende. Det vilde nemlig kreve meget godt fôr og ta for lang tid å få disse op i hold og vekt. Det vilde ikke være lønsomt å ofre synderlig på fetning av slike dyr, efter at melkeydelsen omtrent er ophørt.

Men hit kommer tusindvis av unge dyr, eller kjøtt av unge dyr i dårlig forstand, ja endog magre.

Det er ofte trivelige dyr i sin beste vekst, det her dreier sig om. Disse måtte det lønne sig å fôre såpas sterkt og lenge, at de ga mere kjøtt og fett enn nu desværre hyppigst er tilfellet. Bare et par måneders god fôring før slaktningen vilde gjøre god virkning. Dyret vilde ikke alene få større vekt, men hvad er likeså viktig, dets kjøtt vilde stige i kvalitet og dermed i pris.

I slakthuset slaktes år om annet ca. 6 000 st. magert ungfe med slaktevekt under 100 kg. og med en gjennemsnittsvekt av ca. 60 kg., og til kjøttkontrollen minst 10 000 skrotter, som uten skade kunde vært av bedre kvalitet. Hvis disse 16 000 dyr før slaktningen var bragt op i ca. 60 kg. større slaktevekt, vilde det utgjøre en tilvekst av henimot 1 million kg. kjøtt av det samme antall dyr, eller ca. 9 % av den samlede tilførsel. Slikt kjøtt ville også ved sin bedre kvalitet betinge mere enn 9 % tillegg i prisen, og vilde derved bringe eieren en betydelig større inntekt, Det vilde også bli mere lettselgelig og sta sig bedre i konkurransen med det innførte.

Det er vanskelig å uttale sig om lønsomheten av en foranstaltning som på denne måte vilde øke kjøttmengden, men sikkert er det, at det er slett økonomi å nedslakte disse titusender av meget magre dyr i sin beste vekstperiode og på et tidspunkt, da de koster sin opdretter mere, enn de kan utbringes i som slakt.

Skal det derfor være nogen mening i arbeidet for forøket kjøttprodusjon, må det bli slutt med nedslaktningen av magert ungfe. De fleste av vore kvegracer er trivelige og kan bli både store og fete nok, når de får nok mat, men feilen er, at de fôres for dårlig det første år, og settes derved tilbake i vekst og blir kostbare å få op igjen. Skal der produseres kjøtt, må der begynnes med dyret ved fødslen og med fortsatt målbevisst fôring og behandling av ungdyret.

Kunde dette realiseres vilde det kanskje med tiden bli færre av de små forkrøplede dyr, som nu fremstilles til slakt.

Det er ikke nødvendig å innføre fremmede racer for å øke kjøttproduksjonen. det kan godt skje ved vort eget materiell. Men der skal mere fôr og mere rasjonell opdrett til.

Fleskeproduksjonen er igjen kommet i god gjenge her i landet. Den er steget fra 24 109 i 1919 til 37 886 i år, eller med en stigning på 13 777 svin.

Her finnes nu forståelsen av, at dyret skal fôres godt, fra det fødes til det er ferdig til slakt; der er ingen som er i tvil om fremgangsmåten.

Der klages i de siste år hyppig over, at der er sillesmak av flesket, og jeg har det inntryk at disse klager er hyppigere enn de før har vært.

Før krigen stod norsk avlet flesk høit i kvalitet og blev foretrukket for nabolandenes innførte flesk, og tilførslen var så stor, at det amerikanske flesk hadde litet marked her, til trots for den billigere pris.

Under krigen begynte produsentene på grunn av mangel på annet kraftfôr å fôre med sill og sillemel, visstnok i store mengder og formodentlig helt til slaktningen, eller idetminste så nær innunder denne, at flesket fik tydelig sillesmak.

Under krigen da der var fettmangel og kun ubetydelig flesketilførsel, fandt forbrukerne sig nødtvunget i denne mangel, om der enn klagedes rett ofte og høilydt.

Men herefter vil sillefleskets ikke finne villige kjøpere, selv om sillesmaken kun er ubetydelig.

Sundhetstilstanden har vært god som vanlig. Der har dog forekommet et rett stort antall tilfeller av saltforgiftning.

Sauetilførslen var 19 101 stk. større enn foregående år, eller en stigning på 27,87 %. Det var den største tilførsel Kristianiamarkedet kan opvise.

Kvaliteten var særdeles god, og Stavangerlammene har vært og er meget skattet her på østlandet. De er passende store og passende fete. Det ser forresten ut til, at saueavlen efterhånden fanger mere interesse på østlandet også. Om tilførslen ennu ikke er så stor som den kunne være, spores dog betydelig fremgang, især er kvaliteten meget bedre enn den har vært.

Ved tilførslen av de øvrige kjøttsorter er der ingen særlig forskjell på hvad der pleier å være, hverken i tall eller kvalitet.

Sundhetstilstanden. Der er påtruffet et stort antall sykdommer, så 2nen klasses stempling og kassasjon har vært forholdsvis stor blandt den norske tilførsel. Således stempledes med 2nen klasse av byslaktet og landsslaktet tilsammen 377 okse — 1,45 % (2,26), 75 hest — 3,61 % (3,66), 954 svin — 2,51 % (3,14), 197 sau — 0,22 % (0,52), 30 gjet — 0,47 % (0,52), 228 spedkalv — 0,71 % (0,86), 41 gjødkalv 0,25 % (0,34).

Der kassertes av by- og landsslakt tilsammen 209 okse 0,96 % (1,36), 58 hest — 2,80 % (1,68), 328 svin — 0,87 % (0,92), 165 sau — 0,19 % (0,18), 202 gjet — 3,19 % (1,57), 769 spedkalv — 2,39 % (2,12) 56 gjødkalv — 0,34 % (0,54).

På grunn av tuberkulose er stemplet med 2nen klasse 8 = 0,03 % (0,06 %).

Av de i slaktehuset slaktede 9 757 norske okser er påvist tuberkulose hos 48 stk. = 0,49 %.

Ved landkontrollen er påtruffet tuberkulose i et større antall tilfeller enn de som har gitt anledning til understempling eller kassasjon, så det i tabellene over dette kjøtt opførte antall tuberkuløse ikke er noget mål for tuberkulosens utbredelse.

Der er av de kontrollerte 12 074 okser på grunn av tuberkulose stemplet 2nen klasse = 2 = 0,02 % og kassert 0 = 0 %.

Den svenske tilførsel har vært omtrent ophørt siden 1916, men i beretningsårets siste måneder begynte der å komme endel levende og slaktet.

Av okser tilførtes ialt 933 stk. og av svin 1 006 stk., hvilket utgjorde henholdsvis 1,43 % og 2,45 % av den totale tilførsel, hvorav blev slaktet her 77 okser, og landslaktet 856 okser.

Av 2nen klasse stempledes kun 8 og kassertes 5 okser, og kun av landsslaktede dyr. Endelig fikk 2 svin 2nen klasse.

Det var jevnt gode varer, mest store okser med gjennemsnittsvekt langt over vore dyr, så det forholdsvis lille antall skrotter representerte en stor kjøttvekt.

Den danske tilførsel. Tiltrots for at denne kun varte tre fjerdingår opnådde den dog å bli 42 272 okser — 64,9 % (55,8), 46 hester — 2,2 % (14,7), 2 057 svin — 5,0 % (13,2) 8 569 sauer — 8,9 % (9,7) 2 gjet 0,03 % (0,02), 439 spedkalv — 1,3 % (0,3), 6028 gjødkalv — 2,03 % (14,3) av totaltilførslen.

Også det danske kjøtt hadde en betydelig større gjennemsnittsvekt enn det norske, så det ikke alene tallmessig lå kolossalt over den norske tilførsel, men endda mere i kjøttvekt.

Kvaliteten var bedre enn i 1919, ja et betydelig antall skrotter av kuer, kviger, tjårer og gjellinger endog, hvad de danske betegner prima.

Sundhetstilstanden var også bra, idet der av okser kun stempledes med 2nen klasse 225 stk. = 0,55 % (0,45 %) og kassertes 70 stk. — 0,02 % (0,05 %).

På grunn av tuberkulose hos okser stempledes 2nen klasse 127 stk. = 0,3 % (0,3 %), og kassertes 24 stk. = 0,05 % (0,04 %).

Det gjeller her som nevnt under det norske kjøtt, at der er påtruffet mange flere tilfeller av tuberkulose, enn de som har gitt anledning til understempling og kassasjon.

Angående sykdommer og andre årsaker til 2. kl. stempling og kassasjon henvises til tabellene.

Over de ved kontrollen undersøkte organer føres egen statistikk.

Vekten av kassasjoner ved kjøttkontrollen var: hele skrotter 72 455 kg., organer 11 803 kg., lokale kassasjoner 54 657 kg., ialt 138 915 kg. *).

Vekten av kassasjoner ved slaktehuset var: hele skrotter 6 824 kg., organer 14 126 kg., lokale kassasjoner 1 092 kg., ialt 22 042 kg.

Forbruket av fersk kjøtt vil stille sig som nedenfor anført, idet innbyggerantallet var 260 904 (pr. 1ste februar 1921).

Fra totaltilførslen er fratrukket det kasserte kjøtt, men tillagt det fra Fellesslakteriet i Østre Aker tilførte **), der ikke kontrolleres her og ikke inngår i slaktehusets øvrige statistiske tabeller:

68 503	storfe	à 140	kg.	9 590 420 kg.
2 219	hest	à 200	»	443 800 »
42 065	svin	à 60	»	2 523 900 »
98 959	sau	à 17	»	1 682 303 »
6 138	gjet	à 10	»	61 380 »
31 757	spedkalv	à 18	»	539 869 »
23 550	ungfe, gjødkalv . .	à 30	»	706 500 »
273 191			Tils.	15 548 172 kg.

= ca. 59,59 (44,61) kg. kjøtt pr. innb.

*) I tidligere opgave til departementet er opgitt 13 800 kg. mindre enn her anført.
**) 3 751 storfe, 108 hest, 1 445 svin, 2 932 sauer, 1 320 gjet.

Årsaker til 2nen kl. stempling på kontrollstationen. (Kristiania).

Sykdommer og feil	Norsk								Dansk							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunslugt	2	-	271[1]	2	1	-	-	-	1	-	4	-	-	-	-	-
Absces (byld)	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Avmagring	34[1]	3	4	26	22	29	4	-	33	-	-	7	-	2	4	-
Aktinomykose (strålesopp)	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Bedærvet eller slett behandlet, skiddent	13	5	37	6	2	39	3	-	8	1	-	-	-	-	-	-
Benbrudd	21	3	57	-	-	-	3	-	2	-	1	-	-	-	-	-
Benskjørhet	15	-	1	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Beskadigelse, ydre	13	2	4[1]	1	-	7	-	-	8	-		-	-	-	-	-
Blodurin	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-
Brystbetendelse, traumatisk	18[1]		-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	1	-
— av annen årsak	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetendelse, traumatisk	17[2]	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-
— av annen årsak	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børsykdom	8	-	3	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë	-	-	-	-	-	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fødselsbesvær	15	1	20	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	5[3]	-	1	5	4	2	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-
Hjernelidelser	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesykdom	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesekkbetendelse, traumatisk	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetendelse	13	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leddsykdom	21	3	194	1	-	7	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Mangelfull avblødning	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Mavesykdom	22	1	2	1	-	74	6	-	4	-	-	-	-	2	2	-
Navleårebetændelse	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nyresykdom	8	1	9	1	-	2	3	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Nødslaktning	9	18	19	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overdrift	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	1	1	221	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Rødsyke, knuterosen	-	-	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svulster	-	6	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	6[4]	-	-	-	-	-	-	-	127	-	1	-	-	-	3	-
Vattersot	4	4	12	140	1	6	4	-	2	-	-	20	-	-	-	-
Ødem	4	7	27	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Defekt	6	1	10	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umoden tilstand	-	-	-	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

[1]) 1 svensk. [2]) 2 svenske. [3]) Dessuten 1 okse fra U. S. A. [4]) 4 svenske.

Årsaker til kassasjon på kontrollstationen. (Kristiania).

Sykdommer og feil	Norsk								Dansk							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Absces (byld)	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	2	-	-	1	40	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedærvet eller slett behandlet, skiddent	17	8	46	93	85	252	13	-	10	-	-	7	-	1	-	-
Benbrudd	2	-	4	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet	4	-	-	-	-	-	13[3])	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	7	2	-	2	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetendelse, traumatisk	16	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetendelse, traumatisk	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— av annen årsak	1	1	8	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Børsykdom	8	-	1	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë	2	-	-	-	-	128	4	-	1	-	-	-	-	4	-	-
Fødselsbesvær	9	2	4	6	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	2	3	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Hjernelidelser	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesekkbetendelse, traumatisk	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetendelse	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	16[2])	-	16	6	37	12	3	-	11	-	-	4	1	-	-	-
Kalvingsfeber	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Katarrhalfeber	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leddsygdom	-	-	21	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mangelfull avblødning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mavesykdom	-	-	2	1	32	194	8	-	-	-	-	-	-	8	2	
Navleårebetendelse	-	-	-	-	-	84	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nyresykgom	-	-	1	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Nødslaktning	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	86	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	24	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Selvdøde	1	-	-	-	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Septiske tilstande	28	14	39	1	-	16	10	-	7	-	-	2	-	-	-	-
Svulster	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	4	3	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	7	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	2[3])	-	2	-	-	-	-	-	24	-	-	-	-	-	6	-
Ufullbårne	-	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vattersot	1	-	16	48	3	23	2	-	-	-	-	4	-	-	-	-
Forgiftning	18	4	39	2	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Hæmoglobinuri	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lollandsk syke	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

[1]) Hvorav 1 svensk. [2]) Hvorav 3 svenske. [3]) Svenske.

Årsaker til 2nen kl. stempling og kassasjon ved Kristiania slaktehus.

Sykdommer og feil	2nen kl. stempling								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abcses (byld)	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	2	1	13	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (strålesopp)	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Benbrudd	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ytre	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Blodurin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Brystbetendelse, traumatisk	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
— av annen årsak	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Bukhindebetendelse	4	-	-	-	-	-	-	-	2	-	3	-	-	-	-	-
Forgiftning	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Hjertesykdom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Hjertesekkbetendelse, traumatisk	7	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Hudsykdom	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetendelse	5	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Leddsykdom	2	-	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Mavesykdom	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Navleårebetendelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Nyresykdom	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Nødslaktning	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4	2	-	-	1	-	-
Svulster	-	8	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	4	-	-
Tinter	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	6	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Vattersot	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Ufullbårne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-

17. Kristiansand S.

Stadsdyrlæge *C. Juell* meddeler:

Ifølge vedlagte lister vil det sees at der er kontrollert omtrent samme kjøttmengde som ifjor, men der er innført mere fra Danmark dette år.

Slaktevekten er som før og der benyttes omtrent det samme kvantum kjøtt i byen som før nemlig $^3/_4$ og på lannet $^1/_4$; dessuten er der fra samslakteriet sendt en del til andre byer.

Her er ansatt en kontrollør med lønn kr. 5100,00 og tillegg kr. 500,00 fra 1ste juli og en assistent med lønn kr. 1950,00, fra 1ste juli kr. 500,00 i tillegg.

---

18. Kristiansund.

Som kontrollør fungerte stadsdyrlæge *C. A. Steensholt.* Angående kontrollens virksomhet henvises til tabellerne.

---

19. Larvik.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *J. Andersen*, meddeler:

Kjøttkontrollen har vært drevet som tidligere, uten større forandringer. Kontrollørens lønn, som ifjor var kr. 3000, er iår øket med 3 alderstillegg à 300 kr. efter 3, 6 og 9 års tjeneste og er således først nu naadd op i den norske dyrlægeforenings regulativ for nevnte stilling.

Tilførselen har for samtlige slakts vedkommende vært adskillig større enn de to foregående års — kun gjødkalve er tilført i noget mindre antall.

Fra Danmark er kommet $167^1/_4$ okseskrott, dels over Kristiania, dels Horten, samtlige stemplet på forhånd. Det gjelder nu som tidligere, at transporten av dette kjøtt later meget tilbake å ønske, emballeringen er mangelfuld — tyndt sekkestrie — og behandlingen av skrottene oftest slett.

Av 1742 stemplede får er 732 tilsendt fra Vestlandet, jevne, pene skrotter, som regel upåklagelig behandlet, hvilket for en vesentlig del har sin årsak i, at de sendes med kystbåtene og undgår omlastning.

Svineholdet er temmelig stort på disse kanter; de fleste svin tilføres byen fra denne og de nærmest omliggende distrikter. Iår har tilførslen vært stor især i de siste to måneder av året — enkelte torvdage like inn under julen var omsetningsforholdene vanskelige — flere måtte reise hjem med varene usolgte, for så næste dag (torvdag) å prøve lykken i Sandefjord.

Kalvene er som regel små og dårlige; av gjødkalve tilføres få; de høie melkepriser er skyld heri.

Alt i alt har her vært nok av kjøtt og flesk; prisene har vært gode og holdt sig jevnt. En liten stigning sporedes de 3 siste måneder, da forbudet om innførsel av dansk kjøtt kom. Kvaliteten har gjennemgående vært god. Av de opførte norske okser er ca. 300 ungdyr av en gjennemsnittsvekt på 60 à 70 kg.

Med ekstraordinær tillatelse er iår undersøkt 176 tdr. amerikansk oksekjøtt i tønder, representerende en vekt av 1596,3 kg. og 250 tdr. islandsk fårekjøtt — vekt 28000 kg. Spesielt det siste har vært av fineste kvalitet, det amerikanske derimot variabelt — gjennemsnittlig middels vare. Samtlige fustasjer har passert kontrollen uten antegnelser.

---

20. Lillehammer.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *W. Simonsen*, meddeler:

Kjøttkontrollen foregår som før på kontrollstasjonen på torvet og på det kommunale slakteri. I årets løp er torvført og slaktet her i byen adskillig flere dyr enn de foregående år, kvaliteten har gjennemgående vært god og prisene på kjøtt har holdt sig høie.

Vekten av kasserte slakt er 785 kg., derav en hesteskrott på grunn av generalisert tuberkulose. Hesten var en 16 års vallakk fra Gausdal. På gården hvor den er født foretokes for 15 år siden tuberkulinprøve av kvegbesetningen hvorav 6 dyr gav reaksjon for tuberkulose.

Av organer og avfall er kassert 883 kg. vesentlig fra slakteriet, hvor der er påtruffet lungetuberkulose hos 11 kjør (1,1 %), hvilket er meget i forhold til tidligere år. Dyrene har alle vært fra Søndre Gudbrandsdalen. Dessuten er adskillige organer kassert på grunn av distomatose.

---

21. Lillestrøm.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *N. Dahle*, meddeler:

Tilførslen av kjøtt har vært jevn hele året og har til enhver tid dekket behovet. Det er også iår i månederne september—oktober hitført et større antall slaktefe fra Gudbrandsdalen. Kvaliteten av dette kjøtt har iår vært høist forskjellig. Fra Gudbrandsdalen stammer også næsten alt det saueslakt som i løpet av høsten er tilført kontrollen hersteds. Meget av dette var mindre pent behandlet på jernbanen — antagelig i selve jernbanevognen, da tilsmudsning under transporten til og fra vognene påståes ikke å finne sted. Av kjøtthandlerne er i dette år innkjøpt 165 stk. danske okseslakt som alle var stemplet i Kristiania med I kl.

---

22. Molde.

I Molde blev der ved kgl. resolusjon av 21de mai 1920 innført kommunal kjøttkontroll i henhold til lov av 27de juni 1892. Som kontrollør blev av bystyret ansatt distriktsdyrlæge *K. Hogstad*, der meddeler følgende:

Molde kjøttkontroll trådte i virksomhet 1ste oktober 1920. Kontroll-lokalet ligger centralt — på torvet — midt i byen, er bra stort, lyst og efter forholdene godt tjenlig. Kontrollen er åpen 9—10 form. hver dag. Da Molde har et forholdsvis stort opland, må en stor del av det kjøtt og flesk som produceres i distrikterne heromkring sendes videre, det går til Ålesund, Bergen og Kristiania.

Kjøttets behandling under slaktning, pakning og forsendelse er desverre ofte mangelfuld, så det blir adskillig 2nen kl. stempel. Imidlertig søker man å avhjelpe disse mangler ved avholdelse av slaktekurser og på forskjellig måte gjøre folk opmerksomme på, at kjøtt må presenteres på markedet rent, godt blodtømt, godt avkjølet og tørt, sendt i absolutt ren emballasje og at dampskibsekspedisjoner og betjening ombord i skibene behandler det pent og omsorgsfullt.

23. Moss.

Stadsdyrlæge *Kr. Sande* meddeler:

Tilførslen av slakt må nu betegnes som normal, dette gjelder samtlige dyrearter. Slakteskrottene fra distriktet presenterer sig som vanlig meget pene. Transporten er jo her meget kort. Behandlingsmåten er riktig tilfredsstillende. Det med jernbanen fra Kristiania kommende — vesentlig storfeslakt — er ofte utsatt for uheldige transportforhold. Emballasjen er jevnlig skitten, likesom varen ikke alltid legges i rene jernbanevogner. Der synes å være sterk opfordring til å søke dette misforhold rettet om nødvendig ved særskilt inspeksjon under innlastningen.

24. Narvik.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *K. G. Mæhre*, meddeler:

Kontrollen har i årets løp fått nytt, lyst og pent lokale.

Personale og avlønning som tidligere.

Det tilførte kjøtts kvalitet har gjennemgående vært bra; men det tilsvines og forringes fremdeles i en utilbørlig grad under transporten på skibe og kaier.

Som det nu er taper avsenderne ofte store penger ved at slaktet tilsvines og forringes. Hertil kommer den sundhetsfarlige side av saken.

25. Notodden.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *A. Lund*, meddeler:

Tilførslen av kjøtt i 1920 var noget større enn det foregående år nemlig 3755 kjøttkroppe imot 3263½ i 1919.

Det tilførte kjøtt har gjennemgående vært av god beskaffenhet og forholdsvis litet befengt med sykdom. Slaktningen er dog endnu — især oppe i fjellbygderne

— ikke som den skal være — bogstukne svineslakt f. eks. ikke så sjeldne — og er en del av det med jernbane og dampskib tilsendte kjøtt på grund av dårlig behandling under transporten samt mindre god emballasje ikke ganske pent ved fremkomsten.

Kontrollen foregår fremdeles i leiet, midlertidig lokale og er kontortiden som før, tirsdag, torsdag og lørdag fra 8—10 fm.

Kontrollørens lønn kr. 2400 årlig.

26. Porsgrund.

Som kontrollør fungerte stadsdyrlæge *H. Piro*. Hvad kontrollens virksomhet angår henvises til tabellerne.

27. Risør.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *Th. Skjævestad*, meddeler:

Kjøttkontrollen i Risør har foregått i samme lokaler som tidligere år. Det siste års budgett er på kr. 1550. Herav er kr. 1000 kontrollørens lønn.

Av det tilførte kjøtt er 84 okseslakt innført fra Danmark. Det øvrige stammet fra byens opland.

Det fremstillte kjøtt er i regelen slaktermessig pent behandlet. Men ofte tilsvines det sørgelig under transporten, særlig fordi det bringes ombord i små lokalbåte uten innpakning.

Det tilførte danske kjøtt var gjennemgående bra friskt selv i sommermånederne. Dertil fallt det vistnok billigere i innkjøp.

28. Sandefjord.

Kontrollør *T. Lekven* meddeler:

Tilførslen av slakt til byen har i det forløpne år øket ganske betydelig næsten for alle gruppers vedkommende og kvaliteten har gjennemgående vært meget god.

Det samme kan sies om tilførslen av dansk slakt, når hensyn tas til at innførslen allerede blev stengt i oktober f. å. Varen har som regel oprindelig vært prima, men i enkelte tilfeller har den lidt under transporten, og særlig gjelder dette de partier, der er kommet om Kristiania.

Den i mine tidligere innberetninger nevnte slaktehussak o. s. v. var allerede i juni f. å. ferdig fra komiteen og innlevert til formannskapet, og inntrykket er at alle fraksjoner innen samme finner forslaget både tilfredsstillende og påkrevet, men budgettmessige hensyn gjør at man foreløbig finner å måtte se tiden an før man går til realisasjon av samme.

29. Sarpsborg.

Stadsdyrlæge *A. Schumann* meddeler:

Kontrollen har foregått på samme måte, tid og sted som tidligere.

Der finner litet kassasjon sted, hvilket nok har sin grunn i at bønderne har lettvint adgang til dyrlæge, så at de på forhånd kan få vite om det syke dyr er brukelig eller ikke. Transport og renslighet er upåklagelig. I det heletatt kan sies, at kontrollvirksomheten virker til gjensidig tilfredshet. Svensk og dansk kjøtt forekommer ikke ennnu.

30. Skien.

Stadsdyrlæge *E. C. Koren Lund* meddeler:

Tilførslen av slakt har i 1920 vært jevnt god og kvaliteten betydelig bedre enn foregående år. Kjøttproduksjonen her i distriktet nærmer sig igjen det nor male fra før krigen; men om den når dit den var, er tvilsomt, da især i de nedre distrikter husdyrholdet er mindre.

Flere større gårder har kun nogen få melkekjør til husbruk og selger så avlingen. Transporten av slaktedyr fra Telemarken er vanskelig om vinteren, da båtene ikke er innrettet på dyretransport i den kolde årstid. Dyrene blir derfor ofte slaktet på gården og kroppen transportert til Skien. Dette er ikke hygienisk heldig, vanskeliggjør kontrollen og anvendelse av organerne. Kjøttets utseende og holdbarhet vinder også meget ved slaktning i byens slakterier.

En dyreeier er i årets løp ilagt mulkt for forsøk på å få et sykt nødslaktet dyr kontrollert; men er det å beklage, at en der samvittighetsløst utsetter andres helse for fare, slipper med en bot på kr. 25,00.

Fleskeproduksjonen er kommet i god gjenge igjen. Den er tilstrekkelig for distriktet; undertiden eksporteres der litt til Kristiania.

Av svensk slakt er der ankommet en del; det er av god kvalitet, men noget grovt.

Det tilsendte dansk slakt har vært av bedre kvalitet enn i foregående år.

Det kan bemerkes, at slaktet under transport på skibe, jernbaner og brygger ikke behandles så renslig som ønskelig.

Av tøndekjøtt er der kontrollert 25 200 kg. islandsk fårekjøtt; kvaliteten var utmerket. Kjøttkontrollens lokaler og funksjonærer er de samme som foregående år.

31. Stavanger.

Stadsdyrlæge *H. P. Selmer* meddeler:

Tilførselen av okseslakt har hele året igjennem vært i jevn stigning og viser for slaktehusets vedkommende et antall av 8207 mot foregående år 5464. Tilførslen av spedkalv og svin viser også en betydelig opgang, såvel for kontrollstasjonen som for slakthusets vedkommende, mens tilgangen av får og hest er uforandret.

Ialt er tilført: Slaktehuset: 8207 okse, 569 hester, 788 svin, 45839 sauer, 325 gjeter, 10 085 spedkalv og 49 gjødkalv. Hertil (»utenfor stasjonen«) 419 dansk. Av dette er med 2nen kl. stemplet: 33 okser, 4 hester, 5 svin, 372 sauer, 33 gjeter og 204 kalver. Helt kassert er: 10 okser, 22 sauer og 46 kalver. Vekt av kassert 2101,5.

Kontrollstasjonen er tilført: 122½ okse, 84½ hest, 2438½ svin, 1796½ sau, 1 gjet og 4810¼ kalver. Herav stemplet 2nen kl.: 28½ okse, 2 hester. 36 svin, 9 sauer og 82 spedkalv. Vekt av kassert: 2195,5. Helt kassert er 7 okser, 1 hest, 10½ svin, 6 sauer og 42½ spedkalv.

Kvaliteten av det tilførte kjøtt har vært jevnt god — bedre enn i 1919 — takket være den bedre adgang til anskaffelse av kraftfor.

Kontrollens personale er uforandret fra ifjor. Lønnen er for stadsdyrlægen hevet med kr. 500 kr. til grunnlønn 8500, for kontrolldyrlægen hevet med 1100 kr. til grunnlønn 6600. For begge stillinger 4 alderstillegg à kr. 300. Nugjeldende krisebidrag for begges vedk. ca. kr. 2000.

Angående kontrollens arbeide er intet særlig å bemerke — utover at en bedømmelse av slaktermesterforeningen, blev innanket for helserådet, hvis avgjørelse gikk helt i kontrollens favør.

Tilførslen til tøndekjøttkontrollen har vært ganske stor, om enn ikke så stor som i 1919.

Ialt er tilført 14272 kg. okse- og 371 548 kg. sauekjøtt. Alt oksekjøtt samt 5505 kg. sauekjøtt stammer fra oversjøiske lande, det øvrige fra Island. Tønnekjøttet har gjennemgående vært av fin kvalitet og fint behandlet, så der ialt kun er kassert 294 kg.

Det islandske sauekjøtt, som ankommer i høstmånederne, er dog gjennemgående svært lettsaltet, ja ofte så lett, at det næsten må betegnes som usaltet. Skal sådant kjøtt lagres, må det straks omsaltes. Dette lettsaltede kjøtt er usedvanlig delikat — langt finere og lekrere enn sterksaltet kjøtt — men det opfyller ikke tønnekjøttkontrollreglementets bestemmelse om saltgehalt hverken i lake eller kjøtt og tåler, som nevnt, ikke lagring. Lagring er dog i almindelighet ikke påkrevet, idet efterspørslen efter det islandske »dilkekjøtt« er meget stor og forbruket skjer allerede i løpet av de første uker efter ankomsten til landet.

Årsaker til 2nen kl. stempling og kassasjon på stasjonen. (Stavanger).

Sykdommer og feil	2nen kl. stempling								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	-	-	6	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Avmagring	7¾	-	9½	2	-	6	-	-	1	1	1½	3	-	-	-	-
Aktinomykose (strålesop)	¾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedærvet eller slett behandlet, skiddent	1	1	8½	6	-	65	-	-	-	-	1	-	-	11	-	-
Benbrudd	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Brystbetendelse, traumatisk	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetendelse, traumatisk	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	3	-	-
Fødselsbesvær	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Gulsott	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Hjernelidelser	1	-	.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leddsykdom	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Mangelfull avblødning	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Nødslaktning	3	-	3	-	-	5	-	-	1	-	1	1	-	8	-	-
Rachitis	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Ufullbårne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-	-
Ialt..	28½	2	37	9	-	82	-	-	7	1	10½	6	-	42	-	-

32. Tinn.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *J. Aursand* meddeler:

Rjukans kjøttproduserende opland er ikke stort. Det fremgår således av årslistene, at av 1 044 i årets løp kontrollerte oksekropper er 430 dansk. Når man så tar hensyn til at de danske kropper gjennemsnittlig er betydelig tyngre enn de norske, vil resultatet bli, at halvparten av alt det oksekjøtt, som er spist på Rjukan i 1920 er dansk.

Kassasjonsprosenten må vel sis å være stor og større iår enn tidligere. Årsaken er især, at »kvast« blir mere og mere almindelig som nedslaktningsgrunn og ofte da på et sent stadium.

Den smittsomme kalvediarrhoe presenterer også et forholdsvis stort tall iår.

Svineopdretterne i Tinn søker nu i god tid hjelp mot den så almindelige rachitis hos griser; men lenger nedover Telemarken kan ikke dette være tilfellet, ti derfra kommer av og til rachitiske griser av så dårlig beskaffenhet, at de må settes ned i klasse.

Det danske »gjødkalvkjøtt« er også en simpel vare.

Kjøttkontrollen holder fremdeles til i det gamle brandskur, og jernbanen gir ofte ennu kjøttet en slett behandling under transporten. Dette har jeg fremholdt utførlig i tidligere årsberetninger.

33. Tromsø.

Kontrollens bestyrer er dyrlæge *O. Kraabøl.*

Angående kontrollens virksomhet henvises til tabellene.

34. Trondhjem.

Stadsdyrlæge *E. Laukvik* meddeler:

Sluttopgjøret for omkostningene ved 1ste utbygning av Trondhjems slaktehusanlegg beløp sig til ialt kr. 1 098 935,86.

Veterinærpersonalet ved kjøttkontrollen har bestått av stadsdyrlæge *E. Laukvik*, kontrolldyrlæge *Kn. Næss* og veterinærpremierløitnant *J. Gjestvang*, sistnevnte med halvdagstjeneste. Fra $^1/_7$ 1920 har veterinærenes lønninger vært følgende: stadsdyrlægen kr. 9 000 + 3 alderstillegg à kr. 500 efter 3, 6 og 9 år + krisebidrag kr. 2 000. Kontrolldyrlægen kr. 6 500 + 3 alderstillegg à kr. 500 + krisebidrag kr. 1500. Gjestvang har oppebåret kr. 4 000. Kontrolltiden har som tidligere vært på stasjonen kl. 8—11½ form. og på slaktehallen kl. 8—1 og 3—6.

Angående kontrollens virksomhet henvises til tabellene.

Av det undersøkte kjøtt stammet 606 storfe og 1 sau fra Danmark, 68 storfe og 434 ren fra Finnland og 446 storfe fra Argentina. Det norske kjøtt har stammet fra Trøndelagsbygdene og Nord-Norge.

I hele høsthalvåret hadde man i det nordenfjellske et ualmindelig mildt vær. Dette hadde tilfølge, at en forholdsvis stor del av kjøttet fra den nordre del av Nordlands fylke og fra Troms fylke fremkom i en mindre god tilstand. Det var hyppig overfladisk bedervet, og et betydelig antall skrotter måtte av den grunn renskjæres og stemples med 2nen klasse. Av kjøtt av dyr, slaktet på grunn av sykdom, er der i året 1920 tilført betydelig mere enn i tidligere år. Dette må for en vesentlig del tilskrives de forholdsvis gode priser, som ved slaktehusets utsalg opnåes for sådant kjøtt. Kjøttets emballering har gjennemgående vært tilfredsstillende, dog er av og til påtruffet sekkelerret, som har vært urent efter tidligere bruk. Blåfarvning av serøse hinner og fascier som følge av trypanblåttinjeksjon er påtruffet hos 3 storfe. Dyrene oplystes å være sprøitet ca. ½ år før slaktningen.

Utsalget for 2nen klasses kjøtt. Der er solgt 42 468 kg. storfekjøtt, 3 270,5 kg. hestekjøtt, 7 636 kg. svinekjøtt, 8 773 kg. sauekjøtt, 168,9 kg. gjetekjøtt, 3 975 kg. spedkalvekjøtt og 57 kg. gjødkalvkjøtt. Herav er solgt i sterilisert tilstand 3 179 kg. storfekjøtt og i saltet tilstand 2 502 kg. svinekjøtt. Den gjennemsnittlige utsalgspris har vært pr. kg.: storfekjøtt, rått kr. 2,08, sterilisert kr. 1,12, hestekjøtt kr. 1,06, svinekjøtt, ferskt kr. 2,91, saltet kr. 2,96,sauekjøtt kr. 2,49, gjete-

kjøtt kr. 1,81, spedkalvkjøtt kr. 1,56, gjødkalvkjøtt kr. 2,39. Samlet salgsbeløp kr. 137 485,42. Provisjon er beregnet med 10 %. Steriliseringen er utført uten godtgjørelse.

Tønnekjøttkontrollen Av utenlandsk saltkjøtt er kontrollbehandlet 17 774 (i 1919: 2 576,7) kg. storfekjøtt, 114 307 (136 357,2 kg. sauekjøtt, 5 754 (348 kg svinekjøtt og 3 540 (5 171) kg. tarmer. Kassert og tilbakevist 1 140 kg. sauekjøtt.

Kjøtthallen. Til veining og salg er tilført — foruten det på slaktehallen slaktede kjøtt — følgende antall skrotter: 10 209 storfe, 405 hester, 2 981 svin, 17 648 sauer, 1 201 gjeter, 16 299 kalver. Opbevart efter salgstiden er 3 745 storfe, 156 hester, 689 svin, 12 189 sauer, 65 gjeter, 777 kalver. Der er foretatt 48 892 veininger og utstedt 60 106 vektsedler.

I kjølerummet er opbevart 3342½ storfe, 112½ hester, 634 svin, 2 648 sauer, 21 gjeter og 1 696 kalver.

Slaktehallen. Der er slaktet følgende antall dyr: 3 857 storfe med over 80 kg.s kjøttvekt, 395 storfe med kjøttvekt 30—80 kg., 90 kalver med under 30 kg.s kjøttvekt, 97 hester, 884 svin, 553 sauer og 13 gjeter.

Handelsfjøset. Antall opstalldc dyr: 4 296 (i 1919: 2414) storfe, 620 (444) hester, 1 516 (1110) svin og smågriser, 633 (447) sauer, 71 (34) gjeter, 332 (254) kalver, 93 (22) høns og 4 hunder.

Utdrag av slaktehusets regnskap for budgettåret 1919/20.

Inntekt.

Slaktehallen		kr.	9 619,00
Kjøtthallen og kjølerummet		»	43 755,50
Handelsfjøset		»	23 222,77
Provisjon for salg av 2. klasses kjøtt		»	6 194,52
—»— blod		»	287,16
Kontrollavgift for innf. fersk kjøtt		»	3 451,50
—»— tønnekjøtt		»	1 236,60
Husleie og andre inntekter		»	7 178,29
Bykassen;			
Kjøttkontrollen	kr. 27 191,66		
Medicinalvesenet	» 4 650,00		
Forrentning	» 40 000,00		
		»	71 841,66
Ballanse		»	159,15
		kr.	166 946,15

Utgift.

Lønninger		kr.	81 077,91
Andre driftsutgifter		»	44 031,64
Bykassen:			
Revisjonen	kr. 600,00		
Kontrollavgift	» 1 236,60		
Forrentning	» 40 000,00		
		kr.	41 836,60
		kr.	166 946,15

Årsaker til 2nen kl. stempling og kassasjon på kontrollstationen. (Trondhjem).

Sykdommer og feil	2nen kl. stempling								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	12½	1	53¾	68	10	20	1	-	4	-	-	9	3	9	-	-
Absces (byld)	5	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	24	-	1	24	1	24	-	-	-	-	-	6	2	13	-	-
Bedærvet eller slett behandlet, skiddent	161½	3	23¾	413	21	86½	1	-	7	1	¼	36*	2	30½	-	-
Benbrudd	4	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet	17½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	37¾	2	1	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetendelse, traumatisk	9	-	-	-	-	-	-	-	1½	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetendelse, av annen årsak	3	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	
Bukhindebetendelse, traumatisk	49	-	-	-	-	-	-	-	10½	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetendelse av annen årsak	5	-	2	3	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-
Børsykdom	16	1	2	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-
Fødselsbesvær	27¼	-	1	23	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-
Hjernelidelser	1½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesykdom	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesekkbetendelse, traumatisk	6½	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetendelse	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	14	2	-	2	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-
Kalvingsfeber	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Katarrhalfeber	6	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Leddsykdom	3	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Mangelfull avblødning	5	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mavesykdom	5	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Nyresykdom	11	-	3	3	-	3	-	-	-	-	-	1	-	3	-	-
Nødslaktning	13½	½	2	5	-	-	-	-	7	2	4	1	-	-	-	-
Overdrift	1½	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	34½	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	48	-	-
Svulster	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	3	-	1½	5	-	22	-	-	2	-	-	2	-	6	-	-
Trommesyke	12½	-	-	1	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-
Tuberkulose	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vattersot	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-
Ufullbårne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	25	-	-
Misfarvning, slap konsistens	21	1	-	15	10	61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

35. Tønsberg.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *A. Kragerud*, meddeler:

Kontrollen har vært drevet uforandret som før. Tilførslen har vært større iår enn ifjor. Det tilførte kjøtt har gjennemgående vært pent og av god kvalitet. Der er tilført 503 okseskrotter fra Danmark, det har for det meste vært av unge dyr og fin kvalitet.

I februar blev kassert 12 store okseskrotter hos en av slakterne her. Kjøttet hadde vært frossent og tinet igjen, hvorefter det var blitt befengt med sopp, sortflekket, råttent. Disse skrotter var hitført fra et fryseri i Horten. De var efter sigende innført fra Sverige. Hos samme slakter blev også kassert flere hestelass spekepølser og opskjært kjøtt. Da dette siste kjøtt ikke var passert kjøttkontrollen blev saken anmeldt for politiet og vedkommende slakter blev forelagt en bot på kr. 1000,00 som han vedtok.

Bøndernes fellesslakteri på Løren i Østre Aker.

Kontrolløren, dyrlæge *A. Austdal*, meddeler:

Tilførslen både av levende dyr og av slaktet vare har i det forløpne år vært noget bedre enn foregående år; kvaliteten gjennemgående meget bra. Vistnok var det også iår i høstmånederne adskillige unge og tynde dyr, men mindre enn vanlig.

Nogen smittsom sykdom er ikke forekommet på fjøset og åntallet av kassasjoner av kropper og organer har vært omtrent som vanlig. Den vesentligste kassasjonsgrunn for organer har særlig vært leverikter, betendelsesprocesser fremkallt av skarpt og tuberkulose.

Her kommer en og anden besetning til nedslaktning, som har reagert for tuberkulinprøven, og hos de allerfleste reagerende er påvist tuberkulose.

III.

Offentlige bestemmelser vedrørende veterinærvesenet og kjøttkontrollen.

A. Plakater, rundskrivelser m. v. i 1920.

1. Kongelig resolusjon av 9de januar 1920, hvorved bestemmes, at arbeider med opførelse av de nødvendige bygninger for en veterinærhøiskole på Lindern i Kristiania — overensstemmende med de av stortinget 19de juli 1918 godkjente planer og tegninger — nu settes igang.

2. Kongelig resolusjon av 21de mai 1920, hvorved der i henhold til § 2, 3dje avsnitt, i lov av 27de juni 1892 om kommunale slaktehus, kjøttkontroll m. v. meddeles approbasjon på Molde bystyres beslutning av 16de mai 1918 angående innførelse av kommunal kjøttkontroll for kjøpstaden Molde.

3. Rundskrivelse fra direktøren for det civile veterinærvesen av 3dje juni 1920:

Det kgl. departement for sociale saker har under 29de mai d. å. tilskrevet veterinærdirektøren således:

Med hjemmel av § 16 i de midlertidige forskrifter av 5te desember 1919 om innførsel, salg og sending av brennvin, spiritus (ikke denaturert) og sterk (het) vin til teknisk, videnskapelig og medisinsk bruk bestemmer departementet herved følgende regler om undtagelse av visse brennvinsblandinger av over 12 volumprocent alkoholstyrke fra bestemmelsene i de ovennevnte midlertidige forskrifter:

»Reglene i §§ 11 B punkt 1 og 2 og i § 14 forsåvidt tannlægers resepter på spirituøse munnpreparater angår samt i § 15 B punkt 1 og 2 angående dyrlægers resepter, kommer ikke til anvendelse på spirituøse og vinøse blandinger som

a. er optatt i den nugjeldende norske farmakopø,
b. er optatt i Supplement til farmakopøen undtagen for:
Mixt. Stockesii, Mixt. terpini, Spirit. Bay comp., Spirit. formicarum, Spiritus lavandulae, Tinct. cardamomi comp., Vin cocae, Vin colae,
c. er optatt i Supplement til Veterinærmedisinaltaksten for Norge
d. i 100 gr. veske inneholder minst 4 maksimaldoser (for mennesker) giftig stoff,
e. i oplosning inneholder i forhold til vektsmengden av sterk spiritus et av følgende stoffe i et vektsforhold av minst:
Aluminiumsubacetatopløsning 20 %. Blyedik 10 %. Brækrotuttræk svarende til brækrot 1 %. Glycerin 50 %. Kamfer 10 %. Kininsalte 5 %. Kresol og Kreolin 2 %. Menthol 2 %. Ricinusolje 50 %. Salicylsyre 5 %. Salol 5 %. Sennepsolje 2 %. Sæpe (alle slags) 10 %. Tannin 5 %. Terpentinolje og andre æteriske oljer 10 %. Thymol 2 %. Tjære (alle slags) 10 %.

De under *e* nevnte blandinger og oplosninger kan i mengder inntil 100 gram utleveres fra apotek i håndkjøp, forsåvidt sådan utlevering ikke kommer i strid med bestemmelser om utlevering av gifte«.

Hermed bedes landets dyrlæger gjort bekjent.

Med ovenstående bedes samtlige dyrlæger innen hr. fylkesmannens embedsdistrikt gjort bekjent, idet der til lettelse ved sakens ekspedisjon vedlegges endel avtrykk av nærværende rundskrivelse.

4. Kongelig resolusjon av 24de september 1920, hvorved den i henhold til § 5 i lov om kommunale slaktehus, kjøttkontroll m. v. av 27de juni 1892 bestemmes, at § 5 i kongelig plakat av 4de august 1911 (inneholdende regler for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt) skal lyde således:
»For kontroll av det innførte kjøtt betales en avgift av kr. 1,00 pr. hel eller halv skrott«.

5. Kongelig plakat av 24de september 1920 angående innførsel av husdyr og smitteførende gjenstande.

6. Kongelig plakat av 1ste oktober 1920, inneholdende endringer i forannevnte plakat.

7. Rundskrivelse fra veterinærdirektøren av 27de september 1920 angående munn- og klovsyken.

Smittomme sykdomme hos husdyrene og da særlig munn- og klovsyken har under og efter krigen utbredt sig sterkt i forskjellige europeiske land. Denne sykdom optrer fortiden også i Danmark og synes stadig å vinne i utbredelse dernede. Faren for at sykdommen kan bli overført også hertil synes dennegang å være større enn tidligere, også fordi at kreatur- og hestehandlere fra Danmark for tiden besøker forskjellige dele av vårt land for å innkjøpe hester. For tiden bør der derfor vises stor forsiktighet med å la sådanne opkjøpere få adgang til husdyrenes opholdssteder, spesiellt hvor der finnes storfe; hvis sådan adgang er uomgjengelig nødvendig, bør den dog ikke tilstedes, før vedkommende fremmede kreaturhandler har desinfisert sine hender og skotøi og byttet klær eller tatt ren overfrakke og rene kalosjer på.

Veterinærdirektøren har henledet departementets opmerksomhet på den fare, som for tiden er tilstede med hensyn til sykdommens mulige overførelse hertil og har efter samråd med andre sakkyndige på området fremlagt for departementet et forslag til revisjon av våre bestemmelser om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstande, i den utstrekning som dette fantes påkrevet. De nye bestemmelser blev utferdiget ved kgl. plakat av 24de september d. å; nogen avtrykk av denne plakat vedlegges.

Man vil videre henlede opmerksomheten på faren ved smitteoverførelse ved høi, halm osv., som ankommer hertil fra smittede land i form av innpakningsmateriale. Under henvisning til, at innførsel av gress, høi og halm er forbudt (undtagen fra Sverige, se vedl. plakats punkt VII) må sådan stråemballasje fra forbudt land ikke ilandbringes for å anvendes som fôr eller strøelse for husdyr. Fremdeles bør der utvises forsiktighet med gamle kraftfôrsekker fra utlandet; disse menes undertiden å kunne være smittteførende, om kraftfôret i og for sig antas ufarlig i denne henseende. Man bør derfor om mulig helst få sitt kraftfôr hjem i egne, rene sekker eller i ethvert fall må sekkene ikke plaseres på steder, hvor husdyrene kan komme til dem. (Forøvrig kan herom også henvises til cirkulære fra veterinærdirektøren av 30te mars 1911).

Munn- og klovsyken er fryktet, særlig på grunn av sin store smittsomhet og tilbøielighet til å bre sig ved siden av de økonomiske tap og de strenge veterinær-politimessige forholdsregler med innskrenkning i omsetningsforholdene m. v., som følger dermed. Dødeligheten pleier som oftest ikke være stor ved denne sykdom, ialfall ikke hos voksne dyr, men sykdommen kan dog anta mere ondartede former.

De vanlige symptomer hos angrepne dyr er: Matthet, feber, dårlig appetitt, ophørt drøvtygging, senere sagling av munnen, hvorfra flyter spytt og skum. En smaskende lyd høres ofte, når de syke dyr åpner munnen. På tungen og leberne opstår væskefylte blærer, der brister og efterlater sårdannelser. Undertiden ses utslett også i klovspalten, på juret o. a. steder.

Sykdommen angriper oftest storfe, dernæst svin og småfe, undertiden også hest, hund og katt; likeledes kan mennesket smittes, oftest ved nydelse av melk fra syke dyr.

Munn- og klovsyken henhører til de ondartede smittsomme husdyrsykdomme (i kapitel I i lov om smittsomme husdyrsykdomme av 14de juli 1894), hvis behandling er det offentliges særlige omsorg undergitt. Efter loven har enhver, som besitter dyr, der er eller kan mistenkes for å være angrepet av denne sykdom, til plikt snarest mulig å tilkalle dyrlæge eller herom gjøre anmeldelse til politiet eller lensmann. Inntil dyrlæge kan komme tilstede, holdes dyrene avsondret eller innesperret.

Da det er av så overordentlig stor betydning for en snarlig bekjempelse av sykdommen at mulig opdukkende tilfelle av denne hurtigst mulig blir opdaget og kommer under sakkyndig behandling, tør jeg be hr. fylkesmannen bekjentgjøre nærværende cirkulære på beste måte innen Deres embedsdistrikt.

8. Meddelelse fra veterinærdirektøren til dyrlægerne av 4de oktober 1920 angående munn- og klovsyken.

Hvis dyrlægen blir kallet til en for munn- og klovsyke mistenkt eller derav angrepet besetning, bør han ha med sig særskilt fjøstøi (lerretsfrakk, gummikappe el. lign., lue, kalosjer) foruten desinfeksjonsmidler, termometre osv.

Kjøretøiet bør lates tilbake noget tilbaketrukket fra gården og må ikke komme i berøring med dennes folk.

I henhold til husdyrlovens § 3 treffer dyrlægen forelobig på stedet alle de foranstaltninger som er nødvendige til forebyggelse av smitte. Gården avsperres for all trafikk til og fra denne uten dyrlægens tillatelse. Husdyr (også hunder, katter og allslags fjerfe) innestenges. Brukshester kan av dyrlægen tillates brukt utenfor gården mot visse forsiktighetsregler (hest, seletøi og kjøretøi renses og desinfiseres; opstallning utenfor gården eller samkvem med fremmede husdyr er ikke tillatt). Døren til fjøset låses, gjødselkjeller stenges.

Ved veier og innkjørsler til det avsperrede område anbringes plakater med »adgang forbudt« — »munn- og klovsyke« likesom dyrlægen ved politiet plaserer vaktposter i fornøden utstrekning til å påse forbudet overholdt. Vaktpostene må være forsynt med desinfeksjonsmidler for hender, fottøi osv.

Der søkes bragt på det rene, hvorfra smitten stammer, fra utlandet eller fra samtrafikk med annen smittet gård i landet. Spesielt må her forholdene innen de siste ca. 14 dager før sykdomsutbruddet has for øie i så henseende.

Videre undersøkes hvortil sykdommen kan antas spredt fra gården til andre steder, med melk levert til meieri eller ved samkvem ellers. Er melk levert til meieri meddeles meieriet at den leverte melk stammer fra munn- og klovsykesmittet besetning og nødvendige foranstaltninger treffes til å få meieriet midlertidig stengt og til å hindre at melk, meieriprodukter eller andre smittefarlige gjenstander føres bort.

Er undersøkelsene og de foreløbige nødvendige foranstaltninger truffet innberettes hurtigst (telegrafisk) til veterinærdirektøren og til fylkesmannen, idet henstilles til denne siste straks å sette besetningen under »offentlig tilsyn« efter husdyrlovens §§ 5 og 6.

Ved bortreise desinfiserer dyrlægen sig selv og i tilfelle sitt kjøretøi på det grundigste.

Om nødvendig påkalles politets assistanse.

9. Rundskrivelse fra landbruksdepartementet av 29de november 1920 angående munn- og klovsyken.

I vore naboland er der utbrutt munn- og klovsyke og det er fare for at sykdommen også vil kunne utbre sig til vort land. Man skal derfor innskjerpe bestemmelsene i husdyrloven av 14de juli 1894 om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer, ifølge hvilke enhver, der som eier eller på annen måte har i besiddelse husdyr, som er angrepet eller med sannsynlighet kan antas angrepet av denne sykdom, er forpliktet til uopholdelig å tilkalle autorisert dyrlæge eller gjøre anmeldelse til lensmannen (i byene til politimesteren). Dyren blir inntil dyrlægen kommer tilstede å holde avsondret eller innesperret (lovens § 2).

Ifølge lovens § 3 har dyrlægen å treffe de foranstaltninger, som er fornødne til forebyggelse av smitte, såsom avsondring og innesperring av syke og mistenkte dyr, nedgravning eller tilintetgjørelse av døde dyr og smitteførende avfall samt rensning og desinfeksjon.

Likeledes gir loven fylkesmannen og Landbruksdepartementet myndighet til å treffe en rekke foranstaltninger til bekjempelse av sykdommen (lovens §§ 5, 6 og 7).

Dyrets eier eller besitter er forpliktet til å efterkomme ethvert ham i henhold til lovens bestemmelse gitt pålegg; for så vidt det ikke frivillig efterkommes kan politiet la det fornødne utføre for vedkommendes regning. —

Lovens § 27 fastsetter straff av bøter eller fengsel for overtredelse eller undlatelse av å efterkomme de i loven eller i kraft av samme givne og offentliggjorte bestemmelser eller andre på behørig måte givne påbud.

Under henvisning til Veterinærdirektørens cirkulære av 18de november 1908 angående offentlig tilsyn med besetninger m. v. skal man særlig henlede opmerksomheten på, at det må anses nødvendig at enhver husdyrbesetning i sin helhet straks settes under offentlig tilsyn, når der i denne forekommer eller antas å foreligge tilfelle av munn- og klovsyke eller smitte kan antas overført til denne. Ennvidere at dette tilsyn ikke heves, forinnen der er foretatt grundig rensning og desinfeksjon på vedkommende sted efter sykdommens fullstendige ophør.

Idet departementet således går ut fra, at vedkommende besetning straks settes under offentlig tilsyn finner man å burde gjøre hr. fylkesmannen bekjent med enkelte forholdsregler, som departementet efter konferanse med Veterinærdirektøren i det tilfelle anser påkrevet:

1. Eieren eller i tilfelle besittere av husdyrene tilpliktes å anbringe opslag påtrykt (eller tydelig påskrevet) »Adgang forbudt. Munn- og klovsyke« på iøinefallende steder på eiendommen og dens grenser, spesielt ved alle veier og innkjørsler. Hos vedkommende dyrlæge vil man som regel kunne påregne å få sådanne trykte plakater, som utleveres gratis.
2. Politiet kan i tilfelle bestemme, at all ferdsel til og fra gården eller stedet skal foregå langs visse veier (over visse steder).
3. Fra vedkommende gård eller sted forbys bortført klovbærende dyr, kjøtt, ennvidere melk, fløte, myse, samt huder, horn, klover, fehår, ull, høi, halm og annet dyrefór, gjødsel, fjøsredskaper og ukokte eller udesinfiserte sekker og andre smitteførende gjen-

stande — alt uten innhentet tillatelse fra dyrlægen eller vedkommende polititjenestemann.

Hest og kjøretøi kan av dyrlægen eller vedkommende tjenestemann i tilfelle tillates brukt utenfor gården mot iakttagelse av sådanne nærmere forsiktighetsregler som han fastsetter.

Person, som er på gården eller stedet, må ikke forlate dette før de av dyrlægen påbudte forsiktighetsregler med ombytte av klær, sko, vaskning, desinfeksjon m. v. er foretatt. Person, som forlater gården (stedet) bør undgå uten tvingende grunner innen forløpet av den av dyrlægen bestemte tid å begi sig til sted, hvor husdyr finnes eller pleier å ferdes uten tillatelse av dyrlægen eller vedkommende polititjenestemann og under iakttagelse av nødvendige forsiktighetsregler.

4. Til vedkommende gård eller sted må ingen uvedkommende person tilstedes adgang uten tillatelse fra dyrlægen eller vedkommende politjenestemann og ikke under nogen omstendighet må sådan person tilstedes adgang til husdyrenes opholdssteder eller til opbevaringsstedet for fór eller gjødsel. Det samme gjelder fremmede husdyr. Fremmede husdyr må således ikke gis adgang til vedkommende gård eller sted likesom såvel gårdens (stedets) som dyrenes eier (eller i tilfelle besitter) efter evne må søke å hindre at de kommer derinn. Undtagelse kan av dyrlægen eller vedkommende polititjenestemann gjøres for hest i skyss på nærmere fastsatte vilkår.

5. På vedkommende gård eller sted må alle husdyr (også fjerfe, katt og hund) holdes innesperret eller bundet, hvis ikke dyrlægen eller vedkommende polititjenestemann anderledes bestemmer. Dørene til husdyrenes opholdssteder og forhusene skal holdes lukket (låset) og plakat som under 1. nevnt slåes op ved alle innganger. Dyrenes eier (besitter) og andre nødvendige røktere må under sitt arbeide på dyrenes opholdssted bære særskilt til dette bruk bestemte klær, fottøi og hodeplag, der efter endt arbeide skiftes og blir tilbake på et dertil anvist sted likesom henderne må vaskes og desinfiseres før arbeidsstedet forlates. Rokterne må mest mulig undgå å komme i fórrummene.

Melkespandene må alltid forbli u t e n f o r selve fjøset.

Melk og fløte må ikke benyttes uten i kokt tilstand.

Gjødselen skal, forinden den bringes bort, overheldes med frisk kalkmelk. Forøvrig bestemmer dyrlægen, hvorledes gjødselen skal bringes bort og uskadeliggjøres. Urinavløp påheldes morgen og aften frisk kalkmelk.

Trafikerte veier eller gangstier mellem gårdens huser,

plassen foran inngangsdør til stall, fjøs, fjerfe-, hunde- og grisehus, fórrum og andre for smitte særlig utsatte steder påholdes daglig frisk kalkmelk.

Slaktningen av drøvtyggere må ikke finne sted uten forutgående besiktigelse av og skriftlig tillatelse fra dyrlægen.

Departementet forutsetter, at hr. fylkesmannen og vedkommende dyrlæge benytter sig av den myndighet, som loven gir til å treffe ytterligere bestemmelser og forføininger, som måtte være påkrevet og som ikke er nevnt her.

Departementet vil i denne forbindelse forøvrig også henlede opmerksomheten på den almindelige borgerlige straffelovs § 154 som lyder således:

»Den, som bevirker eller medvirker til, at en farlig smittsom sykdom finner inngang eller almindelig utbredelse blandt mennesker, husdyr eller vekster, straffes med fengsel inntil 10 år. Under særdeles formildende omstendigheter kan bøter anvendes.

Har en sådan handling som i 1ste ledd nevnt medført, at noget menneske omkommer eller får betydelig skade på legeme eller helbred, er straffen fengsel fra 5 år inntil på livstid«.

Denne bestemmelse omfatter bl. a. også munn- og klovesyke. Enhver som bevirker eller medvirker til at denne sykdom finner inngang eller almindelig utbredelse blandt husdyr vil således kunne pådra sig en meget streng straf efter denne paragraf, s e l v o m h a n s f o r h o l d i k k e r a m m e s a v b e s t e m m e l s e n e i h u s d y r s y k d o m s l o v e n e l l e r a v d e i m e d h o l d a v d e n u t f e r d i g e d e b e s t e m m e l s e e l l e r p a b u d. Enhver person, hvad enten han hører til gårdens folk eller ikke, bør derfor omhyggelig iaktta de forsiktighetsregler som tilsies av omstendighetene for å undgå å bringe smitten med sig, idet han ellers vil kunne utsette sig for strengt straffansvar efter nevnte bestemmelse i straffeloven, likesom han vil kunne pådra sig stort erstatningsansvar overfor dem som han ved sitt forhold har påført skade. Enhver bør således undgå al unødvendig ferdsel mellem smittede og ikke smittede gårder (steder) og under enhver omstendighet iaktta de fornødne forsiktighetsregler (ombytte av klær, desinfeksjon o. s. v.). Hos vedk. dyrlæge eller polititjenestemann vil man kunne få nærmere oplysning om de forsiktighetsregler som bør iakttas.

Man vedlegger endel eksemplarer av denne rundskrivelse, som man ber hr. fylkesmannen tilstille dyrlægene, politimestrene og lensmennene innen fylket, som også bedes anmodet om i tilfelle av, at munn- og klovsyke er utbrutt i deres distrikt, å gjøre innholdet av denne skrivelse videre bekjent i den utstrekning De finner hensiktsmessig.

10. Kongelig plakat av 3dje desember 1920, inneholdende endringer i kongelig plakat av 24de september 1920 angående innførsel av husdyr og smitteførende gjenstande.

11. Kongelig plakat (ny) av 10de desember 1920 angående innførsel av husdyr og smitteførende gjenstande.

B. Gjældende love og bestemmelser m. v.

Lov

av 14de juli 1894, (kfr. love av 26de mai 1899 og 14de mai 1918) om foranstaltninger mot smitsomme husdyrsygdomme.

Kapitel 1.

Om ondartede smitsomme sygdomme.

§ 1. Følgende smitsomme sygdomme blandt husdyrene skal være undergivne det offentliges særlige forsorg, nemlig:

kvægpest;

miltbrand og dermed likeartede sygdomme;

hundegalskap;

snive;

specifik mund- og klovsyke;

ondartet lungesyke og ondartet katarrhalfeber hos hornkvæget;

kopper og skab hos faaret;

svinepest og rødsyke hos svinet.[1])

Skulde nogen anden sygdom blandt husdyr anta en smitsom eller ondartet karakter eller større utbredelse, eller skulde nogen av de her opregnede sygdomme optræde ondartet eller vinde utbredelse hos andre dyr end de nævnte, kan Kongen utvide bestemmelsene i denne paragraf til ogsaa at omfatte disse sygdomme.

Likeledes kan Kongen, naar dertil findes grund, bestemme, at en sygdom, der hittil har været gjenstand for det offentliges indgripen efter denne paragraf, skal behandles som en mildere smitsom sygdom efter bestemmelserne i nedenstaaende kapitel 3.

§ 2. Er noget husdyr angrepet eller død av en av de i § 1 omhandlede sygdomme, eller er der sandsynlighet for, at saa er tilfældet, skal enhver, der som eier eller paa anden maate har i besiddelse saadant dyr, snarest mulig tilkalde en autorisert dyrlæge eller derom gjøre anmeldelse, i byene til politimesteren, paa landet til lensmanden, fra hvem meddelelse uopholdelig skal ske til en autorisert dyrlæge.

---

[1]) Rødsyken er ved kronpr. resol. av 9de mars 1904 overført til de mildere smitsomme sygdomme.

Ved kgl. resol. av 7de april 1922 er smittsom anæmi hos hesten blitt optatt blandt husdyrlovens ondartede smittsomme sykdommer.

Dyret blir, indtil dyrlæge kommer tilstede, saavidt omstændighetene tillater det, at holde avsondret eller indesperret.

Naar kvægpest er utbrutt, skal enhver indenfor en av amtmanden nærmere bestemt avstand boende eier eller opsynsmand over drøvtyggende dyr uten ophold anmelde ethvert tilfælde av indvortes sygdom, som maatte indtræffe i hans besætning blandt de nævnte arter av dyr.

§ 3. Den praktiserende dyrlæge, der mottar meddelelse om eller under sin praksis paatræffer et tilfælde av nogen av de i § 1 omhandlede sygdomme, skal snarest mulig paa stedet undersøke tilfældets beskaffenhet og træffe de foranstaltninger, som er fornødne til forebyggelse av smitte, saasom avsondring og indesperring av syke og mistænke dyr, nedgravning eller tilintetgjørelse av døde dyr og smitteførende affald samt rensning og desinfektion. Privatpraktiserende dyrlæge er dog kun forpligtet til at foreta undersøkelse, naar tvingende grunde skjønnes at være tilstede.

Dyrlæge skal, naar han har undersøkt et tilfælde av nogen av de i § 1 omhandlede sygdomme, snarest mulig til øvrigheten indgi beretning om det ved undersøkelsen fundne sygdomstilfælde, med oplysning om, hvad der er foretat eller anordnet for at motarbeide sygdommen og hindre dens utbredelse. Privatpraktiserende dyrlæge, der efter mottat anmeldelse avslaar at foreta undersøkelse, skal snarest mulig oversende anmeldelsen til øvrigheten.

§ 4. Dyrets eier eller besidder er forpligtet til at efterkomme ethvert ham i henhold til denne lovs bestemmelse git paalæg; forsaavidt det ikke frivillig efterkommes, kan politiet la det fornødne utføre for vedkommendes regning.

Politiet er forøvrig forpligtet til at yde fornøden bistand ved de i henhold til denne lov paabudte foranstaltningers gjennemførelse.

§ 5. Amtmanden har, naar han mottar underretning om noget tilfælde av de i § 1 nævnte sygdomme, at træffe de forføininger, som efter omstændighetene maa ansees paakrævet for at hindre sygdommens utbredelse; finder han det fornødent, kan han la den besætning, i hvilken sygdomstilfældet er forekommet, samt de besætninger, hvortil smitte kan antages overført, sætte under offentlig tilsyn, indtil sygdommen eller smittefaren er ophørt.

§ 6. Saalænge en besætning er under offentlig tilsyn, kan amtmanden

a) paabyde eftersyn av vedkommende besætning ved dyrlæge, saa ofte som omstændighetene kræver dette;
b) forbyde, at dyr og smitteførende gjenstande bortføres fra stedet, samt at uvedkommende tilstedes adgang; ved kvægpest kan han forbyde alt unødvendig samkvem mellem smittede og smittefrie dele av distriktet;
c) forbyde, at noget nyt dyr indføres i en besætning, i hvilken der er forekommet tilfælde av kvægpest, kvægets ondartede lungesyke, mund- og klovsyke, snive eller svinepest; til fornøden kontrol hermed kan

han la opta fortegnelse over og merke de til vedkommende besætning hørende dyr.

Amtmanden kan derhos

d) under særlige omstændigheter forbyde benyttelse av beiter og andre steder som kan formodes at være smittede;

e) under særlige omstændigheter paabyde optagning og fornyelse av gulver, vægger og lignende i rum, hvor smittede dyr har staat, samt tilintetgjørelse av smittebefængte gjenstande, saasom høi, halm, redskaper og lignende;

f) for by eller herred, hvor eller i hvis nærhet hundegalskap forekommer, ved offentlig bekjendtgjørelse paabyde, at enhver hund skal enten holdes forsvarlig bunden eller indesperret eller være forsynt med mundkurv av nærmere angit beskaffenhet, eller under særlige omstændigheter blot kunne føres paa offentlig vei eller gate i baand av voksen person, selv om hunden er forsynt med mundkurv;

g) naar nogen farsot vinder større utbredelse, ved dyrlæge la foreta almindelig undersøkelse av besætninger i den utstrækning, som maatte findes nødvendig;

h) paalægge vedkommende by- eller herredskommune at rense og desinficere stalde og vandingssteder, som er til offentlig avbenyttelse.

§ 7. Vedkommende regjeringsdepartement har at

a) foreskrive de nærmere forholdsregler, der utkræves til forebyggelse av smitte, saavel i sin almindelighet som ved de enkelte sygdomme, samt avgi bestemmelser for dyrlægernes forhold med hensyn til reiser, indberetninger m. v.;

b) gi forskrifter til forebyggelse av smitte blandt husdyr ved dyrskuer, markeder og lignende samt ved transport av dyr inden landet;

c) gi bestemmelse angaaende benyttelse av produkter av syke dyr.

Departementet kan derhos

d) under særlige omstændigheter forbyde avholdelse av markeder eller større dyresamlinger i distrikter, hvor farsot blandt husdyr er herskende, eller hvortil smitsom sygdom kan frygtes indført;

e) under særlige omstændigheter forbyde, at dyr føres fra en landsdel til en anden, eller gjøre adgangen dertil avhængig av saadanne forsigtighetsregler, som maatte ansees fornødne for at hindre overførelse av smitte;

f) ved utbrudd av hundegalskap paabyde, at for større eller mindre dele av landet alle hunde skal holdes forsvarlig lænkede, bære mundkurv eller føres i baand;

g) ved utbrudd av kvægpest, paabyde avspærring av det av sygdommen angrepne distrikt;

h) ved utbrud av kvægpest, kvægets ondartede lungesyke, mund- og klov-

klovsyke og svinepest paabyde nedslagtning av hele besætninger, hvori sygdommen optræder.

§ 8. Vaksination av besætning mot nogen smitsom sygdom maa ikke finde sted uten tilladelse av vedkommende regjeringsdepartement.

Naar det kan antages, at en farsot derved hurtigere vil kunne stanses, kan departementet paabyde vaksination av de for smitte utsatte besætninger samt fastsætte en godtgjørelse til dyrlægen for hvert podet dyr.

§ 9. Enhver dyreeier er pligtig til at la ham tilhørende døde dyr og smitteførende gjenstande tilintetgjøre eller nedgrave. Til bruk i saadant øiemed skal enhver kjøbstadskommune anskaffe en av vedkommende regjeringsdepartement godkjendt indretning eller nedgravningsplads. Ogsaa ladesteder med særskilt kommunestyre saavelsom landkommuner med tæt bebyggelse kan av Kongen paalægges den samme forpligtelse. Fornøden grund kan av kommunen efter tilladelse meddelt av Kongen fordres avgit mot erstatning, der i mangel av overenskomst bestemmes ved almindelig takstforretning.

I kommuner, hvor saadan indretning eller nedgravningsplads enten ikke haves eller i tilfælde ikke kan benyttes, skal døde dyr og smitteførende gjenstande efter dyrlægens anordning tilintetgjøres eller nedgraves paa eierens egen grund eller — hvis der ikke er anledning — paa anden grund, hvor det med mindst ulempe for dens eier eller bruker kan foregaa. Er ved foranstaltningen nogen ulempe foraarsaget grundens eier eller bruger, skal vedkommende kommune yde erstatning, hvis størrelse i mangel av overenskomst bestemmes ved skjøn avholdt efter de i lov om veivæsenet av 15de september 1851 § 24 fastsatte regler.

Kapitel 2.

Om nedslagtning og erstatning.

§ 10. Ved mistanke om kvægpest, kvægets ondartede lungesyke eller svinepest kan amtmanden paabyde nedslagtning av indtil tre dyr for ved obduktion av disse at erholde vishet om sygdommens natur.

De dyr, om hvilke det efter en dyrlæges erklæring maa ansees for avgjort, at de er angrepne av en av de nævnte sygdomme, skal efter amtmandens foranstaltning dræpes, medmindre vedkommende regjeringsdepartement paabyder det motsatte.

Enhver hest, som efter dyrlæges erklæring er angrepen av snive, skal dræpes.

Dyr, angrepet av hundegalskap, skal dræpes; hund eller kat, som er bidt av noget av hundegalskap lidende dyr, skal likeledes dræpes.

§ 11. Eieren er, med de nedenfor nævnte begrænsninger, berettiget til at erholde erstatning for de dyr, som ved det offentliges foranstaltning

dræpes paa grund av kvægpest, kvægets ondartede lungesyke, snive, svinepest og mund- og klovsyke.

Dyr, der ved obduktion ikke viser spor av disse sygdomme, erstattes med det fulde beløp, hvortil de paa nedenangivne maate er værdsatte.

Dyr, der ved obduktion findes angrepne av kvægpest, kvægets ondartede lungesyke eller mund- og klovsyke, erstattes med to tredjedele, dyr, der ved obduktion findes angrepne av snive eller svinepest, med halvdelen av det beløp, hvortil de paa den nedenfor nævnte maate er værdsatte.

Dyr, der er døde som følge av tvungen vaksination, erstattes med deres fulde værdi.

§ 12. Forsaavidt eieren ved indførsel fra utlandet av smittede dyr, ved overtrædelse av givne forholdsregler eller paa anden maate selv har forskyldt skaden, erholder han ingen erstatning.

Ret til erstatning for dyr, nedslagtede efter offentlig foranstaltning, er derhos betinget av, at de har opholdt sig mindst 6 maaneder inden landets grænser, medmindre det kan godtgjøres, at de paa en eieren uforskyldt maate er smittede efter at være indførte her til landet.

Erstatningskrav maa fremsættes forinden nedslagtningen. Erstatningsbeløpet maa i intet tilfælde overstige kr. 300,oo for halvdelen av et enkelt dyr, kr. 400,oo for to tredjeparter og kr. 600,oo for det hele dyr.

§ 13. De dyr, der blir at dræpe efter foranstaaende bestemmelser, skal, forsaavidt erstatningskrav derom fremsættes, værdsættes av en politiembedsmand (paa landet av lensmanden) i forening med to av ham dertil opnævnte mænd. Dyrene ansættes til den værdi, de antages at ha som uangrepne av sygdommen, hvorfra trækkes værdien av det dræpte dyr, forsaavidt det helt eller delvis kan benyttes.

Det dræpte dyr skal, saavidt fornødiges, obduceres av en av det offentlige antat dyrlæge, som gjennem amtmanden skal tilstille vedkommende regjeringsdepartement en beskrivelse av obduktionsforretningen. Eieren er berettiget til for egen regning at tilkalde en autorisert dyrlæge for at være tilstede ved obduktionen og delta i avgjørelsen av spørsmaalet, om dyret har været angrepet av den antagne sygdom.

Er der tvil eller meningsforskjellighet herom mellem dyrlægerne, avgjøres saken av en av departementet opnævnt sakkyndig.

Kapitel 3.

Om mildere smitsomme sygdomme.

§ 14. Følgende sygdomme hos husdyrene henregnes til de mildere smitsomme, likeoverfor hvilke efterstaaende regler kommer til anvendelse, nemlig:

Lungesyke, influenza, kværke, strengel, mundsyke og beskelersyke hos hesten, skab og kopper hos andre dyr end faaret,

smitsom klovsyke hos faaret,

ringorm hos alle husdyr,

haarsækmider hos hunden,

febersygdomme av smitsom karakter,

tuberkulose.[1])

Med hensyn til disse sygdomme gjøres det eieren eller den, der paa hans vegne fører tilsyn med dyrene, til pligt:

a) at anmelde for en autorisert dyrlæge eller for politimesteren eller lensmanden, naar nogen av disse sygdomme maatte vise sig i hans besætning;

b) ikke at la dyr, der antages angrepne av nævnte sygdomme, føres paa markeder, til dyrskuer, paa fremmed beite eller i fremmede fjøs eller stalder;

dog skal det være tillatt fra eierens fjøs at sælge saadanne dyr til slagt eller at føre dem til handelsmarkedet til egen avsondret avdeling for at sælges til slagt medmindre departementet anderledes bestemmer for de enkelte sygdomme.

Politimester eller lensmand, der har mottat saadan meddelelse som i litr. a nævnt, har at indsende meddelelse til vedkommende dyrlæge. Finder dyrlægen, at sygdommens optræden er av foruroligende beskaffenhet, indsender han anmeldelsen til amtmanden.

Finder amtmanden det nødvendig for at hindre sygdommens videre utbredelse, kan han la forholdene paa stedet undersøke av dyrlæge og efter dennes forslag gi forskrifter angaaende avsondrings- og desinfektions-foranstaltninger.

§ 15. Vedkommende departement kan gi almindelige bestemmelser angaaende de nærmere foranstaltninger for hver enkelt av de i § 14 nævnte sygdomme samt angaaende anvendelse og salg av kjøt og melk fra syke dyr.

Departementet kan derhos bestemme, at dyr, som i henhold til § 14 litr. b er avhændet til slagt, og som senere antræffes levende hos ny besidder, skal inden en fastsat frist, i fornødent fald ved offentlig foranstaltning, kunne paabydes nedslagtet for besidderens regning.

§ 16. Kongen kan bestemme, at andre sygdomme end de nævnte skal henføres under bestemmelserne i dette kapitel.

---

[1]) Ved kgl. resol. av 22de juni 1903 er smitsom kasting og ved kronprinsregentens resol. av 9de mars 1904 rødsyke hos svinet overført til de mildere smitsomme sygdomme.

Kapitel 4.

Om indførsel og utførsel av dyr.

§ 17. Kongen kan forbyde indførsel av dyr og smitteførende gjenstande fra fremmede lande eller landsdele, fra hvilke smitsom husdyrsygdom kan frygtes indført.

Han kan anordne, at indførsel av dyr kun maa finde sted over bestemte havne eller steder, paabyde, at indførte dyr skal undersøkes av dyrlæge og henstaa i karantæne paa vedkommende importørs bekostning, paalægge eieren av indførte dyr at utrede betaling for sundhetsundersøkelse efter en fastsat takst samt anordne, at dyr, der ved indførselen findes angrepne av smitsom sygdom, eller som har været utsat for smitte, nedslagtes uten erstatning.

Han kan overhodet foreskrive de nødvendige forholdsregler for at hindre indførsel av smitsom husdyrsygdom.

§ 18. I særskilte tilfælde kan vedkommende departement tillate indførsel av enkelte dyr eller gjenstande fra lande, fra hvilke indførsel er forbudt.

§ 19. Kongen kan med hensyn til utførsel av husdyr gi saadanne forskrifter og træffe saadanne foranstaltninger, som maatte findes nødvendige for at forebygge, at der her fra landet utføres husdyr, der er mistænkte eller kan mistænkes for at lide av eller overføre smitsom sygdom, og at de herfra til utlandet avsendte dyr under transporten utsættes for saadanne sygdomme. Han kan anordne, at utførsel av husdyr kun maa finde sted fra visse bestemte steder i riket.

For undersøkelse av dyr bestemt til utførsel, saavel som for undersøkelse og desinfektion av vedkommende skib kan det paalægges henholdsvis avsenderen og skibets fører at utrede betaling efter takst.

For de skibe, der benyttes til saadan utførsel, kan kongen gi nærmere regler angaaende deres indredning og nødvendige forsyning med fôr og drikkevand for dyrene, likesom han overhodet kan træffe anordninger for at sikre dyrenes forsvarlige behandling under reisen.

§ 20. Kongen kan anordne, at jernbanevogner og fartøier, som benyttes til transport av dyr, tillikemed de dertil hørende indretninger og redskaper skal renses og desinficeres efter hver saadan benyttelse. Omkostningerne hermed utredes av den, for hvis regning jernbanen eller fartøiet drives.

Kapitel 5.

Om eftersyn ved markeder o. l.

§ 21. Amtmanden kan foranstalte, at der ved markeder og andre større samlinger av husdyr inden amtet er dyrlæge tilstede for paa det of-

fentliges vegne at føre tilsyn med, at intet av de der fremstillede husdyr er angrepet av nogen smitsom sygdom.

Amtmanden kan paabyde, at handyr, der frembydes til almindelig bedækning, skal paa eierens bekostning underkastes et sundhetseftersyn av autorisert dyrlæge, som i tilfælde har at utstede attest for dyrets fuldkomne sundhet.

Kapitel 6.

Om omkostninger og deres utredelse m. v.

§ 22. Utgifter, som paa grund av denne lovs forskrifter foranlediges ved smittede eller for smitte mistænkte dyrs røgt, avsondring og desinfektion, ved desinfektion av fjøs, stald, redskaper og deslike, ved døde dyrs nedgravning eller tilintetgjørelse, utredes av vedkommende dyrs eier. De med de syke dyrs kurbehandling forbundne omkostninger utredes likeledes av dyrets eier, medmindre vedkommende amts-, kjøpstads- eller ladestedskommune — den sidstnævnte, forsaavidt den har eget kommunestyre — maatte fatte særlige bestemmelser desangaaende for de enkelte smitsomme sygdomme.

I tilfælde av uformuenhet hos eieren avholdes disse utgifter av vedkommende amts-, kjøbstads- eller ladestedskommune, denne sidste, forsaavidt den har eget kommunestyre.

Erstatning til eierne av dyr, nedslagtet efter bestemmelsene i kapitel 2, og de utgifter, der foranlediges ved de i § 13 omhandlede værdsættelsesforretninger samt ved nedslagtninger, utredes, forsaavidt angaar dyr, der ikke findes angrepne av nogen sygdom, for hvilken nedslagtning kan finde sted, eller forsaavidt angaar dyr, døde som følge av tvungen vaksination, av statskassen, men forsaavidt de findes angrepne av nogen saadan ovennævnt sygdom, med det halve av statskassen og med den anden halvdel av vedkommende amtskommunes, kjøbstads eller ladesteds kasse, den sidste kun, naar ladestedet har særskilt kommunestyre.

Paa samme maate som i sidstnævnte tilfælde og efter saadan værdsættelse som i § 13 bestemt gis vedkommende eier erstatning, naar det for at hindre smittes videre utbredelse maatte ansees nødvendig at tilintetgjøre smittefarlige gjenstande som huse, husindredninger, fôr, redskaper o. l.

Alle andre utgifter ved foranstaltninger efter denne lovs bestemmelser utredes av vedkommende amtkommunes, kjøbstads eller ladesteds kasse, forsaavidt ikke noget andet er eller maatte bli fastsat.

Dog falder omkostningerne ved avsperringsforanstaltninger likeoverfor fremmede lande statskassen tillast, likesom Kongen for hvert enkelt tilfældes vedkommende kan bestemme, at utgiftene ved de i § 7 omhandlede foranstaltninger skal utredes av statskassen.

Endelig utredes den for tvungen vaksination fastsatte godtgjørelse til

dyrlægen samt skyssgodtgjørelse for reiser i det offentliges tjeneste efter denne lov av statskassen.

§ 23. For forretninger i det offentliges tjeneste efter denne lov tilkommer privatpraktiserende dyrlæge kr. 6,00 for hver forretning samt i tilfælde av reiser, skyss- og kostgodtgjørelse; som én forretning regnes, hvad dyrlægen under én reise paa én gang foretar paa et enkelt sted. Dyrlæge, der er ansat i et amts tjeneste med fast løn av vedkommende amtskommune, tilkommer for forretninger i det offentliges tjeneste efter denne lov kr. 4,00 for hver forretning samt i tilfælde av reiser skyss- og kostgodtgjørelse. For obduktion av en hest eller et stykke storfæ tilkommer dyrlægen derhos kr. 8,00, for obduktion av et dyr av mindre art kr. 4,00, dog saaledes, at han for paa én dag utførte obduktioner ikke kan oppebære over kr. 30,00. For kontorundersøkelse i det offentliges tjeneste tilkommer dyrlægen kr. 3,00, forsaavidt offentlig reise eller obduktion derved undgaaes.

Amtmanden kan, forsaavidt reise i samme anledning eller obduktion inden samme besætning uten nødvendighet er gjentat uten ordre av øvrigheten, helt eller delvis negte utbetaling av forretningsgodtgjørelse, kostgodtgjørelse og obduktionshonorar, likesom skyssgodtgjørelsen i samme tilfælde kan negtes.

Dyrlægen tilkommer ikke nogen forretningsgodtgjørelse for vaksination av besætninger efter paabud av departementet eller for undersøkelse av indførte eller utførte dyr utenfor den for hvert podet eller undersøkt dyr fastsatte takst. Dyrlægen tilkommer heller ikke skyss — og i tilfælde kostgodtgjørelse — for reise til undersøkelse av import- eller eksportdyr, medmindre reisen er foretat efter særskilt rekvisition av det offentlige.

For offentlige indberetninger, obduktionsbeskrivelser, attester, erklæringer og lignende tilkommer der dyrlægen ingen særskilt betaling.

§ 24. De i henhold til denne lovs bestemmelser opnævnte vurderingsmænd tilkommer for de av dem utførte forretninger hver en godtgjørelse av kr. 2,00 pr. dag.

Kapitel 7.

Om autoriserte dyrlæger.

§ 25. Husdyr, angrepne av ondartet smitsom sygdom, faareskab undtat, maa ikke tas under behandling av andre end autoriserte dyrlæger.

§ 26. Enhver autorisert praktiserende dyrlæge skal efter hvert aars utløp inden en av departementet fastsat frist gjennem amtmanden avgi til det regjeringsdepartement, hvorunder det civile veterinærvæsen er henlagt, en efter nærmere bestemmelse avfattet beretning om sin virksomhet som dyrlæge i det forløpne aar. Uteblir indberetningen utover den fastsatte tid, kan

amtmanden forelægge vedkommende dyrlæge en mulkt for hver uke, som oversittes.

Likesaa skal enhver autorisert dyrlæge ved tilflytning til eller fraflytning fra et distrikt derom indsende meddelelse til departementet gjennem vedkommende amtmand.

Kapitel 8.

Om straffebestemmelser.

§ 27. Overtrædelse eller undlatelse av at efterkomme de i denne lov eller de i kraft av samme givne og offentliggjorte bestemmelser eller andre paa behørig maate givne paabud blir, saafremt forseelsen ikke efter den almindelige lovgivning er belagt med strengere straf, at straffe med bøter eller fængsel.

Sakene blir at behandle paa den for politisaker foreskrevne maate.

Dyr eller gjenstande, som forsøkes indførte eller er indførte her til landet i strid med noget i henhold til § 17 utfærdiget forbud eller anden ifølge denne paragraf given bestemmelse, eller som forsøkes utførte i strid med nogen i henhold til § 19 givne forskrift, forbrydes til fordel for statskassen, forsaavidt de ikke blir at tilintetgjøre.

Hund, som antræffes ute med tilsidesættelse av noget i anledning av hundegalskap git paabud, skal ved politiets foranstaltning optas og dræpes enten straks eller inden en av politiet given frist, inden hvilken den kan indløses av eieren mot erlæggelse av opbevaringsomkostningerne.

Likesaa kan ethvert dyr, som paatræffes ute med tilsidesættelse av nogen bestemmelse i denne lovs kapitel 1 eller noget ifølge derav utfærdiget paabud, naar det findes angrepet av nogen der nævnt smitsom sygdom, ved politiets foranstaltning dræpes uten erstatning til eieren.

§ 28. Privat praktiserende dyrlæger skal, naar de under forretninger for det offentlige gjør sig skyldige i misligheter, som, begaat av dyrlæger med offentlig ansættelse, vilde være strafbare som forbrydelser i embede eller bestilling, straffes med bøter eller fængsel.

Kapitel 9.

Om lovens ikrafttræden m. v.

§ 29. Denne lov trær i kraft den 1ste januar 1895.

Fra samme tid ophæves lov av 20de mai 1882 angaaende foranstaltninger i anledning av ondartede smitsomme sygdomme blandt husdyrene, lov av 15de september 1851 angaaende foranstaltninger mot skabsyke blandt faar og gjeter og de i henhold til sidstnævnte lov utfærdigede bestemmelser samt lov av 14de juni 1890 angaaende forholdsregler mot utførsel av syke husdyr.

De i medhold av nævnte lov av 20de mai 1882, dens § 4, sidste punktum givne bestemmelser og de i medhold av samme lovs § 8 utfærdigede indførselsforbud samt de i medhold av nævnte lov av 14de juni 1890 utfærdigede bestemmelser blir fremdeles indtil videre i kraft.

Lov

om kommunale slagtehuse, kjøtkontrol m. v. av 27de juni 1892, jfr. lov av 27de juli 1895, lov av 6te august 1897, lov av 25de juli 1910 og lov av 14de juli 1914.

§ 1. I kommuner, for hvilke der er indrettet slagtehus, hvis beliggenhet og plan er godkjendt av Kongen, kan kommunestyret med Kongens samtykke paabyde, at al slagtning av nærmere bestemte arter av husdyr, hvis kjøt skal benyttes til menneskeføde, skal foregaa i det kommunale slagtehus.

Paa samme maate kan fastsættes, at al handel med nærmere bestemte arter av levende husdyr inden en kommune skal foregaa under kontrol paa dertil bestemt torv eller plads.

§ 2. I enhver kjøbstads- eller ladestedskommune med over 4000 indbyggere skal alt inden kommunen slagtet eller til samme indført ferskt slagtekjøt av hest, kvæg, svin, faar, gjet og ren, der skal benyttes som menneskeføde, undersøkes av kommunal kjøtkontrollør, der skal være dyrlæge. Kongen kan dog, efterat formandskapet i indførselskommunen er git anledning til at uttale sig, bestemme, at kjøt, som indføres fra en kommune til en anden kommune, hvori kommunal kjøtkontrol er oprettet, fritages for fornyet undersøkelse og stempling i indførselskommunen, naar kjøttet stammer fra dyr, som er slagtet i et av vedkommende departement godkjendt slagtehus, hvor kontrol utføres av dyrlæge, ansat av departementet, og i henhold til nærmere av departementet utfærdigede regler for kontrollens haandhævelse samt for kjøttets transport og dets efterbesigtigelse.

Efter andragende fra kommunestyret kan det av Kongen bestemmes, at kjøt av dyr, der slagtes inden dele av kommunen, som ikke er bymæssig bebygget, og hvor kontrollens gjennemførelse paa grund av deres avstand fra kontrolstationen vil falde uforholdsmæssig besværlig, kan fritages for undersøkelse av kommunal kjøtkontrol, naar kjøttet ifølge erklæring, avgit av den, for hvem det slagtes, alene skal benyttes av denne og hans husstand.

Efter beslutning av kommunestyret og med Kongens samtykke kan

saadan kontrol paabydes ogsaa for kjøbstads- eller ladestedskommuner med ikke over 4000 indbyggere.

Det samme gjælder landkommuner, dog saaledes, at i saadan kommune kun det kjøt, der utbydes til salg inden kommunen, kan forlanges kontrollert.

Det fra utlandet indførte ferske eller saltede kjøt, som indføres i fjerdedels kropper eller mindre dele — saakaldt tøndekjøt samt pølser og andet findelt kjøt — skal likeledes underkastes kontrol av en dertil av departementet godkjendt kommunal kontrollør.

Kongen kan bestemme, at indførsel fra utlandet av kjøt eller kjøt av visse arter av dyr kun tillates til visse bestemte kjøbstæder eller ladesteder. For grænsetrafikken med slagtekjøt kan dog Kongen fastsætte undtagelsesbestemmelser.

Kongen kan derhos bestemme, at indførsel fra utlandet av benfrit tøndekjøt — ferskt eller saltet — samt pølser og andet findelt kjøt helt forbydes.

§ 3. Kjøt, som av kommunal kontrollør findes tjenlig til menneskeføde, skal stemples eller merkes. Findes det utjenlig dertil, skal det ufortøvet beslaglægges og ikke tilbakeleveres vedkommende, forinden det er gjort uskadelig for den menneskelige sundhet eller ubrukbart som næringsmiddel. I de kommuner, hvor kontrol i henhold til denne lov er indført, maa ustemplet slagtekjøt eller umerket opdelt kjøt, som er undergit kontrol, ikke falbydes, torvføres eller forhandles.

Hvis beslaglagt kjøt, som ikke tilbakefordres, av vedkommende kommune blir utnyttet til teknisk bruk istedenfor at tilintetgjøres, har eieren krav paa en forholdsmæssig godtgjørelse.

Den kommunale kjøtkontrollørs avgjørelse kan indankes for stedets sundhetskommission, hvis ordfører i tilfælde ufortøvet skal gives fornøden underretning.

§ 4. Naar slagtetvang indføres efter § 1, pligter vedkommende kommune at gi erstatning for den værdiforringelse, som de for slagtebedrift inden kommunen lovlig opførte bygninger og indretninger maatte lide ved ikke længere at kunne benyttes efter sit øiemed, forsaavidt bedriften lovlig der har været drevet og ved slagtetvangens indførelse endnu drives.

Erstatningen fastsættes i tilfælde ved lovlig skjøn, optat for kommunens regning. Overskjøn maa forlanges inden 4 uker; omkostningene derved utredes efter de almindelige regler.

Erstatningskrav maa i tilfælde være fremsat inden tre maaneder efter slagtetvangens indførelse.

§ 5. For benyttelse av slagtehus eller torv, bestemt til handel med

levende husdyr, kan kommunestyret med Kongens samtykke for mindst et aar ad gangen fastsætte bestemte avgifter.

Disse maa dog ikke være høiere end fornødent til renter av den kapital, som er anvendt til vedkommende anlæg samt til dækkelse av driftsomkostningene.

Ønskes den i § 2 omhandlede undersøkelse utført i slagteri eller andetsteds utenfor kontrolstationen, skal dertil være adgang til saadanne tider og mot saadan godtgjørelse, som av kommunestyret med Kongens approbation bestemmes.

I kommuner, hvor offentlig slagtehus ikke er oprettet, skal vedkommende kommunestyre ansætte særskilt kontrollør paa det sted, som slagterborgere eller kjøthandlere andrar om, paa betingelse av, at disse refunderer kommunen de utgifter, som medgaar til saadan kontrollørs avlønning. Lønnens størrelse bestemmes av kommunestyret med departementets approbation. I tvilsomme tilfælde skal kjøttet uten utgift for kommunen frembringes til den kommunale kontrolstation.

Kongen kan fastsætte en avgift til dækkelse av de utgifter, som er forbundet med kontrol av det fra utlandet indførte kjøt saavel i hele slagt eller dele av slagt som i opdelt tilstand.

§ 6. Kongen kan utfærdige nærmere forskrifter til denne lovs gjennemførelse. Han kan saaledes bestemme, at der for det indenlandske kjøt paa forlangende av kontrolløren meddeles oplysninger om kjøttets oprindelse m. v., at der medfølger det til kontrol fremstillede utenlandske kjøt — saavel slagtekjøt som opdelt kjøt — oprindelsesbevis og attest om dyrets tilstand i levende live, at røkte skinker, saltet flesk, talg, fett eller kjøt, som indføres i lufttætte kar og har været underkastet en særegen mot bedærvelse beskyttende behandling (hermetiske varer), fritages for den i henhold til denne lov anordnede kontrol, at der fastsættes en mindstevegt for de kjøtstykker, som indføres i opdelt tilstand, at der forbydes anvendelse av andre konserveringsmidler end salt, og at kjøt av visse arter av dyr eller kjøt, som ikke uten betingelse godkjendes av kontrollen, skal — saafremt vedkommende kommunestyre fatter beslutning derom — forhandles i egne lokaler. Han kan fremdeles fastsætte regler for det kontrollerte kjøts stempling eller merkning samt for kontrol av de til det slagtede dyr henhørende organer.

§ 7. Overtrædelser av de i denne lov eller med hjemmel derav givne forskrifter paatales av politiet og straffes[1]) med bøter fra kr. 2,00 til kr. 1000,00.

[1]) Kfr. den nye straffelov.

Regler

for innførsel og undersøkelse av opdelt kjøt. Plakat av 4de august 1911.

§ 1. Ved opdelt kjøt forstaaes kjøt av slagtede husdyr, naar kjøttet er delt i fjerdedels kropper eller mindre dele. Til kjøt henregnes muskler med tilhørende ben, fett, bindevæv og itler, fremdeles indre organer, hode og tarmer.

Opdelt kjøt kan indføres til:

1. Kristiania,
2. Drammen,[1])
3. Skien,
4. Arendal,
5. Kristiansand,
6. Stavanger,
7. Haugesund,
8. Bergen,
9. Trondhjem,[2])
10. Bodø.

Indførsel av saadant kjøt til andre steder end de her nævnte er forbudt. Landbruksdepartementet kan dog for enkelte tilfælde tillate indførsel til andre steder.

§ 2. Indførsel av blod og hakkekjøt samt usaltet benfrit kjøt er forbudt, medmindre bestemmelserne i nærværende plakats § 11 kommer til anvendelse.

Paa samme maate er indførsel av faarekjøt i mindre stykker end paa 2 kg. og av andet kjøt i mindre stykker end paa 4 kg. forbudt. Forøvrig er indførsel av saltet kjøt tillatt. Saltet kjøt, som indføres, skal være undergit kontrol efter reglerne i denne plakat.

§ 3. Bestemmelserne i §§ 1, 2 og 6 skal indtil videre ikke gjælde for røkte eller saltede skinker, saltet flesk, talg, fett eller kjøt, som indføres i lufttætte kar og har været underkastet en særegen mot bedærvelse beskyttende behandling (hermetiske varer), endvidere pølser, posteier o. lign. i lufttæt pakning, indhyllet i gelatin o. lign. eller nedlagt i eddik. Pølser, posteier o. lign. kan kun indføres i særskilte postpakker paa indtil 5 kg. vegt.

Ved skinker forstaaes bogen eller laaret av svin med tilhørende ben, med eller uten hud.

Likeledes skal frossent renkjøt indtil videre være fritat for den ved denne plakat anordnede kontrol.

§ 4. Til salt kjøt henregnes alene kjøt, hvor muskelmassen ogsaa i de inderste lag indeholder mindst 4 — fire — procent salt.

§ 5. Kjøt, som er tilsat farvestoffer eller andre konserveringsmidler end koksalt, sukker eller salpeter, saasom

a) borsyre og borater (boraks),
b) formaldehyd,

---

[1]) Konf. kgl. resol. av 26de mai 1922. Tønsberg utgik ved kgl. resol. av 9de februar 1912.

[2]) Aalesund utgik ved kgl. resol. av 8de oktober 1915.

c) alkali — jordkali — oxyder — hydroxyder og karbonater,
d) svovlsyre og undersvovlsyrlige salter (sulfiter og hyposulfiter),
e) fluorider,
f) benzoesyre, salicylsyre og deres forbindelser,
g) klorater

maa ikke indføres, medmindre bestemmelserne i nærværende plakats § 11 kommer til anvendelse.

§ 6.

a) Efterat det i § 1 og 2 omhandlede i tønder, fustager eller anden indpakning indførte kjøt er toldbehandlet eller, forsaavidt stedets toldvæsen og vedkommende kjøtkontrollør finder det hensigtsmæssig, før toldbehandling har fundet sted, skal kjøttet, førend det utleveres importøren, underkastes kontrol av dertil av departementet godkjendt kommunal kontrollør.
b) I særegne tilfælde saasom ved større indførsel til fabrik eller lagerhus, kan departementet bestemme, at kontrollen utføres paa vedkommende fabrik eller lager.

§ 7.

a) Enhver sending av indført kjøtt, som omfattes av bestemmelserne i disse regler, skal ledsages av papirer bekræftet av stedets norske konsul, som godtgjør, hvorfra kjøttet kommer, kjøttets art og at kjøttet stammer fra dyr, som er undersøkt i levende live av dyrlæge og av ham fundet sundt, og at kjøttet ved dyrlæge-undersøkelsen efter slagtningen er fundet tjenlig til menneskefode. De indførte fustager eller anden emballage skal være saaledes merket og plombert, at varens identitet efter de ledsagende papirer kan godtgjøres. Indtil videre skal der dog ikke kræves dyrlæge-attest for det fra Island indførte saltede faarekjøt eller for saltede tarmer.
b) Landbruksdepartementet bemyndiges til at fastsætte formularer for de attester, som skal medfølge det fra utlandet indførte kjøt.
c) Forsendelsen skal aapnes i kontrollørens paasyn i det dertil bestemte undersøkelseslokale, eller, forsaavidt kontrol er tillatt i henhold til § 6 b, paa vedkommende sted.

Derpaa undersøkes, om varen stemmer med angivelsen i de ledsagende papirer, og om varen i sundhetsmæssig henseende frembyder betænkelighet.

§ 8. Naar kjøttet er kontrollert og fundet tjenlig til menneskefode, skal der paa vedkommende pakning anbringes enten et brandmerke eller et farvestempel.

Stemplet skal for kjøt av faar, kvæg eller svin være av regelmæssig sekskantet form og sekskantens sider skal være mindst 2,5 cm.

For hestekjøt skal stemplet være firkantet med 5 cm. lang grundlinje og 2,5 cm. lang sidelinje.

Stemplet, hvis bokstaver skal være skarpe og tydelige, skal, naar farve anvendes, avstemple et rødt merke, som indeholder ordet »Import« samt den kontrollerende kommunes navn.

Indeholder pakningen hestekjøt, skal merket angi dette.

§ 9. Hvis kjøttet tilbakevises fra kontrollen, fordi de i § 7 omhandlede legitimationer m. v. mangler eller ikke er fyldestgjørende, eller fordi det ikke er tillatt at indføre det til benyttelse som menneskefode

eller det beslaglægges, skal pakningen stemples med en sort trekant av 5 cm. sider, hvor der findes ordene »Import«, kontrolkommunens navn og henholdsvis ordet »tilbakevist« eller »beslaglagt«.

Den anvendte farve maa være holdbar.

§ 10. Der skal tillike foruten stemplingsmerket paaklistres sendingen en merkelap, som angir undersøkelsens datum og kontrollørens navn.

Stempelmerkerne skal anbringes paa pakningen paa mindst 2 steder (et merke paa lokket og et andetsteds) og paa iøinefaldende maate.

§ 11. Kjøt, som ikke er bestemt til menneskeføde, kan indføres uten at underkastes kontrol, naar kjøttet er gjort eller gjøres utjenlig til menneskeføde, saasom ved indsnit i kjøttet og tilsætning av kalk, tjærestoffer (karbolsyre, kreosot) o. lign. efter nærmere bestemmelse.

§ 12. Kontrolløren har at anføre i kontrolprotokollen nøiagtige oplysninger om

a) undersøkelsens datum,
b) importørens navn,
c) varens art,
d) varens oprindelse (avsendelsessted og avsendelsesfirma),
e) kort angivelse av de ledsagende papirers indhold (sundhetsattest, fustagens eller sendelsens nr.) o. lign.,
f) varens nettovegt (som netto regnes sendelsens indhold av kjøt),
g) det beslaglagte kjøts nettovegt og mængden av det tilbakeviste kjøt,
h) grunden til beslaglæggelsen eller tilbakevisningen,
i) oplysninger om det i henhold til § 11 indførte kjøt, som er utjenlig til menneskeføde.

Den av kontrolløren trufne avgjørelse kan indankes for stedets helseraad. Den, der fremfører kjøttet til kontrol, skal i saa fald straks protestere mot den trufne avgjørelse og har ved henvendelse til helseraadet at kræve dettes kjendelse. Kontrolløren bør være tilstede ved sakens behandling og for helseraadet nærmere begrunde sin avgjørelse. Kjøttet blir, indtil kjendelsen er avgit, at opbevare paa forsvarlig vis ved kontrolstationen. Hvis helseraadet ikke opretholder kontrollørens avgjørelse, blir kjøttet at stemple — med tilføielse efter kommunens navn — av ordet »Helseraad«.

§ 13. For undersøkelse av det indførte kjøt skal erlægges en kontrolavgift av 2 øre pr. kg. Avgiften beregnes efter kjøttets vegt.

§ 14. Med hensyn til toldens erlæggelse og eventuel tilbakebetaling av erlagt told for beslaglagt eller tilbakevist kjøt, har kontrolløren at rette sig efter den ordning, som i denne henseende maatte træffes av vedkommende toldkammer.

§ 15. Kontroltiden fastsættes av magistraten. Kontrol skal som regel kun finde sted ved dagslys; i mørketiden skal der sørges for tilstrækkelig kunstig belysning av kontrollokalet.

§ 16. Overtrædelse av de i denne plakat givne forskrifter blir forsaavidt de ikke indgaar under strengere straffebestemmelser, at belægge med straf overensstemmende med den almindelige borgerlige straffelov av 22de mai 1902 § 339.

§ 17. Denne plakat træder i kraft fra 1ste november 1911.

Regler

for innførsel og kontrol av ferskt kjøt (slagtekjøt). Plakat av 4de august 1911.

A. *Om indførsel fra utlandet av slagtekjøt.*

§ 1. Indførsel av ferskt slagtekjøt av hest, kvæg, faar, gjet, svin og ren bestemt til menneskeføde, skal alene være tillatt fra de land, som indførselsplakaten i henhold til lov om foranstaltninger mot smitsomme husdyrsygdomme (husdyrloven) av 14de juli 1894 med tillægslove til enhver tid bestemmer.

§ 2. Indførsel maa alene finde sted til de kjøbstæder eller ladesteder, hvor der er indført offentlig kjøtkontrol i henhold til lov av 27de juni 1892 (kfr. lov av 25de juli 1910) om kommunale slagtehus m. v. Landbruksdepartementet kan for enkelte tilfælde tillate indførsel til andre steder. Derhos skal det indtil videre være tillatt at indføre slagtekjøt over riksgrænsen mot Sverige til benyttelse for befolkningen i grænsedistriktene. Likeledes skal frossent renkjøt kunne indføres til Finmarken fra de ved Nordishavet og det Hvite Hav beliggende russiske havner uten at underkastes den ved denne plakat anordnede kontrol.

§ 3. Ferskt slagtekjøt, hvorved forstaaes slagtemæssig behandlet kjøt uten tilsætning av konserveringsmidler, maa ikke indføres i mindre dele end halve slagtekropper, opdelt efter længden. Kalver og smaafæ kan kun indføres i hele kropper.

§ 4. Ethvert slagt skal være ledsaget av attest fra en i utførselslandet autorisert dyrlæge indeholdende nøiagtige oplysninger om slagtningssted og slagtningstid samt bevidnelse om, at dyret er synet av dyrlægen umiddelbart før slagtningen og fundet sundt, og at slagtet er undersøkt og fundet tjenlig til menneskeføde. Hvis attesten omfatter flere slagt i samme forsendelse, skal hvert slagt være saaledes merket, at det efter attesten kan identificeres.

Dog skal for hesteslagts vedkommende særskilt attest medfølge for hvert enkelt slagt, og attesten skal derhos indeholde angivelse av hestens signalement og tilstand før slagtningen.

Hvis slagtet indføres fra andre land end Sverige og Danmark, skal dyrlægens attest være paategnet bevidnelse fra norsk konsul om, at vedkommende dyrlæge er en i utførselslandet autorisert dyrlæge. Til kontrolkommuner kan der dog fra de svenske grænsedistrikter indføres slagt uten dyrlæge-attest, naar der medfølger slagtet attest fra svensk politimyndighet, grænsetoldstations-bestyrer eller ordfører i vedkommende kommune med oplysning om kjøttets oprindelse, slagtningssted og slagtningstid samt bevidnelse om, at slagtet efter de foreliggende oplysninger ikke stammer fra dyr, som er slagtet paa grund av sygdom, og at der ikke i distriktet for tiden optræder ondartet smitsom husdyrsygdom. Dog skal disse attester, naar det gjælder hester, indeholde erklæring om, at hesten er besigtiget av attestutstederen umiddelbart før salgtningen og fundet fri for sygdomstegn.

§ 5. For kontrol av det indførte kjøt betales en avgift av kr. 1,00 pr. hel eller halv skrot.[1])

[1]) Kfr. kgl. resol. av 24 septbr. 1920.

B. *Om kontrollens haandhævelse.*

§ 6. I enhver kommune, hvor offentlig kjøtkontrol i henhold til loven av 27de juni 1892 er anordnet, skal der være en kontrolstation, hvor kontrollen av det ferske slagtekjøt skal foregaa.

§ 7.

a) Intet kjøt skal undersøkes og stemples, medmindre det, hvis det stammer fra hest, svin, kvæg (undtagen kalver) eller ren, fremlægges i mindst en fjerdedels krop (for- eller bakfjerding), og hvis det stammer fra kalv, faar eller gjet, fremlægges i hele kropper, som kan være delt efter længden; dog skal slagt, som stammer fra dyr, der er slagtet paa grund av sygdom (nødslagtede dyr), altid fremlægges i sin helhet. Renkjøt, som ved indførsel til kontrolkommune er frossent, skal være fritat for den ved denne plakat anordnede kontrol.

b) Hele kropper skal ved fremlæggelsen være opbrystet. Med bakparter skal følge nyrerne i organisk sammenhæng. Andre organer, som ved slagtningen er fraskilt kroppen, saasom hode, tunge, net, lever, hjerteslag o. lign. kan mottages til kontrol, naar de ved et merke er betegnet som tilhørende det slagt, hvormed de fremføres, og for tungens vedkommende er heftet til dette.

c) Ferske organer av slagtedyr maa ikke benyttes som menneskefode inden en kommune uten at være fremført til kontrol og stemplet.

d) Kommunestyret kan ved approbation av Landbruksdepartementet fastsætte regler, ifølge hvilke større dele av slagt eller flere organer end ovenfor nævnt kan kræves fremlagt for kontrolløren i tilfælde i organisk sammenhæng med slagtet.

e) Ved undersøkelse i slagteri av kjøt av dyr, slagtet inden vedkommende kommune, skal samtlige dyrets organer være tilstede og særskilt for hvert dyr fremvises for kontrolløren.

§ 8. Naar hesteslagt fremlægges til kontrol, skal slagtet ledsages av attest enten fra en dyrlæge, som meddeler oplysning om hestens tilstand umiddelbart før slagtningen, eller fra to troværdige mænd, som i henhold til en besigtigelse av hesten umiddelbart før slagtningen bevidner, at dyret er fundet frit for sygdomstegn. Attesten skal tillike indeholde oplysning om dyrets farve. Slagtet maa være forsynt med et merke, som godtgjør dets identitet efter den medfølgende attest. Mændenes troværdighet skal være bevidnet av politiet eller av kommunens ordfører.

§ 9. Slagt, som ved fremførelse til kontrol ikke er i hel og ubeskadiget stand, saaledes at ingen hindebedækning er fjernet, itler eller andre organdele bortskaaret, eller som ikke tilfredsstiler de i § 7 og 8 opstillede krav, eller som fremlægges i tilsmudset tilstand avvises fra kontrollen, forsaavidt der ikke foreligger grund til at beslaglægge kjøttet.

§ 10. Kontrolløren skal, forsaavidt slagtet efter foranstaaende bestemmelser kan mottages til kontrol, underkaste dette en nøiagtig undersøkelse for at avgjøre, om kjøttet er tjenlig til menneskefode. Avgjørelse herav træffes overensstemmende med den til enhver tid gjældende instruks for kontrolen. Hvis kontrolløren paa grund av særegne forhold ikke kan træffe avgjørelse ved slagtets fremlæggelse, kan avgjørelsen utskytes indtil 24 timer, mellemliggende helligdag ikke iberegnet. Ved under-

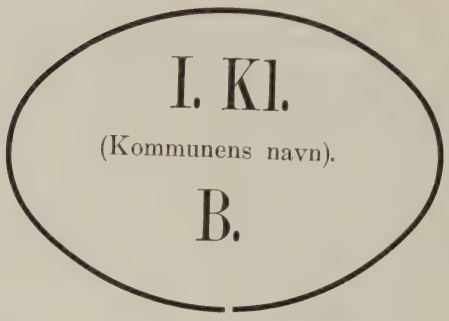

søkelsen har kontrolløren ret til at gjøre de nødvendige indsnit i kjøt og organer.

§ 11.

a) Den, som fremstiller kjøt til kontrol, skal ved fremlæggelsen meddele oplysning om, hvad der er ham bekjendt om slagtet, saasom eierens navn, hvorfra slagtet er kommet, slagtningssted og slagtningstid, om dyret har været sykt eller har faat medicin før slagtningen m. v.

b) Hvis slagtet stammer fra et sykt dyr, skal der meddeles oplysning om dyrets tilstand før slagtningen, om det har faat medicin før slagt-

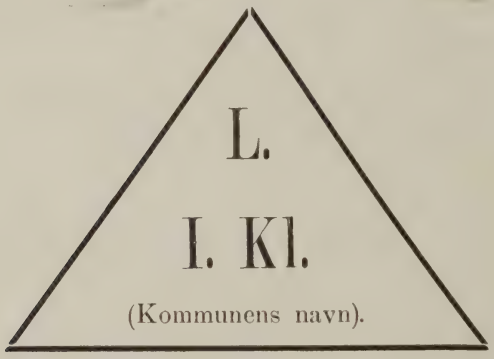

ningen og andre oplysninger som kontrolløren anser nødvendige. Kan fornødne oplysninger ikke tilveiebringes, avvises slagtet, medmindre der ved undersøkelsen findes tegn, som betinger slagtets beslaglæggelse.

§ 12. Naar et slagt efter foretat undersøkelse findes tjenlig til menneskefød, skal der paa slagtet anbringes stempelmerker.

Paa kjøt av slagtedyr, slagtet inden en kommune, hvor kontrol er indført, og undersøkt i vedkommende slagteri med dyrets samtlige organer saaledes tilstede, at der ingen tvil er om, at organene tilhører det foreviste slagt, skal naar kjøttet i enhver henseende findes sundt og ubetinget tjenlig til menneskefød, anbringes stempelmerker i blaa farve og oval form; saadanne stempler, hvis tverdiameter skal være 6 cm.

og hvis høidediameter skal være 3,5 cm., skal indeholde foruten kommunens navn (helt eller forkortet) tillike tegnene I Kl. (ɔ: første klasse), B. (ɔ: bykontrol), se hosstaaende tegning.

Paa kjøt av slagtedyr, som enten er indført utenbysfra eller slagtet inden byen, men fremført til kontrol uten tilstedeværelse av dyrets samtlige organer, skal, naar kjøttet i enhver henseende antages sundt og ubetinget tjenlig til menneskeføde, anbringes stempelmerke i blaa farve

og trekantet form; saadanne triangulære stempler, hvis grundlinje skal være 6 cm. og hvis sider skal være 5 cm., skal foruten vedkommende kommunes navn tillike indeholde tegnene I Kl. (ɔ: første klasse), L. (ɔ: landkontrol), se hosstaaende tegning.

§ 13. Paa kjøt, som ved undersøkelse findes at lide av mangler i sanitær henseende, men hvor den tilstedeværende mangel ved omhyggelig tilberedning ikke antages at kunne betinge fare for den menneskelige sundhet, skal der hvis kjøttet hitrører fra dyr, undersøkt i vedkommende slagteri med dyrets samtlige organer saaledes tilstede, at der ingen tvil er om, at organene tilhører det foreviste slagt, anbringes stempelmerker i sort farve og rund form, hvis diameter skal være 6 cm. Stempel-

merket skal avstemple foruten vedkommende kommunes navn tillike tegnene II. Kl. (ɔ: 2den klasse), B. (ɔ: bykontrol), se hosstaaende tegning.

Hvis kjøttet derimot fremstilles til kontrol, uten at samtlige organer er tilstede, eller hvis det er indført utenbysfra, skal der, under samme betingelse som ovenfor i denne paragraf nævnt, anbringes merker i sort farve og kvadratisk form; kvadratets sider skal være 5 cm., og merket skal avstemple, foruten vedkommende kommunes navn, tillike II. Kl. (ɔ: 2den klasse), L. (ɔ: landkontrol), se hosstaaende tegning.

§ 14. Hvis der ved undersøkelse av kjøttet findes mangler av saadan art, at kjøttet ikke ansees tjenlig til menneskeføde, skal det beslaglægges og indtil videre opbevares paa kontrolstationen paa en saadan maate, at der ingen risiko er for tilsmudsning og bedærvelse av andet kjøt eller for spredning av sygdomsstof. Fra kontrolstationen eller fra undersøkelsstedet skal det beslaglagte kjøt føres paa forsvarlig vis enten til destruktionsanstalt, opbrændingsovn eller nedgravningsplads for saadant kjøt eller til en av kommunen godkjendt indretning, hvor kjøttet gjennemkokes. Kjøttet kan dog tilbakeleveres eieren, hvis det ikke er befængt med nogen sygdom, som ifølge husdyrloven betinger dets opbrænding eller nedgravning. Kjøttet skal, hvis det tilbakeleveres eieren, av kontrolløren forsynes med dype indsnit, hvori der strøes ulæsket kalk eller petroleum, raa karbolsyre o. lign., hvorved det gjøres utjenlig til benyttelse for mennesker eller dyr.

§ 15. Den av kontrolløren trufne avgjørelse om kjøttets stempling eller beslaglæggelse kan indankes for stedets helseraad. Den, som fremfører kjøttet til kontrol, skal i saa fald straks protestere mot den trufne avgjørelse og har ved henvendelse til helseraadet at kræve dettes kjendelse. Kontrolløren bør være tilstede ved sakens behandling og nærmere begrunde sin avgjørelse. Kjøttet blir, indtil kjendelsen er avgit, at opbevare paa forsvarlig vis ved kontrolstationen. Hvis helseraadet ikke opretholder kontrollørens avgjørelse, blir kjøttet at stemple med tilføielse — efter kommunens navn — av ordet »Helseraad«.

§ 16. Stempelmerkerne skal anbringes paa mindst følgende steder paa hvert halve slagt:

I. Hos hest og kvæg (undtagen kalver)
   1. paa siden av halsen,
   2. paa underarmen,
   3. paa bogen,
   4. paa brystet,
   5. paa høiryggen,
   6. i nyrepartiet,
   7. paa indsiden av laaret,
   8. paa utsiden av laaret,
   9. paa tungen og hodet.

II. Hos kalver og rensdyr
   1. paa bogen eller underarmen,
   2. paa brystet,
   3. paa laaret eller bækkenpartiet.

III. Hos svin
   1. paa hodet,

2. paa brystet,
3. paa bogen,
4. paa ryggen,
5. paa buken,
6. paa laaret.

Paa smaagriser er det nok at stemple hodet og ryggen.

IV. Hos faar og gjet
1. paa brystet,
2. paa bogen,
3. paa ryggen,
4. paa laaret.

Hos smaalam og killinger er det nok at stemple halsen og ryggen.

Hvis kontrolløren finder det hensigtsmæssig, eller hvis kjøttets eier kræver det, kan flere stempler anbringes.

§ 17. Enhver kontrolstation skal være forsynt med vand, vask og avløp til kloak, samt de til undersøkelse av slagtet nødvendige instrumenter og forøvrig være indrettet og utstyrt saaledes som Landbruksdepartementet til enhver tid bestemmer. Stemplene maa utenfor bruken opbevares i et sikkert tillaast skap.

Der skal sørges for, at slagtet kan fremlægges til kontrol uten at utsættes for regn eller støv. For det beslaglagte kjøt skal der findes et eget ophængningsrum eller en egen kasse, hvilke holdes forsvarlig avlaast.

§ 18. Kontrolstationen skal holdes aapen for undersøkelser og stempling av kjøt til de tider, som vedkommende magistrat og formandskap bestemmer.

§ 19. Ved enhver kontrolstation skal der føres en protokol over alt kjøt, som fremføres til kontrol ved hovedstationen, samt en anden protokol over alt kjøt, som undersøkes utenfor kontrolstationen.

I vedkommende protokol anføres rekvirentens eller eierens navn, kjøttets oprindelse (fra indlandet eller fra utlandet), undersøkelsens datum, kjøttets art og størrelse samt undersøkelsens resultat. Der skal tillike føres regnskap over de for undersøkelsen betalte avgifter.

§ 20. Naar noget kjøt avvises, stemples med 2den klasse eller beslaglægges, skal grunden hertil anføres i protokollen.

Det beslaglagte eller efter § 13 stemplede kjøt skal veies. Det skal anføres i protokollen, hvorledes der senere er forholdt med det beslaglagte kjøt.

§ 21. Kontrolstationens bestyrer har inden 1ste februar hvert aar gjennem vedkommende helseraad og magistrat at avgi til direktøren for Det civile veterinærvæsen en nøiagtig beretning over kontrollens virksomhet i det forløpne aar overensstemmende med de for saadan beretning fastsatte skemaer.

§ 22. Overtrædelse av de i denne plakat givne forskrifter blir, forsaavidt de ikke indgaar under strengere straffebestemmelser, at belægge med straf ovenensstemmende med den almindelige borgerlige straffelov av 22de mai 1902 § 339.

§ 23. De ved de kongelige plakater av 5te november 1895, 2den november 1896, 3dje august 1897, kgl. res. av 19de august 1897 samt

de kongelige plakater av 20de oktober 1900, 26de oktober 1901, 24de mai 1907 og 27de november 1908 fastsatte kjøtkontrolregler ophæves fra 1ste september 1911 at regne. Denne plakat trær i kraft fra samme dag.

Nugjeldende (1 juni 1922) bestemmelser

angående innførsel av husdyr m. v. (plakat av 10 desember 1920 og plakat av 20 mai 1921).

I. Hest og annet til hesteslekten hørende dyr skal det være forbudt å innføre.

Skyss- og trafikkhester, som fra Sverige passerer riksgrensen til Norge for umiddelbart atter å vende tilbake til Sverige, rammes ikke av dette forbud, når hestens identitet tilfredsstillende godtgjøres.

II. Storfe, sau og gjet kan innføres fra Sverige, dog inntil videre ikke fra Malmöhus, Kristianstads, Hallands, Kronobergs og Blekinge län, til livdyr eller til slaktning på følgende betingelser:

a) 1) ad nærmeste landvei til Kornsjø stasjon til direkte innlastning i jernbanevogn for videre transport til det kommunale slaktehus i Fredrikshald eller Kristiania;

2) pr. jernbane eller sjøværts direkte til Fredrikshald eller Kristiania;

3) pr. jernbane direkte til Trondhjem til slaktning i denne by.

b) Det skal ved en attest, utstedt av autorisert svensk dyrlæge, godtgjøres, at dyrene ikke er eller i de nærmest forutgående 6 måneder har vært angrebet av ondartet smittsom husdyrsykdom, såsom kvegpest, miltbrand, munn- og klovsyke eller ondartet lungesyke, og at dyrene kommer fra et distrikt, hvor der ikke for tiden optrer eller i de sist forløpne 6 måneder har optrått sådan sykdom som foran nevnt, samt at dyrene ikke i de nærmest forutgående 6 måneder er innført fra utlandet eller fra noget av forannevnte Malmöhus, Kristianstads, Hallands, Kronobergs eller Blekinge län i Sverige.

Dyrene skal være merket eller i attesten således beskrevet, at deres identitet kan tilfredsstillende konstateres.

c) Dyrene skal ved ankomsten føres til den innhegnede, for sådant øiemed reserverte karanteneplass, hvor de blir å undersøke av vedkommende kommunale dyrlæge.

Storfe, som aktes solgt til livdyr, skal opstalles i særskilt avdeling på det kommunale fjøs i 5 døgn — helligdager ikke iberegnet — og i denne tid undersøkes med tuberkulin.

De dyr, som ved denne undersøkelse finnes lidende av eller er mistenkt for tuberkulose, merkes i huden med et innbrent tydelig T.

De dyr, som innføres for å selges til slakt, skal på samme vis merkes med et i huden innbrent tydelig S.

De med T og S brennemerkede dyr skal innen 4 døgn efter innførselen slaktes overensstemmende med de nærmere bestemmelser, som Landbruksdepartementet fastsetter. Dyr, som innføres til Kristiania eller Fredrikshald, skal henstå på karantenefjøset, inntil de føres direkte fra dette til slaktning. Dog kan dyr, innført til Fredrikshald, føres direkte med jernbanen fra karantenefjøset i Fredrikshald til umiddelbar slaktning i Kristiania, når de ved den på karantenefjøset i Fredrikshald foretatte undersøkelse finnes fri for tegn på ondartet smittsom sykdom. Karantenefjøsets bestyrer skal i fjøsets protokoll anføre, hvorhen de fra karantenefjøset fjernede dyr føres for å slaktes, samt har å underrette vedkommende politikammer om, hvor slaktning av karantenerte dyr finner sted, forsåvidt sådan slaktning skal skje utenfor kommunalt slaktehus.

Storfe, som ved undersøkelse finnes fri for tuberkulose, skal på en iøinefallende måte være merket med ordet »Sund« samt årstallet for den stedfundne undersøkelse

Sau og gjet, som innføres til livdyr, og som ved sundhetsundersøkelse finnes fri for tegn eller mistanke på smittsom sykdom, kan frigis fra karantenen 5 døgn efter ankomsten og efterat hvert dyr på betryggende måte er merket, f. eks. ved et utklipp i øret. Sau og gjet innført til slakt skal nedslaktes i det kommunale slaktehus innen 48 timer, efterat innførselen har funnet sted.

d) Karantenefjøset blir å holde strengt avsperret for publikum, inntil sundhetsundersøkelse av samtlige innførte dyr har funnet sted og dyrene er funnet fri for tegn på smittsom husdyrsykdom.

e) Som erstatning for de med heromhandlede undersøkelse, merkning, opstalning og fôring av dyrene samt anskaffelse av tuberkulin, instrumenter, fjøsets rensning og desinfeksjon m. v. forbundne omkostninger skal vedkommende kommune være berettiget til å avkreve importøren en av kommunestyret fastsatt og av Landbruksdepartementet godkjent avgift for hvert dyr.

f) Landbruksdepartementet bemyndiges til forøvrig å fastsette nærmere bestemmelser angående den heromhandlede imports ordning med hensyn til dyrenes slaktning, deres undersøkelse og merkning samt attester og protokoller, endring av karantenetiden m. v.

Forøvrig forbys innførsel av drøvtyggere (d. v. s. storfe, sau, gjet og andre drøvtyggende dyr) fra alle land.

Rensdyrtrafikken til Norge rammes ikke av dette forbud.

III. Svin skal det være forbudt at innføre fra alle land med undtagelse av de russiske havner ved Nordishavet og Det hvite hav, hvorfra det er tillatt å innføre disse dyr til Finmarken. Fra Finmarken skal det være forbudt å innføre svin til rikets øvrige egner.

IV. Hund og annet til rovdyrene hørende dyr skal det være forbudt å innføre fra alle land.

Hund, som benyttes til voktning av renhjorder og i følge med

disses eiere eller voktere kommer fra Sverige, tillates innført, hvilket også gjelder, om lappene på flytningen til Norge har passert Finnlands område.

V. Alle andre pattedyr samt fjærfe skal det være forbudt å innføre.

VI. Huder og skinn skal det være forbudt å innføre i rå, utilberedt tilstand.

Det skal inntil videre være tillatt å innføre fullstendig tørrede eller godt saltede huder og skinn på betingelse av, at partiene ved ankomsten besiktiges av vedkommende kommunale dyrlæge og av denne erklæres å være i tilfredsstillende sanitær tilstand.

Rå eller letsaltede deler av drøvtyggere, hester og svin, såsom utilvirkede, utilberedte og urensede hår og børster, som ikke i forveien er desinfisert, samt muler, klover og ferske eller letsaltede tunger skal det likeledes være forbudt å innføre.

Innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk samt usmeltet talg skal være forbudt fra alle land undtagen fra Sverige*). Dog skal det være tillatt fra de ved Nordishavet og Det hvite hav beliggende russiske havner å innføre til Finmarken frosset rensdyrkjøtt.

VII. Gress, høi og halm skal det være forbudt å innføre. Dog kan sådan innførsel finne sted fra Sverige (undtagen fra Malmöhus, Kristianstads, Hallands, Kronobergs og Blekinge län) og fra de russiske havner ved Nordishavet og Det hvite hav, fra hvilke havner det er tillatt å innføre disse varer til Finmarken.

VIII. Brukte fjøsredskaper skal det være forbudt å innføre fra alle land, medmindre det godtgjøres ved en av norsk konsul bekreftet, av vedkommende sundhetsmyndighet utstedt, attest, at de er betryggende desinfisert.

IX. Landbruksdepartementet bemyndiges til å tillate innførsel av enkelte dyr og gjenstander, hvis innførsel ved denne plakat er forbudt, og i tilfelle å fastsette de nærmere vilkår for innførselen, således karantenering, dyrlægeundersøkelse og betalingen herfor. Innførsel av hest fra andre land enn Sverige kan i tilfelle bare skje over Fredrikshald, Kristiania, Kristiansand, Stavanger, Bergen eller Trondhjem.

X. Overtredelse av disse bestemmelser er belagt med straff.

Nugjeldende regler

for utførsel av hester, hornkvæg, svin, sauer og gjeter fra Norge.

(Konf. plakat av 19de september 1894, plakat av 18de juni 1895, plakat av 4de august 1896 og plakat av 28de juli 1921).

§ 1. Hester, hornkvæg, svin, sau og gjeter, som med skib agtes utførte til utlandet, skal umiddelbart forinden indskibningen i vedkommende eksportfartøi paa avsenderens bekostning undersøkes av den dertil

*) Ifølge kgl. resol. av 20de januar 1922 er sådan innførsel midlertidig forbudt fra Malmøhus og Kristianstads len.

av vedkommende amtmand antagne norske dyrlæge og maa kun indskibes, saafremt det ved undersøkelsen befindes, at de ikke frembyder tegn til at lide av nogen smitsom sygdom, og der heller ikke er nogen grund til at formode, at de ved berørelse med smittede dyr eller paa anden maate rylig kunde være smittet av saadan sygdom. Herom skal av dyrlægen avgives attest til avsenderen.

§ 2. Umiddelbart efterat dyrene er undersøkte og godkjendte, slippes de enten ombord eller ind i en særskilt indhegning, saaat berøring med de ikke undersøkte dyr undgaaes. Samtidig forsynes hvert dyr med et merke, der betegner, at det er undersøkt og kan utføres. Dyrenes antal og kjøn, samt merkets art anføres i den sundhetsattest, som av dyrlægen utstedes.

§ 3. Forsaavidt undersøkelse foretages umiddelbart før indskibning i lokalskib, der skal gaa til eksportstedet, er ny undersøkelse ved ankomsten hertil unødvendig, saafremt enten dyrene i lokalskibet er holdt avsondret fra andre ikke undersøkte dyr, eller samtlige ombordværende dyr er undersøkte og fundne fri for sygdom, og dyrene fra skibet overføres enten direkte til eksportskibet eller til den i § 2 nævnte indhegning.

§ 4. Ethvert skib, som agtes anvendt til utførsel som under § 1 nævnt, skal for hver reise paa det første sted, hvor det her i landet indtar dyr, undersøkes av den dertil av vedkommende amtmand antagne norske dyrlæge eller, forsaavidt ingen saadan der findes, av stedets politi. Finder den, der har anstillet undersøkelsen, grund til at anse skibet for smittefarlig, maa dyr ikke indtages, forinden det er behørig desinficert. Forsaavidt drøvtyggere eller svin agtes utført, skal desinfektion av skibet i ethvert tilfælde finde sted, førend dyrene indskibes. For hver gang skibet er blit undersøkt og godkjendt, skal attest herom avgives til skibets fører.

Undersøkelsen og desinfektionen sker paa skibets bekostning.

§ 5. For dyrs undersøkelse med merkning erlegger avsenderen for hver forretning en betaling pr. dyr til dyrlægen. Denne betalings størrelse blir at fastsætte efter en takst, som vedkommende fylkesmand og dyrlæge under forbehold av Landbruksdepartementets godkjendelse kommer overens om.

Betalingen beregnes efter det samlede antal dyr, som samme eksportør forlanger undersøkt paa en gang.

Paa samme maate fastsættes godtgjørelsen for den i § 4 omhandlede undersøkelse av skibet, hvilken godtgjørelse skibets fører skal betale til dyrlægen eller vedkommende politifunktionær, samt betalingen til disse for at paase skibets desinfektion, forsaavidt denne ikke kan finde sted samme dag som undersøkelsen.

§ 6. Hvis noget husdyr av de under § 1 nævnte arter utføres med jernbane skal de likeledes sundhetsundersøkes ved dyrlæge umiddelbart før avsendelsen og sundhetsattest utstedes saaledes som i § 1 omhandlet. Den godtgjørelse som avsenderen skal betale dyrlægen for undersøkelsen m. v. fastsættes som under § 5 bestemt.

§ 7. Landbruksdepartementet bemyndiges til at gi nærmere bestemmelser angaaende de her nævnte foranstaltningers gjennemførelse. Landbruksdepartementet bemyndiges derhos til, forsaavidt angaar utførsel, som ikke foregaar pr. skib eller jernbane, at gi almindelige eller for det enkelte tilfælde gjældende bestemmelser om sundhetseftersyn m. v. av husdyr.

§ 8. Overtrædelse av disse bestemmelser er belagt med straf.

Anvisning til tuberkulinundersøkelse av besætninger.

Tuberkulinet forsendes i flasker i ufortyndet og steril tilstand. Det maa opbevares paa et mørkt, kjølig og tørt sted og holder sig da virksomt i meget lang tid.

Til undersøkelse anvendes til et voksent dyr (hest, kvæg eller svin) 50 centigram, til ungdyr 30—40 centigram, til kalver og nyfødte dyr 20 centigram efter dyrets størrelse og alder.

Den for hvert dyr bestemte dosis tilblandes i det øieblik, den skal benyttes, med rent og i forveien kokt vand i et rent, kokt glas.

Bekvemmere er det dog at blande den til vedkommende besætning bestemte mængde tuberkulin med det nødvendige kvantum vand paa engang paa en større flaske (alt sterilt) i et forhold av 1 til 10 (10 % saaledes, at der i en fortynding av 5 kubikcentimeter kommer 50 centigram tuberkulin). Av denne fortynding vil altsaa, naar sprøiten rummer 10 kcm., 5 kcm. være passende dosis for et stort voksent dyr, 4 kcm. for et mindre voksent dyr, 3 kcm. for et ungdyr og 1—2 kcm. for smaadyrene.[1]) Fortyndingen holder sig dog ikke længe uten at dekomponeres, hvorfor den enten maa tillaves paa bruksstedet eller ogsaa i hjemmet 1—2 dage iforveien og isaafald tilsættes ½ % karbolsyre.

Førend indsprøitning foretages, maa samtlige dyrs temperatur være maalt; maalingen foretages ved et maksimaltermometer, der holdes godt inde i endetarmen i 2 minuter, hvorefter termometret trækkes langsomt ut og temperaturen avlæses nøiagtig og noteres. Man maa være forsynt med 1 termometer for hvert 20 dyr, foruten nødvendig reserve. Til maaling av 20 dyr iberegnet avlæsning, nedskrivning av temperaturen, rengjøring av termometret (det avtørres bedst med en klut dyppet i lysol-, kreolin- eller sublimatopløsning) samt dettes indoljning, medgaar for en øvet mand ca. 1½ time.

Glem ikke at slaa kviksølvsøilen ned mellem hver gang termometret benyttes.

Efterat samtlige dyrs temperatur er maalt, foretages indsprøitningen av tuberkulinet. Den kan hensigtsmæssigst ske paa halsen og bedst efterat huden iforveien er avbarbert samt renvasket med et desinfektionsmiddel (2% lysol-, karbol- eller kreolinopløsning, 1 ‰ sublimatopløsning). Injektionssprøiten, hvis stempel maa være av et materiale, der taaler kokning, maa iforveien være kokt. Man bør ha mindst 2 sprøiter og 4 sprøitespidser. Spidsen stikkes igjennem huden, hvorefter sprøiten sættes til spidsen og den nødvendige dose indsprøites. Spidsen rengjøres for hver gang ved at dyppes i ren kokhet olje eller i et desinfektionsmiddel. Indsprøitningen bør helst foretages mellem kl. 8—10 om aftenen (eller kl. 4—8 om morgenen). Dyrene maa under undersøkelsen være i ro paa fjøset; 6—7 timer efter indsprøitningen paabegyndes temperaturmaalingen igjen, og der fortsættes med denne h v e r a n d e n t i m e. Dyr, der ved maaling indtil den 13de time findes at ha git sikkert tegn paa at være tuberkuløse, behøver ikke at maales mere, mens dyr, der ikke har reagerert, eller hvis reaktion er tvilsom, maa maales indtil den 17de eller 23de time efter indsprøitningen.

[1]) Den indsprøitede tuberkulinmængde angives altid i gram (ikke i volum).

Dyrlægen maa enten selv foreta maalingen eller la denne foreta av mænd, som av ham er git den til temperaturmaalingen nødvendige anvisning, og hvis maalinger han isaafald personlig maa kontrolere paa stedet. Det maa paasees, at dyrene ikke vandes umiddelbart foran en maaling. Brunstige dyr viser ofte en høiere temperatur end normalt, dog vil den ikke av denne grund stige over 40°.

Undersøkelsens resultat anføres paa det dertil bestemte skema og indsendes snarest mulig til veterinærdirektøren.

(Konf. forøvrig cirkulære fra veterinærdirektøren av 7de april 1905).

Cirkulære fra direktøren for det civile veterinærvæsen av 7de april 1905 om tuberkulosens bekjæmpelse i kvægbesætninger.

Ogsaa for budgetterminen 1905—1906 er der i likhet med foregaaende aar av Stortinget git bevilgning til:

1. tuberkulinundersøkelser av kvægbesætninger og
2. erstatningsbidrag ved nedslagtning av tuberkuløst kvæg.

I. *Undersøkelse og foranstaltninger.*

Tuberkulosen henregnes til de i husdyrloven av 14de juli 1894 (kfr. lov av 26de mai 1899) kap. 3 omhandlede mildere smitsomme sygdomme, for hvis vedkommende en dyreier er pligtig til at anmelde for det offentlige, naar sygdommen maatte vise sig i hans besætning; dyr, der antages angrepne av tuberkulose, er det forbudt at føre paa markeder, til dyrskuer, paa fremmed beite eller i fremmede fjøs; dog er det tillatt at sælge saadanne dyr til slagt.

Tilladelse til at la kvægbesætning tuberkulinundersøke paa offentlig bekostning vil av Landbruksdepartementet, som tidligere, meddeles paa derom indsendt særskilt ansøkning, hvortil trykt blanket erholdes ved henvendelse til den dyrlæge, ved hvilken undersøkelsen agtes utført. Ved indsendelsen av ansøkningen har kvægeiere at forpligte sig til efter foretagen undersøkelser, hvis tuberkulose findes i besætningen, inden 3 uker efter undersøkelsen paa betryggende maate

at skille de tuberkuløse og mistænkte dyr fra de sunde dyr og at holde og stelle de sunde og syke dyr hver for sig baade i fjøs og havnegang;

at rense fjøset paa betryggende maate, efter hvad dyrlægen derom foreskriver;

at slagte straks dyr, som lider av jurtuberkulose eller lungetæring, og ikke at sælge eller benytte melk fra saadanne dyr uten i kokt tilstand;

at la nyfødte og nyindkjøpte dyr tuberkulinprøve[1]), førend de sættes ind i den sunde del av besætningen;

at la de tuberkuløse og mistænkte dyr brændemerke med et *T* i huden eller paa hornet;

---

[1]) Omkostningene ved saadanne prøver utredes ikke av det offentlige.

at tilbakebetale de med undersøkelsens utførelse forbundne omkostninger, hvis nogen av disse forpligtelser ikke overholdes eller hvis de tuberkuløse dyr ikke nedslagtes inden 6 maaneder efter undersøkelsen, hvis erstatning for nedslagtning maatte være indvilget.

I ansøkningen oplyses, om besætningen før er unkersøkt og isaafald naar og av hvem samt om der dengang var tukerkulose i besætningen.

Hvis besætningen tidligere har været tuberkulinundersøkt, kan indvilgning kun ventes i de tilfælder, hvor besætningen ved sidste prøve endnu viste sig at indeholde tuberkuløse dyr, eller hvor der kan næres frygt for, at smitte i mellemtiden kan være tilført, eller hvor der iøvrig maatte foreligge særlige omstændigheter, som gjør omprøve ønskelig. Forsaavidt derfor ansøkningen angaar fornyet prøve, har dyrlægen angaaende disse punkter at avgi de nødvendige oplysninger paa ansøkningen. Det henstilles til dyrlægerne at benytte de nye ansøkningsblanketter, hvorpaa findes avtrykt samtlige ovennævnte forpligtelser for ansøkeren.

Med hensyn til de offentlige tuberkulinundersøkelser skal jeg forøvrig bemerke følgende:

Dyrlægen vil ha at underkaste de reagerende dyr en nærmere nøiagtig undersøkelse, særlig av juret, og at gi eieren underretning om undersøkelsens utfald samt om de nødvendige anvisninger til sygdommens utryddelse i besætningen overensstemmende med følgende regler:

1. de av tuberkulose angrepne eller for sygdommen mistænkte dyr skal paa betryggende maate adskilles fra de sunde dyr enten ved opførelse av en skillevæg i fjøset eller ved anbringelse av de sunde dyr i et særskilt fjøs;
2. der skal anvendes særskilte vandings- og fôrkar samt øvrige fjøsredskaper, der kommer i berøring med dyrene eller deres avsondringer, til hver avdeling av dyrene. Saavel det for de sunde dyr bestemte rum som de til dem anvendte fjøsredskaper og fôrkar maa i forveien være tilfredsstillende rensede og desinficerte;
3. den sunde avdeling maa stelles av egen røgter eller budeie, eller ogsaa maa den syke avdeling stelles efter den sunde; idethele maa alt samkvem og færdsel fra den syke avdeling over i den sunde undgaaes. Naar røgteren har stelt den syke del av besætningen, maa han vaske og børste sig samt bytte fottøi;
4. de syke dyr maa holdes borte fra fælles beite saavel paa sæteren som hjemme i bygden;
5. saadanne dyr, der efter dyrlægens nærmere undersøkelse findes lidende av jurtuberkulose eller av almindelig utbredt tuberkulose med lungetæring eller avmagring, maa slagtes snarest mulig; der maa ikke anvendes eller sælges melk av saadanne dyr uten i kokt tilstand;
6. intet sykt eller mistænkt dyr maa sælges uten til slagt;
7. kjøt av tuberkuløse hjemmeslagtede dyr maa ikke sælges, uten at dyret i slagtet tilstand er undersøkt av dyrlæge og av ham erklært tjenlig til menneskeføde eller uten at det hele slagt føres til kontrolstationen, førend det falbydes;
8. de av tuberkuløse dyr fødte kalver, der skal opdrættes, maa skilles fra deres mødre og anbringes i et smittefrit rum samt ikke fôres

med melk fra syke eller mistænkte dyr, uten at den i forveien er kokt; dog kan kalven i de to første døgn gives raa mormelk, naar juret ikke er angrepet;

9. nyfødte og nyindkjøpte dyr maa ikke indsættes blandt den friske del av besætningen, medmindre de ved en i forveien foretagen tuberkulinprøve er fundne sunde. ..

Resultatet av undersøkelsen for hver besætning anføres paa skema, der erholdes utlevert fra amtskontoret. Dette indsendes i utfyldt stand snarest mulig til direktøren for det civile veterinærvæsen.

For sit arbeide med disse undersøkelser erholder dyrlægen av statskassen efter indgiven særskilt regning skyss- og kostgodtgjørelse i henhold til lov av 10de juli 1894 samt tillike et honorar, som fastsættes av Landbruksdepartementet under hensyn til reisernes længde og varighet og de undersøkte besætningers størrelse. Honoraret fastsættes og utbetales ved budgetterminens utløp under ett for samtlige de av dyrlægen i terminen foretagne undersøkelser. Skyss- og kostregningene, der regelmæssig anvises kvartalsvis, bør angi antallet av de paa hver reise undersøkte dyr.

For at paase, at de givne forskrifter til tuberkulosens bekjæmpelse efterkommes, vil der desuten i tilfælde bli tilstaat dyrlægen skyss- og kostgodtgjørelse samt en arbeidsgodtgjørelse av kr. 4,00 pr. døgn for en reise til vedkommende sted i passende tid, efterat undersøkelsen er foretat.

Forsaavidt flere gaardbrukere i samme grænd tilstaaes offentlig bidrag til tuberkulinundersøkelse av sine besætninger, har dyrlægen at foreta disse undersøkelser og den eventuelt senere nødvendige inspektion paa samme reise, forsaavidt der derved ikke vil foraarsakes et forholdsmæssig langt fravær fra dyrlægens hjem og forsømmelse av anden paatrængende offentlig eller privat praksis.

Angaaende fremgangsmaaten ved utførelse av tuberkulinundersøkelser henvises til den i veterinæraarsberetningen indtagne anvisning til tuberkuliundersøkelse av kvægbesætninger.

Til veiledning ved bedømmelsen av utfaldet av tuberkulinprøverne meddeles følgende:

Er prøven rigtig iverksat og utført, vil der ved bedømmelsen av hvorvidt et dyr har reagert for tuberkulinindpodningen eller ikke, bli at ta hensyn til dyrets alder, dets temperatur før indsprøitningen, forskjellen mellem begyndelsestemperaturen og den høieste temperatur, tidspunktet for dette maksimums indtræden i forhold til podningstidspunktet samt temperaturkurvens maate at stige og falde paa begge sider av høidepunktet.

Intet dyr bør podes, som ikke viser normal temperatur, eller som har tydelig feber. Den øverste grænse for den normale legemsvarme hos voksent kvæg kan sættes til 39,5° C. og for kalver under 6 maaneder indtil 40° C., men den normale temperatur svinger ialmindelighet mellem 38—39° hos kvæg over 6 maaneder og 38,5°—39,5° hos yngre dyr. Friske dyr kan podes, selv om de paa grund av begyndende kalvningstegn har en noget forhøiet temperatur. Er der forøvrig noget særlig at bemerke ved noget dyr, bør dette antegnes paa temperaturlisten.

Ved en typisk reaktion hos ikke før sprøitede dyr vil temperaturen, oftest efter en ringe nedgang i de første timer efter sprøitningen sedvanligvis efter 6—8 timers forløp, begynde at stige; stigningen viser sig

oftest jevnt tiltagende gjennem flere timer, indtil maksimum naaes ved 11—13—15de time, for derefter atter jevnt at falde ned til det normale, inden 24 timer er forløpet siden podningen. Stigningen til maksimum er sedvanligvis noget kortvarigere end faldet ned til det normale. Maksimumstemperaturen kan dog i enkelte tilfælde indtræffe nogen timer saavel før som efter det ovenfor anførte tidspunkt. I tvilsomme tilfælde bør maalingen finde sted saa hyppig som mulig, i tilfælde hver time; forøvrig bør der altid maales mindst hveranden time.

Hvis der er grund til at anta, at dyret iforveien har været indsprøitet med tuberkulin, bør maalingen begynde senest allerede 4de time efter indsprøitningen og fortsættes hver time indtil 14de— 16de time. Hos saadanne dyr indtræder nemlig ofte reaktionen tidligere end ellers.

Det anvendte tuberkulin maa være rent og ikke ældre end 6 maaneder; fortynding bør foretages paa stedet i det øieblik tuberkulinet skal benyttes. Ved omprøve bør anvendes dobbelt dose.

Ved bedømmelsen av prøvens utfald skal følgende princip følges:

I. Som reagerende er at anse ethvert dyr, som før indsprøitningen ikke viser en over 39,5° C. gaaende temperatur, men hvis temperatur efter indsprøitningen stiger over 39,5° C., hvis forskjellen mellem høieste og laveste temperatur før og efter indsprøitningen er mindst 1°.

II. Hos kalver under 6 maaneder eller hos voksne dyr, hvor temperaturen før indsprøitningen svinger mellem 39° og 39,5° C., gir en stigning efter podningen indtil 40° C. grund til at mistænke dyret for at være tuberkuløst.

Tuberkulinprøve av dyr, hvis temperatur overstiger 39,5° C. maa ikke finde sted.

Temperaturstigninger, som ikke naar op i 39,5° C., kan ikke betragtes som tuberkulinreaktion hos kvæg.

Hvis dyrlægen finder bedømmelsen vanskelig eller tvilsom, bør han, førend han uttaler sig til besætningens eier, indhente min avgjørelse.

Omsprøitninger av tvilsomt reagerende dyr kan foretages, naar der er forløpet mindst 3 maaneder siden forrige podning, men dyret maa i denne tid isoleres og behandles som tuberkuløst; saadan omsprøitning vil dog ikke kunne foretages paa offentlig bekostning uten efter særskilt tilladelse. Omsprøitning av sikkert reagerende dyr er unødvendig og unyttig.

II. *Nedslagtning av tuberkuløst kvæg.*

Angaaende bevilgningen til erstatningsbidrag ved nedslagtning av tuberkuløst kvæg meddeles, at bidragene fortiden er forutsat at kunne tilstaaes med indtil tredjeparten[1]) av det ved nedslagtningen foraarsakede tap samt kun at komme de kvægeiere tilgode, der ønsker at nedslagte de dyr, der efter offentlig tuberkulinundersøkelse erklæres tuberkuløse eller mistænkte.

Forsaavidt en kvægeier efter offentlig tuberkulinundersøkelse ønsker at nedslagte sine tuberkuløse eller mistænkte dyr og til delvis dækkelse av det derved forvoldte tap agter at søke bidrag av statskassen, har han

[1]) For tiden indtil trekvart.

at underskrive en ansøkning, hvortil blanket erholdes ved henvendelse til vedkommende dyrlæge. I ansøkningen forpligter kvægeieren sig til for det tilfælde, at ansøkningen indvilges,

1.[1]) snarest mulig at slagte de syke dyr;

2.[1]) at la besætningen tuberkulinundersøke 1 gang aarlig i de førstkommende aar, indtil besætningen efter prøvernes resultat kan antages fri for tuberkulose — dog under forutsætning av, at denne undersøkelse efter derom for hver gang indsendt andragende tillates foretagen paa offentlig bekostning;

3.[1]) mot sedvanlig erstatning av statskassen, hvorom andragende blir at indsende for hver gang, at la slagte de syke dyr, som ved disse gjentagne tuberkulinundersøkelser findes tuberkuløse.

Blanketten utfyldes forøvrig av dyrlægen, der tillike besvarer de til ham rettede spørsmaal, der skal tjene til belysning av, hvorvidt nedslagtning maa ansees ønskelig eller nødvendig. Derpaa sender dyrlægen ansøkningen til lensmanden, der efter paaført besvarelse av det til ham stillede spørsmaal sender den til amtmanden til videre oversendelse til Landbruksdepartementet.

Saafremt andragendet indvilges, har dyrlægen ved sakens tilbakekomst til ham snarest mulig at beramme en dag til dyrenes vurdering og nedslagtning, hvorom eieren blir at underrette.

Dyrene blir av dyrlægen og en av ham opnævnt takstmand at ansætte til den værdi, som de virkelig staar i i den tilstand, hvori de forefindes ved taksten, dog saaledes, at der ikke tages hensyn til, at de ved en tuberkulinprøve er paavist at være tuberkuløse, medmindre denne sygdomstilstand av andre grunder (magerhet, hoste, jurlidelse) er aabenbar. Forsaavidt et dyrs værdi saaledes maatte findes høiere end et beløp av kr. 250,00[2]), blir værdien at nedsætte til dette beløp. Fra denne værdi trækkes værdien av huden og slagtet. Hvis huden og slagtet av eieren skal sælges, kommer deres værdi til fradrag med det ved salget indvundne beløp, hvorom av to paalidelige mænd attestert opgave gjennem dyrlægen blir at indsende til veterinærkontoret i forbindelse med takstdokumentet. I motsat fald blir hudens og slagtets værdi at ansætte ved takst av dyrlægen og takstmanden.

Er dyrlægen og takstmanden uenige om værdiansættelserne, blir det midlere tal, der fremkommer ved at addere begge takstbeløp og derpaa halvere summen, at anse som den rette værdi.

De slagtede dyr skal undersøkes av dyrlæge, og forsaavidt noget dyr findes angrepet av tuberkulose i saa høi grad, at kjøttet ansees utjenlig til menneskeføde, skal dyrlægen paase det brændt eller nedgravet, likesom de ved slagtningen forøvrig fundne tuberkuløse dele av dyret snarest mulig maa opbrændes eller forsvarlig nedgraves.

Hvis noget dyr ikke slagtes paa stedet, men efter vurderingen sælges til slagt, kan dette tillates paa betingelse av, at dyrlægen uten avgift for det offentlige efter avtale med kjøperen overværer dyrets nedslagt-

[1]) Dyrlægen maa ha sin opmerksomhet henvendt paa, at disse forpligtelser overholdes.

[2]) Ved cirk. fra veterinærdirektøren av 1ste december 1916 er dette beløp tillatt forhøiet til kr. 400,00 og i 1919 til kr. 600,00. Ved cirk. av 22de april 1922 blev beløpet atter nedsat til kr. 400,00 fra 1ste juli s. a.

ning. Forsaavidt dyret sælges til nogen inden en kommune, hvor kommunal kjøtkontrol er indført, kan dyrlægen undlate at møte under slagtningen, hvorimot attest fra stedets politi eller 2 troværdige mænd om, at dyret er n e d s l a g t e t, maa indsendes til veterinærkontoret.

Under sit nærvær paa stedet ved vurderings- og slagtningsforretningen har dyrlægen at gi kvægeieren anvisning om de nødvendige desinfektionsforanstaltninger, der blir at iverksætte for at hindre utbredelse av smitte efter de syke dyr.

Dyrlægen har snarest mulig at indsende til veterinærkontoret opgave over de ovenomhandlede værdiansættelser, underskrevet saavel av ham selv som den opnævnte takstmand. Sammen med denne opgave har dyrlægen ogsaa, forsaavidt slagtningen efter det foregaaende er overværet av ham, at indsende en nøiagtig beretning om den efter slagtningen foretagne undersøkelse, idet det paasees, at hvert dyr identificeres med vedkommende dyr paa de for tuberkulinprøver anordnede skemaer.

For sit arbeide med vurderingen og undersøkelsen av de slagtede dyr m. v. er dyrlægen berettiget til foruten skyss- og kostgodtgjørelse efter skyss- og kostloven at beregne kr. 2,00 og kr. 4,00 pr. døgn i henhold til husdyrlovens §§ 23 og 24.

Den opnævnte takstmand tilkommer for de av ham utførte forretninger kr. 2,00 pr. døgn. Denne godtgjørelse bør av dyrlægen for det offentlige utlægges til takstmanden. Efter regning vil dyrlægen da erholde utlægget refundert samtidig med utbetalingen av hans egen for disse forretninger tilkommende godtgjørelse, der vil anvises ham ved budgetterminens utløp i forbindelse med honoraret for tuberkulinundersøkelserne, godtgjørelser for inspektioner etc. i terminen.

— —

Reglement

for sundhetsundersøkelse og sniveprøve av hester indført fra utlandet.

(Utfærdiget av Landbruksdepartementet den 25de januar og 12 december 1917 i henhold til kgl. plakat av 19de januar s. a.).

1. Dyret skal ved ankomsten placeres paa et sted, hvor det kan isoleres fra andre dyr, saaledes at eventuel smitteoverførsel ikke kan finde sted.
2. Saasnart dyret er kommet til ro paa sin standplads skal det underkastes en nøiagtig klinisk undersøkelse hvorved temperaturen maales og noteres. Der skal ofres særlig opmerksomhet paa huden (kløe, knuter, bylder, saar, ar), næsens slimhinde (utflod, saar, ar), øinenes slimhinde og lymfekjertlerne (hovenhet, haardhet, perleknuter).
3. Efterat tilbørlig rengjøring av hud og sprøite har fundet sted, indføres i halsblodaaren (jugularvenen) en sprøitekanyle saaledes at der uttømmes ca. 10 ccm. blod enten direkte i det fra veterinærinstitutet til saadan prøve medsendte reagensglas eller i selve sprøiten, hvorfra det i saafald overføres til glasset, saaledes at dette fyldes til ca. to tredjedeler. Glasset korkes godt og merkes.

Kanyle og sprøite maa straks nøiagtig skylles godt med kokt avkjølet vand saaledes at der ikke er spor tilbake av blod, naar næste prøve foretages.

Det uttagne blod indsendes derefter hurtigst mulig til veterinærinstitutet.

4. Derpaa gjøres med den fra veterinærinstitutet medsendte pensel en indgnidning i det ene øie av nogen draaper koncentrert mallein. Indgnidningen gjøres med nogen lette penselstrøk frem og tilbake paa indsiden av det nederste øielaak foran blinkhinden paa bunden av konjunktivalsækken. (Pas godt paa at ingen glasbit fra malleinampullen eller andet irriterende stof følger med penslen under indgnidningen). Det øie, hvori mallein indgnides, maa iforveien være friskt, i motsat fald kan prøven ikke foretages. Dog hindrer ikke litt serøst utflod (en let konjunctivalkatarrh) prøvens utførelse. Prøven paabegyndes bedst om aftenen.
5. Efter 10, 14, 18 og 24 timer undersøkes øiet og det iagttagne noteres.

   Hvis der inden denne tid ikke er kommet nogen anden virkning end litt slim eller serøst utflod, antegnes: ingen reaktion (÷).

   Hvis der er kommet utflod av materie (pus) med svulst av nederste øielaak og begyndende lysskyhet antegnes: reaktion (×). Hvis der kommer rikelig flod av materie med svulst av begge øielaak, lysskyhet og mathet, antegnes: sterk reaktion (+ +).
6. Hvis resultatet er tvilsomt kan ny prøve iverksættes tidligst 24 timer efter den første prøve. Der bør da ogsaa maales temperatur før og under prøven.
7. Naar flere hester samtidig prøves maa hvert dyr og hver blodprøve nøiagtig merkes saa forveksling undgaaes. Meddelelse om prøvens resultat indsendes av dyrlægen straks til veterinærinstitutet.
8. Naar et dyr ikke viser reaktion for øienprøven kan det frigives paa betingelse av at eieren opgir, hvor dyret er at faa fat i, indtil resultatet av blodprøven foreligger.
9. Hvis en hest findes at lide av snive eller i henhold til den særlige prøve maa antages at være angrepen av denne sygdom, skal den dyrlæge som har foretat sniveprøven, sørge for at husdyrlovens bestemmelser om snive befølges, eller hvis dyret imidlertid er overført til et andet sted, straks underrette vedkommende amtsdyrlæge herom og henstille til ham om at træffe de fornødne forføininger.
10. For sundhetsundersøkelse og maleinprøve betaler importøren til vedkommende dyrlæge kr. 25 for første hest og kr. 10 for hver av de øvrige tilhorende samme eier. Dyrlægen har at indkassere hos importøren og indsende til veterinærinstitutet kr. 5 for de med blodprøvens utførelse forbundne omkostninger.

    Omkostningene ved fôring, opstaldning og røgt paahviler importøren.

Lov

av 9de august 1918 om offentlige tjenestemænds skyss- og kostgodtgjørelse.

I. *Angaaende skyssgodtgjørelse.*

§ 1. Offentlige tjenestemænd er for reiser inden riket, saavel i offentlige anliggender som til utførelse av forretninger for private, i de tilfælde, hvor der tilkommer dem skyssgodtgjørelse, berettiget til at oppebære denne efter de i nærværende lov fastsatte bestemmelser.

§ 2. Kongen fastsætter med Stortingets samtykke det regulativ, efter hvilket skyssgodtgjørelsen i almindelighet skal beregnes for de forskjellige befordringsmidler, tillands og tilvands.

§ 3. Naar den reisende i distrikter, hvor befordring bare kan ske med ren, benytter egne ren, blir den ham tilkommende godtgjørelse at bestemme av kongen.

§ 4. Tjenestemænd, som efter offentlig foranstaltning gives fri befordring eller som marsjerer med trop — hvorom nærmere regler gives av kongen — erholder ikke skyssgodtgjørelse, men faar kun godtgjort efter regning nødvendig utlæg for befordring av medbragt, fornøden bagage.

§ 5. Foruten den bestemte skyssgodtgjørelse, der ogsaa indbefatter tilsigelsespenger samt leie av baat og andre reiseredskaper, erholder samtlige tjenestemænd erstatning efter regning for nødvendige utlæg til

a) befordring ombord til og iland fra dampskibe,
b) transport av nødvendig bagage, saavel paa selve reisen som mellem bopæl eller forretningssted og det sted, hvor reisen begynder eller ender,
c) bom-, bro-, brygge-, fløt- og færgepenger, indskrivningspenger, kanalavgift, slusepenger, telefon- og telegramgebyrer vedkommende reisen, pladsbillet og soveplads paa jernbane og dampskib og andre nødvendige utgifter til selve befordringen med jernbane eller dampskib.

§ 6. Forsaavidt den lovbestemte almindelige skyssbetaling med hjemmel av lov blir forhøiet, blir den av kongen bestemte godtgjørelse at forhøie med tilsvarende beløp.

§ 7. For reiser i statens anliggender, foretat utenfor rikets grænser, bestemmer Kongen eller den, han dertil bemyndiger, skyssgodtgjørelsens storrelse.

Likeledes kan Kongen bestemme særegne regler for beregning av skyssgodtgjørelse for toldofficianter paa grænsepatruljetur.

§ 8. Den mindste veilængde, som maa reises, naar godtgjørelse for skyss saavel tillands som tilvands skal kunne fordres, er 3 km. fra den reisendes bopæl eller 6 km. tilsammen frem og tilbake.

Skyssen godtgjøres bare for den virkelige veilængde, dog saa, at for de strækninger, hvor skyssbetaling erlægges efter en større veilængde end den virkelig reiste (se lov om skyssvæsenet av 14. juli 1893 §§ 28 og 30 samt § 36, sidste passus), tilkommer der tjenestemanden skyssgodtgjørelse efter denne forøkede veilængde.

§ 9. Den godtgjørelse, som tilkommer offentlige tjenestemænd for skyss, skal beregnes efter den vei og den maate, hvorpaa reisen med mindst utgift kan foregaa — alt forsaavidt det ikke paa grund av særegne omstændigheter har været av væsentlig betydning at foreta reisen ad anden vei eller paa anden maate, hvilket i saa fald maa angives i regningen.

II. *Angaaende kostgodtgjørelse.*

§ 10. I tilfælde, hvor der for reiser inden riket — enten i offentlige anliggender eller til utførelse av forretninger for private — tilkommer offentlige tjenestemænd skyssgodtgjørelse efter nærværende lov, skal de ogsaa være berettiget til kostgodtgjørelse efter nedenstaaende bestemmelser.

Det samme gjælder ogsaa:

1. Offentlige tjenestemænd, som paa saadanne reiser ellers vilde tilkomme almindelig skyssgodtgjørelse, men som istedet derfor erholder fri befordring.
2. Militære og civilmilitære tjenestemænd av sjøetaten ogsaa med hensyn til kommandoturer tilsjøs.

Derimot skal nærværende lovs bestemmelser om kostgodtgjørelse ikke være anvendelige paa forlikskommissærer og i krigstilfælde heller ikke paa militære og civilmilitære tjenestemænd.

§ 11. Kongen fastsætter med Stortingets samtykke kostgodtgjørelsens størrelse.

Forsaavidt tjenestemændene i denne henseende inddeles i klasser, bestemmes inddelingen av Kongen med Stortingets samtykke.

§ 12. Stortingsmænd tilkommer paa reiser, som de ifølge grundlovens § 65, 1ste led, erholder reisegodtgjørelse for, kostgodtgjørelse efter det til enhver tid gjældende regulativ, i tilfælde som for 1ste klasse bestemt.

§ 13. For medlemmer av offentlige kommissioner og komiteer eller for nogen, hvem særskilt hverv forøvrig er overdrat, bestemmer Kongen den kostgodtgjørelse, som blir at tilstaa vedkommende.

Det samme gjælder for reiser, som foregaar utenfor rikets grænser, forsaavidt disse ikke er kommandoturer tilsjøs.

Endvidere skal det være overlatt Kongen under særegne omstændigheter at fastsætte en høiere kostgodtgjørelse end efter denne lov bestemt for amtmænd, statsadvokater, sorenskrivere, fogder, politiembedsmænd, lensmænd og sakførere for tilstedeværelse under de større fiskerier.

For reise foretat av jernbanefunktionær inden hans distrikt bestemmes kostgodtgjørelsens størrelse av Kongen eller den, han bemyndiger dertil.

§ 14. Den mindste veilængde, som saavel tillands som tilvands maa reises, naar kostgodtgjørelse skal kunne fordres, er 3 km. fra den reisendes bopæl eller 6 km. tilsammen frem og tilbake.

Valgte medlemmer av amtsting, amtsutvalg, amtsveistyrer, amtsskattestyrer og amtsskolestyrer tilkommer dog kostgodtgjørelse for forretningsdage, selv om reise ikke foretages. Det samme gjælder lagrettemænd og domsmænd, som har forrettet.

§ 15. Døgn efter denne lov regnes fra det klokkeslet, da reisen paabegyndes. Dele av et døgn paa 5 timer og derover regnes for et helt døgn. For reiser, som varer mindre end 5 timer, tilstaaes ingen kostgodtgjørelse, medmindre den hele paa en reise tilbakelagte veilængde utgjør mindst 20 km.

Læger i praksis erholder dog, uanset bestemmelserne i denne paragraf, kostgodtgjørelse for alle reiser, for hvilke de tilkommer skyssgodtgjørelse.

§ 16. Kostgodtgjørelse kan alene beregnes for den tid, der med nødvendighet medgaar til reise til og fra forretningsstedet ad korteste vei eller paa billigste maate, overensstemmende med de for beregningen av skyssgodtgjørelse gjældende regler, samt til forretningens utførelse.

Naar reisen sker med hesteskyss, bør som regel mindst 60 km. daglig tilbakelægges.

§ 17. Kostgodtgjørelse tilkommer ikke nedennævnte tjenestemænd i følgende tilfælde:

1. Uthavnsbetjenter samt toldbetjenter og toldopsynsmænd, der er stationert i uthavner, paa reiser inden det til vedkommende uthavnsstationer hørende distrikt. Likeledes krydsbetjenter paa reiser i krydstiden.
2. Lensmænd:
   a. paa reiser i anledning av brand- og skattetaksationer samt til indhentelse av oplysninger vedkommende den almindelige brandforsikring;
   b. paa reiser i skyssvæsenets anliggender, herunder ikke indbefattet de reiser, der maatte bli paalagt lensmanden i anledning av de i skyssloven av 14. juli 1893 § 55 omhandlede undersøkelser;
   c. paa reiser i postvæsenets anliggender;
   d. paa reiser i anledning av de i lovene om tilvirkning av brændevin og malt omhandlede forretninger.
3. Valgte medlemmer av indrulleringskommissioner for reise til indrulleringsmøter inden det distrikt, for hvilket de er valgt.
4. Militære tjenestemænd paa reiser eller under utførelse av tjenesteforretninger, for hvilke der ved løns- eller tillægsregulativer eller andre bestemmelser maatte være fastsat særskilt godtgjørelse.

III. *Almindelige bestemmelser.*

§ 18. Av militærpersoner indgaar korporaler og menige ikke under nærværende lov. Disse tilkommer for reiser i anledning av militær tjeneste godtgjørelse kun i tilfælde og efter de regler, som Kongen med Stortingets samtykke bestemmer.

Det samme gjælder i sin almindelighet for militærpersoners reiser inden befæstningsomraader, garnisonssteder og eksercerpladser eller til steder i disses umiddelbare nærhet eller for andre militære tjenestereiser under lignende forhold.

§ 19. Utføres paa en og samme reise flere forretninger for det offentlige eller for private, blir skyss- og kostgodtgjørelsen for reisedage at fordele paa de forskjellige forretninger i forhold til veilængden til hvert forretningssted. Kostgodtgjørelsen for forretningsdage blir særskilt at belaste den eller de paa vedkommende dage avholdte forretning eller forretninger, i sidste fald med en like part paa hver.

§ 20. Foretar en offentlig tjenestemand reiser til utførelse av forretninger, som sorterer under en anden tjenestemand, for hvem en høiere kostgjørelse er fastsat, skal han for disse reiser være berettiget til at erholde samme kostgodtgjørelse som for sidstnævnte er bestemt, samme regler skal gjælde, om overtagelsen av anden tjenestemands forretninger indtræder under reise, som allerede er paabegyndt. Enhver anden, hvem

det overdrages at utføre en offentlig tjenestemands forretninger, skal være berettiget til samme skyss- og kostgodtgjørelse, som for denne er bestemt.

§ 21. Et passende forskud paa reiseutgifter kan anvises, naar disse blir saa store, at utlægget vil bli for byrdefuldt for den reisende.

§ 22. Regninger over skyss- og kostgodtgjørelse, som efter denne lov tilkommer nogen av det offentlige, skal, forsaavidt ingen tidsbestemmelse paa andet sted maatte være git, være indsendt til vedkommende myndighet senest inden 6 maaneder, efter at reisen er tilendebragt. Fra tjenestemænd, som ifølge særskilt bestemmelse utfærdiger sine regninger for skyss- og kostgodtgjørelse kvartalsvis, maa regning være indsendt senest inden 6 maaneder efter utløpet av det kvartal, hvori reisen er foretat. Oversittes fristen, godtgjøres ikke fordringen av det offentlige.

Regning, som har været indsendt inden den fastsatte tidsfrist og som tilbakesendes regningsutstederen, undergives en ny forældelsesfrist av indtil 6 maaneder fra den dag, regningen av vedkommende myndighet sendes tilbake til regningsutstederen.

Forsaavidt regningen for en reise, for hvilken forskud er mottat i henhold til § 22 forældes i medfør av nærværende paragraf, blir det erholdte forskud at tilbakebetale.

Et efter foreløbig anvisning utbetalt beløp, som i henhold til bestemmelserne i nærværende paragraf ikke skulde ha været utbetalt, kan tilbakesøkes.

§ 23. Denne lov træder i kraft fra den tid, Kongen bestemmer. Fra samme tid sættes lov av 10. juli 1894 om offentlige tjenestemænds skyss- og kostgodtgjørelse ut av kraft, og likesaa de i henhold til sammes § 25 givne kongelige resolutioner. Desuten ophæves fra samme tid lov av 26 juli 1916 om ændringer i foran nævnte lov.

Regulativ

for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse, fastsatt ved kgl. resolusjon av 16 juli 1920.

A. Skyssgodtgjørelsen.

1. Skyssgodtgjørelsen blir å beregne efter følgende almindelige regulativ:

Hesteskyss øre pr. km.			Automobil øre pr. km.	Båt øre pr. km.		Egen motorbåt (dampskib) øre pr. km.		Leiet motorbåt øre pr. km.
Tilsigelsesstasjon	Fast stasjon	Egen hest	Egen eller leiet	Tilsigelsesstasjon	Fast stasjon	Mindre I	Større II	
32	37	55	65	60	66	70	150	100

For reiser med jernbane beregnes godtgjørelsen efter de til enhver tid for vedkommende banestrekning gjeldende takster for annen klasse med tillegg for hurtigtog hvis sådant er benyttet.

For reise med offentlig automobilrute beregnes godtgjørelsen efter de takster som til enhver tid gjelder for vedkommende strekning med tillegg av 5 øre for hver kilometer som reises.

For reiser med elektrisk sporvei beregnes godtgjørelsen efter den for vedkommende strekning gjeldende takst.

For reiser med dampskib og rutegående motorbåt beregnes godtgjørelsen efter den for vedkommende rute gjeldende passagertakst, i tilfelle på beste plass.

Når der tillands benyttes annet befordringsmiddel enn ovenfor nevnt, beregnes godtgjørelsen som bestemt for hesteskyss på vedkommende strekning. For befordring med egen båt er godtgjørelsen den samme som for almindelig båtskyss på vedkommende strekning.

2. Den i foranstående regulativ fastsatte spesielle godtgjørelse for bruk av eget befordringsmiddel kan bare beregnes når det regjeringsdepartement som vedkommende tjenestemann sorterer under, har gitt sitt samtykke til at tjenestemannen selv holder pågjeldende befordringsmiddel til bruk på sine tjenestereiser.

I særegne tilfelle hvor reisenes lengde og farvannets beskaffenhet nødvendiggjør anvendelse av særlig stor motorbåt og motorbåt med særlig kraftig maskine, vil vedkommende departement, såfremt den for egen motorbåt fastsatte godtgjørelse ikke strekker til, kunne tilstå en høiere godtgjørelse til dekning av de større utgifter.

3. Foregår reisen om natten blir godtgjørelsen å forhøie saaledes:

a. for skyss med hest eller båt fra skyss-stasjon med en halvpart for den strekning som det skal erlegges forhøiet skyssbetaling for i henhold til lov om skyssvesenet av 14 juli 1893 med tilleggslov av 7 juni 1918.

b. for skyss med egen hest, egen automobil, egen motorbåt (dampskib) eller annet befordringsmiddel som i punkt 1 siste avsnit nevnt, med en fjerdepart for den strekning som er reist mellem kl. 9 aften og 7 morgen, eller for skyss på en avstand av minst 10 km., mellem kl. 8 aften og 7 morgen.

4. Strekker den for leiet automobil og leiet motorbåt fastsatte godtgjørelse ikke til, refunderes de medgåtte utgifter. Regningen må da forsynes med attestasjon fra vedkommende tjenestemann for at benyttelse av leiet automobil, respektive motorbåt, har vært nødvendig, samt med erklæring om at det på samme automobil (motorbåt) ikke har vært befordret nogen annen til skyssgodtgjørelse berettiget.

5. For befordring innen en bys grenser mellem vedkommende bosted og jernbanestasjon eller dampskibsbrygge godtgjøres de hatte utlegg, forsåvidt ikke kilometerberegning kommer til anvendelse på befordringen.

6. I følgende tilfelle skal det for hesteskyss og egen (eller leiet) automobil kun beregnes $^3/_4$ og for båtskyss samt egen (eller leiet) motorbåt kun halvdelen av den bestemte godtgjørelse, nemlig:

1. Lensmenn på reiser som stevnevidner, når de reiser sammen med et annet stevnevidne eller med tilkalt vidne.

2. Stevnevidner, når de reiser to sammen eller sammen med tilkalte vidner.
3. Tilkalte vidner ved forkynnelse i straffesaker.
4. Sorenskriveres betjenter på reise til og fra de almindelige saketing, når to betjenter reiser sammen.
5. Tollopsynsmenn I og II, når to reiser sammen.

Beredne officerer er, når de på reiser med ruteskib eller jernbane medfører egen hest til bruk i tjenesten, berettiget til å erholde den for hest og i tilfelle hestepasser utlagte frakt godtgjort efter regning. For hestepasser som reiser alene tilbake efter å ha bragt tjenestehest frem til bestemt sted eller som reiser for å avhente tjenestehest, kan beregnes almindelig skyssgodtgjørelse.

7. Når reisen foregår utenfor de almindelige skyssruter, tillands eller tilvanns, med befordringsmiddel som ikke tilhører den reisende selv, er den reisende berettiget til erstatning for hatte utgifter, forsåvidt disse ikke dekkes av den fastsatte skyssgodtgjørelse.

Samme regel gjelder også under reiser på de almindelige skyssruter, forsåvidt angår utgifter ved nødvendig forretningsmessig ophold mellem stasjonene.

Hvor befordring bare kan skje på sadel, kløv eller ren, eller hvor den reisende bare kan komme frem tilfots, og hans tøi m. v. må bæres, er han berettiget til, foruten den ham efter regulativet tilkommende godtgjørelse fra fast stasjon, å få erstattet efter regning nødvendig utlegg til befordring av sitt tøi samt for veiviser hvor sådan er benyttet; dessuten hvad han måtte ha utlagt til befordring for sig selv utover nevnte regulativsats.

8. Tjenestemenn som benytter båtskyss, er i særegne tilfelle, når reisens lengde, farvannets beskaffenhet eller båtens størrelse m. m. nødvendiggjør anvendelse av forsterket skyss, berettiget til erstatning for hatte utgifter utover den godtgjørelse som tilkommer dem efter det til enhver tid gjeldende almindelige regulativ.

Den som således beregner sig forhøiet skyssbetaling, skal på vedkommende regning avgi bevidnelse om, at reisen ikke uten skade kunde utsettes, og at den benyttede forsterkede skyss har vært nødvendig, samt om at det på samme båt ikke har vært befordret nogen annen til skyssgodtgjørelse berettiget.

9. Når to eller flere tjenestemenn som er berettiget til reisegodtgjørelse, reiser sammen med båtskyss, skal de, uansett bestemmelsen under foranstående punkt 8, bare være berettiget til hver for sig å erholde godtgjørelse efter satsene i det gjeldende regulativ.

Hvis den godtgjørelse de derved tilsammen vil erholde, er utilstrekkelig til å dekke den lovbestemte betaling for den nødvendige og virkelig benyttede forsterkede båtskyss, er enhver av dem tillike berettiget til å få godtgjort sin forholdsvise del av det overskytende utlegg.

Med hensyn til foranstående bestemmelse blir de i punkt 6 1ste ledd nevnte tjenestemenn å betrakte hver som en person. Reiser tollopsynsmenn på båt sammen med tollfunksjonærer som oppebærer almindelig reisegodtgjørelse, kan de ikke beregne sig sådan.

B. Kostgodtgjørelsen.

I.

Kostgodtgjørelsen fastsettes saaledes:

1ste klasse kr. 10,00 pr. døgn.
2nen klasse kr. 9,00 pr. døgn.
3dje klasse kr. 6,00 pr. døgn.

Forsåvidt den reisende må overnatte (d. e. tilbringe over 3 timer av natten) utenfor sin bopel, skal de til 1ste klasse hørende tjenestemenn være berettiget til å erholde et tillegg til kostgodtgjørelsen stort kr. 7,00, de til 2nen klasse hørende kr. 6,00 og de til 3dje klasse hørende kr. 5,00 for hver natt som må tilbringes utenfor hjemmet. Tillegget bortfalder når det anvises den reisende fritt kvarter av det offentlige. Likeledes bortfalder det for netter, hvorfor det i henhold til loven beregnes godtgjørelse for utlegg til soveplass på jernbane eller dampskib, medmindre den reisende tilbringer 3 timer eller derover også av den påfølgende natt på jernbane eller dampskib og må opholde sig minst 6 timer av den mellemliggende dag i by eller landdistrikt.

Som nat regnes tiden mellem kl. 11 aften og 7 morgen.

For militære og civilmilitære tjenestemenn er deres virkelige embede og ikke deres grad i hæren eller marinen bestemmende for efter hvilken klasse de skal erholde kostgodtgjørelsen.

De ovenfor nevnte satser forhøies fra 1 juli 1920 og inntil videre for kostgodtgjørelsens vedkommende med 25 pct. og for natt-tillegget med 50 pct., for begges vedkommende for reiser av minst 24 timers varighet.

II.

Klasseinndeling.

I klasse I alle tjenestemenn som står i klasse I efter lov av 10 juli 1894.

I klasse II alle tjenestemenn som står i samme lovs klasse II.

I klasse III alle tjenestemenn som står i samme lovs klasse III og IV.

Nye tjenestemenn blir av Handelsdepartementet å henføre til en av disse klasser.

Hvor det finnes rimelig, kan Kongen inntil ny klasseinndeling foreligger vedtatt, rette på åpenbart uheldige forhold innen den gjeldende inndeling av tjenestemenn i kostgodtgjørelsesklasser.

C. Regulativets ikrafttreden.

De foran bestemte forhøielser i skyssgodtgjørelsen for egen hest og egen motorbåt og forhøielsene i kostgodtgjørelsen gjøres gjeldende fra 1 juli 1920 å regne og inntil videre.

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VII. 90.

VETERINÆRVESENET

OG

KJØTTKONTROLLEN

1921.

(Le service vétérinaire et l'inspection de la viande, 1921.)

UTGITT AV

DIREKTØREN FOR DET CIVILE VETERINÆRVESEN.

THE LIBRARY OF THE
DEC 3 1 1923
UNIVERSITY OF ILLINOIS

KRISTIANIA.
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1923.

For årene 1889—1898 se Norges Offisielle Statistikk, rekke III.
For årene 1899—1903 se Norges Offisielle Statistikk, rekke IV, nr. 24, 57, 70, 89 og 116.
For årene 1904—1911 se Norges Offisielle Statistikk, rekke V, nr. 15, 36, 65, 83, 112, 141, 173 og 201.
For årene 1912—1918 se Norges Offisielle Statistikk, rekke VI, 13, 39, 71, 96, 121, 148 og 184.
For årene 1919 og 1920 se Norges Offisielle Statistikk, rekke VII, 22 og 43.

GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI. KRISTIANIA

En 1921 il est signalé en Norvège des cas de charbon (62), de charbon symptomatique (27), de fièvre catarrhale du boeuf (511), de rouget du porc (11855), de pneumonie contagieuse du cheval (22), de pneumo-entérite contagieuse du porc et de peste porcine (80), de gourme (2031), d'influenza (140), et de gastromycose du mouton (104).

Aucun cas de peste bovine, de rage canine, de morve, de fièvre aphteuse, de péripneumonie du bétail, de clavelée ni de gale du mouton n'a été constaté.

Les tableaux statistiques donneront des renseignements plus exacts sur les cas de maladies et sur le fonctionnement de l'inspection de la viande.

Innholdsfortegnelse.

(Sommaire).

Page

Résumé en français III

I. Veterinærvesenet i 1921
(Du service vétérinaire en 1921).

A. Almindelig oversikt (Vue générale) 1
Tabel I. Enkelte sykdommers forekomst i de forskjellige fylker (Maladies par départements) 2

B. De enkelte sykdommer (Les maladies différentes) . . . 3
1. Miltbrand (Charbon) 3
2. Katarrhfeber (Fièvre catarrhale) 4
3. Raslesyke (Charbon symptomatique) 5
4. Bråsot (Gastromycose du mouton) 5
5. Svinesyke og svinepest (Pneumo-entérite contagieuse, peste porcine) 5
6. Rødsyke og knuterosen (Rouget du porc) 6
7. Ondartet anæmi hos hesten (Anémie infectieuse). 6
8. Tuberkulose (Tuberculose) 7
9. Kværke (Gourme) 10
10. Smittsom kasting (Avortement épizootique) 11
11. Lungesyke hos hesten, influenza (Pneumonie contagieuse du cheval) 12
12. Blodurin hos kveget (Hématurie du bétail) 12
13. Forskjellige sykdommer (Maladies diverses):

Stivkrampe, ringorm, kopper, luftveiskatarrh hos hest, neseblødning hos hest, blødning i lig. latum uteri, benskjørhet, hjerne- og ryggmarvslidelse hos kveget, hyderalantois, ufruktbarhet hos kveg, melkefeber, sarkomatose, sauesykdommer, smittsom øienbetendelse, eksematøse sykdommer, sykdom hos rev, rensykdommer, forgiftninger . . . . . 13—20

C. Tabeller (Tableaux statistiques) 21
Tabel II. Husdyrsykdommer artsvis (Maladies par espèces) 22
— III—XXII. Husdyrsykdommer fylkesvis (Maladies par départements) 26--111

Page
Antall dyrlæger i Norge 1922 (Nombre de vétérinaires en 1922) . . . 112
Utførsel og innførsel av husdyr (Importation et exportation des animaux) . . . 113
Bevilgninger i budgetterminen 1921—1922 (Budget du service vétérinaire) . . . 115

II. Kjøttkontrollen i 1921.
(L'inspection de la vi andeen 1921).

Almindelig oversikt (Vue générale) . . . 118
Tabell A. Antall slakt på stasjonene (Nombre de viandes aux bureaux de contrôle) . . . 120
— B. Antall slakt, 2nen klasse, på stasjonene (Nombre de viandes de IIme classe) . . . 122
— C. Antall slakt, kassert på stasjonene (Nombre de viandes saisies) . . . 123
— D. Antall slakt kontrollert utenfor stasjonene (Nombre de viandes contrôlées en dehors des bureaux) . . . 124
— E. Sammendrag for 1921 (Tableau récapitulatif) . . . 126
— F. Årsaker til 2nen klasses stempling og kassasjon (causes de la classification et des saisies) . . . 128
— G. Tønnekjøttkontrollen (Les viandes dépecées, de provenance étrangère) . . . 129
1. Ålesund . . . 130
2. Arendal . . . 130
3. Bergen . . . 130
4. Bodø . . . 133
5. Drammen . . . 133
6. Fredrikshald . . . 133
7. Fredrikstad . . . 134
8. Gjøvik . . . 135
9. Hamar . . . 136
10. Haugesund . . . 136
11. Holmestrand . . . 136
12. Horten . . . 137
13. Hønefoss . . . 137
14. Kongsberg . . . 137
15. Kragerø . . . 137
16. Kristiania . . . 138
17. Kristiansand . . . 146
18. Kristiansund . . . 146
19. Larvik . . . 146
20. Lillehammer . . . 147
21. Lillestrøm . . . 147
22. Molde . . . 147
23. Moss . . . 148
24. Narvik . . . 148
25. Notodden . . . 148
26. Odda . . . 149
27. Porsgrund . . . 149

Pag

28. Risør 149
29. Sandefjord 149
30. Sarpsborg 150
31. Skien 150
32. Stavanger 150
33. Tinn 152
34. Tromsø 152
35. Trondhjem 152
36. Tønsberg 155
Bøndernes Fællesslakteri (i Aker) 155

III. Offentlige bestemmelser.

(Dispositions publiques).

A. Plakater, rundskrivelser m. v. i 1921 (Décrets royaux, circulaires etc. en 1921) 156

1. Plakat av 4 februar 1921 angående reglene for innførsel av husdyr m. v. (Décret royal sur l'importation des animaux etc.) . 156
2. Plakat av 20 mai 1921 angående endringer i forannevnte innførselsplakat. (Décret royal sur l'importation des animaux etc.) . 156
3. Kgl. resolusjon av 27 mai 1921 angående endrede avgifter ved Bergens komunale slaktehus. (Décret royal modifiant les taxes fixées pour l'abattoir publique à Bergen) 156
4. Kgl. resolusjon av 3 juni 1921 angående retten til at ansette distriktsdyrleger m. v. (Décret royal sur la nomination des vétérinaires délégués) 156
5. Kgl. resolusjon av 2 juli 1921 angående endrede avgifter ved Trondhjems komunale slaktehus. (Décret royal modifiant les taxes fixées pour l'abattoir publique à Trondhjem) 156
6. Plakat av 28 juli 1921 angående endringer i reglene for utførsel av husdyr. (Décret royal sur l'exportation des animaux) . . . 156
7. Kgl. resolusjon av 30 august 1921 angående oprettelse av kommunal kjøttkontrol i Odda. (Sur l'établissement de contrôle municipale des viandes à Odda) 157

B. Gjeldende love og bestemmelser (Lois et règlements en vigueur).

1) Lov av 14. juli 1894 m. v. om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer (Loi du 14 juillet 1894 concernant les mesures à prendre contre les maladies des animaux domestiques) . . . 157
2) Nugjeldende regler for innførsel av husdyr (De l'importation des animaux) 166
3) Reglement for undersøkelse av innførte hester, av 25 januar 1917 (De l'importation des chevaux) 168
4) Nugjeldende regler for utførsel av husdyr (De l'exportation des animaux) 170

Page

5) Om kvegtuberkulosens bekjempelse; cirkulære av 7 april 1905 (Sur la lutte contre la tuberculose bovine) 171
6) Anvisning til tuberkulinundersøkelser (Instruction pour la tuberculination) 176
7) Lov av 27. juni 1892 m. v. om kommunale slaktehus m. v. (Loi du 27 juin 1892 sur les abattoirs municipaux et sur l'inspection de la viande) 178
8) Regler for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt (slaktekjøtt) av 4 august 1911 (Réglementation pour l'inspection de la viande de boucherie) 180
9) Regler for innførsel av ferskt kjøtt (slaktekjøtt) fra Sverige til Norge. (Sur l'importation de la Suède de la viande de boucherie) 187
10) Regler for innførsel og undersøkelse av opdelt kjøtt av 4 august 1911 (Réglementation pour l'inspection de la viande coupée) . . 191
11) Lov av 9 august 1918 m. v. om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse (Loi sur les frais de voyage) 194
12) Regulativ for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse av 13 juli 1923 (Sur les frais de voyage) 197

I.

Om veterinærvesenet 1921.

A. Almindelig oversikt.

Ifølge de fra dyrlægene innkomne årsberetninger er der i årets løp behandlet hos:

Hesten	70 266	sykdomstilfelle
Oksen	116 461	—
Sauen	5 302	—
Gjeten	1 907	—
Svinet	37 445	—
Hunden	13 571	—
Katten	649	—
Fjærfe	832	—
Andre dyr	156	—

Av de behandlede dyr angis å være døde eller drepte:

Hester	1 359
Okser	4 903
Sauer	380
Gjeter	41
Svin	2 123
Hunder	840
Katter	71
Fjærfe	287
Andre dyr	36

Antallet av de av dyrlægene behandlede sykdomstilfeller hos husdyrene var i efternevnte år:

1890	46 091	1917	204 076
1900	71 438	1918	231 168
1910	146 537	1919	235 831
1915	204 416	1920	243 715
1916	167 733	1921	246 589

Den almindelige sundhetstilstand blandt husdyrene har i årets løp vært tilfredsstillende; ingen av de mest ondartet smittsomme husdyrsykdommer har vunnet nogen faretruende utbredelse, og landet har også

i 1921 vært forskånet for de i utlandet optredende farsotter som munn- og klovsyke, kvegpest, hundegalskap, snive o. s. v. Flere dyrlæger meddeler i sine innberetninger, at eftersporslen efter dyrlægehjelp nu er i avtagende og gir den økonomiske depressjon skylden herfor.

I henhold til Stortingets beslutning av 17. juli 1920 er såvel ansettelsesmåte som distriktsinndeling og lønnsforhold for fylkesdyrlæger blitt endret.

Ved kgl. res. av 4. februar 1921 blev det derefter bestemt: »I henhold til lov om offentlige tjenestemenn av 15. februar 1918 § 1, siste ledd, blir fylkesdyrlæger og politidyrlæger i Kristiania og Bergen å regne for statstjenestemenn.«

Ved kongelig resolusjon av 3. juni 1921 blev der — i henhold til lov om offentlige tjenestemenn av 15. februar 1918, dens § 2 I, — bestemt, at retten til å ansette fylkesdyrlæger og politidyrlæger i Kristiania og Bergen fra 1. juli 1921 henlegges til Landbruksdepartementet. Videre blev der — i henhold til samme lovs § 2 2 — bestemt, at fylkesmannen og fylkesutvalget skal regnes som den fylkesdyrlægene — og magistrat og formannskap som den politidyrlæger i Kristiania og Bergen nærmest foresatte tjenestemyndighet. I henhold til disse bestemmelser har Landbruksdepartementet siden 1. juli 1921 ansatt fylkesdyrlæger efter innstilling av fylkesmannen og fylkesutvalget.

Ved forannevnte stortingsbeslutning av 17. juli 1920 blev det bl. a. bestemt, at der av Landbruksdepartementet — efter forslag av vedkommende fylke — skulde fastsettes en klasseinndeling av fylkesdyrlægedistriktene — en lønnsklasseinndeling.

Under 18. juni 1921 fastsatte så departementet, efter at saken var droftet av en komité, klasseinndelingen overensstemmende med komiteens forslag.

Iberegnet de to fylkesdyrlægestillinger i Finnmark og politidyrlægene i Kristiania og Bergen er der nu 168 fylkesdyrlægestillinger i landet.

Fylkesdyrlægerne, der fra 1. juli 1922 benevnes distriktsdyrlæger, er fra 1. juli 1918 innlemmet i Statens Pensionskasse.

Opforelse av bygningene til en veterinærhøiskole i Kristiania er fortsatt.

Tabell I.

Enkelte sykdommers forekomst i de forskjellige fylker 1921.

(*Relevé des diverses maladies par départements*).

Fylke (*Département*)	Miltbrand (*Anthrax*)	Raslesyke (*Anthrax emphysematosus*)	Bråsott (*Gastromycosis ovis*)	Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	Lungesyke hos hesten (*Pleuro-pneumonia contagiosa equi*)	Influensa hos hesten (*Influenza*)	Svinepest og svinesyke (*Pneumo-enteritis contagiosa suis*)	Rødsyke og knuterosen (*Morbus ruber*)	Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	Ondartet anæmi hos hesten (*Anaemia infect. equi*)
Kristiania . . .	-	-	-	3	10	-	40	303	106	-
Akershus . . .	2	3	-	12	-	-	15	1 325	253	-
Østfold	14	6	-	37	2	2	-	660	388	-
Buskerud . . .	2	-	-	59	10	-	3	1 654	432	-
Vestfold . . .	1	1	-	12	-	-	-	429	62	1
Hedmark . . .	9	2	-	80	-	-	2	1 507	424	56
Opland	3	4	-	86	-	15	1	1 469	80	-
Telemark . . .	7	-	-	33	-	4	8	599	63	-
Aust-Agder . .	2	-	-	14	-	-	6	222	30	-
Vest-Agder . .	1	1	-	3	-	-	-	64	1	-
Rogaland . . .	7	1	20	15	-	-	-	53	4	
Hordaland . .	1	5	17	14	-	-	-	162	2	-
Bergen	1	-	2	1	-	2	-	12	-	-
Sogn og Fjordane	4	-	6	19	-	-	-	256	19	-
Møre	-	3	14	25	-	20	5	723	52	-
Sør-Trøndelag .	6	-	8	40	-	-	-	1 132	28	-
Nord-Trøndelag	2	-	21	41	-	97	-	799	72	-
Nordland . . .	-	1	16	13	-	-	-	444	14	-
Troms	-	-	-	4	-	-	-	37	-	-
Finnmark . . .	-	-	-	-	-	-	-	5	1	-
Ialt (total)	62	27	104	511	22	140	80	11 855	2 031	57
1920	53	25	77	522	47	238	23	12 201	4 075	
1919	82	31	73	513	459	147	155	10 034	431	
1918	75	25	63	472	532	110	83	9 734	5 069	
1917	62	40	106	537	1 196	29	147	8 955	4 430	
1916	104	45	97	489	260	25	106	5 074	1 955	

B. Om de enkelte sykdommer.

1. Miltbrand.

Der er ialt anmeldt 62 tilfeller av denne sykdom i 1921. Derav er 48 tilfeller inntruffet hos kveget, 5 hos hesten, 8 hos svinet og 1 hos sauen. I 1920 var de samme tall henholdsvis 47, 2, 3 og 1. Sykdommen har under og efter krigen gått sterkt tilbake, men der viser sig nu en stigning i antall tilfeller. I årsberetningen for 1920 er inntatt en oversikt over antall tilfeller siden 1910, hvortil kan henvises.

Angående antall tilfeller inntruffet i de forskjellige fylker se tabell 1.

Distriktsdyrlæge *C. Jørgensen*, Rakkestad, meddeler følgende angående et tilfelle av miltbrand hos hesten:

Ved undersøkelsen hadde hesten normal temperatur 38,6, puls 36, respirasjon 14. Den hadde etelyst, tok fôr i munnen, tygget litt for så å slippe det ut igjen. Det var umulig for dyret å svelge såvel fôr som drikke. Der kunde påvises nogen ømhet i svelgregionen samt forøket salivasjon. Ellers fantes intet abnormt. Min diagnose var på dette stadium »angina«. Utover aftenen forverredes tilstanden og dyret døde utpå natten under koliksymptomer. Ved obduksjonen fantes hele svelget svullent og sete for betydelige hæmorrhagier. Blodet var mørkt og dårlig koagulert. Forøvrig var alle organer normale. Under mikroskopet påvistes miltbrandsbaciller.

2. Ondartet katarrhfeber.

Av katarrhfeber hos kveget er der ialt anmeldt 511 tilfelle, hvorav 274 dreptes og 147 dode. Sykdomstilfellenes antall i de siste ti år stiller sig således:

1912	608	tilfelle
1913	587	—
1914	676	—
1915	524	—
1916	489	—
1917	537	—
1918	437	—
1919	513	—
1920	522	—
1921	511	—

Sykdommen har optrått i alle fylker undtagen Finnmark (se tabell 1).

Distriktsdyrlæge *O. Taralrud*, Nordre Valdres, meddeler:

Ondartet katarrhfeber har som de foregående år krevd mange ofre. Sykdommen optrer enkeltvis og sprett, men har en avgjort tendens til å forholde sig stasjonær. Prognosen er her i distriktet meget dårlig og nedslaktning blir derfor i de fleste tilfelle anvendt.

Distriktsdyrlæge *I. Flønæs*, Rissa, meddeler:

Av ondartet smittsomme sykdommer er det kun katarrhfeber, som er av betydning her i distriktet. De anmeldte tilfelle er kun få, da sykdommen er så godt kjent blandt befolkningen, at de lar dyrene slakte, når de første øiesymptomer viser sig. At sykdommen ikke anmeldes er jo verst for kvegeieren selv, da der som regel ikke rengjøres og desinfiseres.

3. Raslesyke.

Der er av denne storfe-sykdom kun behandlet 27 tilfeller, derav er 18 døde, mens 6 opgis å være drept. I 1920 inntraff der 25 tilfelle. (Se forøvrig tabell 1).

4. Bråsot.

Ialt er der anmeldt i 1921 104 tilfeller av bråsot hos sauen, mot 77 tilfelle i 1920. Av de 104 tilfelle opgis de 93 å være døde og 8 drepte. Den er forekommet — som vanlig — kun på Vestlandet, Trøndelagen og Nordland.

Distriktsdyrlægen i Ytre Namdal, *K. Myran*, meddeler:

Bråsot er anmeldt med 21 tilfelle i 9 besetninger. Samtlige dyr kreperte Sykdommen er stasjonær [heroppe — i alle fall for Vikna og Nærøy herreders vedkommende, men det er heldigvis ikke så ofte, at den angriper et større antall dyr i samme besetning. Verst viser forholdet sig å være på de mindre havnegange (holmer), hvor sykdommen uten å observeres kan optre allerede tidlig på efteråret og der ikke føres tilsyn med å få kadavrene nedgravet efterhvert.

5. Svinesyke og svinepest.

Av disse sykdommer er ialt anmeldt 80 tilfelle, hvorav de 5 som svinepest i en enkelt besetning.

I de siste år har disse sykdommer optrått med følgende antall tilfelle årlig:

1912	642	tilfelle
1913	282	»
1914	359	»
1915	223	»
1916	106	»
1917	147	»
1918	83	»
1919	155	»
1920	23	»
1921	80	»

Stadsdyrlæge *E. C. Koren Lund*, Skien, meddeler at samtlige dyr i en binge tilhørende en større svinebesetning blev angrepet av svinedifteritis; de blev alle nedslått og bingen desinfisert med det resultat at sykdommen ikke bredte sig til besetningens øvrige dyr.

Distriktsdyrlæge *I. Heggenhaugen*, Nes, Hedmark, anforer i sin innberetning, at han har hat utmerkede resultater ved benyttelse av schweineseuchecserum som kurativt og profylaktisk middel mot smittsom pneumoni hos svin.

6. Rødsyke og knuterosen hos svin.

Det viser sig å ha vært nogen tilbakegang i anmeldte tilfelle av disse sykdomme, idet der i 1921 er forekommet 11855 tilfelle mot 12201 i 1920. Av disse 11855 tilfelle var 2590 rødsyke, hvorav 266 opgis å være døde og 72 drepte. Av knuterosen er behandlet 9265 tilfelle, hvorav 140 døde og 137 drepte. Angående tilfellenes fordeling i de forskjellige fylker se tabell 1.

Grunnen til at disse sykdommer nu anmeldes sjeldnere, oplyser flere dyrlæger, skyldes den økonomiske depressjon i forbindelse med de forholdsvis kostbare skyssutgifter for dyrlægene. Det er derfor mange der nu i det lengste kvier sig for å hente dyrlæge ved disse sykdommer, og istedetfor skaffer sig en resept på brennevin som for serummets dage var ansett som et spesifikt middel mot denne sykdom.

Veterinærkaptein *A. Moholdt*, Trondhjem, meddeler:

Ved knuterosen er dels anvendt norsk serum, dels det tyske susserin. Susserin virker utvilsomt bedre enn det norske, men også det norske serum er bra virksomt og da det er langt billigere enn det tyske (susserin koster p. t. kr. 12,60 pr. 100 gram), vil man vel stå sig på å anvende det norske serum.

7. Ondartet anæmi hos hesten.

Av ondartet eller smittsom anæmi hos hesten opgis å være behandlet 1 tilfelle i Vestfold og 56 tilfelle i Hedmark fylke, ialt 57 tilfelle.

Distriktsdyrlæge *E. Vetting*, Sandefjord, meddeler, at han har påtruffet et tilfelle av denne sykdom hos en hest; dyret blev slaktet.

Distriktsdyrlæge *J. O. Mørstad*, Rena, anfører, at han har behandlet 13 tilfelle av anæmi. Da diagnosen i lette tilfeller er vanskelig kan enkelte av disse tilfelle muligens ha vært av annen art. Behandlingen synes ikke håbløs, når dyrene kan helt skånes for arbeide i lang tid. Blir de brukt vil der lett komme tilbakefall.

Fra Storelvdalen meddeler distriktsdyrlæge *T. H. Greftegreff*, Koppang, at der i seterhavnen gikk 26 hester, hvorav 10 er døde eller slaktet. Sykdommen angis gjennemgående å ha optrått mer akut enn almindelig. Efter at de karakteristiske symptomer har vist sig er der gjerne gått bare 1—3 dage før dyrene er blitt liggende og er da som regel blitt drept.

Distriktsdyrlæge *G. Mørstad*, Romedal, meddeler:

Hestens anæmi ses av og til, sjelden hos unge dyr, men blandt de voksne. Hesten får plutselig dårlig etelyst, temperaturforhøielse, slaphet; forøvrig ingen fremtredende symptomer. Efter kort tid, kun 3—4 dage, er hesten igjen tilsynelatende i full vigør; det almindelige er at det blir med et slikt anfall, eller det kan gå lang tid — måneder — før hesten igjen viser tegn til sykdom. Sådanne hester går sikkert i handelen og er sannsynligvis smittebærere.

Distriktsdyrlæge *J. W. Løkke,* Trysil, meddeler:

Hvad infektiøs anæmi angår, så har den også iår krevet flere ofre, omenn den står endel tilbake fra fjoråret hvad utbredelse angår. Der er behandlet 16 tilfelle med foreløbig 9 dødsfall. Det dreier sig iår utelukkende om unge, kraftige hester, — mange i 3—4 års alderen. Sykdommen er forekommet på samme havnestrekninger som forløpne år, men der er også dukket op tilfelle på nærliggende havneganger, så smitten synes å spre sig. Heldigvis er der nu fra statens side tatt skridt for å bekjempe sykdommen, — en bestemmelse som heroppe er mottatt med stor tilfredshet.

Da denne ondartede hestesykdom synes å skulle tilta og bre sig til hittil smittefri distrikter og måske også overføres til nabofylkene, optok man spørsmålet om, hvad der av det offentlige kunde gjøres for å komme sykdommen tillivs. Departementet foranlediget derfor ved kgl. resol. av 9. desember 1921 nedsatt en komite med opdrag å gi en utredning av sykdommens betydning og optreden her i landet og av spørsmålet om offentlige foranstaltninger mot den.

8. Tuberkulose.

Det viser sig at der også i 1921 har vært nogen fremgang i disse undersøkelser. Omstående tabell viser, at der i årets løp er undersøkt ialt 3713 dyr (mot 2148 i 1920) i 488 besettninger (323). Den fundne tuberkuloseprocent hos de undersøkte dyr var dette år 7,6 (mot 6,2 i 1920) og i besettningerne 12,3 (7,7). Den utførligere opgave over forholdene i denne henseende vil finnes angitt i tabellen side 9. Det vil herav ses at den fundne tuberkuloseprocent svinger adskillig i de enkelte år, hvilket jo også er naturlig eftersom undersøkelserne i de enkelte år foretas i mer eller mindre smittede distrikter. Mens de fleste besettninger i 1921—22 blev undersøkt i Nordland fylke blev i 1919 de fleste prøvet i Buskerud o.s.v.

I forrige beretning (for 1920 side 7) vil finnes inntatt en statistikk over forholdet innen de enkelte fylker fra undersøkelsernes begynnelse i 1895 til og med året 1920*).

*) I professor *Holth's* foredrag om »Bekjempelsen av husdyrtuberkulosen« i Det norske landbruksråd 1921 (trykt i rådets forhandlinger for samme år) vil finnes inntatt en statistikk over forholdet innen fylkerne, hvortil kan henvises.

Resultat[1])

av de offentlige kvegtuberkulinprøver i året 1921.

(Compte-rendu sur le résultat des recherches faites chez le bétail par la tuberculine, pendant l'année 1921).

Fylke *(Département)*	Antall undersøkte **dyr** *(Nombre des animaux tuberculinés)*	Derav mistenkte og tuberkuløse *(Dont suspects & tuberculeux)*	pct. mistenkte og tuberkuløse *(pct.)*	Antall prøvede **besetninger** *(Nombres des étables examinées)*	Derav tuberkuløse *(Dont tuberculeuses)*	pct. tuberkuløse *(pct.)*	Omsprøitede besetninger *(Inoculations répétées)*	
							Antall besetninger	Tuberkuløse
Kristiania	-	-	-	-	-	-	-	-
Akershus	457	84	**18,4**	14	9	**64,3**	-	-
Østfold	241	28	**11,6**	19	8	**42,1**	1	1
Buskerud	495	41	**8,3**	51	15	**29,4**	5	3
Vestfold	159	22	**13,8**	12	5	**41,7**	1	-
Hedmark	91	2	**2,9**	13	2	**15,4**	-	-
Opland	403	37	**9,2**	37	9	**24,3**	2	1
Telemark	42	-	-	3	-	-	-	-
Aust-Agder	16	-	-	6	-	-	-	-
Vest-Agder	20	-	-	5	-	-	-	-
Rogaland	73	4	**5,5**	5	3	**60**	-	-
Hordaland	100	-	-	14	-	-	-	-
Bergen	-	-	-	-	-	-	-	-
Sogn og Fjordane	170	3	**1,8**	28	2	**7,1**	2	-
Møre	24	-	-	2	-	-	-	-
Sør-Trøndelag	467	37	**7,9**	69	5	**7,2**	1	-
Nord-Trøndelag	191	20	**10,5**	35	1	**2,8**	1	1
Nordland	744	3	**0,4**	170	2	**1,2**	5	-
Troms	1	-	-	1	-	-	-	-
Finnmark	19	1	**5,3**	4	1	**25**	-	-
Ialt (total)	3 713	282	**7,6**	488	62	**12,3**	18	6

[1]) Det viser sig nu efter en optelling, at der i året 1922 er tuberkulin-undersøkt ialt 57 855 dyr i 5 757 besetninger. Av de undersøkte dyr viste 5,7 % sig å være tuberkuløse (eller mistenkte), mens av besetningene 23 % var smittet.

De offentlige kveg-tuberkulinprover 1895—1921.

(Compte-rendu sur le résultat des recherches aux frais publiques faites chez le bétail, par la tuberculine, pendant les années 1895—1921.)

År	Antall undersøkte **besetninger** *(Nombre des étables examinées)*	Derav tuberkuløse *(Dont tuberculeuses)*	pct. tuberkuløse *(pct.)*	Antall undersøkte **dyr** *(Nombres des animaux tuberculinés)*	Derav mistenkte og tuberkuløse *(Dont suspects & tuberculeux)*	pct. tuberkuløse *(pct.)*
1895/1896	2 195	573	**26,1**	30 787	2 588	**8,4**
1897	2 136	577	**27,0**	24 755	2 056	**8,3**
1898	1 465	331	**22,6**	14 740	725	**4,9**
1899	1 337	274	**20,5**	11 919	678	**5,7**
1900	2 072	368	**17,8**	15 513	779	**5,0**
1901	2 889	311	**10,8**	20 051	701	**3,2**
1902	2 227	255	**11,5**	14 230	502	**3,5**
1903	2 027	276	**13,6**	13 846	672	**4,9**
1904	2 335	328	**14,0**	18 519	1 060	**5,7**
1905	1 802	223	**12,4**	13 566	623	**4,6**
1906	1 888	227	**12,0**	14 622	890	**6,1**
1907	1 626	218	**13,4**	12 734	840	**6,6**
1908	1 833	256	**13,9**	14 643	709	**4,8**
1909	2 546	312	**12,3**	20 623	869	**4,2**
1910	3 038	332	**10,9**	21 109	1 167	**5,5**
1911	3 047	423	**13,8**	26 937	1 291	**4,8**
1912	3 463	288	**8,3**	20 493	829	**4,8**
1913	1 746	274	**15,7**	15 335	754	**4,9**
1914	1 222	139	**11,4**	10 793	463	**4,3**
1915	521	82	**14,6**	5 445	449	**8,2**
1916	713	94	**13,2**	6 140	440	**7,2**
1917	451	91	**20,1**	4 311	480	**11,1**
1918	415	63	**15,2**	4 027	340	**8,4**
1919	248	35	**14,1**	2 301	190	**8,3**
1920	323	25	**7,7**	2 148	134	**6.2**
1921	488	62	**12,3**	3 713	282	**7,6**
1895—1921	44 053	6 437	**14,6**	363 300	20 511	**5,6**

Distriktsdyrlæge *H. Fleischer,* Gjøvik, meddeler:

Jeg har hatt 1 tilfelle, det første i 12 år, av tuberkulose. En eldre ku, som ikke hadde vist sykdomstegn, blev slaktet i november. Ved åpningen av brysthulen fant eieren lungene mistenkelige, hvorfor jeg blev tilkalt. Begge lunger, hjertepose, begge brystvegge samt mellemgulv var besatt med tuberkuloseknuter. Kuen blev nedgravet. Hele besetningen blev straks efter tuberkulinundersøkt, men ingen av de andre dyr i besetningen reagerte.

Dyrlæge *O. E. Onstad*, Bilitt, østre Toten, meddeler:

På en gård, hvor der har vært meget tuberkulose på fjøset, blev *to griser foret med kjøtt av tuberkuløse dyr* med det resultat, at begge blev angrepne. Begge griser fikk dårlige ben, den ene fikk tillike en knyttnevestor hevelse i det ene kastrasjonssår; denne gris blev slaktet hjemme. Ved obduktionen konstatertes tuberkulose i det ene haseled og på kastrationsstedet; forøvrig var tuberkulosen så utbredt, at kroppen blev kassert totalt. Den annen gris blev sendt til slakteriet, hvor der blev kassert en del av den.

9. Kværke.

Av kværke (kværsil) er i årets løp behandlet 2031 tilfeller mot 4075 i 1920. I årsberetningen for 1919 vil finnes en statistikk med tapsprosent ved denne sykdom i de senere år. Sykdommen optrer gjerne periodevis i de forskjellige distrikter. Den har i 1921 særlig optrått i Buskerud (432), Hedemark (424), Østfold (388) o.s.v., se tabell 1.

Distriktsdyrlæge *N. Aas*, Skarnes, meddeler:

Av de smitsomme sykdommer fikk dog kværke temmelig stor utbredelse. Ialt behandledes 64 tilfeller, hvorav 2 — to — dødsfall. Der benyttedes i stor utstrekning serum som middel i sykdommens begynnelse. Hvorvidt denne behandling har øvet nogen stor innflytelse på sykdommens forløp er det meget vanskelig å ha nogen sikker mening om, da denne sykdom også ved den »gammeldagse« behandling var av høist forskjellig intensitet og varighet. Serum benyttes også som preventivt middel på et stort antall heste. Det forekommer mig at virkningen her var mere oplagt; av ca. 50 heste blev såvidt vites kun 2 — to — syke kortere tid efter innsprøitningen. Det er innlysende, at det i en så travl vinter som fjorårets spiller en meget stor økonomisk rolle å kunne begrense sykdomsantallet mest mulig. De andre forholdsregler klikker som regel alltid, da smittemuligheterne på driftveiene og ved stationerne er mange og kan ikke vesentlig forminskes uten altfor rigorøse påbud og derefter følgende kontroll med dens overholde'se.

Distriktsdyrlæge *H. Stenersen*, Sarpsborg, meddeler:

Kværke har hatt en overordentlig stor utbredelse i distriktet; der har vært hundrevis av tilfeller og den har ofte hatt en ondartet karakter, mange tilfeller har trukket svært i langdrag og betraktelig nedsat hestenes kondisjon; en del tilfeller er blitt komplisert, idet dels lungebetennelse, dels brysthindebetennelse har sluttet sig til grunnlidelsen. Der er som følge derav forefallt nogen dødsfall.

Veterinærkaptein *O. Enger*, Ø. Toten, anfører:

Av kværke er ikke forekommet noget tilfelle. Derimot er behandlet et tilfelle af fibrøs svulst i mesenteriet som tilsist innsnevret tarmvolumet så hesten av denne grunn måtte slaktes. Hesten hadde for 2 år siden gjennemgått kværke og hadde i flere uker efter at sykdommen tilsyneladende var overstått gått og skrantet, men var så blitt bra like til den nu igjen blev syk og fikk gjentagne kolikanfall. Antagelig hadde der efter kværken utviklet sig en mesenterialabscess, som hadde åpnet sig inn i tarmen, hvorefter der så har dannet sig en svullstaktig masse fra arret.

Distriktsdyrlæge i Mittre Helgeland, *E. Clausen*, Mosjoen, meddeler:

Av andre mildere smitsomme sykdommer har »kværken« igjen optrått i dette år, idet den på slutningen av året blev innført hertil fra Sverige.

Siden vinteren 1915—16, da denne sykdom gik som en hel epidemi, har vi været fri for den inntil nu i vinter, da ny smitte innførtes hertil fra Tærna i Sverige.

Distriktsdyrlæge *A. Løken*, Kongsberg, anfører:

En unghest, som tilsynelatende var blitt helt rask efter kværke, blev 3 à 4 uker efterpå angrepet av hjernebetennelse med kulleraktige symptomer, sovesyke og tvangsbevegelser, tilslutt raserianfall, bevisstløshet og lammelse — i løpet av et par døgn, hvorpå den dreptes med nakkeslag; oventil i den ene hemisphære fantes en valnøttstor abscess med kværkepuslignende materie; der fantes forøvrig sterk fyldning av blodkarrene, litt veskeansamling, fortykkelser og adhærencer mellem hjernehinden og hjerneskallen. —

10. Smittsom kastning.

Av kastning hos kveg er der i årets løp anmelt ialt 1712 tilfelle mot 1816 i 1920 og 1432 i 1919. Den smitsomme form av kastning synes i det store og hele å være i tilbakegang i flere distrikter; andre steder synes den å bre sig. Distriktsdyrlæge i Vest-Finnmark, *S. Lie*, anfører bl. a. at smitsom kastning i hans distrikt er helt ukjent.

Statsdyrlægen for det vestenfjellske, *S. Tillier*, Bergen, innberetter følgende angående denne sykdom:

Kalvekastning synes efter i nogen år å ha vært i avtagende nu igjen å gripe om sig. Fra Indre Sogn, fra Osterøen og fra Søndhordland er således til mig anmellt mange tilfeller, i Flåm — Sogn — var omtrent hver eneste besetning smittet, likeledes i Kaupanger. Jeg har ved å holde mange foredrag for oftest meget talrike forsamlinger søkt å gi folk oplysning om sygdommen og dens behandling, har i hvert enkelt anmellt tilfelle skriftlig eller mundtlig gitt folk den ønskede besked og har i de allerfleste tilfeller funnet forståelse og også villighet til å følge de givne anvisninger, da folk som oftest er meget redde for sykdommen. Men det later til, at forholdene med fellesbeite etc. samt sykdommens snikende optreden gjør det vanskelig å begrense den. — Iallfall har det hittil her vist sig umulig å begrense den ved isolation av de ved undersøkelse av blodprøver som smittet fundne dyr. —

I større besetninger som i en årrekke har hatt sykdommen, således som de tilhørende Stend og Tveit landbruksskoler, er det nu en sjeldenhet, at noget dyr kaster, men særlig iår er man i begge disse besetninger plaget av, at ungdyrene nu ikke »vil ta sig med kalv« og har lett for å ville bli brummere. —

I samme retning uttaler distriktsdyrlæge *H. Gjørud*, Al, Hallingdal, sig og anfører bl. a.:

Smitsom kastning er stadig nokså meget utbredt og volder betydelig skade. Det er absolutt denne sykdom, som år om annet forårsaker mest økonomisk tap i

besettningerne. Den spredes rundt til alle kanter fra fellesbeitene på fjellet. Det lykkes som oftest ved nærmere undersøkelse å påvise, at smitten er kommet inn i en besettning ad den vei. Derimot synes det, som om man meget sjelden får smittestoffet utbredt gjennem okserne, som bedekker kuer fra de forskjellige besettninger og deriblandt også ofte kastekuer.

Distriktsdyrlæge *O. Ugland*, Grimstad, meddeler følgende:

Kastningen hos kveget er i sterk avtagen. I det forløpne år har ikke forekommet et smitsomt tilfelle. Gårdbrukerne har fått øinene op for dens smittefarlighet og anmelder gjerne hvert enkelt tilfelle for å få det undersøkt — tillike er en ikke undersøkt kasteko ilde sett hos både de offentlige og private okseholdere så ad den vei er meget vunnet i de senere år.

11. Lungesyke og influensa hos hesten.

Av lungesyke er behandlet 10 tilf. i Kristiania, 2 i Østfold og 10 i Buskerud. Av influensa opgis 97 tilf. behandlet i Nord-Trondelag, 20 i Møre o.s.v., se tabell 1. Sykdommene har i de senere år vært i sterk tilbakegang.

Distriktsdyrlæge *O. Rolfsjord*, Levanger, meddeler:

En forkjølelsesepizooti blandt hestene var i begynnelsen av året meget slem og nærsagt alle distriktets hester blev angrepet idet den viste sig meget smittsom. Sykdommen ytret sig ved hoste og neseflåd og mer eller mindre temperaturforhøielse. Den medførte i mange tilfeller lungebetennelse med tildels dødelig utgang. Tilfellene er opført som influensa.

12. Blodurin.

Av blodurin (hæmoglobinuri) hos kveget er ialt behandlet 1577 tilfeller mot 1254 i det foregående år. Av de angrepne dyr opgis 161 å være døde og 44 dræpte.

Distriktsdyrlæge *E. Vetting*, Sandefjord, mener at den usedvanlig tørre sommer delvis er skyld i piroplasmosens tilbakegang, da de fuktige havnestrekninger, — hvor de insekter som overfører sykdommen bruker å holde til — var helt uttørret, hvorved formodentlig insekternes formering og utvikling er blitt hemmet.

Har den almindelige piroplasmose vært i tilbakegang så ser det imidlertid ut som om den efter kalvningen forekomne hæmoglobinuri har fremvist forholdsvis flere tilfeller enn vanlig.

Stadsdyrlæge *L. Slagsvold*, Gjøvik, meddeler:

En sykdom som synes å være forholdsvis almindelig i bygderne heromkring er hæmoglobinuri hos kveget. Det dreier sig åpenbart om en særlig form av hæmoglobinuri forskjellig fra den sedvanlige piroplasmose. Den her optredende hæmoglo-

binuri innfinner sig i regelen om høsten og først på vinteren og som regel hos kjør 14 dage efterat de har kalvet. Lidelsen trenger i høi grad til nærmere undersøkelse; dens årsaksforhold er ukjente og noget tilfredsstillende middel mot sykdommen har man desværre ikke.

Distriktsdyrlæge *H. Fleischer*, Gjøvik, meddeler:

I november måned fikk jeg til behandling det første tilfelle av blodurin hos kveget og innen årets utgang hadde jeg behandlet 14 kjør for denne ondartede sykdom. Samtlige tilfeller inntrådte ca. 14 dage efter kalvningen. Denne sykdom optrer her i distriktet som regel i tørre år og er meget dødelig. Jeg har forsøkt forskjellige behandlingsmåter men er kommet tilbake til chlorchinin, som det mest effektive middel. Jeg bruker 12 gram chloret. chinic. og 15 gram sulph. ferros. pr. dosis med 10 timers mellemrum.

Distriktsdyrlæge *B. Schee*, Biri, meddeler:

Temmelig nøiaktig 14 dage efter fødslen optrer den puerperale hæmoglobinuri med mørkfarvet, skummende urin og voksgul genitalslimhinde. Jeg har forsøkt alle tenkelige behandlingsmetoder; men min erfaring er desværre den, at på gamle og lite motstandsdyktige dyr er enhver behandlingsmåte like nytteløs; yngre kjør i godt huld synes derimot å klare sykdommen bedre og her har jeg ofte hat taknemlige resultater. Sykdommen viser sig å optre efter tørre sommere og har visstnok intet å gjøre med piroplasmosen mot hvilken jo trypanblått må anses for å være et specificum.

Da sykdommen jo fortrinsvis angriper gode melkere, hvis ydeevne nedsettes lang tid fremover likesom de uhelbredelige er verdiløse som slakt, er sykdommen av stor økonomisk betydning for distriktet.

13. Forskjellige sykdommer.

Stivkrampe (Tetanus). Av denne sykdom er i beretningsåret behandlet 106 tilfeller hos hesten, hvorav 47 døde og 21 dreptes. Hos kveget er forekommet 31 tilfeller, hvorav 10 døde og 13 drept.

Daværende distriktsdyrlæge i Strinda *J. Nordang*, meddeler:

En del forsøk jeg har gjort med å anvende svære doser serum ved behandling av stivkrampe, har interessert mig i høi grad og resultaterne er verdt å legge merke til.

I mange år har jeg brukt tetanusserum i små doser uten å ha sett nogen praktisk virkning: så å si alle de angrepne dyr døde. Jeg fant så på å bruke doser på 500—1000 gram innsprøitet i én gang intravenøst og resultatet blev usedvanlig gunstig, idet nu omtrent alle dyr blev helbredet.

Den tidligere anvendte metode med innsprøitning av flere små doser serum er ved en så akut og ondartet sykdom som stivkrampe utvilsomt forkastelig fordi serumvirkningen kommer forsent.

Ringorm. I 1921 er der ialt behandlet 3426 tilfeller (mot 2965 i foregående år); av disse er 3014 tilfeller forekommet hos kveget, 146 hos hesten, 3 hos gjeten, 234 hos svinet, 28 hos hunden og 1 hos katten.

Dyrlægerne meddeler i sine innberetninger at smitteoverførsel til mennesker ofte finner sted.

Kopper. Distriktsdyrlæge *T. Braastad*, Alvdal, meddeler:

Utover sommeren behandlet jeg mange tilfeller av kokopper i flere kvegbesetninger. Komplikasjoner som hårdnakkede jurbetendelser, samt tette patter på grunn av skorpe i pattespissen var meget hyppig så melkeevnen blev nedsat i høi grad. To steder blev *mennesker* smittet.

Distriktsdyrlæge *M. Gjøvik*. Mitre Nordmør, meddeler,

at det høsten 1921 var nokså slemt med kopper hos kuene. Sykdommen blev meget ondartet, efter at kuene kom fra havnegangen og blev sat i tjor hjemme. Resultatet var ofte en jurbetennelse.

Smittsom luftveiskatarrh hos hesten er av flere dyrlæger omtalt. Distriktsdyrlæge *O. G. Langsæter*, Sunndal, meddeler herom følgende:

Denne sykdom har i flere tilfeller fremvist et eiendommelig kronisk forløp med hjertesvekkelse og voldsomme ødemdannelser i krop og lemmer. Tilstanden kan holde sig månedsvis, men dyrene er dog kommet sig ved skarifikation, årelatning og medikamentel behandling.

Neseblødning hos hest. Herom meddeler dyrlæge *O. E. Onstad*, Ø. Toten:

Neseblødning forekom hos en eldre hest. Ved ankomsten var blødningen stanset og hesten befant sig forholdsvis bra tross det tilsynelatende kolossale blodtap. Hesten kom sig imidlertid hurtig og en dag den kom ut fløi den omkring som en unghest. En morgen — en stund efter — fantes den død i spilltauget svømmende i sit blod. Ved obduksjon konstatertes ruptur med nekrotiserende sår av karveggen i a. thyreoidea.

Blødning i ligamentum latum uteri. Distriktsdyrlæge *W. Løkke*, Trysil, meddeler:

Av sjeldne obduksjonsfunn i årets løp skal nevnes et tilfelle av spontan blødning i lig. latum hos en ca. 10—11 års gammel kraftig bygget hoppe. Dyret var død ved min ankomst efter ca. 4 timers sykdom. Den hadde efter eierens utsagn nærmest kolikksymptomer, var urolig, sparket med høire bakben op mot buken førte samme ben meget stivt under bevegelsen. Døden inntraff under voldsom uro og sterkt svedutbrudd. Ved seksjonen fantes et hæmatom i høire lig. latum utfyllende størstedelen av bekkenhulen og strekkende sig helt hen til høire nyre. Der fantes en liten ruptur av pritoneum over hæmatomet, sannsynligvis fremkommet under agonen. Fostret var ca. 6 måneder fremme i utviklingen. Sykdommen inntraff tidlig om morgenen før dyret blev tatt i bruk, og hoppen hadde vært godt behandlet forut, var anvendt i høikjøring på god vei.

Benskjørhet. Daværende distriktsdyrlæge i Søndre Valdres, *Th. E. Langballe,* meddeler følgende:

Allerede i september og oktober viste sig, som jeg hadde ventet efter den usedvanlig tørre sommer, tydelige tegn til en utbredt bensyke i de fleste kvegbesetninger, da de fleste kjør var mere enn alm. voldsomme til at tygge klær, ben, gamle sko o. s. v. Av den grunn fikk jeg mange gårdbrukere til å bruke fôrbenmel allerede fra høsten som forebyggende middel mot slikkesyke og bensyke, og resultatet viser sig nu tydelig hos disse gårdbrukere.

Hjerne- og ryggmarvslidelse hos kveget. Distriktsdyrlæge *A. Kragerud,* Tønsberg, meddeler:

En hjerne- og ryggmarvslidelse er i de fire siste måneder av året forekommet med 35 tilfelle hos kveget. Sykdommen er optrått sprett over hele distriktet og som oftest kun med et tilfelle i hver besetning. I tre besetninger forekom to tilfeller i hver og i en besetning tre tilfeller omtrent samtidig. De angrepne har alle sammen vært voksne dyr, kuer.

Sykdommen har i de første par dage som regel artet sig som en indigesjon, hvorefter kua er blitt sløv og ligger. I mange tilfeller har lidelsen medført krampe. Der var følsomhet for alle inntrykk; enhver støi eller uro har fremkalt svær reaksjon. I andre tilfeller har kua ligget mere rolig og har ikke hatt krampe. Helbredelse efter ca. 14 dage.

En lignende hjernesykdom hos kveget forekom her i distriktet for noen og tyve år siden, dengang også, såvidt jeg erindrer, efter en meget tørr sommer.

Distriktsdyrlæge *E. Gundersen,* Bryne, Jæren meddeler:

Av tilfeller litt utenfor det vanlige kan nevnes, at der er behandlet 10 kuer lidende av *akut hjerne-hinnebetendelse* (cerebro-spinal meningitis), derav 3 tilfelle i samme besetning med nogen tids mellemrum. Denne sykdom er forholdsvis litet kjent og er ganske ondartet, således døde 5 av de 10. Den ytrer sig gjerne med feber, sterk periodevis uro. Ligger dyrene så holder de gjerne halsen enten stiv eller sterkt bøiet til den ene side, skjærer tenner, og har nakke-kramper.

I sykdommens begynnelse står de gjerne med stirrende blikk og en eiendommelig nervøs ophidselse. Ved å bøie hodet i nakken har jeg sett den heftigste reaksjon, de kan da styrte til jorden og får heftige kramper.

Hyderalantois. Distriktsdyrlæge *I. H. Heggenhaugen,* Nes, Hedmark, innberetter å ha truffet på, at denne lidelse har gått i arv i en kvegbesetning hos mor, datter og datterdatter; hos samtlige dyr varte drektighetstiden fra 315—355 dage.

Ufruktbarhet hos kveg. Distriktsdyrlæge *H. Stenersen,* Sarpsborg, meddeler:

En plage som synes å gripe mere og mere om sig er overløpning og ufruktbarhet hos storfe. Den har vært gjenstand for behandling i forholdsvis stor stil, ofte med godt (positivt) resultat; endel tilfelle synes dog efter mine hittil innvundne erfaringer at være ganske håbløse.

Melkefeber: Distriktsdyrlæge i Ullensaker, *J. Julsrud*, meddeler:

På en stor gård fantes en morgen en nybær ko liggende død, tilsynelatende hengende i båndet, men ganske sikkert død av melkefeber. Dyrlæge blev ikke tilkalt; men koen slaktedes på ordinær måte for å brukes til griser og høns. Efter avhudningen blev koens jur avskåret og fordelt mellem gårdens seks årsgamle griser. Dagen efter lå samtlige seks svin hen i en døs, apatiske og reagerte ikke for nogen påvirkning. Dyrlæge blev ikke tilkalt. I denne tilstand henlå grisene ca. 2 døgn, hvorefter de kviknet til, de fire riktig godt; de to kom også på benene, men var slappe og efter yterligere to døgns forløp blev disse to atter liggende med anstrengt åndedret, kold og delvis cyanotisk hud. Nu blev undertegnede tilkalt; men ved min ankomst var begge disse griser avgått ved døden. Obduksjonsfunnet innskrenket sig til sterk hjertedegenerasjon, mørkt blod og enkelte utsvedninger og småblødninger. Hvad der ved omtalte sykehistorie har særlig interesse er, at den i høi grad bestyrker den opfatning, at melkefeberen skyldes en intoksikation fra juret. Disse grisers sykdom var sandsynligvis identisk med kvegets melkefeber og skyldes utvilsomt de i den nykalvede hos jur tilstedeværende toxiner.

Sarkomatose. Dyrlæge *O. E. Onstad*, Ø. Toten, meddeler:

Et tilfelle av sarkomatose forekom hos en 4 år gammel vallak. Hesten blev den 14. juni plutselig syk; temp. 41, hyppig puls, meget slap. Hesten kom sig i løpet av et par dage og blev da sluppet i havn. Den var da i meget god kondisjon. Den 23. august fandtes den igjen; den var da som et benrangel, hyppig puls, temp. 39, anæmiske slimhinder.

Der forsøktes behandling med digestivmidler som arsenikk o. l. uten resultat. Den 7. november blev den slaktet og ved obduksjon fantes en kolossal tumormasse i leveren med adhærenser til omgivelsene.

Distriktsdyrlæge *F. V. Holmboe*, Stavanger, meddeler følgende:

Urinblæresvulst. En ko viste trengninger og urineringsbesvær; ved undersøkelsen viste urinblæren sig svulstagtig omdannet. Preparatet innsendtes til Veterinærinstitutet og det meddeltes å ha karakter av et sarcom.

Sauesykdomme. Distriktsdyrlæge *S. Sommerfeldt*, Kviteseid innberetter, at der i hans distrikt har optrått en meget ondartet lungebetendelse blandt ungsauene — alle angrepne kreperte. Prøver blev innsendt til Veterinærinstitutet uten at man her kunde gi nogen oplysning om årsaksforholdene.

Distriktsdyrlæge *A. Lunde*, Sandnes, oplyser i sin årsberetning om å ha truffet på syv tilfelle av bronko-pneumoni hos sauen. Han meddeler at dyrene blir helt komatøse, hadde flod fra nesen og kreperte efter få dages sykdom.

Om smittsom øienbetendelse meddeler distriktsdyrlæge i Ytre Nordfjord, *S. Hyge*:

I oktober optrådte der en epidemi av smittsom øienbetendelse (conjunctivit og keratit) blandt sauer paa beite i Daviken herred. 6 besetninger var angrepne. Det lykkedes dog snart å begrense og stanse sykdommen.

Om en annen øiensykdom hos lam meddeler statsdyrlægen for det vestenfjellske *S. Tillier,* Bergen, følgende:

I en besetning hvori der drives renavl av cheviot- og blackface-rase inntraff i høst noen eiendommelige tilfelle hos noen av lammene. De holdt op å spise, beveget sig stivt og tapte synet på ett eller begge øine, uten dog at det var mulig å se noget abnormt ved disse organer. Et par døde allerede dagen efterat de var blitt angrepet. Blodundersøkelser og obduksjoner ga ingen oplysninger om sykdommens karakter. Sannsynligvis må det her ha dreid sig om en eller annen forgiftning.

Eksematøse sykdommer. Distriktsdyrlæge *W. Løkke,* Trysil, meddeler:

På offentlig bekostning blev der foretatt reise i et tilfelle hvor befolkningen fryktet for utbrudd av munn- og klovsyke; stedet lå 1½—2 mil fra den svenske grense. Der konstatertes smittsom eksem i kronen og klovspalten (med delvis løsning av kronen fra hornet), og et lignende eksem i neseborene; 3—4 dyr var angrepet. Lidelsen hadde fått utvikle sig gjennem lengere tid, og et av dyrene var derfor meget medtatt, sterkt avmagret, hadde ingen etelyst, diaré, og blev avlivet. Sykdommen optrådte, da dyrene gikk på havnegang.

Distriktsdyrlæge *J. Flesvik,* Lillehammer, har truffet på en lignende lidelse i en gjetebesetning, hvor dyrene stod med et pustulost utslett omkring nese og mule. Pustlene brast og der dannet sig sår og skorper som hindret dyrene i å ta næring til sig. Det var særlig ungdyrene som blev angrepne.

Angående eksem hos hunden anfører distriktsdyrlæge *F. V. Holmboe,* Stavanger, følgende:

Hos en hund er iakttatt det visstnok sjeldne eksem Acanthosis nigricans, idet der symetrisk i huden i hver lyske var et håndflatestort parti, der var rødlig (eller rødbrunt) med sortbrune bølgede tverrstriper. Huden på disse partier var eiendommelig å føle på — som fint garvet skinn.

Sykdom hos rev. Lungeorm har distriktsdyrlæge *A. Flønæss,* Orland, iakttatt i en kennel og revegård på Storfosen, hvor en hel del hunder og rever kreperte. Diagnosen blev fastslått av Veterinærinstituttet, hvortil organer var innsendt til undersøkelse.

Rensykdommer. Landbruksdepartementets kontor for rendrift og fiskeri meddeler, at lappeopsynsmannen i Susendal (Nordland fylke) har nevnt i sine innberetninger at renen sommeren 1921 har vært meget plaget av en ondartet klovsyke, og en hel del ren anføres døde av denne sykdom. Det skal nu være mange år siden »kløbbsyke« herjet på de trakter. Sykdommen kalles også »slubbo«. I Hattfjelldalen distrikt

anføres ingen sykdom å ha forekommet i renflokkene 1921. Opsynsmannen i Susendal vet også å berette, at de svenske ren siste sommer var meget plaget av en ondartet klovsykdom — antagelig »slubbo«.

Distriktsdyrlægen i Midtre-Helgeland, *C. Clausen*, Mosjoen, meddeler:

Hos renen optrådte en meget smittsom klovsykdom; renen holdt til oppe på Børgefjellet i Hattfjelldalen og en stor del av disse ren blev angrepne av denne klovlidelse. Lidelsen begynte med blemmer i klovspalten, kodebøiningen og omkring tærne; disse blemmer brast så, og der fremkom større eller mindre samt dypere eller mere overfladiske sår; efterpå blev der skorper så hele foten kunde bli en eneste stor klump. Der var med andre ord så store mengder skorper at klovspalten blev helt fylt og begge bitærne helt omhyllet med disse skorpedannelser. Flere ren døde og andre gikk syke i lengere tid. Var deroppe efter anmodning av fylket, men fant ikke renen oppe i fjellet, da lappen nys før var reist på en annen beitestrekning uten at lodsen min visste hvorhen. Sykdommen er uten tvil den fra Finnmarken beskrevne klovsykdom hos renen under navn av »slubbo«.

En *gjeiteflokk* på ca. 30—35 dyr gikk i samme trakter som renen på beite og av disse gjeiter blev over *halvparten angrepne av en lignende klovsyke.* En del av disse gjeiter så jeg; der var en voldsom mengde skorper, på flere var nederste delen av foten bare en stor rund klump uten antydning til tær eller klovspalte, hos andre var der kun blemmer og hos andre mindre skorpedannelser. Hos alle, hvor der var skorper, var der en fryktelig lukt fra foten — fra skorpene og sekretet under dem. Det var nekrosedannelser og antagelig var det nekrosebacillen som her var årsak til denne dyperegående betendelse i foten. Gjeitene kom sig forholdsvis snart ved behandling; almindelig rensning, sårbehandling og påsmøring av salve.

Distriktsdyrlæge i Vest-Finnmark, *S. Lie*, meddeler:

Enkelte tilfelle av en slubbolignende sykdom forekom utpå høsten hos dyrene tilhørende en reneier i Kautokeino; men sykdommen antok ingen enzootisk karakter. Eieren anførte, at »slubbo«, der kommer sent på høsten, ikke er så ondartet. Det blir da gjerne kun med enkelte tilfelle av sykdommen. Kulden angis både å begrense sykdommens utbredelse — og tillike hindre en ondartet karakter av den lidelsen ledsagende klovsykdom (»godiavijki«). Ordet »slubbo« på samesproget betegner direkte den betendelsesaktige opsvulmede form av kode, kodeledd, nederste parti av mellemfoten — ved mere ondartet optredende klovsykdom. I overført betydning er ordet »slubbo« også på samesproget uttrykk for selve sykdommen.

Videre meddeler samme distriktsdyrlæge angående rensdyrbremsen:

For rensdyrene var sommeren meget gunstig med godt beite og liten plage av »bremse«insekter (art av »oestrus«). I varme somre angis rensdyrene å være meget plaget derav. De opskremmes, blir urolige og engstelige. Streifer vidt omkring og søker op i høidene. Kommer fra fredelig beiting op til steder, hvor der litet eller intet er å beite. Selve bremselarven der likesom larven av oestrus bovis er fullmoden i mai—juni måned, kaltes på samesproget: »Gurm«. Og bremseinsektet: »Gurmelotti«.

Forgiftninger: Blyforgiftning. Distriktsdyrlæge *L. Sjaastad*, Namsos, meddeler:

En melkeku, som gikk i havnehage sammen med gårdens øvrige besetning blev temmelig hurtig så syk, at den måtte kjøres hjem. En mand, der bor i nærheten, kunde dog oplyse, at den neppe var helt frisk et par dager forut idet den ikke riktig kunde følge med de andre. Kuen blev tatt under behandling. Symptomene mindet meget om melkefeber, og da dyret var høimelkende forsøktes luftinfusjon i juret, men uten noget resultat. Nøiere undersøkelser brakte tanken hen på blyforgiftning, og behandling herfor blev hurtigst mulig utført. Det så en stund virkelig ut som kuen skulde komme sig, men tre timer efter behandlingen døde den under nogen få krampetrekninger. Obduksjonen bekreftet diagnosens riktighet: I løpen og forreste del av duodenum fantes en masse større og mindre — tildels pulverfine partikler av metallisk bly. Slimhinden var rød og betendt leveren en smule fettdegenerert. Nu viste det sig, at midt i havnehagen ligger Namsos skytebane. Det har den gjort i mange år, uten at noget mistenkelig tilfelle er iakttatt tidligere. Iår var imidlertid gresset mere kortgnaget og sparsomt enn ellers, og den døde ku har nok spesielt viet plassen bakom skyteskivene sin særlige interesse. Nogen annen kilde til optagelse av metallisk bly er i ethvert fall utelukket.

Dyrlæge *O. E. Onstad*, Ø. Toten, meddeler:

Av blyhvittforgiftning døde tre dyr. Eieren skulde tette en krybbe i fjøset og hadde i det øiemed vært hos landhandleren og forlangt gips, men fikk istedet blyhvitt, da den var heldt op i den skuffe, hvor der engang hadde vært gips. Symptomene hos den første ku, der blev syk, ytret sig ved sterk diaré og høi feber, tilslutt lamhet. Ved obduksjon fantes en sterk betendelse i løpen og tarmene. De to andre dyr var i begynnelsen kun litt slappe; den ene fikk så plutselig sterk krampe i tyggemusklene og diaré og blev lam. Den 3dje ku fikk sterk lungeemphysem; emphysemet bredte sig utover hele kroppen. Alle tre dyr blev drept og nedgravet.

Mønjeforgiftning. Distriktsdyrlæge *Johs. Elsness*, Hurum, meddeler:

Eieren hadde nettop malt båthvelvet med mønjemaling, og før denne var tørr, kom kuen til og slikket det meste av malingen i sig. Ved mitt besøk fløt der fra munden rikelig spytt. I hodets og halsens muskulatur var der sterk uttalt krampe; dertil kom at kuen til stadighet foretok passerbevegelser. De nervøse symptomer utløste sig av og til i fullstendige raserianfall. Fremdeles var der sterk uttalt tympanit, fæces avsattes ofte og var stinkende og sterkt slimblandet. Da tilstanden ansåes aldeles haapløs blev dyret beordret nedslaktet.

Forgiftning fremkalt av Aconitum septentrionale. Distriktsdyrlæge *J. Flesvik*, Lillehammer, meddeler:

Sommeren 1921 døde der to dyr i havnegangen, og ett dyr fikk jeg, hvad der ikke før har lykkedes mig, anledning til å se i live. Dødsfallene har av folk i bygden, hvor dyrene hører hjemme, vært opfattet som en lushattforgiftning, hvilket også er riktig. I havnegangen vokser der en masse tyrhjelm, Aconitum septentrionale, her på Oplandene kalt lushatt. Ved obduksjonen av de døde dyr

fantes en uttalt gastro-enteritis; nogen større hjernehyperæmie var der ikke. I vommen på begge dyr var der en masse blade og stengeldeler av lushatt, kadaverne var sterkt utspilt. Det syke dyr hadde trommesyke, savlet av munden, munnslimhinden sterkt injisert, gjødningen tynd, sterk uro, kolikksmerter. Efter at dyret hadde fått en stor dosis ol. rapae, svant trommesyken; men så blev dyret svært slapt, lå nu ute av stand til å reise sig og var likesom lam i bakdelen. Pulsen var kun 40, noget svak og uregelmessig, mange slag helt borte. Efter injection av kamfer og koffeïn øket pulsen jevnt, og i løpet av 5—6 timer var dyret helt bra.

C.

Tabeller.

Tabell II. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Relevé des divers cas de maladies des animaux*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)
Miltbrann (*Anthrax*)	5	-	5	48	1	47	1	-	1
Raslesyke, miltbrannsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	27	6	18	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	4	-	-	32	26	3	-	-	
Bråsott (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	104	8	93
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	511	274	147	7	3	4
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	22[1]	-	-	-	-	-	-	-	-
Influensa (*Influenza*)	140	4	-	-	-	-	-	-	-
Svinepest (*Pneumo-enteritis contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetendelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	1272	5	3	105	-	1	1	1	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	51	35	6	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	53	1	6	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	2031	4	39	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	1	1	-	352	308	-	2	2	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	8	2	1	226	75	-	1	1	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma, Ascococcus*)	300	3	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	106	21	47	31	13	10	3	-	3
Difterit (*Diphtheritis*)	1	-	1	41	2	1	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	3123	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	291	1	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	4234	42	102	4547	740	233	119	15	101

[1]) Apekatt.

i Norge i 1921, ordnet artsvis.

domestiques, par espèces, en Norvège en 1921).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	8	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	9	3	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	75	4	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2590	72	266	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9265	137	140	-									
-	-	-	3	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	7	-	-	-	-	-	-	-	168	168	1	1
-	-	-	19	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2780	210	429	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	144	23	-	-
92	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
93	1	-	11986	234	431	2799	213	130	-	-	-	312	191	1	1

Tabell II. (Forts.). (*Continuation*). **Norge.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	4234	42	102	4547	740	233	119	15	101
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	5223	17	5	420	8	5	44	1	3
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	199	14	34	277	144	35	37	6	25
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	6510	38	34	14809	311	128	159	5	10
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	4175	24	171	1770	38	41	34	2	2
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	293	1	13	1409	28	133	54	1	6
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	2191	36	106	40	4	6
Forgiftning (*Intoxicationes*)	45	1	14	541	41	118	24	-	13
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	1881	-	18	15	3	-	40	-	1
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	24	19	1
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	35	6	8	90	19	14	3	3	-
Kronisk hjernebetendelse (Koller) *Fatuitas*)	19	6	3	2	-	2	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	678	32	62	1577	44	161	13	3	4
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	19	-	1	2463	63	22	54	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	104	7	-	105	5	-	22	-	1
Hudutslett (*Eczema*)	3950	1	-	2511	1	-	99	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	146	-	-	3614	1	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	1	-	-	79	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	48	1	-	22	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	4073	-	-	43234	-	-	1092	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	75	3	1	2627	94	11	174	13	1
Misfostre (*Monstra*)	1	-	-	99	11	9	1	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	1	-	-	600	20	8	14	1	1
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	994	36	7	10	2	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	53	-	-	5668	2	25	33	-	1
Kasting (*Abortus*)	76	-	-	1712	21	5	5	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	2967	13	22	36	-	5
Børbetendelse (*Metritis*)	21	-	2	955	20	84	9	-	1
Overføres	31860	193	368	93698	1702	1167	2140	75	182

[1]) Derav 38 kaniner. — [2]) Derav 21 kaniner. — [3]) Kaniner.

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
93	1	-	11986	234	431	2799	213	130	-	-	-	312	191	1	1
68	-	-	76	9	6	532	4	-	4	-	-	1	-	-	-
31	-	11	98	32	26	88	-	23	2	2	-	-	-	-	-
24	-	3	1137	52	39	536	5	36	8	-	-	5	-	[1])40	[2])22
11	-	2	190	2	16	376	1	4	3	-	-	-	-	-	-
11	-	-	198	5	24	264	-	38	3	-	3	13	-	-	-
8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	1	1	590	25	75	186	14	65	4	1	2	114	72	-	-
-	-	-	123	6	2	432	-	-	22	-	-	-	-	-	-
1	-	-	14	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	246	62	43	35	11	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	2	-	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	39	5	3	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	7562	527	38	365	3	-	3	-	-	59	-	-	-
116	-	-	623	5	-	581	11	2	16	-	-	-	-	-	-
3	-	-	234	-	-	28	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	411	31	-	12	24	-	60	-	-	-
1226	-	-	1152	-	-	1716	-	-	6	3	-	207	15	[3]) 28	-
18	-	1	247	45	6	115	12	7	9	2	-	-	-	-	-
1	-	-	2	1	1	14	11	2	1	1	-	-	-	-	-
1	-	-	25	16	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	13	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	21	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	43	5	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	26	3	-	21	1	5	-	-	-	-	-	-	-
1629	3	18	24659	1041	719	8532	323	313	94	33	5	771	278	69	23

Tabell II. (Forts.). (*Continuation*). **Norge.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)
Overført (*transport*)	31860	193	368	93698	1702	1167	2140	75	182
Jurbetendelse (*Mastitis*) . . .	223	1	-	4687	241	45	152	11	10
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	494	23	2	59	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*) . .	123	-	2	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*) . .	6538	4	-	426	-	-	2335	-	1
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*) .	18	5	4	24	14	1	1	1	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	5179	37	2	905	2	2	6	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*) .	551	3	-	343	4	-	82	-	-
Ledd- og slimseklidelser (*Articulitis et bursitis*)	585	214	19	1259	70	2	14	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	12295	150	25	4404	148	21	103	9	5
Anemi hos hesten (*anæmia*)	57	6	14	-	-	-	-	-	-
Anemi hos sauen (*anæmia*) . .	-	-	-	-	-	-	80	15	16
Sviva (*Vertigo*)	12	2	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	7031	206	79	10656	1251	233	389	23	32
Ialt (*total*)	70266	844	515	116461	3432	1471	5302	134	246

Tabell III. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques dans la*

Ondartet ødem (*Oedema maligum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondartet katarfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	3	-	3	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*) . .	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetendelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	73	-	-	4	-	-	-	-	-
Overføres	83	-	-	7	-	3	-	-	-

[1]) Derav 13 rever, 5 kaniner og 2 apekatter. — [2]) Rever. — [3]) Derav 10 rever, 1 elg og 1

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde *abattus et morts*	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
1629	3	18	24659	1041	719	8522	323	313	94	33	5	771	278	69	23
3	1	-	165	2	3	44	2	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
84	-	-	9808	-	5	202	-	-	415	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	2	-	60	19	1	4	-	-	-	-	-	-
19	-	-	36	1	-	9	-	-	1	-	-	-	-	40	-
38	-	-	12	-	-	485	-	-	7	-	-	-	-	-	-
4	2	-	176	22	-	541	5	-	2	-	-	12	3	-	-
46	1	-	518	70	8	2757	77	33	77	22	5	20	-	[1])35	[2]) 11
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
84	6	10	2031	149	101	951	30	37	46	5	1	29	6	[3])12	[4]) 2
1907	13	28	37445	1287	836	13571	456	384	649	60	11	832	287	156	36

i Kristiania by 1921.

ville de Kristiania, signalés en 1921).

-	-	-	-	-	-	6	2	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	40	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	287	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	343	3	4	6	2	1	-	-	-	-	-	-	-

kanin. — [4]) 1 rev og 1 kanin.

Tabell III. (Forts.). (*Continuation*). **Kristiania.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	83	-	-	7	-	3	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	2	1	1	-	-	-
Brannfeber (*Morbus maculosus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	106	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose. (*Actinomycosis*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma, Ascococcus*)	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	8	-	-	1	-	1	-	-	-
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	101	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	787	-	-	3	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	1	-	-	2	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	371	1	-	89	4	-	-	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	266	1	8	11	-	-	-	-	-
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	32	-	-	15	-	2	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	17	-	-	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	3	-	-	69	4	2	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	1	1	-	2	2	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	27	4	3	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	18	-	-	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	79	-	-	13	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	28	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	3	-	-	24	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	8	-	-	114	-	-	-	-	-
Overføres	1831	7	11	520	11	9	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte *signalés*	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	343	3	4	6	2	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1051	98	157	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	95	6	-	-
-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	400	3	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	62	-	11	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	28	2	4	223	3	23	2	-	-	-	-	[1] 37	20
-	-	-	5	-	-	332	-	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	202	-	33	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	34	2	2	68	9	13	-	-	-	54	54	-	-
-	-	-	-	-	-	523	-	-	7	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	31	8	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	134	11	-	319	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	829	2	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	361	26	-	48	20	-	60	-	[1] 28	-
-	-	-	12	-	-	1268	-	-	-	-	-	114	3	-	-
3	-	-	458	18	10	5682	153	242	58	20	-	353	93	65	20

[1]) Kaniner.

Tabell III. (Forts.). (*Continuation*). **Kristiania.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1831	7	11	520	11	9	-	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	19	-	-	-	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	11	-	-		-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	1	-	-	99	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	2	-	-	29	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	35	-	-	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	12	-	-	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	-	-	-	73	3	1	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	34	-	-	2	-	-	-	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	518	1	-	-	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	31	-	-	4	-	-	-	-	-
Ledd- og slimseklidelser (*Articulitis et bursitis*)	780	24	-	1	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc*)	1120	8	2	1	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	126	-	-	7	1	4	-	-	-
Ialt (*total*)	4486	40	13	819	16	14	-	-	-

Tabell IV. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrann (*Anthrax*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Raslesyke, miltbrannsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	3	-	3	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	2	-	-	4	1	-	-	-	-
Overføres	2	-	-	8	1	4	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
3	-	-	458	18	10	5682	153	242	58	20	-	353	93	65	20
-	-	-	-	-	-	76	5	4	7	2	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	13	11	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	10	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	42	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	151	-	-	7	-	-	13	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	38	7	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	204	4	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	3	-	450	3	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	1879	48	12	53	21	5	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	355	9	19	10	2	-	9	-	[1] 5	
3	-	-	621	21	10	8757	240	282	144	45	5	362	93	70	20

i Akershus fylke 1921.

dans le département d'Akershus 1921).

-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-

[1]) Kaniner.

Tabell IV. (Forts.). (*Continuation*). **Akershus.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2	-	-	8	1	4	-	-	-
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	12	8	10	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetendelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	195	-	-	20	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Brannfeber (*Morbus maculosus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	253	-	8	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	113	88	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	20	9	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	40	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	21	2	12	2	-	1	1	-	1
Kopper (*Variola., Vaccina et Ovina*)	-	-	-	155	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	51	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	677	-	-	49	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	19	-	4	27	3	7	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	612	3	1	1356	85	19	4	-	2
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	306	7	14	142	4	3	1	-	-
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	29	-	1	179	1	11	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	162	2	20	1	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	8	-	4	125	17	17	2	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	90	-	-	-	-	-	-	-	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	2	-	1	4	4	-	-	-	-
Overføres	2307	12	45	2376	224	92	9	-	3

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde (*abattus e morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1	-	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	481	9	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	844	4	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	155	22	35	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	1	5	17	-	9	-	-	-	-	-	-	-
3	-	1	83	1	6	54	-	7	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	16	-	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	-	-	14	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	2	156	8	31	16	-	8	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	43	-	-	5	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	3	1638	28	75	321	23	61	5	-	-	-	-	-	-

Tabell IV. (Forts.). (*Continuation*). **Akershus.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2307	12	45	2376	224	92	9	-	3
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	154	8	10	27	1	2	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	5	-	-	256	6	10	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	6	1	-	7	2	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	411	1	-	194	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	349	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	136	-	-	3513	-	-	2	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	6	-	-	340	10	1	9	1	1
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	13	3	1	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	106	3	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	131	5	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	8	-	-	872	-	1	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	6	-	-	242	4	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	548	1	-	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	2	-	-	122	1	4	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	10	-	-	651	5	5	6	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	45	5	-	6	-	-	-	-	-
Klapphingstoperationer (*Operationes ob kryptorchismum*)	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	485	-	-	58	-	-	260	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	1	-	1	2	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	461	5	-	31	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	111	-	-	51	-	-	-	-	-
Ledd- og slimseklidelser (*Articulitis et bursitis*)	589	18	2	118	6	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1203	27	4	536	26	-	2	1	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	273	11	4	778	166	14	8	-	1
Ialt (*total*)	6233	88	66	11327	463	130	297	2	5

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
6	-	3	1638	28	75	321	23	61	5	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	867	64	6	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	98	1	-	103	3	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	10	5	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	167	-	-	223	-	-	-	-	-	10	-	-	-
-	-	-	54	13	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	20	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1661	-	1	24	-	-	12	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	11	3	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	53	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	40	7	-	23	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	84	20	-	212	15	15	-	-	-	3	-	-	-
-	-	-	139	32	9	35	3	1	-	-	-	-	-	-	-
6	-	3	4793	171	93	1030	54	80	17	-	-	13	-	-	-

Tabell V. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	2	-	2	12	-	12	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	6	-	3	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	37	20	9	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Influensa (*Influenza*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	98	2	-	9	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	4	-	1	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	388	-	4	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	45	41	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	14	5	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	16	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	6	3	2	4	3	-	-	-	-
Difterit (*Diphtheritis*)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	197	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	356	-	1	17	2	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	14	2	6	88	18	6	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	285	4	4	732	31	6	-	-	-
Overføres	1177	11	21	1161	120	36	-	-	-

i Østfold fylke 1921.

dans le département de Østfold 1921).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	233	1	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	427	12	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	197	9	40	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	1	-	7	-	-	-	-	-	1	-	-	-
1	-	1	7	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	42	3	-	35	1	1	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	713	21	34	240	10	41	-	-	-	1	-	-	

Tabell V. (Forts.). (*Continuation*). **Østfold**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1177	11	21	1161	120	36	-	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	766	6	21	218	5	3	1	-	-
Akutt diaré og blodgang. (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	54	-	5	147	1	4	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	192	6	5	2	-	1
Forgiftning (*Intoxicationes*)	6	1	-	48	2	11	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	45	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	7	1	2	-	-	-	-	-	-
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (*Fatuitas*)	7	-	2	2	-	2	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	58	2	1	36	1	4	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	125	5	-	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	7	1	-	11	1	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	297		-	60	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	14	-	-	260	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	166	-	-	6877	-	-	77	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	8	1	1	172	3	2	2	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	10	1	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	74	2	-	1	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	74	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	5	-	-	428	-	1	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	6	-	-	124	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	220	1	2	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	4	-	2	35	2	6	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	11	-	-	228	12	1	1	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	28	1	1	6	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	36	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	409	1	-	13	-	-	-	-	-
Overføres	3112	25	56	10521	163	77	84	-	1

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
1	-	1	713	21	34	240	10	41	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	14	1	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	32	4	4	5	-	-	2	-	2	3	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	211	-	7	6	1	2	-	-	-	12	-	-	-
-	-	-	46	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	28	12	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	451	20	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	22	-	-	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	55	-	-	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	3	1	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	1	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	506	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	2120	69	51	362	13	43	4	-	2	16	-	-	-

Tabell V. (Forts.). (*Continuation*). **Østfold.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	3112	25	56	10521	163	77	84	-	1
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*) .	2	1	1	1	-	1	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	297	1	-	63	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*) .	35	-	-	30	-	-	-	-	-
Ledd- og slimseklidelser (*Articulitis et bursitis*)	403	17	-	69	10	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	952	18	3	416	26	-	3	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	261	17	7	480	132	21	3	-	-
Ialt (*total*)	5062	79	67	11580	331	99	90	-	1

Tabell VI. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Milbtrann (*Anthrax*)	-	-	-	2	-	2	-	-	
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	59	23	10	-	-	
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	10	-	-	-	-	-	-	-	
Svinesyke (smittsom lungebetendelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	175	-	-	30	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*) . . .	-	-	-	6	3	-	-	-	-
Brannfeber (*Morbus maculosus*)	15	-	2	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	432	3	13	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	1	1	-	71	64	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	-	-	-	27	4	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	28	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	661	4	15	195	94	12	-	-	-

[1]) Apekat. — [2]) Kanin.

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
1	-	1	2120	69	51	362	13	43	4	-	2	16	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	4	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	1	-	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	41	14	5	93	4	2	3	-	-	12	-	[1] 1	-
-	-	-	38	8	8	9	-	-	-	-	-	-	-	[2] 1	-
1	-	1	2209	92	62	496	22	46	7	-	2	28	-	2	-

i Buskerud fylke i 1921.

dans le département de Buskerud en 1921).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	261	12	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1393	35	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1660	50	40	4	-	-	-	-	-	3	3	-	-

Tabell VI. (Forts.). (*Continuation.*) **Buskerud.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	661	4	15	195	94	12	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	9	2	4	5	4	1	-	-	-
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	339	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	149	1	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	596	3	-	19	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	9	1	1	66	13	11	-	-	
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	720	2	3	1424	33	11	9	1	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	408	3	9	301	3	3	-	-	-
Akutt diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	33	1	-	118	5	27	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	204	10	9	7	1	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	11	-	1	68	4	12	4	-	-
Inovollsormer (*Helminthiasis*)	148	-	1	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	2	2	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	3	1	1	5	2	2	-	-	-
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (*Fatuitas*)	5	4	-	-	-		-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	115	3	5	161	9	11	4	2	2
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	8	-	-	302	15	6	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	5	-		13	-	-	1	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	474	-	-	209	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	5	-	-	382	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	11	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	5	-	-	6	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	349	-	-	2818	-	-	33	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	10	-	-	299	6	-	7	2	-
Overføres	3723	25	40	6945	198	105	67	8	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1660	50	40	4	-	-	-	-	-	3	3	-	-
-	-	-	-	-	-	211	6	37	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37	13	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	44	6	5	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	19	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	161	3	2	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	40	1	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	4	8	-	-	-	-	-	10	-	-	-
2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	1	1	26	3	5	10	-	-	-	-	-	14	14	-	-
-	-	-	18	-	-	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	55	13	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	443	18	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	86	-	-	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
56	-	-	128	-	-	33	-	-	-	-	-	52	-	-	-
-	-	-	9	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
64	1	2	2726	114	91	449	7	45	-	-	-	116	30	-	-

Tabell VI. (Forts.). (*Continuation.*) **Buskerud.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	3723	25	40	6945	198	105	67	8	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	7	2	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*) .	-	-	-	52	3	1	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*) . .	-	-	-	50	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*).	5	-	-	519	-	3	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	2	-	-	195	-	-	4	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*). . .	-	-	-	314	-	1	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*) . . .	5	-	-	120	4	9	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*) . . .	40	-	-	453	11	7	4	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	41	1	-	27	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*) . .	555	-	-	20	-	-	103	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*) .	1	-	-	1	1	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	410	2	-	92	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*) .	69	-	-	28	-	-	4	-	-
Ledd- og slimseklidelser (*Articulitis et bursitis*)	457	10	5	152	2	1	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	950	10	5	535	13	3	26	5	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	288	10	14	407	147	21	19	1	1
Ialt (*total*)	6546	58	64	9917	382	151	227	14	1

Tabell VII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrann (*Anthrax*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Raslesyke, miltbrannsemfysem (*Anthrax emphysematosus*) .	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Overføres	-	-	-	3	-	3	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
64	1	2	2726	114	91	449	7	45	-	-	-	116	30	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	471	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	38	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	35	9	-	41	3	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	70	17	13	77	-	-	2	-	-	-	-	-	-
68	1	2	3348	142	104	631	13	45	2	-	-	116	30	-	-

i Vestfold fylke 1921.

dans le département de Vestfold 1921).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell VII. (Forts.). (*Continuation*). **Vestfold.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	-	-	-	3	-	3	-	-	-
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	12	1	7	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	82	-	-	15	-		-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	62	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	4	4	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	7	3	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	22	1	-	-	-	-	-	-	
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	4	2	2	-	-	-	-	-	
Kopper (*Variola., Vaccina et Ovina*)	-	-	-	83	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	2	-	-	-	-	-	-	-	
Luftveiskatarrh, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	248	-	-	6	-	-	1	-	
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	3	-	-	7	4	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	407	1	3	990	7	6	2	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	234	-	7	166	-	1	-	-	-
Akutt diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	22	-	-	83	1	2	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	128	-	2	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	2	-	-	46	1	2	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	50	-	-	1	-	-	-	-	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	4	-	1	39	-	4	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	25	1	2	92	1	12	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	2	-	-	106	4	-	4	-	-
Overføres	1169	5	15	1788	26	39	7	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	40	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	389	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	60	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	74	-	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
2	-	1	102	2	3	16	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	29	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	28	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	1	616	7	12	119	-	9	1	1	-	60	60	-	-

Tabell VII. (Forts.). (*Continuation*). **Vestfold.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1169	5	15	1788	26	39	7	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	3	-	-	12	-	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	112	-	-	132	-	-	2	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	3	-	-	2	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	11	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	234	-	-	741	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	2	-	-	111	3	-	1	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	31	2	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	42	2	1	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	1	-	-	224	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	42	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	142	1	1	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	52	1	3	-	-	
Jurbetendelse (*Mastitis*)	13	-	-	315	6	1	2	1	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	10	1	-	3	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrationer (*Castrationes*)	201	1	-	196	-	-	28	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	185	6	2	35	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	28	-	-	19	-	-	-	-	-
Ledd- og slimseklidelser (*Articulitis et bursitis*)	300	18	-	81	8	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	590	6	-	266	2	-	-	-	-
Anemi (*Anæmia*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	250	3	2	504	51	19	1	-	-
Ialt (*total*)	3111	41	19	4754	105	64	41	1	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde (*abattus e morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
2	-	1	616	7	2	119	-	9	1	1	-	60	60	-	-
-	-	-	466	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	100	2	-	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	129	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	255	-	-	6	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	45	-	-	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	124	6	6	36	-	-	6	-	-	-	-	-	-
2	-	1	1763	19	18	249	1	10	8	1	-	60	60	-	-

Tabell VIII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrann (*Anthrax*)	-	-	-	8	-	8	1	-	1
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	80	64	10	1	1	-
Svinesyke (smittsom lungebetendelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	178	1	-	7	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudotuberculosa chronica*)	-	-	-	3	2	-	-	-	-
Brannfeber (*Morbus maculosus*)	6	-	1	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	424	1	4	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	20	20	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	-	-	-	42	14	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster. (*Fibromycoma, Ascococcus*)	43	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	11	6	5	3	3	-	2	-	2
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	751	2	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	1282	-	-	14	-	-	2	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	5	5	1	13	3	4	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	343	3	-	2059	54	9	14	1	1
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	379	3	19	109	4	4	1	1	-
Overføres	2679	19	30	3112	166	38	21	3	4

i Hedmark fylke 1921.

dans le département de Hedmark en 1921).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	375	16	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1132	25	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	12	12	-	-
-	-	-	15	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	185	20	23	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	140	8	5	11	-	1	-	-	-	-	-	-	-
2	-	1	10	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	1	1685	61	55	200	20	24	-	-	-	12	12	-	-

Tabell VIII. (Forts.). (*Continuation*). **Hedmark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2679	19	30	3112	166	38	21	3	4
Akut diarré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	19	-	-	117	3	25	2	-	2
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	376	7	18	7	1	2
Forgiftning (*Intoxicationes*)	2	-		29	-	13	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	125	-		4	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-		-	-	-	1	1	-
Akut hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	2	1	1	-	-	-	-	-	-
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	98	-	11	263	6	22	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	1	-	-	204	2	2	-	-	-
Sveksott (*Rachitis*)	15	-	-	18	1	-	4	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	798	-	-	1040	1	-	83	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	26	-	-	682	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	23	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	573	-	-	6261	-	-	20	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	6	1	-	382	16	1	20	3	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	15	-	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	83	2	2	1	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	88	3	1	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	12	-	-	755	-	1	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	14	-	-	216	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	178	1	2	1	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	2	-	-	108	2	9	3	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	27	-	-	534	110	2	9	3	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	28	-	-	4	-	-	-	-	
Klaphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	541	-	-	24	-	-	484	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	2	2	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	4987	23	42	14516	320	136	656	11	8

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
3	-	1	1685	61	55	200	20	24	-	-	-	12	12	-	-
-	-	-	15	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	108	2	8	26	-	1	2	-	2	-	-	-	-
-	-	-	38	6	2	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1606	44	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
83	-	-	135	1	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	129	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	-	-	169	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	45	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	8	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	1786	-	-	5	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
105	-	1	5761	129	81	299	20	23	3	-	2	12	12	-	-

Tabell VIII. (Forts.). (*Continuation*). **Hedmark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	4987	23	42	14516	320	136	656	11	8
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	499	-	-	95	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	45	1	-	62	2	-	-	-	-
Ledd- og slimsæklidelser (*Articulitis et bursitis*)	379	18	2	190	6	1	1	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner abscess) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1246	10	5	492	9	2	12	2	1
Anæmi (*Anæmia*)	56	5	14	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	1539	14	4	3541	156	15	90	2	1
Ialt (*total*)	8751	71	67	18896	493	154	759	15	10

Tabell IX. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrann (*Anthrax*)	-	-	-	3	-	3	-	-	-
Raslesyke, miltbrannsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	4	1	3	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	86	56	12	-	-	-
Influensa (*Influenza*)	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetendelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	142	2	-	4	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	29	21	5	-	-	-
Brannfeber (*Morbus maculosus*)	10	1	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	80	-	5	-	-	-	-	-	-
Overføres	248	3	5	126	78	23	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
105	-	1	5761	129	81	299	20	25	3	-	2	12	12	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	4	-	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	30	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	29	7	1	36	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	827	33	11	217	2	5	-	-	-	5	5	*) 1	1
108	-	1	6654	172	93	574	23	30	3	-	2	17	17	1	1

*) Elg.

i Opland fylke i 1921.

dans le département de Opland en 1921).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	434	16	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1035	12	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1470	28	86	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell IX. (Forts.). (*Continuation*). **Opland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	248	3	5	126	78	23	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	30	30	-	1	1	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	4	2	-	39	16	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	40	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	6	1	1	2	1	1	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	178	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	199	-	-	16	1	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	39	3	5	12	9	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	528	12	13	1406	83	28	3	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	422	1	19	277	15	10	1	1	-
Akut diarré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	20	-	2	169	12	18	2	1	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	259	4	29	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	3	-	-	62	5	32	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	321	-	12	5	3	-	-	-	-
Akut hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	1	1	-	7	3	-	-	-	-
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	123	5	10	134	13	25	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	374	10	1	-	-	-
Sveksott (*Rachitis*)	53	3	-	14	-	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	250	-	-	78	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	12	-	-	471	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	20	-	-	10	-	-	-	-	-
Overføres	2294	31	70	3669	283	167	7	3	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1470	28	86	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	116	8	24	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	1	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	11	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	121	7	1	16	-	1	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	34	-	1	5	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	22	1	2	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	17	5	8	6	1	5	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	635	26	2	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-
24	-	-	51	-	-	21	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	47	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
70	-	-	2440	80	104	220	11	31	3	-	-	1	1	-	-

Tabell IX. (Forts.). (*Continuation*). **Opland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2294	31	70	3669	283	167	7	3	-
Lus (*Pediculinæ*)	817	-	-	7737	-	-	4	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	15	1	-	368	13	-	9	1	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	21	1	4	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	1	-	1	69	4	1	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	122	3	4	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	11	-	-	720	-	6	3	-	-
Kasting (*Abortus*)	37	-	-	109	2	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	200	-	1	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	5	-	-	215	7	20	1	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	40	-	-	599	43	3	16	3	1
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	50	3	-	2	-	-	-	-	-
Klaphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	23	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	1083	1	-	44	-	-	210	-	-
Kreft (*Carsinoma et sarcoma*)	4	2	2	2	2	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	448	1	-	185	1	2	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	81	1	-	48	1	-	29	-	-
Ledd- og slimseklidelser (*Articulitis et bursitis*)	643	22	7	174	14	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, abscess (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1489	17	-	461	20	7	8	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	943	28	15	802	170	10	19	2	-
Ialt (*total*)	7984	107	95	15547	564	225	306	9	1

Tabell X. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrann (*Anthrax*)	-	-	-	6	-	6	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	33	14	13	-	-	-
Overføres	1	-	-	39	14	19	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
70	-	-	2440	80	104	220	11	31	3	-	-	1	1	-	
368	-	-	199	-	-	20	-	-	1	-	-	-	-	-	-
3	-	1	39	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	17	-	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	42	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	952	-	-	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	16	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	6	-	64	12	-	32	2	-	1	-	-	-	-	-	-
19	1	-	116	18	1	16	3	1	6	-	-	-	-	-	-
461	7	1	3915	131	110	299	16	33	13	-	-	1	1	-	-

Telemark fylke 1921.

dans le département de Telemark en 1921).

-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell X. (Forts.). (*Continuation.*) **Telemark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*).	1	-	-	39	14	19	-	-	-
Influensa (*Influenza*). . . .	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinepest (*Pneumo-enteritis contagiosa suis*).	-	-	-	-	-	-	-	-	
Svinesyke (smittsomlungebetendelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	72	1	1	4	-	1	1	1	-
Brannfeber (*Morbus maculosus*)	3	-	2	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	63	-	2	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	2	-	1	5	1	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	-	-	-	2	-	1	-	-	
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	115	-	-	-	-	
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	1	-	-	-	-	-	-	-	
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	334	-	-	37	1	1	12	1	
Lunge-og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*) . .	7	-	-	14	-	-	18	-	18
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	664	2	1	1149	22	7	12	2	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	244	1	8	55	-	1	-	-	-
Akut diarré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*).	18	-	-	87	-	8	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*) . .	-	-	-	200	-	5	5	2	-
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	5	-	2	6	-	2	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*).	52	-	-	4	-	-	-	-	-
Akut hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	1	-	1	1	-	1	-	-	-
Overføres	1482	4	18	1719	39	46	48	6	18

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	115	2	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	484	14	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	123	11	13	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	-	23	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	20	1	5	7	-	1	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	200	11	6	34	-	-	4	-	-	5	-	-	-
1	-	-	14	-	3	12	1	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	32	-	-	11	-	1	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	1	19	2	12	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	48	-	-	5	-	-	-	-	-	-
-	-	-	19	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	-	-	905	36	46	282	14	27	10	-	-	8	3	-	-

Tabell X. (Forts.). (*Continuation*) **Telemark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1482	4	18	1719	39	46	48	6	18
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (*Fatuitas*)	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	21	3	1	65	1	11	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	204	5	1	-	-	-
Sveksott (*Rachitis*)	4	-	-	9	1	-	11	-	1
Hudutslett (*Eczema*)	289	-	-	182	-	-	5	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	4	-	-	101	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	8	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	102	-	-	1370	-	-	142	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	2	-	-	200	13	-	2	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	3	-	1	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	17	1	1	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	58	7	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	3	-	-	334	-	7	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	3	-	-	196	14	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	171	1	6	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	1	-	-	62	-	11	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	9	-	-	398	17	5	10	1	
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	14	1	-	12	-	-	-	-	-
Klaphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	237	-	-	27	-	-	132	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	199	3	-	50	1	-	3	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	30	-	-	30	1	-	5	-	-
Led- og slimseklidelser (*Articulitis et bursitis*)	362	13	1	100	5	-	3	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner abscess) (*Vulnera, contusiones abscessus etc.*)	625	9	-	214	9	-	2	-	1
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	466	4	4	431	64	7	12	1	-
Ialt (*total*)	3864	38	24	5963	179	96	376	8	20

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
7	-	-	905	36	46	282	14	27	10	-	-	8	9	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	482	28	-	11	-	-	-	-	-	9	-	-	-
-	-	-	59	-	-	88	4	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	38	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	75	-	-	32	-	-	1	-	-	-	-	-	-
4	-	-	33	7	-	7	2	1	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	29	1	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	-	-	350	-	3	6	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	39	-	-	28	-	-	-	-	-	12	3	-	-
-	-	-	18	1	-	58	2	1	1	-	-	-	-	-	-
6	2	-	115	10	5	49	2	2	4	-	1	-	-	-	-
50	3	-	2170	84	55	608	26	32	25	-	1	29	6	-	-

Tabell XI. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrann (*Anthrax*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	14	7	5	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetendelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	21	-	-	-	-	-	-	-	-
Brannfeber (*Morbus maculosus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	10	1	-	1	1	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	1	-	-	2	1	-	1	1	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	3	-	2	3	-	2	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	38	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	40	1	1	1	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	3	-	-	1	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	132	1	-	405	11	4	8	-	-
Kolik, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	105	1	4	27	-	2	-	-	-
Akut diarré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	9	-	1	54	-	5	2	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	68	1	3	2	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	2	-	2	9	1	5	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	12	-	-	-	-	-	5	-	1
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	3	1	-
Akut hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	1	-	-	2	1	1	-	-	-
Overføres	362	3	10	636	23	29	22	3	1

i Aust-Agder fylke i 1921.

dans le département de Aust-Agder en 1921).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	41	2	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	181	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
-	-	-	-	-	-	17	4	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	37	-	-	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	1	10	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	14	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	36	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	331	11	27	59	6	4	2	-	-	-	-	2	2

Tabell XI. (Forts.). (*Continuation*) **Aust-Agder.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	362	3	10	636	23	29	22	3	1
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	13	-	3	109	-	8	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	33	2	-	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	-	-	-	2	-	-	2	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	106	-	-	51	-	-	-	-	-
Ringorm (*Thrichophyton tonsurans*)	-	-	-	12	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	3	1	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	16	-	-	468	-	-	14	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	139	5	-	12	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	2	-	-	1	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	10	-	-	2	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	21	-	-	1	1	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	194	2	3	3	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	70	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	178	1	1	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	17	1	4	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	1	-	-	103	-	4	6	-	2
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	12	2	-	3	-	-	-	-	-
Klaphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	95	-	-	2	-	-	11	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	76	-	-	10	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	13	-	-	4	-	-	-	-	-
Ledd- og slimseklidelser (*Articulitis et bursitis*)	145	4	-	15	1	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	133	2	-	102	2	1	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	228	3	2	243	27	1	12	1	-
Ialt (*total*)	1205	15	16	2427	64	51	86	5	3

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
1	-	-	331	11	27	59	6	4	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-
-	-	-	206	12	2	7	-	-	-	-	-	0	-	-	-
-	-	-	36	-	-	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-
-	-	-	80	-	-	8	-	-	4	3	-	-	-	-	-
1	-	-	10	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
1	-	-	147	-	-	26	-	-	0	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	1	-	11	1	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	24	3	-	10	-	-	2	-	-	-	-	-	-
3	-	-	862	28	29	164	8	5	31	6	-	52	-	2	2

Tabell XII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrann (*Anthrax*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Raslesyke, miltbrannsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	3	-	1	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	4	1	-	1	1	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	51	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	19	-	-	14	-	-	4	-	-
Lunge-og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	-	-	-	4	1	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr (*Gastritis. Enteritis*)	77	-	1	211	-	3	1	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	57	-	2	14	-	-	-	-	-
Akutt diarré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	3	-	-	22	-	-	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	19	-	3	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	1	-	-	-	-	-	2	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	8	1	2	143	-	10	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	19	-	-	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	6	-	-	4	-	-	-	-	-
Overføres	183	2	5	508	2	19	7	-	-

i Vest-Agder fylke i 1921.

dans le département de Vest-Agder 1921).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*baattu ja smorts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	31	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	29	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	48	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	122	-	7	49	-	1	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XII. (Forts.). (*Continuation*). **Vest-Agder.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	183	2	5	508	2	19	7	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	1	-	-	46	-	-	1	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	57	-	-	3	1	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	11	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	30	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	78	-	1	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	16	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)		-	-	130	1	-	1	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	7	-	2	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	-	-	-	74	2	1			
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	57	-	-	1	-	-	-	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	41	-	-	7	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	8	-	-	3	-	-	7	-	-
Ledd- og slimseklidelser (*Articulitis et bursitis*)	52	2	-	15	1	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	115	2	-	88	6	1	2	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	109	5	-	301	23	25	8	3	1
Ialt (*total*)	569	11	5	1381	37	49	30	4	1

Tabell XIII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrann (*Anthrax*)	2	-	2	2	-	2	-	-	-
Raslesyke, miltbrannsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Bråsott (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	20	-	20
Overføres	2	-	2	3	-	3	20	-	20

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	122	-	7	49	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	26	-	-	12	-	-	52	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	-	2	9	-	-	1	-	-	-	-	-	-
1	-	-	167	-	9	81	-	1	53	-	-	-	-	-	

i Rogaland i 1921.

dans le département de Rogaland en 1921).

-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XIII (Forts.). (*Continuation*). **Rogaland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2	-	2	3	-	3	20	-	20
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	15	1	12	2	-	2
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	12	-	-	-	-	-	-	-	
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	4	1	-	-	-	-	-	-	
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	3	3	-	-	-	
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	6	1	5	1	-	1	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	17	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	35	4	1	11	1	1	-	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	15	-	1	10	2	3	24	6	7
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	160	1	2	255	6	7	14	-	6
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	184	-	11	44	2	7	8	-	1
Akutt diarré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	2	-	-	32	-	2	8	-	1
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	72	1	1	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	-	-	-	21	2	9	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	23	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	16	4	4	-	-	-
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Overføres	445	7	23	502	22	50	77	6	37

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	[1] 1	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	88	3	9	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	-	4	4	-	1	-	-	-	-	-	1	1
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	5	-	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	1	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	2	88	2	15	132	5	14	-	-	-	-	-	2	2

[1]) Apekat.

Tabell XIII. (Forts.). (*Continuation*). **Rogaland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	445	7	23	502	22	50	77	6	37
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	20	-	2	47	-	3	1	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	35	1	-	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	63	-	-	6	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	23	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	125	-	-	1268	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	146	9	5	23	4	-
Misfostre (*Monstra*)	1	-	-	5	2	1	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	31	-	2	1	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	27	2	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	1	-	-	178	-	1	2	-	1
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	122	2	-	1	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	223	2	3	32	-	5
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	11	-	1	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	7	-	-	145	6	3	14	-	1
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	15	2	-	2	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	183	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	2	2	-	1	1	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	154	-	-	24	-	-	1	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	8	-	-	2	-	-	1	-	-
Ledd- og slimseklidelser (*Articulitis et bursitis*)	124	5	-	22	3	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusioner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	455	5	4	249	10	-	10	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	200	7	1	614	61	32	42	3	9
Ialt (*total*)	1801	26	30	3692	122	101	206	14	53

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*baatlu ɔɔ smorts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
2	-	2	88	2	15	132	5	14	-	-	-	-	-	2	2
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	74	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	49	-	1	11	-	-	9	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	29	1	1	131	1	2	3	-	-	-	-	-	-
25	1	9	49	1	11	56	9	1	5	3	-	5	1	-	-
30	1	11	303	5	29	403	16	17	17	3	-	5	1	2	2

Tabell XIV. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrann (*Anthrax*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Raslesyke miltbrannsemfysem. (*Anthrax emphysematososus*).	-	-	-	5	5	-	-	-	-
Bråsott (*Gastromycosis ovis*) .	-	-	-	-	-	-	17	-	17
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	14	2	9	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	20	-	-	3	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*) . . .	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Brannfeber (*Morbus maculosus*)									
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Sædstrengsforherdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	8	-	4	1	-	-	-	-	-
Difterit (*Diphteritis*)	-	-	-	40	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	85	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*).	133	1	-	130	1	3	21	-	2
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*) . .	7	-	2	4	-	1	2	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	323	1	-	729	5	7	5	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*).	97	-	9	10	1	-	1	-	-
Akut diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	-	-	-	99	-	5	3	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*). . .	-	-	-	62	1	-	3	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	1	-	-	11	-	4	-	-	-
Overføres	596	2	15	1198	16	29	52	-	19

i Hordaland fylke i 1921.

dans le département de Hordaland en 1921).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte *signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte *signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	69	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	93	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27	27	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	19	1	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	4	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	172	2	15	23	1	3	1	-	1	39	31	-	-

Tabell XIV. (Forts.). (*Continuation*). **Hordaland**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	596	2	15	1198	16	29	52	-	19
Innvollsorme (*Helminthiasis*)	64	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	5	5	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	4	-	1	1	1	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	6	1	-	125	1	35	8	1	2
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	42	2	2	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	21	-	-	2	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	3	-	-	190	1	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	107	-	-	1760	-	-	40	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	11	-	-	64	5	1	26	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	10	-	-	6	-	1
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	23	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	93	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	1	-	-	108	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	99	-	1	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	24	-	7	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	7	-	-	174	3	3	6	1	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	231	1	-	-	-	-	-	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	2	-	-	2	2	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	128	-	-	13	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	15	-	-	8	1	-	-	-	-
Ledd- og slimseklidelser (*Articulitis et bursitis*)	109	7	-	21	3	-	6	-	-
Overføres	1311	11	15	3963	34	79	150	8	22

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	172	2	15	23	1	3	1	-	1	39	31	-	-
-	-	-	4	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	120	5	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	169	-	-	14	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	483	7	22	73	1	3	3	-	1	39	31	-	-

Tabell XIV. (Forts.). (*Continuation*). **Hordaland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1311	11	15	3963	34	79	150	8	22
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	190	8	2	48	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	427	2	-	752	26	8	38	-	-
Ialt (*total*)	1928	21	17	4763	60	87	188	8	22

Tabell XV. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrann (*Anthrax*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Bråsott (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)		-	-	1	-	1	-	-	-
Influenza (*Influenza*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	16	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Sedstrengsforherdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	4	1	2	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	76	-	-	-	-	-	-	-	-
Lunge-og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer(indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	142	-	-	54	1	-	-	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	73	-	3	-	-	-	-	-	-
Overføres	316	2	5	56	1	2	2	-	2

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
3	-	-	483	7	22	73	1	3	3	-	1	39	31	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	70	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	553	7	22	87	1	3	3	-	1	39	31	-	-

Bergen by i 1921.

dans la ville de Bergen, signalés en 1921).

-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	-	2	-	-		-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	95	5	16	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	12	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	-	2	111	5	17	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XV. (Forts.). (*Continuation*). **Bergen.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	316	2	5	56	1	2	2	-	2
Akutt diarré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	-	-	-	2	-	1	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	10	1	1	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	27	-	-	-	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	28	-	-	26	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	11	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	18	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	19	-	-	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	-	-	-	15	1	-	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	19	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	94	3	-	-	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	156	5	-	-	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	108	3	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	77	1	-	21	3	-	-	-	-
Ialt (*total*)	866	15	6	173	6	3	-	-	2

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	14	-	2	111	5	17	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	1	2	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	18	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	59	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	101	-	-	22	-	-	67	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	20	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	22	2	-	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	120	-	2	328	12	19	76	1	-	-	-	-	-

Tabell XVI. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrann (*Anthrax*)	1	-	1	3	-	3	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Bråsott (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	6	-	6
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	19	9	8	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	22	-	-	-	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	19	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Sedstrengsforherdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	-	-	-	2	1	1	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	106	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	60	-	-	34	-	-	1	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	7	2	1	8	-	2	2	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	336	5	2	428	7	4	17	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica, Obstructio*)	74	-	1	51	-	1	9	-	-
Akutt diarré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	5	-	1	59	-	10	8	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	33	-	1	2	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	1	-	-	4	-	2	5	-	5
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	165	-	2	-	-	-	-	-	-
Overføres	692	7	8	757	22	33	50	-	11

i Sogn og Fjordane fylke i 1921.

dans le département de Sogn et Fjordane en 1921).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	79	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	177	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	9	-	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
68	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	-	9	5	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	46	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	13	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	2	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
151	-	9	328	6	17	25	-	4	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XVI. (Forts.). (*Continuation*). **Sogn og Fjordane.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	692	7	8	757	22	33	50	-	11
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	1	-	1	1	1	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	10	-	2	142	7	10	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	52	-	-	2	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	-	-	-	8	-	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	31	-	-	43	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	170	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	630	-	-	3264	-	-	373	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	1	-	-	34	4	-	11	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	15	1	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	11	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	97	-	1	4	-	-
Kasting (*Abortus*)	1	-	-	49	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	37	-	1	1	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	23	-	3	1	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	11	-	-	139	6	-	21	-	3
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	4	-	1	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	661	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	73	5	-	12	-	-	-	-	
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	12	1	-	20	-	-	29	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	172	9	2	33	4	-	1	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	536	11	5	118	3	2	8	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	539	6	6	472	23	13	19	-	1
Ialt (*total*)	3373	39	24	5503	71	64	522	2	15

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
151	-	9	328	6	17	25	-	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	246	4	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
570	-	-	14	-	-	5	-	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	186	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
36	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	-	9	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	-	-	94	6	4	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
779	-	9	908	23	26	43	-	4	1	-	-	10	-	-	-

Tabell XVII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Raslesyke, miltbrannsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	3	-	3	-	-	-
Bråsot (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	14	6	5
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	25	11	8	-	-	-
Influensa (*Influenza*)	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetendelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	32	-	-	-	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudotuberculosa chronica*)	-	-	-	3	3	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	52	-	1	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	4	4	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	8	1	-	-	-	-
Sedstrengsforherdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	9	1	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	2	-	2	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	152	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	49	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	121	5	1	34	1	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	4	-	-	8	5	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh. (*Gastritis. Enteritis*)	220	1	1	387	6	6	9	-	1
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	112	-	4	75	1	1	3	-	-
Overføres	622	7	9	699	32	18	26	6	6

i Møre fylke i 1921.

dans le département de Møre en 1921).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte *signalés*	derav		anmeldte *signalés*	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	105	-	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	618	3	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	53	-	11	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	1	23	-	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	1	758	5	36	60	-	11	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XVII. (Forts.). (*Continuation*). **Møre.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	622	7	9	699	32	18	26	6	6
Akutt diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	2	-	-	27	1	4	5	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*) . .	-	-	-	56	1	-	4	-	1
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	-	-	-	14	2	1	3	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*) .	220	-	1	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	10	7	1
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*).	2	-	-	98	2	3	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	1	-	-	91	-	-	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslet (*Eczema*)	119	-	-	28	-	-	1	-	-
Ringorm (*Tricophyton tonsurans*)	2	-	-	204	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*).	122	-	-	654	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	2	1	-	73	2	-	4	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	8	-	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*) .	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*). . .	-	-	-	33	2	1	2	1	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*).	-	-	-	185	-	-	2	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	36	2	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*) . . .	-	-	-	58	-	1	1	-	-
Børbetendelse (*Metritis*) . . .	-	-	-	40	-	2	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*) . . .	14	-	-	141	5	-	15	-	
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*).	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*) . .	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*) . .	463	-	-	18	-	-	31	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	1	-	-	1	1	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	130	-	-	13	-	-	-	-	-
Overføres	1723	9	10	2487	50	30	104	14	8

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
5	-	1	758	5	36	60	-	11	-	-	-	-	-	-	-
7	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	-	-	4	4	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	235	8	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	4	-	-	22	-	-	11	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	24	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	216	-	-	8	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	-	1	1273	15	43	118	-	12	18	-	-	4	4	-	-

Tabell XVII. (Forts.). (*Continuation.*) **Møre.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*).	1723	9	10	2487	50	30	104	14	8
Øienlidelser (*Vitia oculorum*) .	16	-	-	16	-	-	1	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	213	7	-	35	4	-	3	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	310	1	-	80	6	5	8	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*).	194	3	3	164	20	6	3	-	-
Ialt (*total*)	2456	20	13	2482	80	41	119	14	8

Tabell XVIII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Miltbrann (*Anthrax*)	-	-	-	3	-	3	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	25	24	1	-	-	-
Bråsott (*Gastromycosis ovis*) .	-	-	-	-	-	-	8	-	8
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	40	20	14	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*).	50	-	-	4	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*) . . .	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	28	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	18	18	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	-	-	-	21	14	-	-	-	-
Sedstrengsforherdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	51	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*).	8	-	3	2	-	1	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	223	-	-	-	-	-
Overføres	139	-	3	337	77	19	8	-	8

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
16	-	1	1273	15	43	118	-	12	18	-	-	4	4	-	-
-	-	-	-	-	-	9	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	15	1	-	30	-	-	1	1	-	-	-	[1] 2	-
4	-	-	72	-	17	3	-	-	-	-	-	-	-	[1] 10	-
22	-	1	1366	17	60	160	-	12	21	1	-	4	4	12	-

i Sør-Trøndelag fylke i 1921.

dans le département de Sør-Trøndelag en 1921).

-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	178	2	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	954	6	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	290	7	26	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1135	8	34	290	7	26	-	-	-	30	30	-	-

[1]) Rever.

Tabell XVIII. (Forts.). (*Continuation*). **Sør-Trøndelag.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	139	-	3	337	77	19	8	-	8
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	660	-	-	15	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	43	-	1	2	1	1	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	618	-	2	1339	24	2	17	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	268	-	12	84	1	2	6	-	1
Akutt diarré og blodgang) (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	7	-	-	54	1	3	8	-	3
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	237	1	5	3	-	1
Forgiftning (*Intoxicationes*)	2	-	1	10	3	-	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	226	-	2	1	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	2	2	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	1	1	-	1	1	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	49	3	1	122	2	4	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	2	-	-	218	7	-	5	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	554	-	-	265	-	-	2	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	11	-	-	104	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	310	-	-	2177	-	-	57	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	8	-	-	12	-	1	15	1	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	39	-	-	1	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	31	3	-	1	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	2	-	-	372	-	1	4	-	-
Kasting (*Abortus*)	4	-	-	58	-	-	-	-	-
Overføres	2921	5	22	5481	121	38	129	3	13

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1135	8	34	290	7	26	-	-	-	30	30	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	6	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	2	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	39	2	1	46	-	-	1	-	-	-	-	[1] 1	1
-	-	-	21	-	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	1	5	3	-	1	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	34	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	22	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	530	19	5	3	-	-	2	-	-	-	-	-	-
5	-	-	68	1	-	84	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
30	-	-	40	-	-	6	-	-	-	-	-	21	-	-	-
1	-	-	20	4	-	8	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37	-	-	1904	43	57	493	7	29	12	2	-	51	30	1	1

[1]) Kanin.

Tabell XVIII. (Forts.). (*Continuation*). **Sør-Trøndelag.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2921	5	22	5481	121	38	129	3	13
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*) . . .	-	-	-	204	1	2	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*) . . .	1	-	-	58	2	3	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*) . . .	14	-	-	302	6	-	20	1	2
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	88	3	-	5	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*) . .	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*) . .	518	-	-	1	-	-	336	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*) .	-	-	-	2	1	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	592	3	-	90	-	-	2	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*) .	24	-	-	21	-	-	6	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	508	11	-	106	2	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1062	2	-	220	1	-	12	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	486	2	2	459	89	5	7	3	3
Ialt (*total*)	6217	26	24	6949	223	48	512	7	18

Tabell XIX. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrann (*Anthrax*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Bråsott (*Gastromycosis ovis*). .	-	-	-	-	-	-	21	-	21
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	41	30	11	-	-	-
Influensa (*Influenza*).	97	-	4	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	68	-	-	5	-	-	-	-	-
Brannfeber (*Morbus maculosus*)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	72	-	2	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	15	-	-	-	-	-
Overføres	243	-	6	63	30	13	21	-	21

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
37	-	-	1904	43	57	493	7	29	12	2	-	51	30	1	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	2	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37	-	-	878	-	-	7	-	-	201	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	2	-	5	1	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	25	2	3	102	-	1	12	-	-	-	-	[1])12	11
6	2	1	58	11	7	12	-	7	-	-	-	-	-	-	-
85	4	1	2881	57	67	634	7	37	227	2	-	51	30	13	12

[1]) 11 rever og 1 ape.

i Nord-Trøndelag fylke i 1921.

dans le département de Nord-Trøndelag en 1921).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	42	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	757	16	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	801	16	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XIX. (Forts.). (*Continuation*). **Nord-Trøndelag.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	243	-	6	63	30	13	21	-	21
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	29	5	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	6	-	2	2	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola., Vaccina et Ovina*)	-	-	-	122	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	346	1	-	12	1	-	1	-	-
Lunge-og brysthindebetendelse (*Pneumonia, et Pleuritis*)	13	-	5	1	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh), (*Gastritis. Enteritis*)	225	1	2	680	16	7	17	1	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica.Obstructio*)	149	-	16	76	1	2	-	-	-
Akutt diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	26	-	3	87	2	5	15	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	36	1	4	1	-	1
Forgiftning (*Intoxicationes*)	1	-	1	8	-	2	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	52	-	-	-	-	-	-	-	-
Akut hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	1	-	1	-	-	-	1	1	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	39	-	7	9	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	178	4	-	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	3	-	-	8	-	-	3	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	131	-	-	117	-	-	5	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	35	-	-	-	-	-
Skab (*Scabies*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	91	-	-	2413	-	-	127	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	129	2	-	3	-	-
Overføres	1336	2	43	4005	62	33	194	2	22

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	801	16	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	20	3	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	65	2	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	8	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	5	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	820	10	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	37	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
77	-	-	46	-	-	12	-	-	-	-	-	12	-	-	-
4	-	-	10	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
84	1	-	1809	33	29	66	3	1	2	-	1	12	-	-	-

Tabell XIX. (Forts.). (*Continuation*). **Nord-Trøndelag.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1336	2	43	4005	62	33	194	2	22
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	27	1	1	2	1	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	1	-	-	37	3	-	-	-	
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	4	-	-	334	-	2	3	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	39	-	3	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	145	1	-	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	22	-	2	1	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	13	1	-	223	3	3	20	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	68	4	-	1	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	293	-	-	6	-	-	634	-	1
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	2	-	-	2	2	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	164	5	-	102	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	15	-	-	15	-	-	-	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	334	19	-	92	1	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (saar, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	874	14	1	479	7	-	8	1	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*	275	8	9	590	50	12	77	10	9
Ialt (*total*)	3386	53	53	6121	130	58	939	13	32

Tabell XX. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Raslesyke, miltbrannsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Bråsott (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	16	2	14
Overføres	-	-	-	2	1	1	16	2	14

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattu ja smorts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
84	1	-	1809	33	29	66	3	1	2	-	1	12	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	-	-	1518	-	-	17	-	-	24	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	3	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	-	-	98	1	-	37	-	-	1	-	-	1	-	15	-
-	-	-	180	4	5	16	-	1	1	-	-	-	-	-	-
115	1	-	3636	39	35	143	5	2	28	-	1	13	-	15	-

Nordland fylke i 1921.

dans le département de Nordland en 1921).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XX. (Forts.). (*Continuation*). **Nordland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	-	-	-	2	1	1	16	2	14
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	13	8	2	4	2	2
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	7	1	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	14	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	4	4	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma, Ascococcus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola., Vaccina et Ovina*)	-	-	-	46	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	5	-	-	-	-	-	-	-	
Luftveiskatarrh, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	96	2	1	2	-	-	-	-	
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Plewritis*)	3	-	2	-	-	-	-	-	
Fordøielsessykdommer(indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	277	-	-	437	1	2	4	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	108	1	3	30	1	-	3	-	-
Akutt diarrhé og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	8	-	-	39	-	2	1	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	31	1	-	1	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	4	-	2	2	-	1	1	-	1
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	186	-	-	-	-	-	35	-	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	2	-	1	-	-	-
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (*Fatuitas*)	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	711	5	8	611	16	9	65	4	17

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	64	9	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	380	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	47	4	11	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	2	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	1	-	468	13	16	76	4	11	1	-	-	-	-	-	-

Tabell XX. (Forts.). (*Continuation*). **Nordland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	711	5	8	611	16	9	65	4	17
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	2	-	1	4	-	1	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	97	4	-	40	-	-
Sveksott (*Rachitis*)	2	1	-	-	-	-	1	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	82	-	-	64	-	-	1	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	235	-	-	1345	-	-	206	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	2	-	-	33	1	-	3	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	5	1	-	1	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	111	-	-	9	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	36	1	1	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	1	-	-	18	-	-	3	-	1
Jurbetendelse (*Mastitis*)	5	-	-	87	-	-	1	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	3	-	1	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	270	-	-	14	-	-	61	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	50	2	-	55	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	105	6	1	30	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	207	3	-	70	10	-	1	-	-
Anemi hos sauen (*Anæmia*)	-	-	-	-	-	-	80	15	16
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	372	6	1	214	33	6	28	-	4
Ialt (*total*)	2050	23	12	2801	67	17	500	19	38

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
5	1	1	468	13	16	76	4	11	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	171	251	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	16	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
108	1	-	1	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	361	-	-	11	-	-	7	-	-	-	-	-	-
19	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	1	-	7	-	-	13	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	32	4	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
154	3	-	1062	270	18	141	4	11	9	-	-	-	-	40	-

Tabell XXI. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Ondartet katarrhfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	4	-	2	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)		-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	9	9	-	-	-	-
Sedstrengsforherdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	3	1	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetændelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	47	-	-	-	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	6	-	-	10	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	105	-	-	123	-	-	5	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	19	-	1	6	-	-	-	-	-
Akutt diarré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	2	-	-	20	-	2	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	30	-	1	2	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	1	-	1	4	-	-	8	-	7
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	42	-	-	-	-	-	-	-	-
Akutt hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	23	-	-	3	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	23	-	-	3	-	-	-	-	-
Ringorm (*Tricophyton tonsurans*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	10	-	-	344	-	-	15	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	30	1	-	11	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Overføres	263	1	2	615	11	5	44	-	7

i Troms fylke i 1921.

dans le département de Troms en 1921).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	42	9	12	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	18	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	5	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	64	-	-	61	9	16	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XXI. (Forts.). (*Continuation*). **Troms.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	263	1	2	615	11	5	44	-	7
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	4	1	-	5	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	42	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	19	-	-	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	4	-	1	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	-	-	-	24	-	-	1	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	186	-	-	-	-	-	15	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	42	-	-	10	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Ledd- og slimseklidelser (*Articulitis et bursitis*)	36	-	-	-	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner. absces) (*Vulnera, contusiones abscessus etc.*)	76	-	-	12	-	-	-	-	-
Sviva (*Vertigo*)	12	-	2	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	43	-	4	43	7	12	-	-	-
Ialt (total)	663	1	8	774	19	18	65	-	7

Tabell XXII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarrh, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	11	-	-	6	-	-	2	1	-
Overføres	13	-	-	6	-	-	2	1	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
5	-	-	64	-	-	61	9	16	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	-	1	-	-	3	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	92	-	2	69	9	16	1	-	-	3	-	-	-

i Finnmark fylke i 1921.

dans le département de Finnmark en 1921).

-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	19	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XXII. (Forts.). (*Continuation*). **Finnmark**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Okse (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	13	-	-	6	-	-	2	1	-
Fordøielsessykdommer(indigestion, mave- og tarmkatarrh (*Gastritis. Enteritis*)	65	-	-	46	-	-	9	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	4	-	-	14	-	1	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	-	-	-	3	-	2	-	-	-
Innvollsorme (*Helminthiasis*)	16	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke)(*Osteomalacia*)	-	-	-	9	-	-	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	40	-	-	20	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	8	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	13	-	-	27	-	-	1	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	8	-	-	-	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	15	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	11	2	-	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	4	-	1	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	1	-	-	9	-	1	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	17	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	18	-	-	8	-	-	-	-	-
Øielidelser (*Vitia oculorum*)	2	-	-	1	-	-	-	-	-
Ledd- og slimseklidelser (*Articulitis et bursitis*)	26	-	-	5	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår. kontusjoner, absces), *Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	44	-	-	17	1	-	1	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	12	-	-	33	3	-	7	-	2
Ialt (*total*)	273	-	-	258	6	5	20	1	2

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	5	-	-	19	1	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	1	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	12	-	-	76	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XXIII.

Antall autoriserte dyrlæger i Norge 1922.

(Nombre de vétérinaires diplomés en 1922).

Fylke (*Département*)	Autoriserte dyrlæger (*Vétérinaires diplomés*)	Derav (*dont*)		
		Distriktsdyrlæger[1]) (*Vétérinaires délégués*)	I andre stillinger el. privat prakt. (*D'autres vétérinaires exerçants*)	Ikke praktiserende[2]) (*non exerçants*)
Kristiania	30	2	24	4
Akershus	21	11	9	1
Østfold	12	7	5	-
Buskerud	17	11	6	-
Vestfold	8	5	2	1
Hedmark	28	23	3	2
Opland	24	16	7	1
Telemark	14	9	3	2
Aust-Agder	6	6	-	-
Vest-Agder	4	3	1	-
Rogaland	9	6	2	1
Hordaland	6	6	-	-
Bergen	8	3	5	-
Sogn og Fjordane	8	8	-	-
Møre	13	11	2	-
Sør-Trøndelag	19	13	6	-
Nord-Trøndelag	12	10	-	2
Nordland	8	7	1	-
Troms	3	1	2	-
Finnmark	2	2	-	-
Uopgitt bopel (*domicile non nommé*)	-	-	-	-
Utenlands	8	-	-	-
Riket (*le royaume*)	260	160	78	14

[1]) Herunder politidyrlæger.

[2]) Herunder pensjonerte.

Utførsel og innførsel av husdyr.

Utførsel:

Ifølge Norges officielle statistikk er der i året 1921 utført 1 598 hester og 15 storfe.

Ved kgl. plakat av 28. juli 1921 blev der i de gjeldende regler for utførsel fra Norge av hester, hornkveg, svin, sauer og gjeter (kgl. plakat 19. september 1894 med tilleggsplakater) foretatt den forandring i § 5 at betalingen, som dyrlægen erholder for undersøkelse av de dyr, der skal eksporteres, fastsettes efter en takst, som vedkommende fylkesmann og dyrlæge, under forbehold av landbruksdepartementets godkjennelse, kommer overens om. Likeledes blev § 6 forandret derhen, at dyr der utføres med jernbane også skal være underkastet sundhetsundersøkelse som i § 1 omhandlet. Der blev også truffet bestemmelse om undersøkelse av dyr, som ikke utføres pr. skib eller jernbane (§ 7).

Den nugjeldende plakat er inntatt side 171.

Innførsel:

Ifølge ovennevnte statistikk er der i årets løp innført 189 hester og 11 195 hornkveg.

Reglene for innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander undergikk også i dette år endel endringer, vesentlig på grunn av den i Sverige og Danmark optredende munn- og klovsyke. Således blev de ved årsskiftet gjeldende regler (kgl. plakat av 10. desember 1920) endret ved plakat av 4. februar 1921, hvorved det midlertidig blev forbudt å innføre usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk samt usmeltet talg fra Malmøhus len og Kristianstads len i Sverige. Ved plakat av 20. mai 1921 blev imidlertid dette forbud atter hevet; samtidig blev det bestemt, at storfe, sau og gjet atter kan innføres fra Sverige som tidligere (dog inntill videre ikke fra Malmøhus-, Kristianstads-, Hallands-, Kronobergs- og Blekinge len) på visse betingelser til Kristiania, Fredrikshald eller Trondhjem.

De nugjeldende regler for innførsel av levende dyr og smitteførende gjenstander vil finnes avtrykt side 167.

Bestyreren av *Kristiania karantenefjøs*, politidyrlæge *A. Lo*, meddeler:

Av svenske livdyr tilførtes 546 okser og av disse reagerte for tuberkulinprøven 80 stk.

Av slaktedyr tilførtes av storfe 5 281 stkr., 386 spedkalver og 627 sauer.

Det overveiende antall dyr var av god kvalitet. Der var et betydelig antall store okser i særdeles god stand, samt endel gode kuer og kviger.

Især høsten 1921 var der stor mangel paa fjøsplass. Der var enkelte dager, da inntil 900 stkr. storfe ikke kunde underbringes i handels- og karantænefjøset. Av den grund måtte et betydelig antall jernbanevogner — fullastet med slaktekreaturer — dirigeres til andre byer.

Bestyreren av *Fredrikshald karantenefjøs*, stadsdyrlæge *Anton Jacobsen*, meddeler:

Kvegimporten fra Sverige har også iår hatt temmelig store vanskeligheter å kjempe med, da der i tiden $^{10}/_{12}$ 1920 til $^{20}/_{5}$ 1921 var etablert innførselsforbud. Dertil kom de uheldige valutaforhold. Når så hertil kommer toll, undersøkelse- og karanteneavgifter m. v. var det eiendommelig, at kvegimporten fra Sverige kunde holdes gående. Tross alt har vi fra importforbudets ophevelse (20 mai 1921) hatt en ganske god tilførsel. Følgende antall dyr er innført: Av storfe 1 403 livdyr og 3 058 slaktedyr, 3 103 sauer og 154 kalver. Ved tuberkulinprøven reagerte 87 livdyr.

Til statens karantenestasjon ved »*Ytre Voulen*« ved Stavanger, meddeler bestyreren, distriktsdyrlæge *F. V. Holmboe*, at der i 1921 ikke er innkommet noget dyr.

Bevilgninger til det civile veterinærvesen i budgetterminen 1. juli 1921—30. juni 1922.

I. *Utgift:*

1.	Statsbidrag til avlønning av distriktsdyrlæger			kr. 300 000,00
2.	Veterinærinstituttet:			
	a) faste lønninger	kr.	41 150,00	
	b) til driften	»	73 500,00	
	c) efterbevilgning for terminen 1920—1921 til utvidelse av vaktmesterboligen	»	17 751,30	
				» 132 401,30
3.	Reisestipendier for dyrlæger			» 8 000,00
4.	Tuberkulinundersøkelser av kvegbesetninger . . .			» 10 000,00
5.	Erstatningsbidrag ved nedslaktning av tuberkuløst kveg			» 15 000,00
6.	Avlønning m. v. av statsdyrlægene			» 20 116,67
7.	Studiestipendier for veterinærstuderende			» 35 000,00
8.	a) skyss- og kostutgifter	kr.	112 500,00	
	b) flytningsgodtgjørelse	»	4 000,00	
				» 116 500,00
9.	Forskjellige og tilfeldige utgifter			» 2 000,00
10.	Bidrag til utgivelse av »Norsk Veterinærtidsskrift« .			» 3 000,00
11.	Karantenestasjonen »Ytre Voulen«:			
	a) ordinært	kr.	450,00	
	b) ekstraordinært til erhvervelse av ny karantænestasjon	»	25 000,00	
				» 25 450,00
12.	Erstatningsbidrag til ubemidlede kvegeiere for tap på husdyr ved ondartet smittsom husdyrsykdom . . .			» 15 000,00

Overføres kr. 682 467,97

	Overført kr.	682 467,97
13. Byggearbeider ved Veterinærhøiskolen (ekstraordinært)	»	200 000,00
	Tilsammen kr.	882 467,97

II. *Inntekt:*

18. Salg av tuberkulin og forskjellige sera fra Veterinærinstituttet og inntekt av husleie og tomteleie . . .	kr.	26 200,00

II.

Kjøttkontrollen 1921.

Almindelig oversikt.

Kjøttkontroll i henhold til lov om kommunale slaktehuser, kjøttkontroll m. v. av 27. juni 1892 har i året 1921 vært i virksomhet i 36 kommuner. I følgende bykommuner virker nu således kjøttkontroll: Ålesund, Arendal, Bergen, Bodø, Drammen, Fredrikshald, Fredrikstad, Gjøvik, Hamar, Haugesund Holmestrand, Horten, Hønefoss, Kongsberg, Kragerø, Kristiania, Kristiansand, Kristiansund, Larvik, Lillehammer, Molde, Moss, Narvik, Notodden, Porsgrund, Risør, Sandefjord, Sarpsborg, Skien, Stavanger, Tromsø, Trondhjem og Tønsberg og derhos i Lillestrøm, Odda og Tinn landkommuner.

I årets lop er kontroll åpnet i en ny kommune, idet der ved kgl. resol. av 30. august 1921 blev meddelt approbasjon på beslutninger av Odda herredstyre av 29. mars og 19. desember 1916, 27. juni og 4 juli 1917 samt 26. april 1921 om innførsel av kommunal kjøttkontroll i Odda landkommune. Kontrollen trådte imidlertid i virksomhet allerede 4. april 1921.

Kommunale slaktehuser finnes i Bergen, Fredrikshald, Kristiania, Kritiansund, Lillehammer, Stavanger og Trondhjem. Av disse er slaktehusene i Fredrikshald, Kristiania og Stavanger uten approbasjon av det offentlige. Høsten 1921 blev der i Egersund likeledes uten approbasjon tatt i bruk et kommunalt slaktehus.

Ved kongelig resolusjon av 3. november 1917 blev kontroll ordnet ved det såkalte »Fællesslakteri« (Bøndernes fællesslakteri) på Løren i Østre Aker.

I landkommunen Voss finnes siden 1909 et slakteanlegg som eies og drives av kommunen.

De i de senere år ved den offentlige kjøttkontroll undersøkte kjøttmengder stiller sig (i hele tall) således:

	Okser	Hester	Svin	Sau og gjet	Kalver
1908	124 935	3 866	83 197	212 151	130 321
1909	139 261	3 637	73 877	230 899	150 204

	Okser	Hester	Svin	Sau og gjet	Kalver
1910	156 892	4 645	68 300	217 321	159 282
1911	169 194	6 161	80 042	235 347	172 855
1912	152 798	6 453	96 552	247 213	159 390
1913	146 189	6 377	82 296	247 846	157 908
1914	164 798	5 477	94 417	211 883	162 288
1915	190 698	6 384	76 860	226 721	183 327
1916	144 206	7 027	51 181	212 162	154 552
1917	189 076	4 992	66 553	185 201	159 933
1918	167 158	8 853	38 635	207 006	158 710
1919	139 289	6 480	57 563	224 724	149 542
1920	179 931	7 353	91 176	272 533	173 051
1921	172 122	9 775	102 220	306 182	214 493

På de følgende tabeller vil finnes sammendradd de tabellariske beretninger fra de forskjellige kommuner, hvori kontroll har vært i virksomhet, således at tabell A viser den samlede kjøttmengde (slakt) som har passert de forskjellige kontrollstasjoner i løpet av året med samtidig angivelse av, fra hvilket land kjøttet stammer samt kjøttets art (se tabell D).

I tabell B angis på samme måte det antall kjøttkropper, som er stemplet med 2. klasses stempel.

Tabell C angir på samme vis antall av kasserte kjøttkropper, samt vekten av de konfiskerte slakt samt vekt av kasserte organer og avfall.

Tabell D angir de utenfor hovedstasjonene kontrollerte kjøttmengder, deres klassifikasjon m. v.

Tabel E viser den samlede mengde fersk slaktekjøtt som i årets løp er kontrollert.

Tabell F angir de vesenligste årsaker til 2. klasses stempling og kassasjon av kjøtt.

Tabell G vedrører kontrollen av det fra utlandet innførte opdelte kjøtt, såkalte tønnekjøtt (konf. lov av 25. juli 1910 og kgl. plakat av 4. august 1911).

Tønnekjøttkontroll har i årets løp vært i virksomhet i følgende byer: Arendal, Bergen, Bodø, Haugesund, Kristiania, Kristiansand, Skien, Stavanger og Trondhjem.

Tabell A. **Antall av slakt som i 1921**

(Nombre de viandes de bouche

Kommune	Ialt undersøkt								Norsk			
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau
Ålesund	359 0¾	121	988¾	6183½	571½	1913½	1073	-	359 0¾	121	988¾	618
Arendal	642½	48	427	1305	23	1198	87	-	637½	48	427	130
Bergen	19263	896	6533	30934	2272	15551	1332	-	18303	896	6533	3093
Bodø	921¼	10	147¼	1561	27	390	2361½	11	921¼	10	147¼	156
Drammen	2439¼	257¾	2156½	7361¼	10	3076¼	473¾	-	2439¼	257¾	2156½	73
Fredrikshald	1320¼	122¼	849¾	781½	1	1023¾	416	-	265¼	39¼	668¾	43
Fredrikstad Ø.	289½	37	236	272	1	853	3	-	289½	37	236	27
Do. V.	2212	276¾	2573	2234¾	12¾	3000	246	-	2018¾	256	2442¾	219
Gjøvik	187	2	683½	899	-	888¾	3	-	187	2	683½	89
Hamar	1744	137	1186	3263	43	2886	8	5	1744	137	1186	326
Haugesund	486¾	7	553¼	2940½	20	2398½	103½	-	486¾	7	553¼	294
Holmestrand	479	47½	239½	514½	1	544	3	-	368	47½	239½	51
Horten	142	15½	262½	487½	1	621½	36	-	142	15½	262½	48
Hønefoss	1044½	57½	659	828½	14	1031	111	-	1044½	57½	659	82
Kongsberg	671¼	5	334½	506½	30	952½	46	-	671¼	5	334½	50
Kragerø	604½	17¾	254¼	653	29	814	88	-	604½	17¾	254¼	65
Kristiania	44214	1932	43227	101100	5491	39245	23728	-	9493	819	32524	9291
Kristiansand	3864	162	2246	4606	90	4547	2728	-	3504	162	2216	460
Kristiansund	2802	75	875½	3884	112	3241	36½	16	2802	75	875½	388
Larvik	1606½	68¼	1066¾	1702	-	1530	158	-	1553	68¼	1066¾	168
Lillehammer	228	29	544	2023	544	1956	427	-	228	29	544	202
Lillestrøm	807	9	342	404	1	644	26	-	807	9	342	40
Molde	815	20½	390	1497	89	864	582½	-	815	20½	390	149
Moss	1259	170	1265	762	-	1592	413	-	1259	170	1263	76
Narvik	90	-	24	501	12	107	26	1	90	-	24	50
Notodden	345	25	225	275	14	479	19	-	345	25	225	27
Odda	33	3	41	755	53	77	29½	1	33	3	41	75
Porsgrund	579½	32½	200½	233	5	526	23	-	579½	32½	200½	23
Risør	68¾	4	43¼	134	4	86¾	48	-	67¾	4	43¼	13
Sandefjord	823	19½	797	600½	-	1113	87	-	823	19½	797	60
Sarpsborg	1290	212	1631¼	730	-	3515½	393	-	1244	190	1631¼	73
Skien	842	84	716	861	13	1163	15	-	773	84	706	86
Stavanger	146	57¾	2677¾	1725¾	66	4946½	2	-	146	57¾	2677¾	172
Tinn	179	7	102	161½	1	204½	20½	-	173	7	102	16
Tromsø	203¼	4	16½	1604	103	708	173	282½	203¼	4	16½	160
Trondhjem	11887½	508¾	3787¼	17919	1955½	15222½	319	251¾	9680½	495¾	3787¼	1781
Tønsberg	3186½	225½	2128	2208	-	3081	352	3	3078½	224	2122	220
Ialt *(total)*	111306½	5706½	80429½	197786	11609½	121990½	33871¾	571¼	71410½	4453½	69367	189094

[1]) Argentinsk. — [2]) Finsk. — [3]) U. S. A.

lersøkt på kontrollstasjonene.

minées aux bureaux de contrôle en 1921).

				Svensk								Dansk							
	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
71½	1913½	1073	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	1198	87	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
72	15551	1332	-	960	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	390	236½	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	3076¼	473¾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	942¾	316	-	1055	83	181	343	-	81	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	853	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12¾	2968	238	-	193¾	20¾	130¾	37	-	32	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	888¾	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
43	2886	8	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	2398½	103½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	544	3	-	111	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	621½	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	1031	111	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	952½	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	814	88	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
38	33288	13335	-	34511	1113	10703	8181	3	5957	10393	-	[1] 27 [2] 177 [3] 6	-	-	-	-	-	-	
90	4547	2728	-	360	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	3241	36½	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1526	158	-	53½	-	-	22	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
44	1956	427	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	644	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
89	864	582½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1592	413	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	107	26	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	479	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
53	77	29½	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	526	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	86¾	48	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1113	87	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	3515½	393	-	46	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	1160	12	-	69	-	10	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
56	4946½	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	200½	20½	-	6	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
03	708	173	282½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
53½	15216½	319	82¾	1062	13	-	102	2	6	-	149	[2] 1110½	-	-	[3] 2	-	-	-	[2] 20
-	3081	352	3	108	1½	6	5	-	-	-	-	34½	-	-	-	-	-	-	-
04½	1159031½	23367¾	402¼	38536	1253	11062½	8690	5	6087	10504	149	1360	-	-	2	-	-	-	20

Tabell B. **Antall av slakt som i 1921 er stemplet med 2nen klasse på kontrollstasjonene).**

(Nombre de viandes de boucherie marquées avec l'estampille de IIme classe).

Kommune	Ialt 2nen klasse							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Ålesund	76½	1	16½	88½	12½	15½	9	-
Arendal	16½	1	5	5	-	17	-	-
Bergen	35	2	87	17	1	397	5	-
Bodø	20¾	-	-	17	1	8	-	-
Drammen	40¼	7	18½	1	-	6	-	-
Fredrikshald	11½	-	-	-	-	-	-	-
Fredrikstad Ø.	2	-	6	1	-	-	-	-
do. V.	40	4	24	1½	-	16	-	-
Gjøvik	6	-	7	1	-	4	-	-
Hamar	8¾	-	8	1	-	6	-	-
Haugesund	11½	1	7	42	½	212¾	1	-
Horten	5	-	2	-	-	2	-	-
Hønefoss	7¾	1	4½	½	-	8	-	-
Kongsberg	-	-	-	-	-	-	-	-
Kragerø	2	1	5¼	1	1	4	-	-
Kristiania	282	51	500	273	39	133	35	-
Kristiansand	14	1	6½	1	-	10	-	-
Kristiansund	46½	7	20	18	-	26⅓	-	-
Larvik	28	-	18	3	-	50	1½	-
Lillehammer	15	3	3	2	3	19	-	-
Lillestrøm	12⅕	-	4	7	-	14	-	-
Molde	53⅓	2	31½	117	10	92	17	-
Moss	22⅕	1	12	3	-	18	1	-
Narvik	4	-	-	1⅕	-	-	-	-
Notodden	9	1	10	4	3	21	-	-
Odda	2	-	-	28	5	-	1	-
Porsgrund	8	-	6	-	-	6	-	-
Risør	2	1	2	3	-	-	-	-
Sandefjord	15¾	-	5½	7½	-	30	2	-
Sarpsborg	36	3	14	2	-	4	-	-
Skien	8⅕	1	12	¼	-	3	-	-
Stavanger	17¾	3	21	4	2	123½	-	-
Tinn	1	-	1	-	-	2	-	-
Tromsø	45½	3	2½	147	72	119	18	32½
Trondhjem	373	14¾	111¼	342¾	38	226	-	2
Tønsberg	48½	2	38½	3	-	12½	-	-
Ialt *(total)*	1328½	111¾	1009¾	1143½	188	1605¾	90	34½

Tabell C.

Antall av slakt som i 1921 er kassert på kontrollstasjonene.

(*Nombre de viandes de boucherie saisies aux bureaux de contrôle*).

Kommune	Ialt kassert								Vekt i kilogram av kasserte kjøttkropper	Vekt i kilogram av avfall og organer
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr		
Ålesund	20	1	1	4½	½	16	2	-	-	-
Arendal	9¾	4¼	1	2	-	8	1	-	2153	694
Bergen	72	15	4	26	3	245	15	-	13575	2760
Bodø	13¼	-	1	13	-	1	1	-	-	-
Drammen	5	-	3	-	-	10	-	-	877	640
Fredrikshald	3	1	1	-	-	1	-	-	755	3201
Fredrikstad Ø.	1	-	-	-	-	4	-	-	-	-
do. V.	6¾	¾	3¾	-	-	4	-	-	-	-
Gjøvik	2	1	1	5	-	9	-	-	605	92
Hamar	10	-	2	6	-	38	-	-	2057	292
Haugesund	1¼	1	1	3	-	10¼	-	-	460	375
Holmestrand	1	-	½	-	-	1	-	-	214	21
Kongsberg	¼	¼	1	-	-	1	-	-	130	68
Kragerø	1	-	1	-	1	1	-	-	144	173
Kristiania	258	44	143	156	128	753	67	-	115016	-
Kristiansand	13	1	7	4	-	31	-	-	2159	122
Kristiansund	20	5	6	6	-	11	-	-	2869	400
Larvik	5½	1	1	-	-	6	-	-	842	311
Lillehammer	-	-	-	3	1	-	2	-	190	137
Lillestrøm	3	-	2	3	1	7	-	-	331	-
Molde	17½	1	4½	9	-	9	1	-	-	-
Moss	9½	1	4½	-	-	16	-	-	1858	952
Narvik	1	-	-	-	-	-	1	-	98	-
Notodden	2	¼	1	-	-	3	-	-	289	99
Odda	1	-	1	1	-	2	-	-	173	-
Porsgrund	2	-	2	-	-	2	-	-	370	60
Risør	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-
Sandefjord	5¼	-	4	½	-	7	-	-	932	380
Sarpsborg	8	2	3	-	-	6	-	-	-	-
Skien	¼	-	1¼	-	-	1	-	-	140	239
Stavanger	2	-	5	1	1	45¼	-		1363	-
Tinn	1	1	-	-	-	-	-	-	401	26
Tromsø	7½	1	½	3	2	2	3	3	ca. 1215	-
Trondhjem	29½	6	5	62	6	138	-		7117	12162
Tønsberg	14¾	2	5¼	1	-	7	-	-	-	-
Ialt (*total*)	546¾	91¼	218¼	311	143½	1396½	93	3½	156 333	23204

Tabell D. **Antall av slakt som i 1921 er undersøkt av**

(Viandes de boucherie examinées

Kommune	Ialt undersøkt								2nen		
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin
Ålesund . .	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arendal . .	851	34	209	808	14	755	48	-	-	-	-
Bergen . . .	3503	26	3724	12324	342	8052	530	-	4	-	15
Bodø	87	10	22	51	1	51	23	-	2	-	1
Drammen . .	335¾	249½	736½	3840½	19	779½	431½	-	8	1	7
Fredrikshald .	2903	94	301	2849	1	433	233	-	11½	4	24
Gjøvik . . .	1587	141½	357½	774½	-	671¾	2	-	21½	-	7
Hamar . . .	593½	128	725	239	1	403	-	-	9	1	23
Haugesund .	1494½	50	7¼	2989	5	189	11	-	11½	1	-
Horten . . .	2529½	201½	1043	2108	9	1047	112	-	24¾	2½	5
Hønefoss . .	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kongsberg . .	10	4	15	-	-	2	-	-	-	-	2
Kragerø . .	76½	10½	17¾	33	3	38	-	-	-	1	1
Kristiania .	13972	1108	3203	1706	26	1169	4349	-	85	17	25
Larvik . . .	583¾	79	127¼	391	-	143	23	-	3	1	4
Lillehammer	1099	101	580	65	3	25	4	-	-	-	-
Lillestrøm . .	88½	19½	41	-	5	-	-	-	-	-	-
Moss	1137	102	193	1419	-	98	15	-	4	-	3
Narvik . . .	1557	30	334	2109	97	246	360	25	25	-	5
Notodden .	618	49	376½	507	35	650	14	-	16	1	20
Odda	100	2	65½	58½	40	25	39	1	-	-	4½
Porsgrund .	560	56	269	224	3	642	38	-	5	-	8
Risør . . .	228¾	17½	47¼	233½	8	186¼	46	1	10	-	1
Sandefjord .	849¼	42½	207½	584½	-	280	53½	-	11¼	1	3½
Skien . . .	1989	352	1046	1192	13	2057	23	-	19	2	30
Stavanger .	7487	413	865	50898	139	11786	101	-	42	10	6
Tinn . . .	1108½	69	404½	839½	52	717½	106	-	7	-	4
Tromsø . . .	2342¾	50	193½	5743	443	1467	726	175	75½	50	6½
Trondhjem	4130	236	1232	491	17	102	313	220	-	-	-
Ialt *(total)*	51826¼	3675½	16344	92478	1276	32015	7601	422	390	92½	205½

kontrolørene utenfor kontrollstationene.

en dehors des bureaux de contrôle).

klasse					Kassert								Vekt i kilogram av kasserte kjøttkropper	Vekt i kilogram av avfall og organer
Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	25	-
5	-	81	-	-	4	-	1	5	-	36	2	-	563	850
2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	10	214
1¾	-	16	-	-	3	1	1	-	-	1	-	-	755	3201
1	-	5	-	-	14	-	1	3	-	6	-	-	1605	525
-	1	-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	470	335
18	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3226
9	-	13	-	-	6¼	-	½	1	-	5	-	-	1068	91
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	1	-	¼	-	-	-	-	-	105	22
1	-	-	3	-	33	2	5	1	-	9	1	-	-	52839
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	100	8
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1½	-	-	-	2		-	-	-
-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	260	17
13	3	2	-	-	2	1	-	5	1	3	-	-	504	-
3	7	34	-	-	2	-	2	-	-	4	-	-	450	117
3	-	1	-	-	1½	-	-¾	1	-	-	1	-	197	-
-	-	5	-	-	2	-	3	-	-	3	-	-	490	80
2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	120	562
2	-	6	-	-	1¾		1	2	-	3	-	-	539	160
-	-	20	3	-	6	1¾	-	-	-	3	-	-	990	580
722		203	-	-	13	3	2	25	-	46	-	-	2081	3200
1	-	1	-	-	3	2	1	-	-	8	1½	-	1118	172
115	361	118	19	3	5¾	-¼	3	4	2	4	-	-	ca.864	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
899½	372	506	25	3	106¼	12½	22½	47	3	135	5½	-	12314	66206

Tabell E. **Sammendrag av alt i året 1921**

(Tableau récapitulatif du nombre

Kommune	Ialt kontrollert								2nen		
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin
Ålesund . . .	3595⅝	121	988¾	6183½	571½	1913½	1073	-	76½	1	16½
Arendal . . .	1493½	82	636	2113	37	1953	135	-	16½	1	5
Bergen. . . .	22766	922	10257	43258	2614	23603	1862	-	39	2	102
Bodø.	1008¼	20	169¼	1612	28	441	259½	11	22¾	-	1
Drammen . .	5796	507¼	2893	4576¾	29	3855¾	905¼	-	48¼	8	25½
Fredrikshald .	4123¼	216¼	1150¾	3630½	2	1556¾	649	-	22½	1	7½
Fredrikstad Ø.	289½	37	236	272	1	853	3	-	2	-	6
Do. V.	2211	276¾	2573	2234¾	12¾	3000	346	-	40	4	24
Gjøvik	1774	143½	1041	1673½	-	1560½	5	-	27½	-	14
Hamar. . . .	2337¾	265	1911	3502	44	3289	8	5	17¾	1	31
Haugesund . .	1981¼	57	560½	5929½	25	2587½	124½	-	23	2	7
Holmestrand .	479	47½	239½	514½	1	544	3	-	-	-	-
Horten. . . .	2671½	217	1305½	2595½	10	1668½	148	-	29¾	2½	7
Hønefoss . . .	1044½	57½	660	828½	14	1031	111	-	-	-	-
Kongsberg . .	681¼	9	349½	506½	30	954½	46	-	7¾	1	6½
Kragerø . . .	681	28¼	272	686	32	852	88	-	2	2	6¼
Kristiania . .	58186	3040	46430	102806	5517	40414	28077	-	367	68	525
Kristiansand .	3864	162	2246	4606	90	4547	2728	-	14	1	6½
Kristiansund .	2802	75	875½	3884	112	3241	36½	16	46½	7	20
Larvik	2190¼	147¼	1194	2093	-	1673	181	-	31	1	22
Lillehammer .	1327	130	1124	2089	547	1981	431	-	19	3½	6
Lillestrøm . .	895½	9	361½	445	1	649	26	-	12½	-	4
Molde	815	20½	390	1497	89	864	582½	-	53½	2	31½
Moss.	2396	272	1458	2181	-	1690	428	-	26½	1	15
Narvik. . . .	1647	30	358	2610	109	353	386	26	29	-	5
Notodden. . .	963	74	601½	782	49	1129	33	-	25	2	30
Odda	133	5	106½	813½	93	102	68½	2	2	-	4½
Porsgrund . .	1139½	88½	569½	457	8	1168	61	-	13	-	14
Risør	297½	21½	90½	367½	12	273	94	1	12	1	3
Sandefjord . .	1672¼	62	1004½	1185	-	1393	140½	-	27	1	9
Sarpsborg . .	1290	212	1631¼	730	-	3515½	393	-	36	3	14
Skien	2831	436	1762	2053	26	3220	38	-	27½	3	42
Stavanger . .	7633	470¾	3542¾	526233¾	205	16732½	103	-	59¾	13	27
Tinn.	1287½	76	506½	1001	53	922	126½	-	8	-	5
Tromsø . . .	2546	54	210	7347	546	2175	899	457½	116	53	9
Trondhjem . .	16017½	744¾	5019¼	18410	1972½	15324½	632	471¾	412	17¾	154¼
Tønsberg. . .	3186½	225	2128	2208	-	3081	352	3	48½	2	38½
Fellesslakteriet	6069	414	5368	2931	66	3599	101	-	70	-	46
Ialt *(total)*	172122	9775¾	102220	293236	12946½	157709½	56783¾	993¼	1831	204¾	1290½

kontrollert fersk slaktekjøtt.

de viandes examinées en 1921).

klasse					Kassert								Vekt i kilogram av kasserte kjøtt-kropper	Vekt i kilogram av avfall og organer
Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr		
88½	12½	15½	9	-	20	1	1	4½	½	16	2	-	-	-
5	-	17	-	-	9¾	4¼	1	2	-	9	1	-	2178	694
22	1	478	5	-	76	15	5	31	3	281	17	-	14138	3610
19	1	8	-	-	14¼	-	1	13	-	1	1	-	-	-
1	-	6	-	-	5	-	3	-	-	11	-	-	887	854
2	-	9½	2	-	8	2	3	-	-	4	1	-	1875	4671
1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	4	-	-	-	-
1¾	-	16	-	-	6¾	¾	3¼	-	-	4	-	-	1140	203
2	-	9	-	-	16	1	2	8	-	15	-	-	2210	617
1	1	6	-	-	13	-	3	6	-	38	-	-	2527	627
60	½	213¾	1	-	1¼	1	1	3	-	10¼	-	-	460	3604
-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	89	44
9	-	15	-	-	7¼	-	½	1	-	6	-	-	1282	112
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
½	-	8	-	-	¼	¼	1	-	-	1	-	-	130	68
2	1	4	-	-	2	-	1¼	-	1	1	-	-	249	195
274	39	133	38	-	291	46	148	157	128	762	68	-	-	167855
1	-	10	-	-	13	1	7	4	-	31	-	-	2159	122
18	-	26½	-	-	20	5	6	6	-	11	-	-	2869	400
3	-	50	1½	-	6½	1	1	-	-	6	-	-	942	319
2	3	20	-	-	1	½	3	2	-	2	½	-	513	762
7	-	14	-	-	4	-	2	3	1	9	-	-	331	-
117	10	92	17	-	17½	1	4½	9	-	9	1	-	-	-
3	-	18	1	-	11½	1	4½	-	-	16	-	-	2118	969
14½	3	2	-	-	3	1	-	5	1	3	1	-	602	-
7	10	55	-	-	4	¼	2¾	-	-	7	-	-	739	216
31	5	1	1	-	2½	-	1	2	-	2	1	-	370	-
-	-	11	-	-	4	-	5	-	-	5	-	-	860	140
5	-	-	-	-	1	-	-	2	-	1	-	-	120	562
9½	-	36	2	-	-	7	¾	5	2½	-	10	-	1471	540
2	-	4	-	-	8	2	3	-	-	6	-	-	-	-
¼	-	23	3	-	6¼	1	1¼	-	-	4	-	-	1130	819
726	2	326½	-	-	15	3	7	26	1	91¼	-	-	3445	3200
1	-	3	-	-	4	3¼	1	-	-	8	1½	-	1520	206
262	433	237	37	35½	13¼	1	3½	7	4	6	3	3	ca. 2079	-
343¾	38	226	-	2	31½	7	9	62	6	138	-	-	7755	16820
3	-	12½	-	-	14¾	2	5¼	1	-	7	-	-	-	-
6	-	13	-	-	15	1	4	-	-	37	-	-	3535	1640
2050½	560	2119¼	117½	37½	667	109¼	245½	359½	148	1562½	108	3	59723	209869

Tabell F.

De vesentligste årsaker til 2nen klasses stempling og kassasjon av kjøtt i året 1921.

(*Causes principaux de la classification et des saisies*).

Sykdommer og feil	2nen klasse								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	10	-	443	341	435	34	3	-	5	-	4	16	2	16	3	-
Absces (byld)	4	1	5	8	-	-	1	-	-	-	2	4	1	1	-	-
Avmagring	346	17	31	1021	67	366	13	18	18	2	2	41	31	37	3	-
Aktinomykose (straalesop)	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Bedærvet eller slet behandlet, skiddent	265	27	122	295	43	989	57	17	25	10	34	106	53	422	41	3
Benbrud	58	8	32	2	1	1	-	-	21	3	7	2	-	-	4	-
Benskjørhet	62	-	16	-	-	-	10	-	21	3	1	-	-	2	11	-
Beskadigelse, ytre	98	29	15	16	2	70	-	-	12	5	1	2	-	6	2	-
Blodurin	5	-	-	-	-	-	-	-	16	1	-	-	-	-	-	-
Bråsot	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-
Brysthindebetendelse og lungelidelse	96	-	4	2	-	-	1	-	58	-	4	4	1	3	-	-
Bukhindebetendelse	132	7	5	15	-	23	1	-	40	1	8	13	2	6	1	-
Børsykdom	18	-	2	2	-	-	-	-	18	-	1	2	-	1	-	-
Diarrhoë	4	-	-	-	-	48	-	-	9	-	1	-	2	234	7	-
Fødselsbesvær	94	1	18	49	1	-	-	-	18	4	6	6	-	-	-	-
Gulsot	7	-	1	18	1	45	-	-	2	-	3	3	-	30	-	-
Hjernelidelser	9	4	11	-	-	-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-
Hjertesykdom	4	-	16	-	-	-	-	-	2	-	3	-	-	-	-	-
Hjertesækbetendelse	64	-	1	-	-	-	-	-	40	-	-	-	-	-	-	-
Hudsykdom	-	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ikter	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Jurbetendelse	27	1	1	2	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	3	1	1	1	-	-	-	-	24	8	1	17	5	6	-	-
Kalvingsfeber	17	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	1	-	-	-	-
Katarrhfeber	12	-	-	1	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-
Leddsykdom	52	8	21	6	-	42	1	-	9	2	5	3	14	107	3	-
Mangelfull avblødning	13	1	12	4	-	24	2	-	2	-	1	1	-	1	1	-
Mavesykdom	37	5	12	7	-	65	6	-	14	2	2	3	29	253	10	-
Navleårebetendelse	-	-	-	-	-	40	-	-	-	-	-	-	-	171	-	-
Nyresykdom	27	1	12	4	-	18	8	-	24	2	3	9	-	16	-	-
Nødslaktning	57	7	12	4	-	13	2	-	32	19	32	6	-	13	2	-
Overdrift	15	-	9	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	300	-	-	-	-	-	1	3	68	-	-	2	-	-
Raslesyke	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	55	-	-	-	-	-	-	-	25	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	9	2	3	5	-	10	1	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	75	6	16	4	-	104	1	-
Stivkrampe	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-
Svulster	21	25	1	-	-	-	-	-	10	13	1	3	-	1	-	-
Tarmlidelser	13	5	12	1	-	4	3	-	10	6	1	2	-	28	-	-
Tinter	10	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	24	-	2	4	-	-	3	-	70	-	-	2	-	2	1	-
Tuberkulose	141	-	8	-	-	-	-	-	43	-	-	-	-	1	2	-
Ufullbårne	-	-	-	-	-	43	-	-	-	-	-	-	3	76	-	-
Vattersot	-	1	7	145	-	5	-	-	6	-	3	90	-	4	-	-
Ødem	5	1	5	1	-	4	-	-	3	2	2	1	-	5	-	-
Parasiter	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forgiftning	2	-	1	-	-	-	-	-	2	-	7	-	-	-	1	-
Muskulatur-degenerasjon	11	1	2	19	2	59	-	-	1	1	-	-	-	9	-	-

Tønnekjøtt-kontrollen 1921

Kommune	Ialt innført, kilogram					Beslaglagt, kilogram					Hvorfra innført
	Hestekjøtt	Oksekjøtt	Sauekjøtt	Svinekjøtt	Organer	Hestekjøtt	Oksekjøtt	Sauekjøtt	Svinekjøtt	Organer	
Arendal	-	53509	-	-	-	-	182	-	-	-	Amerika
	-	-	81382	-	-	-	-	224	-	-	Island
	130731	-	-	-	-	-	-	-	-	-	England
Bergen	-	12094	-	-	-	600	179	-	-	-	Amerika
	-	-	333490	-	-	-	-	336	-	-	Island
	-	8282	-	-	-	92	-	-	-	-	Amerika
Haugesund	-	-	155264	-	-	-	-	-	-	-	Island
	-	-	-	-	150	-	-	-	-	-	Danmark
	6275	-	104000	-	607	2113	-	-	-	-	England
	5389	-	-	-	4298	-	-	-	-	-	Sverige
	1110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Finland
Kristiania	-	911467	2901	-	82436	-	3906	-	-	-	Amerika
	-	9118	-	-	65265	-	-	-	-	-	Danmark
	-	-	1151601	-	4463	-	-	6622	-	-	Island
	-	-	-	-	7884	-	-	-	-	352	Tyskland
	1400	-	-	-	622	-	-	-	-	-	Danmark
Kristiansand S.	-	104890	-	-	-	-	-	-	-	-	Amerika
	-	-	72610	-	-	-	-	-	-	-	Island
Kristiansund N.	-	-	2800	-	-	-	-	-	-	-	Island
Skien	-	17475	-	-	-	-	-	-	-	-	Amerika
	-	-	11140	-	-	-	-	-	-	-	Island
	1510	-	-	-	-	-	-	-	-	-	England
	1559	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Finland
Stavanger	-	92519	-	-	-	-	-	-	-	-	Amerika
	-	-	24333	-	-	-	-	-	-	-	Argentina
	-	-	140357	-	-	-	-	-	-	-	Island
	-	28217	-	584	93	-	-	-	-	-	Amerika
	-	-	6727	-	-	-	-	-	-	-	England
Trondhjem	-	-	78906	-	-	-	-	-	-	-	Island
	-		-	-	100	-	-	-	-	-	Sverige
Tønsberg	-	1350	-	-	-	-	-	-	-	-	Amerika
Ialt	147274	1238921	2165511	584	1659178	2805	4267	7182	-	352	

De enkelte kommuner.

1. Ålesund.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *N. Toenberg*, meddeler:

Kjøttilførslen har vært nogenlunde som i 1920, men kvaliteten har vært mindre god enn forrige år, hvad der vistnok skyldes det overordenlige regnfulde, sure veir, vi så at si hadde hele året. Kjøtt-tilførslen til byen er nu mere jevn året rundt enn for nogle år siden, særlig hvad småfe og flesk angår. Dog føres selvfølgelig ennu hovedmassen av småfe til byen om høsten. Prisene på kjøtt og flesk er gått noget ned, men langsomt.

---

2. Arendal.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *K. Egeberg*, meddeler:

Kjøttkontrollvirksomheten har foregått under de samme forhold som tidligere og med det samme personale. — Lønnen er uforandret.

Kjøtt-tilførslen har vel nærmest vært noget større, tross det er kontrollert ca. 300 okseslakt færre; men vekten er omtrent den samme, idet vi har kontrollert flere store okseslakt kommet via Kristiania fra Sverige. Disse slakt er her opført som norsk, ti i Kristiania er de naturligvis opført som innført. Årsaken til stempling med 2nen klasse har vesentlig vært avmagring og fordøielseslidelser.

2nen klasse brukes sjelden, da det har svært liten sanitær betydning, da her ikke er eget utsalgslokale for den vare.

Tønnekjøttkontrollen. Innført er 63 509 kg. amerikansk saltet oksekjøtt og 81 382 kg. islandsk fårekjøtt. Beslaglagt er 182 kg. oksekjøtt og 224 kg. fårekjøtt. Utpå vårparten kom et parti islandsk fårekjøtt på 46 tønder. Alle disse tønder måtte åpnes og hvert stykke undersøkes. Efter avvaskning, opskjæring og omsaltning på kontrollen blev det sendt i handelen uten senere reklamasjon.

---

3. Bergen.

Direktøren, politidyrlæge *I. Nielsen*, meddeler:

År 1921 er kjøttkontollens 27. og slaktehusets 2. fulde driftsår.

Kjøttkontrollen er utført av slaktehusets direktør og 2 kontrolldyrlæger, foruten på slaktehuset også på den i byens kjøttbasar innredede bistasjon. På sistnevnte sted betales avgift for de der kontrollerede slakt, for tiden kr. 1,00 for storfe, hest og svin, kr. 0,50 for gjødkalv og kr. 0,30 for småfe.

Tabellen viser hvad der i årets løp er kontrollert på de forskjellige steder, samt den omtrentlige vekt og verdi av de byen tilførte kjøttmengder.

	Okse	Hest	Sped-kalv	Gjød-kalv	Svin	Sau	Gjet	Omtr. vekt kg.	Omtr. verdi kr.
Slaktehuset	10895	461	9840		425	3812	65	1390360	3906675
Hoved-stasjonen	7408	435	5711	1332	6108	27122	2207	2135235	6167266
Bistasjonen	3503	26	8052	530	3724	12324	342	1036475	3083149
	21806	922	23603	1862	10257	43258	2614	4562070	13157090

Vekten er beregnet efter: okse 100, hest 170, svin 90, sau 20, lam 15, spedkalv 10 og gjødkalv 30 kg. Prisene er beregnet som en gros salg efter de forskjellige måneders middelpriser.

Kontrollen med tønnekjøtt er nu henlagt til slaktehuset, da den tidligere benyttede kontrollstasjon ved tollboden blev nedlagt. Dette har kunnet skje uten vesentlige ulemper da de fleste båter, hvormed tønnekjøtt tilføres byen, har sitt tillegg ved Skoltegrunnskaien, i nærheten av slaktehuset.

Der er av tønnekjøtt i 1921 tilført og kontrollert 130 731 kg. engelsk hestekjøtt, 120 904 kg. amerikansk oksekjøtt, 333 490 kg. islandsk saukjøtt og 1 703 kg. tarmer.

Slaktehuset. Slaktehuset administreres av en direktør med en av magistrat og formannskap valgt tilsynskomite.

Slaktehallene står under tilsyn av 2 hallmestre. Slaktetiden er fra 8—1 og fra 3—6. Der har, særlig under høsttrafikken vært mangel på slaktere, således at den fastsatte slaktetid ikke har kunnet overholdes, men der måtte arbeides på overtid.

Den beregnede slaktning er på det nærmeste nådd for storfeets vedkommende, men man har ikke ennu nådd det beregnede antall av sauer. Der er dog neppe nogen tvil om, at denne slaktning vil tilta efterhånden som denne trafikk innarbeides. Den verste hindring er de forholdsvis høie frakter for levende dyr, særlig fra fjernere distrikter. Men nettop herfra er vanskelighetene størst ved å få de landslaktede dyr frem i en tilfredsstillende stand. Siste høst viste dette, idet større partier landslaktede sauer kom frem i en sådan tilstand, at de kun egnede sig til nedsaltning. Det har vært på tale at fordele fraktene nogenlunde likelig imellem slaktede og levende dyr, og det vilde utvilsomt ligge i distriktenes interesse om dette kunde bli gjennemført.

Handelsfjøset. I handelsfjøset er benyttet følgende antall opstaldningsdøgn: for storfe 10 335, for hest 464, for sau 3665, for kalv 641 og for svin 151.

Som det var forutsatt ved anleggets planleggelse, var fjøset for storfe den del som først vilde vise sig for litet for behovet. En utvidelse av opstaldningsplasser for storfe er absolut påkrevd for at trafikken kan avvikles på en forsvarlig og betryggende måte.

Henge- og salgshallen. For dyr, slaktet på anlegget, beregnes ingen avgift for benyttelsen av hengehallen før den følgende dag kl. 1. Efter den tid og for alle landslaktede dyr fra innhengningen, beregnes en avgift av kr. 0,25 for storfe, hest og svin og kr. 0,10 for småfe. Hallen har i 1921 gitt en inntekt av kr. 7 599,65,

Kjølerummet. I dette er innredet 16 låsbare celler, der bortleies for kr. 200 pr. år for hver celle. Dessuten finnes et større antall kroker til ophengning av slakt og for hvis benyttelse der betales pr. stykk. Kjølerummet har i 1921 gitt en inntekt av kr. 5 137,40. Inntekten dekker neppe de med driften forbundne ut-

gifter, men kjølerummet er av stor betydning for anlegget og kan i varme somre redde store verdier. Det er kun å beklage, at det på grunn av den knappe plass der var anvist, måtte legges i kjelleren, hvad der vanskeliggjør trafikken dertil.

Inntekten for hengehal og kjølerum er budgettert til kr. 7 000,00, men har altså i 1921 tilsammenlagt innbragt kr. 12 737,06.

Årsaker til 2nen kl. stempling og kassasjon paa stasjonen. (Bergen).

Sykdommer og feil	2nen klasse								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunstlugt	-	-	71	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	1	2	-
Absces (byld)	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avmagring	9	-	3	0	1	17	-	-	6	-	-	3	-	11	2	-
Bedervet eller slett behandlet, skiddent	5	-	6	2	-	243	3	-	3	5	2	4	3	95	6	-
Benbrudd	7	-	-	-	-	-	-	-	10	1	-	2	-	-	2	-
Benskjørhet	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ydre	1	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-
Blodurin	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Bråsott	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-
Brystbetendelse, traumatisk	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetendelse	-	-	-	1	-	1	-	-	3	-	-	5	-	1	-	-
Fødselsbesvær	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Gulsot	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-
Hjernelidelser	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesykdom	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesekkbetendelse, traumatisk	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Ikter	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Jurbetendelse	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Leddsykdom	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Mangelfull avblødning	1	-	1	1	-	-	2	-	2	-	-	1	-	-	1	-
Mavesykdom	3	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Navleårebetendelse	-	-	-	-	-	34	-	-	-	-	-	-	-	123	-	-
Nyresykdom	-	-	-	1	-	1	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-
Nødslaktning	4	1	-	1	-	-	-	-	10	5	1	1	-	-	1	-
Rachitis	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	1	2	-	-	-	-
Stivkrampe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Svulster	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1	-	2	-	-	1	-
Tuberkulose	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Ufullbårne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-
Ødem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-

4. Bodø.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *P. Seglem,* meddeler:

Kjøtt-tilførselen har vært forholdsvis rikelig, idet der ved kontrollen i årets løp er blitt kontrollert ialt 1 008¹/₄ storfe, 20 hest, 169¹/₄ svin, 1 612 sau, 28 gjet, 441 spedkalv, 259¹/₂ gjødkalv og 11 rensdyr.

Med annen klasse er stemplet 22³/₄ storfe, 1 svin, 19 sau, 1 gjet og 8 spedkalv. Der er blitt kassert 14¹/₄ storfe, 1 svin, 13 sau, 1 spedkalv og 1 gjødkalv.

Av tønnekjøtt fra utlandet har der i årets løp ikke vært tilført kontrollen noget.

---

5. Drammen.

Kontrolløren, dyrlæge *G. Brekke,* meddeler:

Sammenligner man tilførslen med 1920, finner man at der er tilført i 1921 726 okser mindre, 58 hester mere, 300 svin mindre og omtrent samme antall sauer og spedkalver, men 500 gjødkalver mere.

Med 2nen klasse er stemplet 48¹/₄ okse, 8 hester, 25¹/₂ svin, 1 sau og 6 spedkalver.

Kassert er 5 storfe, 3 svin og 11 spedkalver.

Efterat man er kommet i mere normal gjenge med foring av besetningene har vi atter hovedsakelig velnærede og fete slaktekroppe.

---

6. Fredrikshald.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *Anton Jacobsen,* meddeler:

Byens kjøtt-tilførsel var i årets løp omtrent som fjoråret hvad kjøttvekt og kjøttkropper angår. Der kontrollertes av storfe 1 373¹/₄, hest 125¹/₄, svin 855³/₄, sau 789, spedkalv 1 139³/₄, gjødkalv 426, ialt 4 609 slakt til en vekt av ca. kg. 360 903.

Der kontrollertes ialt 154 370 kg. kjøtt, hvorav 184 723 kg. var av norske dyr. Der er således innført 83 % av kjøttet.

Landslaktet er: storfe 1 230, hest 116¹/₄, svin 795³/₄ sau 723, spedkalv 874³/₄, gjødkalv 386.

Byslaktet i de private slakterier er: 143 storfe, 9 hest, 60 svin, 66 sau, 265 spedkalv, 40 gjødkalv.

Gjennemsnitts en gros kjøttpris har stillet sig således: Storfe kr. 3,50, hest kr. 1,50, svin kr. 3,50, sau kr. 3,85, spedkalv kr. 2,50, gjødkalv kr. 4,00.

Nogen kjøttimport fra Danmark er i årets løp ikke forekommet, derimot fikk vi fra Danmark via Kristiania i 1920 721 storfeslakt, som var store og meget vektfyldige til en samlet vekt av 139 000 kg.

Der blev i 1920 tilført kjøttkontrollen 27 123 kg. kjøtt mere enn i 1921. Man kan ikke derav slutte at kjøttforbruket er avtatt, da tilførslen av levende dyr, som er slaktet i importslakteriet, er så betydelig større. Større partier av de i slak-

teriet nedslåtte dyr, videresendes til byerne Sarpsborg, Fredrikstad, Moss og til byerne på vestsiden av Kristianiafjorden.

Av tuberkulose er i årets løp ikke påtruffet noget tilfelle. Jeg har fått det inntrykk at kvegtuberkulosen praktisk talt er utryddet i distriktet, da Fredrikshalds melkehandels regler forbyr salg av melk fra tuberkuløse dyr. Det har nu i flere år vært praktisert, at hvert tilfelle av kvegtuberkulose er innberettet til helserådet, som har forbudt melkeleveranse til byen inntil de tuberkuløse dyr ved en tuberkulinprøve er utskilt.

Den samlede vekt av kassert kjøtt utgjør 1 120 kg, og de kasserte organers vekt er 1 470 kg. Totalvekten av det konfiskerte er 2 590 kg.

Fredrikshalds slakteri har efter at kvegimport-forbudet blev ophevet den $^{20}/_{6}$ 1921 atter vært i jevn og god drift. Følgende dyr er slaktet:

Okse 2 850, hest 91, svin 295, sau 2 841, spedkalv 417, gjødkalv 223, antall dyr ialt 6 718. Derav norske 425 okse, 91 hest, 295 svin, 13 sau, 416 spekalv, 76 gjøkalv, 1 317 ialt.

I 1920 var slaktning av norske og svenske dyr således:

Okse svenske 428, norske 352; hester svenske 7, norske 55; svin 0, norske 249; sau svenske 353, norske 37; spedkalv svenske 1, norske 188; gjødkalv svenske 16, norske 24; antall dyr ialt svenske 705, norske 905.

Tross de private slakterier fremdeles er i bruk, er der altså en økning av 412 norske slaktedyr i 1921. Et offentlig slakteri medfører bl. a. goder også ved at konkurransen blir fri; dyreeierne er ikke avhengig av en eller nogen få slakterieiere, men de kan til enhver tid for en rimelig avgift få sine dyr nedslaktet i slakteriet og om ønskes få det videresendt av slakteriets betjening. Denne uavhengighet er av den allerstørste interesse for distriktets bønder: som således står helt fritt til det store marked og den daglige omsetning. Selv om bønderne ennu ikke er helt klar over dette forhold, så synes de mere å innse slakteriets store betydning som en lettelse og økonomisk fordel i bøndernes omsetningforhold.

Med 2nen klasse er stemplet $11^{1}/_{2}$ storfe, av disse er $10^{1}/_{2}$ på grunn av tuberkulose. Kassasjon er foretatt av 3 storfe, 1 hest, 1 svin og 1 spedkalv med en samlet vekt av 755 kg. Den samlede vekt av kassert kjøtt, organer og affall utgjør 3 956 kg. Om årsakene til kassasjon og stempling med 2nen klasse henvises til tabellerne.

7. Fredrikstad.

I Fredrikstad finnes to kjøttkontrollstasjoner — en på vestsiden og en på østsiden av Glommen; den førstnevnte kontrollstasjon bestyres av stadsdyrlæge *I. Hvattum* og den annen av dyrlæge *E. Bruer*.

Angående virksomheten ved stasjonene henvises til tabellerne.

8. Gjøvik.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *L. M. Slagsvold* meddeler:

Jeg overtok stillingen som kjøttkontrollør og stadsdyrlæge på Gjøvik i januar 1921. Da jeg hadde permisjon fra 15. mai til 15. november 1921 bestyrtes kontrollstasjonen m. v. i den nevnte tid av distriktsdyrlæge *Fleischer*.

Kjøttkontrollokalet her på Gjøvik er primitivt. Det består av et gammelt vektskur med en liten tilbygning. Det hele er meget tungvint. Av den grunn foregår det meste av kontrollen hos byens slaktere, hvor det faller lettere å håndtere slaktene.

Som det fremgår av listene har der i årets løp passert kontrollen et forholdsvis betydelig antall slakt. Desverre har det vært nødvendig å foreta endel kassasjoner — særlig av nødslaktet storfe. Det har for det meste dreiet sig om så oplagt kassable slakt, at man må undres over, at det kan falle noen inn å ville prøve å falliby slikt til menneskeføde. Imidlertid har forholdene i årets løp forbedret sig påtagelig. I det store og hele kan man ikke klage over slaktningen. Skrottene er som regel godt avblødt og renslig og pent innpakket; men der er enkelte landhandlere utover bygdene, som kjøper op kalveskrotter, saueskrotter og tildels også nautslakt og sender kjøttet hertil i en yterst uheldig innpakning f. eks. i gamle kraftfôrsekker, melsekker og lignende. Ikke helt sjelden henger kjøttet så lenge hos landhandleren, at det får krambodlukt eller blir muggent og bedervet. Jeg har ved kjøttbedømmelsen i forholdsvis stor utstrekning benyttet mig av mikroskopiske undersøkelser og desuten av og til foretatt kokeprøver. Har disse undersøkelser hatt negativt utfall har jeg strukket mig relativt langt med hensyn til å tillate benyttet kjøtt av tvilsomt utseende slakt. Der vil her i byen i den nærmeste fremtid bli innrettet et laboratorium for stadsdyrlægen, og jeg håper da at kunne gjøre yderligere anvendelse av den bakteriologiske kjøttkontroll, idet jeg anser det utvilsomt, at slik undersøkelse vil være til stor nytte ved kjøttbedømmelsen.

Årstiden viser at årsakene til kassasjon og 2nen klasses stempling har vært de sedvanlige. Tuberkulose er iakttatt hos et par storfe — men kun lokalt. Forrige år måtte man foreta små lokalkassasjoner av storfeslakt på grunn av bremselarver. De fleste av de pågjeldende slaktedyr var høsten forut innkjøpt fra Valdres eller fra Vestlandet. Rachitiske griser forekommer meget almindelig, men jeg har i slike tilfeller meget sjelden funnet grunn til å anvende 2nen klasses stempel — langt mindre kassasjon. Lårbensbrudd hos griser er dessverre ikke sjeldne og forårsaker betydelige tap, idet den pågjeldende skinke blir mer eller mindre ødelakt. En lidelse som er meget utbredt over disse trakter er iktesyke hos storfe. Over halvparten av samtlige storfelevre viser sig angrepet av ikter med betendelse og fortykkelse av galdegangene- således at de pågjeldende levre må renses ut og ofte er hele levren så ødelagt, at den må kasseres. En annen meget almindelig lidelse er betendelse dorsalt på tungeryggen hos storfe — ofte har disse prosesser sitt utspring fra fastkilte avner; det kan være betydelig betendelse i omfanget med faste fibrøse forandringer. En del av disse betendelser skyldes sikkert actinomyces.

Kassasjon av jur foretas rett ofte — årsaken er som regel kroniske indurative betendelser.

Spedkalvene får i almindelighet lite melk og slaktes tidlig, således at skrottene oftest er magre og lite faste. Smittsom kalvediarre synes ikke å være særlig sterkt utbredt i bygdene heromkring; men der tilføres dog kontrollen endel kalveskrotter med utvilsomme tegn på, at der har foreligget septisk enteritis.

9. Hamar.

Fra kontrolløren, stadsdyrlæge *G. Coth*, er innsent opgaver der finnes anført i tabellerne A—G.

---

10. Haugesund.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *H. P. Jensen*, meddeler:

Kontrollen har vært utført i de samme lokaler som tidligere, men den vesentligste del av storfeslaktet er kontrollert i slakteriet.

Tilførslen har vært litt mindre enn forrige år. Endel er tidligere kontrollert ved andre kontrollstasjoner. Utenlandsk fersk kjøtt har ikke vært tilført.

Regnet efter en gjennemsnittsvekt av: okse 90 kg., hest 175 kg., svin 80 kg., sau og gjet 15 kg., spedkalv 12 kg., gjødkalv 30 kg., har det samlede forbruk av ferskt kjøtt og flesk vært således:

Oksekjøtt 178 155 kg., hestekjøtt 9800 kg., svinekjøtt 44 760 kg., sauekjøtt 88 897 kg., gjetekjøtt 375 kg., spedkalvkjøtt 30 924 kg., gjødkalvkjøtt 3 735 kg., tilsammen 356 646 kg.

Hvilket utgjør ca. 21,6 kg. pr. individ, idet innbyggerantallet regnes til 16 500.

Den hyppigste årsak til 2nen klasses stempel har vært avmagring, dårlig behandling, bedervethet, rottegnag og umodenhet (spedkalver).

Kassasjonsprosenten har vært mindre enn almindelig. Det er især nødslaktede dyr, som har vært gjenstand for kassasjon, og for spedkalvenes vedkommende har dessuten bedervethet, innvollslukt og ufullbårenhet gitt anledning hertil. Den forholdsvis store mengde kasserte organer skyldes vesentlig pathologiske forandringer i lever — forårsaket av ikter, som heromkring forekommer i omtrent hver eneste kolever.

Tuberkulose er kun forekommet hos en gris i gl. submaksillaris.

Al slaktning innen byen — med undtagelse av enkelte griser og endel spedkalver — er utført i det midlertidige kommunale slakthus. Av storfe er ca. 18 % tilført i slaktet tilstand.

Det nye slaktehus vil antagelig bli ferdig og kunne tas i bruk ut på sommeren.

Til tønnekjøttkontrollen er innkommet 8 282 kg. amerikansk oksekjøtt, 51 764 kg. islandsk sauekjøtt og 150 kg. tarmer. Der er kassert 92 kg. amerikansk oksekjøtt på grunn av bedervethet. Forøvrig var kjøttet av god kvalitet, pent behandlet og uten tilsetning av forbudte konserveringsmidler.

---

11. Holmestrand.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *O. Rustad* meddeler:

Kontrollokale og lønn er uforandret. Det tilførte kjøtt har som regel vært pent behandlet og av meget god kvalitet. Noget over ¼ av det tilførte okseslakt stammer fra Sverige. For det øvrige kjøtts vedkommende kommer det med undtagelse av fårekjøttet fra de omkringliggende distrikter.

Av kassasjon har der vært litet. Som praktiserende dyrlæge i distriktet har jeg som oftest på forhånd anledning til å treffe avgjørelser, hvor det gjelder kjøtt av syke dyr. Det torvførte kjøtt blir i den tørre årstid under salget i smått ofte i høi grad tilstøvet, da torvet mangler stenbrolegning og vanning ikke foretas.

12. Horten.

De fra kontrolløren, stadsdyrlæge *E. Wiese,* innsente opgaver finnes anført på tabellene A—G.

13. Hønefoss.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *G. Ødegaard,* meddeler:

Tilførslen av kjøtt har vært omtrent som vanlig. Kontrollørens lønn er nu regulert til kr. 2000,oo + 3 alderstillegg à kr. 200,oo. Der skal nu bygges ny kontrollstasjon, men efter utkastet blir denne heller ikke særlig bekvem og skal legges på et sted, hvor der i sanitær henseende ikke blir bedre enn den gamle, idet støvplagen om sommeren vil bli like stor.

14. Kongsberg.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *A. Løken* meddeler:

Foruten det ved stasjonen stemplede kjøtt er av slakterne tilført endel kjøttkropper fra Kristiania, så den i byen forbrukte kjøttmengde blir noget større, enn man skulde kunne slutte av det ovenfor anførte. Dessuten slaktes til hjemmebruk endel slaktedyr innen byen, som er fritatt for kontrollundersøkelse.

Hestekjøttet nyttiggjøres sjelden her i byen. De av slakterne opkjøpte slaktehester selges til Drammen og Kristiania for største parten; kun en liten del konsumeres her.

15. Kragerø.

Kontrolløren, dyrlæge *J. Benzen,* meddeler:

Tilførslen har vært omtrent som i 1920.

Det tilføres fremdeles meget kjøtt fra andre byer, vesentlig Kristiania. En del av dette kjøtt var av svensk oprindelse, men når det allikevel på de vedlagte skjemaer opføres blandt det norske, har dette sin grunn deri, at det ikke er importert direkte hertil men gjennem Kristiania og det således ved den derværende kjøttkontrollstasjon må bli innberettet som innført svensk.

16. Kristiania.

Direktøren, politidyrlæge *A. Lo*, meddeler:

Handels- og karantenefjøset. Den norske tilførsel av livdyr bestod av kalveferdige kuer og smågriser. Av kalvekuer tilførtes 4 160 3 164) og av smågriser 12 954 (15 131). Dessuten har gjennem handelsfjøset passert endel fôringsokser, som forøvrig for de flestes vedkommende før eller senere kommer hit igjen til slaktning. De fleste av de beste kalvekuer av norsk oprindelse var rødkoller og rødt trønderfe. Hvorfra de norske dyr skriver sig, finnes i tabellerne.

Den svenske tilførsel. Av svenske livdyr tilførtes 546 okser og av disse reagerte for tuberkulinprøven 80 stk. Av slaktedyr tilførtes av storfe 5 281 (89), 386 spedkalv og 627 sau. Det overveiende antall av svenske slaktedyr var av god kvalitet. Der var et betydelig antall store okser og store kjøreokser i særdeles god stand, samt endel gode kuer og kviger.

Det var især høsten 1921 stor mangel på fjøsplass.

Som vanlig vil den her omhandlede totale tilførsel vedrøre det norske kjøtt, som tilføres i slaktet tilstand utenbys fra og det fra utlandet kommende, som passerer kjøttkontrollen (landkontrollen) samt det i slaktehallen slaktede kjøtt (byslaktet).

I opgavene er ikke medtatt innført kjøtt, som er fritatt for kontroll i Kristiania, hvilket for tiden kun er kjøtt slaktet ved Fællesslakteriet i Aker.

Under betegnelsen okse, går byslaktet storfeslakt over 100 kg. og over 50 kg. slaktevekt ved landkontrollen.

Den totale tilførsel var[1]): Storfe 58 186 (65 036), hest 3 040 (2 169), svin 46 430 (40 949), sau 102 806 (96 209), gjet 5 517 (6 341), spedkalv 40 414 (32 539), gjødkalv, ungfe 28 077 (22 295).

Der var således en stigning fra foregående år på 40,1 % hester, 13,4 % svin, 6,8 % sau, 24,2 % spedkalv og 25,9 % gjødkalv og ungfe.

Hvorimot en nedgang paa 10,5 % storfe og 12,9 % gjet.

Nedgangen på okser skyldes at der ingen dansk import var i året 1921.

Dessuten innførtes der av okseskrotter 177 finske, 27 argentinske og 16 fra U. S. A.

Den norske tilførsel består av de utenbys (landsslaktet) og de i slaktehallene slaktede (byslaktet) dyr av norsk oprindelse. Denne utgjorde av okse 18 131 = 31,2 %, av svin 35 727 = 76,9 %, sau 94 197 = 91,6 %, spekalv 34 422 = 85,2 % og av ungfe og gjødkalv 16 873 = 60,1 % av den totale tilførsel.

[1]) Tilsvarende tall for foregående år vedføiet i ( ).

Norsk tilførsel.

	Byslaktet	Stigning eller nedgang fra foregående år	Landslaktet	Stigning eller nedgang fra foregående år	Tilsammen	Stigning eller nedgang fra foregående år
Okse[1]) . . .	8638 (9757)	÷ 10,6 %	9493 (12074)	÷ 21,4 %	18131 (21831)	÷ 16,9 %
Hest	1108 (894)	+ 23,9 »	819 (1179)	÷ 30,5 »	1927 (2073)	÷ 7,0 »
Svin	3203 (3633)	÷ 11,8 »	32524 (34253)	÷ 5,0 »	35727 (37886)	÷ 5,6 »
Sau	1278 (939)	+ 36,1 »	92919 (86688)	+ 7,2 »	94197 (87627)	+ 7,9 »
Gjet	26 (45)	÷ 42,2 »	5488 (6281)	÷ 12,6 »	5514 (6326)	÷ 12,8 »
Spedkalv . .	1134 (997)	+ 13,7 »	33288 (31079)	+ 7,1 »	34422 (32076)	+ 7,3 »
Gjødkalv . .	3538 (4557)	÷ 22,3 »	13335 (11643)	+ 14,5 »	16873 (16200)	+ 4,1 »

Det sees av tabellen at der er nedgang både i byslaktet og landslaktet okse og svin, betydelig stigning i sau og spedkalv landslaktet, nedgang for gjødkalv og ungfe byslaktet og litt stigning for samme landslaktet.

Det viser sig at tendensen til stigning i tilførsel av norsk kjøtt i 1920 ikke har holdt sig iår undtagen for sau og spedkalv. Men at der slaktes ned så mange flere spekalv, hele 2346 flere i dette enn i foregående år, tyder jo på, at der ikke er stor tilbøielighet til å søke kjøttproduksjonen øket, og dette tiltross for den stadige tale om, at kjøttproduksjonen vil kunne økes.

K v a l i t e t e n. I denne er der ingen merkbar forandring fra år til år, den er da i det minste ikke blitt bedre. Der er alle kvaliteter, like fra de rett gode til de aller ringeste, og det må dessverre erkjennes, at den overveiende mengde hører til ringere kvaliteter. Når undtas de såkalte fjøskuer og fôringsokser, er kjøttet enten det skriver sig fra voksne eller unge dyr for magert og smått.

Av ungfe tilføres hele året, men mest om høsten både kviger og okser flest i alder fra knapt 1 til 2 år, også endel 3-åringer. Ved disse er at bemerke at mens oksene om høsten gjennemgående er i svært tynt huld like inntil magre, er kviene gjerne noget bedre, endel i nokså god stand, især 2-års og eldre kvier. Dette kommer naturligvis av, at de går roligere og gjør sig bedre nytte av beitene, selv om disse er nokså skreine. Skal der derfor drives kjøttproduksjon med okser, må disse enten kastreres eller haves på særskilte beiter. Fellesbeite som det nu oftest brukes, er til skade både for avlen og for dyrenes vekst og trivsel.

F l e s k e t. Av norske avlede svin er tilført 35 727 (37 886) skrotter, eller 2 159 ferre enn foregående år og tilførslen utgjorde 76,9 % av den samlede tilførsel. Byslaktet var 3 203 og landslaktet 32 524.

Der er også i beretningsåret kommet endel klager over, at der ofte er usmak (olje eller sildesmak) på det norske flesk, og dessverre må det innrømmes, at klagene ofte har vært berettiget. Det er riktignok ikke rett ofte at denne mangel har gitt anledning til understempling eller kassasjon, men kjøttkontrollen er jo ingen kvalitetskontroll. Forholdet har imidlertid vært slik, at kjøperne er blitt noget utrygge overfor norsk flesk og især fra kystdistrikter, og dette har gitt sig utslag i, at det svenske flesk har vært mere lettselgelig enn det norske, endog til noget høiere priser. Dette synes jeg er en trist foreteelse.

Sundhetstilstanden må sies at ha vært god. Tuberkulose er en ren sjelden-

[1]) Som »okse« opføres alle slags storfeslakt.

het, derimot er der forekommet en del rachitis og derav følgende benbrudd, avmagring osv., men dog ikke i nogen bemerkelsesverdig grad. Herom henvises forøvrig til listene.

Sauen. Med sauen er den norske kjøttproduksjon kommet i en gjenge, som ikke lar sig fortrenge av utenlandsk import. Tilførselen var 94 197 (87 627) hvilket utgjør 6 570 skrotter mere enn foregående år.

Det var ikke alene kvantiteten som var stor, men kvaliteten har vært særdeles god og passende både i størrelse og godhetsgrad for vårt marked. I det hele tatt må det sies, at sauen er det kjøttslag av norsk oprindelse, som man ikke vil ønske anderledes enn det er. Det frembys i størrelse, fethet og alder passende for enhver smak. Det lyder kanske merkelig å tale om alder, men der er virkelig dem som liker kjøtt av voksen sau og som vil, at når det er sauekjøtt, så skal det også smake sau.

Sauen er fjellbeiternes beste husdyr, den kan i motsetning til ungfeet ikke alene ernære sig på fjellbeitene, den kan både vokse og bli kjøttfull og fet på den mest tilfredsstillende måte.

Spedkalven. Tilførselen av spedkalv var 34 422 (32 076) eller 2 346 flere enn foregående år. Det var formodentlig de ennu høie melkepriser som var skyld i den store nedslaktning av spedkalv.

Gjødkalv og ungfe. Herav tilførtes 16 873 (16 200) eller 673 færre enn ifjor. 13 335 var landslaktet og 3 538 var byslaktet. Av de siste var hovedparten ungfe med en slaktevekt under 100 kg.

Av det landslaktede var mesteparten virkelig gjødkalv oftest av særdeles god kvalitet.

Sundhetstilstanden. Av ondartede smittsomme sykdommer er påtruffet et tilfelle av raslesyke ved landkontrollen, forøvrig intet.

Der er ingen bemerkelsesverdig forandring i de almindelige sykdommer hos det fremførte norskslaktede kjøtt, og heller ikke i tallet på sykdomstilfellene. Det er jo bemerkelsesverdig hvor sjelden tuberkulose påtreffes hos svin og den er heller ikke almindelig hos storfe. De på listene anførte understemplinger og kassasjoner på grunn av tuberkulose gir dog ikke noget rigtig billede for landkontrollens vedkommende, idet de aller fleste tilfeller av lokal tuberkulose jo yderst sjelden gir anledning til understempling eller kassasjon, likesom man jo heller ikke her får tak i alle tuberkuløse tilfeller, da man kun har den snaue skrot å holde sig til.

Ved det byslaktede dyr derimot finnes i særskilt tabell anført alle påtrufne tilfeller av tuberkulose.

Av det samlede by- og landslaktede stempledes 2nen klasse: okse 1,31 %, hest 2,5 %, svin 1,39 %, sau 0,28 %, gjet 0,71 %, spedkalv 0,35 %, gjødkalv, ungfe 0,19 %.

Der kassertes av by- og landslaktet: okse 0,94 %, hest 1,6 %, svin 0,4 %, sau 0,13 %, gjet 2,3 %, spedkalv 1,9 %, gjødkalv, ungfe 0,25 %.

På grunn av tuberkulose stempledes 2nen klasse 9 storfe = 0,05 % (8 = 0,04 %).

Av de på slaktehuset slaktede 8 638 okser påvistes tuberkulose hos 82 dyr = 0,94 % (48 = 0,49 %).

Forøvrig henvises til tabellene.

Den svenske tilførsel. Denne består likesom den norske av landkontrollert og byslaktet kjøtt (slaktet i herværende slaktehaller). Den samlede tilførsel var:

39 845	(933)	okse	= 68,48 %	av totaltilførselen.
1 113	(50)	hest	= 36,61 %	» —
10 703	(1 006)	svin	= 23,05 %	» —
8 609	(13)	sau	= 8,37 %	» —
3	(13)	gjet	= 0,05 %	» —
5 992	(24)	spedkalv	= 14,80 %	» —
11 204	(67)	gjødkalv og ungfe	= 39,00 %	» —

Av disse var igjen b y s l a k t e t 5 334 okse (77), 428 sau (0), 35 spedkalv (0), 811 gjødkalv-ungfe (10).

Og ved kontrollen: 34 511 okse, 1113 hest, 10 703 svin, 8 181 sau, 3 gjet, 5 957 spedkalv, 10 391 gjødkalv.

Kvaliteten av den svenske tilførsel var noget ujevn, idet den jo skriver sig fra landsdele med vidt forskjellige raser og opdretningsmåter. Men den alt overveiende mengde var meget god, inntil særdeles god kvalitet. Der var et betydelig antall store voksne okser, voksne gjeldinger og fete kuer, men også en del kvier og unge okser.

De beste kvaliteter både av levende og slaktet skrev sig fra Østergøtland og Wermland. Sundhetstilstanden må sies å ha vært jevnt god. Der er stemplet 128 okser med 2nen klasse = 0,32 %, og kassert 120 okser = 0,30 %. Der er tilført påfaldende mange hester med melanose, men kun i så ringe mengde, at kjøttet efter fjernelse av svulsterne har kunnet gå ut. Tuberkulosen har vært den hyppigste årsak til kassasjon og understempling. Men tabellene gir heller ikke her det riktige inntrykk av i hvor mange skrotter der er påvist tuberkulose, idet det overveiende antall har kunnet gå ut med 1ste klasse, efter kun lokal kassasjon.

Endel skrotter er fremstillet med vedhengende lever eller brystorganer. Dette forhold har voldt kontrollen mange vanskeligheter, når kjøttet har vært frosset. Kjøtt og organer har nemlig vært slik sammenfrosset, at kontroll praktisk talt har vært umulig. Da det forekommer rett hyppig, at der fremstilles frosset kjøtt blir kontrollen yderligere vanskeliggjort, når også organer følger med.

Det fra utlandet innførte kjøtt skal jo være kontrollert og godkjent til eksport, så de medfølgende organer har ingen synderlig verdi kontrollmessig sett. Tvertimot tilsøler de ofte kjøttet og forringer dettes holdbarhet og verdi.

D a n s k k j ø t t. Ingen tilførsel i 1921.

Med særskilt tillatelse fra Landbruksdepartementet innførtes fra Finland 177 okser, Argentina 27 okser frosset, U. S. A. 6 okser frosset.

Det f i n s k e kjøtt var mest unge okser av omtrent samme kvalitet som våre egne halvmagre okser. På grunn av den lange transport kom det finske kjøtt som oftest frem i bedervet tilstand, så rett store kassasjoner måtte foretas.

Det frosne o v e r s j ø i s k e kjøtt var tiltross for sin gode kvalitet og prisbillighet ikke særlig sterkt eftertraktet.

Ved kjøttkontrollen kontrollertes av organer: 31 395 hoder, 14 571 hjerteslag, og 49 552 lever.

Derav kassertes tilsammen 611 hoder, 1 245 lunger, 1 021 hjerter, 10 737 lever.

Vekten av kassasjoner ved kjøttkontrollen: hele skrotter 64 272 kg., organer 25 325 kg., lokale kassasjoner 27 319 kg., tilsammen 116 916 kg.

Forbruket av fersk kjøtt vil stille sig som nedenfor anført, idet innbyggerantallet var 259 845.

Fra totalltilførselen er fratrukket det kasserte kjøtt, men tillagt det fra Fæl-

lesslakteriet i Østre Aker tilførte kjøtt, der er fritatt for kontroll her og således ikke inngår i slaktehusets øvrige statistiske tabeller.

61 947	storfe	à	140 kg.	8 672 580	kg.
3 142	hest	»	200 »	628 400	»
48 431	svin	»	60 »	2 705 860	»
106 293	sau	»	17 »	1 806 981	»
5 389	gjet	»	10 »	53 890	»
41 092	spedkalv	»	17 »	698 564	»
28 009	gjødkalv-ungfe	»	30 »	840 270	»
322 203	skrotter	»	tilsammen vekt	15 406 545	kg.

ca. 59,29 kg. pr. innbygger.

Tønnekjøttkontrollen. Det er ikke sjelden, at hverken kjøtt eller attester tilfredsstiller plakatens fordringer. Snart er stykkene for små, snart mangler sundhetsattestene konsulatenes attestasjon og endelig gjengir ikke alle attester fullstendig, at dyrene er undersøkt levende umiddelbart før slaktningen osv. Kjøttet blir da enten tilbakevist eller opbevares til fyldestgjørende attester og innførselstillatelse foreligger.

De forskjellige kontrollførte varer har tilsammen utgjort 2 356 814 kg. (2 452 607 kg.) i 24 301 fustasjer, hvilket representerer en liten nedgang fra forrige år.

Ved hestekjøtt er som vanlig alle tønner åpnet og hvert enkelt stykke undersøkt. Det samme er gjort med jur, lever og blærer. Det har også vist sig nødvendig for enkelte partier å åpne og gjennemgå i sin helhet alle tønnene av oksekjøtt og sauekjøtt, når der er funnet bedervede stykker deri.

Der er gjennemsnittlig åpnet 23,37 % og kassert er 12 993 kg. (6 259 kg., hvilket utgjorde 0,55 %.

Årsaker til 2nen kl. stempling på kontrollstationen. (Kristiania).

Sykdommer og feil	Norsk								Svensk							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lugt, brunslugt	-	-	176	-	1	1	-	-	-	-	13	-	-	-	-	-
Avmagring	36	3	5	159	27	30	1	-	19	1	2	1	-	1	-	-
Bedervet eller slett behandlet, skiddent	3	2	16	9	9	18	8	-	2	1	-	-	-	1	1	-
Benbrudd	14	6	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet	17	-	-	-	-	-	8	-	3	-	-	-	-	-	1	-
Beskadigelse, ydre	6	5	6	1	1	7	-	-	2	5	1	-	-	1	-	-
Brystbetendelse, traumatisk	21	-	-	-	-	-	1	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetendelse, traumatisk	32	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
— av annen årsak	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børsykdom	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fødselsbesvær	21	-	6	6	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-
Gulsot	-	-	1	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Hjernelidelser	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesykdom	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudsykdom	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetendelse	8	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Katarrhfeber	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leddsykdom	12	4	62	-	-	30	4	-	-	-	6	-	-	2	-	-
Mangelfull avblødning	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mavesykdom	9	-	6	-	-	27	4	-	1	-	1	-	-	3	-	-
Nyresykdom	-	-	9	-	-	3	2	-	4	-	-	-	-	-	3	-
Nødslaktning	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	119	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Rødsyke, knuterosen	-	-	21	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Svulster	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	-	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Tuberkulose	3	-	3	-	-	-	-	-	49	-	2	-	-	-	-	-
Vattersot	-	1	5	85	-	5	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-
Ødem	2	1	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brok	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Melanose	-	8	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-

Årsaker til kassasjon på kontrollstationen. (Kristiania).

Sykdommer og feil	Norsk								Svensk							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Avmagring	-	-	-	5	31	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (strålesopp)	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedervet eller slett behandlet, skiddent	4	-	14	50	46	152	15	-	2	2	-	22	-	35	13	-
Benbrudd	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet	15	3	1	-	-	2	8	-	3	-	-	-	-	-	3	-
Beskadigelse, ydre	-	1	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin	4	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Brystbetendelse, traumatisk	12	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
—»— av annen årsak	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-
Bukhindebetendelse, traumatisk	9	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
— av annen årsak	2	-	1	-	-	3	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Børsykdom	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoë	2	1	-	-	2	144	3	-	1	-	-	-	-	6	2	-
Fødselsbesvær	8	2	3	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Gulsot	-	-	-	1	-	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjernelidelser	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesykdom	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesekkbetendelse, traumatisk	10	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetendelse	4	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	4	1	1	5	5	5	-	-	5	4	-	1	-	-	-	-
Kalvingsfeber	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Leddsykdom	2	2	3	1	14	62	2	-	3	-	-	-	-	8	1	-
Mavesykdom	1	-	1	1	29	192	6	-	2	-	-	-	-	44	4	-
Navleårebetendelse	-	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Nyresykdom	2	-	2	-	-	10	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-
Nødslaktning	6	7	27	3	-	3	1	-	3	6	-	-	-	1	-	-
Rachitis	-	2	48	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Septiske tilstande	35	1	5	1	-	15	-	-	20	2	2	-	-	1	-	-
Svulster	2	5	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Tinter	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	14	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	1	-	-	-	-	-	-	-	46	-	-	-	-	-	2	-
Vattersott	2	-	5	60	1	12	3	-	1	-	-	2	-	-	-	-
Ødem	-	-	-	-	-	3	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Saltforgiftning	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Miltbrandsemphysen	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Årsaker til 2nen kl. stempling og kassasjon ved Kristiania slaktehus.

Sykdommer og feil	2nen kl. stempling								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lukt, brunstlukt	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Absces (byld)	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Avmagring	[1] 4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benbrudd	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ytre	2	3	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brysthindebetendelse	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetendelse	[2] 9	-	1	-	-	-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-
Børsykdom	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-
Diarré	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Fødselsbesvær	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Gulsott	-	-	-	-	-	-	-	-	[7] 1	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesykdom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Hjertesekkbetendelse, traumatisk	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetendelse	5	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	-	-	-	-	-	-	-	-	[8] 2	1	-	-	-	-	-	-
Katarrfeber	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leddsykdom	[3] 6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Mavesykdom	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	[9] 4	-	-
Nyresykdom	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nødslaktning	[4] 1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	[10] 2	-	-	-	-	-	-	-
Svulster	4	5	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tinter	[5] 8	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	[6] 34	-	-	-	-	-	-	-	[11] 14	-	-	-	-	[12] 1	-	-
Ufullbårne, umodne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Vattersott	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-

[1]) Derav 1 svensk.
[2]) Derav 3 svenske.
[3]) Derav 3 svenske.
[4]) Svensk.
[5]) Derav 1 svensk.
[6]) Derav 28 svenske.
[7]) Svensk.
[8]) Derav 1 svensk.
[9]) Derav 1 svensk.
[10]) Derav 1 svensk.
[11]) Derav 13 svenske.
[12]) Svensk.

17. Kristiansand S.

Som kontrollør funksjonerte stadsdyrlæge *C. Juell.* Angående kontrollens virksomhet henvises til tabellene.

18. Kristiansund N.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *C. A. Steensholt,* meddeler:

I det kommunale slaktehus er slaktet 1448 storfe, 17 hester, 58 får og 33 spekalver. Byens samlede omsetning av ferskt kjøtt er gått noget ned, men fleskeproduksjonen derimot gått op med næsten 500 kropper.

Kjøttet har som tidligere stammet fra Nordmøre og Romsdalen, kun enkelte storfeslakt fra Trøndelagen. Kvaliteten har tross det dårlige fôr-år vært nogenlunde, men dessverre ikke på langt nær så god som foregående år — og kvaliteten av det tilførte flesk har vært meget dårligere; det ser ut som at svineavlen er på retur, hvilket uten tvil har sine årsaksforhold i den store innavl, som har vært drevet på Nordmøre i de siste år.

Samtlige bønder fra omtrent hele Nordmøre samledes i møte i Kristiansund dagene før jul og besluttet å gå i gang med et fellesslakteri til høsten 1922.

Fortiden omsettes det meste kjøtt gjennem opkjøpere, hvorved ikke alene kvegavlen lider stor skade, men så lenge vi har opkjøpervesenet i den skala som nu, får vi hverken fin behandling eller god emballering av kjøttet.

19. Larvik.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *J. Andersen,* meddeler:

Kontrollen har vært drevet som før, uten spesielle forandringer. Tilførselen av skrotter til stasjonen har vært omtrent som foregående års — litt mindre av okser og svin, noget mere av hester, får, spedkalver og gjødkalver. — Grunnet importforbudet på kjøtt fra Danmark, er en del skrotter tilført byen fra Sverige — ialt 133½ okse, 34 får og 47 kalveskrotter. Kjøttet er kommet dels over Kristiania, dels Horten og stemplet på forhånd her. Kvaliteten har vært fin.

Det meste kjøtt kommer fra de byen nærliggende distrikter; noget kommer også utenbys fra, særlig Kristiania — 297½ okse, fin vare, likeså fra Vestlandet, spesielt får 555 stk., jevne, pene skrotter — transporten upåklagelig. Av de fra distriktene tilførte okseskrotter er ca. 350 ungdyr av en gjennemsnittsvekt på 60 à 70 kg.

For samtlige slakts vedkommende har kvaliteten gjennemgående vært god; derimot synes behandlingen under transport, spesielt på jernbanen, å være mangelfull.

Efter særlig tillatelse er tillatt innført undersøkt 112 tønner amerikansk saltet oksekjøtt av 10 080 kg.s vekt, samt 17 tønner islandsk fårekjøtt, vekt 1 904 kg. Fårekjøttet var av fin kvalitet, oksekjøttet middels, samtlige tønner passerte kontrollen uten bemerkninger.

Prisene på kjøtt og flesk har vært høie.

20. Lillehammer.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *W. Simonsen*, meddeler:

Kjøtt-tilførselen har i årets løp vært rikelig for byens behov, og adskillig større enn de foregående år. Særlig la bønderne sig efter gjødkalvopdrett, da melkeprisen begynte å falle. Der er således kontrollert over det dobbelte antall gjødkalvskrotter iår enn vanlig om årene. Spedkalven var også av bedre kvalitet. Byen er ihøst tilført usedvanlig meget hestekjøtt. Som et talende tidens tegn kan meddeles, at av 130 hesteslakt var 12 føl og et par åringer.

Kjøttprisen i byen holder sig forholdsvis høi. På slakteriet er påtruffet lungetuberkulose hos 7 storfe og halstuberkulose hos 1 svin. Den sykdom, som forårsaker de fleste lokale kassasjoner og klassenedsettelser er traumindigestion, som synes å tilta år for år. Der er kassert 1 275 kg. av kjøttkropper og organer.

---

21. Lillestrøm.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *N. Dahle*, meddeler:

Tilførselen av norsk vare har iår vært jevn og tilstrekkelig, men på grunn av den høiere pris har de handlende innkjøpt svensk vare i noget større utstrekning enn tidligere. Utsalgsprisen for kjøtt i Lillestrøm er som regel noget høiere enn i Kristiania. Fårekjøttet kommer for det meste fra Gudbrandsdalen. Driftefeet var iår magert og lett av vekt.

Årsaken til 2nen klasses stempel har også iår for en del vært urenslig behandling under transporten, såvel på jernbanen som under kjøringen til stasjonen.

---

22. Molde.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *K. Hogstad*, meddeler:

Det i årets løp tilførte kjøtt har særlig utover høsten gjennemgående vært magert. Grunnen hertil kan forklares ved at dyrene ikke har hatt det godt i havningen, i det stadige styggvær, som hersket her hele sommeren og høsten, stadig nedbør med lav temperatur.

Kjøttets behandling er ofte utilfredsstillende, emballasjen består ikke sjelden av en skidden sekk, som har vært brukt til høist forskjellige ting, uten å bli vasket eller på annen måte rengjort.

---

23. Moss.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *K. Sande*, meddeler:

Som det av vedlagte tabeller fremgår, så er der i beretningsåret innført 226 skrotter fra Sverige, vesentlig storfeslakt. Altoverveiende har denne vare vært fin likesom emballasjen og transporten må karakteriseres som meget tilfredsstillende. — Fra Kristiania kommer som vanlig en stor kontingent av storfeslakt. Transporten og emballasjen er for dettes vedkommende ofte mangelfull. Jernbanevognens gulv, hvor kjøttet legges, er ikke alltid ordentlig rengjort, og strien der anvendes til innpakning bærer preget av flere ganges bruk. Man burde komme derhen, at alt kjøtt henges op i vognen eller — for enkelte skrotters vedkommende — forsendt i solide grinder.

24. Narvik.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *K. G. Mæhre*, meddeler:

Kontrollens lokale, personale og dettes avlønning er som foregåendes års.

Kontrollen er i 1921 tilført: 1 647 storfe, 30 hester, 358 svin, 2 610 sauer, 109 gjeter, 353 spedkalver, 386 gjødkalver og 26 ren, tilsammen 5 489 slakt. Der har vært en meretilførsel av kjøtt sammenlignet med foregående år av 195 storfe, 5 hester, 54¼ svin, 593 sauer, 13 gjeter, 5 gjødkalver og 7 ren. Derimot er tilført 69 spedkalver mindre enn i foregående år.

Fra Finland er i årets løp innført 318 storfe, som veiet 37 675 kg. Dessuten er innført 3 336 tørsaltet storfekjøtt.

25. Notodden.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *A. Lund*, meddeler:

De hyppigste årsaker til 2nen klasse og kassasjon var slett behandling, avmagring, benskjørhet, rachitis samt diarré (kalver).

En hel del av kjøttet kommer fra Kristiania og dette stammer som regel fra fete og pene dyr, men det blir desverre ikke sjelden tilsvinet under transporten på jernbanen.

Kvaliteten av det slakt, som blev tilført fra distriktene heromkring var gjennemgående også nokså bra. Dog er slaktningen ennu ikke som den skal være — særlig i de ovenfor liggende bygder.

Kontrollstasjonen har vært i de samme lokaler som tidligere og kontortiden er som før tirsdag, torsdag og lørdag fra 8—10 fm.

26. Odda.

I Odda blev der ved kongelig resolusjon av 30. august 1921 innfort kommunal kjøttkontroll i henhold til lov av 27. juni 1892. Som kontrollør blev av kommunestyret ansatt distriktsdyrlæge i Odda *E. H. Dahlback*, der meddeler følgende:

Kjøttkontrollen i Odda trådte i virksomhet den 4. april forrige år. Kontroll stasjonen blev først ferdig til å tas i bruk ut på sommeren. Lokalene, som består av kontroll-lokaler og kontor, blev forinnen godkjent av veterinærdirektøren og helserådet.

Sammenlignet med før har kjøtt-tilførselen i det forløpne år vært minimal- efter hvad slakterne meddeler. Kjøpeevnen har vært liten som følge av arbeidsløsheten. Det tilførte kjøtt var meget ofte særdeles slett behandlet, men henstillinger og advarsler munntlig som skriftlig og i gjentagelsestilfeller kraftigere for holdsregler har bedret tilstanden utmerket. En stor del av det tilførte fårekjøtt må kvalitativt set betegnes som ekstra fin vare.

27. Porsgrund.

Stadsdyrlæge *H. Piro* meddeler:

Kjøtt tilførslen har iår vært omtrent som ifjor. Ut over høsten blev der slaktet usedvanlig mange hester, så prisen på hestekjøtt fallt sterkt. Kvaliteten må sies å ha vært ganske god av det tilførte kjøtt. Fra Telemarken ankom en hel del kjøtt hit til byen. Denne vare sendtes ofte gjennem landhandlerne og var ikke sjelden innpakket i urene sekker og i det hele mindre vel behandlet.

Tuberkulose er som sedvanlig meget sjelden og forekom ikke iår. Heller ikke anden smittsom sykdom påvistes.

28. Risør.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *Th. Skjævestad*, meddeler:

Det kontrollerte svenskekjøtt var ved fremkomsten av og til i en dårlig forfatning efter den lange transport — tildels noget slimet og surt. Sauekjøttet, som utelukkende kom fra distriktet heromkring, var iår av en prima kvalitet, meget fetere og finere enn ifjor.

29. Sandefjord.

Kontrollør *T. Lekven* meddeler:

Tilførslen av slakt er øket for alle grupper undtagen storfe, dog dette utjevnes så nogenlunde ved den større tilførsel av svensk storfeslakt, der har en bety-

lig større gjennemsnittsvekt enn det norske. Kvaliteten av samme har gjennemgående vært prima, men har nu som tidligere tildels lidt adskillig under transporten, dog kanske med nogen bedring mot før.

Prisene har i slutten av det forløpne år vært faldende, men dog her noget høiere enn noteringene fra Kristiania. Det eiendommelige er, at det svenske slakt tross den høie kronekurs, frakt, toll og gjerne flere mellemmænd har kunnet selges billigere enn det norske.

De få tilfeller av tønnekjøttkontroll gjelder som regel rester av proviant innkjøpt i Amerika eller annensteds og som det vil sees av vedlagte skjema ikke alltid har vært i den beste forfatning, hvilket må antas å komme av dårlig lagring ombord i skibene.

30. Sarpsborg.

Kontrolløren, stadsdyrlæge *A. Schumann*, har innsent vanlige opgaver for 1921, hvilke finnes anført i tabellene A—G.

31. Skien.

Stadsdyrlæge *E. C. Koren Lund*, meddeler:

Det tilførte kjøtt her i fra landet har vært av middels kvalitet. Det fra Sverige innførte av god kvalitet.

Under transporten blir kjøttet fremdeles mindre godt behandlet. Emballasjen er ved fremkomsten ofte defekt og kjøttet tilsmudset. Sundhetstilstanden blandt slaktedyrene har vært meget god. Tuberkulose har således ikke forekommet. Skarpt — traumatisk pericardit — og bladmaveforstoppelse har gitt anledning til de fleste nødslaktninger.

Ved bladmaveforstoppelser får slaktet ofte den ubehagelige gaslukt, som ved trommesyke, tross dyret ikke har vært opblest — hatt tympanit.

Kalver sendes almindelig med overskåret hals og innvollene i, hvilket ikke sjelden gir anledning til, at skrotten må stemples som 2nen klasse eller kasseres på grunn av grønfarvning eller lukt. Dette forekommer også hos landsslaktede griser, idet der brukes altfor lang tid til skolling og ferdigslaktning.

Av hester er der slaktet adskillig flere enn de foregående år. Dette kjøtt har vært billig og er benyttet mere enn ellers almindelig i husholdningene.

Forøvrig har kjøttprisene vært jevnt høie.

Av tønnekjøtt er der i årets løp innført amerikansk oksekjøtt og islandsk fårekjøtt; begge sorter har vært av meget god kvalitet.

32. Stavanger.

Stadsdyrlæge *P. H. Selmer* meddeler:

Tilførslen såvel til slaktehuset som til kontrollstasjonen er ikke i nogen vesentlig grad forandret fra 1920.

På slaktehuset er nedslaktet: 7 487 okser, 413 hester, 865 svin, 50 898 sauer, 139 gjeter, 11 786 spedkalver og 101 gjødkalver. Hvilket er 720 okser, 156 hester og 126 gjeter mindre og 77 svin, 5 059 sauer, 1 673 spedkalver og 52 gjødkalver mer enn foregående år. Med 2nen klasse er stemplet 42 okser, 10 hester, 6 svin, 722 sauer og 203 spedkalver. Kassert 13 okser, 3 hester, 2 svin, 25 sauer og 46 spedkalver. Vekt av kassert 5 281,5 kg.

Tilførslen til tønnekjøttkontrollen har vært noget mindre end i 1920. Der er tilført: 3 069 kg. hestekjøtt, 92 519 kg. oksekjøtt, 164 690 kg. sauekjøtt og 2 750 kg. tarmer.

Allt tilført har vært av god kvalitet og intet er kassert.

Årsaker til 2nen kl. stempling og kassasjon på stasjonen. (Stavanger).

Sykdommer og feil	2nen kl. stempling								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lukt, brunstlukt	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Absces (byld)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-
Avmagring	3	-	4	4	2	21	-	-	2	-	-	19	-	4	-	-
Bedervet eller slett behandlet, skiddent	-	3	4	-	-	87	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-
Beskadigelse, ytre	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukhindebetendelse	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	1	-	-
Børsykdom	1	-	1	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-
Forgiftning	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gulsott	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Hjertesykdom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Hjertesekkbetendelse	2	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Kalvningsfeber	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leddsykdom	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-
Nødslaktning	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Rachitis	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Stivkrampe	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svulster	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	3	-	-
Trommesyke	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ufullbårne, umodne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-
Ødem og emfysem	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

33. Tinn.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *J. Aursand*, Rjukan, meddeler:

Kjøttet gjennemgående av god beskaffenhet; der var betydelig mindre av kassabelt og av 2nen klasses kjøtt enn forrige år.

Vekten av det kasserte kjøtt utgjorde 1 725,9 kg., derav 206 kg. organer og avfall.

34. Tromsø.

Kontrollens bestyrer er dyrlæge *O. Kraabøl*.

Angående kontrollens virksomhet henvises til tabellene.

35. Trondhjem.

Stadsdyrlæge *E. Laukvik* meddeler:

Kjøttkontrollen. Veterinærpersonalet har bestått av stadsdyrlæge E. Laukvik, kontrolldyrlæge Kn. Næss og veterinærkaptein J. Gjestvang, sistnevnte med halvdagstjeneste. Kontrolltiden har vært på stasjonen kl. 8—11½ og på slaktehallen i hele slaktetiden.

Av det kontrollbehandlede kjøtt stammet fra Sverige 1 062 storfe, 13 hester, 102 sauer, 2 gjeter, 6 spedkalver, 369 ren, fra Finland 1 110½ storfe, 2 hester, 20 ren og fra Australien 34½ storfe. Det norske kjøtt er hovedsakelig tilført fra Trøndelagsbygdene og Nord-Norge.

I året 1921 er stemplet med 2nen klasse og kassert mindre mengder kjøtt enn i 1920. Dette skyldes for en vesentlig del den omstendighet, at høsten i 1921 var særlig kold, og at Nordlandskjøttet derfor tok mindre skade under fremsendelsen denne høst enn den foregående høst. Dog har man også i året 1921 jevnlig måttet foreta renskjæring av kjøtt, som er kommet frem i mere eller mindre overfladisk bedervet tilstand.

Tuberkulose er påtruffet i 56 storfe, slaktet på slaktehallen. Av de tuberkuløse dyr stammet 25 fra en gård i Strinda, 12 fra en gård i Melhus, 16 fra en gård i Nord-Trøndelag, hvor sykdommen har optrådt i mange år, og 3 dyr fra forskjellige gårder. Eierne av de tuberkuløse buskaper i Strinda og Melhus var ubekjent med at buskapen var tuberkuløs, inntil sykdommen blev påvist på slaktehuset i tilførte slaktedyr. Efter at sykdommens tilstedeværelse i buskapene således blev konstatert, blev buskapene tuberkulinprøvet og de angrepne dyr nedslaktet.

Utsalg for 2nen klasses kjøtt. Gjennem utsalget er solgt: 39 320,5 kg. storfekjøtt, hvorav sterilisert 5 712 kg., 2 797,5 kg. hestekjøtt, 10 376,3 kg. svinekjøtt, hvorav saltet 4 600 kg., 3 974,4 kg. sauekjøtt, hvorav sterilisert 75,5 kg., 236,2 kg. gjetekjøtt, 3 043,5 kg. spedkalvkjøtt og 50 kg. renskjøtt, ialt 59 798,4 kg.

kjøtt. Den gjennemsnittlige utsalgspris har vært pr. kg.: storfekjøtt, rått kr. 2,05 sterilisert kr. 1,20, hestekjøtt kr. 0,92, svinekjøtt, rått kr. 2,59, saltet kr. 1,84, sauekjøtt, rått kr. 2,26, sterilisert kr. 1,25, gjetekjøtt kr. 1,33, spedkalvkjøtt kr. 1,51, renskjøtt kr. 1,65. Samlet salgsbeløp kr. 114 273,52.

Salgsprovisjon er beregnet med 10 pct. Steriliseringen er utført uten godtgjørelse. For saltning er beregnet godtgjørelse for det brukte salt, men ikke arbeidspenger eller leie for emballasje og lagerplass. Butikken har vært holdt åpen 2 timer hver dag, lørdagen dog 3 timer. Det solgte kjøtt har som regel vært utrasjonert med fra 2—5 kg. pr. kunde. Tilstrømningen av kunder har også dette år vært meget stor.

Utsalgets driftskonto for regnskapsåret 1920—21 er beregnet således: Inntekt kr. 17 933,89. Utgift kr. 11 433,89 (lønninger kr. 5 380,00, opdeling kr. 2 650,00, husleie, lys, varme, rengjøring kr. 2 000,00, rekvisita kr. 1 064,61, dampforbruk og tilfellige utgifter kr. 339,28). Overskudd kr. 6 500,00.

Også i det forløpne år har det vist sig å være av den aller største betydning at kjøtt med sanitære mangler blir opdelt og undersøkt stykkevis, før det godkjennes. Langt hyppigere enn i almindelighet antatt lider nemlig sådant kjøtt av lokale patologiske forandringer i muskulaturen som degenerasjoner, betendelsestilstande, abscesser, brudd m. v.

Tønnekjøttkontrollen. Av utenlandsk saltkjøtt er kontrollbehandlet 23 217 (i 1920: 17 774) kg. storfekjøtt, importert fra Amerika, 85 633 (114 307) kg. sauekjøtt, hvorav 6 727 kg. fra England og 78 906 kg. fra Island, 584 (5 754) kg. svinekjøtt fra Amerika, 100 (3 540) kg. tarmer fra Sverige og 93 kg. tunger fra Amerika. Kassert er 10 kg. sauekjøtt på grunn av bedervet tilstand.

Kjøtthallen. På kjøtthallen er i alt omsat følgende antall kropper: 14 666 (i 1920: 14 221) storfe, 746 (502) hester, 4 943 (3 865) svin, 21 269 (18 201) sauer, 1 902 (1 204) gjeter, 18 198 (16 630) kalver, 20 andre dyr. Opbevart efter salgstiden er 5 249 storfe, 324 hester, 1 060 svin, 4 589 sauer, 33 gjeter, 1 133 kalver. Der er foretatt 56 310 (i 1920: 48 892) veininger, og ialt er utskrevet 73 159 (60 106) vektsedler.

I kjølerummet er innhengt 4 233 (i 1920: 3 342½) storfe, 129 (112½) hester, 682 (634) svin, 2 849 (2 648) sauer, 63 (21) gjeter, 1 954 (1 296) kalver. Kjølerummets temperatur har vært holdt mellem + 2 og ÷ 2.

Slaktehallen. Der er slaktet følgende antall dyr: 3 579 (i 1920: 3 857 storfe med over 80 kg.s kjøttvekt, 405 (396) storfe med kjøttvekt 30—80 kg., 123 (90) kalver under 30 kg.s kjøttvekt, 236 (97) hester, 1 232 (884) svin, 491 (553) sauer, 17 (13) gjeter.

Handelsfjøset. Antall opstaldede dyr: 3 829 (i 1920: 4 296 storfe, 365 (620) hester, 833 (1 516) svin og smågriser, 418 (633) sauer, 27 (71) gjeter, 374 (332) kalver, 36 (93) høns, 4 andre dyr. Antall opstaldningsdøgn: storfe 6 005 (6 953), hester 661 (1 183), svin og smågriser 2 586 (3 504), sauer 558 (799), gjeter 44 (208), kalver 418 (410), høns 38 (96).

Utdrag av regnskapet for budgettåret 1920—21.

Inntekt:

Kjøtthallen	kr. 56 890,15
Slaktehallen	» 12 223,00
Overføres	kr. 69 113,15

Overført	kr. 69 113,15
Handelsfjøset	» 24 675,55
Husleie	» 8 945,45
Diverse	» 25 035,38
Bykassen	» 102 808,17
	Kr. 230 577,70

Utgift:

Lønninger m. v.	kr. 169 047,44
Bykassen	» 61 371,11
Underskudd	» 159,15
	Kr. 230 577,70

Årsaker til 2nen kl. stempling og kassasjon på kontrollstationen. (Trondhjem).

Sykdommer og feil	2nen kl. stempling								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lukt, brunstlukt	7	-	35	[1] 74	16	11	-	-	1	-	-	13	-	11	-	-
Absces (byld)	1	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Avmagring	28	-	-	50	8	18	-	-	-	-	-	4	-	8	-	
Bedervet eller slett behandlet, skiddent	[2] 105	2	16	[3] 109	10	110	-	[4] 2	2	-	-	4	1	26	-	
Benbrudd	13	-	2	1	1	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet	13	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ytre	43	3	1	10	1	5	-	-	1	-	-	-	-	2	-	-
Brysthindebetendelse	9	-	1	2	-	-	-	-	5	-	-	1	1	1	-	-
Bukhindebetendelse	47	-	-	8	-	16	-	-	-	1	-	5	1	-	-	-
Børsykdom	8	-	-	2	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-
Degenerasjon av muskulaturen	11	1	2	19	2	59	-	-	1	1	-	-	-	8	-	-
Fødselsbesvær	28	-	2	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjernelidelse	6	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesekkbetendelse	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetendelse	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	-	-	-	-	-	-	-	-	6	2	-	9	-	-	-	-
Kalvningsfeber	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Katarrhfeber	3	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Leddsykdom	8	-	6	4	-	6	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-
Mangelfull avblødning	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mavesykdom	5	2	4	2	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Navleårebetendelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-
Nyresykdom	4	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	4	-	4	-	-
Nødslaktning	2	1	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Overdrift	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Parasiter	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	26	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Septiske tilstande	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	43	-	-
Svulster	4	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tarmlidelser	3	3	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	17	-	-
Trommesyke	3	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ufullbårne, umodne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	9	-	-
Vattersott	-	-	2	34	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-

[1]) Derav 1 svensk. — [2]) Derav 4 svensk og 22 finsk.
[3]) Derav 2 finsk. — [4]) Rensdyr.

36. Tønsberg.

Kontrolløren, distriktsdyrlæge *A. Kragerud*, meddeler:

Kontrollen har vært drevet uforandret som foregående år. Tilførslen har vært omtrent som ifjor, men flere hesteskrotter. Flere yngre hester er slaktet på grunn av den lave hestepris.

Tilførslen skjer omtrent altsammen fra byens opland, der produserer mere enn nok kjøtt for byens behov. Om høsten innføres en del fåreskrotter fra Vestlandet, Ekersund og Flekkefjord. En av slakterne her har innført en mindre del svensk kjøtt.

Behandlingen av kjøttet her i byen er nu betydelig forbedret. Til transport av kjøtt innen byen har alle byens slaktere anskaffet nye og vel innrettede vogner. Samslakteriet har bygget et nytt, pent slakteri og pølsemakeri med moderne maskiner og innredning, i sanitær henseende et utmerket anlegg. Dette har medført at de andre slaktere også har modernisert.

Bøndernes fellesslakteri på Løren i Østre Aker.

Slakteriets kontrollør, dyrlæge *A. Austdal*, meddeler:

Tilførslen av slaktedyr og slaktet vare har vært omtrent som foregående år.

Sykdommer på fjøset har omtrent ikke forekommet, og den vesentligste grunn til 2nen klasse og kassasjon har som vanlig vært traumatiske lidelser og tuberkulose.

Forøvrig henvises til tabellene.

III.

Offentlige bestemmelser vedrørende veterinærvesenet og kjøttkontrollen.

A. Plakater, rundskrivelser m. v. i 1921.

1. Kongelig plakat av 4. februar 1921, inneholdende endringer i kongelig plakat av 10. desember 1920 angående innførsel av husdyr og smittebærende gjenstande, dens punkt VI.
2. Kongelig plakat av 20. mai 1921, inneholdende endringer i forannevnte kongelig plakat av 10. desember 1920, dens punkt II, VI og VII.
3. Kongelig resolusjon av 27. mai 1921, hvorved der — i henhold til § 5 i lov av 27. juli 1892 om kommunale slaktehus, kjøttkontroll m. v. — meddeles approbasjon på Bergen bystyres beslutning av 2. mai 1921 om endrede avgifter for benyttelse av Bergens kommunale slaktehus.
4. Kongelig resolusjon av 3. juni 1921, hvorved der — i henhold til lov om offentlige tjenestemenn av 15. februar 1918 —
   1. dens § 2, 1 bestemmes, at retten til å ansette fylkesdyrlæger og politidyrlæger i Kristiania og Bergen fra 1. juli 1921 henlegges til Landbruksdepartementet.
   2. Dens § 2, 2 bestemmes, at fylkesmannen og fylkesutvalget regnes som den fylkesdyrlægerne — og magistrat og formannskap som den politidyrlægerne i Kristiania og Bergen — nærmest foresatte tjenestemyndighet.
   3. dens § 29, 1. ledd bestemmes, at Landbruksdepartementet skal fastsette nærmere reglement for fylkesdyrlægerne og politidyrlægerne i Kristiania og Bergen.
5. Kongelig resolusjon av 2. juli 1921, hvorved der i henhold til § 5 i lov av 27. juni 1892 om kommunale slaktehus, kjøttkontroll m. v. — meddeles approbasjon på Trondhjems bystyres beslutning av 19. mai 1921 om endrede avgifter for benyttelse av Trondhjems kommunale slaktehus.
6. Kongelig plakat av 28. juli 1921, inneholdende endrin-

ger og tilføielser i kongelig plakat av 19. september 1894 angående forholdsregler ved utførsel av husdyr.

7. Kongelig resolusjon av 30. august 1921 — hvorved der i henhold til §§ 2 og 5 i lov av 27. juni 1892 om kommunale slakthus, kjøtkontroll m. v. — meddeles approbasjon på beslutninger av Odda herredstyre, Hordaland fylke, av 29. mars og 19. desember 1916, 27. juni og 4. juli 1917 samt 26. april 1921 om innførsel av kommunal kjøttkontroll i Odda landkommune og om avgifter og tider for kontroll utenfor kontrollstasjonen.

B. Gjældende love og bestemmelser m. v.

Lov

av 14de juli 1894, (kfr. love av 26de mai 1899, 14de mai 1918 og 7. juli 1922) om foranstaltninger mot smitsomme husdyrsygdomme.

Kapitel 1.

Om ondartede smitsomme sygdomme.

§ 1. Følgende smitsomme sygdomme blandt husdyrene skal være undergivne det offentliges særlige forsorg, nemlig:

kvægpest;
miltbrand og dermed likeartede sygdomme;
hundegalskap;
snive;
specifik mund- og klovsyke;
ondartet lungesyke og ondartet katarrhalfeber hos hornkvæget;
kopper og skab hos faaret;
svinepest og rødsyke hos svinet.[1])

Skulde nogen anden sygdom blandt husdyr anta en smitsom eller ondartet karakter eller større utbredelse, eller skulde nogen av de her opregnede sygdomme optræde ondartet eller vinde utbredelse hos andre dyr end de nævnte, kan Kongen utvide bestemmelserne i denne paragraf til ogsaa at omfatte disse sygdomme.

Likeledes kan Kongen, naar dertil findes grund, bestemme, at en sygdom, der hittil har været gjenstand for det offentliges indgripen efter denne paragraf, skal behandles som en mildere smitsom sygdom efter bestemmelserne i nedenstaaende kapitel 3.

§ 2. Er noget husdyr angrepet eller død av en av de i § 1 omhandlede

[1]) Rødsyken er ved kronpr. resol. av 9de mars 1904 overført til de mildere smitsomme sygdomme.
Ved kgl. resol av 7de april 1922 er smittsom anæmi hos hesten blitt optatt blandt husdyrlovens ondartede smittsomme sygdommer.

sygdomme, eller er der sandsynlighet for, at saa er tilfældet, skal enhver, der som eier eller paa anden maate har i besiddelse saadant dyr, snarest mulig tilkalde en autorisert dyrlæge eller derom gjøre anmeldelse, i byene til politimesteren, paa landet til lensmanden, fra hvem meddelelse uopholdelig skal ske til en autorisert dyrlæge.

Dyret blir, indtil dyrlæge kommer tilstede, saavidt omstændighetene tillater det, at holde avsondret eller indesperret.

Naar kvægpest er utbrutt, skal enhver indenfor en av amtmanden nærmere bestemt avstand boende eier eller opsynsmand over drøvtyggende dyr uten ophold anmelde ethvert tilfælde av indvortes sygdom, som maatte indtræffe i hans besætning blandt de nævnte arter av dyr.

§ 3. Den praktiserende dyrlæge, der mottar meddelelse om eller under sin praksis paatræffer et tilfælde av nogen av de i § 1 omhandlede sygdomme, skal snarest mulig paa stedet undersøke tilfældets beskaffenhet og træffe de foranstaltninger, som er fornødne til forebyggelse av smitte, saasom avsondring og indesperring av syke og mistænkte dyr, nedgravning eller tilintetgjørelse av døde dyr og smitteførende avfald samt rensning og desinfektion. Privatpraktiserende dyrlæge er dog kun forpligtet til at foreta undersøkelse, naar tvingende grunde skjønnes at være tilstede.

Dyrlæge skal, naar han har undersøkt et tilfælde av nogen av de i § 1 omhandlede sygdomme, snarest mulig til øvrigheten indgi beretning om det ved undersøkelsen fundne sygdomstilfælde, med oplysning om, hvad der er foretat eller anordnet for at motarbeide sygdommen og hindre dens utbredelse. Privatpraktiserende dyrlæge, der efter mottat anmeldelse avslaar at foreta undersøkelse, skal snarest mulig oversende anmeldelsen til øvrigheten.

§ 4. Dyrets eier eller besidder er forpligtet til at efterkomme ethvert ham i henhold til denne lovs bestemmelse git paalæg; forsaavidt det ikke frivillig efterkommes, kan politiet la det fornødne utføre for vedkommendes regning.

Politiet er forøvrig forpligtet til at yde fornøden bistand ved de i henhold til denne lov paabudte foranstaltningers gjennemførelse.

§ 5. Amtmanden har, naar han mottar underretning om noget tilfælde av de i § 1 nævnte sygdomme, at træffe de forføininger, som efter omstændighetene maa ansees paakrævet for at hindre sygdommens utbredelse; finder han det fornødent, kan han la den besætning, i hvilken sygdomstilfældet er forekommet, samt de besætninger, hvortil smitte kan antages overført, sætte under offentlig tilsyn, indtil sygdommen eller smittefaren er ophørt.

§ 6. Saalænge en besætning er under offentlig tilsyn, kan amtmanden

a) paabyde eftersyn av vedkommende besætning ved dyrlæge, saa ofte som omstændighetene kræver dette;
b) forbyde, at dyr og smitteførende gjenstande bortføres fra stedet, samt at uvedkommende tilstedes adgang; ved kvægpest kan han forbyde alt unødvendig samkvem mellem smittede og smittefrie dele av distriktet;
c) forbyde, at noget nyt dyr indføres i en besætning, i hvilken der er forekommet tilfælde av kvægpest, kvægets ondartede lungesyke, mund- og klovsyke, snive eller svinepest; til fornøden kontrol hermed kan han la opta fortegnelse over og merke de til vedkommende besætning hørende dyr.

Amtmanden kan derhos

d) under særlige omstændigheter forbyde benyttelse av beiter og andre steder som kan formodes at være smittede;

e) under særlige omstændigheter paabyde optagning og fornyelse av gulver, vægger og lignende i rum, hvor smittede dyr har staat, samt tilintetgjørelse av smittebefængte gjenstande, saasom høi, halm, redskaper og lignende;

f) for by eller herred, hvor eller i hvis nærhet hundegalskap forekommer, ved offentlig bekjendtgjørelse paabyde, at enhver hund skal enten holdes forsvarlig bunden eller indesperret eller være forsynt med mundkurv av nærmere angit beskaffenhet, eller under særlige omstændigheter blot kunne føres paa offentlig vei eller gate i baand av voksen person, selv om hunden er forsynt med mundkurv;

g) naar nogen farsot vinder større utbredelse, ved dyrlæge la foreta almindelig undersøkelse av besætninger i den utstrækning, som maatte findes nødvendig;

h) paalægge vedkommende by- eller herredskommune at rense og desinficere stalde og vandingssteder, som er til offentlig avbenyttelse.

§ 7. Vedkommende regjeringsdepartement har at

a) foreskrive de nærmere forholdsregler, der utkræves til forebyggelse av smitte, saavel i sin almindelighet som ved de enkelte sygdomme, samt avgi bestemmelser for dyrlægernes forhold med hensyn til reiser, indberetninger m. v.;

b) gi forskrifter til forebyggelse av smitte blandt husdyr ved dyrskuer, markeder og lignende samt ved transport av dyr inden landet;

c) gi bestemmelse angaaende benyttelse av produkter av syke dyr.

Departementet kan derhos

d) under særlige omstændigheter forbyde avholdelse av markeder eller større dyresamlinger i distrikter, hvor farsot blandt husdyr er herskende, eller hvortil smitsom sygdom kan frygtes indført;

e) under særlige omstændigheter forbyde, at dyr føres fra en landsdel til en anden, eller gjøre adgangen dertil avhængig av saadanne forsigtighetsregler, som maatte ansees fornødne for at hindre overførelse av smitte;

f) ved utbrudd av hundegalskap paabyde, at for større eller mindre dele av landet alle hunde skal holdes forsvarlig lænkede, bære mundkurv eller føres i baand;

g) ved utbrudd av kvægpest, paabyde avspærring av det av sygdommen angrepne distrikt;

h) ved utbrudd av kvægpest, kvægets ondartede lungesyke, mund- og klovsyke og svinepest paabyde nedslagtning av hele besætninger, hvori sygdommen optræder.

§ 8. Vaksination av besætning mot nogen smitsom sygdom maa ikke finde sted uten tilladelse av vedkommende regjeringsdepartement.

Naar det kan antages, at en farsot derved hurtigere vil kunne stanses, kan departementet paabyde vaksination av de for smitte utsatte besætninger samt fastsætte en godtgjørelse til dyrlægen for hvert podet dyr.

§ 9. Enhver dyreeier er pligtig til at la ham tilhørende døde dyr og smitteførende gjenstande tilintetgjøre eller nedgrave. Til bruk i saadant øiemed skal enhver kjøbstadskommune anskaffe en av vedkommende

regjeringsdepartement godkjendt indretning eller nedgravningsplads. Ogsaa ladesteder med særskilt kommunestyre saavelsom landkommuner med tæt bebyggelse kan av Kongen paalægges den samme forpligtelse. Fornoden grund kan av kommunen efter tiladelse meddelt av Kongen fordres avgit mot erstatning, der i mangel av overenskomst bestemmes ved almindelig takstforretning.

I kommuner, hvor saadan indretning eller nedgravningsplads enten ikke haves eller i tilfælde ikke kan benyttes, skal døde dyr og smitteførende gjenstande efter dyrlægens anordning tilintetgjøres eller nedgraves paa eierens egen grund eller — hvis der ikke er anledning — paa anden grund, hvor det med mindst ulempe for dens eier eller bruker kan foregaa. Er ved foranstaltningen nogen ulempe forsaarsaget grundens eier eller bruger, skal vedkommende kommune yde erstatning, hvis storrelse i mangel av overenskomst bestemmes ved skjøn avholdt efter de i lov om veivæsenet av 15de september 1851 § 24 fastsatte regler.

Kapitel 2.

Om nedslagtning og erstatning.

§ 10. Ved mistanke om kvegpest, kvegets ondartede lungesyke eller svinepest kan fylkesmannen paby nedslaktning av inntil tre dyr for ved obduksjon av disse å erholde visshet om sykdommens natur.

De dyr, om hvilke det efter en dyrlæges erklæring må ansees for avgjort, at de er angrepet av en av de nevnte sykdommer, skal efter fylkesmannens foranstaltning drepes, medmindre vedkommende regjeringsdepartement paabyr det motsatte.

Enhver hest, som efter dyrlæges erklæring er angrepet av snive eller smittsom anæmi, eller som med god grunn mistenkes for å være det, skal drepes, såfremt departementet ikke anderledes bestemmer i hvert enkelt tilfelle.

Dyr, angrepet av hundegalskap, skal drepes, hund eller kat, som er bitt av noget av hundegalskap lidende dyr, skal likeledes drepes.

§ 11. Eieren er, med de nedenfor nevnte begrensninger, berettiget til å erholde erstatning for de dyr, som ved det offentliges foranstaltning drepes pa grunn av kvegpest, kvegets ondartede lungesyke, snive, svinepest og smittsom anæmi hos hesten.

Dyr, der ved obduksjonen ikke viser spor av disse sykdommer, erstattes med det fulle beløp, hvortil de på nedenangitte måte er verdsatt.

Dyr, der ved obduksjon finnes — eller på annen måte godtgjøres å være — angrepet av smittsom anæmi, erstattes med det fulle beløp, dyr, der på samme måte finnes angrepet av kvegpest eller kvegets ondartede lungesyke, erstattes med to tredjedeler, dyr, der på samme måte finnes angrepet av snive eller svinepest, med halvdelen av beløp, hvortil de på nedenfor nevnte måte er verdsatt.

Dyr, der i henhold til § 7 h. påbys nedslaktet ved utbrudd av munn- og klovsyke og dyr der er døde som følge av tvungen vaksinasjon, erstattes med deres fulle verdi.

§ 12. Forsåvidt eieren ved innførsel fra utlandet av smittede dyr,

ved overtredelse av gitte forholdsregler eller på annen måte selv har forskyldt skaden, erholder han ingen erstatning.

Rett til erstatning for dyr, nedslaktet efter offentlig foranstaltning, er derhos betinget av, at de har opholdt sig minst 6 måneder innen landets grenser, medmindre det kan godtgjøres, at de på en eieren uforskyldt måte er smittet efter å være innført her til landet.

Erstatningskrav må fremsettes forinnen nedslaktningen. Erstatningsbeløpet, må i intet tilfelle overstige kr. 300 for halvdelen av et enkelt dyr, kr. 400 for to tredjeparter og kr. 600 for det hele dyr. Dog kan erstatningsbeløpet, når det gjelder hester, forhøies til kr. 1 200 for det hele dyr.

§ 13. De dyr, der blir at dræpe efter foranstaaende bestemmelser, skal, forsaavidt erstatningskrav derom fremsættes, værdsættes av en politiembedsmand (paa landet av lensmanden) i forening med to av ham dertil opnævnte mænd. Dyrene ansættes til den værdi, de antages at ha som uangrepne av sygdommen, hvorfra trækkes værdien av det dræpte dyr, forsaavidt det helt eller delvis kan benyttes.

Det dræpte dyr skal, saavidt fornødiges obduceres av en av det offentlige antat dyrlæge, som gjennem amtmanden skal tilstille vedkommende regjeringsdepartement en beskrivelse av obduktionsforretningen. Eieren er berettiget til for egen regning at tilkalde en autorisert dyrlæge for at være tilstede ved obduktionen og delta i avgjørelsen av spørsmaalet, om dyret har været angrepet av den antagne sygdom.

Er der tvil eller meningsforskjellighet herom mellem dyrlægerne, avgjøres saken av en av departementet opnævnt sakkyndig.

Kapitel 3.

Om mildere smitsomme sygdomme.

§ 14. Følgende sygdomme hos husdyrene henregnes til de mildere smitsomme, likeoverfor hvilke efterstaaende regler kommer til anvendelse, nemlig:

Lungesyke, influenza, kværke, strengel, mundsyke og beskelersyke hos hesten, skab og kopper hos andre dyr end faaret,

smitsom klovsyke hos faaret,

ringorm hos alle husdyr,

haarsækmider hos hunden,

febersygdomme av smitsom karakter,

tuberkulose.[1])

Med hensyn til disse sykdomme gjøres det eieren eller den, der paa hans vegne fører tilsyn med dyrene, til pligt:

a) at anmelde for en autorisert dyrlæge eller for politimesteren eller lensmanden, naar nogen av disse sygdomme maatte vise sig i hans besætning;

b) ikke at la dyr, der antages angrepne av nævnte sygdomme, føres paa markeder, til dyrskuer, paa fremmed beite eller i fremmede fjøs eller stalder;

[1]) Ved kgl. resol. av 22de juni 1903 er smitsom kasting og ved kronprinsregentens resol. av 9de mars 1904 rødsyke hos svinet overført til de mildere smitsomme sygdomme.

dog skal det være tillatt fra eierens fjøs at sælge saadanne dyr til slagt eller at føre dem til handelsmarkedet til egen avsondret avdeling for at sælges til slagt medmindre departementet anderledes bestemmer for de enkelte sygdomme.

Politimester eller lensmand, der har mottat saadan meddelelse som i litr. a nævnt, har at indsende meddelelse til vedkommende dyrlæge. Finder dyrlægen, at sygdommens optræden er av foruroligende beskaffenhet, indsender han anmeldelsen til amtmanden.

Finder amtmanden det nødvendig for at hindre sygdommens videre utbredelse, kan han la forholdene paa stedet undersøke av dyrlæge og efter dennes forslag gi forskrifter angaaende avsondrings- og desinfektionsforanstaltninger.

§ 15. Vedkommende departement kan gi almindelige bestemmelser angaaende de nærmere foranstaltninger for hver enkelt av de i § 14 nævnte sygdomme samt angaaende anvendelse og salg av kjøt og melk fra syke dyr.

Departementet kan derhos bestemme, at dyr, som i henhold til § 14 litr. b er avhændet til slagt, og som senere antræffes levende hos ny besidder, skal inden en fastsat frist, i fornødent fald ved offentlig foranstaltning, kunne paabydes nedslagtet for besidderens regning.

§ 16. Kongen kan bestemme, at andre sygdomme end de nævnte skal henføres under bestemmelserne i dette kapitel.

Kapitel 4.

Om indførsel og utførsel av dyr.

§ 17. Kongen kan forbyde indførsel av dyr og smitteførende gjenstande fra fremmede lande eller landsdele, fra hvilke smitsom husdyrsygdom kan frygtes indført.

Han kan anordne, at indførsel av dyr kun maa finde sted over bestemte havne eller steder, paabyde, at indførte dyr skal undersøkes av dyrlæge og henstaa i karantæne paa vedkommende importørs bekostning, paalægge eieren av indførte dyr at utrede betaling for sundhetsundersøkelse efter en fastsat takst samt anordne, at dyr, der ved indførselen findes angrepne av smitsom sygdom, eller som har været utsat for smitte, nedslagtes uten erstatning.

Han kan overhodet foreskrive de nødvendige forholdsregler for at hindre indførsel av smitsom husdyrsygdom.

§ 18. I særskilte tilfælde kan vedkommende departement tillate indførsel av enkelte dyr eller gjenstande fra lande, fra hvilke indførsel er forbudt.

§ 19. Kongen kan med hensyn til utførsel av husdyr gi saadanne forskrifter og træffe saadanne foranstaltninger, som maatte findes nødvendige for at forebygge, at der her fra landet utføres husdyr, der er mistænkte eller kan mistænkes for at lide av eller overføre smitsom sygdom, og at de herfra til utlandet avsendte dyr under transporten utsættes for saadanne sygdomme. Han kan anordne, at utførsel av husdyr kun maa finde sted fra visse bestemte steder i riket.

For undersøkelse av dyr bestemt til utførsel, saavel som for under-

søkelse og desinfektion av vedkommende skib kan det paalægges henholdsvis avsenderen og skibets fører at utrede betaling efter takst.

For de skibe, der benyttes til saadan utførsel, kan kongen gi nærmere regler angaaende deres indredning og nødvendige forsyning med fôr og drikkevand for dyrene, likesom han overhodet kan træffe anordninger for at sikre dyrenes forsvarlige behandling under reisen.

§ 20. Kongen kan anordne, at jernbanevogner og fartøier, som benyttes til transport av dyr, tillikemed de dertil hørende indretninger og redskaper skal renses og desinficeres efter hver saadan benyttelse. Omkostningerne hermed utredes av den, for hvis regning jernbanen eller fartøiet drives.

Kapitel 5.

Om eftersyn ved markeder o. l.

§ 21. Amtmanden kan foranstalte, at der ved markeder og andre større samlinger av husdyr inden amtet er dyrlæge tilstede for paa det offentliges vegne at føre tilsyn med, at intet av de der fremstillede husdyr er angrepet av nogen smitsom sygdom.

Amtmanden kan paabyde, at handyr, der frembydes til almindelig bedækning, skal paa eierens bekostning underkastes et sundhetseftersyn av autorisert dyrlæge, som i tilfælde har at utstede attest for dyrets fuldkomne sundhet.

Kapitel 6.

Om omkostninger og deres utredelse m. v.

§ 22. Utgifter, som paa grund av denne lovs forskrifter foranlediges ved smittede eller for smitte mistænkte dyrs røgt, avsondring og desinfektion, ved desinfektion av fjøs, stald, redskaper og deslike, ved døde dyrs nedgravning eller tilintetgjørelse, utredes av vedkommende dyrs eier. De med de syke dyrs kurbehandling forbundne omkostninger utredes likeledes av dyrets eier, medmindre vedkommende amts-, kjøpstads- eller ladestedskommune — den sidstnævnte, forsaavidt den har eget kommunestyre — maatte fatte særlige bestemmelser desangaaende for de enkelte smitsomme sygdomme.

I tilfælde av uformuenhet hos eieren avholdtes disse utgifter av vedkommende amts-, kjøbstads- eller ladestedskommune, denne sidste, forsaavidt den har eget kommunestyre.

Erstatning til eierne av dyr, nedslagtet efter bestemmelsene i kapitel 2, og de utgifter, der foranlediges ved de i § 13 omhandlede værdsættelsesforretninger samt ved nedslagtninger, utredes, forsaavidt angaar dyr, der ikke findes angrepne av nogen sygdom, for hvilken nedslagtning kan finde sted, eller forsaavidt angaar dyr, døde som følge av tvungen vaksination, av statskassen, men forsaavidt de findes angrepne av nogen saadan ovennævnt sygdom, med det halve av statskassen og med den anden halvdel av vedkommende amtskommunes, kjøbstads eller ladesteds kasse, den sidste kun, naar ladestedet har særskilt kommunestyre.

Dog utredes erstatning for dyr, som paabys nedslaktet i henhold til § 7 h ved utbrud av mund- og klovsyke helt av statskassen.

Paa samme maate som i sidstnævnte tilfælde og efter saadan værdsættelse som i § 13 bestemt gis vedkommende eier erstatning, naar det for at hindre smittes videre utbredelse maatte ansees nødvendig at tilintetgjøre smittefarlige gjenstande som huse, husindredninger, fôr, redskaper o. l.

Alle andre utgifter ved foranstaltninger efter denne lovs bestemmelser utredes av vedkommende amtskommunes, kjøbstads eller ladesteds kasse, forsaavidt ikke noget andet er eller maatte bli fastsat.

Dog falder omkostningerne ved avsperringsforanstaltninger likeoverfor fremmede lande statskassen tillast, likesom Kongen for hvert enkelt tilfældes vedkommende kan bestemme, at utgiftene ved de i § 7 omhandlede foranstaltninger skal utredes av statskassen.

Endelig utredes den for tvungen vaksination fastsatte godtgjørelse til dyrlægen samt skyssgodtgjørelse for reiser i det offentliges tjeneste efter denne lov av statskassen.

§ 23. For forretninger i det offentliges tjeneste efter denne lov tilkommer privatpraktiserende dyrlæge kr. 6,00 for hver forretning samt i tilfælde av reiser, skyss- og kostgodtgjørelse; som én forretning regnes, hvad dyrlægen under én reise paa én gang foretar paa et enkelt sted. Dyrlæge, der er ansat i et amts tjeneste med fast lon av vedkommende amtskommune, tilkommer for forretninger i det offentliges tjeneste efter denne lov kr. 4,00 for hver forretning samt i tilfælde av reiser skyss- og kostgodtgjørelse. For obduktion av en hest eller et stykke storfæ tilkommer dyrlægen derhos kr. 8,00, for obduktion av et dyr av mindre art kr. 4,00, dog saaledes, at han for paa én dag utførte obduktioner ikke kan oppebære over kr. 30,00. For kontorundersøkelse i det offentliges tjeneste tilkommer dyrlægen kr. 3,00, forsaavidt offentlig reise eller obduktion derved undgaaes.

Amtmanden kan, forsaavidt reise i samme anledning eller obduktion inden samme besætning uten nødvendighet er gjentat uten ordre av øvrigheten, helt eller delvis negte utbetaling av forretningsgodtgjørelse, kostgodtgjørelse og obduktionshonorar, likesom skyssgodtgjørelsen i samme tilfælde kan negtes.

Dyrlægen tilkommer ikke nogen forretningsgodtgjørelse for vaksination av besætninger efter paabud av departementet eller for undersøkelse av indførte eller utførte dyr utenfor den for hvert pod et eller undersøkt dyr fastsatte takst. Dyrlægen tilkommer heller ikke skyss — og i tilfælde kostgodtgjørelse — for reise til undersøkelse av import- eller eksportdyr, medmindre reisen er foretat efter særskilt rekvisition av det offentlige.

For offentlige indberetninger, obduktionsbeskrivelser, attester, erklæringer og lignende tilkommer der dyrlægen ingen særskilt betaling.

§ 24. De i henhold til denne lovs bestemmelser opnævnte vurderingsmænd tilkommer for de av dem utførte forretninger hver en godtgjørelse av kr. 4,00 pr. dag.

Kapitel 7.

Om autoriserte dyrlæger.

§ 25. Husdyr, angrepne av ondartet smitsom sygdom, faareskab undtat, maa ikke tas under behandling av andre end autoriserte dyrlæger.

§ 26. Enhver autorisert praktiserende dyrlæge skal efter hvert aars

utløp inden en av departementet fastsat frist gjennem amtmanden avgi til det regjeringsdepartement, hvorunder det civile veterinærvæsen er henlagt, en efter nærmere bestemmelse avfattet beretning om sin virksomhet som dyrlæge i det forløpne aar. Uteblir indberetningen utover den fastsatte tid, kan amtmanden forelægge vedkommende dyrlæge en mulkt for hver uke, som oversittes.

Likesaa skal enhver autorisert dyrlæge ved tilflytning til eller fraflytning fra et distrikt derom indsende meddelelse til departementet gjennem vedkommende amtmand.

Kapitel 8.

Om straffebestemmelser.

§ 27. Overtrædelse eller undlatelse av at efterkomme de i denne lov eller de i kraft av samme givne og offentliggjorte bestemmelser eller andre paa behørig maate givne paabud blir, saafremt forseelsen ikke efter den almindelige lovgivning er belagt med strengere straf, at straffe med bøter eller fængsel.

Sakene blir at behandle paa den for politisaker foreskrevne maate.

Dyr eller gjenstande, som forsøkes indførte eller er indførte her til landet i strid med noget i henhold til § 17 utfærdiget forbud eller anden ifølge denne paragraf given bestemmelse, eller som forsøkes utførte i strid med nogen i henhold til § 19 givne forskrift, forbrydes til fordel for statskassen, forsaavidt de ikke blir at tilintetgjøre.

Hund, som antræffes ute med tilsidesættelse av noget i anledning av hundegalskap git paabud, skal ved politiets foranstaltning optas og dræpes enten straks eller inden en av politiet given frist, inden hvilken den kan indløses av eieren mot erlæggelse av opbevaringsomkostningerne.

Likesaa kan ethvert dyr, som paatræffes ute med tilsidesættelse av nogen bestemmelse i denne lovs kapitel 1 eller noget ifølge derav utfærdiget paabud, naar det findes angrepet av nogen der nævnt smitsom sygdom, ved politiets foranstaltning dræpes uten erstatning til eieren.

§ 28. Privat praktiserende dyrlæger skal, naar de under forretninger for det offentlige gjør sig skyldige i misligheter, som, begaat av dyrlæger med offentlig ansættelse, vilde være strafbare som forbrydelser i embede eller bestilling, straffes med bøter eller fængsel.

Kapitel 9.

Om lovens ikrafttræden m. v.

§ 29. Denne lov træer i kraft den 1ste januar 1895.

Fra samme tid ophæves lov av 20de mai 1882 angaaende foranstaltninger i anledning av ondartede smitsomme sygdomme blandt husdyrene, lov av 15de september 1851 angaaende foranstaltninger mot skabsyke blandt faar og gjeter og de i henhold til sidstnævnte lov utfærdigede bestemmelser samt lov av 14de juni 1890 angaaende forholdsregler mot utførsel av syke husdyr.

De i medhold av nævnte lov av 20de mai 1882, dens § 4, sidste punktum givne bestemmelser og de i medhold av samme lovs § 8 utfærdigede indførselsforbud samt de i medhold av nævnte lov av 14de juni 1890 utfærdigede bestemmelser blir fremdeles indtil videre i kraft.

Nugjeldende (1. juli 1923) bestemmelser angående innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander. (Plakat av 29. juni og 4. august 1922).*)

I. Hest og annet til hesteslekten hørende dyr skal det være forbudt å innføre.

Skyss- og trafikkhester, som fra Sverige passerer riksgrensen til Norge for umiddelbart atter å vende tilbake til Sverige, rammes ikke av dette forbud, når hestens identitet tilfredsstillende godtgjøres.

II. Storfe, sau og gjet kan innføres fra Sverige, dog inntil videre ikke fra Malmöhus-, Kristianstads-, Hallands-, Kronobergs- og Blekinge læn, til livdyr eller til slaktning på følgende betingelser:

a) 1) ad nærmeste landevei til Kornsjø stasjon til direkte innlastning i jernbanevogn for videre transport til det kommunale slaktehus i Fredrikshald eller Kristiania.

2) pr. jernbane eller sjøverts direkte til Fredrikshald eller Kristiania.

3) pr. jernbane direkte til Trondhjem til slaktning i denne by.

b) Det skal ved en attest, utstedt av autorisert svensk dyrlæge, godtgjøres, at dyrene ikke er eller i de nærmest forutgående 6 måneder har vært angrepet av ondartet smittsom husdyrsykdom, såsom kvegpest, miltbrand, munn- og klovsyke eller ondartet lungesyke, og at dyrene kommer fra et distrikt, hvor der ikke for tiden optrer eller i de sist forløpne 6 måneder har optrått sådan sykdom som foran nevnt, samt at dyrene ikke i de nærmest forutgående 6 måneder er innført fra utlandet eller fra noget av forannevnte Malmöhus-, Kristianstads-, Hallands-, Kronobergs- eller Blekinge læn i Sverige.

Dyrene skal være merket eller i attesten således beskrevet, at deres identitet kan tilfredsstillende konstateres.

c) Dyrene skal ved ankomsten føres til den innhegnede, for sådant øiemed reserverte karanteneplass, hvor de blir å undersøke av vedkommende kommunale dyrlæge.

Storfe, som aktes solgt til livdyr, skal opstalles i særskilt avdeling på det kommunale fjøs i 5 døgn — helligdager ikke iberegnet — og i denne tid undersøkes med tuberkulin.

De dyr, som ved denne undersøkelse finnes lidende av eller er mistenkt for tuberkulose, merkes i huden med et innbrent tydelig T.

De dyr, som innføres for å selges til slakt, skal på samme vis merkes med et i huden innbrent tydelig S.

De med T og S brennemerkede dyr skal innen 4 døgn efter innførselen slaktes overensstemmende med de nærmere bestemmelser, som Landbruksdepartementet fastsetter. Dyr, som innføres til Kristiania eller Fredrikshald, skal henstå på karantenefjøset, inntil de føres direkte fra dette til slaktning. Dog kan dyr, innført til Fredrikshald, føres direkte med jernbanen fra karantenefjøset i Fredrikshald til umiddelbar slaktning i Kristiania, når de ved den på karantenefjøset i Fredrikshald foretatte undersøkelse finnes fri for tegn på ondartet smittsom sykdom. Karantenefjøsets bestyrer skal i fjøsets protokoll anføre, hvorhen de fra karantenefjøset fjernede dyr føres for å slaktes, samt har å underrette ved-

*) Konf. plakat av 4. aug. 1922.

kommende politikammer om, hvor slaktning av karantenerte dyr finner sted, forsåvidt sådan slaktning skal skje utenfor kommunalt slaktehus.

Storfe, som ved undersøkelse finnes fri for tuberkulose, skal på en iøinefallende måte være merket med ordet «Sund» samt årstallet for den stedfunne undersøkelse.

Sau og gjet, som innføres til livdyr, og som ved sundhetsundersøkelse finnes fri for tegn eller mistanke på smittsom sykdom, kan frigis fra karantenen 5 døgn efter ankomsten og efterat hvert dyr på betryggende måte er merket, f. eks. ved et utklipp i øret. Sau og gjet innført til slakt skal nedslaktes i det kommunale slaktehus innen 48 timer, efterat innførselen har funnet sted.

d) Karantenefjøset blir å holde strengt avsperret for publikum, inntil sundhetsundersøkelse av samtlige innførte dyr har funnet sted og dyrene er funnet fri for tegn på smittsom husdyrsykdom.

e) Som erstatning for de med heromhandlede undersøkelse, merkning, opstalning og fôring av dyrene samt anskaffelse av tuberkulin, instrumenter, fjøsets rensning og desinfeksjon m. v. forbundne omkostninger skal vedkommende kommune være berettiget til å avkreve importøren en av kommunestyret fastsatt og av Landbruksdepartementet godkjent avgift for hvert dyr.

f) Landbruksdepartementet bemyndiges til forøvrig å fastsette nærmere bestemmelser angående den heromhandlede imports ordning med hensyn til dyrenes slaktning, deres undersøkelse og merkning samt attester og protokoller, endring av karantenetiden m. v.

Forøvrig forbys innførsel av drøvtyggere (d. v. s. storfe, sau, gjet og andre drøvtyggende dyr) fra alle land.

Rensdyrtrafikken til Norge rammes ikke av dette forbud.

III. Svin skal det være forbudt å innføre fra alle land.

IV. Hund og annet til rovdyrene hørende dyr skal det være forbudt å innføre fra alle land.

Hund, som benyttes til voktning av renhjorder og i følge med disses eiere eller voktere kommer fra Sverige, tillates innført, hvilket også gjelder, om lappene på flytningen til Norge har passert Finnlands område.

V. Alle andre pattedyr samt fjærfe skal det være forbudt å innføre.

VI. Innførsel av usaltet eller utilberedt kjøt og flesk samt usmeltet talg skal være forbudt fra alle land undtagen fra Sverige og Danmark; fra det sistnevnte land skal sådan innførsel inntil videre alene kunne foregå fra de distrikter, fra det tidspunkt og forøvrig på de vilkår som Landbruksdepartementet måtte bestemme, likesom nevnte departement til enhver tid skal være berettiget til å forby sådan innførsel.

Landbruksdepartementet skal være bemyndiget til å gi almindelig dispensasjon for innførsel av frosset rensdyrkjøtt.

Huder og skinn skal det være forbudt å innføre i rå, utilberedt tilstand. Det skal inntil videre være tillatt å innføre fullstendig tørrede eller godt saltede huder og skinn på betingelse av, at partiene

ved ankomsten besiktiges av vedkommende kommunale dyrlæge og av denne erklæres å være i tilfredsstillende sanitær tilstand.

Rå eller lettsaltede deler forøvrig av drøvtyggere, hester og svin, såsom slakteavfall, muler, klover samt utilvirkede, utilberedte og urensede hår og børster, som ikke i forveien er desinfisert, skal det være forbudt å innføre.

VII. Gress, høi og halm skal det være forbudt å innføre. Dog kan sådan innførsel finne sted fra Sverige (undtagen fra Malmöhus-, Kristianstads-, Hallands-, Kronobergs- og Blekinge læn) og fra de finske og russiske havner ved Nordishavet og Det hvite hav, fra hvilke havner det er tillatt å innføre disse varer til Finnmark fylke til bruk innen dette.

VIII. Brukte fjøsredskaper skal det være forbudt å innføre fra alle land, medmindre det godtgjøres ved en av norsk konsul bekreftet, av vedkommende sundhetsmyndighet utstedt, attest, at de er betryggende desinfisert.

IX. Landbruksdepartementet bemyndiges til å tillate innførsel av enkelte dyr og gjenstander, hvis innførsel ved denne plakat er forbudt, og i tilfelle å fastsette de nærmere vilkår for innførselen, således karantenering, dyrlægeundersøkelse og betalingen herfor. Innførsel av hest fra andre land enn Sverige kan i tilfelle bare skje over Fredrikshald, Kristiania, Kristiansand, Stavanger, Bergen eller Trondhjem.

X. Overtredelse av disse bestemmelser er belagt med straff.

Reglement

for sundhetsundersøkelse og sniveprøve av hester indført fra utlandet.

(Utfærdiget av Landbruksdepartementet den 25de januar og 12 december 1917 i henhold til kgl. plakat av 19de januar s. a.).

1. Dyret skal ved ankomsten placeres paa et sted, hvor det kan isoleres fra andre dyr, saaledes at eventuel smitteoverførsel ikke kan finde sted.
2. Saasnart dyret er kommet til ro paa sin standplads skal det underkastes en nøiagtig klinisk undersøkelse hvorved temperaturen maales og noteres. Der skal ofres særlig opmerksomhet paa huden (kløe, knuter, bylder, saar, ar), næsens slimhinde (utflod, saar, ar), øinenes slimhinde og lymfekjertlerne (hovenhet, haardhet, perleknuter).
3. Efterat tilbørlig rengjøring av hud og sprøite har fundet sted, indføres i halsblodaaren (jugularvenen) en sprøitekanyle saaledes at der uttømmes ca. 10 ccm. blod enten direkte i det fra veterinærinstitutet til saadan prøve medsendte reagensglas eller i selve sprøiten, hvorfra det i saafald overføres til glasset, saaledes at dette fyldes til ca. to tredjedeler. Glasset korkes godt og merkes.

Kanyle og sprøite maa straks nøiagtig skylles godt med kokt avkjølet vand saaledes at der ikke er spor tilbake av blod, naar næste prøve foretages.

Det uttagne blod indsendes derefter hurtigst mulig til veterinærinstitutet.

4. Derpaa gjøres med den fra veterinærinstitutet medsendte pensel en indgnidning i det ene øie av nogen draaper koncentrert mallein. Indgnidningen gjøres med nogen lette penselstrøk frem og tilbake paa indsiden av det nederste øielaak foran blinkhinden paa bunden av konjunktivalsækken. (Pas godt paa at ingen glasbit fra malleinampullen eller andet irriterende stof følger med penslen under indgnidningen). Det øie, hvori mallein indgnides, maa iforveien være friskt, i motsat fald kan prøven ikke foretages. Dog hindrer ikke litt serøst utflod (en let konjunctivalkatarrh) prøvens utførelse. Prøven paabegyndes bedst om aftenen.
5. Efter 10, 14, 18 og 24 timer undersøkes øiet og det iagttagne noteres.

   Hvis der inden denne tid ikke er kommet nogen anden virkning end litt slim eller serøst utflod, antegnes: ingen reaktion (÷).

   Hvis der er kommet utflod av materie (pus) med svulst av nederste øielaak og begyndende lysskyhet antegnes: reaktion (+). Hvis der kommer rikelig flod av materie med svulst av begge øielaak, lysskyhet og mathet, antegnes: sterk reaktion (+ +).
6. Hvis resultatet er tvilsomt kan ny prøve iverksættes tidligst 24 timer efter den første prøve. Der bør da ogsaa maales temperatur før og under prøven.
7. Naar flere hester samtidig prøves maa hvert dyr og hver blodprøve nøiagtig merkes saa forveksling undgaaes. Meddelelse om prøvens resultat indsendes av dyrlægen straks til veterinærinstitutet.
8. Naar et dyr ikke viser reaktion for øienprøven kan det frigives paa betingelse av at eieren opgir, hvor dyret er at faa fat i, indtil resultatet av blodprøven foreligger.
9. Hvis en hest findes at lide av snive eller i henhold til den særlige prøve maa antages at være angrepen av denne sygdom, skal den dyrlæge som har foretat sniveprøven, sørge for at husdyrlovens bestemmelser om snive befølges, eller hvis dyret imidlertid er overført til et andet sted, straks underrette vedkommende amtsdyrlæge herom og henstille til ham om at træffe de fornødne forføininger.
10. For sundhetsundersøkelse og malleinprøve betaler importøren til vedkommende dyrlæge kr. 25 for første hest og kr. 10 for hver av de øvrige tilhørende samme eier. Dyrlægen har at indkassere hos importøren og indsende til veterinærinstitutet kr. 5 for de med blodprøvens utførelse forbundne omkostninger.

    Omkostningene ved fôring, opstaldning og røgt paahviler importøren.

Nugjeldende regler

for utførsel av hester, hornkvæg, svin, sauer og gjeter fra Norge.
(Konf. plakat av 19de september 1894, plakat av 18de juni 1895, plakat av 4de august 1896 og plakat av 28de juli 1921).

§ 1. Hester, hornkvæg, svin, sau og gjeter, som med skib agtes utførte til utlandet, skal umiddelbart forinden indskibningen i vedkommende eksportfartøi paa avsenderens bekostning undersøkes av den dertil av vedkommende amtmand antagne norske dyrlæge og maa kun indskibes, saafremt det ved undersøkelsen befindes, at de ikke frembyder tegn til at lide av nogen smitsom sygdom, og der heller ikke er nogen grund til at formode, at de ved berørelse med smittede dyr eller paa anden maate nylig kunde være smittet av saadan sygdom. Herom skal av dyrlægen avgives attest til avsenderen.

§ 2. Umiddelbart efterat dyrene er undersøkte og godkjendte, slippes de enten ombord eller ind i en særskilt indhegning, saaat berøring med de ikke undersøkte dyr undgaaes. Samtidig forsynes hvert dyr med et merke, der betegner, at det er undersøkt og kan utføres. Dyrenes antal og kjøn, samt merkets art anføres i den sundhetsattest, som av dyrlægen utstedes.

§ 3. Forsaavidt undersøkelse foretages umiddelbart før indskibning i lokalskib, der skal gaa til eksportstedet, er ny undersøkelse ved ankomsten hertil unødvendig, saafremt enten dyrene i lokalskibet er holdt avsondret fra andre ikke undersøkte dyr, eller samtlige ombordværende dyr er undersøkte og fundne fri for sygdom, og dyrene fra skibet overføres enten direkte til eksportskibet eller til den i § 2 nævnte indhegning.

§ 4. Ethvert skib, som agtes anvendt til utførsel som under § 1 nævnt, skal for hver reise paa det første sted, hvor det her i landet indtar dyr, undersøkes av den dertil av vedkommende amtmand antagne norske dyrlæge eller, forsaavidt ingen saadan der findes, av stedets politi. Finder den, der har anstillet undersøkelsen, grund til at anse skibet for smittefarlig, maa dyr ikke indtages, forinden det er behørig desinficert. Forsaavidt drøvtyggere eller svin agtes utført, skal desinfektion av skibet i ethvert tilfælde finde sted, førend dyrene indskibes. For hver gang skibet er blit undersøkt og godkjendt, skal attest herom avgives til skibets fører.

Undersøkelsen og desinfektionen sker paa skibets bekostning.

§ 5. For dyrs undersøkelse med mærkning erlegger avsenderen for hver forretning en betaling pr. dyr til dyrlægen. Denne betalings størrelse blir at fastsætte efter en takst, som vedkommende fylkesmand og dyrlæge under forbehold av Landbruksdepartementets godkjendelse kommer overens om.

Betalingen beregnes efter det samlede antal dyr, som samme eksportør forlanger undersøkt paa en gang.

Paa samme maate fastsættes godtgjørelsen for den i § 4 omhandlede undersøkelse av skibet, hvilken godtgjørelse skibets fører skal betale til dyrlægen eller vedkommende politifunktionær, samt betalingen til disse for at paase skibets desinfektion, forsaavidt denne ikke kan finde sted samme dag som undersøkelsen.

§ 6. Hvis noget husdyr av de under § 1 nævnte arter utføres med jernbane skal de likeledes sundhetsundersøkes ved dyrlæge umiddel-

bart for avsendelsen og sundhetsattest utstedes saaledes som i § 1 omhandlet. Den godtgjørelse som avsenderen skal betale dyrlægen for undersøkelsen m. v. fastsættes som under § 5 bestemt.

§ 7. Landbruksdepartementet bemyndiges til at gi nærmere bestemmelser angaaende de her nævnte foranstaltningers gjennemførelse. Landbruksdepartementet bemyndiges derhos til, forsaavidt angaar utførsel, som ikke foregaar pr. skib eller jernbane, at gi almindelige, eller for det enkelte tilfælde gjældende bestemmelser om sundhetseftersyn m. v. av husdyr.

§ 8. Overtrædelse av disse bestemmelser er belagt med straf.

Cirkulære fra direktøren for det civile veterinærvæsen av 7de april 1905 om tuberkulosens bekjæmpelse i kvægbesætninger.

Ogsaa for budgetterminen 1905—1906 er der i likhet med foregaaende aar av Stortinget git bevilgning til:

1. tuberkulinundersøkelser av kvægbesætninger og
2. erstatningsbidrag ved nedslagtning av tuberkuløst kvæg.

I. *Undersøkelse og foranstaltninger.*

Tuberkulosen henregnes til de i husdyrloven av 14de juli 1894 (kfr. lov av 26de mai 1899) kap. 3 omhandlede mildere smitsomme sygdomme, for hvis vedkommende en dyreier er pligtig til at anmelde for det offentlige, naar sygdommen maatte vise sig i hans besætning; dyr, der antages angrepne av tuberkulose, er det forbudt at føre paa markeder, til dyrskuer, paa fremmed beite eller i fremmede fjøs; dog er det tillatt at sælge saadanne dyr til slagt.

Tilladelse til at la kvægbesætning tuberkulinundersøke paa offentlig bekostning vil av Landbruksdepartementet, som tidligere, meddeles paa derom indsendt særskilt ansøkning, hvortil trykt blanket erholdes ved henvendelse til den dyrlæge, ved hvilken undersøkelsen agtes utført. Ved indsendelsen av ansøkningen har kvægeiere at forpligte sig til efter foretagen undersøkelser, hvis tuberkulose findes i besætningen, inden 3 uker efter undersøkelsen paa betryggende maate

at skille de tuberkuløse og mistænkte dyr fra de sunde dyr og at holde og stelle de sunde og syke dyr hver for sig baade i fjøs og havnegang;

at rense fjøset paa betryggende maate, efter hvad dyrlægen derom foreskriver;

at slagte straks dyr, som lider av jurtuberkulose eller lungetæring, og ikke at sælge eller benytte melk fra saadanne dyr uten i kokt tilstand;

at la nyfødte og nyindkjøpte dyr tuberkulinprøve[1]), førend de sættes ind i den sunde del av besætningen;

at la de tuberkuløse og mistænkte dyr brændemerke med et *T* i huden eller paa hornet;

[1]) Omkostningene ved saadanne prøver utredes ikke av det offentlige.

at tilbakebetale de med undersøkelsens utførelse forbundne omkostninger, hvis nogen av disse forpligtelser ikke overholdes eller hvis de tuberkulose dyr ikke nedslagtes inden 6 maaneder efter undersøkelsen, hvis erstatning for nedslagtning maatte være indvilget.

I ansøkningen oplyses, om besætningen for er unkersøkt og isaafald naar og av hvem samt om der dengang var tukerkulose i besætningen.

Hvis besætningen tidligere har været tuberkulinundersøkt, kan indvilgning kun ventes i de tilfælder, hvor besætningen ved sidste prøve endnu viste sig at indeholde tuberkuløse dyr, eller hvor der kan næres frygt for, at smitte i mellemtiden kan være tilført, eller hvor der ievrig maatte foreligge særlige omstændigheter, som gjør omprøve ønskelig. Forsaavidt derfor ansøkningen angaar fornyet prøve, har dyrlægen angaaende disse punkter at avgi de nødvendige oplysninger paa ansøkningen. Det henstilles til dyrlægerne at benytte de nye ansøkningsblanketter, hvorpaa findes avtrykt samtlige ovennævnte forpligtelser for ansøkeren.

Med hensyn til de offentlige tuberkulinundersøkelser skal jeg forøvrig bemerke følgende:

Dyrlægen vil ha at underkaste de reagerende dyr en nærmere nøiagtig undersøkelse, særlig av juret, og at gi eieren underretning om undersøkelsens utfald samt om de nødvendige anvisninger til sygdommens utryddelse i besætningen overensstemmende med følgende regler:

1. de av tuberkulose angrepne eller for sygdommen mistænkte dyr skal paa betryggende maate adskilles fra de sunde dyr enten ved opførelse av en skillevæg i fjøset eller ved anbringelse av de sunde dyr i et særskilt fjøs;
2. der skal anvendes særskilte vandings- og fôrkar samt øvrige fjøsredskaper, der kommer i berøring med dyrene eller deres avsondringer, til hver avdeling av dyrene. Saavel det for de sunde dyr bestemte rum som de til dem anvendte fjøsredskaper og fôrkar maa i forveien være tilfredsstillende rensede og desinficerte;
3. den sunde avdeling maa stelles av egen røgter eller budeie, eller ogsaa maa den syke avdeling stelles efter den sunde; idethele maa alt samkvem og færdsel fra den syke avdeling over i den sunde undgaaes. Naar røgteren har stelt den syke del av besætningen, maa han vaske og børste sig samt bytte fottøi;
4. de syke dyr maa holdes borte fra fælles beite saavel paa sæteren som hjemme i bygden;
5. saadanne dyr, der efter dyrlægens nærmere undersøkelse findes lidende av jurtuberkulose eller av almindelig utbredt tuberkulose med lungetæring eller avmagring, maa slagtes snarest mulig; der maa ikke anvendes eller sælges melk av saadanne dyr uten i kokt tilstand;
6. intet sykt eller mistænkt dyr maa sælges uten til slagt;
7. kjøt av tuberkuløse hjemmeslagtede dyr maa ikke sælges, uten at dyret i slagtet tilstand er undersøkt av dyrlæge og av ham erklært tjenlig til menneskefode eller uten at det hele slagt føres til kontrolstationen, førend det falbydes;
8. de av tuberkulose dyr fødte kalver, der skal opdrættes, maa skilles fra deres mødre og anbringes i et smittefrit rum samt ikke fôres

med melk fra syke eller mistænkte dyr, uten at den i forveien er kokt; dog kan kalven i de to første døgn gives raa mormelk, naar juret ikke er angrepet;

9. nyfødte og nyindkjøpte dyr maa ikke indsættes blandt den friske del av besætningen, medmindre de ved en i forveien foretagen tuberkulinprøve er fundne sunde.

Resultatet av undersøkelsen for hver besætning anføres paa skema, der erholdes utlevert fra amtskontoret. Dette indsendes i utfyldt stand snarest mulig til direktøren for det civile veterinærvæsen.

For sit arbeide med disse undersøkelser erholder dyrlægen av statskassen efter indgiven særskilt regning skyss- og kostgodtgjørelse i henhold til lov av 10de juli 1894 samt tillike et honorar, som fastsættes av Landbruksdepartementet under hensyn til reisernes længde og varighet og de undersøkte besætningers størrelse. Honoraret fastsættes og utbetales ved budgetterminens utløp under ett for samtlige de av dyrlægen i terminen foretagne undersøkelser. Skyss- og kostregningene, der regelmæssig anvises kvartalsvis, bør angi antallet av de paa hver reise undersøkte dyr.

For at paase, at de givne forskrifter til tuberkulosens bekjæmpelse efterkommes, vil der desuten i tilfælde bli tilstaat dyrlægen skyss- og kostgodtgjørelse samt en arbeidsgodtgjørelse av kr. 4,00 pr. døgn for en reise til vedkommende sted i passende tid, efterat undersøkelsen er foretat.

Forsaavidt flere gaardbrukere i samme grænd tilstaaes offentlig bidrag til tuberkulinundersøkelse av sine besætninger, har dyrlægen at foreta disse undersøkelser og den eventuelt senere nødvendige inspektion paa samme reise, forsaavidt der derved ikke vil foraarsakes et forholdsmæssig langt fravær fra dyrlægens hjem og forsømmelse av anden paatrængende offentlig eller privat praksis.

Angaaende fremgangsmaaten ved utførelse av tuberkulinundersøkelser henvises til den i veterinæraarsberetningen indtagne anvisning til tuberkuliundersøkelse av kvægbesætninger.

Til veiledning ved bedømmelsen av utfaldet av tuberkulinprøverne meddeles følgende:

Er prøven rigtig iverksat og utført, vil der ved bedømmelsen av hvorvidt et dyr har reagert for tuberkulinindpodningen eller ikke, bli at ta hensyn til dyrets alder, dets temperatur før indsprøitningen, forskjellen mellem begyndelsestemperaturen og den høieste temperatur, tidspunktet for dette maksimums indtræden i forhold til podningstidspunktet samt temperaturkurvens maate at stige og falde paa begge sider av høidepunktet.

Intet dyr bør podes, som ikke viser normal temperatur, eller som har tydelig feber. Den øverste grænse for den normale legemsvarme hos voksent kvæg kan sættes til 39,5° C. og for kalver under 6 maaneder indtil 40° C., men den normale temperatur svinger ialmindelighet mellem 38—39° hos kvæg over 6 maaneder og 38,5°—39,5° hos yngre dyr. Friske dyr kan podes, selv om de paa grund av begyndende kalvningstegn har en noget forhøiet temperatur. Er der forøvrig noget særlig at bemerke ved noget dyr, bør dette antegnes paa temperaturlisten.

Ved en typisk reaktion hos ikke før sprøitede dyr vil temperaturen, oftest efter en ringe nedgang i de første timer efter sprøitningen sedvanligvis efter 6—8 timers forløp, begynde at stige; stigningen viser sig

oftest jevnt tiltagende gjennem flere timer, indtil maksimum naaes ved 11—13—15de time, for derefter atter jevnt at falde ned til det normale, inden 24 timer er forløpet siden podningen. Stigningen til maksimum er sedvanligvis noget kortvarigere end faldet ned til det normale. Maksimumstemperaturen kan dog i enkelte tilfælde indtræffe nogen timer saavel før som efter det ovenfor anførte tidspunkt. I tvilsomme tilfælde bør maalingen finde sted saa hyppig som mulig, i tilfælde hver time; forøvrig bør der altid maales mindst hveranden time.

Hvis der er grund til at anta, at dyret iforveien har været indsprøitet med tuberkulin, bør maalingen begynde senest allerede 4de time efter indsprøitningen og fortsættes hver time indtil 14de— 16de time. Hos saadanne dyr indtræder nemlig ofte reaktionen tidligere end ellers.

Det anvendte tuberkulin maa være rent og ikke ældre end 6 maaneder; fortynding bør foretages paa stedet i det øieblik tuberkulinet skal benyttes. Ved omprøve bør anvendes dobbelt dose.

Ved bedømmelsen av prøvens utfald skal følgende princip følges:

I. Som reagerende er at anse ethvert dyr, som før indsprøitningen ikke viser en over 39,5 0 C. gaaende temperatur, men hvis temperatur efter indsprøitningen stiger over 39,5 ° C., hvis forskjellen mellem høieste og laveste temperatur før og efter indsprøitningen er mindst 1°.

II. Hos kalver under 6 maaneder eller hos voksne dyr, hvor temperaturen før indsprøitningen svinger mellem 39 ° og 39,5 ° C., gir en stigning efter podningen indtil 40 C. grund til at mistænke dyret for at være tuberkuløst.

Tuberkulinprøve av dyr, hvis temperatur overstiger 39,5 C. maa ikke finde sted.

Temperaturstigninger, som ikke naar op i 39,5° C., kan ikke betragtes som tuberkulinreaktion hos kvæg.

Hvis dyrlægen finder bedømmelsen vanskelig eller tvilsom, bør han, førend han uttaler sig til besætningens eier, indhente min avgjørelse.

Omsprøitninger av tvilsomt reagerende dyr kan foretages, naar der er forløpet mindst 3 maaneder siden forrige podning, men dyret maa i denne tid isoleres og behandles som tuberkuløst; saadan omsprøitning vil dog ikke kunne foretages paa offentlig bekostning uten efter særskilt tilladelse. Omsprøitning av sikkert reagerende dyr er unødvendig og unyttig.

II. *Nedslagtning av tuberkuløst kvæg.*

Angaaende bevilgningen til erstatningsbidrag ved nedslagtning av tuberkuløst kvæg meddeles, at bidragene fortiden er forutsat at kunne tilstaaes med indtil tredjeparten[1]) av det ved nedslagtningen foraarsakede tap samt kun at komme de kvægeiere tilgode, der ønsker at nedslagte de dyr, der efter offentlig tuberkulinundersøkelse erklæres tuberkuløse eller mistænkte.

Forsaavidt en kvægeier efter offentlig tuberkulinundersøkelse ønsker at nedslagte sine tuberkuløse eller mistænkte dyr og til delvis dækkelse av det derved forvoldte tap agter at søke bidrag av statskassen, har han

[1]) For tiden indtil trekvart.

at underskrive en ansøkning, hvortil blanket erholdes ved henvendelse til vedkommende dyrlæge. I ansøkningen forpligter kvægeieren sig til for det tilfælde, at ansøkningen indvilges,

1.[1]) snarest mulig at slagte de syke dyr;

2.[1]) at la besætningen tuberkulinundersøke 1 gang aarlig i de førstkommende aar, indtil besætningen efter prøvernes resultat kan antages fri for tuberkulose — dog under forutsætning av, at denne undersøkelse efter derom for hver gang indsendt andragende tillates foretagen paa offentlig bekostning;

3.[1]) mot sedvanlig erstatning av statskassen, hvorom andragende blir at indsende for hver gang, at la slagte de syke dyr, som ved disse gjentagne tuberkulinundersøkelser findes tuberkuløse.

Blanketten utfyldes forøvrig av dyrlægen, der tillike besvarer de til ham rettede spørsmaal, der skal tjene til belysning av, hvorvidt nedslagtning maa ansees ønskelig eller nødvendig. Derpaa sender dyrlægen ansøkningen til lensmanden, der efter paaført besvarelse av det til ham stillede spørsmaal sender den til amtmanden til videre oversendelse til Landbruksdepartementet.

Saafremt andragendet indvilges, har dyrlægen ved sakens tilbakekomst til ham snarest mulig at beramme en dag til dyrenes vurdering og nedslagtning, hvorom eieren blir at underrette.

Dyrene blir av dyrlægen og en av ham opnævnt takstmand at ansætte til den værdi, som de virkelig staar i i den tilstand, hvori de forefindes ved taksten, dog saaledes, at der ikke tages hensyn til, at de ved en tuberkulinprøve er paavist at være tuberkuløse, medmindre denne sygdomstilstand av andre grunder (magerhet, hoste, jurlidelse) er aabenbar. Forsaavidt et dyrs værdi saaledes maatte findes høiere end et beløp av kr. 250,00[2]), blir værdien at nedsætte til dette beløp. Fra denne værdi trækkes værdien av huden og slagtet. Hvis huden og slagtet av eieren skal sælges, kommer deres værdi til fradrag med det ved salget indvundne beløp, hvorom av to paalidelige mænd attestert opgave gjennem dyrlægen blir at indsende til veterinærkontoret i forbindelse med takstdokumentet. I motsat fald blir hudens og slagtets værdi at ansætte ved takst av dyrlægen og takstmanden.

Er dyrlægen og takstmanden uenige om værdiansættelserne, blir det midlere tal, der fremkommer ved at addere begge takstbeløp og derpaa halvere summen, at anse som den rette værdi.

De slagtede dyr skal undersøkes av dyrlæge, og forsaavidt noget dyr findes angrepet av tuberkulose i saa høi grad, at kjøttet ansees utjenlig til menneskeføde, skal dyrlægen paase det brændt eller nedgravet, likesom de ved slagtningen forøvrig fundne tuberkuløse dele av dyret snarest mulig maa opbrændes eller forsvarlig nedgraves.

Hvis noget dyr ikke slagtes paa stedet, men efter vurderingen sælges til slagt, kan dette tillates paa betingelse av, at dyrlægen uten avgift for det offentlige efter avtale med kjøperen overværer dyrets nedslagt-

[1]) Dyrlægen maa ha sin opmerksomhet henvendt paa, at disse forpligtelser overholdes.

[2]) Ved cirk. fra veterinærdirektøren av 1ste december 1916 er dette beløp tillatt forhøiet til kr. 400,00 og i 1919 til kr. 600,00. Ved cirk. av 22de april 1922 blev beløpet atter nedsat til kr. 400,00 fra 1ste juli s. a.

ning. Forsaavidt dyret sælges til nogen inden en kommune, hvor kommunal kjøtkontrol er indført, kan dyrlægen undlate at møte under slagtningen, hvorimot attest fra stedets politi eller 2 troværdige mænd om, at dyret er n e d s l a g t e t, maa indsendes til veterinærkontoret.

Under sit nærvær paa stedet ved vurderings- og slagtningsforretningen har dyrlægen at gi kvægeieren anvisning om de nødvendige desinfektionsforanstaltninger, der blir at iverksætte for at hindre utbredelse av smitte efter de syke dyr.

Dyrlægen har snarest mulig at indsende til veterinærkontoret opgave over de ovenomhandlede værdiansættelser, underskrevet saavel av ham selv som den opnævnte takstmand. Sammen med denne opgave har dyrlægen ogsaa, forsaavidt slagtningen efter det foregaaende er overværet av ham, at indsende en noiagtig beretning om den efter slagtningen foretagne undersøkelse, idet det paasees, at hvert dyr identificeres med vedkommende dyr paa de for tuberkulinprøver anordnede skemaer.

For sit arbeide med vurderingen og undersøkelsen av de slagtede dyr m. v. er dyrlægen berettiget til foruten skyss- og kostgodtgjørelse efter skyss- og kostloven at beregne kr. 2,00 og kr. 4,00 pr. døgn i henhold til husdyrlovens §§ 23 og 24.

Den opnævnte takstmand tilkommer for de av ham utførte forretninger kr. 2,00 pr. døgn. Denne godtgjørelse bør av dyrlægen for det offentlige utlægges til takstmanden. Efter regning vil dyrlægen da erholde utlægget refundert samtidig med utbetalingen av hans egen for disse forretninger tilkommende godtgjørelse, der vil anvises ham ved budgetterminens utløp i forbindelse med honoraret for tuberkulinundersøkelserne, godtgjørelser for inspektioner etc. i terminen.

Anvisning til tuberkulinundersøkelse av besætninger.

Tuberkulinet forsendes i flasker i ufortyndet og steril tilstand. Det maa opbevares paa et mørkt, kjølig og tørt sted og holder sig da virksomt i meget lang tid.

Til undersøkelse anvendes til et voksent dyr (hest, kvæg eller svin) 50 centigram, til ungdyr 30—40 centigram, til kalver og nyfødte dyr 20 centigram efter dyrets størrelse og alder.

Den for hvert dyr bestemte dosis tilblandes i det øieblik, den skal benyttes, med rent og i forveien kokt vand i et rent, kokt glas.

Bekvemmere er det dog at blande den til vedkommende besætning bestemte mængde tuberkulin med det nødvendige kvantum vand paa engang paa en større flaske (alt sterilt) i et forhold av 1 til 10 (10 % saaledes, at der i en fortynding av 5 kubikcentimeter kommer 50 centigram tuberkulin). Av denne fortynding vil altsaa, naar sprøiten rummer 10 kcm., 5 kcm. være passende dosis for et stort voksent dyr, 4 kcm. for et mindre voksent dyr, 3 kcm. for et ungdyr og 1—2 kcm. for smaadyrene.[1]) Fortyn-

[1]) Den indsprøitede tuberkulinmængde angives altid i gram (ikke i volum).

dingen holder sig dog ikke længe uten at dekomponeres, hvorfor den enten maa tillaves paa bruksstedet eller ogsaa i hjemmet 1—2 dage iforveien og isaafald tilsættes ½ % karbolsyre.

Førend indsprøitning foretages, maa samtlige dyrs temperatur være maalt; maalingen foretages ved et maksimaltermometer, der holdes godt inde i endetarmen i 2 minuter, hvorefter termometret trækkes langsomt ut og temperaturen avlæses nøiagtig og noteres. Man maa være forsynt med 1 termometer for hvert 20 dyr, foruten nødvendig reserve. Til maaling av 20 dyr iberegnet avlæsning, nedskrivning av temperaturen, rengjøring av termometret (det avtørres bedst med en klut dyppet i lysol-, kreolin- eller sublimatopløsning) samt dettes indoljning, medgaar for en øvet mand ca. 1½ time.

Glem ikke at slaa kviksølvsøilen ned mellem hver gang termometret benyttes.

Efterat samtlige dyrs temperatur er maalt, foretages indsprøitningen av tuberkulinet. Den kan hensigtsmæssigst ske paa halsen og bedst efterat huden iforveien er avbarbert samt renvasket med et desinfektionsmiddel (2% lysol-, karbol- eller kreolinopløsning, 1‰ sublimatopløsning). Injektionssprøiten, hvis stempel maa være av et materiale, der taaler kokning, maa iforveien være kokt. Man bør ha mindst 2 sprøiter og 4 sprøitespidser. Spidsen stikkes igjennem huden, hvorefter sprøiten sættes til spidsen og den nødvendige dose indsprøites. Spidsen rengjøres for hver gang ved at dyppes i ren kokhet olje eller i et desinfektionsmiddel. Indsprøitningen bør helst foretages mellem kl. 8—10 om aftenen (eller kl. 4—8 om morgenen). Dyrene maa under undersøkelsen være i ro paa fjøset; 6—7 timer efter indsprøitningen paabegyndes temperaturmaalingen igjen, og der fortsættes med denne h v e r a n d e n t i m e. Dyr, der ved maaling indtil den 13de time findes at ha git sikkert tegn paa at være tuberkuløse, behøver ikke at maales mere, mens dyr, der ikke har reagerert, eller hvis reaktion er tvilsom, maa maales indtil den 17de eller 23de time efter indsprøitningen.

Dyrlægen maa enten selv foreta maalingen eller la denne foreta av mænd, som av ham er git den til temperaturmaalingen nødvendige anvisning, og hvis maalinger han isaafald personlig maa kontrolere paa stedet. Det maa paasees, at dyrene ikke vandes umiddelbart foran en maaling. Brunstige dyr viser ofte en høiere temperatur end normalt, dog vil den ikke av denne grund stige over 40°.

Undersøkelsens resultat anføres paa det dertil bestemte skema og indsendes snarest mulig til veterinærdirektøren.

(Konf. forøvrig cirkulære fra veterinærdirektøren av 7de april 1905).

Lov

om kommunale slagtehuse, kjøtkontrol m. v. av 27de juni 1892, jfr. lov av 27de juli 1895, lov av 6te august 1897, lov av 25de juli 1910 og lov av 14de juli 1914.

§ 1. I kommuner, for hvilke der er indrettet slagtehus, hvis beliggenhet og plan er godkjendt av Kongen, kan kommunestyret med Kongens samtykke paabyde, at al slagtning av nærmere bestemte arter av husdyr, hvis kjøt skal benyttes til menneskeføde, skal foregaa i det kommunale slagtehus.

Paa samme maate kan fastsættes, at al handel med nærmere bestemte arter av levende husdyr inden en kommune skal foregaa under kontrol paa dertil bestemt torv eller plads.

§ 2. I enhver kjøbstads- eller ladestedskommune med over 4 000 indbyggere skal alt inden kommunen slagtet eller til samme indført ferskt slagtekjøt av hest, kvæg, svin, faar, gjet og ren, der skal benyttes som menneskeføde, undersøkes av kommunal kjøtkontrollør, der skal være dyrlæge. Kongen kan dog, efterat formandskapet i indførselskommunen er git anledning til at uttale sig, bestemme, at kjøt, som indføres fra en kommune til en anden kommune, hvori kommunal kjøtkontrol er oprettet, fritages for fornyet undersøkelse og stempling i indførselskommunen, naar kjøttet stammer fra dyr, som er slagtet i et av vedkommende departement godkjendt slagtehus, hvor kontrol utføres av dyrlæge, ansat av departementet, og i henhold til nærmere av departementet utfærdigede regler for kontrollens haandhævelse samt for kjøttets transport og dets efterbesigtigelse.

Efter andragende fra kommunestyret kan det av Kongen bestemmes, at kjøt av dyr, der slagtes inden dele av kommunen, som ikke er bymæssig bebygget, og hvor kontrollens gjennemførelse paa grund av deres avstand fra kontrolstationen vil falde uforholdsmæssig besværlig, kan fritages for undersøkelse av kommunal kjøtkontrol, naar kjøttet ifølge erklæring, avgit av den, for hvem det slagtes, alene skal benyttes av denne og hans husstand.

Efter beslutning av kommunestyret og med Kongens samtykke kan saadan kontrol paabydes ogsaa for kjøbstads- eller ladestedskommuner med ikke over 4 000 indbyggere.

Det samme gjælder landkommuner, dog saaledes, at i saadan kommune kun det kjøt, der utbydes til salg inden kommunen, kan forlanges kontrollert.

Det fra utlandet indførte ferske eller saltede kjøt, som indføres i fjerdedels kropper eller mindre dele — saakaldt tøndekjøt samt pølser og andet findelt kjøt — skal likeledes underkastes kontrol av en dertil av departementet godkjendt kommunal kontrollør.

Kongen kan bestemme, at indførsel fra utlandet av kjøt eller kjøt av visse arter av dyr kun tillates til visse bestemte kjøbstæder eller ladesteder. For grænsetrafikken med slagtekjøt kan dog Kongen fastsætte undtagelsesbestemmelser.

Kongen kan derhos bestemme, at indførsel fra utlandet av benfrit tøndekjøt — ferskt eller saltet — samt pølser og andet findelt kjøt helt forbydes.

§ 3. Kjøt, som av kommunal kontrollør findes tjenlig til menneskeføde, skal stemples eller merkes. Findes det utjenlig dertil, skal det ufortøvet beslaglægges og ikke tilbakeleveres vedkommende, forinden det er gjort uskadelig for den menneskelige sundhet eller ubrukbart som næringsmiddel. I de kommuner, hvor kontrol i henhold til denne lov er indført, maa ustemplet slagtekjøt eller umerket opdelt kjøt, som er undergit kontrol, ikke falbydes, torvføres eller forhandles.

Hvis beslaglagt kjøt, som ikke tilbakefordres, av vedkommende kommune blir utnyttet til teknisk bruk istedenfor at tilintetgjøres, har eieren krav paa en forholdsmæssig godtgjørelse.

Den kommunale kjøtkontrollørs avgjørelse kan indankes for stedets sundhetskommission, hvis ordfører i tilfælde ufortøvet skal gives fornøden underretning.

§ 4. Naar slagtetvang indføres efter § 1, pligter vedkommende kommune at gi erstatning for den værdiforringelse, som de for slagtebedrift inden kommunen lovlig opførte bygninger og indretninger maatte lide ved ikke længere at kunne benyttes efter sit øiemed, forsaavidt bedriften lovlig der har været drevet og ved slagtetvangens indførelse endnu drives.

Erstatningen fastsættes i tilfælde ved lovlig skjøn, optat for kommunens regning. Overskjøn maa forlanges inden 4 uker; omkostningene derved utredes efter de almindelige regler.

Erstatningskrav maa i tilfælde være fremsat inden tre maaneder efter slagtetvangens indførelse.

§ 5. For benyttelse av slagtehus eller torv, bestemt til handel med levende husdyr, kan kommunestyret med Kongens samtykke for mindst et aar ad gangen fastsætte bestemte avgifter.

Disse maa dog ikke være høiere end fornødent til renter av den kapital, som er anvendt til vedkommende anlæg samt til dækkelse av driftsomkostningene.

Ønskes den i § 2 omhandlede undersøkelse utført i slagteri eller andetsteds utenfor kontrolstationen, skal dertil være adgang til saadanne tider og mot saadan godtgjørelse, som av kommunestyret med Kongens approbation bestemmes.

I kommuner, hvor offentlig slagtehus ikke er oprettet, skal vedkommende kommunestyre ansætte særskilt kontrollør paa det sted, som slagterborgere eller kjøthandlere andrar om, paa betingelse av, at disse refunderer kommunen de utgifter, som medgaar til saadan kontrollørs avlønning. Lønnens størrelse bestemmes av kommunestyret med departementets approbation. I tvilsomme tilfælde skal kjøttet uten utgift for kommunen frembringes til den kommunale kontrolstation.

Kongen kan fastsætte en avgift til dækkelse av de utgifter, som er forbundet med kontrol av det fra utlandet indførte kjøt saavel i hele slagt eller dele av slagt som i opdelt tilstand.

§ 6. Kongen kan utfærdige nærmere forskrifter til denne lovs gjennemførelse. Han kan saaledes bestemme, at der for det indenlandske kjøt paa forlangende av kontrolløren meddeles oplysninger om kjøttets oprindelse m. v., at der medfølger det til kontrol fremstillede utenlandske kjøt — saavel slagtekjøt som opdelt kjøt — oprindelsesbevis og attest om dyrets tilstand i levende live, at røkte skinker, saltet flesk, talg, fett eller kjøt, som indføres i lufttætte kar og har været underkastet en sær-

egen mot bedærvelse beskyttende behandling (hermetiske varer), fritages for den i henhold til denne lov anordnede kontrol, at der fastsættes en mindstevegt for de kjøtstykker, som indføres i opdelt tilstand, at der forbydes anvendelse av andre konserveringsmidler end salt, og at kjøt av visse arter av dyr eller kjøt, som ikke uten betingelse godkjendes av kontrollen, skal — saafremt vedkommende kommunestyre fatter beslutning derom — forhandles i egne lokaler. Han kan fremdeles fastsætte regler for det kontrollerte kjøts stempling eller merkning samt for kontrol av de til det slagtede dyr henhørende organer.

§ 7. Overtrædelser av de i denne lov eller med hjemmel derav givne forskrifter paatales av politiet og straffes[1]) med bøter fra kr. 2,oo til kr. 1 000,oo.

Regler

for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt (slaktekjøtt). Plakat av 4de august 1911. (Kfr. plakat av 29de juni 1922).

A. Om innførsel fra utlandet av slaktekjøtt.

§ 1. Innførsel av ferskt slaktekjøtt av hest, kveg, får, gjet, svin og ren bestemt til menneskeføde, skal alene være tillatt fra de land, som innførselsplakaten i henhold til lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer (husdyrloven) av 14 juli 1894 med tilleggslover til enhver tid bestemmer.

§ 2. Innførsel må alene finne sted til de kjøpstæder eller ladesteder, hvor der er innført offentlig kjøttkontroll i henhold til lov av 27 juni 1892 (kfr. lover av 25 juli 1910 og 14 juli 1914) om kommunale slaktehus m. v. Kjøttet skal underkastes kontroll og i tilfelle stemples. Landbruksdepartementet kan for enkelte tilfelle tillate innførsel til andre steder. Derhos skal det inntil videre være tillatt å innføre slaktekjøtt over riksgrensen mot Sverige til benyttelse for befolkningen i grensedistriktene uten å underkastes kontroll.

§ 3. Ferskt slaktekjøtt, hvorved forstås slaktemessig behandlet kjøtt uten tilsetning av konserveringsmidler, må kun innføres i hele, opbrystede kropper. Disse kan dog for storfe og hests vedkommende være opstykket i ens merkede halve eller fjerdedels kropper.

Bryst- og bukhule må være åpne for kontroll. Nyrene skal medfølge i organisk sammenheng. Bryst- og bukhinde må være ubeskadiget tilstede og lymfekjertlene ikke borttatt. Andre medfølgende organer skal være naturlig forent med slaktet; dog må de, særlig i frossen tilstand, ikke vanskeliggjøre kontrollen. Løse organer tillates ikke innført.

Kjøtt, som grenseboere på norsk side fører over riksgrensen fra Sverige, skal kunne innføres i mindre deler enn foran nevnt, men kun til forbruk av importøren selv eller hans husstand. På sådant kjøtt finner heller ikke bestemmelsene i § 4 anvendelse.

§ 4. For innførselen skal forøvrig gjelde følgende regler:

a. Ferskt slaktekjøtt — med undtagelse av renkjøtt — skal alene kunne

[1]) Kfr. den nye straffelov.

innføres, når det stammer fra dyr, slaktet i et av statsmyndighet i vedkommende land for slaktning til eksport til utlandet godkjent offentlig slaktehus eller slakteri, hvor slaktning, kontroll og forsendelse m. v. av kjøttet foregår efter regler godkjent av vedkommende statsmyndighet i utførselslandet, og hvor de kontrollerende veterinærer på samme vis dertil er godtatt eller ansatt av nevnte myndighet. Kjøttet må kun innføres hertil direkte fra vedkommende utenlandske slaktehus

b. Kjøttet skal være forsynt med stempelmerker, som beviser, at kjøttet stammer fra dyr, som av kontrollveterinær er besiktiget i slakteriet umiddelbart før slaktningen og funnet sundt, og at kjøttet av kontrollveterinær er undersøkt og funnet sundt og tjenlig til menneskefode (prima). Sådanne stempelmerker, der skal godtas av Landbruksdepartementet, skal angi eksportlandets navn og slakteriets nummer.

c. Der skal ved metalltråd og blyplombe være påheftet kjøttet merkelapp, der angir utførselslandets navn, det eksporterende slakteris nummer og beliggenhet (by), kjøttets art, samt at det i henhold til gjeldende lov eller reglement er godkjent til utførsel. Merkelappen skal være datert og underskrevet av vedkommende dertil autoriserte kontrollveterinær.

d. Landbruksdepartementet kan kreve, at der med hvert parti kjøtt skal følge sådan eksportattest, som Landbruksdepartementet nærmere bestemmer.

Kjøtt, som ikke innføres i dertil bestemte og særlig innrettede transportrum, skal være forsynt med ny, ren emballage. Rum for transport av kjøtt skal være rent og smittefritt.

Til kommuner, hvor der er kommunal kjøttkontroll, kan der inntil videre fra svenske grensedistrikter innføres slakt uansett bestemmelsene i litr. a og b, når der medfølger slaktet en skriftlig erklæring fra vedkommende dyrs eier om kjøttets oprinnelse, slaktningssted og slaktningstid samt om, at dyret, hvorfra kjøttet stammer, ikke er slaktet på grunn av sykdom eller var sykt i slaktningsøieblikket. Denne erklæring skal bekreftes av svensk veterinær, politimyndighet, grensetollstasjonsbestyrer eller ordfører i vedkommende kommune med tilføielse om, at der i distriktet ikke for tiden optrer ondartet smittsom husdyrsykdom. Dog skal disse attester, når det gjelder hest, inneholde erklæring om, at hesten er besiktiget av attestutstederen umiddelbart før slaktningen og funnet fri for sykdomstegn.

Landbruksdepartementet skal være bemyndiget til å dispensere fra bestemmelsene i denne paragraf i særskilte tilfelle og til å gi almindelig dispensasjon for innførsel av frosset rensdyrkjøtt.

§ 5. For kontroll av det innførte kjøtt betales en avgift av kr. 1,50 pr. skrott.

B. *Om kontrollens haandhævelse.*

§ 6. I enhver kommune, hvor offentlig kjøtkontrol i henhold til loven av 27de juni 1892 er anordnet, skal der være en kontrolstation, hvor kontrollen av det ferske slagtekjøt skal foregaa.

§ 7.

a) Intet kjøt skal undersøkes og stemples, medmindre det, hvis det stammer fra hest, svin, kvæg (undtagen kalver) eller ren, fremlægges i mindst en fjerdedels krop (for- eller bakfjerding), og hvis det stammer fra kalv, faar eller gjet, fremlægges i hele kropper, som kan være delt efter længden; dog skal slagt, som stammer fra dyr, der er slagtet paa grund av sygdom (nødslagtede dyr), altid fremlægges i sin helhet. Renkjøt, som ved indførsel til kontrolkommune er frossent, skal være fritat for den ved denne plakat anordnede kontrol.

b) Hele kropper skal ved fremlæggelsen være opbrystet. Med bakparter skal følge nyrerne i organisk sammenhæng. Andre organer, som ved slagtningen er fraskilt kroppen, saasom hode, tunge, net, lever, hjerteslag o. lign. kan mottages til kontrol, naar de ved et merke er betegnet som tilhørende det slagt, hvormed de fremføres, og for tungens vedkommende er heftet til dette.

c) Ferske organer av slagtedyr maa ikke benyttes som menneskefode inden en kommune uten at være fremført til kontrol og stemplet.

d) Kommunestyret kan ved approbation av Landbruksdepartementet fastsætte regler, ifølge hvilke større dele av slagt eller flere organer end ovenfor nævnt kan kræves fremlagt for kontrolløren i tilfælde i organisk sammenhæng med slagtet.

e) Ved undersøkelse i slagteri av kjøt av dyr, slagtet inden vedkommende kommune, skal samtlige dyrets organer være tilstede og særskilt for hvert dyr fremvises for kontrolløren.

§ 8. Naar hesteslagt fremlægges til kontrol, skal slagtet ledsages av attest enten fra en dyrlæge, som meddeler oplysning om hestens tilstand umiddelbart før slagtningen, eller fra to troværdige mænd, som i henhold til en besigtigelse av hesten umiddelbart før slagtningen bevidner, at dyret er fundet frit for sygdomstegn. Attesten skal tillike indeholde oplysning om dyrets farve. Slagtet maa være forsynt med et merke, som godtgjør dets identitet efter den medfølgende attest. Mændenes troværdighet skal være bevidnet av politiet eller av kommunens ordfører.

§ 9. Slagt, som ved fremførelse til kontrol ikke er i hel og ubeskadiget stand, saaledes at ingen hindebedækning er fjernet, itler eller andre organdele bortskåret, eller som ikke tilfredsstiller de i § 7 og 8 opstillede krav, eller som fremlægges i tilsmudset tilstand avvises fra kontrollen, forsaavidt der ikke foreligger grund til at beslaglægge kjøttet.

§ 10. Kontrolløren skal, forsaavidt slagtet efter foranstaaende bestemmelser kan mottages til kontrol, underkaste dette en nøiagtig undersøkelse for at avgjøre, om kjøttet er tjenlig til menneskefode. Avgjørelse herav træffes overensstemmende med den til enhver tid gjældende instruks for kontrollen. Hvis kontrolløren paa grund av særegne forhold ikke kan træffe avgjørelse ved slagtets fremlæggelse, kan avgjørelsen utskytes indtil 24 timer, mellemliggende helligdag ikke iberegnet. Ved under-

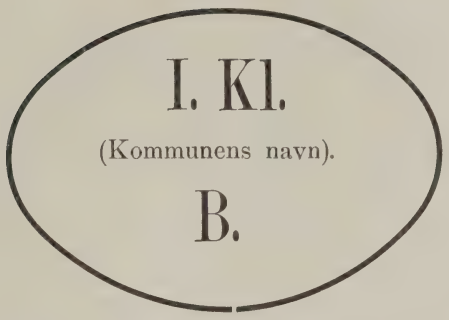

søkelsen har kontrolløren ret til at gjøre de nødvendige indsnit i kjøt og organer.

§ 11.

a) Den, som fremstiller kjøt til kontrol, skal ved fremlæggelsen meddele oplysning om, hvad der er ham bekjendt om slagtet, saasom eierens navn, hvorfra slagtet er kommet, slagtningssted og slagtningstid, om dyret har været sykt eller har faat medicin før slagtningen m. v.

b) Hvis slagtet stammer fra et sykt dyr, skal der meddeles oplysning om dyrets tilstand før slagtningen, om det har faat medicin før slagt-

ningen og andre oplysninger som kontrolløren anser nødvendige. Kan fornødne oplysninger ikke tilveiebringes, avvises slagtet, medmindre der ved undersøkelsen findes tegn, som betinger slagtets beslaglæggelse.

§ 12. Naar et slagt efter foretat undersøkelse findes tjenlig til menneskefode, skal der paa slagtet anbringes stempelmerker.

Paa kjøt av slagtedyr, slagtet inden en kommune, hvor kontrol er innført, og undersøkt i vedkommende slagteri med dyrets samtlige organer saaledes tilstede, at der ingen tvil er om, at organene tilhører det foreviste slagt, skal naar kjøttet i enhver henseende findes sundt og ubetinget tjenlig til menneskefode, anbringes stempelmerker i blaa farve og oval form; saadanne stempler, hvis tverdiameter skal være 6 cm.

og hvis høidediameter skal være 3,5 cm., skal indeholde foruten kommunens navn (helt eller forkortet) tillike tegnene I Kl. (ɔ: første klasse), B. (ɔ: bykontrol), se hosstaaende tegning.

Paa kjøt av slagtedyr, som enten er indført utenbysfra eller slagtet inden byen, men fremført til kontrol uten tilstedeværelse av dyrets samtlige organer, skal, naar kjøttet i enhver henseende antages sundt og ubetinget tjenlig til menneskefode, anbringes stempelmerke i b l a a f a r v e

og t r e k a n t e t f o r m; saadanne triangulære stempler, hvis grundlinje skal være 6 cm. og hvis sider skal være 5 cm., skal foruten vedkommende kommunes navn tillike indeholde tegnene I Kl. (ɔ: første klasse), L. (ɔ: landkontrol), se hosstaaende tegning.

§ 13. Paa kjøt, som ved undersøkelse findes at lide av mangler i sanitær henseende, men hvor den tilstedeværende mangel ved omhyggelig tilberedning ikke antages at kunne betinge fare for den menneskelige sundhet, skal der hvis kjøttet hitrører fra dyr, undersøkt i vedkommende slagteri med dyrets samtlige organer saaledes tilstede, at der ingen tvil er om, at organene tilhører det foreviste slagt, anbringes stempelmerker i s o r t f a r v e og r u n d f o r m, hvis diameter skal være 6 cm. Stempel-

merket skal avstemple foruten vedkommende kommunes navn tillike tegnene II. Kl. (ɔ: 2den klasse), B. (ɔ: bykontrol), se hosstaaende tegning.

Hvis kjøttet derimot fremstilles til kontrol, uten at samtlige organer er tilstede, eller hvis det er indført utenbysfra, skal der, under samme betingelse som ovenfor i denne paragraf nævnt, anbringes merker i sort farve og kvadratisk form; kvadratets sider skal være 5 cm., og merket skal avstemple, foruten vedkommende kommunes navn, tillike II. Kl. (ɔ: 2den klasse), L. (ɔ: landkontrol), se hosstaaende tegning.

§ 14. Hvis der ved undersøkelse av kjøttet findes mangler av saadan art, at kjøttet ikke ansees tjenlig til menneskefode, skal det beslaglægges og indtil videre opbevares paa kontrolstationen paa en saadan maate, at der ingen risiko er for tilsmudsning og bedærvelse av andet kjøt eller for spredning av sygdomsstof. Fra kontrolstationen eller fra undersøkelsstedet skal det beslaglagte kjøt føres paa forsvarlig vis enten til destruktionsanstalt, opbrændingsovn eller nedgravningsplads for saadant kjøt eller til en av kommunen godkjendt indretning, hvor kjøttet gjennemkokes. Kjøttet kan dog tilbakeleveres eieren, hvis det ikke er befængt med nogen sygdom, som ifølge husdyrloven betinger dets opbrænding eller nedgravning. Kjøttet skal, hvis det tilbakeleveres eieren, av kontrolløren forsynes med dype indsnit, hvori der strøes ulæsket kalk eller petroleum, raa karbolsyre o. lign., hvorved det gjøres utjenlig til benyttelse for mennesker eller dyr.

§ 15. Den av kontrolløren trufne avgjørelse om kjøttets stempling eller beslaglæggelse kan indankes for stedets helseraad. Den, som fremfører kjøttet til kontrol, skal i saa fald straks protestere mot den trufne avgjørelse og har ved henvendelse til helseraadet at kræve dettes kjendelse. Kontrolløren bør være tilstede ved sakens behandling og nærmere begrunde sin avgjørelse. Kjøttet blir, indtil kjendelsen er avgit, at opbevare paa forsvarlig vis ved kontrolstationen. Hvis helseraadet ikke opretholder kontrollørens avgjørelse, blir kjøttet at stemple med tilføielse — efter kommunens navn — av ordet »Helseraad«.

§ 16. Stempelmerkerne skal anbringes paa mindst følgende steder paa hvert halve slagt:

I. Hos hest og kvæg (undtagen kalver)
   1. paa siden av halsen,
   2. paa underarmen,
   3. paa bogen,
   4. paa brystet,
   5. paa høiryggen,
   6. i nyrepartiet,
   7. paa indsiden av laaret,
   8. paa utsiden av laaret,
   9. paa tungen og hodet.

II. Hos kalver og rensdyr
   1. paa bogen eller underarmen,
   2. paa brystet,
   3. paa laaret eller bækkenpartiet.

III. Hos svin
   1. paa hodet,

2. paa brystet,
3. paa bogen,
4. paa ryggen,
5. paa buken,
6. paa laaret.

Paa smaagriser er det nok at stemple hodet og ryggen.

IV. Hos f a a r og g j e t

1. paa brystet,
2. paa bogen,
3. paa ryggen,
4. paa laaret.

Hos s m a a l a m og k i l l i n g e r er det nok at stemple halsen og ryggen.

Hvis kontrolløren finder det hensigtsmæssig, eller hvis kjøttets eier kræver det, kan flere stempler anbringes.

§ 17. Enhver kontrolstation skal være forsynt med vand, vask og avløp til kloak, samt de til undersøkelse av slagtet nødvendige instrumenter og forøvrig være indrettet og utstyrt saaledes som Landbruksdepartementet til enhver tid bestemmer. Stemplene maa utenfor bruken opbevares i et sikkert tillaast skap.

Der skal sørges for, at slagtet kan fremlægges til kontrol uten at utsættes for regn eller støv. For det beslaglagte kjøt skal der findes et eget ophængningsrum eller en egen kasse, hvilke holdes forsvarlig avlaast.

§ 18. Kontrolstationen skal holdes aapen for undersøkelser og stempling av kjøt til de tider, som vedkommende magistrat og formandskap bestemmer.

§ 19. Ved enhver kontrolstation skal der føres en protokol over alt kjøt, som fremføres til kontrol ved hovedstationen, samt en anden protokol over alt kjøt, som undersokes utenfor kontrolstationen.

I vedkommende protokol anføres rekvirentens eller eierens navn, kjøttets oprindelse (fra indlandet eller fra utlandet), undersøkelsens datum, kjøttets art og størrelse samt undersøkelsens resultat. Der skal tillike føres regnskap over de for undersøkelsen betalte avgifter.

§ 20. Naar noget kjøt avvises, stemples med 2den klasse eller beslaglægges, skal grunden hertil anføres i protokollen.

Det beslaglagte eller efter § 13 stemplede kjøt skal veies. Det skal anføres i protokollen, hvorledes der senere er forholdt med det beslaglagte kjøt.

§ 21. Kontrolstationens bestyrer har inden 1ste februar hvert aar gjennem vedkommende helseraad og magistrat at avgi til direktøren for Det civile veterinærvæsen en nøiagtig beretning over kontrollens virksomhet i det forløpne aar overensstemmende med de for saadan beretning fastsatte skemaer.

§ 22. Overtrædelse av de i denne plakat givne forskrifter blir, forsaavidt de ikke indgaar under strengere straffebestemmelser, at belægge med straf overensstemmende med den almindelige borgerlige straffelov av 22de mai 1902 § 339.

§ 23. De ved de kongelige plakater av 5te november 1895, 2den november 1896, 3dje august 1897, kgl. res. av 19de august 1897 samt

de kongelige plakater av 20de oktober 1900, 26de oktober 1901, 24de mai 1907 og 27de november 1908 fastsatte kjøtkontrolregler ophæves fra 1ste september 1911 at regne. Denne plakat trær i kraft fra samme dag.

Bekjentgjørelse

fra Landbruksdepartementet angående innførsel av ferskt kjøtt (slaktekjøtt) fra Sverige til Norge.

Som tillegg til de ifølge plakat av 29 juni 1922 gjeldende regler for innførsel fra utlandet av fersk slaktekjøtt fastsettes herved følgende nærmere regler vedrørende sådan innførsel fra Sverige.

§ 1.

I plakat av 29 juni 1922 dens § 4 litr. b er det bestemt at Landbruksdepartementet skal godta de stempelmerker som i utlandet påsettes det kjøtt som omhandles i nevnte paragrafs litr. a.

I henhold hertil har departementet godkjent sådanne stempelmerker for kjøtt fra følgende offentlige slaktehus og under kontroll stillede eksportslakterier i Sverige, nemlig av:

A.: Offentlige slaktehus:

Nr. 1 Stockholm.	Nr. 5 Linköping.
» 2 Göteborg.	» 6 Karlskrona.
» 3 Malmö.	» 7 Hälsingborg.
» 4 Eskilstuna.	» 8 Norrköping.

Stempelmerkene på kjøtt fra disse slaktehus skal ha en blå farve, være av oval form, med en lengdediameter av 6 cm. og en høidediameter av 3,5 cm. og inneholde ordene «Statskontroll N:r», slaktehusets nummer som eksportslakteri samt ordet «Sverige», således som hosstående monster viser:

B.: Eksportslakterier:

51. Kalmar läns andelssvineslakteriförening, Kalmar.
52. Östra Skånes andelsslakteriförening u. p. a., Tomelilla.
54. Värmlands andelsslakteriförening m. b. p. a., Kil.
55. Sydvästra Skånes andelsslakteriförening u. p. a., Trälleborg.

---

*) Anvisning til undersøkelse og stempling av ferskt slaktekjøtt av 6te oktober 1911.

[1]) Her angis slaktehusets nummer som eksportslakteri.

56. Halmstads svineslakteriförening, Halmstad.
57. A. B. Falkenbergs exportslakteri, Falkenberg.
59. Hallsberg svineslakteribolag, Hallsberg.
60. Ystadsortens andelsslakteriförening, u. p. a., Ystad.
61. Ängelholmsortens andelsslakteriförening u. p. a., Ängelholm.
62. A. B. Varbergs exportslakteri, Varberg.
64. Lantbrukarnas andelsexportslakteriförening u. p. a., Landskrona.
65. Eslövs svineslakteriaktiebolag, Eslöv.
67. Nordvestra Skånes andelsslakteriförening, u. p. a., Åstorp.
68. A. B. Äsperöds exportslakteri, Äsperöd.
70. Västra Sveriges andelssvineslakteriförening, Uddevalla.
72. Skånska andelsslakteriförening u. p. a., Hörby.
73. Mellersta Skånes andelsslakteriförening u. p. a., Askeröd.
75. Värnamo exportslakteriförening u. p. a., Värnamo.
76. Kopparbergs läns andelsslakteriförening u. p. a., Borlänge.
77. Jönköpings läns andelssvineslakteriförening u. p. a., Jönköping.
78. Gottlands andelsslakteriförening u. p. a., Visby.
79. Västergötlands exportslakteri (Sven Hylander & Co.), Stenstorp.
80. Kristianstadsortens andelsslakteriförening u. p. a., Kristianstad.
81. Skaraborgs läns andelssvineslakteriförening u. p. a., Skara.
82. Kronobergs läns andelssvineslakteriförening u. p. a., Alvesta.
83. Sydvästra Skånes andelsslakteriförening u. p. a., Kävlinge.
84. Mälareprovinsernas andelsslakteriförening m. b. p. a., Nyköping.

Stempelmerkene på kjøtt fra disse slakterier skal være blå, ha en cirkelrund form, hvis diameter er 5,5 centimeter og indeholde ordene «Statskontroll N:r», slakteriets nummer samt ordet «Sverige», således som hosstående mønster viser:

Vedkommende godkjente slaktehus's eller slakteris nummer skal finnes angitt i stempelmerkerne.

§ 2.

Den i henhold til ovnnevnte plakats § 4 litr. c nevnte merkelapp, som skal påheftes kjøttet, skal for det kjøtts vedkommende, som stammer

[1]) Her angis eksportslakteriets nummer.

fra noget av de foran under gruppe A nevnte offentlige slaktehus, ha følgende tekst:

SVERIGE

Kött av ....., slaktat i offentliga slakthuset i ....., exportslakteriet N:r ....., godkänt till utförsel till ..... enligt Kungl. förordningen den 10 oktober 1913 ang. kontroll vid utförsel av kött.

..... den ..... 192 .....

Journalnummer:

..... av Medicinalstyrelsen förordnad veterinär.

Og for det kjøtt, som stammer fra de under gruppe B nevnte eksportslakterier, følgende tekst:

SVERIGE

Kött av ....., slaktat i exportslakteriet N:r ..... i ..... godkänt till utförsel till ..... enligt Kungl. förordningen den 10 oktober 1913 ang. kontroll vid utförsel av kött.

..... den 192

Journalnummer:

..... av Medicinalstyrelsen förordnad veterinär.

Merkelappene skal være utfylt og undertegnet og påheftet med metalltråd og blyplombe.

§ 3.

Videre har departementet for det kjøtt som omhandles i foranstående §§ 1 og 2, bestemt:

1. at den i forannevnte plakats § 4 litr. d omhandlede eksportattest eller annen medfølgende attest inntil videre skal inneholde bevidnelse

fra vedkommende veterinær i utførselslandet om, at det dyr fra hvilket kjøttet stammer, ikke i de før nedslaktningen senest forløpne 30 — tretti — dager er innført til Sverige fra utlandt,

2. at de i plakatens § 3, annet ledd, omhandlede «andre» organer, heri medregnet hode, inntil videre ikke skal kunne medfølge slaktet. Dog kan hode sitte på slakt av svin.

§ 4.

Det kjøtt som i henhold til bestemmelsene i plakatens § 4, næst siste ledd, på visse vilkår kan innføres fra svensk grensedistrikt, skal stamme fra dyr som er opfødd og slaktet i et umiddelbart ved riksgrensen beliggende svensk tingslag eller av sådant tingslag omsluttet by.

Foruten den i plakaten nevnte bekreftede erklæring som skal medfølge dette kjøtt og hvis innhold nærmere er angitt i plakaten, skal der være påheftet kjøttet en av vedkommende svenske bevisutsteder underskreven merkelapp efter nedenstående mønster:

SVERIGE

N:r[1]) .....

Kött av[2]) .....

godkänt för utförsel till Norge.

[3]) ..... den 192

[4]) .....

[5]) .....

[1]) Journalnummer. [2]) Dyreslag. [3]) Stedets navn. [4]) Bevisutstederens navn. [5]) Titel.

I henhold til den i regjeringens resolusjon av 22 desember 1922 gitte bemyndigelse har departementet bestemt at forannevnte plakat av 29 juni 1922 angående endringer i plakat av 4 august 1911 inneholdende regler for innførsel og kontroll av fersk kjøtt (slaktekjøtt) med de i nærværende bekjendtgjørelse gitte tilleggsbestemmelser skal tre i kraft fra og med 1 april 1923.

Regler

for innførsel og undersøkelse av opdelt kjøt. Plakat av 4de august 1911.[1])

§ 1. Ved opdelt kjøt forstaaes kjøt av slagtede husdyr, naar kjøttet er delt i fjerdedels kropper eller mindre dele. Til kjøt henregnes muskler med tilhørende ben, fett, bindevæv og itler, fremdeles indre organer, hode og tarmer.

Opdelt kjøt kan indføres til[2]):

1. Kristiania,
2. Drammen,
3. Skien,
4. Arendal,
5. Kristiansand,
6. Stavanger,
7. Haugesund,
8. Bergen,
9. Trondhjem,
10. Bodo.

Indførsel av saadant kjøt til andre steder end de her nævnte er forbudt. Landbruksdepartementet kan dog for enkelte tilfælde tillate indførsel til andre steder.

§ 2. Indførsel av blod og hakkekjøt samt usaltet benfrit kjøt er forbudt, medmindre bestemmelserne i nærværende plakats § 11 kommer til anvendelse.

Paa samme maate er indførsel av faarekjøt i mindre stykker end paa 2 kg. og av andet kjøt i mindre stykker end paa 4 kg. forbudt. Forøvrig er indførsel av saltet kjøt tillatt. Saltet kjøt, som indføres, skal være undergit kontrol efter reglerne i denne plakat.

§ 3. Bestemmelserne i §§ 1, 2 og 6 skal indtil videre ikke gjælde for røkte eller saltede skinker, saltet flesk, talg, fett eller kjøt, som indføres i lufttætte kar og har været underkastet en særegen mot bedærvelse beskyttende behandling (hermetiske varer), endvidere pølser, posteier o. lign. i lufttæt pakning, indhyllet i gelatin o. lign. eller nedlagt i eddik. Pølser, posteier o. lign. kan kun indføres i særskilte postpakker paa indtil 5 kg. vegt.

Ved skinker forstaaes bogen eller laaret av svin med tilhørende ben, med eller uten hud.

Likeledes skal frossent renkjøt indtil videre være fritat for den ved denne plakat anordnede kontrol.

§ 4. Til salt kjøt henregnes alene kjøt, hvor muskelmassen ogsaa i de inderste lag indeholder mindst 4 — fire — procent salt.

§ 5. Kjøt, som er tilsat farvestoffer eller andre konserveringsmidler end koksalt, sukker eller salpeter, saasom

a) borsyre og borater (boraks),
b) formaldehyd,

---

[1]) Konf. kgl. resol. av 26de mai 1922. [2]) Tønsberg utgik ved kgl. resol. av 9de februar 1912. Aalesund utgik ved kgl. resol. av 8de oktober 1915. Drammen se kgl. res. 26de mai 1922.

c) alkali — jordkali — oxyder — hydroxyder og karbonater,
d) svovlsyre og undersvovlsyrlige salter (sulfiter og hyposulfiter),
e) fluorider,
f) benzoesyre, salicylsyre og deres forbindelser,
g) klorater

maa ikke indføres, medmindre bestemmelserne i nærværende plakats § 11 kommer til anvendelse.

§ 6.

a) Efterat det i § 1 og 2 omhandlede i tønder, fustager eller anden indpakning indførte kjøt er toldbehandlet eller, forsaavidt stedets toldvæsen og vedkommende kjøtkontrollør finder det hensigtsmæssig, før toldbehandling har fundet sted, skal kjøttet, førend det utleveres importøren, underkastes kontrol av dertil av departementet godkjendt kommunal kontrollør.
b) I særegne tilfælde saasom ved større indførsel til fabrik eller lagerhus, kan departementet bestemme, at kontrollen utføres paa vedkommende fabrik eller lager.

§ 7.

a) Enhver sending av indført kjøtt, som omfattes av bestemmelserne i disse regler, skal ledsages av papirer bekræftet av stedets norske konsul, som godtgjør, hvorfra kjøttet kommer, kjøttets art og at kjøttet stammer fra dyr, som er undersøkt i levende live av dyrlæge og av ham fundet sundt, og at kjøttet ved dyrlæge-undersøkelsen efter slagtningen er fundet tjenlig til menneskefode. De indførte fustager eller anden emballage skal være saaledes merket og plombert, at varens identitet efter de ledsagende papirer kan godtgjøres. Indtil videre skal der dog ikke kræves dyrlæge-attest for det fra Island indførte saltede faarekjøt eller for saltede tarmer.
b) Landbruksdepartementet bemyndiges til at fastsætte formularer for de attester, som skal medfølge det fra utlandet indførte kjøt.
c) Forsendelsen skal aapnes i kontrollørens paasyn i det dertil bestemte undersøkelseslokale, eller, forsaavidt kontrol er tillatt i henhold til § 6 b, paa vedkommende sted.

Derpaa undersøkes, om varen stemmer med angivelsen i de ledsagende papirer, og om varen i sundhetsmæssig henseende frembyder betænkelighet.

§ 8. Naar kjøttet er kontrollert og fundet tjenlig til menneskefode, skal der paa vedkommende pakning anbringes enten et brandmerke eller et farvestempel.

Stemplet skal for kjøt av faar, kvæg eller svin være av regelmæssig sekskantet form og sekskantens sider skal være mindst 2,5 cm.

For hestekjøt skal stemplet være firkantet med 5 cm. lang grundlinje og 2,5 cm. lang sidelinje.

Stemplet, hvis bokstaver skal være skarpe og tydelige, skal, naar farve anvendes, avstemple et rødt merke, som indeholder ordet »Import« samt den kontrollerende kommunes navn.

Indeholder pakningen hestekjøt, skal merket angi dette.

§ 9. Hvis kjøttet tilbakevises fra kontrollen, fordi de i § 7 omhandlede legitimationer m. v. mangler eller ikke er fyldestgjørende, eller fordi det ikke er tillatt at indføre det til benyttelse som menneskefode

eller det beslaglægges, skal pakningen stemples med en sort trekant av 5 cm. sider, hvor der findes ordene »Import«, kontrolkommunens navn og henholdsvis ordet »tilbakevist« eller »beslaglagt«.

Den anvendte farve maa være holdbar.

§ 10. Der skal tillike foruten stemplingsmerket paaklistres sendingen en merkelap, som angir undersøkelsens datum og kontrollørens navn.

Stempelmerkerne skal anbringes paa pakningen paa mindst 2 steder (et merke paa lokket og et andetsteds) og paa iøinefaldende maate.

§ 11. Kjøt, som ikke er bestemt til menneskefode, kan indføres uten at underkastes kontrol, naar kjøttet er gjort eller gjøres utjenlig til menneskefode, saasom ved indsnit i kjøttet og tilsætning av kalk, tjærestoffer (karbolsyre, kreosot) o. lign. efter nærmere bestemmelse.

§ 12. Kontrolløren har at anføre i kontrolprotokollen noiagtige oplysninger om

a) undersøkelsens datum,
b) importørens navn,
c) varens art,
d) varens oprindelse (avsendelsessted og avsendelsesfirma),
e) kort angivelse av de ledsagende papirers indhold (sundhetsattest, fustagens eller sendelsens nr.) o. lign.,
f) varens nettovegt (som netto regnes sendelsens indhold av kjøt),
g) det beslaglagte kjøts nettovegt og mængden av det tilbakeviste kjø
h) grunden til beslaglæggelsen eller tilbakevisningen,
i) oplysninger om det i henhold til § 11 indførte kjøt, som er utjenlig til menneskefode.

Den av kontrolløren trufne avgjørelse kan indankes for stedets helseraad. Den, der fremfører kjøttet til kontrol, skal i saa fald straks protestere mot den trufne avgjørelse og har ved henvendelse til helseraadet at kræve dettes kjendelse. Kontrolløren bør være tilstede ved sakens behandling og for helseraadet nærmere begrunde sin avgjørelse. Kjøttet blir, indtil kjendelsen er avgit, at opbevare paa forsvarlig vis ved kontrolstationen. Hvis helseraadet ikke opretholder kontrollørens avgjørelse, blir kjøttet at stemple — med tilføielse efter kommunens navn — av ordet »Helseraad«.

§ 13. For undersøkelse av det indførte kjøt skal erlægges en kontrolavgift av 2 øre pr. kg. Avgiften beregnes efter kjøttets vegt.

§ 14. Med hensyn til toldens erlæggelse og eventuel tilbakebetaling av erlagt told for beslaglagt eller tilbakevist kjøt, har kontrolløren at rette sig efter den ordning, som i denne henseende maatte træffes av vedkommende toldkammer.

§ 15. Kontroltiden fastsættes av magistraten. Kontrol skal som regel kun finde sted ved dagslys; i mørketiden skal der sørges for tilstrækkelig kunstig belysning av kontrollokalet.

§ 16. Overtrædelse av de i denne plakat givne forskrifter blir forsaavidt de ikke indgaar under strengere straffebestemmelser, at belægge med straf overensstemmende med den almindelige borgerlige straffelov av 22de mai 1902 § 339.

§ 17. Denne plakat træder i kraft fra 1ste november 1911*).

*) Anvisning til undersøkelse av opdelt kjøt av 6te oktober 1911.
Veiledning til utførelse av kemisk undersøkelse av opdelt kjøt (av 1911, 21de september).

Lov

av 9de august 1918 (kfr. lov av 7de juli 1922) om offentlige tjenestemænds skyss- og kostgodtgjørelse.

I. *Angaaende skyssgodtgjørelse.*

§ 1. Offentlige tjenestemænd er for reiser inden riket, saavel i offentlige anliggender som til utførelse av forretninger for private, i de tilfælde, hvor der tilkommer dem skyssgodtgjørelse, berettiget til at oppebære denne efter de i nærværende lov fastsatte bestemmelser.

§ 2. Kongen fastsætter med Stortingets samtykke det regulativ, efter hvilket skyssgodtgjørelsen i almindelighet skal beregnes for de forskjellige befordringsmidler, tillands og tilvands.

§ 3. Naar den reisende i distrikter, hvor befordring bare kan ske med ren, benytter egne ren, blir den ham tilkommende godtgjørelse at bestemme av kongen.

§ 4. Tjenestemænd, som efter offentlig foranstaltning gives fri befordring eller som marsjerer med trop — hvorom nærmere regler gives av kongen — erholder ikke skyssgodtgjørelse, men faar kun godtgjort efter regning nødvendig utlæg for befordring av medbragt, fornøden bagage.

§ 5. Foruten den bestemte skyssgodtgjørelse, der ogsaa indbefatter tilsigelsespenger samt leie av baat og andre reiseredskaper, erholder samtlige tjenestemænd erstatning efter regning for nødvendige utlæg til

a) befordring ombord til og iland fra dampskibe,
b) transport av nødvendig bagage, saavel paa selve reisen som mellem bopæl eller forretningssted og det sted, hvor reisen begynder eller ender,
c) bom-, bro-, brygge-, flot- og færgepenger, indskrivningspenger, kanalavgift, slusepenger, telefon- og telegramgebyrer vedkommende reisen, pladsbillet og soveplads paa jernbane og dampskib og andre nødvendige utgifter til selve befordringen med jernbane eller dampskib.

§ 6. Forsaavidt den lovbestemte almindelige skyssbetaling med hjemmel av lov blir forhøiet, blir den av kongen bestemte godtgjørelse at forhøie med tilsvarende beløp.

§ 7. For reiser i statens anliggender, foretat utenfor rikets grænser, bestemmer Kongen eller den, han dertil bemyndiger, skyssgodtgjørelsens storrelse.

Likeledes kan Kongen bestemme særegne regler for beregning av skyssgodtgjørelse for toldofficianter paa grænsepatruljetur.

§ 8. Den mindste veilængde, som maa reises, naar godtgjørelse for skyss saavel tillands som tilvands skal kunne fordres, er 3 km. fra den reisendes bopæl eller 6 km. tilsammen frem og tilbake.

Skyssen godtgjøres bare for den virkelige veilængde, dog saa, at for de strækninger, hvor tjenestemanden har betalt for skyssen efter en større veilængde end den virkelig reiste (se lov om skyssvæsenet av 14. juli 1893 §§ 28 og 30 samt § 36, sidste passus), tilkommer der tjenestemanden skyssgodtgjørelse efter denne forøkede veilængde.

§ 9. Den godtgjørelse, som tilkommer offentlige tjenestemænd for skyss, skal beregnes efter den vei og den maate, hvorpaa reisen med mindst utgift kan foregaa — alt forsaavidt det ikke paa grund av særegne omstændigheter har været av væsentlig betydning at foreta reisen ad anden vei eller paa anden maate, hvilket i saa fald maa angives i regningen.

II. *Angaaende kostgodtgjørelse.*

§ 10. I tilfælde, hvor der for reiser inden riket — enten i offentlige anliggender eller til utførelse av forretninger for private — tilkommer offentlige tjenestemænd skyssgodtgjørelse efter nærværende lov, skal de ogsaa være berettiget til kostgodtgjørelse efter nedenstaaende bestemmelser.

Det samme gjælder ogsaa:

1. Offentlige tjenestemænd, som paa saadanne reiser ellers vilde tilkomme almindelig skyssgodtgjørelse, men som istedet derfor erholder fri befordring.
2. Militære og civilmilitære tjenestemænd av sjøetaten ogsaa med hensyn til kommandoturer tilsjøs.

Derimot skal nærværende lovs bestemmelser om kostgodtgjørelse ikke være anvendelige paa forlikskommissærer og i krigstilfælde heller ikke paa militære og civilmilitære tjenestemænd.

§ 11. Kongen fastsætter med Stortingets samtykke kostgodtgjørelsens størrelse.

Forsaavidt tjenestemændene i denne henseende inddeles i klasser, bestemmes inddelingen av Kongen med Stortingets samtykke.

§ 12. Stortingsmænd tilkommer paa reiser, som de ifølge grundlovens § 65, 1ste led, erholder reisegodtgjørelse for, kostgodtgjørelse efter det til enhver tid gjældende regulativ, i tilfælde som for 1ste klasse bestemt.

§ 13. For medlemmer av offentlige kommissioner og komiteer eller for nogen, hvem særskilt hverv forøvrig er overdrat, bestemmer Kongen den kostgodtgjørelse, som blir at tilstaa vedkommende.

Det samme gjælder for reiser, som foregaar utenfor rikets grænser, forsaavidt disse ikke er kommandoturer tilsjøs.

Endvidere skal det være overlatt Kongen under særegne omstændigheter at fastsætte en høiere kostgodtgjørelse end efter denne lov bestemt for fylkesmænd, statsadvokater, sorenskrivere, fogder, politiembedsmænd, lensmænd og sakførere for tilstedeværelse under de større fiskerier.

For reise foretat av jernbanefunktionær inden hans distrikt bestemmes kostgodtgjørelsens størrelse av Kongen eller den, han bemyndiger dertil.

§ 14. Den mindste veilængde, som saavel tillands som tilvands maa reises, naar kostgodtgjørelse skal kunne fordres, er 3 km. fra den reisendes bopæl eller 6 km. tilsammen frem og tilbake.

Valgte medlemmer av fylkesting, fylkesutvalg, fylkesveistyrer, fylkesskattestyrer og fylkesskolestyrer tilkommer dog kostgodtgjørelse for forretningsdage, selv om reise ikke foretages. Det samme gjælder lagrettemænd og domsmænd, som har forrettet.

§ 15. Døgn efter denne lov regnes fra det klokkeslet, da reisen paabegyndes. Dele av et døgn paa 5 timer og derover regnes for et helt døgn. For reiser, som varer mindre end 5 timer, tilstaaes ingen kostgodtgjørelse.

Læger i praksis erholder dog, uanset bestemmelserne i denne paragraf, kostgodtgjørelse for alle reiser, for hvilke de tilkommer skyssgodtgjørelse.

§ 16. Kostgodtgjørelse kan alene beregnes for den tid, der med nødvendighet medgaar til reise til og fra forretningsstedet ad korteste vei eller paa billigste maate, overensstemmende med de for beregningen av skyssgodtgjørelse gjældende regler, samt til forretningens utførelse.

Naar reisen sker med hesteskyss, bør som regel mindst 60 km. daglig tilbakelægges.

§ 17. Kostgodtgjørelse tilkommer ikke nedennævnte tjenestemænd i følgende tilfælde:

1. Uthavnsbetjenter samt toldbetjenter og toldopsynsmænd, der er stationert i uthavner, paa reiser inden det til vedkommende uthavnsstationer hørende distrikt. Likeledes krydsbetjenter paa reiser i krydstiden.
2. Lensmænd:
   a. paa reiser i anledning av brand- og skattetaksationer samt til indhentelse av oplysninger vedkommende den almindelige brandforsikring;
   b. paa reiser i skyssvæsenets anliggender, herunder ikke indbefattet de reiser, der maatte bli paalagt lensmanden i anledning av de i skyssloven av 14. juli 1893 § 55 omhandlede undersøkelser;
   c. paa reiser i postvæsenets anliggender;
   d. paa reiser i anledning av de i lovene om tilvirkning av brændevin og malt omhandlede forretninger.
3. Valgte medlemmer av indrulleringskommissioner for reise til indrulleringsmøter inden det distrikt, for hvilket de er valgt.
4. Militære tjenestemænd paa reiser eller under utførelse av tjenesteforretninger, for hvilke der ved løns- eller tillægsregulativer eller andre bestemmelser maatte være fastsat særskilt godtgjørelse.

III. *Almindelige bestemmelser.*

§ 18. Av militærpersoner indgaar korporaler og menige ikke under nærværende lov. Disse tilkommer for reiser i anledning av militær tjeneste godtgjørelse kun i tilfælde og efter de regler, som Kongen med Stortingets samtykke bestemmer.

Det samme gjælder i sin almindelighet for militærpersoners reiser inden befæstningsomraader, garnisonssteder og eksercerpladser eller til steder i disses umiddelbare nærhet eller for andre militære tjenestereiser under lignende forhold.

§ 19. Utføres paa en og samme reise flere forretninger for det offentlige eller for private, blir skyss- og kostgodtgjørelsen for reisedage at fordele paa de forskjellige forretninger i forhold til veilængden til hvert forretningssted. Kostgodtgjørelsen for forretningsdage blir særskilt at belaste den eller de paa vedkommende dage avholdte forretning eller forretninger, i sidste fald med en like part paa hver.

§ 20. Foretar en offentlig tjenestemand reiser til utførelse av forretninger, som sorterer under en anden tjenestemand, for hvem en høiere kostgjørelse er fastsat, skal han for disse reiser være berettiget til at erholde samme kostgodtgjørelse som for sidstnævnte er bestemt, samme regler skal gjælde, om overtagelsen av anden tjenestemands forretninger indtræder under reise, som allerede er paabegyndt. Enhver anden, hvem

det overdrages at utføre en offentlig tjenestemands forretninger, skal være berettiget til samme skyss- og kostgodtgjørelse, som for denne er bestemt.

§ 21. Et passende forskud paa reiseutgifter kan anvises, naar disse blir saa store, at utlægget vil bli for byrdefuldt for den reisende.

§ 22. Regninger over skyss- og kostgodtgjørelse, som efter denne lov tilkommer nogen av det offentlige, skal, forsaavidt ingen tidsbestemmelse paa andet sted maatte være git, være indsendt til vedkommende myndighet senest inden 6 maaneder, efter at reisen er tilendebragt. Fra tjenestemænd, som ifølge særskilt bestemmelse utfærdiger sine regninger for skyss- og kostgodtgjørelse kvartalsvis, maa regning være indsendt senest inden 6 maaneder efter utløpet av det kvartal, hvori reisen er foretat. Oversittes fristen, godtgjøres ikke fordringen av det offentlige.

Regning, som har været indsendt inden den fastsatte tidsfrist og som tilbakesendes regningsutstederen, undergives en ny forældelsesfrist av indtil 6 maaneder fra den dag, regningen av vedkommende myndighet sendes tilbake til regningsutstederen.

Forsaavidt regningen for en reise, for hvilken forskud er mottat i henhold til § 22 forældes i medfør av nærværende paragraf, blir det erholdte forskud at tilbakebetale.

Et efter foreløbig anvisning utbetalt beløp, som i henhold til bestemmelserne i nærværende paragraf ikke skulde ha været utbetalt, kan tilbakesøkes.

§ 23. Denne lov træder i kraft fra den tid, Kongen bestemmer. Fra samme tid sættes lov av 10. juli 1894 om offentlige tjenestemænds skyss- og kostgodtgjørelse ut av kraft, og likesaa de i henhold til sammes § 25 givne kongelige resolutioner. Desuten ophæves fra samme tid lov av 26 juli 1916 om ændringer i foran nævnte lov.

Regulativ

for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse, fastsatt ved kgl. resolusjon av 13 juli 1923.

A. Skyssgodtgjørelsen.

1. Skyssgodtgjørelsen blir å beregne efter følgende almindelige regulativ:

Hesteskyss øre pr. km.			Automobil øre pr. km.	Motorcykkel uten sidevogn øre pr. km.	Båt øre pr. km.		Motorbåt øre pr. km.	Egen større motorbåt (dampskib) øre pr. km.
Tilsigelsesstasjon	Fast stasjon	Egen hest	Egen eller leiet		Tilsigelsesstasjon	Fast stasjon		
32	37	40	45	30	54	60	50	100

For reiser med jernbane beregnes godtgjørelsen efter de takster for 2den klasse som til enhver tid gjelder for vedkommende banestrekning med tillegg for hurtigtog hvis sådant er benyttet.

For reise med offentlig automobilrute beregnes godtgjørelsen efter de takster som til enhver tid gjelder for vedkommende strekning med tillegg av 5 øre for hver kilometer som reises.

For reiser med elektrisk sporvei beregnes godtgjørelsen efter den for vedkommende strekning gjeldende takst.

For reiser med dampskib og rutegående motorbåt beregnes godtgjørelsen efter den for vedkommende rute gjeldende passagertakst, i tilfelle på beste plass.

Når der tillands benyttes annet befordringsmiddel enn ovenfor nevnt, beregnes godtgjørelsen som bestemt for hesteskyss på vedkommende strekning. For befordring med egen båt er godtgjørelsen den samme som for almindelig båtskyss på vedkommende strekning.

2. Den i foranstående regulativ fastsatte spesielle godtgjørelse for bruk av eget befordringsmiddel kan bare beregnes når det regjeringsdepartement som vedkommende tjenestemann sorterer under, har gitt sitt samtykke til at tjenestemannen selv holder pågjeldende befordringsmiddel til bruk på sine tjenestereiser.

I særegne tilfelle hvor reisenes lengde og farvannets beskaffenhet nødvendiggjør anvendelse av særlig stor motorbåt og motorbåt med særlig kraftig maskine, vil vedkommende departement, såfremt den for egen motorbåt fastsatte godtgjørelse ikke strekker til, kunne tilstå en høiere godtgjørelse til dekning av de større utgifter.

3. Foregår reisen om natten blir godtgjørelsen å forhøie saaledes:

a. for skyss med hest eller båt fra skyss-stasjon med en halvpart for den strekning som det skal erlegges forhøiet skyssbetaling for i henhold til lov om skyssvesenet av 14 juli 1893 med tilleggslov av 7 juni 1918.

b. for skyss med egen hest, motorcykkel, egen automobil, motorbåt (dampskib) — bortset fra leiet — eller annet befordringsmiddel som i punkt 1 siste avsnit nevnt, med en fjerdepart for den strekning som er reist mellem kl. 9 aften og 7 morgen, eller for skyss på en avstand av minst 10 km., mellem kl. 8 aften og 7 morgen.

4. Strekker den for leiet automobil og leiet motorbåt fastsatte godtgjørelse ikke til, refunderes de medgåtte utgifter. Regningen må da forsynes med attestasjon fra vedkommende tjenestemann for at benyttelse av leiet automobil, respektive motorbåt, har vært nødvendig, samt med erklæring om at det på samme automobil (motorbåt) ikke har vært befordret nogen annen til skyssgodtgjørelse berettiget.

5. For befordring innen en bys grenser mellem vedkommende bosted og jernbanestasjon eller dampskibsbrygge godtgjøres de hatte utlegg, forsåvidt ikke kilometerberegning kommer til anvendelse på befordringen.

6. I følgende tilfelle skal det for hesteskyss og egen (eller leiet) automobil kun beregnes ¾ og for båtskyss samt for motorbåt kun halvdelen av den bestemte godtgjørelse, nemlig:

1. Lensmenn på reiser som stevnevidner, når de reiser sammen med et annet stevnevidne eller med tilkalt vidne.

2. Stevnevidner, når de reiser to sammen eller sammen med tilkalte vidner.
3. Tilkalte vidner ved forkynnelse i straffesaker.
4. Sorenskriveres betjenter på reise til og fra de almindelige saketing, når to betjenter reiser sammen.
5. Tollopsynsmenn I og II, når to reiser sammen.

Beredne officerer er, når de på reiser med ruteskib eller jernbane medfører egen hest til bruk i tjenesten, berettiget til å erholde den for hest og i tilfelle hestepasser utlagte frakt godtgjort efter regning. For hestepasser som reiser alene tilbake efter å ha bragt tjenestehest frem til et bestemt sted eller som reiser for å avhente tjenestehest, kan beregnes almindelig skyssgodtgjørelse.

7. Når reisen foregår utenfor de almindelige skyssruter, tillands eller tilvanns, med befordringsmiddel som ikke tilhører den reisende selv, er den reisende berettiget til erstatning for hatte utgifter, forsåvidt disse ikke dekkes av den fastsatte skyssgodtgjørelse.

Samme regel gjelder også under reiser på de almindelige skyssruter, forsåvidt angår utgifter ved nødvendig forretningsmessig ophold mellem stasjonene.

Hvor befordring bare kan skje på sal, kløv eller ren, eller hvor den reisende bare kan komme frem tilfots, og hans tøi m. v. må bæres, er han berettiget til, foruten den ham efter regulativet tilkommende godtgjørelse fra fast stasjon, å få erstattet efter regning nødvendig utlegg til befordring av sitt tøi samt for veiviser hvor sådan er benyttet; dessuten hvad han måtte ha utlagt til befordring for sig selv utover nevnte regulativsats.

8. Tjenestemenn som benytter båtskyss, er i særegne tilfelle, når reisens længde, farvannets beskaffenhet eller båtens størrelse m. m. nødvendiggjør anvendelse av forsterket skyss, berettiget til erstatning for hatte utgifter utover den godtgjørelse som tilkommer dem efter det til enhver tid gjeldende almindelige regulativ.

Den som således beregner sig forhøiet skyssbetaling, skal på vedkommende regning avgi bevidnelse om, at reisen ikke uten skade kunde utsettes, og at den benyttede forsterkede skyss har vært nødvendig, samt om at det på samme båt ikke har vært befordret nogen annen til skyssgodtgjørelse berettiget.

9. Når to eller flere tjenestemenn som er berettiget til reisegodtgjørelse, reiser sammen med båtskyss, skal de, uansett bestemmelsen under foranstående punkt 8, bare være berettiget til hver for sig å erholde godtgjørelse efter satsene i det gjeldende regulativ.

Hvis den godtgjørelse de derved tilsammen vil erholde, er utilstrekkelig til å dekke den lovbestemte betaling for den nødvendige og virkelig benyttede forsterkede båtskyss, er enhver av dem tillike berettiget til å få godtgjort sin forholdsvise del av det overskytende utlegg.

Med hensyn til foranstående bestemmelse blir de i punkt 6 1ste ledd nevnte tjenestemenn å betrakte hver som en person. Reiser tollopsynsmenn på båt sammen med tollfunksjonærer som oppebærer almindelig reisegodtgjørelse, kan de ikke beregne sig sådan.

B. Kostgodtgjørelsen.

I.

Kostgodtgjørelsen fastsettes saaledes:

1ste klasse kr. 9,00 pr. døgn.
2nen klasse kr. 6,00 pr. døgn.

Forsåvidt den reisende må overnatte (d. e. tilbringe 3 timer eller derover av natten) utenfor sin bopel, skal de til 1ste klasse hørende tjenestemenn være berettiget til å erholde et tillegg til kostgodtgjørelsen stort kr. 6,00, de til 2nen klasse hørende kr. 5,00 for hver natt som må tilbringes utenfor hjemmet. Tillegget bortfalder når det anvises den reisende fritt kvarter av det offentlige. Likeledes bortfalder det for netter, hvorfor det i henhold til loven beregnes godtgjørelse for utlegg til soveplass på jernbane eller dampskib, medmindre den reisende tilbringer 3 timer eller derover også av den påfølgende natt på jernbane eller dampskib og må opholde sig minst 6 timer av den mellemliggende dag i by eller landdistrikt.

Som nat regnes tiden mellem kl. 11 aften og 7 morgen.

For militære og civilmilitære tjenestemenn er deres virkelige embede og ikke deres grad i hæren eller marinen bestemmende for efter hvilken klasse de skal erholde kostgodtgjørelsen.

Den ovenfor nevnte sats for 2nen klasse forhøies for kostgodtgjørelsens vedkommende inntil videre med 25 pct. for reiser av minst 48 timers varighet.

II.

Klasseinndeling.

I klasse I alle tjenestemenn som står i klasse I og II efter lov av 10 juli 1894.

I klasse II alle tjenestemenn som står i samme lovs klasse III og IV.

Nye tjenestemenn blir av Handelsdepartementet å henføre til en av disse klasser.

Hvor det finnes særlig rimelig, kan Kongen inntil ny klasseinndeling foreligger vedtatt, rette på åpenbart uheldige forhold innen den gjeldende inndeling av tjenestemenn i kostgodtgjørelsesklasser.

C. Regulativets ikrafttreden.

Dette regulativ gjøres gjeldende fra 1 september 1923 å regne.

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VII. 141.

VETERINÆRVESENET

OG

KJØTTKONTROLLEN

1922.

(Le service vétérinaire et l'inspection de la viande, 1922.)

UTGITT AV

DIREKTØREN FOR DET CIVILE VETERINÆRVESEN.

THE LIBRARY OF THE
DEC 3 1924
UNIVERSITY OF ILLINOIS

KRISTIANIA.
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1924.

For årene 1889—1898 se Norges Offisielle Statistikk, rekke III.
For årene 1899—1903 se Norges offisielle Statistikk, rekke IV, nr. 24, 57, 70, 89 og 116.
For årene 1904—1911 se Norges Offisielle Statistikk, rekke V, nr. 15, 36, 65, 83, 112, 141, 173 og 201.
For årene 1912—1918 se Norges Offisielle Statistikk, rekke VI, nr. 13, 39, 71, 96, 121, 148 og 184.
For årene 1919—1921 se Norges Offisielle Statistikk, rekke VII, nr. 22, 43 og 90.

GRØNDAHL OG SØNS BOKTRYKKERI. KRISTIANIA

INRA
1922

En 1922 il est signalé en Norvège des cas de charbon (62), de charbon symptomatique (31), de fièvre catarrhale du boeuf (465), de rouget du porc (9 699), de pneumonie contagieuse du cheval (29), de pneumo-entérite contagieuse du porc et de peste porcine (27), de gourme (1 388), d'influenza (5), et de gastromycose du mouton (53).

Aucun cas de peste bovine, de rage canine, de morve, de fièvre aphteuse, de péripneumonie du bétail, de clavelée ni de gale du mouton n'a été constaté.

Les tableaux statistiques donneront des renseignements plus exacts sur les cas de maladies et sur le fonctionnement de l'inspection de la viande.

Innholdsfortegnelse.

(S o m m a i r e).

Page

Résumé en français III

I. Veterinærvesenet i 1922.
(Du service vétérinaire en 1922)

A. A l m i n d e l i g o v e r s i k t (Vue générale) 1
Tabel I. Enkelte sykdommers forekomst i de forskjellige fylker (Maladies par départements) 2

B. D e e n k e l t e s y k d o m m e r (Les maladies différentes) . . 3
1. Miltbrand (Charbon) 3
2. Katarrhfeber (Fièvre catarrhale) 3
3. Raslesyke (Charbon symptomatique) 4
4. Bråsot (Gastromycose du mouton) 4
5. Svinesyke og svinepest (Pneumo-entérite contagieuse, peste porcine) 4
6. Rødsyke og knuterosen (Rouget du porc) 4
7. Smittsom anæmi hos hesten (Anémie infectieuse) 5
8. Tuberkulose (Tuberculose) 8
9. Kværke (Gourme) 10
10. Smittsom kasting (Avortement épizootique) 10
11. Lungesyke hos hesten, influenza (Pneumonie contagieuse du cheval) 10
12. Blodurin hos kveget (Hématurie du bétail) 11
13. Forskjellige sykdommer (Maladies diverses):
Stivkrampe, benskjørhet, kokopper, sauesykdommer, alvelle, innvollsorm, midder, svulst, luftsekklidelse, forgiftninger . . . . 12—17

C. T a b e l l e r (Tableaux statistiques) 19
Tabel II. Husdyrsykdommer artsvis (Maladies par espèces) 20
— III—XXII. Husdyrsykdommer fylkesvis (Maladies par départements) . . . . . 24—107
Antall dyrlæger i Norge 1923 (Nombre de vétérinaires en 1923) . . 108
Utførsel og innførsel av husdyr (Importation et exportation des animaux) 109
Bevilgninger i budgetterminen 1922—1923 (Budget du service vétérinaire) 111

II. Kjøttkontrollen i 1922.

(L'inspection de la viande en 1922).

Page

Almindelig oversikt (Vue générale) 114

Tabel A. Antall slakt på stasjonene (Nombre de viandes aux bureaux de contrôle) 116

— B. Antall slakt, 2nen klasse, på stasjonene (Nombre de viandes de IIme classe) 118

— C. Antall slakt, kassert på stasjonene (Nombre de viandes saisies) 119

— D. Antall slakt kontrollert utenfor stasjonene (Nombre de viandes contrôlées en dehors des bureaux) 120

— E. Sammendrag for 1922 (Tableau récapitulatif) 122

— F. Årsaker til 2nen klasses stempling og kassasjon (causes de la classification et des saisies) 124

— G. Tønnekjøttkontrollen (Les viandes dépecées, de provenance étrangère) 125

Tillegg:

Lois et règlements concernant l'administration vétérinaire en Norvège.

I.

Om veterinærvesenet 1922.

A. Almindelig oversikt.

Ifølge de fra dyrlægene innkomne årsberetninger er der i årets løp behandlet hos:

Hesten	57 857	sykdomstilfeller
Storfe	107 359	—
Sauen	2 526	—
Gjeten	1 431	—
Svinet	34 034	—
Hunden	14 715	—
Katten	576	—
Fjærfe	535	—
Andre dyr	14	—

Av de behandlede dyr angis å være døde eller drepte:

Hester	1 290
Storfe	6 146
Sauer	360
Gjeter	47
Svin	1 642
Hunder	1 173
Katter	111
Fjærfe	214
Andre dyr	1

Antallet av de av dyrlægene behandlede sykdomstilfeller hos husdyrene var i efternevnte år:

1890	46 091	1918	231 168
1900	71 438	1919	235 831
1910	146 537	1920	243 715
1915	204 416	1921	246 589
1916	167 733	1922	219 047
1917	204 076		

Tabell 1.

Enkelte sykdommers forekomst i de forskjellige fylker 1922.
(Relevé des diverses maladies par départements).

Fylke. *(Département)*	Miltbrand *(Anthrax)*	Raslesyke *(Anthrax emphysematosus)*	Bråsott *(Gastromycosis ovis)*	Ondartet katarrfeber *(Febris catarrhalis maligna)*	Lungesyke hos hesten *(Pleuro-pneumonia contagiosa equi)*	Influensa hos hesten *(Influenza)*	Svinepest og svinesyke *(Pneumo-enteritis contagiosa suis)*	Rødsyke og knuterosen *(Morbus rubr)*	Kværke *(Ademitis contagiosa equi)*	Smittsom anæmi hos hesten *(Anaemia infect. equi)*
Kristiania	-	-	-	-	20	-	-	193	171	-
Akershus	7	4	-	18	1	-	9	1198	187	-
Østfold	7	4	-	20	2	2	-	645	183	-
Buskerud	1	1	-	53	5	-	-	1507	177	-
Vestfold	2	-	-	6	-	-	-	400	41	-
Hedmark	11	8	-	91	-	-	13	1460	247	73
Opland	2	2	-	80	-	1	-	1095	50	1
Telemark	5	2	-	16	-	1	-	497	25	-
Aust-Agder	1	-	-	3	1	-	-	175	10	-
Vest-Agder	5	-	-	4	-	-	-	48	-	-
Rogaland	3	2	23	11	-	1	-	56	-	-
Hordaland	9	5	10	24	-	-	-	145	-	-
Bergen	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-
Sogn og Fjordane	-	2	4	15	-	-	-	276	73	-
Møre	1	-	-	9	-	-	-	612	-	-
Sør-Trøndelag	7	1	6	53	-	-	3	494	163	-
Nord-Trøndelag	1	-	6	43	-	-	2	566	22	-
Nordland	-	-	4	12	-	-	-	289	39	-
Troms	-	-	-	4	-	-	-	34	-	-
Finnmark	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Ialt (total)	62	31	53	465	29	5	27	9699	1388	74
1921	62	27	104	511	22	140	80	11885	2031	57
1920	53	25	77	522	47	238	23	12201	4075	-
1919	82	31	73	513	459	147	155	10034	431	-
1918	75	25	63	472	532	110	83	9734	5069	-
1917	62	40	106	537	1196	29	147	8955	4430	-
1916	104	45	97	489	260	25	106	5074	1955	-

Hvad den almindelige sundhetstilstand blandt husdyrene angår må denne karakteriseres som jevnt god. Ingen av de ondartet smittsomme husdyrsykdommer har vunnet nogen større utbredelse, likesom kvegpest, munn- og klovsyke, hundegalskap, snive o.s.v. heller ikke dette år har optrådt med noget tilfelle her i landet.

Dyrlægene innberetter at trangen til dyrlægehjelp stadig synes stigende, men at den almindelige økonomiske depressjon bevirker at husdyreierne betenker sig både vel å lenge før dyrlæge tilkalles. En større eller mindre del av dyrlægepraksisen på landet består derfor fortiden i å

besvare konsultasjoner pr. telefon og pr. brev o.s.v. i større utstrekning enn i de senere år.

På grunn av den forholdsvis regnfattige sommer meddeler dyrlægene at benskjørhet (osteomalaci) i 1922 har vært temmelig almindelig flere steder og har især på Oplandene, anføres det, vært til megen gene for kvegeierne.

Enkelte tilfelle av overførelse av smittsom sykdom fra husdyr til mennesker har som vanlig også funnet sted dette år, således ved ringorm, miltbrand o.s.v. hvorom henvises til avsnittene om de enkelte sykdommer.

B. Om de enkelte sykdommer.

1. Miltbrand.

I året 1922 er i alt anmeldt 62 tilfelle av denne sykdom — det samme antall — som foregående år. Derav er de 56 inntruffet hos kveget, 2 hos hesten og 4 hos svinet. I 1921 var de samme tall henholdsvis 48, 5 og 8 samt et tilfelle hos sauen. I årsberetningen for 1920 er inntatt en oversikt over antall tilfeller av miltbrand hos husdyr siden 1910, hvortil kan henvises

Distriktsdyrlæge *O. G. Løken*, Elverum, meddeler:

Sykdommen optrådte med enkelte tilfeller nu og da fra 16. juli og utover blandt besetninger i felles havnegang. Ialt forekom antagelig 7 tilfeller i 7 forskjellige besetninger, men i sammenstøtende uinnhegnede havneganger. Ifølge meddelelse fra troverdige folk fantes i disse samme havnestrekninger og i samme tidsrum 3 døde elgsdyr, uten at finderne på disse kunde påvise noen ydre dødsårsak. Dessverre fikk jeg først sent på høsten meddelelse om disse funn.

En mann der hjalp til ved obduksjon av en ku, blev 2 dager efter syk med miltbrandkarbunkler på hender og armer, men kom sig efter lengere tids lægebehandling.

2. Ondartet katarrhfeber.

Av denne sykdom er der i alt behandlet 465 tilfeller hos kveget mot 511 i 1921. Av de 465 dyr opgis 297 å være drept og 98 døde.

I foregående årsberetning er inntatt en oversikt over antall tilfeller i tiden 1912—1921, hvortil kan henvises.

Distriktsdyrlægen i Vest-Finnmark, *S. Lie*, meddeler:

Av ondartet smittsomme sykdommer er ondartet katarrhfeber hos kveg påtruffet i 3 tilfeller. I samtlige tilfeller er det tilrådet å avlive og nedgrave det angrepne dyr.

På gårdene Gåshopstrømmen, Sætervold og Langstrand i Sørøisund herred hvor offentlig tuberkulinprøve foretokes i mai måned, meddeltes mig oplysninger, der godtgjorde, at ca. 8 voksne dyr, 2 ungdyr og 4 kalver i løpet av årene 1919—20 og 21 må ansees døde av ondartet katarrhfeber. Beskrivelsen av sykdommen for samtlige anførte gårder var: Skjælven, feber, appetitmangel. Purulent neseflod. Kera-

titis duplex. Enteritis — enkelte ganger blodig. Blodfarvet urin. Avmagring. Syk i 2 uker op til 6 uker innen død. —

Distriktsdyrlæge *C. Clausen*, Mosjoen, meddeler om en smittsom sykdom som optrådte ut på eftervinteren og våren blandt småfeet i Hatfjelddalen (sau, gjeit). Sykdommen antas å være katarrhfeber.

3. Raslesyke.

Av denne sykdom er 31 tilfeller kommet under behandling hos storfe, derav opgis 24 døde og 4 drepte. (Se forøvrig tabell I.).

4. Bråsott.

Bråsott hos sauen er i 1922 innberettet å være forekommet med 53 tilfeller. Hvad sykdomstilfellenes antall i de forskjellige fylker angår henvises til tabell I. Den har som vanlig optrådt på vestlandet og nordenfjells.

Den daværende distriktsdyrlæge i Ytre Sogn, *N. Winterthun*, meddeler:

Folk kjenner sykdommen og vet, at der er liten og ingen hjelp å få for den. Dyrlæge blir ikke hentet da dyret oftest blir nødslaktet — og anvendt, — eller ved plutselig død nedgravet. Ved tilfeldige meddelelser har jeg så senere fått vite om sykdommens utbredelse og natur, og det viser sig at bråsott er rett almindelig. Tilfellene blir ikke anmeldt og en statistikk over lidelsens utbredelse blir helt misvisende.

5. Svinesyke og svinepest.

Der er i dette år kun behandlet 27 tilfeller av svinesyke, mens intet tilfelle har forekommet av svinepest. Se forøvrig tabell I. og årsberetningen for 1921, hvor en oversikt er inntatt over antall tilfeller av disse sykdommer i tiden 1912—1921.

6. Rødsyke og knuterosen hos svin.

Den i foregående årsberetning omtalte tilbakegang i anmeldte tilfeller av disse sykdommer har fortsatt også i 1922, idet der i dette år er forekommet 9 699 tilfeller mot 11 855 i 1921. Sykdommen har optrådt i alle fylker med undtagelse av Finnmark (se tabell I).

Tapsprocenten for rødsykens vedkommende (knuterosen undtatt) har i følgende år stillet sig således:

1890 ...	191 tilfeller med	39,3 %	døde eller drepte.
1910 ...	1821 —»—	18,6	—»—
1915 ...	1591 —»—	16,6	—»—
1916 ...	1835 —»—	15,5	—»—
1917 ...	2044 —»—	15,8	—»—
1918 ...	2822 —»—	15,2	—»—
1919 ...	3000 —»—	14,7	—»—

1920 ...3096 tilfeller med 14,0 % døde eller drepte
1921 ...2590 —»— 13,0 —»—
1922 ...2055 —»— 14,4 —»—

7. Smittsom anæmi hos hesten.

Som i foregående årsberetning meddelt nedsatte departementet i desember 1921 en komité til å drøfte bl. a. mulige offentlige foranstaltninger mot denne syke.*)

Ved kongelig resolusjon av 7. april 1922 blev det bestemt at den smittsomme anæmi hos hesten fra 15. april s. å. skulde bli å henregne til de i husdyrloven nevnte ondartede smittsomme sykdommer, som skal være undergitt det offentliges særlige forsorg. I rundskrivelse av 12. april 1922 utsendte departementet en meddelelse herom samtidig som der fastsattes visse nærmere regler om sykdommens bekjempelse. Ved en endring i loven om smittsomme husdyrsykdommer (husdyrloven), nemlig ved lov av 7. juli 1922, blev der gitt adgang til å foreta nedslaktning mot erstatning av de offentlige ved denne syke. Herom utsendte så landbruksdepartementet en ny rundskrivelse (av 11. juli 1922), hvori fremgangsmåten ved den nevnte nedslaktning m. v. nærmere ordnes. Av veterinærdirektøren utsendtes i tilslutning hertil under 19. og 21. juli s. å. henholdsvis en popu-

Smittsom anæmi i Hedmark fylke. Anmeldte tilfeller.

1922 fra 15. april	Trysil	Elverum	Romedal	Våler	Stange	Rendal	Vang	Furnes	mot	Storelvdal	Hof	Løten	Engerdal	Ringsaker	Åsnes	Nes	Odal	Vinger	Eidskog	Brandval	Grue	Sollia	Alvdal	Foldal	Tynset	Tolga	Kvikne	1922
Januar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Februar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mars	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
April	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Mai	6	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
Juni	5	5	3	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17
Juli	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
August	-	4	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
September	3	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
Oktober	1	1	2	1	3	1	1	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16
November	-	-	-	-	-	-	1	-	4	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
Desember	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Ialt	17	13	7	2	7	3	3	2	11	1	2	2	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	73

*) En oversikt over denne sak, sykdommens optreden og bekjempelse o.s.v. her i landet, vil finnes i en artikkel om den smittsomme anæmi hos hesten av veterinærdirektøren i Norsk Veter. Tidsskr. 1924, hvortil henvises.

lær brochyre om sykdommen og nærmere instruksjoner til dyrlægene om saken.

I årets løp er der, siden 15. april innberettet om 74 påtrufne tilfeller av denne sykdom hvorav de 73 i Hedmark fylke og 1 i Opland (Øier); 67 av dyrene blev drept og 9 døde.

Tilfellene inntraff i alt i 15 forskjellige herreder av Hedmark fylke, mens resten av herredene var fri (se hosstående tabell).

I siste halvdel av året 1922 blev der nedslått ialt 57 hester for off. regning på grunn av anæmi eller mistanke derfor, og herfor utbetalt kr. 26 271,35 i erstatning av statskassen hvortil kommer et likestort andel fra fylket. Hertil kommer utgifter til takstforretninger, reiser ved dyrlægene m. v. (hvorom kan henvises til de for stortinget årlig fremlagte proposisjoner til bevilgninger til det civile veterinærvesen).

Distriktsdyrlæge i Stor-Elvedal, *Th. Greftegreff*, meddeler:

Av ondartede smittsomme sykdommer har i 1922 ikke et eneste tilfelle forekommet av s m i t t s o m a n æ m i hos hesten. En hest slaktedes 1922 p. g. a. lidelsen; men smitten kunde med sikkerhet føres tilbake til sommeren 1921. Det må merkes at ca. 20 hester sommeren 1922 gikk i havn på Evenstadkjølen, hvor sykdommen i 1921 optrådte så voldsomt at 15 dyr døde eller slaktedes på grunn av den — på havn eller senere.

Distriktsdyrlæge *J. Flesvik*, Lillehammer, anfører bl. a.:

Et tilfelle forekom av ondartet anæmi hos hesten. Det angrepne dyr var hjemmehørende i Øyer hovedsogn, det blev sykt tidlig på våren 1922 og hadde sommeren før gått i havn i Øyer og Ringebufjellet sammen med hester fra Storelvedalen, og andre Hedmarksbygder. Hesten blev drept mot erstatning av stat og fylke.

Distriktsdyrlæge *J. W. Løkke*, Trysil, meddeler:

Hestens smittsomme anæmi er trått sterkt i forgrunnen efterat sykdommen er blitt innlemmet blandt ondartet smittsomme sykdommer og det er bestemt at angrepne dyr skal avlives mot erstatning. Der hersker almindelig tilfredshet med denne ordning; befolkningen later til å omfatte bekjempelsen med interesse og yde sin bistand for å få sykdommenstilfellene opsport.

I begynnelsen av sommeren, da departementets bestemmelse vedrørende sykdommen trådte ikraft, blev 13 hester i Trysil straks satt under offentlig tilsyn. 11 av disse dyr hadde sykdommen i latent form, idet diagnosen var stillet i løpet av de 4 siste år. Dyrene blev senere ut på sommeren avlivet. Alt ialt er der på offentlig bekostning avlivet 18 dyr som lidende av smittsom anæmi og som smittespredere for sykdommen, — 17 i Trysil og 1 i Engerdal herred.

Av nye tilfeller i årets løp er der konstantert 7, — dertil kommer ytterligere 3, som blev diagnostisert av min vikar. To av disse siste tilfeller konstatertes blandt hestene fra den felles svensk-norske havnegang Borveggen i Søndre Trysil. Det er også konstatert at sykdommen er forekommet blandt svenske hester fra samme havnegang. Sykdommen har utvist en betydelig tilbakegang i antall tilfeller sammenlignet med forrige år. — I løpet av siste del av sommeren og høsten blev der

i 1921 konstatert 12 tilfeller; i løpet av samme tid 1922 forekom 6 tilfeller. Jeg tviler ikke på at man ved de nye bestemmelser skal opnå utmerkede resultater, når de har vært praktisert noen år.

Veterinærkaptein *O. Enger*, Ø. Toten, meddeler følgende angående anæmi hos hesten:

Den av mig på skjemaet anførte anæmi hos hester har ikke noe med den smittsomme anæmi å gjøre. De angår alle sammen tilfeller av en anæmisk tilstand hos hester især hos ikke drektige hopper og som oftest optrer om høsten ved overgang til foring på stall med tørt høi o.s.v. Hestene er slappe, interesseløse og vil ikke ta huld, går med strittende hårlag og ofte bleke slimhinder. Jeg har mot denne sykdom anvendt arsenikk og jern, hvorved lidelsen lett heves, dyret får bedre appetitt, tar sig godt op i huld og blir interessert og livlig. Jeg har i mange år, lenge før den smittsomme anæmi har vært omtalt her i landet, iakttatt denne sykdom.

8. Tuberkulose.

Siden året 1919 har der vært noen tiltagen i de offentlige tuberkulinundersøkelser av kvegbesetninger; i 1922 blev der et voldsomt fremstøt i denne henseende. Det norske landbruksråd henstillet i skrivelse av 22. oktober 1921 til landbruksdepartementet å opta et energisk arbeide for bekjempelse av husdyrtuberkulosen med alle til rådighet stående midler. Foranlediget herved utsendte veterinærdirektøren 31. januar 1922 en runnskrivelse gjennem fylkene til dyrlægerne og landbruksselskapene (med underavdelinger), hvori det henstilles til disse energisk å opta kampen mot kvegtuberkulosen, da det er av stor landbruksøkonomisk og samfundshygienisk betydning at denne kamp fortsettes med kraft. Departementet utsendte også endel trykksaker m. v. til fylkene om saken.

Denne henstilling blev da også fulgt i meget stor utstrekning, særlig på østlandet. Meieriene har flere steder forsøkt å gjennemføre at melkeleverandørers besetninger skulde være fri for tuberkulose, for å betinge en noget høiere betaling for melken. Spesielt i Akershus fylke — men også i de andre østlandsfylker — har dyrlægene særlig i 1ste halvdel av 1922 hatt et voldsomt arbeide med disse undersøkelser. (Se tabellene).

På foranledning av veterinærdirektøren utfærdiget departementet under 24. juni 1922 en rundskrivelse til samtlige fylkesmenn inneholdende almindelige bestemmelser vedrørende tuberkulose hos kveg (inntatt i lovtidende). Til forebyggelse av tuberkulosens spredning ved rå skummet melk m. v. som fra meieriene utleveres som fôr for husdyr, hadde veterinærdirektøren allerede i februar 1922 utsendt et cirkulære.

Resultat

av de offentlige kvegtuberkulinprøver i året 1922.

(Compte-rendu sur le résultat des recherches faites chez le bétail par la tuberculine, pendant l'année 1922).

Fylke *(Département)*	Antall undersøkte **dyr** *(Nombre des animaux tuberculinés)*	Derav mistenkte og tuberkuløse *(Dont suspects & tuberculeux)*	pct. mistenkte og tuberkuløse *(pct.)*	Antall prøvede **besetninger** *(Nombres des étables examinées)*	Derav tuberkuløse *(Dont tuberculeuses)*	pct. tuberkuløse *(pct.)*	Omsprøitede besetninger *(Inoculations répétées)*	
							Antall besetninger	Tuberkuløse
Kristiania	-	-	-	-	-	-	-	-
Akershus	34 958	1 914	**5,5**	3 692	800	**21,7**	17	5
Østfold	4 493	243	**5,4**	289	88	**30,4**	-	-
Buskerud	4 163	95	**2,3**	434	52	**12**	4	1
Vestfold	3 370	285	**8,4**	328	119	**36,2**	-	-
Hedmark	2 352	199	**8,5**	168	59	**35,2**	-	-
Opland	5 879	522	**8,8**	433	151	**34,9**	2	2
Telemark	44	9	**20,4**	6	2	**33,3**	-	-
Aust-Agder	70	5	**7,1**	12	4	**33,3**	-	-
Vest-Agder	34	-	-	7	-	-	-	-
Rogaland	77	5	**6,5**	6	2	**33,3**	-	-
Hordaland	309	10	**3,2**	56	9	**16**	-	-
Bergen	-	-	-	-	-	-	-	-
Sogn og Fjordane	318	20	**6,3**	39	13	**33,3**	1	1
Møre	240	1	**0,4**	30	1	**3,3**	-	-
Sør-Trøndelag	651	44	**6,7**	83	19	**22,9**	1	1
Nord-Trøndelag	328	34	**10,3**	44	4	**9**	-	-
Nordland	340	5	**1,5**	62	3	**4,8**	-	-
Troms	11	-	-	3	-	-	-	-
Finnmark	208	7	**3,4**	65	5	**7,7**	-	-
Ialt (total)	57 845	3 398	**5,9**	5 757	1 331	**23**	25	10

Av tabellen fremgår at der i året 1922 blev undersøkt ikke mindre enn 57 845 dyr (mot 3 713 i 1921), hvilket er over dobbelt så mange undersøkte dyr som noe år tidligere. Av disse dyr viste 5,9 % sig å være tuberkuløse eller derfor mistenkte. Av de 5 757 undersøkte besetninger var 23 % smittet (se tabellene). — Angående utgiftene ved disse undersøkelser, om oprettelse av en egen konsulentstilling i departementet til husdyrtuberkulosens bekjempelse m. v. se veterinærbudgettet 1923.

De offentlige kveg-tuberkulinprøver 1895—1922.

(Compte-rendu sur le résultat des recherches aux frais publiques faites chez le bétail, par la tuberculine, pendant les années 1895—1922.)

År	Antall undersøkte **dyr** (*Nombre des animaux tuberculinés*)	Derav mistenkte og tuberkuløse (*Dont suspects & tuberculeux*)	pct. tuberkuløse og mistenkte (*pct.*)	Antall undersøkte **besetninger** (*Nombre des étables examinées*).	Derav tuberkuløse (*Dont tuberculeuses*).	pct. tuberkuløse (*pct.*)
1895/1896	30 787	2 588	**8,4**	2 195	573	**26,1**
1897	24 755	2 056	**8,3**	2 136	577	**27,0**
1898	14 740	725	**4,9**	1 465	331	**22,6**
1899	11 919	678	**5,7**	1 337	274	**20,5**
1900	15 513	779	**5,0**	2 072	368	**17,8**
1901	20 051	701	**3,2**	2 889	311	**10,8**
1902	14 230	502	**3,5**	2 227	255	**11,5**
1903	13 846	672	**4,9**	2 027	276	**13,6**
1904	18 519	1 060	**5,7**	2 335	328	**14,0**
1905	13 566	623	**4,6**	1 802	223	**12,4**
1906	14 622	890	**6,1**	1 888	227	**12,0**
1907	12 734	840	**6,6**	1 626	218	**13,4**
1908	14 643	709	**4,8**	1 833	256	**13,9**
1909	20 623	869	**4,2**	2 546	312	**12,3**
1910	21 109	1 167	**5,5**	3 038	332	**10,9**
1911	26 937	1 291	**4,8**	3 047	423	**13,8**
1912	20 493	829	**4,8**	3 463	288	**8,3**
1913	15 335	754	**4,9**	1 746	274	**15,7**
1914	10 793	463	**4,3**	1 222	139	**11,4**
1915	5 445	449	**8,2**	521	82	**14,6**
1916	6 140	440	**7,2**	713	94	**13,2**
1917	4 311	480	**11,1**	451	91	**20,1**
1918	4 027	340	**8,4**	415	63	**15,2**
1919	2 301	190	**8,3**	248	35	**14,1**
1920	2 148	134	**6,2**	323	25	**7,7**
1921	3 713	282	**7,6**	488	62	**12,3**
1922	57 845	3 398	**5,9**	5 754	1 331	**23,0**
1895—1922	421 145	23 909	**5,6**	49 810	7 768	**15,6**

I cirkulære fra Veterinærdirektøren av 12. april 1922 innskjærpes bestemmelsen om innsendelse av innberetning fra kjøttkontrollørene til vedkommende distriktsdyrlæge om ved kontrollen påvist tilfelle av tuberkulose i slakt, samt om lignende beretning til helserådet og vedk. meieris styre. Landbruksdepartementet nedsatte (se cirk. av 22. april 1922) maksimalgrensen ved taksering av tuberkulost kveg som aktes nedslaktet mot erstatning fra kr. 600 til kr. 400.

H ø n s e t u b e r k u l o s e. Hønsetuberkulose har optrått i flere besetninger, og det synes som om denne sykdom finner utbredelse. Er tuber-

kulose først kommet inn i en hønseflokk, så angriper den de fleste i flokken, og eieren har ikke annet å gjøre enn å slå hele besetningen ned, (E. Gundersen, Time, Jæren).

Statsdyrlægen for det vestenfjellske, *S. Tillier*, oplyser også å ha påtruffet tuberkulose i to hønsebesetninger i Bergens omegn. I den ene besetning — oplyser statsdyrlægen — var smitten kommet inn med en del fra England innkjøpte avlsdyr.

9. Kværke.

Antallet av behandlede tilfeller av kværke (kværsil) hos hesten var 1 388; derav er 9 opgitt å være drepte og 32 døde. I 1921 var forholdet henholdsvis 2 031, 4 og 39. I årsberetningene for 1918 og 1919 vil finnes inntatt en oversikt over antall tilfeller med tapsprosent ved denne sykdom i de senere år.

10. Smittsom kastning.

Antallet av de i tabellene under rubrikken kastning hos kveg opførte tilfeller har vært:

1900	664 tilfeller	1916	1 372 tilfeller
1910	2 185 —	1917	1 488 —
1911	1 474 —	1918	1 365 —
1912	1 930 —	1919	1 432 —
1913	1 899 —	1920	1 816 —
1914	1 878 —	1921	1 712 —
1915	1 492 —	1922	1 611 —

Som det fremgår av tabellen er antallet av kastningstilfeller så omtrent det samme fra år til annet; men sykdommens utbredelse innen de forskjellige deler av landet endres efterhvert endel, således som i tidligere beretninger omhandlet.

Distriktsdyrlæge *E. Skjolden*, Spydeberg, meddeler således at den smittsomme kastning i hans distrikt praktisk talt er utryddet. Distriktsdyrlægen i Nordre Hallingdal, *H. Gjørud*, anfører derimot at sykdommen synes å brede sig og er til megen gene for kvegholdet i dette fjelldistrikt hvor fellesbeite benyttes i stor utstrekning o.s.v. De biologiske kastningsundersøkelser som utføres ved Veterinærinstituttet roses fremdeles meget.

11. Lungesyke og influensa hos hesten.

Av Lungesyke er ialt innberettet om 29 tilfeller, hvorav 20 i Kristiania (se tabell I).

12. Blodurin.

Av blodurin hos kveg er ialt innberettet om 1 508 tilfeller; 46 dyr opgis å være drepte og 205 døde. Den efter kalvningen forekommende hæmoglobinuri synes å spille den største rolle.

Blodurin har i de senere år forekommet i følgende antall tilfeller med tilføiet tapsprocent:

I 1909	var der	579	tilfeller	med en	tapsprocent	av	19,6
- 1910	—»—	1 124	—	—»—	—	»	13,7
- 1911	—»—	1 331	—	—»—	—	»	17,3
- 1912	—»—	1 670	—	—»—	—	»	16,7
- 1913	—»—	1 354	—	—»—	—	»	14,9
- 1914	—»—	1 257	—	—»—	—	»	13,5
- 1915	—»—	1 088	—	—»—	—	»	12,5
- 1916	—»—	960	—	—»—	—	»	11,9
- 1917	—»—	1 372	—	—»—	—	»	13,7
- 1918	—»—	1 314	—	—»—	—	»	14,2
- 1919	—»—	1 267	—	—»—	—	»	13,8
- 1920	—»—	1 254	—	—»—	—	»	12,9
- 1921	—»—	1 577	—	—»—	—	»	13,0
- 1922	—»—	1 508	—	—»—	—	»	16,6

Distriktsdyrlæge *B. Schee*, Biri, meddeler:

Sundhetstilstanden blandt husdyrene her i distriktet må sies å ha vært omtrent som foregående år, når undtas optreden av paerperal hæmoglobinuri blandt kalvekuer, hvilken sykdom i listen er opført med 29 tilfeller med 7 dødsfall, en dødsprosent på ca. 24 %.

Sykdommen har fortrinsvis slått ned blandt småbrukere og husmenn, en foreteelse som erfaringsmessig inntreffer hver gang sykdommen er ute og går efter tørkesommere. Behandlingen har bestått i intravenøs injection av 1 liter fysiologisk koksaltopløsning, 200 gr. 1 % trypanblått samt chinin, jodkalium, arsenikk og jern pr. os. Sykdommen ser ut som den er vanskelig å påvirke ved kurative midler. Imidlertid har jeg inntrykk av, at behandlingen med koksaltopløsning intravenøs er å foretrekke.

Distriktsdyrlæge *M. Maalsnes*, Førde, meddeler:

Noen tilfeller av en eiendommelig hæmoglobinuri hos storfe har jeg år om annet hatt til behandling. Sykdommen er stedbunnen, idet den kun har forekommet på to gårder i distriktet. De angrepne dyrs almenbefindende er uforstyrret. De følger godt den øvrige del av besetningen i havnegangen, spiser og drikker som om de intet feilte, men magres av. Urinen er klar, tynn og mørk ribsvinsfarvet. Jeg har behandlet dyrene med bicarb. natric. og acid. boric. i forholdet 4 : 1 og som oftest er hæmoglobinurien derved bragt til å stanse; men så snart medisingivningen ophører, innfinner hæmoglobinurien sig påny. Et av disse dyr hadde jeg anledning til å obducere; men bortsett fra at kadaveret var preget av kronisk anæmi,

blodet påfallende lyst og tynt, kunde intet sykelig eftervises. Mikroskopisk var nyrene helt normale. Sykdommen er ikke bunden til noen bestemt årstid. Jeg har tenkt mig en eller annen stedegen plante, inneholdende hæmolytisk virkende stoffer, som årsak til sykdommen.

13. Forskjellige sykdommer.

Stivkrampe (Tetanus). Av denne sykdom er ialt behandlet 148 dyr, derav er 38 drepte og 60 døde. Sykdommen har forekommet hos hesten, storfe, sauen og svinet. Flere dyrlæger innberetter nu at de hos hesten ofte ser et heldig resultat av forholdsvis store doser serum intravenøst (400—1000 gr.).

Benskjørhet (osteomalaci). Der er ialt innberettet 3 159 tilfeller herav i 1922 mot 2 463 i foregående år. Det berettes at denne sykdom i det forløpne år i enkelte distrikter har hatt noen større utbredelse enn vanlig.

Distriktsdyrlæge *F. V. Holmboe*, Stavanger, meddeler:

I min årsberetning for 1913 har jeg fremholdt, at sykdommens optreden i Lyngdal tydet på, at en infektion var medvirkende. Den samme opfatning er jeg fremdeles tilbøielig til. I Årdal holder sykdommen sig på et par av bygdens beste gårde. Den ene eier mener, at han har fått sykdommen inn med en ku fra Hjelmeland. Tidligere i farens tid, da gården var dårligere drevet, hadde de ikke sykdommen. I Strand ved den øvre ende av Bjørheimsvannet er der også et focus for denne sykdom, videre har de sykdommen på flere gårde i Høgsfjord. I Stavanger omegn har jeg ikke tidligere bemerket benskjørhet.

I Sommer bemerkedes sykdommen på en gård på Sola. Her hadde eieren høsten 1921 kjøpt en ku fra Årdal.

I oktober 1922 tilså jeg en ku i Årdal, der var døende av sykdommen. Et baklår blev innsent til Veterinærinstituttet. I benmarven påvistes slanke gramnegative stave. Ved dyrkningsforsøk fremkom rikelig vekst av colilignende kolonier. De isolerte stave agglutinertes av dansk coliserum og forgjerte dextrose, laktose og sacharose under syre- og luftutvikling.

Innsendte blodprøver fra de syke dyr på Sola viste sterk agglutinasjon likeoverfor den isolerte stamme; det samme var tilfellet med blodprøver tatt av syke dyr i Årdal. Blodprøver tatt av sunde slaktedyr på Kristiania slaktehus viste kun svak agglutinasjon. En typisk benskjør kvige fra Tau viste sterk agglutinasjon; dyret innkjøptes til veterinærinstituttet, men ved slaktningen derinne fantes ikke bacciller i benmarven. Denne kvige blev kjøpt senhøstes, mens den ennu gikk på beite; det kan antas, at bacillene er døde. — Karakteristisk for sykdommens optreden herborte er, at det er en vintersykdom; værst er de siste måneder, før dyrene slippes ut. Beitegang har en heldig innflytelse. Best er fjellbeite. Dyr der sendes tilfjells så magre, at de med nød kan skrangle avsted, kommer ofte tilbake i riktig god stand.

I knokler fra en benskjør kvige fra Strand innsendt til Veterinærinstituttet iår fantes ikke colibaciller, men coccer.

Distriktsdyrlæge *J. Flesvik*, Lillehammer, meddeler:

Osteomalasi har vært almindelig våren 1922, men størstedelen av disse tilfeller kommer vistnok ikke til behandling. I besetninger, hvor der i tide blev tatt forholdsregler, som fôring med sildemel og benmel, såes sykdommen ikke. Verst var den i besetninger hvor høi var den overveiende del av fôringen.

Distriktsdyrlæge i Nordre Ringsaker, *D. Grimsrud*, anfører:

Den sykdom som har spillet hovedrollen her iår er benskjørhet hos kveget. Årsaken dertil var tørrsommeren 1921 med det mineralfattige fôr. Særlig slemt herjet sykdommen de besetninger der kun fikk stråfôr. På grunn av benskjørhet inntraff også en mengde benbrudd. Bemerkelsesverdig var at benskjørhet optrådte også i besetninger, hvor dyrene var i godt huld. Likeledes bragte rachitis hos svinet rett betydelige tap.

Dyrlæge *O. E. Onstad*, O. Toten, meddeler, at osteomalasi var meget utbredt derover ifjor og skyldes vel den tørre sommer 1921. Dyrene kunde være nogenlunde friske mens de stod på fjøset, men straks de kom ut og bevegede sig blev de syke. Acid. hydrochl. viste sig å være utmerket middel mot sykdommen.

Kokopper. Distriktsdyrlæge i Tynset *J. Høyem*, anfører bl. a. herom:

Kokopper har i de senere år vært en generende sykdom for melkeféet i distriktet særlig om sommeren. Sykdommen har optrådt som hårdnakkede epidemier i setergrendene og ikke sjelden efterlatt slemme jurbetendelser, som har medført at dyrene senere har måttet realiseres.

Sauesykdommer. De i visse saueavlsdistrikter praktiserende dyrlæger omtaler i sine innberetninger forskjellige sauesykdommer. Statsdyrlægen for det vestenfjellske, *S. Tillier*, Bergen, meddeler følgende:

I høst var omtrent samtlige får i Bergens omegn angrebet av konjunctivitis og næseflod. Sykdommen går her populært under navn av »naglen på øiet« eller også »kataarrhalfeber«, et navn som synes mig lite passende, da — om det enn er mulig at dyret ved den har noen feber —, denne dog da må være av en forsvindende kort varighet. Sykdommen optrådte, som i almindelighet, godartet. — Ved juletider meldte distriktsdyrlægen på Voss, at der på en gård deroppe raset en ondartet smittsom syke blandt fårene, 2 var døde og størsteparten av de øvrige var syke. Denne sykdom viste sig også å være konjunctivitis med rhinitis samt desuten med papillomatøse dannelser på gummene; de fleste dyr var dog ganske lett angrepet. Sykdommen optrådte kun hos en enkelt av opsitterne på en ikke utskiftet gård, hvor alle huser lå nær sagt i en klynge. Der var til strøelse for dyrene brukt et om høsten sammenraket, nedfalt løv, som var sterkt angrepet av rustsopp og mugg. I en av gårdene, hvor dette ikke hadde vært brukt, var intet dyr sykt. — Jeg antok derfor at lidelsen skyldtes mykose. — Lignende papillomatøse utslett på gummene sees temmelig ofte hos hunde her i Bergen; de stinker da ganske avskylig av munnen, behandlet med borax gir sykdommen sig i regelen snart.

Distriktsdyrlægen i Lofoten, *E. Vangen*, anfører:

Da dyrene her i den tid de står på fjøset, hovedsakelig fores med høi og vann er det naturlig, at det må utvikle sig sykdomme, når foret i større eller mindre grad mangler de næringstoffer, som er nødvendige for å opbygge og holde den dyriske organisme vedlike. Følgen av disse mangler vil da i første rekke bli rachitis, osteomalacie og anæmi. Det viste sig også, at det var disse sykdommer som hyppigst forekom.

Det var sauene det hårdest gikk ut over, og på enkelte steder gikk halve sauebesetningen til grunne. Folk begynte å tro at det var smittsom sauesykdom som grasserte, og herfra stammer vel også den i avisene nevnte smittsomme sauesykdom i Lofoten.

Distriktsdyrlæge *P. Seglem*, Bodø, anfører:

På Hammarøy optrådte høsten 1921 og første halvdel av 1922 en sykdom blandt sauene av hvilke ikke så få døde. Sykdommen hadde forekommet tidligere og har av mig i tidligere årsberetninger vært omtalt som mavestrongylose. Sykdommen yttret sig ved at sauene, særlig lam og ettåringer, ut på høsten begynte å tape i hold samtidig med at de blev mindre livlige. Etelysten beholdt dyrene og de viste forøvrig heller ikke på annen måte andre sykdomstegn enn avmagring før henimot slutten av sykdommen; da kunde optre diarrhoe og tegn på septicæmi. At sykdommen optrådte særlig sterkt i 1921—22 må skyldes den enestående regnfulle sommer vi hadde i Nordland i 1921. Foruten mavestrongylose forekom også lungestrongylose.

Distriktsdyrlæge i Midtre Valdres, *K. E. Onstad*, meddeler:

»Vassjuke« — som folk her sier — finnes såvel blandt gjeter som sauer. Dyrene får feber med påfølgende diarrhoe, blir meget utrivelige, hovner sterkt op i hodet, ørene hænger ned. Dyrene magrer hurtig av, og ofte vil de om kort tid dø. Kjøttet går praktisk talt bort. Det blir gjennemsiktig, ser meget blodfattig ut. En gjet blev lam i den ene side av hodet, idet det ene øre hang ned, likedan de samsidige leper.

Distriktsdyrlægen i Midtre Nordfjord, *E. Sorterup*, meddeler:

Seks tilfeller av smittsom keratit hos smalen behandledes i en besetning, men ved avsondring og behandling stanset sykdommen straks. Den smittsomme keratit er en godartet forløpende sykdom, hvis den tas under behandling straks, men skjer dette ikke brer sykdommen sig fort og mange dyr blir blinde. Det beste middel mot sykdommen er en 10% opløsning av »argyrol« og så holde dyrene i mørke.

Distriktsdyrlæge *J. Kjos-Hanssen*, Egersund, meddeler:

Lammelse hos moderdyr før læmning. Jeg tillater mig å henvise til min beskrivelse av denne sykdom i min årsberetning for 1917. Sykdommen synes a være i tiltagende og optrer med smittsom karakter. I en besetning døde der således 5 høit drektige får efter hinannen i løpet av en 8 dagers tid. Tapet blir ved denne sykdom så å si ofte 3-dobbelt, idet det ofte er får med tvillinglam i sig som angripes. Denne sykdom, som vistnok første gang er beskrevet fra Tyskland, antas nu for å være en såkalt Saueseptikæmi, en bakteriesykdom, som innføres i blodbanerne ved bidd av fåretægen (malophagus ovinus). Sykdommen skal kunne forebygges ved god snylte-vask f. eks. 2% creolinbad; det beste præparat skal dog være det såkalte »Totalisator«. Sykdommen skal kunne helbredes ved subcu-

taninnsprøitning av 15—20 cm.³ rødsykeserum, hvilken sprøitning gjentas efter 4—5 dagers forløp med 5 cm.³ serum. Dette præparat har jeg forsøkt et par ganger og i et tilfelle har jeg opnådd helbredelse.

Melkefeber. Når melkefeberen optrer i en større fåreflokk, viser det sig ikke sjelden, at flere dyr angripes, ofte samtidig, eller like efter hinannen. Melkefeberen er jo en overforingssykdom, og når mange samtidig lømmeferdige og gode moderfår får for god »stulling«, da er der mulighet tilstede for at flere dyr skal kunne angripes, og når så dette inntreffer, blir sykdommen ikke sjelden mis tydet og opfattet som værende av en eller annen smittsom natur. Det har således flere ganger hendt mig, at der har ligget både 3 og 4 melkefeberfår samtidig på en gård, men så har da også kraftforingen vært derefter, idet der på visse steder er en nesten utrolig kappestrid i fåreavlen, om å ha de gildeste får. Men luftpumpning av juret er heldigvis et probat middel, men ennu er der nok en hel del får som kreperer på grunn av uvidenhet om sykdommens natur.

Lammedødelighet (eller »lammetyfus« p. g. a. bakterieinfeksjon gjennem navlen eller svelget), viser sig hos 8—14 dager gl. lam og den kan optre så voldsomt, at den kan ta halvparten og mere av hele lammeflokken, når den kommer inn og får herje uhindret. Denne sykdom og dens forebyggende behandling har jeg beskrevet i årsberetning for 1909 og 1910, hvorfor jeg tillater mig å henvise til disse.

Alvelle. Statsdyrlæge *S. Tillier*, Bergen, meddeler:

Fra Skjold pr. Haugesund og fra distriktene på sydsiden av ytterste Sognefjord, disse distrikter med de store, treløse og delvis myrlendte lyngheier som fårene drives til beite på, har jeg også iår fått forespørsler angående den såkalte alvella eller »håvesot« hos får. Atter iår blev der til farmakologisk institutt innsendt nogen kilo narthesium ossifragum til fodringsforsøk. Prof. Paulsen fortalte mig, at han hadde foret sine rotter dermed men uten noesomhelst resultat. Han vil nu forsøke å fore med nevnte plante samtidig med å utsette dyrene for ultraviolette stråler.

Distriktsdyrlæge *J. Kjos-Hanssen*, Egersund, anfører:

Alvelle (Yla, Håvesott ell. Lyngsyke) er også en svøpe for lammene. Den optrer, som bekjent, når lammene er blitt et par mndr. gl. og slippes i utmarken. For at man kan få et begrep om hvilken rolle denne lammeplage spiller bare her i distriktet, skal jeg anføre, at den efter innhentede opgaver optrer mer eller mindre årvist på over 60 gårder med tilsammen flere hundre smalebesetninger, fordelt på samtlige 7 herreder i Dalene sorenskriveri.

Innvoldsorm hos hest omtales i de siste år temmelig hyppig av dyrlægene. Således meddeler distriktsdyrlæge *I. Flønes*, Rissa, om 32 hester — vesentlig ungdyr — som behandledes for orm; 2 ettåringer tilhørende samme eier døde. — Distriktsdyrlæge *J. Norstrand*, Lom, meddeler, at innvoldsorm hos hesten er almindelig, såvel ascarider som strongylider. De sistnevnte gir ofte anledning til anæmi og avmagring hos unghestene; de allerfleste kommer sig ved passende behandling, men av og til bukker et dyr under.

Midder: Statsdyrlæge *S. Tillier*, Bergen, meddeler:

Fra en hønsebesetning ved Minde fikk jeg til undersøkelse et par kyllinger, som viste sig sterkt avmagret. De var ytterlig anæmiske og i munnviken ved neb-

bet fantes en rød hønsemidd — dermanysus avium. Hønsehuset viste sig å vrimle av dem.

Distriktsdyrlæge *S. A. Lunde*, Sandnes, meddeler:

Der optrådte på en av gårdene Raugstad i Høyland efter høinnhøstningen et ganske sjelden tilfelle av midder, hømidder: »Tyroglyphus longior« (cfr. statsentomolog Schøyens innberetning 1906). De forekom i uhyre mengder i det nylig innbjergede hø og hadde spredt sig så å si overalt. Gjennem hølemmen var de drysset ned i fjøset og forårsaket uro hos dyrene. Disse fikk forøvrig en forbigående diarre, der snart ophørte, når fôringen med det smittede hø ophørte. Høet brentes og lokalene blev rengjorte og desinfisert. Arsenikvaskning av dyrene blev foretatt. Kornavlingen blev opstakket ute. Middene var til stor gene både for mennesker og dyr. Med stort strev fra eiernes side er det lykkedes å befri sig for denne plage iallfall iår. Besetningens størrelse var: 1 hest, 3 kuer, 1 kalv og 4 høns.

Svulst. Distriktsdyrlæge *A. Østbye*, Frosta, meddeler om en svulst hos en ku, funnet ved seksjon. Den fantes i høire side av bukveggen, dekket av peritoneum og var delvis vokset sammen med og sprengt inn i høire nyre. Svulsten veiet efter å være tatt ut ca. $14^1/_2$ kilogram.*)

Luftsekkklidelse. Distriktsdyrlæge *T. Svenneby*, Grue, meddeler:

Et interessant tilfelle av luftsekkklidelse hos toårs hest skal kort refereres. Eieren meddeler: Hesten har i det sisste halvår svulmet op voldsomt på halsen. Når jeg klemmer hårdt på hævelsen opstår en eiendommelig lyd, og hevelsen avtar.

Luftsekken blev åpnet i bagre del (ca. 8 cm.) av hevelsen. Sekkens innhold: luft. Under utåndingen pressedes luften inn i luftsekken gjennem tuba auditiva, men kunde ikke komme ut igjen, idet slimhinden la sig over åpningen og virket som en ventil. Åpningen blev sterkt utvidet, slimhinden sterkt utskrapet med skarp skje, slimhinden sammensydd med overhuden, i bunnen på sekken motåpning med troicar, hvorefter tykk gummidræn innlagt gjennem begge sår. Utskylning den første tid. Drænet tatt vekk efter ca. tre uker. Såret grodde pent. Inntil nu — ca. et halvt år efter, er hesten all right.

Forgiftninger. Forgiftninger med salt, sildemel og bedervet sild er av og til iakttatt.

Distriktsdyrlæge *O. Ugland*, Grimstad, meddeler om forgiftning hos en ku ved kokkusmel (blyforgiftning?)

Distriktsdyrlæge *O. Haga*, Haugesund, oplyser om å ha påtruffet 2 kuer i én besetning, som blev forgiftet efter å ha stått tjoret for nær et med mønje nymalt ståltrådgjerde.

*) Det dreier sig her formentlig om et tilfelle av »binyr-tumor« (Norsk Veterinærtidsskrift årg. VII, side 110).

Distriktsdyrlæge *F. V. Holmboe*, Stavanger, meddeler, at en ku døde under symptomer på blyforgiftning efter å ha spist det skrap, som fremkom ved at en elektrisk jernmast blev renskrapet for å males. Kuen hadde gått ute på en potetaker og plukket småpoteter. Ved undersøkelse på akeren viste det sig, at der ved gravning var kommet for dagen en mønjegrube, og at tallrike klumper var spredt utover.

Distriktsdyrlæge *C. Jørgensen*, Rakkestad, meddeler om et tilfelle av kviksølvforgiftning hos ku efter behandling med hjemmelavet kviksølvsalve. Dyret helbredede.

Distriktsdyrlæge *Joh. Elsness*, Hurum, meddeler om en ku som gikk på havnegang og fikk i sig en blanding av zinkhvitt og titanhvitt. Dyret døde efter 6 dages sykdom.

Kvaksalveriet. Statsdyrlægen for Nord-Norge, *I. Torp*, Tromsø, meddeler:

Hvad kvaksalveriet angår, brer dette sig jevnt og sikkert idet der hvert år stadig kommer flere av de »moderne kvaksalvere«, agronomene. Dertil er husdyrenes verdi sunket betydelig, mens reiseomkostningene især sjøværts praktisk talt er like høie som før; det er derfor oftest forbundet med uoverkommelige om kostninger å hente dyrlæge til de syke dyr, og et råd pr. telefon eller brev er oftest den eneste dyrlægehjælp husdyreierne ser sig utkomme til å skaffe. De eneste offentlige kommu nikasjonsmidler — lokalskibene — er også som kommunikasjonsmiddel for dyrlæge betraktet, så uhensiktsmessig og upålitelige at de ofte er ganske unyttige.

Distriktsdyrlæge *Kr. Dahler*, Harstad, meddeler:

Kvaksalveri eksisterer praktisk talt ikke i de mere centrale strøk, men i utkantene, hvor der er langt til dyrlæge og sådan vanskelig å skaffe, forekommer enkelte kvaksalvere, særlig agronomer, der med forkjærlighet kaster sig over denne virksomhet, som de driver i noen tid, inntil det går op for folk at de som oftest gjør mere skade enn gavn, men så er der alltid en eller annen nyuteksaminert, der er villig til å overta praksisen.

Distriktsdyrlæge *E. Gundersen*, Bryne på Jæren, meddeler:

I år har jeg oplevet at en gårdbruker nektet å anerkjenne det offentliges forskrifter i anledning ondartet smittsom sykdom, og henholdt sig til en kvaksalver. Denne lokket ham til motstand, så politiets assistanse måtte tilkalles. Eieren fikk ubehageligheter og kvakksalveren en mulkt.

C

Tabeller

Tabell II. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Relevé des divers cas de maladies des animaux*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	2	-	2	56	4	51	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	31	4	24	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	3	-	-	7	-	5	-	-	-
Bråsott (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	53	-	53
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	465	287	98	17	3	14
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	29	-	-	-	-	-	-	-	-
Influensa (*Influenza*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetendelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	1260	13	2	91	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	34	17	5	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	67	3	2	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	1388	9	32	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	2	1	-	2001	1574	21	1	1	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	2	-	-	204	94	3	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma, Ascococcus*)	336	2	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	114	25	47	27	10	10	4	2	1
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	14	3	2	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	3667	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	275	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	3483	53	83	6597	1993	219	75	6	68

i Norge i 1922, ordnet artsvis.

domestiques, par espèces, en Norvège en 1922).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	9	3	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	1	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2055	95	202	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7644	145	114	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	51	2	1	-	-	-	2	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	4	1	-	-	-	-	-	-	164	162	-	-
-	-	-	19	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2614	195	394	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	84	18	-	-
47	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
55	-	8	9774	262	332	2674	200	396	-	-	-	250	180	-	-

Tabell II. (Forts.). (*Continuation*). **Norge.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)
Overført (*transport*)	3483	53	83	6597	1993	219	75	6	68
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	4157	19	10	223	13	1	33	3	-
Lunge-og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	150	8	19	143	30	21	24	5	7
Fordøielsessykdommer(indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	5342	31	22	13479	387	154	183	7	12
Kolikk, forstoppelse(*Colica. Obstructio*)	3442	26	142	1526	51	29	34	1	2
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	352	-	20	1408	24	111	20	-	3
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	1721	50	83	38	3	6
Forgiftning (*Intoxicationes*)	60	1	5	473	22	112	33	1	21
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	1435	-	9	15	-	-	198	2	2
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	3	-	-	2	1	-	37	22	7
Akutt hjernebetendelse(*Meningitis acuta*)	33	8	10	69	22	13	5	1	3
Kronisk hjernebetendelse (Koller)(*Fatuitas*)	33	10	1	1	1	-	1	1	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	626	41	47	1508	46	205	13	-	4
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	63	8	-	3159	135	35	80	9	-
Svekksott (*Rachitis*)	76	2	-	767	90	-	114	14	21
Hudutslett (*Eczema*)	2617	1	-	1362	5	-	25	1	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	131	-	-	3833	1	-	2	-	-
Skurv (*Favus*)	6	-	-	101	-	-	-	-	-
Skabb (*Scabies*)	64	-	-	363	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	3138	-	-	37158	-	-	744	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	62	2	3	2911	130	18	114	9	5
Misfostre (*Monstra*)	2	1	-	133	18	8	3	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	1	1	-	520	22	5	15	7	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	4	3	-	830	26	5	11	1	1
Tilbakeholdt efterbyrd(*Retentio placentæ*)	63	-	-	5423	8	18	11	-	-
Kasting (*Abortus*)	31	-	-	1611	26	-	6	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	3419	19	42	16	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	12	-	-	1268	48	75	4	1	-
Overføres	25386	215	371	90023	3168	1154	1839	94	162

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
55	-	8	9774	262	332	2674	200	396	-	-	-	250	180	-	-
8	-	-	35	1	1	512	6	1	4	-	-	1	1	-	-
10	6	-	127	13	60	179	8	22	-	-	-	-	-	-	
32	2	2	1134	53	44	866	22	54	6	1	-	5	-	-	-
8	-	-	183	9	6	289	1	7	1	-	-	6	-	-	-
13	-	1	206	1	12	260	-	18	2	-	-	-	-	-	-
3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	1	4	208	19	52	205	2	93	28	3	13	17	5	-	-
5	-	3	265	2	-	845	1	5	24	-	2	40	6	-	-
-	-	-	32	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	3	-	91	18	25	9	3	6	-	-	-	-	-	-	-
2	2	-	8	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	210	11	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
50	-	-	7119	303	56	546	14	-	12	8	-	96	-	1	-
70	-	-	534	6	-	1809	17	-	21	-	-	3	3	2	-
-	-	-	246	-	-	18	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	32	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	215	84	-	37	29	-	-	-	-	-
931	-	-	859	-	-	1444	-	-	-	-	-	17	-	-	-
16	3	-	260	39	6	150	7	4	10	5	-	-	-	-	-
-	-	-	24	1	1	26	1	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1	-	26	13	6	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	7	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	20	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	41	-	1	9	-	3	-	-	-	-	-	-	-
2	-	1	21	1	1	25	1	3	-	-	-	-	-	-	-
1239	18	21	21467	758	606	10103	367	613	146	46	15	435	195	3	-

Tabell II. (Forts.). (*Continuation*). **Norge.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	25386	215	371	90023	3168	1154	1839	94	162
Jurbetendelse (*Mastitis*) . . .	136	-	-	3551	131	41	164	8	10
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*).	395	21	2	58	-	-	1	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*). .	96	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*) . .	5113	1	2	352	-	-	2091	1	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*).	26	4	-	11	8	-	2	2	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	4596	28	2	844	3	-	15	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*) .	401	3	1	356	6	-	97	2	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	5670	197	8	1207	55	2	19	-	
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	11816	146	42	3855	152	11	82	6	-
Ondartet anæmi hos hesten (*Anæmia infectiosa equi*) . .	80	67	9	-	-	-	-	-	-
Sviva (*Vertigo*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	4138	105	66	7099	1152	263	216	30	45
Ialt (*total*)	57857	787	503	107359	4675	1471	2526	143	217

Tabell III. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques dans la*

Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*). .	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	85	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	105	-	-	-	-	-	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde *abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde *abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
1239	18	21	21467	758	606	10103	367	613	146	46	15	435	195	3	-
29	-	1	127	1	1	61	-	1	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	64	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
64	-	-	10478	-	3	345	-	-	266	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	2	-	145	26	-	2	1	1	-	-	-	-
-	-	-	59	-	-	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	-	-	6	-	-	471	7	-	5	-	-	-	-	1	-
3	-	-	114	15	-	229	20	-	3	1	-	-	-	-	-
17	-	-	396	60	8	2388	59	30	85	22	3	4	1	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
70	3	4	1319	132	56	933	27	23	66	11	11	96	18	8	1
1431	21	26	34034	968	674	14715	506	667	576	81	30	535	214	14	1

i Kristiania by 1922.

ville de Kristiania, signalés en 1922).

-	-	-	-	-	-	6	2	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	110	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	83	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	48	2	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	193	-	12	54	4	2	-	-	-	-	-	-	-

Tabell III. (Forts.). (*Continuation*). **Kristiania.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	105	-	-	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	39	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	171	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	5	3	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma, Ascococcus*)	61	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	12	1	4	-	-	-	-	-	-
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	32	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*).	440	-	-	-	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	2	-	1	-	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	208	-	-	4	-	-	-	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*).	293	-	4	8	2	-	3	-	-
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*) .	45	-	-	6	-	-	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*). . .	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*) .	14	-	-	-	-	-	-	-	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	4	-	1	-	-	-	-	-	-
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	-	-	-	-	-	-	-	
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*).	37	-	5	-	-	-	-	-	-
Svekksott. (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	100	-	-	-	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	1	-	-	4	-	-	-	-	-
Skabb (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*).	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	1561	1	15	63	5	-	3	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	193	-	12	54	4	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1110	76	149	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47	7	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	362	5		-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	2	-	85	2	19	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	22	1	5	537	13	44	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	208	1	7	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	160		13	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	87	-	49	24	3	13	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	445	-	3	13	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	1	6	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	30	-	3	437	13	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1038	8	-	12	8	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	182	75	-	35	29	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1002	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	253	3	20	5721	198	292	84	40	13	82	42	-	-

Tabell III. (Forts.). (*Continuation*). **Kristiania.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1561	1	15	63	5	-	3	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	11	-	-	-	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	55	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	18	-	-	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	1	-	-	6	-	3	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	-	-	-	24	2	-	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	52	2	-	-	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	782	-	-	-	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	536	16	-	-	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	470	12	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	87	-	1	8	8	-	-	-	-
Ialt (*total*)	3527	31	16	191	15	3	3	-	-

Tabell IV. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	7	-	7	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	4	-	4	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	1	-	-	2	-	-	-	-	-
Overføres	1	-	-	13	-	11	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	253	3	20	5721	198	292	84	40	13	82	42	-	-
-	-	-	-	-	-	71	4	2	9	5	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	8	-	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	11	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	40	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	57	-	-	63	-	-	62	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	105	10	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	144	3	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	142	15	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	2	-	1673	37	17	70	18	3	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	607	14	11	17	7	7	-	-	-	-
-	-	-	313	6	20	8601	281	327	246	71	43	82	42	-	-

i Akershus fylke 1922.

dans le département d'Akershus 1922).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell IV. (Forts.). (*Continuation*). **Akershus.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1	-	-	13	-	11	-	-	-
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	18	12	4	-	-	
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetendelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	127	-	-	20	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*) . . .	-	-	-	3	2	1	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	187	-	4	-	-	-	-	-	
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	901	868	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	-	-	-	20	14	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	37	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*).	23	4	11	2	-	2	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	371	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	16	-	-	-	-	-	-	-	
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*).	489	2	-	32	1	-	-	-	
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	23	-	4	18	4	5	-	-	
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	413	4	1	1285	66	8	4	-	1
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*).	315	1	13	71	6	-	-	-	-
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*).	38	-	2	139	-	10	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*) . .	-	-	-	125	3	13	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	4	-	1	110	10	18	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*) .	64	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatidens*)	3	-	-	1	-	-	1	1	-
Overføres	1749	11	36	3129	986	72	5	1	1

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	306	-	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	892	7	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	173	21	43	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	1	-	34	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	2	9	-	3	-	-	-	-	-	-	-
2	-	2	87	2	2	57	1	4	-	-	-	-	-	-	-
-		-	19	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	29	-	1	42	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	109	6	23	28	-	9	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	3	1482	17	64	388	23	61	2	-	-	5	5	-	-

Tabell IV. (Forts.). (*Continuation*). **Akershus.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1749	11	36	3129	986	72	5	1	1
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	5	1	2	8	3	2	-	-	-
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	64	9	6	50	5	4	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	2	-	-	260	10	-	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	15	1	-	6	1	-	1	-	
Hudutslett (*Eczema*)	308	-	-	97	-	-	1	-	
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	260	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	3	-	-	7	-	-	-	-	-
Skabb (*Scabies*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	126	-	-	3375	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	4	-	-	348	11	2	4	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	16	3	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	66	4	1	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	1	-	-	93	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	13	-	-	769	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	4		-	167	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	579	-	4	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	1	-	-	125	7	1	1	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	6	-	-	606	10	5	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	34	-	-	3	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	14	-	-	-	-	-	-	-	
Kastrasjoner (*Castrationes*)	353	-	-	50	-	-	284	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	8	-	-	3	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	359	6	-	43	-	-	2	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	38	-	-	41	-	-	-	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	547	22	3	110	7	1	1	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1047	24	4	514	15	3	5	1	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	232	8	5	874	176	30	2	-	-
Ialt (*total*)	4934	82	57	11599	1239	125	306	2	1

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
3	-	3	1482	17	64	388	23	61	2	-	-	5	5	-	-
-	-	-	17	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	160	8	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	757	35	9	95	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	91	-	-	116	5	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	25	9	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	57	-	-	224	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	44	8	-	9	1	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	7	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	17	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1817	-	1	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	1	-	15	4	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	38	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	21	4	-	18	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	65	17	-	186	10	14	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	158	10	7	25	2	1	-	-	-	-	-	-	-
5	-	1	4758	104	87	1083	57	78	2	-	-	5	5	-	-

Tabell V. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	7	1	6	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	4	-	4	-	-	-
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	20	6	6	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Influensa (*Influenza*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	130	2	-	14	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	3	-	1	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	183	2	3	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	221	197	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	11	1	1	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	30	-	-	-	-	-	-	-	
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	11	5	3	6	2	2	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	329	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	2	-	-	-	-	-	-	-	
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	232	2	-	6	1	-	-	-	
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	10	1	2	27	6	2	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	291	4	2	817	40	7	3	-	1
Overføres	896	16	11	1462	254	28	3	-	1

i Østfold fylke 1922.

dans le département de Østfold 1922).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	140	6	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	505	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	122	6	31	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	8	-	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	37	5	1	37	1	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	684	15	20	189	7	35	-	-	-	-	-	-	-

Tabell V. (Forts.). (*Continuation*). **Østfold.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	896	16	11	1462	254	28	3	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	427	5	18	194	5	-	-	-	-
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	30	-	2	59	2	9	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	149	4	9	1	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	2	1	-	39	1	5	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	64	-	-	-	-	-	1	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	4	1	2	5	1	1	1	1	-
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (*Fatuitas*)	5	1	-	1	1	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	43	4	5	39	2	6	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	3	1	-	147	19	4	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	4	1	-	13	2	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	217	-	-	18	-	-	4	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	16	-	-	241	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	40	-	-	-	-	-
Skabb (*Scabies*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	97	-	-	4431	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	5	1	1	201	3	-	2	-	-
Misfostre (*Monstra*)	1	-	-	22	-	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	1	-	-	48	3	-	2	1	-
Bördreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	60	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	468	-	2	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	2	-	-	98	3	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	286	1	1	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	27	4	6	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	3	-	-	299	3	1	1	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	34	3	-	13	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	21	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	323	-	-	28	-	-	33	-	-
Overføres	2200	34	39	8388	309	72	50	2	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	684	15	20	189	7	35	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	2	2	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	40	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	24	9	2	7	-	5	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	81	-	-	19	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	365	16	1	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	64	-	-	69	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	199	-	-	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	5	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	698	-	-	15	-	-	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2289	47	30	369	7	40	9	-	-	-	-	-	-

Tabell V. (Forts.). (*Continuation*). **Østfold.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2200	34	39	8388	309	72	50	2	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*) .	4	2	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	244	-	1	53	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*) .	22	-	-	28	-	-	-	-	-
Ledd og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	406	17	-	66	6	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	773	-	6	296	13	-	6	1	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	193	14	10	363	130	31	1	-	1
Ialt (*total*)	3842	67	56	9194	458	103	57	3	-

Tabell VI. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Miltbrand (*Anthrax*)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*). .	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	53	16	13	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	116	-	-	13	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*). . .	-	-	-	4	2	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	177	-	2	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	107	104	3	1	1	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	-	-	-	16	5	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	40	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	350	-	3	194	128	16	1	1	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	2289	47	30	369	7	40	9	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	3	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	5	2	72	3	3	3	1	-	-	-	-	-
-	-	-	31	8	7	10	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2347	63	39	475	15	43	12	1	-	-	-	-	-

i Buskerud fylke i 1922.

dans le département de Buskerud en 1922).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	189	14	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1318	22	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1510	39	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell VI. (Forts.). (*Continuation.*) **Buskerud.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	350	-	3	194	128	16	1	1	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	7	2	1	1	-	1	-	-	-
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	391	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	216	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	702	-	-	9	-	-	2	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	5	-	-	47	10	4	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	636	1	-	1136	35	5	3	-	1
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	314	1	12	260	4	-	-	-	-
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	29	-	1	201	3	15	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	163	1	4	9	1	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	12	-	-	61	2	14	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	100	-	-	1	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	2	-	1
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	2	-	-	1	1	-	-	-	-
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (*Fatuitas*)	8	3	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	77	2	2	175	6	9	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	5	-	-	542	21	4	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	4	-	-	-	-	-	2	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	172	-	-	195	1	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	7	-	-	485	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skabb (*Scabies*)	5	-	-	7	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	164	-	-	2555	-	-	73	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	13	-	-	283	2	2	6	-	-
Overføres	2828	9	19	6710	213	74	98	2	2

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1510	39	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	224	13	27	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37	11	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	13	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	60	-	39	36	-	4	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	133	11	5	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	38	-	-	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	8	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	11	-	4	15	-	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	2	-	49	-	1	2	-	1	40	6	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	3	-	16	3	5	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	723	50	5	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	29	-	-	88	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	33	-	-	3	1	-	-	-	-	10	-	-	-
2	1	-	44	-	-	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	4	-	2638	105	84	590	15	36	2	-	1	87	17	-	-

Tabell VI. (Forts.). (*Continuation.*) **Buskerud**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2828	9	19	6710	213	74	98	2	2
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	11	2	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	42	2	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	91	2	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	9	-	-	529	2	3	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	297	1	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	373	1	2	6	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	114	4	13	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	22	-	-	468	23	5	5	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	36	3	-	4	-	-	-	-	-
Klaphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	366	-	-	39	-	-	81	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	1	1	-	1	1	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	384	1	-	87	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	58	-	-	47	-	-	3	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	507	12	5	146	2	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	689	7	1	212	21	-	1	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	174	8	4	414	134	34	2	-	1
Ialt (*total*)	5085	41	29	9585	408	131	196	2	3

Tabell VII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	6	4	2	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	-	-	-	8	4	4	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
14	4	-	2638	105	84	590	15	36	2	-	1	87	17	-	
-	-	-	20	1	-	10	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	-	-	28	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	506	-	-	8	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	3	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	149	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	-	20	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	38	20	1	58	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	120	17	2	22	-	-	-	-	-	3	3	-	-
26	4	-	3388	143	87	867	20	36	3	-	1	90	20	-	-

i Vestfold fylke 1922.

dans le département de Vestfold 1922).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	69	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	69	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell VII. (Forts.). (*Continuation*). **Vestfold.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce cheval ine*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	-	-	-	8	4	4	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	99	-	-	18	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudotuberculosa chronica*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Brandfeber. (*Morbus maculosus*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	41	1	2	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	30	30	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	-	-	-	4	2	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	17	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	7	3	4	1	1	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	51	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	174	-	-	11	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	1	-	1	4	1	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	217	2	1	798	8	3	3	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	184	2	5	60	4	3	-	-	-
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*).	10	-	1	39	1	2	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	67	1	2	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	1	-	-	26	-	3	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	42	-	-	-	-	-	-	-	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	6	1	1	24	-	1	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	36	1	2	126	3	11	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	3	1	-	72	9	-	-	-	-
Overføres	839	12	17	1342	64	29	3	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	69	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	331	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	60	60	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	81	5	7	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	65	-	-	15	-	1	2	-	-	2	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	3	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-
-	-	-	6	-	-	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-		-	11	1	6	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	499	11	12	113	7	8	2	-	-	64	62	-	-

Tabell VII. (Forts.). (*Continuation*). **Vestfold.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	829	12	17	1342	64	29	3	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	4	-	-	6	-	-	3	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	139	1	-	142	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	21	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	171	-	-	746	-	-	7	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	136	3	-	3	-	-
Misfostre (*Monstra*)	1	1	-	5	1	2	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	21	1	1	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	47	2	1	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	153	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	43	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	182	-	3	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	37	1	4	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	8	-	-	237	6	1	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	14	-	-	4	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	143	-	-	47	-	-	9	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	133	5	1	16	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	14	-	-	8	-	-	-	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	264	21	-	62	4	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	386	2	-	208	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	209	4	1	372	31	13	1	-	-
Ialt (*total*)	2328	46	19	3835	113	54	26	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	499	11	12	113	7	8	2	-	-	64	62	-	-
-	-	-	455	6	-	12	-	-	-	-	-	20	-	-	-
-	-	-	43	-	-	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	58	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	338	-	-	7	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	1	-	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	12	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	12	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	1	-	48	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	84	7	3	35	2	-	2	-	-	6	-	-	-
1	-	-	1507	28	15	282	12	9	7	-	1	90	62	-	-

Tabell VIII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	11	2	9	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	8	1	6	-	-	-
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	91	79	5	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetendelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	166	3	-	11	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudotuberculosa chronica*)	-	-	-	5	4	1	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	18	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	247	-	3	-	-	-	-		
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	2	1	-	199	161	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	41	21	2	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma, Ascococcus*)	41	1	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	8	-	2	7	5	1	-	-	-
Difterit (*Diphtheritis*)	-	-	-	14	3	2	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	1158	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	14	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	1063	1	-	15	-	-	1	1	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	4	-	-	4	-	1	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	582	3	1	1342	59	10	7	-	1
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	392	5	16	220	6	1	-	-	-
Overføres	2537	14	22	3126	341	38	8	1	1

i Hedmark fylke 1922.

dans le département de Hedmark en 1922).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	394	10	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1066	13	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	25	25	-	-
-	-	-	10	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	128	14	10	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-
-	-	-	11	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	193	10	11	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	26	1	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1714	44	61	154	14	10	-	-	-	26	26	-	

Tabell VIII. (Forts.). (*Continuation*). **Hedmark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført *(transport)*	2537	14	22	3126	341	38	8	1	1
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	35	-	3	184	3	28	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	230	7	12	2	-	-
Forgiftning *(Intoxicationes)*	4	-	2	44	4	14	9	-	5
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	92	-	-	6	-	-	40	-	2
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	6	2	1
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	1	1	-	3	1	1	-	-	-
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (*Fatuitas*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	101	3	5	182	7	26	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	641	17	1	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	10	-	-	3	-	-	11	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	354	-	-	259	-	-	4	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	32	-	-	963	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	3	-	-	17	-	-	-	-	-
Skabb (*Scabies*)	33	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	677	-	-	5139	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	13	-	2	461	15	1	18	2	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	13	3	1	1	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	95	3	-	3	2	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	107	4	1	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	12	-	-	748	2	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	12	-	-	228	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	258	1	1	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	4	-	-	201	6	6	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	21	-	-	705	7	2	19	4	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	35	-	-	-	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	558	-	1	58	-	-	560	1	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	4548	18	33	13671	421	132	681	12	9

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1714	44	61	154	14	10	-	-	-	26	26	-	-
-	-	-	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	4	21	2	8	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	133	-	-	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1126	29	6	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	48	-	-	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	229	3	-	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	61	9	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	1994	-	1	72	-	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-
10	-	-	5425	89	80	401	18	18	2	-	-	26	26	-	-

Tabell VIII. (Forts.). (*Continuation*). **Hedmark**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)	anmeldte (*signalés*)	derav drepte (*abattus*)	derav døde (*morts*)
Overført (*transport*)	4548	18	33	13671	421	132	681	12	9
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	445	1	-	104	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	55	1	-	72	1	-	4	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	621	14	-	217	5	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	980	14	1	404	14	1	4	-	-
Ondartet anæmi (*Anemia infect. equi*)	[1])73	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	607	9	19	964	163	12	11	1	3
Ialt (*total*)	7329	57	53	15432	604	145	700	13	12

Tabell IX. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	2	1	1	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	80	63	2	4	3	1
Influensa (*Influenza*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	123	-	-	1	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	13	6	3	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	50	1	2	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	376	120	10	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	26	6	-	-	-	-
Overføres	179	1	2	500	196	18	4	3	1

[1]) Nedslått eller døde.

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
10	-	-	5425	89	80	401	18	18	2	-	-	26	26	-	
-	-	-	5	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	33	7	1	40	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	-	-	139	37	5	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	-	-	5608	113	86	474	19	18	2	-	-	26	26	-	-

i Opland fylke i 1922.

dans le département de Opland en 1922).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	336	17	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	759	18	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
-	-	-	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1099	37	54	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-

Tabell IX. (Forts.). (*Continuation*). **Opland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	179	1	2	500	196	18	4	3	1
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	5	2	2	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	162	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	395	-	1	17	1	-	16	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	13	-	5	4	4	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	487	2	7	1497	60	12	1	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	407	2	16	242	15	13	1	-	-
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	20	-	2	174	6	20	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	237	3	12	4	1	1
Forgiftning (*Intoxicationes*)	7	-	-	25	-	12	6	-	1
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	240	-	-	5	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	1	1	-	2	2	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	1	-	1	6	4	-	1	-	1
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	73	4	2	297	12	68	1	-	1
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	12	-	-	337	1	25	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	22	1	-	696	84	-	4	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	186	-	-	101	-	-	-	-	
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	11	-	-	319	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	25	-	-	-	-	-
Skabb (*Scabies*)	9	-	-	12	-	-	-	-	-
Overføres	2090	12	38	4657	387	180	40	6	5

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	1099	37	54	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	104	10	22	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	5	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	91	5	-	9	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	23	3	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	17	1	5	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	1	2	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-
4	-	3	18	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
50	-	-	915	18	12	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	-	-	60	-	-	45	3	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	86	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
83	1	3	2348	71	78	224	13	25	2	-	-	1	1	-	-

Tabell IX. (Forts.). (*Continuation*). **Opland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	2090	12	38	4657	387	180	40	6	5
Lus (*Pediculinæ*)	534	-	-	4675	-	-	45	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	12	-	-	322	10	3	2	1	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	5	2	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	1	1	-	66	4	-	2	1	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	2	2	-	104	2	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	12	-	-	595	2	1	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	6	-	-	190	6	-	1	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	252	2	1	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	3	-	-	148	15	12	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	24	-	-	521	29	3	20	-	1
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	50	1	-	20	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	21	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	852	-	1	81	-	-	169	-	-
Kreft (*Carsinoma et sarcoma*)	1	-	-	1	1	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	556	2	-	180	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	57	1	-	53	1	-	39	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	558	15	-	169	17	-	5	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1047	18	3	350	25	1	1	1	-
Smittsom anemi (*Anaemia infectiosa*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	905	16	3	980	164	22	6	3	1
Ialt (*total*)	6732	69	45	13369	667	223	331	12	7

Tabell X. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	5	1	4	-	-	-
Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Overføres	-	-	-	8	1	7	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
83	1	3	2348	71	78	224	13	25	2	-	-	1	1	-	-
166	-	-	77	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	34	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	8	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	21	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	895	1	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	10	1	-	2	-	-	2	1	-	-	-	-	-
3	-	-	44	3	3	22	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	1	-	95	18	3	7	-	1	19	-	3	5	5	-	-
265	2	4	3574	102	88	289	14	26	24	1	3	6	6	-	-

i Telemark fylke 1922.

dans le département de Telemark en 1922).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell X. (Forts.). (*Continuation.*) **Telemark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	-	-	-	8	1	7	-	-	-
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	16	9	7	-	-	-
Influensa (*Influenza*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	45	1	-	4	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	25	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	10	10	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	7	2	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	16	1	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	1	1	-	1	-	1	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	95	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	370	1	-	40	3	-	2	1	-
Lunge-og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	5	-	-	2	-	-	4	2	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	445	3	1	936	27	9	14	2	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	161	3	6	73	1	-	1	-	-
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	17	-	3	66	1	9	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	143	3	7	3	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	5	-	-	21	-	3	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	23	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Overføres	1117	10	10	1423	58	43	24	5	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-										
-	-	-	-	-	-										
-	-	-	105	11	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	392	23	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	14	-	-
-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	111	9	12	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	28	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	1	11	1	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	122	5	3	52	2	2	7	-	-	3	-	-	-
-	-	-	8	1	-	13	-	-	-	-	-	6	-	-	-
-	-	-	19	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	2	2	-	1	7	-	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	46	-	2	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	2	685	46	18	272	12	21	8	-	-	25	14	-	-

Tabell X. (Forts.) (*Continuation*). **Telemark.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1117	10	10	1423	58	43	24	5	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	14	3	2	39	-	6	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	1	-	-	179	16	-	2	1	-
Svekksott (*Rachitis*)	1	-	-	6	1	-	4	-	1
Hudutslett (*Eczema*)	188	-	-	75	1	-	3	1	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	3	-	-	80	-	-	-	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	12	-	-	-	-	-
Skabb (*Scabies*)	14	-	-	13	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	68	-	-	817	-	-	19	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	2	-	-	160	9	1	5	1	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	7	1	1	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	8	-	-	1	1	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	40	4	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	3	-	-	265	-	1	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	1	-	-	158	16	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	285	4	17	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	1	-	-	49	-	10	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	6	-	-	259	13	4	1	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio Kritiasis*)	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	165	-	-	5	-	-	19	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	173	3	-	41	-	-	2	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	33	-	-	28	-	-	3	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	314	11	1	86	3	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess) (*Vulnera, contusiones abscessus etc.*)	448	6	2	218	9	1	2	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	288	6	2	500	18	6	6	2	-
Ialt (*total*)	2858	39	17	4753	213	90	91	11	1

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
8	-	2	685	46	18	272	12	21	8	-	-	25	14	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	364	21	-	17	-	-	-	-	-	75	-	1	-
1	-	-	49	-	-	104	2	-	5	-	-	-	-	-	-
-	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	44	-	-	35	-	-	-	-	-	7	-	-	-
1	1	-	25	8	1	5	-	1	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	3	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	8	-	-	8	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	-	-	382	-	-	4	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	18	1	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	28	2	-	14	1	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	38	1	-	115	2	-	1	-	-	3	-	-	-
3	1	-	108	9	6	44	-	1	12	-	-	12	2	-	-
29	3	2	1783	91	27	640	18	24	33	-	-	122	16	1	-

Tabell XI. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	3	1	1	-	-	-
Lungesyke hos hesten (*Pleuropneumonia contagiosa equi*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	12	1	-	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	10	-	1	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	49	2	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	-	-	-	2	1	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	82	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	28	-	-	3	-	-	1	-	-
Lunge-og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	178	-	4	547	8	7	15	2	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	57	-	5	30	-	3	-	-	-
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	12	-	4	44	1	4	1	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	47	-	3	1	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	2	-	-	14	1	5	3	-	3
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	317	1	14	827	16	25	21	2	3

i Aust-Agder fylke i 1922.

dans le département de Aust-Agder en 1922).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	50	7	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	125	7	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	23	26	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	42	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	1	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	34	-	-	8	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	265	15	15	62	26	6	-	-	-	5	5	-	-

Tabell XI. (Forts.). (*Continuation*) **Aust-Agder**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	317	1	14	827	16	25	21	2	3
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	3	3	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	8	-	-	45	-	7	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	63	6	-	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	53	-	-	33	1	-	-	-	-
Ringorm (*Thrichophyton tonsurans*)	-	-	-	15	-	-	-	-	-
Skabb (*Scabies*)	1	-	-	4	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	6	-	-	356	-	-	25	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	99	6	1	4	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	5	-	1	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	4	-	1	1	1	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	21	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	157	-	2	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	52	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	213	5	1	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	21	3	1	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	-	-	-	102	4	4	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	9	1	1	-	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	70	-	-	6	-	-	-	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	63	2	-	12	-	-	1	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	4	-	-	5	-	-	-	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	89	6	-	25	2	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	126	7	-	102	3	-	1	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	95	1	-	158	15	3	4	-	-
Ialt (*total*)	843	18	15	2328	65	46	57	3	3

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	265	15	15	62	26	6	-	-	-	5	5	-	-
-	-	-	23	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	231	10	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	28	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	1	-	4	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	156	-	-	21	-	-	15	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	2	-	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	15	1	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	20	-	1	7	-	-	-	-	-	22	4	-	-
4	1	-	759	31	16	167	30	6	16	-	-	27	9	-	-

Tabell XII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	5	-	5	-	-	-
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	4	2	2	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*).	19	-	-	-	-	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	17	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*).	14	-	-	8	2	-	1	-	-
Lunge-og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*). . .	-	-	-	6	-	1	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr (*Gastritis. Enteritis*)	14	-	1	155	3	4	-	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*).	50	1	2	11	-	-	-	-	-
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*).	1	-	-	26	1	-	4	-	1
Trommesyke (*Tympanitis*) . .	-	-	-	14	-	1	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*) . .	-	-	-	4	-	1	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*) .	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Akutt hjernebetændelse (*Meningitis acuta*)	2	2	-	1	1	-	1	-	1
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*).	4	1	-	117	-	6	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	16	-	-	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	1	-	-	3	-	-	-	-	-
Overføres	111	5	3	387	9	20	6	-	2

i Vest-Agder fylke i 1922.

dans le département de Vest-Agder 1922).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	17	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	31	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	19	-	5	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	13	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	39	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	103	1	13	27	-	6	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XII. (Forts.). (*Continuation*). **Vest-Agder.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	111	5	3	387	9	20	6	-	2
Hudutslett (*Eczema*)	22	-	-	16	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	1	-	-	101	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	78	2	-	2	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	14	-	-	1	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	27	4	2	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	93	-	-	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	14	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	286	4	1	1	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	8	-	2	1	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	-	-	-	108	-	2	6	-	2
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	8	1	-	-	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	58	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	1	1	-	2	1	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	23	2	-	2	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	2	-	-	7	1	-	-		
Ledd- og slimsekklidelser (*Arti culitis et bursitis*)	58	3	-	12	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	81	2	1	91	2	-	2	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	60	2	5	223	16	18	12	3	-
Ialt (*total*)	426	16	9	1469	39	45	33	3	4

Tabell XIII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	3	-	2	-	-	-
Raslesyke, miltbrannsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Bråsott (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	23	-	23
Overføres	-	-	-	5	-	4	23	-	23

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	103	1	13	27	-	6	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	27	-	-	6	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	16	-	4	4	-	-	3	1	-	5	-	-	-
-	-	-	152	1	17	59	-	6	4	1	-	5	-	-	-

Rogaland i 1922.

ans le département de Rogaland en 1922).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XIII. (Forts.). (*Continuation*). **Rogaland**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	-	-	-	5	-	4	23	-	23
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	11	-	9	-	-	-
Influensa (*Influenza*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	13	-	-	1	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	2	1	-	-	-	-
Sædstrengsforhærdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	10	1	5	-	-	-	1	1	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	21	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	48	2	-	9	-	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	10	1	2	19	1	5	6	1	1
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	110	-	2	391	4	5	14	-	2
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	141	1	7	18	-	1	1	-	-
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	-	-	-	88	-	10	1	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	70	2	3	2	1	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	1	-	1	29	2	16	8	-	6
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	20	-	-	1	-	-	-	-	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	3	-	3	1	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	12	2	2	54	1	6	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	45	3	-	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	-	-	-	10	-	-	1	-	-
Overføres	371	7	19	827	14	62	58	3	32

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	47	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	9	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	67	3	9	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	1	2	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	22	1	2	11	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	4	9	-	6	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	116	6	8	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	4	211	9	23	102	5	11	-	-	-	11	9	-	-

Tabell XIII (Forts.). (*Continuation*). **Rogaland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	371	7	19	827	14	62	58	3	32
Hudutslett (*Eczema*)	72	-	-	4	-	-	1	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	1	-	-	22	-	-	1	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skabb (*Scabies*)	-	-	-		-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	124	-	-	1063	-	-	20	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	140	5	2	15	3	1
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	3	1	1	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	12	1	-	2	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	27	1	-	1	1	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	2	-	-	191	-	2	3	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	97	-	-	1	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	311	1	5	5	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	1	-	-	13	-	-	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	17	-	-	166	8	1	16	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	16	2	-	3	-	-	1	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	1	-	-	-	-	-	-	-	
Kastrasjoner (*Castrationes*)	100	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	126	1	-	35	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	6	-	-	9	-	-	11	1	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	127	5	3	26	4	1	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	408	8	5	311	8	2	9	1	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	93	5	8	572	41	29	48	5	18
Ialt (*total*)	1465	28	35	3833	85	105	192	14	51

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
5	-	4	211	9	23	102	5	11	-	-	-	11	9	-	-
-	-	-	3	1	-	22	-	-	1	-	-	3	3	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	74	-	-	18	-	-	9	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	1	-
-	-	-	42	2	-	39	1	-	2	-	-	-	-		-
2	-	-	155	6	2	33	4	5	3	2	1	30	1	1	-
7	-	4	504	18	26	235	11	16	15	2	1	44	13	2	-

Tabell XIV. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	2	-	2	7	-	7	-	-	-
Raslesyke miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*)	-	-	-	5	-	5	-	-	-
Bråsott (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	10	-	10
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	24	3	20	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	15	-	1	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	10	6	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Sædstrengsforherdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	9	1	5	3	-	2	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	131	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	128	1	-	5	-	1	1	-	-
Lunge-og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	17	-	1	2	-	2	5	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	282	-	-	694	11	11	-	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	36	-	4	12	-	-	1	1	-
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoea acuta et dysent*)	7	-	1	59	-	5	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	61	2	5	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	-	-	-	16	1	5	2	1	1
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	76	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	2	2	-
Overføres	580	2	14	1030	24	63	21	4	11

i Hordaland fylke i 1922.

dans le département de Hordaland en 1922).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	35	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	110	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	28	2	8	-	-	-	-	-	-	-
22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	14	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	-	2	167	5	15	28	2	8	-	-	-	8	8	-	

Tabell XIV. (Forts.). (*Continuation*). **Hordaland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	580	2	14	1030	24	63	21	4	11
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	7	1	-	99	1	15	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	38	2	1	-	-	
Svekksott (*Rachitis*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	13	-	-	12	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	7	-	-	222	1	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	152	-	-	2544	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	73	8	-	15	-	1
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	20	-	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	15	1	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	34	1	-	1	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	1	-	-	132	-	2	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	125	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	107	1	-	2	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	24	-	6	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	6	-	-	170	4	7	17	1	1
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	214	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	1	-	-	2	2	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	104	-	-	9	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	14	-	-	2	-	-	18	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	121	-	-	29	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	272	10	3	57	3	-	2	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	55	3	4	127	36	14	-	-	-
Ialt (*total*)	1560	16	21	4872	84	109	76	5	13

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
24	-	2	167	5	15	28	2	8	-	-	-	8	8	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	240	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	1	6	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	201	-	-	7	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	26	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	-	3	652	21	18	40	2	8	1	-	-	8	8	-	-

Tabell XV. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	16	-	-		-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	4	-	1	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	67	-	-	-	-	-	-	-	-
Lunge-og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer(indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	68	2	-	8	-	-	-	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica.Obstructio*)	49	-	2	-	-	-	-	-	-
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	19	-	1	-	-	-	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	3	-	1	-	-	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	18	-	-	-	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	8	-	-	14	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	8	-	-	-	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	16	-	-	-	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Kalvningsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	32	-	-	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Overføres	266	2	5	89	-	-	-	-	-

i Bergens by i 1922.

dans la ville de Bergen, signalés en 1922).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	70	8	9	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	11	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	49	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	-	-	173	9	10	3	-	-	-	-	-	-

Tabell XV. (Forts.). (*Continuation*). **Bergen.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	266	2	5	89	-	-	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*) . . .	-	-	-	16	-	-	-	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*) . .	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	56	-	-	1	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*) .	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	104	8	-	1	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	77	3	1	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	123	4	-	17	2	-	-	-	-
Ialt (*total*)	663	17	6	124	2	-	-	-	-

Tabell XVI. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Raslesyke, miltbrandsemfysem (*Anthrax emphysematosus*). .	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Bråsott (*Gastromycosis ovis*). :	-	-	-	-	-	-	4	-	4
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	15	6	4	1	-	1
Rødsyke (*Morbus ruber*). . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	17	1	1	-	-	-	-	-	-
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*) . . .	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	73	-	10	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*) . .	-	-	-	18	18	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Sedstrengsforherdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføres	93	1	11	42	27	8	5	-	5

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	9	-	-	173	9	10	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	113	-	-	33	-	-	63	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	21	-	-	49	-	2	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	143	-	-	287	9	12	70	-	-	-	-	-	-

i Sogn og Fjordane fylke i 1922.

dans le département de Sogn et Fjordane en 1922).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	54	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	222	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	276	3	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XIV. (Forts.). (*Continuation*). **Sogn og Fjordane fylke.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	93	1	11	42	27	8	5	-	5
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	2	1	1	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	68	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	55	1	-	25	-	-	7	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	2	1	1	7	3	1	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	242	2	1	569	5	6	57	1	2
Kolikk, forstoppelse (*Colica, Obstructio*)	53	-	3	60	-	-	8	-	-
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	19	-	1	57	-	7	3	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	54	3	-	2	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	-	-	-	7	-	1	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	155	-	3	1	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	7	3	4
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	1	-	1	3	1	1	1	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	7	1	-	80	4	10	12	-	3
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	47	1	-	33	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	2	-	-	1	-	-	4	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	20	-	-	8	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	9	-	-	420	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	298	-	-	3596	-	-	217	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	2	-	-	57	2	-	10	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	12	1	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	17	1	-	1	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	113	1	-	3	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	85	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	50	-	1	-	-	-
Overføres	960	7	22	5380	50	35	370	4	14

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	276	3	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	-	-	92	2	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	-	10	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10	1	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	185	7	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	-	-	61	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
639	-	-	10	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
715	6	1	666	13	26	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XVI. (Forts.). (*Continuation*). **Sogn og Fjordane.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	960	7	22	5380	50	35	370	4	14
Børbetendelse (*Metritis*) . . .	-	-	-	32	2	2	1	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*) . . .	9	-	-	99	1	-	7	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*).	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*). .	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*) . .	573	1	-	-	-	-	-	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*).	-	-	-	1	-	-	2	2	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	83	3	-	6	2	-	4	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*) .	11	-	-	24	2	-	6	1	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	135	8	-	24	-	-	1	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, absces) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	387	2	6	127	6	-	17	2	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	354	5	2	471	33	13	42	2	4
Ialt (*total*)	2518	26	30	6164	96	50	450	11	18

Tabell XVII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestisques*

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	9	7	1	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*).	39	1	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*). .	-	-	-	6	6	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*).	2	-	-	10	3	-	-	-	-
Sedstrengsforherdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*).	3	1	1	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	158	-	-	-	-	-
Overføres	46	2	1	184	16	2	-	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
715	6	1	666	13	26	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	272	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	-	-	44	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	1	2	76	10	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
756	7	3	1068	24	29	33	2	-	-	-	-	-	-	-	-

i Møre fylke i 1922.

dans le département de Møre en 1922).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	39	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	573	10	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	26	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	612	11	17	28	-	2	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XVII. (Forts.). (*Continuation.*)

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	46	2	1	184	16	2	-	-	
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	309	4	3	16	-	-	1	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	3	1	-	-	-	-	9	2	6
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh. (*Gastritis. Enteritis*)	164	1	-	753	2	25	8	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	88	-	1	126	6	4	5	-	1
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	6	-	-	66	-	6	4	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	49	-	2	3	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	3	-	1	12	-	1	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	132	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	1	-	12	9	1
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	1	-	-	2	1	1	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	5	-	1	192	5	15	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	62	-	-	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	1	-	-	3	1	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	214	-	-	61	-	-	5	-	-
Ringorm (*Tricophyton tonsurans*)	3	-	-	184	-	-	1	-	-
Skurv (*Favus*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	102	-	-	659	-	-	-	-	-
Uregelmæssige fødsler (*Partus irregulares*)	1	-	-	74	34	-	5	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	9	1	2	1	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	8	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	30	-	-	3	-	1
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	3	-	-	200	-	2	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	51	-	-	1	-	-
Overføres	1081	8	7	2741	67	60	59	11	9

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	612	11	17	28	-	2	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	1	-	23	1	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
.	-	-	6	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	1	-	1	3	-	2	-	-	-	4	3	-	-
-	-	-	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	327	36	5	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	-	1	-	-	30	-	-	6	-	-	-	-	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	22	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	1	-	1014	52	25	88	-	5	6	-	-	4	3	2	-

Tabell XVII. (Forts.). (*Continuation*). **Møre.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1081	8	7	2741	67	60	59	11	9
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*) . . .	-	-	-	75	-	1	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*) . . .	-	-	-	36	1	1	1	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*) . . .	7	-	-	-	-	-	24	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*).	8	-	1	-	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*) . .	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*) . .	398	-	-	-	-	-	16	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	163	-	-	38	-	-	2	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*) .	14	1	1	11	-	-	9	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	170	8	-	50	1	-	3	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	320	2	-	109	4	-	7	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*).	126	4	-	194	31	23	10	-	1
Ialt (*total*)	2295	23	9	3254	104	85	131	11	10

Tabell XVIII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	3	-	3	-	-	-
Raslesyke, miltbrannsemfysem (*Anthrax emphysematosus*). .	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Ondartet ødem (*Oedema malignum*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Bråsott (*Gastromycosis ovis*) .	-	-	-	-	-	-	6	-	6
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	53	40	9	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetendelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*) . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*).	162	4	1	1	-	-	-	-	-
Overføres	162	4	1	59	41	13	6	-	6

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
19	-	-	1014	52	25	88	-	5	6	-	-	4	3	2	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	17	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	190	-	-	1	-	-	11	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	11	2	-	1	1	-	-	-	2	-
2	-	-	69	2	3	2	-	-	-	-	-	4	3	3	-
21	1	-	1302	55	29	111	2	5	18	1	-	8	6	7	-

i Sør-Trøndelag fylke i 1922.

dans le département de Sør-Trøndelag en 1922).

-	-	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	114	7	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	380	14	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	501	22	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XVIII. (Forts.). (*Continuation*). **Sør-Trøndelag.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	162	4	1	59	41	13	6	-	6
Lollandsk syke (*Enteritis pseudo-tuberculosa chronica*)	-	-	-	4	1	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	2	2	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	163	5	5	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	49	48	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	38	22	-	-	-	-
Sedstrengsforherdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	37	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	3	2	1	2	-	1	1	-	1
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	214	-	-	-	-	-
Munnsyke hos hesten (*Stomatitis contagiosa pustulosa equi*)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	243	3	4	19	1	-	1	1	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	46	3	-	-	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	467	7	1	1282	54	32	16	1	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica Obstructio*)	269	3	20	66	2	2	13	-	1
Akutt diaré og blodgang) (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	28	-	-	103	3	4	1	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	190	17	5	11	-	5
Forgiftning (*Intoxicationes*)	9	-	1	29	1	5	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	182	-	5	-	-	-	157	2	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	2	2	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	6	2	2	2	-	1	-	-	-
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (*Fatuitas*)	10	4	-	1	1	-	1	1	-
Overføres	1635	35	40	2058	191	63	209	7	13

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	501	22	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	216	16	30	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	3	1	37	5	2	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	94	6	-	49	3	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	9	1	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-
1	-	-	17	-	-	25	-	-	2	-	-	-	-	-	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	-	-	13	2	1	17	-	9	3	-	-	11	-	-	-
-	-	-	-	-	-	36	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	1	1	649	39	27	404	24	41	11	-	-	11	-	-	-

Tabell XVIII. (Forts.). (*Continuation*). **Sør-Trøndelag**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	1635	35	40	2058	191	63	209	7	13
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	75	5	9	60	-	3	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	37	7	-	293	12	-	-	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	-	-	-	5	-	-	6	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	315	-	-	222	2	-	4	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	8	-	-	406	-	-	-	-	-
Skabb (*Scabies*)	1	-	-	327	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	259	-	-	2531	-	-	148	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	8	1	-	246	11	5	16	1	2
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	10	2	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	60	1	1	2	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	1	1	-	72	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	4	-	-	448	1	2	5	-	-
Kasting (*Abortus*)	6	-	-	75	-	-	2	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	177	1	4	1	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	66	1	5	1	1	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	4	-	-	462	9	5	26	2	5
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	49	4	-	5	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	353	-	-	5	-	-	256	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	616	2	-	90	-	-	3	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	32	-	-	20	-	-	3	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	636	13	-	60	2	-	1	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	1171	19	3	189	12	2	2	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	441	4	-	411	70	5	15	2	1
Ialt (*total*)	5655	91	52	8298	316	93	700	13	21

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
15	1	1	649	39	27	404	24	41	11	-	-	11	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	576	39	4	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
15	-	-	32	-	-	106	2	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	7	-	-	2	-	-	-	-	-	-
33	-	-	52	-	-	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	13	1	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	1	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	-	-	929	-	-	38	-	-	53	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	27	1	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	14	1	1	65	-	4	3	1	-	-	-	-	-
9	-	-	61	3	5	54	-	1	5	-	-	-	-	3	-
103	1	1	2349	87	38	774	27	46	78	1	-	12	-	3	-

Tabell XIX. **De viktigste husdyrsykdommer**

(Cas de maladies des animaux domestiques

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Miltbrand (*Anthrax*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Bråsott (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	6	-	6
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	43	25	10	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetendelse) (*Broncho-pneumonia contagiosa suis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	55	-	-	6	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	22	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	26	8	-	-	-	-
Sædstrengsforherdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	9	1	6	1	-	-	2	2	-
Kopper (*Variola., Vaccina et Ovina*)	-	-	-	227	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	85	1	1	16	1	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia, et Pleuritis*)	4	1	2	2	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarrh), (*Gastritis. Enteritis*)	231	-	-	570	15	9	17	1	4
Kolikk, forstoppelse (*Colica.Obstructio*)	128	1	9	30	-	1	1	-	-
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	18	-	2	46	3	3	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	62	4	4	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	9	-	-	17	-	3	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	41	-	-	-	-	-	-	-	-
Dreiesyke (*Hydrocephalus hydatideus*)	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	5	5	-	-	-	-
Overføres	615	4	20	1052	61	31	27	4	10

i Nord-Trøndelag fylke i 1922.

dans le département de Nord-Trøndelag en 1922).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	25	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	541	11	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	23	2	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	1	-	87	3	1	7	-	-	2	1	-	-	-	-	-
-	-	-	8	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	4	-	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	14	-	-	2	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	1	1	685	19	20	52	3	5	4	1	1	-	-	-	-

Tabell XIX. (Forts.). (*Continuation*). **Nord-Trøndelag**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	615	4	20	1052	61	31	27	4	10
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	56	4	4	20	-	2	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	154	3	-	1	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	-	-	-	8	-	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	137	-	-	93	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	3	-	-	176	-	-	-	-	-
Skabb (*Scabies*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	91	-	-	2379	-	-	93	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	2	-	-	124	4	2	6	1	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	4	1	-	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	34	-	1	1	1	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	43	1	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	2	-	-	345	-	1	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	20	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	146	1	1	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	20	-	2	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	12	-	-	176	-	-	2	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	13	1	-	1	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob kryptorchismum*)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	248	-	-	5	-	-	518	-	-
Kreft (*Carcinoma et sarcoma*)	3	-	-	3	2	-	-	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	156	-	-	70	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	9	1	-	14	1	-	1	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	256	14	-	48	1	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	854	4	2	516	12	-	5	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	210	10	3	522	68	3	58	2	12
Ialt (*total*)	2677	39	29	5973	155	43	713	8	22

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
5	1	1	685	19	20	52	3	5	4	1	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	29	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	484	10	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	20	-	-	8	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
60	-	-	49	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	11	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	-	-	1280	-	-	6	-	-	15	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	6	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	40	-	1	21	-	-	1	-	-	1	1	-	-
21	-	1	123	4	3	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1
98	1	2	2743	39	25	100	4	5	21	1	1	1	1	1	-

Tabell XX. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Bråsott (*Gastromycosis ovis*)	-	-	-	-	-	-	4	-	4
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	12	9	2	12	-	12
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	15	-	-	1	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Kværke (*Adenitis contagiosa equi*)	39	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	4	-	4	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	3	2	-	-	-	-
Sædstrengsforherdelse og bringesvulster (*Fibromycoma, Ascococcus*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (*Tetanus*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Kopper (*Variola., Vaccina et Ovina*)	-	-	-	77	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	71	3	1	9	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer(indigestion, mave- og tarmkatarrh) (*Gastritis. Enteritis*)	154	-	-	506	1	-	19	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica.Obstructio*)	56	1	6	28	-	1	-	-	-
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	8	-	-	43	-	2	6	-	2
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	25	-	1	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	-	-	-	4	-	4	-	-	-
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	132	1	1	-	-	-	-	-	-
Akutt hjernebetendelse (*Meningitis acuta*)	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	2	1	-	3	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	237	15	-	37	8	-
Overføres	480	6	9	954	28	15	78	8	18

i Nordland fylke i 1922.

dans le département de Nordland en 1922).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	60	4	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	229	9	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	32	4	5	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	-	-	6	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	-	8	300	13	22	52	4	6	-	-	-	-	-	-	-

Tabell XX. (Forts.). (*Continuation*). **Nordland.**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	480	6	9	954	28	15	78	8	18
Svekksott (*Rachitis*)	10	1	-	-	-	-	80	14	20
Hudutslett (*Eczema*)	42	-	-	10	-	-	1	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	169	-	-	1129	-	-	95	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	58	4	1	-	-	-
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	9	-	1	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	2	-	-	97	-	-	1	-	-
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	7	-	-	1	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	34	1	1	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	1	-	-	43	-	-	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	1	-	-	94	12	-	6	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	2	2	-	-	-	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (*Operationes ob krypthorchismum*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	206	-	-	10	-	-	96	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	64	-	-	29	-	-	-	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	149	9	-	33	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess) (*Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	177	6	3	65	3	-	18	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	284	7	-	284	15	6	37	10	-
Ialt (*total*)	1597	31	12	2868	64	24	413	32	38

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
17	-	8	300	13	22	52	4	6	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	156	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	16	5	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33	-	-	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	450	-	-	7	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	3	-	-	14	2	1	1	-	-	-	-	-	-
1	-	-	15	-	-	8	1	1	1	1	-	8	-	-	-
57	-	8	948	22	22	113	7	8	3	1	-	8	-	-	-

Tabell XXI. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	4	2	1	-	-	-
Rødsyke (*Morbus ruber*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (*Erythema nodosum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	4	4	-	-	-	-
Aktinomykose (*Actinomycosis*)	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Sædstrengsforherdelse og bringesvulster (*Fibromycoma. Ascococcus*)	3	1	-	-	-	-	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopper (*Variola, Vaccina et Ovina*)	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	34	-	-	-	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr) (*Gastritis. Enteritis*)	90	-	-	135	-	1	-	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	18	-	2	2	-	-	-	-	-
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	-	-	-	8	-	1	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	23	-	-	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	2	-	-	4	-	2	6	1	5
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	26	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	12	-	-	5	-	-
Svekksott (*Rachitis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	8	-	-	3	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	9	-	-	852	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	21	1	-	-	-	-
Misfostre (*Monstra*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	35	-	-	-	-	-
Overføres	194	1	2	1115	8	5	11	1	5

i Troms fylke i 1922.

dans le département de Troms en 1922).

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	38	3	13	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	5	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	30	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	68	-	-	58	3	18	-	-	-	-	-	-	-

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Tabell XXI. (Forts.). (*Continuation*).									**Troms**
Overført (*transport*)	194	1	2	1115	8	5	11	1	5
Kasting (*Abortus*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	33	-	-	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	-	-	-	37	-	-	12	-	-
Forfangenhet (*Hordeatio. Kritiasis*)	4	1	-	-	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	65	-	-	15	-	-	33	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	25	-	-	22	1	-	1	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	21	-	-	20	1	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess) (*Vulnera, contusiones abscessus etc.*)	33	-	-	41	-	-	-	-	-
Sviva (*Vertigo*)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	14	-	-	32	7	3	9	-	3
Ialt (total)	361	2	2	1321	17	8	66	1	8

Tabell XXII. **De viktigste husdyrsykdommer**

(*Cas de maladies des animaux domestiques*

Ondartet katarrfeber (*Febris catarrhalis maligna*)	-	-	-	3	3	-	-	-	-
Rosen (*Lymphangitis. Erysipelas*)	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Brandfeber (*Morbus maculosus*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose (*Tuberculosis*)	-	-	-	7	-	7	-	-	-
Hvalpesyke (*Febris catarrhalis epizootica canum*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr, halsbetendelse (*Koryza, Pharyngitis et Bronchitis*)	11	-	-	3	3	-	-	-	-
Lunge- og brysthindebetendelse (*Pneumonia et Pleuritis*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fordøielsessykdommer (indigestion, mave- og tarmkatarr (*Gastritis. Enteritis*)	54	-	-	54	-	-	2	-	-
Overføres	68	-	-	67	6	7	2	-	-

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
-	-	-	68	-	-	58	3	18	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	53	-	-	11	-	-	16	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	123	-	-	75	3	18	16	-	-	-	-	-	-

i Finnmark fylke i 1922.

dans le département de Finnmark en 1922).

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-		18	1	1	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	3	-	-	2	-	-	-	-	-	-
2	-	-	5	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	5	-	2	27	1	1	2	-	-	-	-	-	-

Tabell XXII. (Forts.). (*Continuation*). **Finnmark**

Sykdommer (*Maladies*)	Hest (*Espèce chevaline*)			Storfe (*Espèce bovine*)			Sau (*Espèce ovine*)		
	anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav	
		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)
Overført (*transport*)	18	-	-	67	6	7	2	-	-
Kolikk, forstoppelse (*Colica. Obstructio*)	7	-	1	15	-	-	3	-	-
Akutt diaré og blodgang (*Diarrhoëa acuta et dysenteria*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke (*Tympanitis*)	-	-	-	8	-	-	-	-	-
Forgiftning (*Intoxicationes*)	1	-	-	11	-	-	1	-	1
Innvollsormer (*Helminthiasis*)	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (*Fatuitas*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Blodurin (*Hæmoglobinuria. Hæmoglobinaemia*)	4	-	1	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (*Osteomalacia*)	-	-	-	14	-	-	2	-	-
Hudutslett (*Eczema*)	39	-	-	13	-	-	-	-	-
Ringorm (*Trichophyton tonsurans*)	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Lus (*Pediculinæ*)	34	-	-	96	-	-	2	-	-
Uregelmessige fødsler (*Partus irregulares*)	-	-	-	11	-	-	1	-	1
Børvrengning (*Inversio uteri*)	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Børdreining (*Torsio uteri*)	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efterbyrd (*Retentio placentæ*)	-	-	-	16	-	-	-	-	-
Kalvingsfeber (Melkefeber) (*Eclampsia puerperalis*)	-	-	-	8	-	-	-	-	-
Børbetendelse (*Metritis*)	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Jurbetendelse (*Mastitis*)	-	-	-	8	-	1	2	-	-
Kastrasjoner (*Castrationes*)	28	-	-	3	-	-	17	-	-
Hov- og klovlidelser (*Vitia ungvis*)	41	-	-	8	-	-	1	-	-
Øienlidelser (*Vitia oculorum*)	4	-	-	8	-	-	-	-	-
Ledd- og slimsekklidelser (*Articulitis et bursitis*)	41	-	-	18	-	-	7	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess), *Vulnera, contusiones, abscessus etc.*)	70	-	-	45	2	1	-	-	-
Sviva (*Vertigo*)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller (*Casus ceteri*)	29	-	-	24	4	1	2	-	-
Ialt (*total*)	376	-	2	386	12	10	40	-	2

Gjet (*Espèce caprine*)			Svin (*Espèce porcine*)			Hund (*Chiens*)			Katt (*Chats*)			Fjærfe (*Volailles*)		Andre dyr (*Animaux divers*)	
anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	derav		anmeldte (*signalés*)	drepte og døde (*abattus et morts*)	anmeldte (*signalés*)	(drepte og døde (*abattus et morts*)
	drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)		drepte (*abattus*)	døde (*morts*)				
3	-	-	5	-	2	27	1	1	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	6	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	8	-	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	1	-
12	-	2	18	-	2	86	1	1	3	1	-	-	-	1	-

Tabell XXIII.

Antall autoriserte dyrlæger i Norge 1923

(Nombre de vétérinaires diplomés en 1923).

Fylke (*Département*)	Autoriserte dyrlæger (*Vétérinaires diplomés*)	Derav (*dont*)		
		Distriktsdyrlæger[1]) (*Vétérinaires délégués*)	I andre stillinger el. privat prakt. (*D'autres vétérinaires exerçants*)	Ikke praktiserende[2]) (*non exerçants*)
Kristiania	27	2	22	3
Akershus	21	11	9	1
Østfold	12	7	5	-
Buskerud	17	11	6	-
Vestfold	8	5	2	1
Hedmark	27	22	3	2
Opland	24	16	7	1
Telemark	15	9	4	2
Aust-Agder	6	6	-	-
Vest-Agder	4	3	1	-
Rogaland	10	6	3	1
Hordaland	6	6	-	-
Bergen	8	3	5	-
Sogn og Fjordane	8	8	-	-
Møre	13	11	1	1
Sør-Trøndelag	18	12	6	-
Nord-Trøndelag	12	10	-	2
Nordland	8	7	1	-
Troms	4	2	2	-
Finnmark	2	2	-	-
Uopgitt bopel (*domicile non nommé*)	-	-	-	-
Utenlands	8	-	-	-
Riket (*le royaume*)	258	159	77	14

[1]) Herunder politidyrlæger.

[2]) Herunder pensjonerte.

Utførsel og innførsel av husdyr.

Utførsel:

Ifølge Norges officielle statistikk er der i året 1922 utført 1049 hester og 32 storfe.

Innførsel:

Ifølge ovennevnte statistikk er der i årets løp innført: 270 hester og 15 756 stkr. storfe.

Reglerne for innførsel av levende husdyr fra utlandet undergikk i årets løp den endring, at det ved kgl. plakat av 29. juni 1922 blev forbud mot innførsel av levende svin fra alle land, idet tillatelse til å innføre *svin* fra visse havne ved Nordishavet og Det hvite hav til Finnmark da utgikk.

Bestyreren av *Kristiania karantenefjøs,* politidyrlæge *A. Lo,* meddeler:

Den svenske tilførsel:

Av slaktedyr tilførtes 7 457 [5 281]. De var av forskjellig kvalitet, som vanlig er, når de kommer fra såvidt forskjellige landsdeler. Der kom til tider en del ungdyr. Disse var dog gjennemgående i bedre stand enn de norske. Mest tilførtes store tjorer, oftest i særdeles god stand, og som gav en meget stor slaktevekt. Desuten kom en del gode kuer og gjellinger.

Livdyrene var omtrent utelukkende kalvekuer. Der tilførtes 2 756 [546]. De er mest fra lenene omkring de store sjøer, samt fra Bohuslen. Bohuskuene har gjennem åremål vist den minste tuberkuloseprosent og det er ennu tilfellet.

Livdyrene karanteneres i 5 døgn, i hvilken tid tuberkulinprøver foregår. De reagerende dyr slaktes. Der reagerte for tuberkulinprøven 146 stk. = 5,29 %.

Ved slaktningen er påvist tuberkulose i 51 og ikke funnet i 64 tilfeller. For de resterende 31 er desverre ikke resultatet av obduksjonen notert.

Der er omsprøitet 10, hvorav reagerte 6 stk. Av disse er påvist tuberkulose i 2 og ikke funnet noget i 4 skrotter.

Det viser sig at det er rett mange tilfeller, hvor der ikke ved slaktningen er påvist tuberkulose hos de reagerende dyr. Men det skylles her å gjøre opmerksom på at dette inntreffer i de overveiende tilfeller av tvilsom eller uregelmessig reaksjon.

Bestyreren av *Fredrikshald karantenefjøs*, stadsdyrlæge *Anton Jacobsen*, meddeler:

Kvegimporten fra Sverige var følgende: Livdyr 2 016, hvorav 115 eller 5,79 % reagerende, av slaktedyr 5 508, hvorav 1,03 % var tuberkuløse, 3 689 sauer og 135 kalver eller i alt 11 338 dyr. Den største innførsel faller i juli og august. Ved slaktning av de reagerende livdyr i importslakteriet blev tuberkulose konstatert i 50 tilfeller = 43,48 %. Derimot kunne ikke påvises tuberkulose i de øvrige 65 reagerte kuer = 56,52 %.

Til statens karantenestasjon på «*Ytre Voulen*» ved Stavanger meddeler bestyreren, distriktsdyrlæge *F. V. Holmboe*, at der i 1922 ikke er innkommet noget dyr.

Bevilgninger til det civile veterinærvesen for budgetterminen 1. juli 1922—30. juni 1923.

A. *Utgift:*

1.	Statsbidrag til avlønning av distriktsdyrlæger		kr.	400 000,00
2.	Veterinærinstituttet:			
	a) faste lønninger	kr. 42 400,00		
	b) til driften	» 63 500,00		
			»	105 900,00
3.	Reisestipendier for dyrlæger		»	4 000,00
4.	Tuberkulinundersøkelser av kvegbesetninger . . .		»	10 000,00
5.	Erstatningsbidrag ved nedslaktning av tuberkulost kveg		»	10 000,00
6.	Avlønning m. v. av statsdyrlægene		»	19 600,00
7.	Studiestipendier for veterinærstuderende		»	30 000,00
8.	Skyss- og kostutgifter		»	80 000,00
9.	Forskjellige og tilfeldige utgifter		»	3 000,00
10.	Bidrag til utgivelse av »Norsk Veterinærtidsskrift« .		»	3 000,00
11.	Karantenestasjonen »Ytre Voulen«:			
	a) ordinært	kr. 680,00		
	b) ekstraordinært til erhvervelse av ny karantænestasjon	» 10 000,00		
			»	10 680,00
12.	Erstatningsbidrag til ubemidlede kvegeiere for tap på husdyr ved ondartet smittsom husdyrsykdom . . .		»	10 000,00
13.	Byggearbeider ved Veterinærhøiskolen (ekstraordinært)		»	100 000,00
			Tilsammen kr.	786 180,00

B. *Inntekt:*

Salg av tuberkulin og forskjellige sera fra Veterinærinstituttet og inntekt av husleie m. v.	kr.	26 200,00

II.

Kjøttkontrollen 1922.

Almindelig oversikt.

Kjøttkontroll i henhold til lov om kommunale slaktehuser, kjøttkontroll m. v. av 27. juni 1892 har i året 1922 vært i virksomhet i 36 kommuner. I følgende bykommuner virker nu således kjøttkontroll: Ålesund, Arendal, Bergen, Bodø, Drammen, Fredrikshald, Fredrikstad, Gjøvik, Hamar, Haugesund, Holmestrand, Horten, Hønefoss, Kongsberg, Kragerø, Kristiania, Kristiansand, Kristiansund, Larvik, Lillehammer, Molde, Moss, Narvik, Notodden, Porsgrund, Risør, Sandefjord, Sarpsborg, Skien, Stavanger, Tromsø, Trondhjem og Tønsberg og derhos i Lillestrøm, Odda og Tinn landkommuner.

Kommunale slaktehuser finnes i Bergen, Egersund, Fredrikshald, Kristiania, Kristiansund, Lillehammer, Stavanger og Trondhjem. Av disse er slaktehusene i Egersund, Fredrikshald, Kristiania og Stavanger uten approbasjon av det offentlige.

I Haugesund blev den 24. juli 1922 tatt i bruk et nyopført kommunalt slaktehus, hvortil også er knyttet et handelsfjos. Slaktehuset er ikke approbert av det offentlige.

Ved kongelig resolusjon av 3. november 1917 blev kontroll ordnet ved det såkaldte «Fællesslakteri» (Bondernes fællesslakteri) på Loren i Østre Aker.

I landkommunen Voss finnes siden 1909 et slakteanlegg som eies og drives av kommunen.

Regler for innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander — heri innbefattet innførsel av kjøtt og flesk — undergikk også i dette år en del endringer.

Ved plakat av 29. juni 1922 blev der foretatt endel endringer i plakat av 4. august 1911 inneholdende regler for innførsel og kontroll av fersk kjøtt (slaktekjøtt). Dens avsnitt A, angående regler for innførsel fra *utlandet* av slaktekjøtt, blev da vesentlig endret. Den sig hertil sluttende bekjentgjørelse av 28. februar 1923 fra landbruksdepartementet angående ferskkjøttinnførselen fra *Sverige*.

Ved rundskrivelse fra landbruksdepartementet av 4. august 1922 blev det fra 11. august s. å på visse betingelser tillatt innført ferskt slaktekjøtt av hornkveg eller får fra den del av Jylland i *Danmark*, som ligger nord for Limfjorden, fra de autoriserte exportslakterier i Fredrikshavn.

De i de senere år ved den offentlige kjøttkontroll undersokte kjøttmengder stiller sig (i hele tall) således:

	Okser	Hester	Svin	Sau og gjet	Kalver
1908	124 935	3 866	83 197	212 151	130 321
1909	139 261	3 637	73 877	230 899	150 204
1910	156 892	4 645	68 300	217 321	159 282
1911	169 194	6 161	80 042	235 347	172 855
1912	152 798	6 453	96 552	247 213	159 390
1913	146 189	6 377	82 296	247 846	157 908
1914	164 798	5 477	94 417	211 883	162 288
1915	190 698	6 384	76 860	226 721	183 327
1916	144 206	7 027	51 181	212 162	154 752
1917	189 076	4 992	66 553	185 201	159 933
1918	167 158	8 853	38 635	207 006	158 710
1919	139 289	6 480	57 563	224 724	149 542
1920	179 931	7 353	91 176	272 533	173 051
1921	172 122	9 775	102 220	306 182	214 493
1922	188 565	9 424	99 339	302 848	211 473

På de følgende tabeller vil finnes sammendradd de tabellariske beretninger fra de forskjellige kommuner, hvori kontroll har vært i virksomhet, således at tabell A viser den samlede kjøttmengde (slakt) som har passert de forskjellige kontrollstasjoner i løpet av året med samtidig angivelse av, fra hvilket land kjøttet stammer samt kjøttets art (se tabell D).

I tabell B angis på samme måte det antall kjøttkropper, som er stemplet med 2. klasses stempel.

Tabell C angir på samme vis antall av kasserte kjøttkropper, samt vekten av de konfiskerte slakt samt vekt av kasserte organer og avfall.

Tabell D angir de utenfor hovedstasjonene kontrollerte kjøttmengder, deres klassifikasjon m. v.

Tabell E viser den samlede mengde fersk slaktekjøtt som i årets løp er kontrollert.

Tabell F angir de vesentligste årsaker til 2. klasses stempling og kassasjon av kjøtt.

Tabell G vedrører kontrollen av det fra utlandet innførte opdelte kjøtt, såkalte t ø n n e k j ø t t (konf. lov av 25. juli 1910 og kgl. plakat av 4. august 1911).

Tønnekjøttkontroll har i årets løp vært i virksomhet i følgende byer:

Arendal, Bergen, Bodø, Drammen, Haugesund, Kristiania, Kristiansand, Skien, Stavanger og Trondhjem.

Tabell A. **Antall av slakt som i 192**

(*Nombre de viandes de bouc*

Kommune	Ialt undersøkt								Norsk			
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	
Ålesund	3854½	122	1206	5320½	507	1952	1042	-	3854½	122	1206	
Arendal	624	51	357	1267	33	1200	112	-	624	51	357	
Bergen	23099	805	6868	28172	1470	14871	1350	-	22531	791	6829	2
Bodø	1066½	7	134	1793	26	411	232½	[1])½	1066½	7	134	
Drammen	2681	263	2084½	791½	43	3407½	612	-	2681	263	2084½	
Fredrikshald	548½	137	1397½	1382½	-	1162	660	-	398	44	880½	
Fredrikstad Ø.	244	21	251	271½	-	832	14	-	244	21	251	
Do. V.	3256½	264½	2722	2432	4	2983	522	-	3174	223½	2661	
Gjøvik	140	7	692	837½	-	875	5	-	140	7	692	
Hamar	1785	108	1291	2849	28	2706	56	-	1785	108	1291	
Haugesund	648½	-	517½	2576½	49	1678½	99	-	648½	-	517½	
Holmestrand	580	44	267	411½	3	709	12	-	580	44	267	
Horten	382	38	437	289	6	935½	107½	-	382	38	437	
Hønefoss	1100	57	508	784	6	1014½	162	-	1100	57	508	
Kongsberg	787	10	379	384	21	1221½	54	-	787	10	379	
Kragerø	628	32	270	704	13	865	109	-	628	32	270	
Kristiania	43560	1921	50685	104040	4534	36779	35205	-	7778	995	29237	9
Kristiansand	3975	178	2420	3710	79	3712	3459	-	3767	178	2410	
Kristiansund	1481	83	706	3165	107	3534	47	[2])21	1481	83	706	
Larvik	1882	58	1158	1717	2	1531	199	-	1843	58	1153	
Lillehammer	232½	14	641	2118	636	2262	361	-	232½	14	641	
Lillestrøm	918	16½	469½	208	-	789	78	-	918	16½	469½	
Molde	811½	30	373	1165	89	691	523	-	811½	30	373	
Moss	1511	185	1234	1353	-	1608	493	-	1511	185	1234	
Narvik	102	-	22	575	43	120	26	1	102	-	22	
Notodden	396	19	245	325	23	470	16	-	396	19	245	
Odda	272	5	135	735	88	154	58	-	272	5	135	
Porsgrund	558	23	192½	260	6	661	45	-	558	23	192½	
Risør	56	3	37	98	5	149	33	-	55	3	37	
Sandefjord	968½	43	742	471½	-	977	182	-	829½	43	742	
Sarpsborg	1464	307	593	675	2	2536½	613½	-	1464	307	593	
Skien	909	76	947	909	2	1252	36	-	843	76	931	
Stavanger	235	65	2718	1171	47	4319½	14	-	92	65	2718	
Tinn	317½	14	174	210½	15	372½	27	1	294	14	165	
Tromsø	229	2	32½	1864	147	836	367	251½	229	2	32½	
Trondhjem	17666½	743	4843	19128	1203	17076½	779	451	16816½	742	4839	1
Tønsberg	3681	211	2318	2023	3	3176	580	1	3663	211	2318	
Ialt (*total*)	122650	5963	90067	1961861½	9240	119829½	48290½	727	845791½	4888	67958	18

[1]) Ren.
[2]) 3 hjorter, 18 rensdyr.

rsøkt på kontrollstasjonene.

inées aux bureaux de contrôle en 1922).

			Svensk								Dansk							
Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
1952	1042	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1200	112	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14871	1350	-	533	14	39	-	-	-	-	-	35	-	-	-	-	-	-	-
411	232½	½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3407½	612	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1103	505½	-	107½	93	517	560½	-	59	154½	-	43	-	-	-	-	-	-	-
832	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2969	477	-	82½	41	61	171	-	14	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-
875	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2706	56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1678½	99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
709	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
935½	107½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1014½	162	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1221½	54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
865	109	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30679	16862	-	22539	926	21448	13148	17	6042	17802	-	13243	-	-	600	-	58	541	-
3712	3430	-	92	-	10	-	-	-	29	-	116	-	-	-	-	-	-	-
3534	47	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1526	194	-	22	-	5	5	-	5	5	-	17	-	-	-	-	-	-	-
2262	361	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
789	78	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
691	523	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1608	493	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	26	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
470	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
154	58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
661	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
149	33	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
977	182	-	102	-	-	-	-	-	-	-	37	-	-	-	-	-	-	-
2536½	613½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1208	23	-	21	-	13	-	-	27	13	-	45	-	3	-	-	17	-	-
4319½	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	143	-	-	-	-	-	-	-
352½	25	1	15½	-	9	2	-	20	2	-	8	-	-	-	-	-	-	-
836	367	251½	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17035½	779	94	850	1	4	63	-	41	-	[1]357	-	-	-	-	-	-	-	-
3176	580	1	-	-	-	-	-	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-
113546½	29699	370	24365½	1075	22106	13949½	17	6208	18050½	357	13705	-	3	600	-	75	541	-

Tabell B. **Antall av slakt som i 1922 er stemplet med 2nen klasse på kontrollstasjonene).**

(Nombre de viandes de boucherie marquées avec l'estampille de IIme classe).

Kommune	Ialt 2nen klasse							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Ålesund	59	1	20	69	4	10½	5	-
Arendal	21	1	5	1	2	14	-	-
Bergen	60	2	82	13	-	223	4	-
Bodø	17	1	2	14	2	2	-	-
Drammen	46	1	11½	-	-	18	4	-
Fredrikshald	9½	-	8	1	-	18	1	-
Fredrikstad Ø.	2½	-	3½	-	-	3	-	-
do. V.	50½	2	32	2	1	32	-	-
Gjøvik	-	-	13	-	-	9	-	-
Hamar	12	-	4	7	-	2	-	-
Haugesund	16	-	8	44	1	88	-	-
Holmestrand	5	-	4	1	-	2	-	-
Horten	11	-	13	-	1	18	-	-
Hønefoss	-	-	-	-	-	-	-	-
Kongsberg	12	-	5	-	-	7	3	-
Kragerø	4½	-	3	-	-	1	-	-
Kristiania	281	42	424	218	6	43	23	-
Kristiansand	13½	-	9	1	-	-	-	-
Kristiansund	35	4½	13	11	-	35	1	[1])1
Larvik	15½	2	14	2	1	29	1	-
Lillehammer	15	1	8	5	13	19	-	-
Lillestrøm	16	-	5	½	-	13	-	-
Molde	43	2	23	42	2	38	5	-
Moss	33	-	11	1	-	21	2	-
Narvik	3	-	2	2	-	-	-	-
Notodden	9	-	11	4	2	16	-	-
Odda	9	-	4	14	-	2	-	-
Porsgrund	4½	-	10	1	-	4	-	-
Risør	2	-	3	5	-	-	-	-
Sandefjord	10½	-	7	12	-	24½	3½	-
Sarpsborg	40	5	22½	2	-	19	3	-
Skien	6	-	6	-	-	4	-	-
Stavanger	11	1	11	12	-	101	1	-
Tinn	4	-	1	1	-	1½	-	-
Tromsø	44	2	3	110	90	146	18	35½
Trondhjem	405	21½	151	236	11	275	2½	2½
Tønsberg	48	-	36	3	-	18	1	-
Ialt (*total*)	1374	89	988½	834½	136	1256½	78	39

[1]) Rensdyr.

Tabell C.

Antall av slakt som i 1922 er kassert på kontrollstasjonene.

(*Nombre de viandes de boucherie saisies aux bureaux de contrôle*).

Kommune	Ialt kassert								Vekt i kilogram av kasserte kjøttkropper	Vekt i kilogram av kasserte avfall og organer
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr		
Ålesund . . .	10	½	1½	5	-	17	1	-	1118	704½
Arendal	10	1	6	3	1	4	1	-	2087	500
Bergen	102	8	7	14	2	225	9	-	10181½	5600
Bodø	10	-	2	9	-	2	1	-	1448	-
Drammen . . .	12	-	4	-	-	13	2	-	1937	593
Fredrikshald . .	2½	-	4½	-	-	13	2	-	872	94
Fredrikstad Ø. .	1	-	-	-	-	4	-	-	300	10
do. V. .	6	-	7	1	-	10	-	-	1800	350
Gjøvik	4½	-	6	1	-	10	-	-	-	-
Hamar	16	1	7	3	-	43	-	-	3124	346
Haugesund . . .	-	-	2	-	-	8	-	-	216	429
Holmestrand . .	1½	-	-	-	-	2	-	-	101	71
Horten	8	-	1	-	-	7	3	-	1476	134
Hønefoss . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kongsberg . . .	2	-	-	-	-	-	-	-	220	74
Kragerø	3½	-	2	-	-	2	-	-	435	110
Kristiania . . .	173	37	124	80	111	735	67	-	53614	49310
Kristiansand . .	6½	½	3	-	1	8	2	-	925	291
Kristiansund . .	24	4½	10	4	-	21	-	[1])1	3836	300
Larvik	6	1	1	-	-	13	-	-	806	158
Lillehammer . .	-	-	3	4	-	9	-	-	280	210
Lillestrøm . . .	6	-	4	-	-	7	-	-	24	-
Molde	5	2	1	6	-	7	1	-	-	-
Moss	6	1	1	-	-	32	-	-	1670	753
Narvik	-	-	-	2	-	-	-	-	28	-
Notodden . . .	-	-	1	-	-	6	-	-	179	78
Odda	3	-	-	-	-	1	-	-	345	21
Porsgrund . . .	½	-	1½	1	1	3	-	-	235	180
Risør	½	-	1	-	-	1	-	-	109½	-
Sandefjord . . .	3	-	4	-	-	9	2	-	609	707
Sarpsborg . . .	10½	3	6	-	-	13	5	-	6000	500
Skien	2	1	3	-	2	6	-	-	-	-
Stavanger . . .	6	1	2	2	-	47	-	-	1576½	-
Tinn	1	1½	2½	1	1	6	½	-	1035	14
Tromsø	7	-	-	7	1	8	-	-	884	-
Trondhjem . . .	71	9	15½	33	4	183	3	-	13547½	22169
Tønsberg . . .	18½	-	5	2	-	10	1	-	2864	188
Ialt (*total*)	518½	72	238½	178	124	1485	100½	1	113883	83894½

[1] Hjort.

Tabell D. **Antall av slakt som i 1922 er undersøkt av**

(Viandes de boucherie examinées

Kommune	Ialt undersøkt								2nen		
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin
Ålesund . .	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arendal . .	1035	27½	197	585	13	712	68	-	-	-	-
Bergen . . .	2891⅓	28	3022	10229	361	7625	831	-	2	-	18
Bodø	34	2	2½	46	-	14	13	-	-	-	-
Drammen . .	3156	216	1173	3891⅓	45	1028	567½	-	5	1	-
Fredrikshald .	5038	117	338	3326	-	643	235	-	6	1	3
Fredrikstad Ø.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Do. V.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gjøvik . . .	1511	115½	373	793½	8	644	57	-	13	2	5
Hamar . . .	852½	183	1033½	434	-	453	-	-	-	-	9
Haugesund .	1783	45	33	2805	12	736	46	-	6	-	1
Holmestrand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Horten . . .	2619	119	1389	2001	-	415	124	-	17	3	8
Hønefoss . .	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kongsberg . .	2½	4	13½	1	-	-	-	-	-	-	-
Kragerø . .	67	12	34	74	-	45	5	-	2	-	-
Kristiania .	15261	1080	3330	2817	2	1287	3484	-	99	10	18
Kristiansand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kristiansund	1436	24	3	55	-	-	49	-	2	-	-
Larvik . . .	629½	44	153	399	-	189	35	-	2	2	5
Lillehammer	1062	55	577	45	-	10	2	-	6	1	6
Lillestrøm . .	83½	1½	23	99	-	37	-	-	½	-	-
Molde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Moss	826	88	123	775	-	127	65	-	2	1	-
Narvik . . .	1728½	46	378½	1989	55	258	448	30	16	-	-
Notodden .	666½	55	388	535	37	733	13	-	13	-	11½
Odda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Porsgrund .	645½	41½	252	339	4	666	79	-	4	-	3
Risør . . .	258½	17	44	182	2	186	39½	-	6	-	-
Sandefjord .	909½	33	230	939	3	180	108	-	9½	-	8½
Sarpsborg . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skien . . .	2164	280	1320	1298	13	1984	107	-	29	1	42½
Stavanger .	9598	468	878	52894	126	12034	186	-	34	4	3
Tinn . . .	899	37½	439½	721½	81	911	113	6	4½	-	8
Tromsø . . .	2926½	49	291½	6100	310	1394	862	73	65	44	9
Trondhjem	170	-	-	-	-	-	-	[1])387	-	-	-
Tønsberg . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ialt (*total*)	58256½	3188½	16041	94373½	1072	32311	7537	496	343½	70	158½

[1]) Ren.

kontrolørene utenfor kontrollstasjonene.

en dehors des bureaux de contrôle).

klasse					Kassert									
Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Vekt i kilogram av kasserte kjøttkropper	Vekt i kilogram av kasserte avfall og organer
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	71	-	-	5	-	1	1	-	30	1	-	503	650
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	410	343
1	-	4	1	-	3	1	2	-	-	2	-	-	611	4346
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	9	-	-	2	-	1	-	-	7	1	-	-	-
-	-	-	-	-	$4\frac{1}{2}$	-	-	-	-	1	-	-	562	181
14	-	22	-	-	-	1	-	1	-	4	-	-	336	1483
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	-	3	-	-	7	2	2	5	-	2	-	-	1645	485
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	15	32
2	-	2	1	-	44	4	8	1	-	14	-	-	9593	61009
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	3	-	-	2	-	1	-	-	1	-	-	287	50
-	-	1	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	280	563
-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50
10	2	-	4	-	3	-	1	6	2	1	-	2	683	-
3	4	31	-	-	1	-	$1\frac{1}{2}$	-	-	4	-	-	278	87
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	9	-	-	$2\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	-	2	-	-	280	90
3	-	-	-	-	$1\frac{1}{2}$	1	-	-	-	1	-	-	355	-
5	2	10	-	-	$3\frac{1}{2}$	-	1	1	-	4	1	-	589	257
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1	11	-	-	10	-	$3\frac{1}{2}$	-	-	10	-	-	-	-
675	-	134	-	-	10	-	-	32	1	45	-	-	$2158\frac{1}{2}$	3255
-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	3	-	-	156	$119\frac{1}{2}$
62	192	123	13	11	5	2	-	2	4	6	-	-	802	-
-	-	-	-	-	48	-	-	-	-	-	-	-	$7385\frac{1}{2}$	431
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
792	201	435	19	11	118	11	$23\frac{1}{2}$	49	7	138	3	2	26929	$7343\frac{1}{2}$

Tabell E. **Sammendrag av alt i året 1922**

(Tableau récapitulatif du nombre

Kommune	Ialt kontrollert								2nen		
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin
Ålesund	3857½	122	1206	5320½	507	1952	1042	-	59	1	20
Arendal	1659	78½	554	1852	46	1912	180	-	21	1	5
Bergen	25990½	833	9890	38401	1831	22496	2181	-	62	2	100
Bodø	1100½	9	136½	1839	26	425	245½	(ren) ½	17	1	2
Drammen	5837	479	3257½	4683	88	4435½	1179½	-	51	2	11½
Fredrikshald	5586½	254	1735½	4708½	-	1805	895	-	15½	1	11
Fredrikstad Ø.	244	21	251	271½	-	832	14	-	2½	-	3½
Do. V.	3256½	264½	2722	2432	84	2983	522	-	50½	2	3½
Gjøvik	1651	122½	1065	1631	-	1519	62	-	13	2	18
Hamar	2637½	291	2324½	3283	28	3159	56	-	12	-	13
Haugesund	2431½	45	550½	5381½	61	2414½	145	-	22	-	9
Holmestrand	580	44	267	411½	3	709	12	-	5	-	4
Horten	3001	157	1826	2290	6	1350½	231½	-	28	3	21
Hønefoss	1100	57	510	784	6	1014½	162	-	-	-	-
Kongsberg	789½	14	392½	385	21	1221½	54	-	12	-	5
Kragerø	695	44	304	778	13	910	114	-	6½	-	3
Kristiania	58821	3001	54015	106857	4536	38066	38689	-	380	52	442
Kristiansand	3975	178	2420	3710	79	3712	3459	-	13½	-	9
Kristiansund	2917	107	709	3220	107	3534	96	21	37	4½	13
Larvik	2511	102	1311	2116	2	1720	234	-	17½	4	19
Lillehammer	1294½	69	1218	2163	636	2272	363	-	21	2	14
Lillestrøm	1001½	18	492½	307	-	826	78	-	16½	-	5
Molde	811½	30	373	1165	89	691	523	-	43	2	23
Moss	2337	273	1357	2128	-	1735	558	-	35	1	11
Narvik	1830½	46	400½	2564	98	378	474	31	19	-	2
Notodden	1062½	74	633	860	60	1203	29	-	22	-	22½
Odda	272	5	135	735	88	154	58	-	9	-	4
Porsgrund	1203½	64½	444½	599	10	1327	124	-	8½	-	13
Risør	314½	20	81	280	7	335	72½	-	8	-	3
Sandefjord	1878	76	972	1410½	3	1157	290	-	20	-	15½
Sarpsborg	1464	307	593	675	2	2536½	613½	-	40	5	22½
Skien	3073	356	2267	2207	15	3236	143	-	35	1	48½
Stavanger	9690	533	3596	55065	173	16353½	200	-	45	5	14
Tinn	1216½	51½	613½	932	96	1283½	140	7	8½	-	9
Tromsø	3155½	51	324	7964	457	2230	1229	324½	109	46	12
Trondhjem	17836½	743	4843	19128	1203	17076½	779	838	405	21½	151
Tønsberg	3681	211	2318	2023	3	3176	580	1	48	-	36
Fellesslakteriet	7802	273	5442	1817	87	3260	245	-	117	-	37
Ialt *(total)*	188565	9424½	99339	292377	10471	155400½	56072½	1223	1834½	159	1184

kontrollert fersk slaktekjøtt.

de viandes examinées en 1922).

klasse					Kassert								Vekt i kilogram av kasserte kjøtt-kropper	Vekt i kilogram av kasserte avfall og organer
Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr		
69	4	10½	5	-	10	½	1½	5	-	17	1	-	1118	704½
1	2	14	-	-	10	1	6	3	1	4	1	-	2087	500
14	-	294	4	-	107	8	8	15	2	255	10	-	10684½	6250
14	2	2	-	-	10	-	2	9	-	2	1	-	1448	-
2	-	18	4	-	15	-	4	-	-	13	2	-	2347	936
2	-	22	2	-	5½	1	6½	-	-	15	2	-	1483	4440
-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	4	-	-	300	10
2	1	32	-	-	6	-	7	1	-	10	-	-	1800	350
2	-	18	-	-	6½	-	7	1	-	17	1	-	-	-
7	-	2	-	-	20½	1	7	3	-	44	-	-	3686	527
58	1	110	-	-	-	1	2	1	-	12	-	-	552	1912
1	-	2	-	-	1½	-	-	-	-	2	-	-	290	71
10	1	21	-	-	15	2	3	5	-	9	3	-	3121	619
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	7	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	220	74
-	-	1	-	-	3½	-	2	-	-	2	-	-	450	142
220	6	45	24	-	217	41	132	81	111	749	67	-	63207	110319
1	-	-	-	-	6½	½	3	-	1	8	2	-	925	291
11	-	35	1	1	25	4½	10	4	-	21	-	1	3836	300
2	1	32	1	-	8	1	2	-	-	14	-	-	1093	208
5	13	20	-	-	2	-	4	4	-	9	-	-	560	773
½	-	14	-	-	7	-	4	-	-	7	-	-	24	-
42	2	38	5	-	5	2	1	6	-	7	1	-	-	-
1	-	21	2	-	6	1	1	-	-	32	-	-	1670	803
12	2	-	4	-	3	-	1	8	2	1	-	2	711	-
7	6	47	-	-	1	-	2½	-	-	10	-	-	457	165
14	-	2	-	-	3	-	-	-	-	1	1	-	345	21
1	-	13	-	-	3	-	2	1	1	5	-	-	515	270
8	-	-	-	-	1	1	1	-	-	2	-	-	464½	-
17	2	34½	3½	-	6½	-	5	1	-	13	3	-	1198	964
2	-	19	3	-	10½	3	6	-	-	13	5	-	6000	500
2	1	15	-	-	12	1	6½	-	2	16	-	-	-	-
687	-	235	1	-	16	1	2	34	1	92	-	-	3735	3255
1	-	2½	-	-	1	1½	3½	1	1	9	½	-	1191	133
172	282	269	31	46½	12	2	-	9	5	14	-	-	1686	-
236	11	275	2½	2½	119	9	15½	33	4	183	3	-	20933	22600
3	-	18	1	-	18½		5	2	-	10	1	-	2864	188
4	-	4	-	-	18		5½	-	1	41	-	-	3582	7068
1630	337	1695½	97	50	714½	83	268½	227	132	1663	104½	3	144583	164393½

Tabell F.

De vesentligste årsaker til 2nen klasses stempling og kassasjon av kjøtt i året 1922.

(*Causes principaux de la classification et des saisies*).

Sykdommer og feil	2nen klasse								Kassert							
	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr	Okse	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spedkalv	Gjødkalv	Andre dyr
Abnorm lukt, brunstlugt	14	-	402	189	270	34	3	-	15	-	9	4	-	23	1	-
Absces (byld)	10	3	6	6	1	1	-	-	1	-	2	9	1	-	-	-
Anæmi	-	1	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Avmagring	176	13	22	860	25	220	7	8	12	2	5	29	62	50	-	-
Aktinomykose (strålesop)	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedervet eller sletl behandlet, skiddent	204	8	74	266	35	918	39	42	85	6	30	53	14	242	16	3
Benbrudd	113	4	32	3	-	7	1	-	22	2	15	-	-	1	-	-
Benskjørhet	66	-	17	-	-	-	13	-	17	-	4	-	-	-	12	-
Beskadigelse, ytre	75	8	12	14	3	33	1	-	35	5	-	1	1	10	3	-
Blodurin	4	-	-	-	-	-	-	-	17	4	-	-	-	-	-	-
Bråsot	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Brysthindebetendelse	68	3	4	1	-	-	1	-	32	-	1	1	-	1	-	-
Bukhindebetendelse	137	1	5	7	-	18	1	-	43	6	9	6	1	17	7	-
Børsykdom	27	-	1	-	-	-	-	-	32	1	-	1	-	-	-	-
Diarrhoë	-	-	-	-	-	90	1	-	7	1	-	1	38	423	11	-
Forgiftning	3	-	-	-	-	-	-	-	13	1	4	-	1	-	1	-
Fødselsbesvær	117	-	30	29	2	-	-	-	12	-	8	5	1	-	-	-
Gulsott	9	-	3	20	2	20	-	-	4	-	2	5	1	48	-	-
Hjernelidelser	5	2	3	1	-	-	-	1	3	1	-	-	-	-	-	-
Hjertesykdom	3	16	6	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-
Hjertesekkbetendelse	156	-	1	-	-	-	-	-	57	-	-	1	-	-	-	-
Hudsykdom	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ikter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Jurbetendelse	26	-	2	3	-	-	-	-	13	-	-	1	-	-	-	-
Kakeksi	3	-	-	1	-	14	-	-	22	4	2	26	3	2	2	-
Kalvingsfeber	17	-	1	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Katarrhfeber	9	-	-	-	-	-	-	-	11	-	-	2	-	19	-	-
Leddsykdom	45	10	61	1	-	21	3	-	10	2	10	2	-	75	4	-
Leverlidelser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Lungelidelser	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Mangelfull avblødning	12	1	8	1	5	32	4	-	-	-	-	-	-	5	-	-
Mavesykdom	49	4	11	7	2	51	13	-	9	2	7	2	1	232	14	-
Muskulatur-degenerasjon	14	1	10	29	1	80	1	-	1	-	-	-	-	4	-	-
Navleårebetendelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	77	-	-
Nyresykdom	37	-	13	5	-	14	-	-	14	2	10	2	1	21	5	-
Nødslaktning	62	15	18	4	1	3	6	-	14	5	7	1	-	8	-	-
Overdrift	22	-	4	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	312	-	-	1	-	-	1	1	70	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	57	-	-	-	-	-	-	-	24	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	20	4	7	8	1	15	3	-
Septiske tilstande	1	-	-	-	-	-	-	-	47	4	14	5	2	161	16	-
Stivkrampe	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-
Svulster	9	25	4	-	-	-	-	-	6	16	1	1	-	-	-	-
Tarmlidelser	27	3	6	2	5	15	2	-	8	5	3	5	-	41	1	-
Tinter	16	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	37	-	-	2	-	4	2	-	25	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	128	-	9	-	1	-	-	-	84	-	8	-	1	-	-	-
Ufullbårne	-	-	-	-	-	111	-	-	-	-	-	-	-	101	-	-
Vattersot	3	-	3	159	-	-	-	-	2	-	11	52	12	7	-	-
Ødem og emfysem	8	1	-	1	-	3	-	-	6	2	2	1	-	-	1	-

Tønnekjøtt-kontrollen 1922.

Kommune	Ialt innført, kilogram					Beslaglagt, kilogram					Hvorfra innført
	Hestekjøtt	Oksekjøtt	Sauekjøtt	Svinekjøtt	Organer	Hestekjøtt	Oksekjøtt	Sauekjøt	Svinekjøtt	Organer	
Arendal	-	45938	-	-	-	-	2586	-	-	-	Amerika
	-	-	304664	-	-	-	-	33	-	-	Island
Bergen	95287	-	-	-	-	2935	-	-	-	-	England
	-	106248	-	-	27423	-	-	-	-	270	Amerika
	-	-	754060	-	-	-	-	-	-	-	Island
Bodø	-	-	2128	-	-	-	-	3	-	-	Island
Drammen	-	25305	-	-	-	-	450	-	-	-	Amerika
	-	-	91780	-	-	-	-	-	-	-	Island
Haugesund	-	2250	-	-	-	-	-	-	-	-	Amerika
	-	-	71490	-	-	-	-	-	-	-	Island
	-	-	-	-	407	-	-	-	-	-	Danmark
Kristiania	27660	16785	-	-	2442	33	22916	-	-	-	England
	[1])2635	180	-	-	-	-	-	-	-	-	Finland
	-	596519	193	-	192851	-	-	-	-	-	Amerika
	-	55980	112	80	79709	-	-	-	25	50	Danmark
	-	-	-	-	3367	-	-	-	-	-	Frankrig
	-	-	1356177	-	-	-	-	7170	-	-	Island
	-	-	-	-	8798	-	-	-	-	-	Tyskland
	-	-	-	-	[2])10807	-	-	-	-	-	Sverige
	-	-	-	-	9684	-	-	-	-	-	Holland
	-	-	-	-	430	-	-	-	-	-	Rusland
Kristiansand	-	51040	-	-	-	-	-	-	-	-	Amerika
	-	9635	-	-	480	-	-	-	-	-	Danmark
	-	-	269914	-	-	-	-	-	-	-	Island
Skien	-	31200	-	-	-	-	-	-	-	-	Amerika
	-	-	10000	-	-	-	-	-	-	-	Island
Stavanger	3392	-	-	-	-	-	-	-	-	-	England
	931	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Finland
	-	28486	-	-	2750	-	-	-	-	-	Amerika
	-	-	[3])573742	-	-	-	-	-	-	-	Island
Trondhjem	-	33840	-	1775	-	-	-	-	-	-	Amerika
	-	-	60484	-	-	-	-	-	-	-	Island
	-	-	-	-	534	-	-	-	-	-	Danmark
Ialt	129905	1003406	3494744	2575	339682	2968	25952	7206	25	320	

[1]) 315 dyrekjøtt. — [2]) 100 kg. svineinnmat. — [3]) Herav 1147 rullepølser.

LOIS ET RÈGLEMENTS

CONCERNANT

L'ADMINISTRATION VÉTÉRINAIRE

EN

NORVÈGE

EN VIGUEUR AU 1ER JUILLET 1924

KRISTIANIA
IMPRIMERIE DE GRØNDAHL & SØN
1924

Sommaire.

I. Loi du 14 juillet 1894 (sur les maladies contagieuses) 3
II. Loi du 27 juin 1892, etc., sur les abattoirs municipaux et sur l'inspection de la viande 16
III. Réglementation de l'importation et de l'inspection de la viande fraîche . 20
IV. Réglementation de l'importation et de l'inspection de la viande dépepcée 29
V. Réglementation actuelle de l'importation des animaux 34
VI. Règlement pour la visite sanitaire des chevaux importés 38
VII. Réglementation actuelle de l'exportation des animaux 40

I.

Loi du 14 juillet 1894 (voir les lois du 26 mai 1899, du 14 mai 1918 et du 7 juillet 1922) relative aux mesures applicables aux maladies contagieuses des animaux domestiques.

Titre Ier.

Maladies contagieuses malignes.

Art. 1. Les maladies contagieuses des animaux domestiques qui seront l'objet de mesures spéciales de la part de l'Etat, sont:

La peste bovine;
Le charbon et les maladies de même nature;
La rage;
La morve et *le farcin;*
La fièvre aphtheuse;
La péripneumonie contagieuse et *le coryza malin* dans toutes les espèces de ruminants;
La clavelée et *la gale* dans l'espèce ovine;
La peste et *le rouget* dans l'espèce porcine.[1])

Si quelques autres maladies des animaux prenaient un caractère contagieux ou pernicieux ou obtenaient une grande extension, ou si quelques-unes des maladies énumérées ci-dessus paraissaient à l'état pernicieux ou se propageaient parmi d'autres animaux, le Roi pourrait également étendre les dispositions de cet article à ces maladies.

---

[1]) Par Décret du Prince Royal du 9 mars 1904, le rouget du porc est rangé parmi les maladies contagieuses légères. Par Décret royal du 7 avril 1922 l'anémie infectieuse du cheval est rangée parmi les maladies contagieuses malignes de la loi.

Lorsqu'il y a lieu, le Roi peut aussi décider qu'une maladie, jusqu'alors l'objet de l'intervention de l'Etat suivant le présent article, sera traitée comme maladie contagieuse légère, selon les prescriptions contenues au titre III de cette même loi.

Art. 2. Toute personne qui, comme propriétaire ou à quelque titre que ce soit, est en possession d'un animal atteint ou mort d'une des maladies énumrées à l'article 1er, ou s'il est probable qu'il en soit ainsi, devra, le plus tôt possible, faire appeler un vétérinaire ou adresser à ce sujet une déclaration au commissaire de police, dans les villes, ou au lensmand[1]) à la campagne, qui devront la communiquer immédiatement à un vétérinaire diplômé. L'animal devra, autant que le permettront les circonstances, être tenu isolé ou séquestré jusqu'à l'arrivée du vétérinaire. En cas de peste bovine, tout propriétaire ou toute personne ayant la garde de ruminants et demeurant en dedans d'une certaine limite précisée par le préfet du département, devra déclarer chaque cas de maladie interne qui se présenterait parmi les espèces d'animaux dénommées.

Art. 3. Tout vétérinaire qui recevra l'avertissement d'un cas d'une des maladies désignées à l'article 1er ou qui rencontrera un pareil cas dans l'exercice de ses fonctions, devra le plus tôt possible et sur les lieux en examiner la nature et prendre les mesures nécessaires pour empêcher la contagion, telles que l'isolement et la séquestration des animaux atteints ou soupçonnés de l'être, l'enfouissement ou la destruction des animaux morts et des débris pouvant propager la contagion, enfin l'écurage et la désinfection. Les vétérinaires exerçants non délégués ne sont cependant tenus de procéder à la visite que lorsque de sérieux motifs semblent les y contraindre.

Tout vétérinaire, lorsqu'il aura fait l'examen d'un cas d'une des maladies désignées à l'article 1er, devra, le plus tôt possible, adresser aux autorités un rapport concernant le cas de maladie constatée à la visite et contenant des détails sur les mesures prises ou ordonnées contre la maladie et dans le but d'empêcher son extension. Le vétérinaire exerçant non délégué qui, averti d'un cas de maladie, refusera d'en entreprendre la visite, devra le plus tôt possible en faire part aux autorités.

Art. 4. Le propriétaire ou le possesseur de l'animal est tenu de se conformer aux injonctions qui lui sont faites conformément aux dispositions de cette loi; si la personne en question ne s'y soumet

[1]) Officier civil chargé de la police d'un district rural.

pas volontairement, la police peut faire faire le nécessaire à ces frais.

La police est d'ailleurs tenue de prêter son concours à l'exécution des mesures prescrites conformément à cette loi.

Art. 5. Le préfet devra, dès qu'il aura été prévenu d'un cas quelconque d'une des maladies désignées à l'article 1er, prendre les mesures qui, selon les circonstances, doivent être considérées comme indispensables pour en empêcher la propagation; s'il le juge nécessaire, il peut faire soumettre au contrôle de l'Etat le troupeau dans lequel le cas de maladie s'est présenté ainsi que ceux qu'on peut supposer contaminés, jusqu'à ce que la maladie ou le danger de contagion ait cessé.

6. Tant qu'un troupeau est soumis au contrôle de l'Etat, le préfet peut:

a) faire procéder à la visite du troupeau en question par un vétérinaire, aussi longtemps que l'exigent les circonstances;

b) interdire le transport hors de la localité des animaux et des objets contagieux, ainsi que l'entrée aux personnes étrangères; en cas de peste bovine il peut arrêter toute communication, qui n'est pas indispensable, entre les parties du district qui sont contaminées et celles qui ne le sont pas;

c) défendre l'introduction de nouvelles bêtes dans un troupeau où il est survenu des cas de peste bovine, de péripneumonie contagieuse du bétail, de fièvre aphtheuse, de morve et de farcin, ou de peste porcine; pour exercer le contrôle nécessaire, il peut faire dresser une liste des animaux que comprend le troupeau et les faire marquer

Le préfet peut en outre:

d) dans des circonstances spéciales, interdire l'emploi de pâturages et d'autres localités qu'on peut soupçonner d'être contaminés;

e) dans des circonstances spéciales, ordonner le défoncement et le renouvellement des planchers, cloisons et autres parties des locaux employés à y garder des animaux malades, ainsi que la destruction des objets contaminés, du foin, de la paille, des ustensiles et autres;

f) dans les villes ou districts ruraux dans lesquels ou aux environs desquels on a constaté la rage, ordonner, par promulgation officielle, que tout chien devra être solidement attaché, séquestré ou muni d'une muselière d'une espèce précisée, ou, dans des circonstances particulières, ne devra être conduit sur les routes et dans les rues que tenu en laisse

par une personne mûre, même s'il porte une muselière;

g) quand une épizootie prend une grande extension, faire procéder par un vétérinaire à la visite générale des troupeaux dans l'étendue qui sera jugée nécessaire;

h) enjoindre aux communes des villes et aux communes rurales dont il peut être question, de faire nettoyer et désinfecter les écuries et abreuvoirs publics.

Art. 7. Incombe au Ministère compétent:

a) de prescrire d'une manière plus précise l'application des mesures nécessaires pour prévenir la contagion, tant en général que pour chaque maladie en particulier, ainsi que d'établir les règlements relatifs aux visites des vétérinaires, aux rapports qu'ils doivent faire, etc.;

b) de donner des instructions pour empêcher que les expositions d'animaux ou les marchés ainsi que le transport des animaux dans le pays ne contribuent à propager la contagion;

c) d'établir des règlements relativement à l'emploi des produits d'animaux malades.

Le Ministère peut en outre:

d) dans des circonstances particulières, interdire les marchés ou les grands rassemblements d'animaux dans les districts où sévit l'épizootie ou dans lesquels on peut en craindre l'importation;

e) dans certaines circonstances, interdire la circulation du bétail d'un district dans l'autre, ou en faire dépendre l'autorisation des mesures de prudence qui seraient jugées suffisantes pour empêcher la contagion;

f) dans le cas de rage, ordonner que, dans une partie plus ou moins grande du pays, tous les chiens devront être solidements attachés, munis de muselière ou tenus en laisse;

g) dans le cas de peste bovine ordonner l'isolement du district contaminé;

h) dans le cas de peste bovine, de péripneumonie contagieuse du bétail, de fièvre aphtheuse et de peste porcine, prescrire l'abatage des troupeaux entiers où sévit la maladie.

Art. 8. La vaccination des troupeaux contre des maladies contagieuses ne doit être opérée qu'avec l'autorisation du Ministère compétent.

Lorsqu'on a lieu de croire que l'inoculation peut contribuer à circonscrire plus tôt l'épizootie, le Ministère peut ordonner la vaccination des troupeaux exposés à la maladie et fixer une taxe à percevoir par le vétérinaire pour chaque animal inoculé.

Art. 9. Tout propriétaire est tenu de faire détruire ou enfouir les animaux morts et les ustensiles infectés qui lui appartiennent. Pour servir dans ce but, toute commune de ville devra se procurer un appareil ou un lieu d'enfouissement approuvé par le Ministère compétent. Le Roi peut également ordonner qu'il en soit de même des bourgs ayant un conseil municipal séparé, aussi bien que des communes rurales très peuplées. La commune, après avoir obtenu l'autorisation du Roi, peut exiger que le terrain nécessaire lui soit cédé contre indemnisation qui, en cas de contestation, est évaluée par taxation ordinaire.

Dans des communes où semblable appareil ou lieu d'enfouissement n'existe pas, ou, le cas échéant, ne peut pas être pris en usage, les animaux morts ou les objets infectés devront, sur l'ordre du vétérinaire, être détruits ou enfouis sur le terrain même du propriétaire, ou, si on n'en a pas l'occasion, sur tout autre terrain à l'endroit où il en résulte le moins d'inconvénient pour le propriétaire ou le fermier. La commune en question doit accorder pour ce genre d'inconvénient une indemnité qui, en cas de contestation, est évaluée par expertise conformément aux dispositions contenues dans l'article 24 de la loi sur la voirie du 15 septembre 1851.

Titre II.

Abatage et indemnités.

Art. 10. En cas de soupçon de peste bovine, de péripneumonie du bétail ou de peste porcine, le préfet peut ordonner l'abatage de trois animaux au maximum, afin de s'assurer, par l'autopsie, de la nature de la maladie.

Les animaux qu'on doit, d'après la déclaration d'un vétérinaire, considérer atteints de ces maladies, seront abattus par les soins du préfet, à moins que le Ministère compétent ne décide qu'il en soit autrement.

Tout cheval déclaré par le vétérinaire être atteint de morve et de farcin ou d'anémie infectieuse ou pour de bonnes raisons soupçonné de l'être, sera abattu, si toutefois le Ministère compétent, dans chaque cas particulier, ne décide qu'il en soit autrement.

Les animaux atteints de la rage seront abattus; il en sera de même des chiens et des chats qui auront été mordus par un animal enragé.

Art. 11. Dans les limites ci-dessous indiquées, il est alloué une indemnité au propriétaire des animaux abattus par ordre de l'Etat pour cause de peste bovine, de péripneumonie contagieuse du bétail, de morve et de farcin, de peste porcine et d'anémie infectieuse du cheval.

Si l'autopsie ne permet de constater aucune trace de ces maladies, il est accordé une indemnité de la valeur entière de l'animal, fixée de la manière ci-dessous indiquée.

En suivant cette méthode, il est accordé une indemnité de la valeur entière des animaux qui, à l'autopsie ou autrement, sont reconnus atteints d'anémie infectieuse; il est alloué une indemnité de deux tiers de la valeur pour les animaux reconnus atteints de peste bovine ou de péripneumonie contagieuse et une indemnité de la moitié pour les animaux atteints de morve ou de farçin et de peste porcine.

Il est accordé une indemnité entière des animaux dont l'abatage en vertu de l'art. 7 est ordonné en cas de fièvre aphteuse, ainsi que des animaux morts par suite de vaccination obligatoire.

Art. 12. Si le propriétaire, soit en important de l'étranger des animaux infectés, soit en contrevenant les mesures prises ou de toute autre manière est cause lui-même du dommage, il ne lui est alloué aucune indemnité.

Le droit d'indemnité, pour les animaux abattus par ordre de l'Etat, est en outre soumis à la condition qu'ils aient séjourné au moins 6 mois en dedans de la frontière, à moins qu'on ne puisse prouver qu'ils ont été contaminés, sans que ce soit la faute du propriétaire, après avoir été importés dans le pays.

La demande d'indemnité doit être faite avant l'abatage. L'indemnité à accorder ne doit, dans aucun cas, dépasser la somme de trois cents couronnes pour la moitié de la valeur de l'animal, celle de quatre cents couronnes pour les deux tiers et celle de six cents couronnes pour la totalité de la valeur. L'indemnité à accorder, lorsqu'il s'agit de chevaux peut cependant être portée à douze cents couronnes pour la totalité de la valeur de l'animal.

Art. 13. Lorsqu'il est fait une demande d'indemnité, la valeur des animaux qui devront être abattus suivant les prescriptions ci-dessus, devra être évaluée par un officier de police (à la campagne par le lensmand) assisté de deux experts désignés par lui à cet effet. Les animaux sont évalués à la valeur qu'on peut supposer qu'ils ont eu comme non atteints de la maladie, valeur dont on re-

tranche celle de l'animal abattu, selon que celui-ci peut être employé soit en totalité soit en partie.

S'il est nécessaire, il devra être procédé à l'autopsie de l'animal abattu, par un vétérinaire délégué par l'Etat; il devra adresser au Ministère compétent, en la faisant passer par le préfet, une description de l'acte d'autopsie. Le propriétaire a le droit de faire appeler à ses frais un vétérinaire diplômé pour assister à l'autopsie et prendre part à la décision de la question de savoir si l'animal a été atteint de la maladie supposée.

En cas de doute ou de différence d'opinion, la question est tranchée par un expert nommé par le Ministère.

Titre III.

Maladies contagieuses légères.

Art. 14. Voici les maladies des animaux domestiques placées au nombre des maladies contagieuses légères et donnant lieu à l'application des règlements qui suivent:

le typhus, l'influenza, la gourme, la stomatite contagieuse, l'exanthème des organes génitaux dans l'espèce chevaline, *la gale* et *la variole* dans les espèces bovine, chevaline et caprine,

le piétin dans l'espèce ovine,

le trichophyton dans toutes les espèces,

l'acare dans l'espèce canine,

les fièvres ayant un caractère contagieux,

la tuberculose.[1])

En ce qui concerne ces maladies, tout propriétaire ou toute personne ayant la charge des soins ou la garde des animaux a le devoir:

a. de faire une déclaration à un vétérinaire diplômé ou à l'officier de police ou au lensmand, lorsqu'une de ces maladies apparaît dans son troupeau;

b. d'empêcher que les animaux supposés atteints de ces maladies ne soient introduits sur les marchés, dans les expositions d'animaux, dans les pâturages étrangers, ou dans des étables ou écuries étrangères: il sera cependant permis de les vendre pour être abattus ou de les mener au marché ordinaire, dans

---

[1]) *L'avortement épizootique,* par Résolution royale du 22 juin 1903, et le *rouget du porc* (Résolution du Prince royal, 9 mars 1904) ont été rangés parmi les maladies contagieuses légères.

un parc séparé, pour les y vendre comme bêtes de boucherie, à moins que le Ministère ne décide qu'il en soit autrement pour chacune de ces maladies en particulier.

Le commissaire de police ou le lensmand qui a reçu des déclarations prévues à la lettre *a*, doit les envoyer au vétérinaire compétent. Si le vétérinaire trouve que la maladie soit d'une nature inquiétante, il enverra un rapport au préfet.

Si le préfet le juge nécessaire pour empêcher la diffusion ultérieure de la maladie, il peut faire examiner, sur les lieux, les différentes circonstances par un vétérinaire et donner, sur la proposition de ce dernier, des instructions relatives aux mesures d'isolement et de désinfection qui devront être prises.

Art. 15. Le Ministère compétent peut établir des règlements communs concernant les mesures à prendre pour chacune des maladies énumérées à l'article 14, ainsi que relativement à l'emploi et à la vente de la viande et du lait provenant d'animaux malades. De plus, le Ministère peut decider que des animaux vendus pour être abattus, en vertu de la lettre *b* de l'art. 14, et trouvés plus tard vivants chez un nouveau propriétaire, pourront être, dans un délai déterminé et au besoin par l'intervention de la police, abattus aux frais du propriétaire.

Art. 16. Le Roi peut décider que d'autres maladies que celles énoncées ci-dessus seront soumises aux prescriptions contenues sous ce titre de la loi.

Titre IV.

Importation et exportation des animaux.

Art. 17. Le Roi peut interdire l'importation des animaux et des objets susceptibles de transmettre une maladie contagieuse et venant de pays étrangers ou de régions de pays d'où l'on peut craindre l'introduction d'une maladie contagieuse pour les animaux domestiques.

Il peut décréter que l'importation des animaux ne se fera que par certains ports ou endroits déterminés, ordonner que les animaux importés seront soumis à la visite sanitaire d'un vétérinaire et devront rester en quarantaine aux frais de l'importateur, enjoindre au propriétaire de ces animaux d'acquitter les frais de la visite sanitaire d'après une taxe établie, ainsi que prescrire que les animaux qui sont atteints d'une maladie contagieuse ou

qui ont été exposés à la contagion seront abattus au moment de l'importation sans indemnité.

Il peut en général prendre les mesures nécessaires pour empêcher l'invasion des maladies contagieuses des animaux domestiques.

Art. 18. Dans des cas particuliers, le Ministère compétent peut autoriser l'introduction de certains animaux ou objets provenant de pays d'où l'importation est interdite.

Art. 19. Relativement à l'exportation des animaux, le Roi peut donner les instructions ou prendre les mesures qu'il pourrait juger nécessaires pour empêcher l'exportation du Royaume d'animaux domestiques soupçonnés ou qu'on a lieu de soupçonner d'être atteints de maladies contagieuses ou de pouvoir les transmettre, et en vue de veiller à ce que les animaux exportés du Royaume pour l'étranger ne soient pas exposés, pendant le transport, à la contagion de ces mêmes maladies. Il peut décréter que l'exportation ne se fera que par certains endroits déterminés du Royaume.

Les frais de visite des animaux destinés à l'exportation, ainsi que ceux de visite et de désinfection du navire devant exécuter le transport, seront, évalués d'après la taxe, à la charge respective de l'expéditeur et du capitaine du navire.

Le Roi peut prescrire des règlements relatifs à l'aménagement des navires employés à ce genre d'exportation et à leur approvisionnement de fourrage et d'eau, de même qu'il peut en général décréter les mesures nécessaires pour assurer aux animaux un traitement convenable pendant le voyage.

Art. 20. Le Roi peut ordonner le nettoyage et la désinfection, chaque fois qu'ils ont été pris en usage, des wagons et des navires employés au transport des animaux ainsi que des parties ou ustensiles composant leur aménagement. Les frais qui en résultent seront à la charge de la personne pour le compte de laquelle le wagon ou le navire voyage.

Titre V.

Contrôle des marchés, etc.

Art. 21. Le préfet peut prendre des dispositions pour qu'un vétérinaire délégué par l'Etat soit présent aux marchés et aux endroits où un grand nombre d'animaux sont assemblés, pour contrôler qu'aucune des bêtes qui y sont amenées ne soit atteinte d'une maladie contagieuse quelconque.

Le préfet peut ordonner que les animaux mâles qui sont offerts à la saillie soient soumis, aux frais du propriétaire, à la visite d'un vétérinaire qui devra, le cas échéant, délivrer un certificat constatant que l'animal est absolument sain.

Titre VI.

Frais, leur acquittement, etc.

Art. 22. Les frais occasionnés, d'après les dispositions de cette loi, par la garde, l'isolement ou la désinfection d'animaux atteints de maladies contagieuses ou soupçonnés de l'être, par la désinfection des étables, écuries, ustensiles et autres, par l'enfouissement ou la destruction des animaux morts, seront à la charge du propriétaire.

Les frais occasionnés par le traitement des animaux malades seront également à la charge du propriétaire, à moins que le Conseil départemental, la commune des villes ou celle des bourgs (cette dernière, seulement si elle a un conseil municipal séparé) n'aient établi des règlements spéciaux à ce sujet pour certaines maladies contagieuses.

En cas de manque de fortune de la part du propriétaire, ces frais seront couverts par le département, par la commune des villes ou par celle des bourgs (cette dernière, seulement si elle a un conseil municipal séparé).

L'indemnité accordée aux propriétaires des animaux abattus conformément aux dispositions prévues au titre II et les frais occasionnés par les évaluations dont il est question à l'article 13, ainsi que par l'abatage, sont payés par la caisse de l'Etat, lorsqu'il s'agit d'animaux qui n'ont pas été reconnus atteints des maladies pour lesquels l'abatage peut être ordonné, ou d'animaux morts par suite de la vaccination obligatoire; mais lorsque l'animal est reconnu atteint d'une de ces maladies, la moitié de l'indemnité est payée par la caisse de l'Etat, l'autre moitié par

la caisse du département, par celle de la commune des villes ou celle de la commune des bourgs (cette dernière, seulement lorsqu'elle a un conseil municipal séparé).

L'indemnité accordée pour les animaux dont l'abatage en vertu de l'art. 7 est ordonné en cas de fièvre aphteuse est toutefois payée dans sa totalité par la caisse de l'Etat.

De la même manière que dans ce dernier cas d'après une évaluation pareille à celle dont il est question à l'article 13, on accorde au propriétaire une indemnité, lorsqu'il a été jugé nécessaire, dans le but d'empêcher la propagation de la contagion, de détruire les objets susceptibles de transmettre des maladies contagieuses, tels que les étables, ou les planchers, etc., le fourrage, les ustensiles, etc.

Tous autres frais, dus aux mesures prises conformément aux dispositions de cette loi, seront payés par la caisse du département, celle des communes des villes ou des bourgs, tant qu'aucun autre règlement n'en décidera autrement.

Cependant les frais occasionnés par les mesures ayant pour but d'interdire l'entrée des animaux provenant des pays étrangers, seront à la charge de la caisse de l'Etat; le Roi peut décider, spécialement pour chaque cas, qu'il en sera de même pour les frais résultant des mesures dont il est question à l'article 7.

Enfin l'Etat a également à sa charge les honoraires fixés au vétérinaire pour la vaccination obligatoire, ses frais de déplacement au service de l'Etat conformément aux dispositions de la présente loi.

Art. 23. Pour les opérations au service de l'Etat exécutées suivant la présente loi, tout vétérinaire exerçant non délégué a droit à couronnes 6,00 pour chaque visite et, en cas de voyage, aux frais de route et d'entretien. On compte comme une opération ce qui a été accompli par le vétérinaire dans un même endroit pendant un même voyage. Le vétérinaire au service d'un département et recevant des appointements fixes du Conseil départemental a droit, pour les opérations exécutées au service de l'Etat suivant les dispositions de la présente loi, à cour. 4,00 pour chaque opération et, en cas de voyage, à des indemnités de route et d'entretien. Le vétérinaire a encore droit, pour l'autopsie d'un cheval ou d'une tête de gros bétail à cour. 8,00; pour l'autopsie d'un animal de moindre espèce à cour. 4,00, sans qu'il puisse toutefois percevoir, pour les autopsies faites dans une journie plus de cour. 30,00. Pour chaque recherche officielle

exécutée à son bureau, le vétérinaire perçoit cour. 3,00, si cela rend superflu tout voyage au service de l'Etat et toute autopsie.

Lorsqu'un second voyage est accompli dans une même occasion ou lorsqu'une nouvelle autopsie est pratiquée sans nécessité, dans le même troupeau et sans ordre de l'autorité, le préfet peut refuser en tout ou en partie le payement de l'indemnité de la visite et d'entretien et les honoraires d'autopsie, de même qu'il peut, dans le même cas, ne pas accorder l'indemnité de route.

Le vétérinaire n'a droit à aucune indemnité d'opération pour la vaccination des troupeaux sur l'ordre du Ministère ou pour la visite des animaux importés ou exportés, en dehors de la taxe établie pour la vaccination ou la visite de tout animal inoculé ou examiné. Le vétérinaire ne perçoit également aucune indemnité de route (ni, le cas échéant, aucune indemnité d'entretien) pour les voyages faits dans le but de passer la visite des animaux devant être importés ou exportés, à moins que le voyage n'ait été entrepris sur la réquisition spéciale de l'Etat.

Les rapports officiels, les descriptions d'autopsie, les attestations, les déclarations et autres pièces de ce genre ne donnent lieu à la perception, par le vétérinaire, d'aucuns droits spéciaux.

Art. 24. Les experts, choisis pour l'évaluation, conformément aux règlements de cette loi, touchent pour chaque expertise une indemnité de cour. 4,00 par jour.

Titre VII.

Vétérinaires diplômés.

Art. 25. Les animaux domestiques atteints de maladies contagieuses malignes, excepté la gale dans l'espèce ovine, ne doivent être traités que par des vétérinaires diplômés.

Art. 26. Tout vétérinaire diplômé exerçant devra, à la fin de chaque année et dans un délai déterminé, adresser, par l'intermédiaire du préfet, au Ministère dont ressort l'administration du Service vétérinaire civil, un compte rendu, rédigé suivant un plan fixe, de son activité comme vétérinaire pendant l'année écoulée. Si le compte rendu fait défaut à la date fixée, le préfet peut punir le vétérinaire d'une amende pour chaque semaine qui se passe.

Tout vétérinaire diplômé doit également, lorsqu'il quitte un district pour s'établir dans un autre, en avertir le Ministère par l'entremise du préfet.

Titre VIII.

Pénalités.

Art. 27. Toute infraction aux dispositions de cette loi, aux règlements établis et publiés en vertu de cette même loi ou aux autres prescriptions dûment données, lorsqu'elle n'est pas frappée d'une peine plus sévère par la législation ordinaire, sera punie d'amende ou de prison.

Les affaires seront jugées dans les formes prescrites pour les affaires de police.

Les animaux ou objets qu'on essaiera d'importer ou qui seront importés dans le pays contrairement à toute interdiction rédigée ou décision prise conformément aux dispositions de l'article 17, ou ceux qu'on essaiera d'exporter ou qui seront exportés contrairement à toute prescription donnée conformément aux dispositions de l'article 19, seront confisqués au profit de la caisse de l'Etat, en tant qu'ils ne doivent pas être détruits.

Les chiens rencontrés dehors, au mépris des injonctions prises au sujet de la rage, seront saisis par les soins de la police et abattus immédiatement ou après un certain délai établi, avant le terme duquel le propriétaire peut les dégager contre l'acquittement des frais de dépôt et de garde.

De même tout animal qui, rencontré en liberté, enfreindra les dispositions prévues au titre 1er de cette loi ou les règlements dressés conformément à ces dispositions, pourra, lorsqu'il sera trouvé atteint d'une des maladies contagieuses dont il est question, être abattu par ordre de la police, sans que le propriétaire ait droit à aucune indemnité.

Art. 28. Les vétérinaires exerçants non délégués, lorsqu'ils se sont rendus coupables, dans l'exercice de fonctions dévolues par l'Etat, de fautes qui, commises par des vétérinaires ayant charge officielle, seraient punissables comme délits commis dans l'exercice de fonctions publiques, seront passibles d'amende ou de prison.

Titre IX.

Entrée en vigueur de la loi, etc.

Art. 29. La présente loi entrera en vigueur le 1er janvier 1895.

A partir de cette date seront abrogés: la loi du 20 mai 1882 relative aux mesures à prendre contre les maladies contagieuses des animaux, la loi du 15 septembre 1851 concernant

les mesures à prendre contre la gale dans les espèces ovine et caprine, et les réglements rédigés conformément à cette dernière loi, ainsi que la loi du 14 juin 1890 concernant les mesures à prendre pour empêcher l'exportation des animaux malades.

Seront maintenus en vigueur jusqu'à nouvel ordre les règlements rédigés conformément au dernier alinéa de l'article 4 de la loi précitée du 20 mai 1882, les interdictions d'importation dressées conformément à l'article 8 de la même loi, ainsi que les décisions prises en vertu de la loi susnommée du 14 juin 1890.

II.

Loi du 27 juin 1892 sur les abattoirs municipaux et sur l'inspection de la viande de boucherie, etc.

(Voir les lois du 27 juillet 1895, du 6 août 1897, du 25 juillet 1910 et du 14 juillet 1914).

Art. 1. Dans les communes, dans lesquelles il a été établi un abattoir public dont la situation et le plan ont été approuvés par le Roi, la municipalité peut décréter, du consentement du Roi, que tout abatage des animaux domestiques d'une espèce précisée et dont la viande est destinée à la consommation, devra avoir lieu dans l'abattoir municipal.

De même il peut être ordonné que tout commerce des animaux domestiques vivants, des espèces précisées, se fasse, sous contrôle, sur le marché ou sur la place qui y sont destinés dans la commune.

Art. 2. Dans chaque ville ou bourg de plus de 4000 habitants toute viande de cheval, de gros bétail, de porc, de mouton, de chèvre et de renne, abattue ou importée à l'état frais dans la commune et destinée à la consommation, devra être examinée par un contrôleur municipal, qui doit être vétérinaire. Toutefois, le Roi peut décider, après que le Conseil municipal de la commune d'importation aura eu l'occasion de faire connaître son avis, que

la viande importée d'une autre commune, dans laquelle un service d'inspection municipal a été établi, sera dispensée d'un nouvel examen et estampillage dans la commune d'importation lorsqu'elle provient d'animaux abattus dans un abattoir autorisé par le Ministère compétent, où le contrôle est exercé par un vétérinaire, nommé par le Ministère, et pratiqué conformément aux règlements plus détaillés prescrits par le Ministère pour le maintien du contrôle, pour le transport de la viande et son inspection complémentaire.

Le Roi peut décider, à la demande de la municipalité, que la viande des animaux abattus dans les parties de la commune qui ne sont pas arrangées en forme de ville et où l'effectuation, de l'inspection à cause de leur distance du bureau de contrôle, serait particulièrement pénible, pourra être dispensée du contrôle, si, d'après la déclaration du propriétaire, elle est réservée à lui-même et aux siens.

Par décision de la municipalité et du consentement du Roi le susdit contrôle peut être enjoint aussi dans les villes et bourgs ayant moins de 4000 habitants.

De même pour les communes rurales, où on n'aura cependant le droit d'exiger l'inspection que si la viande est mise en vente dans la commune.

La viande fraîche ou salée, importée de l'étranger en quartiers ou en plus petites pièces (viande appelée viande coupée, ainsi que saucisses et autres viandes coupées menues) doit également être soumise à l'inspection d'un contrôleur municipal, autorisé à cet effet par le Ministère.

Le Roi peut décider que l'importation de l'étranger de viande ou de viande de certaines espèces d'animaux ne sera admise que dans certaines villes ou certains bourgs déterminés. Le Roi peut cependant faire des dérogations à ces dispositions pour le trafic de frontière de viande de boucherie.

Il peut également décider, que l'importation de viande coupée désossée, fraîche ou salée, ainsi que de saucisses et d'autres viandes coupées menues, sera entièrement interdite.

Art. 3. La viande que le contrôleur municipal aura jugée apte à la consommation devra être estampillée ou marquée. Si elle n'y convient pas, elle devra être saisie immédiatement et ne devra être restituée au propriétaire qu'après avoir été rendue inoffensive à la santé ou inutilisable comme nourriture. Dans les communes, dans lesquelles est établi un contrôle de viande en vertu de cette loi, la viande de boucherie non estampillée ou la viande dépecée

non marquée qui est soumise au contrôle, ne devra pas être exposée en vente, être apportée aux marchés ou être vendue.

Si les viandes saisies et non réclamées sont exploitées en usage technique par la commune au lieu d'être détruite, le propriétaire peut en demander une indemnité proportionnée.

De la décision du contrôleur municipal il peut être appelé au jugement de la commission sanitaire municipale; dans ce cas le propriétaire est tenu d'en informer sans retard le chef de la commission.

Art. 4. Au cas où il a été défendu d'après l'art. 1, d'abattre les animaux domestiques dans tout autre endroit que dans l'abattoir public, la municipalité est obligée d'indemniser de la dépréciation que subissent les bâtiments et les arrangements qui ont été légalement établis pour l'abatage dans la commune et qui ne sont plus utilisés pour leur destination, en tant que l'abatage y a eu lieu et s'y fait encore au moment de la création de l'abattoir public.

L'indemnité est fixée, le cas échéant, par expertise légale, faite aux dépens de la commune. Une évaluation suprême éventuelle devra être demandée avant quatre semaines; les frais en seront payés conformément aux dispositions générales.

Les demandes d'indemnisation devront être présentées avant trois mois après l'installation de l'abattoir public.

Art. 5. Pour l'utilisation de l'abattoir ou du marché public destiné au commerce des animaux domestiques vivants, la municipalité peut, du consentement du Roi, imposer des taxes, fixées pour une année au moins.

Ces taxes ne devront toutefois pas dépasser les rentes nécessaires du capital dépensé pour payer l'établissement en question et les frais du service fonctionnement.

Si le propriétaire demande que l'inspection de la viande prévue à l'art. 2 aura lieu dans une tuerie particulière ou ailleurs hors du bureau de contrôle, il en aura la permission en payant un impôt fixé avec l'autorisation du Roi par la municipalité, qui fixera aussi l'heure de l'inspection.

Dans les communes où un abattoir public n'existe pas, la municipalité nommera un inspecteur dans le quartier choisi par les bouchers ou les charcutiers, à condition que ceux-ci rembourseront à la commune les dépenses occasionnées par le traitement dudit inspecteur. Ce traitement sera fixé par la municipalité avec l'approbation du Ministère. Dans des cas douteux

la viande sera présentée au bureau de contrôle municipal sans dépenses pour la commune.

Le Roi peut imposer une taxe pour compenser les frais occasionnés par le contrôle de la viande importée de l'étranger tant aux viandes à l'état entier ou coupées qu'à l'état dépecé.

Art. 6. Des dispositions plus précises relativement à l'exécution de cette loi pourront être prises par le Roi. Il pourra ainsi décider, que sur la demande de l'inspecteur des renseignements devront être fournis pour la viande du pays sur le lieu de provenance etc.; que la viande provenant de l'étranger, tant la viande de boucherie que la viande dépecée, devra être accompagnée, à sa présentation à l'inspection, d'un certificat d'origine et d'un certificat sur l'état de santé de l'animal avant l'abatage; que les jambons fumés, le lard salé, le suif, la graisse ou la viande, importés dans des récipients hermétiques et qui ont été soumis à une préparation spéciale pour leur conservation (conserves), seront dispensés de l'inspection décrétée en vertu de cette loi; qu'un poid minimum sera fixé pour les morceaux de viande importés à l'état dépecé; que l'emploi d'autres moyens de conservation que le sel sera interdit, et que dans le cas où la municipalité interessée prend une décision à cet effet, la viande de certaines espèces d'animaux ou la viande qui ne peut être déclarée sans réserve apte à la consommation, devra être mise en vente dans des locaux spéciaux. Le Roi peut en outre établir un règlement pour l'estampillage ou le marquage de la viande inspectée, ainsi que pour le contrôle des organes appartenant à l'animal abattu.

Art. 7. Toute infraction à cette loi ou au règlement publié en vertu de cette même loi sera poursuivie par la police et punie d'amendes depuis cour. 2,00 jusqu'à cour. 1000,00.

III.

Réglementation de l'importation et de l'inspection de la viande fraîche (viande de boucherie). Ordonnance du 4 août 1911. (Voir l'ordonnance du 29 juin 1922.)

A. De l'importation de l'étranger de la viande de boucherie.

Art. 1. L'importation de viande fraîche de boucherie, provenant de chevaux, de gros bétail, de moutons, de chèvres, de porcs et de rennes et destinée à la consommation de l'homme, ne sera autorisée que des pays désignés par l'ordonnance sur l'importation en vertu de la loi du 14 juillet 1894, relative aux mesures applicables aux maladies contagieuses des animaux domestiques (loi relative aux animaux domestiques) avec lois supplémentaires.

Art. 2. L'importation ne devra avoir lieu que dans les villes ou bourgs où contrôle de viande public a été organisé en vertu de la loi du 27 juin 1892 relative aux abattoirs municipaux, etc (voir les lois du 25 juillet 1910 et du 14 juillet 1914). La viande devra être soumise à l'inspection et être estampillée le cas échéant. Le Ministère de l'Agriculture peut admettre dans certains cas l'importation à d'autres endroits. Il sera en outre admis jusqu'à nouvel ordre d'importer de la viande de boucherie des districts de frontière de la Suède à l'usage de la population des districts de frontière en Norvège, sans soumettre cette viande à l'inspection.

Art. 3. La viande fraîche de boucherie, par laquelle on entend la viande maniée de la manière professionnelle, sans addition de moyens de conservation, ne devra être introduite qu'à l'état non coupée, le thorax fendue longitudinalement. La viande de gros bétail et de cheval peut cependant être dépecée en moitiées ou en quartiers, marqués d'une même façon.

Le thorax et la cavité abdominale devront être ouverts à l'inspection. Les reins devront être attachés dans leurs adhérences naturelles. La plèvre et le péritoine devront être intacts et les glandes lymphatiques ne devront pas avoir été retranchées. Les autres organes qui accompagnent l'animal abattu devront être maintenus dans leurs rapports normaux; ils

ne devront cependant pas rendre l'inspection difficile, surtout à l'état frigorifié. L'importation d'organes détachés est interdite.

La viande que les habitants domiciliés dans la proximité de la frontière font entrer de la Suède peut être introduite coupée plus petite que ci-dessus mentionné, mais ne devra servir qu'à la consommation de l'importateur et des siens. Les dispositions de l'art. 4 ne seront non plus applicable à cette viande.

Art. 4. Autrement seront appliquées à l'importation les règles suivantes :

a. La viande fraîche de boucherie, à l'exception de la viande de rennes, ne pourra être importée que lorsqu'elle provient d'animaux abattus dans un abattoir ou une tuerie public qui a été autorisé par les autorités publiques du pays en question pour l'abatage d'animaux destinés à l'exportation, où l'abatage, l'inspection et l'expédition, etc., de la viande a lieu conformément aux règlements approuvés par l'autorité publique compétente du pays d'exportation, et où les inspecteurs vétérinaires ont de même été agréés ou nommés par l'autorité susmentionnée. La viande ne devra être importée en Norvège que directement de l'abattoir étranger.

b. La viande devra être fournie d'empreintes démontrant qu'elle provient d'animaux qui ont été visités à l'abattoir immédiatement avant l'abatage par un inspecteur-vétérinaire et trouvés sains par lui et que la viande a été examinée par un inspecteur-vétérinaire et trouvée saine et propre à la consommation (de première qualité). Ces estampilles qui devront être approuvées par le Ministère de l'Agriculture, devront indiquer le nom du pays exportateur et le numéro de l'abattoir.

c. La viande devra porter, attaché par un fil de fer plombé, un bulletin contenant le nom du pays exportateur, le numéro de l'abattoir exportateur et le lieu où il se trouve situé (nom de la ville), la nature de la viande et en outre, que la viande a été reconnue bonne pour l'exportation en vertu de la loi ou du règlement en vigueur. Le bulletin devra être daté et signé par l'inspecteur-vétérinaire autorisé à cet effet.

d. Le Ministère de l'Agriculture peut exiger que chaque lot de viande soit accompagné d'un certificat d'exportation rédigé conformément aux instructions plus détaillées données par le Ministère.

La viande qui n'est pas importée dans des compartiments réservés pour son transport et spécialement aménagés à cet effet devra être renfermée dans un emballage nouveau et propre. Les places affectées au transport de la viande devront être propres et non-contaminées.

Jusqu'à nouvel ordre et nonobstant les dispositions de la lettre a et b, la viande de boucherie peut être importée des districts limitrophes suédois aux communes où un contrôle de viande municipal a été organisé lorsqu'elle est accompagnée d'une déclaration par écrit du propriétaire de l'animal, indiquant la provenance de la viande, le lieu et la date de l'abatage, et attestant que l'animal dont provient la viande n'a pas été abattu pour cause de maladie et qu'il n'était pas malade au moment de l'abatage. Cette déclaration devra être attestée soit par un vétérinaire suédois, une autorité de la police, un gérant de bureau de douane de frontière ou par le président du conseil communal de la commune intéressée, lequel devra y ajouter qu'il n'y a actuellement dans le district aucune maladie contagieuse maligne des animaux domestiques. Lorsque ces certificats s'appliquent à des chevaux, ils devront toutefois contenir une déclaration portant, que l'animal a été inspecté immédiatement avant l'abatage par la personne qui a délivré le certificat et qu'il a été trouvé ne présenter aucun symptôme de maladie.

Le Ministère de l'Agriculture sera autorisé à dispenser dans des cas particuliers des dispositions de cet article et à accorder une dispensation générale pour l'importation de viande de rennes frigorifiée.

Art. 5. Pour l'inspection de la viande importée, il sera perçu une taxe de cour. 1,50 par animal.

B. Du maintien du contrôle.

Art. 6. Dans chaque commune où le contrôle public de la viande a été organisé en vertu de la loi du 27 juin 1892, il devra y avoir un bureau de contrôle où aura lieu l'inspection de la viande fraîche de boucherie.

Art. 7. a. Aucune viande de cheval, de porc, de gros bétail (à l'exception des veaux) ou de renne ne devra être examinée et estampillée à moins d'être présentée au moins en quartiers (quartier de devant ou de derrière) aucune viande de veau, de mouton ou de chèvre à moins d'être présentée à l'état

de bête entière qui peut être fendue longitudinalement. La viande provenant d'animaux abattus pour cause de maladie (animaux abattus d'urgence) devra cependant toujours être présentée à l'état de bêtes entières. La viande de rennes qui est congelée à son introduction dans une commune de contrôle, sera dispensée du contrôle décrété par la présente ordonnance.

b. Les viandes présentées devront être fendues longitudinalement. Aux quartiers de derrière les reins devront être attachés dans leurs adhérences naturelles. D'autres organes, tels que la tête, la langue, les crépines, le foie, le cœur, etc.; séparés du corps à l'abatage, pourront être admis à l'inspection lorsqu'ils ont été fournis d'une marque indiquant qu'ils appartiennent à l'animal présenté en même temps, et que pour ce qui concerne la langue, celle-ci se trouve attachée à l'animal.

c. Les organes frais provenant d'animaux de boucherie ne devront pas servir à l'usage alimentaire dans une commune à moins d'avoir été présentés à l'inspection et avoir été estampillés.

d. La municipalité, avec l'approbation du Ministère de l'Agriculture, peut fixer des règles d'après lesquelles l'inspecteur pourra exiger que des parties plus grandes des viandes de boucherie ou des organes plus nombreux que ceux indiqués ci-dessus lui soient présentés, le cas échéant, attachés dans leurs adhérences naturelles.

e. Si l'inspection des viandes s'opère dans une tuerie dans la commune en question, tous les organes de l'animal devront être présentés pour chaque animal séparément.

Art. 8. Toute viande de cheval présentée à l'inspection devra être accompagnée d'un certificat délivré soit par un vétérinaire, qui donnera des renseignements sur l'état de santé du cheval immédiatement avant l'abatage, ou par deux hommes dignes de foi qui l'ont inspecté immédiatement avant l'abatage et déclarent que l'animal ne présente aucun symptôme de maladie. Le certificat devra également indiquer la couleur du cheval. La viande devra être fournie d'une marque permettant de constater son idendité d'après le certificat qui l'accompagne. L'honorabilité des deux hommes devra être attestée par la police locale ou par le président du conseil communal.

Art. 9. Toute viande qui ne serait pas présentée à l'inspection en état complet et intacte, sans qu'aucune membrane n'ait été enlevée, des

glandes ou d'autres organes retranchés, ou qui ne remplirait pas les conditions stipulées aux articles 7 et 8, ou qui serait présentée dans un état souillé, sera refusée, s'il n'y pas lieu de la saisir.

Art. 10. Si conformément aux dispositions susmentionnées, la viande peut être admise à l'inspection, l'inspecteur devra la soumettre à un examen minutieux afin de juger si la viande est propre à la consommation. La décision à ce sujet sera prise conformément aux instructions en vigueur pour le contrôle. Si par suite de circonstances spéciales l'inspecteur ne peut pas prendre de décision lorsque la viande est présentée à l'inspection, la décision peut être remise jusqu'à 24 heures, jour de fête intermédiaire non-compris. L'inspecteur a le droit à l'examen de faire les incisions nécessaires dans la viande et dans les organes.

Art. 11. a. Toute personne présentant de la viande à l'inspection est tenue de communiquer ce qu'il en sait, comme le nom du propriétaire, la provenance de l'animal, le lieu et la date de l'abatage et si l'animal a été malade ou si des médicaments lui ont été donnés avant l'abatage, etc.

b. Si la viande provient d'un animal malade, il devra être communiqué des renseignements sur l'état de l'animal avant l'abatage, si des médicaments lui ont été donnés et tout autre renseignement que l'inspecteur jugerait nécessaire. Si les renseignements nécessaires ne peuvent pas être fournis, la viande sera réfusée, à moins qu'à l'examen il ne se présente des symptômes qui rendent sa saisie nécessaire.

Art. 12. La viande qui après examen est trouvée propre à la consommation devra être estampillée.

Sur la viande des animaux abattus dans une commune à contrôle et inspectés dans la tuerie, lorsque la présence de tous les organes de l'animal ne permet pas de douter que ces organes n'appartiennent à l'animal présenté, il devra être pratiqué des timbres de couleur bleue et de formé ovale si la viande est à tous les points de vue reconnue bonne pour la consommation. Ces timbres à diamètre transversal de 6 cm. et à diamètre de hauteur de 3 cm. et demi devront contenir outre le nom de la commune (en entier ou en abrégé) les signes I Kl. (première classe) B (inspection de ville), voir la figure suivante:

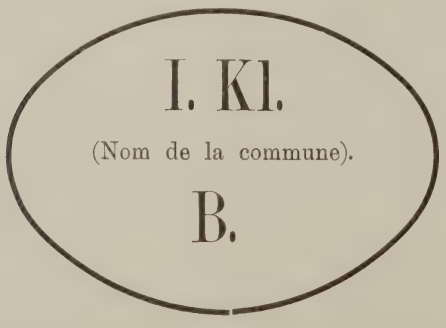

Sur la viande des animaux qui sont de provenance foraine ou abattus dans la ville, mais présentés à l'inspection sans que tous les organes soient apportés, il devra être pratiqué des timbres de couleur bleue et de forme triangulaire, si la viande est reconnue absolument bonne pour la consommation; ces timbres à base de 6 cm. et à côtés de 5 cm. devront contenir outre le nom de la commune les signes I Kl. (première classe), L. (inspection foraine), voir la figure suivante :

Art. 13. Sur la viande qui à l'examen est trouvée défectueuse au point de vue sanitaire, mais où il est à supposer que cette faute par une préparation soignée n'amènera aucun danger pour la santé humaine, il devra être pratiqué des timbres de couleur noire et de forme ronde, si la viande provient d'animaux inspectés dans la tuerie et si la présence de tous les organes de l'animal ne permet pas de douter que ces organes n'appartiennent à l'animal présenté. Ces timbres à diamètre de 6 cm. devront marquer outre le nom de la commune les signes II Kl. (seconde classe), B (inspection de ville); voir la figure suivante:

Par contre, si la viande est présentée sans tous les organes, ou qu'elle soit foraine, elle sera timbrée par des marques de couleur noire et de forme carrée à côtés de 5 cm., pourvu que les conditions signalées plus haut dans le présent article ne fassent pas défaut. Ces timbres marqueront outre la nom de la commune, les signes II Kl. (seconde classe), L. (inspection foraine), voir la figure suivante:

Art. 14. La viande qui à l'inspection présente des défectuosités de nature à la rendre impropre à la consommation devra être saisie et être conservée au bureau de contrôle jusqu'à disposition ultérieuse. La viande devra être gardée de façon à ne pouvoir souiller ou gâter d'autres viandes ou propager des matières morbides. La viande saisie devra être dûment transportée du bureau de contrôle ou du lieu d'inspection soit à un établissement pour être détruite, à un four d'incinération, un lieu d'enfouissement pour viandes de ce genre ou à un établissement autorisé par la commune, où la viande sera soumise à la cuisson complète. La viande pourra cependant être restituée au propriétaire si elle n'est pas atteinte d'une maladie rendant sa destruction par combustion ou par enfouissement obligatoire en vertu de la loi sur les animaux domestiques. Si la viande est restituée au propriétaire, l'inspecteur devra la rendre impropre à l'usage des hommes et des animaux au moyen d'incisions profondes, dans lesquelles sera répandu de la chaux vive, du pétrole ou de l'acide phénique brut, etc.

Art. 15. De la décision de l'inspecteur relativement au marquage ou à la saisie de la viande le propriétaire pourra appeler au jugement de la commission sanitaire de l'endroit. Si le propriétaire veut appeler, il aura à protester sur le champ contre le résultat de

l'inspection et devra demander par écrit la décision de la commission. L'inspecteur devra assister à la discussion de l'affaire et donner à la commission les raisons pour sa décision. La viande dont il est question sera dûment conservée au bureau de contrôle jusqu'à ce que la commission se soit prononcée sur l'affaire. Si la commission sanitaire ne maintient pas la décision de l'inspecteur, la viande devra être estampillée des mots « Commission sanitaire » qui devront être ajoutés après le nom de la commune.

Art 16. Les marques de l'estampille devront, être pratiquées sur chaque moitié de l'animal abattu au moins aux endroits suivants:

I. *Chez le cheval et le bétail* (exception faite des veaux):

1. sur le côté du cou,
2. sur l'avant-bras,
3. sur l'épaule,
4. sur la poitrine,
5. sur le dos,
6. dans la partie des reins,
7. sur le côté intérieur de la cuisse,
8. sur le côté extérieur de la cuisse,
9. sur la langue et sur la tête.

II. *Chez les veaux et les rennes:*

1. sur l'épaule ou l'avant bras,
2. sur la poitrine,
3. sur la cuisse ou sur la partie pelvienne.

III. *Chez les porcs:*

1. sur la tête,
2. sur la poitrine,
3. sur l'épaule,
4. sur le dos,
5. sur le ventre,
6. sur la cuisse.

Il suffit d'estampiller les porcelets sur la tête et sur le dos.

IV. *Chez les moutons et les chèvres:*

1. sur la poitrine,
2. sur l'épaule,
3. sur le dos,
4. sur la cuisse.

Il suffit d'estampiller le cou et le dos des agneaux et des chevreaux.

Si l'inspecteur le juge utile ou si le propriétaire l'exige, un plus grand nombre d'estampilles pourront être pratiquées.

Art. 17. Tout bureau de contrôle devra être pourvu d'une conduite d'eau, d'un lavoir et d'un caniveau pour l'écoulement des eaux, ainsi que des instruments nécessaires à l'examen des viandes et en général être aménagé et outillé conformément aux prescriptions données à ce sujet par le Ministère de l'Agriculture. Lorsqu'il n'est pas fait usage des timbres, ceux-ci devront être serrés dans une armoire fermée soigneusement à clef.

Il devra être veillé à ce que les viandes puissent être présentées à l'inspection sans être exposées à la pluie ou à la poussière. Pour la viande saisie, il devra être reservé une chambre spéciale où la viande peut être suspendue, ou une caisse spéciale. Cette chambre ou cette caisse devra être dûment gardée sous clef.

Art. 18. Le bureau de contrôle devra être ouvert pour l'inspection et l'estampillage de la viande aux heures fixées par la municipalité.

Art. 19. A chaque bureau un registre sera réservé à toute viande présentée au bureau; un autre sera réservé à la viande examinée en dehors de la station.

Ces registres signaleront le nom du demandeur ou du propriétaire, la provenance de la viande (si elle est du pays ou de l'étranger), la date de l'inspection, l'espèce et la coupe de l'animal et enfin le résultat de l'inspection. En outre il sera tenu un registre contenant les comptes des impôts payés.

Art. 20. Lorsque la viande est refusée, marquée du timbre de seconde classe ou saisie, les motifs de cette décision devront être indiqués sur le registre.

La viande saisie ou la viande estampillée conformément à l'art. 13 devra être pesée. Le registre devra signaler les mesures prises après la saisie.

Art. 21. Le gérant du bureau de contrôle est tenu d'adresser, avant le 1er février de chaque année, au directeur du Service vétérinaire civil, un compte rendu détaillé de l'activité du bureau pendant l'année écoulée. Le compte-rendu sera envoyé par l'entremise de la commission sanitaire ou de la municipalité compétente et devra être rédigé conformément aux formulaires prescrits pour ces rapports.

Art. 22. Toute infraction aux dispositions de cette ordonnance, lorsqu'elle n'est pas frappée de dispositions pénales plus sévères, sera punie conformément à l'art. 339 du code pénal civil du 22 mai 1902.

Art. 23. Les règlements pour l'inspection de la viande, établis par Ordonnances royales du 5 novembre 1895, du 2 novembre 1896, du 3 août 1897, par Décret royal du 19 août 1897, ainsi que par Ordonnances royales du 20 octobre 1900, du 26 octobre 1901, du 24 mai 1907 et du 27 novembre 1908, seront supprimés à partir du 1er septembre 1911. Cette ordonnance prendra effet le même jour.

IV.

Réglementation de l'importation et de l'inspection de la viande dépecée.

(Ordonnance du 4 août 1911.[1])

Art. 1. Par viande dépecée on entend la viande d'animaux domestiques abattus, divisés en quartiers ou en portions plus petites. Comme viande sont comptés: les muscles avec les os qui en font partie, les graisses, les tissus interstitiels et les glandes, en outre, les organes internes, la tête et les boyaux.

La viande dépecée peut être importée dans les villes suivantes: [2])

1) Kristiania,
2) Drammen,
3) Skien,
4) Arendal,
5) Kristiansand,
6) Stavanger,
7) Haugesund,
8) Bergen,
9) Trondhjem,
10) Bodö.

---

[1]) Voir le Décret royal du 26 mai 1922.

[2]) La ville de Tönsberg a été supprimée de la liste par Décret royal du 9 février 1912. La ville d'Aalesund a été supprimée de la liste par Décret royal du 3 décembre 1915. Pour la ville de Drammen, voir le Décret royal du 26 mai 1922.

L'importation de cette viande à d'autres endroits que les endroits sus-nommés est interdite. Le Ministère de l'Agriculture peut cependant permettre dans certains cas l'importation à d'autres endroits.

Art. 2. L'importation de sang et de viande hachée ainsi que de viande désossée non salée est interdite, à moins qu'application ne soit faite des dispositions de l'art. 11 de la présente ordonnance.

De même sera interdite l'importation de la viande de mouton en morceaux de moins de 2 kg. et d'autres espèces de viande en morceaux de moins de 4 kg. D'ailleurs l'importation de viande salée est admise. La viande salée importée devra être soumise à l'inspection conformément au règlement de cette ordonnance.

Art. 3. Les dispositions des art. 1, 2 et 6 ne s'appliqueront pas jusqu'à nouvel ordre aux jambons fumés ou salés, au lard salé, au suif, aux graisses où à la viande qui sont importés dans des récipients hermétiques et qui ont été soumis à une préparation spéciale en vue de leur conservation (Conserves). Il en sera de même pour les saucisses et pour les patés, etc., importés dans des emballages hermétiques ou enveloppés dans de la gélatine et autres matières semblables ou marinés dans du vinaigre. Les saucisses, patés etc. ne peuvent être importés que par colis postaux séparés dont le poid ne dépasse pas 5 kg.

Par jambon on entend l'épaule ou la cuisse du porc avec l'os qui en fait partie et avec la peau adhérente ou sans celle-ci.

La viande de rennes frigorifiée sera également dispensée, jusqu'à disposition ultérieure, de l'inspection décrétée en vertu de cette ordonnance.

Art. 4. Comme viande salée ne sera comptée que la viande dont les tissus musculaires contiennent, jusque dans les couches intérieures, au moins 4 — quatre — pourcent de sel.

Art. 5. L'importation de viande à laquelle il aura été ajouté des matières colorantes ou d'autres moyens de conservation que le sel de cuisine, le sucre ou le salpêtre, tels que

a) acide borique et borates (borax),
b) aldehyde formique,
c) alcalins, alcaline de terre, oxydes, hydrooxydes et carbonates,
d) acide sulfurique et sels de hyposulfite (sulfites et hyposulfites),
e) fluorures,

f) acide-benzoïque, acide salicylique et leurs compositions,

g) chlorates,

sera interdite, à moins qu'application ne soit faite des dispositions de l'art. 11 de la présente ordonnance.

Art. 6. a) Après le dédouanage de la viande dont il est question aux art. 1 et 2, importée en tonneaux, fûts ou autres emballages, ou avant le dédouanage si la douane de l'endroit et l'inspecteur intéressé le trouve plus utile, cette viande devra être soumise à l'inspection d'un inspecteur municipal, autorisé par le Ministère, avant d'être délivrée à l'importateur.

b) Le Ministère peut décider dans des cas spéciaux, lorsqu'il s'agit p. ex. d'une importation considérable à une fabrique ou à un magasin, que l'inspection se fera à la fabrique ou au magasin en question.

Art. 7. a) Tout envoi de viande importée, visée par les dispositions de ce règlement, devra être accompagné de certificats, légalisés par le consul de Norvège du lieu d'exportation, lesquels certificats devront indiquer le lieu de provenance et l'espèce de viande et attester que la viande provient d'animaux examinés ante-mortem par un vétérinaire et trouvés sains par lui et que la viande à l'inspection post-mortem a été trouvée propre à la consommation. Les fûts importés ou les autres emballages devront porter des marques et être munis de plombs permettant de constater l'identité de la marchandise d'après les certificats qui l'accompagnent. Jusqu'à disposition ultérieure il ne sera toutefois pas exigé de certificat délivré par un vétérinaire pour la viande de mouton salée ou les boyaux salés importés de l'Islande.

b) Le Ministère de l'Agriculture est autorisé à rédiger les formulaires des certificats qui devront accompagner la viande importée de l'étranger.

c) L'envoi devra être ouvert en présence de l'inspecteur dans le local d'inspection destiné à cet usage, ou, si application est faite des dispositions de l'art. 6 b, à la fabrique ou au magasin en question.

Il sera ensuite examiné si la marchandise est conforme aux déclarations des certificats qui l'accompagnent, et si elle ne présente aucun danger au point de vue sanitaire.

Art. 8. Lorsque la viande a été inspectée et trouvée propre à la consommation, une marque au fer chaud ou un timbre de couleur devra être apposé sur l'emballage.

Pour la viande de mouton, de gros bétail ou de porc, le timbre devra être de forme hexagonale régulière et les côtés de l'hexagone devront être d'au moins 2,5 cm.

Pour la viande de cheval, le timbre devra être de forme carré, à base de 5 cm. et à côtés de 2,5 cm.

Les lettres du timbre devront être nettes et distinctes. Lorsqu'il est fait usage de couleur, le timbre devra imprimer une marque rouge qui devra contenir le mot «Importation» ainsi que le nom de la commune où à lieu l'inspection.

Si le colis contient de la viande de cheval, le timbre devra l'indiquer.

Art. 9. Si la viande présentée à l'inspection est refusée parceque les certificats, etc, mentionnés à l'art. 7 font défaut ou ne sont pas satisfaisants, ou parce que l'introduction de la viande pour servir à la consommation n'est pas admise, ou bien si la viande est saisie, l'emballage devra être marqué d'un timbre noir de forme triangulaire, à côtés de 5 cm., contenant les mots «Importation», le nom de la commune où a eu lieu l'inspection et le mot «refusé» ou «saisi» respectivement.

Le couleur dont il sera fait usage devra être indélébile.

Art. 10. En plus de la marque de l'estampille il devra également être collé une étiquette sur le colis indiquant la date de l'inspection et le nom de l'inspecteur.

Les marques de l'estampille devront être pratiquées sur le colis d'une manière très visible et à deux endroits au moins (une marque sur le couvercle et une seconde marque à un autre endroit).

Art. 11. La viande qui n'est pas destinée à la consommation pourra être importée sans être soumise à l'inspection, lorsqu'elle a été rendue ou sera rendue inconsommable au moyen d'incisions ou en y ajoutant de la chaux, des substances goudronneuses, (acide phénique, créosote) etc., conformément aux prescriptions plus précises données à ce sujet.

Art. 12. L'inspecteur devra noter dans le registre réservé au contrôle de viande, les renseignements suivants:

a) la date de l'inspection,
b) le nom de l'importateur,
c) la nature de la marchandise,

d) la provenance de la marchandise (le lieu d'expédition et la maison d'expédition),

e) un résumé du contenu des certificats qui accompagnent la marchandise (certificat de santé, le numéro du fût ou du colis) etc.,

f) le poid net de la marchandise (comme poid net est calculé le poid de la viande contenu dans le colis),

g) le poid net de la viande saisie et la quantité de viande refusée,

h) le motif de la saisie ou du refus,

i) renseignements sur la viande impropre à la consommation, importée en vertu des dispositions de l'art. 11.

De la décision de l'inspecteur le propriétaire pourra appeler au jugement de la commission sanitaire. Si le propriétaire veut appeler, il aura à protester sur le champ contre le résultat de l'inspection et devra demander par écrit la décision de la commission. L'inspecteur devra assister à la discussion de l'affaire et donner les raisons pour sa décision à la commission. La viande dont il est question sera dûment conservée au bureau de contrôle jusqu'à ce que la commission se soit prononcée sur l'affaire. Si la commission sanitaire ne maintient pas la décision de l'inspecteur, la viande devra être éstampillée des mots « Commission sanitaire » qui devront être ajoutés après le nom de la commune.

Art. 13. Il sera acquitté une taxe de 2 öre pr. kg. pour l'inspection de la viande importée. La taxe sera calculée d'après le poid de la viande.

Art. 14. En ce qui concerne l'acquittement des droits de douane et le remboursement éventuel des droits payés pour la viande saisie ou refusée, l'inspecteur devra se conformer aux dispositions prises à ce sujet par le bureau de douane intéressé.

Art. 15. Les heures de l'inspection seront fixées par la municipalité. L'inspection ne pourra en général avoir lieu qu'en plein jour; pendant la saison des longues nuits il devra être veillé à un éclairage suffisant du local d'inspection.

Art. 16. Toute infraction aux dispositions de cette ordonnance, lorsqu'elle n'est pas frappée de dispositions pénales plus sévères, sera punie conformément à l'art. 339 du code pénal ordinaire du 22 mai 1902.

Art. 17. Cette ordonnance prendra effet le 1 novembre 1911.[1])

[1]) Instruction pour l'inspection de la viande dépecée du 6 octobre 1911.
Guide pour l'exécution de l'analyse chimique de la viande dépecée (du 21 septembre 1911).

V.

Réglementation actuelle de l'importation en Norvège des animaux domestiques etc.

(Ordonnances du 29 juin et du 4 août 1922).

I. L'importation de **chevaux** et **d'autres animaux de la race chevaline** est interdite.

Cette interdiction ne frappe pas les chevaux de relais et de trafic qui ne passent la frontière que pour rentrer en Suède, lorsque leur identité peut être dûment constatée.

II. **Le gros bétail, les moutons** et **les chèvres** peuvent être importés de la Suède pour être conservés vivants ou pour être abattus, à l'exception des provinces de Malmöhus, Kristianstad, Halland, Kronoberg et Blekinge, d'où l'importation est interdite jusqu'à nouvel ordre. L'importation peut se faire sous les conditions suivantes:

a. 1) par la route la plus proche à la gare de Kornsjö où les animaux seront chargés directement dans les wagons pour être transportés à l'abbatoir communal à Fredrikshald ou à Kristiania,

2) par chemin de fer ou par eau directement à Fredrikshald ou à Kristiania,

3) par chemin de fer directement à Trondhjem, pour y être abattus.

b. Il sera rendu par un vétérinaire autorisé suédois un certificat faisant foi que les animaux ne sont pas atteints de maladies contagieuses malignes, telles que la peste bovine, le charbon, la fièvre aphteuse ou la péripneumonie contagieuse ni n'en ont été atteints dans le courant des six mois immédiatement précédents, que le animaux proviennent d'une contrée où aucune des maladies susmentionnées ne sévit actuellement ni n'a paru depuis six mois et qu'ils n'ont pas été importés de l'étranger ou de l'une des provinces précitées, Malmöhus, Kristianstad, Halland, Kronoberg ou Blekinge dans le courant des six mois immédiatement précédents.

Les animaux devront être marqués ou dans le certificat décrits de manière que leur identité puisse être dûment constatée.

c. Les animaux devront être, dès leur arrivée, menés aux parcs, réservés à cet effet ; là ils seront soumis à la visite du vétérinaire municipal.

Le *gros bétail* devant être vendu pour être conservé vivant sera installé dans l'étable communale et y formera un groupe à part pendant 5 jours, jours de fête non compris ; pendant ce temps ils seront soumis à l'épreuve par la tuberculine.

Les animaux qui, par suite de cet examen, auront été déclarés atteints ou suspects de tuberculose, devront être marqués à la peau d'un **T** distinctement imprimé avec le fer chaud.

Pareillement, le bétail importé pour être vendu comme animaux de boucherie devra être marqué à la peau d'un **S** distinctement imprimé avec le fer chaud.

Les animaux marqués d'un **T** ou d'un **S** devront être tués avant quatre jours après le marquage, conformément aux prescriptions plus précises données par le Ministère de l'Agriculture. Les animaux importés à Kristiania ou à Fredrikshald devront demeurer à l'étable de quarantaine jusqu'à ce qu'ils soient menés tout droit à l'abattoir. Les animaux importés à Fredrikshald pourront cependant être transportés par chemin de fer directement de l'étable de quarantaine de cette ville à Kristiania, pour y être aussitôt abattus lorsque, à la suite de l'examen auquel les animaux ont été soumis à l'étable de quarantaine à Fredrikshald, ils ont été déclarés ne présenter aucun symptôme de maladie contagieuse maligne. Le gérant de l'étable de quarantaine devra indiquer sur le registre de l'établissement le lieu auquel sont menés pour être abattus les animaux emmenés de l'étable, et si l'abatage des animaux mis en quarantaine n'a pas lieu dans un abattoir municipal, il devra informer le bureau de police intéressé du lieu où se fera cet abatage.

Le bétail déclaré, après examen, non atteint de tuberculose devra être fourni d'une marque spéciale sur laquelle seront inscrits le mot « Sain » d'une manière très visible et la date de l'année où la visite a eu lieu.

Les *moutons* et les *chèvres*, importés pour être conservés vivants et déclarés, après examen, ne présenter aucun symptôme ou être suspect de maladie contagieuse, pourront être libérés de la quarantaine cinq jours après leur arrivée et après que chaque animal a été dûment marqué, par ex. par une marque aux ciseaux à l'oreille. Les moutons et les chèvres

importés pour être abattus devront être tués à l'abattoir municipal avant 48 heures après que l'importation a eu lieu.

d. L'accès de l'étable de quarantaine devra être strictement interdit au public jusqu'à ce que la visite sanitaire de tous les animaux importés ait eu lieu et qu'ils aient été déclarés ne présenter aucun symptôme de maladie contagieuse.

e. La commune intéressée a droit à une indemnité de l'importateur pour les frais entraînés par la visite, le marquage, l'installation et l'affouragement des animaux, ainsi que pour la tuberculine utilisée et des instruments, le nettoyage et la désinfection de l'étable etc. Cette indemnité consistera en une taxe pour chaque animal, fixée par la municipalité et approuvée par le Ministère de l'Agriculture,

f. Le Ministère de l'Agriculture est autorisé à prendre en général des dispositions plus détaillées pour l'arrangement de l'importation en ce qui concerne l'abatage, la visite et le marquage des animaux ainsi que les certificats et les registres, les modifications à la période d'internement, etc.

L'importation de ruminants (c'est à dire gros bétail, moutons, chèvres et autres animaux ruminants) *est interdite pour tous les autres pays.*

Cette interdiction ne frappe pas le trafic de rennes en Norvège.

III. L'importation de *porcs* est interdite pour tous les pays.

IV. L'importation de *chiens* et d'autres animaux carnassiers est interdite pour tous les pays.

Les chiens qui servent à garder des troupeaux de rennes et qui viennent de la Suède en compagnie des propriétaires ou des gardiens de ces troupeaux, seront admis en Norvège. Il en sera de même, si les propriétaires ou gardiens pour se rendre en Norvège ont passé par le territoire de la Finlande.

V. L'importation *d'autres mammifères* et de *volailles* est interdite.

VI. L'importation de *viande* et de *lard* non salé ou non préparé ainsi que de *suif non fondu* est interdite pour tous les autres pays, sauf la Suède et le Danemark ; l'importation de ce dernier pays ne sera admise, jusqu'à nouvel ordre, que des districts et à l'époque désignés par le Ministère de l'Agriculture et en général aux conditions stipulées par lui. Ledit Ministère sera également autorisé d'interdire à tout temps une importation de ce genre.

Le Ministère de l'Agriculture sera autorisé d'accorder une dispensation générale pour l'importation de viande de rennes frigorifiée.

L'importation de *peaux* et de *cuirs* à l'état brut et non préparés est interdite. Il est permis, jusqu'à nouvel ordre, d'importer des peaux et des cuirs entièrement séchés ou bien salés, à condition que les lots soient examinés à leur arrivée par le vétérinaire municipal de l'endroit, et qu'ils soient déclarés par lui être en bon état sanitaire.

L'importation de *parties crues* ou *légèrement salées* de ruminants, de chevaux et de porcs, telles que les issues, les mufles, les sabots, ainsi que les poils et soies bruts, crus, non préparés, qui n'ont pas été désinfectés auparavent, est interdite.

VII L'importation *d'herbe, de foin* et *de paille* est interdite. L'importation de la Suède est toutefois admise (sauf des provinces de Malmöhus, Kristianstad, Halland, Kronoberg et Blekinge), ainsi que des ports finlandais et russes de l'Océan Glacial et de la Mer Blanche, d'où ces marchandises peuvent être importées en Finmark, pour être utilisées dans ce département.

VIII. *Les ustensiles d'étable qui ont déjà été employés* ne pourront être importés d'aucun pays, sauf s'il est constaté par un certificat délivré par l'autorité sanitaire du lieu d'exportation et légalisé par le consul de Norvège, que ces ustensiles ont été complètement désinfectés.

IX. Le Ministère de l'Agriculture est autorisé à permettre l'introduction de certains animaux et objets dont l'importation est interdite en vertu de cette ordonnance, et de fixer, le cas échéant, les conditions spéciales pour cette importation, telles que l'internement, la visite du vétérinaire et les frais à acquitter à cette occasion. L'importation de chevaux ne pourra se faire, le cas échéant, que par les villes de Fredrikshald, Kristiania, Stavanger, Bergen et Trondhjem.

X. Toute infraction à ces dispositions sera punie.

VI.

Règlement pour la visite sanitaire des chevaux importés de l'étranger et pour l'épreuve à la malleïne.

(Edicté par le Ministère de l'Agriculture le 25 janvier et le 12 décembre 1917 en vertu d'une Ordonnance Royale du 19 janvier de la même année).

Art. 1. L'animal devra, à son arrivée, être mené dans un endroit où il pourra être isolé des autres animaux afin d'éviter toute propagation de contagion.

Art. 2. Aussitôt que l'animal aura été installé et se sera reposé, il sera soumis à un examen clinique minutieux, pendant lequel il sera pris note de sa température. Il sera spécialement donné attention à la peau de l'animal (démangeaisons, ganglions, ulcères, abcès, cicatrices), à la muqueuse pituitaire (jetage, ulcères, cicatrices), à la muqueuse des yeux et aux glandes lymphatiques (tuméfactions, dureté, cordes).

Art. 3. Après avoir bien nettoyé la peau et la seringue, une canule de seringue sera introduite dans la veine jugulaire, de façon a en évacuer environ 10 ccm. de sang, soit directement dans l'éprouvette, envoyée à cet effet par l'institut vétérinaire, soit dans la seringue même, d'où le sang dans ce cas sera transféré dans l'éprouvette dont les deux tiers environ devront être remplis. L'éprouvette sera bien bouchée et marquée.

La canule et la seringue devront aussitôt après, être minutieusement rincées avec de l'eau bouillie et refroidie, de sorte qu'il n'y reste plus trace de sang lorsque la prochaine épreuve sera faite.

L'échantillon de sang devra ensuite être envoyé le plus tôt possible à l'institut vétérinaire.

Art. 4. Un des yeux sera ensuite badigeonné avec quelques gouttes de malléïne concentrée à l'aide du pinceau envoyé à cet effet par l'institut vétérinaire. Le badigeonnage se fera par quelques traits légers du pinceau, d'un côté à l'autre, à l'intérieur de la paupière inférieure, devant la membrane clignotante au fond du sac conjonctival. (En procédant au badigeonnage il faudra avoir bien soin qu'aucun morceau de verre provenant de l'ampoule de malléïne ou autre matière pouvant irriter les yeux, n'adhère au pinceau). L'œil à badigeonner à la malléïne doit être sain,

l'épreuve ne pourra sinon pas être faite. Un léger écoulement séreux (catarrhe de conjonctive léger) n'empêchera cependant pas l'épreuve. Le soir sera le moment le plus favorable pour y procéder.

Art. 5. On procédera à l'examen de l'œil au bout de 10, 14, 18 et 24 heures et il sera pris note de ce qui a été observé.

Si pendant ce temps il n'y a pas eu d'autre effet qu'un peu de mucosité ou d'écoulement séreux, il sera noté: *pas de réaction* ($\frac{\cdot}{\cdot}$).

S'il y a eu un écoulement de pus avec tuméfaction de la paupière inférieure et un commencement de photophobie, il sera noté: *réaction* ($+$).

S'il y a un écoulement de pus abondant avec tuméfaction des deux paupières, de la photophobie et de l'abattement, il sera noté: *forte réaction* ($++$).

Art. 6. Si le résultat laisserait des doutes, il ne pourra être procédé à une nouvelle épreuve que 24 heures au plus tôt après que la première épreuve a eu lieu. Dans ce cas la température devra aussi être prise avant et pendant l'épreuve.

Art. 7. Lorsque plusieurs chevaux sont soumis à l'épreuve en même temps, chaque animal et chaque échantillon de sang devra être soigneusement marqué afin d'éviter toute confusion Le vétérinaire devra immédiatement communiquer le résultat de l'épreuve à l'institut vétérinaire.

Art. 8. Lorsque l'épreuve ophtalmique ne produit pas de réaction, l'animal pourra être libéré, à condition que le propriétaire fasse connaître l'endroit où l'animal pourra être trouvé, jusqu'au moment où le résultat de l'examen de l'échantillon de sang sera connu.

Art. 9. S'il est reconnu qu'un cheval souffre de morve ou de farcin, ou que l'épreuve spéciale qu'il a subie donne à supposer qu'il en est atteint, le vétérinaire qui a procédé l'épreuve, devra veiller à l'exécution des dispositions de la loi sur les animaux domestiques se rapportant à la morve et au farcin. Si l'animal a été conduit entretemps à un autre endroit, il devra en avertir sans retard le vétérinaire départemental intéressé et le prier de prendre les mesures nécessaires.

Art. 10. Pour la visite sanitaire et l'épreuve à la malléïne, l'importateur devra payer au vétérinaire cour. 25,00 pour le premier cheval et cour. 10,00 pour chacun des chevaux suivants appartenant au même propriétaire. Pour les dépenses occasionnées par l'examen de l'échantillon de sang, le vétérinaire devra percevoir

chez l'importateur un droit de ceur. 5,00 qu'il devra envoyer à l'institut vétérinaire.

Les frais d'affouragement, d'installation et de pansement sont à la charge de l'importateur.

VII.

Réglementation actuelle de l'exportation de Norvège des chevaux, du bétail, des porcs, des moutons et des chèvres.

(Voir Ordonnances du 19 septembre 1894, du 18 juin 1895, du 4 août 1896 et du 28 juillet 1921).

Art. 1. Les chevaux, le bétail, les porcs, les moutons et les chèvres devant être exportés par eau à l'étranger seront visités, immédiatement avant l'embarquement dans le navire d'exportation et aux frais de l'exportateur, par le vétérinaire norvégien que le préfet aura nommé à cet effet, et ne pourront être embarqués que s'il a été démontré par la visite qu'ils n'offrent aucun symptôme de maladie contagieuse, et s'il n'y a pas non plus lieu de soupçonner que, par le contact avec des animaux infectés ou autrement, ils aient pu contracter récemment une telle maladie. De cela le vétérinaire rendra un certificat à l'expéditeur.

Art. 2. Aussitôt que les animaux auront été visités et déclarés sains, ils seront ou embarqués ou menés dans une enceinte séparée, afin d'éviter le contact avec les animaux non visités. En même temps chaque animal recevra une marque indiquant qu'il a été visité et peut être exporté. Le nombre et le sexe des animaux, ainsi que le genre du marquage seront indiqués dans le certificat de santé rendu par le vétérinaire.

Art. 3. Au cas où la visite aurait eu lieu immédiatement avant l'embarquement dans un bâtiment local devant exécuter le transport jusqu'à l'endroit d'exportation, il ne sera pas nécessaire de faire un nouvel examen, pourvu que ou les animaux aient été tenus dans le bâtiment local à l'écart d'autres animaux non visités, ou tous les animaux du bâtiment aient été examinés et déclarés sains, et que les animaux soient transportés du bâtiment ou directement dans le navire d'exportation ou dans l'enceinte indiquée à l'art. 2.

Art. 4. Tout navire destiné à l'exportation d'après l'art. 1 devra être, pour chaque voyage, visité, au premier endroit de Norvège où des animaux seront embarqués, par le vétérinaire norvégien que le préfet aura nommé à cet effet, ou, à défaut de vétérinaire, par la police de l'endroit. Si celui qui aura passé la visite a sujet de considérer le navire comme pouvant répandre la contagion, aucun animal ne devra y être embarqué qu'après désinfection complète du navire. En cas d'exportation de ruminants ou de porcs, la désinfection aura lieu, sans conditions, avant l'embarquement des animaux. Chaque fois que le navire aura été visité et déclaré non infecté, un certificat en sera rendu au capitaine.

La visite et la désinfection seront à la charge du navire.

Art. 5. Pour la visite et le marquage des animaux, l'expéditeur devra payer au vétérinaire une taxe pour chaque tête de bétail visitée. Cette taxe sera fixée d'après un tarif convenu, sous réserve de l'approbation du Ministère de l'Agriculture, par le préfet et le vétérinaire intéressé.

Le paiement sera fixé d'après le total des animaux examinés en une fois à la réquisition d'un même exportateur.

De la même manière sera fixée la taxe pour la visite du navire mentionnée à l'art. 4, laquelle taxe devra être payée par la capitaine au vétérinaire ou au fonctionnaire de police examinant, ainsi que l'indemnité à payer à ces mêmes personnes pour veiller à la désinfection du navire, si celle-ci ne peut avoir lieu le même jour que la visite.

Art. 6. Si des animaux domestiques, des espèces mentionnées à l'art. 1, sont exportés par chemin de fer, ils devront également, immédiatement avant l'embarquement, être visités par le vétérinaire et un certificat de santé devra être rendu par celui-ci de la manière prévue à l'art. 1.

L'indemnité à payer par l'expéditeur au vétérinaire pour la visite des animaux, etc., sera fixée de manière indiquée à l'art. 5.

Art. 7. Le Ministère de l'Agriculture est autorisé à prendre des dispositions spéciales relativement à l'exécution des mesures susindiquées. Lorsqu'il s'agit d'exportations d'animaux effectuées autrement que par navire ou par chemin de fer, le Ministère précité est également autorisé à prendre des dispositions générales ou des dispositions ne s'appliquant qu'au cas particulier relativement à la visite sanitaire des animaux domestiques, etc.

Art. 8. Toute infraction à ces dispositions sera punie.

THE LIBRARY OF THE
DEC 3 1924
UNIVERSITY OF ILLINOIS

619
N83v
1922

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VII. 141.

VETERINÆRVESENET

OG

KJØTTKONTROLLEN

1922.

(Le service vétérinaire et l'inspection de la viande, 1922.)

UTGITT AV

DIREKTØREN FOR DET CIVILE VETERINÆRVESEN.

THE LIBRARY OF THE
DEC 3 1924
UNIVERSITY OF ILLINOIS

KRISTIANIA.
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1924.

Pris: Kr. 1,00.

Norges Offisielle Statistikk, rekke VII.
(Statistique Officielle de la Norvège, série VII.)

Trykt 1923:

Nr. 71. Sinnssykeasylenes virksomhet 1919. *(Hospices d'aliénes.)*
— 72. Folkemengdens bevegelse 1919. *(Mouvement de la population.)*
— 73. De spedalske i Norge 1916—1920. *(Rapport sur les lépreux en Norvège pour les années 1916—1920.)*
— 74. Skiftevesenet 1920. Overformynderiene 1919 og 1920. *Successions, faillites et biens pupillaires.)*
— 75. Sjømannsforsikringen 1920. Fiskerforsikringen 1921 ($^{1}/_{1}$—$^{31}/_{3}$). *(Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.)*
— 76. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. III. Folkemengden fordelt efter kjønn, alder og ekteskapelig stilling. *(Recensement du 1er décembre 1920. III. Population répartie par le sexe, l'âge et l'état civil.)*
— 77. Forsømte barn 1918, 1919 og 1920. *(Traitements des enfants moralement abandonnés.)*
— 78. Kommunevalgene 1922. *(Élections en 1922 pour les conseils communaux et municipaux.)*
— 79. Fengselsstyrelsens årbok 1919. *(Annuaire de l'Administration générale des prisons 1919.)*
— 80. Norges jernbaner 1921—22. *(Chemins de fer norvégiens.)*
— 81. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. IV. Folkemengden fordelt efter fødested. — Finner og kvener. — Andre lands statsborgere. — Norsk-Amerikanere. *(Recensement du 1er décembre 1920. IV. Population répartie par le lieu de naissance. — Lapons et quaines. — Sujets étrangers. — Norvégo-Américains.)*
— 82. Lønninger 1922. *(Gages et salaires.)*
— 83. Ulykkesforsikringen 1920. *(Assurances contre les accidents du travail.)*
— 84. Norges kommunale finanser 1919/20. *(Finances des communes.)*
— 85. Kriminalstatistikk og Kriminell Rettspleie 1919 og 1920. *(Criminalité et Justice criminelle.)*
— 86. Forsikringsselskaper 1921. *Sociétés d'assurances.)*
— 87. Norges postvesen 1922. *(Statistique postale.)*
— 88. Sinnssykeasylenes virksomhet 1920. *(Hospices d'aliénés.)*
— 89. De faste eiendommer 1916—1920. *(Propriétés foncières rurales.)*
— 90. Veterinærvesenet og kjøttkontrollen 1921. *(Le service vétérinaire et l'inspection de la viande.)*
— 91. Industristatistikk 1921. *(Statistique industrielle.)*
— 92. Folkemengdens bevegelse 1920. *(Mouvement de la population.)*
— 93. Norges skibsfart 1922. *(Navigation.)*
— 94. Sykeforsikringen 1922. *(Assurance-maladie.)*
— 95. Norges bergverksdrift 1922. *(Mines et usines.)*
— 96. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. V. Blinde, døvstumme, åndssvake, sinnssyke og vanføre. *(Recensement du 1er décembre 1920. V. Aveugles, sourds-muets, idiots, aliénés et estropiés.)*
— 97. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. VI. Barnetallet i norske ekteskap. *(Census of 1st December 1920. VI. Fertility of Marriages.)*
— 98. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. VII. Boligstatistikk. — Byer. *(Recensement du 1er décembre 1920. VII. Statistique d'habitation. — Villes.)*
— 99. Private aktiebanker 1922. *(Banques privées par actions.)*
— 100. Skolevesenets tilstand 1918. *(Instruction publique.)*
— 101. Rekruttering 1921. *(Recrutement.)*
— 102. Norges telegrafvesen 1921/22. *(Télégraphes et téléphones de l'État.)*
— 103. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. IX. Folkemengden fordelt efter livsstilling. — Riket. — Bygder. — Byer. *(Recensement du 1er décembre 1920. IX. Population répartie par profession. — Royaume. — Districts ruraux. — Villes.)*

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA
3 0112 111810112